

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Almindeligt
Forfatter-Lexicon

for

Kongeriget Danmark med tilhørende **Vilande**,
fra 1814 til 1840,

eller

F o r t e g n e l s e

over de sammesteds fødte Forfattere og Forfatterinder, som levede ved
Begyndelsen af Aaret 1814, eller siden ere fødte, med Anførelse af
deres vigtigste Levnets-Omstændigheder og af deres trykte Arbejder;

samt

over de i Hertugdømmerne og i Udlandet fødte Forfattere, som i
bemeldte Tidrum have opholdt sig i Danmark og der udgivet Skrifter.

Ved

Th. H. Erslew,
Cand. philos.

Sjette (Det Bindes 1ste) Hefte.
Kaalund — N. Lund.

For at lette Ankøffelsen af nærværende Værk udkommer det i Hefter paa 10 Ark Størrelse, à 1 Rdb. for Heftet. Størrelsen af det Hele anslaaes til 100 Ark eller 10 Hefter. Trykningen fortsættes uafbrudt.

Rettelser: Paa Dmslaget til 5te Hefte, 1ste Side, faaer i 18de og 21 Linie urigtigt 1 1/4 Ark for 2 Ark.

Kjøbenhavn.
Forlagsforeningens Forlag.
Trykt i Bianco Luno's Bogtrykkeri.
1844.

Forklaring over de anvendte Forkortelser og Tegn.

f. o: føb. † o: død. * o: giot (det angivne Aar og Dag) med. E. C. o: Kjøbenhavnſke Efterretninger om lærde Sager. E. L. o: Danſk Literatur-Tidende. M. f. E. o: Maanedſkrift for Literatur. L. f. E. o. R. o: Tidſkrift for Literatur og Kritik. J. f. E. o. R. o: Journal for Literatur og Konſt. F. L. o. R. o: For Literatur og Kritik, et Fjerdingaarsſkrift, Odense. Fædrel. o: Fædrelandet, et Dagblad. Allg. D. Z. o: Allgemeine Halliſche Literaturzeitung. Göt. A. o: Göttingiſche gelehrte Anzeigen. Jen. E. Z. o: Jenaiſche Literaturzeitung. Leipz. E. Z. o: Leipziger Literaturzeitung. Kiel. E. Z. o: Zeitung für Literatur und Kunſt in den daniſchen Staaten, Kiel. Bl. f. lit. Unterh. o: Blätter für literariſche Unterhaltung. De øvrige brugte Forkortninger antages ikke at behøve nogen Forklaring. — Tegnet (÷), ſom findes anbragt ved enkelte Artikler, ſkal antyde, at Udftryk af diſſe ere blevne de vedkommende Forfattere tilſtillede til Reviſion og mulig Supplering, men ingenſinde tilbageleverede.

Sluttelig bemærkes, at den ved ſaamange Bøger manglende Angivelse af Format er en Mangel, ſom finder Sted med Fiſd. Man har blot nævnt Folio og Quart; hvor ingen Format angives, er Bogen enten Octav, Duodez eller Sebez.

Berigtigelſer og Trykfejl.

§. 1: Kaalund (H. W.); hans Fader † 30 182. E. 3 Carl Henrik I. Jacob Carl. §. 2: Kæbell (F. C.), tilf.: Forſlag til en forbedret Vandforsyning og Gadeſkylning for Kjøbenhavn, en bearbejdet Oversættelse og original Afhandling. Kbh. 1844, med et Kort over en projecteret Vandforsyning for Kjøbenhavn. S. 4 E. 4 f. n. 259 l. 279. S. 16: Kjeldahl (J. P.) * Henr. Sophie Chriſtophine Theodora Sommer († 1844). §. 22: Kjerbye (E. C.) † i ſit 58de Aar i Hjerteminde. §. 23: Kierkegaard (P. C.), tilf.: Mindeblade over Theodor Wilhelm Oldenburg, Præſt til Sorterup og Dtteſtrup, udgivne af P. C. R. Kbh. 1814. §. 2: Kierkegaard (S. A.): To opbyggelige Taler, 1813. (Theol. Tidſkr. VII. 378—379); tilf.: To opbyggelige Taler. Kbh. 1844. §. 25: Kierulf (Herman); hans Moder f. Smith; S. 26. E. 6. * 2 o. f. v. udſlettes. §. 26: Kierulf (A. C. U. St. Marc), f. d. 28de Juni; E. 13 f. n. tilf.: opholdt ſig et Aar hos den daværende Hjer af Ratterup i Sjælland, Baron Ubelex, ſom dennes Privatsretair; * 27 1841 Cathinka Camilla Octavia Hegebahl, Datter af Juſtitsraad, Poſtmæſter Hegebahl; E. 7 f. n. Tegnet (÷) udgaar. §. 37: Klæstrup (G. J.): Rebellen, tr. 1833—34; E. 11 f. n. ny l. øde; E. 10 f. n. l. 1836 og 37; f. E. Krig l. Befrielseskrig; tilf.: Røverridderne. En original, hiſtorisk romantisk Ridderfortælling. Kbh. 1831; For Gud, Konge og Fædreland. Novelle af Satori; overf. Kbh. 1833. §. 41: Knudsen (R.) † 7de Septbr. 1822. §. 43: Koch (G. H.) købte 1844 Hovedgaarden Trudsholm i Randers Amt. §. 45: Koefoed (Hans Anders), Communiktets-Kaſſerer i Odense, hvor han † 16de Auguſt i ſit 58de Aar. * Charlotte Sophie Peterſen; tilf.: Flere Penneſtykker i de ſyendiſke Aviser med Dr. G. E. Baden og Amtſprovt P. W. Lütken. §. 47: Koefoed (J.) * 2. Karen f. Jørgenſen († 21 1821). §. 51: Kolthoff (G. W.): Prædikaner, holdte i Frue Kirke. (Theol. Tidſkr. VII. 182—84); tilf.: Prædikaner, holdte i Frue Kirke. 3die og ſidſte Samling. Kbh. 1844. §. 52, E. 10 Steinum l. Steinnun. §. 53: Krag (G. D.) tilf.: Hyrderne ved Cairo eller Flugten fra Barbariet. Kbh. 1833. §. G. Krag (Joh.) tilf.: tog ſin Udfæd fra Militæretaten. §. 59: Krarup (G. N.) tilf.: Beſlutninger den 28de Jan. 1814. Aarhus 1814. §. 71: Kruse (E.): Robinson Cruſoe, Kbh. 1826; Den løſte Forbandeſe, ib. 1821; §. 72 E. 30: 1826 l. 1827; E. 9 f. n. Kbh. l. Biborg 1827; §. 74: Herre og Tjener, Kbh. 1835; §. 75: Der Geiſterbanner, paa Danſk overf. af Jacob Behrend. Kbh. 1837; §. 76, E. 4 f. n. tilf.: „Kloſterruinerne i Norge“ E. 3 og 4 f. n. „med flere“ udſlettes; §. 77, E. 2 tilf.: Nye Fortællinger (De Unge og de Gamle; Den ſarlige Tausgeb, efter en danſk Begivenhed). Overf. af et Selskab. Kbh. 1835. §. 77: Kruse (P.) tilf.: Thomas Thyrnau, 3die Deel,

Almindeligt
Forfatter-Lexicon

for

Kongeriget Danmark med tilhørende **Bilande,**
fra 1814 til 1840,

eller

Forteegnelse

over

de samfundets fødte Forfattere og Forfatterinder, som levede ved Begyndelsen af Aaret 1814, eller siden ere fødte, med Anførelse af deres vigtigste Levnets-Omfængigheder og af deres trykte Arbejder;

samt over

de i Hertugdømmerne og i Udlandet fødte Forfattere, som i bemeldte Tidrum have opholdt sig i Danmark og der udgivet Skrifter.

Red

Thomas Hansen Erslew.

Andet Bind.

R—N.

Kjøbenhavn.
Forlagsforeningens Forlag.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1847.

K.

Kaalund (Hans Wilhelm), f. d. 23de Juni 1818 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader, afdøde Marinus Nikolai von Kaalund, en Datter søn af Historikeren Jac. Langebek og Søn af Oberst Carl Henrik von Kaalund, var Premierlieutenant og kongelig Toldbetjent; Moderen Juliane Marie Schmidt, en Datter af Storfteensfejermester Schmidt. Han studerede Billedhuggerkonsten under Professor Freund, og avancerede i sit tyvende Aar ind paa Konstavkademiet's Modelsskole.

Kong Haldan den Stærke. Romantisk Epos. Kbh. 1840. (T. f. L. o. K. V. 459—63; „Søndagen“ 1840, Nr. 17; „Den Frisindede“ 1840, Nr. 54).

Samlede Digte. Kbh. 1840. (T. f. L. o. K. V. 451—59; Sørensens Tidsskr. „Lucifer“ S. I. S. 13—18; Fædrel. I. 1840, Nr. 235, jvfr. Kaalunds Svar i „Den Frisindede“ 1840, Nr. 94; „Dagen“ 1840, Nr. 140).

Balkyrien Gøndul. Et nordisk Digt. Kbh. 1842. („Dagen“ 1842, Nr. 15).

Digte, adspredte i forskellige Tidsskrifter og Blade 1839 fg., saafom „Kjøbenhavnsposten“, „Den Frisindede“, „Vortefeuillen“, Elmquist's „Læsefrugter“, Adresser-Compt. Efterretn. — (Eildeel's efter Autogr.).

Kaarsberg (Frederik Sophus).

Guldorn. Fortællinger til Underholdning og Belæring for Børn imellem sex og ni Aar, af Gustav Holting, forfattede af Blot Løren og F. S. Kaarsberg. Kbh. (1838), med 18 illum. Billeder.

Kaastrup (Poul J.), Dandselærer.

Veiledning for mine Dandselærlinger. Thisted, 1825; Drammen, 1829.

Kabell (Søren), f. i Aarhus 1771, blev dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes Latinskole 1790, theologisk Candidat (Laub.) i Jan. 1795; 1799 residerende Capellan i Thisted og Sognepræst til Stinnerup i Aalborg Stift; 1810 Sognepræst til Skjumb og Hørdum, f. St.; 1824 i Hjørring og Provst for Venneberg og Horns Herreder. — * Nicolette Andriette Loft, en Datter af Cancelliraad Lars Loft, til Ullerupgaard.

Subeltale. 1802.

Rabell (Frederik Christian), en Søn af Cantor Peter Rabell i Aarhus; fød sammesteds 1808; deponerede 1828 fra Metropolitankolen; tog i Slutningen af 1832 Examen i Mechanik ved den polytechniske Lærestalt (Laud.); blev samme Aar Adjunct ved Herlufsholms Skole; tiltraadte 1833, med offentlig Understøttelse, en Udenlandsrejse i 1½ Aar, for især at gjøre sig nærmere bekendt med Arbejder i Vandbygnings- og Møllebygningskonsten (jvfr. Selmers Afb. Tid. II. S. 487); udnævntes i Juli 1835 til Alumnus paa Borchs Collegium; blev derefter constitueret og i October 1838 virkelig Overinspecteur ved Saltværket i Travensalze; 1842 Kammerraad. — * Hanne Elisa Henriette Jacobsen.

Om Behandlingen af sædvanlig og hydraulisk Kalk som Bygningsmaterialier. Et af Videnskabernes Selskab kronet Priisstrift. Kbh. 1836. 4to, med 4 Kbb.

Bidrag: i Halvs Tidsskr. f. Landøkonomi (Tobaksdyrning i Ungarn. IV. 558—60); i „Dagen“ (Daugberg og Mønsted Kalkgruber, 1841, Nr. 257).

Rahrø (Ditmar), en Søn af Kammerraad Caspar Rahrø, Renteskriver i Rentekammeret (anf. i Myerups Lit. Lex. S. 302), og Junger Margrethe f. Galle; f. d. 25de Decbr. 1790 i Romsdalen i Norge, hvor hans Fader dengang var Foged; blev dimitteret til Universitetet fra Schouboes Institut 1808, tog i det følgende Aar Examen philologico - philosophicum; udnævntes i Marts 1811 til Copiist, og i Januar 1821 til Fuldmægtig i Rentekammeret. † 27de Juli 1826 i Søllerød. — * Ufia Margarethe Saxtorph.

Exempelsamling af geometriske og trigonometriske Beregninger. Kbh. 1820, med 8bb.

Kalkar (Christian Andreas Hermann), f. d. 27de Novbr. 1802 i Stockholm, hvor hans Fader Simon Isak Kalkar (f. 1754, † 1812) da var Rabbiner, senere eet af de tre geistlige Medlemmer i det ny Kongerige Westphalens israelitiske Consistorium; Moderen Hedda Kalkar († 1½ 1842). — Opdragen indtil sit tiende Aar i Cassel, blev han efter Faderens Død antagen i Søns Sted af sin Svoger, Cancelliraad og Hof- og Stadsrets Procurator Delbanco i Kjøbenhavn, og sat i den Kjøbenhavnske Borgerdyds-skole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet 1819; studerede i nogle Aar Jura, idet han tillige anvendte sine Fritimer — forsaavidt saadanne levedes ham fra hans talrige Underviisningstimer — til philosophiske og philologiske Studier; blev efter foregaende Underviisning i den christelige Religion af nuværende Confessionarius, Biskop Dr. Wylster døbt 1823; studerede derpaa Theologi; afsløvede i Juli 1826 den theologiske Embedsexamen med bedste Charakter, kort efter, den homiletiske

og katechetiske Prøve med Udmærkelse; udnævntes i Marts 1827 til Adjunct ved Odense Cathedraleskole; erholdt i Decbr. 1833 den filosofiske Doctorgrad fra Universitetet i Kiel i Anledning af hans dertil indsendte Skrift: *de cantico Deborahæ*; blev 1834 Medlem af det historisk-theologiske Selskab i Leipzig; i Aug. f. A. Overlærer ved Odense Cathedraleskole; i Oct. 1836 Doctor Theologiæ ved Kbhvns Universitet; erholdt 1841 af Selskabet „pro defendenda fide Christiana“ i Haag en Guldmedaille som første Præmie for en Afhandling «*de Theocratia*»; gjorde fra Slutningen af April til December 1842, med kongelig Understøttelse, en Rejse gjennem Holland, Belgien, England, Frankrig, Spanien og Tydskland, paa hvilken han besøgte og benyttede de udenlandske Arkiver og Bibliotheker, og samlede endeel haandskrevne Beretninger, til Oplysning i Reformationstidens Historie; udnævntes i Marts 1843 til Sognepræst for Gladfaxe og Herløv Menigheder i Sjælland. — * 1828 Eggertine Dorothea Tryde, en Datter af afg. Lottocontrollleur Andreas Holst Tryde. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationjubelfesten 1836, p. 51—53).

Grammatikens Grundbegreber. Et Forsøg paa en almindelig Grammatik for Skolerne, tilligemed et kort Anhang om det danske Sprogs Formlære. Kbh. 1825.

Fragmentariske Betragtninger over nogle Taledeles Oprindelse og Bestaaffenhed. Indbydelseskrift. Odense 1828.

Platos Eutyphron. Oversat og ledsaget med en Indledning. Indbydelseskrift. Odense 1829. (Jærbrel. I. 1840, S. 474—75).

Folkeoplysningen er Statens sikreste Værn. En Tale holden paa Odense Gymnasium i Anledning af Hs. Maj. Kongens høie Fødselsdag, den 28 Januar 1830. Odense 1830.

Nogle Bemærkninger om det lærde Skolevæsen i Danmark. Odense 1831. (Danst Ugestr., redig. af Schouw, I. Nr. 12, af J. C. Sibbern; II. Nr. 40 og 41, af J. P. Mynster; M. f. L. VIII. 1—57, 385—412, 563—600; IX. 201—29, af J. N. Madvig; J. Suh's Smaasrifter I. S. 72—96).

Om Umodenheden til Academiet hos de lærde Skolers Dimittender. Odense 1833. (Kbhpost. 1833, Nr. 240—43, af en anonym Forf.; Erklæring i den Anledning af Kassar, sftb. Nr. 250—51).

Quæstionum Biblicarum specimen primum (*de cantico Deborahæ*, Jud. V). Programma. Othinæ 1833. (ann. M. f. L. XIV. 27—60, af N. J. F. Henriksen; L. L. 1834, Nr. 11, af W. J. Engelbreth; Christel. Kirketid. 1834, S. 20—21; Göt. A. 1834, S. 1257, af Ewald; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 981; Allg. S. J. 1836, III. Nr. 159, S. 35—36). — Quæstionum Biblicarum specimen secundum (*de priore libro Samuelis*). Programma. ibid. 1835.

Om Religionsunderviisning i lærde Skoler. Samtillt astr. af den christelige Kirketidende Nr. 44—46, 1834. Odense 1834. (jvfr. M. f. L. XIV. 97—124, af J. L. Rohmann; Christel. Kirket. 1834, Nr. 49 og S. 58—60).

Exegetisk Haandbog til det gamle Testamente. Til Brug for Præster og theologiske Studerende. I.—II. Bds 2. Hefte (til Dommernes Bog). Kbh. 1836—38. (Prøve heraf, i Christel. Kirket. 1834, Nr. 23—25, — Bæretet r. i Jærbrel.

I. 1840, Nr. 86, af N. F. Beck, jrfr. „Dagen“ 1840, Nr. 55. 63, og Fædrel. anf. St. S. 648—49. 676; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1074—75; Christel. Kirketid. 1834, Nr. 20; Nord. Kirket. 1835, Col. 44(6).

Om Troesbekjendelsens Form i den danske Kirke. Odense 1836. (Nord. Kirketid. 1836, Col. 155—60, 305—19, 323—34, 338—47, 353—63; Rbhpost. 1836, Nr. 165, af Kalkar; Hempels Avis 1836, Nr. 31. 95; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1100).

Efterretninger om Odense Byes Bibliotheker. Odense 1836. (Hempels Avis 1836, Nr. 133; D. Thomsens Avis 1836, Nr. 105; Berl. Tid. 1836, Nr. 160).

Lamentationes (תנחנ) critiche et exegetice illustratæ cum præmissis disputationibus historico-criticis tribus. Diss. inaug. Hafniæ 1836. (M. f. L. XVIII. 261—94, af N. J. F. Henriksen; Scharlings og Engelstofts Theol. Tidsskr. I. 1. S. 182—83; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1075).

Forelæsninger over den bibelske Historie. Fra Verdens Stabelse til Christi Himmelfart. I.—II. Deel. Odense 1837—39. (T. f. L. o. R. II. 316—17; Hempels Avis 1837, Nr. 4. 50. 220, 1839, Nr. 39; D. Thomsens Avis 1837, Nr. 106, 1838, Nr. 37). Ogsaa paa Tydsk: Die biblische Geschichte in Vorträgen für Gebildete. I.—II. Theil. Kiel 1839. (Gersdorffs Repertorium Bd. XIX. S. 387; Jen. L. Z. 1839, August, Nr. 142; Allg. theol. Repert. 8 Jahrg. 7 Heft.; Gesellsch. Litt. Blätter 1840, Nr. 21; Röhr Pred. Bibl. 21 Bd. 2 S.; Tholuck Litt. Anzeig. 1842, Nr. 3. 4).

Udsigt over den idololatriske Cultus, som omtales i det gamle Testamente. I.—II. Afdeling. Indbydelseskrifter. Odense 1838—39. (T. f. L. o. R. III. 359—60, af Chr. Trojel).

Nogle smaa Afhandlinger om kirkelige Anliggender. Odense 1839. (T. f. L. o. R. I. 480—87; Nord. Kirketid. 1839, Nr. 33. 34. 35, af J. A. Hansen; Rbhpost. 1839, Nr. 150 (af G. Busck); Berlingske Tid. 1839, Nr. 138 (af Kalkar), Nr. 144 (af G. Busck); Hempels Avis 1839, S. 319; N. F. S. Grundtwigs Sendebrev til en engelsk Præst, 1839; Bidrag til Tidsskrift. 1839, Nr. 26).

Forelæsninger over den apostoliske Kirkes Historie. Odense 1840. (T. f. L. o. R. V. 245—67, af C. E. Scharling).

Betragtninger i Anledning af den foreslaaede Ritualforandring. Odense 1840.

Til Publicum i Anledning af Lectoratet i det græske Sprog ved Sorø Academie. Odense 1840. (Jvfr. Fædrel. I. 1840, Nr. 65. 74. 77. 79. 80 og 81; Rbhpost. 1840, Nr. 45. 159; „Dagen“ 1840, Nr. 45. 55; Berlingske Tid. 1840, Nr. 43. 44. 129. 139; Dansk Folkeblad V. 237—40; Hempels Avis 1840, Nr. 61).

Udsigt over den christne Kirkes Historie. Udarbejdet, efter Marheineke, nærmest til Brug for de lærde Skoler. Odense 1841. (Fædrel. III. 1842, Nr. 777; Rbhpost. 1841 b. 30. Oct.).

Om Latinunderviisningen i Odense Cathedralskole (af Kalkar, R. Sid, N. Erone). Indbydelseskrift. Odense 1842.

Bibelhistorie. Til Brug for lærde Skoler og høiere Realskoler. Odense 1843. (Berl. Tid. 1843, Nr. 124; For Litt. o. Krit. I. 1843, S. 299—302, r. af P. D. C. Laub).

Paa det fynske literaire Selskabs Begne besørgede han Udgivelsen af Skriftet: Stemmer fra den danske Kirkes Reformationstid. Udgivet i Anledning af Reformationens tredie Jubelaar af Fyens Stifts literaire Selskab. Odense 1836. 4to,

med Facsimile af Hans Tausens Haandskrift. („Dagen“ 1836, Nr. 261; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1105—6).

Medudgiver af: Christelig Kirketidende for 1832, 33, 34, 35. Odense; 4to. (L. T. 1833, Nr. 18; Allg. S. 3. 1834, IV. 490; Theol. Stud. u. Krit. 1831, IV. 1012). Heri, foruden en Deel mindre Artikler, af ham: Om symboliske Bøger og deres Gylldighed i den protestantiske Kirke, 1832 Nr. 31; Nogle Bemærkninger om Liturgie, 1833 Nr. 1; Sendebrev til Hr. Dr. N. Faber, Stiftsprovst i Odense, sfd. Nr. 23, 25—26, 32—33, 41—42, 50—51; Udsigt over den theologiske Literatur i Danmark i 1833, 1834 Nr. 2—3; Anmeldelse af Pastor Hornslybs Betragtninger over Bibelen, sfd. Nr. 13—14; Udsigt over den theologiske Literatur i Danmark 1834, 1835 Nr. 1. 2. 3. 5. 6; Forsvar for Brugen af Luthers Katechismus ved Børnenes Underviisning i Christendommen, sfd. Nr. 12. 13. 22.

Rigeledes Medudgiver af: Actstykker, for største Deel hidtil utrykte, til Oplysning især af Danmarks indre Forhold i ældre Tid, samlede og udgivne af Høys Stiffts litteraire Selskab. Odense 1841. 4to. (Historisk Tidsskr. II. 591—592; Berl. Tid. 1842, Jan.).

Bidrag: i Dansk Literatur-Tidende (Forskjellige Recensioner af theologisk og philologisk Indhold); i Maanedsskrift for Literatur og Tidsskrift for Literatur og Kritik (Nogle Recensioner); i „Fædrelandet“, udg. af David, (Om Klagerne over Samvittighedstvang, Bd. V. 1839, Nr. 36, S. 585—601, jvfr. Nord. Kirketid. 1839, Nr. 33. 34. 35, af J. A. Hansen); i Dansk Folkeblad (Aale, holden paa Gymnasiet i Odense i Anledning af S. M. Kongens Fødselsdag, d. 28de Jan. 1836, I. Nr. 49—50); i Berlingske Tidende (Nogle Bemærkninger angaaende den igjen begyndte Literatur-Tidende, 1836 Nr. 35, jvfr. L. T. 1836, S. 65—67; Et Besøg i Escorial (Oct. 1842), meddeelt af en dansk Reisende, 1843, Nr. 4; Entelte polemiske Artikler); i Jald's Staatsbürgerliches Magazin og Pelt's „theologische Mitarbeiten“ (Afskillige Afhandlinger); i Hall. Allg. Littzeit. og Tholuck's Litt. Anz. (Nogle Recensioner af theologisk Indhold); i Archiv für Staats- u. Kirchengeschichte der Herzth. Schleswig, Holstein, Lauenb. (Isabella von Defereich, Gemahlin Christian des Zweiten, Königs von Dänemark. Eine historische Skizze nebst Urkunden, V. B. S. 443—519); i det hollandske Tidsskr.: De Vriend des Vaderlands XVI. x. (Denemarken in die drie laatste jaaren, S. 760—80). — Har paa Tydsk oversat J. P. Mynsters Ordbinationstaler. — (Ncv.).

Kalkar (Nathan Simon), Schächter.

דניאל בן יצחק אשכנזי Ritej Schaaschim. Eine Samml. hebr. Gedichte. Kbh. 1831. Blof Lørens Formålingsdigt til Hs. K. S. Prinds Frederik Carl Christian, overs. paa Hebraisk, i Kbhpost. 1830, Nr. 70.

Kall (Abraham), f. d. 2den Juli 1743 i Kjøbenhavn. Hans Fader var Johan Christian Kall, Professor i de østerlandske Sprog ved Kjøbenhavns Universitet, siden Conferenceraad (anf. i Myerups Lit. Lex. S. 302); hans Moder var Elisabet Wøldike († 1791), en Datter af Jubellæreren Biskop Andreas Wøldike i Viborg. Han deponerede ved Universitetet i Decbr. 1756; blev 1760 Alumnus paa Borchs Collegium; tog i Jan. 1762 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev f. A. Decanus ved Communitetet (indtil 1777); tiltraadte sidst i Sommeren 1763 en Uden-

landrejse, opholdt sig den meste Tid i Göttingen, og kom efter næsten fire Aars Forløb hjem 1767; erholdt i sin Fraværelse i Sommeren 1765 Magister-værdigheden ved Kjøbenhavns Universitet, og beskaffedes samme Aar til Universitetsbibliothekar i Kbhvn (indtil 1780); blev i Jan. 1768 Decanus legens; i Septbr. 1770 Professor designatus i det græske Sprog; deeltog 1772 i Stiftelsen af det typographiske Selskab; blev i Jan. 1777 Assessor i Consistoriet; i Novbr. 1780 Medlem af det kongl. Danske Videnskabernes Selskab, hvor han tillige var Medlem af Ordbogscommissionen og, efter Suhms Død, den historiske Klasses Formand; i Decbr. f. A. Ephorus for den Arna-Magnæanske Stiftelse; i Januar 1781 Professor i Historien og Geographien ved Universitetet, og tillige Professor i Mythologien og Konsthistorien ved Konstacademiet paa Charlottenborg (indtil 1808); var 1785 een af Stifterne af „Selskabet for Borgerdyd“, og stiftede d. 14de August 1795 Borgerdydsskolen paa Christianshavn; blev i August 1808 Ordenshistoriograph og Ridder af Danebrog; i Januar 1811 Etatsraad; 1816 Formand for det kongl. danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog, f. A. fritagen for de Forretninger, der havde paaligget ham i Egenkab af Docent. Den 28de Juni 1817 festligholdtes hans 52 Aars Embedsjubilæum af Kjøbenhavns Universitet (jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XI. 57—68; Dansk Minerva V. 1817, Aug.—Septbr. S. 129—53; „Tilfsueren“ 1817, Nr. 46. 47; Høst's Søndagsbl. 1817, Nr. 20); ligesom hans paafølgende Fødselsdag d. 2den Juli højtideligholdtes af en talrig Forsamling af hans øvrige Medborgere (jvfr. Dansk Minerva IV. 1817, Juni, S. 81—95; V. 1817, Juli, S. 51—67; Grundtvigs „Dannevirke“ III. 94—100; „Tilfsueren“ 1817, Nr. 52). Var Universitetets Rector 1783—84, 1798—99, og døde som dets Senior d. 5te Dec. 1821. — * †† 1774 Maria Anna Sophia Rosenstand Goiske († †† 1825), Datter af Prof. Theol. Dr. Peder Rosenstand Goiske. — (Nekrolog, af E. C. Werlauff, i E. T. 1822, Nr. 7. 8, ogsaa særskilt aftr., 22 S. 8 [jvfr. Høst's Chronos h. I. S. 55—56]; Høst's Politik og Historie Bd. V. (o: „Tiden“), 1822, S. 300—15; Thaarups fædrenel. Nekrolog h. I. S. 27—35; Rosfods Convers. Lex. XXIV. 194—95; jvfr. Myerups Abh. Univ. Annal. S. 339; Dansk Minerva V. 1817, Juli, S. 68—76; „Tilfsueren“ 1821, Nr. 53; Engelstofts Efterretn. 1823, S. 276—77; Nyt Aftenbl. 1824, S. 44. — Portrait, malet af Hansen, stukket af D. Wagne, foran Engelstofts og Møllers Histor. Calendar, I. Aarg. 1814).

Disp. Havn.: Specimen Supplementi Thesauri græcæ lingvæ Stephaniani ex Theognidis Sententiis, 1760, 8vo; — Commentatio brevis in Ptolemæi Almag. lib. V. cap. XV., de solari distantia et iis quæ simul cum ea demonstrantur, 1761, 8vo; — Dissertatio philolog.-crit., qua varia græcæ scripta Aphonii, Æsopi, Palæphati, itemque Græca hieroglyphicorum Hori Apollinis versio ex codice manuscripto bibliothecæ paternæ partim suppletur, partim emendantur, Part. I. 1762, 4to. —

Specimen novæ editionis Sententiarum Theognidis. Goettingæ 1766. 4to. (Bædens Maanedl. Tillæg til Adressconct. Efterretn. 1767, S. 74—76; L. E. 1768, Nr. 1; Dän. Journ. Bd. I. St. I. S. 81—85; Göt. A. 1769, S. 961; Allg. D. Bibl. IV. 292—93). Dette Specimen er indført i Acta Erud. 1765, S. 401—27. — *Luciani Dialogi mortuorum selecti* græce. Haun. 1773. — *Plutarchus de puerorum institutione cum notis et vocabulario*. ibid. 1774. (Krit. Journ. 1774, Nr. 26; L. E. 1774, Nr. 34; Walchs philolog. Bibl. III. 555). — *Epicleti Enchiridion*. græce. ibid. 1775. *Editio secunda*. ibid. 1781. (L. E. 1781, Nr. 20). græce et latine. ibid. eod. — *Eutropii Breviarium historiæ Romanæ*. ibid. 1776. (L. E. 1777, Nr. 35; Krit. Journ. 1777, S. 179). *Editio secunda*. ibid. 1782. — Den almindelige Verdens Historie til Skolernes Brug. Kbh. 1776. 1780. 1793; jvfr. Art. E. C. Werlauff. (Krit. Journ. 1777, Nr. 46; Krit. Tilstf. 1777, Nr. 42; L. E. 1777, Nr. 38). Skrivelse til Biskop N. E. Valle, hvori forklæres paa hvilken Maade hans til Skolernes Brug udgivne Verdens Historie er bleven forhøvet af Degenen i Torvård Henrik Petersen, med mere denne Mand's øvrige Afserd angaaende. Kbh. 1793. (r. af J. Boye i L. E. 1794, Nr. 15; Krit. S. XV. Nr. 8; jvfr. Art. Henrik Petersen). — *Herodoti Musæ sive historiarum libri IX*. Vol. I.—IV. Græce et latine. Ed. Abrahamus Kall. Haun. 1778 et seqv. — *Symmikta historica*, delineationi vitæ cursus inservitura, quem feliciter peregit Otto Comes de Thott. Hafn. 1787. fol. (Krit. 1793, Nr. 17; jvfr. Danfse Vidensf. Selsf. Hist. I. 158 (Ann. 165). — Skrivelse til Hr. Gadso Coopmans. Kbh. 1791. Oversættelse af det hollandske Brev, der findes aftrykt ved Prof. Kalls Skrivelse til Coopmans. ibid. eod. Regnskab for sine Tanker og Hensigter aflagt til det sande Publicum i Anledning af hvad Forfatterne til Kritik og Antikritik har fortalt til deres Publicum. ibid. eod. (jvfr. Danfse Tilstfuer 1791, Nr. 78). Til de trende Herrer Capellaner Nørbye, Bengon og Lars Smith. ibid. eod. (See Jris 1793, IV. 107—12; L. E. 1793, S. 62—63 og S. 80, jvfr. Eggers's Recension i L. E. 1793, Nr. 29. 30. 32. 33). — Love for Selskabet, som understøtter ugifte Fruentimre, hvis Kaar ikke svare til deres Opdragelse. Kbh. 1802. — Betænkning i Anledning af Generalforsamlingen den 8de Julii — den Nøregaardske Enkelskase angaaende. ibid. 1807. — Paa hvilken Maade kan den Kjøbenhavn'ske Brandassurancescase ophjælpes og blive i Stand til at erstatte de nu afbrændte, hvad dem efter deres Assurance kan tilkomme? undersøgt. ibid. eod. (Et Skrift af lignende Indhold havde han udgivet efter Ildbranden 1795). — Forklaring over Maaden, paa hvilken Alt det maa iværksettes, hvad der fordrer til at forstærke det forenede Begravelses- Enke- og Understøttelses-Selskab Varighed. ibid. 1810. (jvfr. Prstedes jurid. Archiv XVII. 55). — Advarsel imod Livrenteselskaber uden Hensyn til Alder, og tjenlige Oplysninger til at indsee det Bedræglige i disses Indretninger. ib. eod.

Bidrag: i J. Fork's Dänisches Journal (Nachricht von der Universitätsbibliothek in Kopenhagen, Bd. I. St. 3, S. 561—74; Kurze Nachricht von der gräfl. hofsteinischen Bibliothek auf Pethraburg, Bd. II. St. 1., S. 128—32; samt adskillige Recensioner); i Bibliothek for nyttige Skrifter, Kbh. 1772 og 73 (Endeel Stykker); i Adressconctoirs Efterretn. (Forflag til et Læse-Selskabs Oprettelse, 1774 Nr. 68); i Ny Kritisk Tilstfuer (Recension over J. S. Schlegels Observationes criticæ in Cornelium Nepotem, 1778 Nr. 35 og 36, jvfr. J. S. Schlegels Betragtninger over Journaler og lærde Tidender); i Danfse historisk Almanak for 1782 (De historiske Efterretninger); i Lærde Efterretninger (Recension over N. E. Valle's „Bei til Hæderlighed for Geistlige“, 1785 Nr. 18. 19); i Minerva (Et Fragment om Skolelæreres Duellighed, Kaar og Forhaabninger, 1785, Nov. S. 211—21; Efterretning om et nyt Bibliotheks Oprettelse, hvorfra Bøger kan til

Laans bekommes, 1790, III. 206—11; hans Dom over Priesaffhandlingerne om Waifenhusets Gjenoprettelse, 1796, IV. 305—7); i *Videnst. Selsk. Skrifter* (Afhandling om Ptolemæi Beretning om vor Eimdriffe Halvø, *Ny Saml. Bd. II. S. 348—64*; Formodninger om de hos vor Almue under Cyprians Navn forekommende magiske Bøger, *ibid. Bd. V. S. 89—104*); i *Nye Danske Magazin* (19 Bidrag i *Bd. II., r. i L. S. 1810, Nr. 32* fg.; 1 Bidrag i *Bd. III.*); i *Magazin til den danske Adels Historie* (Underretning om de i Sverrige bosatte Rosenfrankere af dansk Herkomst, og det af Glimminge Strøe-Gods i Staane oprettede Rosenfrankiske Fideicommiss, *Bd. I. S. 226—39*); i *Henr. Stephani Thesaurus Graecae linguae*, editio nova et emendatio, Londini 1815 sqq. (jvfr. *Göt. N. 1818, S. 1367*).

Blandt de af ham forfattede Proqrammer ere følgende: *De Codice Cantabrigiensi Novi Test. a Stephani β diverso, nec non de reliquis codicibus Stephani*, 1770, fol.; — *De summa Wetstenii oscitantia in excerptis Codicibus Novi Testamenti, e. a. fol.*; — *Supplementum Lexicorum Graecorum*, 1771, fol.; — *Re-census Doctorum, quos summis in Arte Machaonia honoribus ornauit Academia Hauniensis*, 1771, 8vo (paa Tryk i *Lode's Medic. chir. Bibliothek Bd. I. St. 1. S. 139* ff.; *St. 2. S. 200* ff.); — *De pollinectura corporum mortuorum Aegypt.*, 1772, fol.; — *Nonnulla de Theophrasti historia plantarum bene merendi subsidia*, 1772, 8vo; — *Stricturæ in Jo. Steph. Bernardi editionem operis quod inscribitur Anonymi introductio anatomica*, 1774, 8vo; — *De termino paschali tempore separationis Judæorum et Samaritanorum*, 1774, fol. & 4to; — *Supplementum ad Halleri Biblioth. botan. ex scriptis Danorum*, 1775, 8vo; — *Nonnulla de scientia Homeri medica*, 1776, 8vo; — *De Nepenthe Homeri*; *De Moly Homeri*, 1776, 4to; — *De primis Universitatis Hauniensis originibus*, 3 Progr. 1775—76, 2 i Fol., 1 i 8vo; (see *Nyerups Litt. i Middelald. S. 399* og 407); — Fortegnelse i 3 Progr. af 1793 og 1794 over Danske, som have taget Doctorgraden i Medicinen ved udenlandske Universiteter; — Fortegnelse i 1 Progr. af 1792 over Universitetets Rectorer fra Universitetets Stiftelse til dette Aar (maaskee af *Abt. Kall?*).

Han udgav *P. J. Suhms Historie af Danmark 8de og 9de Tome. Kbh. 1806. 1808 (1812), 4to.* (L. E. 1807, Nr. 29—32, r. af G. L. Baden).

Han har skrevet Fortale til Oversættelsen af Hesse's Jesu Levnet 1773 og af Christon 1785; Forerindring til 4de Bd. af *Ny danske Magazin* (Det danske historiske Selskabs Historie, S. III.—VIII.).

Efter Guldbergs Dpfordring begyndte han en kritisk Udgave af det Nye Testament, men hvoraf kun de 3 første Aft af Matthæi Evangelium bleve trykte; ligeledes paatog han sig efter Suhms Dpfordring at besørge Udgaven af et harmonisk Udtog af de islandske Annaler fra A. 801, hvortil Oversættelsen var forfattet af islandske Studenter, og hvoraf 1791 o. fg. Aar er trykt i det mindste til Aftet II. — Som een af det trankedarske Selsk. Repræsentanter havde han begyndt at forberede Udgivelsen af dets Skrifters 1ste Deel, da Ijdebranden 1795 standsede Trykningen. — Forfattede Registeret til Klop's Udgave af *Lyrtæus* (Brcmen, 1764); meddeelte Kulekamp i Göttingen Varianter til *Etymologicum magnum* af en Codex paa det Kjøbenhavnske Universitets Bibliothek, og beregnede Almanakken, under Th. Bugges Forærelse i A. 1798.

Om hans Deeltagelse i Videnskaberne Selskabs Ordbogscommissions Arbejder, jvfr. *Det kongelige Danske Vidensk. Selsk. Hist. af C. Mollath, II. 368. 369*; hans Dom over *Nyerup* og *L. Baden*, *ibid. S. 371*; Bemærkninger angaaende dansk Strivebrug, *ibid. S. 404. 406.* — En Notice af ham, vedf. Oprindelsen til det kongl.

Haandbibliothet, i Werlauffs hist. Efterretn. om d. store kongl. Bibliothet, Ny Udg. S. 217—18. — (Om et ved ham forberedt Kobbervært til den norske Histories Oplysning, indeh. en Samling af norske Mindesmærker fra Middeldalderen, og hvoraf omtrent 21 Plader, indeh. Sigiller og Mynter, bleve stukne (af D. Bagge), see Engelstofts og Møllers Histor. Kalender 3die Bd. 1817, S. 78—80, Not.). — (Det i Hist. Tidsskr. Bd. IV. S. 350 meddeelte Aftskytte er ikke A. Kalls Botum, men derimod Consistorii Erklæring i den vedkommende Sag). — (Revid.).

Kall (Nicolai Christopher), Nysnævntes Broder, f. d. 25de September 1749 i Kjøbenhavn; nød først privat Underviisning, kom 1762 i den latinske Skole i Randers, og dimitteredes derfra til Universitetet 1765; blev 1768 Alumnus paa Borchs Collegium; i Jan. 1769 theologisk Candidat (Laud.); 1771 Decanus paa Communitetet; studerede de østerlandske Sprog (jvfr. Myerups Kbh. Univ. Annal. S. 400); blev 1775 Magister; tiltraadte i Efteraaret 1775 en videnskabelig Udenlandsrejse, med Understøttelse af de Rosenkrantzke og Hopnerfke Rejsestipendier og siden tillige af et kongeligt aarligt Gratiale; blev i Febr. 1776 bestiftet til Professor i de østerlandske Sprog ved Kjøbenhavns Universitet, med Tilladelse at fortsætte sin begyndte Rejse; studerede 1 Aar i Göttingen, opholdt sig den følgende Vinter i Wien, siden i Rom, og en kort Tid i Paris; hjemkom sidst i Aaret 1777; blev i Jan. 1778 indsat som Provst paa Communitetet og Regentfæn, hvilket Embede han fratraadte i Jan. 1781, da han i det foregaaende Aar var bleven Assessor i Consistoriet, i hvilket han fra sidst i 1781 til først i 1783 var Secretair; blev 1784 Inspecteur over Dvæsturen; udnævntes 1811 til Etatsraad; 1813 til Ridder af Danebroge. Var Universitetets Rector 1792—93 og 1804—5. † 4de October 1823. — * 2^s 1779 Agnethe Mechtildis Stendrup († 2^s 1817), en Datter af Etatsraad og Forstander for Bartou-Hospital Jacob Stendrup. — (Jvfr. „Dagen“ 1823, Nr. 212; Thaarups fædrenel. Nekrolog S. 4, S. 203—5).

Dissp. Havn. 4to: *De Molecho ejusque cultu*, 1769; — *Qvædam circa Ety-mologias nominum quorundam propriorum in Sacra Scriptura occurrentium*, 1770; — *Commentationis critico-philologicæ in Prophetam Haggæum*, qua versiones antiquæ inprimis sub examen vocantur, Particula I.—III., 1771—73. (Part. I. r. i Krit. Journ. 1771, Nr. 31 og 32). — *Nogle Programmer*, hvoraf to: indeh. *Historia variolarum apud Arabes*. Havn. 1782, 8vo, og to: *De duplici plantarum sexu*, Arabibus cognito. Havn. 1782—83, fol. & 8vo.

Beretning om de ved Trinitatis Kirke indrettede nye Boutiquer, meddeelt i Vadsens Univers. Journal VI. 115—18. — (Revid.).

Kall (Marcus Woldike), Broder til de tvende Ovenførte, f. d. 19de September 1752 i Kjøbenhavn, blev dimittet til Universitetet fra Randers Skole 1765, og tog saavel Examen Artium, som i det paafølgende Aar Examen philosophicum med særdeles Udmærkelse. Hans første Bestemmelse var for en academisk Lærerpost, og han lagde sig, under

sin Faders Veiledning, efter de orientalske Sprog i deres hele Omfang, og gjorde sig endog noget bekendt med indisk og chineesisk Litteratur; ligesom han ogsaa grundigt studerede Philologi, og var en ivrig Deeltager i lærde Disputerøvelser. Et Exempel herpaa var, at han i sit fjortende Aar var Respondens for E. F. Bang ved en Dissertation paa Collegium Medicum (de moderamine inculpatæ tutelæ), Efterat det imidlertid var blevet aftalt, at hans ældre Broders (N. C. R.) Studier skulde henvendes til orientalsk Philologi, begyndte han, ikke af Lyst, men efter sin Moders Ønske, at studere Theologi, men dette Studium forlod han siden og valgte i dets Sted Medicinen; blev 1775 Alumnus paa Borchs Collegium; 1778 medicinsk Decanus paa Communitetet; tog i Maj 1780 medicinsk Embedsexamen (Laud.), og begyndte derefter at praktisere. Da Nasheim var bleven ham foretrukken til et Profesorat i Medicinen, hvortil R. meente, at han ifølge sin Stilling som Decanus paa Communitetet og flere Omstændigheder havde større Udførelse, opgav han ganske sin Plan at søge Ansættelse ved Universitetet, bestemte sig ubelukkende for medicinsk Praxis, og nedsatte sig 1784 i Roeskilde; blev 1786 Amts- og Districtsmedicus i Roeskilde By og Amt. † 18de Februar 1817. — * 2° 1785 Marie Christiane Frederikke Johanne Bruun († 2° 1821), en Datter af Justitsraad Urban Bruun, Amtsforvalter over Amtvorskov og Korsør Amter. — (Nekrolog i Bibl. for Læger I. 1821, S. 442—46; Biographi, ved J. J. Gudenrath, i „Abrasca, et Oppositionsblad“, 1817, Nr. 21; jvfr.: Roeskilde Borgers Sørgesfest ved Amts- og Districtsmedicus M. W. Kalls Jordefærd (udgivet af hans Søn Joh. Christ. Kall). Kbh. 1817; Iris 1791, III. 272; Høst's Polit. og Hist. V. (3: „Liden“), S. 304).

Dissp. Havn. 8vo: De frequentissima ac præcipua oscitationis causa, 1775; — De dijudicando ossium parium situ in dextro aut sinistro corporis humani latere. Particula I.—II. 1776—77; — De vitiis conformationis in superiori pelvis apertura, quæ dystociam producere valent, 1778. — J. J. Høst Jesu Christi Levnets Historie. I.—IV. Deel. (V. og VI. Deel overs. af P. T. Wandall). Kbh. 1773—75. (Krit. Journ. 1773, Nr. 45. 46; L. C. 1773, Nr. 47; 1774, Nr. 22; 1775, Nr. 35; Fortegn. ov. Trykkest. Str. III. 334; jvfr. L. Blochs Brev i Lürdorphiana, S. 480—87).

Nogle Oversættelser af ham ere blevne indrykkede i Bibliothek for nyttige Skrifter 1771; Nogle Originalstykker i Almindeligt dansk Bibliothek 1778—80; og nogle Recensioner i den danske Litteratur-Journal. — (Revidert).

Kall (Johan Christian), Nysansfertes Søn, f. d. 23de April 1795 i Roeskilde; nød i 6 Aar videnskabelig Underviisning af Privatlærere, inden han, mod Slutningen af 1808, kom i sin Fødebyes lærde Skole; afgik derfra til Universitetet 1812, blev ved anden Examen i næste Aar den Øverste blandt de Indkaldte; underkastede sig i Juni 1816 den latinsk-

juridiske Examens theoretiske, og i Januar 1818 sammes praktiske Prøve, ved hvilke begge han erholdt Charakteren Laudabilis. Allerede som Student, ogsaa senere, deltog han med Iver i de academiske Disputations-Acter vedkommende hans Fag, og var Respondens for Prof. M. H. Bornemann (1815) og for Kammerherre, Baron C. L. Abeler (1817), ved deres Inaugural-disputatser, en Villighed, som ogsaa gjensidigen vistes af ham og hans Medconcurrent, P. G. Bang, i 1819, saa at baade J. E. K. og hans Fader M. W. K. have responderet ved Disputatser af en Bang „de moderamine inculp. tutelæ“ efter et Mellemrum af 53 Aar. Heller ikke savnedes han let som Opponent ved deslige Dvælsler, endog hvor Emnet laae hans Studier fjernt, naar han stod i personligt Forhold til Disertationens Forfatter. Da Notariatet ved det juridiske Facultet, ved Dr. Kolderup-Rosenvinges Udnævnelse til Professor i Aaret 1818 blev ledigt, concurrerede han derom med Chr. Albr. Bluhme (nu Directeur i Generaltoldkammer- og Commerce-Collegiet) og Pet. Georg Bang (nu Etatsraad og Bantdirecteur), og beskiftedes i Foraaret 1819 til denne Bestilling, efter at have d. 11te Februar s. A. disputeret for den juridiske Licentiatgrad; blev i November 1820 Auditeur og Regnskabsfører ved det kongl. Søcader-Corps, og Lærer i Moral og Folketret ved Samme; i Maj 1822 tillige Bureau-Chef og Secretair i Directionen for Universitetet og de lærde Skoler; i Novbr. 1828 Kammerraad; erholdt i samme Maaned Doctorgraden i Lovkyndigheden; concurrerede i Januar og Februar 1830 med daværende Overrets-Udfesfor, Dr. juris P. G. Bang til et juridisk Professorat ved Kjøbenhavns Universitet (jvfr. Selmers Akad. Tid. I. S. 138—141); beskiftedes i October s. A. til Byfoged og Byfriver i Bordingborg, samt Birkebonner og Birkefriver i Bordingborgs søndre Birk, men da denne Embedsstilling i ingen Henseende svarede til hans Forventninger, og isærdeleshed viste sig uforenelig med literære Syssler, ansøgte han, og opnaaede i April 1839 sin Entledigelse med Pension; har siden privatiseret i Kjøbenhavn. — * 14te 1822 Ellen Barbara Abigael Monrad, Datter af Conferenceraad David Monrad, Storkors af Dannebrog og Danebrogsmand. — (Autobiographi i Solennia Academica i Anledning af Formælingsfesten 1828, p. 18—22).

Koestilde Borgeres Sørgefest ved Amts- og Distrikts-Medicus, Lic. Med. Markus Wølbike Kalls Fordefærd d. 25de Febr. 1817. Kbh. 1817.

Observationes de fideicommissis familiarum danicis. Diss. pro gradu Licentiatii juris. Hafniae 1819.

Systematisk Fremstilling af den almindelige Privat-Ret; med en Indledning om Moralitets-Begreberne og Rets-Begreberne, samt en Fremstilling af Natur-Rettens almindelige Deel. (Ogsaa und. Tit.: Systematisk Fremstilling af den almindelige Rets-Videnskab). Første Deel. Kbh. 1825. (Ann. i „Dagen“ 1825, Nr. 185).

Observationes de jure non scripto, inter cives subditos secundum rei naturam

vigente. Ad comparationem addita est ejus-lem argumenti adumbratio ex jure Danico. Diss. inaug. Hafniæ 1828. (M. f. L. I. 173—77, r. af J. L. N. Kolberup-Rosenvinge; L. L. 1829, Nr. 22—23, af M. S. Bornemann).

Prøveforelæsninger (ved Concurserne om Professoratet i det juridiske Facultet ved Universitetet i Kjøbenhavn). Kbh. 1830.

Bidrag: i *Drifts*s Nyt juridisk Archiv (Om Eedens Anvendelse til Beviis og til Retstrætter's Afgjørelse, efter de gamle danske Love, af J. L. N. Kolberup-Rosenvinge; anden Afdeling, overf. fra Latin, i Bd. XXI. S. 112—235; Bd. XXII. S. 1—61); i *Dansk Literatur-Tidende* (Recensioner: af Paulsens Betragtninger over den danske Kirkes symboliske Bøger, Nr. 21—22, og af E. P. N. Petersens Diss. de collat. bon, Nr. 28—29, 1826; af E. J. Normann's Diss. de jure repræs., i Nr. 13, 14, 1829); i „*Borgervennen*“, hvoraf han var Medudgiver 1829—30, (Englændernes Colonicanlæg paa Fernando del Po, 1829 Nr. 21—24; Tale paa Societætaademiet den 23de Decbr. 1829, og de første europæiske Rejsende i Africa, 1829 Nr. 51 og 1830 Nr. 1—6; De franske Vasker, 1830, Nr. 32—34); i *Maa-neds* skrift for Litteratur (Anmeldelse af B. S. Dreiers Doctordisputat: de arresto civili, Bd. XIX. S. 153—235); i Petersens Tidsskrift for Litteratur og Kritik (Tilbageblik paa Danmarks juridiske Boglitteratur i Decenniet 1829—38, Bd. IV. S. 143—55 og 199—231; Anmeldelse af Pseudonymen J. Julius' Brochure: „Have Standerne i Koeskilde truffet det Rette?“, Bd. V. S. 79—125, og af „*Polemiske Blade*“, sfd. S. 309—12; fremdeles af H. P. Giesings Skrift: Om Deportationscolonier og Dødsstraffe, Bd. VI. S. 403—21, jvfr. Giesings „*Bemærkninger*“, som fulgte med samme Bind); i Casse's Nyt juridisk Tidsskrift (Nogle Betragtninger angaaende Skiftevesenet: 1. „Om Skifte af Arvingerne“, indledet ved nogle Betragtninger om Lovfortolkning, Bd. I. S. 2, S. 147—70; Bd. II. S. 1, S. 1—47; sluttet i Bd. III. S. 85—145). — (Revidert).

Kalophilos, Pseudonym; see H. E. G. Proft.

Kampbøener (Bernhard Casper), Søn af Procurator Kampbøener i Rjøge; blev privat dimitteret til Universitetet 1831 og tog i 1832 og 1833 Examen philologico-philosophicum; studerede Naturhistorie, især Botanik; blev i April 1834 Alumnus paa Vorh's Collegium; docerede Forstbotanik for Forsteleverne 1837, 1839 og 1840; tiltraadte 1842 en videnskabelig Udenlandsrejse, medagl. Understøttelse og det Thott'ske Rejsestipendium.

Erindringsord ved Forelæsninger over Forstbotaniken. Kbh. 1839.

Bidrag: i „*Fædrelandet*“ (Det kongelige Rentekammer og Forstintitutet, I. 1840, Nr. 363, 365; jvfr. Nr. 372, 374, 375; II. 1841, Nr. 418, 442; Berl. Tid. 1840, Nr. 302).

Kampmann (Henrik), f. d. 6te Maj 1750 i Østbirk i Arhus Stift, hvor hans Fader Jens Kampmann var Sognepræst; Moderen 3de Sophie Cramer, en Datter af Provst Hans Cramer i Aale. Efter foregaaende privat Underviisning kom han 1765 i Horsens Latinskole, afgik derfra til Universitetet 1768; var Huuslærer i 1 Aar i Slagslunde hos Præsten Pram (for dennes Søn Christen Pram), derefter hos den daværende Slotspræst til Fredensborg og Sognepræst i Nsmindersø, siden Biskop Christian Schmidt; tog i Maj 1773 theologisk Utefstats (H. illaud.);

blev dernæst Lærer for Kammerherre Suhms Søn [som døde 1778]; udnævntes i October 1779 til Sognepræst for Farum og Værløse Menigheder i Sjælland. † 4de April 1828, ugibt. („Dagen“ 1828, Nr. 87; Mindetale over ham, af H. M. Feld, i „Hjertets Jølelser i Livets vrede Forhold“, Viborg (1829), S. 56—65).

Levtale over Kong Christian III. Et Præisfrift, indført i Forsøg i de fljonne Videnskaber XIII. Stykke, Kbh. 1779, S. 143—282. (L. E. 1781, Nr. 38). — Publius Virgilius Maro om Landbruget. Et Læredigt i fire Sange. Overs. Sorøe 1797. (Univ. Journ. V. 167—71, r. af J. Baden; „Danske Tilskuer“ 1798, Nr. 42 og 43, jvfr. Univ. Journ. VI. 89; Minerva 1797, IV. 232; Hesperus III. 447).

Ysalmer. Kbh. 1823. (L. E. 1824, Nr. 41; „Tilskuerne“ 1823, Nr. 46).

Bidrag: i Minerva (Mindetale over Kammerherre Suhm, 1799, III. 18—71). — (Tilbeds efter Autogr.).

Kaschau (Henriette Mariane Margretha).

Sange og Smaadigte. Kbh. 1837. Simple Vaarblomster. ibid. 1840.

Kastrup (A. S.), en Søn af Peter Kastrup, Procurator ved Underretterne i Skanderborg Amt; lærte Bogtrykkerkonsten i Aarhus Stiftsbogtrykkeri; nedsatte sig siden som Bogtrykker i Flensborg.

Udgiver af: Flensburger Zeitung, ein Blatt für Handel, Gewerbe und gemeinnützige Mittheilungen. Flensburg, gr. 4to. (begyndt d. 1ste Januar 1840).

Kayser (Carl Johan), en Søn af Sadelmagermester C. C. Kayser, er f. d. 20de December 1811 i Kjøbenhavn; blev 1828 dimitteret til Universitetet fra v. Vestens Institut; underkastede sig i Foraaret 1834 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char. med Føje) og det følgende Efteraar medicinsk Examen ved Universitetet (Laud. unan. consensu); ansattes omtrent paa samme Tid som Candidat paa det kgl. Frederiks-Hospitals medicinske Afdeling, i hvilken Plads han forblev indtil Foraaret 1836, da han ved offentlig Understøttelse tiltraadte en videnskabelig Rejse i Udlandet; opholdt sig især i Berlin, Halle, Dresden, Wien, Zürich, Stuttgart, Würzburg og Paris; vendte tilbage til Kjøbenhavn henimod Foraaret 1839; disputerede i Juni 1840 for Licentiatgraden og i October 1841 for Doctorgraden i Medicinen; blev 1841 Districtslæge ved Kjøbenhavns Fattigvæsen; i Januar 1842 Under-Accoucheur og Reserverlæge ved Fødsels- og Plejefstiftelsen i Kjøbenhavn. (Autobiographi i Forhandlingerne ved Kjøbenhavns Universitets Fæst i Anledn. af Salvingen og Kroningen 1840, S. 42—43).

Ugefrift for Læger. Redigeret af A. A. B. Ahrensen og C. J. Kayser. I.—VIII. Bind. Kbh. 1839—43, med Kb. (Heri skrev han, bl. A.: Et Tilfælde af Strubehoste, med nogle Bemærkninger, I. 489—502, jvfr. II. 17—27, 113—28; Bidrag til Bedømmelse af Lungeprovens Værd, VII. Nr. 17—18).

De versione in caput in situ foetus obliquo. Diss. (pro gradu Licentiat). Haunia 1840. (L. f. L. o. R. IV. 419—23; Ugefr. f. Læg. III. 95—96; Schmidt's Jahrb. Bd. 35, S. 132—33).

Om Lovene for Statistikkens Anvendelse i Medicinen, af J. Gæ-
varet. Overtat. Kbh. 1840. (Jædrel. II. 1841, Nr. 469).

De eventu sectionis Cæsareæ. Diss. inaug. Hauniæ 1841.

Bidrag: i Journal for Medicin og Chirurgi (Critisk Anmeldelse af
C. S. C. Sahn's Afhandling „om Homøopathien“, i Bd. VII. 1835, S. 388—400,
jvfr. Kbhpost. 1835, S. 488. 528 og Nr. 138).

Kehlet (Agel), f. 1776; deponerede fra Odense Skole i Efteraaret
1794; tog i det paafølgende Aar Examen philologico · philosophicum;
blev siden Lysestøber i Kjøbenhavn.

Dplysning, Sandhed og nødvendig Advarsel, et Ugestrift, Nr. 1.
Kbh. 1816.

Kellermann (Olaus Christian), f. d. 27de Maj 1805 i Kjø-
benhavn, hvor hans Fader Peter Johan Wilhelm Kellermann
var Secretair i Finantscollegiet, siden Justitsraad, Amtskriver og Told-
forvalter i Neumünster; hans Moder Maria Magdalene Broager,
en Datter af kongelig Forvalter H. C. Broager paa Baadesgaard i Laa-
land. — Han blev opdragen i Holsteen og 1825 dimitteret til Kjøbenhavns
Universitet af nuværende Rector Dr. H. M. Flemmer, tog i det følgende
Aar anden Examen; studerede derefter ved udenlandske Universiteter og blev
Doctor Philosophiæ i München; rejste 1828 til Italien, hvor han var
ansat ved det archæologiske Correspondentselskab, og, ved Siden af andre
archæologiske Studier, især, i Forening med to italienske Lærde, var sys-
selfat med at samle de romerske Indskrifter og udgive dem med tilhørende
Forklaringer, hvortil saavel den danske og den pavelige Regjering, som
Videnskaberne i Kjøbenhavn, Berlin og München havde op-
muntret ham ved Understøttelser. † 1ste September 1837 i Rom. (Jvfr.
Berlingske Tid. 1837, Nr. 239; Det kgl. Danske Vidensk. Selsk. Hist. ved
Molbech, II. S. 507—8).

De re militari Arcadum. Diss. inaug. Monachii 1831. 8vo.

Inscriptioni Etrusche edite da Olo Kellermann. Roma. 1833. (16 pag. 8).

Vigilum Romanorum latercula duo Coelimontana, magnam partem militiæ
romanæ explicantia, edidit atque illustravit Ol. Kellermann, Danus. Romæ. 1835.
4to, 96 pagg. (M. f. L. XV. 118—33, ann. af J. N. Madvig).

Kellner (Ludvig Stephan), f. d. 3die April 1796 i Aalborg,
hvor hans Fader Stephan David Kellner var Lieutenant; Moderen
Gjertrud Kellner, f. Fjeldsted. — Blev d. 1ste Jan. 1810 Land-
cadet, tog mod Slutningen af 1813 Officersexamen med bedste Charak-
teer, og erholdt Officersanciennetet af 24de Decbr. 1813. Det følgende
Aar var han kongelig Page, bestod mod Slutningen af Aaret i den da
for Pagerne instituerede Examen, og ansattes som Secondlieutenant i da-
værende Kronens Regiment i Helsingør; fik den 17de Marts 1821 Pre-
mierlieutenants Charakter; blev fra 1ste Juni s. A. permitteret til Kjøben-

havn for at høre Forelæsninger ved Ingenieurcorpset, og underkastede sig Ingenieurexamen i Januar 1827; tiltraadte i Juli 1828 paa offentlig Bekostning en videnskabelig Rejse til Paris og Metz, hvorfra han vendte tilbage i Marts 1830; blev i samme Aar Medlem af en kongelig Commission, betræffende Oprettelsen af den militaire Højskole, og senere af en anden Commission, angaaende Landcabetacademiets Reorganisation; holdt i Sommermaanederne 1830 Forelæsninger over Geometri og Fortification for en Deel Officerer, der agtede at indtræde i den militaire Højskole, og blev ved dennes Oprettelse, d. 1ste Novbr. f. A., udnævnt til Lærer ved samme i descriptiv Geometri; constitueredes til samme Tid som Lærer ved den polytechniske Lærestiftelse; blev d. 1ste Januar 1834 udnævnt til Capitain i Ingenieurcorpset; d. 30te Januar 1838 befuldmægtiget til fast Lærer ved den polytechniske Lærestiftelse. — * 1833 Augustine Sophie Elisabeth Zuber, Datter af afd. Oberst Aloys Ferd. v. Zuber.

Den beskrivende (descriptive) Geometris theoretiske Deel, udarbejdet, efter de bedste Forfattere, med særegent Hensyn til Bogens nærmeste Bestemmelse, som Ledetraad ved Forelæsninger. Kbh. 1836, med et Atlas i Fol. med 16 Planer med Figurer. (M. f. L. XVII. 401—21, anm. af E. G. Andræ).

Den beskrivende (descriptive) Geometris anvendte Deel. 1ste Hefte. Skyggelære og Liniarperspectiv. Kbh. 1837. 2det Hefte. Optiske Billeder (Glandsbilleder, Speilbilleder, Luftreflexion, m. m.) og Tandhjul (cylindriske og coniske Hjul i udvendig og indvendig Indgribning). ibid. 1839. 3die og sidste Hefte. Tandhjul, hvis Axler ikke ligge i een Plan. Steentilflugning (Svælinger, Trapper, m. M.). Tillæg, betræffende Pladernes Krumningslinier. ibid. 1840, med Planer i Fol. — (Efter Autogr.).

Kemp (Carl Emil), f. 1810 i Kjøbenhavn, af Forældrene Overrigscommissair Christian Kemp, Contoirchef i Amiralitets- og Commissions-Collegiet († 24 1813), og Christine Catharine, f. Røed († 24 1831); blev 1827 dimitteret til Universitetet fra v. Westens Institut; udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; theologisk Candidat (Laud.) i Januar 1833; i Januar 1834 constitueret Lærer, og i Decbr. 1835 Adjunct ved Aalborg Cathedralskole. — * 18 1841 Johanne Møller.

Kortfattet Lærebog i Geographien, udarbejdet med stadigt Hensyn til Begynderes Lær, af J. E. Milling. 4de noget forandrede Udgave, besørget af E. E. Kemp. Kbh. 1836.

Keutsch (Johan Matthias Friedrich), f. d. 8de September 1775 paa St. Thomas i Vestindien, af Forældrene Henrik Gerhard Keutsch og Felicitas f. Lohmann; studerede i sin Ungdom i Schweiz, hvor han havde Familie; drog 1796 til Jena og 1798 til Kjøbenhavn, hvor han i det følgende Aar blev privat inskribert ved Universitetet og underkastede sig den medicinske Embedsexamen (Laud. unan. consensu); erholdt i Maj 1800 den medicinske Doctorgrad; blev derefter praktiserende

Læge paa St. Croix; 1807 Landphysicus paa de dansk-vestindiske Øer og Garnisonskirurg i Christianssted paa St. Croix. † 1815.

De actione gas oxygenii, per pulmones respirati. Diss. inaug. Havniæ 1800. (r. Scheels Nord. Archiv Bd. II. St. 2.).

Bidrag: i Nyt med. oec. Bibl. (Skrivelse til Doct. Scheel, dat. St. Croix i April 1804, VI. 46—49); i Nord. Archiv (Medicinalbericht über das westindische gelbe Fieber und andere Gegenstände des dortigen Medicinalwesens, Bd. IV. St. 2.).

Keyper (Leopold Joseph Friederich), f. d. 11te September 1793 i Kjøbenhavn, af Forældrene Franz Anton Leopold Joseph Keyper, Kongl. Kapelmusicus, og Jacobine Christiane f. Sørensen; blev d. 1ste Juli 1808 Artillericadet; d. 1ste Aug. 1810 Styfjunker; den 1ste Decbr. 1810 Secondlieutenant i det kongl. Artillericorps; d. 23de Septbr. 1818 Premierlieutenant; udnævnt d. 27de Januar 1828 til Capitain og Commandeur for Haandværker-Staternerne i Artillericorpsen, samt til Constructeur og Chef for eet af Corpsets Bureauer; blev d. 1ste Nov. 1828 Ridder af Danebroge; foretog med daværende Capitain J. S. v. Fibiger i Sommeren 1838 en Rejse til Rusland, og gjorde sig bekendt med det russiske Militairvæsen i Almindelighed, samt Artilleriet i Særdeleshed; var 1840 og 1841 Medlem af Militaircommissionen i Odense; benaadedes den 28de Juni 1840 med Danebrogsmandenes Hæderstegn; udnævntes fra 1ste Jan. 1843 til 3die Militair-Deputeret i Generalcommissariats-Collegiet, og ansattes à la suite ved Artilleri-Brigaden som Major.

Ballistiske Tabeller, samlede og beregnede af J. S. Fibiger og L. J. F. Keyper. Kbh. 1834. 4to. (18 Ark).

Bidrag: i Militairt Repertorium (Efterretninger og Meddelelser om det russiske Krigsvæsen og Militair-Literatur [af det Russiske], i Bd. II. S. 365—82; Bd. III. S. 237—73; Bd. IV. S. 401—32); i Barfods „Brage og Idun“ (Den kausalske Muur [oversat af Russisk, efter A. Westushev], Bd. III. S. 138—52). — (Revidert).

Kjeldahl (Jørgen Pedersen), en Søn af Borger og Kleinsmed Peder Jørgensen i Ribe, er fød sammesteds d. 2den Aug. 1805; kom 1815 i sin Fødebyes Cathedralsskole, dimitteredes derfra til Universitetet 1824; blev i Januar 1829 Alumnus paa Borchs Collegium, hvor han fra November 1831 til Januar 1834 var Inspector; underkastede sig i Efteraaret 1829 Examen ved det kirurgiske Academi (1ste Char.) og i Efteraaret 1831 medicinsk Examen ved Universitetet (Laud.); ansattes som Compagnichirurg ved Kongens Livcorps; fik 1830 Bataillonskirurgs Charakter; blev i August 1834 virkelig Bataillonskirurg ved Livcorpsen; sildigere tillige fungerende Districtslæge ved Kjøbenhavns Fattigvæsen; i Febr. 1841 Districtslæge for Jægerspris Gods og i Horns Herred. — * Henriette Sophie Theodore Christophine Sommer, Datter af Oberstlieutenant E. H. v. Sommer.

De fractura colli ossis femoris intra ligamentum capsulare callo consolidanda.
Disquisitio pro stipendio collegii medicæ. Havniæ 1830.

Haandbog i Drets Sygdomme, af Wilhelm Kramer. Oversat, med
Forfotninger, efter Originalens 2det Dylag. Kbh. 1843; o. u. L.: Haandbibliothek
for Læger 13. Bd. (3. f. L. o. R. 1. 1843, S. 2. Febr.).

Kjeldsen (And. K.), Boghandler i Randers.

• Digterminder, eller nyeste Ariebog for 1831. Samlet og udgivet. 1831. —
Ariebog. Randers 1839.

Udgav: Jesp. Dahls Nyeste Dyr lægebog. Horsens (1835).

Kjeldsen (P.).

Bidrag: i Elmquist's „Læsefrugter“ (Fru Jønger fra Karmark; en Begivenhed
fra Midten af det fjortende Aarhundrede, i Bd. XLIV. S. 169—254 og 372—446;
Berten i Hovedtro, en original Fortælling, Bd. LIV. S. 161—221; 368—434).

Kielsen (Frederik Christian) er fød i Kjøbenhavn d. 7de Fe-
bruar 1774. Hans Forældre vare Organist ved Garnisonskirken i Kbhavn
Oluf Kielsen († 1792, Søn af en Rustholter*) i Staane) og Ba-
lentine Margrethe Dresler, en Datter af Frederik Christian Dresler
(der var en tydsk theologisk Candidat og Stivelsefabrikør i Nysted paa
Laaland, ventelig indkommen her i Landet med hans Morbroder Hofman,
Justitsraad og Cabinetsecretair hos Kong Frederik IV.). — Indtil sit
13de Aar nød han privat Underviisning hjemme af adskillige Lærere, iblandt
hvilke mærkes: Biskop Plum, Digteren Baggesen, Sognepræst for Glos-
lunde i Laaland Dr. Philos. Borch og Professor og Rector ved Helsingørs
lærde Skole, Møller; blev 1786 indsat i Helsingørs lærde Skole,
hvorfra han dimitteredes 1790 til Kjøbenhavns Universitet; begyndte,
efter at have taget den saa kaldte anden Examen i det paafølgende
Aar, at studere Chirurgi og til den Ende at høre anatomiske og
naturhistoriske Forelæsninger og at gaae paa Frederiks-Hospital; dog til-
talte Naturvidenskaberne ham især, hvorfor han opgav det chirurgiske Stu-
dium, og alene hørte de naturhistoriske Forelæsninger af Professorerne
Wahl, Schumacher og Wab, og de kemiske af Etatsraad og Hofapotheker
Becker, samt besøgte de naturhistoriske Musæer og deltog i botaniske Ex-
cursioner. Han blev nu Lærer i Naturhistorie i adskillige Skoler; saaledes
i Borgerbydsskolen i 9 Aar, i Efterlægtskolen i 14 Aar, og, ved den
nuværende Metropolitanskoles Reform efter en ny Plan, ansat i Novbr.
1797 ved samme som Lærer i Naturhistorien; blev i Maj 1804 Mumnus
paa Wallendorfs Collegium; 1805 udnævnt til Secretair i Metropolitan-

*) Rusthållere kaldes i Sverrig den, der er Eier af et Wobs, som maa stille en Rytter med fuld
rustning.

skolens Skoleraad; i Octbr. 1806 til Adjunct ved Skolen i Naturhistorie og Mathematik, og i April 1812 til Overlærer og Inspector; fik i Apr. 1819 efter Ansøgning sin Afsked i Raade med Pension; bosatte sig i Maj s. A. i Bordingborg, i hvis Skole, der da fra en Middelskole gik over til at være en fuldstændig lærd Skole, han, som Lærelærer, gav Underviisning i Mathematik, samt i Naturhistorie og Geographi; flyttede, efter 14½ Aars Forløb, i Octbr. 1833 tilbage til Kbhvn. — * Charlotte Lovise Amalie Jacobsen.

Naturhistorie for Ungdommen, til Brug i Skoler og ved privat Underviisning, af C. P. Funke. 2det Dplag, gjenmeffet og forøget. Kbh. 1799. 3. Dpl. 1801. 1811. 5. Dpl. 1817 (jvfr. L. T. 1836, S. 125). 6. Dpl. 1841. — Naturhistorie og Technologie for Lærere i Skoler, og for dem, som ynde disse Videnskaber, af C. P. Funke. Oversat med Tillæg og Rettelser. 3die Deel, indeholdende Mineralogie og Register over alle tre Dele. Kbh. 1801. (1. D. oversf. af J. W. Hornemann; 2. D. oversf. af C. G. Rafn). — Watsch's Botanik for Fruentimmer og Planteyndere, som ikke ere Lærde, oversf. ib. eod., m. Kk. — Forsøg til en Lærebog i Naturhistorien til Brug for Skoler. 1.—3. Hefte. ib. 1802—1804. 2det Dpl. 1.—3. H. ib. 1812—15. — Til Medlemmerne af Efterlægts-Selskabet i Anledning af Professor Schow's Indbydelse. ib. 1803. (ikke i Boghandelen). — Den Kjøbenhavn'ske Flora, eller Fortegnelse over Planterne med tydelige Befrugtnings Deele, som vore vildt omkring Kjøbenhavn, af C. F. Schumacher, oversf. af det Latinske og forøget med de danske Trivialnavne, samt et Register. ibid. 1804. (L. E. 1806, Nr. 4.). — Mærkværdige og lærerige Anekdoter om Dyrene. Et Bidrag til Dyre-Sjælelæren. Oversat af det Tydske og forøget med Anmærkninger. Odense 1805. (L. E. 1807, Nr. 27). — Lærebog i Naturhistorien for Begyndere. Kbh. 1807. 2. Dpl. 1812. 3. Dpl. 1820. 4. Dpl. Odense 1839. — Den lille Naturven, en Nytaarsgave for videlysne Børn; efter det Engelske. I.—III. Deel. Kbh. 1808. (udkom ogsaa i Forbindelse med J. K. Høst's Udsigt over Fædrelandets Historie under Navn af *Vomme-Encyclopædie* for Børn, udgivet af Kielsen og J. Kragh Høst, 1ste Leverance i 4 Dele. Kbh. 1809, med illum. Kbb. (L. E. 1810, Nr. 41). Oversf. paa Tydske af G. Pommer, und. Tit.: *Naturhistorisches Kabinett*, von Kielsen. 1.—3. Theil. Taschenformat, m. ill. Kpfn. — Fuglenes Naturhistorie. ibid. 1810. (udgjør 2det Bd. af C. G. Rafns *Naturhistorie* for hver Mand, udf. 1809). — Stuegartneren. Oversat af Tydske. ibid. 1810. — Nøglen til det Linneiske System. En Tabel. Fol.

Tredstindstyve smaa Historier for Børn, som gjerne ville lære at læse og selv øve sig derudi, af G. E. Claudius. Oversatte efter anden Udgave. Kbh. 1819.

Forberedelse til Plantelæren, eller Underviisning til at kjende, samle og tørre Planter. Kbh. 1819.

Interessante Fortællinger af det virkelige Liv, til Underholdning for videbegjærlige Sønnen og Døttre. Af G. L. Ferrer. Oversatte. Kbh. (1834), med 8 illum. Kbb. (Dannora I. 184—90; „Dagen“ 1831, Nr. 302).

Icones Mammalium; Avium; Amphibiorum; Piscium; Insectorum; Vermium; indicem systematicum addidit F. C. Kielsen. 6 voll. c. tabb. 488. Hafnia 1835. 4to.

Familien Osvalds Sommerførnøielse, eller Lykstedet paa Bjerget. Til Ungdommens Nytte og Fornøielse, af August Gebauer. Oversatte. Kbh. 1837, med 4 ill. Kbb.

E. Ph. Kunkes Ledetraad ved den første Underviisning i Naturhistorien. Oversat efter den 6te tydske Udgave og formeret med Tillæg. Kbh. 1837.

Erindringer af Ungdomslivet, i lærerige Fortællinger og Eventyr, helligede Ungdommen af begge Kjøen fra det 10de til det 14de Aar, af Amalie Schoppe, fød Weise. Oversatte. Kbh. 1838, med 4 ill. Kbb.

Klaudine, en schweitzerk Familiehistorie for den qvindelige Ungdom. Oversat. Kbh. (1838) med 6 ill. Kbb.

Fader Reinholds Erindringer fra hans Børneaar, af P. Müller. Oversatte. Kbh. (1839), med 4 ill. Kbb.

L. Stoud Platous fortættet Jordbeskrivelse for Borger- og Almue-Skoler. 16de Dplag. Kbh. 1839. 17de Dplag. ibid. 1842.

Nye underholdende Fortællinger for den modnere Ungdom. En Gave for gode Børn af begge Kjøen, af J. M. Buttmann. Overs. Kbh. 1842, med 6 Staaftit. — Den lille Forelæser. Smaa Fortællinger for Drengene fra 6 til 10 Aar; overf. ibid. 1843, med 8 ill. Afb. — Kløverbladet. En Fæstgave for den modnere Ungdom, af Amalia Schoppe, Lina Reinhardt og Ed. Janinsky; ibid. eod., med 6 Staaftit.

Var Medarbejder i „Borgervennen“ fra Juni 1813 til 1ste Jan. 1819, samt fra Juli 1836 til Udgangen af 1841. — Udarbejdede 11 Sognebeskrivelser i S. Sterns Statistisk-Topographiske Beskrivelse over Kjøbenhavns Amt, 3die Deel, 1838, S. 104—44. 159—92. 281—93. 309—26. 379—435. 455—81, og Register over alle 3 Dele. — (Efter Autogr.).

Kielsen (Oluf Henrik), en Søn af Nysnævnte, er f. i Kjøbenhavn d. 18de Maj 1808; blev, efter at have nydt Underviisning af sin Fader, indsat i Metropolitanaskolen i Aaret 1817, men kom i Maj 1819, ved hans Faders Bosættelse i Bordingborg, ind i denne Byes lærde Skole, hvorfra han dimitteredes 1825 til Universitetet. Efter at have absolveret 2den Examen 1826, opholdt han sig i 3 Aar som Huuslærer hos Sognepræst Winther i Danmark i Laaland; blev 1831 ansat under Statsgjelds-Directionen som Volontair i Statsgjelds-Contoiret; 1837 Copist i Activ-contoiret og 1841 i Statsgjelds Hovedkasserer-Contoiret, i hvilket han 1842 udnævntes til Fuldmægtig.

Beskrivelse over Bidstrup Hovedgaard og Hospitaal, samt over Wsemagle Sogn, i S. Sterns Statistisk-Topographiske Beskrivelse over Kjøbenhavns Amt, 3die Deel, 1838, S. 293—309 og 488—93; — Beskrivelse over Christiansborg- og Rosenborg-Slotte, i S. Sterns Statistisk-Topographiske Beskrivelse over Hoved- og Residentsstaden Kjøbenhavn 1ste Bd. 1841).

Kielsen (Ole Valentin), Broder til foranførte Overlærer F. C. Kielsen, blev f. i Kjøbenhavn d. 10de September 1775; nød først privat Underviisning af de samme Lærere, som bemeldte hans Broder, og blev dernæst i Aaret 1787 indsat i den af Selskabet for Efterslægten Aaret

iforvejen oprettede Realskole. I Forbindelse med den Underviisning, han her ned, undervistes han fra 1789 af i de gamle Sprog, der ikke doceredes i Realskolen, af Professor Dichman (siden Lærer ved Søcadet-Academiet), der dimitterede ham i Foraaret 1793 til Universitetet, hvor han til Examen Artium erholdt Charakteren Laud. med Udmærkelse, og Aaret efter til 2den Examen Charakteren Laud.; lagde sig nu efter Mathematiken, til hvilken Videnskab hans Lyft var opvakt allerede i Efterflægts-Skolen ved den mathematiske Lærer, Overlærer Rinderups Iyfe Foredrag; vandt 1798 og 1802 Universitetets Guldmedailler for Besvarelser af de mathematiske Priisoppgaver: „Communisissimas enarrare integrandi artis regulas“ (Jvfr. Vadens Univerf. Journ. VI. 10), og: „Tradere regulas investigandi indolem & naturam curvæ flexus simplicis in plano descriptæ“; blev i Juli 1801 Alumnus, siden Inspector paa Walkendorfs Collegium; gav i en Række af Aar Underviisning i Mathematik deels i Efterflægtskolen (indtil 1811) og deels i v. Westens Skole. Efter at have ophørt med at give Underviisning i Skolerne, manuducerede han i Mathematik deels til Examen Artium og deels til de Examiner, som de, der vilde være Officerer ved Besjorpsset, Brandcorpsset eller Borgercorpsferne, maatte underkaste sig; ansattes d. 23de Juli 1822 som Lector i Mathematik, med Forpligtelse ogsaa at docere Astronomi, ved Sorø-Academi. † 5te Februar 1843. — * Karen Engeline Christensen († 3¹ 1830).

Lærebog i den rene Mathematik. 1ste Deel. Kbh. 1822, med 8 Kobbertavler. (Den 2den Deel kom ikke i Trykken).

Han har forfattet følgende Indbydelsesskrifter til Examen Artium og Skolens Examen i Sorø:

Summations-Formler for den uendelige Række

$$\frac{a}{b(b+c)} + \frac{a}{(b+2c)(b+3c)} + \frac{a}{(b+4c)(b+5c)} + \frac{a}{(b+6c)(b+7c)} + \dots$$

samt for nogle andre af lignende Form. Kbh. 1825. 4to.

Om de bestemte Ligninger. Første Deel. Kbh. 1837. 4to. (T. f. L. o. R. I. 218—20, anm. af C. Ramus).

Om et heelt Tals Opløsning i Factorer. Kbh. 1841. 4to. (Jvfr. „Dagen“ 1841, Nr. 159). — (Meddeelt af hans foransførte Broder).

Kielsen (Ove Valentin), Nysansførtes Brodersøn, f. i Kjøbenhavn d. 2den Januar 1803. Hans Forældre vare Major af Arméen Kjeld Frederik Kielsen og Benthea Catharine Kielsen, en Datter af Organist Ove Kielsen i Nysted i Laaland (Farbroder til F. C. og D. B. Kielsen). Han lærte først Klædehandlen, men gik, efter at have udlært, i Aaret 1823 som Assistent til Grønland og blev 1830 Coloni=bestyrer der. * Anna Dorothea Juul.

Bidrag: i *Danſt Ugeſkrift*, redig. af J. F. Schouw, (Vinterreife til Iſtblinden ved Holſteinsborg, meddeelt af E. Pingel, Bd. I. S. 114—29); i „*Dagen*“ (Udtog af et Brev fra ham, meddeelt af E. Pingel, 1831, Nr. 6). — (Efter Meddelelſe).

Kiene (Carl) var Lieutenant ved een af det ſleſvigſke Infanteriregimentets annecterede Batailloner; erholdt ſiden ſin Afſted; blev i Maj 1813 Landmaaler. † 11te Februar 1826.

Hiſtorifche Nachrichten über Krönungen und Salbungen in Dänemark nebst den damit verbundenen Feierlichkeiten in ältern und neueren Zeiten. Gesammelt von Jens Kragh Høft. Ueberſetzt. Kopenhagen 1815.

Afſchied von der Königl. Reſidenzſtadt Kopenhagen als zehnjähriger Solicitant. Kopenh. 1825.

Kjer (Jacob), f. 1767 i Gjerup, Dahler Sogn, hvor hans Fader var Bonde; blev 1789 dimitteret til Univerſitetet fra Ribe Skole; theologifk Candidat (H. ill.) i April 1796; 1799 Orlogspræſt; i October 1801 Sognepræſt for Løsning og Korning i Aarhus Stift; 1819 entlediget; 1823 Sognepræſt for Skorup og Tvilum, f. St. — *

Bidrag: i *Falleſens Magazin for Religionslærere* (Tale holden paa Orlogslibet Ditmarſken i Aaret 1799, Bd. XII. 382—92); i „*Den Cimbrifke Mercur*“ (En Præſts Stjebne i Jylland, fortalt, 1822 Nr. 3, jvfr. ſſbd. S. 26 og 1821, Nr. 18. 22); i *Bladet „Diverſa“* (Om Vaccinationen, 1811, Nr. 45, jvfr. *Nanders Amtsavis* 1811, Nr. 28).

Kjer (Knud), Foranfertes Søn, f. d. 2den October 1802 i Løsning Præſtegaard; kom 1814 i Horsens lærde Skole, hvorfra han affendtes til Univerſitetet 1819; blev, efter at have taget anden Examen i April 1821, Huuslærer i Laaland, og vendte i det følgende Aar tilbage til Rjøbenhavn, hvor han optoges ſom Alumnus i det grønlandſke Seminarium; underkafte ſig i April 1823 den theologifke Embedsexamen (H. illaud.), og blev ſtrax efter ordineret til Miſſionair ved Colonien Holſteinsborg i Grønland; i Juni 1833 Sognepræſt til Løſe i Aalborg Stift; i Octbr. 1838 til Skjødstrup i Aarhus Stift. — * 1. 1823 *Jacobine Cecilia Satterup* († ‡ 1824 i Aalborg), Datter af Provſt Poul Satterup i Danemarre paa Laaland. * 2. *Caroline Chriſtiane Røher*.

Nogle danſke Sange overfattede paa Grønlandſk. Aarhus 1832.

Samling af 210 Pſalmer i det grønlandſke Sprog. Odense, 1834.

Kattøngutigeek. Kbh. 1838. — Grønlandſk Pſalmebog. ib. eod.

Capitain Sir *John Ross's anden Opdagelsesreise til de nordlige Polaregne* og Ophold i Bøotia felix i Aarene 1823—1833. Oversat fra Engelsk. Kbh. 1837, st. Patent 8, med Forf.'s Portrait og Biographi, 15 Staalſtik og 1 illum. Kort.

Bidrag: i Rønnes „*Danſt Religionsblad*“ (Breve, III. 1827, Nr. 11. 41.

42; VI. 1830, Nr. 44; Oversættelse af en Opfordring paa Grønlandst, III. 1827, Nr. 43); i Kjøbenhavnsposten (Grønlandst Oversættelse af H. C. Andersens Digt „Det døende Barn“, 1829, S. 661); i Christelig Kirketidende (Om Grønlandernes Religiositet, 1832 Nr. 29—30, jvfr. L. T. 1833, S. 280; Bibelen, 1834 S. 44; Tvede Psalmer, 1835 S. 7—8). — (Tildeels efter Autogr.).

Njerbne (Lauritz Christian) tog danst-juridist Examen i April 1805; blev 1810 Copiist i Rentekammeret; 1814 konstitueret Revisor ved Rigsbankens Contoir for de danstte Bankhæftelser; 1819 Revisor og Chef for bemeldte Contoir under Nationalbanken; 1837 entlediget. † 26de Novbr. 1838. — * Juliane Marie Jansen.

Tablet over Udregningen af den aarlige Rente af de Rigsbanken tillagte Behæftelser i faste Ejendomme i Kongeriget Danmark samt Hertugdømmene. Kbh. 1815. 4to. (12 Art).

Kierkegaard (Peter Christian) er f. d. 6te Juli 1805 i Hillerød, hvor hans Forældre, der begge vare af jydsk Bønde-Herkomst, Michael P. Kierkegaard, forhen Hofsekreter i Kjøbenhavn, og Hustru Ane fød Lund, i et Par Aar opholdt sig. Med dem flyttede han, endnu ikke Aar gammel, til Kjøbenhavn, hvor han først besøgte et mindre Institut og siden 1816 nød Underviisning i den kjøbenhavnske Borgerdybskole, hvorfra han 1822 dimitteredes til Universitetet; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavel som ved anden Examen i det paafølgende Aar, og underkastede sig i April 1826 den theologiske Embedsexamen (Laud.). Fra Foraaret 1826 indtil henimod Midtsommer 1828 tilbragte han derefter i Hovedstaden, deels med at give Underviisning, især i Borgerdybskolen og nærmest i de lærde Sprog, deels med Studiet af Philosophien, især den nyere tydske fra Kant af. Ved den angivne Tid tiltraadte han i Forening med Licent. Theol. J. F. Fenger (nu Præst i Liunge ved Sorø) en videnskabelig Rejse i Udlandet, under hvilken han, medens Fenger i Foraaret 1829 drog videre, i fem Hjerdingaar opholdt sig i Berlin, hørte Neander, Schleiermacher, Hegel o. fl. og gjorde sig bekendt med Kirkefædrene og Scholastikerne. For en Afhandling „De notione atque turpitudine mendacii“, som han der havde forberedt, modtog han dernæst i December 1829 i Göttingen den philosophiske Doctor-Værdighed; besøgte saa Bonn, Nederlandene, hvor især Utrecht og Löwen fastholdt ham, og var midt i Pariser-Bibliothekets Rigdomme, da Juli-Dagene rystede Europa; vendte hjem over Strasburg, Tübingen, München, Leipzig sidst i Aaret 1830; var derpaa atter sysselsat med Informationer i Borgerdybskolen; holdt i Sommeren 1834 med kongelig Tilladelse, offentlige Forelæsninger over Moral-Philosophien ved Kjøbenhavns Universitet; disputerede i Januar 1836 for Licentiatgraden i Theologien, og begyndte derefter, hvad han hidtil kun havde gjort for enkelte nærmere Bekjendtere, at manuducere til theologisk Attestats,

en Virksomhed, som han fortsatte til sidst i 1842. Personlig bekendt med Pastor N. F. S. Grundtvig siden 1831 knyttedes han i en Række af Aar nærmere til ham, nærmest og egenligen hvad hans Betragtning af Troesbekendelsen og Traditionen, Kirke-Ordet og den hellige Skrift og begges Forhold angaaer, og var i 1838 iblandt dem, der fremkaldte hans mærkelige Række af historiske Forelæsninger paa Borchs Collegium. Han var iblandt Stifterne af det Kjøbenhavnske Asyl-Selskab og det senere tildeels derfra udgaaende Asylstole-Selskab. Var i flere Aar et meget virksomt Medlem af det Danske Samsund, der dannede sig, fra først af af saare heterogene Elementer, i Aaret 1839, og holdt der en Række af Forelæsninger over Kirkens og Verdens-Historie i deres gjensidige Forhold, siden Christi Fødsel, hvilke han i Vinteren 1840—41 og 1841—42 efter Dypfordring udsørligere foretog for Hendes Majestæt Dronningen. Af theologiske Forelæsninger vare de, som han holdt over Johannis Evangelium og de katolske Breve i 1836 og 1837, over Hebræerbrevet i 1838 og over Kirkehistorien til Gregor den Syvende i 1839, de meest udarbejdede og meest besøgte. Han blev d. 10de Septbr. 1842 kaldet til Sognepræst for Pedersborg og Kinderstofte Menigheder, nær ved Sors. — * 1. 1836 Elise Marie Boisen († 1/2 1837), Datter af Biskoppen i Laaland P. D. Boisen. * 2. 1/2 1841 Sophie Henriette Glahn, Datter af residerende Capellan ved Garnisons-Kirken i Kbhvn Paul Eggede Glahn.

De notione atque turpitudine mendacii commentatio. Gottingae 1829. (Göt. N. 1830, St. 21; N. f. L. VII. 65—85, anm. af Poul M. Møller).

De theologia vere Christiana, praecipue autem philosophica ejus parte, rite construenda. (pro gradu Licentiatii). Hauniae 1836. (Scharlings og Engelstofts Theol. Tidsskr. I. 1. S. 213; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1078; Berlingske Tid. 1837, Nr. 50).

Om Foreningen for Statsgjældens Formindskelse ved frivillige Bidrag. Kbh. 1842. (Fædrel. III. 1842, Nr. 829).

3 Nordisk Tidsskrift for kristelig Theologi (udgivet af ham og Th. W. Oldenburg siden 1840, af ham alene i 1842 og fremdeles; jvfr. Fædrel. II. 1841, Nr. 596; Lindbergs „Dannebrog“ 1841, Nr. 20) er af ham: i I. Bind: Klippe-Manden og Klippe-Troen, Apostelen Petrus og hans ejendommelige Forhold til Herren og til Kirken, fremstillet efter Skrifterne, S. 61—96, 265—306; — Antydninger med Hensyn til I. Cor. 7, 14 samt et Par andre beslægtede paulinske Ytringer, S. 171—78, 311—57; — i II. Bind: Dplysninger og Bemærkninger til Forsvar for Læren om Kirke-Ordet og dens Benner. [En Besvarelse af Hoved-Indholdet af Mæg. Zeuthens Sendebrev til Dr. Kierlegaard], S. 58—96, 218—228; — Om den kristne Tro som bevidst og bestemt, og hvorvidt der desuagtet kan spørges om den ved de Spædes Daad, S. 157—63, 270—76; — i III. Bind: Jesu Christi Kirke i Folke-Kirkerne, S. 11—48, 168—208; — Til Forklaring af Galat. 3, 16, samt af nogle Danskelligheder i den Tanke-Række, hvori dette Sted er indflettet, S. 157—60, 267—86; — i IV. Bind: Fortsættelse af Jesu Christi Kirke i Folke-Kirkerne, S. 43—64⁷; —

Augustin om det Grund-Christelige, S. 65—116; — desuden i de forskjellige Bind enkelte Smaaafstykker.

Vidrag: i *Allgen's Zeitschrift für die historische Theologie (Distinctio decima af Andreas Sunesons Hexaameron, efter en Pergament-Codex paa det store kongelige Bibliothek, med Anmærkninger, i Aargangen 1833)*; — i *Rheinwald's Repertorium für die theologische Literatur und kirchliche Statistik (En almindelig Artikel om Universitetet i Kjøbenhavn i ældre og nyere Tider, Bd. III. S. 12—48 [af Redactionen ilde mutileret, og ved slet Correctur blandt Andet heelt igjennem forsynet med Irønderne istedetfor Islændere])*; — i *Hengstenberg's Evangelische Kirchen-Zeitung für 1838 (Geniale Mythen und einfältige Zeugnisse [imod Philosophen Weise og hans Anmeldelse af Strauß's Leben Jesu. Egelebes af Redactionen vilkaarligen abbrevieret])*; — i *Jac. Chr. Lindbergs Nordiske Kirke-Tidende (1834: Et Par Ord om en christelig Opdragelse, af Andreas Bräm, overs., Col. 81—96, 113—28; Romersk Betragtningssmaade af Jødedom og Christendom, Col. 312—19; En Martyrhistorie fra det tredie Aarhundrede, overs., Col. 497—508; 1836: Anmeldelse af „Hieronymus Savonarola und seine Zeit, aus den Quellen dargestellt von A. G. Rutelbach“, Col. 183—92, 202—8, 209—16; Smaa-Vidrag til en Fremstilling af hvorledes Troes-Bekjendelsen omtales og anvendes i Skrifter fra den christelige Oldtid, Nr. 16. 18; 1838: Om den Maade, hvorpaa Troes-Bekjendelsen anføres og omtales hos Augustin, Nr. 22—25; Tids-Register fra Quirinius til Ibrahim Pascha med Anmærkninger in usum delphini, Nr. 27. 29 [Poetisk Udkaft til den Sammenstilling af Kirkens og Verdens Historie, han senere udførte i Forelæsninger; Indbefingen efter Aarhundreder]; 1839: Troes-Bekjendelsen ved Naaben, faaletes som den foredroges og udlagdes i Aquileja i den første Halvdeel af det femte Aarhundrede (indeholder: S. Nicetæ ... explanatio symboli ... med Oversættelse og Anmærkninger), Nr. 18. 19; 1840: Indbydelse til Dannemand angaaende et Minde for Niels Ebbesen, af N. F. S. Grundtvig, P. C. Kierkegaard, J. C. Lindberg, Col. 666—68; Smaaafstykker i forskjellige Aargange); i *Rast's MorstabsLæsning for den danske Almue (Bearbejdelse af Kæmpe-Visen om Dav den Helliges Bæbde-Seilads om Norges Krone, 1839, Bd. I. Nr. 2^a); Et Par flodvigtige Sagn, sefter mundtlige Fortællinger meddeelte, sft. S. 611—13); i *Varfods „Brage og Idun“ (Tidernes Teg. [Opptegnelse efter et frit Foredrag i et af det danske Samfund's foreløbige Møder], i Bd. II. 1839, S. 121—42; jvfr. *Jædrel. I. 1840, S. 298*); i *Lindbergs „Dannevroe“ (Frisken Amalia Sieveking og hendes Virksomhed for christelig Sygepleie, 1842, Nr. 38). — (Efter Autographum).****

Kierkegaard (Søren Aaby), Foranfortes Broder, f. i Kjøbenhavn d. 5te Maj 1813; blev dimitteret til Universitetet fra den Kjøbenhavnske Borgerdydsffole 1830; tog theologisk Attestats (Laud.) i Juli 1840; disputerede i Septbr. 1841 for Magistergraden; tiltraadte strax efter en videnskabelig Rejse til Berlin, nærmest for at gjøre sig bekendt med den nyeste Schelling'ske Philosophi; kom tilbage i Foraaret 1842.

Af en endnu Levendes Papirer. Udgivet imod hans Villie. Kbh. 1838.

Om Begrebet „Ironi“, med stadigt Hensyn til Socrates. Magister-Disputats (med 15 latinske Theses). Kbh. 1841. (*Jædrel. II. 1842, Nr. 890, 897, ann. af N. F. Ved; jvfr. S. Kierkegaards „Aabenbart Skriftemaal“, sft. Nr. 904*).

To opbyggelige Taler. Kbh. 1843. — Tre opbyggelige Taler. *ibid.* eod. — Fire opbyggelige Taler. *ibid.* eod.

Bidrag: i Kjøbenh. flyvende Post Interimsblade (Kjøbenhavnspostens Morgenbetragtninger, Nr. 76; Om Fædrelandets Polemik, Nr. 82 og 83, begge under Mærket B.; Til Herr. Dr. Lehmann, Nr. 87); i „Fædrelandet“ (En lille Forklaring, IV. 1843, Nr. 1236.). — (Revidert). — Han antages at være Forfatter til: Enten — Eller. Et Livsfragment, udg. af Victor Eremita. I.—II. Deel. Kbh. 1843.; ligeledes til: Gjentagelsen. Et Forsøg i den experimenterende Psychologi, af Constantin Constantius. *ibid.* eod., og til: Frygt og Bæven, dialectisk Lyrik af Johannes de silentio. *ibid.* eod.

Kieruested (Jón Þorláksson), en Søn af den udmærkede Bønde, Danebrogsmand Þorlák Hallgrímsson i Skriða i Hørgurdal, Eyjafjords Sæstel i Jælands Norder Amt; var blandt de 3 Jælandere, som ifølgeagl. Resolution 23de Jan. 1817 rejste til Danmark for at lære Agerdyrkning. Efter sin Tilbagekomst virkede han noget for Havedyrkningen i Jæland, men fornemmelig ved at anlægge Svømmeskoler i flere Herreder og opfriske den i lang Tid forsømte og i flere Egne næsten forglemte Svømmeskunst. Han var overhoved i Besiddelse af udmærkede mekaniske Talenter, men blev ved trange udbortes Omstændigheder og tilstødende Uheld nedbøjet af Kummer og Næringsforger og døde i sine bedste Aar 1837. (Minde over ham af J. Hallgrímsson i Skirnir 1842 (XVI, S. 133).

Om Havedyrkning; paa Jælandsst. Bidey 1824.

Um åburd og mykju, i Klaustrpóst 1820; og flere Bidrag sld. — (Meddeelt).

Kjerulf (Christian Pingel), en Søn af Kjøbmand Søren Kjerulf; f. d. 14de Juni 1800 i Sirampore (Frederiksnagor) i Bengalen; blev 1818 dimitteret til Kbhvns Universitet af daværende Stud. Theol. N. G. Rudelbach; underkastede sig i Efteraaret 1824 Examen ved det Chirurgiske Academi (1ste Char.); erholdt i Foraaret 1825 fraværende Doctorgraden i Medicin og Chirurgi fra Universitetet i Halle, og rejste i April s. A. fra Kjøbenhavn, over London til Sydamerika og Manila, hvor han nedfattede sig som privat Practicus og siden udnævntes til spanske Regimentslæge; kom 1840 tilbage til Kjøbenhavn, hvor han nu er practiserende Læge. (Autobiographi vedføjet hans Doctordisputat.)

Diss. inaug. de apoplexia. Halac, 1825. (24 pagg. 8vo, c. Curriculo vitae aut.).

Kierulf (Herman), f. d. 11te Septbr. 1784 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader, Cancellisecretair Christian Kierulf, var Auctionsdirecteur; blev 1801 dimitteret til Universitetet fra Frue latinske Skole i Kbhv.; underkastede sig i Octbr. 1804 den latinske-juridiske Embedsexamens theoretiske Prøve (Laud.) og i April 1805 sammes praktiske Prøve (n. c.); blev 1805 furnumerair Cancellist i Generalitets- og Commando-Contoiret under Generalcommissariats-Collegiet; 1808 furn. Cancellist og 1810 Fuld-

mægtig i Generalstabens Bureau; 1808 Krigscancellisekretær; 1810 Krigs-
adsesfor; 1811 Krigsraad; 1820 Justitsraad; 1826 Expeditions- = Se-
cretair i Generalstabens Bureau; 1828 Ridder af Danebroge; i Juni
1835, efter Ansøgning, i Naade entlediget med Pension. — * 1. 1810
Louise Wilhelmine Rønne († 24 1811), Datter af Professor Dr.
Med. Andr. Broberg Rønne. * 2. Hege Dahl.

Calender over samtlige ved den Kongl. Danske og Norske Armee ansatte Of-
ficerer m. fl. No. I.—VI. Kbh. 1810—13. — Calender over alle ved den Kongelige
Danske Armee samt de Vestindiske, Guineiske og Ostindiske Tropper ansatte Officerer
og øvrige Besættede, saavel som over Borgervæbninger og frivillige Corps. Forlag og
udgivet. Nr. VII.—XXXIII. ibid. 1814—42. (jvfr. „Politiivænen“ 1827, S. 285
—90, 352—54; 1828, S. 25; Milit. Repert. I. 316—17, III. 63).

Samling af Parolbefalinger fra 1801—39. I.—XVI. Hefte. Kbh. 1812—
40. — Total-Register til Samlingen for 1801—25. ibid. 1827.

Samling af Forordninger og Placater, som have Hensyn til det 1813
indførte Pengevæsen. I.—II. Hefte. Kbh. 1813—15.

Rescripter, Resolutioner og Collegialbreve, den Danske Krigsmagt til
Lands angaaende. XIV.—XVIII. D. Kbh. 1832—42. Total-Register f. 1821—40.
I.—II. Bd. ibid. 1843.

Sierulf (Andreas Christian Anton), Nysaanførtes Søn,
født 1812 i Kjøbenhavn; deponerede som Privatist 1828; opnaaede 1834
Accessit for Besvarelsen af Universitetets historiske Priisopgave: „Præ-
missis generalibus observationibus, quatenus antiquiori tempore rela-
tiones politicæ inter regna Daniæ et Poloniæ exstiterint, inquiratur
et explanetur, quæ ejus generis necessitudines sub Principibus Da-
niæ a Valdemaro IVto ad Christianum Imum, utrisque hoc spatio
comprehensis, inter dicta regna intercesserint“ (jvfr. Schmers Ufab.
Tid. II. S. 73); underkastede sig i Foraaret f. A. den latinsk = juridiske
Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve (begge med Charakteren H.
ill.); blev siden Fuldmægtig paa Kjøbenhavns Amts nordre Virts Comptoir.
— *

Repertorium over den for Island gjældende Lovgivning 1670—1836. Sla-
gelse 1837.

Esrom Klosters og Abbeders Historie. Udarbejdet efter Kroniker og
Archivdocumenter. Med et Anhang af forhen utrykte Diplomer. (D. u. T.: Afhand-
linger i Danmarks Specialhistorie). Kbh. 1838. — (—).

Sjerumgaard (Carl), født 1808 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader
Fjergen Sjerumgaard da var Copiist, siden Assistent i Auktionsscon-
toiret under Hof- og Stadsretten; Moderen Karen Brogaard. —
Han besøgte Gorms Institut i Kjøbenhavn; blev dimitteret til Universitetet
1826; tog i April 1832 theologisk Attestats (H. ill.); blev i Febr. 1840
ordineret Katechet ved Holmens Kirke i Kbhvn.

Hanna, Digt i ti Sange, efter Eberhard's „Hannchen und die Kuchlein“. 3 Originalens Berseart overfat. Kbh. 1838. (T. f. L. o. R. V. 465—66).

Sørgesang og Tale for Eleverne i Gorms Skole i Anledning af den 28de Januar 1840. Kbh. 1840.

Bidrag: i „H. G. Clausens Eftermæle, Kbh. 1840“ (Til Stiftsprovst Clausen, den 29de April 1838, S. 92—93); i „Pastor J. A. Niis's Minde, Kbh. 1843“ (Sange, S. 3 og 10).

Kindgreen (Samuel Friderik), f. 1788 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader C. F. Kindgreen var Bildthugger; blev dimitteret til Universitetet fra Borgerdybskolen i Efteraaret 1804, udmærket ved Examen Artium, saavel som ved den philosophiske Prøve det paafølgende Aar; derefter Officeer ved Marine-Regimentet, siden ved Kjøbenhavns Infanteriregiment og avancerede til Premierlieutenant; underkastede sig i Juni 1812 den latinist-juridiske Exomens theoretiske og i Jan. 1813 sammes praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudab.; blev 1813 Auditeur ved sidstnævnte Regiment. † 1815, ugift.

Bidrag: i Minerva (Prøve af en Oversættelse af Schillers Maria Stuart, 1807, III. 156 og 194).

King, Pseudonym; see Nikolaj Ulrik Krossing.

Kirkebye (Marcus Clod), Kirkesanger og Skolelærer i Nordby paa Fjæs; blev 1832 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn. Regnebog. 182°.

Kirkegaard (P. C.), Kirkesanger og Skolelærer i Kfast i Ribe Stift.

Dygaver til Regning paa Tavlen for 2den Klasse, med særskilt Facitliste. Horsens 1835.

Kirstein (Ernst Philip), f. i Stettin d. 17de December 1759; studerede i Alene 1778—80 i Halle; kom til Danmark 1781 som Privatsecretair hos Statmester Greve H. C. Schimmelmänn, og forblev i samme Egenkab efter dennes Død hos Statsminister Greve E. H. Schimmelmänn; blev 1786 Secretair og Bogholder ved Directionen for den vestindiske Gjelds Liquidation; i August 1791 Secretair ved Commissionen angaaende Negerhandelens Affkæffelse; 1795 Medlem af Directionen for den vestindiske Gjelds Liquidation; 1800 Legationsraad (med Justitsraads Rang); 1804 Directeur ved den danske og norske Species-Bank i Kbhvn.; 1809 furnumerair Deputeret i Finantscollegiet; 1812 Etatsraad; 1813 Ridder af Danebroge; 1816 Deputeret i Generaltoldkammer- og Commerce-Collegiet; 1828 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; 1829 Conferenzeraad; i Maj 1834 efter Ansøgning i Raade entleddiget som Deputeret, og udnævnt til Commandeur af Danebroge. † 6te October 1834 i Kbhvn.

— * Henriette Cramer († 1820), Datter af Dr. Johan Andreas Cramer, Canzler ved Universitetet i Kiel. — (N. Nekrolog b. Deutschen XII. Jahrg. 1834, II. Th. S. 824—25).

Briefe über den neuen Finanzplan für Dänemark. Hamb. 1786. (Overs. paa Dansk e. a.) — Nogle Smaaafskrifter i Anledning af Myntforandringer i Hertugdømmerne, f. Ex.: Anmerkungen zu der unter dem Titel: Bemerkungen über Banken kürzlich erschienenen Schrift, 1787; — Ein Paar Worte über Hr. Wiehe's Schrift über den Wechselkurs, 1789; — Der Küster Christen Ahrendt an seinen Pastor.

Bidrag: i Eggers's Deutsches gemeinnütziges Magazin (Einige Bemerkungen über Geld, Bankzettel, Wechselkurs u. s. w. besonders in Rücksicht auf Dänemark, Bd. II.); i Sammes Deutsches Magazin (Uebersicht der Insel St. Domingo vor der Revolution, Bd. IV. S. 1—60); i Minerva (Udtog af Commissionens Foredstilling til Kongen angaaende Negerhandelens Afkæffelse, 1792, II. 43—86; paa Tydsk i Eggers's Deutsches Magazin Bd. III. S. 626—84).

Kisbye (Madsus Severin), f. d. 3die Februar 1754 i Dbenfe, hvor hans Fader Magister Hans Kisbye var Professor i Theologien ved Gymnasiet († 1791), jvfr. Blochs fynske Geisl. Hist. I. 319—23); Moderen Helene Ambrosia Brinch († 1778), en Datter af Mag. Jvar Brinch, Sognepræst til Nicolaj Kirke i Kjøbenhavn. Han deponerede 1771 fra sin Fødebyes Gymnasium; blev siden Alumnus paa Ehlers's Collegium; underkastede sig i Juni 1777 den theologiske Embedsexamen (Laud.); tiltraadte f. A., understøttet af det Ehlerske Rejsfestipendium, en Rejse til Tydskland, hvor han i 3 Aar studerede i Leipzig og Göttingen; blev 1782 Magister Philologiæ; f. A. Conrector ved den latinske Skole og Inspector Seminarii Fridericiani i Bergen; 1804 Rector ved Cathedralskolen i Aalborg; i Maj 1811 efter Ansøgning i Raade og med Pension entlediget, med Titel af Professor (og Rang med Nr. 13 i 6 Kl.); gav siden, indtil 1820, Undervisning i Latin og Tydsk i samme Skole. † 1ste September 1826 i Aalborg. — * Jvarikke de Brinck-Seidelin († 21 1826), Datter af Conferenceraad Hans Diderik de Brinck-Seidelin, Stamherre til Eriksholm og Holbeks-Ladegaard i Sjælland. — (Thaarups fædrenel. Nekrolog S. 7, S. 455—56; Kbhvns Skilderi 1826, S. 1152—53; Thisted's Repertor. f. aandel. Sager I. 56. 58; Elmquist's „Læsefrugter“ XLV. 5. 6).

Dispp.: De festo assumptionis Mariæ (o: Dyre Vor Frue Dag). Havn. 1774. — *De disciplina Arcani* in veteri ecclesia. ibid. 1776, siden omarbejdet og forøget udgivet pro gradu Magisterii. ibid. [1782?]. (rec. i Jversens litter. Progræsf. III. 1—9).

De meritis Lutheri ab artibus humanioribus. Programma. Alburgi 1817. 16 pagg. 4to. (Skoleprogram til Reformationsfesten).

Kjær (Sector Frederik Janson), f. d. 14de Septbr. 1801 i Aar-

huus, hvor hans Fader Jørgen Kjør da var Hospitalsforstander, siden Cancelliraad og Hospitalsforstander i Horsens († 1842); Moderen Anne Margrethe Sophie Plesner († 1806), Datter af Provst Hans Philip Plesner, Præst til Fruering i Aarhus Stift. — Han blev 1820 dimitteret til Universitetet fra Horsens Skole; underkastede sig i Efteraaret 1826 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.) og i Foraaret 1828 medicinsk Examen ved Universitetet (Laud.); nedsatte sig siden som privat Practicus i Varde; blev i Juni 1832 Districtslæge i Holstebro, og i Novbr. 1839 i Ribe. — * Rebecca Louise Cornelia Krohn, Datter af Major Joh. Jac. v. Krohn.

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Beretning om Jens Christensen Mos's Røne, af hvis Underliv ved Snit blev udbraget et for længere Tid siden dødt Foster, Bd. XVIII. 1833, S. 418—33 [Uddrag, af J. F. W. Nevermann, i Siebold's Journ. d. Geburtshülfe Bd. XV. St. 3; Johnsons Medico-chirurgie. review Jan. 1837]; Udtog af hans Medicinal-Indberetning for 1838 til Sundhedscollegiet, Bd. XXXII. (Ny Række, Bd. 2.), S. 46—47).

Kjør (J. A.).

J. A. Martensens almecennyttige Lommebog, indeholdende de vigtigste Stæbers og Landes Mønt, Maal, Vægt ic. 3die forbedrede og forøgede Udgave; udg. Kbh. 1826.

Kjør (Jacob og Knud), see Kjer.

Kjølbye (Christen Sveistrup), f. d. 14de Juli 1793 i Hjørring, hvor hans Fader Andreas Kjølbye var Procurator; Moderen Vita Helene Sveistrup († 1824), en Datter af Cancelliraad C. Sveistrup, Byfoged i Ringsted. Han kom, 5 Aar gammel, efter Faderens Død til Kjøbenhavn, hvor hans Plejefader, den i 1815 afdøde Justitsraad og Rentestriver Drachardt, bestemte ham til Studeringer; blev i sit 10de Aar optagen i Metropolitanaskolen; afgik derfra til Universitetet 1814; var siden Lærer i Naturhistorie i flere Skoler i Kjøbenhavn, bl. a. Metropolitanaskolen og Borgerbydsskolen (jvfr. Møllers Theol. Bibl. XX. 333); tog i Januar 1820 theologisk Attestats (H.ill.); blev i Febr. 1821 personel Capellan hos Amtsprovsten for Randers Amts østre District; f. A. Sognepræst for Begerølev og Willersø i Aarhus Stift; i Octbr. 1826 for Breilev og Hestrup i Aalborg Stift. † 10de Octbr. 1839. — * 1822 Waldborg Kirstine Sørensens, Enke efter Amtsprovst Christian Gøgsche i Ørsted, Aarhus Stift.

Lærebog i Naturhistorien for Begyndere. Kbh. 1820. (jvfr. L. T. 1836, S. 125).

Klaueu (Damafus), f. 1755 i Kbhvn., af Forældrene Blokkdrejer Michael Klaueu og Karen Madsdatter; blev dimitteret fra Kjøbenhavns Skole 1770; theologisk Candidat (Laud.) i October 1775; residerende

Capellan til Dronninglund i Aalborg Stift 1781; Præst ved Hospitalet i Aalborg 1788. † 9de Marts 1818. — * Anne Cathrine Rosenmejer († $\frac{6}{11}$ 1825).

Hellige Taler over de forordnede Høimesse-Texter. I.—II. Deel. Aalborg 1790—91. (Krit. og Analyse 1790, Nr. 13, S. 193—98; Krit. og Antitr. 1791, Nr. 44). Tale ved den udenfor Vesterport ny indrettede Hospitals-Kirkegaards Indvielse den 11te November 1795. Aalborg, 1795. 2det Dplag. ibid. 1806.

Fem Prædikener, indf. i det theol. Selskabs gudelige Taler i 1ste Bind 1.—2. Hefte, i 2det Bd. 1.—2. Hefte og i 3die Bd. 2. Hefte, een i hvert Hefte. (jvfr. Krit. Luff. 1776, Nr. 45—46).

Klee (Frederik Alexander Gottlieb), en Søn af afdøde Major i russisk Tjeneste, Heinrich Gottlieb Klee og dennes endnu efterlevende Enke Anne Elisabeth, fød Fabricius, er fød d. 26de Novbr. 1808 i Nørvig i Odsherred i Sjælland, hvor Faderen, som dengang var Premierlieutenant i dansk Tjeneste, laae i Qvarteer under Krigen. Allerede tidlig havde Sønnen et meget bevæget Liv, især paa Grund af Faderens Stilling. Denne, som i Staten var bekendt for en høj Grad af personligt Mod og som en dygtig Officeer, udmærkede sig ved flere Lejligheder i dansk Tjeneste, navnlig ved Udsaldet i Classens Hauge 1807, under Prinds Christian Augusts Commando i Norge, og ved Expeditionen mod Anholt, men gif, da Napoleon i 1812 drog mod Rusland og han saaledes troede, at hans Fædreland behøvede hans Arm, i russisk Tjeneste. I denne udmærkede han sig ligeledes, erholdt flere Ordener, og ansattes, da han med den russisk-tydske Legion førtes mod Holsteen og han vægrede sig ved at fægte mod de Danske, som Commandant i Neumünster, en Post, der under den svenske Kronprinds Carl Johans Felttog i Holsteen var af særdeles Bigtighed. Paa denne Post havde han Lejlighed til at bevise ej alene den danske Stats Undersaatter, men ogsaa selve Staten vigtige Tjenester, hvorfor ej alene Neumünsters Communalbestyrelse og flere af Byens Indvaanere gavede ham hædrende Beviser paa deres Taknemmelighed, men og afdøde Kong Frederik den Sjette ved flere Lejligheder viste ham særdeles Bevaagenhed, og efter hans Død med faderlig Godhed tog sig af Sønnen. Efter Fredens Slutning 1814 fulgte Sønnen med sine Forældre til Rusland, hvor de opholdt dem omtrent i $1\frac{1}{2}$ Aar, og herfra tilbage til Danmark 1816, hvorfra han endnu samme Aar ledsagede dem til Norge, hvor han forblev i næsten 2 Aar og hvis Naturskønhed og Naturforhold allerede dengang gjorde et dybt Indtryk paa ham, og senere, i Forbindelse med de Erfaringer, han i en Række af omtrent 20 Aar ved mange forskellige Rejser i sit Fædreland og tildeels i Norge og Sverrig havde Lejlighed til at erhverve sig, bragte ham til idelig at gruble over og selvstændig at danne sig en Theori af Jordklodens Udviklingshistorie. Foruden Naturvidens-

skaberne lagde han sig meget tidlig med en særdeles Interesse efter Historien, som han altid betragtede som sit Hovedstudium,* og for hvis Skyld han senere forlod den juridiske Vej. Efterat være bleven privat dimitteret til Universitetet 1826 og have taget første og anden Examen med bedste Charakter, vandt han 1830 Priismedaillen for en Afhandling til Besvarelse af den historiske Opgave: „Exponantur relationes politicæ et ecclesiasticæ, quæ insulam Rygiam et regnum Daniæ intercedebant, ab illius inde occupatione seculo XIImo usque ad pacem Roeskildensem 1658“; underkastede sig i April 1831 den latinist-juridiske Examens theoretiske Prøve (Laud.); blev i Septbr. 1834 surnumerair og 1840 virkelig Fuldmægtig under Generalpostdirectionen. I denne Stilling have flere betydelige og vigtige Arbejder været ham overdragne; navnlig var det ham i Sommeren 1842 overdraget at berejse hele Jylland og indgive detailleret Forslag om en Omregulering af sammes Postforbindelser, som derpaa omorganiseredes ved Directionens Bestemmelser af April og Maj 1843; i November 1842 udnævntes han til Medlem af den Comité, som ifølge allerhøjeste Bemyndigelse nedsattes for at gjøre Forslag til en Forandring i Brev- og Paffepostarten, samt Postgebyrterne, og i Sommeren 1843 overdrog Directionen ham at berejse Sjælland, Moen, Falster, Laaland, Langeland og Fyen, for at indkomme med et detailleret Forslag om en Forandring og Forbedring i Postgangene sammesteds, hvilket Forslag fortiden (Novbr. 1843) er under Directionens nærmere Overvejelse. — * § 1837 Caroline Sophie Frederikke Marie Nicoline v. Moth, Datter af Major Fred. Chr. Patric v. Moth.

De vigtigste historiske Personer og Begivenheder fra Reformationstiden til Revolutionstiden, fremstillede i Sammenhæng af W. Wachsmuth. Fra det Tydske. I.—III. Deel. Kbh. 1833—34.

Europa siden 1815. En historisk-statistisk Haandbog. Kbh. 1837. (T. f. L. v. R. I. 130—56). Nogle Tillæg og Berigtigelser til Europa siden 1815. ibid. 1838 (October). — Skriftet overf. paa Svensk. 1842.

Tabellarisk Oversigt over Taxten og Gebyrregulativet for Brev- Paffe- og Person-Posterne mellem Kjøbenhavn og Hamborg, samt alle Steder i Danmark og Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen, af Thaysen og Klee. Kbh. 1837.

Amerika, især i den nyeste Tid. En historisk-statistisk Haandbog. Kbh. 1837—39.

Danmark, et historisk-statistisk Grindringsblad for Hvermand. Kbh. 1838. Fol. Andet Dylag. ibid. eod. Fol.

Europa som det er, en geographisk-statistisk Oversigtstable for Hvermand. Kbh. 1838. Fol.

Tilbageblik paa Fædrelandet siden 1784. Helliget Sjette Frederiks Minde. Kbh. 1839.

Syndfloden. En Række af geologiske Hypoteser, fremsatte fra et verdenshistorisk Standpunkt. Kbh. 1842. Udkom paa Tydsk (forøget af Forfatteren med endel geologisk-historiske Beviser for Rigtigheden af den deri fremsatte Hovedidee), under Titel: Harmonie der Sagen und ältesten Nachrichten über den Urzustand der Erde. Eine geognostisch-historische Untersuchung über die sogenannte Sündfluth-Katastrophe von Fr. Klee. Nach dem dänischen Original von G. F. v. Jensen-Zusch. Stuttgart, 1843. (Jvfr. Berlingske Tid. 1842 Nr. 214 og 1843 Nr. 284, af Fr. Klee). — (Revidert).

Klein (Wilhelm Christian), f. 1788, deponerede 1805 fra den Kjøbenhavnske Borgerhøjskole; tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen; blev derefter Officer i een af det hollandske Infanteri-Regiment's Liniebatailloner og avancerede til Premierlieutenant; siden afskediget; opholdt sig paa Moltkenborg i Fyen (1824); blev siden Skolelærer i Nyborg.

Den Lindensteinske Families Tidelser, af August von Kogebue. Af det Tydske oversat. I.—II. Deel. Fridericia, 1807—8. (L. E. 1809, Nr. 29). — Krigspuds, eller listige Indfald af den ældre og nyere Histories Feldtherr og Statsmand, af C. W. Hofmann, oversat af det Tydske. I.—II. Deel. Kbh. 1808. — Fortællinger af Heinrich Jung, kaldet Stilling. Oversatte af det Tydske. ibid. 1816. — Speilet, et historisk-satirisk Ugeblad. Nr. 1.—12. ibid. 1818. — Dyr lægebog, eller Underviisning for Landmanden til at tillægge, røgte og fodre sine Heste, Køer, Faar, Evinn, Geder og Hunde, samt at kjende og læge deres Sygdomme, af J. N. Koblweß. Oversat efter 10de Udg. ibid. 1824, med 1 Kb. — Nyeste Huus- og Land-Apoteke, eller den Londoniske Familie-Receptbog, efter det Engelske bearbejdet. ibid. 1828. (Wonnier).

Kleinschmidt (Johann Conrad) blev 1793 Missionair for det evangeliske Brødreunitet i Grønland, hvor han paa den sydlige Deel af Vestkysten i Aaret 1824 grundfestede en Menighed og et Anlæg, kaldet Friedrichsthal. † 1833 sftd. (Jvfr. Berlingske Tid. 1833, Nr. 274).

Det Ny Testament, oversat paa Grønlandsk, trykt i London, paa det engelske Bibelselskabs Bekostning, 1821 eller 1823.

Klem (Niels), f. 1800 i Viborg, hvor hans Fader Søren Klem var Kjøbmand, Moderen fød Hasselbalch; blev 1818 dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes Cathedralskole; underkastede sig i Juli 1824 den medicinske Embedsexamen (Laud.); var 1824—26 medicinsk Candidat ved det kongl. Frederiks-Hospital; nedsatte sig derefter som privat Practicus i Helsingør, hvor han 1831 blev Stadsphysicus; i Decbr. 1840 tillige Læge ved Helsingørs almindelige Hospital og Fattighuus. — * Mette Dinesen.

Vidrag: i Bibliothek for Læger (Udtog af hans Medicinalindberetninger til Sundhedscollegiet, Bd. XXX. S. 152—54; XXXII. (Ny Række, Bd. 2.), S. 36—37; 121—24; Kliniske Jagttagelser, Bd. XXXVII. (Ny Række, Bd. 7.), S. 351—60).

Klemp (Hans Jørgen), f. 1773 i Kjøbenhavn, af Forældrene Jørgen Berg Klemp og Jnger Sophie Grinethou; deponerede fra Slagelse Skole i Efteraaret 1793; tog i Apr. 1794 Examen philos. og i April 1795 philolog.; var en Tid Forstander for det Christianiske Institut paa Vesterbro; blev 1819 *Told- og Consumtionskassereferent*, og 1826 tillige Postmester i Naffstov; 1838 entlediget. † 20de Juli 1838 i Kjøbenhavn, som Krigsraad. — * Gjertrud Leng († 2° 1841).

Underretning om Christianis Institut tilligemed Love og Anordninger for dets Pensionairer, Halvpensionairer og Gaaende. Kbh. 1810.

Klerker (Gustav Carl af) var, førend han kom til Danmark, russisk Ritmester og svensk Capitain.

Underretning om Saandgevaars Kjendskab og Behandling for de kongelige Infanteri-Regimenter og Jægere, samt Borgervæbningerne i Danmark. Kbh. 1823, m. 1 Kb. (jvfr. Magaz. f. milit. Videnskabel. VII. 368—74).

Klingberg (Christian), f. d. 16de Decbr. 1765 i Kjøbenhavn. Hans Fader Jacob Klingberg var nogen Tid Landsdommer paa St. Croix, siden Justitsdirecteur ved Lottoet i Kjøbenhavn (ans. i Myerups Lit. Ver. S. 311). Sønnen blev dimitteret til Universitetet fra Frederiksborg Skole 1783, udmærket ved Examen Artium; Candidat i Lovkyndigheden (Laud.) i Decbr. 1787; i Januar 1791 Procurator ved Hof- og Stadsretten; i Jan. 1792 Højesterets-Advocat; 1805 Justitsraad; 1812 Justitsdirecteur ved det octrojerede affattiske Compagni; erholdt d. 5te Marts 1813 Denomination som Assessor i Højesteret; var Repræsentant ved Nationalbanken 1818—21. † 9de Februar 1821. — * Lovise Elisabeth fød Klingberg. — (Jvfr. Thaarups fædrenel. Metrolog S. I. S. 36—37; Kbhøns Skilderi 1821, S. 199; „Tilskueren“ 1821, Nr. 91; „Hesperus“ IV. 58—59; „Dagen“ 1821, Nr. 43).

Den nyeste franske Constitution. Overtat. Kbh. 1793. — *Quid Juris*. No. 1. og 2. ibid. 1794. (jvfr. „Folkevennen“, S. 182—85; 202—7; 219—224; 251—56). — Procedure for Hof- og Stadsretten i Sagen Generaliskal Skibsted paa Embeds Begne mod Bogtrykker Svares Enke og [hendes Svigerfø] Studiosus Winding som Forlæggere af (M. C. Bruuns) Ugeblad Bækkeren. Kbh. 1794. Forsvar for Højesteret i samme Sag, indf. i Statist. jurid. lit. Bibl. Bd. IV. S. 1. og 2. S. 124—215; ogsaa med særskilt Titelblad. Kbh. 1795. (L. E. 1795, S. 364—66). — Procedure og Dom i de af Generaliskalen paa Embeds Begne anlagte Sager mod Studiosus Winding og Madame Svare i Anledning af (M. C. Bruuns) Ugeblad Jerusalems Skomagers Reise til Maanen. Kbh. 1795. (L. E. 1795, Nr. 44). — Domsacten i Sagen mellem Klingberg som Mandatarius for M. C. Bruun og Generaliskal Skibsted samt Assessor Jæddersen. Kbh. 1796. (angaaende Aristokraternes Catechismus). — Stævning, Indlæg og Dom i

Sagen, anlagt af Generalfiskalen paa Embeds Begne mod Bogtrykker K. F. Seidelin, for (M. C. Bruuns) Skrift: *Beviis*, at en monarkistisk Regjering ikke er forbunden at bortgive Embeder efter de Søgendes Dulighed. Kbh. 1799. (L. E. 1799, Nr. 1).

Bidrag: i *Morgenshjernes Jurid. Maanedstidende* (Indlæg i Sagen Kjøbmand Bjørnerud contra Udgiverne af Folkevennen; 1796, S. 1—31; Stævning, Indlæg og Dom i Sagen Agent Gyldenbal contra Boghandler Schubothe, angaaende M. Møllers) theolog. Repertorium, sfd. S. 108—55, ogsaa særskilt aftr.; r. i Gudenraths Jurid. Biblioth. Bd. I. S. 160—92); i *Minerva* (Tale i det forenede Selskab i Anledning af Campo Formio Freden, 1797. IV, 318, ogsaa særskilt aftr.; Exceptions Indlæg i Højeste Ret i Sagen Generalfiskal Skibsted contra Malthe Conrad Bruun (angaaende Bruuns Skrifter Aristokraternes Catechismus og *Tria juncta in uno*), 1799, I. 1—17, tillige særskilt aftr. [jvfr. Wärens's Breve i Iris og Hebe 1798, IV. 141—60 og 229—47]; Ved Højesterets Aabning 1801, i *Uarg.* 1801. I. 319—25); i Schlegels „*Astræa*“ (Schönheyders og Klingbergs Procedure for Højeste Ret i en Sag angaaende de Bernstorffske Hovmarkers Bortforpagtning, III. 379—408).

Klingberg (Peter Jacob Laurig), Nysansfortes Søn, f. d. 10de August 1803 i Kjøbenhavn; nød privat Underviisning; blev Student 1822; underfaste sig i Maj 1827 den medicinske Embedsexamen (Laud.); var derefter Candidat og 1831—34 Reservemedicus ved det kgl. Frederiks-Hospital; blev 1829 Doctor Medicinæ i Halle; foretog i Aarene 1830 og 1831 en videnskabelig Rejse i Frankrig og Tydskland; rejste i Begyndelsen af Marts 1832, paa kongelig Beføstning, til England, for i 3 Maaneder at iagttage Cholera = Sygdommen i Storbritannien og Irland; var 1834 og 1835 Læge ved Koppe-Anstalten paa Søqvarsthuset; derefter privat Practicus i Kjøbenhavn. † 16de Jan. 1837. (Autobiographi vedføjet hans Doctordisputats, p. 44—45; Kbhpost. 1837, Nr. 23).

Diss. inaug. med. *sistens varias methodos quibus Typhus hoc seculo in Nosocomio R. Fridericiano Hafniensi curatus est*; ad. d. 25 Decbr. Halae, 1829. (8vo maj. 46 pagg., c. curric. vitae aut.).

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Cholera i London, Bd. XVII. S. 169—83; Cholera i Dublin, sfd. S. 184—95; Meddelelse om Saltopløsninger, indsprøitede i Venerne paa Cholera-Patienter, sfd. S. 404—7); — i Journal for Medicin og Chirurgi (Beretning, dat. 10. Febr. 1835, om Koppe-Epidemien paa Søqvarsthuset, Bd. VII. S. 187—90).

Klingberg (Henrich Matthias Wilhelm), f. d. 17de Aug. 1774 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Etatsraad Laurits Klingberg var Amiralitets = Secretair († 1795); Moderen Catharina Elisabeth f. Schumacher († 1792), Datter af Etatsraad Cornelius Schumacher, Committeret i Generaltoldkammeret. Han nød fra 1781 til 1789 privat

Underviisning; blev i sidstnævnte Aar dimitteret til Universitetet; studerede Lægevidensskaben; blev 1794 Reservechirurg ved anden Division i Sø-Etaten, og var i 5 Aar tillige Amanuensis hos daværende Divisionschirurg J. D. Herholdt i hans private Praxis; fungerede i 1797—99 som Candidat ved det kongl. Frederiks-Hospital i D. H. Mynsters Gravarelse paa en Udenlandsrejse; underkastede sig 1798 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev 1799 første Chirurg ved Sotshuus = Corpset; s. A. (indtil 1809) tillige Læge ved Fattigvæsenets 9de District i Kjøbenhavn; fik 1804 Charakter og Rang som Divisionschirurg; blev i Januar 1808 Divisionschirurg ved Sø-Etatens 1ste Division; i Juli s. A. tillige Professor i Anatomien ved det kongl. Academi for de skjønne Konster; 1811 Medlem af Directionen for det classenske Literatur = Selskab for Læger; 1814 embediget, ved Reductionen i Sø-Etaten, som Divisionschirurg; 1817 Doctor Medicinæ; 1819 igjen Divisionschirurg ved 1ste Division; i Novbr. 1824 tillige Stabschirurg ved Sø-Etaten, samt Medlem af Directionen for Sø-Etatens Hospital og af Directionen for Dvæst- og Assistentshuset; i December s. A. Medlem af det kongl. Sundhedscollegium; fik i Jan. 1826 Rang med Capitainer i Sø-Etaten; blev 1833 Væresmedlem af det kongl. medicinske Selskab; i Marts 1834 Ridder af Danebrog. † 17de April 1835, ugjvt. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationsjubelfesten 1817, p. 30—32; Nekrolog, ved Alb. v. Schönberg, i Berlingske Tid. 1835, Nr. 93. 94 [ogsaa særskilt, Kbh. 1835. 2 Bl. 8vo]; „Dagen“ 1835, Nr. 101; Dst's „Materialier“, Nr. 21; jvfr. Kbhpost. 1835, S. 368. 388).

Diss. inaug. *de exstirpatione uteri*. Havnæ 1817. (L. T. 1818, Nr. 23).

Bidrag: i Nyt Bibliothek for Physik, Medicin og Deconomi (Vigtige Bemærkninger over Kopperne, uddragne af Skriftet „Recherches historiques et medicales sur la vaccine, par Husson, Paris, 1801“, i Bd. I. (Bibl. Bd. 19), S. 450—67; Om Urinrørets Snæverhed, efter Nauche, Bd. III. (Bd. 21), S. 166—74; Nogle Anmærkninger over den dyrskte Varme, Livskrafterne og Betændelses Sygdommene, af H. Callisen, oversat fra Latin, Bd. VI. (Bd. 24), S. 282—305; Nogle Betragtninger over den af Engellanderen Dr. Astley Cooper foretagne Operation, at gjenneborre Trommehinden, oplæst i det kgl. medicinske Selskab d. 30. Jan. 1805, Bd. IX. (Bd. 27), S. 123—48); — i Bibliothek for Læger, hvoraf han var Medudgiver 1811—27 (Nekrologie over Jens Bang, Bd. II. 1810, S. 266—83; Om Nyttien af Dvægsølbmidlers hurtige og dristige Anvendelse i Angina trachealis og polyposa, Bd. IV. 1813, S. 27—58; Nogle Jagttagelser over Virkningen af Sulphuretum calcis i begyndende Svindsot, i Nyt Bibl. for Læg. Bd. III. 1818, S. 30—43; Enkelte Bemærkninger om Nødvendigheden af at aarelade i langvarige Cataracter, 1821, Bd. I. S. 1—17 [L. T. 1823, S. 36—39, r. af E. Otto]; Om den heiligtæmæssigste Brug af Digitalis purpurea i Bryst = Affectioner, af Neumann, i Udtog, 1822, Bd. II. S. 90—94; Anmeldelse af: G. Rahlff Laudatio memoriam

beati Fr. Ludv. Bangii commendans, sftb. S. 132—33, og af J. D. Herholdt de affectibus morboris virginis hauniensis &c., sftb. S. 134—45; Betragtninger over den Sygdom, hvor Foden er drejet ind ad (varus), 1823, Bd. III. S. 1—11, med 1 Steentr. [Udtog i Gerson u. Julius Magaz. der ausl. Heilb. Bd. 6. 1823, Juli u. Aug. S. 167—68, af Gerson]; Recension over E. Otto: Broussais og Broussaismen, sftb. S. 68—81; Nogle Sagtagelser om Anvendelsen af Silbemelk imod Svindst, Bd. V. 1825, S. 241—52. [Eyr II. 1827, S. 60—61]; Beretning om et Tilfælde, hvor et Barn antages at være død af Hjernerystelse, som Følge af voldsom Tugtelse, Bd. VII. 1827, S. 1—12); — i det Scandinav. Literatur-Selskabs Skrifter (Hvorvidt er man i Stand til af Anatomien og Physiologien at bestemme Regler for Maaden, hvorpaa Lidenstaber udtrykke sig i Menneskets Udvortes? 1813, S. 404—35; Om Dødsstraffe og deres Indvirkning paa Tilskuernes Stemning, 1814, S. 404—55); — i *Acta Reg. Soc. med. Hafniensis* (Observatio de excrescentia polyposa prolapsa uteri mentiente, Vol. V. (Acta nova vol. 1.) p. 51—62 [Bibl. f. Læg. 1822, II. 120—21]; Observatio de hæmorrhagia per anum diuturna demum lethali, Vol. VI. (Acta nova vol. 2.), p. 155—63 [L. L. 1825, S. 169; Bibl. f. Læg. 1822, II. 129]; De abscessu gravi lacteo observatio, Vol. VII. (Acta nova vol. 3.), p. 220—28 [Bibl. f. Læg. XII. 156; L. L. 1830, S. 474].

Han har desuden i Tidsskrifter leveret flere Recensioner over og Udtog af medicinske Skrifter.

Klinge (Johan Peter) var i sin Tid Premierlieutenant ved den annecterede Bataillon af danske Artilleribrigade, senere Stotthuusforvalter paa Kronborg; blev affædiget med Pension. † 1836.

Gjensynet under Jorden. Fortælling af Claren, oversf. Kbh. 1826. — Den solgte Pige eller Ustyblighedens Seier. Fortælling af Claren, oversf. ibid. 1827. — Intet Offer er for tungt for Kjærligheden. En Fortælling af Claren, oversf. ibid. 1828. — Statten, eller Marias Træ, af G. Döring, oversf. ibid. 1829.

Klint (Mogens), Student, Pseudonym; see Fredr. Thaarup.

Klog (Thomas), f. d. 15de April 1768 i Jylland; deponerede som Privatist fra Skalholt 1785; underkastede sig i April 1804 den medicinske Embedsexamen (H. ill.); blev i Maj s. A. Landphysicus i Jylland og Chirurg i Sønder-Amtet; i Juni 1815 efter Ansøgning i Naade entlediget; 1816 Stiftsphysicus i Laaland. † 1824. — * Magdalene Sophie Jonsen.

Bidrag: i *Tobes medic.-chirurg. Journal* (Om de paa Jylland gængse Sygdomme, Bd. V. 1801, S. 5.).

Klüglein (G. C. Frederik), Overkrigscommissair, nu ansat ved Toldvæsenet i Aalborg. * 1. Caroline Susanne Antoinette Bruner († 1820), Datter af Kammerherre, Generalmajor Fr. C. Ferd. v. Bruner. * 2. Laura Leopoldine Modest, Datter af Krigsraad E. W. Modest, Toldforvalter paa Søhr.

Syllogon, Moerksabsbog for dannede Læsere, eller Noveller og Fortællinger, paa Dansk oversatte. I.—II. Hefte. Kbh. 1825.

Klæstrup (Christian Juul), Søn af Provst Søren Christensen Klæstrup, Sognepræst til Øster- og Vester-Ålling i Aarhus Stift; blev 1814 ansat som Copist ved den norske Providerings-Commission, men snart derfra entlediget; var siden Informator i Kjøbenhavn. † 8de November 1837.

Udsigt over de vigtigste Begivenheder i Danmark fra 1801 til 1820 incl. Kbh. 1821. (r. i Høst's Polit. og Hist. IV. 239—42). — Smaa Romaner og moralske Fortællinger af berømte Forfattere. I.—II. Deel. ibid. 1826. — Etotilde, eller den ulykkelige Skat. Fortælling af Lauren. (Dørfat og) udg. ibid. 1827. — Slaget ved Torgau. En Novelle fra Syvaarskrigens Tid, af B. Alexis. Overs. ibid. eod. — Misfærd, den Gaadefulde fra Medina. Roman, overs. ibid. 1829. — Lidsfordriv, et Maanedskrift. April 1829—31. Kbh. (Heraf er særskilt aftrykt: Bastarden, et Charactermaleri af Keiser Rudolph den Andens Lidsalder, af C. Spindler. Udg. paa Dansk ved C. J. Klæstrup. I.—3. Deel, Kbh. 1830—31). — Svenskerne i Prag. En historisk-romantisk Skildring, af Caroline Pichler. I.—III. Deel. Udg. paa Dansk. ibid. 1830. — Dvinde-Bærd, (Roman) af Caroline Pichler. Udg. paa Dansk. I.—II. Deel. ibid. 1831—32. — Svigermoderen, en Fortælling af Johanne Hande. I.—II. Deel. Udg. ibid. 1831. — Den frelstte Yngling, eller Anger og Tilgivelse. En Fortælling, overs. fra det Tydske. ibid. eod. — Warbeck von Wolfstein, eller Nøverslottet i Dalmatien. En historisk-romantisk Fortælling fra Trediveaarskrigens Tid, af Miss Holford (Miss Wollards). Udg. paa Dansk. I.—II. Deel. ibid. 1832. — Slottet Glenton, eller Rattens Sønner. Roman af S. Kronhelm. Paa Dansk udg. ibid. eod. — Krybeskytten fra de schyffe Erzgebirge. Et biographisk Maleri af Fr. v. Sydow. Udg. paa Dansk. ibid. 1833. — Munkene i Leadenhall. En Fortælling af Georg Loh. I.—II. Deel, overs. ibid. eod. — Theodosia, eller det gylde Kors. En romantisk Skildring fra Korstogenes Tid. I.—III. Deel, overs. ibid. eod. — Den danske Fædresmand General-Admiral-Lieutenant Grev Frederik Danneberg Samfæses Biographie. ibid. 1834. — Ruben Apøley, eller Hertugen af Monmouths Landgang. Historisk Roman af Horaz Smith. I.—III. Deel, overs. Udg. ibid. eod. — Rebellen. En historisk Roman. I.—II. Deel, overs. ibid. eod. — Revolutionen, eller Rødselsperioden i Frankrig 1418. Historisk Roman af d'Arlicourt. I.—II. Deel, overs. ibid. 1835. — Corporalen, eller det nye Slot. I.—II. Deel. (Overs. og) udg. ibid. 1836. — Creolinden, eller den sydamerikanske Krig, af Belani. I.—III. Deel, overs. ibid. 1836.

Klæstrup (Sophie), Enke efter foransførte Informator C. J. Klæstrup i Kjøbenhavn.

Saragosfas Beleiring. Historisk Roman, overs. Kbh. 1840. (jvfr. „Søndagen“, Tillægsbl. t. Dagen, 1840, Nr. 37).

Rnap (Ludvig Christian), f. d. 23de Jan. 1752 i Kbhavn, hvor Faderen Børge Rnap var Brygger; blev 1766 dimitteret til Universitetet og tog i Juni 1768 thcol. Attestats (Laud.), men forandrede sin Plan, og gav sig 1773 til Handelen; var Justitsraad, og fra sidst i Marts 1784

til 1786 Viceraadmand i Kjøbenhavn; blev 1789 sat paa Munkholm; 1816 løsladt. — * 1. $\frac{3}{4}$ 1774 Ernestine Albertine Lemvig († 1782), Datter af Mag. Søren Lemvig, Sognepræst ved Garnisonskirken i Kbhvn.
* 2. 1783 Anna Maria Bertelsen, Datter af Agent Bertelsen.

Tanter i Anledning af den erfarne geistlige Mand's Tanter angaaende Confess. Bastholms Forsøg — yttrede af Niels Palæmon Sommer, Cand. S. S. Ministerii (Pseudonym). Kbh. 1785. (L. E. 1785, S. 151—52, r. af D. Worm). — Et tydeligt Beviis paa den yderligste Hængjerrighed, som næsten ubarter til Grusomhed. *ibid.* 1788.

Knap (Børge Henrik), Nysnævntes Søn, f. d. 21de Januar 1775 i Kjøbenhavn; blev privat dimitteret til Universitetet i Efteraaret 1791; underkastede sig i Juli 1796 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev 1793 Katechet ved Holmens Menighed; 1801 Sognepræst til Brahetrolleborg i Fyen; 1804 Meddirecteur ved det fynske Skolelærer-Seminarium paa Brahetrolleborg; 1809 tillige Sognepræst for Krarup Menighed; 1813 Ridder af Danebroge. — * Prætorius (†), Datter af Etatsraad, Grosserer Jeppe Prætorius. — (Hans Portrait, ft. i Kobber af A. Flint).

Prædiken i Brahetrolleborg Kirke d. 4de October 1807. Kbh. 1807.

Tiltale og Bønner ved Hendes Kongl. Hsighed Kronprindsesse Carolines Confirmation i Slotskirken i Kiel, af J. G. Fock. Overs. Kbh. 1809.

Tale ved Professor og Ridder Joh. Fred. Dests Fordefærd d. 20. Januar 1815. Odense (1815).

Tale ved Indvielsen af den Thorvaldsenske Døbefont i Brahetrolleborg Kirke paa Reformationens 3die Dag d. 2. Novbr. 1817; med Sange af Ungemænd. Odense, 1817.

Poetiske Forsøg. Kbh. 1830. (ej i Boghandelen).

Om den danske Landalmues Opdragelse til Nationalitet, med Hensyn til Provindsialstænder. Odense, 1832.

Offentligt Regnskab i Anledning af den indbyrdes Underviisning. Odense, 1832.

Prædiken paa Reformationens Jubelfests første Dag, den 30. Decbr. 1836. Odense, 1836.

Om den offentlige Mening, af Chr. Garve. Oversat. Odense, 1840.

Bidrag: i *Minerva* (Kan Handlingers moralske Værd tages i Betragtning, naar det kommer an paa at forfatte eller anvende en Straffelov? ved Guillaume, overs. i 1804, I. 139—78; Bemærkninger i Anledning af Biskop Boisens Plan til en forbedret Liturgie, 1806, III. 225—58; Om Sprogkundskab med nærmeste Hensyn paa Modersmaalet, 1808, S. 339—72); — i *Vidensk. Forhandlinger* ved Fyens Stifts Landemøde (Liturgiske Bøger, Bd. I. S. 41—67; r. L. T. 1816, Nr. 40, af J. Møller); — i *Kjøbenhavns Skilderi* (Noget om Eenheden i Skolernes Lære- og Læsebøger, 1817, Nr. 20; Metrisk Oversættelse af Davids 103 Psalme, 1819 Nr. 48; Logogryph, 1820 Nr. 21; Om J. D. Herholdts Dagbøger over Rachel Herz's Sygdomme, 1826 Nr. 70); — i *Møllers Theolog. Bibliothek* (Frimodige Bemærkninger i Anledning af Hr. Pastor Rosob Anders Ytringer om

Seminariifond, Seminarier og Seminarister, Bd. XIII. S. 275—88, jvfr. L. I. 1818, S. 777—79); — i Fr. Thaarups Kopenhagener Børsenhalle (An-Gr. Majestat den høghørbene Kaiser Nicolaus Isten, Bd. I. 1830, Nr. 13 u. 14); — i Dehlfenschlägers „Prometheus“ (Hvorfor mon enkelte af vore ældste Choraler, ved Musikens betydelige Fremskridt, ei alene ikke ere overtrufne, men endogfaa aldeles ikke opnaaede? Bd. III. S. 330—40, jvfr. sld. S. 341—43, af Dehlfenschläger); — i Tidsskrift for Almueskolevæsenet (Dinter, Bd. I. S. 88—93); — i Christelig Kirketidende (Tale ved Indvielsen af en udvidet Deel af Brabettrolleborg Kirkegaard, d. 18de November 1834, i Aarg. 1834, Nr. 48; Livets Kilde, 1835 S. 28); — i Dansk Literatur-Tidende (Nogle Ord til Hrr. Prof. Sibbern i Anledning af Recensionen over: „Aandelige Sange af H. A. Linum“, og nogle ældre Psalmer, 1834 S. 310—17, jvfr. sld. 1835, S. 70—79, af J. E. Sibbern); — i „Kjøbenhavnsposten“ 1836 (Bemærkninger fremtalte ved Seminariilærer J. Jensen's Anmeldelse af Provst D. S. Birch's Læsebog „Naturen, Mennesket og Voregeren“, 7de Udgave, Nr. 40—41, jvfr. Nr. 54, af J. Jensen; Nogle danske Synonymer, Nr. 297; Bemærkninger m. m., fremtalte ved Reformationens Jubelfest, Nr. 325); — i „Fædrelandet“, ved David, (Landsbypræstens Stilling som Agerdyrker, Bd. IV. 1837, Nr. 168, S. 422—29).

Knie, Consumtionsbetjent i Slagelse.

Tarif for Indførsels-Consumtionen, Formalings-Ufgiften og Afgiften af Brændings-Medskaber m. m., ledsaget med Anmærkninger. Udreget og udarbejdet efter Forordn. af 22. November 1837, ved Westermann og Knie. Kbh. 1838.

Knudt (Johan Frederik), Commandersergeant i det forhenværende 2det Livregiment, nu i 2den Linie-Infanteribataillon; blev 1811 be-
naadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn.

Beileddning i Garnisonstjenesten. Kbh. 1839. (Milit. Repertor. V. 446—447).

Knudsen (C. F. P.), Major.

Sarsena, eller den fuldkomne Bygmester, indeholdende: Underretning om Frimurerordenens Oprindelse og Historie o. s. v. Oversat efter den 4de tydske Udgave. Kbh. 1823. (Becker).

Knudsen (Hans), f. d. 10de Novbr. 1801 i Alsens i Fyen, af Forældrene Kjøbmand, Forligelsescommissair og Danebrogsmand Hans Hansen Knudsen († 1842), og Anna Knudsen f. Ploug; blev 1820 dimitteret til Universitetet fra Odense Cathedralsskole; tog i det paafølgende Aar Examen philologicum - philosophicum; studerede derefter Lovkyndighed, men ved Siden af dette Brødstudium lagde han sig efter Fædrelandets Historie. Embedsexamen forhindredes han fra at tage ved tvende langvarige Sygdomme, den sidste 1831—32, efter hvilken Tid han alene vedblev det historiske Studium; blev 1835 Copiist i det kongl. Geheime = Archiv. Har

siden 1833 været Medarbejder ved, og fra Foraaret 1841 Redacteur af de af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab besørgede *Regesta diplomatica* (jvfr. Det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Hist. af C. Molbech, II. S. 484—85). — * § 1842 Caroline Petrine Jvarine Drachmann.

Danmark i Middelelseren. En geographisk-statistisk Underfølgelse. 1ste H. Kbh. 1834. Udg. ved Understøttelse af det kongl. Danske Videnskabernes Selskab. (ann. M. f. L. XII. 129—45, af P. W. Becker; L. L. 1834, Nr. 4, af C. Molbech; Kbhypost. 1834, Nr. 183. 185. 186, af J. H. Larsen).

Joachim Rønnow, udvalgt Biskop til Næstved. Et Bidrag til Oplysning af Fædrelandets Historie i Reformations-Tiden. Kbh. 1840. (Jævel. I. 1840, Nr. 294, ann. af J. E. N. Schjern; Histor. Tidsskr. II. 576—81).

Redigerede: *Regesta Diplomatica Historiæ Danicæ*. Index chronologicus diplomatum & literarum, historiam Danicam inde ab antiquissimis temporibus usque ad annum 1660 illustrantium, quæ in libris hactenus editis vulgata sunt. Cura societatis regniæ scientiarum Danicæ. Tomi prioris pars prior ab anno 822 ad annum 1397. Havnæ 1843. 4to; o. m. L.: Chronologisk Fortegnelse over hidtil trykte Diplomer og andre Brevstæber til Oplysning af den Danske Historie fra de ælste Tider indtil Aar 1660, med kort Angivelse af Indholdet. Udgiven ved det kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Omsorg. Første Bind. Første Afdeling, fra Aar 822 til 1397. Kbh. 1843. 4to; fortsattes.

Bidrag: i Ny Danske Magazin (Tre Documenter, vedkommende Trygge eller Try Herred i Sjælland, Bd. VI. S. 229—35; Register over de danske Slotte, Lehn og Kjøbstæder, der laae til Kongens Jædebuur i Kong Frederik den Førstes Tid, m. v. (1523), sftd. S. 270—87; Cantzler Claus Giordsens Optegnelser, især om de danske og norske Lehn paa Kong Frederik den Førstes Tid, sftd. S. 288—330); — i Danske Magazin, 3die Række (Nogle Artikler angaaende Kongevalget efter Frederik I. Død, og Forbindelsen imellem Danmark og Hertugdømmerne m. m., som Biskoppen af Bpen sendte til Biskop Dve Bilde. (1533), i Bd. I. S. 40—43); — i Anna-ler for nordisk Oldkyndighed. 1838—1839 (Historisk-antiquarisk Beskrivelse over Snodstrup og Nyllykke Sogne i Frederiksborg Amt [ved H. Knudsen og K. E. Møhl, med 1 Kort, S. 341—77). — (Revidert).

Knudsen (Hans Christian), f. i Kjøbenhavn d. 4de Marts 1763; var bestemt til at blive Murer, men forandrede denne Levevej og blev Pagetjener; 1786 Skuespiller ved det kongelige Theater, debuterede d. 14de Decbr. samme Aar som Oldfux i Holbergs „Stundesløse“, og den 22de samme Maaned som Hendrik i „Hendrik og Pernille“; fik 1801 Medaillen „pro meritis“; venaadedes 1809 med Danebrogsmandenes Hæderstegn. † 4de Marts 1816. — * Anne Lucie fød Lar. — (Jvfr. „Kongl. Skuespiller og Danebrogsmand Hans Christian Knudsens Minde, med Knudsens Portrait, og hans Biographi af K. L. Rahbek, samlet og udgivet af J. L. Beeken. Kbh. 1816“; Dansk Minerva II. 1816, Febr. S. 72—78; Juni, S. 40—48; „Tilskueren“ 1816, Nr. 20. 39. 44; Borgervennen 1816, Nr. 13; Tale ved hans Forbærd, af M. F. Liebenberg, Kbh. 1816; P. Foersoms Minde-Drb, ibid. eod.; Rahbeks Frimurer-

taler, Kbh. 5816, S. 109—23; Beekens „Gravblomster“ 1827, 1.—2. H. — Portrait, st. af N. Flint, foran „H. C. Knudsens Minde“, og af Seun; ogsaa i større Format, malet af Juel, st. af M. Haas, 1800).

Sange ved Fædrelandsdhøitiderne, Danmarks anden April til Admindelse. Sungen, samlede og udgivne. Kbh. 1802, med 1 Kb. og Noder. (Jvfr. Tilskueren 1801, Nr. 79).

Afskillige Digte til Arveprinds Frederik og Familie, saasom: i Minerva 1794, IV. 227—28; i Danske Tilskuer 1798, Nr. 79—80; 1802, Nr. 79; 1805, Nr. 10; 1806, Nr. 8. — 3 Nytaarsgave for Damer (Brev til Prinds Christian Frederik, i 2. Aarg. S. 47—51). — Til Kongen og Dronningen ved Overleverelsen af Robberet: Fædrelandst Kirkegaard, i Dansk Minerva Bd. I. 1815, Septbr. S. 281.

Knudsen (Knud), en Søn af Præsten Hans Knudsen Agger næs til Nørre-Næraa og Nørre Høyerup i Fyen, og Anna Høllerup, blev f. d. 2den Juni 1752; dimitteret til Univeritetet fra Odense Gymnasium 1771; theologisk Candidat (n. c.) i November 1776; d. 4de Nov. 1785 ordineret som succederende Sognepræst til Næraa og Høyerup; 1791 Sognepræst til Nørre-Næraa og Bederølev; i October 1817, efter Anføgning, i Raade og med Pension entlediget. † 22de September 1822. — * Anne Christine Ewald.

Ugentlige Bidrag til den ægte Gudfrygtigheds Befordring. I.—II. Hefte; overs. af Tydsk. Odense, 1763—85. — Grev Lynars Levnet, af Zenichen, overs. ibid. 1787. (L. E. 1789, Nr. 16). — Anviisning til Catechisation for Børn, udbraget af Strefovs Haandbog for Skoleholdere. ibid. eod. (L. E. 1789, Nr. 12). — Christianis Slesvigs og Holsteens Historie, 6te Bind, overs. 1796. 4to. Nogle Bidrag i J. F. Boesens evangeliske Magazin.

Knudsen (Lars) blev 1754 dimitteret til Univeritetet fra Frues Skole i Kjøbenhavn; var derpaa i mange Aar Souffleur ved det kongelige Theater. † 1818. — * Johanne Sophie Bergman.

Skrivelse fra en god Ven om Adermans Theater; overs. af Tydsk. Kbh. 1767. — Lyspunderens Skrivelse til en Marionetspiller; overs. ibid. eod. — Sange for Claveret af Jos. Haydn; fordansket. 1ste Deel. ibid. 1786. (L. E. 1788, Nr. 28).

Han har oversat følgende Theaterstykker, samtlige trykte i Kjøbenhavn: Familien, Com. 1 A. efter d'Alfichard, 1762. — Heinrich den Fjerdes Jagt, Com. 3 A. af Collé, 1775. — De tre Friere, Com. 1 A. af [la Motte og] Boindin, 1778. — Den coquette Enke, Com. 1 A. af Desportes, 1778. — Faberen, Com. 5 A. af Diderot, 1779. — Cavalieren og Damen, Com. 3 A. efter Goldoni, 1780. — De forliebte Haandværksfolk, Syngesp. 3 A. af C. Goldoni, 1781. (Jvfr. Dehlfensslägers Prometheus I. 282—87). — Frislytterne og Malkepigen, Syngesp. 1 A. af Anseaume, 1781. — Landsbypigen, Syngesp. 3 A., italiensk libretto, 1782. — Skovhuggeren eller De tre Dusk, Syngesp. 1 A. af Guichard, 1782. — Soldaten, som kan høre, Syngesp. 1 A. af Anseaume. 1783. — De uidentede Tilfælde, Syngesp. 3 A. af d'Hell, 1783. — Den sværmende Philosoph, Syngesp. 2 A., italiensk libretto, 1784. — Den besnærede Cadi, Syngesp. 1 A. af Monnier. — Italienerinden i London,

Syngesp. 2 A., italiensk libretto, 1787. — Apothekeren og Doctoren, Syngesp. 2 A. af Stephanie d. Yngre, 1789. — Eilfovs Magt, Syngesp. 2 A. af Mazzola, 1791. — Lilla eller sjelden er Skjønhed og Dyd, Syngesp. 2 A., italiensk libretto, 1791. (Iris 1792, I. 379—82). — Richard Løvehjerte, Syngesp. 3 A. (af Sedaine), 1791. (Iris 1791, I. 299). — Den røde Hue eller Gjør det ei godt, ondt gjør det ei, Syngesp. 2 A. af Vulpius, 1791. — Elisa, Syngesp. 2 A. af Mazzola, 1795. — I oprørt Vand er godt at fiske, Syngesp. 3 A., italiensk libretto, 1795. (Disse Stykker ere tillige for største Delen indførte i de Gylbendalske Samlinger af Stuepil og af Syngespil for den danske Stueplads; et Par af dem ere optrykte i S. Sønnichsens 1787 udfomne Ny Samling af Syngespil, 1ste Deel).

Bidrag til H. J. Graae's (Th. Sev. Heibergs) udgivne Samling af Arier og Sange, Kbh. 1773—77.

Han skrev et Anhang til L. Efferretn. 1765, Nr. 3 (angaende den kritiske Skrivelse, som stod foran den tydske Overtættelse af E. D. Viehls „Den kjerlige Mand“, 1765).

Knudsen (Philip Julius), f. d. 12te Februar 1792. i Snoldelev i Sjælland, hvor hans Fader Peder Adolph Knudsen da var Præst, siden Sognepræst til Stjelby og Gjeddesby paa Falster († 1820); Moderen Sophie Frederikke Dppenheim; blev 1812 dimitteret til Universitetet fra Herlufsholms Skole; undertastede sig i Foraaret 1816 den latinsk-juridiske Examens theoretiske, og i det paafølgende Efteraar sammes praktiske Prøve, ved hvilke begge han erholdt Charakteren Laudabilis; blev i Febr. 1820 Procurator ved alle Over- og Underretter i Danmark, Højesteret undtagen; 1829 Landvæsenscommissair i gamle Rjøbenhavns Amt, med Rammerraads Rang. — * Julie Zuschlag.

Redacteur af „Den Danske Stats Tidende“ fra Februar 1821 til Udgangen af 1828. Kbh. Fol.

Bidrag: i Rjøbenhavns Skilderi (Nobbarge, 1822 Nr. 66, jvfr. Nr. 68, af J. K. Blof Tøren); i Dohlschlägers „Prometheus“ (Et Digt, da Melchior Mindesteen blev sat i Herlufsholm, Bd. III. 1833, S. 377—78); i „Rjøbenhavnsposten“ (Rjøbenhavns Brandforsikring, 1837, Nr. 39); i F. M. Lange's Udvælg af danske og udenlandske Criminalsager (Defension for Ole Kollerød og nogle af hans Med-Taltee, Bd. VI. S. 203—15); i „Dagen“ (Et Digt: „Indbydelse til Thorvaldsen“). — „Mnemosyne“, med Musik af Bay, udgivet som „Favoritarie No. 6“, af Lofe.

Knudsen (Nasmus), Procurator ved Underretterne i Fyens Stift; boer i Odense.

Statsøconomiske Bemærkninger med særdeles Hensyn til Rjøbstadernes Trang og Lørd. Første Hæfte. Odense, 1832. — Et lille Afsmælee paa Landet eller Mening om det i Tillægsbladet til Fyens Stifts Adresse-Avis No. 75 foreslaaede Landpolitie. ibid. eod. — Om den nu herskende Næringsløshed og Midlerne mod samme. ibid. 1838. (Besvarelse af en af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug udsat Priisopgave; jvfr. „Dagen“ 1838, Nr. 47).

Bidrag: i „Rjøbenhavnsposten“ (Forslag til Oprettelse af et almindeligt Laanecontoir, 1834, Nr. 102; jvfr. Nr. 124, og Fald's N. Staatsb. Magaz. III. 577—83; — Om Creditforeninger, sld. Nr. 150, jvfr. Nr. 159).

Knudsen (Simon), Skolelærer i Drsted i Fyen.

Vidrag: i Tidsskrift for Almueskolevæsenet (Om et Kirkebud, II. Aarg. 1835, S. 181—87).

Knudstrup (Peder Nielsen) tjente fra 1802 til 1812 i det daværende Slesvigiske Rytterregiment, først som simpel Rytter, og i de 4 sidste Aar som Bagtmester; blev derefter Gaardfæster i Leerberg Sogn og By, under Frysenborg Gods, Randers Amt; 1813 benaadet med Danebrogs-mændenes Hæderstegn; boede siden i Nøved By, Galten Herred, f. Amt, hvor han 1823 arvefæstede en Vejrmølle og dertil hørende Jorder (som han afhændede 1839); fik 1820 det kongl. Landhuusholdnings-Selskabs store Medaille i Guldb; var Medlem af Provindsialstændernes Forsamlinger for Nørrejylland 1836 og 1838; ejede fra 1839 til 1842 en Gaard i Tebestrup ved Randers. — (Jvfr. N. landoecon. Tid. III. 198—202; V. 100—1; J. C. Halbs Vestr. ov. Randers Amt, 1827. S. 187—88).

Vidrag: i Nye landoeconomiske Tidender (Præmieafsnng, indgiven til det kongelige Landhuusholdnings-Selskab, III. 163—94; Om hans Bæredrift, af et Brev fra ham til Landhuusholdn. Selsk., dateret December 1822, V. 391—37); i Halbs Tidsskr. f. Landoeconomi (Om hans Avlsbrug, II. 466—70); i Ugeblad for den danske Bonde (Nogle Tanter, fremkaldte af de mange Forsvar for Høveriet o. s. v., 2. Aarg. 1836, Nr. 27, jvfr. sftd. Nr. 31—32. 36; Mere om Høveriet, sftd. Nr. 39, jvfr. Nr. 50 og 51; Extract af en Betænkning til Randers Amts Huusholdnings-Selskab, om nogle Gjenstande for Dmuntning, 3. Aarg. 1837, Nr. 40).

Knuken (Marcellus), f. i Mandal 1762, af Forældrene Johan Frederik Knuken og Karen Geertsdatter; deponerede som Privatist fra Christianssand 1780; underkastede sig i Juni 1784 den juridiske Embedsexamen (Laud.); blev Garnisons-Auditeur i Kjøbenhavn; 1789 tillige Hof- og Stadsrets-Procurator; erholdt siden Overauditurs Charakter; blev 1795 Assessor i Kjøbenhavns Politiret; 1801 Herredsfoged og Skriver i Odense [til 1804], samt Skam, Lunde og Skovby Herreder og Justitsraad; 1805 tillige Birkedommer og Skriver ved Einsbelsborg og Rjørup [nu Grevsfabet Rjøpstorff]; og 1819 endvidere ved Langensøes Birk under Baroniet Holstenhuus; 1839 Etatsraad; fra 1ste Novbr. 1843 paa Ansøgning i Naade og med Pension entlediget som Herredsfoged og Skriver i anførte Herreder. — * Mette Christine Knuken.

Vidrag: i Morgenstjernes Jurid. Maanedstidende (Deduction paa det filosofiske Facultets Begne i Sagen contra Decanus Dbin Wolff, 1796, Bd. II. S. 146—70, 201—23, 269—72); — i Minerva (Efterretning om Hamborg Fallitvæsen, 1799, IV. 510).

Koch (G. H.) blev 1815 Gartner paa Frysenborg Hovedgaard.

Vidrag: i Halbs Tidsskr. for Landoeconomi (Beretning om Opdyrkning af en Hebelod paa henved 150 Tdr. Land under Frysenborg Hovedgaardstærk, Bd. I. 1831, S. 354—405).

Koch (Hans Christopher Ehlers), en Søn af Præsten Hans Peter Koch i Horbeløv paa Falster, er f. 1774; blev dimitteret til Universitetet fra Nykjøbing Skole i Efteraaret 1790; theologisk Candidat (Laud.) i Juli 1795; 1798 residerende Capellan, og 1808 Sognepræst til Horbeløv og Faltersløv paa Falster; 1836 Consistorialraad. — * . . . Bungen; Datter af Dispacheur og Stadsmægler Johan Bungen i Kjøbenhavn.

Tale ved den religiøse Jubelfest d. 12. Decbr. 1821 til Minde om Frederik IV's Foundation af 240 Skoler. Kbh. 1822. (jvfr. „Dagen“ 1823, Nr. 307).

Bondens Brevbog. Udgiven af det Kongelige Landhuusholdnings-Selskab. Kbh. 1830, med 1 Tabel. (M. f. L. V. 547—56; Halds Tidsskr. f. Landoecon. I. 427—31; jvfr. N. landoecon. Tid. V. 47). 2den af Forfatteren gjenemsete Udgave. ibid. 1839, m. 1 Tabel.

Vidrag: i Duffens oconom. Annales (Beretning om den ved Faltersløv Præstegaard brugte Staldfodring, 1806, Febr.); — i Landoeconom. Tid. (Svar til Spørgeren i landoecon. Tid. 2det Bd., i Bd. III. 1816, S. 261—68); — i Kjøbenhavns Skilberer (3 Anledning af Retsskrivningen, 1828, Nr. 4, jvfr. sfd. S. 214—17. 287. 484; Ny Freja 1827, S. 302—3).

Koch (Hans Peter Gyllembourg), Foranførtes Søn, f. d. 1ste Nov. 1807 i Faltersløv paa Falster; blev dimitteret til Universitetet fra Nykjøbing Cathedralsskole 1825; udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; tog theologisk Attestats (Laud.) i April 1830; blev i Juli f. A. Adjunct ved Nykjøbing Cathedralsskole; i Juli 1834 Sognepræst til Vodder i Ribe Stift, og i August 1843 til Sønder-Kirkeby og Sønder-Alslev paa Falster. — * Karen Magdaleene Amalia Parelius.

Vidrag: i Ribe Stiftsavis 1836 (Forskjellige Artikler, angaaende uindskrænket Religionsfrihed, Udtrædelse af Statskirken og Sognebaandets Løsning, imod L. D. Hafs; jvfr. „Dagen“ 1836, Nr. 280; Nord. Kirketid. 1837, Col. 83—88); — i Lindbergs Nord. Kirke-Tidende (Skrivelse til Magister Lindberg, 1837, Col. 324—28, jvfr. sfd. Col. 364—68; Nogle Ord angaaende Astronomiens Forhold til Christendommen, 1838, Nr. 10, jvfr. sfd. Col. 179—88); — i Lindbergs „Dannebrog“ (Om Gjenbsberiet; til Dplysning og Advarsel for opvakte Christne, 1841, Nr. 4. 5.); — i „Fædrelandet“ (Om Gjenbsbernes Religionsfrihed, III. 1842, Nr. 778. 779).

Kochen (Albrecht Heinrich Matthias), f. d. 25de Marts 1776 i Kiel; fik sin tidligere Dannelse i Alarne 1792—96 paa Schulpforte; studerede derefter i Begyndelsen Lovhyndigheden, men opoffrede sig snart til det theologiske Studium, hvormed han 1797—1800 var sysselsat paa Universiteterne i Kiel, Leipzig og Jena; erholdt paa sidstnævnte Sted 1799 den philosophiske Doctorgrad; gik 1801 til Kiel, for at holde philosophiske Forelæsninger; blev examineret paa Götterf 1801 (1ste Char.);

derefter Huuslærer hos Familien Pauli i Altona; 1802 Diaconus ved Kirken i Glückstadt; 1806 Sognepræst i Wilster, og 1816 ved St. Petri tydske Kirke i Kjøbenhavn; 1817 Doctor Theologiae ved Universitetet i Kiel; i September 1824 efter Ansøgning i Naade entleddiget; s. A. hertugelig oldenburgsk Superintendent og Consistorialraad, i Cutin; 1839 efter Ansøgning i Naade og med Pension entleddiget. — (Jvfr. Lübker's und Schröder's Lex. I. 308—11, og Schröder's Nachträge S. 820; Dst's Supplementblade, Nr. 15: Rbhøns Skilderi 1824, Nr. 83; 1825, S. 1178—79; Conversationsbl. 1824, Nr. 15. 23; J. N. Høst's Archiv for Lov og Ret i Danmark I. 185—210).

Reden bei der Einweihung der wiederhergestellten St. Petri-Kirche in Kopenhagen den 14ten Julius 1816, gehalten von Bischof Münter, Stiftspropst Clausen und Dr. Kochen, nebst einer Uebersicht der ersten Gründung und späteren Schicksale der Kirche. Kopenh. 1816. (Prov. Ber. 1817, I. 101; Ergzbl. z. Allg. S. 3. 1817, S. 312).

Festpredigten, Casual- und kleinere Amtreden. Kopenh. 1817. (L. T. 1818, Nr. 1. 2; Jen. L. 3. 1818, III. 453—56).

Der kleine Catechismus Lutheri zur dritten Jubelfeier der Reformation herausgegeben. Kopenh. 1817. 2. Aufl. ibid. 1818. (L. T. 1818, S. 87—95). Overs. paa Dansk efter Forf. Manuscript, og med Pensyn til den danske evangelisk kristelige Psalmebog, af Joh. Pet. Sternhagen. Rbh. 1817. (L. T. 1818, S. 95—96).

Worte bei der feierlichen Einweihung des St. Petri-Pflegestifts in Kopenhagen, am 1. Nov. 1817 gesprochen, und zum Besten des Stifts herausgegeben. Kopenh. 1817.

Was gebieten mir Pflicht und Gewissen? Neujahrspredigt. Kopenh. 1817. (Prov. Ber. 1818, II. 168).

Die Nichtachtung der Bibel in unsern Tagen. Eine Reformationspredigt, herausgegeben von G. J. S. Adler. Kopenh. 1818.

Kleine Liedersammlung zum häusl. Gebrauche und zum Gebrauche in Schulen. Kopenh. 1818.

De finibus extemporales dicendi facultatis quatenus e certis principiis rationis et eloquentiae iisdem superstructae constitui queant. Diss. theol. inaug. Hafniae, 1820. 4to. (Prov. Ber. 1820, V. 611).

Friede! Worte des Abschieds, gesprochen den 3. Octbr. 1824. Kopenh. 1824. (Prov. Ber. 1825, II. 323).

Christliche Vorträge, nach Anleitung der älteren evangelischen Perikopen gehalten. I.—II. Band. Kopenh. 1825. (Prov. Ber. 1825, III. 499; IV. 700; Jen. L. 3. 1827, Nr. 31; Leipz. L. 3. 1827, Nr. 208; Ergzbl. z. Allg. S. 3. 1828, Nr. 71. 72).

Bidrag: i Schlesw. Holst. Lauenb. Provinzialberichte (Aus einem Briefe von ihm, 1817. III. 355; Ueber das Landwerthaus vor Wilster, 1818, I. 63; Bitte an meine Herren Amtsbrüder in den Herzogthümern, Schleswig, Holstein und Lauenburg. sfd. S. 70; Nothgedrungene Verriessichtigung ic., sfd. S. 82; Das deutsche Schulwesen in der Königl. Residenz Kopenhagen, 1823. IV. 157—64).

Koefoed [udtales Kofod] (**Hans Andser**), Communitets-Kasserer og Forligelsescommisair i Odense. — † 1834.

Ojenmæle imod Amtsprovst P. W. Lütken. Odense 1817. 4to.

Koefoed (Casper Henrik), f. 1780; deponerede fra Kønne Skole i Efteraaret 1798; blev udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; Candidat i Lovkyndigheden (Laud.) i Foraaret 1802; derefter Procurator paa Bornholm; 1810 Byfoged i Swanike og Herredsfoged i Øster-Herred sftd. † 1821.

Bidrag: i det bornholmske Efterlægts-Selsk. Samlinger (Om Undentag paa Bornholm, i S. I. S. 11—18).

Koefoed (Daniel), f. d. 3die Mart. 1759 i Kjøbenhavn, af Forældrene Conferenceraad Hans Koefoed, Directeur for det militaire Bæremagazin og Uldmanufactur ic., og Christence f. Bengten; blev dimitteret til Universitetet som Privatist fra Ribe 1774; Candidat i Lovkyndigheden (Laud.) i Maj 1778; rejste udenlands; blev 1784 Cancellisecretaire og Fuldmægtig ved det egl. militaire Bæremagazin; 1785 tillige adjungeret og succederende Directeur ved det militaire Uldmanufactur, ved hvilket han 1796 blev Directeur og Kasserer; 1796 Justitsraad; 1810 entlediget; 1812 Etatsraad; var 1818—35 Directeur ved Nationalbanken; tillige Grosferer i Kjøbenhavn. † 10de August 1840. — * 1796 Johanne Petronelle Schow († 1⁴ 1822), Datter af Conferenceraad Christen Schow, Deputeret i det kongl. danske Cancelli.

Bielag til anden Deels syvende Stykke af Fjerde Frederichs Historie ved Niegels, o. f. v. Kbh. 1799. 43 S. 8.

Koefoed (Hans), f. 1763 paa Bornholm, hvor hans Fader Jørgen Koefoed var Præst til Clemensker; Moderen Margarethe Eleonore From, en Datter af Præsten Th. From sftd. Underviist af sin Fader, kom han i Frederiksborg Skole, afgik derfra, efter 1 Aars Forløb, til Universitetet 1783 og blev den første blandt de Udmærkede ved Examen Artium; tog 1785 den philologiske Examen (Laud.); blev Alumnus, siden Inspector paa Borchs Collegium; 1787 Magister og Decanus paa Communitetet; underkastede sig i April 1792 den theologiske Embedsexamen med udmærket Berømmelse; blev 1793 Præst ved Almindeligt Hospital og Abel Cathrines Stiftelse i Kjøbenhavn; f. U. Sognepræst for Ulfø og Braaby i Sjælland, og 1798 for Aversie og Tøstrup sftd. — * 1793 Christine Sophie Munk († 1³ 1842), Datter af Justitsraad, Borgemeester Morten Munk i Kjøbenhavn. — (Sejfr. Iris 1792, I. 314).

Dispp. Hafn.: Pauca de Cybele & ejus sacerdotibus, 1788; — De vita atque moribus Horatii, 1790; — De notione πνευματος in Novo Testamento, 1792. (L. E. 1792, S. 464). — (Eildeels efter Autogr.).

Koefoed (Jens), Foranfortes Broder, f. 1765 paa Bornholm; blev underviist i Hjemmet. 1782 sat i Frederiksborg Skole og derfra dimitteret til

Universitetet 1783; udmærket ved Examen Artium; underkastede sig 1790 den medicinske Embedsexamen (Laud.), og erholdt i October s. A. Doctorgraden i Medicinen; var i det følgende Aar een af de omreisende kongelige Læger i Christiansfands Stift; derefter privat Practicus i Præsto; blev 1794 Landphysicus i Viborg Stift; 1802 Landphysicus i forrige Aalborg-huus, Aastrup, Børglum og Seilstrup Amter og underliggende Kjøbstæder; 1808 Justitsraad; 1813 Etatsraad. † 18de Juni 1821. — * 1. Marie Faith, Datter af Justitsraad Hans Georg Faith. * 2. (†). — (Jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog s. I. S. 37—38; „Dagen“ 1821, Nr. 153. 156. 196).

Speciminis physiologici de somno particula Ima. Hafniæ 1787. (Disputats i det Todeffe Disputereselskab). — *Drasticorum* in genere atque *Colocynthis* in specie vindiciae. Diss. inaug. ibid. 1790. (L. E. 1790, Nr. 32. 33; Iris 1791, IV. 219—20; Hartenfeils medic. Zeit. 1795, Bd. II. Beylage zu Nr. 41).

Koefoed (Hans Wølner) tog dansk-juridisk Examen i April 1800; blev i Maj 1806 konstitueret som Sætselmand og Herredsdommer i Guldbringe- og Kiøse-Sætseler, i Islands Sønder-Amt; i Juli 1813 Dverberg- amtskriver ved Dverbergamtet og Byfoged og Byksriver i Kongeberg; 1837 Sørenskriver i Nummedal og Sandsvær, i Bussersuds Amt i Norge.

Avisun um *Hisblastilreidshu*. Leirárgörðum 1807.

Koefoed (William), f. 1806; blev 1826 dimitteret til Universitetet fra Ronne Skole; Candidat i Lovkyndigheden (Laud.) i For-aaret 1838.

Løvehuden, af Charles de Bernard. Oversat fra det Franste. Kbh. 1840. (L. f. L. v. R. VI. 435).

Kofod (Børge Posholan), f. d. 23de [ifft d. 24de] Januar 1752 i Mariager, hvor hans Fader Jørgen Kofod da var Capellan, siden Sognepræst til Poulsker paa Bornholm († 2° 1780); hans Moder var Abigael Margareta Posholan († 1767). Efter at have nydt Underviisning af sin Fader, besøgte han i 3 Aar Frederiksborg lærde Skole, afgik derfra til Universitetet 1770, tog anden Examen i Juli 1771, og var derpaa i over 5 Aar Hører ved Ronne Skole paa Bornholm; underkastede sig i Septbr. 1778 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev 1779 Alumnus paa Ehlers's Collegium; tog i Septbr. s. A. philologisk Embedsexamen (Laud.) og ansattes strax efter som Hører ved Vor Frue-Latin-skole; blev 1782 anden Capellan ved Frue-Kirke i Kjøbenhavn; 1783 dansk Slotspræst; fik 1792 Doctorgraden i Theologien fra Universitetet i Göttingen; blev 1798 Sognepræst for Helliggeistes Menighed i Kjøbenhavn; 1805 entlediget fra sit Embede som Slotspræst. † 11te Januar 1839. — * 1. 1° 1782 Anna Dorothea Birch († 1° 1809), Datter af

Byffriber og kongelig Mineralinspecteur Andreas Birch i Kjøbenhavn.
* 2. Marthe Margrethe Søderberg. — (Jvfr. Dst's Materialier, Nr. 42; Berlingffte Tid. 1839, Nr. 20).

Salg=Prædiken, holden i Frue Kirke. Kbh. 1782. (Liter. Progr. II. 251—55; L. E. 1782, S. 583—85). — Taler over adskillige bibelske Texter. ibid. 1790. (L. E. 1791, Nr. 11; Krit. og Antikr. 1791, Nr. 32; Jris 1791, L. 203; Annal. der theol. Literatur 1793, S. 12). — *Chabakuki Vaticinium*, commentario critico atque exegetico illustratum. Specimen inaug. Göttingæ et Lips. 1792. (L. E. 1792, Nr. 7; Krit. og Antikr. S. XI. Nr. 5 og 7; Leipz. L. 3. 1792, Nr. 40; Göt. A. 1792, Nr. 25; Allg. L. 3. 1793, Nr. 124; Annal. d. theol. Lit. 1792, S. 105; N. Allg. D. Bibl. VIII. 103). — Om Hindringer og Befordringsmidler for Religionens moralske Virkninger, affandlet i et Priisstriff af Schwabe, oversf. af Typpf med Anmærkninger. Kbh. 1793. (Krit. og Antikr. S. XIII. Nr. 20; Jris 1793, III. 112; Annal. d. theol. Lit. 1793, S. 792). — Musikens Indflydelse paa Mennesket. Bidrag til et filosofihist-historisk Forsøg. ibid. 1804. Andet forsøgede Dplag. ibid. 1837. (L. E. 1804, Nr. 11, r. af N. Schow). Oversf. paa Engelsk af A. Andersen Felsborg.

Adskillige Prædikener og Leslighedstaler, trykte i Kjøbenhavn, saasom: Tale ved Vgtesforbindelsen imellem Pastor Niels Schyff og Jomfru Maria Dorthea Køfte, 1789. (L. E. 1789, Nr. 20; Krit. og Antikr. 1789, Nr. 28); — Tale i Helliggeistes Kirke paa Nytaarsdag 1801. 2. Dpl. (L. E. 1801, Nr. 1); — Tale paa den anordnede Taffigelsesfest for Freden, d. 1ste Jan. 1802; — Prædiken paa 4de Søndag efter Paaske 1808 over Apostl. Gjæringer Cap. 13, B. 38—41. (1808); — Mindetale over Professor, Etatsraad og Ridder Børge Riisbrigh, ved hans Jordefærd d. 27de April 1809; — Mindetale over Justitsraad og Rector Skule Theodor Thorslacius, ved hans Jordefærd den 5te April 1815; — Prædiken paa Reformations=Jubel=Festens første Dag, over Pauli Brev til Ephes. Capit. 4de, Vers 11—15; holden til Høimeseden 30te October 1836.

Bidrag: i Journal for Politik, Natur- og Menneskekundskab (Sardines Breve fra Paris om Fruentimmerets Indflydelse paa det Almindelige, med nogle tilføiede Anmærkninger, oversf., 1795 Septbr., ogsaa særskilt afr. Kbh. 1796. [Krit. og Antikr. S. XVIII. Nr. 38; Jris 1795, IV. 329—30]; Sammes Breve fra Barbariet, oversf. i Merg. 1796, tillige særskilt afr. Kbh. 1796. [L. E. 1796, Nr. 9. 47. 51]; — i Jris og Hebe (Om Slanger i Almindelighed og om de forgiftige Slanger, Bibelen betører, i Merg. 1798—99, o. særsk. Kbh. 1799, m. Kb.); — i Nyt Bibl. f. Physik (Om Høstrækker, i Almindelighed betragtede, især deres Udelæggelser, og tillige om de vigtigste Bibelsteder, hvor Høstrækker omtales, Bd. III. (Bibl. Bd. 21), S. 113—60, 421—52; Bd. IV. (Bd. 22), S. 111—57, 450—56, m. 1 Kb.), ogsaa særskilt. Kbh. 1802. [Jvfr. L. E. 1802, S. 735, og en Skrivelse desangaaende fra Jorf., sfd. 1803, Nr. 2. — Enkelte Udbrag af Skriftet, i Kbhvns Skilderi 1823, S. 1377—81]; — i Wolters's Landboven for 1799 (Prædiken over Texten Matth. XXII. 34—36, S. 101—26); — i Minerva (Om Ynglingens Veiledning til det Studeringsfag, hvortil han, med Hensyn til Samfundets Vel, kan være bedst ffikket; en Tale til Præmiernes Uddeling i det Schouboeffe Institut d. 20de Novbr. 1806, i Merg. 1806, IV. 225); — i „Samling af Prædikener paa Christendommens tusindaarige Jubelfest i Danmark, 1ste Pinsedag 1836, holdne af Kjøbenhavns Geistlighed“, Kbh. 1826, (Prædiken over Apostl. Gjæringer Cap. 2. 1—11 B. i Forbindelse med Pauli Brev til Ephes. Cap. 5. 8 og 9 B.). — (Tilbeets efter Autogr.).

Rofod (Hans Ancher), f. d. 4de Januar 1777 i Rønne paa Bornholm, hvor hans Fader Mads Rofod da var resid. Capellan og Rector, siden Sognepræst i Hasle. Indtil sit 16de Aar blev han undervist af Faderen, og efter dennes Død sat i Rønne Latinskole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet i Efteraaret 1795; tog i det følgende Aar anden Examen med Udmærkelse og i Januar 1799 theologisk Attestats med Charakteren Laudabilis; gik derpaa ind i det pædagogiske Seminarium, hvor han især lagde sig efter Historien; blev 1805 Lærer ved Metropolitanskolen i Historie og Geographi; i October 1806 Adjunct og i April 1812 Overlærer ved samme Skole. † 30te April 1829, ugjvt. — (Nesfrolog i *L. T.* 1829, S. 430—32; jvfr. *Rbhypost.* 1829, Nr. 72. 73).

Kortfattet Verdens-Statistik for Læsere af alle Stænder, ved Schummel, oversat og med Anmærkninger og Tillæg forøget. Med en Fortale af L. C. Sander. *Rbh.* 1806. — Historiens vigtigste Begivenheder, fragmentarisk fremstillede for Begyndere. *ibid.* 1808. 4. Dpl. 1817. 5. Dpl. 1823. 6. forøgede Dpl. 1828. 7. forøg. Dpl. 1832. Nyt forøget Dpl. 1836. 1840. Ny Udgave, med Forandringer og Tillæg af S. B. Ehrige. 1843. (*L. C.* 1810, Nr. 9, r. af J. Møller, jvfr. *Jorf. Repsit* i *Rbhvns* *Stilbert* 1810, Nr. 53—54). — Kort Udtog af Geographien for de første Begyndere, efter de sidste Forandringer. *ibid.* 1809. 2. Dpl. 1812. 1815. 3. Dpl. u. *L.*: Geographie for Begyndere. 1818 (1817). 4. Dpl. 1823. 5. forøgede Dpl. 1828. 6. paany gjennemseede Dpl. 1832. 7. Dpl. 1835. 8. Dpl. 1839. (*L. T.* 1820, S. 365—67, r. af Fr. Thaarup). — Geographisk Haandbog og efter de nyeste politiske Forandringer. *ibid.* 1809. 2. Dpl. 1810. 3. Dpl. 1816. 4. Dpl. 1818. 5. Dpl. omarbejdet ved E. F. Jørgensen. 1831. (*L. T.* 1820, S. 368—70, r. af Fr. Thaarup). — Kort Udsigt over de mærkeligste Begivenheder i Verden, til Brug for de første Begyndere i Borger-skoler. *ibid.* 1809. Ny Udg. *ibid.* Tillæg, indeh. Tidsrummet fra 1815—22. *ibid.* 1822. — Lærebog i Geographien for Begyndere, efter de nyeste Forandringer. *ibid.* 1810. 2. Dpl. 1813. 3. Dpl. 1817. 4. omarbejdede Dpl. 1827. (*L. T.* 1820, S. 367). — Den ældre Historie indtil det vestlige romerske Riges Kuldstæfelse. *ibid.* 1810. 2. Dpl. 1814. 3. forbebr. Udg. 1824. 4. Udg. omarbejdet og forøget af E. Langberg. 1833. — Den nyere Historie. I.—II. Deel. *ibid.* 1811—12. 2det Dpl. 1815—16. 3. forbebr. Udgave. 1825—28. (Heraf er den Afdeeling, som indeholder Danmarks Historie, udkommen i svensk Oversættelse i Stockholm 1815, med 2 Tab., og r. i svensk Literaturtidn. 1815, Nr. 33). — Almindelig Verdenshistorie i Udtog. *ibid.* 1813. 2. Dpl. 1817. 3. Dpl. 1821. 4. forbebr. Udg. 1828. 5. forøg. Dpl. 1831. 7de forøgede Dpl. 1838. 8. Dpl. 1842.

Mærkværdige Begivenheder af Verdenshistorien. Til Brug ved historisk Underviisning, og som Læsebog for alle Stænder, af G. G. Vredow. Oversat efter fjerde Dplag. I.—II. Deel. *Rbh.* 1815—16, med Tillæg til de nyeste Tider. *ibid.* 1830.

Udtog af Fædrelandets Historie, til Brug for Borger- og Almueskoler. *Rbh.* 1816. 3. Dpl. 1826. 4. Dpl. 1836. 5. Dpl. 1841.

Conversations-Lexicon, eller encyclopædisk Haandbog over de i selskabelig Underholdning og ved Læsning forekommende Gjenstande, Navne og Begreber, med Hensyn

til Folke- og Menneske-Historie, Politikk, Diplomatiik, Mythologie, Archæologie, Jordbeskrivelse, Naturkundskab, Fabrik- og Manufacturvæsen, Handel, de skjønne Kunster og Videnskaber, indbefattende tillige de ældre og nyere mærkværdige Tidsbegivenheder, oversat efter den tydske Originals sidste Dplag, med adskillige Forandringer og Tillæg. I.—XXVIII. Bind. Kbh. 1816—28.

Kun i Forening med Moralitet er Videnskabelighed et Middel til Menneskeforædling. Et Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i Metropolitansolen i September 1819. Kbh. 4to.

Bidrag: i Engelstofts Universitets- og Skole=Annales (Nogle Bemærkninger over de væsentligste Egenheder, som en historisk Haandbog til Brug for Skolerne bør have, 1807, I. 1—19); — i Athene (Nogle Bemærkninger angaaende den historiske og geographiske Underviisning i de lærde Skoler, VII. 417—36).

I 11te Dplag af M. Hallagers „Forsøg til en Læseovelse=Bog“ (Kbh. 1816) gjennemsaae og rettede han den anden, eller geographiske Afdeling.

Kolderup-Rosenvinge (J. E. N.), see Rosenvinge.

Kolthoff (Gruft Wilhelm), f. d. 20de Juli 1809 i Hamborg, hvor hans Fader Matthias Anton Kolthoff var bosat som Fabrikant; hans Moder Sophie Albertine Wahlberg var fra Stockholm. Hans Forældre forlode Hamborg i Krigens Tid og bosatte dem, efter et kort Ophold i Holsteen, i Kjøbenhavn allerede i Aaret 1815. Han dimitteredes til Universitetet af daværende Adjunct P. A. Plum (nu Præst i Spjellerup) 1825, indskaldtes til første og anden Examen og tog theologisk Attestats i April 1830 med Charakteren Laudabilis et quidem egregie; var fra Sept.—Decbr. 1830 constitueret som Lærer ved Sorø Academies Skole; blev 1831 Lærer i det tydske Sprog ved det kongl. Landcadet=Academi; disputerede d. 3die Januar 1834 for Licentiatgraden i Theologien og tiltraadte derpaa om Foraaret, med Understøttelse af det Winstrup=Resensse og det Rosenfrankste Stipendium, samt fra Fonden ad usus publicos, en videnskabelig Rejse; opholdt sig i et Aar i Tydskland, i Særdeleshed i Bonn, München og Berlin; holdt, efter sin Hjemkomst, som Privatdocent i Sommeren 1835 Forelæsninger ved Universitetet, og kaldtes den 22de April 1837 til anden residerende Capellan ved Frue=Menighed i Kbhvn. I denne hans Stilling blev det ham i Aaret 1841 tilladt, at gjøre en Rejse til Italien, ved hvilken Lejlighed han ogsaa besøgte Belgien, Frankrig, Schweiz og det vestlige Tydskland; blev i August 1843 kaldet til anden residerende Capellan ved Holmens Kirke i Kjøbenhavn. — * 17de 1837 Johanne Marie Swane, en Datter af Bæremægler L. Swane og Julie Swane, f. Clausen.

Apocalypsis, Joanni Apostolo vindicata. (pro gradu Licentiatii). Hafniæ 1834. (Anm. i M. f. L. XII. 1—31, af S. L. Martensen; Scharlings og Engelstofts Theol. Tidsskr. I. 1. S. 211; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 978; Rheinwalds allg. Re-

pertorium f. d. theol. Liter. 1835, S. 3., af Schneckenburger; Geræderf's Repertor. d. gesamt. deutſch. Literat. Bd. IV. S. 9; Tholud's Literar. Anzeiger, Novbr. 1836, Nr. 68 ff.).

Den Chriſtelige Daab, Prædiken. Kbh. 1841.

Prædikener, holdte i Frue Kirke. Kbh. 1842. Anden Samling. ibid. 1843.

Det Sande og det Følste, Prædiken paa ottende Sondag efter Trinitatis. Kbh. 1842.

Vidrag: i Berliner Jahrbücher für wiſſenſchaftliche Kritik (Anmeldelser af: A. F. Silfverberg „historia monasterii Lerinensis“, 1836, II. S. 94—96; og G. S. Waage „de ætate articuli &c.“, 1837, II. S. 108—12); — i Schouw's „Danſk Ugeſkrift“, 2den Række (3 Anledning af H. C. Sager's Afhandling: Om utilfadelige ægtefædelige Forbindelser i den kjøbenhavnske Almueclafſe, II. S. 283—84). — (Efter Autogr.).

Kongſted (Eiler Andreas), en Søn af Cancelliraad og Diſtrictſchirurg i Kjøbenhavns Amt Olavius Eilertſen Kongſted († 1831); er fød den 18de Auguſt 1790 i Ballerup, i Nærheden af Kjøbenhavn; nød privat Underviisning af Provſt, Magiſter J. N. Schjøth i Ballerup; dimitteredes til Univerſitetet 1811; blev 1813 chirurgiſt Candidat ved Almindeligt Hoſpital; tog 1816 Examen ved det chirurgiſke Academi (2den Char.), og blev Læge ved det fyenſte Skolelærer-Seminarium paa Brahetrolleborg indtil 1826, da Seminariet nedlagdes; var derefter privat Practicus ved Brahetrolleborg; udnævntes i Januar 1830 til Diſtrictslæge paa det kongl. Gods i Dds-Herred; boer i Nykjøbing. — *Juliane Chriſtence Gzybrowsky.

Vidrag: i Bibliothek for Læger (Lægens Kunſt er at følge Naturen; Sygdem ſelv er Naturens naturlige Læge. Et Forſøg, i Bd. XI. 1829, S. 209—55; Et Exempel paa Obductionens Vigtighed i legale Forretninger, ſelv hvor der ingen Grund er til Miſtante, Bd. XIII. 1830, S. 83—90 [overf. af J. F. W. Neve-mann i Wilberg's Jahrbuch der gefamnten Staatsarzneykunde Bd. II. S. 2, 1836]; Nogle Bemærkninger om Epidemien 1831, ſaaledes ſom den viſte ſig i Dds-Herred, Bd. XVII. 1832, S. 275—84; Amputation af den høire Underarm paa Grund af en ſaregen Forblødning, Bd. XXX. 1839, S. 171—73).

Konow (Wollert), f. 1809 i Bergen, hvor Faderen var Kjøbmand; blev privat dimitteret til Frederiks-Univerſitet i Chriſtiania 1827; tog i det følgende Aar den philologiſt-phiſoſophiſke Examen; foretog ſig derefter en Udenlandsrejſe; opholdt ſig i nogle Aar i Kjøbenhavn; er nu boſat i Bergen. — * Maria Luife Dehlenschläger, en Datter af Etatsraad, Profeſſor Adam Dehlenschläger.

Skizzer (fra Italien). Kbh. 1839. (X. f. L. o. R. V. 6—9, r. af H. M. Flemmer; ſøfr. Konow's Antikritik i Fortalen til „Nord og Syd“).

Maufred. Drama. Kbh. 1840. (X. f. L. o. R. V. 9—15, r. af H. M. Flemmer; ſøfr. Konow's Antikritik i Fortalen til „Nord og Syd“).

Nord og Syd. Novelle. Kbh. 1841. („Dagen“ 1841, Nr. 128; L. f. L. v. R. VI. 454—55, r. af H. M. Flemmer; Fædrel. II. 1841, Nr. 534. 517, og Følgebld til Nr. 547, af B. Konow).

Konradsen (Jón), Søn af Bonden Konrad Jónsøn paa Kolgrøf, blev ordineret til Capellan hos Præsten Eggert Girkfsøn paa Glaumbæ 1797; Præst til Mælisfell 1809; Provst i Skagafjords Provsti (Hegranes's Píng) 1814; nedlagde Provste-Embedet 1836. Han har været en flittig Samler til Jølands historiske og genealogiske Literatur. — * 1. Sæhelia Stephansdóttir († 1821), Datter af Præsten Stephan Halvorsen paa Myrká. * 2. Steinum Þorsteinsdóttir, Datter af Þorsteinn Jónsøn, Student fra Húsey.

Stutt ágrip um Þorkels Olafssonar, Sliptprófasts i Hóla-Slipti, margbreyttu og eptirminnilegu lífstílfelli. Videyar Klaustri 1821. — (Meddeelt).

Kopperholdt (K.).

Den Nordhauuske Underpige, en quindelíg Rinaldini. En romantisk Historie af E. Bornshæin. Oversat fra det Tydske. I.—II. Deel. Kbh. 1831. (Beeten).

Koren (Kristiane), f. d. 27de Juli 1764 paa Amager paa Gaarden Rastrup, som hendes Fader Jesf Didrichsen, en Holstener af Fødsel, da ejede. Hun blev 1787 gift med daværende Sorenssriver i Hegeren og Frøland i Smaalehnenes Amt, siden Stiftsoverretts-Nessefors Johan Koren. † 28de Jan. 1815. (Hendes Biographi, forfattet af J. Schmidt, i Schwachs „Nor“ for 1816, S. 186—93; jvfr. Dehlsenschlägers Levnet I. 200).

Dramatiske Forsøg. 1ste Deel, med en Fortale af K. L. Rahbek. Kbh. 1803. — De tvende Brude, af A. Lafontaine. I.—III. Deel, oversf. ibid. 1812.

Bidrag: i Tilfueren (Ved Frøken Hebevig Augusta v. Krogh's Grav, 1801 Nr. 98; Regerpigen, 1803 Nr. 45); — i Minerva (Scener af Thora, eller Den 2den April 1801, et lyrisk Skuespil, 1805, II. 290); — i Poulsens Nytaars-ga ve 1805 og 1806 (Afkjillige Digte).

Kornbek (Jens Jensen), Ejer af Conradsfeld.

Landbo-Efterretninger. No. 1. Kbh. 1826.

Kraft (Adam Gottlob Henrik Severin), Søn af Justitsraad Peder Kraft, Landsdommer i Sjælland og Møen (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 318—19), og Birgitte f. Borthuus, Datter af Post-Inspecteur Severin Borthuus i Kjøbenhavn; blev Candidat i Lovkyndigheden (Laud.) i April 1775; 1781 Vice-Landsdommer i Sjælland og Møen; 1783 Justitsraad; 1789 tillige Landsthingshører og Skriver; mistede 1795 ifølge en Højesteretsdom sine Embeder, og levede siden som Privatmand i Kjøbenhavn.

Samling af Efterretninger om det som ved Siellandsfahrs Landsting er foretaget i Aaret 1790. Sorø, 1790; udfom ligeledes for 1791. (L. E. 1794, Nr. 19. 20).

Krag (Christian Daniel), f. 1801 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Trompetter ved Garden tilhest; var i det kongl. Opfostringshuus fra 1811 til 1816; kom derefter i Bogbinderlære, siden i Slomagerlære; blev Svend 1822; siden Kobbertrykker i Kjøbenhavn.

Albert, eller Moderhøvneren. Original Ridder-Roman fra det 12te Aarhundrede. Kbh. 1832. (D. u. L.: Bibliothek for Romaner og Fortællinger fra Middelalderen). — Marcibella, eller den hedenske Stjoldmø. Original Fortælling fra Korstogene. ibid. eod. — Madame de Gomez; Fortællinger. Samarbejdet og udgivet. ibid. 1833. — Hjalmar, ell. Jostbrødrene; Fyrstedatteren. To Fortællinger. ibid. eod. — Repertorium for underholdende Emner. No. 1.—3. (3die—28de Febr.). ibid. 1834. — Redacteur af Bladet: „Corfaren“. Kbh. 1843.

Krag (Johan), en Søn af Lold- og Consumtions-Inspecteur, Kammerraad Jacob Krag i Ribe, blev f. 1786, dimitteret til Universitetet fra Ribe Skole i Efteraaret 1802; tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen; var derefter i en Række af Aar Lieutenant i det kongl. Artillericorps, og kunde paa Grund af denne Ansættelse ikke erholde den Medaille, hvortil en af ham indleveret Afhandling over den af Universitetet i 1812 udsatte mathematiske Priisopgave: „Bed hvilke Midler have Geometrerne fra ældre Tider af lært at dele enhver retlinet Vinkel i tre lige store Dele?“, var funden værdig (jvfr. Engelstofts Univ. og Skole-Annal. 1813, S. 68—69. 74); udnævntes i Marts 1825 til Adjunct ved Dønske Cathedralskole. † 16de Januar 1827. (Selmers Afad. Tid. I. 285; Hempels Avis 1827, Nr. 21).

Den tro Eckart, en Fortælling af Ludvig Tieck. Oversat. Kbh. 1816 (1815).

Frøerne, et Lykspil af Aristophanes, oversat. Kbh. 1820. (L. E. 1822, S. 729—36, r. af J. E. Petersen).

Aristophanes's Komedier, oversatte fra det Græske. 1ste Deel. Dønske 1825. (indeholder, foruden en Indledning, Frøerne, Skyerne, Plutus og Acharnerne, med tilføjede Anmærkninger over hvert Stykke især. Udg. ved Understøttelse af Fyens Stifts litteraire Selskab).

Spicilegium observationum in *Culicem*, carmen Virgilianum. Programma. Othiniæ 1825. 4to.

Fragment af Herodots Historie (V. Bog, Kap. 1—55.) oversat. 3d. bydelsesskrift. Dønske, 1826. 8vo.

Han anses for Forfatter til: Pul Asser, et Marionetspil af Høstenbeck. Kbh. 1815, m. Kbh.

Krag (Maurik Gotthold), f. 1794 i Gielsted i Fyen, hvor hans Fader Christian Krag var Sognepræst; blev 1812 dimitteret til Universitetet fra Nyborg Skole; udmærket til anden Examen i det paafølgende Aar; tog i Jan. 1816 theologisk Attestats (Laud.); blev derpaa Læ-

rer ved den lærde Skole i Nakskov, og 1819 efter sin Fader Sognepræst for Gjelsted og Rorup Menigheder i Fyen.

Tale i Aalebning af den i Gjelsted nye opførte Skole-Bygningss Indvielse. Odense, 1828.

Kragerop (Christian Frederik), Søn af Blikkenslagermester Frederik Kragerop († 2⁵ 1822) og Ane Kirstine f. From, er f. d. 18de Februar 1806 i Kjøbenhavn, dimitteret 1823 til Universitetet fra det v. Westenfske Institut, tog Aaret efter anden Examen med Udmærkelse og i April 1828 theologisk Attestats (Laud.); manuducerede derefter til den første og anden Examen, og blev i Febr. 1830 Alumnus paa Borchs Collegium; i Febr. 1832 ordineret Katechet og første Lærer ved Borgerstolen i Kallundborg; i Septbr. 1837 residerende Capellan i Kolding og Sognepræst til Alminde i Ribe Stift (jvfr. Nord. Kirketid. 1837, Nr. 44); vandt 1843 første Præmie af det evang. kristel. Prædike-Legat. — * Jnger Mar-grethe Wolf.

De Circumcellionibus. Disquisitio pro stipendio Coll:g. Med. — Hafniæ 1830. (L. T. 1830, Nr. 41).

J. J. Birchs bibelske Historie i et kort Udtog for Børn, især paa Landet. 19de Dplag, gjenmenfæet og forøget af C. F. Kragerop. (Med en Fortale af Biskop Dr. J. P. Mynster). Kbh. 1835. (ann. i Tidsskr. f. Almuekoleraf. II. Aarg. S. 278—80, hvilket foranledigede „Nogle Ord“ af Kragerop, sftd. III. Aarg. S. 384—87; L. f. L. o. R. II. 316—51; Jædrel, III. 1842, Nr. 1093).

Et Par anonyme Bidrag til Dansk Literatur-Tidende og til Maanedskrift og Repertorium for Almuekolerelev. — (Tilbeels efter Autogr.).

Kragh (Jens Andreas), Sømand.

Min Talisman. En Skjerv til Bombebøssen. (Udg. af S. C. Johmann). Kbh. 1828. („Dagen“ 1828, Nr. 74).

Kragh (Neder), Søn af Selvejergaardmand Mikael Kragh og Hustru Kirstine Jensen, er f. i Gimming, dengang Annex til Randers, d. 20de November 1794; kom 1804 i Hems Borgerstole i Randers, 1806 i Latinstolen sammesteds og blev derfra dimitteret 1813 til Universitetet, erholdt til Examen Artium Hovedkarakteren „Godt“, Aaret efter til den philologisk = filosofihiske Examen Laudabilis; levede som Student ene af Timeinformationer og Stipendier; blev Alumnus seminar. grønl. i April 1817; tog theologisk Attestats i October s. A. (Laud.); kaldtes i Januar 1818 til Missionarius ordin. ved Egedesminde og Annerer i Discobugt i Nordgrønland, hvorhen han afrejste i Maj, kom did i August, og holdt endnu inden Maanedens Udgang sin Tiltrædelsesprædiken paa Grønlandsk; forblev i dette Embede i 10 Aar; grundlagde 1825 Uperniviks i 40 Aar nedlagte Mission, som laae omtrent 100 Miil fra Egedesminde; forløb

Grønland i Juli 1828; ankom imod Slutningen af August s. A. til Kjøbenhavn; blev i Januar 1829 Sognepræst for Gjerlev og Enslev i Aarhus Stift, og i October 1838 for Vintrup og Hjerting i Ribe Stift. — * 1. 2⁶ 1819 Ane Maria Liedemark († $\frac{1}{4}$ 1836), en Datter af Kjøbmand Liedemark ved Jacobshavn i Grønland. * 2. 7 1836 Maren Koch, af Christiansfeldt, Søster til „Dannevirkes“ Udgiver P. E. Koch i Haderslev. — (Jvfr. Rønnes Danst Religionsblad 3. Aarg. 1827, Nr. 44).

Underretning for Jordemødre i Grønland af Lerche, oversat paa Grønlandst af P. Kragh. Danst og Grønlandst, befestet af Handelen. Kbh. 1829. (4 Ark, 8vo).

Det gamle Testamentes Smaa Propheter og Daniel i grønlandst Oversættelse. Kbh. 1829. (18 $\frac{1}{2}$ Ark, 8vo; befestet af det danske Missionselskab).

21 smaa religiøse Tractater paa Grønlandst, befestet af fromme Britter ved engelsk Chargé d'Affaires Hr. Brown. Kbh. 1830. (19 Ark, 12mo).

Det gamle Testamentes Anden og Femte Mosebog, Jobs, Esræ, Nehemia, Esters og Ruths Bøger, oversatte paa Grønlandst fra Grundtexten. Kbh. 1832. (40 Ark, 8vo; befestet af det danske Bibelselskab; jvfr. L. T. 1832, S. 799; Nord. Kirketid. 1833, Col. 397).

En Samling grønlandste Prædikener, 27 ialt, eller en grønlandst Binterpostil over Evangelierne fra Advents Begyndelse til Paaske. Kbh. 1833. (29 Ark, 8vo; befestet af det danske Missionselskab).

Det gamle Testamentes Josvæ, Dommernes, Samuels 2de og Kongernes 2de Bøger, oversatte efter Grundtexten paa Grønlandst. Kbh. 1836. (45 Ark, 8vo; befestet af det danske Bibelselskab).

Hans Egedes Aftenamtaler med sine Disciple (ellers skrevne af Johan Christian Mørch, som forhen var Kjøbmand ved Julianchaab i Sydgrønland, for nogle Aar siden bød som Soldinspecteur i Bergen), udgivne af Kragh paa Danst og Grønlandst. Kbh. 1837. (24 Ark, 8vo; befestet af Handelen).

En Afhandling af Prof. G. F. Urfin: Om Himmellegerne, oversat af Kragh, under Titel: *Erkarsautigirsekoet sillarsoarmik*. Kbh. 1839. (1 $\frac{1}{2}$ Ark, 8vo; befestet af Handelen).

Nogle Samtaler, Fabler og Smaafortællinger ved H. J. Brandt, forhen Assistent ved Godhavn, udgivne af Kragh, under Titel: *Okalluhtualiet*. Kbh. 1839. (indeholdende 7 Samtaler, 9 Fortællinger, 5 Fabler; 7 $\frac{1}{2}$ Ark; befestet af den grønlandste Handelsdirection).

Bidrag: i Maanedlige Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark, redig. af J. Møller, (Breve: 1822, Nr. 2. 10; 1823, Nr. 10; 1824, Nr. 12; 1826, Nr. 1 og 2; 1827, Nr. 4. 11; 1829, Nr. 3); — i Rønnes Danst Religionsblad (Breve: I. 1825, Nr. 39. 48; II. 1826, Nr. 46. 47. 49. 50. 51; III. 1827, Nr. 2; VI. 1830, Nr. 16); — i Antiquariske Annaler (Udtag af en Skrivelse til Commissionen for Oldsagers Opbevaring, dat. Egedesminde d. 11te Juli 1825, Bd. IV. S. 340—41; Efterretning om den grønlandste Runesteen, sfd. S. 367—77; — i Nord. Tidstkr. for Oldkyndighed (Skrivelse til det kongl. Nord. Oldskr. Selskab, Bd. II. S. 337—38).

I Grønland circulere i mange Afskrifter nogle Overtættelser ved ham, nemlig af: Ingemanns Røsten i Drken og Det høie Spil; Krummachers Parabler og Festsbüchlein; Hans Egedes Levnet, og nogle Buggefange og andre Biser; til hvis Udgivelse i Trykken ingen Pengeunderstøttelse har været at erholde. — (Efter Autographum).

Kramer (Johann Hermann), f. d. 8de Septbr. 1775, Søn af Consistorialraad Christian Hieronymus Kramer, Kirkeprovst i Münsterdorff Provsti og Sognepræst i Igehoe; kom i sin Ungdom paa Landcadetacademiet i Kjøbenhavn; ansattes siden i det danske Livregiments annekterede Batailloner, hvorved han blev Capitain; havde lagt sig efter Mechanik, og var commanderet ved Kanalgravningen ved Moss i Norge; blev i April 1810 Medlem af det kongl. Danske Videnskabernes Selskab; 1812 Ridder af Danebroge; tog siden sin Afsted som Oberstlitenant; blev 1824 Regjerings- og Bygningsraad i Brandenburg; fik d. 19de Novbr. 1828 en ny Afsted af Krigstjenesten som Oberst. † 19de September 1838 i Potsdam, som preussisk Geheime-Overrevisionsraad.

Forsøg til en Theorie af Krumtappen og en Forbedring som derved kan anbringes, i Vidensk. Selsk. Skr. Nyeste Saml. VI. D. 1. S. 17—56.

Kramp (Johannes Lasenius), f. d. 5te Maj 1808 i Kjøbenhavn. Faderen Snekermester Franz Sørensen Kramp; Moderen Anne Christine, f. Schiwe. Nød sin første Underviisning i det saakaldte Jørgensens & Reineches Institut fra sit 8de til sit 13de Aar. I denne Alder kom han ud af Skolen, og Faderen satte ham nu paa sit eget Bærsted. Hans Hang til Poesi og Studier lod ham stræbe efter studerte Mænds Omgang, og enhver fritime offrede han hertil. Medens han gjorde betydelige Fremstrid paa det kongelige Konstacademi, gennemgik dets Bygningskoler og avancerede ind paa Medalleskolen, tog han tillige borgerlig Officersexamen; blev kort efter Snekermester i sit 23de Aar, udnævntes et Par Aar senere til Lieutenant og derpaa (1837 ²³) til Adjutant ved det borgerlige Infanteri.

Udsigt over Snekterlaugets Tilstand i Kjøbenhavn. Kbh. 1833. (anonymt).

Digtninger. Kbh. 1834.

Archiv for Medlemmerne i Foreningen af Snekkere til Kundskabers Fremme i Professionens Theori. Udg. Nr. 1.—4. Kbh. 1840, med 2 lithogr. Tegninger; fortsat u. T.: Archiv for Snekkere. I. Aarg. Nr. 1—12. ibid. 1841, med 6 Tegninger.

Sangbog for Snekterlauget i Kjøbenhavn. Kbh. 1841.

Haandværkerforeningens fjerdingaarlige Beretninger. Redigerede ved J. Lasenius-Kramp, Foreningens Secretair. I.—II. Aargang. Kbh. 1842—43.

En stor Mængde Digte. deels afspredte i forskjellige Tidskrifter (f. Ex. Nyeſte Morgenpoſt, Hoſt's Nytt Miniaturbibliothek for Morſkabslæsning I. 96. 215; Sammes Rommebibliothek IX. 107), deels trykte ved høitidelige Leiligheder. — (Efter Autogr.).

Krarup (Christian Johan Lødborg), f. d. 25de Juni 1765 i Winkel Præſtegaard i Viborg Stift, hvor hans Fader Niels Bygom Krarup da var Sognepræſt, ſiden i Veirum, Provſt over Hjerm Herred i Ribe Stift og Conſiſtorial-Åſeſſor (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 321); hans Moder var Chriſtine Sophie Lødborg († 1770). Underviift af Faderen, blev han 1783 ſat i Aarhus Latinſkole, afgik derfra til Univerſitetet 1784, og blev den Dverſte blandt de Indkaldte ved Examen Artium; tog i Juni 1787 theologiff Atteſtats (H. ill.); blev efter erholdt veniam ætatis et miniſterii ſamme Aar Sognepræſt for Naur og Siir i Ribe Stift, og 1794 for Borriſ og Faſter ved Ringkjøbing. Efter et af ham indgivet Forſlag oprettedes i Borriſ 1806 det første Skolelærer-Seminarium i Jylland, hvorved han beſtittedes til Forſtander og første Lærer; blev 1812 udnævnt til Amtsprovſt for Bølling, Hammerum, Hind og Nørre Herreder i Ringkjøbing Amt; 1813 til Ridder af Danebroge; erholdt under 23de Auguſt 1815 kongelig Bevilling paa at anlægge et Skole-Bogtrykkeri i Borriſ; reſignerede 1819 ſit Præſteembede, men vedblev ſom Amtsprovſt og Seminariforſtander. † 2den October 1820. — * 1788 Chriſtine Fabricius († 7 1822), en Datter af Præſten Chriſtian Fabricius i Leirſkov ved Kolbing. — (Metrolog i L. T. 1820, S. 780—83; Levnetsbeſkrivelse [optr. i Bengons Magazin for Skolevæſenet S. 2. S. 80—85] og 2de Taſer ved hans Fordefærd, af C. N. Vilſtrup, 1820; Sørgetale af P. N. Froſt, 1820).

Beſkrivelse over Børneſkolen ved Seminariet i Borriſ. Ribe, 1811. (L. T. 1812, Nr. 28; „Penia“ 1812, Nr. 18—19; Ergzbl. 3. Ug. S. 3. 1815, Nr. 38, S. 305).

Anviſning for Forældre og Lærere til at lære Børn at kjende Bogſtaver, ſtave og læſe, ved Hjelp af Vilſtrups første Læſebog og Stave-Taſeller. Ribe, 1815. (L. T. 1817, S. 501—2; Ergzbl. 3. Ug. S. 3. 1818, Nr. 73).

Allehaande Nyttigt, iſer for Bondeſtanden og Andre paa Landet, udtaget af adſkillige tyſke og danſke Skrifter. I.—II. Samling. Borriſ ved Ringkjøbing, 1816—19. 1ſte Samling 2det Dplag. ibid. 1818. (L. T. 1817, S. 507—9; Decon. Correſpond. IV. Merg. 1820, S. 165—67; Ergzbl. 3. Ug. S. 3. 1818, Nr. 73).

Lærebog i Phyſiken. (Heraf vare [1817] 5 Art trykte i Borriſ; jſfr. L. T. 1817, S. 510).

Detalleret Forſlag til Natmandsſtandens Forſørgelſe og Dphavelse af dens Omſtreifning o. ſ. v. Borriſ ved Ringkjøbing, 1817.

Allehaande Moverſomt, eller Samling af Anekdoter, udtagne af det Tyſke. Borriſ ved Ringkjøbing, 1819.

Magazin for Skolevæsenet. 1ste Hefte, udg. af C. J. L. Krarup og N. L. C. Benzon. Borris ved Ringkjøbing, 1820. (Heri af ham: Klosterskabsregler for Seminarister, som blive Huuslærere, S. 89—97).

Bidrag: i Lunds Landvæsen-Magazin (Forslag til et jydsk Agerdyrknings-Selskab, 1803, II. 352—60); — i „Den ocean. Correspondent“ (Pløining med Køer, V. Aarg. 1821, S. 347; En nem Maade at forstæffe sig Frugttræer ved Rod-podning, sfd. S. 349).

Han gjennemsaac og udgav: Gubelig Læsebog for Børn, eller Samtaler om Gud og Jesus, af G. F. Sciler; oversat af A. Schmidt. Borris ved Ringkjøbing, 1818. (L. T. 1822, Nr. 6); og skrev Fortaler til C. N. Vilstrups Veiledning til Samtaler med Børn, Aarhus 1815, samt til N. Meedoms Anviisning til Legemsøvelser, Borris 1816.

Krarup (Niels Bygom), Nysnævntes Søn, f. d. 29de August 1792 i Naur i Ribe Stift; dimitteredes 1812 til Universitetet fra Aarhuus Cathedralskole; vandt 1816 Universitetets Guldbmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den Aaret iforvejen udsatte Priisopgave i Philologien: „*Examinatis cum critica diligentia fontibus, quibus Dionysius Halicarnassensis usus est ad Archaeologiam suam concinnandam, expendatur hujus scriptoris in Antiquitatibus Romanis pretium atque auctoritas*“; blev i Foraaaret 1816 Lærer i Latin i øverste Klasse i Borgerdydsskolen paa Christianshavn, og i Græst i øverste Klasse i v. Vestens Institut; foretog i 1821—24, dels ved Hjælp af Legater, dels ved Understøttelse af Fonden ad usus publicos, en videnskabelig Rejse i Tydskland, Italien, Schweiz og Frankrig (jvfr. Aftenbl. 1822, S. 5); erhvervede sig i Jena Doctorgraden i Philosophien, og blev tillige Voresmedlem af det latinske Selskab sammesteds; var fra Novbr. 1824 til October 1828 Inspector paa det gjenopbyggede Borchs Collegium; 1825 en af „Athenæums“ Stiftere; blev d. 1ste Octbr. 1828 Bestyrer af Borgerdydsskolen paa Christianshavn. † 10de December 1842. — * 1829 Christiane Amalie Møhl, en Datter af Kammerraad Hans Christian Møhl. — (Jvfr. Berl. Tid. 1842, Nr. 330. 332. 336; Minde-Ord til Dr. Phil. N. B. Krarups Jordeferd d. 16. Decbr. 1842, af R. C. Møhl. Kbh.); Biographi, jvfr. Art. J. C. Olsen).

De natura et usu Imperativi apud Latinos. Commentatio philologica. (pro stipendio Collegii Medicei). Hauniæ 1825.

Observationum criticarum in libros Ciceronis de re publica Specimen I.—II. (pro stipendio Collegii Medicei). Hauniæ 1826—27. (Samlede under Tit.: Observationes criticae et grammaticae in libros Ciceronis de re publica. Haun. 1827).

Beretning om Borgerdydsskolen paa Christianshavn. Indbydelseskrift. Kbh. 1810. (ann. i Jædrel. I. 1810, Nr. 235, af M. J. Hammerich; T. f. L. o. R. V. 339—41, af S. M. Flemmer).

Underviisningsmaaden i Borgerdydsskolen paa Christianshavn, udgivet som Indbydelseskrift til den aarlige Hovedexamen, med Skolefetterretninger. Kbh. 1841. (Jædrel. II. 1841, Nr. 575; „Den Frisindede“ 1841, Nr. 81).

Om Dyrettelse af Elyfier eller Asylere for formuende Folks Børn, Indbydelseskrift til Hovedexamen i Borgerdybskolen paa Christianshavn, med Efterretninger om Skolen. Juni 1812. Kbh. 1812. (Afhandlingen er optrykt i „Vorgervernen“ 1842, Nr. 30, 31, 32).

Bidrag: i *Dansk Literatur-Tidende* (Recension over J. Badens *Grammatica latina* 5te Udgave ved N. Fogtmann, 1821, Nr. 3, 4, jvfr. S. 142—50, af Fogtmann, S. 150—60, af Krarup; Kbhvns Skilber 1821, Nr. 19, af Torfel Baden, Nr. 20, af Krarup); — i *Miscellanea Hafniensia*, edid. Fr. Münter, (Eminentio loci Ciceroniani de Officiis II, 14. „pro Sardinia; pro M. Albucio Julius“, Tom. II. Fascic. II. 1821, p. 409—14); — i *Nyerups Magazin for Rejseagtagelser* (Fragmenter af en Dagbog [paa en Reise igjennem Tydskland, Italien, Schweiz og Frankrig 1822—23], Bd. IV. S. 310—57).

Krarup (Thure Frederik), Foranførtes Broder, f. 1799; er Sølve- og Klædehandler i Kjøbenhavn. — * Cathrine Wilhelmine Borchhorst.

Forslag til en ny Organisation af Kjøbenhavns Magistrat og Fattigbestyrelse. Kbh. 1834.

Fremfærd af en christelig Religionslærer i Kbhvn, i „Den Frisindede“ 3. Aargang Nr. 6 og 7.

Krarup (Christian Nielsen), Broder til ovenanførte Amtsprovst C. J. L. Krarup; f. d. 5te Januar 1768 i Binkel Præstegaard i Viborg Stift; blev dimitteret til Universitetet fra Aarhus Latinskole 1784; theologisk Candidat (Laud.) i Octbr. 1789; residerende Capellan i Skanderborg 1794; Sognepræst til Hale og Tørring i Aarhus Stift 1798; 1805 til Vibild og Veilby i samme Stift; udnævntes 1809 til Ridder af Dannebrog; 1811 til Consistorial-Ræfessor. † 13de Juni 1833. — * 1795 Kirstine Thomsen. — („Dagen“ 1833, Nr. 162).

Søndag-Aftens-Læsning. Et Ugeskrift om Danmarks Landbrug og andre Næringsveje. 1809—1814. 4to; trykt først i Odense, siden i Randers og Aarhus. (Begyndelsen deraf er r. i L. E. 1810, Nr. 11).

Ergane, Pallas, og Eusebie. Aarhus, 1814.

Ergane, Pallas med Ceres og Eusebia. Om Fremgaaender til Kundigheds Gavn af Grund og Tid forhøjet, i Fædreland, ved gudsinbet Dyrksamhed i at sjne, nytte, nyde Skaberens og Forsynets Tilbudde; tildeels især siden Gud tillod Fjender vold 1807. 1ste Hæfte. Kbh. 1819. (D. u. L.: Erfaringsbemærkninger i Breve. 1ste Hæfte. Kbh. 1819). (jvfr. hans Anmeldelser i Nyiserne, f. Ex. i Viborger Samler 1827, Nr. 48; Aarhus Stifts-Tid. f. A. Følgeb. Nr. 46; Kbhpost. f. A. Nr. 35; Flyv. Post f. A. Nr. 28).

Erindringer fra Tusindaars Jubelfesten, i Vindsehøitiden 1826. Randers, 1826. (Psalmehogs-Format).

Latinsk Primitiv-Lexicon, Sprogets Røgel, aabnende medstuderende Begyndere lettere og hurtigere Afgang til grundig Bekendtskab med Sproget. Randers, 1826. (D. m. L.: Latinsk Nptaars-, Fødselsdags-, Markeds- eller Examens-Gave til en studerende Ven).

Medudgiver af: Den oeconomicke Correspondent fra 1ste Aarg. 1817, Nr. 11 indtil Slutningen af 3die Aarg. 1819. Kbh. 4to.

Bidrag: i Minerva (Anmeldelse af et Oldtidens Landvæsenkskrift, 1803, II. 222; E. G. Rafns Minde, 1808, S. 288—89); — i „Politivennen“ (Bidrag til huusligt Politit blandt Lyende paa Landet, 1815 Nr. 376); — i Efterretninger fra Selskabet for indeni, Kunstflid (Om en Haandfjette-Indretning, Bd. II. S. 525—33; Om Lohjuls-Rotten, sfd. S. 586—93); — i Handels- og Industri-Tidenden (En Maade at dyrke Krappen, af Schweiz, meddeelt, 1814 Nr. 23); — i Kjøbenhavns Skilberer (Om Hæredskaber, 1826 Nr. 74 og 77).

Krarup (Ove Thomas Nicolai), Foranførtes Søn; fød 1799 i Hale Præstegaard, Aarhus Stift; dimitteredes 1818 til Universitetet fra Aarhus Cathedralsskole; underkastede sig i October 1823 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev 1825 Sognepræst til Naur og Siir i Ribe Stift, og i Septbr. 1837 til Ulfborg og Raasted, samme Stift. — * 1826 Susanne Mathilde Tang, en Datter af afdøde Kammerraad og Proprietair Niels Kjær Tang, til Nørre-Bosborg i Ringkjøbing Amt.

Bidrag: i Ugeblad for den danske Bønde (Om Svergel, I. Aarg. Nr. 6; Om fratiggente Jorder, sfd. Nr. 14; Om Fattigvæsenet, sfd. Nr. 25).

Krarup (Niels Nygom Christian), Nyenævntes Broder; f. d. 12te Jan. 1802 i Hale Præstegaard; afgik til Universitetet fra Aarhus Cathedralsskole 1822; tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen (Laud.); blev 1825 Anden Lærer ved Skolelærer = Seminariet i Lyngby (indtil Novbr. 1835); var tillige Jorpagter af Lyngby Præstegaard; forpagtede derefter Hovedgaarden Frysendal under Grevsfabet Frysenborg; foretog i Sommeren 1836 en landoeconomicke Rejse i Norge og Sverrig; oprettede paa Frysendal fra 1ste Maj 1837 et Agerdyrkning = Institut (jvfr. Berlingske Tid. 1838, Nr. 28), for hvilket han blev Forstander, og som fra 1ste Maj 1840 forflyttedes til den af ham Aaret iforvejen kjøbte Hovedgaard Haraldslund i Aarhus Amt; blev 1841 Landvæsencommisfairs i Randers Amt, med Kammerraads Rang; valgtes 1842 til Medlem af det kongl. Landhuusholdnings = Selskabs første Agerdyrkning = Commission; deeltog i Forsamlingen af tydske Land- og Forstmænd 1843. — * Henriette Manniche, Datter af Consistorialraad Joh. Gottfr. Manniche, Præst i Zeuthen i Aarhus Stift.

Medredacteur af Ugeblad for den danske Bønde. I.—III. Aargang. [Juli 1834—Juli 1837]. Randers, 1835—37. 4to. (I. T. 1834, S. 271—72; N. f. L. XV. 319—22, anm. af E. L. Borresen, jvfr. Ugebl. f. d. Bønde III. 78—79). Hertil leverede han bl. a.: i 1ste Aarg.: Noget om Højbjergning; om Rugavlets Fremgang og Tilvæxt, Nr. 2; Hvad forståes ved Kobbelsbrug, overflaaren Kobbelsbrug og Bæredrift? Nr. 3; Brat, Nr. 8; Om Ulbrodens Løsning ved Varne,

Nr. 9; Om den halve Sommerstalsføbring, Nr. 10; Et Par Ord om Jodertrang, Nr. 21; Noget om Talhaspen og Linned-Garns Behandling, Nr. 21; Et Par Ord om Udyrcelleringer og Nagelæg, Nr. 29; Sukker-Fabricationen af Runketroer, Nr. 30; Edel Daad, Nr. 39; — i 2den Aarg.: Bonden og Forvalteren, Nr. 21; — i 3die Aarg.: Turnipsavlén i England og America, Nr. 20. 21. 32.

Vidrag: i Halbs Tidsskrift for Landoeconomi (Beretning om Agerdyrknings-Institutet paa Haraldslund, tidligere paa Frysendal, i Ny Række Bd. III. 1841, S. 101—14).

Krarup (Thure), Broder til de 2 Foranførte; f. 1803 i Aale Præstegaard; blev 1823 dimitteret til Universitetet fra Aarhuus Cathedral-skole; i April 1828 theologisk Candidat (Laud.); i Decbr. f. A. Sognepræst til Hornum, Hyldebjerg og Fleisborg i Viborg Stift, og 1831 til Kongsted i Sjælland. † 25de Juni 1840. — * Henriette Steensen, Datter af afg. Capitain ved Garden Hans Henrik Otto v. Steensen, til Torpegaard i Fyen.

Vidrag: i Ugeblad for den danske Bonde (Om Rapsavl, I. Aarg. Nr. 49; II. Aarg. Nr. 14).

Krarup (Janus Balthazar), Halvbroder til forhen anførte Amtsprøfst C. J. L. Krarup og Consistorial-Assessor C. N. Krarup; hans Moder Sophia Dorothea f. Schouboe; er f. d. 5te December 1774 i Veirum Præstegaard i Ribe Stift; dimitteredes 1794 fra Aarhuus Latinskole, tog Examen Artium med Udmærkelse, og theologisk Attestats i Juli 1797 med Charakteren Laudabilis; blev 1799 Sognepræst til Veirum og 1819 tillige til Handberg i Ribe Stift; 1824 Provst for Hjerm og Ginding Herreder samt Rjebstaden Holstebro i Ulfborg Herred; 1826 tillige for Hammerum Herred; 1829 Ridder af Danebroge; 1830 Sognepræst til Gjerløv og Draaby i Sjælland. — * Marie Christine Grundtvig, en Datter af afd. Provst Enoch Grundtvig, Sognepræst til Ude- og Dppe-Sundby i Sjælland.

Om Markfred, foranlediget ved Hr. Provst Heibergs Afhandling om samme Sag. Rbh. 1816. (Landoeconom. Tid. IV. 173—86, anm. af B. J. Rønne; Decon. Correspond. I. 36).

Den Landoeconomiske Skoleven. Udgiven af det kongl. Landhuusholdnings-Selskab. Rbh. 1837. (Halbs Tidsskr. f. Landoecon. VI. 322—28; sfd. Ny Række, III. 53—87; Berlingske Tid. 1838, Nr. 28).

Vidrag: i Duffens oeconom. Annaler (Fem smaa Afhandlinger, X. 369—92); — i Landoecon. Tidender (Promemoria til Landoeconomiske Tidenders Udgivere, angaaende Bereddrift, Sommerstalsføbring m. m. IX. 84—106, jvfr. sfd. S. 107—114); — i Maanedl. Efterretn. fra Bibelselsk. for Danmark (Brev, 1828, Nr. 11); — i Halbs Tidsskr. for Landoeconomi (Om hans Avlsbrug, II. 412—46; Topinamburs (Helianthus tuberosus), VI. 384—93).

Krebs (.).

Et forstaaelig Oplysning om den for Classelotteriets nye Indretning til Grund lagte Beregning. Kbh. 1820.

Krebs (Carl Ferdinand Wilhelm v.), f. d. 3die April 1781 i Kjøbenhavn, af Forældrene Heinrich Johannes v. Krebs, Major ved det kongl. Artillericorps og Professor i Mathematiken († 1/2 1804, anf. i Myerups Lit. Lex. S. 322—23), og Christina Sophia f. v. Bracht († 1/4 1818); blev dimitteret fra Herlufsholms Skole i Foraaret 1798; underkastede sig i det følgende Efteraar og i Efteraaret 1799 den philosophiske Exomens tvende Afdelinger (Laud.); lagde sig efter Mathematiken; blev Alumnus i det pædagogiske Seminarium; vandt 1802 Accessit og 1804 Universitetets Guldmédaille for Afhandlinger over de mathematiske Priisopgaver for 1801 og 1803; rejste udenlands; blev 1808 Dige-
Conducteur i Hertugdømmet Slesvig; 1819 Dige-Inspecteur over de slesvigiske Her, med Rammerraaads Rang; 1839 Postmester i Wyck paa Føhr. — * 1/2 1808 Hedevig Christiane v. Arenfeldt.

H. J. Krebs's Begyndelsesgrunde i Mechaniken i den meest indskrænkede Bemærkelse, eller egentlig Statiken. Oversat paa Dansk. Kbh. 1802, med 14 Kbh.

Versuch zur Beantwortung der Frage: wie die Erhaltung der Halligen erreicht werden könne. Schleswig, 1825.

Bidrag: i Minerva (Ved min Faders Grav, 1804, II. 343); — i Kjøbenhavns Skilberi (Vadeanstalt paa Føhr, 1824 Nr. 29, 39, jvfr. sid. Nr. 30 og „Dagen“ 1824 Nr. 121). — Krigsfang, Kbh. 1801.

Krebs (Conrad Peter Julius), f. d. 2den Juli 1809 i Kjøbenhavn. Hans Fader var Major og Landinspecteur Peter Ludvig Krebs († 1/4 1825); hans Moder Manon fød Linde, en Datter af Etatsraad, Zahlkasserer Conrad Daniel Linde. — Sønnen blev indsat i Horsens lærde Skole 1819, og derfra dimitteret 1826; underkastede sig Examen Artium, og i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen, begge med bedste Charakter; studerede Theologi; blev 1829 Lærer ved det Gormske Institut; i November 1834 constitueret til Inspector ved Metropolitanstolen, og i September 1839 virkelig Inspector; 1837 tillige Timelærer ved Stolen. — * 1. 1839 Mathilde Sophie Marcusen († 1/4 1841), Datter af Capitain og Destillateur Hendr. Marcusen i Kjøbenhavn. * 2. 1843 Helene Augusta Elisabeth Castberg, Datter af Sognepræst Peter Harbo Castberg i Laurvig. — (Autobiographi i Indbydelseskriftet til Examen i Metropolitanstolen 1840, S. 46—47).

Medudgiver af „Vorgerevnen“ 1839—1842 (hvortil han leverede forskellige Bidrag). — (Rev.).

Krejdal (August), f. den 30te Maj 1790 paa St. Thomas i Vestindien. Hans Fader Augustinus [Augustus] Krejdal, en Præsteføn fra Lier i Norge, var Præst for de evangeliske Menigheder paa St. Thomas og St. Jan; hans Moder var Helena Dorothea v. Aphelen († $\frac{2}{6}$ 1834), en Datter af Justitsraad, Professor Hans v. Aphelen. Hans Fader døde 4 Maanedes før Sønnens Fødsel, og Moderen indgif nyt Ægteskab med daværende Missionarius ordinatus paa St. Thomas og St. Jan, senere Sognepræst til Tommerup og Brylle i Fyen, Thorkild Lund († $\frac{4}{11}$ 1833). Sønnen kom i Odense Cathedralsskole 1802, afgik derfra til Universitetet 1811; studerede Philosophi under Treschow og hørte theologiske Forelæsninger. Han havde fra sin tidligste Skoletid ved egen Hjælp studeret Mathematikens højere Lærdomme, og vandt 1814 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den Allet iforvejen udsatte mathematisk Priisopgave: „*Explicetur theoria percussionis fluidi, data celeritate moti versus datum planum tam verticale quam inclinatum; nec non monstretur congruentia aut discrepantia hujus theoriæ atque experimentorum, a celeberrimis Hydraulicæ scriptoribus institutorum*“; fik i Slutningen af 1814 Tilbud om Ansættelse som Lector i Philosophien ved Frederiks-Universitetet i Christiania, hvilket han ikke modtog; blev i Marts 1816 constitueret som Lærer ved Slagelse Lærde Skole, og i Maj 1817 udnævnt til Adjunct sammesteds; i Juli s. A. forflyttet som Adjunct til Odense Cathedralsskole. † 28de April 1829, ugift. — (Skizze af hans Levnet, forfattet af N. M. Petersen, som Fortale i hans Udgave af Krejdals „Omrids af Pananalyse“; jvfr. Selmers Afad. Tid. I. 286; II. 130—34; „Dagen“ 1829, Nr. 107. 110).

Naturens System underkastet Analysis. Første Hæfte. Kbh. 1813. (jvfr. Engelstofts og Møllers Histor. Kalender, III. 1817, S. 21). En udførlig Bearbejdelse af dette Arbejde udkom under Titel: Omrids af Pananalyse eller Verdens Dynamik. Udgiven efter Forfatterens Død, med en Skizze af hans Levnet som Fortale, ved N. M. Petersen. Kbh. 1833. (L. f. L. o. R. I. 199—202, af E. Ramus).

Kort Omrids af den transcendent Dynamik som Basis for Mathematico-Philosophien. Kbh. 1814.

Systematisk Behandling af Matematikens Elementar-Grundfætninger og de fire Regningsarter i hele Tal. Indbydelseskrift. Odense, 1823.

Lærebog i Elementar-Arithmetiken. Kbh. 1827.

Calculens Metaphysik. Indbydelseskrift. Odense, 1827. 4to. — (Tilbeds efter Autogr.).

Kretschmer (Frederik), Organist i Citabellet Frederikshavn og Lærer ved det søsterlige Velgjørenheds Selskabs Skole.

Bidrag: i Maanedstidende for Skolelærere og Opdragere (Zifre, brugte som Tonetegn, et Hjælpe middel til Sangens Fremme i Borger- og Almue-Skoler, i III. Aarg. 1823, S. 1. S. 35—41).

Krieger (Andreas Frederik), f. d. 4de Oct. 1817 i Colbjørnsvig ved Arendal, af Forældrene Commandeur-Capitain Johannes Krieger, Commandeur af Danebroge († 1/2 1818), og Anna Elisa f. Finne; blev dimitteret fra den Kjøbenhavnske Borgerdyds-skole 1833, udmærket ved Examen Artium, saavel som ved anden Examen i det paafølgende Aar; underkastede sig i Efteraaret 1837 den latinsk-juridiske Examens theoretiske og praktiske Prøve, og erholdt for hiin Charakteren Laudabilis egregie, for denne Charakteren Laudabilis; vandt 1839 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den juridiske Priisopgave: „Num ex principiis juris universalis decreta magistratus in iudicium vocare licet et quænam quum ex legibus patriæ, tum ex potissimis legibus peregrinis hac de re valent regulæ?“ (Jvfr. Selmers Kbhvns Univ. Aarb. f. 1839, S. 184—85); blev 1838 Volontair i det kgl. danske Cancelli; var 1840 Protokollfører ved Stænderforsamlingerne i Roskilde og Viborg; disputerede d. 2. Decbr. 1841 for Licentiatgraden i Lovkyndigheden; tiltraadte strax efter, ved Understøttelse fra Fonden ad usus publicos og af det Hurtigtarlske Rejsestipendium fra Universitetet, en toaarig videnskabelig Udenlandsrejse; udnævntes i Februar 1843 til Cancellist i det kongl. danske Cancelli.

De legibus ad ordines provinciales secundum IVtam constitutionis d. 28. m. Maii a. 1631 datae paragraphum referendis. Dissertatio (pro gradu Licentiatii). Hauniae 1841. (Fædrel. II. 1841, Nr. 708. 716; III. 1842, Nr. 763).

Medbudgiver af: Forhandlingerne ved Studentersamfundets Stiftelse. Kbh. 1840. („Dagen“ 1840, Nr. 60; Fædrel. I. 1840, S. 666. 720—21).

Bidrag: i Petersens Tidsskrift for Litteratur og Kritik (Anmeldelse af F. C. Sibberns Skrift: Om de danske Stænderforsamlingers Forening, i Bd. III. S. 1—19). — (Revid.).

Krieger (Michael Ditlev), Søn af Tolddasferer Johan Cornelius Krieger i Ribe († 1/2 1829), og Ane Margrete Graae, er f. d. 10de Decbr. 1805 i Kjøbenhavn; dimitteredes 1824 til Universitetet fra Ribe Cathedral-skole; underkastede sig i April 1831 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske, og i Maj 1832 sammes praktiske Prøve, ved hvilke begge han erholdt Charakteren laudabilis; blev 1834 Volontair og i Maj 1839 Cancellist i det kongl. danske Cancelli; 1842 Cancellisecretair; i Juli 1843 Fuldmægtig i det danske Cancellies 2det Departement's-Contoir.

Småting om den nydanske Retskrivning. Samlede og udgivne. Med 5 Kobb.

Kbh. 1831. (jvfr. Blandinger fra Sorø S. 2, S. 66—76, af J. S. Bredsdorff; „Argus“ 1831, Nr. 15; Kbhypost. 1831, S. 187—88; N. Morgenpost 1831, S. 243).

Med redacteur af *Nordisk Ugeskrift*, udgivet af Selskabet for en forbedret Retskrivnings Udbredelse. Nr. 1—26. Kbh. 1837. (jvfr. Art. Fr. Barfod). — (Revidert).

Kristensen (J.), uden tvivl en Pseudonym.

Katekismus for Tjenestetjyende, eller Fem og tyve Regler, ic., efter det Tydske. Kbh. 1825.

Kristensen (Kristen), f. den 29de Marts 1777 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Brændeviinsbrænder; blev dimitteret til Universitetet fra Kjøbenhavns Latinsskole i Efteraaret 1795; tog Examen philologicum i April 1796 og philosophicum i April 1797, og blev den Øverste blandt de Indfaldte; læste derpaa til den saakaldte store Philologicum, men da denne indgik og det pædagogiske Seminarium oprettedes, forlod han den studerende Bane; dimitterede imidlertid flere unge Mennesker til Universitetet 1798; etablerede sig som Boghandler i Kjøbenhavn 1799; blev 1817 Capitain og Compagnichef ved det borgerlige Artilleri; 1823 tillige Exercer = Inspecteur; 1826 Major; i Marts 1829, efter Ansøgning og formedelst Svagelighed, i Raade affædiget af den borgerlige militaire Tjeneste med Pension. — * 1799 Sophie Helene Achilla Becken († 11 1843).

Skriftestolen. En sandfærdig, gyselig Begivenhed fra det 16de Aarhundrede af Bornschlein. Oversat. Kbh. 1803. — Brændemærket, eller Ugolinos Levnetsløb, af Gustav Stello. Oversat. ibid. 1806. — Trostfab, en Fortælling af A. Lafontaine. Overs. af A. Leth (Pseudon.). ib. 1807. — Peter den Stores Gemalinde, Catharina den Førstes, merkværdige Levnet, af Claudius. Overs., med en Fortælle af R. L. Rahbek. ibid. eod. — Kjøbenhavns ny Veirtrands, af L. Møller (Pseudonym). ibid. eod. (L. E. 1807, Nr. 41). — Exempler paa gode og ædle Handlinger, udøvede af Mennesker blandt forskellige Nationer, samlede og oversatte af A. Leth (Pseudonym). ibid. eod. — Krigstildragelser og Anecdoter i Anledning af Engellændernes Oversælb paa Sjælland. ibid. 1808. — Optegnelser om det kjøbenhavnske borgerlige Artillericorps. ibid. 1811.

Politivennen. Et ugentligt Almeenhedsblad. 1—112 Hefte. Kbh. 1816—43; fortsattes. (fra Jan. 1841 redigeret af Walthor).

De to Marillo'er. En italiensk Historie, Sideestykke til Heglekammereren, af Spieß. Oversat. Kbh. 1816.

Morgenposten. Nr. 1—13. Kbh. 1817. — Indfald, Anecdoter og Charaktertræk af en velbekendt Mand's Levnet. Kbh. 1821. 2det Dpl. und. Tit.: Dumriana eller Indfald, Anecdoter og Charaktertræk af Claus Dumrians Levnet. ibid. 1829 (jvfr. Art. L. N. Bjørn).

Telegraphen. Et Tidsskrift, udgivet af R. Kristensen og J. E. Lange. 1ste Bind. Nr. 1—30. (6te Juni—26de Decbr.). Kbh. 1821. 4to. (jvfr. Art. J. E. Lange).

Gravilier til Peter Norden Sollings Minde, samlede og udgivne af A. Kristensen og J. Garbrecht. Kbh. 1827.

Bidrag i Elmquist's „Læsefrugter“, og andre Blade. — (Revid.).

Krog (Gierlev Christian), f. d. 19de Marts 1762 i Værdalens Præstegjeld i Thronhjems Stift, hvor hans Fader Provst Peder Krog var Sognepræst († 1781); Moderen Anna f. Dons. Efter privat Underviisning i Hjemmet, kom han 1780 i Thronhjems Skole; dimitteredes herfra til Universitetet 1783; tog i Juli 1785 theologisk Attestats (H. ill.); blev 1787 Præst paa eet af det asiatiske Compagnies Skibe; 1790 residerende Capellan i Nykjøbing paa Falster; 1793 Sognepræst til Nye og Sonnerup i Sjælland; 1815 Sognepræst i Stege paa Møen, samt Amtsprovst over Møenbo, Baarse og Hammer Herreder. † 2den Januar 1830. — * 1790 Jnger Maria Holst, Datter af Christian Holst, Sognepræst til Trinitatis Kirke i Kjøbenhavn.

Bidrag: i Fallesens Theolog. Maanedsskrift (Landsbypræsten, VIII. 125—207; 225—90; 313—401; 425—93. [Særskilt aftrykt u. L.: Landsbypræsten, eller en Haandbog for Candidater og unge Præster især paa Landet.. Kbh. 1806]; Om den i vore Dage tiltagende Lyst at lade sig begrave uden for vore Kirkegaard, X. 268—95; jvfr. L. E. 1808, Nr. 47); — i Sammes Theolog. Dvartalskrift (Et Forslag til nøjere Prøvelse om Præsters Naadens-Aar, I. 403—26); — i Politivennen (Om Smaahandel paa Landet, 1806, Nr. 406, jvfr. Nr. 413. 414. 416); — i Kjøbenhavns Skilderi (Om Landsbyfolebasen, 1812, Nr. 17. 18; jvfr. „Venia“ 1812, S. 93—95); — i Efterretn. fra Selvf. for indent. Konstflid (Om Industrien i Nye og Sonnerup Sogne, I. 573); — i Muffens oeconom. Annaler (Forsøg med Steensprængning, IX. 212—18). — (Tilbeeds efter Autogr.).

Krog (Joh. Nic.), formodentlig Pseudonym.

Udførlig Forklaring over den ny autoriserede Udgave af Luthers Ilden Catechismus. En Ledetraad ved Religionunderviisningen for Ungdommen, udarbejdet med Hensyn til den anordnede Lærebog i den evangelisk kristelige Religion. Kbh. 1815. (L. L. 1815, Nr. 20, r. af A. R. Holm; „Adrastea“ 2. Aarg. Nr. 14; Kbhvns Skilderi 1815, Nr. 33; Ergzbl. z. Allg. S. 3. 1816, S. 359). — Kortfattet catechetisk Forklaring over Catechismus. ibid. eod.

Krog (Niels), Pseudonym; see Nikolaj Ulrik Krossing.

Krohn (Ludolph Johan), f. d. 21de Juli 1736 i Coldenbüttel i Eiderstedt, hvor hans Fader den Tid var Præst. Han gik 1757 til Universitetet i Kjøbenhavn, hvor han studerede Jura; fik Bestalling som Advocat i Hertugdømmet Slesvig 1760; blev ansat som Auditeur 1763 ved det sjællandske Kyrasfeer-Regiment, 1767 ved Arveprinds Frederiks Infanteri-Regiment, og endelig ved det kongelige Artilleri-Corps; erholdt Bestalling

som Overauditeur 1780; forestod Generalauditoriatet i 1801 og fik i samme Aar Generalauditeurs Charakter; blev 1804 efter Ansøgning entlediget. † 8de April 1825. — * Rebekke Haslow.

Forsøg til den Danske Krigsret. Kbh. 1799. (jøfr. M. f. L. V. 24°).

Krossing (Niels Brock), f. d. 9de Februar 1795 paa Christianshavn, hvor hans Fader, Jørgen Christian Krossing, var Grosferer († 1° 1817); hans Moder, Marie f. Søegaard († 1° 1843), var Datter af den i sin Tid bekendte driftige Agent og Tobakspinder Peter Caspar Søegaard. Han blev Artillericadet 1806; Stykjunker 1809; den 1ste August 1810 Secondlieutenant i det kongl. Artillericorps; 1815 commanderet ved det danske Armee-Corps, som skulde afgive Contingent, mod Frankrig; 1817 benaadet med Medaillen „for ædel Daad“; d. 23de Maj 1818 Premierlieutenant; 1820 Inspecteur ved det kongelige Steentrykkeri; rejste 1822, ved kongelig Understøttelse, til Tydskland og Frankrig, for at erholde Kundskab om den rette Fremgangsmaade i visse Dele af Lithographien; vendte tilbage 1823; erholdt d. 27de Januar 1828 Capitains Charakter; d. 10de August f. A. Capitains Anciennetet; blev 1830 Second-Capitain og Batteri-Commandeur; d. 2den Febr. 1835 Batterichef; foretog 1835 og 1836 en Rejse igjennem Tydskland og Tyrol; blev d. 1ste Juli 1842 Capitain af 1ste Klasse. — * 1° 1824 Sophie Hamel, en Datter af afd. Pladsmajor Hamel i München.

Haandbog i Manipulation, udarbejdet i reglementarisk Form, til Brug for det danske Artillerie. I.—II. Hefte. Kbh. 1842, med Planer.

Har som Manuscript udgivet: „Udkast til en Haandbog ved Forfærdigelse af Faskiner, Standskurve, Fletværk ic. i Feldten eller under Beleiringer“; „Oversigt over Inddeling af Mandskab og deres Functioner ved Broeflagning“; „Slagning og Afbrydning af en Leir“. — Disse ere ikke i Boghandelen, men af Forfatteren uddelte til Instructionen ved de forskjellige Øvelser.

Medudgiver af: *Elementarstudier i Ornamentfaget*. 1ste Hefte. Kbh. 1831, og af: *De kongelige Billedgallerier paa Slottene Christiansborg i Kjøbenhavn, Fredensborg og Frederiksborg i Sjælland, i Steentryk*. I.—VII. Hefte. Kbh. 1831—36, ft. Folio.

Bidrag: i Ursfus Magazin for Kunstnere og Haandværkere (Udsigt over Steentrykkeri-Kunsten eller Lithographien, [med flere Prover af de forskjellige Manerer i Steentryk], Bd. I. Nr. 18—22, 25, 27; jøfr. Bd. II. S. 97—103. Særskilt aftr. Kbh. 1827. 28 S. 8.; samt flere enkelte Bidrag). — (Revideret).

Krossing (Nikolaj Ulrik), Foransørgtes Broder, fød den 13de Juni 1798 paa Christianshavn; dimitteredes til Universitetet fra Frederiksborg Skole 1816; blev Cantor ved Kirken i Citadellet Frederiksbavn 1819; vandt 1821 og 1823 Accessit for 2 Afhandlinger til Besva-

relse af Universitetets æsthetiske Præisopgaver: „Hvorvidt er den tragiske Digter, der vælger et historisk Emne, forpligtet til i dens Behandling at holde sig til den historiske Sandhed?“ og: „At udvikle og med Exempler at oplyse Romanens og Dramets forskjellige Natur og Virkning ifølge deres forskjellige Form“ (jvfr. Engelstofts Efterretninger 1823, S. 36—37); blev d. 1ste October 1828 Lærer i Dansk ved Borgerbydsskolen paa Christianshavn (da Dr. Krarup overtog Bestyrelsen), og opgav i 1840 sine øvrige Informationer, for ene at kunne virke i denne Skoles Tjeneste. — Han har til 1834 deels skrevet anonymt, deels brugt Mærkerne: R., *ss*, N. R., —g, 485, Niels Krogh og Ring.

Hvoars Kjerlighed. 3bbl. Kbh. 1820.

Fylla. Poetisk Nyaaargave for 1821. (D. m. T.: Digt og Fortælling af flere Forfattere). Kbh. 1821.

Pomona, et Heftekrift af blandet Indhold. I.—II. Hefte. Kbh. 1821.

Poetisk Læsebog til Brug for Skoler. For Begyndelses- og Mellemclasse. Kbh. 1829. 2. Udg. (1ste Deel). ibid. 1834. 3. Udg. ibid. 1839. (M. f. L. III. 413—18, r. af E. A. Thorsen; L. T. 1832, Nr. 50; Kbhpost. 1829, S. 709—10).

Poetisk Læsebog til Brug for Skoler. For de højere Classer. Kbh. 1830. 2. Udg. (2den Deel). ibid. 1839. (L. T. 1832, Nr. 50; Kbhpost. 1830, S. 940).

Opgaver til Øvelse i dansk Stil for Begyndere. 1.—3. Hefte. Kbh. 1832. (L. T. 1832, Nr. 37).

Skema til dansk Grammatik ved Underviisning for Begyndere. Kbh. 1836. 2. Udg. ibid. 1838. 3. Udg. ibid. 1843. (M. f. L. XX. 182—92, anm. af P. S. Tregder).

Majgave til Asylterne. Leilighedsfange, samt „en Dag i Asylt“, og „Asylt-institutionens Fremgang i Danmark“, meddeelt igjennem Bestyrelsen for det Kjøbenhavnske Asylselskab. (Til Forbeel for Asylterne). Kbh. 1837. (Pøst's „Minerva“ II. 49—51; „Dagen“ 1837, Nr. 144).

Nogle særskilt trykte Smaadigte: *Fidibus*. Kbh. 1829, Folio; — Prolog ved Forestillingen i D. D. L. S. til Bedste for de Brandlidte i Frederiksborg. Solgt i samme Njemed. ibid. 1834; — Cantate ved Frederiksborg ny Skolebygnings Indvielse, ibid. 1836. (optr. i Selmers Afad. Tid. IV. 44—46); — Choraler i Anledn. af Reformationsfesten 1836, ibid. eod. (optr. i J. Suhrs Indbydelseskrift 1837, S. 51—53); — Asylt. Et Digt. Solgt til Indtægt for et Asyl i Frederiksborg. ibid. 1839; — Prolog ved Forestillingen til Bedste for Asylt i Frederiksborg. Sælges til Indtægt for Asylskolen. ibid. 1841; — Prolog ved Forestillingen i Hillerød den 17de December 1843 til Bedste for en trængende og værdig fader- og moderløs Discipel af Skolen. ibid.

Han havde Deel i Udgivelsen af Mindebloster paa Michael Rosings Grav, Kbh. 1819, og har givet Bidrag til: „Dagen“ (Digte og smaa Bidrag i Prosa, 1819—21, 1828, 1830); „Tilskuerne“ (Recensenten, prosaisk Træsnit, 1823 Nr. 24; En Gaasfjeders Hændelser, sld. Nr. 27—28; Digte, 1822—23); Rabbek's „Hesperus“ (Forsøg til en Besvarelse af Universitetets Præisopgømsmaal: Hvorvidt

er den tragiske Digter, der vælger et historisk Emne, forpligtet til i dets Behandling at holde sig til den historiske Sandhed? Bd. IV. 1821, S. 321—54, 419—55, 471—516); „Harpen“ (Juleaften eller en Degns Kjerlighedshistorie, 1822, Nr. 52); Otto's „Ny Hygæa“ (Nogle Bemærkninger om Rys, Bd. IV. 1824, S. 235—97; jvfr. Conversationsbl. 1825, S. 418—19); „Balkyrien“ (Om Digtertroning, 1832, Bd. III. S. 25—58; Fostbrødrene, original Fortælling, 1832, Bd. IV. S. I—47, 97—128; Christophør den Æneste, en Spøg, 1833, Bd. I. S. 97—110; Digte, 1832, Bd. II. o. ff.).

Digte, afspredte (foruden i „Dagen“, „Tilskuerne“ og „Balkyrien“) i Kjøbenhavns Skilberi 1818, 1822 og 1824; Tilskueren 1819—20; Randers Avis 1821; Læsning i blandede Emner Bd. 3; Aftenbladet 1823; Adresseavisen 1823, 1826; Hesperus Bd. 4; Kjøbns Morgenblad 1825—26; Nyt Aftenblad 1826; Glesion 1826—27; Standinavisk Nytaarsgave 1828; Kjøbenhavnsposten 1828, 30, 36, 38; Flyvende Post 1828; Holst's Nytaarsgave fra danske Digtere, 1—4. Aarg.; Barfods Brage og Idun Bd. I.; Dansk Folketalender for 1841; P. N. Jørgensens Samling af Poesie og Prosa 1843. — Af hans Digte ere nogle oversatte paa Tydskt i: „Dania“, Auswahl von Gedichte aus dem Dänischen übertragen von Emil Bonnet. Leipz. 1841. — (Efter Autogr.).

Kroymann [ubtales Kroymann] (**Heinrich**), en Bondesøn; fød d. 1ste Juni 1748 i Schuby i Åhrens Herred i Gottorf Amt; har fra Tid til Tid været Skoleholder, Forvalter, Foged og Inspecteur ved forskjellige Hovedgaarde i Fyen og Jylland; sildigere Inspecteur ved Brattføv Sø og Årelholms Kog i Jylland; var 1813 bosat i Delandboe under Hjørring Amt.

Nyttige Anmærkninger for Danske Patrioter, angaaende Landvæsenet, om det dobbelte Bogholderie paa Landgodsfer. 1ste Hefte. Bihorg, 1783. — Det ynkelige Foraar 1784, og Tanker over Årsagerne dertil og Naad derimod. Kbh. 1784. — Præludium til Hoffstenerne i Danmark. 1785. 4to. — Nogle frie Forklaringer over Danmarks Ågerdyrknings Catechismus til vakte Landmænds Ære. Odense, 1786. (L. E. 1789, Nr. 16). — Et Exempel ved Landvæsenets Crisis til ædelmodige Jordbrøtter og godmodige Bønder. ibid. 1787. (L. E. 1789, Nr. 16). — Prøve af sit Forsøg til en Reise i Danmark og Holsteen. Kbh. 1789. (Udtog deraf i Schlesw. hofst. Provinzialber. 1790, S. 1.; jvfr. Krit. og Antikr. 1790, Nr. 19). — Forslag til et Interessentskab for at skaffe Tørv til Kjøbenhavn fra Provintserne. ibid. 1789. — Underretning om et Tørvemagazins Anlæg. ibid. eod. — An die Forsöener über Märkte und Messen. 1796. 4. — Kapitel an brave Plattdeutsche. 2 Stücke. Kiel, 1798.

Bidrag: i de i Aalborg udkomne patriotiske Samlinger 1788 (Den bedste Methode til Flyvesandets Dæmpning; ogsaa særskilt aftrykt); i de Aalborgske Aviser 1803 (Om Justitsraad Langes Kanal- og Inddæmningsforetagende ved Brattføv; optr. i „Dagen“ 1803, Nr. 164).

Kruse (G. A. F.).

Lotterie-Compass, eller Anvisning til med en lille Sum af 15 Rbdlr. (ogsaa med større Sum) at drage betydelige Fordele af Talletterispil, uden derved nogenstunde at riskere endog det allermindste Tab af Indskuddet, o. s. v. Kbh. (1834).

Kruse (Laurids), f. d. 6te September [5te April] 1778 i Kjøbenhavn. Hans Fader var Poul Casparsen Kruse, Commandeur-capitain i Sø = Staten († 1809); hans Moder Mette Benzon de Thurah († † 1807), en Datter af Generalmajor og Generalbygmeister L. de Thurah. — Han blev dimitteret privat til Kjøbenhavns Universitet i Efteraaret 1794 fra Drammen, hvor hans Fader dengang var Indruls-leringschef; underkastede sig i April 1795 den philosophiske Examens tvende Afdelinger (Laud.); gjorde 1801 en fort Udenlandsrejse gennem Lydsland, Schweiz og Frankrig; levede derefter en Tidlang i Kjøbenhavn; fik 1812 Titel af Professor; gjorde paa ny en Udenlandsrejse og opholdt sig fornemmelig i Lydsland og Italien; kom hjem 1817; tilbragte igjen nogen Tid i Kjøbenhavn, men forlod Staden 1820, og opholdt sig derpaa for det meste i Hamborg, siden i Paris, hvor han døde i Februar 1839. — (Biographi i Kosfods Convers. Lex. Bd. XXIV. S. 232; Brockhaus' Convers. Lex. der neuesten Zeit und Literatur 1834; jvfr. Lübker's und Schröder's Lex. I. 328—30, og Schröder's Nachträge S. 822—23; „Freja“ 1826, Nr. 39; Berlingske Tid. 1839, Nr. 80).

Emigranterne, Stuepil i 3 Acter. Kbh. 1798. (L. E. 1799, Nr. 7, rec. af Javels). — Fortællinger for Børn, efter Wallstonecraft og Salzmann, oversf. ibid. eod. — Udele de Senange, af Mad. Flahaut, oversf. I.—II. Deel. ibid. 1799. — Dramaturgiske Blade. Nr. 1.—6. ibid. eod. (stansede, da Korordn. 27. Sept. 1799 udkom). — Angelicon, Troldmanden i Elis, af Benckowiz. Oversf. paa Dansk. ibid. 1800. — Almeenlæsning, et Ugeblad. ibid. eod. (jvfr. Døhlens-schlagerss Levnet I. 102). — Æsthetiske Forsøg. I.—II. Bind. ibid. 1801. (r. af Napf i L. E. 1805, Nr. 25. Den ene Fortælling: „Morderen med kaldt Overlæg og dog en Mand, der fortjener Agtelse, et psykologisk Forsøg fundet imellem en Afrods Papirer“ (2det Dplag, Kbh. 1836) er frit oversat paa Tydsk af Karl Theodor (Eckermann), Kiel 1806, og r. i Allg. S. 3. 1808, Novbr. S. 752). — Ungdomsvennerne, eller een Nat i Paris, Stuepil i 3 Acter. Kbh. 1801; ogsaa med Arvstal: 1822, Kbh., Beeken. — Den franske Constitution, tilligemed Frankernes nu brugelige Tidsregning. Oversf. ibid. eod. — En Time borte, Comedie i 1 Act af Loreaux, oversf. ibid. 1802. — Døtkrollen, Stuepil i 1 Act, efter Faurske confident par hasard, oversf. ibid. eod. — Gros. Nytaarsgave. ibid. 1803, (rec. i „Dagen“ 1803, Nr. 8 og 9). — Ponce de Leon, Syngespil i 3 Acter, af Berton, oversf. ibid. eod. — Specien, en dramatisk Idyl. ibid. eod.; ogsaa med Arvstal: 1822, Kbh., Beeken. („Dagen“ 1803, Nr. 102. 104. 107). — Niels Lembak, Stuepil med Arietter i 1 Act. ibid. 1804. — Den Vogerende, Syngespil i 1 Act. ibid. eod. — Den dybe Sorg, Syngestykke i 1 Act, af Bial og Etienne, oversfat. ibid. eod. — Skillerummet, Lydspil i 1 Act (af Bellin), oversfat. ibid. 1805. — Familien fra Amerika, Syngespil i 1 Act af Bouilly, oversf. ibid. 1806. — Gyrithe, eller Danmarks Frelse, fædrelandsk Stuepil med Chor. ibid. 1807. („For Stuepilyndere“, Nr. 14—26). — Bedrageriet af Kiærlighed, Stuepil i 3 Acter (af Dorat), oversfat af det Franske. ibid. eod. — Don Juan, Opera i 2 Acter (af Abbé de Fonta efter Molière), bearbejdet til Mozarts Musik.

ibid. eod.; ogsaa med Aarstal: 1822, Kbh., Beeken. — Arlichinos Bryllup, Lyffspil i 5 Acter. ibid. 1808. — Scener fra Næbselepoken i Frankrig, oversat. ibid. eod. — Krigskunsten bygget paa Grundsætninger og Regler, af E. de Puy-Segur. I.—III. Deel, oversat. ibid. 1810—11, med 47 Kobb. — Dystanden i Rusland, Skuespil i 5 Acter. ibid. 1812.

Fortællinger. (indeh. den hvide Hige og Anna-Capri). Kbh. 1815. (Athene V. 199—210; L. T. 1816, Nr. 43. 44; jvfr. sfb. S. 745—49 og Athene VII. 506—12, 582—86. — „Den hvide Hige“ er oversat paa Tydsk i G. Loh's „Originalien“ 1821, Juli, Nr. 84—91, Aug. Nr. 92—95).

Klosteret. Et dramatisk Digt. Kbh. 1816.

Novellen. Wien 1816. (Høst's Morgenbl. 1819, Nr. 25).

Anteros (Nytaarsgave), udgivet af L. Kruse. Kbh. 1818. (Heri er af ham: Den forunderlige Dpfsbelse, en romersk Novelle, og 34 Sonetter. — L. T. 1818, Nr. 37, jvfr. sfb. S. 720. — Novellen er særskilt aftrykt u. Tit.: Ranucelli og Salvati, eller den forunderlige Dpfsbelse. Kbh. 1819).

Sladderfjærtingen. Lyffspil i 1 Act, oversat efter Gutzs Bearbejdelse. Kbh. 1818.

Dramatiske Værker. I.—IV. Deel. Kbh. 1818—20.

Theatret. En Oversigt over Alt Theatervæsenet vedkommende i Almindelighed, med Hensyn paa det Kongelige danske Theater. I.—II. Bind. [1.—12. Hefte]. Kbh. 1819—24. (Høst's Morgenbl. 1819, Nr. 11. 14; Kbhvns Skiberi 1819, Nr. 57, S. 910).

Hvilken af dem er Bruden? Lyffspil i 5 Acter af Fru v. Weisenthurn, oversat. Kbh. 1819.

Robinson Crusoe's mærkværdige Begivenheder. Ny dansk Udgave. (1.—3. Hefte). Kbh. 1819—25.

Overtjolen. En original Fortælling. Kbh. 1821 (1820).

Ezzelino, Tyrann von Padova. Trauerspiel. Stuttgart u. Tübingen 1821. (Morgenblatt für geb. Stände 1816, Juli Nr. 157, S. 628; Literaturbl. 1822, Nr. 33, S. 131). Udkom paa Dansk i hans Dram. Værker 2den Deel, og særsk. Kbh. 1822. (Riinges Lit., Kunst- og Theaterbl. 1824, Nr. 26; Dram. Værker III. Fortællingen, S. V.—XV.).

Erzählungen. Arau 1822. (Lit. Conversationsbl. 1823, Nr. 8. 40).

Fortællinger, tilbeels efter Criminal-Acter. I.—II. Bind. Kbh. 1822—23. (1. Bd. r. L. T. 1822, Nr. 12).

Den løste Forbandelse. Drama i 2 Acter efter Ernst v. Houwald; oversat. Kbh. 1822.

Deodats Fødsel, Roman. I.—II. Deel. Kbh. 1822—23. (L. T. 1823, Nr. 27. 28. 29. 30, jvfr. Kbhvns Skiberi 1825, S. 292—98. 309. 313, og Nr. 23 („Gjenmæle fra Deodats Recensent“), samt Nr. 36 (af L. Kruse); Revue encyclopéd. 1824, Mai, p. 388, anm. af P. A. Heiberg). Paa Tydsk und. Tit.: Die Todtenbräut, oder Deodats Geburt. Wahrheit und Dichtung aus dem Leben. I.—III. Theil. Leipzig 1823, mit Kupfern. 2te Aufl. ibid. 1827, mit Kpfrn. (Literaturbl.

1823, Nr. 49; Abendzeit, May 1823; Lit. Conversationsbl. 1823, Nr. 237; Zeit. f. d. eleg. Welt 1823, Nr. 77; Kbhvns Skilderi 1825 S. 448).

Serenaden. Et Pystspil i 1 Act. Kbh. 1823. (Kbhvns Morgenbl. 1826, S. 35—36 og 71; Conversationsbl. 2. Aarg. II. S. 106—7, 182—83).

Omvendelsen ved Babene i Lucca, eller Fader og Søn. En Fortælling. Kbh. 1823. (Revue encyclopéd. 1824, Juillet, p. 142, anm. af P. A. Heiberg. Paa Tydsk i „Wintergrün, Taschenbuch von G. Loh für 1823“, jvfr. Müllner's Literaturblatt 1823, Novbr.).

Skarlagensrødt. En Givtermaalshistorie. Kbh. 1823.

Sieben Jahre. Ein Beytrag zu der geheimen Hofgeschichte eines nordischen Reichs. Aus der Mappe eines verstorbenen Diplomattfers. I.—IV. Theil. Leipzig 1824. Paa Dansk i 3 Dele. Kbh. 1824—25. (Conversationsblatt 1824, Nr. 192; Kbhvns Skilderi 1825, Nr. 19 samt S. 310; Statsvennen 1824, Nr. 43; Conversationsbladet 1824, S. 122; Messenger franç. du Nord 1825, p. 475—76; „Argus“, 1827, Nr. 27; Kbhpost. I. Aarg. S. 123; Allg. S. 3. 1825, I. 687—88).

Eid und Gewissen und die Felsenbraut. Hamburg 1824. (Conversationsbladet 1825, Nr. 67; Allg. S. 3. 1825, I. 687—88; Leipz. L. 3. 1827, S. 1064).

Alma. Opera i 3 Acter. Kbh. 1824. (Literatur-, Kunst- og Theaterbl. 1824, Nr. 21. 22).

Taaren. Et dramatisk Digt. Kbh. 1825.

Das geheimnißvolle Haus, oder der Richterpruch der Welt. I.—II. Theil. Hamburg 1825. (Bl. f. lit. Unterh. 1826, Nr. 61). Paa Dansk. Kbh. 1825. (Messenger franç. du Nord 1825, p. 597—98; Allg. S. 3. 1826, Ergzbl. S. 375—76).

Die Wette, oder jeder hat sein Mänchen, von L. Kruse und K. Lebrün. Mainz 1825.

Jugend-Geschichte des Herrn de Morbière. Ein Gemälde aus den letzten Jahren der Regierung Ludwigs XV. I.—III. Theil. Leipzig 1825—26. (Bl. f. lit. Unterh. 1826, Nr. 16, jvfr. Langes Ny Freja 1826, S. 308). Paa Dansk und. Tit.: De to Eiskerinder eller Herr de Morbières Historie. 1.—2. Deel. Kbh. 1826.

Lebewohl. Roman nach dem Französischen der Damen Marie d'Heures und Renée Roger frei bearbeitet. I.—III. Theil. Leipzig 1825—26.

Die Wüste in Paris. Novelle nach dem Französischen der Marie d'Heures und Renée Roger frei bearbeitet. Leipzig 1826.

De danske Søofficerer og Dødsbanden. To originale Fortællinger. Kbh. 1826. (Den sidste af disse findes paa Tydsk i „Mitternachtsblatt“ 1827, og udkom tillige i Forening med tre andre Fortællinger. Hamburg 1828).

Die Biene; schönwissenschaftliches Unterhaltungsblatt. Herausgegeben von L. Kruse u. J. Haefelinger. 1r—4r Jahrg. 1824—27. Hamburg. gr. 4.

Kleinstädterien einer großen Stadt. Ein modernes Sittengemälde nach dem Französischen des de Lamotte-Langon. I.—IV. Theil. Leipzig 1826. Paa Dansk overf. af S. G. Møller. 1.—4. Deel. Kbh. 1828. (Becken).

Kriminalgeschichten und andere romantische Erzählungen. I.—VI. Bd. Hamburg 1827.

Waldemar der Sieger. Historischer Roman von B. S. Ingemann. Dem Dänischen nacherzählt. I.—IV. Bd. Leipzig 1827. (Dresd. Correspondenz- und Notizenblatt 1828, Nr. 5; Mitternachtsblatt 1828, März, r. af Müllner, og E. Niedmann; Bl. f. lit. Unterh. 1828, Nr. 99, 29 April; Allg. S. 3. 1829, Febr. S. 176).

Der Kardinal. Hamburg 1827. Paa Dansk, som Nytaarsgave for 1828. Rbh.

Die Strafe nach dem Tode, und das verfluchte Haus, nach dem Dänischen. Der Todtentanz, und die verlorne Söhne. Hamburg 1828.

Das Wiedersehen. Bruchstücke aus dem Tagebuche eines Dorfküsters. Die Prinzessin mit den Rosen und der Kater mit den Dornen. Die Kunstreiter-Familie. Erzählungen aus dem Dänischen. Hamburg, 1828. (Bl. f. lit. Unterh. Novbr. 1829, jofr. Rbhpost. f. N. S. 830; „Dagen“ 1832, Nr. 52. 300—301). — Ausländische Romane und Erzählungen. In 6 Bänden: Der Dänische Gilblas; Abenteuer und Liebchaften e. Adjutanten; das Wiedersehen; Bruchstücke aus d. Tagebuche e. Küsters; die Prinzessin mit den Rosen; die Kunstreiter-Familie. (2e Ausg.). Hamburg 1833.

Schicksale der Madame de Campestre, in der großen Welt, und vor dem Gericht. Ein französisches Sittengemälde gegenwärtiger Zeit. Aus dem Französischen übersetzt. I.—IV. Theil. Leipzig 1828. (Allg. S. 3. 1828, III. 880).

Nord und Süd. Zwei Novellen. Leipzig 1828.

Erinnerungen aus meinem Leben, von K. L. Rahbek. Aus dem dänischen Original ausgezogen und ins Deutsche übertragen. I.—II. Theil. Leipzig 1829. (Ergzbl. z. Allg. S. 3. 1830, Nr. 65, S. 520; Bl. f. lit. Unterh. 1830, Nr. 164).

Denkwürdigkeiten eines jungen Adjutanten Napoleons; niedergeschrieben von dessen Kammerdiener. Frei nach dem Französischen bearbeitet. I.—II. Theil. Hamburg 1829.

Die erste Jugend Erik Menveds, von B. S. Ingemann. Aus dem Dänischen. I.—IV. Bd. Leipzig 1829. (E. Niedmann's Mitternachtsblatt 1829, October).

Die Klosterruine in Norwegen. Nach einer crim. Begebenheit. Das Judasbild. Zwei Erzählungen. Leipzig 1830. („Die Klosterruine“, som først stod i „Huldigung der Frauen“, er oversat paa Dansk i Riises N. Bibl. for Morstabs-læsn. Bd. 7. S. 3, af Lh. Schorn).

Der Verschollene. Eine Novelle. Leipzig 1830.

Der Maurer. Ein Gemälde Pariser Volksitten. Nach dem Französischen des M. Raymond. I.—IV. Theil. Leipzig 1830.

Geschichte d. Feldzugs in Rußland, im J. 1812; von Mortonval; aus d. Franzöf. mit Anmerkungen und Zusätze. I.—III. Bd. Mit 1 Uebersichtskarte d. Kriegsschauplatzes u. mit den Pl. d. Schlachten v. Smolensk u. an d. Moskwa. Darmstadt 1831.

Donna Concha. Die Freundinnen. Zwei Novellen. Leipzig 1831.

Le Dragon rouge. Novelle. Die Juden auf Halb, dem dänischen des S. S. Blichers nacherzählt. Leipzig 1831.

Die Hand der Jungfrau. Eine Erzählung. Leipzig 1831.

Der Solitair. Der Pfarrer von Veilby, von S. S. Blicher, aus d. Dän. übertragen. Zwei Erzählungen. Leipzig 1831.

Ulrika's Flucht. Ein dänisches Sittengemälde. Nach dem Dänischen von J. Smidth. I.—III. Band. Hamburg 1831.

Der Sansculotte. Eine Episode aus der franz. Revolution. Nach dem Franz. des: Maurice Pierret par Mortonval. I.—IV. Band. Leipzig 1831—32.

Die alten Freunde, Erzählung. Palmyra, Phantaststück. Leipzig 1832.

Urgroßmutter und ihre Familie. Erzählung. Leipzig 1832.

Herr und Diener. Eine Erzählung aus den mitgetheilten Papieren eines Freundes. I.—II. Band. Stuttgart 1832. (Allg. S. J. 1833. I. 560). Paa Danst. I.—4. Deel. Kbh. 1833—35.

Mesmerische Liebe, Erzählung. Das Mädchen auf Rhodos, Novelle. Leipzig 1832. (Den Første, som iforvejen stod i Fr. Kimb's Taschenbuch zum gesell. Vergnügen, 1831, er oversat i Elmquist's „Læsefrugter“ Bb. L. S. 305—427).

Der Graf von Villamajor oder Spanien unter Carl den Vierten, von Mortonval. Aus dem Französischen. I.—IV. Theil. Leipzig 1832.

Daniel der Steinschneider, oder Werkstatts-Erzählungen, von Michel Raymond. Ins Deutsche übertragen. I.—III. Theil. Leipzig 1832—33.

Der Amirante von Castilien, von d. Herzogin v. Abrantes. Nach dem Französischen frei übertragen. I.—IV. Band. Leipzig 1833.

Don Pedros Rache. Eine Geschichte aus d. Zeiten Pedros des Graufamen. Nach Mortonvals „Martin Gil“ aus dem Franzöf. übers. I.—IV. Band. Leipzig 1833.

Das schwarze Herz. Erzählung, Leipzig 1833. Paa Danst. Kbh. 1833.

Die Jungen und die Alten. Eine schlichte Erzählung, aus d. Originalpapieren eines Lafontainischen Landpfarrers mitgetheilt. Hamburg 1834. (Krit. Blätter der Börsen-Halle 1834, 6. Octbr.). Paa Danst i „Læsefrugter, samlede paa Litteraturens Mark af et Selstaf“, 1834, Sept. og Oct.; ogsaa særskilt, Kbh. 1835.

Der Mönch und die Dame. Eine Geschichte vom Jahre 1750. Nach Mortonvals: „Le capucin du Mavais“. I.—III. Theil. Leipzig 1834.

Werkstatts-Erzählungen. Neue Folge der Erzählungen Daniel des Steinschneiders. Von Michel Masson (Michel Raymond). Aus d. Franz. übertragen. I.—III. Theil. Leipzig 1834.

Erzählungen aus der Copenhagener fliegenden Post. Ins Deutsche übersetzt. I.—VI. Theil. Leipzig 1834—36.

Verirrung aus Selbstsucht. — Frau und Magd. Zwei Novellen. Leipzig 1835.

Jugendleben und Träumen eines Italienischen Dichters. Nach dem Dänischen Original: Improvisatoren des H. C. Andersen. Ins Deutsche übertragen. I.—II. Theil. Hamburg 1835. (Litter. Blätter d. Börsen-Halle Nr. 1236).

Die Macht der Beispiele, von Mich. Raymond. Nach d. Verf. „Les intimes“ aus d. Franzöf. übersetzt. I.—IV. Theil. Leipzig 1835.

Prinz Otto und seine Zeit. Historischer Roman v. B. G. Jagemann. Aus dem Dänischen übersetzt. I.—III. Theil. Leipzig 1835. (Zeit. f. d. eleg. Welt 1835, 10. Novbr., jvst. Kbhpost. 1835, S. 1264).

Ein Jahr in Copenhagen (von Carl Bernhard). Aus dem Dänischen übersetzt. I.—II. Band. Leipzig 1836.

Celeste. Eine Erzählung, von Mortonval, nach des Verf. „Un secret d'Etat“ aus d. Franz. übersetzt. I.—II. Theil. Leipzig 1836.

Mein Freund Robert. Eine Erzählung von Mortonval. Aus d. Franz. überf. I.—II. Theil. Leipzig 1836.

Die Verheiratheten, von E. B. Saintine. Aus d. Franz. I.—III. Theil. Leipzig 1836.

Der Geisterbanner. Eine Erzählung. Leipzig 1836. (Bl. f. lit. Unterhalt. 1836, Nr. 214). Paa Daust. Kbh. 1837.

Schweres Mitwissen. — Der Dieb. Zwei Erzählungen. Leipzig 1836. (Bl. f. lit. Unterh. 1836, Nr. 214).

Eine Dornenkrone, von Mich. Masson. Aus d. Franzöf. übertragen. I.—III. Theil. Leipzig 1837.

Erinnerungen aus dem Leben einer Creolin, v. d. Gräfin Merlin. Aus dem Franz. übersetzt. I.—IV. Theil. Leipzig 1837.

Der Ehrenmann, von Fr. Soulié. Nach „Le conseiller d'Etat“ aus dem Franz. übersetzt. I.—III. Theil. Leipzig 1837.

Die Episode. — Telfe. — Zwei Novellen d. Dänischen nachgezählt. Leipzig 1838.

Ein junger Philosoph des 18. Jahrhunderts. Nach dem Franz. frei bearbeitet. I.—II. Band. Leipzig 1838.

Die Auferstehung vom Tode, v. Mich. Masson und A. Luchet. Nach d. Franz. frei bearbeitet. I.—III. Theil. Leipzig 1838.

Eine geniale Frau. Nach „Le génie d'une Femme“ von J. Brisset, ins Deutsche übertragen. I.—II. Theil. Leipzig 1839.

Magnetismus, von Fr. Soulié. Uebersetzt. I.—II. Theil. Leipzig 1839.

Familienleben in Kopenhagen. Aus d. Dänischen mitgetheilt. Leipz. 1839.

Erinnerungen eines Mannes aus dem Volke. Erzählungen von Mich. Masson. Aus d. Franz. I.—VIII. Theil. Leipz. 1839—40.

Vidrag: i Iris og Hebe (Fragment af Generalmajor L. de Thurah's Levnet og Reisebeskrivelse, 1803, II. S. 17—50; 97—134); i Hjerdingaarskriftet „For Sandhed“, af hvis sjette Bind han var Medudgiver, (Gothaheim, helliget Edb. Storms Minde, V. 1—33, jvfr. L. E. 1804, Nr. 23; De Hellige, en Fortælling, VI. 111—92; Reise igjennem Mainz, Mannheim og Heidelberg, sfd. S. 224 72; Afskillige Digte, sfd. S. 273—96); i Minerva (Om Nationalinstituttet for de blinde Arbeidere i Paris, 1803, I. 101—39; Afskillige Digte); i „Euphrosyne“, „Siofna“, „Tilskueren“, „Dagen“ 1804 og 1806 (Smaa digte); i Brorsons Journal, udg. til Fordeel for Blinde (Vennerne, en Romance, og Maribo Kirke, i Bd. I. S. 73—91); i Nyerups „Ibunna“ (Hjertedame, en Novelle; overf. paa Tydsk. 2te Aufl. 1817); i Hoff's Morgenblad (Til Fr. Prof. R. L. Rahbek i Anledning af hans Erklæring i Tilskueren Nr. 19 og 20, i Aarg. 1819 Nr. 15; Nogle nødvendige Ord i Anledning af Rahbeks seneste Erklæring i Tilskueren Nr. 22, sfd. Nr. 22); i G. Fog's Originalien (Endeel Vidrag, berislandt: Der krysstallene Dolsk, i Aarg. 1820 og 1821, Jan. Nr. 1—2; Die Rose, 1821 Febr.

Nr. 23—26, Mårg Nr. 27—36, begge samlede aftrykte, Hamburg 1823. „Der kryst. Dolch“ er oversat paa Dansk i Elmquist's „Læsefrugter“ 1821, og paa Engelsk i „German Stories, selected by R. P. Gillie“, 3 vols, Edinburgh 1826, jvfr. Lit. Gaz. Novbr. 1826; „Die Rose“ oversat paa Dansk af J. D. Thisted, i „Den Cimbriske Mercur“ 1821, Nr. 1—5, jvfr. sfb. S. 170; i „Bibliothek for Morstabslæsning“ (Arumbel, efter Henriette Lee, i VIII. 3:7; Fortovelsen, Novelle af Tiedt, oversat IX. 1; Kongelig Selvovervindelse, efter det Engelske, sfb. S. 85; Den døde Gjest, Fortælling, meddeelt i XI. 1; Mistanke, Criminalhistorie efter Miss Opie, sfb. S. 242; Anna af Sachsen, af Frederike Lohmann, oversat sfb. S. 321; Le mariage par du sang du boeuf, meddeelt, sfb. S. 88); i Nyt Bibliothek for Morstabslæsning, udg. af J. Riise, (Hesten fra Arabien, i Bd. I., jvfr. L. T. 1826, S. 170; særskilt udg. i Forening med hans Fortælling „Tilfikkelsen“ Kbh. 1825; udkom paa Tydsk, Hamburg 1826); i „Cornelia“, Taschenbuch für 1825 (Das Verhängniß, eine Erzählung; udg. i Forening med „Der glückliche Tag“, Hamburg 1828; jvfr. literar. Conversationsbl. 1824, Nr. 294, Kbhvns Skilberi 1825 S. 554—55. Paa Dansk und. Tit.: Tilfikkelsen, i Bibl. f. Morstabslæsning. Bd. XII., særsk. udg. i Forening med hans Fortælling „Hesten fra Arabien“, Kbh. 1825; ligeledes paa Dansk und. Tit. „Schäbnen“, i „Ceres“, jvfr. L. Kruses Bemærkning i Kbhvns Skilberi 1825, S. 1135—36); i „Urania“, Taschenbuch für 1826 (Der glückliche Tag, S. 273—388; udg. i Forening med „Das Verhängniß“, Hamburg 1828; paa Dansk i Riises N. Bibl. f. Morstabslæsning. Bd. II. S. 193 ff.; særskilt, Kbh. 1829, jvfr. L. T. 1827, S. 265); i „Urania“, Taschenbuch für 1827. Nr. 4 (Nordische Freundschaft, Novelle); i „Mitternachtsblatt“ 1827 (Die verlorne Söhne; Der Todtentanz; begge udgivne i Forening med 2 andre Fortællinger, Hamburg 1828); i Morgenblatt für gebildete Stände (Die Kunstreiterfamilie, dem Dänischen des B. S. Ingemann nachgezhält, 1827, Nr. 237—47, 249—55, udg. tilligemed 3 andre af ham fortrykte Fortællinger, Hamburg 1828; Das Judasbild, 1828 Nr. 144—55); i „Huldigung der Frauen“ für 1828 (Viel Unrecht und wenig Recht, jvfr. Berlin. Convers. Blatt 1827, Decbr.; udkom særskilt und. Tit.: Die Rache. Eine Erzählung. Leipzig 1829; paa Dansk i Riises N. Bibl. for Morstabslæsning. Bd. VIII.); i „Drphea“ für 1828 (Zwiefache Treue, eine Erzählung; ogsaa særsk. Leipzig 1829, jvfr. Berlin. Convers. Blatt 1827, Decbr.); i Skandinavisk Nyttearsgave 1828 (Eventyret, en Fortælling (særskilt, Kbh. 1830); Et Digt; jvfr. Kbhpost. 1827, S. 419. „Eventyret“ oversat paa Tydsk i Saphirs Berliner Schnellpost 1828 Juny, og i „Ausgewählten kleinen Originalromanen der beliebtesten Deutschen Erzähler“, Thl. I. Leipzig 1828, S. 1 ff.); i Schüb's Taschenbuch für das Jahr 1832 (Tydsk Oversættelse af en Anonym's Novelle „En Hverdagshistorie“ (fra Kbhvns flyv. Post 1828, Nr. 69—76); denne Oversættelse blev igjen oversat af Jørgensen Jomton i „Maanedstrosfer“ 1831, III. 251—307, jvfr. „Dagen“ 1832, Nr. 32. 36. 38. 40. 45); i „Hemera“, Taschenb. f. 1827 (Bruchstücke aus dem Tagebuche eines Dorfäckers, von S. S. Blicher, nachgezhält, see ovenfor); i „Der Komet“ 1. Jahrg. (Der Pfarrer von Weib, eine dänische criminal Geschichte von S. S. Blicher, see ovenfor); i „Erholungsstunden“ (Die Juden auf Halb, eine dänische Novelle von S. S. Blicher, nachgezhält; Das Mädchen auf Rhodos, see ovenfor).

L. Kruse's Noveller: „Siraftet Selvtillid“, „Stille Kummer“, „Hævnen“, oversatte af Th. Schorn i Riises Nyt Bibl. f. Morstabslæsning. 8de Bind, udkom med flere i 2 Dele, Kbh. 1829. Endvidere ere af hans Fortællinger følgende oversatte: „Menodiet“, i „Læsefrugter, samlede paa Litteraturens Mark af et Seisfab“ 1834,

Bd. I.; „Den farlige Tausheb“, fstd. 1834, Bd. 4; „Den løvstridige Hemmelighed“, i „Ny Oskian“, Bd. III. S. 231 fg.

Oplaget af hans Oversættelse af Goethe's *Benevenuto Cellini* brændte i Bombardementet 1807, imedens der hos Sebbelow tryktes paa 2den Deel. — Han har besørget udgivet: *Den Misundelige*, Lyffspil i 3 Acter. Kbh. 1805. (forfattet af den svenske Digter Ring, som i Aarene 1799—1802 opholdt sig i Kjøbenhavn). — Skrev Indledning til Bogen: *Stammbuchs-Aufsätze*, bestående in 600 der gelungensten Stellen aus den Werken der vorzüglichsten Schriftsteller der Welt. Hamburg. 6. Aufl. 1826.

Kruse (Ludvig Ferdinand) blev 1817 Lieutenant ved de vestindiske Tropper; 1828 affædiget med Pension; 1830 Toldbetjent i Randers; mistede denne Betjening ifølge Højesteretsdom 1832. † 23de Marts 1841 i Kjøbenhavn, i sit 46de Aar. — * Juliane Kemp.

Nytaarsgave for 1838. Kbh.

Grækeren og Jesuiten. En historisk Characteristikning efter Grev Orloffs efterladte Papirer bearbejdet af Morvell. I.—III. Deel. Overs. af L. F. Kruse og L. Flamaud. Kbh. 1838.

Vinterblomster. Fortællinger efter det Engelske. Kbh. 1839. 1840. 1841.

Wilhelm von Katte, Erindringer af den preussiske Historie, ved August Lewald, overs. Kbh. 1840.

Kruse (Peter), f. i Kjøbenhavn d. 11te October 1797; blev 1811 ansat i General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet; 1818 udnævnt til Copist under dette Collegium; 1841 entlediget med Bartpenge. I Aaret 1818 begyndte han at give Underviisning i Skrivning i v. Westens Institut, og har været Lærer i dette Fag i de masmannske Søndagskoler siden 1826; i Borgerbydsskolen paa Christianshavn fra 1835 til 1842, o.fl.; ansattes i Januar 1842 som Lærer i Kalligraphi ved Metropolitan-skolen; i November 1843 som Lærer ved det praktiske Handels-Akademi i Kjøbenhavn. (Biografi i Programmet fra Metropolitan-skolen 1842, S. 59).

Thomas Thyrnau, af Forfatterinden til *Godwie Castle* og *St. Roche*. Overs. I.—II. D. Kbh. 1843. (Kru v. Palzow's samlede Skrifter, 4.—5. Bd. Galleri for fremmede Glasfiter 128. og 136. Bd.).

Redacteur af: Nyste Morgenpost, Dagblad. Kbh. 1832. 4to.

Kruse (Petrus Janus), f. d. 19de Marts 1768 i Nykjøbing paa Falster, hvor hans Fader, Magister Cai Ditlev Kruse var Subrector († 3° 1812, jvfr. Engelstofts Univ.- og Skole-Ann. 1812, S. 357); fik sin første lærde Dannelse i Nykjøbing latinske Skole, indtil han 1784 drog med Faderen til Viborg, hvor denne var bleven ansat som Conrector. Efter at have i Viborg Skole nydt 2 Aars Underviisning og tildeels fungeret som const. Hører, blev han 1786 dimitteret til Universitetet; var fra

1787 indtil Maj 1791 Hører ved Viborg Skole; underkastede sig i October sidstnævnte Aar den theologiske Embedsexamen (Laud.); rejste derpaa til London som Lærer for 3 af den derværende danske Gesandt, Geheimconferenceraad, Greve Wedel-Jarlsbergs Børn; blev 1794 Sognepræst til Næhr, Hansted og Birø i Aalborg Stift; 1798 Præst ved Hospitalet i Randers; oprettede 1799 et Drenges-Institut, hvilket han forestod indtil han i April 1809 blev tillige anden residerende Capellan ved St. Mortens Kirke i Randers; fik 1812 Rang med Sognepræsterne i Kjøbenhavn og blev i Juli s. A. Amtsprovst for Støvring, Galthen, Gjerlev, Dnsild, Nørhald og Øster-Risberg Herreder. 3 October s. A. forflyttedes han fra Capellaniet til Gimming og Lem Sognekald, som indtil videre annecteredes til Randers Hospitalskald; udnævntes 1817 til Ridder af Danebroge, og i April 1819 til Sognepræst ved St. Mortens Kirke i Randers. † 30te Juni 1837. — * 1793, i London, Christine Margrethe Volt (†), f. i Christiania. — (Sejfr. „Dagen“ 1837, Nr. 162—63; Randers Avis 1837, Nr. 89. 90. 91.).

Tale ved Pastor P. D. Blichers og Jomfr. K. M. Kruses Copulation. Viborg 1801. — Tale paa Dronning Marias Institut i Aalborg.

Hans Fabers Nekrolog, i Engelstofts Universitets- og Skole-Annaler 1812, S. 357—58. — Brev, i Bibelselsk. 5te Beretning, S. 91—92.

Kruuse (Manderup Veder), f. d. 14de December 1760 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Veder Pedersen Kruuse var Tobakspinder; Moderen Johanne Kruuse. — Han blev dimitteret fra Roeskilde Skole i Oct. 1777 (ifft 1775); theologisk Candidat (n. c.) i Juni 1786; i Sept. 1787 (ifft 1788) Sognepræst til Høyelse og Vellinge i Sjælland; 1804 Provst i Ramsø Herred; erholdt i Juli 1815 Rang med Amtsprovster; blev 1832 Consistorialraad (med Rang efter Rangforordn. 5 Kl. Nr. 3); 1836 Ridder af Danebroge; festligholdt 1837 sit 50 Aars Embeds jubilæum, og benaadedes med Danebrogsmandenes Hæderstegn. — * Jnger Drsløv. — (Hans Portrait lithogr. af Fortling. 4to).

Mindetale over Henrik Gerner. Kbh. 1788. — Danmarks brudte Fred. Et Digt. ibid. 1807. — Jesens Kamp ved Sjællands Odde, d. 22 Marts 1808. Et Digt, helliget Danmarks Søetrigere. ibid. 1808.

Mindesang om M. Luther. Kbh. 1821.

Om den falske Theologie og den sande Tro. En Stemme af Menigheden ved Henrik Steffens. Oversat. Kbh. 1825. (r. L. L. 1825, Nr. 40, 41, 42, af S. N. Clausen; Theol. Maanedsskr. III. 198—202, af N. F. S. Grundtvig).

Taler, holdte i Bregentveds og Balloses Slotscapeller d. 8. Aug. og 28. Oct. 1831 ved Præmieuddeling til Skolelærere og Skolebørn o. s. v. Kbh. 1832.

Om den katechetiske Behandling af TreenighedsLæren, af R. Saal, oversat efter Originalen i Dr. Ullmanns og Dr. Umbreits „Theologiske Studier“, 1ste Hefte, 1834, tilligemed et Sendebrev som Forord til Præsten, Ridder Hornslyd. Kbh. 1834. (Nord. Kirketid. 1834, Col. 752).

Epistola, quam plurimum venerando episcopo theologiæ doctore J. P. Mynster gratulandi causa offert M. P. Kruuse. Hauniæ 1834. (Nord. Kirketid. 1834, Col. 752).

Tubelprædiken. Kbh. 1837.

Rogle særskilt trykte Leilighedsdigte, saafom: Sang d. 6. Januari 1786 ved Pastor de Semmers Bryllup med Ane Prælev; Cantate d. 29. Januari 1794; Sange for det borgerlige Selskab 29. Jan. 1796; Sang ved en Vens Ægteforening 22. Sept. 1797; Sange 6. April 1810 ved Prindsesse Sophie Magdalenes Jordefærd paa Balløe.

Bidrag: i *Minerva* (En Bondkones Klage over at have mistet sin Mand, Moder og Barn, 1786, II. 348); i *Rahbets Lommebog* for Skuespilvændere for 1788 (Digte); i *Aftenposten* (Sang i Anledning af Abbedissen paa Balløe Sophie Magdalenes Fødselsdag, 1791, Nr. 26); i *Lindbergs Maanedsskrift* for Christendom og Historie (Kortfattet Anskuelse af Christendommens Tilstand i vore Dage, og hvad der for samme er at frygte og at haabe, Bd. I. S. 1—40; Theologi og Naturvidenskaberne med særdeles Hensyn til Hr. Dr. Bretschneiders Sendebrev til en Statsmand, af Ev. Kirchen-Zeitung 1830, Nr. 50—52, meddeelt, Bd. II. S. 198—228); i *Møllers Tidsskrift* for Kirke og Theologi (Sørgetale ved Amtsprovst Bøghs Jordefærd, holdt i Hørsølle Kirke den 22de October 1831, Bd. I. S. 229—38); i *Brammers kirkelige Leilighedstaler* (1ste Samling: Tale ved Sølieutenant B-s og Jfr. M. M. T-s Ægteforening, S. 223—32; Tale ved min Søns, Premierlieutenant i Søetaten E. F. Kruuses, og Jfr. E. J. H. Buddes Ægteforening, S. 233—43; Tale ved J. J-s og min Plejedatter, Jfr. B. R. D-s Ægteforening, S. 244—50; Tale ved Lægen E. F. E. W-s og Jfr. E. E. T-Ægteforening, S. 251—58; Tale ved Jfr. A. M. M. Jordefærd, S. 297—305; Sørgetale ved Fru Provstinde H. M. Lønnesens Jordefærd, S. 330—36; Sørgetale ved Pastor G. M. Münsters Jordefærd, S. 359—61; Sørgetale ved min Svogers, Stiftspræst Jvar de Hummeres Jordefærd, S. 362—69; — i 2den Samling: Tale ved Pastor A. A. Koesoeds og min Datters K. J. Kruuses Ægteforening, S. 346—354; Tale ved ordineret Catechet L. S-s og Jfr. E. M. T-Ægteforening, S. 355—63; Otte Indledningsstaler til Mødre, som holdt Kirkegang, S. 405—28 (jvfr. Christel. Kirketid. 1835, S. 23—24); Tale ved Pigebarnet, A. M. M-s Begravelse, S. 441—44; Tale ved en døvstum Pige, M. A-s Datters Jordefærd, S. 445—49; Sørgetale ved Enke-Madame H-s Jordefærd i Rjøge, S. 459—64); i „*Rahbets Mindetrandt*“ (Knud Lyne Rahbek, S. 66—68, ogsaa i „*Samling af Skrifter til Erindring om K. L. Rahbek*“, S. 33—34); i *Berlingske Tidende* (Lyfonskning til H. M. Kongen ved hans Hjemkomst efter hans Sygdom, 1833, Nr. 195); desuden nogle enkelte i Nytaarsgaver og Klubvisebøger aftrykte Digte. — (Tidseels efter Autogr.).

Krüger (Carl Gottfried), en Søn af afd. kongl. Kammerlakai Friederich Bonaventura Krüger, er f. d. 12te Sept. 1788 i Rjøbenhavn; blev dimitteret til Universitetet fra den kjøbenhavnske Børgerbydsskole 1805, udmærket ved den filosofiske Prøve i det paafølgende Aar; underkastede sig i October 1808 den latinist-juridiske Examens theoretiske, og i April 1810 sammes praktiske Prøve, ved hvilke begge han erholdt Charakteren *Laudabilis*; blev i December 1810 udnævnt til *Auditeur* i

Armeen; 1811 Regimentsquartiermester og Auditeur ved det Sjællandske Rytter-Regiment; 1818 Overauditeur; 1820 Byfoged og Byfskriver i Rødbby samt Herredsfoged og Skriver i Fuglse Herred i Laaland; 1822 Birkedommer paa Falster; 1828 Justitsraad; i Maj 1837 Byfoged og Byfskriver i Frederiksfund, samt Herredsfoged og Herredsskriver i Horns Herred; 1842 efter Ansøgning i Naade og med Pension entlediget; i Juli 1843 Justitssecretair ved den kongl. Lands-Over- samt Hof- og Stadsret. — * Anne Cathrine Rømer, Datter af Kammeraad og Toldskriver Ludv. Ferd. Rømer i Kjøbenhavn.

Den danske Sognefogeds Pligter og Rettigheder. Kbh. 1818. 2. Dpl. ibid. 1819. 3. forøgede Dpl. ibid. 1826. 4. forøg. Dpl. ibid. 1835, med 2 Tabeller i 4to.

Alphabetisk Real-Register til Geheim-Statsminister Dr. juris A. S. Drsteds Haandbog over den danske og norske Lovkyndighed. Kbh. 1843.

Haandbog for Retskriverne ved Underretterne i Danmark. Kbh. 1843. — (Revidert).

Krøyer (Carl Frederik), en Søn af afg. Bæver Joachim Krøyer og Sidsel f. Christophersen, blev f. 1782 paa St. Jørgensbjerg ved Roskilde; kom 14 Aar gammel i Roskilde Latinskole, dimitteredes derfra til Universitetet i Foraaret 1803 og underkastede sig i December 1807 den theologiske Embedsexamen (n. c.); blev i Aug. 1808 personel Capellan ved Hyllested, Bendsløv og Holsteinborg Menigheder i Sjælland; 1820 Sognepræst til Fohl i Ribe Stift. † 20de September 1836. — * Anna Beata Giørg.

En eneste Skolemester blandt tusinde Børn i een Skole. Et Bidrag til Underviisningsmethodens og Skoledisciplinens Forbedring i de lavere Almueskoler af Joseph Lancaster. Af det Tydske overfat. Kbh. 1819. (L. T. 1823, S. 101—2; Mønster og Abrahamson om den indb. Underviisn. II. 300—1).

Uddrag af et Brev fra ham, i Bibelselsk. 3. Beretning, S. 121—22. — (Tilbeds efter Autogr.).

Krøyer (Henrik Nikolaj), fød d. 22de Marts 1799 i Kjøbenhavn, af Forældre: Bernt Anker Krøyer (f. i Kbhvn, Bogholder og Kasserer ved Fram- og Steensfører-Interessentskabet), og Johanne Margrete Schrøder (f. i Frederikshald, † 1813 i Kbh.). Optoges i Foraaret 1807 i Borgerdybskolen; blev derfra dimitteret til Universitetet 1816; tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen; begyndte derpaa at studere Medicin og besøgte Frederiks-Hospital som Volontair (under Herholdt); men opgav efter et Par Aars Forløb Lægevidenskaben for historiske og philologiske Studier. Besirkebe paa denne Tid Studenterforeningens Stiftelse, ved at indbyde endeel Venner og Medstuderende til at sammen-

træde i et Selskab. Tiltraadte i September 1821 en Rejse gennem Tydsk-land, Schweiz og det sydlige Frankrig til Grækenland, for at deeltage i Befrielseskrigen, men fandt sig, efter nogle Maaneders Ophold der, foranlediget til at vende tilbage over Italien. Kom i Efteraaret 1823 tilbage til Kjøbenhavn og beskæftigede sig et Par Aar med at forberede til Examen Artium. Blev i Foraaret 1826 constitueret som Adjunct ved Stavangers lærde Skole (nu en Middelskole), og forblev i denne Stilling indtil Foraaret 1830, da en langvarig, af flere Tilbagefald led-faget, Nervesfeber bevægede ham til igjen at søge sin Fødeby, i det Haab der at gjenvinde Helbredden. I Stavanger havde han begyndt at lægge sig efter Naturhistorie, saavidt hans meget indskrænkede Hjælpemidler vilde tillade det; i Kjøbenhavn fortsatte han dette Studium med Iver, især i den zoologiske Retning; var Lærer i Naturhistorie ved Landcadetakademiet 1831—32 og i Metropolitansskolen 1831—34; berejste, med Hensyn paa Zoologien og Fiskerierne, i Sommeren 1834 Kysterne af Jylland, Limfjorden og Vestkysten af Hertugdømmerne, og foretog sig i den følgende Sommer en lignende Rejse omkring Kysten af Sjælland, Fyen, Bornholm og Danmarks mindre Øer, samt Vstkysten af Slesvig og Holsten og en Strækning af Sverriges Sydkyst; berejste i Sommeren 1836 ligeledes endel af de danske Kyster; fik den 16de Juni 1837 det kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Sølvmedaille for en indsendt Beskrivelse over de grønlandske Amphipoder; deeltog i den af den franske Regjering 1838—39 udsendte videnskabelige Expedition til Nordkap og Spitsbergen, under Anførsel af P. Gaimard; var ved denne Lejlighed i Tromsø og Lofoden, og berejste en stor Deel af Norges Vestkyst; kom i Efteraaret 1839 tilbage til Kjøbenhavn; blev i April 1840 Medlem af det kongl. Danske Videnskabernes Selskab; fulgte ifølge kongl. Resolution med Fregatten „Bellona“ til Sydamerika 1840—1841 for at indsamle naturhistoriske Gjenstande til H. M. Kongens Museer og Samlinger; blev 1841 Ridder af Vredselegionen; erholdt i Februar 1842 den filosofiske Doctorgrad ved Vredse-diplom fra Universitetet i Rostok; blev i April s. A. zoologisk Assistent og samme Aar Inspecteur ved det kongelige naturhistoriske Museum; foretog i Foraaret 1843, efter offentlig Foranstaltning, en Rejse for at undersøge Fisseriet, og i Særdeleshed Sildefisseriet i Ringkjøbing Fjord; deeltog i September s. A., med kongelig Understøttelse, i Forsamlingen af Naturkyndige og Læger i Gråkjøp. Berl. Tid. 1843, Nr. 290). — * $\frac{1}{2}$ 1833 Birtha Cecilia Gjøssdal (f. i Stavanger).

Grundtræk til Veiledning ved naturhistorisk Underviisning. Kbh. 1833. (L. T. 1836, S. 132—36; M. f. L. XVII¹. 43—58, anm. af J. Schæde).

Naturhistorisk Lærebog for de første Begyndere. Kbh. 1834. 2den Udg. ibid. 1839. 3die Dyl. ibid. 1842. (L. L. 1836, S. 139—41; M. f. l. XVIII. 59).

De danske Østersbanker, et Bidrag til Kundskab om Danmarks Fiskefrier. Udg. paa kgl. Bekostning. Kbh. 1837, med 1 Kb. og 1 Kort. (Et Udtog i Fald's N. Staatsb. Magaz. VI. 329—38. — Skriftet anm. af Wiegmann i hans Archiv für Naturgeschichte, Jahrg. 5. Bd. I. 1839, S. 358—63; jvfr. Forrieps Notizen 1841; The Edingb. New Philos. Journ. by Jameson 1839).

Grundtræk af Zoologien for Veterinærer, Forststuderende og Polyteknikere. Trykt paa kongl. Bekostning. Kbh. 1838.

Danmarks Fiske, beskrevne. I.—II. Bds 1ste Hefte. Kbh. 1838—43, med Træsnit af Glinch. Understøttet af det kongl. Danske Videnskab. Selsk. og trykt paa det kgl. Landhuusholdn. Selsk. Bekostning. (Ofens Jfis 1839, S. 72).

Udgiver af: Naturhistorisk Tidsskrift. I.—IV. Bds 5te Hefte. Kbh. 1837—43, med Kbh.; fortsættels. (M. f. l. XX. 499—509, anm. af J. G. Forchhammer; Ofens Jfis 1837, S. 822—23; 1840, S. 647—721, 732—67; 1841, S. 11—38, 98—121, 171—200, 253—93, 325—48, 408—10, 686—717, 893—903; 1843, S. 56—67; Wiegmann's Archiv für Naturgeschichte, Jahrg. 3. Bd. 2, S. 127). Hertil har han leveret følgende Bidrag: i 1ste Bd.; Geryon tridens, en ny Krabbe, S. 10—21; Ichthyologiske Bidrag, S. 25—38 (1. Chirus præcisus, en ny grønlandsk Fisk, S. 25—32; 2. Blennius Lampetraeformis Walb., S. 32—38); Georg Cuvier, S. 65—108; Om Enyldtefresene, især med Hensyn til den danske Fauna, S. 172—218, 252—304, 476—506, 605—628; Ichthyologiske Noticer, den nordiske Fauna vedrørende, S. 371—87; Dahlboms Prodrömus Hymenopterologiae scandinavicae, anmeldt S. 388—91; Optegnelser og Bemærkninger til den danske Fauna, S. 404—15 (Mysis flexuosa, S. 404—6; Lepas cygnea Spengler, S. 406—10; Helix (Carocolla) lapicida Linn., S. 410—11; Ancyclus fluviatilis Müller, S. 411; Paludina vivipara Lam., S. 411—12; Doris quadrilineata Müller, S. 412; Nalens Ingel, S. 412—14; Cyprinus Farenus, en dansk Fisk, S. 414 [Uddrag i Wiegmann's Archiv für Naturgesch. 1837]; Eysende Infusionsdyr i Østersøen, S. 414; Melchior's Pattedyr, S. 415); Notice om den strømsse Blennius Lumpenus, S. 519—20; — i 2det Bd.: Om Enyldtefresene, især med Hensyn til den danske Fauna [Fortsættelse], S. 8—52, 104, 131—57; Heinrich Voie, Nekrolog, S. 158—68; Conspectus Crustaceorum Groenlandiæ, S. 249—61; Munna, en ny Kræbstyrslægt, beskrevet, S. 612—16; Nogle Bemærkninger med Hensyn til Balænoptera Rostrata, S. 617—38; — i 3die Bd.: Bopyrus abdominalis, beskrevet, S. 102—12, 289—99 (Paa Franst i Annales des Sciences naturelles 1842); Om Fyknogonidernes Forvandlinger, S. 299—306 (Paa Franst i Annales des Sciences des naturelles 1842); Fire nye Arter af Slægten Cuma Edw., beskrevne, S. 503—34; Et Par Bemærkninger i Anledning af Johannes Müllers og F. S. Troschels: om Dsiurernes Inddeling i Slægter, S. 540—45; Notice om to Arter af Slægten Lima Brug, S. 582—83; Foreløbig Notice om en ny, fossil Pattedyrslægt, Platygnathus af Ordenen Edentata, Cuv., S. 589—91; — 4de Bd.: Nye nordiske Slægter og Arter af Amphipodernes Orden, henherende til Familien Gammarina. (Foreløbigt Uddrag af et større Arbejde), S. 141—66; Nye Arter af Slægten Tanais, beskrevne, S. 167—88; De hidtil bekjendte nordiske Krangon-Arter, beskrevne, S. 217—76.

Bidrag: i Riises Archiv for Historie og Geographi (bl. N.: Beret-

ning om Alexander du Medici, den første florentinske Hertugs Mord, efter forskellige italienske Billeder, Bd. 44, S. 145 fg.); i Dansk Ugeskrift, redigeret af J. F. J. Schouw, (Fisken, en Naturbetragtning af Georg Cuvier, oversat i Bd. IV. S. 164—74; Om Vattedyrenes Størrelse, uddraget af Annales des Sciences naturelles, sstb. S. 224—28); — i Ursins „Dansk Almeeulæsnings“ (Beretning om Fiskerierne paa de danske Værs Kyster og Hertugdømmernes Østkyst, 1836 Nr. 3 [overs. i Falck's N. Staatsb. Magaz. Bd. IX. 1840, S. 722—37]; Beretning om Fiskerierne paa Sydlands Kyster, i Kiimfjorden og paa Hertugdømmernes Vestkyst, sstb. Nr. 8—9 [overs. i Falck's N. Staatsb. Magaz. Bd. IX. S. 708—21]; — i Videnskab. Selsk. naturvidensk. og mathemat. Afhandlinger (Grønlands Amphipoder, beskrevne, med 4 Kbb., i VII. D. S. 229—326; særst. aftr. Kbh. 1838, 4to, m. 4 Kobb. (Odens Isis 1842, S. 475—77. — Udtog af Afhandlingen i Naturhist. Tidsskr. Bd. II. S. 249—61); Monographisk Fremstilling af Slægten Hippolyte's nordiske Arter, med Bidrag til Dekapodernes Udviklings Historie, med 6 Kbb., i IX. D. S. 209 fg.; særst. aftr. Kbh. 1843, 4to, m. 6 Kbb.); — i det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Historie af C. Molbech (Bidrag til Selskabets Historie, I. S. 114—16. 236, 237). — (Revidert).

Kroymann (Heinrich), see Kroymann.

Kuhlau (Friedrich Daniel Rudolph), en Søn af J. C. Kuhlau († $\frac{1}{2}$ 1830 i Kbhvn), blev f. 1787 i Olzen i det Hannoverste (f. d. 11te September 1781 i Uelzen ifølge Tidsskriftet „Linnæa“ S. 4. 1832); studerede Musikken i Brunévig og Hamborg; kom 1810 eller 11 til Kjøbenhavn; blev 1813 kongl. Kammermusikus; 1828 Professor (Kang 6 Kl. Nr. 1). † 12te Martz 1832. (Brocks Haus's Convers. Lexicon der neuesten Zeit u. Literatur, 1834; Kbhypost. 1832, Nr. 65. 66. 67. 92. 101. 118; „Dagen“ 1832, Nr. 68. 70; „Balkyrien“ 1832, I. 285—87; F. D. Brøndsted: „Til F. D. Rud. Kuhlaus Iuhommelse, nogle Ord fremsagte i et musikalsk Selskab den 16de Mai 1835.“ Kbh. 1835. — Hans Portrait st. i Kobb.; tegnet og lithographeret af C. W. Wiehe; lithogr. af L. Fehr; lithogr. i Bærenghen & Comp. Steentr., med Facsimile af hans Navn og nogle Noder, st. Fol.).

Sechs vierstimm. Gefänge. op. 67. — Neun vierstimm. Gefänge. op. 82. — Acht vierstimm. Gefänge. op. 89. — Deutsche Gefänge. — Maanedssoser. Iste Hefte. — Cuterpe.

Han satte Musik til følgende: Røverborgen af Deslenssläger, 1814; Trylleharpen af Baggesen, 1817; Elisa, eller Vensteb og Kjerlighed, af E. J. Boye, 1818; Lulu af E. F. Güntelberg, 1824; William Shakespeare, af E. J. Boye, 1826; Hugo og Udelsteb, af Samme, 1827; Esverhøi af J. L. Heiberg, 1828; Trillingbrødrene fra Damask af Deslenssläger, 1830; Kaleidolisticon; Cantate ved Reformationseften 1817 samt adskillige Sange af Fr. Høegh = Gulbberg; Cantate i Anledning af Jor-mælingen 1828 af K. L. Rahbet.

En stor Mængde Sonater, Rondeaux, Variationer, Sange ic. (beraf endest i „Musicalische Ehrenempel“); Concerter for Fortepiano, Fløite o. f. v.

Kunzen (Friederich Ludvig Nemilius), f. d. 24de Septbr. 1761 i Lübeck, hvor hans Fader var Kapelmester og Orgelværkmester. Meget tidlig vaagne hans Lyst og Talent til Musik. Efter et treaarigt Ophold i Kiel, kom han ved Slutningen af 1784 til Kjøbenhavn, for ved Kapellet at opsoge en bestemt og større Virkefreds; rejste om Sommeren 1789 til Tydskland og kom i Novbr. f. A. til Berlin; blev i Efteraaret 1791 Musikdirecteur ved Theatret i Frankfurt am Main og imod Slutningen af 1794 kaldet til Prag; i Begyndelsen af 1795 udnævnt til kongelig Kapelmester i Kjøbenhavn; 1809 til Professor; 1811 til Ridder af Danebroge. † 28de Januar 1817. — * Johanna Margaretha Zuccarini, kongelig Kammer-Sangerinde († $\frac{1}{10}$ 1842). — (Biographi, af L. C. Sander, i Høst's Søndagsblad 1817, Nr. 2; Kbhvns Skilderi 1817, S. 137. 171; Provinzial-Berichte 1818, III. 336. — Hans Portrait: Heinrichsen del.; st. af Lips).

Danke Viser og Sange. Kbh. 1785. — Musikalisk Nytaarsgave. Kbh. 1800. — Auswahl der vorzüglichsten altdänischen Volksmelodien, Balladen und Heldenlieder, mit Begleitung des Pianoforte, herausgegeben. Kopenh. 1816. (D. u. T.: Taschenbuch für Liebhaber und Freunde der altnordischen Poesie und Musik, herausgegeben von L. C. Sander und F. L. N. Kunzen. Kopenh. 1816; Allg. S. 3. 1817, III. Nr. 225, S. 131—35).

Han fatte Musik til følgende dramatiske Arbejder: Festen i Bathalla af E. Falsen, 1797; Vinhøsten, en Operette; Himmeligheden, 1797; Dragebukken, af Falsen, 1797; Jockeyen, 1798; Eric Siegod, af Baggesen, 1798; Naturens Nost, 1799; Desians Harfe, eine deutsche Oper von Kleiber, wahrscheinlich nach einem Plane von Baggesen, 1800; Min Bedstemoder, af Falsen, 1801; Hjemkomsten, af Th. Thaarup, 1802; Cropolis af Sander, 1803; Den Logerende, af Kruse, 1803; Danneqvinderne, af E. F. Møller, 1804; Husfiterne, af Kogebue, 1805; Gyrithe, af Kruse, 1806; Kapertoget, af S. J. Horn, 1808; Kjerlighed paa Landet, efter Weiße omarbejdet af N. T. Bruun, 1810; Sufarerne paa Frieri, af N. T. Bruun, 1813; desuden flere Chorsange til Maria af Joix, enkelte Musiker til HOSPITALET, Knud Lavard, Axel og Valberg, Stærkedder o. s. v.; ligeledes til følgende Oratorier: Opstandelsen, af Thaarup; Skabningens Hallelujah, af Baggesen; Jubilæum, af Thaarup, 1801; Erobreren og Fredslysten, af Fr. Høegh-Guldberg, 1802; Abschiedsbesang des entwichenen Jahrhunderts, von Friederike Brun, geborne Münter; til Sorgcantaterne over D. Thott, af Rahbek, 1785; over Dronning Juliane Maria; Arveprinds Frederik; Suhm; Bernstorff; Kong Christian den Syvende; og til Prologen ved Højtidelighedsfelsen af Dronning, dengang Kronprindsesse Marias Optomst fra Sygelejet. Desuden en stor Mængde enkelte Sange og Musiker, skrevne ved forskjellige Lejligheder.

Kunzen (Carl Frederik), Nysansfertes Søn, f. d. 20de Marts 1800 i Kjøbenhavn; blev privat dimitteret til Universitetet 1818; Candidat i Lovkyndigheden (Laud.) i Foraaret 1822; vandt 1823 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af det Aaret iforvejen udsatte juridiske Priisopgømsmaal: „Quales regulas sequuntur leges patriæ

cum veteres tum hodiernæ circa *collationem bonorum?* et quatenus illæ conveniunt cum jure Romano?" (jvfr. Engelstofts *Efterretn.* S. 30); blev 1822 *Volontair* og 1830 *Cancellist* i det kgl. danske *Cancelli*; 1831 *Cancellisecretair*; i August 1834 *Kammersecretair* for den danske *Afdeling af Generaltoldkammer- og Commercecollegiet*, med *Sæde* og *Referat* i *Collegiet*; i Octbr. f. A. *Kammerraad*; i April 1840 *Justitsraad*; i Maj f. A. *juridisk Regjeringsraad* i *Regjeringen* paa *St. Croix*, *St. Thomas* og *St. Jan.* (jvfr. *Fædrel.* I. 1840, S. 1204). — * *Caroline Wilhelmine Dahlén*, en *Datter* af forhønv. kgl. *Solodandser Carl Dahlén*.

Bidrag: i *Prædcs Jurid. Tidsskrift* (*Forsøg til en Fremstilling af Læren om Collatio bonorum imellem Medboringer efter de danske Love*, Bd. X. S. 2, S. 1—120; jvfr. Bd. XII. S. 2, S. 1—43); — i *Maanedsskrift for Literatur* (*Anmeldelse af Brettons, Olsens og Herþ's Skrifter om det danske Fattigvæsen*, Bd. VI. S. 508—27; og af *Lørskøvs om Overformyndervæsenets Bestyrelse i Danmark*, udenfor *Kjøbenhavn*, Bd. IX. S. 176—78).

Ryhl (Christian Wilken), f. d. 15de April 1762 paa *Kronborg Geværsfabrik*; blev *Kustmester* ved *Kjøbenhavns Tøjhuus*; 1809 *be- naadet* med *Danebrogsmændenes Hæderstegn*; 1812 *udnævnt* til *Ridder af Danebroge*. † 4de Juli 1827.

Beskrivelse over de saakaldte *indvendige Geværslaase* samt *dises Egen- skaber og Fortrin* for de almindelige *Laase*. Kbh. 1822.

Ryhl (Henrich), f. d. 8de August 1793 i *Søesum, Frederiksborg Amt* i *Sjælland*, af *Forældrene Lars Henrich Hansen Ryhl* († 1812) og *Maren Jensdatter* († 1841). *Faderen*, som siden *boede* i *Peber- strup* paa *Kjøbenhavns Amt*, var *Hjulmand*, *Snedker* og en *udmærket Jord- bruger* og *Landmand*, som *erholdt* flere *Præmier* af *Landhuusholdnings- selskabet* for *nyttige Gjenstande* i *Landhuusholdningen*. — *Sønnen* lærte *Uhrmagerkonsten* i *Narøne* 1805—1812 og *etablerede* sig som *Uhrmager* i *Kjøbenhavn* 1818; blev i *Narø* 1832 *valgt* til *Oldermand* for *Uhr- magerlauget*, *gjenvalgt* 1834 og 1836; *valgt* til *Committeret* for *Kjø- benhavns Brandforsikring* 1836, til *een af Stadens 32 Mænd* 1838 og *gjenvalgt* til *Borgerrepræsentant* 1843; blev i 1840 *valgt* til *Stænder- Suppleant*; *erholdt* 1836 *Industri- Udstillingsens Bronze- Medalje*; *vandt* i *Narø* 1828 *den udsatte Præmie* for *den hensigtsmæssigste Lygte* til *Kjø- benhavns Gadebelysning*; var *Medstifter* af *Industriforeningen* og *flere lig- nende nyttige Indretninger*. — * 2½ 1817 *Sophie Dorothea fød Groskopf*.

Bidrag: i *Urfins Magazin for Kunstnere og Haandværkere* (*Beskrivelse over et nyt Slags Kommeuhr samt tvende nye Gange*, med 1 *stannographeret Tegning*, Bd. I. Nr. 7—8; *Forbedring* ved *Penulsgange* og *Mechanismer*, som *dermed staae*

i nærmeste Forbindelse, med 1 stannogr. Tegning, Bd. III. Nr. 95—96; Midler til faavel at forebygge, som at opnaae Prælling ved spændige Legemer, med 1 stannogr. Tegning, Bd. IV. Nr. 144; Dobbeltgangen, med Tegning, i 2den Række, Bd. III. S. 92—96); — i Industriforeningens Tidende (Bemærkninger, foranledigede ved Udstillingen i Industriforeningen af Kamsings Auktion, i 1. Aarg., S. 123—26); — i Kjøbenhavnsposten (Bemærkninger, foranledigede ved et Forslag til en Stiftelse for trængende Haandværkere, 1835, S. 178—79, jvfr. sstd. S. 199. 212, samt Nr. 66—67 og S. 294; Gjenmæle, sstd. S. 322—23); — i Borgerrepræsentanternes Forhandlinger for 1842, S. 103, findes et Udtog af et til Borgerrepræsentanterne indgivet Forslag om Anvendelsen af en bedre Brolægningssmaade her i Staden, end den hidtil benyttede.

Skrebne, men endnu ikke trykte Afhandlinger, som ere indgivne og i Forbering hos kongelige-Autoriteter:

Beskrivelse med Tegning over en Gabelygte, som i Aaret 1827 er indgivet til Kjøbenhavns Magistrat.

Beskrivelse med Tegning over mekaniske Blindrammer, til at holde Værredet af Malerier udstrammet. Paa denne Opfindelse er i Aaret 1835 meddeelt Patent paa Eneret i 5 Aar; Gjenparten med Tegning findes i General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet.

Beskrivelse over et forbedret Stueuhr eller Piedestaluhr med 2de Tegninger. Paa denne Opfindelse er i 1841 meddeelt Patent paa Eneret i 7 Aar. Ligeledes med Tegninger forsynet Gjenpart findes i General-Toldkammer- og Commerce-Collegiets Forbering.

Beskrivelse af et Uhr med mekanisk Indretning, som stadig optegner Vandhoiden af en Sø, Flod eller andet Vand. Paa denne Opfindelse er i 1843 ligeledes meddeelt Patent paa 10 Aars Eneret. Gjenpart af Patentet med Tegninger findes i General-Toldkammer- og Commerce-Collegiets Forbering.

Beskrivelse over en forbedret Construction af Taarnuhre, samt 4 nye Uhrgeange, med 2de Tegninger, hvorover i Aaret 1844 er indgivet en allerunderdanigst Ansøgning om Erholdelse af et Patent paa Eneret i 10 Aar at forfærdige saadanne Uhre. — (Efter Autogr.).

Kyllesbeck (Peder), Klokker og Chordegn i Thisted. † 25de Marts 1827 i sit 78de Aar. — * 1778 Anne Kirstine Hassing.

De Morgen- Aften- og Børdbønner og Psalmer, samt de Skolelove og den Orden i Underviisningsstiden, som bruges i Thisted første Skole. Aalborg 1803. — Andet foregede Dplag, under Titel: Andagtsbog for Skolebørn. ibid. 1805. (Ergtbl. 3. Udg. S. 3. 1807, Marts, S. 231). 3die Dpl. 1823.

Kynde (Broder Brorson), f. 1758 i Holslekro, hvor hans Fader Ebbe Kynde da var Sognepræst, siden Stiftsprovst og Sognepræst ved Fruekirke i Aalborg († 1789, jvfr. hans Levnet i J. L. C. Poutoppidans Tale ved hans Begravelse, Aalborg 1789); Moderen Catharine Margrethe Brorson († 1793), en Datter af Jubellæreren Biskop Dr. Broder Brorson i Aalborg. — Han blev 1776 dimitteret til Uni-

verstitet fra Aalborg Skole; tog theologisk Attestats (H. ill.) i October 1781; var siden Correcteur i det Jversenske Bogtrykkeri i Odense. † 1844.

Præsteklubben, indf. i Jversens Eyens Stifts Almeennytt. Aviser for 1784, i de saa kaldte Bidrag fra Ste Maj og til Aarets Udgang (jvfr. Metaphisik (E. G. Seydlitz) Tanker om Præsteklubben, Odense 1784; J. Ramus: Anmærkninger over Metaphisik Tanker, ibid. eod., og E. Seidelin: Svar paa Metaphisik Tanker, ibid. eod.).

Kynde (Otto Christian), Nysansførtes Broder, f. 1766 i Holstebro; dimitteredes til Universitetet fra Aalborg Skole 1785; var i en Række af Aar Landinspecteur; blev 1803 Amtsforvalter i Frederiksborg District; 1809 Medlem af den Danske Matriculerings-Commission; 1810 Rammerraad; 1824 Justitsraad, festsig holdt 1838 sit 50 Aars Embedsjubilæum; udnævntes i Juni s. A. til Etatsraad. † 28de Oct. 1839. — * Maren Kirstine Nielsen.

Bidrag: i Sluffens oconom. Annaler (Ahlhedens og Mandbøllehedens Conjoniers nærværende Tilstand, Bd. III. 1802, S. 151—98).

Kühle (Birgitha), f. i Kjøbenhavn og Datter af Chinacaptain S. Solberg, blev gift med Carl Nicolai Christian v. Kühle, da værende Major ved Tropperne i Bergen, siden Oberstlieutenant, Bataillonscommandeur i det 2det østre jydsk Landeværns-Regiment, samt Løds og Consumtionskasserer i Horsens († 28 1812); opholdt sig som Enke i Afsens. † 27de Marts 1832, i sit 71de Aar.

Provinciallektüre — et Ugeblad. 1.—2. Aarg. Bergen 1796—97. (jvfr. Bergens Beskrivelse af L. Sagen og P. Fosø, S. 646; L. E. 1797, S. 92—93).

Købke (Jacob Georg), en Søn af Cancelliraad Caspar Bernt Købke, Revisor og Postmester ved det danske Befordrings- og Transportvæsens-Contoir, og Juliane Dorothea Casp, er f. d. 15de April 1802 i Kjøbenhavn; dimitteredes privat til Universitetet 1820; tog i Efteraaret 1826 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.), ved hvilket han i det følgende Aar ansattes som Interims-Reservechirurg; var 1827—29 chirurgisk Candidat ved det kongl. Frederiks-Hospital; derefter privat Practicus i Bordingborg; erholdt i Juli 1838 Regimentschirurgs Charakter; blev i Marts 1840 Districtslæge i Nykjøbing paa Falster, med tilhørende District. — * Antoinette Christiane Uldall.

Bidrag: i Ugeskrift for Læger (Et Tilfælde af udbredt Melanose, Bd. I., S. 437—40); — i Bibliothek for Læger (Tilfælde af konstitutionel Melanose-tannesse, Bd. XXX. S. 358—59; Tvende chirurgiske Tilfælde, Bd. XXXII. (Ny Række, Bd. 2), S. 136—42).

Købke (Johan Peter), f. d. 27de Juli 1763 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Bager; blev dimitteret til Universitetet fra Frue-Skole

i Kjøbenhavn 1782; theologisk Candidat (H. ill.) i Juli 1795; 1796 Præst til Frederiks tydske Kirke paa Alhedens og til Karup i Aarhus Stift; 1800 til Egtved og Døstid i Ribe Stift; fik i Juli 1815 Rang med Amtsprovster; blev 1818 Sognepræst til Mehren i Sjælland; i November 1822, efter Ansøgning formedelst Svaghed, i Naade og med Pension entlediget; opholdt sig derpaa i Kjøbenhavn. † 1ste Februar 1829. — * Sophie Margrethe Meyer († 7 1834). — (Hans Portrait, tegnet af E. Købke, lithographeret af E. Henschel, Folio).

Tvende Kirketaler holdne i Karup Kirke. Viborg, 1799. — Bordsange for Almuen. Ribe, 1813.

Bidrag: i Minerva (Sang til E. Colbjørnsens Fødselsdag, 1791, I. 130; Gravskrift over A. Weydenhaupt, 1805, II. 209); — i Maanedsskriftet „Sybernes Ben“, Aarhus 1797, (Nogle af Peder Syvs Ordspog og Talemaader); — i Iris og Hebe (Kirke-Sange paa Nytaarsdag 1801 og 1802, i Aarg. 1801, I. 147—50; 1802, II. 165—69; Fragmenter, det ægtefæbelige Liv angaaende, af Ede Napoleon, fordaanede, 1809, III. 105—34); — i Galleens Theolog. Maanedsskrift (Over Galaternes 3. Kapit. B. 20. i Anledning af Hr. Dr. Larsens Oversættelse af denne Epistel, XII. 16—25); — i Samnes Theolog. Dvartalskrift (Tanker i Anledning af Hr. Biskop Boisens Plan til Forbedring ved den offentlige Gudsdyrkelse med nærmest Hensyn til Landsby-Menigheder, I. 1—74; Over Galaternes 4. 13. 14, efter P. S. Hane, sid. S. 75—83; ΠΑΡΩΜΑ, en Oversættelse af Skrifteklæringen von P. S. Hane, sid. S. 81—96, jvfr. L. E. 1810, Nr. 31); — i Kjøbenhavns Skilderi (Choral ved Pastor Garnæs's Forbedring, 1817, Nr. 25); — i „Borgervennen“ (Mindesang over Morten Luther, 1821, Nr. 44).

Königsfeldt (Johannes Peter Frederik) er f. i Kjøbenhavn d. 18de Marts 1812; hans Forældre, kongelig Fuldmægtig J. Königsfeldt og Ane Margarete f. Dahl, døde begge, inden han blev Student. Efter at have gennemgaaet Metropolitanaskolen i 6 Aar, blev han dimitteret derfra til Universitetet 1829 og tog det følgende Aar anden Examen med Udmærkelse, ansattes i August 1835 som Lærer i Historie og Geographi ved Frederiksborg lærde Skole, tog theologisk Embeds-Examen i April 1839 og blev d. 28de Maj s. A. udnævnt til Adjunct ved bemeldte Skole. — * $\frac{5}{10}$ 1841 Christiane Wilhelmine Krøgh, en Datter af afdøde Forpagter Krøgh af Egeholm.

Genealogiske Tabeller over *Danmarks, Norges og Sverrigs Kongefamilier*. 1.—3. Hefte. Kbh. 1833. Tversol. 24 Tab. (M. f. L. XI. 61—74, ann. af E. C. Werlauff).

Genealogiske Tabeller over *europæiske Fyrstehuse i Middelalderen og den nyere Tid*. Udgivne fornemmelig til Brug ved den historiske Underviisning i de lærde Skoler. Kbh. 1837. Tversol. 60 Tab.

Annotationes ad posteriorem librum Samuelis et priorem librum Chronicorum, synoptice expositos. Hauniæ 1839 (udkom i 2 Hefter som Indbydelseskrift til Fored-

examen i Frederiksberg lærde Skole 1838 og 1839, anm. i *L. f. L. og R.* III. 360—64, af Chr. Trojel).

Genealogiske Tabeller over den Oldenburgske Stamme. Kbh. 1840. 7 Tabeller i største Fol. og et Blad historiske Anmærkninger.

Lærebog i den gamle Geographie. Kbh. 1844.

Bidrag: i Repertorium for Moerflabslæsning 1829 (Florians Selico, oversat); — i Kjøbenhavnsposten (Skildring af de vigtigste Munkeordeners Historie og Væsen, 1830, Nr. 185, 186); — i „Dagen“ (Anmeldelse af Loebells Bearbejdelse af Beders Verdenshistorie overs. af Riise, 1841 Nr. 156); og fl. saadanne Smaa-Arbejder. — (Efter Autogr.).

Røster (Schad Lüneberg), f. 1801 i Aarhus, hvor Faderen Jacob Jonas Røster ejede det saakaldte Svane-Apothek; kom 1812 i Aarhus lærde Skole, dimitteredes derfra til Universitetet 1819, tog Aaret efter anden Examen og arbejdede derpaa i Faderens Apothek og, efter at have taget pharmaceutisk Examen i Juni 1823 (Laudab. unanimi consensu), i et af de Kjøbenhavnske Apotheker, indtil det i 1824 blev ham af Selskabet for Naturlærens Udbredelse overdraget, at holde en Række af fysisk kemiske Foredrag i Aarhus, Randers, Aalborg og Viborg (jvfr. Kbhvns Skilderi 1825, Nr. 85, Tillæg); vandt 1828 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den naturvidenskabelige Opgave: „*Ordinem corporum hydroelectricum, variis adhibitibus conductoribus liquidis, definire, nec non investigare, num hic ordo turbetur rationibus thermoelectricis*“; erhøbt samme Aar Bevilling til at anlægge et kemisk Laboratorium og drive Drogueri og Materialhandel i Randers og i Novbr. 1831 Tilladelse til sammefteds at anlægge og drive et Apothek; valgtes 1838 til Borgerrepræsentant i Randers; 1841 til Deputeret ved Provindsialstændernes Forsamlinger for Nørrejylland. — * 17de 1831 Henriette Petrine Winkel, Datter af Kjøbmand Søren Winkel i Aalborg.

Bidrag: i Tidsskrift for Naturvidenskaberne (Udsigt over de nyeste Opgaver med Hensyn til Svovelets Forbindelser med Æstens Metaller, meddeelt i Bd. III. 1824, S. 209—42).

Medredacteur af Stænder-Tidende for Nørre-Jylland. Viborg, 1842. fl. 8vo. — (Tilbeeds efter Autogr.).

L.

Lachendorph (Jens Nahr), en Søn af Cavalleri-Major Heinrich Christian Eiler v. Lachendorph, er f. i Ribe d. 3die Decbr. 1795; besøgte sin Fødebyes Cathedralskole; studerede fra Sommeren 1814

Lægevidenskab i Kbhvn; blev 1815 *Bolontair* ved det kongl. Frederiks-Hospital, og var i 3 Aar *Stipendiar* ved det kirurgiske Academi, ved hvilket han i Foraaret 1823 underkastede sig Examen (1ste Char.); Iedsagede en Syg til Søbadet i Udewalla, lod sig om Efteraaret immatriculere som Student i Upsala; blev mod Slutningen af samme Aar Læge i Stockholm hos Statsministeren Greve Engestrøm, som han fulgte til Posen; fik 1824 den medicinske Doctorgrad i Lund; besøgte 1826, efter Grevens Død, i fire Maaneder de kliniske Forelæsninger i Berlin; vendte tilbage til Sverige; praktiserede fra Sommeren 1827 i Zuleta i Södermanland; fik 1828 svensk Indfødsret; Iedsagede 1829 Greve Trolle Bonde paa en Rejse over Berlin til de böhmiske Bæde; var 1830 ansat i Stockholm ved den almindelige Fødselsstiftelse, blev i April s. A. Magister Chirurgie i Stockholm og consulerende Medlem af Sundhedscollegiet, kort efter overordentlig Bataillonslæge ved det første Liv-Grenadeer-Regiment, imedens dette arbejdede ved Götha-Canalen, og i Maj s. A. virkelig Bataillonslæge ved samme Regiment, idet han tillige praktiserede i Norrköping; udnævntes i Februar 1834 til Provinciaallæge i Christianstad.

Mindefang over Dr. M. Luther. Kbh. 1821.

Några Ord om Cholera, dess kännetecken, förvaringsmedel och behandling, då ingen Läkare är att tillgå. Christianstad, 1834. 8.

Några Beträktelser öfver döden och huru wi skola söka göra Lifvets sista ständer så lugna som möjligt. Christianstad, 1839. 8.

Digte, adspredte i Kbhvns Skilderi 1816 og 1820, Otto's Ny Hygæa (III. 1824, S. 247—48), og fl. St. — Bidrag: i Svenska Läkarsällskapets Årsberättelser, Nye Hygæa og Skilling-Magazinet.

Lachmann (C.), Pseudonym; see Frederik Sneedorff Birch.

Ladeby (L. M.), Hørfabrikant.

Forslag til Oprettelse af et Arbejdshuus. Kbh. 1819.

Lahde (Gerhard Ludvig), f. d. 17de October 1765 i Bremen, af borgerlige Forældre; kom i Juli 1787 til Kjøbenhavn; vandt ved Konst-academiet 1790 den mindre, 1791 den store Sølvmedaille for Tegning, og 1792 Guldbmedailen i Kobberstikning for Kobberstykket „Abraham og Hagar“ (jvfr. „Samleren“ 1792, Nr. 12); fik 1793 dansk Indfødsret, og blev 1799 udnævnt til Hofkobberstikker. † 30te November 1833. — * 1. $\frac{2}{7}$ 1796 Charlotte Leonore Werner († § 1803), fød i Grabow. * 2. $\frac{1}{11}$ 1820 Maria Tonnum. — (Biographi i „Dagen“ 1834, Nr. 3. 4.).

Branden i Kjøbenhavn 1795. Kbh. 1795. 4to. (L. C. 1797, Nr. 40). — Samling af fortjente danske Mænds Portraiter med biographiske Efterretninger. I.—III. Deel. ibid. 1798—1806. (Biographierne ere tildeels forfattede af Mændene

feldv. — De to første Dele udkom ogsaa paa Tydsk. Kopenh. 1798—99). *Portraits med Biographier af Danske, Norske og Holstenere*. I.—VI. Hefte. ibid. 1805—6. (L. E. 1802, Nr. 36; 1806, Nr. 18. 19; „Danste Tilskuer“ 1805, Nr. 46; Ergtbl. 3. Udg. S. 3. 1817, Febr., Nr. 16. 17. 18, S. 121—27, 129—35, 137—40). — Tegnebog for Ungdommen. 1ste Hefte. ibid. 1800, i Tverfolio. (L. E. 1800, Nr. 1; Gutzmuth's Bibliothek der pädagog. Literatur, Febr. 1800, jvfr. L. E. 1801, S. 264—65). — Billedsprog for Børn. ibid. eod. 4to. (L. E. 1806, Nr. 52). — Danmarks Kjøbstæder af J. J. Bruun, saavel som Sammes Slotte og Sammes Kjøbenhavns Prospecter, udkomne paa ny i Tverfolio, med dansk og tydsk Text. Kbh. u. A. (L. E. 1806, Nr. 27; G. L. Badens histor. Bibl. S. 170). — Skjærtorsdag den 2den April 1801, af L. E. Sander. Udgivet med et Kobber. ibid. 1801. 4to. (Tilskueren 1801, Nr. 44—46). Afbildning paa Hæderstegnet af 2den April 1801, og Fortegnelse paa dem, der modtog det d. 2den April 1802. ibid. 1802. 8vo. Efterretninger om deres Jordefærd, som faldt i Slaget den 2den April og om Grundstenens Nedlæggelse til et Minde. Med Sange; udgivet. ibid. eod. 8vo. Gravmindet over de Faldne og Fortegnelse over dem, der bidrog dertil; med Regnskab over Indtægt og Udgift. ibid. 1810. 4to. — Mindesmærker paa Assistentkirkegaarden ved Kjøbenhavn, med biographiske Efterretninger. I.—IV. Hefte. ibid. 1801—11. 4to. (L. E. 1801, Nr. 33; Høst's „Et blot til Lyf“ III. 168—71). — Anvisning til at tegne, skattere, og male med Blomster. ibid. 1803. Tverfolio. (L. E. 1806, Nr. 52). — Brodermønstre for Damer. ibid. eod. Tverfolio. (L. E. 1806, Nr. 52). — Topographisk historisk Udsigt over Kjøbenhavns Befæiring 1807, med 2 Grundplaner. ibid. 1807. 4to. (Udg. S. 3. 1809, April, S. 886). Ogsaa paa Tydsk. ibid. eod.

Tolv Blade Figurer til Tegne=Ovelser efter Thorvaldsen, med poetiske Forklaringer af N. Dehlfenschläger og en oplysende Fortale af Udgiveren. Udgivet af G. L. Lahde. I.—III. Hefte. Kbh. 1814; med 12 Kbh. i st. 4to. (L. E. 1818, Nr. 6).

Pomona, Nytaarsgave for Damer. Kbh. 1815, med Kbh.

Det daglige Liv i Hovedstaden, i karakteristiske Figurer efter Naturen, med poetiske Forklaringer af L. E. Sander. I.—III. Hefte. Kbh. 1818. 4to.

Om Vigtigheden af Synets Dyrkelse ved Tegneøvelser, i Forening med Naturhistorie. Fortale til 12 Blade Karakteristiske Figurer, i 3 Hefter som Forløbere for et Elementarverk i Tegnekunsten. Kbh. (1819). 4to.

Elementarverk i Tegnekunsten, til Brug i Skolerne, med Text af L. E. Sander. I.—IX. Hefte. Kbh. 1818—19. 4to. (Kbhvns Skilber 1829, S. 837—43).

Alphabetisk ordnede Gjenstande til Tegneøvelser for de første Begyndere. 7 Kobb. Kbh. u. A. — Pomona, eller Blade og Frugter til Tegneøvelser for Ungdommen. 8 Blade. ibid. u. A.

Bidrag: i Minerva (Om Smag paa Kobberslykker, 1803, I. 98—106); i Kjøbenhavns Skilber 1829 (Afskilligt af og om Joh. Wiedewelt, S. 948—52; Meddelelser angaaende den danske Konsthistorie, S. 978; Corn. Høyers Breve til Wiedewelt, meddeelte, Nr. 80. 81; Dve Malling, Nr. 97).

Lahde (Carl Frederik Wilhelm), Foranførtes Søn; f. d. 26de

April 1801 i Kjøbenhavn; studerede Lægevidenskaben og blev Compagni-chirurg, men maatte formeldt Blindhed tage sin Afsked. † 17de Maj 1837. — * E. Jesfine Colding.

Døstia n. Et æsthetisk Tidsskrift. Kbh. 1826—36. (Politivennen 1827, S. 735; 1828, S. 78. 94).

Nornen. Nytaarsgave for 1832, 33, 34, 35. Kbh.

Charitas, Nytaarsgave for 1836. Kbh.

Vesta, Nytaarsgave for 1837. Kbh.

Lafjer (Peder Baggesen), f. d. 18de October 1732 i Ringkjøbing, hvor hans Fader var Kjøbmand; kom som Barn til Kjøbenhavn; blev dimitteret til Universitetet 1749; theologisk Candidat (n. c.) i Juli 1753; 1769 Sognepræst til Kamlose og Annise i Sjælland; 1809 entlediget (jvfr. Ugeskriftet „Samleren“ 3die Bind, S. 409—15). † 8de Febr. 1820. — * Lucie Thomine Borthig († 2⁶ 1814).

Noget af en siellandsk Præsts Fadervor. Kbh. 1792. (L. C. 1792, Nr. 47; Krit. XII. S. Nr. 26).

Bidrag: i Ugeskriftet „Samleren“ (Skrivelse, Bd. IV. Nr. 22, S. 326—35); i Døst's Bidrag til Kundskab om Mennesker og Bøger (Den 2den April 1802, S. 133—35); i lærde Efterretninger (Skrivelse, 1804, Nr. 21). — Endel poetiske Bidrag i flere Blade og Aviser.

Landorf (Georg), Pseudonym.

Endel poetiske Bidrag til Bladet „Harpen“; i „Fader Evans Stamboog“ (En Sang, S. 221).

Lang (Andrew), f. i Skotland, var Planter og Kjøbmand samt Lieutenant ved Milicen paa St. Croix i Vestindien; blev 1824 Ridder af Dannebrog; ansattes 1830 som Capitain à la suite ved bemeldte Milice; blev 1832 Dvervejmester paa St. Croix, med Rang med Majorer.

Bidrag: i Archiv for Søvæsenet (Om Grundene og Ankerpladsen omkring Buden Jøland ved St. Croix i Vestindien 1825, Bd. II. 1828, S. 167—74; Beretigelser og yderligere Oplysninger hertil, Bd. IV. 1830, S. 361—64; Optegnelse af Bredden og Længden for nogle af de vigtigste Steder og Pynter paa Den St. Croix i Vestindien, Bd. V. 1831, S. 223—25); i Schumacher's Astronomiske Nachrichten (Auszug aus zwei Schreiben an H. C. Schumacher, Bd. V. 1827, Nr. 103, S. 111—12; Observations of the meridian transit of the moons enlightened limb, and some stars preceding, and following her, made at St. Croix, with an altitude, azimuth and transitcircle, sfb. Nr. 104, S. 113—20; desuden smaa Bidrag, sfb. Nr. 111, 113, 119, og i Bd. VI. Betslage zu Nr. 126).

Lang (Theodor), f. 1766 i Giislev i Fyen, hvor hans Fader Rasmus Alexander Lang var Degn, Moderen Anna f. Riær; kom 1783 i Odense Latinskole, dimitteredes derfra til Universitetet 1787,

og underkastede sig i Januar 1794 den theologiske Embedseramen (Laud.); blev samme Aar Præst paa Orlogsskibet „Dannebrog“; 1802 Sognepræst til Enderløv og Braaby i Sjælland; 1812 til Spjellerup og Smerup sidd.; 1831 i Raade entlediget; er nu Ejer af Gaarden Carlsminde i Søllerød.

— *

Bidrag: i *Phys. oeconom. Bibliothek* (Om den veneriske Syges Udbredelse, især paa Landet, ved Plejebørnene fra Fødselsstiftelsen, Bd. IV. S. 38—54, jvfr. L. E. 1801, S. 419—20); — i *Fallesens Theolog. Maanedsskr.* (Om Sangen ved den offentlige Gudsdyrkelse, VII. 403—11); — i „Den oeconom. Correspondent“ (Landmandens Tilstand, i 3. Aarg. Nr. 26 og 27); — i *Møllers Theolog. Bibliothek* (Om Gudsdyrkelse, XVII. 137—60, jvfr. L. E. 1820, S. 805). — (Tilbeds efter Autogr.).

Langberg (Gunder), f. i Februar 1772 i Odder i Aarhus Stift, hvor hans Fader var Degn; Moderen Johanne Kirstine Engelbreth, en Datter af Herredsskriver Knud Engelbreth. — Han blev i Foraaret 1792 dimitteret fra Horsens Skole, udmærket ved Examen Artium; tog i October 1794 theologisk Attestats med Charakteren Laudabilis et quidem egregie; blev 1795 personel Capellan til Laurdal i Aggershuus Stift; 1798 Lærer ved Skoleholderseminariet i Tønsberg; 1802 Sognepræst til Mose; 1812 til Lyngdal i Christiansands Stift; 1819 til Berg Præstegjeld i Aggershuus Stift; siden til Stavangers Kjøbstad = Menighed og Provst i Stavangers Provsti.

Bidrag: i „*Hermøder*“ (Tale i Anledning af Skoleholderseminariets Aabning i Tønsberg, XI. 22—26); i „*Indberetninger om Rational-Festen den 11te December 1811*, udg. af L. Stoud Platou“ (Tale paa Universitets-Festen i Mosses Kirke, S. 178—92; særskilt, Christiania 1812); i *Histor. philosoph. Samlingre* (Hvori bør Almuens Ungdom undervises i Skolerne? et Pøissspørgsmaal besvaret, V. Deel 1ste Bd. S. 139—70).

Langberg (Carl Wilhelm), Nysnævntes Brodersøn, f. 1801 af Forældrene Knud Engelbreth Langberg, Justitsraad og Dispatcheur i Kjøbenhavn († 1833), og Birgitte Marie f. Jacobsen († 1829); dimitteredes 1819 til Universitetet fra Frederiksborg Skole, ved hvilken han fra Foraaret 1824 til Begyndelsen af 1829 var constitueret som Lærer; vandt 1831 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den historiske Opgave: „*Investigentur quæ a veteribus de transitu Hannibalis in Italiam per Alpes a. 218 a. C. relata sunt, eademque cum recentiorum, qui hæc scrutati sunt, sententiis ita comparentur, ut, quantum fieri possit, verum transitus illius iter monstretur*“ (jvfr. *Selmers Akad. Tid.* I. S. 367); var Lærer i Historie i Borgerdydsstolen og Efterflægtselfkabets Realskole, og fra Maj 1831 til Decbr. 1832 Alum-

nus paa Borchs Collegium; derefter i nogle Aar Medhjælper ved Redactionen af Bladet „Dagen“; opholder sig siden 1841 i Nyberg. — * . . .

Den gamle Historie indtil det vestlige romerske Riges Undergang, af F. A. Kosob. 4de Udgave, omarbejdet og forøget af E. Langberg. Kbh. 1833.

Lange (A. M. W.).

Sikker Veiledning til at vinde i Talletteriet. Kbh. 1819.

Lange (C. F.).

Tablel over hvormeget 4 p. Cto. rentebærende Obligationer give i Rente fra 1 Dag til 12 Maaneber incl. af Summer fra 50 til 10,000 Rbdfr. incl. Kbh. 1828. Folio.

Lange (Frederik Claus), f. d. 21de October 1798 i Kbhvn, hvor hans Fader Kas mus Lange var Borger og Stræddermester († 1824); Moderen Rebecca f. Tommerup. Efter at have gjenne-gaaet det Bæsedovste Institut, blev han 1809 Discipel i Borgerbydsskolen i Kjøbenhavn; dimitteredes derfra 1815 til Universitetet; bestod i det følgende Aar den anden Examen med Udmærkelse og blev i samme Efteraar Lærer ved den Kjøbenhavnske Borgerbydsskole; var fra 1819—1824 Alumnus paa Walkendorfs Collegium; tog i Januar 1825 theologisk Attestats (Laud.); var fra Novbr. 1826 til Novbr. 1831 Alumnus paa Borchs Collegium; foretog sig i 1828—29, med kongelig Understøttelse, en Rejse igjennem Tydskland, en Deel af Italien og Holland, tildeels for ved Brugten af Bæde at styrke sit svækkede Syn; vendte tilbage i Efteraaet 1829; erholdt ved fgl. Resolution af 6te Septbr. 1831 Tilladelse til at søge overordnede Skoleembeder; udnævntes i October 1833 til Overlærer ved den lærde Skole i Bordingborg; disputerede i October 1836 for Doctorgraden i Philosophien ved Kjøbenhavns Universitet; constitueredes i Marts 1841 som Rector ved nysnævnte Skole, hvortil han udnævntes i Septbr. samme Aar, med Anciennetet fra 1ste April s. A. — * $\frac{2}{4}$ 1832 Louise Paludan-Müller, en Datter af Biskop J. Paludan-Müller i Aarhuus. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationsjubelfesten 1836, p. 78—80; Biographi i J. Suhr's Smaa skrifter II. S. 145—46; Hundrup's Skole-Calendar, 1843, S. 8—9).

Det græske Sprogs Formlære efter Buttman. Kbh. 1821. (L. L. 1821, Nr. 50, jvfr. S. N. J. Blochs „Erindringer i Anledning af en Recension over den Buttman-Langiske græske Grammatik“, i Tillæg til L. L. 1821, Nr. 50; 23 S. 8).

Det græske Sprogs Grammatik til Skolernes Brug. Kbh. 1826. 2den forbedrede og tildeels omarbejdede Udgave. ibid. 1830. 3. forbebr. Udg. ibid. 1835. 4de Udg. ibid. 1844. (L. L. 1827, Nr. 5; 1832, Nr. 17; M. f. L. VI. 492—507, r. af E. F. C. Bojesen). Oversat paa Svensk, 1826.

Materialier til at indøve den græske Formlære, en Samling af Exempler til at oversætte fra Græsk paa Dansk og fra Dansk paa Græsk, som Læse- og Stildebog for de første Begyndere. Kbh. 1830. 2det forøgede Dpl. ibid. 1834. 3die Udg. ibid. 1844. (L. T. 1832, S. 267). Oversat paa Svensk und. Tit.: Läs- och Stilbok i Græfiska Språket af Fredr. Lange. 1840.

De Casuum universis causis atque rationibus. Diss. inaug. Hauniæ 1836.

Brudstykker af en almindelig Grammatik. I.—II. Hefte. Skoleprogram. Kbh. 1838—39. (L. f. L. o. K. III. 349—52, anm. af Chr. Trojel; Zeitschr. für die Alterthumswissenschaft. 1840, Nr. 116, S. 949—51, af Crv. Dsenbrüggen).

Almindelig Grammatik. Et videnskabeligt Omrids. Iste Hefte. Kbh. 1840. (Fædrel. I. 1840, Nr. 378, anm. af N. F. Beck).

Efterretninger om Bordingborg lærde Skole for Skoleaaret 1840—41. Indbydelseskrift. Kbh. 1841.

Pronominet, Fragment af en almindelig Grammatik. Indbydelseskrift med Skoleefterretninger om Bordingborg lærde Skole for Aaret 1841—42. Kbh. 1842.

Bidrag: i „Fædrelandet“ (Om samlet Skoletid, IV. 1843, Nr. 1177).

Lange (S. C.).

Klosteret Netley, en romantisk Historie fra Middelalderen, af Ludvig Tieck, oversat. Kbh. 1837. (Beeken).

Lange (Johannes), f. d. 7de Dec. 1751 paa Falster, hvor hans Fader Hans Mossin Lange da var Sognepræst til Skjelby og Gjeddesby, fiden til Tjæreby og Alsynderup i Sjælland († 1754); Moderen Anna Maria f. Bruun († † 1756), en Datter af Etatsraad Urban Bruun, Deputeret for de kongl. Finantser. Efter sine Forældres Død blev han antagen i Søns Sted af en Slægtning, Præsten Joh. Christ. Zimmermann i Biering i Viborg Stift; nød først Privatunderviisning; kom derefter i øverste Klasse i Randers latinste Skole og afgik, efter 2 Aars Forløb, derfra til Universitetet 1769; underkastede sig i Maj 1777 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev 1778 Decanus paa Communitetet; i Decbr. 1781 Sognepræst for Stillinge Menighed i Sjælland. † 8de Novbr. 1821. — * 1. † 1782 Dorothea Lorenzen, Datter af Brygger Lorenzen i Kbhvn. * 2. 1799 M. W. Payngk. — (Jvfr. Statstid. 1821, Nr. 94. 95).

Dissert. *de resurrectione mortuorum fidelibus V. T. cognita, pro stipendio Prytanci.* 1776. — Prædiken paa Trebsfesten. Kbh. 1802. — Om den offentlige Gudsbyrkelse og dens Stikke, i Anledning af Biskop Boisens Plan. ibid. 1806.

Bidrag: i Phys. oeconom. Bibliothek (Brev om en Dvælsalver ved Slagelse, B. IV. S. 25—29, jvfr. L. C. 1801, Nr. 27); — i Antiquariske Aenaler (Beretning om Høse og Steenmonumenter i Stillinge Sogn, B. II. S. 71—84). — (Lilbecks efter Autogr.).

Lange (Hans Mossin), Nysanfertes Broder, f. d. 10de Sept. 1754 i Tjæreby ved Frederiksborg; blev dimitteret til Universitetet fra Frederiksborg Skole 1776; siden Decanus paa Communitetet; underkastede sig i Maj 1788 den juridiske Embedsexamen (Laud.); concurrerede 1790 om det ledige Notariat ved det juridiske Facultet med F. T. Hurtigkarl (siden Etatsraad og Professor i Lovkyndigheden) og J. L. Rottbøll (senere Etatsraad og Generalskjal); blev siden Byfoged i Veile, samt Herredsfoged i Nørvang og Tyrild Herreder; 1802 By-, Raadstue-, Skifte- og Auktionsskriver samt Notarius publicus i Odense. † 25de Febr. 1816. — * Maren Giedding († 1816). — (Jvfr. Døst's „Materialier“, S. 79).

Forsøg til en fuldstændig Besvarelse af S. T. Hr. Amtsprovst og Ridder Lütken's Afhandling i Sverfens Avis om de nuværende høie Kornpriser, Markagerne til samme og Midler derimod, med tilføiede nye Forslag i sidste Henseende. Odense, 1813. (Udtog deraf i Kbhvns Skilber 1813, Nr. 55—56).

Under Navnet: Peder Hansen har han leveret endeel Bidrag til de ældre Aargange af „Aftenposten“.

Lange (Herm).

De Holmer. En skandinaviske Novelle. Kbh. 1838. (jvfr. Art. S. Jrgens).

Lange (Johannes Christian), f. d. 10de April 1785 i Kjøbenhavn. Faderen var Jens Christian Lange, af Profession Kobbersmed, tilfidsst Traad- og Baandhandler i Kjøbenhavn, og Moderen Marie Kirstine Bang, af den over hele Danmark udbredte Bangske Slægt. — Bestemt til Studeringer, som ogsaa var hans eget højeste Ønske, afholdtes han dog derfra ved sine Forældres Frygt, at de ej skulde have tilstræffelige Midler til Fuldførelsen. Han blev først anbragt ved Mæglerforretninger, hos daværende Barez og Verelmægler Howitz, med hvis ældste Søn, Professor Howitz, han fra Ungdommen af sluttede et Venstabs, som først ophørte med Dennes Død. Siden blev han ansat ved det preussiske Consulat i Kjøbenhavn, hvor han forblev indtil Consulens Død. Men ligesom han under disse Sysler dog blev Videnskaberne tro, har han ogsaa, siden han forlod Consulatforretningerne, næsten udelukkende opoffret sig til Studeringer, især Æsthetik, Statsoeconomi, ældre og nyere Sprog; fik 1814 Bevilling til at anlægge en Boghandel (hvilken dog ej er benyttet), 1831 Tilladelse at holde Forelæsninger over Modersmaalet [ej heller benyttet], og 1836 Bevilling til at anlægge en Realskole i Kjøbenhavn, men nægtedes al offentlig Understøttelse til at iværksætte dette Foretagende; havde i en Række af Aar et Lejebibliothek i Kjøbenhavn; opholdt sig sidenest i nogen Tid i Middelfart som Lærer ved et Institut, dernæst som Privatlærer i Fredericia, Veile og Horsens; skal siden være rejst til Paris. (Jvfr. Døst's „Supplementblade“ 1839, Nr. 22. 23).

Thors Hammer eller Freias Frier, en Fortælling efter Langbein (udgiven under Navnet C. Hansen). Kbh. 1807. — Fragmentariske Bemærkninger over Sørgespillet Axel og Valborg. *ibid.* 1809. — Literatur, Politik og Theater, et Tidsskrift. Nr. 1.—12. *ibid.* 1810. 4to. — Ulf Jarl, et Sørgespil i 5 Acter. *ibid.* 1811.

Anna Boleyn, et dramatisk Digt. *ibid.* 1814 (1813), med Anna Boleyns Portrait af Flint. („Dagen“ 1813, Nr. 294, 10de Decbr., anm. af R. L. Rabbe; L. T. 1814, S. 456—58, r. af J. Møller; *jøfr.* Kbhpost. 1829, Nr. 147). Brudstykker af „Anna Boleyn“ paa Tydsk i „Freia“.

Erindringsbog for Sandhedsyndere. Fra forskjellige Forfattere og med egne Tillæg. Kbh. 1814. (L. T. 1814, S. 269—71, r. af J. Møller; Høst's „Danmora“ 1814).

Sydfrugter. En Samling af Fortællinger og Jyder efter fremmede Forfattere. Kbh. 1816.

Udvalgte Fortællinger af fortrinlige og yndede Forfattere. I.—II. Bind. Kbh. 1820—21. (L. T. 1820, S. 813, anm. af R. Nyerup). Udkom ogsaa under færffilte Titler.

Provelse af Statsraad Hrsteds Ytringer om Banklaan, Coursforbedring, Pengemangel og Almecntrang. Kbh. 1821.

Scener af Sørgespillet Anna Boleyn, med tilføiede Bemærkninger til Gjenrivelse af en Aldrecension i Literaturtidenden. Kbh. 1821.

Læsning for blandede Kredse (Youquevilles Skilbring af Nygrætere og Tyrker, samt nogle originale Arbejder). Kbh. 1822.

Frimurerordenens Væsen og Hensigter, udtogsvis efter Læsning. Kbh. 1822.

otte Breve fra Slotsbyen Fredensborg. Kbh. 1822. („Borgervennen“. 1822, Nr. 23, af R. Nyerup).

Sismondi om Papiropenges Udryddelse, med Tillæg og Anmærkninger Kbh. 1822.

Kenilworth, Roman af Walter Scott, oversat efter den engelske Original. I.—III. Deel. Kbh. 1822—25. (*jøfr.* Art. S. J. Hellefen).

Om en hensigtsmæssigere Anvendelse af Videnskaberne til Befordring af Almeendannelse og Folkehæd. Kbh. 1823.

Fortællinger og Jyder efter fremmede Forfattere. Nytaarsgave f. 1823. Kbh.

Valgte Stykker, meest over Politik og Statsvidenskab, med stadigt Hensyn paa Fædrelandet. 1.—2. Afdeling. Kbh. 1824. (Messenger franç. du Nord 1825, p. 425—26, *jøfr.* Telegraphen 5. Marg. S. 198—200, af J. E. Lange; Wolf's Journal for Polit. o. f. v. Juni 1824; Prov. Ber. 1824, III.; „Dagen“ 1824; Høst's Arkiv, Bb. I. Intelligensbl. S. 4; Ferussac's Bullet. des Sciences géogr., econ. publ., voyages, Mars 1826; Kbhpost. 1824, S. 598).

Svar paa Blot Lørens fuldstændige Fremstilling af Napoleons Charakter. Kbh. 1824.

Om Nødvendighedslærens rette Begreb og dens Sammenhang med afbillige religiøse Gienstande. Kbh. 1824.

Udsaldet af Sagen, Dr. og Professor H. N. Clausen contra Pastor N. J. S II.

Grundtvig for Retfærdighedens, Sandhedens og Oplysningens Domstol. (Udgivet under Navnet J. Nielsen). Kbh. 1825.

Erindringer mod Dr. J. L. Heibergs Skrivt om Determinismen. Kbh. 1825.

Om Etatsraad Prstedes Misforstaaelse af Professor Howitz's sidste Skrivt. Kbh. 1825.

Familien Ulfeldt, en historisk-romantisk Skildring fra det syttende Aarhundrede. I.—III. Deel. Kbh. 1826—30. (N. Aftenbl. 1826, S. 112; Messenger du Nord 1826, p. 201—3; jvfr. Kbhpost. 1829, Nr. 147 og S. 617).

Grundaarstager til Handelens og andre Næringsveies Standning, og Midlerne til deres Fremhjælp og muelige Gjenreising. Et Forsøg i den praktiske Statsoeconomie. Kbh. 1826. (Det's Archiv V. 307—9; „Fædrelandsvennen“ og Skiberiet 1826; „Dagen“ 1826, Nr. 126; N. Aftenbl. 1826, S. 184; Kbhpost. 1829, S. 598).

Edouard. Roman af Hertuginde D^{ns}, oversat. Kbh. 1827.

Nye og yndede Fortællinger og Eventyr. Kbh. 1827.

Udvalgte Læsningsfrugter. Kbh. 1827.

Grev Esfex. Sørgespil i fem Acter. Kbh. 1829. (M. f. L. II. 159—75, r. af E. N. David; Kbhpost. 1829, Nr. 136—44, af P. Hjort; Nr. 145—47 samt S. 617, af Lange; jvfr. Nr. 70—71, Extrablad, og S. 302. 304. 322. 344. 358. 360. 364. 402. 458. 505. 554. 582. 606. 613. 617. 622. 626. 662; Kbhens Skiberi 1829, S. 1015; Flyv. Post 1830, Nr. 1; „Erklæring fra Forf. af Grev Esfex, samt Dehlenschlagers og Hauchs Breve“, 1829).

Beleuchtung der irrigen Ansichten über das Verfassungswert, ic. Copenh. 1831. (Under Navnet J. C. Laufen). — Widerlegung eines Sendschreibens an Schmidt-Phisfeld. Beilage zur ebengedachten Schrift. ibid. eod.

Nogle Ord om Hr. Blot Løren. Kbh. 1831. — Dom i Injuriefagen: J. C. Lange contra Blot Løren; Præmisserne udtogsvis, samt mundtlige og skriftlige Forhandlinger. ibid. eod. — Samme Doms Præmisser in extenso med Anmærkninger. ibid. eod.

Tordenstjold. Original historisk Roman. Første Deel. Med Tordenstjolds Portrait. Kbh. 1831.

Haandbog i Modersmaalet til Selvunderviisning og Selvrettelse, med Ordbog over Sprogfeil. Kbh. 1832. (Allern. Skilderi 1832, Nr. 83).

Skildring af 6 jydke og fiesdvigste Stæders Sprog, Sæder, Kirke-, Skole-, Mynt- og Toldvæsen m. m., samt om Dannersprogets uforsvarlige Misbranding i det Slesvigste. Kbh. 1833.

Om de Statsanliggender, som især maae antages at kræve Provinsstaaendernes Opmærksomhed. Kbh. 1833. 2. Dpl. 1835.

Zulegave. En Digtssamling. Kbh. 1834. (Heelt indført i hans „Sandhed og Digtning“, 1835).

Sandhed og Digtning. Kbh. 1835. (Dannora I. 241—48; „Dagen“ 1837, Nr. 160).

Betragtninger over det udkomne Budget, og Sammenligning med ældre Lister og fremmede Stater. Kbh. (1835).

Om de bedste Midler til at forbedre Statsbalancen. Kbh. 1836.

Om nogle Beskyldninger imod Finansministeren og Statsgjælds-direktionen, med Bemærkninger om Bankvæsen og Pengeomvæltninger. Horsens 1839.

Han udgav: Etuibibliothek for danske og fremmede Classifkere. Kbh. 1832 (1—3 H. indeh.: Dragedukken af E. Falsen, og Ridder Launcelot Greaves og hans Benner's Somandens og Sagforerens Tildragelser af Tobias Smollet, oversf. af J. E. Lange; jvfr. Allern. Skilderi 1832, Nr. 93); forsat under Titel af: Gallerie for danske Classifkere. 61 Hefter. ibid. 1832—36. (Heri besørgede han: Johannes Ewalds udvalgte Skrifter. 1. D.: Balbers Død, et heroisk Syngeespil i 3 Handlinger. 2. D.: Fiske, et Syngeespil i 3 Handlinger. 1835, med Forf. Portr. (Dannora I. 309); — P. A. Heibergs Rigsdalerseblens Hændelser, paa ny udg., med Forf. Portr., 2 Kbb. og 1 Kort. 1.—2. D. 1833; Sammes Udvalgte Skuespil, 1.—5. Hefte. 1836; — L. Holbergs Dramatiske Skrifter, udg. med Skizze af Holbergs Charakteristik og Anmærkninger. 2et Dpl. 1.—7. D. med Forf. Portr. og 14 lithogropherede Scener. 1832—33; Sammes Niels Klims Reise under Jorden, paa ny udg. med Rettelser og Forandringer og 16 Steentr., 1834; o. m. Tit.: Ludv. Holbergs Witighedsværker, paa ny udg. 1. Bb. [„Dagen“ 1831, Nr. 112]; Sammes Peder Paars, et comisk Fæstebigt, paa ny udg. 1835, med 15 Kbb. (Dannora I. 306—9); — Joh. Clemens's Udv. Udvalgte Skrifter, udg. med Forf. Portr. og Levnetsløb, 1.—2. D. 1834; — Joh. Herm. Wesfells samlede Skrifter, 3die forøgede og ombyggelig gennemsekte Dpl., med Forf. Portr. og 2de lithogr. Scener, samt Skizze af hans Liv, 1833); — Gallerie for fremmede Classifkere. 24 Hefter. ibid. 1832—34. (Heri oversatte han Tob. Smollets: Peregrine Pikkles Tildragelser, comisk Roman, 1.—3. D. med Forf. Portr. og 4 Kbb. efter Chodowiecki, 1833; Roberik Raudoms Begivenheder, 1.—2. D., 1834; Humphry Clinkers Reiser og Bedrifter, 1.—2. D. 1834); — Nyt Gallerie for danske Classifkere (Saggesens udvalgte Skrifter). ibid. 1839.

Var deels Censur-Redacteur, deels Medredacteur af følgende periodiske Skrifter: Janus, et Tidsskrift. I.—II. Hefte. Kbh. 1816—21; — Telegraphen, et Tidsskrift. I.—V. Aarg. ibid. 1821—26. (1ste Bb., Nr. 1—30, 6. Juni—26 Dec. 1821, udg. i Forbindelse med R. Kristensen, 4to; 2.—5. Aarg. 8vo); — Nye Dagspost, et historisk Blad, 2½ Aarg. ibid. 1821—23. 4to. (indeh. tildeels Originalarbejder. I 1ste Aarg. var J. Kragh Høst Medarbejder); — Momus, satirisk Tidsskrift. I.—II. Aarg. ibid. 1823—25. 4to; — Telegraphen. Et Tidsskrift, udg. af F. Thaarup og J. E. Lange. I.—II. Hefte. ibid. 1826—27. (Hertil leverede han, foruden nogle Oversættelser og mindre Bidrag, en Afhandling om Beens Udførsel fra Danmark, betragtet fra den mercantile Side, S. 69—75; Det danske Sprogs Fortrin for andre Nationers Tungemaal og Skrivsprog, S. 75—96; En Tour i Sjælland i Efteraaret 1826, S. 163—74); — Ny Freia. 1.—3. Aarg. ibid. 1826—28. 4to; — Ceres, en udvalgt Samling af nye og yndede Fortællinger m. M. 7. og 8. Bb. ibid. 1826. — Nyeste Morgenpost, et Dagblad. ibid. 1828—9. 4to (begyndt d. 5. Nov. 1828; fra Nr. 103 i Aarg. 1829 var Fr. Thaarup Medredacteur; jvfr. Politivennen 1829, S. 153—58 og N. Morgenp. f. N. Nr. 12), og atter fra 18. Januar 1833; — Hamborgposten, politisk Tidsskrift. Altona 1830 (fra Juli 1830 indtil kort Tid efter, da dette Hver ophørte formeddelt Uenighed med Blot Tøren); — Aurora, Tidsskrift for Historie og Politisk, Literatur og Nyheder, Nr. 1—12. Kbh. 1830. (begyndt d. 8. Octbr. 1830); — Argus, et Tidsskrift.

Nr. 1.—26. *ibid.* 1831. (jvfr. *Politivennen* 1831, Nr. 791, samt S. 161—87, 214—22, 248, 275—80, 354—56); — *National- og Tribunen*, *Tidsblad*. Nr. 1.—f. *ibid.* 1835; — *Misceller*, *Ugeblad*. Nr. 1.—3. *ibid.* *cod.* (beg. i *Octbr.* 1835); — *Den danske Statsven*, *Fædrelandet* *helliget*. *ibid.* 1835—37, 4to; — *Sandhedsfakten*, Nr. 89—108 (9de *Decbr.* 1835—22de *April* 1836). *ibid.* 8vo. (jvfr. *Art. 5. J. Hald og Fr. Hergetius*); — *Nyt Billed-Magazin og Familien-museum*. *ibid.* 1836—37, 4to med *Kbb.* (fra *Juli* 1836); — *Nyeste Morgenpost*, *Ugeblad* af blandet *Indhold* især med *Hensyn* til *Fredericia* og *Omegn*. Nr. 1—28, fra 1. *Januar* til 24de *Juni*. *Horsens* 1840. 4to; *Fredericia Ugeblad*. Af blandet *almeennyttigt Indhold* for *By* og *Land*. Nr. 1—26, fra 8. *Juli* til 30. *Decbr.* *Beile* 1840. 4to. (Disse to, med forskellige *Titler*, halve *Aargange* ere *rebi-gerede*, *udgivne* og *forlagte* af *Lange* i *Forening* med *E. Mørch* og *J. Schjerring*); — *Fredericia Ugeblad*. *Anden Aargang*. Nr. 1—4, fra 3die *Februar* til 30te *Marts* 1841. 8vo. Nr. 1—2 trykte i *Beile*, Nr. 3—4 i *Horsens*. (Det *Hele* *udgjør* 1 *Ark*; *rebi-geret*, *udg.* og *forlagt* af *J. C. Lange*).

Bidrag: i *Kjøbenhavns Skilber* (*En tybft Critik over Dehlenschlägers Arel og Balsborg*, meddeelt, 1811 Nr. 22; *Om N. Fogtmann's Program til den offentlige Examen i Sorøe-Academies Skole* 1827, i *Aarg.* 1828, Nr. 10. 17 og S. 288. 359—61. 395, jvfr. *fftd.* S. 196. 332. 376, af *N. Fogtmann*; *Til Publicum* (i *Anledning* af et *latinsk Lexicon* efter *Baden*, *Bauer*, *Forcellini*, *Kraft* og *Scheller*), *fftd.* S. 251—53; *Endnu et Ord til Publicum*, især til *Skolemænd*, *betræffende* det *bebudede latinsk-danske* og *dansk-latinske Haandlexicon*, Nr. 18; *Om det ny lat.-danske* og *dansk-latinske Haand-Lexicon*, S. 40—11); — i *Døst's Misceller* 1810 (*Enkelte smaa Bidrag*, bl. a.: *Om Dypførelsen af Arel og Balsborg*, Nr. 6 og 7); — i *„Politivennen“* 1820 (*Banklaanet og dets Følger*); — i *J. M. Langes „Freia“*; i *Schlesw. Holst. Lauemb. Provinzial-Berichte* (*Ankündigung einer Uebersetzung von Treschows Principien der Gesetzgebung*, 1825, I. 175); — i *Allernyeste Skilber* af *Kbhvn* 1833 (*Forslag om et Jubilæum for Dehlenschläger som dansk Theaterdigter*); — i *„Kbhvnsposten“* (*Til Publicum*, 1830, Nr. 190, jvfr. Nr. 191. 192. 196. 197; *Gjenmæle mod Blot Tøxen*, *fftd.* Nr. 202. 204. 207. 208. 209, jvfr. Nr. 202. 214. 221; *Om det danske Folks Ligeegyldighed for Provindsalfænder*, 1834; *„Bespønderlig Erklæring“*, 1835, S. 552); — i *„Dagen“* (bl. a.: *Plan til en Real- eller Middelstands-skole*, 1837, Nr. 172); — i *„Commissions-Tidenden“* 1838 (*For-svarsindlæg i en Sag, anlagt af Cancelliet ved Landsøverretten, i Anledning af nogle offentlige Ytringer mod Lægeautoriteternes Erklæring i den Wormske Sag*); — i *J. N. Høst's „Dannora“* (*Supplement til Antikritiken i Tidskriftet Dannora* S. 40 fg., i *Bd. I.* S. 216—18); — i *„Den Frisindede“* (*Om Kjøbskøleskoler for det praktiske Liv*, 1840, Nr. 48).

Hans utrykte litteraire Arbejder anføres i *Døst's Supplementblade* S. 91. 92.

Lange (Frands Martin), *Foranførtes Broder*, f. d. 10de *Juni* 1792 i *Kjøbenhavn*; tog *dansk-juridist Examen* i *October* 1811; blev *Lands-Dover-* samt *Hof- og Stadsrets-Procurator* 1814. (Jvfr. *Jurid. Ugeskrift* IV. *Aarg.* 1843, S. 817—28; *Kbhypost.* 1843, Nr. 198; *Berlingske Tid.* 1843, Nr. 227. 228).

Et Tilsvær og nogle *Bemærkninger* for det *Publicum*, som læser *Proce-duren* og *Dommen* i *Sagen: Damén contra Møgelssberg*. *Kbh.* 1817.

Dramatist Nytaarsgave for 1821. Albaneferinden, Tragedie af Müllner, oversat. Kbh. 1821.

Kunsten at forynge sig. Oversat og omarbejdet. Kbh. 1821.

Freia, et Ugeblad. Kbh. 1821—25. 4to. (begyndt i August 1821. Af de 7 første Nr. var J. R. Blot Løren Medudgiver).

Wilhelm Meisters Vandreaar af Goethe, 1ste Deel, oversat. Kbh. 1822.

Fristedet, Sørgepsil af Ernst v. Houwald, oversat. Kbh. 1822.

Sørøvereren af Walter Scott. 1ste Deel, oversat. Kbh. 1822.

Forfete, en Tidende for Udvalg af Højesteretsfager og for andre retsvidenskabelige Gjenstande. I.—III. Bd. Kbh. 1822—24. Samme for 1835. (1.—2. S., m. 1 Kort). *ibid.* 1835—36.

Ceres, en udvalgt Samling af nye og yndede Fortællinger, Sagn og Eventyr, samt Charaktertræk og Skildringer af Naturen og Kunsten m. M. af fortrinlige Forfattere. II.—VI. Bd. Kbh. 1824—25. (jvfr. Art. I. J. Flamaud og J. C. Lange; Conversationsbl. 1825, S. 266—72).

Ny Samling af Fortællinger og interessante Smaastykker. Kbh. 1826.

Udvalg af Criminelsager og af mærkelige Forhandlinger derom, for Lovlyndige, Retslæger, Psychologer og et dannet Publicum overhoved, samlet efter Bischoff, Feuerbach, Hühig og fra andre Kilder. (1—3 S.). Kbh. 1831—35. (Beeten).

Udvalg af danske og udenlandske Criminelsager og af mærkelige Forhandlinger om saadanne; samlet efter Retsacter, de bedste fremmede Bærker og andre Kilder. I.—VII. Bd. 2. S. Kbh. 1835—41. („Dannora" I. 204—9; „Dagen" 1835, Nr. 165; Kbhpost 1835, S. 664. 784).

Galathea, Roman af N. Friherre af Sternberg. I.—II. Deel, oversat. Kbh. 1836.

Petri Claudius Worms Breve og Digte, med flere Bidrag til at oplyse denne Ulykkelige's Character og Personlighed, udgivet. Kbh. 1838.

Bidrag: i „Telegraphen" (Om Dystands Lovlighed, med Fremstilling af Etatsraad Drsteds Mening om denne Gjenstand, 1821, Nr. 27); — i Adresseløven (Bekjendtgørelse om hans Oversættelse af Houwalds Sørgepsil: „Das Bild"; i Anledning af Sylvester Herth's Oversættelse af samme Sørgepsil, 1821 Nr. 271; jvfr. Conversationsbl. 1825, Nr. 34. 35); — i „Brevbuen", udg. af E. R. Rosenkilde, (Samtalestumper, overs. efter L. H. Friedrich, i 3. Aarg. Nr. 22); — i J. C. Lange's „Ny Freia" (1826, S. 170); — i „Dagen" (Efterretninger om paakjendte Sager i Lands- Over- samt Hof- og Stads-Retten, og andre Retsnyheder, fra Begyndelsen af 1841 o. fg. N.).

Lange (Johan Nicolai), en Søn af Møller Lange; f. 1814 paa Langeland; blev Discipel i Roeskilde Cathedralskole, afgik derfra til Universitetet 1833, og underkastede sig i Februar 1841 den theologiske Embedsexamen (Laud.).

Topographie over Den Langeland. Kbh. 1830. (24 S. 8vo).

Digte, indf. i Gjemsø's Avis for Roeskilde By og Omegn.

Langeland (Elise Friederique), see Burgwedel.

Langeland (Olfert Fischer), f. i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Justitsraad Rasmus Langeland, Ridder af Danebroge og Danebrogsmand, var Forvalter ved Sø=Statens Proviantgaard († 27 1837); Moderen Maria Langeland f. Giede († 31 1829). — Han blev privat dimitteret til Universitetet 1820; tog den philologisk=philosophiske Examen i det paafølgende Aar; blev siden Institutbestyrer i Kjøbenhavn; 1844 constitueret Løds= og Consumtions=Underbetjent sskd. — *..... Bengzon, Datter af afd. Provst J. W. Bengzon i Gladsaxe.

Om sammenlignende Prøver som et Middel til at forbedre de Kjøbenhavnske Borgerskoler. Kbh. 1837.

Vidrag: i Kjøbenhavnsposten (Mobbemærkninger ved P. C. Stenersen Gads Bemærkninger om qvindelig Dannelse og Pige-skoler, 1835, Nr. 203, 204); — i „Søndagen“, Tillægsbl. til „Dagen“ (Angaaende S. B.'s Bemærkninger om fælleds offentlige Skoleexamina, 1838, Nr. 20); — i „Den Frisindede“ (Om Forandring i Trykkeselskabets Organisation, 1838, Tillægsbl. til Nr. 15); — i „Fædrelandet“ (Nogle Bemærkninger, vedkommende den paatænkte almindelige Skolelærerforening, II. 1841, Nr. 536, jvfr. Nr. 546); — i „Eidende for almindelig dansk Skolelærer=Forening“, af hvilken han redigerede de 11 første Nr. 1842. — (÷).

Langfjer (Evenue), f. i Vedsted i det Slesvigste, d. 29de Febr. 1808, blev optagen paa Seminariet i Lønder 1827; var senere Højskolelærer hos adskillige Familier og Institutbestyrer i Rudkjøbing. Paa Langeland nød han Vejledning i de døde Sprog af Præsten Wind i Timmerhølle; gjorde sig ved et Par Fodvandringere bekendt med Underviisningsvæsenet i flere Stæder i Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen, og kom 1835 til Kjøbenhavn, for at forberedes af nogle Venner til at gaae den akademiske Bane. Da han var uformuende, maatte han soutinere sig ved Informationer; herved gik det langsomt med Studeringerne, og Frygt for et hæderligt Udfald ved Examen i den fremrykkede Alder samt de Forbindelser, han uvilkaarlig levedes i, gave hans Virksomhed en fra hans tidligere Bestemmelse noget fremmed Retning, idet han lagde sig efter Handelsvidenskaberne. Heri beskæftiger han sig nu med at give Underviisning, og besøgte 1842 Handels=Akademierne og Handels=Institutterne i Lybftland, for derefter at kunne give sin Virksomhed som Handelslærer en højere og bestemtere Retning.

Praktisk Landmaaler, Anviisning til selv at opmaale og beregne et Stykke Land &c. Kbh. 1834, med 1 Kb.

Skole=Anecdoter, eller morende og vittige Indfald, som have tilbraget sig meest i Kirken, Lære= og Skolefaget. I.—IV. Hefte. Kbh. 1835—36.

Jacotots Methode, anvendt paa de forskjellige Underviisningsgjensstande. Kbh. 1837.

Anleitung zur deutschen Sprache, mit e. nach e. neuen Systeme abgefaßten Grammatik. Kopenh. 1837.

Nøgle til det enkelte og dobbelte eller italienske Bogholderi af Griffen v. Stanné. Kbh. 1839.

Trylle-Bogen. En Samling af mathematisk og fysisk Kunststykker med Anvisning til Udregning af Nymaane, Paaske ic. (og til Lyssfyrværkerier). Kbh. 1839.

Mathematisk Lommebog, eller letfattelig praktisk Veiledning i Landmaaling, Geometri, Kongimetri, Altimetri, Stercometri og Trigonometri. Nærmest til Brug for Landmanden, Kunstneren og Haandværkeren. Kbh. 1841 (1840). (Kbhypok. 1841, Nr. 64; Fædrel. II. 1841, Nr. 488, jvfr. S. Langkjær „Til Publikum“, sld. S. 3963).

Statkammer for Danmarks og Norges Kjøbmænd, et Heftekrift (Kjøbmandens og Skipperens eller den Handlendes og Sømandens Formularbog. Paa Dansk og Tydsk af G. B. Griffen. Kbh. 1840; — Ledetraad i Varecalculation, med et Udtog om Mønt, Maal og Vægt; Decimalregning; de vigtigste Courstabeller og deres Forklaring; Kjøbenhavns Usancer, m. M. Kbh. 1842).

Bidrag: i Tidsskrift for Almueskolevæsenet (En Lettelse i Division og en Prøve paa denne i ubenævnte Tal, i 2den Aarg. (1835), S. 302—4); — i Berlingske Tidende (Kort Beretning om Handelskolen i Leipzig, 1842, Nr. 180). — (Eilbeels efter Autogr.).

Lanng (Mathias Christian Peder Otto), f. 1810 i Fredericia, hvor hans Fader Henrik Bering Lanng da var Borgemeester og Byfoged, siden Justitsraad, Herredsfoged og Herredsskriver i Hads og Ring Herreder i Aarhus Amt; Moderen Ditlevine Villegaard fød v. Rosenørn († 17° 1840), en Datter af Kammerherre Math. Peder Otto v. Rosenørn, til Ratholm. — Han besøgte i nogle Aar Cathedralskolen i Aarhus; blev privat dimitteret til Universitetet 1829; underkastede sig i Foraaret 1836 Examen ved det kirurgiske Academi (1ste Char.); foretog sig siden en videnskabelig Udenlandsrejse; blev derefter Compagnichirurg ved det sjeniske Infanteri-Regiment; erholdt i Novbr. 1840 Bataillonskirurgs Charakter; udnævntes fra 1ste Juli 1842 til Underlæge ved det 3die Jægercorps, i Nyborg. — * 1⁵ 1842 Marie Louise v. Rosenørn, en Datter af afd. Gouverneur paa St. Thomas, Fred. Ludv. Chr. Pøng v. Rosenørn, Ridder af Danebroge.

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Om Anvendelsen og Nytten af speculum vaginæ, Bd. XXX. 1839, S. 38—69).

Larcher (Peter Joseph), f. i Gjentofte; blev 1823 Solo-Dandsfer ved det kongelige Theater. — * Frederikke Lange, kongelig Skuespillerinde.

Danina eller Jodo, den brasilianske Ube. Ballet. Kbh. 1829.

Larpent (Isaac Pierre), en Søn af Grosserer Isaac Larpent, Revisor ved det Asiatiske Compagni, blev f. d. 8de April 1798 i Kbhvn; dimitteredes fra Metropolitanaskolen 1817; underkastede sig i Sept.

1822 den medicinske Embedsexamen (Laud.); var 1821—24 medicinsk Candidat ved det kgl. Frederiks-Hospital; derefter privat Practicus i Kbhvn.; vandt 1824 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af Priisopgaven i Medicinen: »Exponere historiam ligaturæ arteriarum» (jvfr. Bibl. f. Læger 1824, Bd. IV. S. 384—85); blev 1827 Doctor Medicinæ i Halle. † 17de April 1838 i Kbhvn. — * J. E. Matthiesen.

De vi cutis absorbente, particula Ima. Hafniæ 1827. (Bibl. f. Læger VIII. 141—43).

Den Fattiges frivillige Formynder eller den fuldstændige Godgjorendhed. Udtaget og oversat efter 2den Udgave af Hr. Degerandos Priis-skrift: le visiteur du pauvre. Kbh. 1827. Udkom uden Oversætterens Navn. (L. T. 1827, S. 238—39).

Medudgiver af: Samlinger til Kundskab om Cholera. Nr. 1—27. Kbh. 1831—32.

Medudgiver og Medredacteur af: Journal for Medicin og Chirurgie. I.—IX. Bind. Kbh. 1833—35. (Hertil leverede han: Dr. Stevens's Anskuelse af Ursagen til Blodets røde Farve, af Respirationen og flere dermed forbundne Functioner, I. 179—201; Om albuminøs Urin i Batterfot, som pathognomisk Tegn paa en egen Sygdom i Nyrerne, III. 1—36, 97—119, overs. paa Tydsk af J. F. W. Nevermann i Hufelands Journal Septbr. u. Novbr. 1836).

Larsen (M.), Skolelærer og Kirkefanger i Broust i Aalborg Stift.

Bidrag: i Dansk Folkeblad (Gen af Aarsagerne til Fattigbidragets bestandige Stigen i visnok flere Egne af Landet, i 3. Aarg. S. 186—88, jvfr. sftd. S. 245—47; Et Blik paa den danske Almueskolelærers Stilling, i 4. Aarg. S. 82—85; Om Fattigskatten i Broust Sogn, sftd. S. 275—76).

Larsen (Anders), Gaardmand i Gamborg i Fyen, tidligere Huusmand i Dver-Rjerby i Drigstrup Sogn ved Hjerteminde (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1837, Col. 105—11, 137—43, 412, 574, 599, og Art. J. J. Deigaard); udgav, medens han endnu var Tjenestekarl i Lille-Biby ved Hjerteminde:

Bibelmæssig Svar paa det Spørgsmaal: Kan Hedningerne blive salige uden Daab og sand Christentro? Odense, 1828. (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1831, Col. 775—76).

Ang. en af ham forfattet (utrykt) historisk Beretning om de religiøse Bevægelser i Fyen, see Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 776—78.

Larsen (Christian), Silke- og Klædefræmmer i Kjøbenhavn, Broder til efterfølgende Cand. Theol. Peter Larsen.

Redacteur og Udgiver af: Almindelig Commissions-Tidende, fra Efteraaret 1837 til Efteraaret 1839, Kbh. ft. Fol.; og af: Morgenbladet. ibid. 1810, Fol.

Larsen (Christian).

Clarice, eller den for sin Dyd og Deilighed berømte, men derhos ufrykteligste Ferkuginde af Milan. Oversat fra Fransk. Kbh. 1827.

Larsen (S.).

Anvisning til adskillige nyttige Drivertier i Danmark. Kbh. 1810. (L. Jordan).

Larsen (Jens Christian), f. d. 21de Septbr. 1793 i Maribo, af Forældrene: Bævermester Lars Jensen og Conradine Christiansdahl; er Underrets-Procurator i Laalands-Falsters Stift og Bogtrykker i Maribo. — * Cecilie Marie Thomsen.

Redacteur og Udgiver af: Lollands-Posten, Ugeblad. Maribo 1836—1843, 4to; forfattedes. (begyndt i Januar 1836).

Larsen (J. S.).

Vidrag: i „Telegraphen“ (Svar til Baals-Præsten, Forfatteren af Straffe-Prædikenen i Statsvennen No. 41, i 5. Aarg. S. 235—39; jvfr. sfb. S. 255—56, af J. E. Lange; S. 280, af Dr. J. S. Larsen).

Larsen (Jens Henrik), f. d. 3die Maj 1773 i Nykjøbing i Sjælland, hvor hans Fader Lars Larsen var Kjøbmand; Moderen Jira Catharine Sørensen. — Han kom, 11 Aar gammel, i Roeskilde Latinskole; dimitteredes derfra til Universitetet 1792; uderfaste sig i October 1796 den theologiske Embedsexamen, med Charakteren: „Haud illaudab.; specimen scriptum Censoribus laude dignum visum est“; beffiktedes 1801 til residerende Capellan for Kjøbelev og Vindeby Menigheder i Laaland; erholdt i Juni 1805 den philosophiske Doctorgrad ved Kjøbenhavns Universitet; blev 1808 anden residerende Capellan ved Domkirken i Aarhus; fik i Marts 1813 Titel af Professor (med Rang med Sognepræsterne i Kbhvn); blev i Juli 1815 Sognepræst til Slangerup og Uvelse i Sjælland; i Septbr. 1816 til Frue-Kirke i Aarhus og Anneret Aaby; erholdt i Juli 1817 Rang med Amtsprovster; kaldtes i Juli 1821 til Sognepræst for Holbek og Mierløse i Sjælland; blev i Decbr. f. A. Doctor Theologiæ ved Kjøbenhavns Universitet. Har erholdt Præmier af det kongl. Landhuusholdningselskab for 3 til samme indsendte Afhandlinger. — * 1801 Sara Sophie Margrethe Heusner († 1815). — (Biographi i Hertels Beskrivelse over Aarhus Domkirke Bd. II. S. 455—58, og i det ved hans Doctorpromotion 1821 udstedte Universitets-Program, p. 19—24; jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XIV. 80—81).

Commentarii critico-exegetici in quorundam Prophetarum vaticinia specimen primum, vaticinia Zephaniæ complectens. Havniæ 1805. (L. E. 1805, Nr. 39). — Forsøg til en militær Forsvarspian for Kongeriget Danmark. Kbh. 1808. (L. E. 1809, Nr. 27. 28, r. af G. L. Baden; jvfr. Minerva 1808, S. 50—71; Allg. S. 3. 1810, Nr. 282). — Aarhus Amts oekonomiske Annaler. Efter Selskabets Beslutning samlede og udgivne. I.—III. Hefte. Aarhus, 1810—11. (L. E. 1811, Nr. 5. — I 2det H. er af ham: Anvisning til Winterhvedens Dyrkning). — Deconomiske Skrifter. Første Deel. ibid. 1812. (D. n. L.: Anvisning til at

inddele og byrte en udfikket Bondegaard's Løb paa sandede og paa lærde Jorber, 2de af Landhuusholdningssekskabet belønnede Priis Skrifter).

Eusebia. Et Tidsskrift for kristelige Religionslærere. I. Bind. I.—II. Hefte. Aarhus, 1814—15.

Tentamen exegetico-criticum in iter Pauli Apostoli maritimum Cæsarea Puteolos. Dissertatio inauguralis. Arhusiæ Cimbrorum. MDCCCXXI. (L. E. 1822, Nr. 28; Ergzbl. j. Allg. S. 3. 1823, Nr. 142).

Soldats Amt, topographisk beskrevet. I. Bd.—II. Bds 1ste Hefte. Kbh. 1832—32, med Tabeller. (I. Bd. o. m. L.: Dds- og Skippings-Herreberne, topographisk beskrevne).

Laaland og Falster, topographisk beskrevne. 1ste Bind. Kbh. 1833.

Bidrag: i Fallesens Theolog. Maanedsskrift (De vigtigste Hindringer for den nye kristelig-evangeliske Psalmebogs Indførelse paa Landet, II. 153—76; Hvad er Aarsag til den stigende Ringagt for Religiositet og Moralitet blandt Almuen, og hvorved kan den standses? sftd. S. 377—442; En Paaanke i de lærde Efterretninger, sftd. S. 460—62; Hvilke Kundskaber bør den kristelige Religionslærer have? sftd. S. 601—59; — Hvad er nødvendigt, naar Religionslæreren skal kunne gaar frem med sine Samtidige? III. 217—317; — Kritisk-eregetisk Forsøg over Koseleth, IV. 1—54, 337—75; V. 481—527; VI. 253—98; VII. 445—546; X. 1—27; — Forslag til en kritisk Journal for Fædrelandets theologiske Litteratur, IV. 481—514; Eregetisk-psykologisk Udvikling af Judas's Forræderie, sftd. S. 633—48; — Hvorfor besøges vore Kirker saa lidet? V. 325—64; — Er en Forbedring i Religionslærernes Skaar, uden at falde Staten til Byrde, mulig? og hvorledes? VII. 1—106 [jvfr. sftd. S. 411—27, af D. Grundtvig, og Larsens „Gjensvar“, VIII. 35—53; L. E. 1807, S. 674—80]; — Oversættelse af Pauli Epistel til Galaterne; et Bidrag til en ny Oversættelse af det nye Testamente, IX. 549—76 [jvfr. XII. 16—25, af J. P. Koble]; — Hvorfor ringegtes den geistlige Stand? X. 121—225 [L. E. 1808, S. 727—35]; — Liturgiske Aphorismer, XI. 1—96; Bør Præsterne paa Landet besætte sig med medicinsk Praxis? sftd. S. 327—76 [L. E. 1810, Nr. 29. 30; Høst's Morgenblad 1819, Nr. 42, jvfr. sftd. Nr. 45, af Larsen]; — i Fallesens Theolog. Qvartalsskrift (Bidrag til den nye Psalmebogs og til Sangens Forbedring i Kirkerne, I. 372—402 [jvfr. Art. P. N. Lassen]; Betragtninger over Amtsprovstlerne, II. 1—46 [L. E. 1810, Nr. 31]; — i Fris og Hebe (Bemærkninger over de residierende Landsbycapellanier, 1803, II. 134—59, 193—215; Noget om de hyppige Ildsvaader, 1806, III. 193—208); — i Det Kongl. Danske Landhuusholdningsselskabs Skrifter (Hvilke ere de Aarsager, der have voldet, at Agerdyrkingen i Danmark gaar saa langsomt fremad, og hvorledes hæves disse Vanfæligheder? belønnet med en Præmie, i Ny Saml. Bd. III. S. 133—82; særskilt aftr. Kbh. 1812 [L. E. 1820, S. 147—56]); — i „Athene“ (Formodninger om Aarsagerne til de danske Landes nuværende Stikkelse, Veliggenhed og Stilling imod hinanden, Bd. III. S. 129—62). — Endvidere har han leveret mange (førstedelen anonyme eller pseudonyme) Artikler til: Kjøbenhavn's Skilber (Nogle Dnster for Danmarks og Norges Jordbrug, 1811 Nr. 16; Et Par Ord i Anledning af det inhumane Svar af Grundtvig paa den gamle Præsts Skrivelse, sftd. Nr. 83—85 [jvfr. Grundtvigs „Foreløbigt Svar“, i Aarg. 1812, Nr. 40—42, og Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. 215]; Indbydelse til et Videnskabsers Selskab for Ipen og Jylland, 1813 Nr. 12 [jvfr. „Eusebia“ Bd. 1. S. 1. S. 67—80; Bastholms Litter.

Tillæg til Slagelse Ugeblad 1817, Nr. 22); Nogle geographiske Formodninger, 1825, Nr. 71 [jvfr. sftd. Nr. 73. 78. 92; „Dagen“ 1825, Nr. 223]; Gjenivar paa de i dette Blads Nr. 73 mod mine geographiske Formodninger i Nr. 71 af samme Blad fremsatte Indvendinger, sftd. Nr. 93. 95 [jvfr. sftd. Nr. 96. 97 samt S. 1699; „Ætelegraphen“ V. 353—55, af Larsen]; Indbydelse til et vidensabeligt Biblioteks Oprettelse for den nordvestlige Deel af Sjællands Stift, 1828, S. 1450—51, jvfr. sftd. S. 1488; Prøver paa topographisk-statistiske Beskrivelser over to Amter i Danmark, Maribo og Solbets Amter, 1829, Nr. 22. 23. 24; En Indrykkelse fra Solbet, sftd. S. 1513; til Cinqvists „Læsefrugter“ 1819 (Kan Jorden forgaae, og hvorledes?) til „Freia“ og „Ny Freia“; til „Dagen“; til Aarhus Stifts-Lidende; Hempels Avis og „Bidrag til Tidshistorien“; til Dst's Archiv for Psykologie, Historie o. s. v. (Et Brev til Udgiveren, VIII. 134—35; Beretning om et Par Legater til Solbets Kjøbstæd, som ikke findes aftrykte hos Hofman i hans Fundafer, og hvoraf det ene er senere stiftet, end at det kunde forekomme der, sftd. S. 209—14; Mærkelig Trykfeil i Pontopp. Ann. Eccl. II., 855, sftd. S. 214—15; Gjenpartier af tvende Breve, hvorved Prioren i Sortebrødre Kloster i Solbet oplader benævnte Kloster 1535, efter Grev Christoffers af Oldenborg hans Samtykke, til Byen Solbet, sftd. S. 390—92; Et Gavebrev af Frederik II., i X. 311—12; Nogle gamle Brevstaber, Solbets Kjøbstæd vedkommende, sftd. S. 259—64; Forsvar for Ægtheden af Ellen Brofs Legat til Frue Alter i vor Frue Kirke i Kallundborg, af Dato 25 Juli 1400, XI. (Nyt Arch. I.), S. 176—92); til Kjøbenhavnsposten (Gjenmale mod Friherre v. Closses Paastand, paa ny fremsat i Byens Stiftsadressesavis, Tillæg Nr. 33, 1830, i Aarg. 1830, Nr. 143; Er den protestantiske Kirke en Stat i Staten? sftd. Nr. 166—67; Carl den Tiende, Christenhedens Forsvar, sftd. Nr. 179; Frederik den Sjette, sftd. Nr. 285; Dgfaa et Dnske med Hensyn paa Cholera, 1831, Nr. 165; Har Meridianen forandret sig? sftd. Nr. 168; Dgfaa Noget om Almanakken, 1832, Nr. 17; Ysora. Hvor har det hos Saxo og de gamle Annalister paa-beraabte Ysora, hvor Kongevalget i Oldtiden skete, sandsynligen ligget? sftd. Nr. 37. 38 (ogfaa i Dst's „Minerva“ III. 73—86 og oversat i Falk's N. Staatsb. Magaz. Bd. I. 1833, S. 567—73, jvfr. S. 574); Spørgsmaal om gamle Stedsnavne, 1833, Nr. 97. 157, jvfr. Nr. 122; Anmeldelse af F. Knudsen: Danmark i Middelalderen, 1834, Nr. 183. 185. 186; Nogle smaa antiquariske Udflugter, 1835, Nr. 9. 12. 13); til Dst's „Minerva“ (Nogle Evidens om at den i „Nordisk Tidsskrift for Oldkyndighed“ 3 Bd. I S. S. 180—93 omhandlede Borgvold i Vigerslev Sogn i Byen skulde have heft Æmelthorpuus og bære dette Navn efter den i vor Middelalbers Historie vefbekendte Henrik af Æmelthorp, Bd. I. S. 147—52); til „Søndagen“, Tillægssblad til „Dagen“ (Nogle Bemærkninger ved den afvigte Vinter og dens Veirilig, 1838, Nr. 21); til Dst's Supplementblade (Om Præsterne og Skolelærerne, 1839, Nr. 13. 14, jvfr. S. 63).

Han har udgivet nogle enkelte Lejlighedstaler ved en eller anden Høitidelighed, og Prædikener, hvoraf den, som han holdt den 6te Februar 1814 efter Kongeriget Norges Afstaaelse („Eufebia“ Bd. I. S. 1. S. 92—113), er udkommen samme Aar i svensk Oversættelse i Göteborg. 4to.

Ubillige Smaaopoesier og Lejlighedsdigte ere forbedneste anonymt indrykkede i Poulsens Nytaarsgaver for Damer, og i andre Tidsskrifter, f. Ex. Iris og Hebe (1803, IV. 238. 276; 1804, I. 41. 160. 274; 1806, III. 222—25). — Nogle Recensioner og Anmeldelser af Skrifter, i forskellige Tidsskrifter. — (Tildeels efter Autographum).

Larsen (Johannes Sphrain), f. d. 11te Febr. 1799 i Kbhvn af Forældrene: Dhandler Knud Larsen og Karen Sophie f. Hellebracht; tog dansk-juridisk Examen 1816; blev i Decbr. f. A. Copiist ved Kbhvns Politiret og Politiets øvrige Forretninger; 1818 Politifuldmægtig; 1819 dimitteret til Universitetet af daværende Studios. Theol. A. G. Rudelbach; underkastede sig i Foraaret 1825 den latinist-juridiske Examens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; udnævntes i Febr. 1826 til Politisecretair; i Septbr. 1828 til Politis-Assistent i Kjøbenhavn; blev i November 1831 Professor extraordinarius i Lovlyndigheden ved Kbhvns Universitet; i August 1836 Professor ordinarius og Assessor i Consistoriet; var Universitetets Rector 1838—39; blev i Januar 1839 extraordinair Assessor i Højesteret; i Juni 1841 Ridder af Danebroge; i Decbr. f. A. Medlem af det kongl. Danske Videnskabernes Selskab; deeltog, ifølge kongelig Udnævnelse, som Deputeret for Universitetet i begge Provindsalfændernes Forsamlinger 1842. — * †† 1837 Caroline f. Holm.

Systematisk Fremstilling af den danske Procesmaade, af P. G. Bang og J. E. Larsen. (Udtrykt af Juridisk Tidsskrift). I.—V. Deel, med Register. Kbh. 1837—43. — Register til Civilprocessen, af P. G. Bang og J. E. Larsen. *ibid.* 1843.

De comitiis et senatu regni Daniæ ante mutatam A. 1660 reipublicæ formam. Programma (i Anledning af Universitetets Rectorskifte og aarlige Reformationsfest). Hauniæ 1838. 4to. (For første Dele oversat og omarbejdet af Forf. i Histor. Tidsskr. I. 241—333 [jvfr. „Dagen“ 1840, Nr. 109, 111; Studier, Kritiker og Notiser 1841, S. 195]). — 3 Udtog paa Dansk i Selmers Kbhvns Univerf. Aarbog f. 1838, S. 107—11).

Om de danske Kongers personlige Deeltagelse i Retsplejen fra de ældste Tider indtil den nuværende Tid. Indbydelseskrift til Universitetsfesten i Anledning af Kongens Fødselsdag. Kbh. 1839. 4to. (Udtrykt, med nogle faa Tillæg i Anmærkningerne, i Histor. Tidsskr. I. 334—55; Udtog i Selmers Kbhvns Univerf. Aarbog 1839, S. 182—84).

Medredacteur af Stænder-Tidende for Nørre-Jylland. Viborg, 1842. st. 8.

Bidrag: i Juridisk Tidsskrift (Yderligere Undersøgelse over Kong Christian den Andens Love, Bd. XI. S. 2., S. 183—229; Bidrag til de gamle Danske Provindsial-Lovbøgers Historie, Bd. XIII. S. 2., S. 227—72; Bd. XIV. S. 1., S. 1—123; Bd. XV. S. 1., S. 1—100. (i Udtog i Kritiske Zeitschrift für Rechtswissenschaft und Gesetzgebung des Auslandes, Bd. I. S. 476—98; jvfr. M. f. L. I. 184—85, IV. 223—24; J. F. W. Schlegel om de gamle Danstes Retsfædvaner og Autonomi, S. 272—81, 303—6); Om det saakaldte extraordinære Lyvsbeviis, Bd. XX. S. 165—273; Et Responsum af det juridiske Facultet, udarbejdet af ham, ang. en Klausul i det af afbøde Geheimconferenceraad J. v. Bülow og Husfru i sin Tid oprettede Testament, Bd. XXV. S. 344—59; Systematisk Fremstilling af den danske Procesmaade, af P. G. Bang og J. E. Larsen, i Bd. 29—32. 34. 35. 37—40, see ovenf.); — i Rasb's Literaturblad (Anmeldelse af J. E. A. Koldrup-Nosenvinges Udgave af Danske Gaardsretter og Stadsretter; 1829, Nr. 38—40); — i Literatur-Tid.

(Anmeldelse af Gr. Fougner Lundhs „Bergens gamle Bylov“; 1827, Nr. 41. 42); — i Molbechs Nordisk Tidsskrift for Historie, Literatur og Kunst (Om Kongeværdighedens Arvelighed fordem i Danmark, Bd. IV. S. 1—47); — i Maanedsskrift for Literatur (Recension over E. F. Normann's Doctordisputats „de jure representationis“, Bd. III. S. 206—23, 311—28, 466—92; og over Ugreen-Ussings Criminalret, Bd. V. S. 65—83 og 119—146; jvfr. Ussings Bibl. f. dansk Lovtyndigh. I. 318—27); — i Historisk Tidsskrift, redig. af E. Molbech, (Om Rigsdage og Provincialforsamlinger samt Rigsrådet i Danmark fra det 13de Aarhundrede indtil Statsforandringen 1660, Bd. I. S. 241—333, see ovenfor; Om de danske Kongers personlige Deeltagelse i Retsplejen fra de ældste Tider indtil den nuværende Tid, sftd. S. 334—55, see ovenfor; begge oversatte af Sarauw i Falk's Archiv II. S. 1—116); — i Genealogisk og biographisk Archiv (En Bemærkning om Elden af Familienavnet „Dre“, Bd. I. S. 134—35). — (Revidert).

Larsen (L. P.), f. i Danmark; blev Gartner hos Baron Nicolai i Monrepos ved Wiburg i Finland.

Bidrag: i Have-Tidende (Om Binestoffens Behandling paa lange Ranker eller Skud, Bd. II. 1836, S. 214—17; Om nogle Træer og Busse, som deels uden Dække, deels med et Dække af Granit, have udholdt en Kulde, hvor Lovskøvet frøs, sftd. S. 217—26; Bidrag til Kundskab om det russiske Havevæsen, Bd. IV. 1838, S. 16—33).

Larsen (M.), Broder til nedennævnte Cand. Theol. Peter Larsen. Redig.: Almind. Commissions-Tid. Novbr. 1839—Maj 1840. Kbh. st. Jof.

Larsen (Ole Peter Holm), Ejer af Gaarden Stræppenborg ved Odense. (jvfr. Nordisk Kirke-Tid. 1837, Col. 105—11, 137—43, 412, 508, 524, 527—28, 574—99; 1838, Col. 174 fg., 491 fgg., samt Art. J. J. Deigaard og N. Sørensen).

En kort Afhandling om gudelige Forsamlinger. Odense, 1837. 26 S. 8. (Nord. Kirketid. 1837, Col. 816).

E. H. von Bogasø's Gyldne Stat-Kiste for Guds Børn, hvis Eiggendefæ er i Himlen. Udgivet paa ny af D. P. S. Larsen. Odense, 1837 og 1840.

Et Par Ord i Anledning af vores hellige Daabspagt. Odense, 1839. 55 S. 8. (Nord. Kirketid. 1839, Col. 812—15, 845—48, 856—60, anm. af J. E. Lindberg; „Den Frisindede“ 1839, S. 451—52; jvfr. J. P. Mynsters Dplysninger ang. Udfæstet til en Alterbog og et Kirkeritual for Danmark, 1840, S. 40—42, og D. P. S. Larsens „Skrivelse til H. H. Hr. Biskop Dr. Mynster“, i Nord. Kirketid. 1840, Nr. 28. 29. 30).

Er det godt for os her i Danmark at vi har en Enevoldsregent eller Konge; eller var det bedre at vi fik ham affat, og Regjeringen deelt imellem os selv indbyrdes? Odense, 1840. (Kbhpost. 1840, Nr. 25⁹).

Larsen (Peter), f. d. 3die Januar 1810 i Kjøbenhavn, hvor hans Faber Jens Larsen var Højer; blev privat dimitteret til Universitetet 1829, og underkastede sig den theologiske Embedsexamen i October 1833. — * $\frac{2}{11}$ 1839 Emma Anine Caroline Nielsen, en Datter af asd. Underretsprocurator Niels Nielsen.

Secretair ved det kgl. Theater; Moderen Dorothea f. Fortling. Efter foregaaende privat Underviisning blev han 1792 dimitteret til Universitetet, udmærket ved Examen Artium, saavel som ved anden Examen i det paafølgende Aar; udnævntes 1794 til Alumnus paa Borchs Collegium; studerede Lovkyndighed og Philosophi; vandt 1796 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af det Aaret iforvejen fremsatte juridiske Prøvs spørgsmål: „An testamenta jure naturæ sunt valida; et num rationibus jurisprudentiæ legislatoriæ conveniunt?“; underkastede sig i Foraaret 1797 den latinff = juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; beskæftigede sig derefter, ligesom tidligere, med at manuducere til den juridiske Embedsexamen; concurrerede 1798 med J. P. G. Debes, M. H. Bornemann og A. B. Bengson, og 1799 med J. Kragh Høst, M. H. Bornemann, E. Krohg, H. Vilsted og A. S. Ørsted til Adjunct-Embedet ved det juridiske Facultet (jvfr. Badens Univerf. Journ. VI. 63—65; VII. 168); blev med Slutningen af 1800 surnumerair, og, neppe 3 Maaneder efter, i 1801 virkelig Assessor i Hof- og Stadsretten; i Juni 1810 Justitiarius i Kjøbenhavns Politiret; 1811 Justitsraad; i April 1813 Assessor i Højesteret; 1815 Etatsraad; disputerede i October 1817 for Doctorgraden i Lovkyndigheden; blev 1821 Medlem af Justits-Directionen for det kjøbenhavnske Klasselotteri; 1828 Ridder af Danebroge; 1833 Conferenceraad; 1836 benaaded med Danebrogmændenes Hæderstegn; 1840 Commandeur af Danebroge. — * 1807 Maria Severine Kreugseldt. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationjubelfesten 1817, p. 15—17).

De jure eminente. Disp. pro stipendio Collegii Medicei. Havniæ 1796. (r. af J. Collin i „Hermoder“ VIII. S. 103—13).

De jure civitatis religionem dominantem constituendi. Diss. inaug. Havniæ 1817.

Medudgiver af: Philosophiske Afhandlinger til Sandheds, Dyds og Smags Udbredelse, I. Samling, Kbh. 1798. (Heri skrev han: Om Eftertryk, S. 210—302, r. af P. Collet i L. E. 1799, Nr. 17); ligeledes Medudgiver af: Juridisk Maanedstidende, ibid. 1802—3, 4re Bd. (Hertil leverede han: Kan man i Henseende til *onus probandi* følge de samme Grundfætninger i criminelle Sager, som i civile? undersøgt med Hensyn paa vore Love, 1802, Bd. I. S. 411—20; 560—80).

Bidrag: i Minerva (3 hvad Forhold staaer Rets- og Pligts-Begrebet til hinanden? 1799, III. 332—60; Tale, holden i det juridiske Selskab, 1800, IV. 74—87); — i Ørstedes Nyt Jurid. Archiv (Om Grundreglerne for Lovfortolkning, især med Hensyn til den danske Lovgivning, Bd. XVI. S. 1—232, jvfr. L. T. 1825, S. 423—425, og Ørstedes jurid. Tidsskr. Bd. III. S. 2. S. 41 flg.).

Lassen (Frederik) blev 1820 ansat ved den kongelige Handel i Grønland; siden Colonialbestyrer ved Julianehaab sftd.

Danser for Grønlands Vel af en læg Mand, skreven i Decbr. 1839, i „Søndagen“, et Folgeblad til „Dagen“ 1840, Nr. 31.

Rassen (Hans), Skolelærer for Besterby og Lodbvad Skole = Districter i Østved Sogn ved Veile.

Fremmede Ords Forklaring. Veile, 1833. 16 S. 8.

Rassen (Hans Christian Funch), f. 1803 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Hans Rassen var Violoncellist i det kongl. Kapel († 2° 1827); blev privat dimitteret til Universitetet 1820; studerede Theologi; constitueredes i Begyndelsen af 1830 som Lærer ved den lærde Skole i Nyborg, ved hvilken han i August 1831 udnævntes til Adjunct; afgik paa Bartpenge, da denne Skole nedlagdes i Efteraaret 1839; blev derefter Medbestyrer af Realskolen i Odense.

Rødværge mod Dr. og Professor C. F. Hornemann af H. Egge. Overs. Kbh. 1825. (anm. af N. F. S. Grundtvig i Theol. Maanedsskrift III. 75—83, jvfr. fñd, II. 288).

Musikalsk Haand-Lexicon. Et fuldstændigt Udtog af H. C. Kochs musikalske Encyclopædie, med mange Tillæg og Forbedringer af den nyere musikalske Litteratur. Samlet og oversat. Kbh. 1826, med 85 Nodetavler. (Proff's Conversationsbl. 3. Aarg. Nr. 7 og 8; Kbhvns Skilderi 1827, S. 233—34).

Rassen (Julius William Georg) blev dimitteret til Universitetet fra Borgerdybskolen paa Christianshavn 1837; studerede Theologi.

Digte, adspredte: i Kbhvns Morgenblad 1838; Rask's Morfalskævnning for den danske Almue, 1839; „Søndagen“, et Folgeblad til „Dagen“, 1840; „Salonen“ 1840 og 1841; Adressé-Avisen 1843.

Rassen (Niels) var Ejer af Hovedgaarden Rongsdal og Landvæsencommisair i Holbeks Amt; sildigere Ejer af Hjortespring og Landvæsencommisair i gamle Kjøbenhavns Amt, med Kammerraads Rang.

Haandbog for Begyndere i Landvæsenet. Udgivet af N. F. Rassen. Kbh. 1829. (M. f. L. III. 371—79).

Rassen (Niels Christian Nyborg), f. 1812 i Odense, hvor Faderen Adam Nyborg Rassen da var Stiftsfuldmægtig, siden Raadmand og Stiftsrevisor i Aalborg († 2° 1821); Moderen Christence Hauch fød Praëm († 1826), en Datter af Provst Eduard Røring Praëm, Sognepræst til St. Hans Kirke i Odense. — Han dimitteredes til Universitetet fra Aalborg Cathedralskole 1831, og tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen. Allerede i sin Skolegang lagde han sig meget efter Naturvidenskaberne; blev Lærer deri i adskillige Instituter og Skoler (bl. a. Metropolitanaskolen) i Kjøbenhavn; constitueredes i September 1839

som Lærer ved den videnskabelige Realskole i Aarhus, ved hvilken han i December 1840 udnævntes til Adjunct. — * $\frac{1}{2}$ 1842 Mariane Meier.

Grundtræk af Dyr- og Planteriget. Kbh. 1834. (L. T. 1836, S. 136—39; M. f. L. XVIII. 59).

Grundtræk af Naturhistorien til Brug ved Underviisning, af P. Burmeister. Oversat efter 3die forbedrede Udg. Kbh. 1840 (1839).

Oversigt over de danske phanerogame Planter efter Sexuallsystemet, nærmest til Brug for Eleverne af Aarhus Realskole ved praktiske Øvelser. Første Afdeling, Slægter. (72 S. 8vo); for:an i R. C. Nielsens Indbydelseskrift til den offentlige Examen i den videnskabelige Realskole i Aarhus i Mai 1841. Aarhus, 1841. („Dagen“ 1841, Nr. 139. 144).

Lassen (Niels Frederik) lærte Gartnerkonsten i Rosenborg Slotshave, og tog 1822 Gartner = Examen; blev derefter Skolelærer i Mølsby ved Frederiksbærk. — * Sophie Caroline Pægg.

Blomster = Gartneren, eller Anviisning til at anlægge Blomstehaager, opelske og pleie de skønneste og meest yndede Blomsterverter. Kbh. 1828. — Supplement til Blomster = Gartneren, eller 2den Deel, indeholdende Anviisning til at pleie de skønneste og nyttigste Træer og Busse saavel til Blomster = som Lyt = Anlæg. Med en Hauge tegning. ibid. 1829.

Samlinger for Venner af Naturen og Haugekunsten. 1. Hæft. 1ste Heite. April—Juni 1830. Kbh. 1830.

Bidrag: i Tidsskrift for Almueskolevæsenet (Frimodige Ytringer om Almueskolelærernes Stilling, Bilkaar &c. &c., i III. Hæft. 1836, S. 194—213).

Udgav: N. Lassens Haandbog for Begyndere i Landvæsenet. Kbh. 1829.

Lassen (Peter Lorens) lagde sig efter Landvæsenet; opholdt sig 1819 paa Hjortespring ved Vallerup, i Nærheden af Rjøbenhavn.

Bidrag: i „Den oeconomiske Correspondent“ 3die Hæftgang (Er det fordelagtigt, at faae St. Hans Rug i Byg? S. 37; Om Jornaars = Sædens Behandling, Nr. 12. 13. 14; Sommerstafsfodring, Nr. 23).

Lassen (Peder Nicolay), f. i Herning Skole i Hammerum Herred, Ribe Stift, d. 18de Marts 1764, af Forældrene Las Pedersen (Sivebek), Skolelærer i Herning (Annex til Rind), og Karen Nielsdatter; kom, efter at have i flere Aar underviist Børn, i Horsens Latinskole 1780; dimitteredes derafra til Universitetet 1787; tog theologisk Attestats i Octbr. 1793; blev 1799 Skolelærer i Torkildstrup paa Falster; 1803 Degn til Torkildstrup Menighed; 1833 entlediget. — * 1. $\frac{1}{3}$ 1799 Lene Thygesen († $\frac{1}{3}$ 1803), Datter af Borger og Brændeviinsbrænder paa Christianshavn, Lars Thygesen. * 2. $\frac{1}{4}$ 1804 Abelone Marie Kirstine Halb († $\frac{1}{2}$ 1837), Datter af Birkedommer Hans Peter Halb i Næstved.

Bedømmelse over Dr. J. H. Larsens Bidrag til den nye Psalmebogs og Sangens Forbedring i Kirkerne, (som er indrykket i Pastor Fallesens theol. Qvartalstr. for 1809, andet Qvartal, Side 372—402), Kbh. 1810. (L. E. 1810, Nr. 30).

Bidrag: i Nyeste Skilderi af Kjøbenhavn (Frivillige Lanter om Nyttens og Nødvendigheden af ord. Skolelæreres Ansættelse, 1815, Nr. 97. 88; Forslag om Sangens Forbedring ved den offentlige Gudstjeneste paa Landet, 1818 Nr. 15 og 31, jvfr. ssld. Nr. 36, af J. Bentzen, Organist paa Fredensborg). — (Meddeelt).

Lassen (Nasmus), f. d. 25de Febr. 1755 i Byen Heils i Haderslev Amt, hvor hans Fader Jørgen Alexander Lassen var Præst († 1783), jvfr. Rhodes Haderslev Amts Beskrivelse S. 381); Moderen Maria Johanne Georgia Creboe, en Datter af Notarius publicus Nasmus Creboe i Kbhvn. — Han blev privat dimitteret til Kbhvns Universitet 1774; underkastede sig i Octbr. 1781 den theologiske Embedsexamen (Laud.); var 1779—84 Lærer for Grev P. Ville Brahe, og kaldtes 1788 til Sognepræst for Overndrup Menighed i Fyen. † 27de April 1825. — * 1. Karen Landorphy Melbye. * 2. Bartholette Dorothea Holmer. * 3. Maria Elisabeth Laurup. — (Nekrolog, af J. Møller, i N. theol. Bibl. Bd. VIII. S. 332—40; Thaarups fædrenel. Nekrolog S. VI. S. 386—90; jvfr. det Danske Bibelselskabs 10de Aarsberetning S. 39, Sammes Maanedlige Efterretninger for Juni 1825, og det Danske Missionselskabs fjerde Aarsberetning S. 67—68; Hempels Avis 1825, Nr. 62. 74. 111; Prov. Ber. 1832, S. 203; Falck's N. Staatsb. Magaz. Bd. II. S. 718).

Om de evangeliske Brødres Arbejde blandt Hedningerne, af N. G. Spangenberg. Oversat. Odense, 1784. (L. E. 1784, Nr. 22; Jøversens liter. Progresser III. 121—36).

Bidrag: i Jøversens Almeennyttige Samlinger (Noгле Oversættelser af Sammlungen zum Nutzen und Vergnügen, i Bd. V.); i Maanedl. Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark (Brev fra ham, 1822 Nr. 4). — Flere Leilighedsdigte og Impromptu's.

Laub (Hieronymus), f. d. 10de Januar 1771 i Odense, hvor hans Fader Krigsraad Wilhelm Frederik Laub da var Tølber, senere Pakhuusforvalter ved Kjøbenhavns Toldbod († $\frac{1}{2}$ 1800); Moderen Sophie Elisabeth Risbye († 1799), en Datter af Prof. Theol., Mag. Hans Risbye i Odense. — Han deponerede i Efteraaret 1788 fra Frue-Skole i Kbhvn; fik Udmærkelse ved Examen Artium; udnævntes i Juni 1791 til Alumnus paa Ehlers's Collegium; tog i October 1794 theologisk Attestats (Laud.); blev 1799 Overlærer i Anthropologi og Religion ved Frue-Latin-skole i Kbhvn; 1801 Sognepræst for Frørup Menighed i Fyen. — * 2° 1802 Louise Frederikke Zinck, Datter af Professor Hardenaack Otto Conrad Zinck i Kbhvn. — (Jvfr. Høst's Erindr. S. 151).

Bidrag: i *Minerva* (Theaterartiklen i *Maanederne* Marts og April 1796; Januar, Marts, Maj, Juni, October, December 1797; Januar, Marts og Juni 1798; jvfr. *Rahbets Erindr.* IV. 443—44). — (Eildeels efter Meddelelse).

Laub (Gardenack Otto Courad), Foransfortes Søn; f. d. 6te August 1805 i Frørup Præstegaard; blev 1821 sat i Roeskilde Cathedral-skole, dimitteret derfra til Universitetet 1824 og udmærket ved Examen Artium, saavel som ved anden Examen i det paafølgende Aar; undertastede sig i Januar 1830 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Laudabilis et quidem egregie“; var fra Februar 1830 til December 1833 Alumnus paa Borchs Collegium; kaldtes i October 1834 til Sognepræst for Nyslinge Menighed i Fyen. — * 2° 1835 Susanne Charlotte Hedevig Johanne Løstrup, Datter af afd. Stiftsprovst Hans Peter Løstrup i Sørfjøbing.

De Philippi Apostoli in Scythia commoratione. (pro stipendio Colleg. Medicei). Hauniæ 1830. (L. T. 1830, Nr. 41).

Observationes ad vitam Johannis a Staupitz Th. Dr. illustrandam. Disp. pro stipendio Colleg. Med. Hauniæ 1832.

Den kristelige Daabs Betsignelse. Prædiken paa Fastelavns = Søndag. Nykjøbing 1842.

Bidrag: i *Scharlings og Engelstofts Theolog. Tidsskrift* (Endnu nogle Bemærkninger ved Parabeln Luc. 16, 1—13, i Bd. III. S. 1., S. 167—89); i *Oldenburgs og Kirkegaardss Nord. Tidsskr. for kristelig Theologi* (Om den kirkelige Absolution. En Apologi, foransbøiget ved Dr. Nørdrams: „Om Fornødenheden af en Reform i det kirkelige Skriftemaal“, i Bd. I. 1840, S. 179—223); i *Fjerdingaarskriftet „For Literatur og Kritik“*, redig. af E. Paludan-Müller, (Om Daabens Begreb, Bd. I. S. 1—19; Recension over E. A. S. Kalkar's Bibelhistorie, sst. S. 279—302). — (Eildeels efter Meddelelse).

Laub (Wilhelm Frederik), Nysnævntes Tvillingbroder; var, ligesom Broderen, bestemt til at gaae den studerende Vej, men opgav, af Mlyst til at lære de bøde Sprog, denne Bestemmelse, og blev i Sommeren 1822 sat i Lære hos Bogtrykker, Cancelliraad Hempel i Odense, hvorfra han 1826 som Svend rejste til Kjøbenhavn og arbejdede der i forskellige Officiner. En hjar Søsters Død 1819 havde fremkaldt hos ham en poetisk Funke, som han siden stedse søgte at udvikle ved fortsat Læsning af de bedste Digterværker; (allerede i en meget ung Alder havde Faderen lært ham at kende Goethe, Schiller og Shakspeare). Under sit Ophold i Kjøbenhavn skrev han adskillige Smaadigte, men vovede dog ikke at lade noget trykke, førend han i Aaret 1834 ved afdøde Bibliothekar hos Prinds Christian Frederik, Carl Hegers Venstab nød den Lykke at gjøre Digteren Schlessen-Schlagers personlige Bekjendtskab. Han blev i Aaret 1835 Bogtrykker i Nykjøbing paa Falster, og ved Bevilling af 13de Decbr. 1839 Udgiiver

af „Lollands- og Falsters Stiftstidende“. — * $\frac{1}{12}$ 1836 Christiane Christiane Thoma Wilhelmine Thomsen, Datter af afdøde Bankdirecteur, Etatsraad Jacob Thomsen i Kjøbenhavn.

Probe Predegod, et Digt. Kbh. 1834.

Jule- og Nytaarsgave af Forfatteren til Digtet „Prode Predegod“. Kbh. 1835. (indeh. en Samling Digte med et Anhang tildeels oversatte Psalmer).

Redacteur og Udgiver af: Lollands- og Falsters Stifts-Tidende. Nykjøbing paa Falster 1840—41. 4to; fortsattes. (fra 1ste Februar 1840; jvfr. Art. Niels Hansen (I. 568)).

Digte, adspredte: i Dehlsenslagers „Prometheus“ (Stibstømmermandens Søn, Bb. IV. S. 220—51; særskilt aftr.); i det af Kiunge udgivne og af H. P. Holst redigerede „Søndagsblad“ 1835 („Et Sommeraftslykke“ og „Aftenvandring i Høst“); i Kiunges Repertorium for Morfskabslæsning, ny Suite 1843 („En Foraarsmorgen“, optaget uden Forf.'s Bidende, men heller ikke imod hans Villie). — (Efter Autogr.). — Han antages at være Forfatter til: Eventyret paa Flyttedagen, comist Digt af Peter Hartvig Algreen. Kbh. 1829.

Lauvig.

Konst at spaae af Kort, Konst af Kort at opbage et Menneskes Karakter, og Aabenbaring af Kort. Tre Spil til Morfskab for muntre Selskaber. Efter det Lybste ved C. Lauvig. Med et color. Kobberst. Trede Udg. Kbh. (1816). — Drakket, Samvittighedsraaden og Chaos, tre Spil for muntre Selskaber, udgivne ved C. Lauvig. ibid. 1821.

Laurberg (Hans Hatting), en Søn af Lold- og Consumtions- Kasferer Laurig Laurberg i Svendborg (f. 1745, † 1817) og Elne Cathrine Hatting; blev f. 1781 i Skanderborg, hvor Faderen da var Consumtionsforvalter; deponerede som Privatist fra Svendborg i Foraaret 1799; underkastede sig i Maj 1803 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev i April 1808 Alumnus paa Walkendorfs Collegium; 1817 Sognepræst til Hedensted og Dalby i Aarhus Stift. † 8de Marts 1827. — * Marie Sophie Petersen.

G. G. Bredow's Haandbog i den gamle Historie. Tilligemed et Udkast af de Gamles Geographie efter Bosf. Oversat med enkelte Anmærkninger. Kbh. 1809. (L. C. 1810, Nr. 21, r. af J. Møller).

Bidrag: i Videnskabelige Forhandlinger ved Fyens Stifts Landemøde (Om Aarsagerne til Munkelivets Oprindelse og Udbredelse indtil Benedict fra Murcia, i Bb. II. S. 1. S. 112—39).

Laurberg (Peter), Nysnævntes Broder; fød 1782 i Skanderborg; blev dimitteret til Universitetet som Privatist fra Svendborg i Foraaret 1799; theologisk Candidat (Haud illaud.) i October 1804; i Juli 1816 ordineret Katechet og første Lærer ved Borgerstolen i Skanderborg; i April 1830 Sognepræst for Nykjøbing, Lødderup og Elso i Aalborg Stift; i Juni 1834 tillige Provst for Sønder- og Nørre-Herred paa

Nors; i Marts 1835 Sognepræst til Rjøge og Dfsemagle i Sjælland.
— * Cathrine Elisabeth Mürer.

Kortfattet Fædrelands-historie tilligemed et Anhang af Fædrelandsdets Geographie for Borger- og Almueskoler. Aarhus, 1818. 2det Dplag. Odense, 1826.

Ledetraad ved den første Underviisning i Naturvidenskaberne. Kbh. 1824.

Bidrag: i Elmquist's „Læsefrugter“ (Constantinopels Erobring af Tyrkerne, 1453, i Bd. XXVI. 1824, S. 1—18, jøft. Conversationsbl. 1824, S. 92—93).

Laurigsen (C. R.).

Formaning til ei at unddrage sig Fornuftens Beilebelse ved Theologiens Studium. Tale af Prof. Dr. J. Gurlitt, oversat. Kbh. 1826. („Daagen“ 1826, Nr. 271).

Lausen (S. S.).

Læsning for Ungdommen; oversat efter det Tydske. Horsens 1837.

Blomsterkurven. En Fortælling; oversat fra det Tydske og tilegnet den danske Ungdom. Viborg 1840. Med 1 Kb.

Almuc-Bennen, et Ugeblad til Nytte og Nørv. I. Aargang. Aarhus 1849. 4to. (fortf. af E. N. Kirkerup).

Lausen (J. C.), Pseudonym; see J. E. Lange.

Lausen (J. D.), Institutbestyrer i Frederiksberg.

Udtoq af Fædrelandets Historie. 1833.

Lautrup (Jørgen Hjort), f. d. 28de Marts 1798 i Kbhvn, af Forældrene: Cancelliraad Christian Nicolai Lautrup, Bogholder ved den kgl. almindelige Enkekasse († 1½ 1817), og Dorothea Cathr. f. Knoph; blev 1815 bimitteret til Universtetet af den daværende theologiske Candidat J. Ph. H. Beck (nu Provst og Sognepræst i Nby, ved Rallundborg); underkastede sig i Juli 1824 den theologiske Embedsexamen og erholdt Charakteren Laudabilis et quidem imprimis egregie; var fra November 1824 til November 1829 Alumnus paa Borchs Collegium; blev i Juni 1830 Sognepræst til Rjøng i Sjælland; i September 1838 tillige Provst for Hammer og Thybjerg Herreder i Præsto Amt; i Juli 1839 Sognepræst til Hammer og Lundsby Menigheder sftd.; i Marts 1842 Medlem af Amtsraadet for Præsto Amt; i September 1843 Ridder af Danebrog. Bandt 1835 en Præmie af det evangel. kristel. Prædikelegat. — * Sophie Cathrine Testman.

Disquisitio de primæva ecclesia Smyrnensi, pro stipendio Collegii Medicei. Havnæ 1825.

Disquisitio de morte voluntaria ad quæstionem præparandam, nam principium mere rationalisticum ad omnes actiones humanas deliniendas sufficiat. Pars prima,

pro stipendio Collegii Medicei. Havniæ MDCCCXXVI. (L. T. 1827, S. 132—39, r. af J. E. Sibbern). — *Disquisitionis de morte voluntaria applicatio ad conditionem principii moralis accuratius definiendam. Pars secunda, pro stipendio Colleg. Med. ibid. MDCCCXXVIII.*

Disquisitio de vi precum ad bona externa nobis concilianda, qva nonnullorum in N. T. locorum explicatio præparabitur; pro stipendio Collegii Medicei. Havniæ 1829.

Prædikener, holdne i Kjøng Kirke. Kbh. 1833. (anm. i L. T. 1835, Nr. 1 og 2, af J. Jensen; M. f. L. XV. 226—40, af L. J. N. Høyberg; Christel. Kirketid. 1834, S. 22, af C. A. S. Raskar).

Ved Fru Dorothea Catharine Laurups Begravelse. Kbh. 1835.

Leilighedstaler. Kbh. 1836.

Prædiken holden ved Dionysii Landemøde i Næsfilde 1839, indført i „*Acta Synodi Dionysianæ, habitæ die 2 Octobris 1839*,” S. 41—54.

Leerbeck (Hans), f. d. 24de December 1774 i Næsfilde, af Forældrene Kjøbmand Erich Leerbeck og Sara Margaretha fød Schiøtz; dimitteredes fra sin Fødebyes Latinskole 1792; tog i det paafølgende Aar anden Examen med Admærkelse og i October 1796 theologisk Embedsexamen med Charakteren „*Haud illaud.; specimen scriptum Censoribus laude dignum visum est*”; blev 1800 Sognepræst for Nordstrøms Præstegjæld paa Færverne, og i Maj 1807 for Ringe Menighed i Fyen. † 19de October 1834. — * $\frac{27}{7}$ 1800 Johanne Frederikke Bergmann († $\frac{18}{8}$ 1839), Datter af Skibscapitain Bergmann i Kjøbenhavn. — (Hans Levnet i efterfølgende Skrift, S. 69).

Forsøg til en Beskrivelse over Ringe Sogn. Odense, 1826. 4to. (Trykningen betofset af Geheimeconferenceraad J. v. Bülow til Sanderungaard). — (Efter Autogr. og Meddelelse).

Lehmann (Friderich Ernst Julius), næstældste Søn af nedensnævnte Conferenceraad M. C. G. Lehmann, er f. i Kjøbenhavn d. 22de December 1813, blev tidlig indstreven til Søcadet=Academiet og underkastede sig i 1826 den for samme anordnede Afgangsexamen; sendtes, for praktisk at blive indsojet til Søvæsenet og Sølivet, med Briggen St. Croix, som Volontair til vor vestindiske Station, og indtraadte snart efter at han, efter 15 Maaneders Fravær, i August 1827 derfra var vendt tilbage, i sit Nummer paa Akademiet; blev d. 18de Aug. 1833 Officer, ved hvilken Lejlighed han erholdt den Gernerste Cresemedaille. I de paafølgende Aar var han udkommanderet, 1834—35 paa Bagtskibet ved Helsingør, 1835 med Fregatten Bellona til Middelhavet, 1836 med Cadetskibet paa en Dvelfestour til Rusland, og 1837 med Briggen St. Thomas til Vestindien. Det paafølgende Aar paadrog han sig imidlertid her ved overdroven Anstrængelse en

Blodfyrtning, som nødsagede ham at tye til Land, og, da Skibet vendte hjem til Danmark, at forblive i Vestindien. Han tilbragte her over 3 Aar, og tiltraadte, efter imidlertid ($1\frac{1}{2}$ 1841) at være oprykket til Premierlieutenant, Hjemreisen i Sommeren 1841, men døde i Kattegattet den 13de August f. A.

Bidrag: i Archiv for Søvaesenet (Om Bindene paa Havet imellem og i Nærheden af Bendekrebsene, Bd. IX. 1837, S. 261—88); — i Nyt Archiv for Søvaesenet (Om Marinens Midler til Øvelse for Officerer og Mandskab, Bd. I. 1842, S. 119—30. — I en indledende Bemærkning bebudede Udgiveren, at flere andre Afhandlinger af L. vilde følge, men dette er hidtil ikke skeet. — (Efter Meddelelse).

Lehmann (Georg Martin Ludvig), en Søn af Porcelainsmaler P. H. Benjamin Lehmann og Juliane Eleonore f. Bessern, blev f. d. 19de Juli 1783 i Kbhvn; var Secondlieutenant ved Kjøbenhavns Infanteri-Regiment, derefter Premierlieutenant ved Prinds Christian Frederiks Regiment; blev i Marts 1829 Told- og Consumtions-Underbetjent i Kbhvn. † 1831. — * Margrethe Hebevig Dbdrup († $\frac{2}{3}$ 1829 i Kjøbenhavn), Datter af S. Dbdrup, Fuldnægtig ved Porcelainsfabriken.

Regnebog, bestemt til Skolebrug for Begyndere, eller dem, der uden Underviisning ønske at lære denne Videnskab. Kbh. 1820.

Lehmann (Martin Christian Gottlieb), f. d. 16de Marts 1775 i Haselau ved Aletersen (i Holstien), hvor hans Fader Johann Gottlieb Lehmann var Præst; besøgte Gymnasiet i Altona; studerede i Göttingen først Theologi, dernæst Philosophi og Naturvidenskaberne; vandt i Juni 1798 en Præmie ved det göttingiske Universitet for en Afhandling „*De sensibus externis animalium exsanguium, insectorum scilicet et vermium*“; erholdt sammesteds den philosophiske Doctorgrad 1799 for den første Deel af en Afhandling „*De antennis insectorum*“ (Hamburgi 1799); opholdt sig derefter i London og Paris; fik 1803 Tilbud om Ansættelse som ordentlig Professor i Naturhistorien i Moskwa, hvilket han ikke modtog; blev 1804 Assessor i Deconomi- og Commerce-Collegiet i Kjøbenhavn; 1808 Secretair i Commissionen angaaende Drettelsen af et Museum for Naturvidenskaberne; 1809 Committeret i nysnævnte Collegium og Medlem af Fabrikdiractionen; i August 1810 Justitsraad; 1816 Committeret i General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet; i Februar 1817 Statsraad; i October f. A. Fabrik-Directeur (indtil Octbr. 1831); i April 1829 Meddirecteur for det kongl. naturhistoriske Museum; i Octbr. 1831 Departementschef for Canal-, Havne- og Fyrvaesenet i Danmark og Hertzugdømmerne; i Novbr. 1832 tredte og i Juli 1834 første Deputeret i Gen. Toldkammer- og Commerce-Collegiet; 1836 Ridder af Danebroge;

i Decbr. 1840 i Raade entlediget som Deputeret og udnævnt til Conferenceraad. — * 1. \S 1809 Frederikke Lovise Bøch (\dagger \S 1834), Datter af Etatsraad, Borgemeister Peder Bøch i Kjøbenhavn. * 2. Frederikke Walzer. — (Jvfr. Lübkers u. Schröders Ver. I. 342—43; Callisen's Medicin. Skriftsteller-Ver. XI. 210—11, XXIX. 503. — Hans Portrait: sec. Chretien, inv. du Physionotrace a Paris. 12; af Bærensen, 1844, Folio).

Græstangs Brug til Udstopning af Puder og Matradser, og dens rigtige Behandling til saadan Anvendelse istedet for Krøllhaar. Efter allerhøieste Befaling udgivet gjennem det kongelige General-Land-Decon. og Commerce-Colleg. Rbh. 1812, med 1 Kb. (Prov. Ver. 1813, III. 362—64). Siden indrykket i Handeltidenden 1813, Nr. 11—12, hvorved ogsaa Kobberet findes; et kort Udtog heraf i Konstflids Selsk. Skrifter Bd. II. S. 6. S. 309 fig. Paa Tydskt er Afhandlingen udkommen under Titel: Der entdeckte Nutzen des Seegrases zum Füllen der Kissen und Polster, Kopenh. 1814, overs. af Capitain v. Wehr (jvfr. Handeltid. 1818, Nr. 44, S. 175); tillige oversat paa Svensk og Fransk.

Medudgiver af: Handels- og Industrie = Tidende for 1810—1814. Rbh. 4to.

Bidrag: i E. U. D. v. Eggers's Schlesw.-Holstein. Landeszeitung (Ueber das Alter und den Ursprung der Zonderschen Spitzen-Manufactur, 1807, St. 11, S. 111; paa Dansk i Handeltid. 1810, Nr. 66); — i Efterretninger fra Selskabet for indenlandskt Konstflid (Om Traad af Drefener, Bd. I. S. 185—87; Kurvebetning, sftb. S. 277—80); — i Duffens Nye oeconomicke Annaler (Om Uarsagerne til Fiskeriernes Aftagelse i Danmark, og om Midlerne til at have dem igjen, Bd. III. 1817, S. 161—95; særskilt afr. Rbh. 1817); — i Vidensk. Selsk. naturvidenskabel. og mathem. Afhandlinger (Meddelelser om en nylig dannet Steenmasse i Helsingørs Havn, i V. Deel. S. XXIV.—XXXI.); — i „Forhandlinger ved de skandinav. Naturforskeres andet Møde 1840“, Rbh. 1841, (Om Pæleormen, Teredo navalis, og et naturligt Værn imod Samme, S. 291—94; jvfr. Dens „Fis“ 1843, S. 295—97).

Behmann (Peter Martin Orla), Nysansfortøes ældste Søn, er fød i Kjøbenhavn den 19de Maj 1810. I hans første Underviisning, der meddeeldes ham af hans Fader, spillede Naturvidenskaberne en stor Rolle; men inden han af disse fik modtaget noget egentligt Udbytte, fattedes han først i Petri Menigheds Realskole, og — efter at dennes Latinklasse, i hvilken han i en meget ung Alder var indkommen, 1824 var opløst, — i Borgerbydsskolen i Kjøbenhavn, fra hvilken han 1827 dimitteredes til Universitetet med Udmærkelse; studerede derefter Lovlyndigheden; underkastede sig i Foraaret 1833 den latin-sk-juridiske Examens theoretiske og i Foraaret 1835 sammes praktiske Prøve, begge med bedste Charakter. I sine Studenterdage var han en virksom og vækkende Deltager i Studenterforeningens forffjellige Debatter; og i den demokratiske Organisation, der i vore selskabelige Foreninger lidt efter lidt banede Vej for Afløsningen af de bureau-

kratistiske Styrelsesformer, havde han en væsentlig Andeel. For Fakkéltoget, der bragtes Professor Clausen, indkaldtes han til at aflægge Universitets-Rectoren Regnskab; og for sin Beretning om Toget havde han en interessant Debatte med Politimesterens Medhjælp (Thomsen), den første i sit Slags, men efterfulgt af mange andre. Senere stod han desuagtet i Spidsen for det improviserede Tog til Capitain Tscherning, da denne havde faaet sit consilium abeundi. Foretog sig i Efteraaret 1833 en Rejse i det nordlige Tydskland og tilbragte saa Vinterhalvaaret 1833—34 ved Universitetet i Berlin, hvor han især studerede Romerretten og de preussiske Forholde. Efter Hjemkomsten herfra havde han i en Række af Aar — ifftun afbrudt ved en Rejse paa nogle Maaneder til Norge — Fuldmagt hos forskjellige Hof- og Stadsretsprocuratorer, men fortsatte samtidig sin offentlige Virksomhed. Han var saaledes med at stifte Industriforeningen (— for denne og den senere dermed forbundne merkantile Industriforening ubarbejdede han den vidtløftige Comiteebetænkning om Barelatterier samt Ansøgningen om en Bazars Dprettelse); var ogsaa een af Væseforeningens Stiftere; tog en levende Andeel i 28de Majs-Gilderne, i Trykkefrihedsselskabets Udvikling og dets politiske Demonstrationer, i de slesvigiske Stridigheder o. s. v. — Sine Bestræbelser fortsatte han, da de konstitutionelle Bevægelser ved Christian den 8des Thronbestigelse fik et kraftigere Liv. Studenternes første Adresse udgik i det Væsentlige fra ham, og ligeledes Borgerstandens Adresse; en ringere Andeel havde han i Borgerrepræsentanternes Kroningsadresse (i det væsentlige affattet af Hvidt), ligesom i Kjøbenhavns Constitutionspetition. Valgtes 1840 til Borgerrepræsentant i Kjøbenhavn, og i Slutningen af samme Aar til Deputeret for det 8de Kjøbstadsdistrict (Evensborg, Faaborg, Rudkjøbing og Nyborg). I de første Dage af næste Aar paadrog han sig ved en Tale, han holdt i Nykjøbing paa Falster, en Generalfiscalaction, ledsaget af Subpension fra Borgerrepræsentantskabet; og d. 20de Januar 1842 idømtes han af Højesteret et tremaanedligt Fængsel. Endnu samme Aar mødte han dog som Stænderdeputeret i Roeskilde. Derpaa rejste han i Begyndelsen af November s. A. til Paris, hvor han tilbragte Vinteren og studerede Frankrigs nyere Historie; rejste i Foraaret 1843 til Rom og Neapel, berejste Sicilien (Palermo, Messina, Catania), besteg Vtna, og gik over Genua, Mailand, Schweiz og Tydskland hjem; ankom til Kjøbenhavn i Slutningen af August 1843 (jvfr. Fædrel. IV. 1843, Nr. 1339); fik i Novbr. s. A. Tilladelse til at aflægge den befalede Prøve som Advocat i Højesteret (om hans Indledningsforedrag ved Prøvens Afslæggelse see "Fædrelandet" V. 1844, Nr. 1502), og d. 17de April 1844 Bestalling som Højesterets-Advocat. — (Biographi, forf. af Fr. Barfod, i Skandinavisk Folke-Kalender for 1843, S. 99—118, med rylographeret Portr.; "Ulmuevennen" 1842, Nr. 19. 20;

„Falken“ 1843, Nr. 1 og flgg. m. lithogr. Portr. — Portrait i Poetisk-politisk Nytaarsgave af G. Siesby, 2. Aarg. 1840; lithogr. 1841; malet af Bærensen, lithogr. 1842; (Kvæstykke) 1842; st. i Kob. f. A.; tegnet af Skovgaard, xylogr. af Flinck, f. A., samt i 1ste Forsættelse af Almanak eller Huuskalender for 1842, udg. af Fr. Frølund og Flinck; udfaaeret i Elfenbeen 1842. — Büste i Gips, af G. Barsugli 1842; pousseret i Por, f. A.).

Tre franske Taler, af Chateaubriand, Courier og Dupin, frit oversatte af J. F. Giødwad og D. Lehmann. Kbh. 1835. (Kbhpost. 1835, Nr. 279).

Forsvarstale, holdt for Højeesteret i den mod ham anlagte Generalfiscal-Action, Onsdagen den 1de Januar 1842. Kbh. 1842. Andet Dplag. *ibid.* eod. (jvfr. T. f. L. o. K. VII. 119—83; 187—209). Oversat paa Tydsk. Kiel 1842.

Medarbejder i „Kjøbenhavnsposten“ fra Efteraaret 1835 indtil Foraaret 1839; i hvilken Tid han til dette Blad, især under Giødwads Redaction, leverede en Mængde større og mindre Artikler om Finantterne, Tolomillionspørgsmaalet, Trykkefriheden, det danske Slesvig, Jødernes Valgbarhed o. s. v. (jvfr. Skand. Folketaler 1. 107—8); om hans Strid med S. Kierkegaard (i Flyveposten) ang. Messr. af 1ste November 1837, see Kbhvnsposten 1838, Nr. 15. 16. 19. 38. 43. 96. — Medudgiver af „Fædrelandet“ (et Dagblad, Kbh. st. 4to) fra dets Begyndelse d. 7de Decbr. 1839; var ansvarlig Redacteur af dette Blad fra d. 28de Marts til d. 11te Maj 1841 (j: Nr. 476—516).

Bidrag: i Maanedsskrift for Literatur (Anmeldelser af: Grev F. A. Hofsteins „Om de danske raadgivende Provindsialstænders Væsen og Værd“, VII. 156—88; B. Einarssøns „Om de danske Provindsialstænder, med specielt Hensyn paa Jøland“, sftd. S. 523—37; J. Stangs „Systematisk Fremstilling af Kongeriget Norges constitutionelle eller grundlovsbestemte Ret“, XII. 289—361); — i „Fædrelandet“, udg. af David (Om vore raadgivende Provindsialstænders Betydning, I. Nr. 4; Om Provindsialstændernes Petitionsret, sftd. Nr. 7; Det første Præjudicat efter Plac. af 1ste Novbr. 1837, IV. Nr. 167; Om det den jydse Stænderforsamling forelagte Udkast til en Anordning angaaende Straffen for Tyveri, Bedrageri, Falck og andre dermed beslagtede Forbrydelser, sftd. Nr. 195. 196 og Tillægsblad til Nr. 196; Nogle Bemærkninger om den rette Anvendelse af Pl. 2. Octob. 1810, V. Nr. 58. 59; Om Industriforeningen og dens Virksomhed, i Ny Række I. Aarg. Nr. 3. 4; o. s. v. o. s. v.); — i „Danst Folkeblad“ (Om en Forening af de danske Stænders tvende Afdelinger, IV. Aarg. Nr. 20. 23—24. 25; Bidrag til Bedømmelsen af vor nærværende Trykkefrihedstilstand, sftd. Nr. 28—31, ogsaa særskilt trykt, 56 S. 8., jvfr. sftd. S. 142—14, 150—55); — i Litteraturtidenden (Kritik af Welshagens „Norges Dæmring“, 1835, Nr. 20).

Fortale til den danske Oversættelse af: Marianna af M. Jules Sandeau. 1.—2. Deel. Kbh. 1840. (T. f. L. o. K. VI. 446—48; „Dagen“ 1840, Nr. 137; Berf. Tid. 1840, Nr. 148). — (Eildeels efter Meddelelse af Fr. B.).

Lemming (Novel), Son af Kongl. Post-Transportforvalter Søren Lemming i Nyborg († 1818) og Sophia Amalia f. Schyum, blev f. d. 26de October 1792 i Nyborg; besøgte sin Fødebyes lærde Skole; blev derfra dimitteret til Universitetet 1809, og udmærket ved Examen Ar-

tiim saavel som ved anden Examen i det paafølgende Aar; udnævntes i November 1811 til Alumnus paa Waffendorfs Collegium, og tog i April 1815 theologisk Attestats med Charakteren „Laudabilis et quidem imprimis egregie“; lagde sig imidlertid fortrinlig efter de østerlandske Sprog som og de øvrige til lærd Indsigt i Theologien fornødne Videnskaber; disputerede for Doctorgraden i Philosophien 1817, og tiltraadte derpaa en videnskabelig Udenlandsrejse, hvortil han, foruden kongeligt Stipendium, havde Understøttelse af Geheimeconferenceraad J. v. Bülow til Sanderumgaard; besøgte Tydskland, Schweiz, Frankrig, og drog derpaa til Spanien, hvor han i et Par Maaneder opholdt sig paa Escorial for at benytte de derværende østerlandske Haandskrifter; vendte i Begyndelsen af Octbr. 1819 tilbage til Madrid for tilføes at rejse til Italien, men døde under sit Ophold i denne Stad d 28de October 1819. — (Jvfr. Müllers Histor. Efterretninger om Nyborg latinske Skole III. 70—74; Engelstofts Efterretninger 1823, S. 180; Jagemann's Reiselære I. 128; Rahbeks „Hesperus“ II. 81—82).

Commentatio philologica, exhibens specimen libri arabici (Ithaf-elachdsa etc.) auctore *Kemaloddino Muhammede Ben Abu Scherif*, ex Codice Manuscripto Niebhriano Bibliothecæ Regiæ Hauniensis excerptum. Diss. inaug. Hauniæ MDCCCXVII. 4to. (L. T. 1817, Nr. 35, r. af J. E. Rasmussen; Allg. S. J. 1818, I. Nr. 33, S. 257—64).

Bidrag: i Nyerups Magazin for Rejseagttagelser (Breve fra Frankrige og Spanien i 1818 og 1819, i Bd. II. S. 23—99; overs., for saavidt de angaae Spanien, paa Tydsk i Morgenblatt für gebildete Stände Octobr. u. Novbr. 1821); — i Møllers N. theol. Bibl. (Om Theologiens Tilstand i Frankrig 1818, Bd. IX. S. 201—202).

Lemos (Jofva de).

Bilde Stud, en Samling af blandede Digte. Aalborg, 1833.

Lembigh (Otto), f. d. 11te September 1758 i Windbyholt Kro i Sjælland. Faderen Friderich Lembigh var da Gjæstgiver, blev siden Forpagter af Hovedgaarden Lindersvold, og dernæst (1778 ¹⁹) Auctions-directeur i Kjøbenhavn; Moderen var Elisabeth Kirstine Dttøsen. — Sønnen blev 1777 dimitteret til Universitetet fra Herlufsholms Skole; underkastede sig i Marts 1781 den theologiske Embedsexamen (n. c.); blev 1784 Copiist i det kgl. danske Cancelli; tog 1789 dansk-juridisk Examen; blev i Decbr. s. A. beskikket til Bysfoged i Thisted, samt Herredsfoged i Hillerslev og Hundborg Herreder; fik i Decbr. 1792 Bevilling som Procurator ved alle Over- og Underretter i Danmark, Højesteret og Hof- og Stadsretten i Kjøbenhavn undtagne; blev i Juni 1795 Landvæsenstommis-sair i Thisted Amt; i October 1798 Birkedommer ved Kronborg Birk; i

August 1806 tillige Virkedommer og Skriver ved Kronborg Geværfabrik eller Hellebets Virk; 1810 Ridder af Danebroge; 1811 entlediget fra Dommerembederne med Forbeholdende af Auktionssdirecteursjefest; ejede og beboede Gaarden Kloverholm i Esbønderup, Frederiksberg Amt. † 24de August 1834. — * 1791 Elise Johanne Drønes, en Datter af Proprietair Christen Drønes til Hellefildgaard paa Thyholm. — (Jvfr. „Dagen“ 1834, Nr. 212; Døt's „Materialier“ Nr. 87 og 88; „Minerva“ 1800, I. 185).

Uparitfke Betænkninger over Hr. Conferentsraad Bangs Afhandling om Bondestanden i Danmark. Kbh. 1786. (L. E. 1787, Nr. 14). — En Landmands Betragtninger over Bondens Frihed, og den Maade, paa hvilken den kunde virkes uden Proprietærenes Tab. *ibid.* eod. (L. E. 1787, Nr. 9). — Politiske Betragtninger over Prof. Gamborgs philosoph. Afhandling om Børnedskabet, tilkømede uparitfke Anmærkninger over Brevene fra en Fædrelandets sande Ven. *ibid.* 1787. (L. E. 1787, Nr. 14). — Mine Tanker om Kammerherre Buchwalds Tanker foranledigede ved Bangs Afhandling. *ibid.* eod. — Tvende Afhandlinger belønnede af det kongl. Landhuusholdningselskab. *ibid.* 1789. (L. E. 1789, Nr. 34; Kritik XI. S. Nr. 4).

Aftenlæsning for Bønder eller Agerdyrkingens vigtigste Grundsætninger, fort sammendragne. Kbh. 1821. (L. E. 1823, S. 267—69).

Bemærkninger ved Hr. Landvæfenscommissair Dalgas's Lærebog i Agerbruget. Kbh. 1825.

Bidrag: i *Minerva* (Om man kan tvinges til at opdrage sine Børn, 1789. IV. 113—31; Noget om et dansk Jordegodes Beskyrelse, efter det Tydske af Garve, 1795. II. 350—68); — i „Samleren for Landboen“ (En Samtale med en Sjællandsk Bonde og hans Kone (inh. adskillige landoconomiske Raad), Bd. I. S. 3, 1789, S. 235—73); — i det kongl. Landhuusholdn. Selsk. Skrifter (Underretning om Thyboe-Dstens Tilberedelse, samt Aarsagen til dens særdeles Smag, med tilføjet Betænkning hvorvidt samme Smag kan meddeles andre Dste eller ikke. Et Priis-skrift, som vandt det kongl. Landhuusholdn. Selskabs 1ste Sølvmedaille 1791, i Bd. VI. S. 409—24, særskilt aftr. Kbh. 1800. [L. E. 1801, Nr. 13]; Om Høbjergning, i *Ny Saml.* Bd. IV. S. 453—504, særskilt aftr. Kbh. 1817); — i *Lærde Efterretninger* (Recension over K. Aagaards Beskrivelse over Thy, 1804 Nr. 35. 36); — i *Muffens oecon. Annaler* (Om Aarsagen til Rugens Misvært, Bd. VII. S. 11—17); — i *Sammes Nye oeconom. Annaler* (Forsøg med at gjøre Klever til Hø efter den Klapmeierste Maade, Bd. I. S. 3—7; Forsøg med at gjøre Græs, voret paa Røddynd, ved den Klapmeierste Maade til et behageligt Foder for Dvæget, *ibid.* S. 214—19); — i *Efterretninger fra Selsk. for indenl. Konstflid* (Om Konstfliden i Cronborg District og Aarsager, der hindre dens Opkomst, Bd. II. S. 1—27); — i *Veterinair-Selskabets Skrifter* (Forslag at indføre Pudler istedetfor glathaarede Hunde, med Anmærkninger af E. N. Viborg, i D. II. S. 183 *fg.*; *jvfr.* L. E. 1814, S. 94); — i *Kjøbenhavn's Skilderi* (Om Vejene i Cronborg District, 1813, Nr. 19. 20; Om Friaegter, 1828, Nr. 24—31); — i *Landoconomiske Tidender* (Noget om Gjødning og dens Behandling, IV. 140—55 [*jvfr.* *ibid.* S. 156—61, af J. Chr. Drewsen]; Om Cronborg Districts Landoconomie, *ibid.* S. 349—54; Noget om Udsæd, VI. 40—51; Brev til en Ven, VII.

3'—47 [jvfr. Drevsens Evar, sftd. S. 48—68, samt S. 367—76]; Brev til Drevsen, sftd. S. 261—67); — i Nye Landoecon. Tidender (Et Brev til J. C. Drevsen, I. 348—50); Et Par Huusraad, det ene for Blodpis og det andet for Frommehyge hos Dvæg, IV. 75—79; En landoeconomisk Bemærkning, sftd. S. 8ⁿ—81; Hvorledes kan Landmanden ledes og forbindes til at producere reen Eed? V. 114—32; Noget om fri Pagtning, tilligemed enkelte Henpeg paa eet og andet, som staaer i Vejen for det danske Landvæsens Fremskridt, sftd. S. 176—92; Underretning om det paa Gaarden Klosterholm indførte Agerbrug, og hvad dermed staaer i Forbindelse, VII. 431—56); — i Halds Tidsskr. for Landoeconomi (Kan endnu noget Almeennyttigt foranstaltes til det danske Landvæsens Opkomst, og hvad er det, hvorpaa Opmærksomhed især bør henledes? I. 145—72; Noget om Rust og Brand paa Planterne, II. 20—48; Om hans Afskrift, sftd. S. 436—38; Bemærkninger ved Grev Ekehøns i det danske Sprog overfatte Skrift om Hesteavl og Beddeløb, med Hensyn til, hvorvidt hans Pittinger kunne blive anvendelige paa Danmarks Hesteavl, III. 245—319, jvfr. „Bemærkninger“ hertil, sftd. S. 319—36 og Lemvighs Evar sftd. S. 237); — i Maanedsskrift for Hesteavl og Hestehold (Betragtninger over Hesteavlens i Danmark med Forslag til dens Forbedring, samt Bemærkninger over adskillige nye Skriver, III. 255—313; Beviis for: at engelske Fuldblodsheste er en ved Kunst og stor Beføstning frembragt Bastardrace; at Beddeløb er et Forlystelses- og Hazardspil — en Datter af Rigdom og Overdaadighed, — der ei i Danmark bør anvendes som Middel til Hesteavlens Forbedring m. m., IV. 118—70; jvfr. Halds Tidsskr. f. Landoecon. III. 318—19).

Lengnick (Johan Carl Louis), af en gammel østerrigsk Familie, Søn af Student og Musik-Informator Carl Leopold Lengnick († 1/4 1816) og Johanne Marie Holte († 1808), er f. d. 2den Februar 1796 i Kjøbenhavn; frekventerede det v. Westenste og Brendstrupske Institut, deponerede 1814, og tog i Foraaret 1822 den fuldstændige juridiske Embedsexamen (H. ill.). Efter at have været Volontair i 1 Aar under Rentekammeret og siden i 3 Aar under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet, blev han den 25de November 1831 Copiist under Kjøbenhavns Magistrat og d. 17de Febr. 1842 Fuldmægtig under den Kongl. Band-commission. I 1824 var han bleven Capitain i Kongens Livcorps, ved hvilket han nu, siden 1ste April 1843, er Regnskabsfører. — * § 1830 Christine Elisabeth Prytz, en Datter af afd. Krigsassessor og Postfører Christian Prytz og Hustru Helene Elisabeth Smith.

Stamtavler og Genealogier over Familierne: Aikermann & Stendrup; Aplefeldt-Kaurvigen; Povl Ancher; N. J. Arff; Bagger, Henrik, Jens, Niels, Rudolph Moth; v. Bardenfleth; Barnholt; Barthling; Beckman a.; S. S. Bentzen; Christian Benzou; J. L. Bernth; A. A. Biørn; Jens Mathias Blicher; N. S. Bloch; Brock-Bredahl; N. Brock; Brock-Collstrop; Brorsen; Povl Bruun; Brunow; Pudde; Isaac Andreas Cold; J. A. Cellner; Døsfel; Egede; Jørgen Elers; Fr. Fabricius; Fabricius-Lengnagel; Falkenskjold; C. M. de Falsen; Femmer; M. Fischer; Fiensborg; Fontenay; Friedenreich; v. Fonsø; Ginckelberg; Glærup; P. N. Goishe; Gottwaldt; Grodtshilling; Grove; v. Güldenkrone; C. v. Güldenlove; v. Güntelberg; Götsche; Haffner; Hage; Hahn; N. Hald; Hammerich I, II.; v. Harbou; J. Haren;

Seerfordt; Seering; Heggelund; Heining; E. Hengst; P. Hersleb; Hinkeldey; Hirschbach; v. Hoff; D. Holt; Holmsted; H. P. Holt; N. N. Holt; v. Holsten; E. F. Holten; v. Holten; H. Holtermann; J. Horn; Hornemann; J. M. Hvib; M. Høeg; Jacobi; E. Jacobsen; N. J. Jesen; Simon Jesen; Jordhøi; J. C. Kall [2]; Kellinghusen, A., C., D.; P. Kinch; v. Kløcker; v. Knuth; Krarup; S. S. Kone-mann; A. S. Kensiery; W. E. Kasen; S. Laub; Lengnick. a.; v. Lerche; Mats Lerche; Liebenberg; Lillienstjold; M. N. Lind; Lindemann, J., Th.; E. W. Lund; v. Lütten; Claus Lütten; v. Levensstjold; de Lovenern; v. d. Maase; Mandir; Søffren Matthisen; Mechtenburg, N. N., N. N., Carsten, Johan; Mohr, D., Joh. og Abraham; Morville; v. Moth; Mourier; Munt, S., M.; D. E. Munthe; J. Muus; v. Müller; Münter; v. Mylius; Mollenhoff; Nissen, S. Nic., Nic.; Otrug; S. Ostenseldt (Kaa); Pechüle; J. Pihl; de Place; Plesner; Plokers; Ployart; Plum; v. Post; Præm; Pryß; Chr. Ramus; Roholdt-Barnholt; Rosenorn; Rostgaard; Rübner; Salling; Salto; v. Schack-Basthorst; Schiett; Schlöffer; Schönheyder; Seidelin, Hans, Jens; Troels Smith; Smith = Heitery; Eneborff; Sommerfeldt; Speijer; Sponeck; Stampe, J. S., J. J.; [Steenen Stendrup; Stodfled; Sobæffer; Tegner; Thestrup, S. E., J. N.; Tillisch; Tim-; mermann; A. Titchen; Tostrup; Tuxen [2]; S. Waleur; S. Wedege [2]; We-derkind; Winding; Wincken; J. Winsløw; Winstrup; P. J. Winther; Worsøe; Wosbein; Zenthen; Zuber; N. Zeeboe; Ørsted; ialt 178, trykte i Kbh. 1839—44, Nodeformat. (3fte faa af disse Stamtavler ere ledsagede af Tillæg. Af Stam-tavlerne over Familierne „Brock og Bredahl“, „Stampe“ og „Plum“ haves 2. Dpl.). Fortegnelse over de af ham udgivne Stamtavler. Kbh. 1844. 12 S., Nodeformat.

Om genealogiske Undersøgelser, som og Kirkebøger, Legater o. s. v. Kbh. 1842. 3 Ark, Nodeformat. (jvfr. Verlauffs hist. Efterretn. om det st. kongl. Bibl. i Kbhvn. 2. Udg. S. 358). — (Tilbeels efter Autogr.).

Leng (Carl).

Digte i „Gefion“ for 1827, S. 143—46 og 277; samt i „Sange for det 17te Silde“, Kbh. 1831.

Lerche (.).

Underretning for Jordemødre i Grønland, oversat paa Grønlandsk af P. Kragh. Dansk og Grønlandsk, befestet af Handelen. Kbh. 1829. (4 Ark, 8vo).

Lerche (Christian Cornelius, Greve af), f. d. 2den Septbr. 1770 af Forældrene Geheimeraad, Kammerherre og Ridder (Storkors) af Danebrog, Georg Flemming Lerche, til Stamhuset Lerchenborg i Sjælland († 27 1804), og Hedevig Cathrine v. Krogh († 16 1818), Datter af Generallieutenant Georg Frederik v. Krogh; blev dimitteret til Universitetet 1785; Candidat i Lovkyndigheden (Haud illaud.) i Maj 1789; f. N. Kammerjunker og Auscultant i Rentekammeret [indtil 1797]; 1803 Kammerherre; 1804 Besidder af Stamhuset Lerchenborg; 1809 Amtmand over Holbøks Amt [indtil 1811]; 1817 Ridder af Danebrog; ved kongl. Resol. 14de Febr. 1818 og efter Patent 26de Maj f. N. optagen med hans ægte Descendenter i den danske Lehnsgrevestand, og 2de af hans Gøb-

ser, Lerchenborg og Aunsøgaard, oprettede til Grevskabet Lerchenborg (jvfr. Magaz. t. d. danske Adels Historie I. S. 188; Collegial-Lid. 1818, S. 134); deeltog, efter kongelig Befaling, i den Forsamling af oplyste Mænd, som i Aaret 1832 bleve sammenkaldte, for at tage nogle Gjens-stande, angaaende Danmarks Provindsialstænder, i Dvervejelse, samt, som Deputeret for de complete Sædegaardsejere, i de danske Distrikters Provindsialstænders Forsamlinger 1835—36 og 1838; benaadedes 1836 med Danebrogsmandenes Hæderstegn; blev 1840 Commandeur af Danebrog, og, ifølge kongelig Udnævnelse, Medlem af Distrikternes Provindsialstænderforsamlinger for Sexenniet 1841—46. — * 1. $\frac{2}{9}$ 1790 Ulrikke Sophia v. Leveskov († $\frac{3}{2}$ 1803), Datter af Geheimconferenceraad, Amtmand og Jægermester Henrik v. Leveskov. * 2. 1807 Wilhelmine v. Krogh, Datter af Geheimconferenceraad og Hofjægermester Fred. Ferd. v. Krogh, til Aastrup.

Bidrag: i Nye Landoecon. Tidender (Indberetning til Landhuusholdnings-Selskabet, angaaende Schæferigaarden Mineslund's Dyrkning og Drott; tilligemed en Udsigt over de Lerchenborgske Schæferiers nærværende Status, og fremtidig tilfaldte Udvikelse til flere Sædegaarde, Bb. V. 1823, S. 229—67 [jvfr. sftd. Bb. III. S. 106—16; J. B. Neergaards Skrift „om Hestevlen i Danmark“ og Døds Arkiv VII. 58—59]; Om Sammenes Stivhed, og Drejeslyggen, et Brev til J. Chr. Drewsen, sftd. S. 419—26); — i Halbs Tidsskr. f. Landoeconomi (Om hans Avlsbrug, II. 438—41; Erfaringer om en Fodringsmaade til Køer og Faar. V. 335; Om Chevalierbyg og dets Dyrkning, VI. 46—81; Et Par Ord om de foreslaaede flere Uldmarkeder, sftd. S. 81—86).

Lerche (Henrik Georg Fleming, Greve af), Foransfortes næstældste Søn; f. 1792; blev privat dimitteret til Universitetet 1809; underkastede sig i Januar 1817 den latinist-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, hiin med bedste og denne med næstbedste Charakter; blev f. A. Kammerjunker. † 1828, ugift.

Digte. Kbh. 1815. (L. T. 1819, Nr. 39).

Poetiske Smaaskrifter. Kbh. 1818. (L. T. 1819, Nr. 39).

Den gode Schæfer eller en kort Veiledning til det finuldebe Jaars Nøgt og Pleie. Kbh. 1825. (L. T. 1828, Nr. 37).

Digte: i Athene (IV. 62. 255).

Leth (Albert), en Søn af Godsinspecteur og Gaardejer Peder Leth og Hustru Kirsten Rasmussen, er f. d. 2den Januar 1796 paa Gaarden Klarstov, Marslev Sogn, i Jyen; blev i Efteraaret 1806 sat i Odense Cathedralsskole; dimitteredes derfra til Universitetet 1813; tog i det paafølgende Aar anden Examen med Udmærkelse og i Januar 1818 theologisk Embedsexamen (Laud.); blev i Decbr. f. A. Adjunct ved den lærde

Skole i Nyborg; i Febr. 1823 ordineret Katechet og første Lærer ved Vorgerstolen i Grøskjøbing; i Octbr. 1830 residierende Capellan ved Domkirken i Ribe og Sognepræst til Seem; i Juni 1837 Sognepræst for Midtelfart og Tauslunde Menigheder i Fyen. — * $\frac{7}{10}$ 1820 *Mathea Christiane Eilshou*, en Datter af Sæbefyber, Forligelsescommissair *Andreas Eilshou* og Hustru *Anne Lachendorph* i Odense.

Dyforbring til at takke Herren for det svundne Aar. En Prædiken paa Nytaarsdag 1827. Odense 1827.

Prædiken paa anden Pintsedag, holden i Ribe Domkirke 1836. (findes i „Tausens Levnet samt nogle Prædikener“. Ribe 1836, S. 39—52).

Prædiken, holden til Aftensang den 30te October 1836. (findes blandt „Trende Prædikener, holdne i Ribe Domkirke paa Reformationsfestens første og tredje Dag.“ Ribe 1836, S. 17—30).

Tolv Festprædikener. Ribe 1837.

Troen kjendes paa sin Frugt. Indtrædelsesprædiken paa fiortende Søndag efter Trinitatis. Odense 1838.

Sørgefesten i Midtelfart den 16. Januar 1840. Udgiven til Bedste for Byens Huusarme. Odense 1840.

Christelig Huus=Postil, indeholdende Prædikener paa Aarets Søn- og Festsdage. I.—II. Deel. Odense 1843. (F. L. v. R. I. 303—10, anm. af N. C. F. Feiberg; Stud., Krit. og Notif. 1844, Nr. 3).

Kirkelige Leilighedstaler. Odense 1844.

Sange ved Formælingshøitiden i Grøskjøbing, indførte i Kbhvns Skilberi 1828, S. 1447—49. — (Efter Meddelelse).

Leth (Andreas), Student; Pseudonym, see Kristen Kristensen.

Leth (Christian), Broder til ovenansførte Pastor Albert Leth; fød i Martz 1794 paa Klarføv i Fyen; kom 1803 i Odense Cathedralsskole; afgik derfra til Universtitet 1811; underkastede sig i Foraaret 1816 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.) og i Juni s. A. medicinsk Examen ved Universtitet (Laud. unan. consensu); blev 1816 medicinsk Candidat ved det kongl. Frederiks=Hospital; 1818 Districtsmedicus for Lyngby og dens Omegn, i Sjælland; i August 1825 Landphysicus i det søndre sjællandske Physicat. † 3die Juni 1837 i Restved. — * *Josephine Jansen*. — (Jvfr. *Verlingske Tid.* 1837, Nr. 136 og 137).

Bidrag: i Bibliothek for Læger (En vomitus ileus lykkelig helbredet ved Brugten af koldt Vand, 1823, Bd. III. S. 136—39; Den epidemiske Feber i det søndre-sjællandske Landphysicat. Uddrag af hans Beretning til det kongelige Sundhedscollegium, Bd. XVII. 1832, S. 79—98; Et Misfoster, henved 2 Aar gammelt, uden Arme og med flere Abnormiteter, Bd. XXV. 1833, S. 5—8, med 1 Afbildning [overs. af N. v. Schönberg i *Schmidts Jahrbücher der Medicin* Bd. XV. 1837, S. 315—16; Udtoget i Hamburg. *Zeitschr. f. d. gef. Medicin* Bd. V. S. 4. 1837); — i *Journal*

for Medicin og Chirurgi (Sundhedstilstanden i Sjællands søndre Pfyficat i Maanederne Januar—Juni 1833, Bd. I. S. 370—71; Bd. II. S. 266—67); — i „Den Vestfjællandske Avis“ 1828 (Anviisning for Almuen til at forekomme Sygdomme af fugtige Kornvarers Brug, især til Brød).

Medudgiver af: Samling af evangeliske Fortællinger, Afhandlinger, Missions- og Efterretninger m. m., udgivet af det Kynghyeste Tractatselskab. 1ste Bind. Kbh. 1821. (jvfr. Art. B. F. Rønne).

Leth (Johan Frederik), f. d. 7de Maj 1803 i Svanninge i Fyen, hvor hans Fader Jens Matthias Leth var Sognepræst; Moderen Salome Balslev, en Datter af Provst Laur. Luja Balslev i Haarslev, i Fyen. — Han dimitteredes 1822 til Universitetet fra Odense Cathedralstole; tog i April 1828 theologisk Attestats (Laud.); blev i Maj 1830 ordineret Katechet og første Lærer ved Borgerstolen i Faaborg; i Jan. 1835 Sognepræst til Svanninge i Fyen. — * Henrica Melstensk.

Taler ved Indvielsen af Svanninge Kirke den 17de Decbr. 1837. Med indledende Bemærkninger, samt en Fremstilling af Præsten Hans Madsens Daad 1535, af N. Faber og J. F. Leth. Odense, 1838. Med en lithogr. Tegning af Svanninge Kirke. (jvfr. „Dagen“ 1838, Nr. 78. — De indledende Bemærkninger S. VII.—XV. og Intimationstalen S. 1—14 ere af J. F. Leth).

Sørgetale i Anledning af Kong Frederik den Sjettes Død, holdt i Svanninge Kirke d. 16. Januar 1840. Odense, 1840.

Leth (Lars Balslev), Nysansfortes Broder; f. d. 14de Dec. 1796 i Svanninge i Fyen; deponerede 1814 fra Odense Cathedralstole; underkastede sig i April 1818 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev 1825 ordineret Katechet og første Lærer ved Borgerstolen i Beile; 1826 Sognepræst til Lilleheddinge og Havneløv i Sjælland. — * 1825 Johanne Henriette Jacobe Bredsdorff, Datter af Jubellæreren, Provst M. Th. Bredsdorff i Vester-Sjællinge, i Fyen.

Læren om Christi Person og Værk, foredraget i populære Forelæsninger af E. Sartorius, oversat. Kbh. 1834. (Brudstykker heraf i Nord. Kirke-Lib. 1834, Col. 99—106, jvfr. Col. 288).

Vidrag: i Lindbergs Maanedsskrift for Christendom og Historie (Luther om Forsoning og Retferdiggjørelse i hans Forklaring over nogle Vers af det 5de Kapitel hos Propheten Esaias, Bd. I. S. 513—46); — i „Christelig Samler“ (Af Gottholbs „zufällige Andachten“, meddeelt i Bd. III. 1838, S. 134—46, 335—56; Bd. V. 1842, S. 146—71).

Leth (Lars Haagen), f. d. 30te December 1791 i Biert i det Slesvigke, hvor hans Fader Ole Friedrich Leth var Sognepræst († 1826); ned privat Underviisning, kom derpaa i den lærde Skole i Kolbing; lagde sig dernæst efter Chirurgi under Besjledning af Regimentschirurg Mich. Chr. Hjorth i Slagelse; studerede siden 1811 i Kjøbenhavn; ansattes som Com-

pagnichirurg ved den danske Artilleribrigade; tog i Efteraaret 1817 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); fik s. A. Bataillonschirurgs Charakter; blev i April 1828 virkelig Bataillonschirurg ved nysnævnte Brigade; erholdt 1836 Regimentschirurgs Charakter; blev fra 1ste Juli 1842 ansat som karakteriseret Overlæge ved Artilleribrigadens 1ste Regiment. — * *Antoinette Dorthæa Storm*.

Vibrag: i Bibliothek for Læger (Practiske Jagttagelser, Bd. IX. 1828, S. 57—59 [1. Starlagenseranthem ved Brugen af balsamus copaivæ, S. 57; 2. Ansigtssmerter, lægt ved et Decoct af Enebær, S. 58—59]).

Levestamm (G.).

Handbuch der Rechenkunst. Kopenh. 1819.

Levegow (Diderich Wilhelm), en Søn af Geheimeconferenceraad og Storfors af Danebroge, Hans Christoph Diderich Victor v. Levégow, Administrator for Grevskabet Rangau (+ 1782), og Marte fød v. Tillisch (+ 1801, Datter af Kammerherre Henr. Wilh. v. Tillisch); er f. d. 29de Januar 1786 paa Besættad i Jøland, hvor Faderen da var Stiftamtmand; indtraadte i Militair=Etaten og avancerede til Premierlieutenant ved det flæsvigiske Infanteri=Regiment; udnævntes i Decbr. 1813 til Kammerrenter; opholdt sig siden i Altona; blev 1826 Sold- og Consumtions=Kassereferer i Ringkjøbing. — * *Edle Wilhelmine Fog*, Datter af afd. Mag. Søren Lemvig Fog, Præst til Jødstrup paa Falster.

Smaa digte. Kbh. 1815. (L. T. 1816, Nr. 29, r. af J. Møller).

Blanca. Trauerspiel von B. S. Jagemann. Nach dem dänischen Original metrisch übersezt. Copenhagen 1815. (L. T. 1815, Nr. 41; Leipz. L. Z. 1817, Juni, S. 1171—74; Allg. S. Z. 1817, Juli, S. 485—88).

Digte, adspredte i: „Athene“ (IV. 64); Gardthausens „Eidora“ 1825; „Nordlyset“ (IX. 108. 221; X. 125. 443; XI. 352); Kbhvns Skilderi (1830, Nr. 54); Nye Landoeconom. Tidender (Digt over Albrecht Thær, VII. 1830, S. 157—59); Elmquist's „Læsefrugter“ (Decbr. 1831; Maj 1832).

Afhandling om vore Landsbypræsters sande Stilling og Kaar, i Kjøbenhavns Skilderi 1825, Nr. 82. 81. 85 (jvfr. sfd. 1826, Nr. 4. 5, af J. L. Hansen).

Levin (Israel), f. d. 10de Maj 1810 i Randers, hvor hans Fader Salomon Levin var Kjøbmand; hans Moders Navn Gaton Mendel. — Han blev dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes lærde Skole 1829, og tog i det følgende Aar anden Examen; lever i Kjøbenhavn af litteraire Arbejder.

Azar Gull. Roman af Eugen Sue, oversat. Kbh. 1833. (ogsaa indlemmet i „Bibliothek af de nyeste og bedste Romaner, udg. af A. P. Liunge og C. F. Güntelberg“; — jvfr. „Den Grifindebe“ 1841, Nr. 112. 113).

Bøddelen i Bern. Fortælling af J. F. Cooper, oversat. Kbh. 1834. (ligesledes indlemmet i ovenangførte Samling).

Redigerede Bladet „Dagens“ kritiske Feuilleton fra Begyndelsen af April 1841 til Udgangen af Januar 1842.

Bidrag: i Petersens Lidskrift for Litteratur og Kritik (Nogle Ord om Planen til et Forfatter-Lexicon, IV. 35—63); — i „Fædrelandet“ (Recensioner over: T. h. Erstems Prover af „Almindeligt dansk Forfatter-Lexicon“, I. 1840, Nr. 301; Chr. Thaarups Udgave af E. Falckers Satirer, sfd. Nr. 371 og 384 [jvfr. Art. Chr. Thaarup og Fædrel. II. 1841, Nr. 429, af J. Levin]; Om Ordforklaringerne til Høllbergs Comedier, V. 1841, Nr. 1495, 1499, 1503; Justitsraad Molbech og den danske Sprogvidenskab, sfd. Nr. 1551, 52 og 53 [jvfr. Nr. 1558 og 59]. — (÷).

Levin (Moses), Foranførtes Broder, depon. som Privatist 1830.

Conversationsblad. No. 1—3. Kbh. 1837, med Trasnit. (jvfr. Nord. Ugeskr. S. 7—8, 27—28).

Var en Tid Redacteur af Dagbladet „Morgenposten“.

Levin (Sophie), f. i Januar 1804 i Kjøbenhavn, hvor hendes Fader Israæl Levin, som tidligt havde opoffret sig til at studere Talekund, var Kjøbmand; Moderen var Abelaide Ballin. — Fra sin tidlige Ungdom nød hun en meget omhyggelig Underviisning i forskjellige Sprog m. m., og lever nu i Kjøbenhavn som Lærerinde det tyske, franske, italienske og engelske

A. A. Wolff's „Predigt beim Antritte seines Amtes als Pfarrer der mosaïschen Gemeinde zu Copenhagen“, oversat paa Fransk. Copenh. 1829; Sammes „Predigt am Tage der Vermählung Ihrer Königl. Hocheiten der Kronprinzessin Caroline und des Prinzen Friederich Ferdinand den 1 Aug. 1829“, oversat paa Engelsk. ibid.

Levison (Isaias), f. d. 23de April 1803 i Kjøbenhavn, af Forældrene: Handelsmand A. Levi og Helmine f. Wulff; dimitteredes til Universitetet fra Borgerbyråskolen paa Christianshavn 1822; underkastede sig i det paafølgende Aar den philologiske = philosophiske Examen; blev d. 14de April 1824 Katechet ved det mosaïske Troes-Samfund i Kjøbenhavn; 1837 Doctor Philosophie ved Universitetet i Kiel. — * 1831 Frederikke Bendix, en Datter af afg. Grosferer Ej. Em. Bendix.

Kortfattet Forklaring over Lærebogen i Religionen for Ungdommen af den mosaïske Troesbekendelse, udgivet med Kongl. allernaadigt Auctorisation 1811. Kbh. 1825. (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 249—50).

Bibelske Fortællinger, fremfattede for Ungdommen af den mosaïske Troesbekendelse. Kbh. 1827.

סדר הפלת ישראל. Israelitisk Bønebog, med hebraisk Text og dansk Oversættelse. 1ste Hefte, gienneffet og approberet af A. A. Wolff. Kbh. 1833. (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 863; 1834, Col. 640, 782—84).

Paul Clifford. En Fortælling af E. F. Wulwer. I.—II. Deel; oversat. Kbh. 1834. (udgjør IIIe og 1te Bd. af Wulwers samlede Skrifter).

Medarbejder i „Borgervennen“ 1837—38 (jvfr. „Den Frisindede“ 1838, Nr. 2; „Søndagen“, Tillægsbl. t. „Dagen“ 1838, Nr. 2, af Levison). — (Revideret).

Levy (Carl Edvard Marius, forhen Moritz Marcus), en Søn af Juveler Marcus Levy og Juditha f. Heckscher, er fød d. 8de September 1808 i Kjøbenhavn; kom 1820 i den Kjøbenhavnste Borgerdydsstole; dimitteredes derfra til Universitetet 1825; blev i April 1827 Volontair ved det kongl. Frederiks-Hospital; vandt 1830 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den i det foregaaende Aar udsatte Prisopgave i Medicinen: „*Exponatur anatomia et physiologia renum succenturiatorum*“; tog i April 1831 Examen ved det Chirurgiske Academi (1ste Char. med Høje) og i November f. A. medicinsk Examen ved Universitetet (Laud.); blev 1832 Candidat ved Frederiks-Hospitals medicinske Afdeling; disputerede i Decbr. f. A. for Licentiatgraden, og i Maj 1833 for Doctorgraden i Medicinen; tiltraadte i Juni 1833, med kongelig Understøttelse samt det Carstensenste og Cappelske Rejsestipendium, en videnskabelig Rejse i Sverrig, Tydskland, Schweiz, Italien og Frankrig; vendte tilbage 1836 (jvfr. Selmers Akad. Tid. III. Aarg. S. 129—30); holdt som Privat-Dozent Forelæsninger ved Kbhvns Universitet 1837—40; blev 1837 konstitueret som Læge for Plejefistelsens i Kbhvn udsatte Vorn; 1840 Medlem af Directionen for det Classenske Literatur-Selskab for Læger; d. 15de Septbr. f. A. Lector i Medicinen, og d. 29de Septbr. 1841 Professor extraordinarius i Fødselsvidenskabene ved Kjøbenhavns Universitet samt Accoucheur og Læge ved Fødsels- og Plejefistelsen i Kbhvn; d. 27de Januar 1842 tillige Stadsaccoucheur i Kbhvn. — * Hilda Wulff, Datter af islandsk Kjøbmand, Grosferer Jens Wulff. — (*Autobiographi i Solemnia academica Universitatis Hauniensis ved Doctorpromotionen* d. 1ste Juni 1833, p. 23—25; jvfr. Callisens Medicin. Skriftstæller = Lex. XXX. S. 45).

De balneis Russicis diss. historico-physiologica, pro licent. Hauniæ 1832. Med omtrykt Titelblad og Aarskal 1833. (Casper's Wochenchr. f. d. gef. Heilkd. Bd. 2. 1833, Nr. 36, S. 851—52; Allg. H. J. 1836, Nr. 52, S. 410).

De Symptodia seu monstrositate sireniformi, cum anatomica ejusmodi monstri descriptione. Diss inaug. pro gradu Doct. Hauniæ 1833. (Bluff's Leist. d. Med. Bd. 2. 1833, S. 36; Casper's Wochenchr. f. d. gef. Heilkd. Bd. 2. 1833, Nr. 35, S. 832; Zeitschr. f. Med. Bd. 6. 1837, S. 1. Septbr. S. 121, af Carl Otto).

Svar paa Prof. C. Otto's Anticritik. (Beilagt Maanedsskrift for Litteratur 9de Aarg. 9de Hefte). Kbh. 1837. 15 S. 8. — Bemærkninger i Anledning af Prof. Otto's Anticritik over en af Selskabet Philiatrien, til Maanedsskrift for Litteratur indsendt, af Dr. Levy forfattet Recension over Professorens i Brit. and foreign med. Review indført Artikel om den nuværende Forfatning af Danmarks Medicinalvæsen. Udgivne af Philiatrien. ibid. eod. 8 S. 8vo.

Om Collisionen imellem Perforation og Kaisersnit. Et Bidrag til Undersøgelsen: de jure vitæ et necis quod competit medico in partu. Kbh. 1840 (Decbr. 1839). (Fædrel. I. 1840, Nr. 93; Ugeskr. f. Læg. II. 32).

Indledningsord, rettede til de medicinske Studerende ved Forelæsningsernes Begyndelse d. 16de Novbr. 1840. Kbh. (1840). 16 S. 8.

Udtog af Fødselsvidenskaben som Lærebog for Jordemødre. Med Træsnit. Kbh. 1843. (J. f. L. v. R. 1843, II. S. 6).

Medudgiver og Medredacteur af: Journal for Medicin og Chirurgie. I.—IX. Bind. Kbh. 1833—35. (Hertil leverede han: Bidrag til Hjernefygdommens Pathologi, I. 25—31 [oversf. af J. F. W. Nevermann i Horns Archiv f. med. Erfahrung May—Juni 1835]; Narcotisme efter udbendig Anvendelse af Acetas morphii, sftd. S. 67—69; Nogle mærkelige Jagttagelser af Encephaloiddannelse, sftd. S. 126—36 [oversf. af J. F. W. Nevermann i Horns Archiv f. med. Erfahrung May—Juni 1835]; Emollitio cerebri, forbunden med Hæmorrhagi, hos et nyfødt Barn, IX. 206—7).

Bidrag: i Maanedsskrift for Litteratur (Anmeldelse af M. Djørups og A. G. Sommers Prøveforelæsninger, VIII. 245—71; Beretning om en Afhandling af C. Otto „om Medicinens nuværende Tilstand i Danmark i the british medical review no. 3. July 1836,“ XVII. 550—60; see ovenfor); — i „Rjøbenhavnsposten“ (Fragmentariske Reisebemærkninger om Homøopathien, i et Brev, 1835 Nr. 165. 166. 167); — i Bibliothek for Læger (Statistisk-medicinske Betragtninger over de offentlige Fruentimmer i Paris, efter Parent-Duchatelet, XXVI. 158—209; Om den nyere franske Anskuelsses- og Behandlingsmaade af Group, sftd. S. 321—372; Medicinske Erindringer fra Norditalien, med nogle Betragtninger over Rasoris contrastimuliriske Praxis, XXVII. 245—96 [Samtlige tre i Udtog i Fricke's u. Dypenheim's Zeitschr. f. d. gesammte Med. Bd. 8. S. 3, 1838]; Om Ravlepuksaarenes Betændelse som Aarsag til Mundkrampen hos nyfødte Børn, XXXIII. (Ny Kæffe, Bd. 3), S. 185—201); — i Frorieps's Notizen (Oversættelse af Reinas Jagttagelse af et menneskeligt Misfoster med 3 Hoveder, 1837 August, Nr. 57); — i „Praktiske Jagttagelser og tilhørende Betragtninger, udg. af Philiatricen“ 1839 (Fistula umbilicalis, medbeet); — i Ugeskrift for Læger (Aphoristiske Bemærkninger om den sidste Righoste-Epidemi, I. 9—13); — i Neue Zeitschrift für Geburtshunde, herausgeg. von Busch, d'Outrepont, Mitgen u. Siebold, (Erfahrungen über den Trismus der Neugeborenen, Bd. VII. S. 3.); — i Dansk Ugeskrift, 2den Række, redig. af J. F. Schouw, (Et Par Bemærkninger om Fødsels- og Fleischliefens Indflydelse paa den offentlige Sædelighedstilstand, Bd. II. Nr. 33, jvfr. sid. Nr. 46. 48 og 49). — (Revidert).

Levy (Lazarus Michael), f. i October 1792 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Michael Lazarus Levy var Slagter for den jødiske Menighed; Moderen Marte f. Trier; deponerede 1812 fra Kjøbenhavns Cathedral-skole og underkastede sig i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen (Laud.); var Lærer ved Institutet for den mosaiske Ungdom. † 16de Juni 1814.

Tale i Anledning af Decenniet af det i Aaret 1803 af Bing og Kalisch oprettede Institut for den jødiske Ungdom. Kbh. 1813.

Levüßen (Albert), Bogholder, Lærer i det italienske, engelske Bogholderi og Bøxeregning, i Kjøbenhavn.

Kortfattede Regler for det italienske dobbelte Bogholderie og Betjædning til at indrette Handelsbøgerne og afslutte Generalbalancen. Kbh. 1829.

Lev (Christian Sigfred), en Søn af Skræbdermester Hans

Christian Christesen Ley († 27 1840) og Maria Christine fød Wahler († 23 1825), er fød d. 25de Februar 1806 i Kjøbenhavn; blev 1827 dimitteret til Universitetet af Dr. Phil. A. G. Rudelbach. Er Studiosus Theologiæ; arbejder siden 1842, i Forening med Svend Grundtvig, paa en fuldstændig Samling af Danmarks Kæmpe-Biser.

Det kristelige Hyrde-Embeds Indstiftelse. Homilie over Johannes Evangelium XXI. 15—19, holden i Sophie-Kirken i Dresden 2den Søndag efter Paaske af A. G. Rudelbach. Paa Dansk udg. med en Fortale af J. E. Lindberg. Kbh. 1829. (M. f. L. II. 259—65).

Ånsvars Levnet, beskrevet af Erkebiskop Rimbart og en anden Discipel. Paa Dansk. Kbh. 1837. (Nord. Kirke-Tid. 1835, Col. 268—70; 1837, Col. 714—27, anm. af J. E. Lindberg; Nord. Ugefr. 1837, S. 328—29).

Danmarks Konges Net til Magten, eller Overenskomsten mellem Frederik den Tredie og de Danske Borgere. Randers, 1840.

Den gammel-danske Niim-Krønike fra Sorø-Kloster. 10de Udgave, affretten og besørget. Kbh. 1841. („Corsaren“ 1841, Nr. 31).

Danske Mundheld sankede til Lyst og Lærdom af Peder Laale. 7de Udg., med Dplysninger og Jevnsørelser efter Christen Pedersen og Svanstøren. Kbh. 1812.

Bidrag: i Jac. Chr. Lindbergs „Nordisk Kirke-Tidende“ (1833: Anmeldelse af J. Hornslyb's Betragtninger over Bibelen I. Deel, i Nr. 35, 36; — 1834: Nogle Bemærkninger angaaende Skolen, til Christine Forældres nærmere Overvejelse, Col. 326—31; Romerskhed, Col. 331—33; Vilde Luther lært anderledes om han havde levet i vore Dage? Col. 336; En glædelig Dplysning, Col. 488—494, jvfr. Col. 510 og „Dannebroe“ Nr. 31; En Klage-Stemme i Christit Menighed, Col. 785—91; — 1835: Om Skolen, Col. 737—47; — 1836: En Børne-Historie for Børne, Col. 61—64, 73—80; — 1837: Luthers Børn, Nr. 8; — 1838: Sorø-Akademi, Col. 125—30; Brylling-Mon, Col. 783—88; Sanct Olav Kønning i Norge, Col. 788—96; — 1839: Niels Ebbesen, Nr. 12; Det Jøkkelige og det Forberede, Nr. 20; Yeder Laales Ordspog, Nr. 20. 21; Om Skolen, tredje Stykke, Nr. 28 [jvfr. Nr. 32, 35, 36 og Col. 672, 726—31]; Om Skolen i Danmark, Nr. 35, 39, 41; — 1840: Indbydelse, Nr. 50, jvfr. „Dannebroe“ Nr. 1); — i P. Koch's „Dannevirke“ (Hilsen til Danskheden i Sønder-Jylland, 1839, d. 31. Jan.); — i Adresse-Blisen (Historisk-poetisk Minde-Fest for Frederik og hans Guld-Brud, 1840 d. 13. Juli). — (Revidert).

Libum (Jacob), f. i Roeskilde, hvor hans Fader var Gjortler; blev Skytte og Gartner paa Hovedgaarden Rokkedal i Vendsyssel.

Anviisning til Biavl, grundet paa egen Erfaring. Aalborg, 1835. 2det og forbedr. Dpl. ibid. 1840.

En mærkværdig Jagtbegivenhed, i „Den cimbriske Mercur“ 1822, Nr. 6.

Lichtenberg (Gerhard), Søn af Etatsraad og Højesteretsassessor Hans Henrik de Lichtenberg, Besidder af Stamhuset Bidstrup i Randers Amt († 14 1777); blev Besidder af Stamhuset Bidstrup og Ejer af Hovedgaarden Kvistrup; var tillige Capitain. † 29de August 1842, i sit 70de Aar. — * Marie Sophie v. Arenstorff, Datter af Kammerherre Frederich v. Arenstorff til Bisborggaard.

Promemoria til Constitutionalsæfessor C. N. Krarup om et Staldfødringsforsøg, i Landøconom. Tid. Bd. II. S. 234—93.

Liebe (Christian Frederik Julius Høgelund), f. d. 26de Juli 1815 i Roeskilde, hvor hans Fader, Cancelliraad Georg Julius Liebe, er Høspitalsforstander; blev dimitteret til Universitetet fra sin Fødestedets Cathedralsskole 1831; Candidat i Lovsynligheden (Laud.) i Efteraaret 1835; Volontair i det kongl. danske Cancelli 1839; i Juni 1840 Auditeur i Armeen; 1842 Medhjælper hos Secretairerne ved Provindsialstænderforsamlingerne i Roeskilde og Viborg; i Juli 1843 Cancellist i det danske Cancelli.

Sagregister til Tidenden for Forhandlingerne ved Provindsialstænderne for Nørre-Jylland 1836, 1838, 1840. Viborg. — Sagregister til Tidenden for Forhandlingerne ved Provindsialstænderne for Sjællands, Fyens og Vollaads-Falkens Stift samt for Jøland og Færøerne 1838 og 1840. Kbh.

Liebe (Georg Julius), f. d. 11te Marts 1788 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Johan Frederik Liebe var Bogbindermester († 2° 1827); Moderen Christiane f. Bude († 2° 1811). Han var i sin Ungdom bestemt til Boghandelen; blev 1809 Skuespiller ved det kongelige Theater; 1827 tillige Regisøeur; 1842 entlediget med Pension som Skuespiller, men vedblev som Regisøeur. — * 24 1811 Anne Dorothea Sølvér, kongelig Skuespillerinde (f. 1/7 1784, forlod Theatret 1830, † 2° 1838).

Dværkerne, Skuespil i 1 Act af København, oversf. Kbh. 1812. — Max Helfenstein, Comedie i 2 A. af København, oversf. ibid. eod. — Forholdenes Magt, Sørgesp. i 5 A. af Ludvig Robert, oversf. ibid. 1820. — Bedstefaderen, Lyssp. i 1 A. af Scribe og Méléville, oversf. efter Castellis Bearbejdelse. ibid. (1825). [Logfaa i „Nyeste Samling af Skuespil til Brug for den Kgl. Danske Skueplads og for Privattheatre“. 2den Deel, Kbh. 1825]. — De to Galeisflaver, eller Mollen ved St. Alderovon, Drama i 3 Acter (af Carmouche, Poujol og Boirie). Oversf. efter Th. Hells tydske Bearbejdelse. ibid. (1825). [Vigeledes i „Nyeste Samling af Skuespil“, 2den Deel]. — Secretairen og Koffen, Lysspil i 1 A. (af Scribe og Méléville), efter C. Blums tydske Oversættelse, oversf. ibid. 1826. — Efterkriften, Lyssp. i 1 A. af J. v. Holbein, oversf. ibid. 1829. (Theaterrepert. Nr. 14).

Følgende Lysspil, opførte paa det kgl. Theater, ere oversatte af ham, men hidtil utrykte: Den skinsyge Kone, 2 Acter, af (G. Colman, Garrick og) København, 1823; — Den sanddrue Løgner, 1 A. (af Scribe og Méléville, efter Kurländers tydske Oversættelse) 1824; — Det seltsomme Lotteri, 1 A. (af Alexander Duval, efter Castellis tydske Oversættelse) 1825; — Anekdotsamlingen, af Scribe og G. Delavigne, efter Castellis tydske Oversættelse, 18 8; — Fadervejsignelsen, 1 A. af Lewald, 1830. — (Revidert).

Liebe (N. A.), Kirkesanger i Likhøj Sogn i Sjælland; fik 1806 Landhuusholdningssekskabets tredje Guldmøddælle; er død.

Bidrag til Karioffelavlens Historie paa Cronborg Amt, i Landøconom. Tidender Bd. V. 1816, S. 86—89).

Liebenberg (Frederik Ludvig), Søn af nedenangførte Confes-

tionarius Michael Frederik Liebenberg og Antoinette Thomafine f. Birch, er f. d. 16de August 1810 i Kjøbenhavn, blev 1828 privat dimitteret til Universitetet, hvor han tog Examen philosophicum med bedste Charakter og senere underkastede sig særskilt Prøvelse i Hebraisk.

Henrik og Maria eller de faderløse Børn, en underholdende og lærerig Fortælling for Børn fra 8 til 12 Aar af A. Schøppe. Overs. Kbh. 1839, m. 5 Afbildn.

Fortællinger af E. Souvestre. Oversatte. Kbh. 1839. D. u. T.: Galleri for fremmede Classifere, 68de Bd. (Fædrel. II. 1841, Nr. 434; T. f. L. o. R. VI. 451, ann. af S. N. Flemmen).

Biographisk Archiv. Et Hestekrift, samlet og udgivet af J. L. Liebenberg og W. Schram. 1ste Bind. Kbh. 1811. („Dagen“ 1841, Nr. 227. 283).

Schaack Staffeldts Samlede Digte, tildeels forhen utrykte. For første Gang samlede, udgivne og forsynede med Anmærkninger. Forlagt af Samsundet til den danske Litteraturs Fremme. I.—II. Deel. Kbh. 1843. D. u. T.: Skrifter, udg. af Samsundet t. d. d. Lit. Fremme, III. 1.—2. [3. Deel, indeholdende Digterens Levnet, kan ventes]. (Ann. i Fædrel. IV. 1843, Nr. 1186; Heibergs Intelligensbl. II. 1843, 15de April; J. f. L. o. R. II. 224—36; Berlingske Tid. 1843, Nr. 79).

Schweizer = Krønike, fra Rättisforbundets Stiftelse til den evige Fred med Frankrig. Af Johann Sporskill. Oversat. Kbh. 1843, med 25 Staaakstif.

Endvidere har han tilligemed C. Ploug assisteret Fr. Barfod med Udgivelsen af „Politisk Biscbog, Kbh. 1842“. — (Efter Autogr.).

Liebenberg (Michael Frederik), f. d. 2den April 1767 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Joachim Frederik Liebenberg var Bundermagermester († 1777); Moderen Maren f. Grønvoib († 1771). — Som et forældreløst, fattigt Barn fandt han 1777 en faderlig Belgjører i Brygger Wendt Hofstved, een af Stadens eligerede Mænd; denne lod ham ved privat Underviisning forberede til Universitetet, hvor han i Efteraaret 1783 blev academisk Borger; erholdt Udmærkelse ved anden Examen i det paafølgende Aar; overtog i Efteraaret 1789, ved hans Lærer og Ben N. Dvistsgaards Død, Bestyrelsen af et af denne oprettet Optragelses-Institut; underkastede sig i Januar 1792 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev 1794 Præst ved Tugt-, Ras- og Forbedringshuset paa Christianshavn; 1797 tillige Overlærer i Religion og Anthropologi ved Kjøbenhavns Cathedralskole; 1799 Sognepræst for Frederiksberg og Hvidovre Menigheder i Sjælland; 1805 tillige dansk Slotspræst; udnævntes 1808 tillige til Ordens-Bisfoppens Vicarius ved de fgl. Ridder-Ordener, samt til Ridder af Dannebrog; blev 1810 entlediget fra sit Embede ved Frederiksberg og Hvidovre Menigheder, og kaldet til dansk Hofpræst i Forening med Slotspræst-Embedet; i Novbr. 1816 tillige kongl. Confessionarius; 1819 Meddirecteur og 1826 Vice-Præsident i det danske Bibelselskab; benaadedes 1824 med Dannebrogsmændenes Hæderstegn, og udnævntes 1826 til Commandeur af Dannebrog. † 2die Maj 1828. — * 1. 1794 Sophie Charlotte Dvistsgaard, f. Gütlich († 1801). * 2. 1802 Antoinette Thomafine Birch,

en Datter af Dr. Theol., Provst Carl Christian Birch, Sognepræst i Afsens. — (Retnolog, af P. E. Müller, i *L. T.* 1828, S. 299—304; af J. Møller i *Nyt theol. Bibl.* XV. 321—38; „Dagen“ 1828, Nr. 119; Sørgetale over Confessionarius M. F. Liebenberg af J. P. Mynster, *Rbh.* 1828; jvfr. Møllers *N. theol. Bibl.* XX. 239—90; 13de Beretning fra Bibelselskabet i Danmark, S. 27; *Rbhpost.* 1828, Nr. 41; *Rbhøns Skifderi* f. N. S. 588—89, 639—40; *Abt. Cont. Efterretn.* f. N. Nr. 198).

Greven af Dißbach eller Rettskaffenheds Belønning, Skuespil i 5 Acter af Brandes, oversat. *Rbh.* 1788. (*L. E.* 1790, Nr. 13; *Krit. og Antitr.* 1790, Nr. 7). — Hjertet beholder sine Rettigheder, Skuespil af Beck, oversat. *ibid.* 1790. — Cato, Sørgepiel af Addison, oversat ved Nicolai Dviftgaard, og efter dennes Død fuldbendt ved Liebenberg. *ibid.* 1792. [Udgivet ved Understøttelse af Selskabet for de skønne Videnskabers Befordring, tilligemed Addisons Levnet ved Liebenberg]. („Danste Tilskuer“ 1792, Nr. 67. 79; *L. E.* 1791, Nr. 8). — Den rettskafne Familie; til huuslig Andagts Befordring. *ibid.* 1795. Belønnet af Selskabet for de skønne Videnskabers Befordring. („Danste Tilskuer“ 4795, Nr. 26; *Jris* 1795, II. 90—91). — Prædikener, fornemmelig med Hensyn til vor Tidsalvers Lary, holdne i Universitetskirken i Göttingen, tillige med 14 ældre Prædikener af J. G. Marejoll, fordanskede. I.—II. Deel. *ibid. eod.* 2det Dpl. *ibid.* 1804. — Ledetraad ved den første Underviisning i den kristelige Religion, af J. F. Schleg, overs. med Forandringer. *ibid.* 1797. 2det Dpl. *ibid.* 1805. — Andagtsbog for Qvindeskjønnet, af J. G. Marejoll, fordansket. I.—II. D. *ibid.* 1797. Andet Dplag. (Første Dplag, med en Fortale af F. E. Gutfeld, er en anden Oversættelses Arbejde, og ganske forskjelligt fra det her anførte). — Moralf Theorie af den Læresætning: Gud regierer Menneskenes Skjebne; oversat af det Tydske. *ibid.* 1798. — Fornuft=Catechismus, eller Lærebog i Moral, Religion og Retslære efter Fornuftens Grunde, af F. H. C. Schwarz, fordansket. *ibid.* 1799. — Bertheims Familie. En Anviisning til en regelret Borneopdragelse, af J. H. G. Heusinger. Fordansket. I.—III. Deel. *ibid.* 1799—1802. (*L. E.* 1799, Nr. 30. 31; 1800, Nr. 10). Om Borneopdragelsen før det sjette Aar, af J. H. G. Heusinger, fordansket. *ibid.* 1800. (ogsaa i nysansførte store Bærks 2den Deel). — Samling af kristelige Religionstaler. 1ste Bind. *ibid.* 1805. (Ergzbl. 3. Udg. S. 3. 1807, Nr. 37 [af E. E. v. Gehren?], jvfr. Liebenbergs Fortale til Samlingens 2det Bd. S. VI. fg.). 2det Bd. *ibid.* 1809. — Efterretning om Friderichsbergs og Hvidovre's Fattigvæsen. *ibid.* 1804.

Turandot, Prindsesse af China. Tragicomisk Skuespil i fem Dptog. Efter Schillers Bearbejdelse af Gozzis Original oversat til Brug for den danske Skueplads. *Rbh.* 1815. (*L. T.* 1816, S. 395—401, r. af J. Møller).

E. F. Jacobis Samlede Skrifter, udgivne af M. F. Liebenberg. *Rbh.* 1817. (Danst Minerva 1817, Aug. og Septbr. S. 153—57; Udg. S. 3. 1818, Nr. 63).

Nytaarsgave for Yndere af den romantiske Poesie. Udgivet for Aaret 1823. *Rbh.* D. u. T.: Ridder Thuring og hans Søner. Romantisk Digtning i fem Handlinger, omarbejdet efter la Motte Fouque's: „Die Pilgerfahrt“. *Rbh.* 1823. (*L. T.* 1823, Nr. 1).

Vidrag til kristelig Eftertankes og Opbyggelses Fremme. I.—III. Bb. *Rbh.* 1823—26. (*L. T.* 1824, Nr. 10. 11, r. af H. N. Clausen; *Theol. Stud.* u. *Krit.* 1828, IV. 896).

Confirmationshandling, da Hendes Kongelige Høihed Prindsesse Wilhelmine Maria stadfæstede Sin Daabs-Pagt, den 16. Mai 1824. Kbh. 1824. Paa Tydsk. Schleswig 1824.

Confirmationshandling, da Hs. Kongl. Høihed Prinds Frederik Carl Christian stadfæstede Sin Daabs-Pagt i Christiansborg Slotskirke, d. 22de Mai 1826. Kbh. 1826. (jvfr. Møllers N. theol. Bibl. X. 357—58). Paa Tydsk overf. af Christian Sørensen. Tondern, 1826.

Abkillige Prædikener og Leilighedstaler, trykte i Kjøbenhavn, saasom: Tale ved en Confirmation i Frederiksberg Kirke, 1799; — Prædiken paa Nytaarsdag 1801 (L. E. 1801, Nr. 2), og 1802; — Hvad have vi som Christne og som Fædrelandets Børn ved dette Aars Begyndelse fornemmeligen at eftertænke? En Prædiken paa Nytaarsdag 1807; — Tale ved Skuespiller Knudsens Jordefærd, 1816; — Høstfast ved det, Du haver! Prædiken, 1820; — To Prædikener om Trøst ved Benners Død, 1821; — Sørgetale ved Frøken v. d. Maase's Jordefærd, 1823; — Grev Moltkes og Comtesse Knuths Biefte, 1823; — Taler ved Indvielsen af Kongernes Christian den Sjettes og Frederik den Femtes Capel i Næskilde Domkirke, d. 12. og 13. Sept. 1825 af Biskop F. Münster og Confessionarius M. F. Liebenberg, 1825.

Digte, dels særskilt trykte (f. Ex.: Sange, til Aflyngelse ved Lærernes Indsættelse i deres Embede ved den lærde Skole, Kbh. 1819; Jesu Døpfrelse, en Cantate, ibid. 1825; Cantate i Anledning af den høje Formæling imellem D. D. K. K. S. S. Prindsesse Wilhelmine Maria og Prinds Frederik Carl Christian; med Musik af Schall, ibid. 1828, 4to [optr. i Flyv. Post 1828, Nr. 88; N. Morgenpost f. A. Nr. 1. o. fl. St.], dels afspredte i: Minerva 1789 fgg.; Haandbibliothek for det smukke Køn (IV. 43—53); Iris (1792, II. 279^a, III. 263, IV. 154; 1793, II. 201); Iris og Hebe (1798, IV. 261—63); Charis og andre Poesi-Samlinger f. Ex. de poul-senske Nytaarsgaver; Nordia (1795, I. 192); Døds Bidrag til Kundsk. om Mennesker og Vøger (S. 97—106); „Dagen“ 1811; „Penia“ 1814 (Stytsaanden, et Efterspil, S. 35—53); Danst Minerva 1815—16; Nyerups „Hertha“ 1817; Tilskueren 1819; Riinges „Dana“ 1820; Aftenblad 1823, S. 333; Nyt Aftenblad 1825, S. 69; Skandinaviske Nytaarsgave 1828. — Endvidere har han leveret forskellige Bidrag til: Den danske Tilskuer (under Mærket *λ*); Borgervennen; Iris og Hebe (De Moderates Catechismus, Sandheden helliget, 1796, III. 129—61; særskilt aftr. Kbh. 1796); i Lærde Efterretninger (forskjellige æsthetiske Bedømmelser uden Mærke, 1797 og 1798); i Fjerdingaarskriftet „For Sandhed“ (Bør der allene arbeides for den tilkommende Slægts Vel, eller ogsaa for den nuværende? Bd. I.; jvfr. Badens Univerf. Journ. VI. 123—24); Journal for Politik, Natur- og Menneskekundskab; Fællesens Theolog. Maanedsskr. (Prædiken, d. 13 Sept. 1807, X. 479—98); Danst Minerva (Til Minervas Udgiver, II. 1816, Juni, S. 40—45); Møllers Theolog. Bibliothek (Ved Christian Bastholms Jordefærd den 30te Januar 1819, XVIII. 133—39); i „Gravblomster, Peter Foersoms Erindring helligede“ (Tale ved Foersoms Grav, S. 1—3); i „Mindeblomster paa Michael Rosings Grav“ (Tale ved Michael Rosings Grav, S. 3—10); i Rahbets „Hesperus“ (Tale holden i Selskabet den ny Forening i Anledning af 28de Januar 1820, Bd. II. 1820, S. 56—70); i Bibelselskabets 3te Beretning (Hvormeget Aarsag vi have, at glæde os over Bibelselskabernes Oprettelse, over deres allerede tilbragte Virkninger, og over deres forventende følger i Fremtiden, en Tale ved Bibelselskabets Aarsfest 1820, S. 4—24).

Hans Bidrag til ovennævnte Skrifter ere indførte deels under Forfatterens Navn, deels under Mærkerne *L. 7, M. J., b b., E = g, M = = = I*, deels uden Mærke.

Nogle Psalmer i den evangelisk-kristelige Psalmebog.

Liebman (Frederik Michael), f. d. 10de October 1813 i Helsingør, af Forældrene: Kjøbmand Nicolas Liebman og Anna Keemøe, Datter af en Plantageejer paa St. Thomas; blev dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes lærde Skole 1832; tog i det følgende Aar anden Examen; studerede Naturhistorie, især Botanik; var constitueret Docent i Botaniken ved Universitetet 1837, og blev samme Efteraar kaldet til at docere Botanik ved Veterinærskolen; tiltraadte, ved kongelig Understøttelse, i Slutningen af 1840 — efter tidligere at have besøgt i Aaret 1835 Tydskland, 1836 Norge og 1839 Sverrig, — en naturvidenskabelig Rejse til Mexico (jvfr. *Havens Tid.* Bd. VI. 1840, S. 526—28); vendte tilbage i Juni 1843. Blev fra Januar 1844 ansat som Udgiver af Bærket „*Flora Danica*“, og indtog atter sin Plads som Docent ved Veterinærskolen.

Bidrag: i Kroyers „*Naturhistorisk Tidsskrift*“ (Om et nyt Genus *Erythroclathrus* af Algernes Familie, Bd. II. S. 169—75; Algologisk Bidrag, sftd. S. 274—81; Bemærkninger og Tillæg til den danske Algeflora, første Afsnit, sftd. S. 461—93 [hertil Tab. VI.; jvfr. S. 491]); — i *Havens Tidende* (Americas berusende eller inciterende Planter; populært Foredrag i den naturhistoriske Forening, Bd. VI. 1840, S. 99—114; Om den nord-sjællandske Vegetation; populært Foredrag i den naturhistoriske Forening, sftd. S. 243—59); — i *Halbs Tidsskrift for Landøkonomi* (Om de Sygdomme, hvoraf Hveden har lidt i indværende Aar, en Betænkning, afgiven til det kongl. Landhuusholdningselskab af S. Drejer og F. Liebman, i *Ny Række*, Bd. II. 1840, S. 509—16, med 1 Steentrek); — i „*Forhandlinger ved de skandin. Naturforskeres andet Møde 1840*“, Kbh. 1841, (En secundær Røddannelse hos Laminarierne, S. 318—19; En ny islandsk Carer, S. 320—21; De islandske varme Kilders Vegetation, S. 335—40 [jvfr. *Dkens „Fis“* 1843, S. 303—7]); — i *Dansk Folketale* (Stabelig Indflydelse af Sølv- og Gulv-Produktionen, 1841, S. 147—58; Tropenaturens Indflydelse paa Menneskeanden, 1814, S. 125—39); — i Schouvs „*Dansk Ugeskrift*“, 2den Række, (Reise i Mexico, efter Breve fra ham, Bd. I. Nr. 11—12. 13. 15. 16—17; Bd. II. Nr. 45; Bd. III. Nr. 65); — i *Förhandlingar vid de skandinaviske Naturforskarnes tredje Møde*, i Stockholm 1842“, (En plantegeographisk Skildring af Vulkanen Orizaba, S. 571—96); — i „*Fædrelandet*“ (Bidrag til de mejicanske Indianeres Charakteristik, Foredrag i „den nye Studenterforening“, V. 1844, Nr. 1484. 1487. 1488).

Mange Bidrag i 38te, 39te og 40de Hefte af „*Flora Danica*.“ — (Revidert).

Limkilde (Christian Gorm), f. d. 15de August 1771 i Odense, hvor hans Fader var Klokker; blev 1789 dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes Gymnasium; studerede Philologi og Theologi; udnævntes i November 1791 til Alumnus paa Ehlers's Collegium; underkastede sig i April 1793 den theologiske Embedsexamen med Charakteren: „*Laudabilis, spe-*

cimen scriptum præcipua laude dignum"; opnaaede 1798 Accessit for en Afhandling til Besvarelse af den Aaret iforvejen udsatte Priisopgave i Philologien: „Exponere virtutes oratorias in oratione, quam habuit *Lionneus* ad regem Latinum Virg. *Aeneid.* VII. a versu 212 secundum præcepta rhetorica“ (jvfr. *Badens Univers. Journ.* VI. 10); kaldtes 1800 til residierende Capellan i *Erststjebing*; erholdt 1801 den philosophiske Doctorgrad ved Universitetet i *Kiel*; blev 1809 Sognepræst i *Sæby* og i December 1828 i *Stjelsfjor*. † 30te August 1840. — * 1. *Maria Cathrine Patermann* († $1\frac{1}{2}$ 1811). * 2. *Tabitha Augusta Kragh*.

Religion, en Menneket magtpaaliggende Sag, af *Spalbing*; oversat. Kbh. 1798. (*Philos. Repertor.* Nr. 17; *L. E.* 1798, Nr. 19; *Jris og Hebe* 1798, II. 108—9). — *Kants* Theorie af den reenmoraliske Religion; oversf. ib. eod. (*L. E.* 1798, Nr. 33; *Jris og Hebe* 1798, II. 237—43). — *L. A. Seneca's* mindre moraliske Afhandlinger, af det Latinske oversatte og med enkelte Anmærkninger oplyste. *Odense*, 1801. (*L. E.* 1802, Nr. 21). — Af denne Oversættelse stod Stykket „Om Livets Kortbed“ i *Minerva* 1799, III. 281—324. — *Diss. inaug. de virtutibus oratoriis in Virgiliti Aeneid.* Lib. I. vers. 522—558 & Lib. VII. vers. 211—49. *Hafnia* 1801. — *L. A. Seneca's* Breve, af det Latinske oversatte og med enkelte Anmærkninger oplyste. I.—II. Hefte. *Odense*, 1804—16. (understøttet af Selskabet til de skønne Videnskabers Jorfremmelse). — *Papirs-Daaften*, fyldt med lidt løstligt Snus. ibid. 1804. (*L. E.* 1804, Nr. 41; *Jorf's* Replik sftd. Nr. 45; jvfr. *Molbechs* Jorsfar for Recensionen, i „*Dagen*“ 1804, Nr. 190). — Bidrag til *Selvkundskab, Dyds og Klogskabs* Befordring med stabsfænde Exempler og Skriftstæber af det Gamle Testamente. Kbh. 1807. (*L. E.* 1808, Nr. 22-23). — *Epizon*, eller om Sjælens Udsdelighed, af *E. F. Sintenis*, oversf. I.—III. Deel. *Odense*, 1808. (*L. E.* 1810, Nr. 39 og 41).

Dymuntringer til at komme de forrige Dage ihu. Kbh. 1826.

Bidrag: i *Minerva* (Andeel i den lavcomiske Fortælling, 1799, II. 232—39); — i „*Den danske Tilstuer*“ (Digte, f. Ex. 1800, Nr. 16. 25 og 26. 28 og 29; 1801, Nr. 92 og 93; 1803, Nr. 75 og 76. 77 og 78); — i *Rask's* *Morskabslæsning* for den danske Almue (*St. Knuds Kirke*, 1840 Nr. 17).

Linaae (C. N.).

Samlede Smaadigte. Kbh. 1820.

Lind (Carl Emil), en Søn af Oberstlieutenant *Hendrik Lind* og *Elisabeth Margretha f. Tang*, er f. d. 13de Octbr. 1803; blev 1820 Secondlieutenant; 1828 Premierlieutenant ved det jydskke Jægercorp; i August 1838 Postmester i *Rakstov*; i Sept. f. A. afflediget i Naade af Krigstjenesten som Capitain. — * *Sophie Frederike Dorothea Rodenburg*.

Alexandrine af *Châteauaufort*, eller den uheldsvangre Formæling. Novelle af *Duplechy*, oversat af det Franske. Kbh. 1834.

Minde, *Madame Hagen* helliget, i *Berlingske Tid.* 1834, Nr. 102.

Lind (Elef), Foransfortes Broder, blev d. 21de Decbr. 1826 Secondlieutenant, d. 18de November 1835 Premierlieutenant ved det 2det Liv-

Regiment tilføds; i Juli 1842 sat à la suite i Infanteriet; er Skole-Officer ved det kongl. Landcadetcorps.

Emilie eller kun Døden adskiller de sande Elskende. Sørgepsil i 2 Acter, udg. Kbh. 1832.

Lind (Hendrik Gerhard), en Søn af Capitain, Grosferer og Ridder af Danebroge Jens Lind († i Decbr. 1821, jvfr. „Den Cimbriske Mercur“ 1823, Nr. 52), og Antoinette Philippine f. Wrisberg; f. d. 20de Maj 1797 i Rbhøn, blev i April 1809 Søcadet, d. 8de Sept. 1816 Secondlieutenant og d. 20de September 1823 Premierlieutenant i Sø-Etaten; beførgede fra Juli 1828 til 28de Januar 1831 Gouverneurs-Forretningerne ad interim over de danske Etablissementer paa Kysten Guinea; kom 1831 tilbage til Rbhøn og blev i August f. A. Ridder af Danebroge; 1832 Gouverneur paa Guinea; d. 2den Septbr. f. A. Capitainlieutenant i Sø-Etaten. † 21de Juli 1833. — * 1832 Nathalia Dorthæ Lovise Valentiner († 3⁴ 1833). — (Métrolog, af Balthazar Matth. Christensen, i „Dagen“ 1833, Nr. 278—79; jvfr. Danst Missionsbl. 1834, S. 26).

Undersøggelser, foretagne op ad Floden Volta i 1827 og 1828, med et Situationskaart, i Archiv for Søvæsenet Bd. VI. 1834, S. 1—16. — To Taler, i „Balkyrien“ 1831, Bd. I. S. 173—77.

Lind (Jens Christian) var under Krigen Kapersfører; derefter Lieutenant, siden Capitain ved Helsingørs Brandcorps, samt Færgemand ved Helsingørs Færgelaug; blev 1813 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn. † 9de Nov. 1841, i en Alder af 65 Aar, i Helsingør. — * Maria Sonne.

En Reise over Østersøen til Reval, foretagen i Vinteren 1837, i en aaben Vaad og ganske uden Ledfager; meddeelt af et Brev fra ham, i Archiv for Søvæsenet Bd. X. S. 350—57.

Lind (Jens Georg), en Søn af Cornelius Lind, Districts-Chirurg i Nykjøbing og i Dds-Herred i Sjælland, og J. M. Agier; er f. d. 17de Januar 1793; blev dimitteret til Universitetet fra Frederiksborg Skole 1811; underkastede sig i Juni 1817 den medicinske Embeds-examen (Laudab. unanimi consensu); var 1820—22 medicinsk Candidat ved det kongl. Frederiks-Hospital; disputerede i Marts 1822 for Licentiatsgraden i Medicinen; blev i August f. A. Landphysicus i Viborg Stift samt Thy og Morsø i Aalborg Stift og de derunder liggende Kjøbstæder; 1832 Justitsraad. — * Marie Margrethe Elisabeth Boye. — (Jvfr. Herholdts og Mansas Saml. til d. danske Medicinalhist. I. 116—17).

De delirio tremente, sic dicto; commentatio medica, pro Licent. Hauniæ MDCCCXXII. D. u. L.: De delirio tremente sic dicto observationum series. Cum epierisi de morbi indole et natura. Hauniæ MDCCCXXII. (L. L. 1824, Nr. 2).

27. 28; Gerson u. Julius Magaz. v. auct. Heift. IV. 1822, Novbr. u. Decbr. S. 563; Rust krit. Repertor. für d. gesammte Heilkd. III. 1824, S. 1. S. 167—73, og derfra i Prierer Allg. medic. Annal. Supplementbd. 1821—25, S. 7. 1827 Juli—Septbr., S. 906—9).

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Sygehistorier og practiske Bemærkninger, 1825, Bd. V. S. 1—16 [En helbredet Angina pectoris, S. 1—4; En uhyre stor Bugbulst, S. 4—9; Et Forsøg med secale cornutum, S. 9—13; Prolapsus epiglottidis, S. 13—15; Forsøg med nogle nye Midler mod Polyper i Ræsen, S. 15—16. I Udtog i Froriep's Notiz. Bd. XI. 1825, Sepbr. Nr. 16 (Nr. 236), S. 252—55]; Practiske Jagttagelser, Bd. IX. S. 241—46 [En sjelden Sygdom hos en Barselkone, S. 241—43; En meget hurtig, svag, uregelmæssig og intermitterende Puls i en hidsig Sygdom uden dødeligt Udfald, S. 244—46]; Sjelvent Sygdomstilfælde, fremfillende Induratio glandulæ prostatae i Forbindelse med caries ossis sacri, Bd. X. S. 39—60; Udtog af hans Medicinal = Indberetninger til det kongl. Sundhedscollegium, for 1837 og 1838, Bd. XXX. S. 78—83, 94—98, 107—14, 126—28, 132—35, 143—45; Bd. XXXII. [Ny Række, Bd. II.] S. 30—31, 50—54, 80—81, 98—101, 102, 106—9, 114—17); — i C. Otto's „Ny Sygæa“ (Om det i America som nyt anbefalede og af Hrr. E. Frisch omtalte meteorologiske Instrument, Bd. VIII. S. 368—70); — i Acta Reg. Soc. med. Hafn. (Morbus singularis a tumore in cerebro ortus, Vol. VII. (Acta nova vol. 3) p. 137—47; jvfr. Bibl. f. Læg. XII. 152; L. T. 1830, S. 471—72; Casper's krit. Repertor. Bd. 27, S. 1. 1830, anm. af Neuman).

Beskrivelse over, hvorledes Strubehoste hos Børn, eller den saakaldte Croup først ytrer sig og kjendes, i „Viborg Samler“ 1827, Nr. 149 Følgeblad, optr. i Aalborg Stiftstid. 1827, Nr. 198 og Kbhvns Skilderi 1828, S. 9—11; jvfr. Aalborg Stiftstidende 1827, Nr. 200 og Kbhvns Skilderi 1828, S. 122—23, af S. P. Hoff Hansen; „Viborg Samler“ 1828, Nr. 4 og Kbhvns Skild. f. A. S. 123—24, af J. G. Lind).

Lind (Peter Engel), f. d. 8de April 1814 paa Christianshavn, af Forældre: Farver Knud Christian Lind, en Vondesøn fra Jylland, og Bolette Sophie Elisabeth Ballum, en Datter af Præsten N. Ballum i Kjelby paa Møen. I sit 10de Aar blev han sat i den hjøbenhavnske Borgerdydsskole, afgik derfra til Universitetet 1831, tog i Efteraaret 1837 theologisk Embedsexamen (Laud.); blev Religionslærer i Døttreskolen og Lærer i Dansk ved Efterslægtsselskabets Realskole; 1838 Alumnus paa Borchs Collegium; disputerede i Decbr. 1839 for den theologiske Licentiatgrad; fik 1843 kongeligt Stipendium til en Udenlandsrejse; kom tilbage i Foraaret 1844. — (Autobiographi i Forhandlinger ved Kbhvns Universitets Fest i Anledn. af Salvingen og Kroningen 1840, S. 29—30).

Johan Gordon. En Fortælling. Kbh. 1836. (Fod først i „Kbhvns flyvende Post“, Interimsblade Nr. 38—49).

De coelibatu Christianorum per tria priora secula, diss. pro gradu licentiat. Hauniæ 1839. (Scharlings og Engelstofts Theol. Tidsskr. IV. 1. 191—92; Fædrel. I. 1840, Nr. 86).

Ungdomsaar. Novelle. Kbh. 1840. (Fædrel. I. 1840, Nr. 141; L. f. L. o. R. IV. 155—66; „Dagen“ 1840, Nr. 104).

Lukas's Evangelium, med tilføiede Forklaringer og paany oversat, udgivet som en Anviisning til Bibellæsning. Kbh. 1842. (Nye Intelligensbl. 1842, Maj, Nr. 7; Theol. Tidsskr. VII. 161—64).

Lærebog i Bibelhistorien. Udarbejdet især med Hensyn paa de høiere Religionsklasser i de lærde Stoler, af Svend Borckmann Hersleb. Fjerde Oplag. Ny Udgave. Gjennemseet af P. E. Lind. Kbh. 1842. (Theol. Tidsskr. VII 179—81).

Kjærlighed og Frelse. Fortælling. Kbh. 1844. (Fædrel. V. 1844, Nr. 1565).

Bidrag: i Kjøbenhavns flyvende Post, Interimsblade (Johan Gordon, en Fortælling, Nr. 38—49, see ovenfor; Digte, Nr. 62, 68, 69 [under Märker. l. d.] og Nr. 110 [under Navn]; — i Nytaarsgave fra danske Digtere 1838 S. 73—81 (Fire Digte); — i Scharlings og Engelstofts Theol. Tidsskrift (Om det kristelige Munkesædens Forhold til Therapeuterne, Bd. V. S. 2. S. 23—40).

Lindberg (Jacob Christian), f. d. 14de Januar 1797 i Ribe, hvor hans Fader Niels Lindberg var residierende Capellan ved Domkirken og Sognepræst til Seem († $\frac{1}{2}$ 1830); Moderen Ane Magdalene f. Jacobsen († $\frac{1}{2}$ 1840). Næsten 8 Aar gammel kom han i Ribe Cathedralsskole, dimitteredes derfra til Universitetet 1815; tog i det paafølgende Aar anden Examen med Udmærkelse; blev s. A. Alumnus paa Walkendorfs Colegium; studerede Theologi, og i Særdeleshed de østerlandske Sprog samt, under Biskop Münters Vejledning, Numismatik og Epigraphik; lagde sig samtidig efter Træskarerkonsten, for selv at kunne udføre Figurerne til sine antiquariske Arbejder; underkastede sig i Jan. 1822 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Laud. et quidem imprimis egregie“; udnævntes i Novbr. s. A. til Adjunct ved Metropolitanstolen; disputerede i Novbr. 1828 for Magistergraden; blev i August 1830, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra Adjunct-Embedet; privatiserede derefter i Kbhvn og Frederiksberg indtil han i Januar 1844 bestilledes til Sognepræst for Tingsted Menighed paa Falster. — * 1826 Anne Cathrine Hansen. — (Autobiographi i Solennia Academica i Anledning af Formælingsfesten 1828, p. 35—38; jvfr. Brockhaus's Convers. Lex. der Gegenwart 1839 S. XVIII. S. 312—14; Thorup om Ribe Cathedralst. I. Forts. S. 54—55. — Portrait, lithogr. af Høstved, 1838, Folio).

Chrestomathia Hebraica historici argumenti ex Pentateucho decerpta. In usum studiosæ juventutis edita. *Volumen II^{dm}*. Hauniz MDCCCXXII. (1ste Deel er ifte udkommen). D. m. L.: *Capita XL historica* e libris Exodo, Numeris et Deuteronomio selecta. ebraice. Dissertatiuncula de accentuologia Hebraica præmissa, in usum studiosæ juventutis ed. J. C. Lindberg. Haun. MDCCCXXII. (Ullg. S. 3. 1823, III. Nr. 324).

Hebraisk Grammatik. Kbh. 1822. st. 8. 2det forøgede Oplag. ibid. 1828. st. 8. (F. T. 1831, Nr. 42).

Veiledning til en *grammatisk Analyse af Genesis*. Kbh. 1822.

Veiledning til en *grammatisk Analyse af Chrestomathia Hebraica*. Vol. I.—II. Kbh. 1823.

Anviisning til en *grammatisk Analyse af det hebraiske Sprog*. Kbh. 1822.

Phædri Augusti liberti fabularum Æsopiarum libri V. Ad fidem optimarum editionum edidit & animadversionibus in usum scholarum illustravit J. C. Lindberg. Haunia 1823.

Bemærkninger i Anledning af Kirkens Gjenmæle. Kbh. 1825. (Jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XV. 255—61; Bøgers' Tidsskr. f. Kirke-Krønike og kristel. Theol. Bd. I. S. 1. 1833, S. 103—28; J. Nielsen's (=: J. E. Langes) „Udsalbet af Sagen: Clausen contra Grundtvig for Retfærdighedens, Sandhedens og Oplysningens Domstol“ 1825, S. 6—9).

Skvad er Christendom i Danmark? Med Hensyn paa Professor Paulsens, Etatsraad Drsteds og de danske Biskoppers Ytringer om de symboliske Bøgers Myndighed og Præste-Edens Betydning i Danmark, besvaret. Kbh. 1826. (Rønnes „Danst Religionsbl.“ II. 1826, Nr. 42; Drsteds Jurid. Tidsskr. Bd. XII. S. 2., S. 295—304; Møllers N. theol. Bibl. XII. 187. 192—95; Møst's Archiv VI. 212; „Ny Freia“ 1826, S. 369—72; Conversationsbl. 3. Aarg. Nr. 2—3; Kbhvns Skilderi 1827, S. 196—97; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 893).

Den kongelige Lands-Overrets samt Hof- og Stads-Rets Kjendelse og Dom i Sagen: Dr. Prof. Theol. S. N. Clausen contra Pastor N. F. S. Grundtvig, bedømt. Kbh. 1826. 2det Dpl. ibid. eod. („Ny Freia“ 1826, S. 369—72; Conversationsbl. 3. Aarg. Nr. 2—3; Collegial-Tid. 1827, S. 5—7; L. T. 1827, S. 40—48, af S. N. Clausen; jvfr. „Ny Freia“ 1827, S. 42—45; N. theolog. Nachrichten 1827, April; Politivennen 1827, S. 331—33).

Hebraiske Conjugations- og Declinations-Tabeller. Kbh. 1827. st. 8.

Om Christendommens Forsvar i Danmark mod falske Lærere og falske Lærdomme. Kbh. 1828. (Rønnes „Danst Religionsbl.“ IV. 1828, Nr. 32).

De inscriptiones Melitensi Phoenicio-Græca commentatio. (pro gradu Magisterii). Hafniæ 1828; cum VI tabb. in æs incisus, inscriptionis imagine et MDCCC in lign. incisus figuris. (L. T. 1829, S. 55—60; M. f. L. I. 248—64, r. af M. S. Hohlenberg; jvfr. J. E. Rindbergs „Sendebrev til Dr. Prof. Theol. M. S. Hohlenberg i Anledning af hans offentlige Erklæring om hans Dødsfælde imod mig, samt en Recension i Maanedsskrift for Litteratur, 1ste Bind. Kbh. 1829“, med 1 Kb. [Kbhpost. 1829, S. 538], hvorpaa Hohlenberg gjensvarede i Tillæg til M. f. L. Bd. 2 (tiende Hefte, 1829). ibid. eod. 16 S. 8; jvfr. Allg. S. 3. 1835, Aug. Nr. 136).

Er Dr. Prof. Theol. S. N. Clausen en ærlig Lærer i den kristne Kirke? Et alvorligt Spørgsmaal til Dr. Prof. Theol. J. Møller, Ridder af Dannebrog, i Anledning af hans Ytringer i Nyt theologisk Bibliothek, 15de Bind. Kbh. 1829. 2.—4. Dpl. ibid. 1830. (M. f. L. IV. 169—90; Kbhpost. 1829, S. 562; 1830, S. 606. 646; Politivennen 1830, S. 596—98). For dette Skrift blev forfat under Generalfiscalens Tiltale, men friskjendt ved Landsoverretten og Højesteret. I denne Anledning udgav Lindberg: Trykkefriheden, eller Indlæg, Domme og Bilæg i Sagen: Højesterets Advocat D. E. Høegh-Guldberg, som constitueret Generalfiscal, contra Magister J. E. Lindberg, Adjunct ved Metropolitanfolen, anlagt af det kongelige danske Cancellie, i Anledning af Skriftet: „Er Dr. Prof. Theol. S. N. Clausen en ærlig Lærer i den kristne Kirke?“ Kbh. 1830. (Ergbl. 3. Allg. S. 3. 1831, Nr. 8. 9, S. 57—70; jvfr. L. T. 1830, S. 557—60; Art. S. N. Clausen og S. N. Steenstrup, samt Brodhaus's Convers. Lex. 1833, Art. Danmark).

Libri Ecclesie Danicæ Symbolici, in memoriam confessionis Augustanæ, edidit J. C. Lindberg. Hafniæ 1830. (M. f. L. V. 339—41, ann. af S. N. Clausen).

Den danske Kirkes symboliske Bøger, oversatte og udgivne i Anledning af den Augsburgske Confessions 3die Jubelfest. Kbh. 1830. (M. f. L. V. 341—42, ann. af S. N. Clausen; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 987).

Historiske Oplysninger om den danske Kirkes symboliske Bøger. Trede Mindeskrift i Anledning af den Augsburgske Confessions Jubelfest. Kbh. 1830. (M. f. L. V. 342—56, r. af S. N. Clausen).

Maanedsskrift for Christendom og Historie. I. Bd. og II. Bd. 1.—4. Hefte. Kbh. 1830—32. (Kbhpost. 1830, S. 856; 1831, Nr. 4; jvfr. Art. S. N. Clausen). — Af hans Bidrag i dette Tidsskrift ere følgende særskilt aftrykte: Præsten Gad for Herrens Altar. Et Alvorsord mod de falske Læreres Pave-Myndighed i Kirken. Kbh. 1831; — Falsk Lærdom i Vor Frelsers Kirke paa Christianshavn. Oplyst af Præsten Bisbys Paaske-Prædiken. ib. eod.; jvfr. Art. L. L. Lohmann. [Overs. m. M. paa Tydsk, med en Fortale, u. L.: Lindbergs Kamp für's wahre Christenthum gegen Pastor Bisbys falsche Lehre, durch Mittheilung der Actenstücke deutschen Lesern dargestellt von S. Egge. 1.—2. Hefte. Kopenh. 1832—33; jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 16]; — Præsten Gads mislige Forhold til Ritualet. ibid. 1832. — Hans Afhandling (Bd. I. S. 2.): „Om Statens Sygdom og Cancelliraad Lornsens Vægedom“ udkom særskilt paa Tydsk. Kopenh. 1830. (jvfr. „Der Eremit“ 1831, April, Nr. 40). — Om hans Artikel (Bd. II. S. 2.): „Der er een Frelse fra Cholera“ [opt. i Rønnes Danst Religionsblad 1831, Nr. 39] jvfr. Möllers N. theol. Bibl. XX. 307—19).

Lettre à Mr. le chevalier P. O. Brøndsted sur quelques médailles Cufiques dans le cabinet du Roi de Danemark, récemment trouvées dans l'isle de Falster, & sur quelques Manuscrits Cufiques. Avec XII. planches. Copenh. 1830. 4to. (Leipz. Lit. 3. 1831, Nr. 63; Allg. S. 3. 1831, II. Nr. 107, S. 214—216).

Hovedreglerne af den hebraiske Grammatik tilligemed fuldstændige Conjugations- og Declinations-Tabeller. Udgivne til Brug ved Skole-Underviisning. Kbh. 1831. 2det Opl. ibid. 1835. Imperial 8. (Tabellerne ogsaa særskilt). — Overs. paa Svensk. Upsala 1843.

Nogle danske og tydske Psalmer, udgivne til Brug ved Huusandagt. Kbh. 1831.

Zions Harpe (Samling af nogle danske og tydske Psalmer). En Jusf-Gave til den christne Menighed. Kbh. 1831.

Beviis for, at Præsten Carl Holger Bisby, Capellan ved Vor Frelsers Kirke, er en falsk Lærer og Hjende af Christendommen i den danske Statskirke, indlagt i den Kongelige Lands-Overs samt Hof- og Stads-Net i Kjøbenhavn d. 6te Februar 1832. Kbh. 1832. (M. f. L. VII. 256—82, r. af P. E. Stenersen Gad [ogsaa særskilt aftr. Kbh. 1832], jvfr. Schouws „Danst Aegtskrift“ I. Nr. 30). — Andet Indlæg i den Bisbyske Sag, tilligemed nye Beviiser for, at Præsten C. H. Bisby, Capellan ved Vor Frelsers Kirke, er en falsk Lærer og Hjende af Christendommen, afgivet i den Kongl. Lands-Overs samt Hof- og Stads-Net i Kjøbenhavn den 16. April 1832. Kbh. 1832. — Foreløbige Oplysninger i Anledning af de nylig arriverede kielste Hjelpeetropper, affendte af Dørr. theologiske Doctorer og Professorer Eckermann, Franke og Köster, til Understøttelse for Præsten C. H. Bisbys falske Lærdom. ibid. eod. [jvfr. S. Jørgensens „Nogle Frugter af mit Orium“, II. 200]. Paa Tydsk. Kopenh. 1832; r. i Prov. Ber. 1832 og derfra overs. i Kbhpost. 1832,

Nr. 170. — Præsten E. H. Bisby og hans Kieler=Venner fremstillede i deres Nøgenhed for den Kongl. Lands=Dver= samt Hof= og Stads=Ret i Kjøbenhavn d. 23. Juli 1832. Tredie Indlæg i den Bisby'ske Sag. *ibid.* eod. Paa Tydskt [nebst 7 Seiten Verzeichniß von 72 verschiedene Schriften des Bf.]. Kopenh. 1832; r. i Prov. Ber. 1832 og derfra overf. i Kbhpost. 1832, Nr. 170. — De tre tielste Theologers, Eckermans, Francés og Røstérs Responsum i den Bisby'ske Sag. Paa Dansk udgiben og belyst med nogle Anmærkninger. *ibid.* eod. — Indlæg i Hans Majestæts Højeste=Ret mod Præsten E. H. Bisby. *ibid.* 1834. (Ved Højeste=retsdom, som stadfæste den Kongl. Lands=Dver= samt Hof= og Stads=Ret's Dom af 26. Novbr. 1832, bleve samtlige af Bisby paaanteede Besvørdninger mortificerede, og Lindberg idømtes derfor en Mulct af 200 Rbdlr. samt alle Sagens Omkostninger; *isfr.* Art. 3. l. Hansen).

Har de Christne endnu borgerlige Rettigheder i Danmark? Et vanskeligt Spørgsmaal til Etatsraad Frederik Thaarup. Indlagt i den Kongl. Lands=Dver= samt Hof= og Stads=Ret i Kjøbenhavn, den 13de Februar 1832. Kbh. 1832. (*isfr.* Art. Fr. Thaarup). — Bidrag til Bedømmelse af Avisernes Troværdighed i deres Beretning om Kirke=Kampen i Danmark. Andet Indlæg i den Thaarup'ske Sag. Afgivet i den Kongl. Lands=Dver= samt Hof= og Stads=Ret i Kjøbenhavn, den 18. Juni 1832. *ibid.* eod. (*isfr.* Kbhpost. 1832, S. 507). — Den Kongelige Lands=Dver=Ret's samt Hof= og Stads=Ret's Dom i Sagen: Magister J. E. Lindberg contra Etatsraad Frederik Thaarup. Udg. af J. E. Lindberg. *ibid.* eod. 2det Dpl. *ibid.* eod.

Stomagermester L. Jønsens Klage til Hr. Biskop P. E. Müller over Stiftsprovst Clausens Forhold ved Daaber i Frue Kirke i Kbhvn d. 4de Novbr. 1832; udg. af J. E. Lindberg. Kbh. 1832. 2—3 Dpl. *ibid.* eod. (*isfr.* Kbhpost. 1834, S. 464; Nord. Kirketid. 1834, Col. 442—45; l. T. 1832, S. 744—48). — Om Stiftsprovst P. G. Clausens vilkaarlige og uforsvarlige Forandringer ved den christne Daab. *ibid.* eod.

Fuldstændig grammatisk Analyse af de første fire Capitler af Genesis, udgiven til Brug for de første Begyndere. Kbh. 1833.

Den Nordiske Kirke = Tidende. Udg. af J. E. Lindberg. I.—VIII. Aargang. Kbh. 1833—1840. Imperial 8. („Dagen“ 1833, Nr. 62). Hertil leve=rede han de kirkelige og litteraire Efterretninger i hver Aargang, samt en betydelig Mængde større og mindre Bidrag, bl. a.: 1833: Rimelige Følger af Ritual=Forandring, Col. 47. 56. 137; Sabbatai Zebhi, en falsk Messias hos Jøderne, Col. 227—37; Den vestfjallandske Krig eller kirkelige Stridigheder i Slagelse og Omegn, Col. 280. 297. 315. 433; Om Jødernes Tro, Gudstjeneste og Skikke, Col. 358. 382. 393. 419. 446. 511. 525. 807. 822. 835; Om Jertegn's Postil og dens Forfatter, Christen Pedersen, Cannik i Lund, Col. 451. 555. 619. 655. 700; — 1834: Om Dr. Fabers Svrdebrev i Anledning af Ritual's Forandring, Col. 339. 356. 369. 388. 401. 419; Historiske Oplysninger om de gudelige Forsamlinger i Jyen og Sjælland, Col. 627. 643. 657. 676. 733. 753. 769; *forts.* 1835, Col. 17. 33; Om den christne Troes=Bekjendelses Form i den sidste Udgave af den danske Alterbog, Col. 817. 844; — 1835: Om Christi Redfart til Helvede og Prædiken for Aanderne, som ere i Forbaring, Col. 167. 198. 225. 214. 281. 289. 305 [*optr.* i B. A. Werel's' Tidsskr. f. Kirke=Kronike og christel. Theol. Bd. 2. S. 4]; Bemærkninger om Verdens Skabelse, Col. 505. 529. 545; Om Synd=kastet og Arve=Synden, Col. 583. 611; Til

en dansk Præst sønden for Konge-Læen [o: P. N. Frost] i Anledning af hans Bemærkninger over Ritualet og den forordnede Alterbog, Col. 675. 699. 750. 760. 794 og 1838, Col. 536. 553; — 1836: Om Sogne-Frihed for Menigheden og Lærefrihed for Præsterne i Danmark, Col. 145. 161. 177; 3 Anledning af E. H. Kafars Skrift om Troes-Besjæftelses Form i den danske Kirke, Col. 305. 323. 338. 353; Om Laugs-Evangeliet i Kirken og Skolen, Col. 369; Nogle Bemærkninger om Skole-Evangeliet og dens Ophævelse, Col. 386; Om Samvittigheds-Frihed og dens Modstandere i Danmark, Col. 451. 465; Efterretning om Stænder-Forsamlingen i Viborg forsaavidt dens Virksomhed rører Kirken og Skolen, Col. 378. 493. 649. 662. 675; Om Kirke-Sangerens Stilling under Sogne-Friheden, Col. 601. 615; — 1837: Om Manuductions-Bæsnit ved Københavns Universitet, Col. 7. 22. 39; Bidrag til Aplyers og lignende Indrethningers Historie iblandt os, tilligemed nærmere Oplysning om Opdragelses-Anstalten paa Fiurendal, Col. 67; — 1838: Bidrag til de Christnes Forfølgelses-Historie i det nittende Aarhundrede, Col. 91. 97; Kan Bibelen og Copernicanismen forliges? Col. 179; Herren kommer, Col. 413. 430. 456; Røestilde den 24 Septbr. 1838, Col. 607; Samvittigheds-Frihed i Danmark og Folke-Raadet i Røestilde, Col. 639. 655. 671. 687. 703; Om Gjornypelsen af et geistligt Collegium i Danmark, Col. 695; Om Grunden til den kirkelige Forvikling i vore Dage, Col. 698. 748; Om den armeniske Kirke, Col. 746. 755; — 1839: Det danske Folkeraads Forhandlinger i Aaret 1838 i Anledning af Andragenderne om almindelig Samvittigheds-Frihed for Præster og Menigheder i Danmark og om Sogne-Baadets Løsning, meddeelte og belyste, Nr. 2—8. 10. 11. 13; Gjenløbere i Kjøbenhavn, Nr. 45; Om den rette Overtættelse og Mening af Matth. 28, 19—20, Nr. 47—48; — 1840: Danske Samfund, Nr. 7—8; Indbydelse til Dannemænd angaaende et Minde for Niels Ebbesen, af Grundtvig, P. E. Rierkegaard, J. E. Lindberg, Col. 666—68; Jens Hornsyld, Col. 669—72; Om en dansk Høiskole, Col. 677—686.

Analytisk Hebraisk-Dansk Haand-Lexicon, udgivet til Brug for de lærde Skoler. Kbh. 1835. Imperial 8.

Frimodig Gjenrivelse af Hans Høiarværdighed Fr. Biskop Dr. J. P. Mynters Forsvar for den privilegerede Waisenhuus-Katechismus. Kbh. 1836.

Biblen eller den christne Kirkes hellige Skrift, oversat af Grundtexten og ledsaget med Indledning, Parallelsteder, oplysende Anmærkninger, forklarende Afbildninger, Landkort, Navne og Sag-Register. I.—VII. Hefte. Kbh. 1837—43. 8. (Nord. Kirke-Tid. 1837, Col. 728—36, 744—50, 756—67, 769—79, af L. N. Boisen; Kbhvns Læsesalons Ugeblad 1837, S. 107—9; Fædrel. I. 1840, S. 864; jvfr. Art. C. N. Høffel).

Dannebroge. Nr. 1.—38. Kbh. 1841—42. Imperial 8. (Ser. af ham, bl. A.: De stærke Syder, Nr. 1. 2; Oplysning om Wæstefabet hos Gjenløberne, Nr. 9—10).

Announce d'un ouvrage sur les médailles de l'ancienne Afrique par C. T. Falbe et J. C. Lindberg. Avec un aperçu des découvertes de M. Lindberg dans la numismatique de Carthage, de la Numidie et de la Mauritanie. Copenh. 1843. (3. f. L. o. R. II. 1. Juli 1843).

Rosen-Rjæden, en Samling af Psalmer og aandelige Sange, valgte og udgivne. Kbh. 1843. Psalmeb.-8.

Bidrag; i *Miscellanea Hafniensia*, edid. Fr. Münter, (Commentatio de numis

Punicis Sextorum olim Canacæ et Concanæ tributis, Tom. II. Fasc. II. 1824, p. 339—82, cum tabula et figuris in lign. incis; og saa særskilt aftr. Hafn. 1824. (Ulg. S. J. 1825, März, Nr. 64, r. af W. Gesenius); — i Grundtvigs og Rubelbachs Theolog. Maanedsskrift (Oversigt over den Skjæbne, som det Hebraiske Sprogstudium og det gamle Testaments Fortolkning har havt i Danmark i Aarene 1790—1820, I. 40. 128; II. 241; III. 119 (jvfr. Art. S. N. J. Bloch); Jubellæseren J. Ewald, Notice, I. 286; Sendebrev til Prof. Dr. S. N. J. Bloch, Rector ved Koeskilde Cathedral-Skole, i Anledning af hans Skoleprogram: Bemærkninger i Anledning af en Afhandling i theologisk Maanedsskrift for April Maaned 1825 om det hebraiske Sprogstudiums Skjæbne i Danmark og hans Grammatik i samme Sprog, IV. 182; Om den rette Oversættelse og Mening af 1 Mosebogs Kap. 4. V. 1. Et Bidrag til at vurdere ældre og nyere Bibelfortolkere, IX. 1; Doctor Johannsen og hans Doctor-Disputats, X. 41. 193; Recensioner over: Fr. Münter om en nylig blandt Ruinerne af Carthago funden punisk Gravskrift, I. 94; Das Buch Hiob. Uebersetzung und Auslegung von Dr. Umbreit, sfd. S. 243; Fr. Münters Formodninger om Bemærkelsen af det hebraiske Ord Kesita, II. 193; Fr. Münteri Descriptio numerum veterum Hispaniæ et Italia; sfd. S. 198; De Carpocratianis exposuit Fuldner, III. 57; Den augsburgske Troesbekjendelse med sammes Apologie oversat af N. G. Rubelbach, sfd. S. 203; Dr. Morten Luthers Forsvar i Anledning af Dr. Prof. Clausens Beskyldninger imod ham, af W. F. Engelbreth, VI. 47; Nogle Ytringer om den hellige Skrift, fremsatte af Prof. Theol. Dr. S. N. Clausen, drøftede af J. Hornsyld, sfd. S. 55; Rationalismen i dens Forhold til Bibelen og Protestantismen fra et populært Standpunct betragtet, af N. Møller, sfd. S. 61; De inscriptione Phoenicio-Græca in Cyrenaica nuper reperta ad Carpocratianorum hæresin pertinente commentatio. Scripsit G. Gesenius; Lettre à M. Raoul-Rochette sur une inscription en caracteres Phéniciens et Grecs récemment découverte a Cyrène. Par H. A. Hamaker, IX. 149); — i N. Danst Religionsblad (Psalme ved B. F. Rønnes Jordeferd, II. 1833, Nr. 23—24); — i Kbhvns Adresse-Compt. Efterretn. 1840. 1842; — i Annales for nordisk Oldkyndighed. 1842—1843 (Om de Rusiske Mønter i Baalfs Fundet, S. 51—141, hertil Tab. IV.—VII; Underretning om de Rusiske Mønter i det Nørdske Fund, S. 144—15; De Rusiske Mønter i det Aalborgske Fund, beskrevne, S. 145—59; Om et Fund af Rusiske Mønter ved Knudsøer paa Bornholm, S. 159—63; Dplysning om Aar og Møntsteder, hvor de i dette Bind omhandlede Rusiske Mønter ere prægede, S. 361—66); — i Mémoires de la Société Royale des Antiquaires du Nord 1840—44 (Beskrivelse over buidiske Mønter).

Han forfattede Catalog over Etatsraad B. Thorslacius's Mønt- og Antiquitets-Samling. Kbh. 1830; endvidere: „Fortegnelse over orientalske Mønter“, i Fortegnelsen over G. F. Timms Mønt- og Medalje-Samling, 2den Deel (1832), S. 283—90; og Forklaring (af det Hebraiske) over de til C. L. Falbes Bænk „Recherches sur l'Emplacement de Carthage“ hørende cippi med Puniske Indskrifter (jvfr. Dst's „Materialier“, S. 656). — Lebsage med en Fortale (C. S. Ley's) Oversættelse af N. G. Rubelbachs Homilie „Det kristelige Hyrde-Embeds Indstiftelse“. Kbh. 1829. (jvfr. N. f. L. II. 263—65; Kbhpost. 1829, S. 493, 500).

Grundlove for Foreningen af 11. Juli 1842 til Statsgjeldens Afbetaling o. s. v. Kbh. 1842. 8.

Lindberg (N.), Assistent.

Opgaver i de 4 Specier i hele og brudne Tal samt Regula de Tri, til Brug ved Tavleregning i Almue- og Fattigskoler; med særskilte Faciter. Kbh. 1820.

Nyeformig Multiplicationstabel tilligemed Forklaring over Mont, Vægt og Maal. Kbh. 1822.

Linde (Georg), f. d. 23de Marts 1787 i Rjøbenhavn. Hans Fader Etatsraad, Ridder Conrad Daniel Linde var Zahlkasserer samt Kasserer ved den kongelige Particulairkasse († 1/2 1826, jvfr. Thaarups fædrenel. Metrolog f. 1821—26, S. 469—70); Moderen Juliane Charlotte f. Putzcher († 1/1 1828), en Datter af Tolbkæmmerer ved Dresunds Toldkammer, Conferenceraad Putzcher. — Sønnen blev Artillericadet, fik Officcers Anciennetet den 20de Marts 1801 og blev den 16de Novbr. 1804 Secondlieutenant i det kongl. Artillericorps; 1808 Premierlieutenant, samt Lærer og Cadetofficer ved Artillericadet-Institutet; 1812 tillige Lærer ved Landcadet=Corpsen; 1813 Stabs capitain; i April 1820 Forstander for Artillericadet-Institutet; 1824 Ridder af Danebroge; 1826 benaadet med Danebrogs mændenes Hæderstegn; ansattes i Januar 1828 som Commandeur for Artillericadet-Institutet og erholdt Majors Charakter; afgik 1830 fra denne Post og blev ansat som Oberstlieutenant à la suite i Armeen; udnævntes 1831 til Commandeur for Landcadet=Corpsen; 1836 til Commandeur af Danebroge; 1840 til Kammerherre; erholdt den 12de Decbr. f. A. Oberstlieutenants Anciennetet; blev d. 1. Juli 1842 Oberst. — * Karen Nothe, Datter af afd. Geheimeconferenceraad A. B. Nothe.

Artillerividenskabens Begyndelsesgrunde for Landetatens militaire Underviisningsanstalter. Kbh. 1813. (L. T. 1814, S. 217—19).

Ledetraad ved Underviisningen i Vaabenlæren paa Landetatens militaire Underviisningsanstalter. Kbh. 1817, med 2 Kobbertavler. (Magaz. f. milit. Videnskabel. I. 139—44, anm. af J. A. Fibiger).

Bidrag: i Magazin for militair Videnskabelighed (Nogle Bemærkninger angaaende Kiercker's Underretning om Haandgeværs Kjenndskab og Behandling, VII. 368—74; Et Par Ord fra Deconomidirecteuren ved det kongelige Garnisonsbibliothek, VIII. 341—50, jvfr. sfb. S. 145—53); — i Nyt Magazin for milit. Videnskabel. (Om Skoleferier, II. 67—74; Examensplan for det kongelige Artillericadet-institut, sfb. S. 169—83). — 3 „Journal udgivet til Fordeel for Blinde“ har han fra 1811 af afhandlet Maaden, paa hvilken disse have lært at regne.

Lindegaard (Peder), f. d. 16de Januar 1758; blev i Juli 1791 Gartner ved Rosenborg Slotshave; benaadedes 1809 med Danebrogsordenens Sølvors og 1828 med Guldforsen. † 26de October 1832. — * Anna Elisabeth Erichsen.

A new method of forcing Grapes, and keeping them in winter; invented and practiced by Peter Lindegaard; translated into english by A. Andersen Feldborg. London 1817. 28 pag. 8, med et Kobber. (Oversat efter det tydske Originalmanuskript; foranstaltet ved den kongl. storbritanniske Minister ved det danske Hof, Hr. Foster. — Skriftet anm. i L. T. 1819, S. 56—60).

Om Biinstoffens Dyrkning, saavel i Drivkasser som i den frie Luft, i Dannemark. Kbh. 1826, med 1 Kb. (jvfr. Kbhvns Etilderi 1826, S. 557—58).

Han leverede endeel Anmærkninger i den danske Oversættelse af J. F. Bloy's og J. L. Christ's Hædekonst, ved Tim. Møller, I.—III. Deel. Kbh. 1802—9, samt 1820, m. Kb.; og i sammes 2den Deel endvidere: Om Biinstoffens Behandling, S. 189; Om Fersentræets Dyrkning, S. 327. — Bidrag i „*Transactions of the Horticultural society*, London 1823“, af hvilke følgende ere oversatte af A. Weibach i „Hæde=Lidende“ 5te Bd. 1839: Om Biindriveri, som det udføres i Danmark, S. 1—7; Om Dyrkningen af Asperges, S. 97—103; Om Maaderne at drive Fersken i Danmark og Holland, S. 250—59.

Lindencrone (Johan Frederik), f. d. 24de April 1746 paa Gjorsløv i Sjælland. Hans Fader var Etatsraad Christian de Lindencrone til Gjorsløv Stamhuus, samt Søholm og Eriskrup Godser († 17 1772); Moderen Mette f. Holmsted († 28 1793), en Datter af Etatsraad og Borgemeester Friderich Holmsted i Kbhvn. Studerede i Sorø 1761—65; blev i Septbr. 1766 Hofjunker; 1772 Besiddet af Stamhuset Gjorsløv og Godserne Søholm og Eriskrup (som han folgte 1793); i Oct. 1774 Etatsraad; i Maj 1780 Kammerherre; var fra 1800 til 1803 Forstander for det Kgl. Genealogiske og Heraldiske Selskab. † 4de Juni 1817. — * 1° 1768 Bolette Maria Harboe († 1800), en Datter af Sjællands Biskop Ludvig Harboe. — (Sefr. Engelstöfts Univerf. og Skole=Annal. 1808, I. S. 183—85; Kbhvns Skilber 1817, Nr. 48).

Klagedigt over Etatsraad Friderich Holmsted. Kbh. 1758. 4to. — Den Rødtidende, et Lykstil af Mercier, overs. ibid. 1778. (Krit. Tilf. 1779, Nr. 18; L. E. 1781, Nr. 37). — Erminde over Fru Bispinde Harboe. ibid. 1781. — Ablaide, Grevinde af Ravensborg, af J. H. Nothe, overs. ibid. 1800.

Folke=Eventyr, samlede ved Brødrene Grimm. Oversatte af J. F. Lindencrone. Gjennemsete og udgivne efter anden forsøgede og forbedrede Udgave. Kbh. 1823. 2den danske Udgave. ibid. 1839. 3die danske Udg. ibid. 1843. (L. E. 1823, S. 624—28).

Bidrag: i G. L. Lahdes Mindeesmærker paa Assistentkirkegaarden ved Kjøbenhavn (Efterretning om Dr. Prof. Med. Arnold Nic. Masheim, i 2det Hefte); — i Iris og Hebe (Gravskrift over D. Høegh=Guldberg, 1808, I. 284); — i „Gravblomster, Peter Foersoms Erindring hellige“, (P. Foersom, S. 75—76).

Lindencrone (Mette Louise Christiane Frederike Hegermann), see Hegermann=Lindencrone.

Lindenfels (Joseph Benedict), f. d. 15de December 1762 i Wien; opdroges deels i Paris, deels i Wien; indtraadte 1780 i østerrigsk Krigstjeneste og blev 1784 Secondlieutenant ved Erkehertug Josephs Dragoner; 1787 Premierlieutenant; 1789 Ritmester; deelto i Felttoget mod Tyrkerne 1788—90; tog sin Afsked 1790 og begav sig til Paris. I Frankrig oplevede han Rødfælsperioden 1792 og 1793; drog derpaa tilbage til Wien, men gik snart efter til Hamborg; kom i Begyndelsen af 1796

til Danmark og var i nogen Tid Medbejer af Fyens Stifts Adressecomptoir i Odense, samt Medudgiver af den derfra udgaaende Adressaavis; som 1798 til Kjøbenhavn, og var fra 1799 til 1807 Lærer og Inspecteur i det Schouboeste Institut; gif, under Kjøbenhavns Belejring, i dansk Krigstjeneste som Capitain ved Landvæernet; blev 1808 Chef for det 5te Compagni af den danske Artilleribataillon; 1809 tillige Lærer i Militairterminologi og det franske Sprog ved det danske Militair-Institut for Officerer og ved Artillericadet-Institutet; 1811 endvidere Lærer ved Landcadet-Corpsset; afgif 1816 som Major af Artilleriet, med Bartpenge; opholdt sig siden i Altona. † 16de Februar 1833. — * 1784 C. fød Egerman von Egermburg. — (N. Nekrolog der Deutschen Jahrg. XI. 1833 (Weimar 1835) S. 114—16; jvfr. Lübker's u. Schröder's Lex. I. 347—50 og Schröder's Nachträge S. 827).

Fyens Stifts Adressecomptoirs-Avis. (Hele Aargangen 1797 og til Begyndelsen af Maj 1798 redigeret af Lindensfeld alene, som daværende Medbejer af Adressecomptoiret i Odense, under Firma: Hempel et Comp., siden Hempel alene). — *Prospectus de l'institut d'éducation de Mr. F. C. Schouboe, Secrétaire.* Copenh. 1799. 8 pag. 4. (Paa Tydskf. *ibid.* eod.). — Tillæg til No. 15, 16, 17 og 19 af de Kjøbenhavnste lærde Efterretninger for Aaret 1808. Kbh. 1808. — Svar til Hr. Matthias Hagerup. Motto: „Debellare superbos“. *ibid.* 1809. — Sang i „Kiøden“ 1809. — Ode an die Klystier-Spytthe, mit Noten. Kph. 1810. — Cantate bei der Feier des St. Joh.-Festes in der Loge Fr. z. g. S. zu Kopenhagen. (Zu Musik gesetzt von dem kön. dän. Kapellm. Kunzen). *ibid.* eod. — Suldigung eines Br. F. M. bey der Vermählung J. S. der Prinzessin Lovise Charlotte von Dänemark, mit Sr. Durchl. dem Prinzen Wilhelm zu Hesse-Cassel. *ibid.* eod. — Ueber den Karakter des F. M. vorgetragen d. 20 Mrt. 1811. *ibid.* 1811. — Ueber den Schwur des F. M.—s. Rede, gehalten in der Loge Fr. z. g. S. Als Manuscript gedr. für WB. *ibid.* eod. — Ved F. M. Kongens Fødselsfests Høitidelighedsbælle d. 6te Februari 1813, frem sagt i en Vennekreds („Kjæde = Selstabet“). *ibid.* 1813.

Fransk Læsebog og Sproglære, udarbejdet efter allerhøieste Befaling til Brug for Land-Statens Underviisnings-Anstalter. Kbh. 1814. (Sproglæren særskilt. *ibid.* eod.; L. T. 1821, S. 99—103, r. af Fr. Thaarup).

Theoretisk-practisk fransk Grammatik efter J. B. Meidingers nyeste franske Sproglære, og M. Hallagers Anmærkninger. Udarbejdet. Anden Original-Udgave. Kbh. 1814. (L. T. 1821, S. 99—103, r. af Fr. Thaarup).

Discours, prononcé à l'Académie Royale des Cadets, en présence de S. M. le Roi, le 30. Déc. 1815. Copenh. 1816.

Den franske Parleur, eller en udvalgt Samling af franske og danske Samtaler m. m., indeholdende en practisk Veiledning til i kort Tid at lære Begyndere rigtig og reent at tale det franske Sprog. Tredie Udgave. Paa nye igjennemset, forbedret og meget forøget. Kbh. 1817. (L. T. 1821, S. 123—24, r. af Fr. Thaarup).

Den hemmelige Skrivekonst, eller Chiffer- og Dechiffer-Konsten, i særdeleshed practisk oplyst ved et nyt Transpositions-Chiffre, der, formeddelt dets utallige

Afverlinger, i Forening med den største Simpeltied og Lethed, kan gjøres aldeles uop-
løseligt, endog for den, som har opfundet det. Med otte Kobbertabler og mange Ta-
beller. Et blot til Lyst. Kbh. 1819. (Høst's Morgenbl. 1819, Nr. 18; Danst
Minerva VIII. 470).

Medudgiver af: Mennekket. En Journal af blandet Indhold. I. Bds.
1. Hefte. Odense, 1797. (Jvfr. Art. S. Pempel; Jris og Hebe 1797, IV. 243—48).

Lindgreen (Nicolai Christian), f. 1772 i Kjøbenhavn, hvor
hans Fader Nicolai Jensen var Arkelimester ved Holmen, Moderen
Karen Lindgreen; blev dimitteret til Universitetet fra Roeskilde Skole
i Efteraaret 1790; Candidat i Lovlyndigheden (Laud.) i October 1798; ud-
nævntes 1800 til Auditeur ved det sjællandske Infanteriregiment; 1803 til
Regjeringsraad, Medlem af Gouvernementet i Trankebar, Justitiarius og
Auctionsdirecteur. † 1817. — * Cathrine Elisabeth Frelsen, en
Datter af afd. Conferenceraad G. F. Frelsen.

Engelsk accentueret Læsebog. Kbh. 1804. (L. E. 1806, Nr. 40).

Lindhard (Mogens), f. 1769 i Gylling Degnebolig i Aarhus
Stift; dimitteredes til Universitetet fra Horsens Skole i Efteraaret 1789;
var Degn i Gylling 1790—97 og underkastede sig imidlertid den theolo-
giske Embedsexamen (Laud.) i Maj 1794; blev 1797 Sognepræst til
Lørslev og Drding paa Mors; 1804 til Aserg og Faarup i Aarhus
Stift; i April 1814 til Dsbirk og Yding, s. St.; 1826 til Frue-Kirke i
Aarhus og Anneret Aaby; i September 1829 til Domkirken i Aarhus og
Stiftsprovst i Aarhus Stift; 1831 tillige Provst for Aarhus Kjøbstad
og Hasle Herred. — * Dorothea Sophie Sommer († 2 1832),
Datter af Laurits Sommer, Præst til Gosmer og Halling i Aarhus Stift.

Veiledning til at forstaae og anvende nogle af Religionens og Moralens
vigtigste Sandheder. Bihog 1801. (L. E. 1802, Nr. 50). — Middeelvejen imel-
lem den gamle og nye Tro. ibid. eod. — Poetiske Forsøg. Randers, 1812.
— Leirekoninginden Fridleif, Frode hin Fredegodes Søn. En nordisk Fortælling.
Aarhus, 1813; o. m. Aarstal 1828. („Dannora“, 1813, Nr. 7; L. E. 1814, Nr. 10).

Tale, holden i Selskabet Polyhymnia paa Hs. Majestæt Kong Frederik den
Sjettes Fødselsdag 1828. Aarhus, 1828.

Hvilken Regjeringsform er den bedste? Tale, holden i Selskabet Poly-
hymnia d. 28. Jan. 1831. Aarhus, 1831.

Prædiken paa Reformationsfestens 3die Dag 1836. Aarhus, 1837.

Digte, adspredte: i Jris og Hebe (1803, I. 227—32; II. 160—65; III.
124—28; IV. 1—6; 22—23; 1804, II. 1—10); i Elmquist's „Dan“ 1820 (Fædre-
landsfang, S. 39—41); i forskjellige Aargange af Aarhus Stifts-Lidende.
— Nogle særskilt trykte Leilighedsdigte.

Lindholm (Cornelius), f. i det Slesvigske; blev dimitteret fra
det Vesterborgske Skolelærer-Seminarium 1805, siden Skolelærer i Moseby
paa Falster.

Veiledning til Hovedregning eller mental Regnekunst, af T. H. Jensen og K. Lindholm. Kbh. 1815.

Regneskole for Begyndere. Nykøbing paa Falster, 1837.

Lindov (Frederik), Pseudonym; see Povl Frederik Barfod.

Linstow (Christoph Hartvig v.), f. 1740 i det Mecklenborgske, hvor hans Fader Henrik Levin v. Linstow (forhen Capitain i dansk Tjeneste) besad Lehnsgodsferne Fittschow og Belig; Moderen s. v. Lowzow af Huset Rensow. I sit 13de Aar kom han til Holsteen, og ansattes som Cadet i det daværende storfyrstelige holstenste Liv=Dragon Regiment; blev 1754 udnævnt til Standart=Junker (eller som det siden i Danmark kaldtes Fricorporal); 1756 Cornet; 1758 Lieutenant; beordredes 1759 at rejse til Rusland; udnævntes 1760 til virkelig holstenst Fløj=Adjutant hos Storfyrsten, siden Keiser Peter III.; i Decbr. 1761 til Premier=Major, og et Par Maaneder derefter til russist keiserlig General = Adjutant hos Feltmarechallen over Tropperne i Holsteen, Hertug Georg Ludvig af Holsteen. Efter at have oplevet Catastrophen med Keiser Peter III's Død i Juli 1762, fulgte han bemeldte Hertug til Holsteen, hvor Hertugen overtog Statholderkabet over den daværende storfyrstelige Deel af Holsteen. Ved Hertugens Død i Septbr. 1763 blev han General=Adjutant og Cavalier hos Dennes Efterfølger i Posterne, Frederik August, Bisop til Lübeck; udnævntes i Maj 1764 til virkelig Jægermester i den storfyrstelige Deel af Holsteen, og fik i samme Aar interimistisk (i 10 Maanedes) Opsynet med og Ledelsen af de unge Prindsers, Augusts og Peter Frederik Ludvigs Stilling; blev i Marts 1773 storfyrstelig holstenst Kammerherre; kom s. A., ved Overdragelsen af den storfyrstelige Deel af Holsteen til Kongen af Danmark, i dansk Tjeneste, og vedblev Jægermesterposten; fik i Januar 1777 dansk Indfødsret og dansk Adelspatent; blev i Maj 1780 forflyttet fra det 3die til det 2det holstenste Jægermester=District; udnævntes i Maj 1782 til Ridder (Storfors) af Danebroge; i Marts 1784 til Overforstmeister i Sjælland; i Januar 1812 til Geheimeconferenceraad. † 12te April 1823 i Hirschholm. — * 1° 1774 Charlotte Benedicte Eleonore v. der Lühe (s. i Kbhvn, i 1° 1837 i Hirschholm), en Datter af den afd. kongl. danske Oberst v. der Lühe, Besidder af det mecklenborgske adelige Gods Goldberg. — (Jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog 1821—26, S. 212—14).

Til Publicum. Kbh. 1791. (jvfr. Krit. 1791, Nr. 36).

Linstow (Hans Ditlev Franciscus), Nydanfortes Søn; fød 1787; blev privat dimitteret til Universitetet 1805; underkastede sig i Foraaret 1812 den latinst=juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve,

hiin med bedste, denne med næstbedste Charakter; blev derefter Second-lieutenant i den norske Ingenieur-Brigade; sildigere Brigade-Auditeur i den norske Armee; er nu Slotsbyggnings-Intendant i Christiania.

Beskrivelse over den vordende Kongebolig i Christiania; med Kobber. Christiania, 1826.

Udkast til Kirkebygninger i Norge. Udgivet efter Kirke-Departementets Foranstaltning. Christiania, 1829 (udg. 1831). 12 Ark Text og 9 Pl. Imper.-Fol.

Forslag angaaende Opførelsen af et nyt Skuespilhuus i Christiania, samt om dermed i Forbindelse staaende Organisation af Theatret. Christiania, 1836. Fol. med 4 lithogr. Plader.

Lithin (Joachim Gretschmer), f. 1779; blev privat instriberet ved Kjøbenhavns Universitet i October 1798; var siden Sproglærer i Kjøbenhavn. † 3die Juli 1829. — * Ingeborg Kirstine Tøxen.

The english Magazine, containing pleasing and instructive pieces in prose and verse. No. 1. Copenh. 1816.

Liunge (Andreas Peter), f. d. 6te April 1798 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Friderich Liunge var Vinhandler († 1° 1821); Moderen Maria Kirstine f. Winther († 2° 1832). Han underkastede sig 1818 den dansk-juridiske Examen; blev 1813 Volontair og 1816 Copiist ved Frederiksværks Hovedcontoir i Kjøbenhavn; i Jan. 1828 Commerce-Secretair; 1836 entlediget (jvfr. Kbhpost. 1840, Nr. 43). — * 1° 1829 Charlotte Albertine Ackeremann.

Almindelig Sukommelsesbog, indeholdende en tydelig og fuldstændig Anvisning til Regnskab over Formue, Tid og Evner. En Haandbog for Personer af alle Stænder, der lægge Værd paa Tiden og dens Benyttelse o. s. v. Efter Jullien og Höck. Med en Fortale af Etatsraad og Ridder Pram. Kbh. 1819. (L. T. 1820, Nr. 12).

Dana. Poetisk Lommebog for 1820, udg. Kbh.; med Thorvaldsens Portrait.

Harmonia, eller Bisebog for Damer. Kbh. 1820.

Harpen, et æsthetisk Tidskrift. Kbh. 1820—24. 4to. (Endeel af de i dette Blad oversatte Fortællinger og Noveller ere særskilt aftrykte under følgende Titler: Cros, 1821 (Ergzbl. s. Allg. S. 3. 1822, May, Nr. 60, S. 479—80) og 1824; Phantasiestykker, 1821; Fortællinger af E. L. A. Hoffmann, 1.—2. D., 1821; Eventyr og Fortællinger, 1822; tillige forsynede med fælleds Titel; Njeste Bibliothek af Fortællinger, 1.—6. Deel. Kbh. 1821—24).

Literatur-, Kunst- og Theater-Blad. Kbh. 1821—24. 4to.

Ny Harmonia, eller nyeste Bisebog for Damer. 1.—4. Samling. Kbh. 1821—1824. 1.—3. Samling 2den Udgave. ibid. 1824. („Dagen“ 1822, Nr. 306, jvfr. „Telegraphen“ 2. Aarg. Nr. 31, samt S. 543—44).

Fader Evans Stambog, eller nyeste Samling af danske Selskabs-, Drikke- og Kommers-Sange, med Tillæg af nogle svenske, tyske og latinske. Kbh. 1821. 2den Udg. ibid. 1824. („Dagen“ 1822, Nr. 306, jvfr. „Telegraphen“ 2. Aarg. Nr. 31, samt S. 543—44).

Juletræet, en Samling originale Fortællinger og Digte, udg. Kbh. 1821. (L. T. 1823, Nr. 1; „Lilskuerne“ 1823, Nr. 29—30).

Kjøbenhavn's Morgenblad, et æsthetisk Tidsskrift, udg. af A. P. Liunge og E. N. Rosenkilde. Kbh. 1825—26. 4to.

Waverley eller Skotland for 60 Aar siden [Roman] af Walter Scott. Oversat efter Originalens syvende Udgave. I.—II. Deel. Kbh. 1826. (L. T. 1827, S. 91—93).

Hertza. Et Maanedsskrift. I.—II. Aargang. (8 Bind). Kbh. 1827—29. (Proft's Conversationsbl. 3. Aarg. Nr. 26—27; „Basunen“, Nr. 20). — Hertil leverede han en original Fortælling „Zettehøjen“ (1827, I. S. 10 fgg.); Prøver af Arreboes Kong Davids Psalmer (1827, II. 235; 1828, I. 251), og nogle Digte.

Kjøbenhavn's Posten. I.—XVIII. Aargang, udg. Kbh. 1827—44, 4to; forf. — Af Nr. 1—36 i Aarg. 1827 var Dve Thomsen Medudgiver. (jvfr. Kbhøns flyv. Post 1827, Nr. 85, 89; 1828, Nr. 26, 27; „Dagen“ 1836, Nr. 278, 283, 287, 293, 302, 308, 309, 312; 1837, Nr. 27; Art. J. F. Gisbmad og J. P. M. Grüne).

Theaterblad, udg. Nr. 1—21. Kbh. 1827—28. 4to. (begyndt d. 26. Oct. 1827).

De Franskes Keiser Napoleon Bonapartes Levnet. Med en indledende Udsigt over den franske Revolution. Af Walter Scott. Fra Engelsk oversat af H. G. N. Nyegaard og A. P. Liunge. I.—IX. Bd. m. 5 Kbh. Kbh. 1827—30. (L. T. 1828, Nr. 43, 44; 1830, Nr. 23; Kbhøns flyv. Post 1828, Nr. 34, 41 og Kbhpost f. A. Nr. 36).

Walter Scotts Kroniker fra Canongate, oversatte af A. P. Liunge og E. C. Broager. I.—II. Deel. Kbh. 1828. (D. m. L.: Bibliothek for de nyeste og interessanteste Romaner og Noveller).

Nyeste Harmonia, eller Bisebog for Damer 1829. Kbh.

Repertorium for Morfskabslæsning. Nr. 1.—24. (1.—2. S. o: I. Bd.). Kbh. 1829.

Nyeste Roman-Bibliothek, udg. af A. P. Liunge og E. F. Güntelberg. I.—XII. Bd. Kbh. 1829—30. Samme. 1831, Nr. 1.—12. (Hver Roman udkom ogsaa under særskilt Titel).

Nyt Repertorium for Morfskabslæsning. I.—VI. Bd. Kbh. 1830—32. (jvfr. Kbhpost. 1829, S. 698, 730).

Nyeste Repertorium for Morfskabslæsning. I.—V. Bd. Kbh. 1832—34.

Bibliothek af de nyeste og bedste Romaner, udg. af A. P. Liunge og E. F. Güntelberg. I.—V. Deel. Kbh. 1833—34. (Hver Roman udkom ogsaa under særskilt Titel).

Søndagsblad, redig. af H. P. Holst og A. P. Liunge. Kbh. 1835. 4to. (fra Jan.—Septbr.).

Novelle-Bibliothek. I.—XIII. Bd. Kbh. 1835—36. (Særskilt aftrykt deraf i 1812: Et halvt Hundrede Noveller, 1—8 Bd.).

Nyt Novelle-Bibliothek, udg. af A. P. Liunge og J. P. Grüne. I.—VIII. Bd. Kbh. 1837. (Af begge Samlinger ere flere enkelte Bind og Noveller ogsaa særskilt udgivne i 1835—39 og 1812).

Klubvisebog, en Samling af de bedste ældre og nyere Selskabsfange, med et Antal nye, tildeels skrevne til politiske Toaster; udg. af J. P. Grüne. Kbh. 1838.

Kjøbenhavn's Morgenblad, ny Suite, udg. af A. P. Liunge, redig. af J. P. Grüne og G. Siesby. Kbh. 1838—39. 4to. (beg. i Febr. 1838).

Repertorium for Morstabslæsning. 1.—2. Hefte. Kbh. 1843.

Forposten, udg. 1.—2. Aarg. Kbh. 1843—44. 4to; forff.

Digte, afspredte: i J. R. Høst's „Morgenblad“ 1819; i Kjøbenhavns Skilderi (1819, Nr. 72, 73); i Rahbets „Hesperus“ (I. 1819, S. 347—49). — (Revidert).

Lohmann (L. L.), Drejermester i Kjøbenhavn.

Til mine Medborgere om Hr. Bisby's Paasteprædiken og Hr. Magister Lindbergs Misforstaaelser. Af en af Hr. Bisby's Tilhørere, L. L. Lohmann. Kbh. 1832. (jvfr. Kbhpost. 1832, Nr. 142, 150).

Om Gudstjenesten i det nye, mosaiske Tempel. Kbh. 1832.

Bidrag til Kundskab om Laugs- og Corporationsforholdene, ved Besvarelsen af det Spørgsmaal: Hvad har Laugsvesenets Ophævelse og Næringsfrihedens Indførelse gaaet i de Lande, hvor denne Foranstaltning er stæet? Kbh. 1840.

Lorck (Jørgen Henrik), f. 1810, af Forældrene Lorenz Lorck, Capitainlieutenant i Søst Staten, Ridder af Danebroge (f. 1° 1781 i Mæmel, † 2° 1820 paa St. Croix i Vestindien), og Mariane Elisabeth f. Bæch († 27 1822), Datter af Grosserer Jørgen Bæch i Kjøbenhavn; blev dimitteret til Universitetet fra den Kjøbenhavnske Borgerdydsskole 1828; underkastede sig i Efteraaret 1838 den forenede Læge-Examen (H. ill. 1mi grad.); erholdt i Decbr. f. A. Bataillonschirurgs Charakter; var Læge paa Fregatten „Bellona“ paa dens Tojt til Sydamerika 1840—41.

Bidrag: i „Kjøbenhavnsposten“ 1835 (Nogle Bemærkninger om Examen ved det kongelige chirurgiske Akademi, Nr. 115, 117; Svar til Prof. G. Møller, Nr. 125; Mere om det chirurgiske Akademi, Nr. 144 (jvfr. sid. Nr. 122, 131, 132, 133).

Sex Melodier for een Syngestemme, til Text af H. Herk, Chr. Winther, o. A., med Accompanement af Pianoforte. Kbh. 1844.

Han antages at være Forfatter til: Poetiske Bagateller af Alexis B. Kbh. 1838. („Søndagen“ 1838, Nr. 22).

Lorenzen (Carl Henrik) er f. d. 5te November 1807 i Haderslev, hvor hans Fader Justitsraad Thomas Lorenzen, Ridder af Danebroge og Danebrogsmand, var Amtsforvalter († 1° 1834). Han besøgte den derværende Latinskole, blev dimitteret 1827, og rejste til Universitetet i Halle, hvor han især lagde sig efter de philologiske og philosophiske Discipliner. Efter at have benyttet et Tilbud om, at gjøre en Rejse til Italien i Selskab med en bekjendt Videnskabsmand, vendte han 1829 tilbage til Danmark, og tog til Kjøbenhavn. Her fortsatte han sine philologiske Studier, underkastede sig den befalede Præliminær-Examen i Decbr. 1830, og blev derpaa i Januar 1831 constitueret som Lærer ved Sorø Academics Skole, ved hvilken han i Decbr. f. A. udnævntes til Adjunct.

Breve fra Italien, skrevne i Arene 1828 og 1829. Kbh. 1837. udkom anonymt. (Døst's „Minerva“ I. 111—18; Kbhpost. 1837, Nr. 40).

Balfred. En Roman. Udgivet af E. S. L. Kbh. 1840 [1839]. (L. f. L. o. R. VI. 513—18; Berl. Tid. 1839, Nr. 303).

Ueber die Generationswechsel, oder die Fortpflanzung und Entwicklung durch abwechselnde Generationen, u. s. w.; von J. J. S. Steenstrup. Auf Veranlassung des Verfassers nach dem Manuscripte desselben übersezt. Kopenh. 1842, mit 3 Kupfertafeln.

Bidrag: i Heibergs „flyvende Post“ 1830 (Epigrammer fra Kullen, Nr. 110—12; Recension over E. J. Heises Oversættelse af „Uvvalgte Dialoger af Platon“, Nr. 111; og over Dehlenschlägers „Trillingbrødrene fra Damask“, Nr. 117. 118); — i Dansk Literatur=Lidende (Anmeldelse af [Henr. Herbj's] „Gjenganger-Breve“, 1831, Nr. 26). — (Tildeels efter Autogr.).

Lorenzen (F.), Cand. med.; uidentificeret en Pseudonym.

Saandbog for Frugtsummelige og Barfælkoner, især med Hensyn paa deres Levemaade og Pleie, af Dr. og Prof. Meyer. Oversat. Kbh. 1823. (Becken).

Lorenzen (Gabriel), f. d. 7de Decbr. 1782 i Berst i Ribe Stift, hvor hans Fader Frederik Lorenzen var Præst, Moderen Bibeke Sophie f. Smidt; var Premierlieutenant i det 2det jydsk Infanteriregiments 3die Bataillon; blev 1810 Ridder af Danebroge; afgik som Capitain; blev siden Secretair i Selskabet for indenlandsk Kunstskid; 1830 Postmester i Faaborg. — * Caroline Hedevig Dittmer.

Beretning om Selskabet for indenlandsk Kunstskid for Aaret 1818. Kbh. 1819. (L. L. 1819, Nr. 45).

Loria (A.), f. i Danmark; lærte Gartnerkonsten; var 1838 ansat ved Handelsgartneriet Upper-Clapton ved London.

Bidrag: i „Have=Lidende“ (Nogle Bemærkninger angaaende de saakaldte Luffplanter. Efter det Engelske, Bd. IV. 1838, S. 419—23; En fordeelagtig Maade at formere Georginer paa, Bd. V. 1839, S. 267).

Ludvigsen (A. B. G.), Handelsmand.

Blok Lorens Forhold til Jens Worm, fra Horsens, kort og sandfærdigen fremstillede. Kbh. 1834. (A S. 8).

Ludvigsen (B.).

Curiosa for Sommeren. Kbh. 1834.

Lumholdt (Johan Adam), en Søn af Høker Peter Jensen Lumholdt († § 1820) og Cicilia Sophia f. Krøier; er fød i Rjøbenhavn den 23de April 1795; nød privat Underviisning; studerede fra 1812 Lægevidensskaben; blev 1813 Underchirurg ved Felthospitalerne i Høststeen, og siden Compagnichirurg ved det oldenborgske Infanteriregiment i Rendsborg; underkastede sig i Foraaret 1822 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); blev Compagnichirurg ved Livgarden tilføds, og erholdt i August 1822 Bataillonschirurgs Charakter; var tillige et Par

Gange constitueret som Læge ved Fattigvæsenet; praktiserede derefter en Tidlang i Thisted; blev i Septbr. 1829 Districtschirurg i Ribe med tilhørende District; i Decbr. f. A. Krigsraad; i Febr. 1839 Districtschirurg i Skive og for Salling Herreder. — * Karen Cathrine Jensen.

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Quinin, anvendt med Selb i Arthritis og Coxalgie, Bd. VIII. S. 260—66; Tvende praktiske Jagttagelser [Scirrhus i Labia pudendi; Mærkeligt Tilfælde af frivillig Afgang af Blærestene hos et Fruentimmer], Bd. XXIII., S. 7—8 (Udtog i Behrend's wöchentl. Repertor. 1837, Nr. 70); 3 Dødsfald som rimelige Følger af Nydelsen af forværrede Gylndere, Bd. XXX. S. 307—9; Tvende Accouchementforretninger, hvor Mødrene døde, Bd. XXXII. [Ny Række, Bd. 2.], S. 224—28; Beretning om et sjældent Misfosters Fødsel, som var ledtaget af mærkelige Tilfælde, Bd. XXXIII. [Ny Række, Bd. 3.], S. 281—86).

Lund (A.), Proprietair.

Modification af Justitsraad Fr. Winkel-Horns Plan til et Kommerce- eller Stats-Lotteri. Kbh. 1820.

Lund (Adam Gottlob), f. 1765 i Åsminderød, af Forældrene Joachim Henrik Lund (Kammertjener hos Greve Ad. Gottl. Moltke) og Christine Amalie Bing; dimitteredes til Universitetet fra Kjøbenhavns Latinskole 1783; var 1788—90 chirurgisk Candidat ved det kongl. Frederiks-Hospital; underkastede sig 1789 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev siden Regimentschirurg ved det Smaalehnste Dragon-Regiment (indtil 1810); 1811 Medlem af det norske Sundhedscollegium; tidligere Over-Inspecteur ved det kongl. Uld- og Linned-Manufactur paa Rongsberg, og Commenceraad; opholdt sig derefter i Kjøbenhavn. † 22de Februar 1843. — * 1817 Wibke Gjertrud Kristine f. Mackeprang, Datter af Dr. Med., Apotheker og Districtslæge paa Møen, Marcus Mackeprang, og Enke efter Kammerraad A. P. Møller, Forpagter af Marienborg paa Møen.

Hufeland om Iunkne Bade, oversat, med et Tillæg og Forslag til Indretningen af et offentligt Badehuus. Kbh. 1816. — (Tildeels meddeelt).

Lund (Abolph), Musiklærer i Kjøbenhavn. * Pauline Voalth, Datter af afd. Justitsraad Christian Tullin Voalth, Secretair ved Gouvernementet i Trankebar.

Om de gjensidige Fordringer imellem Forældre, Lærere og Elever, med Hensyn til Musikunderviisning, af F. A. Werner, oversat. Kbh. 1838. („Dagen“ 1838, Nr. 46).

Lund (Albert Conrad), en Søn af nedenansførte Overlærer Jørgen Frederik Lund; er f. d. 20de August 1809 i Nykjøbing paa Falster; blev dimitteret til Universitetet fra Metropolitanskolen 1829; studerede Medicin og Chirurgi, og opholder sig nu i New-York i Nordamerika.

Novelle-Bibliothek, redig. af L. Philip og C. Lund, udg. af L. Jordan. I.—III. Deel. Kbh. 1838—39.

En Tornekrone, af Michel Masson. I.—II. Deel. Overs. af L. Philip og C. Lund. Kbh. 1838.

Privatsecretæren (sic). Novelle af George Sand (Mad. Dubaut). Oversat af Franck ved L. Philip og C. Lund, udg. af L. Jordan. Kbh. 1839. (L. f. L. o. R. VI. 44:—44).

Nør ikke Dronningen! Novelle af Michel Masson. Oversat fra det Francke. Kbh. 1839. (L. f. L. o. R. VI. 444).

Jomfru og Martyrinde, af Michel Masson. Oversat fra det Francke ved L. Philip og C. Lund. I.—II. Deel. Kbh. 1840. (Fædrel. II. 1841, Nr. 508; L. f. L. o. R. VI. 444—46).

K. W. Böttigers Verdenshistorie i Levnetsbeskrivelser, oversat, og med en Person- og Sag-Fortegnelse forøget. Med Anbefaling af P. D. Brøndsted. I.—II. Deel (Oldtidens Historie) og III.—IV. Deel (Mellemalderens Historie). Kbh. 1840(1839)—1842. (Fædrel. I. 1840, Nr. 329; „Dagen“ 1841, Nr. 181. 184); fortf. af P. Brøchner.

Blodets Røst af M. Raymond, overs. af L. Philip og C. Lund, i Riinges N. Novelle-Bibl. Bd. 8, 1837.

Lund (Andreas), f. d. 14de Juni 1772 i Kjøbenhavn; deponerede 1789; tog i Aug. 1796 medicinsk Embedsexamen (Laud. unan. consensu); blev i Septbr. 1797 Doctor Medicinæ; 1802 Læge ved Hospitalet i Slagelse; 1809 derfra entlediget; 1811 anden Hofmedicus; i Septbr. f. N. tillige Stadsphysicus i Kjøbenhavn; fik i October 1812 Titel af Professor (med Rang i 6 Kl. Nr. 13); udnævntes i Maj 1813 til Medlem af det kongl. Sundhedscollegium; den 7de Februar 1832 til første Hofmedicus. † 15de Februar 1832. — * Maria Elisabeth Schartau. — (Jøfr. „Penia“ 1813, S. 211; Callisen's Med. Schriftsteller-Lex. Bd. XXX. S. 147—48; Ahr. Compt. Efterretn. 1832, Nr. 44).

De *hydropæ e perspiratione suppressa*. Diss. inaug. Hafniæ 1797. (L. E. 1798, Nr. 21; Med. chir. Zeit. Ergbb. I. 1797, 98, Nr. 24, S. 373—74; Tobes med. chir. Journ. Bd. 3. St. 1. 2. 1798, S. 200). — Balsg af de meest bekendte virksomme Lægemedler til lettere Priser. Kbh. 1813. („Penia“ 1813, Nr. 23; L. E. 1813, Nr. 43; jøfr. N. Bibl. f. Læg. I. 1814, S. 180—82; Athene III. 1814, Octbr., Tillæg, og Kbhvns Skilderi 1814, Nr. 94 (af Forfatteren).

Bidrag: i Nord. Archiv f. Natur- u. Arznciwissenschaft. (Beobachtung eines eingeklemmten Bruches, bei welchem die Zurückbringung durch Hülfe der Verdunstung der Naphtha bewirkt wurde; mit Anmerk. von Dr. J. Scheel, Bd. I. St. 3. 1801, S. 516—35; ogsaa aftrykt i Auscerlesene Abhandlungen für practische Arztle, Bd. XXI. St. 2. 1804); — i *Acta reg. soc. med. Hafn.* (Bigas observationum medico-practicarum: 1) De usu Naphthæ vitrioli in hernia incarcerata; 2) De fluxu coeliaco, Vol. IV. p. 421—26; De morbis haud frequenter occurrentibus feliciter sanatis, Vol. V. (Acta nova vol. 1.) p. 222—23, jøfr. Bibl. f. Læg. 1822, II. 123; Exophthalmus utriusque oculi, *ibid.* p. 304—9, jøfr. Bibl. f. L. anf. St. S. 125; De vi Sambuci in hydropæ nova observatio, *ibid.* p. 310—14, jøfr. Bibl. f. Læg.

auf. St. S. 125; De rara mentis oblivione unius solummodo rei, Vol. VII. (Acta nova vol. 3) p. 43—45, jvfr. Bibl. f. Læg. XII. 147; L. L. 1830, S. 469; Summ. d. Med. 1830, Bd. 3. S. 900; Friedreich Mag. d. Seelenk. S. 6, 1831, S. 240); — i Bibliothek for Læger (En sjælben Ansamling i Nærheden af Desophagus, Bd. III. 1811, S. 117—20); — i Nyt Bibliothek for Læger (Ny Erfaring om Hyldebarrens Virksomhed i Batteriet, Bd. II. 1815, S. 106—10; Obductions-Ferretning over en Kone, som havde et Naalehuus i Maven, Bd. III. 1816, S. 160—64); — i Høst's Nordiske Tilskuer (Bidrag, under Marktet λ.).

Lund (Christen Andersen), f. d. 28de [ifølge d. 24de] December 1763 i Kjøbenhavn. Hans Fader var Hørkræmmer og Brygger, samt een af Stadens 32 Mænd, Anders Christensen Lund, og hans Moder Johanne Børs. Efter at have modtaget privat Underviisning hjemme af flere. forfjellige Lærere, kom han i Klincks Institut, og fra dette dimitteredes han 1780 til Universitetet; tog den store philologiske Embedsexamen 1784; blev 1785 Lærer for Grev Chr. Conr. Sophus Danneberg-Samsøe; tog i October 1788 theologisk Embedsexamen (H. ill.), og blev samme Aar Sognepræst for Holeby og Bursø i Laaland; 1792 til Kjølby paa Moen; 1828 Confistorialraad. † 10de August 1833. — * 1. $\frac{1}{2}$ 1789 Marie Sophie Thørche, f. la Cour († $\frac{3}{4}$ 1801), Enke efter Sognepræst Søren Thørche i Holeby paa Laaland. * 2. $\frac{1}{4}$ 1802 Karen Charlotte Johanne Jørgensen, Datter af Byfogden, Justitsraad Fr. Chr. Jørgensen i Stege. — (Biographi i [Barfods] poet. Læsebog, S. 488—93. 606; foran hans Digte, S. 1—8; Tale ved hans Riste, d. 16de Aug. 1833, af Tage Chr. Müller, i Brammers „Kirkelige Leilighedstaler“, 2. Samling, 1834, S. 473—78; jvfr. flyv. Post 1830, Nr. 147; Rbhpost. 1833, Nr. 163. 170).

Do christelige Religionstaler. Rbh. 1791. (Krit. og Antikr. S. IX. 1791, Nr. 13; Iris 1791, II. 340—41; L. E. 1793, Nr. 26).

Sange ved det kongl. Baisenhuses Hundreedaars-Jubelfest. Rbh. 1827. (optr. i Rbhpost. 1827, Nr. 88).

Efterladte Digte. Rbh. 1836.

Idyller af Theokrit, oversatte. Rbh. 1837. (Hans Oversættelse, med Anmærkninger, af den 3, 6, 1, 8, 21, 11 Idyll stod isforvejen i Minerva 1802, III. 86—98; IV. 311—26; 1803, I. 170—79; 205—302; 1805, I. 53—60; jvfr. L. E. 1807, S. 740).

Bidrag: i Minerva (Brev til Rahbek om danske satiriske Digtere, 1797, I. 29—37; Om den ældste danske Rimekonst, sfd. IV. 164—66).

Digte, adspredte i: Iversens Poesisamlinger for 1784—85 (betegnede med Bogstavet L); i de skulphiske Poesisamlinger (2. Saml. S. 92—96; 3. Saml. S. 122—25); i Minerva 1788 fgg. (opregnede i Registeret over Minerva, Rbh. 1801, hvortil kan føjes: „Til mine Venner, et Brev“ 1789, I. 392—95); i Nytaarsgave for Damer 1794 (S. 61—63. 92); i „Charis“ (1797, S. 72—75, 120, 130—32; 1799, S. 39—41; 1800, S. 185—90; 1801, S. 31—32; 173—74; 1802, S. 163—64; 1804, S. 23—24; 1805, S. 41; 1807, S. 22—25); i Danst

Minerva (I. 1815, Octbr. S. 367—68); i Rahbeks „Eilffuerne" (I. Aarg. Bd. II., Nr. 78); i „Eritogenia" (Bd. 3. 1829, S. 120—22); i (Barføbs) poet. Læsebog for Børn og barnlige Sjæle (S. 35, 97, 184, 225).

Hans Heroide: „Eleonore Christine Ulfeld til sin Mand" er overfattet paa Tydskt af C. Julius-Fabricsius i „Balkyrien" 1833, I. 200—206.

Lund (Claus), f. 1739 i Thorsøhavn paa Færøerne, hvor hans Fader Jacob Lund var adjungeret Handelsforvalter; deponerede ved Kjøbenhavn's Universitet 1758, og tog theologisk Attestats 1762; drog 1765 tilbage til Færøerne, hvor han, paa to korte Rejser til Kjøbenhavn nær, siden bestandig opholdt sig uden at have noget offentligt Embede. Fra 1798 til 1807 var han Forligelses-Commissair. † 1815.

Bennerne. En Primurerprædiken, oversat af Engelsk. Kbh. 1785. — Om Dypklaringens Grændser, overs. af Tydskt. ibid. 1791. — Sange for Thorsøhavns Klub paa Færøe, forfattede ved adskillige Leiligheder. ibid. 1803.

Vidrag: i „Den Danske Eilffuer" 1793—99 (13 Digte, f. Ex. Magnus Heinesens Minde, 1794 Nr. 59; Alf og Alvide, 1795 Nr. 75; Sidseilil, 1796 Nr. 62—63; Paddy eller Evisstigheden, 1797 Nr. 54; Ecelet Patron, 1798 Nr. 74—75; Justitsmordet, sfd. Nr. 76—77; Et Brev om Valladen Sidseilil); i Minerva 1793—99 (14 Digte, opregnede i det nyere opførte Mineraregister S. 147, men der urigtigen tilføjede Laugmand J. M. Lund); i Ugekriftet „Samleren" (Nogle Digte, under Markedogstavet L, Marts 1795).

Lund (Frederik Christian), f. 1780 i Kjøbenhavn; blev i Foraaret 1796 privat dimitteret til Universitetet; udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; underkastede sig i Octbr. 1800 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev 1809 Sognepræst for Landet Menighed paa Thorsøeng; 1836 Consistorialraad. — * 1. Cecilie Marie Cathrine Cramer († $\frac{3}{4}$ 1815). * 2. Mette Marie Margarethe Cramer († $\frac{1}{3}$ 1825), den Forriges Søster.

Beskrivelse over Den Thorsøeng. Med et freentrykket Kort over Thorsøeng og dens Omegn. Odense, 1823. 4to. (L. L. 1824, Nr. 4).

Lund (Hans Christian), f. d. 5te Juni 1765 i Landsbyen Lumby ved Odense; lagde sig først efter Musiken, men studerede derefter Naturvidenskabene, og især Lægevidenskabene; blev 1795 Compagnichirurg ved den kgl. Garde; gjorde siden som Skibslæge en Rejse til Vestindien; opholdt sig derpaa i Kjøbenhavn; traadte, efter at have i meer end 30 Aar været en Tilhænger og Udbøer af Allopathien, 1821 over til Homøopathien, og var den første Homøopath i Danmark. — * 1806 Christine Elisabeth Buch († $\frac{2}{3}$ 1820). — (Jvfr. „Ny Freja" 1827, S. 327; „Politivennen" 1828, Nr. 647. 648 samt S. 424; Biblioth. f. Læg. XX. 541—43; XXX. 394—95; XXXI. (Ny Række Bd. I.) S. 265—68; Berlingske Tid. 1843, Nr. 325).

Joh. Ad. Schmerlers Sundhedslære for Børn; oversat fra det Tydske. Kbh. 1797. — Andr. Harpers Diætetiske Kommebog; oversf. ibid. 1795. — Forsøg til en nye Flyvelære. ibid. 1798. — Kunst at forlænge det menneskelige Liv, af Hufeland; oversf. og udgivet i Tabelform. ibid. 1799. — Praktisk Anvisning til at forfærdige Meerstkums Pibehoveder, at kiende agte fra uagte ic.; oversf. ibid. 1800, m. R. — Det geometriske Drakel, eller Kunsten at spaae med Punkter og Lærninger; oversf. ibid. eod. — *Lucina sine concubitu*. Tydeligt og uimodsigeligt Beviis, at et Fruentimmer uden Mandes Beblandelse kan blive frugtformelig. Oversat efter det fjerde Dpl. ibid. 1801. (Suhms Saml. Str. X. 392). — Den forsigtige Fruentimmervæn eller Kunsten at sikke sig for venerisk Smitte, tilligemed Forslag ved Politi-Anstalter ganske at udrydde Lystsyggen; oversf. ibid. 1802. 2. Dpl. ibid. 1810. (Seidelins Politiven 1805, Nr. 377 og 381; Kbhvns Skilberi 1805, Nr. 83 og 88; L. E. 1806, S. 202). — Roverkapitainen Schindermann's Autobiographie eller egenhændige Levnetshistorie, et Sidestykke til Rinaldo Rinaldini. Oversf. I.—II. Deel. ibid. 1802—3. — Religionsbog for Almueskoler; oversf. ibid. 1802. — Lotteriebog. ibid. eod. — Den undervisende Uhrmager, eller Undervisning for Enhver, som eier Uhre, om, hvorledes samme kan holdes i god Stand, m. m.; oversf. ibid. eod. — Capt. James Cooks Reise omkring Jorden. En Læsebog for Ungdommen, efter Campes Læremaade. I.—III. Deel; oversf. ibid. 1803—4, m. 6 illum. Kbh. (L. E. 1804, Nr. 30). — Den almeeennyttige Samler. Et Aegblad af blandet Indhold, især for Fabrikanter, Deconomer ic., udg. 1.—4. Aargang. (8 Bind). ibid. 1803—7. — 63 ubekfelighe, paalidelige og efter Chemisse og diætetiske Grundsætninger indrettede Toilet-Kunstrecepter, til at befordre og velsigeholde Damernes Skjønhed i enhver Alder. Oversat. ibid. 1805. 1818. — Om Luftseiladsen eller kort historisk Beretning om Aerostater eller Luftballoner, meddeelt af H. C. Lund. ibid. 1806. (1 Ark, hos Seest). — Archiv for Synderligheder. I. Bind og nogle Hefter af 2det Bind. ibid. eod. (L. E. 1806, Nr. 29).

Naturens Datter. En Familie-Skilbring i 3 Acter af Aug. Lafontaine, oversat. 2det Dplag. Kbh. 1815.

Ny og fuldstændig Lærebog til at helbrede alle venerske Sygdomme ic., af Albrecht. Oversf. Kbh. 1817.

Den praktiske Raadgiver imod Gigt og alle dermed beslagte Sygdomme, af Albrecht. Oversf. Kbh. 1818.

Sikker, grundig og ubekfelig Maade, at helbrede alle Slags Frostbylder og frose Lemmer, samt en Anvisning til at forebygge disse Tilfælde af Albrecht. Oversf. Kbh. 1818.

Menneskets Fødsel overeensstemmende med Naturen. Eller Betragtninger over Navlestængens for tidlige Overkjæring og Underbinding hos nyfødte Børn, som Grundaarsag til de hyppigste og farligste Sygdomme hos Menneskeslægten. Fremstillet Naturforskere og Læger til Prøvelse, Fædre og Mødre til Fremtids Held, af Dr. J. C. L. Biermann. Med en Fortale af Professor Wolfart. Oversat. Kbh. 1818. (Hoff's Morgenbl. 1819, Nr. 11 og 25; L. E. 1821, Nr. 21; Bibl. f. Læger 1821, S. 76—80, r. af D. L. Bang; jvfr. Kbhvns Skilberi 1819, Nr. 31; Adressecomptoirs Efterretn. 1819, Nr. 53 ff., Nr. 97 ff.).

Opdaget Hemmelighed, hvorledes man fuldkommen kan sikke sig for at blive smittet af veneriske Sygdomme, ic. Oversf. Andet Dplag. Kbh. 1819.

Hjælpebog for Enhver, som lider af Kjensdelens Svækkelse, ic. af Albrecht; overf. Kbh. 1819.

Hensigtsmæssige og prøvede Midler imod Fræger, Svælsbrandthed ic.; Kbh. 1819.

Hjælp for Alle, som lide af hypochondrie og hysteriske Onder, af Albrecht; overf. Kbh. 1819.

Nogle Midler til Livets Forlængelse af den 90aarige Lenon; efter det Tydske af Lebrecht. Kbh. 1819.

Det Bideværdigste af Læren om Verdensbygningen, af G. Ph. Weinich; overf. Kbh. 1819.

Sikker Hjælp for Svindfotige; en Haandbog for enhver, som lider eller troer at lide af denne Sygdom; overf. Kbh. 1820.

Sjønhedskatechismus for det smukke Kjøn, eller praktisk Anvisning til en for Sundheden passende Sjønhedspleie, indeholdende prøvede Midler til at vedligeholde og forhøje den legemlige Sjønhed under enhver Stilling i Livet, af Albrecht; overf. Kbh. 1820.

Hoste, Kathar og Snue, deres Kjendetegn, Forskjellighed og Behandling, samt Midler til at forebygge, lindre og fuldkommen helbrede dem, af Albrecht; overf. Kbh. 1820.

Universalkvænnen, eller Godhjertighed og Bindmagerie, Lysspil i 5 Acter (af Goldsmith), bearbejdet ved Rehmann; overf. Kbh. 1820.

Den homöopathiske Helbredelses-Læres Aand efter Dr. C. Hahnemann. Overf. Kbh. 1822. (L. T. 1822, Nr. 20; Archiv für d. homöopath. Heilkunst, v. E. Stapf, Bd. VI. 1827, S. 149).

Fruentimmerne som de vare, og som de ere, og som de ville blive, eller fuldstændig Fortegnelse over Dvindekønnets Tilbøjeligheder, Vaner m. m. af Filarius Mandfjer. Oversat af J. Christiani (Pseudonym). 2den Udgave, trykt i dette Aar (1823, 1835); jvfr. L. T. 1824, S. 69—71).

Sikre og prøvede Midler til at fordrive Bæggeilus eller Sengetæger af Senge, Bærelser og Traværk, om de end nok saa lang Tid have været besatte dermed, og ganske at udrydde deres Yngel, tilligemed et Anhang om en sikker Maade at fordrive Møl; efter mangeaarige Forsøg og Erfaringer meddeelt af Hermsstädt, Halle, Hochheimer og Andre; overf. Kbh. 1824.

Ny almeennyttig Samler. Et Ugeblad af blandet Indhold, især for Doctorer, Fabrikanter ic. Samlet og udgivet. I.—IV. Bind. Kbh. 1824—26; begyndt 1823. („Dagen“ 1824, Nr. 89; jvfr. „Politikvænnen“ 1826, S. 214—19, 246 og 256; „Ny Freia“ 1826, S. 118).

Kokopperne eller Vaccinationen. En uundværlig Haandbog for alle Forældre, som ville lade deres Børn indpode Børnekopperne, tilligemed en upartisk Undersøgelse over det Spørgsmaal: om Dvægsygen ved denne Indpødning vil kunne have mere Indflydelse paa Menneskene, og om der ved denne Dyrmateries Indplantelse lader sig befrygte nogen Forandring i Menneskestoffet. Undersøgelser til Menneskehedens Vel, lagte alle Regjeringer og Læger paa Hjertet af en mangeaarig praktisk Læge. Oversat. Kbh. 1824. (L. T. 1824, S. 713—15, anm. af E. Otto; „Dagen“ 1824, Nr. 191).

Glasfæltkunsten ved Lampen, eller Anvisning til at forfærdige forskjellige til Chemi, Physik og Technik nødvendige Redskaber og Smaating af Glasror. Overf. Kbh. 1825, m. K.

J. M. Strohm's flere end 50aarige Erfaringer, hvorledes man kan tilberede en fortræffelig Gjødning, behandle unge Træer, m. m. Doversat. Kbh. 1825.

Katechismus i Homöopathien, eller kort og fattelig Fremstilling af den homöopathiske Lægeaades Grundsætninger, for Læger og Ikke-Læger, af E. G. C. Hartlaub. Doversat efter Originalens 2den Udgave og forsynet med et Register og nogle Anmærkninger. Kbh. 1827 (1825). (Langes „Ny Freia“ 1826, S. 199; Archiv für d. homöopath. Heilkunst, v. E. Stapf, Bd. VI. 1827, S. 149).

Kort og fattelig Anvisning til at stille alle Slags Uhyre efter Solen m. m. Kbh. 1827.

Anvisning til at forfarbigde de smukkeste kunstige Blomster af forskjellige Tviforter, saavel som af Straae og Fiskebeem, samt Maaden at flette de smagfuldeste italienske og engelske Straapatte tilligemed andre Straafætninger. Doversat. Kbh. 1827.

Kunsten at vælge sig en Kone og leve lykkelig med hende, eller gode Raad for giftelystne Mandspersoner, Fædre og Mødre. Doversat. Kbh. 1827. (L. T. 1827, S. 383—84).

Kaffeens i sine Virkninger. Efter egne Jagttagelser af S. Hahnemann. Doversat. Kbh. 1827. (jvfr. „Ny Freia“ 1827, S. 85).

Den Homöopathiske Huus- og Reise-Læge, eller uundværlig Hjelpebog for alle Huusfædre paa Landet, af Carl Caspari. Doversat. Kbh. 1828 (1827).

Bigel et fatteligt, uomstødeligt Beviiis for Sandheden af den paa Naturens Love grundede homöopathiske Lægemetode. Til Dverbeviisning for Tvivlere. Doversat efter Carl Caspari. Kbh. 1828.

Anvisning til paa en mekanisk Maade at stemme Claverer, Fortepianoer og Orgeler fuldkomment rene i alle 12 Tone-Arter, af B. Friß. Doversat efter det 5te forsøgede og forbedrede Dpl. Kbh. 1829. (Kbhvns Skilber 1829, S. 1502).

Drikke-Prøverens, eller Anvisning til at prøve alle Slags Drikke og spirituøse Bædsker. Af E. A. F. Hoffmann. Doversat. Kbh. 1829.

Om Verdens nær forhaandenværende Ende, eller filosof. og litter. Afhandling om den i Retningen af Ækvator og Jordaxen forekomne Forandring, om de pbyssiske Aarsager til vor Jordklobes almindelige Omvæltning, eller om de Grunde, af hvilke det lader sig formode, at en lignende Forandring truer den. Af Moys v. Orchofski. Doversat efter Originalens 2die Dplag. Kbh. 1829.

Udvalg af de sikkreste og bedste Midler til at fordrive Rotter, Muus, Muldvarpe, Spurve, Bæggelus, Møl, Larver, Snegle, Fluer, Hvepser o. s. v. og andre besværlige og skadelige Insecter. Grundet paa mangeaarig Erfaring. En Bog for enhver Huusholdning. Doversat efter Originalens tredie forbedrede og forsøgede Udgave, med nogle Tillæg. Kbh. 1829. 2det Dpl. ibid. 1831.

Æskulap paa Bægtkaalen. Med et Tillæg om Lægeaaden i Forbrændelser; en Huuslæges Bals; en Børne- eller Amme-Stue; Foragt for Selvmordere. Efter S. Hahnemann, oversat. Kbh. 1830. (N. Morgenpost 1830, S. 1239).

Børne-Dpdragelsen. Et Ord til Forældre og Lærere, af E. G. C. Hartlaub. Doversat. Kbh. 1830.

Homöopathien contra Allöopathien, eller Sandhedens og Fornuftens Stemme imod Homöopathiens Fjenders Angreb og Stingrunde. Efter Dr. Hartlaub og Trinks, oversat. Kbh. 1830. (N. Morgenpost 1830, S. 1283).

S. Hahnemanns Sendebrev om Helbredelsen af Cholera, og at sikkre sig for Smitte ved Sygefængen. Doversat. Kbh. 1831.

Allsopathien, et Ord til Advarsel for ethvert Slags Syge, af S. Pahnemann. Oversat. Kbh. 1831.

Cholera morbus, dens Forebyggelse, Kjendetegn og Helbredelse efter Homsopathiens Principer. Efter J. A. Schubert, oversat. Kbh. 1831. (anm. i Samlinger til Kundst. om Cholera, Bd. I. Nr. 6, S. 94—95).

Bosco's aabnede Trykkekabinet, tilligemed nogle dermed forbundne Original-Anecdoter, til Moerskab og Dplysning for Enhver, som maatte ønske ganske at gennemsfue den nyere Tids vidunderlige Tassenspijlerkunster, eller selv vil anstille samme. Oversat. Kbh. 1831.

Grundlag til en tilfredsstillende Theorie for den homsopathiske Lægemetode, eller denne Methodes Værd fremstillet paa den theoretiske Wei. Et filosofisk Forsøg af J. Hamburger, samt et Tillæg om de sammenlignende Resultater af Homsopathien og Allsopathien i Cholera epidemica, af Læger paa forskjellige Steder, der vise Homsopathiens Fortrin og helbige Følger, udgivet. Kbh. 1832.

Et Ord om Homsopathien og om Virkemaaden af de homsopathiske Lægemidler, samt et Brev og en Fortegnelse. Af Mordwinoff. Oversat efter Edenstein. Kbh. 1832.

Den homsopathiske Lægemetodes Historie og Betydning, i Kortfæd fremstillet af G. L. Nau, oversat fra Tydsk og udgivet. Kbh. 1833.

Om den homsopathiske Lægemetode og dens Udøvelse af Carl Sundheim, oversat. Kbh. 1833.

Homsopathien, eller den reformerte Lægekunst, for Sundheds- og Sandhedsyndere. I.—II. Bd. (Nr. 1—26). Kbh. 1833. (Udkom som Ugeblad).

Grundtræet af den nye, med Naturen overeensstemmende Lægemaade, sædvanlig kaldet Homsopathie, samt dens Fortrin og nøje Skjelnetegn fra den ældre Maade, at behandle Sygdommen paa, sædvanlig kaldet Allsopathien. Kbh. 1835.

Homsopathien, en Læsebog for det bannede ulægekundige Publicum, af E. v. Bönninghausen. Oversat. Kbh. 1836 (1835).

Årsagen til at Professorerne ikke ville have nogen Reform i Medicinen. Aftrykt af Skriftet Homsopathien (Bd. 24. No. 196, Art. 10). [Samt et Tillæg af Bemærkninger over Læger og Lægekunst med mere. Meddeelt i Anledning af Reformationseften, 1836. Kbh. 1836.

Bemærkninger over Brugen af naturlige og kunstige Mineralvande, med Hensyn til den homsopathiske Lægemetodes Grundsætninger; for Læger og Jffe-Læger, af B. Elwert. Udgivet paa Dansk. Kbh. 1838.

Bort med Snørlivet! eller Fremstilling af den store Skade og de for Sundheden og Livet høist sørgelige Følger af at bære Snørliv, især af at snøre sig stærkt. Et Skrift til at lægges paa Hjerte for Koner, Jomfruer, Dpdragere og Dpdragerinder, af J. C. L. Riebb. Udgivet paa Dansk af J. Lund, med Afbildninger. Kbh. 1838.

Folkelægemedler og simple, ikke pharmaceutiske, Midler imod Sygdomme hos Menneskene, af Dr. Oslander. Oversat efter 3die Udgave. Kbh. 1842.

De sikreste og eneste sande Midler til at forlænge det menneskelige Liv, af Carl J. A. Venus, udgivet. Kbh. 1842.

Den ældre og nyere Homsopathie, saavel som dens Standpunkt til Medicinen i Almindelighed. Tre Foraarsforelæsninger af E. G. Kallenbach. Overs. og udg. Kbh. 1843. (J. f. L. o. R. 1843, II. S. 171—72).

Sympathetiske Midler og Cuurmetoder. Samlede, tildeels prøvede, historisk-kritisk belyste og naturvidenskabeligt forklarede af G. F. Mofst, udgivet. Kbh. 1843.

Fremdeles har han af Tydskt oversat efterfølgende i Kbhvn trykte Skrifter: Kort Farvekunst for Enhver; — Lærebog eller om skadelige Insecters Udryddelse; — Den lille Tusindkunstner af Funke; — Midler mod Vigterne, Borter o. s. v.

Vidrag: i N. Lunds Nord. Landvæsen's Magazin (Afskillige Stykker); — i „Ny Freia“ (Om Belladonnas Bærnekraft ved Skarlagensfeber-Epidemier og dens Virkning i Vandstræk, oversat af Archiv für die homöopath. Heilkunst Bd. VI. S. 2. S. 29, i Aarg. 1827 Nr. 31—32); — i „Den Frisindede“ 1839 (Nogle Ord til Publicum, i Anledning af Dr. og Professor C. Otto's Inserat i det tydske „Zeitschrift für die gesammte Medicin von Fricke und Oppenheim, May 1839“, i Nr. 75—76; Udskrift af min sidste Ansøgning om Licentia practicandi, i Nr. 89); — i „Statsvennen“ (Afskilligt). — (Revidert).

Lund (Hans Peter) var Premierlieutenant i det 3die tydske Infanteri-Regiments 3die annecterede Bataillon; afgik deraf og udnævntes til Krigsassessor. † 25de Januar 1827.

Vidrag: i „Kjøbenhavns Skilber“ 1826 (Er Mennesket et frit eller et ufrit Væsen? Nr. 97; Om Mennesket, Nr. 99; Frihed og Ufrihed, sammenholdede med hinanden, i Henseende til deres moralske Følger, Nr. 101; jvfr. Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. 270).

Lund (Hans Peter Egede), f. d. 31te August 1769 i Stubbe-
kjøbing paa Falster, hvor hans Fader Jacob Johan Lund (f. 27 1725, † 17 1798) da var Sognepræst, siden i Stege og Provst paa Møen (jvfr. Paludans Bestr. ov. Møen I. 487—90 og Nyerups Lit. Lex.); Moderen Mettea Jacobea Alsbach (f. 1748, † 1776) var en Datter af Præsten Lauritz Alsbach i Stubbekjøbing og Datterdatter af Biskep Hans Egede. — Han dimitteredes til Universitetet fra Bor-
dingborg Skole i Efteraaret 1788; underkastede sig i Januar 1792 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 31te Maj 1799 residerende Cappellan til Middelfart og Anneret Clauslunde; d. 22de April 1812 Sogne-
præst til Rudekjøbing og Skrobeløv; d. 10de April 1816 (ifke 1814) Amts-
provst over Langeland; d. 1ste Febr. 1833 i Naade og med Pension entlediget fra sine Embeder. — * 22 1800 Maria Frederikke Meyer († 7 1832), Datter af Kjøbmand Meyer i Stege. — (Hans Portrait lithographeret af Bærensen).

Spv ad er Nationens Pligt, naar Fædrelandet trues af Fare? En Tale, holden i Middelfart. Odense, 1801. — Tale paa Fredsfeften den 1. Januar 1802, med Sange af Haste. ibid. 1802.

Lærebog i den evangelisk-kristelige Religion til Brug udenfor Almueskolerne. Odense, 1836.

Vidrag: i Minerva (Middel til at see ved forbedrede Underviisnings-Instituter i de mindre Kjøbstæder en eller flere Lærere, 1800, III. 218—37); — i Videnskabelige Forhandlinger ved Sjæns Stifts Landemøde (Over Fortællingen 1ste Mose Bog 22 Cap. med Hensyn paa Moraliteten i Oibtidens Menneskeoffere, Bd. I. S. 68—96, r. af J. Møller i L. T. 1816, S. 629—34; Liturgiske Bemærk-

ninger i Anledning af Hr. Biskop Boisens Plan til Forbedring ved den offentlige Gudsdyrkelse, sftd. S. 222—43, jvfr. L. L. 1816, S. 656—57; Hvad kan og bør der gøres, for at hærde Jesu Jhukommelses-Maaltid den Agtelse, som det hos saa Mange synes at have tabt? [Afhandlet i Præsternes Convent paa Langeland d. 1ste Juni 1814, derefter ordnet af H. P. E. Lund], Bd. II. S. 1. S. 1—25); — i Hemptes Avis (Et Inferat, fillet med det i Aarhus Stifts-Tidende af en gammel Landsbypræst (J. D. Thisted) Indførte, betitlet „Provstemagten“, i Aarg. 1839, Nr. 8; jvfr. Aarhus Stifts-Tidende 1839, Nr. 20). — (Tildeels efter Meddelelse).

Lund (Henrik).

En udvalgt munter Samling af hidtil ikkun lidet kjendte Aneboter, komiske, lystige og sjemtefulde Indfald, muntre Smaafortællinger, Bonmots o. s. v. til behagelig og gavnlig Moro. Samlet. Kbh. 1834.

Lund (J.), Stud. med.; see Hans Christian Lund.

Lund (J. B.), Hattemagersvend.

Redacteur af Ugebladet: Raketten med Stjerner. Kbh. 1837.

Lund (Jens Henrik), f. d. 12te Novbr. 1786 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Klædehandler. Sønnen var en Tid Officeer ved det holstenske Regiment. † 1822.

Hertuginde de la Valliere, af Madame de Genlis. I.—II. Deel. Overs. Kbh. 1811. — Madame de Maintenon, som Fortsættelse af Hertuginde de la Valliere, af Madame de Genlis. I.—II. Deel. Overs. ibid. 1812.

Fortællinger og historiske Noveller af Brulart de Seillery, Overs. af Genlis. Oversatte. I. Deel. Kbh. 1820. (L. L. 1821, Nr. 2; 'Ergtbl. 3. Allg. S. 3. 1822, Nr. 59, S. 472).

Bidrag: i „Harpen“ (Theens Priis, i 2. Aarg. Nr. 11).

Lund (Jens Nicolai), en Søn af nedenauførte Pastor Torfild Lund og Helena Dorothea f. v. Aphelen; er f. d. 12te Febr. 1796 paa St. Thomas i Vestindien; deponerede fra Odense Cathedralsskole 1814; tog theologisk Attestats (Laud.) i Januar 1819; blev 1824 ordineret Katechet og første Lærer ved Borgerfskolen i Faaborg; i Febr. 1830 Sognepræst til Herringe i Hjen, og i Febr. 1834 til Tommerup og Brylle sftd. — * $\frac{2}{7}$ 1824 Elfine Agathe Thomasine Lund, Datter af Hospitalsforstander Niels Lund i Roeskilde.

Bidrag: i „Christelig Kirketidende“ (Om Kirkefogernes almindelige Jevnforeleseregister, 1833, Nr. 43—44).

Lund (Johan Gottlieb), Translateur; fik d. 4de April 1823 fgl. Bevilling til at anlægge og drive et Bogtrykkeri i Thisted; blev d. 19de Septbr. 1828 anerkjendt som Mecklenborg-Schweringk Consul og Handels-Agent i Thisted og paa Vestkysten af Jylland.

Udvalgte Oversættelser af det franske, tyske, engelske og italienske Sprog. Aarhus, 1821.

Redacteur og Udgiver af: Den Nord-Embriske Tilskuer eller Thisted Amts Avertisements-Tidende, et politisk-historisk Ugeblad, siden 1832 ind. Tit.: Thisted Amts Avis og Avertisements-Tidende eller Den nordembriske Tilskuer. Thisted, 1824—44, 4to; fortsattes. — Den berygtede Giftblanderke Marg. Gesina Gottfrieds, f. Timmes Liv og Levnet (af Weissenburg). Oversat. Thisted 1831.

I Piccen „Kong Frederik VI. Reise gjennem Sjælland 1824“ findes en Sang af ham, S. 65—66.

Lund (Johan Jacob Georg), Søn af ovenansførte Professor, Hofmedicus og Stadsphysicus Andreas Lund, er fød d. 30te November 1801 i Slagelse; nød Privatunderviisning og blev Student i Jan. 1820; underkastede sig i Maj 1827 den medicinske Embedsexamen (H. ill.); blev 1829 Læge ved Fattigvæsenets 5te og 10de District i Kbhvn; i Maj 1831 Doctor Medicinæ & Chirurgiæ i Halle; derefter assisterende og i November 1833 virkelig Theatermedicus; i April 1841 Hofmedicus hos S. R. S. Kronprindsen, med Prædicat af Livlæge (og Rang i 5 Kl. Nr. 8); i Juni f. A. Ridder af Danebroge. — * Augusta Charlotte Petrine Heilmann, Datter af afd. Silke- og Klædehandler Heilmann. — (Autobiographi vedføjet hans Doctordisputats; jvfr. Callisens Med. Schrifth. V. XI. 529; XXX. 148).

Diss. inaug. med. *de oleo crotonis*; ad d. 11. Maji. Halis Saxonum, 1831. (8vo maj. 39 pagg. c. curric. vitæ aut.). D. u. T.: *De oleo crotonis*. Havnæ, 1831.

Lund (John Christian), f. d. 15de Decbr. 1788 i Kbhvn. Hans Fader John Lund, kaldet til residierende Capellan i Nakskov, døde før Sønnens Fødsel; hans Moders Navn var Frederica Dulsmann. Underviist i Hjemmet til sit 10de Aar, blev han sat i Kjøbenhavns Cathedralsskole; afgik derfra til Universitetet 1807; underkastede sig i Januar 1812 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 14de Juni 1822 Sognepræst til Munkebjergby og Bromme i Sjælland. — * Erasmine Henriette Struckmann, en Datter af afd. Regimentschirurg Joh. Reinh. Struckmann i Nestved.

Grammaticalst Analyse af første Mose Bog. Udarbejdet med stadigt Hensyn til Professor Nasmussens Hebraiske Sproglære, til Brug for de første Begyndere. Kbh. 1819. (L. T. 1820, Nr. 21. 22; Grundtvigs og Rubelbachs Theol. Maanedsskr. II. 241—45, r. af J. C. Lindberg). — (Tilbeels efter Autogr.).

Lund (Jørgen Frederik), f. i Kjøbenhavn d. 10de August 1782, af Forældrene Handkemagermester Søren Jørgensen Lund († $\frac{1}{3}$ 1816) og Maia Elisabeth fød Sandgreen († $\frac{1}{2}$ 1820). Deponerede fra Kjøbenhavns Cathedralsskole i Efteraaret 1801, efter der at have taget Examen Artium med Udmærkelse; og tog i det følgende Aar ved Universitetet den philologisk-philosophiske Examen med samme Udsald. Halvandet Aar dyrkede han nu, som Alumnus paa det pædagogiske Sernarium, de mathematiske og fysiske Vidensfaber; blev 1804 Volontair i

Statsgjældscontoiret under Finantserne; i Septbr. 1806 Adjunct ved Cathedralskolen i Nykjøbing, 1817 Overlærer ved samme Skole, og forflyttedes i Maj 1819 i samme Egenstab til Metropolitanaskolen. — * $\frac{1}{10}$ 1806 Frederikke Albertine Krag, en Datter af Knapmagermester David Peter Krag. — (Autobiographi i Programmet fra Metropolitanaskolen for 1840, S. 41—42; jvfr. Hundrups Skole = Kalender, 1843, S. 13).

Rogle Iet anvendelige Midler til at bestemme den sande Tid. Indbydelseskraft til den aarlige offentlige Examen i Metropolitanaskolen i September 1821. Kbh. 1821. 4to, m. 1 Rbt.

Tabeller for Beregning af de til Logarithmer svarende Tal, og omvendt. Indbydelseskraft i Anledning af Metropolitanaskolens aarlige offentlige Examen. Kbh. 1842. (Med Stolcefterretninger af N. L. Nissen). — (Revid.).

Lund (Jørgen Gad), en Degnesøn; var Dandselærer ved Sorø Academi; opholdt sig siden i samme Egenstab i Jylland, Sjælland o. fl. St. Terypsihore, eller Veiledning for mine Dandselæringer. Maribo, 1823. 2. Dpl. Slagelse, 1827. 3. Dpl. Aarhus, 1833.

Lund (Laurits Severin), f. d. 1ste Januar 1754 i Øster-Marie Sogn paa Bornholm, hvor hans Fader Johannes Georg Lund var Sognepræst. Tolv Aar gammel blev han optagen som Discipel i Herlufsholms lærde Skole og derfra dimitteret til Universitetet 1770; beskittedes i Novbr. 1781 til Hører og tillige til Lærer i Franck ved Herlufsholms lærde Skole; tog nogen Tid efter Magistergraden ved Kjøbenhavns Universitet; blev 1791 Conrector ved den lærde Skole i Randers; fungerede fra Foraaret 1803 som Vicarius Rectoris indtil han i Septbr. 1806 udnævntes til Rector ved samme Skole; fik 1815 [sikke 1817] Titel af Professor; blev i Septbr. 1830, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget. † 17de Juli 1832. — * Ulrike Christiane Webege, en Datter af Bejermester Peder Webege i Hobro og Anna Elisabeth Webege, f. Schnell. — (Biographi i Flemmers histor. Efterretn. om Randers lærde Skole, 2det Hefte, 1834, S. 29—33; L. L. 1832, S. 655—56).

J. S. Dieterichs Underviisning til Lyksalighed efter Jesu Lære, oversat. Kbh. 1790. (L. E. 1791, Nr. 2; Krit. og Antitr. 1791, Nr. 32). — Homers Ælias 1ste Bog, overs. (i Prosa), med Anmærkninger. ibid. 1794. (L. E. 1794, S. 741; Krit. og Antitr. 1795, Nr. 20).

Af hans Indsættelseskale som Rector i Randers „de commodis quibusdam, quæ asserit nova Scholarum instituendarum ratio“ findes et Udtog og en Anmeldelse i Engelstofts Univerf. og Skole-Annaler 1806, II. 326—32.

Lund (Ludvig Michael), fød 1771 i Storeheddinge, hvor hans Fader Bjørn Christian Lund (f. $\frac{8}{8}$ 1738, † $\frac{1}{10}$ 1809) da var residerende Capellan og Sognepræst til Høyerup, siden Præst i Hellested i

Sjælland (anf. i Nyerups Lit. Lex.); Moderen var Anna Margarethe Braae. Han stod i over fire Aar i Guldsmedlære; nød derpaa videnskabelig Undervisning af sin ældre Broder Johannes Lund († 1813 som Amtsprovst og Sognepræst i Lemvig, anf. i Nyerups Lit. Lex.) og dimitteredes af denne, efter 2 Aars Forløb, til Universitetet 1791; tog i April 1796 theologisk Attestats (H. ill.); ansattes strax efter som Hører ved Herlufsholms lærde Skole; blev 1799 residerende Capellan til Skjærbek; 1801 Sognepræst for Brande og 1808 for Øster-Starup og Nebel, alt i Ribe Stift; 1832 Sognepræst til Nørre-Vedby og Nørre-Mølev paa Falster; 1840 Consistorialraad. † 11te Marts 1843. — * Elisabets Christine From (†).

Bidrag: i *Minerva* (Om et Læsebibliothek for Almuen, 1799, III. 103—5); — i *Bibelselskabets 5te Beretning* (Et Brev fra ham, S. 100—101). — (Tildeels efter Autogr.).

Lund (Niels), f. d. 1ste Marts 1765 i Rødager i Aarhus Stift, hvor hans Fader var Skolelærer. Tog Landmaalerexamen, og var i nogen Tid kongelig Landinspecteur ved de oeconomiske Indretninger paa det søndre District af Sorø Academies Gods. † 9de April 1824. — * Anne Birgitte Melchior (†), Datter af Præsten Joh. Henr. Melchior i Grenaa og Hustru Anne Marie Drog. — (Hans Portrait, st. af N. Flint).

Nordisk Landvæsen- og Landhuusholdnings-Magazin, et Maanedsskrift. Aarg. 1802—1803. (4 Bind med Kbb. og Tabeller). Kbh. (L. E. 1802, Nr. 19; 1805, Nr. 36). — Underretning om Torvemoseers Opmaalning, Undersøgelse, Beregning og Afbenyttelse; med Kobbet. Kbh. 1809. 4to. (L. E. 1809, Nr. 18).

Bidrag: i *Statistisk, jurid. litt. Bibliothek* (Efterretning om en Mindeflotte i København Havn, I. 162—68). — Digte i *Minerva* (1802, I. 85—87) og „Den Danske Tilskuer“ (1802, Nr. 18).

Lund (N. N.).

Bidrag: i *Berlingske Tidende* (Bemærkninger i Anledning af den romantiske Tragedie „Ovend Dyrings Huus, af H. Herzh“, 1837, Nr. 79; Anmeldelse af M. L. Nathansons Skrift „Om Klagerne over Næringsløshed“, 1838, Nr. 206).

Lund (Ole Christian) blev 1803 Bysfoged og Byskriver Skagen, 1806 tillige Sandflugtscommisfær i Hjørring Amt; 1812 Cancelliraad. † 29de August 1828, i sit 59de Aar.

Efterretninger om Skagens Kjøbsted i Novbr. 1806, meddeelte i Begtrups Skrift om Nørre-Jylland, II. D. S. 543—58.

Lund (Peter Wilhelm), f. d. 14de Juni [15de Juli] 1801 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Hendrik Lund var Silke- og Klædehandler († $\frac{2}{7}$ 1820); Moderen Marina Magdalena f. Lobeck († 1830). Blev dimitteret fra den Kjøbenhavnske Borgerbydsskole 1818, og indkaldt til

anden Examen. Studerede i 4 Aar Medicin og Chirurgi; men overgav sig derefter til Studier af de forskjellige Ørene af Naturvidenskaberne, især Zoologi, den sammenlignende Anatomí og Botanik. Vandt 1825 tvende af Universitetets Guldmedailler for Afhandlinger over Priisopgaverne i Medicinen og Naturhistorien. Begav sig, formedelst svageligt Helbred, i Slutningen af 1825 til Rio de Janeiro; kom tilbage i Begyndelsen af 1829; blev f. A. Doctor Philosophiæ i Kiel; fik det kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Sølvmedaille, og blev i April 1831 Selskabets Medlem. Ved Vinterens Nærmelse 1829 rejste han gennem Tydskland til Italien, i hvis sydligere Deel han tilbragte Vinteren. Det næstkommende Foraar berejste han, i Selskab med Prof. J. F. Schouw, Sicilien; tilbragte Vinteren 1830—31 i Paris, og opholdt sig i det næste Aar i Hjemmet. Rejste atter til Brasilien, hvor han endnu opholder sig i Lagoa Santa, beskæftiget med naturvidenskabelige Jagttagelser og Undersøgelser; erholdt i 1836 og de paafølgende Aar af det kongl. Danske Videnskabernes Selskab en Understøttelse for at fortsætte sine Opdagelser og Undersøgelse af „Forverdenens Knoglehuler“ i Brasilien; udnævntes i Novbr. 1839 til Ridder af Danebrog.

Physiologische Resultate der Vivisectionen neuerer Zeit. Eine von der Kopenhagener Universität gekrönte Preisschrift. Aus dem Dänischen übersetzt. Kopenhagen 1825. (Kbhvns Skilderi 1825, Nr. 96; Bibl. f. Læg. V. 1825, S. 324—329; Nust und Casper krit. Repertor. für Heilk. Bd. XII. 1826, S. 265—68 (af Spitta); Vierer Allg. medic. Annal. Supplement-Bd. 1821—25, S. 3, 1826, S. 357—66; Göt. N. 1829, S. 1606—8. Udtog i Journ. complémentaire du Dict. des Sciences méd. T. XXIV. 314—37; T. XXV. 16—42; 114—46; 199—223; T. XXVI. 15—37; 202—23 [af Matte-Brun?], og derfra i London med. Repository Vol. 26, p. 422—23; Bull. des Sc. méd. T. XI. 1827, Mai, p. 6; The Lancet Vol. XI. 1827, No. 178, p. 537—39, No. 185, p. 763—66; Eyr Bd. I. 1826, S. 85, 86, 90—120, 247—49, 293—312; Bd. III. 1828, S. 1—10).

De genere *Euphonas*, præsertim de *singulari canalis intestinalis structura* in hocce avium genere. Dissertatio inaug. philos. Hauniæ 1829, cum tabula ænea. (M. f. L. III. 43—47, ann. af J. C. H. Reinhardt; Froriep Notiz. der Natur- u. Heilk. Bd. 27, 1830, No. 1. (No. 573), März S. 15; Gerson u. Julius Magaz. der ausl. Litt. der Heilk. Bd. 20, 1830 Novbr. u. Decbr. S. 549; Göt. N. 1830, St. 172; Kleinert Repertor. der medic. chir. Journ. 1830, Decbr. S. 143, Note 4; Dens Isis 1831, S. 733—34; Pölitz N. allg. Repert. d. Lit. 1833, Bd. 3. St. 1, S. 31 (af N. v. Schönberg). — Et oversat Brudstykke: „En mærkelig Fugl uden Nave“, i Danst Ugefr. Bd. 2. S. 218—20).

Bidrag: i Dens „Isis“ (Zweifel an dem Daseyn eines Circulationsystem bey den Crustaceen, 1825, S. 593—600; Fortgesetzte Untersuchungen über das System des Kreislaufes bey den Crustaceen, von P. W. Lund und A. W. F. Schuß, 1830, S. 1222—28); — i Tidsskrift for Naturvidenskaberne (Om Krebsenes Aareystem, Udtog af en af Kjöbenhavns Universitet kronet Priisafhandling, Bd. IV. S. 233—48; Brev til Professor Schouw, dateret Rio Janeiro d. 31te Januar 1826, Bd. V. S. 90—103; Udtog af et Brev, dateret Rio Janeiro d. 3die Juli 1826, sfd. S. 104—7); — i Maanedsskrift for Litteratur (Anmeldelse af C. Hauch's

„Kort Oversigt over en Deel rudimentariske Organer, over deres Bestemmelse i Naturen, samt en systematisk Udviklingsfølge, der tildeels paa disse kunde bygges,“ *Vd. VI. S. 309—56*; jvfr. *Rbhypst.* 1831, Nr. 283, af Hauch); — i „*Dansk Ugeskrift*, redig. af J. F. Schouw“, (Om de brasilianske Myrsers Levemaade, *Vd. II. S. 26—36* [overf. i *Annales des Sciences naturelles*, T. XXIII. 1831; jvfr. *Dens „Jfs“* 1835, S. 276—81]; Brev fra Brasilien, *Vd. VII. S. 153—63*; Exempel paa et hurtigt tæmmet vildt Dyr. (Af en utrykt Afhandling), i 2den Række, *Vd. III. Nr. 72*; Om Hunden i Amerika. (Af en utrykt Afhandling), sftd. *Vd. IV. Nr. 82*); — i *Annales des Sciences naturelles, 2de Série, Tome 1er, Zoologie*; redigée par Audouin et M. Edwards, Paris 1834 (Recherches sur les enveloppes d'œufs des Mollusques gasteropodes pectinibranches, avec des observations physiologiques sur l'embryons qui y sont contenus, p. 84—112; jvfr. *Dens „Jfs“* 1836, S. 498—501); — i det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs naturvidenskabelige og matematiske Afhandlinger (Om bugfødte Bløddyr's Egghyster, *Udtog, V. D. S. LXXXXVIII.—C.*; Jagttagelser paa hans anden brasilianske Rejse, *VI. D. S. LVI.*; Bemærkninger over Vegetationen paa de indre Høifletter af Brasilien, især i plantehistorisk Henseende, *VI. D. S. 145—88* [Udtog sftd. S. LXXX.—LXXXIV. og i *Hævedid. IV. 547—54*]; særskilt. *Rbh.* 1835, 4to; Om Huler i Kalkstéen i det Indre af Brasilien, der tildeels indeholde Fosfil-Knopper, 1.—2. Afhandling, med 3 lithogr. Tavler, sftd. S. 207—48, 307—30; Blik paa Brasiliens Dyreverden for sidste Jordomvæltning, 1—3 Afbeling og Tillæg til de to sidste; med 27 Kobbert., *VIII. D. S. 27—144 og 217—96*; særskilt a ftr. *Rbh.* 1841, 4to. (Uddrag i *Kroyers Naturh. Tidsskr. III. 65—95, 214—20 og 583—88*; *Annales des Sciences naturelles* 1839; *Dens „Jfs“* 1843, S. 736—60); Fortsatte Bemærkninger over Brasiliens uddøde Dyrslabning, *IX. D. S. 121—36*; Blik paa Brasiliens Dyreverden for sidste Jordomvæltning; 4de Afhandling, Fortsættelse af Pattedyrene, sftd. S. 137—208; Tillæg til Afhandlingen om Dyreverdenen, sftd. S. 361—63; særskilt aftrykte. *Rbh.* 1843, 4to, m. 12 Kobb.); — i *Vidensk. Selsk. Oversigt for 1843* (Conspectus Dasypodum, S. 79—82; Fortegnelse paa Væltebyrene fra Rio das Velhas Floddal, S. 82—83); — i *Kroyers „Naturhistorisk Tidsskrift“* (Bemærkninger over de almindelige Vejs- og Ukrudsplanter i Brasilien. (Udtog af et Brev til J. W. Hornemann), *Vd. II. S. 53—67*; oversat i *Dens „Jfs“* 1841, S. 904—12); — i *Annaler for nordisk Oldkyndighed.* 1838—1839 (Om de sydamerikanske Billedes Steenører [uddraget af et Brev, dateret Lagoa Santa i Brasilien den 10. Januar 1838], S. 159—61).

Han anstillede Veir-Jagttagelser i Brasilien for det kongl. danske Videnskabernes Selskab. (jvfr. Selskabets naturvidensk. og mathem. Afhandl. *IV. S. XXXII.*). — (Tildeels efter Autogr.).

Lund (Lorkild), f. d. 29de Novbr. 1765 i *Rbhvn*, hvor hans Fader Jens Nielsen Lund var Smaahandler; Moderen Sophie Magdalene f. Suthland. Han kom i sit 9de Aar i Frue-Latinskole; dimitteredes derfra til Universitetet 1783; tog i Jan. 1786 theologisk Attestats (H. ill.); blev 1787 Missionarius ordinatus paa St. Thomas og St. Jan i Vestindien og derefter tillige Præst for den evangelisk-lutheriske Menighed sammesteds. Han vendte tilbage til *Rbhvn* 1797, og beklivedes til residerende Capellan i Ringsted 1798; 1799 til residerende Capellan ved St. Knuds

Kirke i Odense; 1811 til Sognepræst for Tommerup og Brylle i Fyen. † 4de November 1833. — * Helena Dorothea Krejdal, f. von Aphelen († 24 1834), Datter af Justitsraad, Professor Hans v. Aphelen, og Enke efter Aug. Krejdal, Præst for den evangelisk-lutheriske Menighed paa St. Thomas og St. Jan.

Leerboek na die Evangelis-kristlik Relisie tot Gebryk voor die Kooninglik Deen Mission-Kerk sender na Amerika. Kopenhagen, 1798. 142 pagg. 8vo. — Han var tillige Forfatter eller Oversætter til afskillige Psalmer i den kreolske Psalmebog, kaldet *Creol Psalm-Buk* of een Vergaeding van Oûwe en nywe Psalmen na Creol-Sprack. Kopenhagen 1823. 134 pagg. 8. (Sei ere af ham: Nr. 1, 9, 10, 16, 17, 23, 24, 29, 30, 31, 32, 56, 63, 64, 65, 66, 67, 71, 77, 85, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 100, 101). — (Efter Autogr. og Meddelelse).

Lund (Virgilia Christine), f. d. 31te Jan. 1810 i Kjøbenhavn og Datter af den ovenanførte Homöopath Hans Christian Lund. Er Musiklærerinde.

Alvilde eller To for Een. Original-Comödie i tre Acter. Nytaarsgave for Børn 1820. Kbh. — *Det opdagede Utro skab eller Jødselsdagen.* Comödie i 3 Acter, udgivet som Nytaarsgave for Børn 1821. Kbh.

Lundberg (N.), Smedesvend.

Erbödigst Promemoria til Biskop P. E. Müller i Anledning af Stiftsprovst Clausens Forhold ved Barnebaad i Frue Kirke den 8de Decbr. 1833. Kbh. 1833. (jvfr. Nord. Kirketid. 1833, Col. 864; 1834, Col. 453-58).

Lundbye (Henrik Wilhelm), en Søn af Christen Lundbye († 1787 som Bysfoged i Frederiksted paa St. Croix) og Maria Elisabeth fød Schæfer († 1 1807), blev f. d. 2den Sept. 1772 i Laaland; deponerede 1789 som Privatist fra Kbhvn, udmærket ved Examen Artium; studerede Lovkyndighed; gif 1804 som Consulatssecretair til Tunis, og forblev der som Chargé d'Affaires fra Januar 1807 indtil 1812, da han drog tilbage til Kbhvn; blev i Juli 1813 efter Ansøgning i Raade entlediget. † 1ste Juni 1830 i Kjøbenhavn. — (Jvfr. J. Kragh Høst's Erindr. S. 149).

Ungdomsvennen eller Bidrag til Hjertets Forædling og gavnlige Rundsflabers Udbredelse. I.—II. Bind. Kbh. 1796—98. (Eckards Journal 1796, S. 535—49). — *Rhapsodier.* Udgivne af K. H. Seidelin. 1ste Deel. Kbh. 1801. (L. E. 1803, Nr. 2). — *Evelina*, eller et ungt Fruentimmers Indtrædelse i Verden, af Miss Burney, oversat af det Engelske. 1ste Deel. Helsingør 1805. (L. E. 1806, Nr. 20). 2det Dpl. (3 Dele). Kbh. 1812.

Napoleon Bonapartes Skriftemaal for Cardinal Maury, tilligemed en Samtale imellem General Berthier, Prinds af Wagram, og Cardinal Maury, udgivet af General Sarazin. Oversat. Kbh. 1814; o. u. Tit: Nye Anekdoter til Skildring af Napoleon, hans Dynastie, Feltherrer og Samtidige. I.—II. Hefte. ibid. eod. (jvfr. Nord. Tiltf. Nr. 3).

Commebog for Skattpillere, oversat af forskjellige Sprog, med oplysende Anmærkninger og Rettelser af Offenburg. Kbh. 1815.

Beskrivelse over Den St. Helena. Efter Reisesendes Beretninger. Med et Kobber. Kbh. 1815.

Det danske Politiblad. Et periodisk Skrift. Kbh. 1826. (Fr. Thaarup er Forfatter; Lundbye tillagde sit Navn; jvfr. Art. Frederik Thaarup).

Luis de Camoens's Lusjade, oversat af det Portugisiske. I.—II. Deel. Kbh. 1828—30. Understøttet af Selskabet til de Skønne Videnskabers Fjorstemmelse. (Kbhypst. 1828, Nr. 80, anm. af L. Baden; Nask's Literaturbl. Nr. 6. — Prover af Oversættelsen, i Dst's Archiv VIII. 281—91; X. 13—17).

Vidrag, poetiske og prosaiske, i: Minerva, Maanedsskrift for Damer, Nytaarsgave for Damer, Euphrosyne, Nordia (Beskrivelse over Madera, 1795 Decbr.; indf. i Geograph. Ephemerid.); Lærde Efterretninger 1795 (Recensioner under Mærke *λβ.*); Efterretninger om udenlandsk Literatur og i samnes Fortættelse; „Den Danske Tilskuer (under Mærke *νε.*); Iris og Hebe (Nogle Ordspog, meddeelte efter et Manuscript, 1796. IV. 210—31; Digte, 1797. II. 394; 1798. II. 175); „Dannora“, „Den Nordiske Tilskuer“; Brorsøns Journal, udg. til Fordeel for Blinde (Digte, Bd. 2. S. 43—50); Rahbets Læsning i blandede Lemner (Passions-Dratorium, Bd. 4. S. 141—46); „Dagen“ (En Mængde Vidrag, bl. a.: Om Hilsener til Nysende og Staalere, 1821, Nr. 133; Tasfos Biographi, sfb. Nr. 303, 304; o.s.v. o.s.v.); i Dst's Archiv for Hist. o. f. v. (Rinnée og Buffon sammenlignede, II. 77—78; 2 Smaavidrag, V. 334 og 340; Querte Pachaco Pereira, XI. 203—5; Smaadigte, sfb. S. 209—12); i Dst's Materialier (Et Brev til Etatsraad Pram, dat. Tunis, d. 25de Decbr. 1807, i Nr. 104).

Han var i nogen Tid, efter M. E. Bruuns Bortgang, Redacteur af Bladet Svada. (jvfr. Rahbets Erindr. IV. 457).

Lundbye (Joachim Theodor), Nysnævntes Broder, f. d. 15de Martz 1778 i Kbhvn; blev d. 1ste Jan. 1796 Secondlieutenant i det kongl. Artillericorps; d. 30te April 1802 Premierlieutenant; erholdt d. 5te Decbr. 1806 Capitains Charakter; blev 1811 Compagnichef; fik d. 13de Decbr. 1823 Majors Charakter; udnævntes 1826 til Ridder af Danebroge; blev d. 27de Jan. 1828 virkelig Major og Batteri-Brigade-Commandeur; 1830 Over-Løjtnant i Danmark og meddeelt Oberstlieutenants Charakter; 1836 Chef for Raquet-Corpsen; erholdt d. 10de Februar 1840 Oberst's Charakter. † 13de Juni 1841. — * Cathrine Bonnevie.

Forsøg til en praktisk Artillerie-Haandbog. Kbh. 1823.

Vidrag: i Magazin for militair Videnskabelighed (Om det fjørende Artilleri, i Sammenligning med det ridende Artilleri, V. 425—79; Den engelske Serpunder, med Hensyn paa dens Brugbarhed i Feldten, som Skydts til ridende Artilleri, VI. 353—86, 541—83; VII. 241—88; Almindelige Betragtninger over den engelske Serpunder, med Hensyn til dens Brugbarhed i Feldten som Skydts for ridende Artilleri, VIII. 33—60).

Lundh (Gregers Fougnier), f. d. 15de Maj 1786 paa Froen i Nordre-Guldbrandebalen i Aggershuus Stift. Fadren blev siden Sognepræst til Bardal. Efter i omtrent 3 Aar at have besøgt Cathedraalfolen i Christiania, blev han 1806 privat dimitteret til Kjøbenhavns Universitet,

forløb igjen Kjøbenhavn i det paafølgende Aar, og indtraadte derefter i Krigstjenesten under den svenske Fejde 1808. I Aaret 1811 antoges han af det kongl. Selskab for Norges Vel til at gjøre en technologisk Rejse i Udlandet, og opholdt sig i længere Tid i Danmark for at forberede sig til samme (jvfr. Døst's „Materialier“ S. 67); men maatte to Gange see Rejssen afbrudt, da han som Militair commanderedes tilbage til Norge. Efter Conventionen til Moss i August 1814 tog han Afsked af Krigstjenesten, i hvilken han var avanceret til Capitain, og blev derpaa ansat som Contoirchef i Statsraadets 4de Departement, hvis Forretninger han lige siden Statsraadets Oprettelse havde bestyret. Kort Tid derefter blev han tillige udnævnt til Lector i Technologi ved det kongl. Frederiks-Universitet; dernæst til Professor i Landhuusholdningslære, Statsøkonomi og Technologi. Opholdt sig siden i Kjøbenhavn, for at benytte de der værende Archivcr og Bibliotheker med Hensyn paa Udgivelsen af norske Diplomer; rejste 1829, med offentlig Understøttelse, til München, for at modtage og besørge endeel Archiv-Documenter, Norge vedkommende, hvilke den bairiske Regjering havde overdraget det norske Universitet. † 11te Juli 1836. — * Bergh, en Datter af afg. General-Auditeur Christopher Anfer Bergh. — (Jvfr. Døst's „Materialier“, S. 646).

Specimen Diplomatarii Norvagici, exhibentis monumenta diplomatica, historiam populi, linguæ, morum et familiarum, nec non et jura Norvagiæ illustrantia, ab vetustioribus inde temporibus usque ad finem seculi XVI. — Prøve af et Norsk Diplomatarium eller Samling af Documenter, hørende til Kundskaben om det Norske Folks Historie, Sprog, Sæder, Slægter og Rettergang, fra de ældre Tider og indtil Ugangen af det sextende Aarhundrede. Kbh. 1828. 4to, med en Kobberpl. (ann. i M. f. L. I. 153—61, af A. L. J. Michelsen; L. T. 1829, Nr. 16; Literaturl. Nr. 16—17, S. 129—31, af R. R. Rask; Berl. Jahrb. für wissenschaftl. Krit. 1829, II. 903—4, af C. Homeyer; jvfr. Fald's Staatsb. Magaz. IX. 549).

Bergens gamle Bylov. Efter Membran=Codices, med Indledning, Oversættelse og Anmærkninger, udgivne. Kbh. 1829. 4to. (ann. i L. T. 1829, Nr. 41, 42, af J. E. Larsen; M. f. L. II. 315—34, af J. E. A. Kolderup-Rosenvinge; Literaturl. Nr. 36, af R. R. Rask; Berl. Jahrb. für wissenschaftl. Krit. 1831, II. 616—18, af A. L. J. Michelsen).

Om flere af hans trykte literaire Arbejder jvfr. Nyerups Lit. Lex. S. 354 og Døst's „Materialier“, Nr. 81.

Lunding (Conrad Mathias), f. i Kjøbenhavn d. 29de Marts 1791. Hans Fader var Mathias Lunding, først Assessor i Deconomie og Commerce-Collegiet og Vice-Raadmand i Kjøbenhavn, siden Justitsraad og Bankcommissair (f. 1760, † 3° 1806, anf. i Nyerups Lit. Lex.); hans Moder Margrethe Matthiesen (f. 1761, † 2° 1805), en Datter af Justitsraad Conrad Matthiesen i Altona. Efter at have nydt Undervisning hjemme af A. F. Heggelund og G. F. Weinschenk, begge siden

Præster i Sjælland, blev han 1801 sat i Borgerdybskolen i Kjøbenhavn, og 1807 i Kjøbenhavns Cathedralsskole, hvorfra han afgik til Universitetet 1809; blev udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; studerede Lægevidenskaben; underkastede sig i Foraaret 1815 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.) og i Juni s. A. medicinsk Examen ved Universitetet (Laud. unan. consensu); tilbragte derpaa 5 Maaneder paa Fødselsstiftelsen under Prof. Sartorphy's Vejledning; blev 1815 medicinsk Candidat og 1816 Reservemedicus ved det kongl. Frederiks-Hospital; var tillige Underlæge ved Kongens Livcorps; fik 1816 Bataillonschirurgs Charakter; disputerede i October 1817 for den medicinske Licentiatgrad; var i 4 Maaneder constitueret Overmedicus ved Frederiks-Hospital efter Prof. D. H. Mynsters Død 1818; disputerede i Juni 1819 for Doctorgraden i Medicinen; fratraadte 1820 sin Post som Reservemedicus ved Hospitalet; blev s. A. efter Ansøgning i Maade affæbiget som Bataillonschirurg ved Livcorpset og bosatte sig som privat Practicus i Ringsted; udnævntes i Septbr. 1822 til Landphysicus i Sjællands nordre District; i Juni 1826 til Professor extraordinarius i Pharmacologi og Medicina forensis ved Kjøbenhavns Universitet; i Juli s. A. tillige til Underaccoucheur ved Fødselsstiftelsen og Reservelæge ved Plejestiftelsen i Kjøbenhavn. † 11te Marts 1829. — * 1822 Lovise Frederikke Howig, en Datter af Stadsmægler J. H. Howig i Kjøbenhavn. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solemnia ved Reformationjubelfesten 1817, p. 32—34, og i Solemnia academica Universitatis Havniensis ved Doctorpromotionen d. 24de Juli 1819, p. 14—19; Nekrolog, af F. E. Müller, i L. T. 1829, S. 253—56; jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XVIII. 131—32; N. Morgenpost 1829, S. 507).

De exploratione chemica veneseci per arsenicum facti. Dissertatio pro licent. Hafniæ 1817. (L. T. 1818, Nr. 46; Nyt Bibl. f. Læger III. 218—23).

De hepatis, quem vocant, infarctu cum molis incremento anatomica disquisitione. Diss. inaug. pro gradu Doct. Hafniæ 1819. (Bibl. f. Læger 1821, S. 69—76, r. af D. L. Bang).

Vidrag: i *Acta Reg. Societatis med. Havniensis* (De olei Vitrioli et aquæ fortis largiter ingestorum sequelis earumque cura, diario Nosocomii regii Fridericiani illustratis, Vol. VI. (Acta nova, Vol. 2.) p. 13—34, anm. af C. Otto i L. T. 1825, S. 149—52, og Bibl. f. Læg. 1822, II. 127; — De carcinomate mammæ, sub lactatione primum exorto, postea sub graviditate revertente, Vol. VII. (Acta nova, Vol. 3.) p. 148—53; De tumore sic dicto vasculari orificii urethræ, ibid. p. 154—170, begge anm. af C. Otto i Bibl. f. Læg. XII. 153 og L. T. 1830, S. 472).

Lunn (Christian Ditlev), en Søn af Major Willads Knudsen Lunn, til Knabstrup i Sjælland, og Henriette Hersleb (Datter af Secretair og Højesterets-Advocat Peter Hersleb), er f. d. 2den December 1804; blev dimitteret til Universitetet fra Herlufsholms

Skole 1822; udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; underkastede sig i Efteraaret 1828 den latinsk-juridiske Examens theoretiske og i Efteraaret 1829 sammes praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev derefter Volontair og d. 2den April 1834 Cancellist i det kongl. danske Cancelli; d. 16de April s. A. Capitain i Kongens Livcorps (indtil d. 16de Febr. 1843); i Januar 1841 Chef for Brandforsikringscontoiret under det danske Cancelli; i April s. A. Departementssecretair og Contoirchef i Collegiets 4de Departementscontoir, samt Lehnsecretair; 1842 Cancelliraad. — * Elise Wilhelmine Lange, Datter af Conferenceraad, Cancelli-Deputeret Michael Lange.

Haandbog over det danske Tiendevæsen og nogle dermed beslægtede Materier, med et Anhang om Kirkens og Kirkegaardens Vedligeholdelse m. m. Kbh. 1839.

Luno (Johan Carl), en Søn af Tolder Jens Luno i Randers († i Jan. 1796); f. i Mariager 1784; blev dimitteret fra Randers Skole i Efteraaret 1801; Candidat i Lovkyndigheden (H. ill.) i Juni 1812; er Ejer af Nygaard i Rødovre Sogn, paa Kjøbenhavns Amt.

Et Forslag til de mindre Landejendomsbesiddere i Danmark. Kbh. 1838.

Den Landoconomiske Tidende. Redigeret, forlagt og udgivet. I.—VI. Aarg. Kbh. 1839—44, 4to; forst. (udg. ugentlig).

Bidrag: i Halvs Tidsskrift for Landoconomie (Foreløbig Meddelelse om det Beatsonke Agerdyknings-System, III. 134—42; Om Oldtidens Agerdykning og Agerdykningsredskaber, med noget Hensyn til Nutiden, sftd. S. 149—65; Om det Beatsonke Agerdyknings-Systems Anvendelse og Fremgang i Böhmen, sftd. S. 165—97; — Nogle Uddrag af fremmed landoconomisk Litteratur, med et Par indledende Ord om en Kundskabs-Prøve for unge Landmænd, IV. 1—72; Om en i Hertugdømmet Holsteen oprettet Examens-Commission for Landmænd, især Guds- og Afsk-Forvaltere, sftd. S. 72—79; Stubroer, sftd. S. 130—33; Beretning om hans Agerbrug, sftd. S. 205—16; Om det Beatsonke System og hvad der, i denne Anledning senest har tildraget sig i Tydskland, sftd. S. 281—306; Landoconomiske Blandinger, udbragne af fremmed Litteratur, sftd. S. 469—518 [forts. i V. 94—153]; — Erfaringer om en Fodringsmaade til Køer og Jaar, V. 335—37; Prøver af Albrecht Blods Meddelelser, sftd. S. 392—443 [forts. i VI. 177—235, 394—484; VII. 201—78]; Nebbiens Landvæsens-System og Underviisningsmethode i Landbosaget, sftd. S. 443—81; Mere om selvhebet Foder, sftd. S. 517—20; — Mere om det Beatsonke System og dermed forbundne Redskaber, VI. 486—505; Forsamlinger af Landmænd, sftd. S. 527—36; — Jordblandet Strøelse. (Efter Albr. Bloch), VII. 278—94; Hvilket Indflydelse har en ubstrakt Kløverdykning paa Sædfrembringelsen? (Af J. G. Eisner), oversat, sftd. S. 361—70; Frugtfulge og Markinddeling; af Schwerg, oversat, sftd. S. 370—405; — Den peruvianiske Riis, Ny Række, Bd. I. S. 480—83; — i Berlingske Tidende (3 Anledning af J. Chr. Drewsens Bemærkninger til et Utdrag af Nr. 42 i „Landoconomisk Tidende“, i Aarg. 1841, Nr. 290).

Luplau (Anton Carl), f. d. 6te Febr. 1784 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Anton Carl Luplau (f. i Tydskland, † 1796 i Kbhvn)

var Modelmester ved den kongl. Porcelainsfabrik; Moderen Marie Elisabeth f. Gediken (f. i Tydskland). Han blev privat dimitteret til Universitetet i Efteraaret 1803; underkastede sig i Octbr. 1808 den latinffjuridiske Embedsexamens theoretiske og i April 1813 sammes praktiske Prøve, begge med næstbedste Charakter; var fra 1810 til 1815 Copiist under Hof- og Stadsretten; blev 1815 Cantor og Klokker ved den tydske Garnisons- og Frederiks-Kirke paa Christianshavn; bestyrede tillige i Aarene fra 1815—40 et Underviisningsinstitut. — * $\frac{27}{3}$ 1811 Claudine Henriette Plum, en Datter af islandsk Kjøbmand Jacob Severin Plum og Hustru Elise Kir-sine f. Falk.

Systematisk Fortegnelse over de bekendteste Naturlegemer af Dyreriget. En Ledetraad ved den naturhistoriske Underviisning. Kbh. 1815.

Kort Udsigt over Hestens, Koens, Faarets og Svinets Røgt, Pleie og Behandling, samt nogle af disse Dyrs vigtigste Sygdomstilfælde. En Haandbog ved den naturhistoriske Underviisning. Kbh. 1815.

Kort Beskrivelse over det menneskelige Legeme. En Haandbog ved den anthropologiske Underviisning i Borger-skolerne, efter E. P. Funke. Kbh. 1817.

Ledetraad ved den geographiske Underviisning, til Brug for Skoler. Kbh. 1818. (L. T. 1820, S. 372—73, anm. af Fr. Thaarup).

Forsøg til en Lærebog i den plane Geometrie, til Brug for Borger-skoler. Med et Tillæg om Længde og Flademaal af J. W. Bruun. Kbh. 1820, med 14 Plader i Stentr.

Grundtræk af tydsk Grammatik, til Brug ved mundtlig Underviisning for Begyndere. Kbh. 1820.

Grundtræk af Geographien, indrettet efter de første Begynderes Fattæevne. Kbh. 1821.

Grundtræk af Fædrelandets Historie; efter den katechetiske Maade indrettet for Begyndere. Kbh. 1822.

Hundrede Timers Dødstamp, eller mærkelige Begivenheder om Augustin Delafalle, fransk Dragonofficer, som i Republikkens 7de Aar blev tagen til Fange af Araberne i Syrien, overfat. Kbh. 1827.

Forsøg paa en let og behagelig Maade at undervise Børn i Modersmaalet. Kbh. 1827.

Forsøg paa en let og behagelig Maade at undervise de mindre Børn i en Alder af 8 til 11 Aar i Grundtrækkene af Bibelhistorien, som Grundvold for den efterfølgende Religions-Underviisning. Efter den katechetiske Methode indrettet til Brug for privat og offentlig Underviisning. Kbh. 1835. (jvfr. Kbhpost. 1835, S. 1268).

Tydsk A. B. C. og Læsebog for Danske, eller en let og fattelig Maade at lære Børn at stave og læse Tydsk paa, tilligemed en Anviisning til tydske Taleøvelser. Efter en ny Methode, som er grundet paa mange Aars Praxis. Kbh. 1836.

Tydsk Læsebog for Smaa-børn. Kbh. — (Revidert).

Luplau (Carl Severin), Nysansfertes Søn, f. d. 21de Maj 1815; tog dansk-juridisk Examen 1835; blev Kammerfrivder i det kongelige Rentekammer 1839.

Fuldstændig Fortegnelse over samtlige Hoved- og Selveiergaardene i Sjælland, Fyen, Moen, Bornholm, Langeland, Lolland og Falster, med dertil hørende alfabetaf Register. Til Brug for kongelige og private Embedsmænd. Kbh. 1840.

Luplau (Heinrich Daniel), Broder til foransførte Cantor A. C. Luplau; f. d. 20de Marts 1789 i Kjøbenhavn; kom i Januar 1802 i Kjøbenhavns Cathedralskole; dimitteredes derfra til Universitetet 1808; tog theologisk Attestats (Laud.) i Octbr. 1812; blev Alumnus paa Ehlers' Collegium; 1817 ordineret Katechet og første Lærer ved Borger-skolen i Ringsted; i Juni 1820 Sognepræst til Skjorpinge og Faardrup, og i Novbr. 1826 til Haarstev og Tingjellinge, i Sjælland. † 24de April 1830. — * Elisabeth Marie Haderup, Datter af Krigsraad, Forvalter ved Holmen, Erhard Haderup og Hustru Elisabeth Marie Bagger.

Tydske Sproglære for Borger- og Døtterskoler. Kbh. 1814.

Læsebog og Veiledning ved den første Religions-Undervisning. Kbh. u. A. (1815).

Er der Glæder for Mennesket at finde paa denne Side Graven? Et Bidrag til Menneskeforedling. Kbh. 1818.

Guds Røst til os gennem Andres Nod. Prædiken, udgivet til Bedste for de Brandlidte i Drølev. Slagelse 1821.

Eusebia, eller Underholdning i alvorlige Tider. Et Opbyggelses-Skrift. Slagelse 1823—24. Udkom først nummervis, siden som Hefestrift; 4 Hefter. (Jvfr. Kbhvns Skilderi 1825, S. 219—20).

Frelseren. En fri harmonisk Fremstilling af de hellige Evangelier. Slagelse 1826.

Bidrag i Nathels „Danst Minerva“ (Om Menneskets Henslæn i Fremtiden, VI. 249—60; Bidrag til en Charakteristik af platonisk Kjærlighed, VII. 246—57; Strøtanter om Kjæbsomhed, sftd. S. 334—50); — i Kjøbenhavns Skilderi (Et Par Ord i Anledning af de Wettes Sag, 1822, Nr. 17, jvfr. sftd. Nr. 27, af N. S. Othovarius; Kammerfrøken v. d. Maase, en Elegie, 1823, Nr. 14).

Han antages at være Forfatter til det, under D. L. Heinrichs Navn, udkomne Skrift: *Vita academica*, eller hvorvidt det var ønskeligt, at de Studerende ved Kjøbenhavns Universitet træde i nøiere Forening med Hverandre. En Tale. Slagelse 1820. — (Tildeels efter Autogr. og Meddelelse).

Luplau (Johan Elias Ludvig), f. d. 27de Januar 1774 i Hertugdømmet Brunsvig; deponerede fra Kjøbenhavns Skole 1792; underkastede sig i Januar 1797 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev 1798 personel Capellan i Rølding; 1801 Præst ved Hospitalet sammesteds; 1806 Sognepræst til Thostrup og Roum i Viborg Stift. † 19de Maj 1819. — * Anna Charlotte Rosine Chemnitz, Datter af Johann Hieronymus Chemnitz, tydske Sognepræst til Garnisons Kirken i Kbhv.

Meine Abendstunden. Kopenh. 1794. (L. E. 1794, Nr. 29; Krit. og Antikr. S. XV. Nr. 12). — Bidrag til sand Christendoms Udbredelse, i Prædikener. Haarslev, 1803. — Sang paa Hr. Major Johan Ludvig v. Junghans's og Fr. Sophia Dorothea Chemnitzes Bryllupsdag. Fredericia 1806. — (Revidert).

Luplau (Ludvig Ferdinand), Foranførtes Søn, er f. d. 26de Juli 1800 i Kolbing; dimitteredes til Universitetet fra Viborg Cathedralskole 1819; tog theologisk Attestats (Laud.) i Juli 1824; blev 1826 Cantor og Informator paa Ballø; i Juli 1828 Sognepræst til Vesterulsklev i Laaland; 1831 til Dalby og Lureby i Sjælland. † 16de December 1837. — * Marie Elisabeth Bernburg.

Historie om Reformationens Indførelse i Danmark, eller en kort og sandfærdig Underviisning om, hvorledes Paven's falske Christendom blev afskaffet her i Landet nu for netop 300 Aar siden, og derimod den sande evangelisk-lutheriske Christendom blev indført, optegnet til Hre for Jubelaaret 1836 for christelige Borgere og Bønder i Danmark. Udgivet af Selskabet for Trykkesfrihedens rette Brug i Danmark. Kbh. 1836. Andet Dplag. ibid. 1837. Tredie Dplag. ibid. eod. (Danst Folkebl. I. 191—92; II. 150, 180; Allg. S. 3. 1838, Nr. 116).

To Prædikener over de foreftrebne Høimesse-Texter paa Jubelfesten for den danske Kirkes Reformation, den 30 October og den 1 November 1836, befordrede til Trykken for mine kjære Sognekjold og for enhver anden Christen i Danmark, som lystet at læse dem, og at eie en lille Erindrng om denne herlige Høitid. Kbh. 1837.

Prædikener over Evangelierne. (Udgivne af B. F. Engelbreth og J. G. Willemons). Kbh. 1841 (1840).

Bidrag: i J. Møllers Tidsskrift for Kirke og Theologi (Ibidismaal om den saakaldte naturlige Theologies Mulighed, I. 180—89; jvfr. sfb. S. 190—205 og. P. L. 1833, S. 720—21); — i „Læsning for Almuen“ Nr. 1. 1836, 2. Dpl. 1837, (Bondestanden er dog den lykkeligste Stand i Landet; „Gaf Du hen, og gjør ligesaa!“; jvfr. E. L. Borresens Anmeldelse i M. f. L. XVI. 554—55, D. Folkebl. II. 160, Urfin's „Danst Almeculæsning“ Nr. 41, „Dagen“ 1836, Nr. 280, Ugebl. f. den danske Bonde III. 87); — i Danst Folkeblad (Hvad skal Man bestille om Søndagen? II. Nr. 58—59; Et Par Ord til de Fædre og Mødre, som ere Medlemmer af Selskabet for Trykkesfrihedens rette Brug [efter et af ham efterladt Manuskript, men for en Deel omarbejdet], V. Nr. 8. 9); — i P. Hjort's „Den danske Børneven“ (Den christelige Kirke). — (Revidert).

Lybecker (Johan Ludvig), f. først i Aaret 1743 i Thisted, hvor hans Fader Commerceraad Peter Lybecker var Byfoged og Bysskriver, samt Herredsfoged og Herredsskriver i Hundborg og Hillerslev Herreder († i Marts 1763); Moderen var Anne Margrete Blumenberg († i Octbr. 1754). Blev i sin Ungdom anbragt til at studere og tillige til Dvælse i det juridiske Fag, indtil han efter et kort Ophold i Aalborg deponerede med Rectors Testimonium 1760; tog juridisk Embedsexamen; lagde sig siden efter Kameralvidenskab og Deconomi; gjorde besaarfag adskillige Rejser i Fædrelandet; blev 1767 Procurator ved Overretterne; 1769 Byfoged i Ribe og Herredsfoged i Hornum og Flestum Herreder; 1771 Virkebonner og Skriver i Friherstskabet Lindenborg; 1774 Cancelliraad; i Slutningen af 1776 Committeret i Generalsoldkammeret; 1777

Jusfidsraad; i Septbr. 1781, efter Ansøgning, i Raade og med Bartpenge entlediget som Committeret; 1794 Amtmand over Hjøring Amt; 1803 derfra entlediget. † 16de Juli 1814 i Aalborg. — * Anna Benzon († 8de 1819 i Aalborg). — (Autobiographi i Worms Lex. III. 487—88).

Forsøg til en juridisk Afhandling, angaaende Rave-Hug, Drefigen, Pust, Kindhæst eller Mund-Dask. Kbh. 1769. (L. E. 1769, Nr. 31; Krit. Journ. 1769, Nr. 43). — Applications-Udtog af alle de Kongl. Forordninger, Placater, Rescripter, Resolutioner, Ritualer, Krigs- og Skibs-Artikler, Collegiers Resolutioner, Decretier, Privilegier og Hundatter fra Aar 1661 til nærværende Tid, hvilke maatte forandre, stærke eller formilde, udvide eller indskrænke, forklare, oplyse eller forsøge den Danke og Korste Lov, henførte til de beqvemste og behørigte Artikler i hver Bog og Capitel efter Lovens Orden; tilligemed Paralelsteder, Anmærkninger og Tillæg, samt et alphabetisk Register over Materierne. I.—III. Hefte. ibid. 1772—84. (Krit. Journ. 1772, Nr. 27; 1776, Nr. 4; L. E. 1772, Nr. 41; 1776, Nr. 26; Fortegn. ov. Trykkesfri. Skr. II. 468; jvfr. G. L. Badens histor. Bibl. S. 217). — Upartiske Tanker til videre alvorlige Estertanke, angaaende de Danske Kjøbstæders Tærv og Trang, Nærings Tryk og Optomst i Almindelighed. Indsendt, efter offentlig Indbydelse, til det Kongl. Danske Landhuusholdnings-Selskab. ibid. 1772. Belønnet med Selskabets store Sølvmedaille. (Krit. Journ. 1773, Nr. 12; L. E. 1773, Nr. 34; Fortegn. ov. Trykkesfri. Skr. III. 247—50). — Korte Betragtninger over Aarsagerne til Kornmangelen og de høie Kornpriser i Danmark, samt om de bedste Sielpemidler til at forekomme samme. Fremsatte i Følge det Kgl. Danske Landhuusholdnings-Selskabs Indbydelse. ibid. eod. Belønnet af samme Selskab paa samme Maade. (Betænkninger derover udkom 1773, 72 S. 8vo; Krit. Journ. 1772, Nr. 24; L. E. 1772, Nr. 47; Fortegn. ov. Trykkesfri. Skr. III. 21—24; Tode's „Blandinger“, S. 43). — Afhandling om det vigtigste Saltvands Fiskerie i Danmark, nemlig Silbefiskeriet, om Hindringer imod sammes Flor, samt om Midlerne til at afhjælpe disse. Aalborg 1772. Belønnet med Landhuusholdn. Selsk. mindre Sølvmedaille. (L. E. 1773, Nr. 33; Fortegn. ov. Trykkesfri. Skr. III. 251—52). — Korte Betragtninger over Fredsommeligheds Dyd og Nytte for det ganske menneskelige Kion og om Krigens ødelæggende Følger. Opvakte ved Erindringer af den for Danmark saa lykkelige Dag d. 16 Nov. 1773. Viborg 1774. — Forsøg til nogle Betragtninger over Fiskene og Fiskerierne i Almindelighed, samt til en fysisk, historisk, oeconomic og politisk Afhandling om Silbefiskerierne i Sørdelesøehed, og fornemlig det som drives i Eimfjorden, tilligemed Artikler som dermed staae i Sammenhæng, hvoriblandt en Beskrivelse over bemeldte Fjord. 1ste Hefte. Kbh. 1792. 2det Hefte ogsaa udkommet. (Af dette Skrivt, hvoraf et 3die Hefte skulde have fulgt og handlet om Eimfjorden i Sørdelesøehed, ere ikkun saa Exemplarer udkomne. Den største Deel ødelagdes i Kjøbenhavn's Ildbrand 1795. Skrivet er udtogsvis meddeelt, med nogle saa Anmærkninger, af Kammerraad J. With i Lunds Nord. Landvæsens-Magazin 1802, Maj, S. 222—42; Juli, S. 52—72; August, S. 153—69; Decbr., S. 295—303). — Blandinger, eller en Samling af smaa Afhandlinger, Fragmenter og Anmærkninger, o. s. v. No. I.—XI. Aalborg 1797—1805.

Vidrag: til de i Aarene 1785—1788 i Aalborg udkomne „Patriotiske Samlinger“ (Udførlige Stykker); til Physic. oeccon. Bibliothek (Oplysninger over de af Commercecollegiet forelagte Spørgsmaal, Martorven angaaende, Bd. XXIV. S. 125—40); til Maanedskriftet „Cimbria“ (Vidrag til nærmere Betragtninger an-

gaaende Jordejendommens Udskyning i Danmark, især de, som skee i det mindre, 1806 August og September).

Et Bærf af ham „Om de danske Kjøbstæder“, Frugter af 30 Mars Fild, blev i Kbhvns Skilderi 1806, Nr. 42 anmeldt som færdigt til Trykken, men udkom ikke.

Lydé (Christian Jacob) var Comptoirist hos Handelshuset de Coninck & Rejersén i Kjøbenhavn. † 14de Marts 1824, 65 Aar gl.

Noget til Publicum i en bekjendt Sag. Kbh. 1789. — Svar til Hr. Uhrbrok. *ibid.* *cod.* — Anmærkninger til P. Rosenstand: Goiffes Forsvar for Gouverneur Abbestée *ic. ibid.* *cod.* (Krit. og Antikr. S. V. 1789, Nr. 3. 4. 6; L. E. 1792, Nr. 34). — Upartist Fremstilling af Sagen, som de Coninck og Rejersén tabte. *ibid.* *cod.* [overs. paa Tydsk og r. i Allg. Deutsh. Biblioth. Bd. 93, St. 1, S. 230].

Lyngbye (Hans Christian), f. d. 29de Juni 1782 i Blendstrup paa Øreskabet Lindenborg, hvor hans Fader Jens Michelsen Lyngbye var Skolelærer og siden Degn. Blev i 4 Aar privat underviist af Provst Simon Nøst [dengang Sognepræst i Hæsling i Thy], indtil han 1799 kom i Aalborg Cathedralsskole, hvorfra han dimitteredes i Efteraaret 1802, og erholdt ved Examen Artium bedste Charakter med Udmærkelse; tog 1803 Philologicum og Philosophicum begge med bedste Charakter; modtog derefter en Huuslærerplads hos en Præst i Bendisyssel, hvor han forblev i endeel Aar og lagde sig efter Botanik; underkastede sig i Januar 1812 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Laudabilis, specimen scriptum egregia laude dignum“; var derefter Huuslærer paa Hofmansgave i Fyen, hvor han under Proprietair Hofman Bangs Vejledning lagde sig efter Algologi; foretog med Hofman Bang en Rejse til Norge i Sommeren 1816, og gjorde Excursioner fra Næs Jernværk til Harkysterne, især for at samle Alger; vandt 1817 Universitetets Guldbmedaille for Besvarelsen af den i det foregaaende Aar udsatte botaniske Præisopgave: „Constat non paucas *algarum aquaticarum* species cura et studio Oederi, O. F. Mülleri, Vahlil, Hofman-Bangii, aliorumque in aquis dulcibus et marinis Daniæ indagatas nec non descriptas, sed nec ab illis, nec ab aliis systematice dispositas esse. Postulatur igitur *dispositio systematica omnium algarum aquaticarum Daniæ huc usque detectarum*, descriptionibus et synonymis illustrata“; foretog derpaa, med kongelig Understøttelse, en algologisk Rejse til Færøerne i Sommeren 1817; fik i Februar 1818 det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Sølvmedaille for en Afhandling om Grindefvalen og om Grindefangst paa Færøerne; blev 1819 Sognepræst for Gjesing og Nørager Menigheder i Aarhuus Stift; i December 1826 Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab; i Marts 1827 Sognepræst til Søborg og Gilleleje i Sjælland. Ugardh og

Schousboe have opfaldt ham, ved at give to Algeslægter Navnet „*Lyngbyea*“ (jvfr. Krøyers Naturhist. Tidsskr. I. 584). † 18de Maj 1837. — * 1822 Henriette Augusta Tileman, en Datter af afd. Pastor Samuel Tileman, til Gjerding og Blendstrup i Viborg Stift. — (Nekrolog; ved N. Hofman Bang, i Krøyers Naturhist. Tidsskr. II. 1—7; jvfr. Dst's „Materialier“, Nr. 27; M. f. L. XX. 384—85. — Om hans 2de Algesamlinger, see Selmers Rbhvns Universitets Aarbog for 1838, S. 187).

Tentamen Hydrophytologiae Danicæ, continens omnia Hydrophyta cryptogama Daniæ, Holsatiæ, Færøe, Islandiæ, Groenlandiæ hucusque cognita, systematice disposita, descripta et iconibus illustrata, adjectis simul speciebus Norvegicis. Opus, præmio ab universitate regia Hafniensi ornatum, et sumtu regio editum. Cum tabulis aeneis LXX. Hafniæ MDCCCXIX. 4to. (L. T. 1819, Nr. 48. 49, r. af J. B. Hornemann; Decon. Correspond. III. 284—88; Flora, oder die botan. Zeitung 1820, Nr. 42; E. Sprengels „Neue Entdeckungen im ganzen Umfange der Pflanzenkunde“ I. 315; Allg. Repert. 1820, II. 227; Allg. S. Z. 1820, May, Nr. 110, S. 14—15; Göt. A. 1822, I. 332—35; Dfens „Sfs“ 1825, I. 439—46).

Færsøiske Dvaeder om Sigurd Hofnersbane og hans Æt. Med et Anhang. Samlede og oversatte ved H. C. Lyngbye. Med en Indledning af P. E. Müller. Udgivne ved kongelig allernaadigst Understøttelse. Randers 1822. (L. T. 1824, Nr. 50, r. af E. Molbech; Svensk Litteraturtidn. 1824, Nr. 7. 8. 9, af Gummalius; Göt. A. 1824, St. 143; jvfr. Nathbets „Tilfsuene“ 1823, Nr. 22 og 23).

Bidrag: i Det Skandinav. Literatur-Selskabs Skrifter (Brouha Laar, v. c. Buremands-Bisen paa Færsø og Dansk, i 12. og 13. Aarg. f. 1816—17, S. 231—68); — i Videnskabelige Forhandlinger ved Fyens Stifts Landemøde (Observationes Hierobotanicæ, quibus plantæ sacri codicis ad mentem optimorum interpretum illustrantur. Fasciculus I., Bd. II. S. 1, S. 27—84; r. af Naspaill i Férussac Bulletin des sciences naturelles 1825, Octobre); — i Nyerups Magazin for Rejseiaagtagelser (Noget om Færøerne, især om de der brugelige Bryllupsstikke, Bd. I. S. 203—21; oversf. i Berlinerbladet „Der Gesellschafter“ 1820, Nr. 52; ann. i Hoff's Polit. og Hist. II. 229—30; L. T. 1822, S. 772—75); — i Antiquariske Annaler (Om den gamle Kirkemuur ved Kirkeboe paa Færø, af P. N. Gade og H. C. Lyngbye, Bd. III. S. 266—74; Efterretning om adskillige Oldfager og Mærkværdigheder paa Færø, sfb. S. 274—305); — i Kjøbenhavn's Skilderi (Den underbare Harpe, en færøisk Vise, med Oversættelse, 1821, Nr. 63; jvfr. „Tilfsuene“ 1821, S. 324—66); — i Collins „For Historie og Statistik, især Fædrelandets“ (Kort Efterretning om Færøerne, efter Sir Mackenzie, oversat med Anmærkninger, I. D. S. 93—165); — i Tidsskrift for Naturvidenskaberne (Efterretning om Hr. Gaillons mikroskopiske og physiologiske Undersøgelser med *Conserva comoides* Dillw., Bd. IV. S. 36—59; Om Grindfangsten paa Færøerne, tilligemed Bidrag til Grindens Naturhistorie, sfb. S. 204—32; særskilt afr. Kbh. 1826; jvfr. „Dagen“ 1826, Nr. 273); — i Halbs Beskrivelse over Randers Amt (Om Tørvens Reproduction, S. 172—75); — i Nordisk Tidsskrift f. Oldkyndighed (Om Ruinerne af Søeborg Slot, Bd. II. S. 248—51; Om Gadeid, og de jydse Ord: Gadebasse, Gadeinde, Gadelam og Gadelamsgilde, sfb. S. 352—59); — i „Den Berlingske Tidende“ (Fædersminde over Provst Simon Hoff, 1835, Nr. 127; opr. i „Dagen“ 1835, Nr. 131); — i „*Flora Danica*“.

Lyngbye (Hans Peter Johan), f. 1806 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Urtekræmmer; blev 1824 dimitteret til Universitetet af da værende Cand. Theol. & Philol. H. M. Flemmer; tog anden Examen i det paafølgende Aar; blev 1832 Cantor og Informator paa Vallø. † 12te August 1834. — * Ida Monrath. — (Jvfr. „Dagen“ 1834, Nr. 197).

Otte Sange, componerede til Text af Zahle, Heiberg, Holst, Wilster o. fl. Kbh. 1834.

Desuden adskillige Compositioner til andre Sange og Viser.

Lütken (Frederik), ældste Søn af nedennævnte Amiral Otto Lütken og Frederikke f. Selstrup; blev f. d. 3die December 1774 i Kjøbenhavn; d. 15de Marts 1793 Secondlieutenant i Sø-Etaten; d. 16de Novbr. 1798 Premierlieutenant; ansat som Interims-Equipagemester paa Gammelholm 1799; fungerende Hvervingschef 1807 (til 1815); d. 27de Juni 1803 Capitainlieutenant; den 28de Januar 1812 Capitain; afgik d. 20de Septbr. 1815, og udnævntes d. 22de Septbr. f. A. til Commandant i Nyboder. † i April 1819, ugift. — (Jvfr. „Danff Minerva“ VIII. 382—383).

Om Tyberierne i Kjøbenhavn. Kbh. 1813. 2. Dyl. ibid. eod. (jvfr. Kbhens Skilderi 1813, Nr. 80—84 samt Nr. 95 og 98); — Tillæg dertil i Anledning af Landsdommer Hoff's Skrift om Politimesterembedet. ibid. eod. (jvfr. Art. H. M. Hoff).

Vidrag: i Politivennen (Klage til Kjøbenhavns Politi, 1811, Nr. 684).

Lütken (Hans Christian), Søn af nedenførte Amtsprovst Peter Wilhelm Lütken og Marie Christine Sartorff, er f. d. 11te Maj 1791 i Jensmark ved Næstved, hvorfra hans Forældre endnu i samme Sommer flyttede til Lumby ved Odense. Opdragen under sin Faders Dine og Vejledning, men dog i Meget overgivet til Naturen og tidlig henviist til egen Fornuft, har han om sine første Ungdomsaar kun at anfere som Momenter i sin Udviklingsgang, at han fra Efteraaret 1802 i 2 Aar var i Huset hos sin Moders Broder, Profesør Jacob Sartorff, dengang Forstander for Skolelærerseminariet paa Blaagaard, at han blev underviist i sit Hjem af Seminaristen J. Sønderup († 1841 som Lyngfoged paa Korseløge) og Nordmanden S. P. Lassen (nu Præst i Nstrup i Fyen), samt at han fra 1807—11 gjorde Tjeneste ved Rystmilitzen som Underbefalingemand. Som Mænd, der have havt betydelig Indflydelse paa hans Dannelse, nævner han Prof. Frederik Hoegh-Guldberg, afdøde Pastor Jørgen Christ:ian Klog i Rynkeby og nuværende Biskop Jens Paludan-Müller. I Aaret 1811 blev han af sin Fader dimitteret til Universitetet i Kjøbenhavn, hvor han tilbragte det Meste af de følgende Aar indtil 1821 under mange Slags forskjellige Bestræbelser for at finde sit Kald og vinde sin Plads; ogsaa

sysselsat med at undervise, og at forberede nogle unge Mennesker til Examen Artium. De offentlige Lærere, ved hvis Fødder han satte sig nærmest, vare Dehlenschläger, Jens Møller, og Sibbern. En Deel af Aarene 1812, 13, 14 tilbragte han i sit Hjem, Vinteren 1813—14 i Odense som Hjælplærer ved Cathedralsskolen. Fra 1815 til Slutningen af 1821 var han Alumnus paa Walkendorfs Collegium; ogsaa var han Medlem af Studentersekskabet Lyceum og Een af den saakaldte Løvt 1818. Ved at anføre disse 3 Samfund angives tillige den Kreds af jævnaldrende Venner, hvori han meest bevægede sig; iøvrigt nævnes af de Hedenfarne: Paul Møller, Krarup og Bredsdorff; af hans Slægt hans Svogre H. J. Blom og Chr. Flor, og hans Broder D. D. Lütken; af hans senere Colleger: H. F. J. Estrup, Peder Hjort og J. Carsten Hauch. Fra Maj 1821 indtil August 1822 var han atter i sit Fædrenehuus, da han saa (d. 23de Juli s. A.) blev udnævnt til Adjunct ved det gjenoprettede Sorø Academies Skole; beklædtes d. 15de April 1826 til Rector i Philosophien ved samme Læreanstalt. Efter saaledes at have opnaaet en Ansættelse, der fremfor nogen anden maatte være ham ønskelig, i en Virkekreds, som han fandt hverken for liden eller for stor for sig, var det vistnok ikke hans Tanke, at henleve sin Tid unyttig for Videnskaberne, eller i litterarisk Uvirksomhed. Han troer at kunne give sig selv det Vidnesbyrd, at have brugt sin Tid flittigt, gjort Forarbejder af mange Slags, som Ingen let vil gjøre ham efter, og saaledes at have, saavidt det stod til ham, rustet sig til at træde sit Livs Opgave nærmere. Det var hans Agt ved Overgangen til Manddommens bedste Alder, at tage sine Kræfter sammen, og efter Evne give sit Bidrag til Tidens Bestræbelser for Videnskab og Menneskevel. Ogsaa i dette Hjemmed begyndte han i 1831 i Samfund med J. H. Bredsdorff Udgivelsen af Tidsskriftet „Blandinger fra Sorø“, for deri at have et tjenligt Sted for mindre Arbejder. Men hans Lod faldt anderledes. Fra 1829 af, hjemført af en uafbrudt og stedse tiltagende Sygelighed, har han i enhver Retning maattet indskrænke sine Foretagender til det uundgaeligst Nødvendige, og see de Aar, der skulde være de kraftigste og nyttigste, gaar tabte, opoffrede til at friste Livet, i Haabet om, at det saaledes endnu engang maatte undes ham at bruge det. Hans Kalb og Udfigter til videre videnskabelig Virksomhed ere som de maae være for den, der ikke med Kraften til sammenhængende Arbejdsomhed endnu har tabt ogsaa Erkjendelsen af Arbejdets Vigtighed og Arbejderens høje Ansvar, eller Maalestoffet for Udførelsens Forsvarlighed. *Pendent opera interrupta!* — * 1826 Frederikke Flor, Datter af Regimentsquarttermester Christian Holm Flor († 1808), ved forrige Kongens Regiment.

Grundtræk til en Declamationslære. Kbh. 1817.

Om det videnskabelige Liv. Tale ved Sorø Academies Fæst den 23de

Januar 1829. Kbh. (M. f. L. I. 394—97, anm. af L. Engelstoft; L. L. 1829, S. 312—16, jvfr. Forf.'s „Erklæring“ sid. S. 336).

Om almindelig Dannelse og dens Midler. Indbydelseskrift til den offentlige Examen i Sorø Academies Skole 1830. Kbh. 4to. (jvfr. M. f. L. VIII. 1—57, 385—442, 563—600; IX. 201—29, af J. N. Madsvig; J. Suh's Smaa-krifter I. S. 4—49; S. Jørgensens „Nogle Frugter af mit Dium“ I. 171).

Blandinger fra Sorø. Et Tidsskrift. Udgivet af E. Lütken og J. H. Breddendorff I.—V. Hefte. Slagelse, 1831—33. (L. L. 1831, Nr. 43—44); jvfr. Art. J. C. Hauch.

Om vor Tids politiske Partier. Tale ved Sorø Academies Fests d. 18de September 1841. Kbh. 1841. (Jædrel. II. 1841, Nr. 738).

Smaaartikler, med eller uden hans Navn, i forskellige Tidsskrifter og Blade, saafom: i Kjøbenhavns Skilderi (3 Anledning af Dr. G. L. Vadens Ytringer om det fynske litteraire Selskab, 1815, Nr. 56; 3 Anledning af en sig saa kaldende Grifons (Fr. Winkel = Horn) Ytringer om den dyriske Magnetisme, 1816, Nr. 61); — i „Danst Minerva“ (Hvori bestræber Digtekunstens Bæsen og Værd? Sendebrev fra en Studerende i Kjøbenhavn til nogle Venner paa Landet, Bd. III. S. 279—324); — i „Athene“ (Den nye Paris, et Børneeventyr af Goethe. (Aus meinem Leben, Dichtung und Wahrheit, 1ster Theil; meddeelt som Prøve paa en udkommende Oversættelse af dette Værk), Bd. VI. S. 496—516); — i Maanedsskrift for Litteratur (Anmeldelse af Schmidt = Wisfeldts „Die Welt als Automat und als Reich Gottes“, Bd. IV. S. 99—133); — i „Kjøbenhavnsposten“ (Bemærkninger i Anledning af Lykønstningen til Hr. Provst Beyer, 1830, Nr. 174; Om en højere Realkoles Forbindelse med Lærestalten i Sorø, 1835 Nr. 180, jvfr. sid. Nr. 228); — i P. Hjort's „Den danske Børneven“ (1ste, 2det og 4de Nummer af Stykket „Den naturlige Eftertanke og den guddommelige Aabenbaring“). — (Efter Autogr.).

Lütken (Jørgen Carl), f. 1794 i Ringkjøbing, hvor hans Fader Thomas Caspar Lütken (f. 1753, † 3° 1805), en Halvbroder til nebenanførte Amtsprøbst Peter Wilhelm Lütken, var Amtsforvalter; Moderen Wibekke Christiane Bendz (f. 2° 1756, † 2° 1806), en Datter af Præsten Niels Christian Bendz i Ronninge i Fyen. — Blev 1818 Landmaaler; 1822 tillige Procurator ved Underretterne i Ribe Stift; 1826 Landvæsenstommisfær i Ringkjøbing Amt (med Rammerraads Rang); 1827 Tiendecommissfær i Stobborg, Bandsfuld, Hjerm og Ginding Herreder; 1834 Strandingscommissfær. † 16de Januar 1835 i Ringkjøbing. — * 1. 1823 Elisabeth Cathrine Wold Præm († 1° 1832), en Datter af Provst Eduard Røring Præm, Sognepræst til St. Hans Kirke i Odense, og Hustru Anne Kirstine Müller. * 2. 1833 Helene Sophie Røring Præm, den Forriges Søster.

Fortegnelse over Underrets- og Prøve-Procuratorerne i det egentlige Danmark til Udgangen af 1831. Odense, 1832. 4to.

Lütken (Magnus), Broder til ovenanførte Capitain Frederik Lütken og næstældste Søn af efterfølgende Admiral Otto Lütken; er f. d.

15de Novbr. 1782 i Kjøbenhavn; blev den 27de December 1799 Secondlieutenant i Sø-Etaten; d. 15de August 1806 Premierlieutenant; 1812 Ridder af Danebroge; d. 28de Januar 1813 Capitainlieutenant; d. 17de Juni 1821 Capitain; 1830 Medlem af Construction- og Regulerings-Commissionen; d. 30te Novbr. 1834 Commandeurcapitain; d. 28de Juni 1840 Commandeur; 1841 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn. — * Cecilie Wilhelmine Nissen, en Datter af Etatsraad, Professor juris ved Sørs Academi, Hans Nicolai Nissen og Hustru Anna Sophia fød Topp.

Bidrag: i Archiv for Søvæsenet (Bemærkninger ved de opfaste Spørgsmaal: Næstcommanderendes Tjenesteforhold betræffende, Bd. X. S. 257—62 [jvfr. sid. S. 431—59; Milit. Repertor. V. 443—44]; En Sø-Officers Tanker om Besparelser ved Marinen, Bd. XII. S. 93—105 [jvfr. sid. S. 290—327; S. L. Luren's „Oplysninger“ (30 S. 8vo), som fulgte som Anhang til Archivets 12. Bd. 2. H., hvorpaa Lütken skrev „Svar“, i Bd. XII. S. 346—59, og Luren „Bemærkninger“, sid. S. 485—91; Jærel. I. 1840, S. 343, 361; Kbhpost. 1840, Nr. 36. 55); i Nyt Archiv for Søvæsenet (Capitain Frederik Lütken's, Controleur ved Translationen paa Drefunds Toldkammer, militaire Liv. Skreven af ham selv, meddeelt af Sønnen M. Lütken, Bd. I. S. 71—84, 130—58).

Lütken (Otto), en Søn af Sø-Capitain og Controleur ved Translationen paa Drefunds Toldkammer Frederik Lütken (f. $\frac{2}{4}$ 1698, † $\frac{1}{2}$ 1784, jvfr. Nyt Arch. f. Søvæf. I. 71—84, 130—58, samt Myerups Lit. Lex.) og Anne Cathrine f. Riis († 1781); blev f. d. 1ste December 1749; holdtes i sin Ungdom til Studeringer, men kom 1762 ind i Sø-Etaten som Cadet; blev d. 16de Martz 1768 Secondlieutenant; d. 22de Febr. 1773 Premierlieutenant; forfremmedes d. 30te Septbr. 1781 fra Premierlieutenant til Capitain; blev d. 31te Juli 1790 Commandeurcapitain; d. 22de December 1797 Commandeur og Chef for 1ste Division; d. 18de December 1801 Contre-Amiral; d. 21de Januar 1809 i Naade og med Pension affædiget, men indtraadte igjen i sit Nummer d. 16de November 1810. Var under Krigen Højstcommanderende over Sømagten i Norge fra 1811 til 1814; blev 1812 Ridder, og 1813 Commandeur af Danebroge; d. 31te Juli 1815 Vice-Amiral og benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 1ste Septbr. f. N. Inspecteur over Sø-Etatens Divisioner; 1817 Storkors af Danebroge; d. 4de Januar 1825 Amiral. † 21de Decbr. 1835. — * $\frac{1}{17}$ 1773 Frederikke Selstrup († $\frac{1}{7}$ 1826), Datter af Brygger Mogens Selstrup og Hustru Anne Susanne Nyegaard, i Kjøbenhavn. — (Jvfr. „Dagen“ 1835, Nr. 307. 311; Archiv for Søvæsenet Bd. VIII. Tillæg, S. 26—27; Dst's „Materialier“, S. 439).

Fruentimmerets Magt til at opbylde Staten. Kbh. 1771. (Forteegn. ev. Trykfeil. Skrifter I. 231; L. E. 1771, Nr. 39). Blev 1808 paa ny udgivet

af C. G. Rafn, som ikke vidste hvo den anonyme Forfatter var. — Nogle Tanker om Brugen af Kanonchalupper. *ibid.* 1808. 4to. — Gavnligt Forhold for Skibsredere, Skippere og Kapere under nuværende Omstændigheder. *ibid.* eod. Til Brug paa Briggerne har han samme Aar forfattet en lignende Picee, som efter kongelig Befaling blev trykt og udbeest. (Han har til forskellige Tider været Medlem af Commissioner til Udarbejdelse af Signalsøger og Telegraphorbøger).

Lütken (Otto Diderik), Broder til forhen anførte Lector H. C. Lütken og næstældste Søn af efterfølgende Amtsprovst Peter Wilhelm Lütken, er f. d. 24de October 1793 i Lumby ved Odense; blev af sin Fader dimitteret til Universitetet 1811; var i et Par Aar Huuslærer i Fyen; kom igjen til Kjøbenhavn og underkastede sig i October 1816 den theologiske Embedsexamen (Laud.); var Alumnus paa Walkendorfs Collegium og i 1½ Aar Lærer ved Metropolitanskolen; blev 1819 Capellan hos Amtsprovsten i Odense Amt; i December 1821 Sognepræst for Norup i Fyen; i Juni 1825 for Mehrn i Sjælland; i Maj 1841 for Karleby, Horreby og Nørre-Drøsløv paa Falster. — * 2° 1823 Cecilia Maria Leuning, en Datter af Cancelliraad og Justitssecretair ved Hof- og Stadsretten Christoffer Gram Leuning og Hustru Cecilia Maria f. Kirthoff.

ABC og Læsebog for de første Begyndere, især indrettet til Brug for første Klasse i Almueskolerne. Aalborg, 1813. 2det Dplag. Odense, 1817. (L. T. 1821, S. 782—84, r. af N. Nyerup).

Læsebog til Brug i Almueskolerne. Kbh. 1817. (L. T. 1821, S. 781—82, r. af N. Nyerup; jvfr. Tidsskr. f. Almueskolevæs. III. 356).

Huus- og Skole-Sangbog, eller 266 lystige og alvorlige Viser og Sange, samlede for Benner af uskyldig Munterhed og ægte Dyd og især for brave Skolelærere og flinke Skolebørn. Kbh. 1818. („Tilfueren" 1818, S. 488). — Melodier til samme, udsatte for trefemmig Sang. *ibid.* 1819.

Kristian Hansens og Peter Møllers Historie. En Læsebog sammenstrevet for Almueskolernes 2den Klasse. Et Priis-skrift. Trykt, med det syenske litteraire Selskabs Understøttelse. Odense, 1821. 3 Dpl. *ibid.* 1835. 4de Dpl. *ibid.* 1842. (L. T. 1821, S. 777—81, r. af N. Nyerup; jvfr. L. f. L. o. R. I. 177—78).

Kortfattet paa Erfaring grundet Anviisning til en simpel og ubekostelig Anvendelse af den saakaldte indbyrdes Underviisning i Landsbyeskolernes 1ste Klasse, hvorved denne og den ældre Methodes Fordele kunne forenes. Odense, 1821.

Vor Besparelse i Statens Udgifter begynde med Indskrænkning i Udgifterne til Fattig- og Skole-Væsenet? En frimodig Undersøgelse. Odense, 1823. (P. D. Fabers Jyll. Kundsk. Tid. 1823. H. I., S. 26—28).

Om Midlerne til at fremme Landsby-Communernes Larv. Et Priis-skrift. Odense, 1837. (M. f. L. XIX. 135—52, anm. af C. L. Borresen; Kbhpost. 1837, Nr. 298, 299, 304; Berl. Tid. 1837, Nr. 256; Hempels Avis 1837, Nr. 193).

Præstøe Amt. Beskrevet efter Opfordring fra det kongelige Landhuusholdnings-Selskab. Kbh. 1839; o. m. L.: Bidrag til Kundskab om de danske Provindfers nuværende Tilstand i oeconomic Henseende. Foranstaltet, efter kongl. Befaling, ved Land-

huusholdningselskabet. 13de Stykke. (Histor. Tidsskr. I. 543—55; „Dagen“ 1840, Nr. 56. 90).

Vidrag: i „Athene“ (Indbydelse til at levere Bidrag til en Samling af Folkesange, I. 489—510); — i Nyerups „Hertza“ (En Fiskerwise og et Digt, kaldet „Livets sædvanlige Gang“); — i Møllers Nyt theol. Bibl. (De afflictionibus spiritualibus, I. 223—325; særsk. Hafnia 1822; r. L. L. 1823, Nr. 32); — i Nye Landoecc. Tidender (Min Anskuelse af Trældoms-Forpagtning og dens firkte Følger, V. 277—323, jvfr. sfb. S. 323—24); — i Ørstedes „Juridisk Tidsskrift“ (Endnu et Par Ord om danske Lovs 3—13—14, Bd. X. S. 1. S. 194—219; jvfr. sfb. S. 220—38, og VIII. I. S. 228—68, af Ørsted; Om Nødvendigheden af et Tvangs-Arbejds-huus i hvert Amt; med nogle Bemærkninger om Straffen af Fængsel paa Vand og Brød, Bd. XVI. S. 2. S. 81—91); — i Kjøbenhavns Skilberier (Udskillige Smaastykker, bl. a.: Alfsaa var Thomas Thaarup ifte Digter (contra Molbeck), 1823 Nr. 103 [jvfr. 1824 Nr. 5. 6 og Hømpels Avis f. A. Nr. 22]; Erklæring i Anledning af det i Skilberiets No. 5 og 6 og i Hømpels Avis No. 22 for 1824 Indrykkelde, 1824 Nr. 16); — i Bladet „Nye Freia“ (Udskillige Smaastykker); — i Davids „Statsøconomisk Archiv“ (Kan Markfred i Danmark opnaaes uden ved Høgn? og til hvilke Misbrug give høje Optagelsespenge Anledning? II. 311—40, jvfr. sfb. S. 493—500, af J. Chr. Drewsen); — i „Kjøbenhavns-posten“ (Nogle Bemærkninger om Nødvendigheden af at forkaffe arbejdslose Mennesker lovligt Erhverv, for at forebygge Forbrydelser, 1831, Nr. 50; Offentlig Foranstaltning, sfb. Nr. 117; Bemærkninger om den her i Sjælland i dette Efteraar herskende Omgangs-hyge Cholera eller Ifte=Cholera, sfb. Nr. 241; Nogle Ord om Provindsial-Stender, 1832, Nr. 90; Prøver af aandelige Sange, bestemte til Optagelse i en Psalmebog for den eensomme Andagt, 1834, Nr. 17. 18); — i „Christelig Kirketidende“ (Indbydelse til at levere Bidrag til en Huus-Psalmebog, eller en Samling af aandelige Sange for den eensomme Andagt, 1834, Nr. 1; Et Par Ord om theologisk Enfsighed og christelig Fordragelighed, sfb. Nr. 15); — i „Danck Følleblad“ (Om den danske Landalmues Forlystelser, og Gavnligheden af at nogle af dem havebes og foræbles, I. Nr. 39—40; Et Par Ord om Huusmænds og Indsidderes Kaar i Danmark, IX. Nr. 31—32, jvfr. „Almuevennen“ 1843, Nr. 40); — i „Danck Ugeskrift“, redig. af J. F. Schouw, (Et Par Ord om Retsforholdet mellem Jorddrotter og Fæstebønder i Danmark, VIII. Nr. 196, S. 217—224); — i „Læsning for Almuen“ (Nr. 1.: Kjøge Huusførs; Om den danske Bondestands forskellige Kaar i de sundne Læder [M. f. L. XVI. 555—57, ann. af E. L. Børresen; Ugebl. f. d. danske Bonde III. 87]; — Nr. 2.: Evende Samtaler: 1. Om Doctor Faust; 2. Om Fortunatus og hans Pung og Dnskehat; Træk af Borgerstandens Historie i Middelalderen); — i Stænder-Tidenden f. Østifterne 1840 (Andragende angaaende huusvilde Almisflemmer, S. 1764—69); — i Høds Tidsskrift for Landøeconomi, Ny Række (Beskrivelse over en landøconomisk Fodreise gennem flere Dele af det nordlige Frankrig, af L. MoII, forfattet overf. med Anmærkninger, Bd. II. S. 349—508; Et Par Ord om de hos os dannede Landbosforeninger, som et glædeligt Tidens Tegn, Bd. III. S. 369—83); — i Berlingfke Tidende (Et Bidrag, 1843, Decb.; jvfr. „Almuevennen“ 1844, Nr. 7. 8).

Som Medarbejder i „Danck Literatur-Tidende“: Recensioner eller Anmeldelser af: Den danske Oversættelse af John Sinclairs Agerdykningslære, 1822, Nr. 44; — Dalgas's Lærebog i Agerbruget, 1823, Nr. 16; — Thær's Grundfættninger for Landøeconomi, overf. af J. Chr. Drewsen, 1824, Nr. 18.

19. 20; — Bredsdorff's Rettsfrøningslære for Lagfolk, 1827, Nr. 44; — Valdemar Seier af Jngemann, 1827, Nr. 48; — Kaprifolier af Balthasar Bang, 1828, Nr. 4. 5; — P. Rühow: om Midlerne til at forbedre Bondestandens Tilstand i Dannemark, 1828, Nr. 17. 18; — P. S. Haste: Frimodige Ultringer angaaende Brantbeviindsbrænderier paa Landet i Danmark, 1828, Nr. 27; — J. E. Wegener: Kateketisk Magazin 2. Bd. 2. S., 1831, Nr. 16. 17; o. fl.

Allerede tidligere i andre Blade Recensioner over Meislings „Munkelift eller Sammensværgelsen i Florents“ (Høst's Dannora 1813, Nr. 3. 4) og Jngemann's „Røsten i Drknen“, samt andre Smaaaflytter, hvis Titler og Indhold ikke nøjere kunne angives.

Harde Deel i N. Nyerups Fortale til J. M. Thiele's Prober af danske Folkesagn. Kbh. 1817. — (Titbeels efter Autogr.).

Lütken (Peter Wilhelm), f. d. 13de October 1761 i Skjellerup i Fyen, hvor hans Fader Otto Diderik Lütken, en Farbroder til ovenanførte Admiral Otto Lütken, var Sognepræst (f. 1713, † 2° 1788, jvfr. Worms Lex. I. 633—37); Moderen Margrethe Schandorff Suhr († 1778), en Datter af Præsten Peter Suhr i Utterslev i Laaland. Underviist hjemme af sin Fader og J. Klog (siden Præst til Rynkeby og Revninge i Fyen), kom han 1777 i Roeskilde Skole; afgik derfra til Universtetet 1780; tog theologisk Attestats (Laud.) i Januar 1787; var Alumnus paa Ehlers's Collegium; blev 1789 Sognepræst til Fensmark og Riisløv i Sjælland; 1791 til Lumby i Fyen; 1807 Amtsprovst over Odense og Rugaards Amter; 1812 Ridder af Danebrog; 1836 i Raade entlediget som Amtsprovst; f. A. benaabet med Danebrogsmændenes Hæders-tegn; højtideligholdt d. 24de April 1839 sit 50de Aars Embedsjubilæum, og erholdt samme Dag Rang med Biskopper. — * 1790 Marie Christine Sartorff († 2° 1842), Datter af Justitsraad, Rector Hans Christian Sartorff og Hustru Maria Abigael Kielschow, i Roeskilde. — (Jvfr. Berlingske Tid. 1839, Nr. 100 og 200).

Bidrag: i „Theologen“, et periodisk Skrift, udg. af L. Bloch, (Noget angaaende det populære Foredrag, i Bd. I. S. 1.; jvfr. L. E. 1791, Nr. 34); — i „Minerva“ (Om Kanalen til Handelens Lettelse ved Odense, 1795, I. 342—56; 1799, I. 55—64 [overs. paa Tydsk i Dän. Blätter, St. 2, jvfr. L. E. 1802, Nr. 5]; Om Tjenestefolk især i Fyen og deres Feil og hvorledes kan her hjælpes, 1799, III. 200—24; Tale den 31te Julii 1807, ved et Skibs Afsejls ved Odense, 1807, III. 79—82; Om Danmarks Skove, 1808, S. 38—50); — i Chr. Tverfens Avis (Afhandling om de nuværende høje Kornpriser, Aarsagerne til samme jøg Midler derimod, 1813, Nr. 28. 29; jvfr. Art. S. M. Lange); — i Landoeconom. Tidender (Om Brænderiernes Frigivelse paa Landet, Bd. I. S. 441—53, jvfr. Bd. II. S. 111—37, af B. F. Rønne; Kbhvns Stilderi 1815, Nr. 51); — i „Danst Minerva“ (3 Anledning af den af det kongelige Videnskabs Selskab udsatte Præmie for at udfinde Midlerne til at hæve de skadelige Følger af Uvrens Opgivelse, Bd. I. 1815, Decbr., S. 495—522. [jvfr. sftd. Bd. II. 1816, Jan., S. 77—79; Marts, S. 17—27;

Landoc. Tid. III. 339—43; IV. 108—19; Davids Statsoeconom. Archiv II. 322, 325—28); — i „Selskabsfange med Melodier“ (2 Sange, i Bd. 2. S. 2, S. 3—5 og 11—12); — i de fyenske Aviser (Nogle polemiske Artikler: jvfr. Art. S. A. Koesoed).

Fortale til H. E. Nielsens „Materialier til Underviisning i Hovedregning“, 1811.

Lüghøft (Laurig See), en Søn af Møller N. Lüghøft; f. 1791 paa Cathrinebjerg i Sjælland; tog dansk-juridisk Examen i April 1812; blev siden Fuldmægtig og Kammerassessor. † 1ste December 1841, ugift, i Kjøbenhavn.

Udgiver, og siden tillige Redacteur af Bladet „Sjællandsposten“ fra Jan. 1840 til Udgangen af Septbr. 1841. Kbh. 4to.

Bidrag: i „Kjøbenhavnsposten“ (Embeds-Cautioer, 1839, Nr. 37).

Lønstrøm (Peter Johan) var Translateur i Kbhvn i Lydf, Engelsk, Fransk og Svensk 1817—1826.

Formeler til at beregne hvad Stempelpapiret koster. Kbh. 1817.

Lønborg (Christoffer), Søn af Friderik Hanssøn Lønborg, Officier i det danske Ingenieurcorps, og Sønesøn af Præsten Mag. Hans Lønborg i Fruering, Aarhus Stift (anf. i Myerups Lit. Lex.), blev f. d. 15de Febr. 1753 i Kbhvn; 1763 Landcadet; 1771 Page hos Kongen. Tjente fra 1772 til 1788 i daværende Kronprindsens Regiment og tog Landmaaler-Examen; gjorde fra Aug. 1779 til 1781, som Capitain à la suite ved det franske Infanteriregiment royal deux ponts, Campagnen i Nordamerika under General Rochambeau; fik 1788 et Compagni ved det sjællandske Jægercorps og blev 1808 Major og Commandeur for Corpsset; 1811 Oberst og Commandant i Nyborg; i April 1814 bestiftet, tilligemed Contre-Amiral Steen Andersen Bille, til som Commissair at modtage de norske Fæstninger, og igjen overlevere dem til svenske Commissairer; (Omstændigheder hindrede dengang Dvergivelsen); udnævntes 1815 til Ridder af Dannebrog og benaadedes 1826 med Dannebrogsmændenes Hæderstegn. † 4de Juni 1827. — * Cecilie Catharine Paludan († $\frac{2}{3}$ 1840), Datter af Provst Hans Jacob Paludan, Sognepræst i Kallundborg. — (Jvfr. Kbhvns Skilderi 1827, S. 1051—52).

Medarbejder (i Forening med H. E. Amberg, N. K. Borchmann, H. J. Birch, Ole Pedersen Holm († som Conferenceraad), P. Paludan, A. B. Ransø, B. E. Sandvig og N. S. Weinwich) i „Den nye kritiske Tilskuer“, Kbh. 1777—79. 4to. (Heri skrev han i Aargangen 1779, Nr. 4. 5. 9. 15. 18. 19. 20. 21 Recensionerne over militære Skrifter; ligeledes den Anmeldelse af Videnskabernes Selskabs Kort over Sjælland, som Bugge befarede i sin 1779 udgivne „Beskrivelse over den Opmaalingsmaade, som er brugt ved de Danske geographiske Kartter“.

Lønborg (Hans), Nysnævntes Søn, blev 1810 Officer i det Sjællandske Jægercorps og avancerede til Premierlieutenant; ansattes 1828 som Capitain og Compagnichef ved de vestindiske Tropper; fik 1832 Majors og 1842 Oberstlieutenants Charakter; blev 1844 i Raade og med Bartpenge entlediget.

Bidrag: i Magazin for militair Videnskabelighed (Har det danske Armee-Corps ved Sehested havt Leilighed til at vise udmærket Trofskab? VI. 346—52; jvfr. sfd. S. 492—512).

Løyer (Carl Martin Daniel), f. i Wolgast, i Pommern; tog Examen (2den Char.) ved det chirurgiske Academi i Kbhvn i Foraaret 1821. Blev Amtschirurg i Kbhvn, og Læge ved Stadens civile Arresthuus, samt furnumerair chirurgisk Assistent ved Kbhvns Borgervæbning; erholdt i April 1840 Bataillonschirurgs Charakter.

Bidrag: i Journal for Medicin og Chirurgi (En tumor cysticus ossis i maxilla inferior, iagttaget, Bd. V. 1834, S. 203—8; paa Tydsk af J. F. W. Neumann i Rus's Magazin Bd. XLIV. S. 2.).

Løwendal (Charles Waldemar, Greve af Danneffjold), f. d. 30te Jan. 1773 i Paris. Hans Fader var Francois Xavier Joseph Greve af Danneffjold-Løwendal, Storfors af Danebroge og Ridder af St. Jerusalem, fransk Maréchal de Camp og dansk Generalmajor, samt overordentlig Gesandt ved det Kongl. Hollandste Hof († 1808). Sønnen blev Secondlieutenant ved Livgarden tilføds; 1793 Kammerherre; 1801 Premierlieutenant; 1808 Capitain og Compagnichef ved det danske Livregiment; 1810 Undersøger ved Ordens-Drabantcorpsset; 1813 Major; 1814 Ridder af Danebroge; 1817 Ridder af St. Louis-Ordenen; 1823 Bataillonscommandeur ved Prinds Christian Frederiks Regiment; erholdt d. 22de Maj 1826 Oberstlieutenants Anciennetet; blev d. 9de August 1828 affædiget for medelft Svagelighed i Raade af Krigstjenesten med Oberstlieutenants Charakter og Pension under Navn af Bartpenge. Var tillige Ridder af Mattheser-Ordenen. † i Dec. 1829. — (Jvfr. Magaz. t. d. danske Adels Hist. I. S. 191).

Felttoget ved Elben i Aarene 1813 og 1814. Ved en, Njebidne værende, dansk Stabsofficier. Kbh. 1818. (Mag. f. milit. Videnskabel. II. 136—38, anm. af J. A. Fibiger). Paa Tydskl oversat, med nogle Anmærkninger og et Anhang, af F. S. Jahn. Kiel 1818. (Mag. for milit. Videnskabel. II. 302—27, anm. af J. A. Fibiger, som leverede et Uddrag „Affairen ved Bornhöft den 7. Decbr. 1813“, sfd. S. 476—84. — Nogle Angreb paa dette Strift besvarede af Jahn i „Politisches Journal“).

Løvenskjold (Bartholomæus Hermann), Sønesøn af Cancelliraad Bartholomæus Hermann v. Løvenskjold, til Borrestad i Aggershuus Stift (f. 29 1729, † 1788, anf. i Nyerups Lit. Lex.); blev f. d. 16de Novbr. 1782. Hans Fader var Kammerjunker Jacob v. Lø-

venskjold, til Borrestad (f. 1754, † 1795); Moderen Caroline Rudolphine f. v. Schubarth (f. 1760, † 1798), en Datter af Oberstlieutenant Carl Rudolph v. Schubarth. — Var Cancelliraad og Volontair i det Slesvig-, Holsteen-, Lauenborgske Cancelli; erholdt i Aug. 1827 Bestalling som Over- og Landrets-Advocat i Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen; boede i Wilster. † 2den Maj 1838. — (Neuer Nekrolog der Deutschen 16ter Jahrg. 1838, 1ster Theil (Weimar 1840), S. 486—90).

Genauere Uebersicht des durch die Sturmfluthen am 3ten und 4ten Febr. 1825 in den Herzogthümern Schleswig und Holstein angerichteten Schadens. Aus authent. Quellen u. amtli. Berichten geschöpft. Kopenh. 1825.

Løvenørn (Poul), f. d. 11te August 1751 i Kjøbenhavn. Faderen Frederik de Løvenørn, en Søn af General Poul de Løvenørn, var Conferenceraad, Amtmand over Antvorskov og Korsør Amter, Storfors af den brandenborgske røde Ord (f. 1715, † 1779), Moderen Frederica Sophie v. Holsten (f. 1719, † 1774), en Datter af Oberst Godtke Ditlev v. Holsten, Stamherre til Holstenhuus i Fyen. — Han blev 1766 Svadet; d. 25de Januar 1770 Secondlieutenant i Sø-Staten; d. 23de Decbr. 1776 Premierlieutenant. Under Krigen imellem Frankrig og England gif han 1778 i fransk Tjeneste; blev d. 18de Octbr. 1781 Capitainlieutenant; vendte tilbage fra Frankrig i Marts 1782, og udsendtes i November f. A. paa et Sø-Log (indtil Octbr. 1783), for at prøve igjennem flere Klimater de Armandske Sø-Længde-Uhre; blev d. 28de Octbr. 1783 kongelig General-Adjutant; d. 22de Octbr. 1784 Directeur for det efter hans Plan oprettede, og af ham længe iforvejen foreslaede Søfortarchiv; d. 12te Novbr. f. A. Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab [hvor han siden 1815 tillige var Medlem af Landmaalingscommissionen]; gif 1786 ud som Chef for en Expedition til at undersøge Grønlands Kyster, især for at opdage den saakaldte Østerbøigd [sef. Ugeskriftet „Samleren“ Bd. I. S. 39—46]; blev i Efteraaret 1787 sendt i Anliggender til det russiske kejserlige Hof; f. A. Ridder af St. Vladimir-Ordenen; udnævntes d. 13de Novbr. 1789 til Capitain; rejste 1791 som Gesandt til Marokko, for at afslutte en Handelstractat; kom tilbage i det paafølgende Aar; blev d. 23de Decbr. 1796 Overlods; d. 22de Decbr. 1797 Commandeurcapitain; foranledigede 1800 Oprettelsen af et Længde-Contoir; udnævntes d. 28de Decbr. 1804 til Commandeur; 1809 til Ridder af Danebroge; d. 21de Novbr. 1810 til Chef for Sø-Statens 3die Division [indtil d. 16de Juni 1813]; d. 28de Januar 1812 til Contre-Amiral og Danebrogsmand; 1815 til Commandeur af Danebroge; blev d. 22de Januar 1816 Chef for 1ste Division i Sø-Staten [indtil 1825]; f. A. Ridder af den franske Orden pour le mérite militaire, og 1819 af den russiske

St. Anna = Ordens 1ste Klasse; 1819 Commandeur af Sværd = Ordenen; 1824 Storkors af Dannebrog. Havde fra 1816 til 1825 Sæde og Stemme i det kgl. General-Toldkammer- og Commerce-Collegium i Sager, vedkom- mende Kanaler, Havne og Fyrvæsenet. Var corresponderende Medlem af Pinstitut de France (siden $\frac{2}{3}$ 1816), academie royale des sciences og flere udenlandske videnskabelige Samsund. † 16de Marts 1826. — * 1. $\frac{1}{2}$ 1792 Anna Maria Philippine Dumreicher (f. 1754, † $\frac{1}{2}$ 1795), Datter af Commandeur Dumreicher. * 2. $\frac{2}{1}$ 1797 Caroline Henriette Gjedde (f. $\frac{1}{2}$ 1762, † $\frac{1}{2}$ 1842), Datter af Sø-Capitain Jacob Gjedde. — (Biographi i v. Jachs Monatliche Correspond. Bd. III. 1801, S. 79—111 [særsk. astr.], med hans Portrait, ft. af G. Währenstcher; Kosods Convers. Lex. Bd. XXIV. S. 434—37; „Dagen“ 1826, Nr. 69; Thaarups fødreml. Nefrolog f. 1821—26, S. 470—74; Mindetale over ham af J. C. Wogelius Steenstrup i „Aminnelse Tal, hållne i kongl. Krigs Wettenfskaps Academien i Årne 1826—27“ („Dagen“ 1827, Nr. 41 og 265); jvfr. Thaarups Statistil II. 492—95; Sammes „Offentlig Epistel til Grosferrer Nathanson“ (Nr. 2, S. 26—50); L. T. 1826, S. 745—46).

Beretning om en Reise foretaget efter Befaling i Årene 1782—83 for at undersøge de i Danmark forfærdigede Søe-Længde-Uhre. Kbh. 1786. 4to. (L. E. 1786, Nr. 44; jvfr. det kongl. Danske Vidensk. Selsk. Hist. ved Molbech, I. 189. 190. 191). — Beretning til Kaartet over de Fjetlandske Der. ibid. 1787. 4to, med et speciel Kaart over Balesund og 3 Blade Landtoninger. Samme paa Engelst. ibid. eod. 4to.

Beskrivelse over den Islandske Kyst og de derværende Havne. I.—IV. Hefke. Kbh. 1788—1822. 4to. (L. T. 1819, Nr. 34; 1821, Nr. 20; jvfr. „Dagen“ 1823, Nr. 135. 136. 137). — Dyplysende Beretning for de Søfarende til det specielle Kaart over den norske Kyst. 1ste Hefte. ibid. 1791. 4to. (L. E. 1792, Nr. 37, jvfr. Forf.'s Svar ssd. Nr. 52). Af dette Hefte udkom 4de forøgede Opl. ibid. 1804. 4to. Af Bærfets 2det Hefte udkom 1ste Oplag. ibid. 1793. 3die Hefte 1795. 4de Hefte 1798. 5te Hefte 1800. 6te Hefte 1801. 7de Hefte 1803. — Forklaring hvorledes det specielle Kaart er aflagt, udgivet til Anviisning for Belliggenheden af Goodwins-Sands anlagte flydende Fyhr, indbefattende den Engelske Kyst fra Syd Foreland til Margat, Abningen af South- og Queens-Channels med Syd-Enden af Falls-Grunden, samt en Beretning om de øvrige Engelske Fyhrer i Canalen, med et indheftet Kaart over Dvers og Longships Fyhrer. ibid. 1795. 4to. 3die Opl. 1804. — Anviisning for de Seilende i Kattegattet, indeholdende Beskrivelse over Grundene; Bankerne, Fyrene og Sømærkerne i dette Farvand, tilligemed de deri værende Tilflugtsteder og Havne. Over endeel af disse er vedföiet specielle Kaarter, saavel som endeel Landtoninger. ibid. 1800. 4to. 6te forøgede Opl. ibid. 1816. 4to. Dvers. paa Tydsk med Kaarter og Landtoninger, ibid. 1806, og af R. Lasfen. ibid. 1816. 4to; paa Engelst. ibid. 1800. — Beretning til Kaartet over Skagerak, indeh. Beskrivelse over den Svenske Kyststrækning, med alle Indløb, Havne og Ankerpladse fra den Norske Grændse til henimod Paternoster-Skjærene i Kattegattet. (Oversat af Svensk). ibid. (1803). 2det Opl. ibid. 1812. 4to. Dvers. paa Tydsk,

— *Beskrivelse til Kaartet over Færøerne*, med Nöiagtig Forklaring over alle Havnenes Beskaffenhed, Andvning og Indseiling, med videre, samt et *Tillæg*, indeholdende Underretninger og Betragtning over Strømmenes Beskaffenhed, ved og omkring disse Öer. Kbh. (1805). 4to. — *Beskrivelse til Kaartet over Christiansöe*. ibid. 1805. 4to; ogsaa paa Tydsk og Engelsk.

Samling af Efterretninger for de Søfarende, hønhørende til det vorende Kaart over Nordboen. Kbh. 1815. 4to, med 11 specielle Kaarter og 1 Blad Landtoninger. Samme paa Tydsk ved R. Lassen. ibid. 1817. 4to, mit 3 Specialkaarten und 1 Blatt Landvortonungen.

Samlet *Beskrivelse* over den Norste Kyst, hønhørende til de fra det kgl. Søkaart-Archiv udgivne syv specielle Kaarter over bemeldte Kyst. Kbh. 1816. 4to, med 10 Landtoningsblade. Oversat paa Tydsk af P. Clausen [R. Lassen]. Kopenh. 1816. 4to, mit 10 Kupfertafeln mit Landvortonungen.

Beskrivelse til det voxende Kaart over *Kanalen imellem England og Frankrig*, uddraget af de bedste nyeste engelske og franske Kaarter og Beretninger. Kbh. 1817. 4to, med et Blad Landfortoninger. (L. L. 1818, Nr. 12). Paa Tydsk oversat af P. Clausen. Kopenh. 1817. 4to, mit 1 Blatt Landvortonungen.

Beskrivelse til det voxende Kaart over *Kysterne af Spanien og Portugal* med de *Baleariske Öer*, samt *Kysten af Africa* fra Cap Espartel til Cap Bugie. Oversat og uddraget af Brigadeer Don Vicente Tosiño de San Miguel's udgivne „Derrotéro de las costas de España &c.“ Kbh. 1818. 4to. (L. L. 1819, Nr. 34). Oversat paa Tydsk. Kopenh. 1819. 4to.

Bidrag: i *Minerva* (Brev fra ham, angaaende Egedes og Rothes Reise til Grønlands Østervigeds Opdagelse, 1786. II. 784—89; optr. i *Dst's Samlinger* til Rundsk. om Grønland, S. 2., Kbh. 1831.); — i *Jachs Allgemeine geographische Ephemeriden* (Über die in der Nähe von Island entstandene vulcanische Insel); — i *Det Kongl. Danske Videnskaberne's Selskabs Skrifter* (Forklaring over Compassets foranderlige Viisning paa forskjellige Steder i et Stib og under forskjellige Courser, i *Ny Saml.* III. 117—27. [L. E. 1789, Nr. 21]; Om en mærkelig Feiltagelse i Henseende til Frobishers Estræde, at det ikke kan have ligget i Grønland o. s. v., sftd. S. 220—34. [L. E. 1789, Nr. 21]; *Beskrivelse* af et Instrument til at maale Afstanden fra en Standpunkt til en anden Gjenstand, V. 287—98; *Observationer* paa tvende Søreiser over Compassets Misviisning paa adskillige Steder, tilligemed *Observationer* af Magnetnaalens Misviisning i nogle islandske Havne, sftd. S. 259—326 [jvfr. *Vidensk. Selsk. Hist. ved Møllebø*, I. 252]; *Nogle Anmærninger* angaaende Ebbe og Floed paa de danske og norske Kyster, sftd. S. 639—46 [jvfr. *Vidensk. Selsk. Hist. ved Møllebø*, I. 235]; *Noget* om Fyrbrene paa Kysterne, samt om de forskjellige Vindes Virkning paa en i Luften frit staaende Lue, i *Skrifterne* for 1800, Bd. I. S. 2. S. 179—200. [jvfr. L. L. 1826, S. 710—11. — *Overs.* paa Tydsk af C. F. Degen og inbf. i de af C. G. Rasm udgivne *Skriften* der phys. Classe der Gesellsch. der Wissensch. Bd. I. S. 2; ogsaa med særskilt Titelfl. Kopenh. u. Leipzig. 1801, og rec. i *Allg. L. Z.* 1802, Nr. 8]; *Nogle Tanker* over Magneten til at kunne faavel styre Magnetnaalens Variation som Inclination, i *Skrifterne* for 1801—2, Bd. II. S. 1. S. 285—304. [paa Tydsk overs. af J. N. Marcussen i *Skriften* der phys. Classe der Gesellsch. der Wissensch. Bd. II. S. 1; ogsaa særskilt afr. Kopenh. u. Leipzig. 1802]; *Nogle almindelige Betragtninger* over Fybrers Anlæg, med udførlig *Beskrivelse* af Indretningerne ved de paa de danske Kyster i de senere Tider anlagte Blus eller Steenkuls Fybrer; skrevet i December 1806, i

Strifterne for 1805—6, Bd. IV. p. 2. S. 41—62; Fortættelse af Betragtninger over Fyhrs Anlæg og Indretning, i Særdeleshed med Hensyn til Lampe- og Blinkfyre, samt en udførlig Beskrivelse med Tegninger af det i Aaret 1804 paa Christiansø anlagte Blinkfyre, og en senere Indretning af disse Slags Fyre, med en Lampe til et vilkaarligt Antal Reverberer; skrevet i Martii 1807, sfd. S. 118—52. [Af alle 3 Afhandlinger om Fyrene ere nogle faa særskilte Aftryk]; Videre Fortættelse af Beretninger over nye Fyhrs Anlæg og Indretning paa de danske Ryster, i Selskabets naturvidenskabelige og mathematiske Afhandlinger I. 81—96, med 1 Kb.; Beskrivelse over et nyt, sparsommeligt Fyhr med Syderal Lampe, anbragt paa Knudshoved ved Nyborg 1822, II. 1—12 [jvfr. L. T. 1828, S. 235—36]; — i *Physic. oeconom. med. chir. Bibliothek* (Om Tilberedelsen af sort Farve for Kobbertrykere, VII. 6—14); — i *Nyt Bibliothek for Physik* (Forsøg til en Afhandling om Kelp, indeholdende Efterretning om dens Tilvirkning i det nordre Skotland &c., overs. af Engelsk og med Anmærkninger forsynet, I. 295—328; Om Maaden at virke Kelp og at forsøge Tilvæksten af de Søeplanter, som den brændes af, overs., sfd. S. 328—41; Jagttagelser over Kelp, overs., sfd. S. 341—49; Om den heldige Anvendelse af Bowers Ventilator eller Røgkat paa Fyhrtaarne, III. 417—20; Om den ny engelske Redningsbaad, VI. 223—41); — i *Didrichsens Nyt Magazin* for Næringsstanden (Om Tangs Nytte og Anvendelse især til Brændsel, I. 36—39); — i *Handelstidenden* (Udtog af en Skrivelse fra ham til Baron Zach, 1800 Nr. 80; Om Redningsbaaden, 1804 Nr. 10); — i *Efterretninger fra Selskabet for indenlandsk Kunstflid* (Udskillige forbedrede med Bogstaverne **P**—**n** betegnede Bidrag); — i *Bode's Astronom. Jahrbuch* f. d. J. 1823 (*Nachricht von der Herausgabe dänischer Ephemeriden der Mondabstände von Planeten*, S. 209—210); — i *Annales maritimes et coloniales 1823* (Extrait de la Relation d'un Voyage fait 1786 pour la découverte de la Côte Orientale du Groenland; ogsaa særskilt aftr. Paris 1823, avec Carte).

Hans fra Søfortarchivet udgivne Søfort, hvortil de ovenangførte Beskrivelser høre, opregnes i *Minerva* 1798, IV. 87, i *Handelstidenden* 1812, Nr. 1, i *Engelsktofts og Møllers Histor. Kalender* III. 30—33 og i *Lit. Tid.* 1817, Nr. 17. Man har ogsaa en paa et enkelt Qvaritblad trykt Fortegnelse over dem med vedsatte Priser. — (Om hans Gave til Geheime-Archivet af hans Farfaders Indberetninger til Kong Frederik IV. jvfr. *Collegial-Tidenden* 1818, S. 615).

M.

Maaløe (**Gannibal Wilhelm Ludvig**), f. d. 25de August 1761 i Samburg i Fyen, hvor hans Fader Mads Pedersen Maaløe var Sognepræst († $\frac{1}{2}$ 1789); Moderen, Bodil Maria Lind, var Datter af en Skræddermester Lind i Kjøbenhavn. Efter at have nydt Underviisning af en Huuslærer, kom han 1779, ved Pintsebagstid, i Odense Latinskole; deponerede derfra i Foraaret 1784 og underkastede sig i October 1787 den theologiske Embedsexamen; fik i sidstnævnte Aar en Præbikondition hos Sognepræsten i Særslev i Fyen; levede fra 1788 til 1800 i Kjøbenhavn, som Hjelpeprædikant, og var fra 1792 til 1800 tillige Lærer

ved den med Frue-Sogns Arbejdsanstalt forenede Friskole. Blev i 1800 Capellan pro persona for Raade og Tombs Menigheder i Aggershuus Stift, hvor han 1804 og 1805 var constitueret Sognepræst; blev 1806 Hjelpepræst i Eldre i Balders Provsti, og 1807 i Tolgen i Østerdalen, hvor han fungerede som Sognepræst i Raadensaaret; rejste i det følgende Aar tilbage til Danmark; bosatte sig i Septbr. 1809 i Ålsens, hvor han, understøttet ved Bartpenge, levede og virkede som Hjelpepræst for Byens og Smeagnens Geistlighed, med Undtagelse af, at han fra Februar til November 1819 var constitueret som Sognepræst for Gjelsted og Rørup Menigheder i Bends Herred. De sidste Aar af sit Liv anvendte han til Oldfagers Opdagelse samt til Studier i forskellige Fag, og han har efterladt sig en stor Mængde Haandskrifter af theologisk, medicinsk, antiquarisk ic. Indhold. † 6te Juni 1841. — * 1° 1806 Jnger Maria Hansen, en Datter af Magnus Hansen, fuldmægtig paa Sande Sædegaard i Luns Præstegjæld ved Moss i Smaalehnes Amt.

Hvor stor Indflydelse det har paa vor Lyksalighed, om vi give Gud alene Ere. Taksigelses-Prædiken til høifestlig Erindring om Guds Frelse den 2den April 1801 over Kongestaden og Nigerne, holden efter samme Lars Udgang Nytaarsdagen derpaa over 5 Moseb. 32, 3. i Raade og Tombs Kirker. Kbh. 1802. (Udg. til Bedste for de Døstede og Frue-Sogns Fattige). — Bibelmærkelige Betragtninger over den dybt fornærede og høit ophøiede Jesum, med foregaaende Anviisning om den sig selv i sin egen guddommelige Sandhed overalt bevisende kristelige Lære. ibid. 1804. (L. E. 1805, Nr. 45). — Noget om Underviisnings- og Opdragelses-Faget. En Afhandling, egentlig til Medbrødre i Lære-Embedet, og øvrige Bedkommende. ibid eod. (L. E. 1805, Nr. 38; „Dagen“ 1804, Nr. 159).

Minde-Sang om Dr. Morten Luther, den Mand, som af Gud ubrustet med Vidsdem, Lærdom og et usofarvet Mod i Døds-Timen, har skaffet Alle Udgang til den hellige Skriftes Læsning. Odense 1821. (15 S. 8vo).

Øyrintelig Sammenhæng af medfølgende Fortegnelse over Antallet af de i Kjøbenhavn udi Aaret 1711, i Pesten, hver Uge Copulerede, Fødte og Døde. Tilforn afslit, nu sammenbragt. Odense 1831.

Endeel Mindeskytter over Afdøde, saafom: i Kjøbenhavns Adresscont. Efterretninger (Over hans Fader, 1789 Nr. 54; Klokker Peter Stauning, 1798 Nr. 268); — i den Berlingske Tidende (Over hans Søster Wilhelmine Maaløe, 1799 Nr. 73); — i Hømpels Avis (Over Greve C. A. Rangau, 1814 Nr. 49; over hans Broder Fr. Wilh. Hannib. Maaløe, Sognepræst for Barløse Menighed, sid. Nr. 75; Kammerjunker Ederfeld de Simonsen, 1822 Nr. 97, S. 386—87; Kjøbmand Jørg. Christian Dreyer, 1823 Nr. 23; Mad. A. Rassenberg, fød Svendsen, 1825 Nr. 47; Sognepræst P. K. Clausen i Flemlose, 1828 Nr. 166). — 3 Antedning af Greve Wille-Brahes og Frøken H. Falbes Bryllup paa Frederiksgave den 15de November 1816, i Hømpels Avis 1816, Nr. 152. — (Efter Autographum og Meddelelse).

Mac-Dougall (George Gordon), f. 1798 paa St. Croix, hvor hans Fader, Major Mac-Dougall var Plantage-Ejer. Sine første Ung-

domsaaer tilbragte Sønnen fordetmeste i England og Skotland, hvor han uød en videnskabelig Opdragelse; studerede ved Universitetet i Cambridge i 3 Aar; kom siden til Kjøbenhavn for at fortsætte sine Studeringer; men rejste i Aaret 1822 tilbage til St. Croix, for at understøtte sine Forældre i Plantagernes Bestyrelse, hvorved han tillige beskæftigede sig med videnskabelige Arbejder; vendte 1825 tilbage til Kjøbenhavn, og blev 1832 Bibliothekar ved det Classenske Bibliothek. † 26de October 1835 ved at en Vaad, hvori han med flere befandt sig, sankrede paa Floden Elyde i Skotland. — * 1822 Julie Martini, en Datter af Cancellist Anton Martini. — (Hans Nekrolog og et Sørgeidigt af A. Martini i „Dagen“ 1835, Nr. 272).

The Portfolio, or Tea-Table Miscellany. Edited by C. Maribos and G. Gordon Macdougall. 1830. Novbr.—1831. Febr. Copenh. 8vo. (Et Aagestrift med lithogr. Tegninger).

W. A. Graah's Undersøgelser-Reise til Østhyften af Grønland, oversat paa Engelsk, trykt og udgivet af det geographiske Selskab i London.

Nugæ Canoræ, or Trilles original and translated. Copenh. 1833. (Engelske og danske Digte, hvoriblandt: A Tour to Möens Klint, in seven Cantos).

Ang. hans Anmeldelse af et „Eidskrift for udenlandsk Litteratur“ (hvilket dog ikke udkom), jvfr. Afbypost. 1832, S. 572. 584—85 (af Macdougall), og S. 607—608.

Hans, tilbeels utrykte, Skrifter anføres i „Dagen“ 1835, Nr. 272.

Madsen (S.).

Bidrag i Nordisk Kirke-Lidende (Et Ord i Anledning af den kirkelige Strid i Slagelse, 1833, Col. 516—20; Et Ord i Anledning af den Modsigelses og trodsige Friheds Aand, som viser sig baade i Staten og Kirken, 1834, Col. 309—12).

Madvig (Johan Nicolai), f. d. 7de August 1804 i Ewanike paa Bornholm, hvor hans Fader Poul Antoni Madvig var Byftriver, samt Herredsfriver i Øster-Herred; Moderen Margarethe Benedicte Madvig. Efter at have mistet sin Fader 1816, blev han i 1817 ved velgjørende Understøttelse sat i Frederiksborg lærde Skole; dimitteredes derfra 1820 til Universitetet af Prof. B. Wendtsen, og blev indkaldt ved Examen Artium; erhvdt 1822 Accessit for en Afhandling til Besvarelse af den philologiske Priisopgave: „Investigatis, quæ in Verrinis Tullii orationibus memorantur de monumentis artis antiquæ a Verre Siciliæ prætores collectis, detur musei ab hoc viro instaurati brevis conspectus; tumque, comparatis, quæ Cicero passim suis scriptis inseruit, judiciis de his aliisque artis operibus, disquiratur, qua dexteritate quaque peritia orator Latinus in talibus æstimandis sit versatus“; underkastede sig i Februar 1825 den philologiske Embedsexamens theoretiske og i Maj s. A. dens praktiske Prøve, hiin med Charakteren Laudab. unanimi consensu, denne med Laud.; disputerede d. 15de Juli 1826 for Magistergraden;

udnævntes d. 20de August f. A. til Docent og Examinator i den latinste Philologi ved Kjøbenhavn's Universitet i Etatsraad Thorlacius's Graværelse paa en Udenlandsrejse; ansattes, efter Thorlacius's Hjemkomst, d. 16de Septbr. 1828 som Lector i Philologien ved Universitetet; disputerede d. 8de Novbr. f. A. for Doctorgraden i Philosophien; udnævntes d. 17de Novbr. 1829 til Professor extraordinarius i Philologi; blev d. 29de Decbr. 1832 tillige Bibliothekar ved Universitets-Bibliotheket; d. 27de Decbr. 1833 Medlem af det kongl. Danske Videnskabernes Selskab og d. 21de Novbr. 1834 af sammes Ordbogscommission; 1836 Correspondent af Akademiet i Berlin; d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebroge; f. A. Medlem af det nederlandske Instituts 3die Klasse; d. 20de Novbr. 1841 Medlem af Comiteen for at foretage en historisk-critisk Revision af Haandskrifterne i det store kongelige Bibliothek. — * 7 1829 E. A. S. J. Bjerling. — (Autobiographi i Solennia Academica i Anledning af Formælingsfesten 1828, p. 33—35; jvfr. Ost's „Materialier“, Nr. 112; Hundrup's Skole-Calendar, 1843, S. 159—61; Conversations-Lex. der Gegenwart 1840, Bd. III. — Portrait, tegnet af J. B. Top, lithographeret af E. Fortling 1842).

Emendationes in Ciceronis libros de legibus et Academica. (pro gradu Magisterii). Hafniæ MDCCCXXVI. D. m. L.: *Emendationes in Ciceronis libros philosophicos.* P. I. ibid. eod. (L. L. 1828, Nr. 15; Heidelb. Jahrb. 1827, S. 936—42; Literaturbl. zur allg. Schulzeitung 1826, Abth. II., Nr. 48).

Jo. Nic. Madvigii ad Virum Celeberrimum Jo. Casp. Orellium Epistola Critica de Oratorum Verrinarum libris II extremis emendandis. Hauniæ 1828. (L. L. 1829, Nr. 29, S. 453—57; Bibl. crit. nova Vol. V. p. 1—56, r. af Prof. Wafe; Leipz. L. Z. 1832, Nr. 82. 83).

De Q. Asconii Pediani et aliorum veterum interpretum in Ciceronis Orationes commentariis disputatio critica. Diss. inaug. Hauniæ 1828. (M. f. L. I. 240—43, ann. af E. W. Elberling; L. L. 1829, S. 457—64). — Disputationis de Q. Asconii Pediani et aliorum in Ciceronis Orationes commentariis *Appendix Critica*, locorum Ciceronianorum et Asconianorum emendationes et indices continens. ibid. eod. (M. f. L. I. 243—44, ann. af E. W. Elberling; L. L. 1829, S. 477—79).

M. Tullii Ciceronis Orationes selectæ duodecim. Recognovit et emendavit J. N. Madvig. Havniæ 1830. (r. i L. L. 1832, Nr. 31. 32; af L. Baden i „Prævestenen“ Nr. 2, S. 33—49, og i Seebods u. Zahns N. Jahrb. f. Philol. II. 169—180; „Dagen“ 1831, Nr. 197. 198). — *M. Tullii Ciceronis Orationes selectæ duodecim.* Iterum recensuit et præfationem criticam novam adjunxit J. N. Madvig. ibid. 1841. (Jædbref. III. 1842, Nr. 831).

Mindeord over Bendt Bendtsen, fremsagte ved en Høitid i Frederiksborg Skole den 13de Februar 1831. Rbh. (1831).

M. Tullii Ciceronis Cato major et Lælius, sive de senectute et de amicitia Dialogi. Recensuit et præfatus est J. N. Madvig. Hauniæ 1835. („Dannora“ I. 362—69, ann. af L. Baden).

M. Tullii Ciceronis de finibus bonorum et malorum libri II primi. Ex recensione J. N. Maduigi. Hauniae 1838. (Et fun et Stykke af det nedenfor anførte Textaftryk med en foreløbig Titel).

M. Tullii Ciceronis de finibus bonorum et malorum libri quinque. Recensuit et enarravit J. N. Maduigi. Hauniae 1839. (T. f. L. o. R. III. 142—71, anm. af E. F. E. Bojesen; Berl. Jahrb. für wissensch. Critik 1840, I. Febr. Nr. 26. 27, S. 206—16, af E. G. Jumpt; Literar. Zeit. 1840, Nr. 14; Allg. S. 3. 1842, Januar, Nr. 13—16, af G. Bernhardt; Gel. Anz. der bayerischen Academie 1842, Nr. 52—55, af E. Jan). Textaftryk. *ibid.* cod.

Nogle Bemærkninger om Studenteranliggender. Kbh. 1840. (T. f. L. o. R. III. 482—88, anm. af F. E. Petersen; Fædrel. I. 1840, Nr. 182; Selmers Kbhvns Universitets Arb. f. 1840, S. 49—52; „Dagen“ 1840, Nr. 125).

Blif paa Dids Tidens Statsforfatninger, med Hensyn til Udviklingen af Monarchiet og en omfattende Statsorganisme. Indbydelseskrift til Universitetsfesten i Anledning af D. D. M. M. Kronings- og Salvingsact. Kbh. 1840. Folio. („Dagen“ 1840, Nr. 154). Oversat paa Tydsk af Sarauw i Falk's Archiv für Geschichte u. Statistik der Herzogthümer I. Jahrg. 1842, S. 12—51.

Latinsk Sproglære til Skolebrug. Kbh. 1841. Anden forbedrede Udgave. ibid. 1844. (Fædrel. II. 1841, Nr. 723. 730; III. 1842, Nr. 837. 844; jvfr. Art. Peder Hjort (I. 661). Oversat paa Tydsk. Braunschweig 1844. (Hamb. Correspond. 1843, Nr. 275, af Krafft; Literar. Zeit. 1843, Nr. 92; Leipz. Repert. d. Litt. 1844, Nr. 9).

Bemærkninger i Anledning af Prof. Madvigs latinske Sproglære, af dens Forfatter. Kbh. 1842. Overs. paa Tydsk. Braunschweig 1844.

Om Sprogets Væsen, Udvikling og Liv. Første Stykke. Indbydelseskrift til Kjøbenhavns Universitets Fests i Anledning af H. M. Kongens Fødselsdag. Kbh. 1842. 4to.

Poetarum aliquot Latinorum carmina selecta carminumque partes. Scholarum causa seorsum describenda curavit Jo. Nic. Madvigius. Havniae 1843. (S. f. L. o. R. I. 189).

Det latinske Sprogs Formlære. Til Brug for Skolernes lavere Klasser. (Kortere Bearbejdelse efter Forfatterens latinske Sproglære til Skolebrug). Kbh. 1844.

Om Skandinavismens Forhold til den almindelige Kultur. Et Foredrag, holdt i det skandinaviske Selskab d. 27de Januar 1844. Kbh. 1844.

Endel ifølge hans Professorpost skrevne Programmer til Universitetets Høstidagelser; samtlige trykte i Kjøbenhavn i 4to, nemlig: *De Apuleii fragmentis de orthographia commentatio*, 1829. (Jahrs Jahrb. für Philos. u. Pädag. XIII. 306—337, r. af Fried. Ofann); — *De locis aliquot Juvenalis interpretandis disputatio*. P. I.—II. 1830—37. (L. T. 1830, S. 156—57; Zeitschr. für die Alterthumswissensch. 1837, Nr. 104, jvfr. Selmers Kbhvns Univerf. Arb. f. 1837, S. 91); — *De loco Ciceronis in libro IV. de republica, ad ordinis equestris instituta spectante*, 1830. (L. T. 1830, S. 399); — *De L. Attii didascalici commentatio*, 1831, (L. T. 1831, S. 107—9); — *De emendatione locorum aliquot orationum Ciceronianarum*, 1831; — *De Coloniarum populi Romani jure et condicione quaestionis historicae pars I.—II.*, 1832. (Berlin. Jahrb. f. wissensch. Critik 1834, I. Febr. Nr. 40, S. 313—320, r. af E. G. Jumpt); — *Disputatio de aliquot lacunis codicum Lucretii*, 1832.

(Seebodes u. Jahns N. Jahrb. f. Philol. VI. 440—42, r. af L. Baden); — De locis aliquot Ciceronis orationum Verrinarum dissertationis criticæ pars I.—II., 1832—33. (Seebodes u. Jahns N. Jahrb. f. Philol. VIII. 440—41); — De emendatione aliquot locorum orationis Tullianæ pro M. Cælio disputationis Part. I.—II., 1833. (Seebodes u. Jahns N. Jahrb. f. Philol. XI. 319—20); — De emendandis Ciceronis orationibus pro P. Sestio et in P. Vatinius disputationis P. I.—III., 1833—34. (Selmers Afad. Tid. II. 64—65; Seebodes u. Jahns N. Jahrb. f. Phil. XI. 316—19; Zeitschr. f. d. Alterthumswissensch. 1834, Nr. 154, af E. Wumber); — Diss. de emendandis Ciceronis orationibus de provinciis consularibus et pro L. Balbo. P. I.—II., 1834—35. (Selmers Afad. Tid. II. 153; III. 107); — De formarum quarundam verbi Latini natura & usu disputatio. P. I.—II., 1835—36. (Selmers Afad. Tid. III. 143—45; IV. 106—9, Noten; jvfr. G. Hermanni dissertatio de Jo. Nic. Madvigii interpretatione quarundam verbi Latini formarum. Lips. 1843); — Disp. de emendandis Ciceronis libris de legibus, 1836. (Zeitschr. für die Alterthumswissensch. V. Jahrg. 1838, Nr. 61, S. 497—502, anm. af E. Dsenbrüggen; Selmers Afad. Tid. IV. 105—6); — De locis quibusdam grammaticæ Latine admonitiones et observationes, 1837. (Selmers Kbhvns Univerf. Arb. f. 1837, S. 96; Døst's „Materialier“, Nr. 110. 111, af L. Baden); — De tribunis ærariis disputatio, 1838. (Zeitschr. f. d. Alterthumswissensch. V. Jahrg. 1838, Nr. 61. 62, S. 502—6, anm. af E. Dsenbrüggen; Richters kritische Jahrbücher für deutsche Rechtswissenschaft 1838, Juli. — Udtog af Afhandlingene meddeelt af Forf. i Selmers Kbh. Univerf. Arb. f. 1838, S. 101—3), — Disse Programmer ere udgivne i to Samlinger: Jo. Nic. Madvigii, Professoris Hauniensis, *Opuscula academica*. Ab ipso collecta, emendata, aucta. Hauniæ. MDCCCXXXIV. (Seebodes u. Jahns N. Jahrb. für Philolog. XIV. 346—48); og Jo. Nicolai Madvigii, Prof. Haun., *Opuscula academica altera*. Ab ipso collecta, emendata, aucta. ibid. MDCCCXLII. (Jædrel. IV. 1843, Nr. 1182; Leipz. Repert. 1843, S. 32, S. 23 ff.; Heidelberg. Jahrb. d. Litter. 1843, Nr. 47—48, r. af Palm; Berl. Jahrb. für wissenschaftl. Kritik 1844, I. Bb. Nr. 94—95, r. af Marquardt).

Medredacteur af „Maanedsskrift for Litteratur“. I.—XX. Bind. Kbh. 1829—38. (Hertii leverede han 13 Bidrag, hvoriblandt Anmeldelse af S. N. J. Blochs Udgave af Ciceros Taler, i I. 510—32; herimod skrev Bloch „Audiat et altera pars,“ Iste Hefte, Kbh. 1830; derpaa svarede Madvig i Skriftet: „Om Professor S. N. J. Blochs Gjenmæle imod Anmeldelsen af hans Udgave af Ciceros Taler i Maanedsskriftet for Litteratur. Med et Tillæg af E. W. Elberling“, ibid. eod.; — Om den lærde Skoleunderviisning, VIII. 1—57, 385—442, 563—600; IX. 201—29 [jvfr. J. Eufhs Smaafr. I. S. 105—10]; — Om Betydningen af den Sætning: „at Man i Stolten skal skrive Latin for at lære at forstaae Latin“, XIX. 1—30 [jvfr. Døst's „Materialier“, Nr. 144, af L. Baden].

Bidrag: i Dansk Litteratur = Tidende (Enkelte Recensioner, f. Ex. over: M. N. Thaarups Oversættelse af Phædri æsopiske Fabler, 1827 Nr. 18; E. W. Elberlings Udgave af Julii Caesaris Commentarii de Bello Gallico, 1828 Nr. 2. 3; Miuus Udg. af Persius, 1829 Nr. 5. 6); — i *Solennia Academica* in nuptias Wilhelminæ Mariæ (Gratiarius Actio, p. 85—87); — i Seebodes Neues Archiv für Philol. und Pädagogik (Conjecturæ de locis quibusdam Livii, 1829 No. 32, S. 126—28; De locis nonnullis Ciceronis et Quintiliani melius interpungendis, sfb. No. 31, S. 134—35); — i det Kgl. Danske Videnskabskabernes Selskabs philosophiske og historiske Afhandlinger (Om Kjønnet i Sprogene, især i Sanskrit,

Latin og Græsk, V. Deel, S. 101—48; særskilt aftr., Kbh. 1835, 4to); i Oversigten over Selskabets Forhandlinger for 1841, S. LXVII.—LXXIV.: Udtog af en Afhandling om den antike Metriks Grundbegreber [overs. paa Tydsk i Gel. Anzeigen der bayer. Acad. 1842, Nr. 237. 238]; — i Dansk Ugeskrift, redig. af J. F. Schouw, (Berigtigelse af en Misforstaaelse, IV. 183—84); — i det kongl. danske Vidensk. Selsk. Beretning om dets hundreedaarige Jubelfest den 25de November 1842 (Omrids af en Afhandling: Om nogle Puncter af Sprogens Forhold og Stilling i Culturudviklingen, S. 22—30); — i Kjøbenhavns Universitets Aarbog for 1842, udg. af Selmer, (Om Universitets-Bibliotheket, S. 1—14); — i „Kjøbenhavnsposten“ 1832 (3 Anledning af Striden om N. B. Dorpfs Udgave af Virgil, Nr. 5. 6; Erklæring om et Angreb paa hans Navn og Andres Arbejder, Nr. 78. 79).

Critiske Bidrag til Henriichsens Udgave af Cicero de oratore, Bojesens af Sallust, Tregders af Ciceronis Tusculanæ, P. E. Müllers af Saxo Grammaticus. — (Revidert).

Magens (Joachim Melchior) tog dansk-juridisk Examen i Juni 1795; var Capitain og Chef for 1ste Borgercompagni paa St. Thomas i Vestindien; afgik som Major, da han 1825 blev Advocatus regius og Auditeur paa St. Thomas og St. Jan; var fra 1826 constitueret som Medlem af det kongelige Raad og kongl. Bogholder paa St. Thomas; blev 1830 Landsfoged, Auctions-Directeur, Notarius publicus, Skifteforvalter og Tolddrifer paa St. Jan. — * Marie Røhde († 2° 1823 paa St. Thomas).

Klage til Hans Majestæt Kongen imod Generalgouverneuren over de dansk-vestindiske Der, Generalmajor v. von Scholten, indgIVEN af Magens. Tilligemed forskellige med Klagen fulgte Bilage og nogle i Anledning af Klagen verlede Breve. Alt overgivet til Pressen efter Foranstaltning af Generalgouverneur v. Scholten. Kbh. 1840. (sef. Jurid. Ugeskrift 1842, d. 17de Novbr.; Fædel. III. 1842, Nr. 1059. 1061. 1066; V. 1814, Nr. 1571; Berl. Tid. 1842, Nr. 309).

Proceduren med dertil hørende Actstykker i den under 14de November 1842 af Hof- og Stadsretten paakjendte Sag: Generalmajor P. v. Scholten contra Major og Landsfoged J. M. Magens. Foranlediget ved Sidstnævntes til Hans Majestæt Kongen, under 9de April 1840 allerunderdanigst indgivne, og senere af Generalgouverneur v. Scholten publicerede Andragende. Udgivet af J. M. Magens. Kbh. 1843.

Magnus (J. C.), en Søn af Capitain og Sabelmagermester H. Magnus i Kjøbenhavn.

Ronèn, Manden og Elskeren, efter la femme, le marie et l'ament, af Paul de Kock. Oversat. I.—II. Deel. Kbh. 1837.

Den lærde, en Samling af blandede Skrifter, af E. L. BuIwer. Efter det Engelske. I.—II. Deel. Kbh. 1837.

Savoyarden, efter André le Savoyard, af Paul de Kock. Oversat. I.—II. Deel. Kbh. 1837—38.

Bandringer i Schweiz, af J. F. Cooper. Overs. I.—II. Deel. Kbh. 1839. Yorick's sentimentale Reise gjennem Frankrig og Italien. Efter L. Sterns. Kbh. 1841. („Dagen“ 1841, Nr. 88. 96; Fædel. II. 1841, Nr. 499).

Hjemreisen. En Sø-Roman af Cooper, udgivet paa Dansk. I.—II. Deel. Kbh. 1841.

Christoffer Columbus. En Levnetsbeskrivelse til Underholdning for Menigmand. Kbh. 1843. (Fædrel. IV. 1843, Nr. 1324).

Julirevolutionens Historie. Oversat efter 3die Udgave af Histoire de dix ans, 1830—40, af Louis Blanc. Kbh. 1841 (1843).

Epicuræren. En Fortælling af Thomas Moore. Efter det Engelske. Kbh. 1844.

Magnus (Peter) nedfattede sig 1810 som Bogtrykker i Slagelse.

Redacteur af Den Vest-Sjællandske Avis, fra October 1837; fortsattes Slagelse. 4to. (Af dette Blad har han siden 1811 været Udgiver; jvfr. Art. J. J. Dampé, S. Bastholm og C. P. Andersen).

Magnusen (Finn), i hans Modersmaal kaldet Finnur Magnússon, undertiden i latinske Skrifter *Finnus Magnæus*, er f. d. 27de August 1781 (ikke 1731, som det ved en Trykfejl ansøres hos Nyerup) paa Skalholt i Island. Hans Fader, Laugmand Magnus Dlassen (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 439), var Broder til Digteren og Naturforskeren Eggert Dlassen samt Oldgrandfæteren John Dlassen; hans Moder Magnhede var en Datter af Biskop Finn Johnsen (*Finnus Johannæus*) og Søster til Biskop Hans Finsen (*Johannes Finnaeus*), begge Doctorer i Theologien og bekjendte som lærde Forfattere. I 1786 flyttede hans Forældre til Medalfell (i Nærheden af Reikjavik) fra Skalholt, hvor han dog tilbragte nogle Vintre for at nyde sin Morbroders, Biskop Finsens, Underviisning i Skolevidenskaberne, indtil dennes Død 1796. I Foraaret 1797 blev han privat dimitteret af Finsens Efterfølger, Biskop Geir Vidalin, og rejste midt i Septbr. f. A. fra Island, men kom først til Kjøbenhavn ved Juletid. Han blev ved Hovedstadens Universitet akademisk Borger i Foraaret 1798 og tog derpaa, i et Aars Tid, de da saakaldte philosophiske og philologiske Examina. Klimaets Forandring virkede, i Førstningen, usordealagtigt paa hans Helbred, hvorfor han 1799 atter rejste til Island; dog kom han snart tilbage til Kjøbenhavn, hvor han fortsatte sine paabegyndte juridiske Studier, indtil hans Faders først i Aaret 1800 indtrufne Død atter kaldte ham til Island. Den 30te April 1806 blev han beskikket til Sagfører ved den Sjællandske Landsloverret i Reikjavik (hvor han fra 1803 havde opholdt sig). Under Krigsurolighederne og Fjergen Jürgensens deraf flydende Usurpation af Islands Regjering i Aaret 1809 blev han ved en Beskjendtgjørelse fra „Regjerings-Contoirtet i Island“ (af 6te August) erklæret for „uærdig til at antroes nogen offentlig Forretning i Landet eller fore nogen Sag for dets Domstole“; men efter Usurpateurens Vortrejse fra Landet, kom han atter i sin forrige Stilling, hvori han forblev indtil Sommeren 1812, da han forlod Reikjavik for at begive sig til Kjøbenhavn, paa et Skib, som med Kongelig dansk Tilladelse først gik til Søstaden Leith, der nu, saa at sige,

er forenet med Edinburgh. Ved trykte Værker af adskillige brittiske Rejsende (som Sir George Stuart Mackenzie, den siden berømte Dr. Holland og den nuværende Professor i Glasgow, Hooker) var hans Navn da allerede blevet fordeelagtig bekendt i Storbritannien, hvorfor han i Skotland nød en særdeles velvillig og gjæstfri Modtagelse, især af den da meget virksomme Archibald Constable (Walter Scotts Forlægger), den lærde Robert Jamieson (Oversætter og Commentator af danske og tydske Oldtidsdigte o.s.v.), og flere. Opholdet her varede kun en Maanedes Tid. I Efteraaret ankom han til Kjøbenhavn, hvor han strax overlod sig til den ham da kjære Oldgrandstning, hvortil de længe savnede offentlige Bogsamlinger ydede ham de bedste Hjælpemidler. Her fandt han strax de trofasteste og virksomste Belyndere i Conferenceraad Thorkelin og Etatsraad Thorkelius, samt vandt efterhaanden adskillige andre ædle danske Lærdes Yndest og Venstabs. Da hans Navn siden blev mere bekendt i Literaturen, blev han saa lykkelig at kunne nævne adskillige høje og aandrige Videnskabsbeskyttere blandt sine Belgjører, især Geheime-Conferenceraad og Ridder af Elephanten Johan Bülow til Sanderumgaard, der med sin bekendte Velvillie ydede ham rigelig Understøttelse i det Tidrum, da han meest trængte dertil og ellers sandsynlig havde maattet opgive sine Studier i Hovedstaden og vende tilbage til sit Fødeland. Frederik den Sjettes Raade aabnede dog snart en lysere Bane i det Kongen den 28de Septbr. 1815 udnævnte ham til Professor, og paalagde ham endvidere, den 10de April 1819, at holde offentlige Forelæsninger ved Kjøbenhavns Universitet og ved det danske Akademi for de skjønne Kunster over Nordens ælteste Literatur og Mythologi, hvilke Forelæsninger, som han havde begyndt ved Universitetet 1816, han vedblev at holde til 1829. Den 10de Jan. 1818 fik han Rang med overordentlige Professorer, og udnævntes den 24de September 1823 til den da gamle og svage Thorkelins Medhjælper i det Geheime-Archiv, samt, efter Dennes Død, den 10de April 1829 til Kongelig Geheime-Archivarius. Den 1ste Novbr. 1828 var han bleven udnævnt til Ridder af Dannebrogordenens Guldfors og blev endvidere den 28de October 1836 tildeelt samme Ordens Sølvfors. I det sidstnævnte Aar fik han, aldeles uventet, Diplom som Doctor Philosophiæ fra Universitetet i Greifswalde; udnævntes d. 4de Juni 1839 til virkelig Etatsraad; assisterede, som Geheime-Archivarius, ved Kong Christian den 8des Kroning d. 28de Juni 1840; blev 1843 af Reiseren af Rusland udnævnt til Ridder af St. Anna Ordenens 2den Klasse. — Den 27de December 1816 blev han bekliffet til Medlem af Commissionen for fædrenelandste Oldsagers Opbevaring i hele Riget, og ligeledes 1822 af den, som bestyrer det Arnamagnæanske Legat samt udgiver de paa dets Bekostning udkommende Værker; fra 1829 af har han tillige været den sidstnævnte Commissions Secretair, Foruden de Arbejder til den oldnordiske

Literaturs Dplysning, hvormed han efter Kongelig Befaling har sysselsat sig, har han og virket som Medlem eller Bestyrer af forskjellige lærde Selskaber. Saaledes fungerede han fra 1816 til 1819 som Secretair ved det i førstnævnte Aar oprettede Jølandste litteraire Selskabs Afdeling i Kjøbenhavn, samt siden afværende som dens Formand eller Vice-Formand til 1831, og paa ny som Formand fra 1839 af; ligeledes ved det Kongelige nordiske Oldskriftselskab, som Vice-Formand og Medlem af dets Skrift-Comitee fra 1828 til Dato; blev d. 8de Jun. 1830 Medlem af det Kongl. Danske Videnskaberne Selskab og d. 14de April 1837 af dette Selskabs Commission for Regesterne og Diplomatariet. — Imidlertid paalagdes ham, foruden hans egentlige Embedskreds og litteraire Virksomhed, forskjellige offentlige Forretninger og Arbejder. Saaledes deeltog han, efter Kongelig Befaling, i den Forsamling af oplyste Mænd, som i Aaret 1832 sammendebates og holdt Møder paa Christiansborg Slot for at tage nogle Gjensande, angaaende Danmarks Provindsialstænder i Overvejelse, samt ligeledes som Deputeret for Jøland og Færøerne, i de danske Stifters Provindsialstænders Forsamlinger i Koeskilde 1835—36, 1838, 1840 og 1842. Det blev ham endvidere overdraget, at oversætte paa Jølandst de af Kongen og Regjerings-Collegierne for Jøland udgivne offentlige Anordninger fra 1830 af, og endelig antoges han til at forfatte en Jølandst Oversættelse af Almanacken for 1837 til 1845, forøget med locale Tillæg, især af Landets særegne ældgamle Tidsregning. — (Biographi i Kofods Conversations-Lexicon Bd. XXIV. S. 451—57; Dst's „Materialier til et dansk, biographisk-literarisk Lexicon“ 1837, Nr. 117—18 [ved Th. H. Erslew]; P. Pétursson Hist. Eccles. Island. p. 416—24; Ný Félagsrit, fjórða ár 1844, med Portrait (copieret efter et ældre, i stor Folio, malet af Prof. Jensen, lithogr. i Paris af Emile Lasfalle, hørende til Gaimard Voyage en Islande & au Groenlande); Brockhaus's Convers. Lexicon der neuesten Zeit u. Literatur 1834; Sammes Convers. Lex. 9te Original-aufgabe (af A. G. Rudelbach).

Ubetydeligheder. 1ste Deel. Kbh. 1800. (L. E. 1800, Nr. 10). — *Minnisverd Tidindi frá Midsumri 1801 til Nyárs 1804.* 3 Bindis 1—2 Deild. Leir-árgörðum vid Leirá. (Udgivne af den Jsl. Landoplysnings Stiftelse).

Kvæði i Rúnium &c. Carmen runicum in coronationem Danie Regis, Frederici VI. ac Reginae Mariæ Sophiæ Fredericæ, lingua et metro atavorum exaratum, eller Qvab i Runer i Anledning af Kongens og Dronningens Krøning i Frederiksberg 1815. Paa Jølandst, Dansk og Latin; (det første trykt med Runetyper, samt tilføjet Forklaring over Runerne). Kbh. 1815. 4to. (Den danske Esterligning staaer ogsaa i Athenæ V. 191—92).

Íslensk Sagnablöð (fra 1805 til 1826). I.—X. Deild. Kpmhfn. 1817—26. 4to. Udg. af det isl. litterære Selskab. (Jvfr. „Der Eremit in Berlin, Unterhaltungsblatt für Gebildete“, redig. von E. E. v. d. Delsniß, 1827 Nr. 1. 3. 4. — Udsigten, i 2den Deel, over Jølands Historie fra 1805 til 1818 er forfattet af B. Thorsteinson).

Udsigt over den *kaukasiske Menneskestammes* ældste Hjemsted og Udvandring. Fremstilt i en Indledning til Forelæsninger over den nordiske Mythologi og de dertil hørende eddiske Sange. 4de Vinterkursus (1818—1819). Kbh. 1818. (L. T. 1819, S. 61—63). Oversat paa Tydsf af Mooyer.

Elfen, Nordens ældste Messiaade, et Digt fra det 14de Aarhundrede, af Eysteinn Magnússon, oversat med Indledning. Kbh. 1820. (ogsaa i Riunges „Dana“ for 1820, S. 1—44).

Bidrag til nordisk Archæologie, meddeelte i Forelæsninger, holdte ved det Kongelige Kunstakademie i Kjøbenhavn. Kbh. 1820. (ogsaa indrykket i *Nachrichts Vesperus* I. 1819, S. 410—68, 481—508; II. 1820, S. 1—49, 151—80, 193—238, og r. i L. T. 1821, S. 373—84; Göt. A. 1821, St. 166. 167; Kbhvns Skilderi 1822, Nr. 64). Oversat paa Svensk af Liljegren, med en Fortale, under Titel af *Forelæsninger*. Stockholm 1825. (jvfr. *Messenger franç. du Nord* 1825, p. 679). — Af disse Bidrag til nordisk Archæologie udgav Dr. G. L. Baden først et aldeles foredrejet Udtog med denne falske Titel: *Finn Magnusens Beviis for at vore Kunstnere ved Reiser til Island kunne naae det samme, som ved at reise til Italien eller Rom*. Med Anmærkninger af L. Jacobfen. Hirschholm (Kbh.) 1820; derimod udgav Magnusen en: *Udførlig Erklæring o. s. v.* Kbh. 1820. (jvfr. *Art. G. L. Baden*); — *Svar mod L. Jacobsens eller Dr. G. L. Badens Forsvar*. *ibid.* eod.; — *Bemærkninger* ved Hr. Prof. Torkel Badens Skrift om den nordiske Mythologies Ubrugbarhed for de skjønne Kunster. *ibid.* eod. (L. T. 1820, S. 714—15; Göt. A. 1821, S. 1121—23); — *Oplysninger* om Kilderne til Hr. Professor Torkel Badens Sammenligning mellem den nordiske og den græsk-romerske Mythologie. *ibid.* 1821. 4to. (L. T. 1821, S. 518—21; Kbhvns Skilderi 1821, Nr. 30—31). (3 Anledning af Striden om den Nordiske Gudelæres Brugbarhed i vore Dage for de skjønne Kunster, danne et Selskab sig i Kjøbenhavn, efter Opfordring af Conferenceraad Collin, til betydelige Præmier's Udsættelse for de bedste Kunstværker, hvortil Stoffet toges af den Nordiske Mythologi, og de saaledes udsatte Priser vandtes af adskillige duelige Kunstnere (S. L. Lund, Freund, A. L. Koop), da deels bosatte i Kjøbenhavn, deels i Rom; jvfr. L. T. 1821, S. 317—19; 1822, S. 440—44. — Om Striden see ellers Kbhvns Skilderi 1820, Nr. 76. 84. 96. 98. 100. 101 og 104; *Messenger franç. du Nord* 1825, No. 24; Bl. f. liter. Unterh. 1828, Febr.).

De annulo aureo runicis characteribus signato, nuper in Anglia invento, et pluribus ejusdem generis, brevis dissertatio. Newcastle upon Tync, 1820 & 1823. 4to maj. m. K. (Oversat af Forf., med Tillæg, i *Antiquar. Annaler* III. 339—351, m. R.; særskilt aftr. Kbh. 1820).

Den ældre Edda. En Samling af de nordiske Folks ældste Sagn og Sange, ved Sæmund Sigfússon, kaldet hin *Frode*. Oversat og forklaret. I.—IV. Deel. Kbh. 1821—23. (L. T. 1823, Nr. 38. 39; „*Tilfæruer*“ 1823, S. 172—74; *Jen.* L. 3. 1824, Novbr.; Göt. A. 1825, St. 3. 4, jvfr. „*Hermob*“ Nr. 2, S. 27—28; *Champollion Bulletin des sciences historiques* 1828, Août; *The foreign Quarterly Review* 1829, April. — Om Pseudonymen Dr. G. Th. Legis's Plagiat af dette Værk, jvfr. L. T. 1830, Nr. 11. 12 og S. 544; Bl. f. lit. Unterh. 1830, Nr. 168 (17. Junj) og Nr. 331 (27. Novbr.).

Eddalæren og dens Oprindelse eller nøiagtig Fremstilling af de gamle Nordboers Digtninger og Meninger om Verdens, Gudernes, Aandernes og Menneskenes Tilblivelse, Natur og Skjæbne, i udførlig Sammenligning saavel med Naturens store

Bog, som med Grækere, Persere, Indere og flere gamle Folks mythiske Systemer og Troesmeninger; med indblandede historiske Undersøgelser over den gamle Verdens mærkværdigste Nationers Herkomst og ældste Forbindelser m. m. Et Priisskrift, kronet af det Kongelige Danske Videnskabers Selskab. I.—IV. Bind. Kbh. 1824—26, m. Kbb. Udg. ved Understøttelse af det Kongl. Danske Vidensk. Selskab. Kobberne til Bæftet ogsaa særskilt udgivne under Titel: Oldnordisk Verdensbetragtning. 4to. (Et Brudstykke: „Kort Udsigt over Sithernes og deres Religions Historie“, er indført i Nytt Aftenblad 1824, Nr. 32. 33. Bæftet r. i L. L. 1827, Nr. 1. 2. 3. 4, jvfr. sftd. 1818, S. 584—85; The foreign Quarterly Review 1828, Febr.; Revue encyclopédique 1828, Mars, p. 717; Champollion Bulletin des sciences historiques 1828, Août; Journal des Savans 1828, Novbr. p. 653—61, 1829, Janvier p. 47—57, af Depping, jvfr. Naaf's Literaturbl. S. 144 og 272).

Edda Sæmundar hinns Fróða. Edda rhythmica seu antiquior; vulgo Saemundina dicta. Pars III^{ta}, continens carmina Voluspá, Hávamál et Rígmál. Ex codice regiae Bibliothecae Hafniensis pergameno, nec non diversis Legati Arnæ-Magnæani et aliorum membranaceis chartaceisque melioris notæ manuscriptis. Cum interpretatione latina, lectionibus variis, notis, glossario vocum p. p. Accedit locupletissimum priscorum Borealiū theosophicæ Mythologiæ Lexicon, addito denique eorundem gentili calendario, jam primum indagato ac exposito. Havniæ 1828. 4to. Ogsaa u. L.: *Poeseos vetustissimæ Scandinavorum Trifolium*, continens carmina Voluspá, Hávamál et Rígmál, illorum origines, cosmogoniam et theosophiam optime illustrantia, e codice Bibliothecæ regie p. p. Havniæ 1828. 4to, udg. af den Arnamagnæanske Commission. — Det Mythologiske Lexicon og Calendariet udfom tillige under eget Titelblad: *Priscæ veterum Borealiū Mythologiæ Lexicon*, cuncta illius cosmologica, theosophica et dæmonica numina, entia et loca ordine alphabetico indicans, illustrans et e magna parte cum exteris, ista contingentibus, comparans. Accedit Septentrionalium Gothorum, Scandinavorum aut Danorum gentile Calendarium, ex Asia oriundum, jam primum expositum et cum variis cognatarum gentium fastis, festis et solennibus ritibus vel superstitionibus collatum. Havniæ 1828. 4to. (r. L. L. 1829, Nr. 37. 38, af P. E. Müller; Champollion Bulletin des sciences historiques 1828; The foreign Quarterly Review 1828, Septbr; 1829, April p. 102—39; The Northamerican Review 1829, Jan. No. LXII. p. 18—37 [jvfr. Naaf's Literaturbl. S. 255—56]; Göt. A. 1829, S. 1557—59; Allg. S. 3. 1829, Novbr. Ergzbl. Col. 977; Ferd. Wachters Forum der Kritik im Gebiete der Geschichte, Bd. II. Abth. 1. 1830; jvfr. Collegial-Lib. 1828, S. 387). — 3 *Edda Sæmundar hinns Fróða.* Edda rhythmica seu antiquior, vulgo Saemundina dicta. Pars II^{da}, carmina mythico-historica continens ex codice Bibliothecæ regie Havniensis pergameno, cum interpretatione latina pp. Havniæ 1828. 4to, udgivet af den Arnamagnæanske Commission, har han forfattet Latinse Oversættelse (med tilhørende Oplysninger) af de 2de Qvæd om Helge Hundingsbane, p. 53—116; samt følgende Tillæg: Specimen glossarii sive Index vocum; Index nominum propriorum; Index rerum memorabilium, og en *Conspectus carminum* over alle de i Bindet indeholdte Digte, med tilhørende Anmærkninger o. s. v., pag. 555—998. (Denne 2den Tome er r. i L. L. 1818, Nr. 35. 36, af P. E. Müller; Göt. A. 1819, St. 102; Hermes oder kritisches Jahrbuch der Literatur 1820, St. I. S. 116—229, af W. E. Grimm; Ferd. Wachters Forum der Kritik Bd. I. Abth. I. Altenburg 1827).

Íslands Bergmál af Danmerkur Hátidargledi. Íslands Gjenlyd af Danmark's Høitidsglæde ved den Kongelige Formæling i Kjøbenhavn, Aaret efter Afers og Gøthers

Tidsregning 1866; efter den christelige 1828. (Jælandst og Danst). Kbh. 1828. 4to. (Nast's Literaturtbl. S. 80).

Den første November og den første August. To historisk-kalendariske Undersøgelser med et Tillæg om Høitidsbauner, Offerbaal, Nödild og Iddyrkelse. Kbh. 1829. (ogsaa i Tidskrift for Nordist Olddyndighed II. 113—348). En Afdeling deraf er oversat paa Hollandsk ved Hettema, under følgende Titel: *De erste November. En Geschied en tiidrekenkundig Onderzoek.* Leeuwarden 1835.

Minnisjöd um Jón Milton ok Jón Þorláksson til Herra Jóns Heath M. A. frá Íslendingum. *The Memory of John Milton and John Thorlakson, to John Heath, M. A. in the name of Iceland.* (Et Digt paa Jælandst og Engelsk). Kbh. 1829. (Nast's Literaturtbl. S. 208; Kbhpost. 1829, S. 214).

Documenterede Dplysninger i Anledning af en antikritisk Erklæring fra Redactionen af Maanedsskriftet for Litteratur i dette Tidskrifts 3die Aarg. 2det Hefte mod den hidtilværende Bestyrelse af det Kongelige nordiske Oldskrifts Selskab ved J. N. Abrahamson og Finn Magnussen. Kbh. 1831. (M. f. L. V. 286—92; jvfr. „Dplysninger i Anledning af en Artikel i „Dagen“ 1831 No. 96, imod Maanedsskr. f. Litteratur 1831“, S. 6—7).

Fæin minningarord eptir sáluga Agent G. B. Scheving. Kpmh. 1838.

Grönlands historiske Mindesmærker, udgivne af det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab. I. Bd.—III. Bds 1ste Afdeling. (Bearbejdede af Finn Magnussen og C. C. Rafn). Kbh. 1838—42. (L. f. L. v. R. III. 392—105, anm. af J. H. Bredstorf).

J Minerva og Danst Minerva (Thules Klage, 1802. IV. 327; Bidrag til nøjere Kundskab om attende Olds forstjente Jælandere, 1803. II. 294—334. [L. f. L. 1807, S. 548—50]; Nordmændenes Udvandring, 1816 Novbr., S. 456—62; Indledning til Forelæsninger over den ældre Edda, 2det Curfus, begyndt i Efteraaret 1816, i Aarg. 1817, Febr. S. 53—74 [særskilt aftr. Kbh. 1817, jvfr. L. f. L. 1819, S. 60—61]; Sang ved Abrah. Kalls Jubilæum, 1817 Juni, S. 85—86; Historisk-antiquariske Bemærkninger om de hedenske Nordboers Kultur og Karakter, 1818 Juli, S. 66—86, Septbr. S. 217—32; ogsaa særskilt aftr. 2 Hefter, Kbh. 1818. [jvfr. G. L. Vadens Gjenmæle, sftd. 1818 Aug. S. 158—73, tillige særskilt aftr. 1818].

J Skandinavisk Museum (Det Jælandske Landlevnet (Búnadarbálkr), et Lærebog i 3 Sange ved Eggert Dlassen. Frit oversat, 1803. I. 171—210 [særsk. aftr. Kbh. 1803]; — i Skandinav. Litteraturselsk. Skrifter (Forsøg til Forklaring over nogle Steder af Ossian, meest vedkommende Skandinaviens Hedenold, 1813 S. 143—386 [særsk. aftr. Kbh. 1814; r. i L. f. L. 1814, Nr. 42, 43; jvfr. G. L. Vadens histor. Bibl. S. 258—59]; Om Picterne og deres Navns Oprindelse, 1816—17 eller 12. og 13. Aarg. S. 1—93 [særsk. aftr. Kbh. 1817; overs. paa Engelsk ved Rob. Jamieson og indf. i Edinburgh Magazine & Literary Miscellan. 1818 September]; Sneglu-Salle's Reiser og Handelser i det 11te Aarhundrede, oversatte efter islandske Haandskrifter, Bd. XVII. S. 31—71 [særsk. aftr. Kbh. 1820]; Udfigt over Snorre Sturlesons Liv og Levnet, Bd. XIX. S. 223—74 [særsk. aftr. Kbh. 1823; overs. paa Tydsk ved Mohnke, som et Bidrag til hans tydske Oversættelse af Heimskringla, 1ste Bd., Stralsund 1837].

J Rafns Nyt Bibliothek for Physik (Svar paa Lieutenant v. Dølsens Underretning om Bygningsmaaden i Jæland, Bd. VIII. 1805, S. 404—8).

3 Historisk-Statistiske Samlinger, udg. af Selskabet for Norges Vel, trykte i Christiania 1811 (Poëtisk Oversættelse af 3 forskjellige Stykker i det gamle Norske Kongespeil (Konungs skuggsjá).

3 „Athene“ (Om Holbergs haarde Dom over Nordens Oldsager og gamle Histories Studium, I. 187—98; Dvad i Anledn. af Kongens og Dronningens Kreningsdag 1815, V. 191—92; Indledning til Forelæsninger over den ældre Edda's mytiske og ethiske Digte, VI. 101—40 [først. aftr. Kbh. 1816; anm. i L. T. 1819, S. 45—46]; Digter-Drikken, en oldnordisk Mythe, med Forklaring, VI. 242—60 [først. aftr. Kbh. 1816; anm. af Baggesen i „Danfana“ 1816, S. 285]; Høsten den Godes (Norges Konges) Mindesfang af Gyvind Skaldespilber, overfat efter Originalens egne Udtryk og Versemaal, VIII. 310—20 [først. aftr. Kbh. 1817].

3 „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn“ (Bl. A.: Om Islandernes Indflydelse paa Dansk Orthographic, 1817 Nr. 1; Er Zetlig kun en Versemager? sftd. Nr. 58; Noget om Gammel-Grønland, sftd. Nr. 74. 75. (blev udtogsvis overfat paa Tydsk, med nogen Forandring, i polit. Journal Octbr. 1817, jvfr. Forf's Bemærkning i Skilderiet 1817, Nr. 95), samt andre lignende smaa Opsatser; Brudstykke af et islandsk Brev fra R. Rask til ham, meddeelt i dansk Oversættelse, 1820 Nr. 5).

3 Antiquariske Annaler (Ny Forklaring over den Snoldeløvske Runesteen, III. 204—7; Forsøg til en Forklaring over Rune-Indskrifter paa en i England i Aaret 1818 funden Gulbring, overf. af Forfatteren, med Tillæg, sftd. S. 339—51, m. R. [see ovenf.]; Uddrag af Reise-Optegnelser til Jellinge i Sommeren 1820, IV. 66—85; Beretning om de senere Undersøgelses og Foretagenders Gang og Udfald med Monumenterne i Jellinge, ved Magnusen og E. J. Thomsen, sftd. S. 85—100; Underretninger om Jellinges berømte Runestene, og flere i Omegnen, som synes at vedkomme Droming Thyres Gravmæle, sftd. S. 100—23 [jvfr. sftd. S. 267—69]; Antiquariske Bemærkninger, angaaende nogle af de i Thyres Høi fundne Indretninger og Oldsager, ved Magnusen og E. J. Thomsen, sftd. S. 123—39, m. Kb. [ogsaa særskilt aftr. Kbh. 1823]; Efterretninger om nogle ved Sanderumgaard i Narene 1821 og 1823 fundne Oldsager fra den hebenste Tid, sftd. S. 152—57; Efterretninger om en i Grønland funden Runesteen, med dens Forklaring, forfattet af R. R. Rask, og nogle hertil hørende Oplysninger, sftd. S. 309—42 [Tillæg dertil, sftd. S. 367—77, af P. Kragh]; Efterretninger om nogle paa Island endnu tilværende Runestene og andre Mindesmærker, sftd. S. 343—66 [først af Forf. opsatte paa Tydsk som et Anhang til R. Nyerups „Verzeichniß der in Dänemark noch vorhandenen Runensteine, Kopenh. 1824“; nu med adskillige Tilføjninger og nærmere Oplysninger]; Fortegnelse over de Oldsager, som fra 1. Juli 1823 til 31. August 1827 ved Gave eller Kjøb ere komne til det antiquariske Museum, af J. Magnusen og E. J. Thomsen, sftd. S. 400—613).

3 Nyerups Magazin for Rejselagttagelser (Dansk Oversættelse af et islandsk Brev fra R. Rask til ham, af 19de October 1819, i I. 432—34; Optegnelser paa en (antiquarisk) Reise fra Kjøbenhavn, over Sanderumgaard, til Jellinge, samt gennem adskillige Egne af Sjælland, Fyen og Jylland, i Sommeren 1820, i III. 1—64, 113—78 [først. aftr. Kbh. 1821; jvfr. L. T. 1822, S. 776—79 og 785—89; Antiquar. Annal. IV. 66—85; Kbhøns Skilderi 1825, Nr. 51].

3 Fost's „Chronos“ (Hæceproces [i Jylland 1683], 1822, S. 2, S. 107—17).

3 Wolff's Journal for Politik, Natur- og Mennekkeskundskab (Oplysninger om Dithmar Bieffens foregivne, men fuldkommen opdigtede Reise-Beretninger om Island og Grønland, 1825, I. 173—81; jvfr. sftd. S. 181—86).

3 Tidsskrift for Nordisk Oldkyndighed (Sneglu-Halle's Reiser og Handelser i det 11te Aarhundrede, oversatte efter islandske Haandskrifter, II. 29—53 [særsk. afr. Kbh. 1826]; Om de oldnordiske Silbers Oprindelse og Omdannelse m. m. Et Brudstykke af Forelæsninger over Ynglinga Saga (til dens 5te Kapitel), sftd. S. 100—12 [særskilt afr. Kbh. 1829; overs. paa Tydsk af Gottl. Mohrste, i Chr. Fr. Ullgen's Zeitschr. für die historische Theologie Bd. II. St. 1. 1832, S. 26—40, jvfr. Ergzbl. z. Allg. S. 3. 1836, S. 771]; Den første November og den første August, sftd. S. 113—348; særsk. afr. Kbh. 1829, see ovenfor).

3 „Dagen“ 1829 (Et Bidrag om Island, Nr. 2).

3 „The foreign Quarterly Review“ (Literature and Literary Societies of Iceland [efter Forf.'s Manuscr. overs. af Dr. Bowring], No. XVII. 1832, January).

3 Nordisk Tidsskrift for Oldkyndighed (Forklaringer over adskillige Rune-Indskrifter, samt andre fra Middelalderen, i det sydlige Norge, I. 406—14; Om de Engelses Handel og Færd paa Island i det 15de Aarhundrede, især med Hensyn til Columbus's formeenlige Reise dertil i Aaret 1477, og hans Beretninger desangaaende, II. 112—69 [anm. i det i London udkommende Tidsskrift Athenæum]; Foreløbig Underretning om Runamo-Indskriften, sftd. S. 276—305; Om Opdagelsen og Undersøgelsen af Anders Sunefens Gravsted i Lunds Domkirke, sftd. S. 304—9; Om indenlandske Helgenes Skrinlæggelse og Dyrkelse i Middelalderen blandt Nordboerne, III. 351—64. (Anledningen hertil var en ham af S. M., vor nuværende Konge, som daværende Gouverneur for Sjæns Stift, paalagt Reise til Odense, ved den høitidelige Lejlighed 1833, at Kong Knud den Helliges og hans Broder Benedict's Levnninger, som vare bleve indmurede i St. Knuds Kirke, atter bleve undersøgte og bifatte).

3 „Danst Ugeskrift“, redig. af J. F. Schouw, (Den ældste nu bekendte, først nylig dechiffrede Danst Indskrift, Bd. V. 1834, Nr. 119 og 120, S. 157—80; overs. i Fald's N. Staatsb. Magaz. III. 242—71).

3 Fald's Neues Staatsbürgerliches Magazin (Erklärung d. Runensteins in der Baumschule des Staatsraths Joכים bei Schleswig, Bd. III. 1835, S. 818—821).

3 „Historisch-antiquarische Mittheilungen, herausgegeben von der Königl. Gesellschaft für nordische Alterthümer, Copenhagen 1835“ (Die Runamo-Indskrift).

3 „Annaler for Nordisk Oldkyndighed“ (Drebeen, forud brugte til Støtter i Holland og Norden, 1836—37, S. 173—75; Om Døllstenen i Ruthwell og om de angelsaksiske Runer, sftd. S. 243—337. [overs. paa Engelsk af John M'Caul, Esqu. Mag. Art., i Rapport, addressed by the Royal Society of northern Antiquaries to its British and American members. Copenh. 1836, p. 81—188]; Om en Steenring med Runeindskrift fra den hedenske Tid, funden i Skaane (i Professor Nilssons store Samling af Oldsager i Lund), 1838—39, S. 118—38; Om Nordboernes ældste Gudsdyrkelsessteder, kaldede Ve eller Vi, samt denne Benævnelses Oprindelse og Afledninger, sftd. S. 177—219; Kortfattet Udsigt over Astrologiens Opkomst, Udbannelse og Udbredelse til Norden, 1840—41, S. 258—355; En Styhus eller Yegepind af Bronze, funden paa Island, 1842—43, S. 173; Yderligere Bemærkninger om den paa Island fundne Styhus, S. 360). — 3 det kgl. nordiske Oldskriftselskabs antiquariske Tidsskrift 1844 (Underretning om tvende fra Island hidkomne udskarne Stole m. m., nu tilhørende Museet for nordiske Oldsager i Kjøbenhavn, m. K.).

3 „*Mémoires de la Société Royale des Antiquaires du Nord 1836—1839*“ (On the ancient Scandinavians Division of the Times of the Day, with special reference to Rafns Antiquitates Americanæ p. 32—33. Translated by John M'Cauley, Esqu. A. M. Oxford; p. 165—92. Paa Hollandsk oversat ved J. S. Behrens i Tidsskriftet „*De vrije Fries*“, Leeuwarden 1840).

3 det Kongel. Danske Videnskabernes Selskabs historiske og philosophiske Afhandlinger 6te Deel, Kbh. 1841, 4to, m. Kbh. (Kortfattet Udsigt over Rune-Litteraturens nærværende Standpunkt (ved Udgangen af Aaret 1838) især med Hensyn til de den vedkommende nyeste Opdagelser, S. 1—26; Forføj til Runamo-Indskriftens palæographiske Udvikling og Forklaring med tilsoiede historiske Undersøgelser om dens Ophavsmænd og Anledning til dens kunstige Charakterers Indbyggelse m. m, forbunden med en Udvikling af de ældste skandinaviske Runers Hovedarter, især de saakaldte Bunderuner og en almindelig Udsigt over Runernes gamle Brug blandt flere europæiske Folk, S. 45—386; (i Comiteebereiningen om Undersøgelsen af Runamo eller det haraldinske Monument i Sicking, affattet ved C. Molbech, [sft. S. 27—43] havde Magnusen, som een af Comiteens Medlemmer, ligeledes nogen Andeel); Undersøgelser om de med saakaldte fremmede, især tydskegalske Runer betegnede, og flere særegne palæographiske Mindesmærker, mest i de nordiske Niger, — af hvilke adskillige hidindtil have været ubekjendte, men andre ere nylig opbagede, m. m. S. 387—742. — Af samtlige disse Stykker tilsammen haves og endel særskilte Exemplarer under Titel: *Runamo og Runerne*. Med 14 Kohberplader. Kbh. 1841. 4to. („Dagen“ 1841, Nr. 248. 251; Lindbergs „Dannebrog“ 1841, Nr. 31, med en stannographeret Plade; jvfr.: Ueber das Werk des königl. Dänischen Etatsraths und Professors Finn Magnusen „Runamo og Runerne“ betitelt: Bericht an die Kaiserliche Akademie der Wissenschaften auf Verlangen Sr. Excell. des Herrn. Ministers der Volksaufklärung wirkl. Geheimer. Sergei v. Uwarow, von A. J. Sjögren. Petersburg und Leipzig 1842, 148 S. 8, m. 1 Kupstaf.; Neue Jen. allg. L. Z. 1843, Nr. 199, anm. af A. L. J. Michelsen; „De vrije Fries“ 3. D. 1843, S. 67-102, af v. Settema). — J. H. E. Prsteds Oversigt over det Kongl. Vidensk. Selskabs Forhandlinger og dets Medlemmers Arbejder i Aaret 1844 Nr. 5 og 6 for Mai og Juni findes, S. 81—89, et Udtog af Magnusens Afhandling: om de gamle Scandinavers Inddeling af Dagens Tider og forskjellige Spor deraf hos deres Efterkommere og flere beslagtebe Folk. (Selve Afhandlingen udkommer i Selskabets historiske og philosophiske Skrifters 7de Deel, med en tilhørende lithographeret Table).

3 den 6te Tome af (eller Apparaten til) *Noreys Konunga Sögur*, udgivne af P. Thorlacius og E. C. Werlauff (Havniæ 1826, Folio), reviderede og fortsatte han John Naisens philologiske Fortolning af de i hele Værket forekommende Vers, p. 1—214. (jvfr. L. L. 1829, S. 115—16).

Han medbeedte, som Anhang til *Laxdæla-Saga*, udg. af den Arnamagnæanske Commission (Hauniæ 1826, 4to): *Disquisitio de imaginibus in æde Olavi Pavonis Hiardarholti (seculo Xmo extracta) scenas aut actiones mythologicae repræsentantibus, in Laxdæla memoratis (cap. 29. pag. 112—114)*; ogsaa særskilt aftrykt. Hauniæ 1826. 4to. (jvfr. L. L. 1829, S. 350—51; Göt. A. 1830, St. 63, anm. af Jac. Gr. (Grimm).

3 den Arnamagnæanske Commissions Udgave af den islandske Lov *Grágás* (Hauniæ 1829, 4to): *Sententia de origine appellationis Grágás, codici cum vetusto Norvegico, tum Islandico, indita*.

3 Apparaten til *Kormakssaga*, udgivet af den Arnamagnæanske Commission

(Hauniae 1832, 8vo): *Fragmenta carminum Kormaki Oegmundi filii, gentilis Islandi, sec. 10mo florentis, translata, cum notis &c.*

For det Kongelige Nordiske Oldskriftselskab deltog han, med C. C. Rafn i Collationeringen og Udgivelsen af *Fornmanna-Sögur* (Originalen til Sveinb. Egilssons latinske Oversættelse i Scripta hist. Isl.) 8de, 9de og 10de Deel (1834—35), til hvilke han har skrevet Fortalerne; ligesom ogsaa i Udgivelsen af 12te Deel (1837). — Danske Oversættelser af de Digte, som forekomme i de af det Kongelige Nordiske Oldskriftselskab udgivne „Oldnordiske Sagaer“, 6te, 7de, 8de, 9de og 10de Deel (1831—36).

Latinsk Oversættelse af nogle gamle islandske Stykker i C. C. Rafns (af det Kongl. Nord. Oldskr. Selsk. udgivne) *Antiquitates Americanæ*, tilligemed nogle originale Bemærkninger over forskellige af Americas Oldtidsminder (1837). Paa det dermed (og senere med flere Bærter) følgende Kort over Island angav han dets gamle Inddeling i Thinglaug i Republikens Tid (m. m.).

Fortalen til det Nord. Oldskr. Selskabs ny Udgave af *Íslendinga-Sögur*, 1ste Bind. (Kbh. 1843, 8vo).

For det Islandske literære Selskab har han udgivet (foruden de allerede anførte „Sagnablöd“):

Livsmæli Stepháns Olafssonar. Kpmhfn. 1824. (med en Fortale og Digterens Levnetsbeskrivelse af Magnusen); — *Jón Espólins Íslands Árbækur*, 1.—6. Deild, ibid. 1821—27, 4to; — *Skirnir*, ný útdindi hins íslenzka bókmentafélags 1sti Árg. ibid. 1827. — Selskabets Aarsberetninger m. m. i samme Tidsskrifts XIV.—XVIII. Árg. ibid. 1810—41. 8vo.

J. E. Klüwers „Norffe Mindesmærker“ (Christiania 1823, 4to) meddelte han Forklaringer over adskillige Rune-Indskrifter, samt andre fra Middelaalderen, i det nordlige Norge.

J. N. Myerups „Berzeichniß der in Dänemark 1824 noch vorhandenen Runensteine“ (Kopenh. 1824) leverede han Efterretninger om nogle endnu paa Island værende Runestene og andre gamle Mindesmærker. (Med adskillige Tilføjninger og nærmere Oplysninger, indførte paa Dansk i Antiqv. Annal. IV. 313—66).

J. J. E. W. Wendt's „Nogle Efterretninger om Børnekopper, Kopper, og de formilde Børnekopper“ (Kbh. 1821) meddelte han historiske Efterretninger om Børnekoppernes Udbredelse i Island.

Rings Drapa, 21. Sang, oversat og indlemmet i J. P. Millers Oversættelse af Leqnæs Frithiofs Saga. (Kbh. 1826).

Til F. Th. Kløse's „Íslandske Prospecter“, lithographeede, 1ste Hefte (Kbh. 1835, Imper. Fol.) skrev han historisk-geographiske Oplysninger (ogsaa paa Tydsk 1835).

Adskillige archæologiske Ofsatser, Efterretninger og Oplysninger i forskellige danske Tidsskrifter; ligeledes adskillige Forklaringer og Noticer om britiske og danske Runeindskrifter, i forskellige af begge Rigers Tidsskrifter.

En Mængde mindre Digte, saavel originale (paa Dansk, Islandsk og Tydsk), som oversatte fra Islandsk, Svensk, Tydsk og Engelsk; ogsaa andre fra Dansk paa Islandsk o. s. v., deels særskilt trykte, deels indførte i forskellige Skrifter, Tidssblade og Poesiamlinger; saasom: Noahs Skaal, ved F. M. Christiansand 1799,

8vo (hans første trykte Arbejde); — Krigsfang for Kronprindsens Livkorps. Kbh. 1801; — Slaget paa Skjærtorsdag 1801, ved Frederik Brun, oversat af det Tydske, *ibid.*; — Sange (paa Dansk og Islandsk) paa Kongens Fødselsdag, høitideligholdt i Rejstvæb 1812. (trykte paa Leiraagarde); — Noeskiibe. Et Par Erindringsblade fra 1819 og 1835—36. Manuscript for Benner; ikke i Boghandelen [optr. i Døst's „Materialier“, S. 941—44]; — Sang ved Thorvaldsens Besøg i Noeskiibe den 4. Oct. 1838; — i Gräter's *Þunna und Hermode* (Islandsk Doversættelse af W. F. J. Abrahamsons 2de i Anledning af Krigen med Engelland 1801 forfattede Krigsfange, 1812 Nr. 46—47); — i „Nyeste Skilderic af Kjøbenhavn“ (Sang paa Kongens Fødselsdag, 1813 Nr. 30; Ved Skule Thorlacius's Død, 1815, Nr. 28; Ved Frederik Vilts Hjemkomst, *ibid.* Nr. 45; Dana til Nora, 1817 Nr. 10; Noeskiibe, 1819 Nr. 35 [fortsat samt særskilt udgivet 1836, see ovenfor]; J. Espókins Friggas Spaadom, oversat, *ibid.* Nr. 57; Velkomst til Kongehuset, 1825 Nr. 59; Thules Grus an den Freyherrn Friedrich de la Motte Fouqué (fra det Islandske literære Selskab), 1826 Nr. 86 [særskilt aftr. Copenh. 1826, jvfr. „Hermod“ S. 126]; An Gräter, 1828 S. 16, o. fl., tildeels undertegnede 6. 12); — i *Hooker's Tour in Iceland*, udkommen i London 1811 og 1813 (Þakkaljód til Kapteins Alexander Jones, med latinisk Doversættelse. [Brudstykker deraf findes og i Madenzie's *Travels in Iceland*]; — i *Penderson's Iceland* 2. Deel, London 1818, siden ogsaa trykt i *Catcutta i Hindien* (latinisk Doversættelse af Jón Þorlákssons Takkebidt paa Islands Begne til det Engelske Biskopselskab); — i Bahrdts Pragtværk „*Monumentum pacis*“, Wratislavie 1816 og flere Gange oplagt i Jolio (Et Islandsk og et Dansk Digt i Anledning af den almindelige Fred i Europa [jvfr. Kbhvns Skilderi 1816, Nr. 88, 89, 100]; — i „Dansk Minerva“ 1817 (Jun. S. 85—86); „Tilffueren“ 1818; Høst's „Morgenblad“ 1819; S. Herg's „Studenterviser“ (Nogle islandske m. fl. Sange); i „Hesperus“ (II. 74—75); Liunges „Dana“ 1820, Sammes „Juletræet“ 1821, og Samlinger af Selskabsfange; i „Harpen“ (tildeels under Mærke 6. 12); „Læsning i blandede Æmner“ (IV. 327—30); i Sange i Anledn. af Regentsens 2den Jubelfest (S. 20—21); i „Hermod“ (Et Digt i Anledn. af det Nordiske Oldskrift-Selskabs Stiftelse 1825); i Kjøbenhavns Morgenblad 1825, S. 215; i „Dagen“ (1826, Nr. 179; Gravminder over: Joh. v. Bülow, 1828 Nr. 23; Grim Thorfeldin og Børge Thorlacius, 1829; Rasmus Rask, 1832; Justitsraad J. F. Jacobsen, 1836, o. fl.); i Skandinavisk Nytaarsgave 1828; i „Kjøbenhavnsposten“ (Nordens Gunders Raadsforsamling, 1829, Nr. 117); i „*Ármann á Alþingi*, Þalji Árgangur 1831 (Tre Digte; jvfr. L. T. 1832, S. 163); i „Søndagen“, Tillægsbl. til „Dagen“, 1838 Nr. 4; i „Berlingfke Tidende“ (f. Ex. 1838, Nr. 258; 1844, Nr. 84); i den Berl. Tid. „Søndagsblad“ (Sølandernes Mindebad over Kong Frederik den 6te, paa Islandsk, 1840 Nr. 4). — En Tale i det Nordiske Oldskriftselskab den 6te October 1838, hvorved han overrakte til Thorvaldsen et Exemplar af Rasks *Antiquitates Americanae*, er aftr. i Døst's „Materialier“ Nr. 149, og oversat paa Engelsk og Spansk i forskjellige vestindiske og americaniske Tidssblade.

Forskjellige Recensioner over Bærker, vedkommende Nordens gamle Sprog, Literatur, Historie og Lovgivning, saasom: i Dansk Literatur-Tidende (Over Magnus Stephensens Doctordisputats om de Islandske Love, 1820 Nr. 15. 16; Rask's Ungelskiske Sproglaere, 1822, Nr. 30. 31. 32; G. Th. Legis: Edda, 1830 Nr. 11. 12; J. L. Studach's: Sámunds Edda, *ibid.* Nr. 12; N. M. Petersens Nordiske Sprogs Historie, 1830 Nr. 43—45, 1831 Nr. 36—41); — i Liunges Literatur-

Kunst- og Theaterblad (Over C. C. Rafns Nordiske Kæmpehistorier, 1821 Nr. 1. 2. 3. 4.); — i Maanedsskrift for Litteratur (Over Jón Þorlákssons Jælandske Oversættelse af Miltons tabte Paradis, I. 532—43).

Jælandske Oversættelse af de for Jæland udgivne offentlige Anordninger fra 1830 til 1844, saavel som Jælandske Oversættelse af Almanakken for 1837 til 1845 [beregnet til Rejsjaviske Polhøjde ved Prof. Oluffen], forøget med locale Tillæg, især af Landets særegne, ældgamle Tidregning. — Af "Eddalæren" o. s. v. (anført S. 207) har H. C. Prsted meddeelt et Udto g i hans Oversigt over Vidensk. Selsk. Forhandlinger. m. m. 1817-1818, hvilket findes oversat paa Tydsk i v. Vertuch's Neue allg. geogr. Ephemerid. VI. B. 4. St. 1820. — (Revidert).

Magnússon (Markús), f. d. 2den April 1748. Hans Fader Magnús Teitsson var Præst til Vatnsfjörð samt Provst i den nordre Deel af Jseffjörðs Sysfel i Jælands Vester-Amt († 1779); Moderen Jngebjörg, Datter af Markús Bergsson, Sysfelmand i Jseffjörðs Sysfel. Sønnen kom 1766 i Skalholt Skole, og blev derfra dimitteret efter 4 Aars Forløb; nedrejste til Kjøbenhavn 1771, deponerede ved Universitetet, og underkastede sig i Juni 1779 den theologiske Embedsexamen (n. c.); vendte i sidstnævnte Aar tilbage til Jæland; blev strax Capellan, og i det følgende Aar Sognepræst til Garde paa Ålstanes; 1782 Provst i Guldbringe og Riðse Provsti (Kjalarnes Þing); fungerede efter Biskop Hannes Finnsøns Død (§ 1796) i eet Aar, 1796—1797, ved Skalholt=Stift; nedlagde Provste-Embedet 1821. † 21de August 1825. — * 1787 Þurib Asmundsdóttir († 1817), Enke efter Jón Eggertsson, Sysfelmand i Borgarfjörðs=Sysfel under Jælands Sønder=Amt.

Passu-Hugvekiur til Qvöldlestra, frá byrjun Lángaföstu til Páska, fritt útlagðar eptir C. C. Stúrm. I.—II. Bdi. Leirárgörðum við Leirá 1798; 1802. I. B. Videyar Klaustri 1821. (jvfr. Zrið og Hebe 1799, III. 98—99).

Likræða yfir Arngrím Prest Jónsson. Beitistadir 1816.

Andlegar Hugvekiur til Qvöldlestra, frá Páskum til Hvítasunnu, eptir C. C. Stúrm. Beitist. 1817.

Mahler (Matthæus Theodor Arboe) deponerede 1832 fra Rønne Skole; studerede Theologi.

Udvalgte Fortællinger af J. P. Hebel. Anden Samling, frit oversat. Udgivet af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. Kbh. 1839. (jvfr. Fædrel., ved David, Bd. V. 1839, S. 1087—88).

Almindeligt Skov- og Dyrehavsblad, redigeret, udgivet og forlagt af Arboe Mahler, „studiosus rerum novarum“. Nr. 1.—9. Kbh. 1842. (Nye Intelligensbl. 1842, Juni, Nr. 13).

Redacteur af Bornholms Avertissements Tidende 1843, Nr. 35—69, 2den Mai til 29de August. Rønne, 4to.

Bidrag i Danst Folketidning (Overtro og Blod, IV. Nr. 49, S. 202—4).

le Maire (Christian Ludvig), f. d. 7de Novbr. 1787 i Kjøbenhavn, af Forældrene Uhrmagermester J. P. le Maire og Ane Mar-

grethe, f. Ruhr († $\frac{3}{4}$ 1820). Blev 1813 Krigscancelli-Secretair. — * $\frac{3}{9}$ 1831 S. M. Rosenstand.

Verzeichniß der Gemälde der königl. Bildergallerie in Kopenhagen. Købh. 1834. 2te vermehrte Aufl. ibid. 1838. 3te vermehrte Aufl. ibid. 1839. Paa Danst. Kbh. 1836. 2det Dpl. ibid. 1839. 3die Dpl. ibid. 1840. 4de Dpl. ibid. 1842. 5te Dpl. ibid. 1844. — (Revidert).

Malling (Ove), f. d. 10de December 1746 *) paa Taarupgaard i Viborg Amt. Hans Fader, Peder Malling, som fra 1749 til 1766 ejede Hovedgaarden Alstrup i Salling, blev siden Borgemester i Viborg; hans Moder var Charlotte Hylleborg Storm, en Datter af Provst Rasmus Storm i Mørke i Aarhus Stift. Underviist i Hjemmet af Privatlærere, besøgte han i et Par Aar den latinske Skole i Viborg; men nød derefter atter Underviisning hjemme, og blev 1763 dimitteret til Universitetet med Testimonium af Rector P. Arff i Viborg; underkastede sig i Septbr. 1766 den theologiske Embedsexamen (n. c.); lagde sig efter Historien, i Særdeleshed Fædrelandets, og de skønne Videnskaber; blev Hovmester for Kammerherre Holger Sehesteds Søner, rejste med disse til Kjøbenhavn, herte med dem juridiske Forelæsninger og nød med dem Eward Colbjørnsens private Vejledning. Udnævntes d. 27de Januar 1777 til Kammersecretair i det vestindisk-guineiske Rente- og General-Toldkammer; 1779 til Kammerraad; 1781 til Committet, og f. A. til Justitsraad; valgtes 1783 til Præsident i Landhuusholdningselskabet (aarlig gjenvalgt indtil 1802); blev 1787 Medlem af den under 2den Maj f. A. nedsatte og til 1815 vedblivende Commission for adskillige Finansterne betræffende Gjenstande; 1791 Directeur ved den danske og norske Species Bank (indtil 1804); 1797 Etatsraad; f. A. fjerde, 1795 tredje, 1801 anden, og 1804 første Deputeret i det nævnte Collegium; 1799 første Medlem af Fattigvæsenets Direction i Kjøbenhavn (indtil 1815); 1804 Conferenceraad; 1805 andet Medlem af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler; d. 17de Januar 1806 Medlem af det kongelige Danske Videnskabernes Selskab; 1808 Medlem af Commissionen for Udarbejdelsen af en ny Fundats og Reglement for Konstacademiet under H. M. vor nuværende Konges Forsæde; 1809 Commandeur af Danebroge; f. A. entlediget fra sit Embede som Deputeret i Generaltoldkammeret og derimod udnævnt til kongelig Historiograph (jvfr. L. E. 1809, Nr. 44); 1811 Storkors af Danebroge; 1812 Geheimconferenceraad (med Rang Nr. 13 i 1ste Klasse); 1813 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; d. 16de Decbr. f. A. Overdirecteur i Rigsbanken (indtil 1818). Fungerede efter Hertugen af

*) Andenstedes angives hans Fødselsaar: 1747 og 1745.

Augustenborgs Død i 1814 som første, og bestyrende Medlem i Universitets-Directionen, og blev udnævnt dertil d. 26de Febr. 1817; 1822 Formand for det kongl. danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog; d. 29de Novbr. 1823 Chef for det store kongelige Bibliothek; d. 8de Januar 1824 Geheime-Statsminister; d. 25de Maj 1826 Ridder af Elephanten. Han deeltog desuden, ifølge kongelig Befaling, som Medlem af mange andre vigtige Commissioner. † 17de November 1829. — I Anledning af hans 50aarige Embedsvirksomhed blev en Medaille, ved Medborgeres Subscription, præget til hans Ære af G. D. Loos i Berlin, efter Tegning af G. F. Hetsch, og ham overrakt d. 27de Januar 1827; ligesom der af Subscriptionens Overstub stiftedes et Legat: „*Legatum Mallingianum*“, for uformuende Studerende ved Kjøbenhavns Universitet, som ere dimitterede fra Viborgs lærde Skole (jvfr. „*Dagen*“ 1827, Nr. 24. 25; 1829, Nr. 100; L. T. 1827, S. 76—77; H. C. Schumachers Program i Anledning af denne Jubelfest, 1827; Selmers Akad. Tid. I. 329—30; II. 247—49; Collegial-Tid. 1829, S. 402—6). — * § 1781 Christiane Beck († $\frac{3}{4}$ 1834), Datter af Cancelliraad og forhenværende Plantageejer paa St. Croix, Jens Beck og Hustru Lovise Sophie f. Hagen (begge anf. i Nyerups Lit. Ver. S. 48. 49). — (Retnolog, ved P. E. Müller, i L. T. 1829, Nr. 49. 50; „*Skjold*, et Maanedsskrift for Danske“, 1ste Hefte, S. 31—50; „*Dagen*“ 1829, Nr. 276. 285; 1837, Nr. 32. 33. 34. 35 (af G. L. Baden), jvfr. sstd. Nr. 57; Rbhvns Skilderi 1829, Nr. 97; J. P. Mynsters Sørgetale over D. Malling, Rbh. 1829; N. Fogtmanns Mindeta'e paa Sors Academi, ibid 1830; J. W. Hornemanns Mindetale i det Kongl. Landhuusholdningsselskab, i Nye Landoecon. Tid. VII. 408—30, ogsaa særskilt, Rbh. 1830; P. E. Müller: Oratio funebris in memoriam Oveni Malling, Haun. 1830, 4to; L. Engelstoft's Indbydelseskrift til Universitetets Sørgefest til Minde om D. Malling (paa Latin og Dansk), ibid. eod. 4to; A. Dehlenschlägers Cantate ved Universitetets Sørgehøitid, ibid. eod. [ogsaa i Rahbets „*Tritogenia*“ VI. 204—7]; C. Molbechs Mindesord over D. Malling (og N. Nyerup) i det Kongl. Danske Selskab, i Nord. Tidsskr. III. 568—81, ogsaa særskilt aftr.; Høft's Erindr. S. 155—56; Möllers N. theol. Bibl. XVII. 333—35; L. T. 1830, S. 40—45; „*Dagen*“ 1829, Nr. 307; Rbhypost. 1829, S. 753. 770, samt Nr. 190. 191; Rbhvns Skilderi 1829, Nr. 94 [jvfr. S. 1479]. 95; Aarhus Stifts-Tidende 1829, Nr. 198. — Portrait, malet af Krægenstein = Stub, stukket af J. F. Clemens; stukket af G. L. Lahde (uddeelt blandt Benner). Hans Brystbillede, efter en af Billedhugger Christensen forfærdiget Medaillon, graveret af G. D. Loos i Berlin paa den til hans Ære prægede Medaille 1827. — Hans Büste af F. C. Krohn).

Vælsor i Hytten, eller Den uventede Dydagelse, et Syngeſpil i tvende Handlinger. Kbh. 1776; ogsaa indf. i Samlingen af Nye originale Skuespil 1ste Bind. *ibid.* eod. (Krit. Tilſt. 1776, S. 289; Krit. Journ. 1776, Nr. 20. 21; L. E. 1777, Nr. 4). — Store og gode Handlinger af Danſke, Noſke og Holſtenere. *ibid.* 1777. 2det Dplag. Sorø 1783. 3die Dpl. Kbh. 1794. 4de Dpl. *ibid.* 1804. 5te Dpl. *ibid.* 1810. 6te Dpl. ved M. S. Hohlenberg. *ibid.* 1834. (L. E. 1778, Nr. 1; Krit. Journ. 1778, Nr. 8. 9; Krit. Tilſt. 1778, Nr. 3; Ergzbl. z. Allg. S. 3. 1806, S. 565; Neue theol. Annal. 1810, Jul. Aug.). Overfat paa Tydſk af W. S. J. Abrahamſon. I.—II. Theil. Kopenh. u. Leipz. 1779. (Allg. D. Bibl. Bd. L. S. 243); en anden tydſk Overſættelse udkom ſamme Aar i Glensburg u. Leipz. (Göt. N. 1781, Zug. S. 88; Krit. Journ. 1779, Nr. 48). Paa Franſk overf. af J. M. Mourier. Copenhague 1794, avec 6 estampes. (Tids 1794, I. 92). Paa Engeliſk af A. A. Feldborg. London 1807, 4to med 1 Portr.; *ibid.* 1822, gr. 8vo. (Monthly Review 1807, p. 421—23). — Extract af dette Værk findes i Beſſiſſig's Beytrag zu einem Exempelbuch; aus dem Dänifchen. Strasburg, 1781. (L. E. 1782, Nr. 27; Göt. N. 1781, S. 1072); og et Udvalg i D. L. Lübker's Neues dänifches Lesebuch, mit einem Wortregifter verſehen. Schleswig 1825. — Tale, holdet i et høitideligt Samfunds Møde. Kbh. 1785. (Af denne, ſom Manuscript for Vedkommende, trykte Tale er et Fragment, betitlet „Sand Retſkaffenhed, og intet uden den giver Mennesket ſin Hæder“, først aftrykt, uden Mallings Navn, i „Den Danſke Tilſtuer“ 1800, Nr. 102. 103, ſiden i „Eritogenia“ VI. 1829, S. 145—58). — Tale til Erindring om Landhuusholdnings-Selskabet's afdøde Præſident J. M. Weuſf. *ibid.* 1787. Paa Tydſk overf. af J. Eckard. *ibid.* eod. (L. E. 1787, S. 293). — Tale til Erindring om Landhuusholdnings-Selskabet's Præſident S. Werner. *ibid.* 1788. (Krit. og Antikr. S. II. Nr. 33, S. 513—19). — Beretning om Et. Hans Hoſpitals og Claudi Roſſets Stiftelses Forflytning til Vidſtrupgaard. Diſſe Stiftellers Belyndere og Belgiorere iſær tilegnet, af Hoſpitalets ſpecielle Direction, Malling, Pentoppidan, Jeſſen. Kbh. 1808. 46 S. 8. (Er forfattet af Malling, og anm., med nogle ſaa Bemærkninger, i „Penia“ 1808, Nr. 16. 17, S. 243—255 og 260—70).

Tale ved Sorø-Academies Indvielses-Feſt den 21de Mai 1827. Kbh. 1827. 4to. (Seebode's N. Archiv für Philologie u. Pädagogik 1829, Nr. 11).

Cantate ved vor Frue Kirkes Indvielse d. 7de Juni 1829. Kbh. (ogsaa i Skriften „Vor Frue Kirkes Indvielse d. 7de Juni 1829“, S. 3—8).

Bidrag: i „Den Viborger Samler“ (Lyfaliſhed, et Digt, i 1ste Aarg. Nr. 7); — i Forſøg i de ſkjønne og nyttige Videnskaber (Poetier, nemlig: Ode til Alvidenheden, Ode til Arveprindsen paa hans Fødselsdag, og en Jordanſkning af Thomas's Ode sur les devoirs de la société, i XI. Stykke, Kbh. 1774; r. af J. Baden i Krit. Journ. 1775, Nr. 23, jvfr. Rahbets og Nyerups Bidr. t. en Udf. ov. danſk Digtkunſt under Kong Chriſtian d. 7de, I. S. 358—61); — i „Minerva“ (Tale i Landhuusholdnings-Selskabet, 1787, II. 41—57; Tale ſammefæds i Anledning af Kronprindsens Formæling, 1790, IV. 1—23 [ogsaa ſærſkilt aftr. og r. i Krit. og Antikr. 1791, Nr. 14]; Tale ſammefæds, indeholdende Forſvar for almeen Dølpøsning, 1795, II. 351—67. (Om diſſe Taler jvfr. „Tilſtueren“ 1817, S. 466—68); Tale da Grundſtønen blev lagt til Bondefrihedsmonumentet, 1792, III. 137 [ogsaa i „Tilſtueren“ 1792, Nr. 59]; Sange i Gjentofte Kirke over Grev Bernſtorff, 1797, III. 84; Sang ved den for Fattigvæſenet givne Concert, 1801, IV. 94); — i Skandinaviſk Muſeum (Om det nordamerikanſke Criminalſyſtem i Sammenligning

med det brittiske, i Aarg. 1803, II. 2det Hefte, S. 12—34; jvfr. L. E. 1807, S. 217—19); — i „Sange (Kjeden de tre Bise af Østerland“) trykte i Kbhvn 1809 (10 Sange); — i Collins „For Historie og Statistik, især Jædelandets“ (Om Sorøe Academie, I. D. S. 1—36); — i Nye Danske Magazin (Trende Breve fra Corffs Ulfeld, meddeelte, i IV. 72—78; Adskillige Actstykker til Dphsning om Sorøe Academies Tilstand og Skjæbne efter Krigen i 1658—60, sld. S. 216—48. — De anonyme Indledninger eller Forerindringer til Stykkerne i 4de Bind ere, i Selskabets Navn, i Almindelighed forfattede af Malling som dets Forstander); — i „Tilskueren“ (Christian Colbjørnsens Minde, 1815 S. 72); — i „Danst Minerva“ (J. Ph. Rosenstand-Goiste, Bd. I. 1815, August, S. 189); — i „Eritogenia“ (Mallingiana: Belville; Bestandighed; Tausched [3 aldrig offentlig trykte Sange]; Mandighed [aftrykt efter Originaludgaven 1820], Bd. VI. 1829, S. 199—204).

Af Mallings og Fr. Thaarups „Statistisk Aarbog“ vare to Hefter 1791—95 trykte i Qvart, men hele Dylaget blev, paa to Exemplarer nær, ødelagt i Kjøbenhavns Ildbrand 1795. (Subscriptionsplanen dertil staaer i L. E. 1791, Nr. 27, jvfr. Minerva 1791, II. 432).

Medudgiver af: Efterretninger om det Kjøbenhavnske Fattigvæsen, hvilke udkom nummerviis, Kbh. 1799. (jvfr. Art. B. K. Hjort).

Var, i Forening med W. S. F. Abrahamson og N. E. Valle, Hovedredacteur af Evangelisk-kristelig Psalmebog. (jvfr. Art. N. E. Valle og L. E. 1799, Nr. 13).

Han er Forfatter til et Par bekendte Selskabsange, nemlig: „Hvor herligt, herligt gif det til“ o. s. v. (i Fasting Provincialblade 1778, Nr. 18; Aftenposten 1778, Nr. 26 o. fl. St.), og „Bedre at leve blandt isklæbte Bjerge“ o. s. v.

Under Korregaards og J. Bangs Portraiter; over J. C. Winsløv (i „Dagen“ 1811); paa Ladiges's Monument.

Mandig (Jacob), f. d. 18de Januar [ikke Juni] 1758 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader, General-Auditeur Mouriz Mandix (f. 1707, † 1787), da var Regimentsquarttermester ved den Kongl. Fodgarde, siden Regimentsquarttermester og Auditeur ved den saakaldte Livvagt. Hans Moder var Lucie Marie Ursin (f. 1731, † 1759), en Datter af By-
skriver ved Kjøbenhavns Bything Jacob Ursin. Underviist af Privatlærere, blev han 1773 sat i Frue-Latinsskole i Kbhvn, og derfra i det følgende Aar dimitteret til Universitetet. Her udmærkede han sig ved Examen Artium, og tog i Januar 1777 theologisk, i September 1778 juridisk, og i Maj 1779 philologisk Embedsexamen, alle med Charakteren Laudabilis. Erholdt det Lassonske Rejsestipendium paa det Vilkaar, at han skulde lægge sig efter Kameral-Vidensfaberne; studerede i Göttingen i Aarene 1781—83 og hørte fornemmelig Beckmann i alle til det kameralistiske Fag hørende Vidensfaber, hvorhos han fortsatte de juridiske Studier og hørte de bedste akademiske Lærere over Statistik, Historie, Diplomatif, Naturhistorie, Botanik samt Landmaaling. I Sommeren 1783 foretog han ved sin Faders Understøttelse en Rejse gennem Frankrig, England og Holland. Efter sin Hjemkomst blev han imod Slutningen af Aaret 1783 Auscultant i Rente-

kammeret; i Efteraaret 1786 Revisor ved det da oprettede Contoir til at paaase Rigtighed for Umyndiges Midler; i Januar 1790 Secretair og Chef for det hvenske og jydsk Landvæsens-Contoir. Var Secretair i den under 12te November 1790 nedsatte Commission angaaende de jydsk Jorddrotters bekjendte Tillidskrift; blev i Begyndelsen af 1797 Chef for det da oprettede danske og norsk Tabel-Contoir; i Januar 1800 Kammerraad; i Maj 1801 Amtmand paa Bornholm; i April 1804 Committeret i Rentekammeret; i Februar 1807 tillige administrerende Medlem af Creditkassee-Directionen; i Januar 1812 Etatsraad; i April 1822 Deputeret i Rentekammeret og for Finantserne; i Maj 1824 Ridder af Dannebrog; i August 1829 Conferenceraad; erholdt efter Ansøgning, paa Grund af Svagelighed, fra April 1830 Dispensation fra sine Embedsforretninger, og blev den 28de Febr. 1831 i Raade og med Pension entlediget. Opholdt sig fra April 1830 i Sorø, hvor han døde den 22de Maj 1831. — * 1789 Margaretha Elisabeth Hviistendahl († 3° 1816), en Datter af Mathias Hviistendahl, residierende Capellan ved Frue-Kirke i Kjøbenhavn, og Hustru Drude Mette Braem. — (Krolog, ved B. S. Ingemann, i L. T. 1831, Nr. 27. 28; Biographi, ved Fr. Thaarup, i „Dagen“ 1831, Nr. 137 og i Dst's „Materialier“ 1837, Nr. 112; jvfr. Thaarups Beskrivelse over Bornholms Amt (1839), S. 18—19. 94. 171).

Forsøg til en systematisk Haandbog over den Danske Landvæsens Ret. I.—II. Deel. Kbh. 1800. Anden omarbejdede Udgave. I.—II. Deel. ibid. 1818. (jvfr. G. L. Vadens Jurid. Lexicon, S. 171). — Tillæg til Haandbog i den danske Landvæsens Ret, dens anden Udgave. Med et fuldstændigt Register baade til Tillægget og Hovedværket. ibid. 1829.

Om det danske Kammervæsen. En Haandbog for Embedsmænd ved Rentekammeret, og hvem ellers danske Kammerfager vedkomme. Kbh. 1820. (Decon. Correspond. IV. 187; Prov. Ber. 1826, III. 436—49).

Danmarks Tilstand for omtrent tredsindstyve Aar siden sammenlignet med den nuværende. Kbh. 1830. (L. T. 1830, Nr. 26. 27; „Dagen“ 1830, Nr. 164. — Udtog i „Borgerveimen“ 1843, Nr. 23. 24. 25. 26. 27. 28, ved G. F. Urfin; Ugebl. f. d. danske Bonde II. Nr. 4. 5).

Om Danmarks Lovgivning i Kong Christian den Femtes Tid. Kbh. 1831.

Bidrag: i Minerva (Om Borgerfrihed under det danske Scepter, 1785, Octbr., S. 1—35; Tanter i Anledning af vore høje Kornpriser, og disses Nedfattelse efter Marflets Plan, 1786, I. 47—59; Om Folkets Medvirkning med Regjeringen til et Lands Lykkelighed, II. 397—409; Om Religions- eller Samvittigheds-Frihed, 1787, I. 141—73); — i Færde Efterretninger 1785—90 (Recensioner, betegnede med Bogstavet F, fornemligt over de mange den Tid udfomne Skrifter om Landvæsens- og Bondefriheds-Sager); — i „Danst Minerva“ (Om Bankindretninger og især om Seddelbanker, VI. 1818, Mai, S. 454—75).

3 „Danst Ordbog, udg. af det kongl. Danske Videnskaberens Selskab,“ 5te Deel (Kbh. 1827, 4to), redigerede han Bogstavet N. (jvfr. Det kongl. Danske Vidensk.

Selft. Hist. af C. Molbech, II. S. 395. 450). Ligeledes redigerede han Bogstavet **B** til samme Ordbog (jvfr. Molbech anf. St. S. 398).

Mandix (Sorgen), Nysnævntes Broder, f. d. 15de Januar 1759 i Kjøbenhavn; blev dimitteret til Universitetet fra Frue = Latinsskole i Kbhvn 1776; underkastede sig i August 1782 den latinssk = juridiske Embedsramen (Laud.); gik som Volontair i det danske Cancelli; blev 1782 Cancellisecretair; 1783 Copiist og siden Cancellist i nysnævnte Collegium; 1796 Borgemeester og Byfoged i Slagelse, samt Herredsfoged i Løve Herred; 1805 anden Assessor i Thronhjems Stifts Dverret; 1814 Assessor i Norges Højesteret; 1818 Ridder af Nordstjernen; 1831 Justitiarius i Norges Højesteret; 1832 Commandeur af Nordstjernen; siden entlediget som Justitiarius. † 8de August 1835 i Christiania, ugift. (Jvfr. Kbhpost. 1835, Nr. 202).

Bidrag: i Minerva (Undersøgelse om Nødvendigheden af en Forandring og Forbedring i den danske og norske Lovgivning, 1806. I. 121—41 [jvfr. sfb. II. 1—18, af G. L. Baden]; Om Vigtigheden af, at Underviisningen i Musik, formebedst dens Indflydelse paa Menneskets Dannelse, gives i Skolerne, 1806. III. 71—89); — i det Scandinav. Literaturselskabs Skrifter (Om Ordet djervs rigtige Bemarkelse, 1807, I. 211—23; jvfr. L. E. 1809, S. 158); — i det Kgl. Norske Vidensk. Selsk. Skrifter i det 19de Aarhundrede (Biographiske Efterretninger om Justitsraad og Generalconducteur Christoffer Hammer, Bd. I. S. 1. S. 225—232).

Mangold (.) studerede i flere Aar Lægevidenskab; lagde sig siden efter Landvæsenet, og var 1816 Forpagter af Hyltegaard paa Vandløse Mark, Kjøbenhavns Amt.

Fodringsmaaden med grøn Sæd, ledsaget med Anbefaling og nogle Anmærkninger af Indsenderen G. Begtrup, samt med nogle Erindringer af B. F. Rønne, i Landoeconom. Tid. Bd. V. 1816, S. 73—85.

Mangor (Ane Marie), en Datter af Hof- og Stadsrets-Assessor Andreas Bang (anf. i Myerups Lit. Lex. S. 34) og Anna Sybille f. Terkelsen († 1° 1822, Datter af Gjøbert Terkelsen, resid. Capellan ved Nicolaj Kirke i Kbhvn). Blev gift med Valentin Nicolai Mangor († 4 1812), først Fuldmægtig under Hof- og Stadsretten, siden Grosferer i Kbhvn. Udgav anonymt:

Røgebog for smaa Huusholdninger, indeholdende Anviisning til forskellige Retters og Ragers Tillavning, med nøiagtig angiven Maal og Vægt. Kbh. 1837. 3. Dpl. ibid. 1839. 4de forøgede Udg. ibid. 1840. 5te Dpl. ibid. 1842. Efter 4de Dplag oversf. paa Tybft. Kopenh. 1841.

Syltebog for smaa Huusholdninger, indeholdende Anviisning til forskellige Syltetiers Røgning og Opbevaring. Kbh. 1840.

Fortfættelse af Regebog for smaa Huusholdninger, indeholdende Anvisning til at tillave forskjellige Retter, Kager, Compotter og Salater, m. M., efter angiven Maal og Vægt. Kbh. 1841. 2det Dpf. ibid. 1842.

Manheimer (Isak Noah), f. i Kjøbenhavn d. 17de October 1793; dimitteredes til Universitetet fra Kjøbenhavns Cathedralskole 1814; tog den philologisk-philosophiske Examen, og ansattes d. 17de Juli 1816 som Katechet ved den mosaiske Menighed i Kjøbenhavn. Forlod Fædrelandet 1823, for at modtage en Ansættelse ved Menigheden i Berlin; blev 1826 Præst ved Menigheden i Wien, som han siden har forestaaet. (Jvfr. „Dagen“ 1829, Nr. 132).

Prædikener, holdne ved det mosaiske Troes-Samfund's Andagtsøvelser i Sommerhalvaaret 1819. Kbh. 1819.

Gottesdienstliche Vorträge. Gehalten im israelit. Bethause zu Wien im Monate Tischri 5594. Wien 1834. — Gottesdienstliche Vorträge über die Wochenabschnitte des Jahres. Gehalten im israelit. Bethause zu Wien. 1r Bd. 1s u. 2s Buch Moses. Wien 1835. — Festgebete der Israeliten nach der gottesdienstlichen Ordnung im israelitischen Bethause zu Wien u. in mehreren anderen Gemeinden. Mit e. neuen Uebersetzung. 3 Bde. (Hebr. u. Deutsch). Wien.

Prøve af rabbiniske Document-Formularer, Oversættelse, i Dst's Archiv, Bd. I. S. 151—159.

Har været en virksom Medarbejder i den salomoniske Bibeloversættelse.

Manicus (Claus), en Søn af Archivarius Heinrich Manicus, er f. d. 12te Septbr. 1795 i Sorup i Flensborg Amt; besøgte den lærde Skole i Flensborg; lagde sig siden 1811 efter Chirurgen; studerede fra Foraaret 1815 i Kjøbenhavn; blev 1817 ansat som Underchirurg ved Søetatens 2den Division; tog i Efteraaret 1818 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev d. 25de Maj 1820 Landchirurg paa Færøerne; fik d. 5te December 1827 Regimentschirurgs Charakter; udnævntes d. 31te Marts 1829 til Regimentschirurg ved det Slesvigiske Jægercorps; blev 1832 Doctor Medicinæ i Halle; fra 1ste Juli 1836 Læge (1842 Overlæge) ved Christians Mejerhus i Eckernförde; erholdt Rang med Capitainer d. 1ste Juni 1840. — * Christiane Rosine Juncker, Steddatter af Amtschirurg J. C. G. Wiern i Kjøbenhavn. — (Jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Ver. XII. 160—61; XXX. 215).

Annotationum in historiam et aetiologiam morborum quorundam borealium P. I. Halae. 1832. 38 pagg. 8. (Den indsendte Inaug. Dissert.).

Vidrag: i Bibliothek for Læger (Nogle Jagttagelser over de paa Færøerne herskende og de sammesteds manglende Sygdomme, IV. 1824, S. 15—40 [Udtag i Gerson und Julius Magaz. der ausl. Heilk. Bd. 9. 1825, Mai u. Juni S. 514—25 (af Julius); Froriep Noiz. Bd. 10. 1825, Mai, Nr. 14 (Nr. 212), S. 215—19]; Om den ondartede Catarrhalseber, i flere nordiske Lande kaldet Landfarsot, VIII. 207—33;

Bemærkninger med Hensyn til nogle Sindsfygdommes Ætiologi, X. 1—29; Fjoridste Bemærkninger over Rheumatalgie og nogle beslagte Sygdomme, XI. 43—95, med 1 Tabel; Beretning om en sjelden chronisk Art af Catalepsi. Oplæst i det Kgl. medicinske Selskab, den 21. Jan. 1830, XIII. 76—82. [Udtog i *Abhpost.* 1830, S. 831—32; *Caspers krit. Repertor. für Heilkd.* Bd. 30. (Bd. 10.), 1831, S. 118—20; *Kleinerts allgem. Repertor.* May 1832; *Siebolds Journ.* Bd. 16. S. 2., og derfra i *Schmidts Jahrbücher* 1838, Bd. 20. S. 190—91]; Om Contagiernes Natur og Oprindelse; læst i det Kgl. med. Selskab, den 28. Octbr. 1830, XIV. 1—69. [overs. i *Pfaff's Mittheilung.* aus d. *Gebiete d. Medicin u. s. w.* Jahrg. 4. 1836. S. 7. 8.]; Bidrag til Kundskaab om Cholera, XV. 279—377; Bemærkninger over nogle fodselsvidenskabelige Gjenstande; læst i det Kgl. med. Selskab d. 25. Novbr. 1830, XVI. 242—72. [overs. af J. F. W. Nebermann i *Siebolds Journal* XVI. S. 1; i Udtog i *Schmidts Jahrbücher* 1840, 28 Supplementbd. S. 150—51]; Om Marsagerne til medicinske Theoriens og Methodens Foranderlighed, XXII. 335—410; Blandede Bemærkninger om Skarlagensfeberen, XXV. 258—80. [Udtog i *Fricke's u. Oppenheims Zeitschr. f. d. ges. Medicin* Bd. V. S. 4., 1837]; Om specifikke og nye Midlers Brug, XXIX. 1—53. [jvfr. XXXI. (Ny Række Bd. I.) S. 34; *Fricke's u. Oppenheims Zeitschr. f. d. ges. Med.* Bd. XI. S. 4., 1839]; Om vegetabiliske Contagier og Miasmer, XXXVIII. (Ny Række Bd. 7.) S. 217—25; Om vegetabiliske Contagier og Miasmer, XXXVIII. (Ny Række Bd. 8.) S. 201—37); — i *Otto's Tidsskrift for Phrenologien* (Gaar Menneflsægten frem til intellectuel Fuldkommenhed? III. 1—45); — i *Journal for Medicin og Chirurgi* (Om Caries i Tandene, og et nyt Tandinstrument, IV. 1—10, med Abildninger. [overs. i *Schmidts Jahrbücher d. in- u. ausl. Medicin.* 1834, II. 330—32, mit Abildninger); — i *Pfaff's Mittheilungen aus d. Gebiete d. Medicin u. s. w.* (Bemerkungen zur Geschichte und Aetiologie einiger in d. beiden letzten Decennien beobachteter epidemischer Krankheiten, Jahrg. 5. 1837, S. 3. 4.; Jahrg. 6. 1838, S. 5. 6 [jvfr. Jahrg. 1837, S. 1. 2]; Fernere Bemerkungen über die Natur und Verbreitung der Epidemien, Jahrg. 8. 1840, S. 5. 6., S. 14—46); — i *Annaler for nordisk Oldkyndighed.* 1838—1839. (Om *Opstevens* Retning og Bessaffenhed, med en Plan, S. 377—86).

Digte: i „*Dagen*“ (1829, Nr. 95); i *Kiunges Repertorium for Morfskabslæsning* 1829.

Manro (Th.), see August Wilhelm Thornam.

Mansa (Frederik Wilhelm), Søn af nedenangførte Kgl. Slotsgartner Johan Ludvig Mansa og Lovise fød Torwærd, er f. d. 19de [18te d. 29de] Januar 1794 paa Marienlyst ved Helsingør; nød først privat Underviisning; kom 1805 i Herlufsholms Skole; dimitteredes derfra til Universitetet 1812, og tog den philologisk = filosofiske Examen med bedste Charakter. Var Volontair ved Frederiks-Hospital, og i 3 Aar Stipendiar ved det Kgl. Chirurgiske Academi; tog i Foraaret 1818 den medicinske = chirurgiske Examen med første Charakter; blev 1819 chirurgisk Candidat ved Frederiks-Hospital, og bosatte sig i 1822 paa Vesterbro, som praktiserende Læge; blev d. 17de Maj 1825 Bataillonschirurg ved Kongens Livjæger-Corps, og d. 30te Octbr. f. A. karakteriseret Regimentschirurg; 1831

Doctor Medicinæ & Chirurgiæ i Halle; 1834 Læge ved det orthopædiske Institut paa Tuborg ved Kjøbenhavn; d. 19de Juli 1835 Divisionschirurg (1842 Overlæge) ved Sø-Statens 1ste Division; erholdt Rang med Capitainlieutenanter d. 31te Juli 1836; udnævntes d. 18de Septbr. 1843 til Ridder af Danebroge. — * 1824 Wilhelmine Bech, Datter af nu afd. Sognepræst Christian Bech til Tved i Fyen. — (Jvfr. Døt's »Materialier«, Nr. 20; Callisens Medicin. Skriftsteller = Lex. XII. 168—169; XXX. 217—218).

Damecalender. Kbh. 1815.

Diss. inaug. sistens disquisitionem de *epidemiis maxime memorabilibus, quae in Dania grassatae sunt, et de medicinae statu*; ad d. 26. Mart. Halae, 1831. D. u. L.: Disquisitio historico-medica de epidemiis etc. Particula I. Hauniae, 1831. (Pierer med. Zeit. 1832, Nr. 34, S. 541—42).

J. A. Paris Diætetik, eller practisk Veiledning til at forebygge og helbrede de Sygdomme, der opstaae af Uorden i Fordøielser. Oversat af Engelst, forøget med Tillæg, og med specielt Hensyn paa Danmarks National- og Local-Fordøjelighed bearbejdet. Kbh. 1832 (1831). (M. f. L. VII. 37—48, anm. af D. E. Bang; Bibl. f. Læger XVII. 99—120).

Joseph Königs Veiledning til Kogekunsten. Bearbejdet og udgivet af C. F. Rumohr. Oversat. Kbh. 1832. (M. f. L. VII. 300—309, anm. af H. E. Ørsted; L. L. 1832, Nr. 13).

Lyksalighedsalære for Menneskets physiske Liv, eller Kunsten at benytte Livet og tillige bevare og uddanne Sundhed, Skjønhed, Legems- og Aandskraft. Af P. H. Carl Hartmann. Oversat. Kbh. 1833. Anden forsøge og forbedrede Udgave. *ibid.* 1837 (1836).

Maximilian Joseph Chelius's Haandbog i Chirurgien. Oversat efter den fjerde, forsøge og forbedrede Original-Udgave, og med nogle Tilfættninger forsynet. I.—II. Bd. i fire Afdelinger. Kbh. 1834—35. (Journ. f. Med. og Chirurg. IV. 287—288; Berlingske Tid. 1834, Nr. 206; Frick's u. Oppenheim's Zeitschr. f. d. ges. Med. Bd. VI. S. I. 1837, anm. af E. Otto).

Beretning om det orthopædiske Instituts Virksomhed, fra dets Stiftelse (October 1834), til Udgangen af 1838. Kbh. 1839. (Ugefr. f. Læg. I. Nr. 1, S. 15, 16; Berl. Tid. 1839, Nr. 85). Paa Tydsk oversat, efter det [da] utrykte Manuscript, af A. v. Schönberg, i Pfaff's Mittheilungen a. d. Gebiete d. Medicin u. s. w. Jahrg. 7. 1839, S. 7. 8., S. 1—38. (Udtog i Schmidts Jahrbücher d. Med. Bd. XXX. 1841, S. 2., S. 205—6, af Schreiber).

Vesten i Kjøbenhavn 1711, flidret fra et lægevidenskabeligt Standpunkt. (Supplement til de i »Historisk Tidsskrift« om samme Epidemie givne Beretninger). Kbh. 1844.

Medudgiver af: Samlinger til Kundskab om Cholera. Nr. 1—27. Kbh. 1831—32; og af: Samlinger til den danske Medicinal-Historie. 1ste Bd. (1—3 S.). *ibid.* 1833—35. (L. L. 1834, Nr. 5).

Medudgiver og Medredacteur af: Journal for Medicin og Chirurgie. I.—IX. Bind. Kbh. 1833—35. (Hertil leverede han: Udtog af 2 Afhandlinger: 1) Bidrag til den veneriske Sygdoms tidligere Historie i Danmark, med nogle

Oplysninger om Sædelighedens foregaaende og samtidige Tilstand, og 2) Skilbring af den Kjøbenhavnske Pest 1711, i *Vd. I. S. 278—85*; Tilfælde af intenderet Forgiftning med Blyhydret, iagttaget, *Vd. IV. S. 105—9*. (Uddrag i Schmidt's *Jahrbücher* der in- u. ausländ. Medicin 1834, II, 158); Heldig Anvendelse af Mælk i store Mængder imod Batterfot, iagttaget, *fftd. S. 109—11*. (Udtag i Schmidt's *Jahrbücher* d. Med. 1834, II, 157—58); Chroniske Brysttilfælde med Ossificationer i Luftvejene, *fftd. S. 112—14*. (oversat af J. F. W. Nevermann i Horns *Archiv für medicin. Erfahrung*, 1835, May—Juni); Sammenstilling af den epidemiske Cholera og den frygtelige Sygdom, den sorte Død kaldet, der i det 14de Aarhundrede, fra 1346 til 1350, ødelagde den største Deel af den paa hin Tid bekendte Verden, *fftd. S. 193—221*. (oversat af J. F. W. Nevermann i *Hefers Annalen* 1834, Decbr.; Udtag i Schmidt's *Jahrbücher* 1834, IV, 171—73 og i Kleinerts *Repertor. d. ges. medic. Journalist.* 1835, Decbr.; Sjelden Foranledning til en vanskelig Fødsel, *Vd. VIII. S. 12—16* (oversat i Siebolds *Journal für Geburtshülfe* XV. S. 3., ved J. F. W. Nevermann; i *Neue Zeitschr. f. Geburtshunde* Vd. VI. S. 1., 1838; i Schmidt's *Jahrbücher* 1839, Vd. 21, S. 328, og i det svenske medic. Maanedsskrift: „*Hygiea*“ 1839, Octbr.); Om Dragefissen (Trachinus Draco), *Vd. IX. S. 366—67, (Noten)*.

Medredacteur af „Maanedsskrift for Litteratur“ XII.—XX. Bind. Kbh. 1834—38. (Til dette Tidsskrift leverede han Anmeldelser af: C. Otto om den orientalske Cholera, V. 522—47 (i Forening med S. M. Eriar); J. C. W. Wendt: „Lægevidenskabelige Misceller“, VI, 560—71 (ligeledes i Forbindelse med Foranførte); E. P. R. Petersen: „Den danske Medicinal-Lovgivning“ I D. og 2 D. 1. og 2. Vd., samt J. A. Ubdall: „Haandbog i den gjældende civile Medicinal-Lovgivning for Danmark“, XIII. 245—68; S. Fangel: „Homöopathiske Forsøg ved Sygesengen“, og E. S. C. Sahn: „Om Homöopathien“, *fftd. S. 506—20*; J. A. Ubdall: „Danmarks gjældende civile Lovgivning ang. Apsotfekervarsenet“, XV, 220—26; E. v. Deurs: „Det jyske Syphiloid“, XVI. 204—42; J. A. Ubdall: „Haandbog i den gjældende militære Medicinal-Lovgivning for Danmark“, og E. P. R. Petersen: „Den danske Medicinal-Lovgivning“ 2. D. 2. Vd. 2. S., XVIII. 471—90).

Medudgiver af „Vorgervennen“ 1842—14. (Hertil leverede han bl. A.: Om den svenske Dronning Christine, af Fryxell, overs. 1842, Nr. 49—53; 1843, Nr. 1—4. 40—52; 1844, Nr. 1. 2).

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Om Blindhed efter Saar i Nærheden af Djert, IV. 1824, S. 129—51. [Udtag i Gersons og Julius's *Magaz. d. ausländ. Heilk.* IX. 1825, S. 144—46, af Julius; *Froriep's Notiz.* X. 1825, März, Nr. 1 (Nr. 199), S. 16; *Bullet. des Sciences méd. T. VIII.* 1826, Août, p. 360—63]; Anmeldelse af S. M. Eriar's Anviisning til at kjende Lunge- og Hjertesygdomme ved Percussion og middelbar Auscultation o. s. v., XVI. 40—63; Om nogle i den senere Tid foreslaaede Metoder til at bewirke en Radikalur ved Drot, XXV. 148—61; Syv Tilfælde, XXIX. 255—56; Kliniske Iagttagelser (1. Abscess i Njeshulheden; 2. Abscess i Cellulositeten imellem de Underlivet beklædende Muskler hos en Barselskone; 3. Nogle Tilfælde af Beenbrud, behandlede paa den af Seutin angivne Maade; 4. Enorm Steendannelse i Nyrer), XXX. 1—37; To Tilfælde af Hovedlæsioner, *fftd. S. 354—355*; Anmeldelse af A. F. Bremer's Skrift: „*Medicinal-Personalet og Medicinal-Anstalterne i det egentlige Danmark udenfor Kjøbenhavn*,“ XXXIV. (Ny Række Vd. 4.) S. 59—78; Beretning om det orthopædiske Instituts Virksomhed fra Begyndelsen af Aaret 1839 til Udgangen af Aaret 1840, *fftd. S. 182—88*; Nogle Bemærkninger om Levertranen og dens Arter, oplæste i det Kgl. medicinske Selskab d. 10de Dec-

1840, sftd. S. 337—45; Oversigt af de paa Sø-Statens Høspitals første Division behandlede Koppe-Patienter, XXIV. 372—76; Oversigt af de i Marene 1836—41 paa Sø-Statens Høspital optagne Syge, XXVI. 300; XXVIII. 225—29; XXX. 365—68; XXXII. (Ny Række, Bd. 2.) S. 180—83; XXXIV. (Ny Række, Bd. 4.) S. 144—48; XXXVI. (Ny Række, Bd. 6.) S. 220—25); — i Otto's „Ny Hygæa“ (En flelden Art af Forbløining, VII. 1826, S. 313—15); — i Otto's „Hygæa“ (Nogle Efterretninger om den for Tiden paa Langeland herskende Koldsfeber-Epidemie, Bd. I. 1827, S. 161—207. (Uddrag i Kbhvns Skilber 1827, S. 555—56; Gersons u. Julius's Magaz. der ausl. Heilk. XV. 1828, S. 42—48, af Julius; Summ. d. Med. 1828, Bd. I. S. 32); — i *Acta Reg. Soc. med. Havn.* (De polypo nasali congenito, Vol. VII. (*Acta nova* Vol. 3.) p. 258—61, c. tab. lithogr. [Tab. 5]; jvfr. *Bibl. f. Læger* XII. 157—58; L. T. 1830, S. 474. — Oversat af Jameson i *Maryland medical recorder*, April 1831); — i *Molbech's Nordiskt Lidskrift för Historie, Litteratur og Konst* (Om Henrik Harpestrengs Lægebog, i medicinsk Henseende, III. 283—286; Historisk Udsigt over de meest bekjendte Epidemier i Danmark, fra Mar 1539 til 1588, IV. 75—96); — i „*Dansk Ugeskrift*“, redig. af J. J. Schouw, (Hypotheseerne om Cholera's Forplantningsmaade, I. 1832, Nr. 31, S. 481—95; Den dyriske Magnetisme, IV. 1834, Nr. 98 og 99, S. 205—24); — i *Heder's Annalen d'ér Heilkunde* (Recension over M. Winthers *Bibliotheca Danorum medica*. [Ved en Feiltagelse fra Redactionens Side er denne Recension tillagt Prof. C. Otto]); — i *Ugeskrift for Læger* (Nogle Bidrag til Burderingen af Orthopædien, I. 193—224; Et Tilfælde af Betændelse i Bughinden efter Extirpation af en polypus uteri, sftd. S. 296—301; 3 Sygehistorier, IX. 33—37); — i *Historisk Lidskrift*, redig. af C. Molbech, (Festen i Helsingør og Kjøbenhavn 1710 og 1711. En historisk Beretning. Første Afdeling, I. 356—416. [Earskift afr. Kbh. 1842]. Anden Afdeling, III. 477—574. Trede og sidste Afdeling, IV. 53—128).

Harde Deel i Udarbejdelsen af *Pharmacopoea militaris*. Haun. 1840. (*Bibl. f. Læg.* XXXIII. (Ny Række, Bd. 3.) S. 287—321. 393—411. 496; *Ugeskr. f. Læg.* III. 158—59).

Fortale: til L. Fränkels Haandorbog over Fruentimmersygdomme; ved Ad. Trier og L. Reumert. Kbh. 1841.

Mansa (Johan Ludvig), f. d. 10de April 1740 i Zweibrücken, hvor hans Fader var Hofgartner; kom i sit 26de Aar til Laaland; blev siden Gartner ved Marienlyst, og derfra forflyttet til Frederiksborg Slots-have; ansattes, efter 6 Aars Forløb, 1799 som Slotsforvalter ved Fredensborg Slot og Gartner ved Slotshaven; benaadedes 1809 med Dannebrogsmændenes Hæderstegn. † 13de April 1820. — * Lovise Torwærb.

Have-Katechismus, eller Grundregler for nyttige Havevæxters Dyrkning i Danmark. Kbh. 1787, m. Kbb. (Belsønnet af det Kgl. danske Landhuusholdnings-Selskab. Skriftet udkom ikke førend 1789, fordi Fortalen, hvori Landhuusholdn. Selskabets Secretair Martfeldt havde ladet indflyde Noget af sine sværmeriske Ansuelser, maatte omtrykkes. Selskabet havde ladet Skriftet gjenemgaae af to haveyndige Mænd, Inspecteur Chr. Fr. Schmidt og botanisk Gartner N. Vache, som havde tilføjet Anmærkninger). 2det Dpl. *ibid.* 1796. 3die forøgede og forbedrede Dpl. *ibid.* 1804. 4de forøg. og forbedr. Dpl., besørgt af [Sønnen] J. L. Mansa. *ibid.* 1834, m.

2 Kbb. 5te forøg. og forbedr. Dyl., besørget af Samme. *ibid.* 1844, m. 2 Kbb. (L. E. 1789, Nr. 16; *Krit. og Antikr.* 1789, Nr. 30; Ursins „Danst Almeenlæsning“ 1835, Nr. 1., S. 7—8). Oversat paa Tydsk. Kopenh. 1802, mit 2 Kupf., og paa Svensk. — Udfast til Hauge=Anlæg i den engelske Smag, samt Anviisning til at inddele og beplante smaa Partier. I.—II. Hefte. Kbh. 1798. 2v. Fol., med Kbb. Overs. paa Tydsk. *ibid.* 1799. (r. af D. E. Dlusfen i *Scandinav. Museum* 1798, I. 426—33; *Udg. L.* 3. 1800, Nr. 27).

Mansa (Johan Ludvig), Nysanførtes Søn, f. d. 10de Februar 1802 paa Fredensborg; lærte Gartnerkonsten i Frederiksborg = Slotshave under Slotsgartner Petersen; tog 1820 Gartnerexamen med Udmærkelse; blev siden Gartner paa Gylbensteen i Fyen, og sildigere paa Engestofte i Laaland; er nu Landmand.

Have=Katechismus, eller Grundregler for nyttige Havevæxters Dyrkning i Danmark, af J. L. Mansa. Fjerde forsøgede og forbedrede Dylag, besørget af Forfatterens Søn J. L. Mansa. Kbh. 1834, m. 2 Kbb. Femte forsøgede og forbedrede Dylag, besørget o. f. v. *ibid.* 1844, m. 2 Kbb. (Ursins „Danst Almeenlæsning“ 1835, Nr. 1., S. 7—8).

Bidrag: i „Have=Eidende“ (Bemærkninger med Hensyn til Agurkers Dyrkning paa Mistbank. V. 1839, S. 241—45; Om Humlens Dyrkning efter den Methode, som bruges i Humleegnene i Fyen, *fftd.* S. 245—50).

Manthey (Johan Daniel Timotheus), f. d. 30te Marts 1771 i Glückstadt, hvor hans Fader Ludwig Manthey, som siden (1775) blev Præst ved St. Petri tydske Menighed i Kjøbenhavn, og Jubellærer, dengang var Slotspræst (f. 2° 1734, † 2° 1813); Moderen var Sophie Dorothea Hermes, Søster til de saare forffjelligten navnkundige Geistlige: Johan Timotheus og Herman Daniel Hermes. — Han blev i Efteraaret 1788 dimitteret til Universitetet af den som Biskop i Aarhus afvøde Dr. A. Birch; studerede i flere Aar Theologi; blev 1793 Lærer for Greve A. P. Bernstorff's Søn, Greve Magnus Bernstorff; 1796 Consulatssecretair i Algier; 1797 Legationssecretair i Paris; 1800 3die Secretair i Departementet for de udenlandske Sager i Kjøbenhavn; 1804 Legationsraad; 1808 Secretair ved de kongelige Ordeneres Capitul og Ridder af Danebroge; f. A. Censur for den danske Statstidende; 1811 Geheime = Legationsraad med virkelig Statsraads Rang; d. 24de Maj 1820 Censur for de politiske Blade i Kjøbenhavn; 1824 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; 1828 Conferenceraad; 1829 Medlem af Directionen for de Kongl. Skuespil; f. A. Commandeur af Danebroge. † 1ste October 1831. — * 2° 1803 Lucie Margarethe Valentiner († 1° 1824). — (Biographi i „Dagen“ 1831, Nr. 241; *Neuer Nekrolog der Deutschen* 9te. Jahrg. 1831, II. Theil (Zimenau 1833), S. 861—862).

Dybeke, Trauerspiel von Samsøe; übersetzt. Kopenh. 1800. — Reden

gehalten in der □ K. z. n. S. d. 8. Mai 5805; d. 20. Nov. eod. a.; 25. Mai 5809; 23. Jan. 5810; alle særskilt trykte i Kbhvn. 8vo. — 3ft es England gelungen, seinen Raubzug gegen Dänemark zu rechtfertigen? Kiel 1807. Paa Danst oversat af Fr. Høegh-Guldberg. *ibid.* 1808. (jvfr. Niise's Archiv for Hist. og Geogr. XXX. 544, Noten). — *Épître à Msr. August Guillaume Schlegel par un Suédois.* Stockholm (o: Copenhague) 1813. Dversf. paa Danst af L. E. Bruun. Kbh. e. o., og paa Tydskt af L. E. Sander. *ibid.* eod.

Mindetale over Hs. Excellence Geheime-Conferentsraad Christian Colbjørnsen, Justitiarius i Højeste-Ret, Storkors af Dannebrog og Dannebrogsmænd, fremsagt i det Harmoniske Selskab, den 16de Januar 1815. Kbh. (Nord. Tistf. Nr. 19).

Tale, fremsagt i Selskabet for Efterslægten dets Stiftelsesfest den 4de Martii 1815. Kbh. 1815.

Efterretning om St. Petri Kirkes 3standsættelse. Kbh. 1816.

Tale holden i Døttrefolen, stiftet 1791, ved Høitideligheden d. 30. May 1823. Kbh. 1823.

Bidrag: i Bibliothek for Physik, Medic. og Dekon. (Udtog af et Brev fra ham fra Paris, XVI. 231—37); — i Minerva (Udsigt over Forholdet mellem fremmede Magters Gesandter og Borgerne i den Stat, hvori de ere accrediterede, 1805, III. 70—99; ogsaa særskilt. (jvfr. Allg. S. 3. 1805, Decbr. S. 519); — i Danst Minerva (Tale fremsagt i Selskabet for Efterslægten dets Stiftelsesfest den 4de Martii 1818, VI. 1818, April, S. 328—48 [særskilt aftr. Kbh. 1818]; Tale i samme Selskab d. 4de Marti 1819, VIII. 1819, April, S. 320—41).

Enfælte Leilighedssange, f. Ex. ved hans Faders Jubileum d. 26. Marti 1809.

Var fra Septbr. 1808 i nogle Aar Redacteur af de politiske Artikler i „Den Danske Stats Tidende“.

Manthey (Johan Georg Ludwig), Nysnævntes Broder, fød d. 3die Juni 1769 i Glückstadt; blev 1785 dimitteret til Universitetet af E. Chr. K. Munthe; udmærket ved Examen Artium saavel som ved den filosofiske Prøve i det paafølgende Aar; bestemte sig derpaa til at dyrke Lægevidenskaben; blev 1788 ansat som Overkirurg paa Drlogssibet „Frindsesse Wilhelmine Caroline“, og samme Aars Efteraar som Lector i Chemien ved det kongl. kirurgiske Academi; tog 1790 den pharmaceutiske chemiske Examen ved Universitetet med bedste Charakter, og tiltraadte samme Aar, understøttet af det Cappelske Rejsestipendium, en Udenlandsrejse til Sverrig og Norge om Sommeren, og til Göttingen om Efteraaret; vendte 1791 tilbage til Fædrelandet; blev samme Aar Ejer af Løve-Apotheket i Kjøbenhavn; foretog 1794 en videnskabelig Rejse i Nordtyskland; udnævntes d. 17de April 1795 til overordentlig Professor i Chemien, imod at holde aarlig offentlige og private Forelæsninger i denne Videnskab (jvfr. Badens Univers. Journ. III. 190); tiltraadte i Efteraaret paany den da vacante Post som Lector i Chemien ved det kirurgiske Academi, og vedblev der at holde offentlige og private Forelæsninger indtil 1800, da han ifølge kongl. Befaling, og efter i 1796 at være bleven abjungeret og succederende konseforstandig Administrator ved den kjøbenhavnske Porcelainsfabrik, tiltraadte

en Udenlandsrejse, for især at samle de til Porcelainsfabrikationen fornødne Kundskaber. Efter at have opholdt sig en Tidlang i Paris, og være bleven, foruden med mindre vigtige Fabriker, ogsaa bekendt med Porcelainsfabrikerne i Wien, Dresden og Berlin, kom han tilbage og ansattes 1801 som konstforstandig Administrator ved den kongl. Porcelainsfabrik i Kjøbenhavn; blev d. 7de Decbr. 1804 Medlem af det kongl. Danske Videnskaberne's Selskab; folgte 1805 Løve-Apotheket, og paatog sig derimod som Med-Interessent Bestyrelsen af det Orholmse Interessentskabs Fabriker (indtil 1811); blev 1807 Justitsraad; 1809 Ridder af Danebroge; 1812, efter Ansøgning, i Raade entlediget som Administrator ved Porcelainsfabriken. Ejede og beboede siden efter Hovedgaarden Falkenstein i Sorø Amt i Sjælland; udnævntes d. 18de Marts 1829 til virkelig Etatsraad. † 21de Januar 1842 i Kjøbenhavn. — * 1. 1791 Augusta Günther († 1806), en Datter af forhen afdøde Apotheker Günther. * 2. Anna Pauline v. Holten. — (Hans Portrait, hvorunder Facsimile af hans Navn).

Gebanken von der gegenseitigen Wirkung des Körpers auf die Seele und der Seele auf den Körper; vertheidigt d. 12. Juni unter Prof. Lode's Vorsitz in der arzneif. Disput. Gesellsch. Copenhagen, 1787, 5 S. 8. In der Samml. S. 27—31. (Lode's arzneikundige Annal. S. 1. 1787, S. 60).

Bidrag; i Lode's „Sundhedsraad i Anledning af Ildbranden“ (Skrivelse angaaende Stene til Bygninger, i Nr. 20); — i Bibliothek for Physik, Medicin og Oekonomi (Om det lærte Selskab, som følger Buonaparte i Egypten, oversf. XV. 185—91; Forsøg med forskjellige flydende Legemers Frysning ved en kunstig Kulde, ved Fourcroy Bauquelin og Guyton, oversf. sftd. S. 253—58; Forsøg med forskjellige Gasarter betragtede som flydende Legemer, oversf. sftd. S. 258—59; Chemist Undersøgelse af de Bornholmske og Færøiske Steenkul, med Hensyn til deres Bærd i Forhold til de Engelske og Skotske, af P. C. Wilsbøgaard og E. Manthey, sftd. S. 309—18; Om den menneskelige Urin ved Fourcroy og Bauquelin, oversf. sftd. S. 339—47; Bauquelin, om forskjellige Pottemager-Arbejders Egenstaber, oversf. XVI. 194—99; Bauquelin, om Afskillelsen af den saltsure Soda ved det oxyderede Bly, oversf. sftd. S. 199—201; Udtog af Efterretningerne fra Nationalinstituttet i Cairo, oversf. sftd. S. 201—5; Om Arbejder foretagne til at bestemme Tinnet's Gehalt, oversf. af Franck, sftd. S. 288—94; Chaptal om at tage Pletter af Løi, oversf. sftd. S. 356—61; Samme om en ny Maade at blege Bomulds-garn, oversf. XVII. S. 92—97; Om Speilglasfets Løsnung, oversf. sftd. S. 103—4; Om Spidsglasmetallet af Hasenfrah, oversf. sftd. S. 172—74; Om det chromasure Jern, oversf. sftd. S. 174—78; Tillæg til Paul's Tillavning af kunstige Mineralsande, sftd. S. 210—42; Analyse af Chings Ormefager, XXIV. (Nyt Bibl. Bd. 6.) S. 409—22 [oversf. i Nord. Archiv für Natur- u. Arzneiw. Bd. 4. St. 2. 1805, S. 3—16]; Videnskabelig Undersøgelse af Vandet ved Bramsnæs i Sjælland, af E. Manthey og P. Scheel, XXV. (Nyt Bibl. Bd. 7.) S. 176—80 [optr. i „Politivennen“ 1804, Nr. 326]; Betænkning om det af forrige Foged Bang foreslaagne Lidet kostbare Brød-Surrogat, af E. Manthey og Chr. Pram, XXVI. (N. Bibl. Bd. 8.) S. 190—219; — i Trommsdorff's Journal der Pharmacie (Untersuchung des Lenhardt'schen Gesundheitstrauks, VIII. 1800, St. 1. S. 8—21. [Udtog i Berlin. Jahrb. f. Pharm.

Jahrg. 6, 1800, S. 225]; Unvermuthete Erzeugung der Salpetersäure, (ftb. S. 22. 23); — i Skandinavisk Museum (Om det Bornholmske Cement, 1803, I. 315—334).!

Harde Andeel i: *Pharmacopoea Danica*, Regia Autoritate a Collegio Sanitatis Regio medico chirurgico Hafniensi conscripta. Hafniæ 1805. 4to maj. — (Efter Autographum).

Marcher (Hans Kofod), f. paa Bornholm 1797; blev 1815 dimitteret til Universitetet af daværende Medadministrator i Rigsbanken, J. Thomsen; underkastede sig i Efteraaret 1821 Examen ved det Chirurgiske Academi (1ste Char.) og i Novbr. 1824 medicinsk Examen ved Universitetet (Laud.); var 1821—23 Chirurgisk Candidat ved det kongelige Frederiks-Hospital; 1827—31 Underlæge ved St. Hans Hospital paa Bidstrupgaard; blev 1828 Doctor Medicinæ i Halle; er nu privat Practicus i Roeskilde; fik d. 28de April 1844 Tilladelse til, i Forening med Secretair N. C. Fridsch, at etablere en Wandcuur-Anstalt ved Maglekilde i Roeskilde.

Dissert. inaug. sistens *nosocomii vesanorum St. Johannis in Selandia Danica delineationem*. Halae, 1828. (Med Prospect af HOSPITALET).

Marckmann (Jørgen Wilhelm), f. d. 21de September 1804 i Ronne paa Bornholm, hvor hans Fader Andreas Marckmann dengang var Procurator, siden Byftriver i Nexo og Herredsfriver i Sønderherred (f. 1773, † 1⁴ 1826); Moderen Ulrica Eleonora Amundina f. Grundtvig († 2⁵ 1821), en Datter af Jørg. Grundtvig, Sognepræst til Lidsø og Smørum. Han dimitteredes 1823 til Universitetet fra Ronne Skole; erholdt Udmærkelse ved anden Examen i det paafølgende Aar; underkastede sig i Jan. 1829 den theologiske Embedsexamen (Laud.); var i 3 Aar Lærer ved Borgertødsstolen paa Christianshavn; blev d. 10de August 1831 ordineret Katechet ved Vor Frue-Menighed i Kjøbenhavn; d. 30te Juni 1844 residerende Capellan ved Vor Frelsers Menighed paa Christianshavn. — * 1² 1836 Julie Frederikke Dorothea Disen, en Datter af Etatsraad, Notarius publicus og Theaterdirecteur G. H. Disen.

Begtrykkeren Benjamin Franklins Liv og Levnet. Udgivet af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. Kbh. 1837. (Berl. Tid. 1837, Nr. 44. 60; „Dagen“ 1837, Nr. 47; jvfr. Ugebl. f. d. danske Bunde III. 223—21). Under giennemsete og forsøgede Dplag. Udg. af Selsk. f. Trykkefrih. rette Brug. ibid. 1839.

Fortegnelse over Skrifter til Læsning for Menigmand, fornemmelig til Brug for Bestyrere af Sognebiblioteker, med et Anhang om Sognebiblioteker. Udgivet af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. Kbh. 1844.

Bidrag: i Riise's Archiv for Historie og Geographie (Eftindring af Bornholmernes Opstand mod de Svenske i Aaret 1658, Bd. XLV. S. 1—34); — i „Danst Folkeblad“ (Forordningen af 13de Januar 1736, om Confirmationens Indførelse, I. Nr. 41 (jvfr. S. 172); Pottemageren Wedgenwood, II. Nr. 46; Niels Birch, III.

Nr. 12 og 13; Christoffer Oberkamp, *ibid.* Nr. 35; Bornholmernes Opstand med de Svenske i Aaret 1658, VII. Nr. 41. 42—43; — i den Bornholmste Avis (Endeel Smaastrykker). — (Revidert).

Marcmann (Niels West), Næstfølgendes Broder, f. d. 12te Juni 1793 paa Bornholm; var Telegraphbestyrer; blev siden Consumtionsbetjent i Roskilde; opholder sig nu i Kjøbenhavn.

Zifferbog, udregnet efter C. Cramers Regnebog. Roskilde, 1833.

Regnebog, indeholdende Opgaver. Kbh. 1841. — (Revidert).

Marcmann (Wilhelm), f. 1788 i Vester-Mariæ Sogn paa Bornholm, hvor hans Fader Wilhelm Marcmann da var Degn, siden i Askirkeby († 17 1810), Moderen Mette Margrethe f. Marcher. Tog i Januar 1812 den dansk-juridiske Examen; blev Underretts-Procurator i Sjælland; boede derefter i Svendborg. Opholder sig siden 1834 som Commissionair i Åsens.

Bidrag; i Nye landoconomiske Tidender (Om Frireisernes Afkællelse i Danmark, B. VII. 1830, S. 349—407; belønnet 1822 med 100 Rbd. Sedl. af det kgl. Landhuusholdnings-Selskab, jvfr. L. T. 1822, S. 539—40).

Mariboe (Carl Rudolph Ferdinand), Halvbroder til de 2 Næstfølgende; f. d. 17de November 1800 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader M. L. Mariboe var Grosserer († 1830 i Grätz i Østerrig). Sønnen var tidlig bestemt til Studeringer, men saae sig, paa Grund af Djenstvaghed, nødsaget til at afbryde disse det samme Aar, som han skulde have taget Examen Artium; blev Grosserer 1823; 1828 Translateur i Engelsk, Fransk og Tydsk; f. A. Lærer i den Kjøbenhavnske Borgerdydsskole; 1831 Lærer i det engelske Sprog ved den kongelige militaire Højskole; foretog 1832—33 paa kongelig Beføstning en Rejse til England, for at gjøre sig bekendt med de forskjellige Underviisningsmetoder, navnlig i Sprogene, som der vare brugelige; erholdt d. 20de Septbr. 1834 Titel af Professor (med Rang i 5 Kl. Nr. 8); oprettede 1833 en videnskabelig Realskole i Kjøbenhavn; blev d. 6te Marts 1841, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra sin Lærerpost ved den milit. Højskole. — * 17 1824 Frederikke Westely, en Datter af Stadsmægler M. Westely.

Veiledning til de engelske Vocalers og Diphtongers Udtale, med oplysende Exempler. Kbh. 1828.

Den Godmodige, Lykspil i 5 Acter af D. Goldsmith, oversat fra Engelsk og indrettet for den danske Stueplads. Kbh. 1828.

Kortfattet engelsk Sproglære. Kbh. 1829. (Rask's Literaturbl. S. 158—160).

Engelsk (accentueret) Læsebog for Begyndere. Indeholdende: Stories, selected from the History of England, from the Conquest to the Revolution. Kbh. 1829. Anden Udgave. *ibid.* 1836.

Nøgler til Mariboës engelske Læsebog for Begyndere, eller ordret Oversættelse efter det Hamiltonske System. Med Dvælses til Oversættelse paa Dansk og Engelsk. Kbh. 1830.

Freds-mægleren, eller: Hver har sin Feil, Lysspil i 5 Acter, oversat efter det Engelske. Kbh. 1829.

Engelsk Læsebog, indeholdende: „Sir Walter Scott's Tales of a Grandfather. Vol. 1.“ Med Forklaring over de vanskelige Ord og Talemaader. Kbh. 1829, 2det Dpl. ibid. 1836. 3die Dpl. ibid. 1842.

Engelske Handelsbreve. Et Udvalg af „Hodgkin's mercantile Letters.“ Med danske Noter. Kbh. 1829.

The Gospel of St. John. Johannes Evangelium paa Engelsk. Med en ordret dansk Oversættelse. Til Brug ved Underviisningen i Engelsk efter det Hamiltonske System. Kbh. 1829.

Udvalgte engelske Digte (af Pope, Goldsmith, Gay, Cowper, Campbell, T. Moore, W. Scott, Byron o. fl.), samlede til Brug ved Underviisning i Engelsk. Kbh. 1829.

En Række af progressive Dvælses til Oversættelse paa Engelsk. To Fortællinger med Glossarium. Nr. 1—2. Kbh. 1829—30.

The Portfolio, or Tea-Table Miscellany. Edited by C. Mariboe and G. Gordon-Macdonougall. 1830. Novbr.—1831. Febr. Copenh. 8vo. (Et Ugeskrift med lithogr. Tegninger).

The Vision of Theodore. Theodors Syn. En Allegorie af Dr. Johnson. Accentueret og forsynet med en ordret og analytisk Interlinear = Oversættelse paa Dansk. Kbh. 1831.

Udsigt over de engelske Berber. Kbh. (1831). Fol.

Selections in Prose and Verse from the Works of modern english Authors. Vol. 1. *Selections in Prose.* Coph. 1831. D. m. L.: Udvalg af den nyere engelske Prosa. Kbh. 1831.

Handels-Brevbog. Første Hefte. Kbh. 1831.

Ledetraad ved Forelæsningerne over det engelske Sprog ved Høifskolen. Kbh. 1831. (ej i Boghandelen).

Tryk Læsebog for Begyndere. Indeholdende: Fire Aftener af „Campes Robinson der Jüngere“. Med en ordret og analytisk Interlinear = Oversættelse paa Dansk. Efter det Hamiltonske System. Til Brug i Skoler og ved privat Underviisning. Kbh. 1832.

Den danske Bi, eller Søndags-Tidenden. Udgivet og redigeret. 2—3 Aarg. (Nr. 26). Kbh. 1832—33. Fol. (jvfr. Art. B. J. Bjerring og E. de Pollon).

Engelsk Læsebog efter en ny Methode. Til Brug saavel ved Oversættelser fra Engelsk til Dansk, som fra Dansk til Engelsk. Kbh. 1833. 2det Dpl. ibid. 1835. 3die Dpl. ibid. 1842. („Dannora“ I. 299—306).

Engelsk Formlære, med et Tillæg om Hjælpeverbernes Brug, samt en kortfattet Lære om Udtalen. Kbh. 1833. 2det forøgede Dplag. ibid. 1839. 3die forøgede Dpl. ibid. 1840.

National-oeconomiske Noveller, oversatte efter Miss Martineau „illustrations of political economy“, udgivne af E. R. David og E. Mariboe. No. 1—4. Kbh. 1833—34. (jvfr. Art. E. G. R. David; M. f. L. XI. 403—19).

Engelste Læseøvelser. Kbh. 1836.

Bidrag: i „Maanedsskrift for Litteratur“ (Recension over N. S. Rasch's engelste Formlære, 1832, X. 529—46; jvfr. Kbhpost. 1833, Nr. 187—88. 190). — (Revideret).

Mariboe (Jacob August), see Stenfeldt.

Mariboe (Ludvig), den Foranførtes Broder; f. i Kjøbenhavn d. 12te October 1781; blev opdragen i Hofpræst Christianis Institut, hvor han, kjøndt ej bestemt til Studeringer, nød en meget omfattende Underviisning; kom i sit 17de Aar til Livorno, som Volontair paa et Handelscomptoir, hvor han tilbragte 5 Aar; kom siden til Norge for at forestaae det Ankerste Fideicommisses udenlandske Correspondence; etablerede sig derpaa i Christiania som Handelsmand, og drev tillige forffjellige Fabrikker og Værker; kjøbte sig ligeledes Landejendomme, og deriblandt Gaarden Mjern nær ved Christiania. Under Krigen 1807 oprettede han et Fricorps, og udnævntes til Chef for et Feltbatteri; ansattes i Januar 1813 som Capitain à la suite i den norske Armee; blev 1817 udnævnt til Adjutant hos Kongen af Sverrig og Norge; flyttede s. A. til Stockholm, hvorfra han 1823 atter vendte tilbage; erholdt 1822, i Naade og efter Ansøgning, Afsted fra Armeen; blev 1833 Statsrevisor (indtil 1839). Var 2 Gange Medlem af det norske Storting: 1830 som Repræsentant for Christiania By, og 1833 som Repræsentant for Aggershuus Amt. Den største Deel af Tiden efter 1836 tilbragte han i Udlandet. † 19de Juni 1841 i Slesvig, hvor han siden Maj 1840 for sin Helbreds Skyld havde opholdt sig. (Jvfr. Fædrel. II. 1841, Nr. 573; Bladet „Patrouillen“, Christiania 1826, samt Tillæg dertil, indeh. Tillæg til hans statsborgerlige Liv. ibid. eod.; hans Biographi af Hcnr. Bergeland, med Portrait, i Samlingen af „Portræter af mærkelige Nordmænd.“ 2den Række. Udsøde mærkelige Nordmænd. S. 4. Christiania 1844).

Bemærkninger ved Gjennemlæsningen af Hr. Professor D. Vihls Plan til en for hvert Sogn og hver Bye anvendelig udsidet Fabrikation af Klædevarer, Bæretener og linneede Tøjer. Christiania 1808. (L. E. 1809, Nr. 9).

Nogle Ord om almindelig Værnepligt, og et Forslag til, paa den mindst befofkelige og mindst byrdefulde Maade, at underholde et Land- og Søværn i Norge. Christiania 1815.

Nogle Ord om Rigsforsamlingens Beslutninger angaaende Statens Pengevæsen. Christiania 1815.

Extract af Ideer om Pengevæsenet, Stortingets Medlemmer tillegnet. Christiania 1815. (Anonymt).

Forslag til det norske Pengevæsens Forbedring. Christiania 1815. — Oplysninger og Tillæg til Forslaget om Pengevæsenet. ibid. eod. (jvfr. Art. W. L. Sebelov; C. M. Galsens „Bemærkninger“, Bergen 1815, og „Beviis, at man ikke

altid, som Ordsproget siger, er sine Ords bedste Fortolker, eller Svar til Mariboe", ibid. eod.).

Om Statsraadets Laaneproject. Christiania 1819.

Om Norges statsøconomiske Forsatning, samt Forslag angaaende Norges Bank m. m. Christiania 1821.

Om Formue- og Rærings=Skattens Ophævelse. Christiania 1821.

Bemærkninger ved den provisoriske Anordning af 21. Mai 1825, angaaende Norges og Sverrigs gjensidige Handel og Søfart. Christiania 1827.

Breve af politisk og statsøconomisk Indhold. Christiania 1836.

Om Stortingets Opløsning og Rigsrets-Actionen mod Stats-Ministeren. Christiania 1836.

Appeal to the imperial parliament containing a narrative of events in the town of Bodøe in Norway. London, 1838.

Udgav Bladet „Patrouillen“, 1.—10. Aarg. Drammen og Christiania 1824—33. (Som Tillæg hertil udkom: Tillæg til hans statsborgerlige Liv. Christiania 1826; — Forslag til en Normal Industri-skole for unge Fruentimre af alle Classer. ibid. 1828. [jvfr. Akhøns Skilderi 1828, S. 636, og „Patrouillen, et Borgerblad, redig. af J. Hansen,“ 1828 Nr. 19].)

Forslag om Oprettelsen af Tegnestoler i Norges større Kjøbstæder, fremlagt til en Committees nærmere Bedømmelse, indf. i „Budstikken“ 3die Deel, Tillæg S. 3).

Marie Sophie Frederike, fød d. 28de October 1767; Datter af Landgreve Carl til Hessen=Cassel († 17 1836) og Prindsesse Louise af Danmark († 12 1831). Formælet med Kronprinds Frederik til Danmark d. 31te Juli 1790; Dronning d. 13de Marts 1808; kronet d. 31te Juli 1815; Enke d. 3die December 1839.

Supplement-Tafeln zu Johann Hühner's genealogischen Tabellen. I.—VI. Lieferung. Kopenhagen 1822—24. Tverfol. (L. L. 1823, Nr. 2, 21; 1824, Nr. 13; 1825, Nr. 23; „Dagen“ 1823, Nr. 3. 6. 90. 158; 1824, Nr. 28; Revue encyclopédique 53 livr. p. 361 & T. XXVIII. 1825, Décbr. p. 816—18, r. af P. A. Heiberg (jvfr. Pst's Archiv V. 217—18); Prov. Ber. 1824, I., S. 60—62; Heidelb. Jahrbücher der Literatur 1824, März, S. 251—53, anm. af Schlosser; E. W. D. N. v. Schindel's „Lexikon der deutschen Schriftstellerinnen des neunzehnten Jahrhunderts“, 3ter Theil, Leipzig 1825, S. 72 (jvfr. Nyt Aftenblad 1826, Nr. 12; Nyeste Morgenpost 1830, Nr. 25 og 173).

Marmier (Xavier), f. i Frankrig; rejste i de nordiske Lande, og opholdt sig i nogen Tid i Kjøbenhavn. Er Bibliothekar ved det franske Ministerium for den offentlige Underviisning; blev d. 18de Juni 1842 Ridder af Danebrog.

J: *Mémoires de la Société Royale des Antiquaires du Nord.* 1836—1839 (De l'importance de la littérature Islandaise, par N. M. Petersen; traduit, p. 5—27; Mémoire sur la découverte de l'Amérique au 10e siècle, par C. C. Rafn; traduit, p. 27—55).

Marr (Carl Christian Ludvig), f. d. 11te Marts 1781 i Rendsborg, af Forældre August Marr og Engeltke Marie Marr;

var Fuldmægtig, da han d. 8de Juni 1815 blev Rentestriver for det Slesvigske Told-Contoir under General-Toldkammer- og Commercecollegiet; 1817 Kammerraad; 1826 Toldforvalter i Holttenau. — * Henriette Catharina Ronnow.

Combineret dansk og slesvig-holsteensk Toldtarif, efter de nu gjældende Anordninger. Kbh. 1816. 4to.

Tariffe für den Ein- und Ausfuhrzoll in Schleswig-Holstein. Kopenh. 1823. 8vo. (Prov. Ber. 1823, IV. 89). — Tarif for Ind- og Udførsels-Tolden i Danmark og Schleswig-Holsten. Kbh. 1823. 8vo.

Marstrand (Nicolaï Jacob), f. d. 5te August 1770 ved Dvigne Kobberværk i Østerdalen i Norge, ved hvilket Værk hans Fader var Bergsfriver og Kasserer. Blev 1800 ansat ved Vej-Staten; siden kongelig Mechanikus; 1809 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; 1814 Commeceraad. † 12te Juli 1829. — * 1803 Petra Dithilia Smith, en Datter af Jubellæreren Provst Troels Smith i Holbæk.

Anvisning til at stemme Instrumenter efter Monochordet. Kbh. 1816.

Bidrag: i *Handelstidenden* (Idee til en Vogn for Syge og Saarede, 1808 Nr. 51; Om en forbedret Nulle, sfd. Nr. 88; Om Draifiner, 1818 Nr. 37; Betænkning over den amerikanske Oberst Kraft's Hestegang, 1828, Nr. 10. 11. (sfr. *Urfins Magaz.* III. 297—306); — i *Efterretninger fra Selskabet for indenlandsk Konstflid* (Adskillige Bidrag i 1ste og 2det Bind, 1810—16); — i *Duffens Nye oecon. Annaler* (Om en ny Maade at anvende Hestens Kraft ved Raffiner, Bd. II. 1815, S. 147—49); — i *Urfins Magazin for Kunstnere og Haandværkere* (Den hydrauliske Presse, Priisafhandling, med en stannographeret Tegning, Bd. II. Nr. 79, S. 401—6); — i *Døt's „Materialier“* (Et Brev til Etatsraad Pram, i Nr. 51).

Martens (Hans Jacob), f. i Meldorf i Sønder-Ditmarsken; tog i Efteraaret 1829 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char. med Fortrin); er Amtschirurg i Kjøbenhavn.

Obductions-Forretning over Liget af et nyfødt Barn, fundet med en Strimmel Løj fast bunden om Halsen, hos hvilket Luftindblæsning var skeet, men Andebræt ikke antages at have fundet Sted; ved B. A. Høppe og Martens, i *Bibl. for Læger* Bd. XXXI. (Ny Række Bd. 1.), 1839, S. 269—74).

Martensen (Hans Andersen), f. d. 13de Januar 1782 i Bondestanden i Kurup i Branderup Sogn, under Haderslevhuus Amt; var i endeel Aar Skipper, blev under Krigen, som en udmærket flink Sømand, meget brugt i Farten til Norges Providering, kom ved Opbringelse i Fangenskab, leed i et haardt Fængsel, og under sine Kejser, saa meget, at hans Helbred aldeles tabtes; søgte et nyt Levebrød for sig og Familie paa Stribentbanen i de Fag, han kjendte, nemlig Søfarts og Handels Fagene, og saaledes fik disse i den danske Literatur paa den Tid mindst dyrkede Fag

en flittig og kyndig Arbejder, fra hvis Haand mange nyttige Skrifter ere udfomne. † 7de October 1822 i Kbhvn. — * Ane Marie Truelsen. — (Jvfr. „Dagen“ 1822, Nr. 244; Thaarups fødenel. Nekrolog for 1821—26, S. 136).

Forsøg til en Haandbog for Skippere og Søehandlende. Haberslev 1815. Andet, forbedrede og meget forøgede Dplag, med et Tillæg. Kbh. 1822. (L. T. 1823, S. 54—55).

Maanens Høidemaaling, eller kort og tydelig Anvisning til at finde Bredden eller Polhøiden ved Maanens øverste eller underste Rands maalte Meridianhøide, med dertil hørende Tabeller, samt de til dette Brug nødvendige Nautical-Tabeller for det sidste halve Aar 1816 og Aaret 1817, saa og Tabel over Solens Declination m. m. Kbh. 1816. Samme paa Tydsk. *ibid.* eod.

Logarithmetavle til Anvendelse ved den borgerlige Regnekunst, eller Anvisning til Logarithmeregning o. s. v. Kbh. 1817. Samme paa Tydsk. *ibid.* eod.

Kort og tydelig Underviisning for Handelslærlinge, Handelsbetjente og tilstudeende Kjøbmand til grundigen at lære det dobbelte italienske, engelske og nye tydske Bogholderie i meget kort Tid og uden Lærers Hjælp. Kbh. 1818.

Ualmindelig Dansk Handels-Contoirist, indeholdende fuldstændig Efterretning om Mynt- Maal- og Vægt-Forfattningen, Bexelmaaden, Ufo, Respitdage, offentlige Banker, Messer, og andre Handelen vedkommende Indretninger i de vigtigste inden- og uden-europæiske Steder og Lande med disse Myntforters, Maals og Vægts vsiagtige Forhold til Dansk-Holsteensk *ic.* Uarbejdet efter de nyeste og tilforlæggste Efterretninger. Kbh. 1819. (L. T. 1821, S. 173—74).

Ualmennyttig Kommebog, indeholdende de europæiske Stæders og Landes Mynt, Maal, Vægt *ic. ic.*, med deres vsiagtige Forhold til Dansk, samt om de vigtigste i Danmark paa Handel og Søefart hvilende Afgifter, m. m. Fornemmelig for Kjøbmænd, Commissionærer, Fabrikanter, Maglere og Stidsførere; men ogsaa for enhver anden, som har Forretninger i det daglige Liv. Kbh. 1819. Andet forbedrede og forøgede Dplag; med et Titel-Kobber. *ibid.* 1820. Trede forbedr. og forøg. Dpl.; udgivet af J. A. Kjær. Med et Titel-Kobber. *ibid.* 1826. (L. T. 1821, S. 173).

Tabel, som viser hvad Rigsbankpenge Sølvs udgjør i Sedler og Tegns efter Dvartalscours 262½. Kbh. 1819.

Handels-Lærebog, eller theoretisk-practisk Underviisning i Handelsvidenskabens 1ste Deel. Kbh. 1820.

Comptoir- og Handels-Lexicon. I.—III. Bind. Kbh. 1820—22. (Fra Bogstævet A til F. incl. Det Øvrige fra D til Rom, udarbejdet af Martensen, blev indlemmet i det 4de Bind, som sluttedes og udgaves af Fr. Thaarup. Kbh. 1824. — Om Børfet jvfr. „Den oconom. Correspondent“ V. 1821, S. 134—36).

Almindelig Signal-Bog, indeholdende en fuldstændig Samling af Signaler til Brug for Kjøbmands-Skibe af alle Nationer, tilligemed en fuldstændig Forklaring over deres Brug og Anvendelse. Kbh. 1820. Oversat paa Tydsk. *ibid.* eod., samt paa Fransk og Engelsk. *ibid.* 1821.

Europa og America, eller den civiliserede Verdens fremtidige Forhold. Af C. F. von Schmidt-Phisfeld. Oversat og forsynet med Anmærkninger af D. Didrichsen og P. A. Martensen. Kbh. 1820. (L. T. 1820, S. 635—40).

Den nyeste reviderede Dresundske-Soldtarif, en Haandbog for Handlende og Søfarende, efter de bedste Kilder udarbejdet af J. Thaarup og S. A. Martensen. Kbh. 1821. Oversat paa Tydskt og Engelsk. ibid. cod., samt paa Fransk. ibid. 1823. (Revue encyclopédique 1824, Juin).

Medudgiver af Handels- og Industri-Tidenden (Kbh. 4to), fra Begyndelsen af Juni 1818 indtil sin Død. (jvfr. Art. L. P. Thortsen; L. T. 1820, Nr. 20).

Martensen (Hans Rassen), Nysansførtes Søn, f. d. 19de August 1808 i Flensborg; blev dimitteret til Universitetet fra Metropolitan-skolen 1827, og udmærket saavel ved Examen Artium, som ved philologico-philosophicum i det paafølgende Aar; underkastede sig i October 1832 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Laudabilis & quidem egregie“; vandt 1834 Universitetets Guldbedaille for en Afhandling til Besvarelse af det i det forrige Aar udsatte Priissspørgsmaal i Theologien: „Quodnam est fundamentum theologiæ naturalis, quis ejus ambitus, quæ ejus relatio ad theologiam christianam?“ (jvfr. Selmers Afh. Tid. II. 68); rejste i Efteraaret 1834, ved Understøttelse fra Fonden ad usus publicos samt academiske Stipendier, til Tydskland, og opholdt sig fornemmelig ved Universiteterne i Berlin, Heidelberg og München; vendte tilbage 1836; disputerede d. 12te Juli 1837 for den theologiske Licentiatgrad; blev d. 21de April 1838 Lector i Theologien ved Kbhvns Universitet, med Forpligtelse indtil videre tillige at besørge de til den philologisk-philosophiske Examen hørende Forelæsninger over Moralphilosophien, samt deri ved Examen at examinere; fik i Juni 1840 Crediplom som Doctor i Theologien fra Universitetet i Kiel (jvfr. Berlingske Tid. 1840, Nr. 147); udnævntes d. 1ste Decbr. samme Aar til Professor extraordinarius i Theologien; d. 3die Decbr. 1841 til Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab. — * $\frac{1}{2}$ 1838 Helene Mathilde Hefß. — (Autobiographi i Programmet til Universitetets aarlige Reformationsfest og Rectorstifte 1838, p. 36—38. — Portrait, malet af D. Monies, lithogr. af Bærensen, 1841).

De autonomia conscientiæ sui humanæ, in theologiam dogmaticam nostri temporis introducta. Diss. (pro gradu Licentiat). Hauniæ 1837. (L. f. L. o. R. I. 1—40, anm. af J. A. Bornemann; Scharlings og Engelstofts Theol. Tidsskr. II. 1. S. 178—81; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1078—79). Paa Dansk udg. af L. B. Petersen. Kbh. 1841. (L. f. L. o. R. VI. 459—67).

Meister Eckart. Et Bidrag til at oplyse Middelalderens Mystik. Kbh. 1840. (Fædrel. I. 1840, Nr. 279, anm. af J. Fr. Hagen; Berlingske Tid. 1840, Nr. 158; Theolog. Quartalskrift 1841, 2.—3. Hæftet). Ogsaa paa Tydskt: Meister Eckart. Eine theologische Studie. Hamburg 1842. (Neue Jen. L. Z. 1843, Nr. 30, S. 122—23, anm. af Dr. Baumgarten-Crusius; Zeitschr. f. luth. Theologie und Kirche 1842, 2tes Quartalsheft, anm. af A. G. Rudelbach; Tholucks litter. Anzeiger 1842; Zellers theol. Jahrbücher 1843, S. I. S. 146—53, anm. af Dr. F. C. Saur i Tübingen).

Grundrids til Moralphilosophiens System. Udgivet til Brug ved academiske Forelæsninger. Kbh. 1841. (Scharlings og Engelstofts Theol. Tidsskr. VII. (Ny Række Bd. I.), S. 88—115, anm. af P. M. Stilling; Theolog. Dver-talskrift 1841, 2.—3. Hæftet; Neue Jen. L. Z. 1842, Nr. 46. 47, anm. af A. L. J. Michelsen; Zeitschr. f. luth. Theol. u. Kirche 1842, 2tes Quartalh., anm. af A. G. Rudelbach; Zellers Jahrbücher 1844, S. 3. S. 526—36, anm. af A. J. Beck). Over-fat paa Svenst (af Lénström). Stockholm, 1841.

Den christelige Daab, betragtet med Hensyn paa det baptistiske Spørgsmaal. Kbh. 1843. (Scharlings og Engelstofts Theol. Tidsskr. VII. (Ny Række Bd. I.), S. 358—60; J. f. L. o. R. II. 1843, S. 272—311; J. L. o. R. II. 1844, S. 74—92; H. Brochner „Nogle Bemærkninger om Daaben, foranledigede ved Prof. Mar-tensens Skrift o. s. v.“ Kbh. 1843; M. Girikson „Om Baptister og Barnebaab“. ibid. 1844; Berl. Tid. 1844, Nr. 115, af Martensen). Paa Tydsk: Die christ-liche Taufe und die baptistische Frage. Hamburg u. Gotha 1843. (Zellers Jahrbücher 1843, S. 4. S. 760—85, anm. af A. J. Beck).

Bidrag: i „Maanedsskrift for Litteratur“ (Anmeldelser af: E. W. Kolthoff: Apocalypsis, Joanni Apostolo vindicata, XII. 1—31; J. L. Heiberg: Indlednings-Foredrag til det i Novbr. 1834 begyndte logiske Cursus, XVI. 515—28; J. L. Heiberg: Fata Morgana, Eventyr-Comedie i fem Acter, XIX. 361—97); — i Heibergs „Perseus, Journal for den speculative Ibee“ (Betragtninger over Ibeeen af Faust. Med Hensyn paa Lenaus Faust, i Nr. 1. 1837, S. 93 flgg.; anm. af J. E. Sibbern i M. f. L. XX. 405—15); — i Peterfens „Tidsskrift for Lite-ratur og Kritik“ (Rationalisme, Supranaturalisme og principium exclusi medii, I. 456—73 [jvfr. sid. VII. 325—52, af J. P. Mynster); — i „Fædrelandet“ (Philosophisk Beskedenhed i Kjøbenhavnsposten, i I. 1840, S. 259—61 [jvfr. Kbhpost. 1840, Nr. 25, 31, 41; „Søndagen“, Tillægsbl. t. „Dagen“ 1840, Nr. 10]; Erklæring, sftd. S. 315—16; Anmeldelse af J. L. Heibergs „Nye Digte“, II. 1841, Nr. 398, 399 400); — i Heibergs „Intelligensblade“ (Nutidens religiøse Crisis, i Bd. I. 1842, Nr. 3., S. 53—73); — i Heibergs „Urania“ for 1844 (Om Kirke-Aaret). — (Revidert).

Martensen (Henrik Frederik), f. d. 6te Marts 1801 i Bondestanden i Gandløse Sogn, Frederiksberg Amt. Digteren Pram lod ham fra det 10de Aar opbrage paa Hirschholm hos den da bekendte Lite-ratus Werfel. Har fra sit 15de Aar ernæret sig som Comptoirist, siden 1823 som Saadan i Stempelpapirs-Comptoiret under Rentekammeret.

Spørg- og Literaturvennen. Kbh. 1822. Udkom nummervis. (jvfr. „Tele-graphen“ II. Aarg. Nr. 14).

Prinds Frederik, en historisk Fortælling af van der Velde. Oversat. Kbh. 1827.

Fængslet paa Munkholm, eller Griffenselds Fald, Bod og Anger. En historisk Roman af H. Müller. 1ste Decl. Paa Dansk oversat. Kbh. 1828. (jvfr. Art. L. W. Hansen).!

Jægerharmonic for Kongens Livjægercorps, en Samling originale Sange. Kbh. 1828.

Originale Folkefortællinger. Kbh. 1828.

Bidrag: i *Conversationsbladet* (Om Dronninggaard, eller Næstet kaldet, 1825, Nr. 99; Hirschholm og Omegn, 1826, Nr. 5; Fabrikkerne i Uslerød, 1826, Nr. 10; Dødt Lune, en Dødsf., sfb. Nr. 22; Bortførelsen, oversf. sfb. Nr. 24; Lord Byron, oversf. sfb. Nr. 25); — i „*Telegraphen*“ (Et Par Ord i Anledning af Stykket: „Pietistiskfalsomme Bidrage til Adressseavisen, i Statsvennen Nr. 51“, i V. Aarg. S. 355—359; jvfr. sfb. S. 359—60); — i *Kjøbenhavns Skilderi* (Sværmeri og overdreven Følsomhed, Vejen til Melankoli og Galenskab, 1826 Nr. 53; Om Litteraturens mulige Indflydelse paa Bondestanden, 1827 Nr. 28); — i „*Ny Freia*“ (Stranker for Præsters Ubluethed, i en fgl. Forordning af 7de Novbr. d. A., i Aarg. 1827, Nr. 41 [jvfr. sfb. S. 344, af H. E. Michelsen; S. 351 af Martensen; *Rbhøns Skilderi* 1827, Nr. 103, af J. L. Hansen; *Collegial-Lid.* 1828, S. 39—40; *Tidsseds Repertor. for aandel. Sager* Bb. I. S. 2. S. 149—54); — i *Mæt's Arkiv* for *Psychologi, Historie, Litteratur og Kunst* (Fødeland — Fødeegn, VII. 332—43).

Digte, adspredte: i „*Conversationsbladet*“ 1825—26; „*Rbhøns Skilderi*“ 1826; „*Ny Freia*“ 1826—27; *Mæt's Arkiv*, Bb. 7; „*Nyeste Morgenpost*“ 1829; „*Kjøbenhavnsposten*“ 1829 og 1831, samt i Garbrechts „*Dannebrog*“ 1826. — Viser i forskellige Sangbøger; ligesom han stadig siden 1828 er Livjægercorpsets Leslighedsdigter. — (Revidert).

Martin (Peter Salomon), f. 1760 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Kjøbmand; Moderen Marie Courtonne (siden gift med Carl Frederik Stanley, Professor ved Konstacademiet i Kbhø og Hof = Billed = hugger). Tog dansk-juridisk Examen; blev Forligelsescommisssair i Hirschholm og 1806 Postmester sammesteds; fik i Maj 1812 Titel af Cancelli = Assessor; blev 1818 entlediget fra Postmester-Embedet; var derefter Bog = trykker, først i Kongens Lyngby, dernæst paa Vesterbro og tilsidst i Kbhø. † 12te Juli 1830. — * Maren Studsgaard.

Henriette eller Husar-Revuet, Comedie i 5 Acter af E. M. Pylgmitte (E. R. Plümitte). Kbh. 1784. (L. E. 1785, Nr. 13). — Greverne af Strozzi's ved Forfatteren til de tvende Marilloer. Oversat, med en Fortale af Provst Gutfeld. I.—II. Deel. ibid. 1802. (L. E. 1802, S. 360). — Jacob von Buchensteins, Arves, Lehn = og Jurisdictionsherre til Ober = Mittel = og Under = Buchenstein, Levnet og Bedrifter, af R. H. Spiefs. Oversat. I.—III. Bind. ibid. 1804. (L. E. 1805, Nr. 31).

Rolmar og Klara af Augusta v. Wallenrodt. Oversat. I.—II. Deel. Kbh. 1818—19. (L. E. 1819, S. 749—51).

Nyeste Samling af Romaner (indeholdende: Eduard, eller Mafferaden, af Aug. Lafontaine. I.—III. Deel; oversf. Kbh. 1818—20; — Hermisprong, eller Menneket som det sjældent findes. Efter det Engellske. I.—III. Deel. ibid. 1820—21. — Hver Roman udkom ogsaa særskilt).

Malvina. En Roman af Mad. Cottin. Oversat efter den nyere franske Udgave. I.—III. Deel. Lyngby 1821.

Mathilde. En historisk Roman, udbragen af de tre første Korstoge, af Mad. Cottin. Oversat med en Fortale af Provst Gutfeld. I.—IV. Deel. Kbh. 1820—21.

De to Benner. Roman af Aug. Lafontaine. Oversf. I.—II. Deel. Kbh. 1821.

Sødstændene, eller Angeren. Roman af Aug. Lafontaine. Oversat. I.—II. Deel. Kbh. 1821.

Tobias Hoppe, eller Borgerind og Familie-Kjærlighed. Roman af Aug. Lafontaine. Oversat. I.—III. Deel. Lyngby, 1822. (L. T. 1824, S. 506—8).

Mennesket som det er. En Roman af Hermsprongs Forfatter. Oversat. I.—IV. Deel. Besterbroe, 1822—24. (L. T. 1823, S. 776—78).

Idunna, Læsning af blandet Indhold. Udgivet. I.—XII. Deel. Lyngby og Kbh. 1822—1825. (Af denne Samling ere flere af de nedennævnte Smaafortællinger ogsaa særskilt udgivne 1825).

Ida von Riburg, eller Eidskiffelsen. Roman af Aug. Lafontaine. Oversat. Kbh. 1823.

Durika eller den ved en høiere Dannelselse ulykkelige Negerinde. En moralsk-romantisk Fortælling (af Hertuginen af Duras). Oversat. Kbh. 1824. („Dagen“ 1824, Nr. 171).

Forslag til Dynaaelsen af en fastsaaende Middelpriis paa Kornbarer af C. v. Knobelsdorff. Oversat. Kbh. 1824.

Præstegaarden ved Søen. Roman af Aug. Lafontaine. Oversat af Secretær P. S. Petersen (Pseudonym). I.—III. Deel. Kbh. 1824—25.

Bryllupsdigtet uden Arrest. En Fortælling af Fr. Kind; overs. Kbh. 1825. Florentin. Novelle af Fr. Mosengeil; overs. Kbh. 1825.

Eumenidernes Grotte. Fortælling af Aug. Kuhn; overs. Kbh. 1825.

Forvandlingen. Fortælling af Aug. v. Tromlitz; overs. Kbh. 1825.

Dvindeligen, eller Giftermaalet af Dødsangst. Fortælling af H. Clauren; overs. Kbh. 1825.

Ridder Peveril paa Høien. Roman af Walter Scott. III.—IV. Deel. overs. Kbh. 1825. (jvfr. Art. L. J. Flamand).

Ægtestands-speilet, eller Himmel og Helvede paa Jorden, udarbejdet efter den virkelige Verden af Secretær P. S. Petersen (Pseudonym). Kbh. 1825.

Manden i Maanen, eller Hjertets Drixt er Skjæbnens Stemme. Roman af Clauren. I.—II. Deel. Oversat af Secretær P. S. Petersen (Pseudonym). Kbh. 1826, med Bignetter.

Duusfaderen, eller Hvor der elstes og hvorfor. Roman af Aug. Lafontaine. Overs. I.—III. Deel. Kbh. 1826.

St. Rokkans Brønd. Roman af Walter Scott. II.—III. Deel. Overs. af Secretær P. S. Petersen (Pseudonym). Kbh. 1826. (jvfr. Art. H. G. N. Nyegaard).

Lodsen, eller Eventyr ved Englands Kyster. Roman af Cooper. Overs. af Secretær P. S. Petersen (Pseudonym). I.—III. Deel. Kbh. 1826—27. (jvfr. Kbhvns Morgenbl. 1826, S. 564, 574, 584).

Gjengangeren den skønne Mathilde, overalt og ingensteds, eller de Ulykkelige's Skjæsaand under forskjellige Skikkelser. En Underhistorie. Oversat (anonymt). Kbh. 1827.

Gustav Lilienkrone, eller den graa Ridderkuffelse. En romantisk Skildring af Forf. til Seliobora (W. A. Lindau). Overs. (anonymt). Kbh. 1827.

Udtog af en Skrivelse fra en Altonaer til sin Ven i Berlin om Dylsbet

i Altona. Oversat efter det Tydske af P. Thomsen (Pseudonym). Kbh. 1827. (I Anledning af at paa Titelladet Oversfatteren er navnt med et andet Navn, og Forlæggeren ikke er navngivet, bleve begge satte under Tiltale).

Den uskyldige Schweigerpige. Fortælling af Lauren. Oversat af J. P. Thomsen (Pseudonym). Kbh. 1827.

Frimaskeraden. Comiss Roman af Fr. Laun. Oversat af J. P. Thomsen (Pseudonym). I.—II. Deel. Kbh. 1827.

Den fornemme Fremmede. En comiss Roman af Fr. Laun. Oversat af J. P. Thomsen (Pseudonym). Kbh. 1827.

Kirkegaardsgraven. En romantisk Historie af v. Silberbeck. I.—II. Deel. Oversat af J. P. Thomsen (Pseudonym). Kbh. 1827. (3.—4. Deel oversat af S. G. Brill).

Paulowna, eller den ulykkelige Pige i Gravkapellet under det brændende Moskau. En sand Tildragelse fra Napoleons Felttog i Rusland. Oversat af J. P. Thomsen (Pseudonym). I.—III. Deel. Kbh. 1827.

Himmelen fører Sine underligen, og omsider dog til Maalet. Roman af Satori (Johanne Neumann). Oversat af Thomsen (Pseudonym). Kbh. 1827.

Kunsten i utrolig kort Tid at lære Olie-malerie uden Praktik, saavel som de fornødne Farvers Tilberedelse og Sammenblanding, tillige ogsaa anvendelig til at male paa Glas; af L. Matthey. Oversat. Kbh. 1827.

Grundig Anviisning til at tilberede Vand- Miniatur- og Olie-Farver, tilligemed en noiagtig Beskrivelse over de nødvendige og nyttige saavel som de skadelige Farver. Udgiven af M. Reindl. Oversat. Kbh. 1828, m. 2 illum. Tabeller.

Et fattelig practisk Underviisning til at lære Skakspillet med to, tre og fire Spillere, samt Anviisning til at kjende grundigen de forskjellige Spillemaader, deres Love og Fjinheder, af J. J. Alberti. Paa dansk, med en Afriidning. Kbh. 1829.

Tapetfereren. Veiledning for dem, som lade tapetfere, eller selv ville tapetfere deres Værelser paa en god og billig Maade. Tilligemed en Anviisning til at holde Tapeterne i lang Tid skjonne. Af det Tydske. Kbh. 1829. (Kbhvns Skilderi 1829, S. 1084).

Martini (Anton), f. d. 4de Januar 1773 i Seeth i Lønder-Amt, hvor hans Fader var Landmand; blev privat dimitteret til Kbhvns Universtitet i Efteraaret 1793; tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen; blev 1801 Cancellist i Archivcontoiret i det Slesvig-holstenske Cancelli, fra hvilket Embede han 1815 blev entlediget med Pension; privatiserede derefter i Kjøbenhavn. — * Louise Jeannette Trévillé († 1/2 1843), forhen Directrice ved Døttreskolen fra 1791.

Poetiske Markblomster. Kbh. 1800.

Der Bräutigam ohne Strümpfe. Ein Trauerspiel in fünf Acten von Johann Hermann Wessell. Aus dem Dänischen überseht. Kopenh. 1827. (L. T. 1827, Nr. 39).

Belinde, eller den røvede Haarlok, et Skientebigt i 5 Sange efter Pope's „The rape of the Lock“ fordansket og localiseret. Kbh. 1829.

Diger Danſke ſom Ridder uden Dabel, baroſt Drama i 5 Acter. Kbh. 1814.

Vidrag: i Minerva (Almeenaanden, en Ode, 1805. IV. 313; Det menneſkelige Liv, et Iyriſt Lærebog, 1806. IV. 84—97; 1807. I. 141—56; II. 264—76; 1808, S. 189—202; ſærſkilt udgivet. Kbh. 1810 [r. i L. T. 1811, Nr. 27]; — i Kjøbenhavnſ Skilberi (Digte, 1811, S. 151. 1582); — i „Dagen“ (G. G. Mac-Dougalls Nekrolog, ſamt et Sørgebog, 1835 Nr. 272; Digte, 1821 Nr. 177. 179. 213; 1825 Nr. 2. 52. 66. 106. 191. 254. 312; 1826, Nr. 61; 1830, Nr. 67; 1831, Nr. 26; 1832, Nr. 35; 1835, Nr. 8; 1838, Nr. 63); — i Langes „Ny Freia“ (1827, S. 19); — i Fr. Thaarups „Københavnſer Börſenhalle“ (Bignetten an dänſke Dichter, von H. C. Andersen, auszugsweiſe und zwanglos deutſcht, Bd. II. 1832, Nr. 25; Sympathie, ſſb. Nr. 30). — (Revidert).

Martini (Philip).

Rofentopper. Tre Fortællinger af J. Satori (Johanne Neumann), overf.; og Erindringer, en Samling Digte. Kbh. 1828.

Marville (Laurent), f. i Nærheden af Bordeaux 1772; kom 1814 til Kjøbenhavn, hvor han derefter levede ſom Lærer i det franſke Sprog.

Correspondance des lettres amicales. 1. part. Copenh. 1819.

Mary (David), f. i Lilſit 1766; kom til Kjøbenhavn, hvor han ſiden blev Hof-Hattemagermeſter. † 17de Juni 1829. — * 1795 Frederikke C. Greiter.

Das Filzen und Hutmachen betreffend, i Eſterretn. fra Selſkabet for indenlandſt Konſtkid, Bd. I. S. 313—16.

Maſſeter (Johannes), formotentlig Pſeudonym.

Digte, i „Lilſtueren“ 1821.

Maſſmann (Nicolaus Henrich), f. d. 10de Marts 1766 i Heiligenhafen, i Segeberg Amt, hvor hans Fader Joachim Maſſmann var Raadmand († 3¹ 1811); kom 1779 i den lærde Skole i Kiel; afgik derfra til Univerſitetet ſammesteds 1785; ſtuderede Theologi; rejſte 1788 til Jena; vendte tilbage til Kiel 1789, og begav ſig ſamme Aar til Kjøbenhavn ſom Huuslærer hos Grev Bernſtorff; blev 1793 Sognepraſt ved Frederiks tybſte Kirke paa Chriſtianshavn; ſtiftede i Aaret 1800 de Søndagſkoler, der endnu efter hans Død bære hans Navn; udnævntes 1809 til Ridder af Danebrog. † 26de October 1816. — * 1793 Doris v. Eſſen, Datter af Geheimconferenceraad Michael v. Eſſen, Storkors af Danebrog og Danebrogſmand. — (Jvfr. Kbhvns Skilberi 1816, Nr. 88).

Betrachtung über den Nutzen der Leiden. Kopenh. 1791. — Antrittsprog digt in der Frierichskirche am 5ten Faſtenſonntage über Röm. I. 16. ibid. 17:3. Overſat paa Danſk af L. Keiſtrup. ibid. eod. (L. E. 1793, Nr. 25; Krit. og Antifr. S. XIII. Nr. 12; Anmal. der theol. Litteratur 1793, S. 446).

Har udgivet: Sange for Søndags-Skolerne. 1ste Hæfte. Kbh. 1802. (L. E. 1802, Nr. 48; „Dagen“ 1803, Nr. 31—34). — (Tildeel efter Autogr.).

Mathisen (Anton Henrik), f. d. 8de Aug. 1780 i Kjøbenhavn. Faderen Thor Mathisen, Hof-Fouereer ved Enkedronning Juliane Marias Hof-État; Moderen Susanne f. Schvindt. — Underviist af Privatlærere indtil sit 12te Aar, optoges han som Discipel i Frederiksborg lærde Skole; dimitteredes derfra til Universitetet i Efteraaret 1795; underkastede sig i Maj 1801 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev 1803 Doctor Philosophiæ i Kiel; 1805 Sognepræst for Hvedstrup og Flyng i Sjælland; fik i April 1816 Rang med Sognepræsterne i Kjøbenhavn. † 30te September 1823. — * Medea Sorterup († 27 1842).

Compendium historicum doctrinæ de Deo apud gentes veteres inprimis vero philosophos Græcorum. Diss. inaug. Hauniæ 1803. (L. E. 1804, Nr. 7; Forf's Antikritik med Recensentens Svar, sfd. Nr. 11). — (Tildeel efter Autogr.).

Mathisen (C.), forhen Skolelærer i Mlebølle i Lindelse Sogn paa Langeland.

Bidrag: i Tidsskrift for Almuestolevæsenet (Svar paa de i 2det Hefte Pag. 151—152 af Tidsskriftet fremsatte Spørgsmaal, i II. Aarg. 1835, S. 293—97).

Mathiesen (Jens Matthias), f. d. 13de Febr. 1800 i Kbhvn. Faderen Skipper Laurig Mathiesen; Moderen Juliane Marie Lund. Blev 1828 ansat i Grønland ved Colonien Julianehaab, af hvilken han var Bestyrer 1830—32; derefter Møller ved Jonstrup i Sjælland; blev d. 2den Juli 1841 Fyr-Inspecteur paa Hæselsø. — * Elisabeth Emilie Dreyer.

Bidrag: i Danst Religionsblad (Et Brev fra ham, VII. 1831, Nr. 40); — „i Kjøbenhavnsposten“ (Svar paa J. P. Engbolms Roter [i Kbhpost. 1835, Nr. 76], 1835 S. 394—96, jfr. sfd. S. 407. 476); — i *Annaler for nordist Oplysningsbidrag*. 1836—37 (Beretning om adskillige i Aarene 1830—32 foretagne Udgravninger i Julianehaab's District, S. 126—30. 131. 132—33).

Mathiesen (J.).

Byens allernyeste dramatiske Commerceraad. En Vaudeville i fire Akter. Kbh. 1831. 2det Dplag. *ibid eod.* — St. Hansdag eller Drengeskolen, Lysspil i 1 Akt af K. Udg. af J. Mathiesen. *ibid. u. A.*

Mathiesen (L.), Literatus; uidentvial en Pseudonym.

Det smukke Kjøns allernyeste Drømme- og Hæxe-Bog. (NB. Drømmebogen er udbraget tildeel efter ældre oversatte Italienske og Tydske. — Hæxe- eller Spaadomsbogen er et 4de Dplag af den i forrige Aar udkomne „Damerne's Hæxemester“). Udgivet. Kbh. 1832. (24 S. 1. 8).

Magen (Jacob Severin), f. d. 18de Maj 1782 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Johan Bernhard Magen var Inspecteur ved det almindelige Hospital, Moderen Cecilie Reimer. Blev i Efteraaret 1799

dimitteret til Universitetet fra det Schouboefte Institut, udmærket ved Examen Artium; studerede Lægevidenskab; blev 1802 Chiruragift Candidat, siden Læge-Assistent ved Almindeligt Hospital; underkastede sig i Efteraaret 1806 Examen ved det Chiruragiske Academi (1ste Char.); ansattes d. 31te Marts 1808 som Reservechirurg ved nysnævnte Hospital; blev d. 16de Maj s. A. Chirurg i Nykjøbing paa Falster med tilliggende District; siden Krigsraad; 1819 Cancelliraad. † 1ste December 1839. — * Anna Cathrine Steensfeldt, en Datter af Postmester Hans Steensfeldt i Kallundborg.

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Practiske Jagttagelser, Bd. III. 1823, S. 128—36 [a.] En formeblst Sammenbært umulig Fødsel, der ved Konstens Hjelp endtes lykkeligen saavel for Moder som Barn, S. 128—34; i Udtog i Gersons u. Julius's Magaz. der ausl. Heft. Bd. IX. 1825, Mai u. Juni S. 563—66, af Julius; b.) Fremstilling af en larveret eller Protheiform-Dyotidianfeber, S. 134—36).

Mau (Jens Christian Eduard Theodor), f. d. 10de October 1808 i Odense, hvor hans Fader Carl Heinrich Mau, en Præsteføn fra Holsteen (Broder til Stænderdeputeret, Pastor J. A. Mau i Schönberg ved Kiel, hvis Søn er Dr. og Prof. Theol. H. Mau i Kiel), var Apotheker; hans Moder var Juliane Marie Feveile, en Kjøbmands datter fra Weile. Kom i Odense Cathedralsskole 1821, blev derfra dimitteret til Universitetet 1827, og tog i Juli 1831 theologisk Attestats (Laud.). Som Discipel i Odense Cathedralsskole blev han 1823 paa Store Belt (under en Rejse i Sommerferien) uden mindste udbortes Foranledning bekendt med en endnu levende svensk Familie, Overkammerjunker m. m. Baron A. G. Gyllenkrok og Frue, hvilke fattede Godhed for ham, og understøttede ham siden af egen Drift betydeligt under hans Ophold ved Universitetet. Med denne for sin Velgjørenhed næsten over hele Sverrig bekendte Familie gjorde han i Juli—Septbr. 1829 en saare behagelig Rejse til de nordligere Egne af Nabolandet. Blev i Aug. 1831 Huuslærer hos Besidderen af Grevskabet Gyldesteen i Fyen, afg. Kammerherre og Hofjægermester E. Greve af Bernstorff. I denne Stilling opholdt han sig om Vinteren 1832—33 paa Botersens i Hertugdømmet Lauenborg. Efterat have privatiseret et Aars Tid, fra Novbr. 1833, først i Fyen, siden i Greis Præstegaard ved Weile, blev han, efter Indstilling af afg. Stænderdeputeret Kammerherre F. A. Greve af Holstein til Grevskabet Holsteinborg, d. 31te December 1834 kaldet til Sognepræst for Haarslev og Tingjellinge Menigheder i Sjælland. — * § 1835 Adolphine Steensen, en Datter af afd. Capitain ved Garden Otto v. Steensen til Torpegaard i Fyen (en Efterkommer i lige Linie af den berømte Vincent Steensen til Steensgaard, som forsvarede Langeland under Krigen med Carl X. af Sverrig, og fra hvem ogsaa den nuværende Besidder af Steensgaard nedstammer; jvfr. Moltbech's Fragmenter af en Dagbog, Kbh. 1815, S. 281—84).

Bejendelse om Frelseren. Høitidstaler. Odense 1833. (Nord. Kirketid. 1834, Col. 347—51, ann. af J. E. Lindberg).

Bandringen til Graven, Dimis-Prædiken, udg. for Venner. Kbh. 1834.

Det kristelige Lære-Embed. Ordinations-Prædiken. Kbh. 1835. (Nord. Kirketid. 1835, Col. 237—40).

Bibelske Prædikener. I.—II. Hefte. Kbh. 1836—37. (Nord. Kirketid. 1836, Col. 272).

Provst H. Schartaus Breve til Læg og Lærd om aandelige Gjenstande, af det Svenske oversatte og udgivne. Slagelse 1840.

Evangelisk-kristelig Postil eller Samling af Prædikener over Evangelierne paa alle Søn- og Helligdage i Kirkeaaet. Kbh. 1843. (Theol. Tidsskr. VII. 376; Berlingske Tid. 1843, Nr. 43; Studier, Kritiker og Notiser 1844, Nr. 3).

Vidrag: i Dve Thomsens Maanedskrift „Balkyrien“ (Fragmenter af en Dagbog, skreven paa en Vystreise til Nerike i Sverrig, i August og September Maaneder 1829, i Aarg. 1832, Bd. I., S. 227—50; Bd. II. S. 72—89, 273—82; Bd. III. S. 135—54, 248—59; Bd. IV. S. 67—81, 235—49); — i Hempels „Vidrag til Tidshistorien“ 1832 (En Prøve af „Tegnér's Skoletaler“ oversat); — i Hempels Avis (Brev til Cancelliraad Hempel angaaende And. Sunefens Grav, 1833, Nr. 116, og derfra i Kbhpost. f. A. Nr. 142 samt i Berlingske Tid. f. A. Nr. 175; Brev til Redacteur C. Vagger, 1840 Nr. 50, med en Anmærkning af Redacturen. [jvfr. sftb. Nr. 52, 57, 58]); — i „Christelig Kirketidende“ (Skrivelse til Kirketidendens Udgivere om den religiøse Tilstand i Hertugdømmet Lauenborg, 1833 Nr. 45); — i „Nordisk Kirke-Tidende (Endnu et Par Ord om den svenske Opvækkelse, 1836 Col. 403—12; Kirkelige og literære Efterretninger fra Sverrig, meddeelte, 1839 Nr. 27—32, 36—39); — i Lindbergs „Dannebrog“ (Nasmus Balslev [En Nekrolog], 1841 Nr. 32; omarbejdet og betydelig forøget i „Genealogisk og biographisk Arkiv“ Bd. 1.); — i H. E. Nørdams „Minde om Jubelfesten i Danmark d. 30. Oct. 1836“ („Vor Tak til Gud for Ordet“, Prædiken paa Jubelfestens første Dag); — i „Christelig Samler, Tidsskrift til opbyggelig Underholdning for Christene af alle Stænder“, som fra Begyndelsen af 1843 (o: fra 6te Bind) redigeres og udgives af ham, (Meddelelse om Herrens underlige Førelser med nogle Lægfolk, som ere komne til Sandheds Erkjendelse, II. 181—92; Meddelelser fra kristelige Almuesfolk, III. 71—86; En virkelig Tildragelse, til Fleres alvorslige Overvejelser, oversat og meddeelt, sftb. S. 119—33; To Hyrdebrev fra en døende Sjælesørger, meddeelt, sftb. S. 146—62; Ginnernes Apostel, Thomas von Westens Minde, IV. 1—36, 367—414; Dr. Morten Luther i Familielivet, sftb. S. 97—109; Blandede Smaastrykker, sftb. S. 186—92, 285—88; Richard Johan Schmidt, sftb. S. 276—85; Dr. Johan Reinhard Hedinger, en sjelden Hofpræst; efter A. Knapp frit bearbejdet, V. 97—146; Herrens Tilkommelse, af Prof. Dr. Döbhausen, meddeelt, sftb. S. 281—305; Et Par Ord om Ludvig Hofackers Prædiken, sftb. S. 305—10; Blandede Smaastrykker, sftb. S. 310—31; En mærkelig Bønshørelse, sftb. S. 332—39; De portugisiske Jøder, Brødrene Cappadoces Omvendelseshistorie, VI. 3—64; Geheime- raad Johan Georg von Hofsteins hemmelige Samtaler med Gud, sftb. S. 64—81; Vi have Alle syndet, efter Tholuck, sftb. S. 81—86; Tanker af kristelige Forfattere, sftb. S. 86—90, 279—84; Blandede Smaastrykker, sftb. S. 90—96, 181—92, 284—88; Dr. C. G. Koch og Pastor N. Brorson, sftb. S. 97—127; En engelst Præstis Opvækkelse, sftb. S. 127—35; S. Rutherford's Levnet og Breve, sftb. S. 135—59; Noget om Apo-

Iselen Johannes, sftd. S. 159—74; Troen er et nyt Sind, efter Tholuck, sftd. S. 179—84; Træk af Thomas Scotts Levnet, sftd. S. 193—258; Herre! du forstaaer mine Tanker langt fra, efter Tholuck, sftd. S. 258—66; En mærkelig Redning, sftd. S. 266—79; Guido von Brès, en protestantisk Martyr, sftd. S. 289—309; En Digters, en Unglings og en Jomfrues Dødsleje, sftd. S. 309—20; Biskop Georg og Præsten, sftd. S. 320—27; Hvo som er tro i det Mindste, er og tro i Meget, sftd. S. 327—38; Noget om den saakaldte „Prædikefyge“ i Sverrig, sftd. S. 338—82).

Medudgiver af: Erklæring og Protest i Anledning af Standerne's Forhandlinger om Sognebaandets Løsning. Kbh. 1839. (L. f. L. o. K. I. 320—26). — (Efter Autogr.).

Maurath (P. N.), see Menz Rynning Thaarup.

Meden (Andreas Peter), f. d. 11te October 1771 paa Sæbe-
gaarden Petersholm ved Beile. Hans Fader Johan Meden (af en hollandsk Familie) var Birkedommer til Grundet Birk, og Inspecteur ved adskillige Godsor i Omegnen ved Beile; hans Moder var Mette Kirstine Terkelsen. Efter privat Underviisning af Huuslærere blev han 1786 sat i Frederiksborg lærde Skole, hvorfra han i Efteraaret 1790 dimitteredes til Universitetet; fik Udmærkelse ved Examen Artium, samt den for Frederiksborg Skole af Etatsraad, Livmedicus Guldbrand udsatte Indfødsrettens Sølvmedaille; blev i Juni 1792 Alumnus paa Walkendorfs Collegium; erholdt 1793 Accessit for en Afhandling i Anledning af Universitetets historiske Priissspørgsmaal for 1792: „Hvad har Amerikas Opdagelse havt for en Indflydelse paa Menneskeheden i Europa?“ (jofr. Badens Univerf. Journ. I. 12), og underkastede sig i Juli 1794 den theologiske Embedsexamen (Laud.). Under sit Ophold ved Universitetet nød han især den daværende Professor Münters Yndest, og maa tilskrive ham, at han 1795 af det Schimmelmanske Fideicommis blev kaldet til residerende Capellan for Tisjøb, Hornbøl og Hellebøl i Sjælland, hvorfra han 1802, ved Grev Schimmelmans Opoffrelse af Kaldsrettighed til Tisjøbs Capellani, forflyttedes til at være residerende Capellan til Frue-Kirke i Aalborg og Sognepræst til Sønder-Tranders; blev 1815 Ridder af Danebroge; i Juni 1818 Sognepræst til Michaëlis Kirke i Fredericia og Erritsø i Ribe Stift; 1830 til Rippinge og Brarup paa Falskær. † 23de September 1831. — * Anna Kongesleu, en Datter af Professor Laurits Laurberg Kongesleu i Sorø, og Hustru Helena Paludan. — (Nekrolog i „Dagen“ 1831, Nr. 276; jofr. Dansk Minerva VI. 1818, Febr. S. 124).

Den geistlige Talers Bestemmelse, af J. G. Marczoll. Dvers. Kbh. 1795. (L. E. 1795, Nr. 38). — De Fuldkomneres Religion, af B. A. Zeller. Dvers. ibid. eod. (L. E. 1796, Nr. 4; Krit. og Antikr. S. XVII. Nr. 24 og S. XVIII. Nr. 25, r. af N. Fleischer). — Franz W***, et mærktværdigt Offer for Lungslidighed og religiøs Overtro, af R. Th. v. Gehren. Dvers. ibid. 1796; ogsaa indført i Gallefens Magaz. for Religionslærere Bd. V. S. 87—128. (Erfards Journ. S. 364

—75). Et nyt og forbedret Dplag af „Franz W³³³“ udgav Forfatteren siden, hvilket og blev overfat af Meben. ibid. 1798. — A. S. Niemeyers Haandbog for christelige Religionslærere. I. Deel. Oversf. ibid. 1798. — Dr. M. Luthers Levnet, Bebrivter og Meninger, en Bog for menige Mand af J. F. W. Fischer. Oversf. ibid. eod. (heraf er udkommet 2det Dplag). Philip Melancthon's Levnet, et Sideblykke til Luthers Levnet, af J. F. W. Fischer. Oversf. ibid. 1800. (begge r. i L. E. 1801, Nr. 17). — E. Garve om Selskab og Eensomhed. I.—II. Deel. Oversf. ibid. 1799—1801. (L. E. 1801, Nr. 34). — E. Meiners's Anviisning, hvorledes unge Mennesker bør arbejde, og især hvorledes de bør læse og excerperere. Oversf. ibid. 1801. (L. E. 1801, Nr. 25). 2det Dpl. ved J. Boye. ibid. 1806. — E. M. Sudtwalkers Communionbog for menig Mand. Oversf. ibid. 1802. — Affkeds-Prædiken, holden for Tikhøjs, Hornbøjs og Hellebøjs Menigheder. Aalborg 1802. (optr. i Falfsens Theol. Maanedsskr. IV. 142—68). — Tiltrædelses-Prædiken, holden for Frue-Menighed i Aalborg og i Sønder-Tranders Kirke. ibid. eod. (optr. i Falfsens Theol. Maanedsskr. IV. 168—99). — Prædiken i Anledning af den ulykkelige Ildsvaade i Aalborg. ibid. 1804. — R. E. v. Gehren om Ungdommens religiøse Bestemmelse, i nogle Prædikener. Oversf. ibid. eod. — Om Tjenestefolks Feil i vore Tider; om Karfagerne dertil, og Midler til at afsværge dem. En Afhandling (udaf Hentes Eusebia I B. 3 St.). Oversf. ibid. eod. (Denne Afhandling, som er r. i L. E. 1805, Nr. 17, blev ogsaa indført i „Tillæg til de Aalborgske Tydske Efterretninger for 1804, hvoraf kun No. 1 udkom). — Om Fattigvæsenet i Sønder-Tranders Sogn i Aalborg Stift for Aaret 1804 til 1817 inclusive. ibid. 1805—18. 4to. („Venia“ 1809, Nr. 16; 1810, Nr. 12; 1813, Nr. 2. 11. 24; 1814, S. 94—97; 1815, S. 19—20; Allg. S. 3. 1813, März). — E. Beilobiers Morgen- og Aftenbønner. Oversf. ibid. 1806. (L. E. 1806, Nr. 13). — Om Søndagskolerne i Aalborg. I.—VIII. Hefte. ibid. 1807—15. 1ste Hefte er astr. af Maanedsskriftet „Cimbria“. („Venia“ 1812, Nr. 24; 1814, S. 182 fgg.; 1815, S. 9). — Om Begravelses Affkæffelse paa Kirkegaarde og i Kirker i Aalborg. ibid. 1807. (Af dette Skrift, som er rec. i Allg. S. 3. 1808, Septbr. S. 208, og har været indrykket i Maanedsskriftet „Cimbria“, findes et Urtog i Falfsens Theol. Qvartalskrift II. 1809, S. 151—72; jvfr. L. E. 1810, Nr. 31). — Præsten som Taler, Lærer og Faber for sin Menighed, især paa Landet, af E. B. Kinderbater. I.—II. Deel. Fordansket. Odense 1808. (L. E. 1808, Nr. 11). — J. G. Rosenmüllers Anviisning til Bibelens opbyggelige Læsning. Oversf. ibid. 1809. (L. E. 1810, Nr. 18). — R. K. Gittermann's Joseph's Historie. Oversf., med en Forerindring af Biskop N. Jansen. Aalborg 1810. — Christendommens Aand i Henseende til Trøst i Lidelser af F. W. Reinhard, fordansket. ibid. eod. (L. E. 1810, Nr. 48). — Høstprædiken. ibid. 1811. — Gaaer Menneskeheden frem eller gaaer den tilbage? En Tale ved Præmiens Uddeling i Søndagskolerne i Aalborg. ibid. eod. (Allg. S. 3. 1812, Nr. 10). — Kritimer under Krigen. Forsøg til religiøs Betragtning over Nutidens Tildragelser. Af A. S. Niemeyer, oversf. ibid. 1812. Andet Dplag. ibid. 1814. (L. E. 1812, Nr. 30). — Tale ved Præmiens Uddeling i Søndagskolerne i Aalborg. ibid. 1813.

R. S. L. Pölig's Krestomathie af F. W. Reinhard's Skrifter. I. Deel. Fordansket. Aalborg, 1818.

Om Veirligets Forudsigelse af Joh. Clerf Bode. Fordansket. Odense, 1821. (L. E. 1821, Nr. 15. 16).

Bidrag: i Journal for Politik, Natur- og Menneſtekuſtſkab (Om Inſtituter for Dødfumme og deres Reformer i Franckerig, Maj 1795; Bidrag til Toleranſens Hiſtorie i Irland, Juni 1795; Anecdote om Jeſuiterne, ſſd.; Tillæg til Afhandlingen om de Dødfumme, ſſd.; Bidrag til den franſke Nationalkarakters Hiſtorie, Octbr. 1795; Anecdoter og Synderligheder, Decbr. 1795; Sittetarnet, Jan. 1796; G. C. Leſſings Levnet, et concentreret Udtog af hans af G. C. Leſſing udgivne Levnet, Febr. 1796; Anecdoter om Dr. Sacherſvel, Marts 1796; Den americanſke Bilde og hans Hund, Maj 1796; Sobieſky, April 1797; Lavoifier, Raynal, Lurenne, Juni 1797; Sicard, Juli 1797; Anmærninger over Hovedſtaden Neapel, Juli 1797); — i Fallesens Magazin for Religionslærere (Nogle Lejligheds-Taler og adſkillige overſatte Afhandlinger, bl. A.: Bør det i Religionen ſtedſe blive ved det Gamle? af Marczoll; jvfr. L. E. 1800, Nr. 23, S. 363—64); — i poliſtiſk og hiſtoriſt Magazin, ſamt i Iris og Hebe (Nogle overſatte Afhandlinger, hvorunder hans Navn findes); — i Fallesens Theolog. Maanedſkrift for Fædrelandets Religionslærere (Om geiſtlig Veltalenhed, overf. II. 233—65; En Tales Indretning i alle dens Dele — Indgang — Afdeling — Fortælling og Udførelſe, overf. ſſd. S. 481—513; En Tales Indretning i Henſeende til Føviſer — Eidenſkaberſ Dyvættelſe og — Slutning, overf. ſſd. S. 513—47; Om det mundtlige Foredrag og den ſaakaldte udvortegs Veltalenhed, overf. III. 361—89; Om den Konſt at danne ſig til Taler, overf. ſſd. S. 389—414; Et Tillæg til den ſidſte Afhandling, af Sulzer, overf. ſſd. S. 414—20); — i Fallesens Theolog. Qvartalſkrift (Handler man viſeſt i at forlade eller forbedre de Chriſtnes Gudſtjenefte? af Löffler, overf. 1809, II. 230—79; Med hvilken Opmærksomhed bør den liturgiſke Reformator agte paa de nærmefte Virkninger af liturgiſke Forbedringer? af R. Chr. v. Gehren, overf. ſſd. S. 280—300); — i Maanedſkriftet „Cimbria“ (Europas Interesſe i Hønfende til Tyrkiet, af Arſhenholz, overſat).

Meding (Johann Jacob), f. 1774 i Lønningen; blev Student i Kiel 1793; ſtuderede Theologi; erholdt ved Paafæ 1798 det offentlige akademifke Vidnesbyrd; tog derefter theologifk Embedsexamen; blev 1805 Sognepræſt for Maybølle Menighed i Laaland. † 5te Auguſt 1824. — * Margrethe Eliſabeth Edinger, Datter af Vitus Edinger, Stiftslandinſpecteur i Aalborg Stift, og Huſtru Francisca Jane Stampe.

Tro, Haab og Kjerlighed. En Haandbog for unge Jeſu Benner og Bønder af J. S. B. Dräſke. Overſat af Tybſk efter fjerde, meget forbedrede Dplag. Kbh. 1821. (L. E. 1822, Nr. 6. 7; jvfr. Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. 283).

Meedom (Anders), f. 1788 i Meedom By, Algod Sogn i Ribe Stift, af Bønderforældre. Lærte i ſin Ungdom Smederhaandværket; antoges 1808 paa Stolelærerseminariet i Borriſ; rejſte i Foraaret 1810 efter Cancelliets Foranſtaltning til det gymnafiſke Inſtitut i Kjøbenhavn, hvor han efter 1½ Aars Ophold tog offentlig Examen med Udmærkelſe. Blev 1812 anſat ſom Lærer ved Seminariet i Borriſ i Gymnaſtik, Sang, Muſik m. v.

Tydelig Anviſning til de almindeligſte og ſimpelſte Legemøvelſer

ser, til Brug ved de i Skolerne befalede gymnastiske Døvelser, hvoraf de fleste kunne foretages efter denne Anvisning, endog af Lærere, som ellers ikke har lært Gymnastiken. Borris ved Ringkjøbing 1816. Med en Fortale af Amtsprovst C. J. L. Krarup. (L. T. 1817, S. 505—7; Ergtbl. j. Allg. S. 3. 1818, Nr. 73).

Meier (W. G.). †.

Udtog af hans Afhandling om en Maskine til Træers Røbning (med en skannographeret Tegning), i Ursins Magazin for Kunstnere og Haandværkere Bd. III. Nr. 124, S. 433—38.

Meisler (Pars Frederik Nissen), f. 1817 i Søllerød, hvor hans Fader C. Meisler da var Bager. Sønnen var i det kongelige Dypsofringshuus fra 1828 til 1832; blev siden Seminarist og Skolelærer i Bridesløsemagle, i Sengeløse Sogn, Kbhvns Amt.

Danmarks Historie. En Læsebog for Almuebøler og Menigmand. Kbh. 1813. (Eidende for alm. dansk Skolelærer-Forening, 2. Suite, 1843, S. 94—95).

Bidrag: i Lahde's „Désian“ (Jesu Dypstandelse, en Psalm, 1833 Nr. 18); — i „Den Frisindede“ (Et Par Ord i Anledning af det formcentlige forestaaende Valg af en Forstander og 1ste Lærer ved Seminariet paa Jonstrup, 1838 Nr. 47).

Meisling (Simon Sørensen), f. d. 7de October 1787 i Rjøbenhavn, hvor hans Fader var Vildthandler. Blev dimitteret til Universitetet fra den kjøbenhavnske Borgerdybskole i Efteraaret 1803 og udmærket ved Examen Artium, saavel som ved den philologiske Prøve i det paafølgende Aar; optoges som Alumnus i det pædagogiske Seminarium; vandt 1807 Universitetets Guldbmedaille for en Afhandling til Besvarelse af Priisopgaven i Philologien: „*Municipii apud Romanos notionem et jura exponere*“ (jvfr. Engelstofts Univers. og Skole=Ann. 1807, I. 88—89); underkastede sig i Juli s. A. den theologiske Embedsexamen (Laudabilis, imprimis ob specimen scriptum); beskikkedes d. 18de Juni 1808 til Adjunct ved den lærde Skole i Helsingør; disputerede d. 11te Februar 1809 for Doctorgraden i Philosophien; forflyttedes d. 29de April 1812 som Adjunct til Rjøbenhavns Cathedralskole; fik d. 1ste Maj 1819 Prædicat af Overlærer; blev d. 14de September 1822 udnævnt til Rector ved den lærde Skole i Slagelse, og d. 2den Maj 1826 forflyttet i samme Egenskab til Helsingørs lærde Skole; erholdt d. 1ste Novbr. 1828 Titel af Professor (med Rang i 6te Kl. Nr. 13); afgif paa Wartpenge ved sidnævnte Skoles Medlæggelse 1839, og privatiserede derefter i Rjøbenhavn. — * 2° 1812 Jng. Cath. Hjarup, Datter af Brændeviinsbrænder Hjarup i Kbhv. — (Brocks's Convers. Lex. der neuesten Zeit und Literatur, 1834; Sammes Convers. Lex. 9te Originalauflage (af A. G. Rudelbach).

De Aoidois atque Rhapsodis veterum Græcorum. Diss. inaug. Hafniæ 1809. (Engelstofts Annal. 1809, I. 236—54). — Homers Iliade. Tredie og fjerde Sang. En Prøve af de samtlige homeriske Sange, ved S. Meisling og J. C. Petersen. Kbh. 1810. — W. Shakespeares Lystspil, oversatte. 1ste Deel. ibid. eod. — Munkelift eller Sammenhværgelsen i Florents. Et Sørgeespil. ibid. 1812. (Dette Stykke, hvoraf Prover havde været indtrykkede i Nabbe's „Sandfigeren“ før 1811, Nr. 45. 47, og Tillæg til Nr. 47, er r. af D. D. Lüften i Høst's „Dan-nora“ 1813, Nr. 3. 4).

Undersøgelse om det heroiske Bersemaals Skjebne i ældre og nyere Lieder hos Europas vigtigste Folketslag. Kbh. 1816. (L. T. 1819, Nr. 30. 31. 32; Ergzbl. 3. Allg. S. 3. 1819, Aug., Nr. 85, S. 679—80).

P. Virgilius Maro's bucoliske Digte. Udgivne, oversatte og oplyste. Kbh. 1817. (r. i Høst's Søndagsbl. 1818, Nr. 9—10; Jen. L. 3. 1822, Nr. 157). Texten ogsaa særskilt. Haun. 1817.

Dramatiske Eventyr af Carlo Gozzi, fra det Italienske med Anmær-ninger og en indledende Afhandling om den italienske Kunstcomedie. Kbh. 1821. (Tilf. 1820, Nr. 99—100).

Saa lidet kan man bygge paa Mimer! Resultat af en bibliographisk-lingvistik Undersøgelse, anstillet i Anledning af Nytaarsgaven Mimer, af Jesper Jespersen, Baccalaureus (Pseudonym). Kbh. 1822. (jvfr. Art. 3. K. Blot Tøren).

Exercitationes philologicæ. Programma. Hafniæ 1823.

Idylliske Digte af Bion fra Smyrna. Udgivne, oversatte og oplyste, samt med en Udvikling af Adonismythen Iedsagede. Kbh. 1821. (L. T. 1825, Nr. 34. 35, r. af J. C. Petersen).

Idylliske Digte af Moschus. Udgivne, oversatte og oplyste. Kbh. 1824. (L. T. 1825, Nr. 34, r. af J. C. Petersen; Vestfjell. Avis 1824, Nr. 67; „Dagen“ 1824, Nr. 232).

Æneiden, et Heltebidt af Publius Virgilius Maro. Oversat i Originalens Bersemaal. 1. Deel. Slagelse 1824. 2. Deel. Kbh. 1826. Understøttet af Selskabet til de skjønne Videnskabers Forfremmelse. („Dagen“ 1821, Nr. 277; L. T. 1827, Nr. 38, r. af S. Zahle; Liunges „Hertha“ 1827, III. 441—44; IV. 154—160, af Meisling; Flyv. Post. 1827, Nr. 85, Noter; Revue encyclopédique 1826, Octbr. p. 125).

Italienske Maske-Comedier af Carlo Gozzi. Fra det Italienske. Kbh. 1825. (Conversationsbl. 2. Aarg. I. Nr. 12).

Theocrits bucoliske Digte. Oversatte, samt med Indledning og Anmær-ninger forsynede. Kbh. 1825. („Dagen“ 1825, Nr. 200; Revue encyclopédique 1826, Octbr. p. 125).

Musæi Digt om Hero og Leander, samt *Pervigilium Veneris*, eller Hymne til Venusfesten, et Digt fra det andet Aarhundrede efter Kristus. Udgivne, oversatte og oplyste. Kbh. 1825. Begge ogsaa særskilte. („Dagen“ 1825, Nr. 241; L. T. 1827, Nr. 40. 41, r. af E. W. Elberling, jvfr. Meislings Antikritik sid. S. 696—701, og Recensentens Gjensvar, S. 701—4; Worms Breve i Møllers R. theol. Bibl. XIX. 232).

Anakreons Digte. Udgivne, oversatte og oplyste, med en Indledning, indeholdende Anakreons Levnet, den anakreontiske Metrik, o. s. v. Kbh. 1826. (jvfr. Kbhvns Skilderi 1826, S. 1215—16).

Digte fra Oldtiden, oversatte og oplyste. I.—VII. Hefte, 1—6 S. samlede i 2 Bind. (I. S. Hesiodi Epyler og Dage; Første og anden Bog af Martialis epigrammatiske Digte. II. Virgilius Maros Digt om Landbrug. III. Callimachi Hymner; 3de og 4de Bog af Martialis epigrammatiske Digte. IV. Stjernesyn og Veirtegn, et dicactisk Digt af Aratus fra Soli; Dvids Forvandlinger, 1ste Bog. V. Kjerneprog og Sandsagn af Theognis fra Megara; Dvids Forvandlinger, 2den Bog. VI. De homeriske Hymner; Hercules' (Herakles's) Skjold, et Fragment af Hesiodisk Digting. (M. f. L. VII. 485—523, r. af E. Wilsler). VII. Lucretius om Tingenes Væsen, 1ste og 2den Sang). Kbh. 1827—32.

Sanct Valentines Dag, eller den smukke Pige i Perth. Roman af Walter Scott. Oversat efter den engelske Original. I.—III. Deel. Kbh. 1828—1829. („Dagen“ 1829, Nr. 176).

Forvandlinger af P. Dvidius Naso. Et fortællende Digt i femten Sange. Oversat og oplyst. Kbh. 1831. Understøttet af Selskabet til de Hjemme Videnskabers Fremme. (M. f. L. IX. 357—408, r. af E. W. Elberling; jvfr. Kbhpost. 1833, Nr. 110. 111. 113. 119. 135—38).

M. V. Martialis's epigrammatiske Digte. Oversatte og oplyste. Kbh. 1832.

J. W. v. Goethe's Udvalgte Skrifter. Oversatte. I.—II. Bind. (I. Bd.: Den unge Werthers Lidelse; Herman og Dorthæa. II. Bd.: De tvende Gudsbede; Medskyldige; Clavigo; Gök von Berlichingen; Jerry og Balthely). Kbh. 1832—33. (jvfr. Art. F. J. Schaldemose).

Villedeer fra Drefund. Tegne efter Naturen af Frands Eberhard (Pseudonym). Kbh. 1838. Forlagt af Boghandler J. D. Wulff i Helsingør. Trykt hos H. G. Brill. (42 S. 8).

En Søndag ved Kilden. Sommerstykke af Theriokephylus (Pseudonym). Kbh. 1839.

Grundtrækkene af det spanske Sprogs Grammatik, med en tilføjet grammatisk Exempelsamling, som Læsebog for Begyndere. Kbh. 1841. (T. f. L. o. R. VI. 92—106, anm. af P. T. Zahrtmann).

Bidrag: i Minerva (Digte oversatte af det Græske, 1806, IV. 196—210; Dvids Forvandlinger 1ste Bog B. 1—241, foranstæde, sld. S. 318—30; Shakspeares Sommernatsdrom, overs. 1807, IV. 141—90; 277—300; 1808, II. 128—50; Jdylliske Digte af Bion og Moschus, 1808, S. 289—300; 372—92); — i Lærde Efterretninger (Recension over F. C. Gundelachs Oversættelse af Bions og Moschus's Smaadigte, i 1809, Nr. 35. 37. 39, jvfr. Gundelachs Antikritik, der fulgte som Tillæg med L. E. 1810, Nr. 4); — i Engelstofts Universitets- og Skole-Annaler (Betragtninger over Musaios og hans Digt: Hero og Leander, 1810, II. 1—31); — i Kjøbenhavns Skilderi (Om Shakspeares King Lear og Romeo og Julie, tildeels med Hensyn paa den fjerde omstede Oversættelse deraf, 1811, Nr. 4 og 5); — i Dansk Litteratur-Tidende (Recension over Dehenschlägers Correggio, 1811 Nr. 12, imod hvilken Recension F. C. Sibbern tog til Gjenmæle i Kbhvns Skilderi 1811, Nr. 61—63, jvfr. Meislings Replik sld. Nr. 66—67; Recension over J. S.

Schönheybers, E. C. R. Munthes, J. J. Hyyhoff's og J. St. Munch's Oversættelser af Virgil's Æneide, 1813 Nr. 34. 35); — i Rahbeks „Sandfigeren“ 1811 (Digte); — i Soersoms „Poetisk Kommebog for 1813“ (Oversættelse af Musæi Digt om Hero og Leander; 10 Epigrammer af den græske Anthologie og 10 Epigrammer af Martial, overfattede, jvfr. L. T. 1813, S. 28); — i „Dagen“ 1813 (Epilog ved Skuespiller Haacks Benefice); — i „Athene“ (Auskuelser af Italienernes poetiske Literatur, I. 259—84 [jvfr. L. T. 1814, S. 212]; Aphoristiske Bemærkninger over italienske Digtere, II. 166—72; Virgil's første Eclogie oversat, med Anmærkninger, III. 163—72; Digte, II. 368—74); — i Ryerups „Pertha“ 1817 (Pigen fra Donau, et dramatisk Digt, første Akt, S. 1—37; jvfr. Athene VIII. 101); — i Thiele's „Rosenblade“ 1818 (Havpigens Forvandling, en dramatisk Scene, Fortsættelse af „Pigen fra Donau“, S. 2—34; jvfr. L. T. 1818, S. 616—17); — i Rahbeks „Tilskueren“ (Sagnet om Rosas Borg, 1817 Nr. 70—71; Andre poetiske Bidrag i Arg. 1818 og 1820); — i Thorsens Kommebog for Skuespilnydere for 1820 (Columbine som Duc, et dramatisk Digt af *Neurospastophilus* (Pseudonym); — i Krossings „Fylla“ (Digte; og Variationer i 8 Sprog over et Thema af Baggesen); — i Rahbeks „Hesperus“ (Scener af Aristophanis Pystpil Fræerne (B. 1—273), efter det Græske, Bb. II. 1820, S. 385—425); — i „Harpen“ (Poet. Bidrag, 2. Aarg. Nr. 5); — i Riunges Literatur-, Kunst- og Theaterblad (under Navnet: Sidorus); — i „Tilskuerne“ (Anmeldelse af en Oversættelse af Gozzi's Fiabe, 1823 Nr. 99—100, S. 797—800); — i E. Beyer's „Gefion“ for 1826 (Tre Digte, S. 217. 264. 280; jvfr. Conversationsbl. 2. Aarg. II. S. 69); — i Riunges „Pertha“ (Blomsten paa Kullafjeld. En dramatisk Spøg i 2 Acter, skreven for Helsingørs dramatiske Selskab, 1827. IV. 161—271; særskilt afr. Kbh. 1827); — i Heibergs „Flyvende Post“ (Saalebes endte Saisonnen. Et Efterspil af Epilogomifus, 1830, Nr. 53—56); — i „Nyt Repertorium for Morstabslæsning“ (Digte, under Navnet „Sidor“, V. 272. 320. 352; VI. 48); — i „Nyeste Repertorium for Morstabslæsning“ (Forspil i et privat dramatisk Selskab, af Petrus Eremita, Bb. I. S. 129 fgg.; De lykkelige Betlere, tragicomisk dramatisk Eventyr i 3 Acter af Carlo Gozzi, fra Italiensk, sftd. S. 209 fgg.; Kvindetrotskab eller Columbine som Ente, et Skermbrætstykke i Julen af Petrus Eremita, sftd. S. 401 fgg.; Digte, sftd. S. 145. 161 og 353); — i Dve Thomsens „Balkyrien“ (Den dobbelte Fæst, Forspil i Anledning af Frederik den Sjettes Fødselsdag, af Petrus Eremita, 1832. I. 86—96).

Var Medarbejder i „Borgervennen“ 1815—17. — (Revidert).

Melbye (Johan Christian), f. d. 16de October 1754 i Odense, hvor hans Fader Ulrik Christian Melbye var Postmester (f. 2° 1715, † 2° 1778); Moderen Birgitte Thorsdatter (f. 2° 1721, † 3° 1786), en Datter af Borgmester Thor Hansen i Odense. Efter at have nydt Underviisning hjemme, kom han i sit 12te Aar i sin Fødebyes Latinskole og fem Aar efter paa Gymnasiet, hvorfra han afgik til Universitetet 1772 [ifke 1771]; fik i det følgende Aar Baccalaureigraden; blev 1779 Alumnus paa Borchs Collegium; 1782 Informator paa Waisenhuset; underkastede sig i Juni 1785 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); beskaffedes d. 16de

December 1786 til residerende Capellan i Rønne og for St. Knuds Menighed paa Bornholm; 1792 til Sognepræst for Hadsle og Ruthsker, og d. 28de Februar 1816 for Ewanike og St. Jbs Menigheder sammesteds. Høstideligholdt d. 20de Decbr. 1832 sit 50de Aars Embedsjubilæum (jvfr. „Dagen“ 1833, Nr. 14). † 3die November 1838. — * 1786 Maria Møller.

Diss. Havn. 8vo: *De vero sensu verborum Jesu Christi Joh. X. 12. 13.* 1776. (Krit. Tilf. 1776, Nr. 17—18; Ktit. Journ. 1777, Nr. 3, i hvilken Anledning Forfatteren i samme Aar udgav „Erindringer“, 4to); — *De Sabbatho Judæorum*, 1780; — *Enarratio orationis dominicæ*, 1781; — *Argumentum pro sinceritate Scriptorum Nov. Test.*, 1782; — *Historia revelationis divinæ juxta Scripturam*, 1783; — *Annotata ad dicta quædam Sacræ Scripturæ*, 1784. — Ny og fuldstændig dansk Spillebog. Kbh. 1786.

Havde Andeel i det bornholmske Selskabs Samlinger. — (Tildeels efter Autogr.).

Melbye (Thor), Nysnævntes ældste Broder, f. d. 8de September 1744 i Odense. Efter nogle Aars privat Underviisning af forskellige Lærere, blev han 1758 sat i Odense Latinskoles Mesterlectie, kom i det følgende Aar paa Gymnasiet, og affendtes derfra til Universitetet 1760; erholdt i det følgende Aar Baccalaureigraden; hvorefter han rejste tilbage til Hjemmet, for paa egen Haand at fortsætte sine Studeringer, og lagde sig tillige efter det franske og tydske Sprog, samt Musikken; begav sig igjen til Kjøbenhavn 1762 og undertastede sig i Maj 1763 den theologiske Embedsexamen. Af Mangel paa Formue maatte han, mod sin Villie, atter begive sig til sin Fødeby, hvor han samme Aar blev Huuslærer hos Oberstlieutenantinde v. Schubarth, og siden, fra Slutningen af April 1765, underviste sine yngre Sødsfende; rejste i September 1767 til Kjøbenhavn; kom i Huset hos Geheimeraad B. W. Lürdorph, og udnævntes, efter Dennes anbefaling, i Novbr. 1768 til Alumnus paa Borchs Collegium, hvor han tillige blev Medlem af det af M. Rjær stiftede Prædikelsesklub. Stjøndt Theologien blev hans Hovedsag, forsømte han imidlertid ikke at erhverve sig Indsigt i de skjønne Videnskaber, hørte medicinske Forelæsninger af Professor M. Sartorph, og lagde sig saaledes efter Lovkyndigheden, at han endog tog juridisk Examen med bedste Charakter. Da han var udgaaet af Borchs Collegium i November 1773, anvendte han den Tid, som blev tilovers fra hans Studeringer, til at give Underviisning i det franske Sprog. Blev d. 29de December 1774 residerende Capellan i Afsens og Anneret Rjerum; d. 31te Juli 1795 Sognepræst for Middelfart og Clauslunde; sit d. 10de November 1824 Rang med Sognepræsterne i Kjøbenhavn; festsiligholdt d. 29de Decbr. s. A. sit 50 Aars Embedsjubilæum (jvfr. Hempels Avis 1825, Nr. 2; „Dagen“ 1825, Nr. 7 og 9); blev d. 6te Septbr. 1826, efter

Ansøgning, i Maade og med Pension entlediget. † 16de Juni 1829. — * 1. § 1775 Sophia Dorothea Adrian (f. 2° 1748, † 2° 1803), Datter af Izaak Adrian, Branddirecteur og Hoffobbermed i Kjøbenhavn, og Hustru Dorothea Catharina Diderichsen. * 2. § 1805 Caroline Christine Frederica Maaloe, Datter af Sognepræst Mads Pedersen Maaloe i Hamborg i Fyen, og Hustru Anna Catharina Waase. — (Autobiographi i Blochs fyenste Geistl. Hist. II. 171—81; jvfr. Hempels Avis 1829, Nr. 96).

Diss. Havnæ. 4to: De *Benedictione Japheti*, Genes. IX., 27, 1769; — De *Miraculo legionis fulminatricis*, 1770: — De *Historia restorationis templi Hierosolymitani a Juliano tentatæ & miraculo impeditæ*. Partic. I.—II. 1771—72. (Krit. Journ. 1771, Nr. 32); — De *Zacharia filio Barachiaë*, Matthæi XXIII., 35, 1773. — Tanker ved Friderich Christian von Schrödersees Død. Kbh. 1767. — Til Hr. Volle Willum Lürdorff, da han blev Ridder af Dannebrog=Ordenen. ibid. 1774. 4to. — Forsøg til en Fyenssk Præste-Historie, begyndt med Baag-Herred. Første Hefte. Odense 1783. (Liter. Progr. III. 140; L. E. 1783, Nr. 45). — J. F. Feddersens Prædiken til Erindring af Hertug Leopold af Brunsvig. Overs. af Tydsk. ibid. 1785. — Lidsfordriv og Underviisning for Børn fra femte til tiende Aar, i 76 smaa Historier; overs. af Tydsk. ibid. 1790. — Fjelsenborg, en moralsk moersom Læsebog; oversat af Tydsk. Første Deel. ibid. eod. — Psalmer og Collect til Brug ved Gudstjenesten i Middelfart Kirke paa Fredsfeften den 1ste Jan. 1802. Odense 1801. 8 S. 8. (Psalmerne ere af P. S. Haste, og Collecten af Melbye).

Bidrag: i „Fruentimmer=Lidenden“, Kbh. 1767—70, 4to, (Nogle Overfættelser); — i Odense Adresse-Comptoirs Efterretninger fra 1772 til 1778, 8vo, (Afskillige, saavel originale, som oversatte, Afhandlinger, meest hørende til den danske Historie og Literaturen); i samme Efterretninger for 1783 og 1784, 8vo og 4to, (Nogle Overfættelser af Iselius Ephemeriden der Menschheit, Historisches Portefeuille, ic.); i samme for 1786 og 1787, 4to, (Levnets-Beskrivelser over nu levende Fyenske Lærde).

Mangfoldige Bidrag til J. Worms „Forsøg til et Lexicon over lærde Mænd“, 3die Deel (jvfr. Fortalen og S. 511); — til J. E. Bloch's „Den fyenste Geistligheds Historie, med nogle Tillæg forsøget og til Trykken befordret af L. V. Narrae“; — til N. Nyerups og J. E. Kraft's „Almindeligt Litteraturlericon for Danmark, Norge og Island“ (see Fortalen S. II.). — (Titdeels efter Meddelelse).

Melbye (Ulrik Kristian), Foranførtes ældste Søn, f. d. 3die Juni 1776 i Aalsens; blev i April 1789 Discipel i Odense Latinskole, hvorfra han i Efteraaret 1795 dimitteredes til Universitetet; tog i Octbr. 1796 den philologisk-philosophiske Examen; studerede Theologi og Pædagogik og siden 1800 Chirurgi; blev Compagnichirurg ved Arceprinds Frederiks Regiment; var derpaa Copiist ved Fattigvæsnets Bogholdercontoir i Kjøbenhavn; ansattes derefter som Lærer ved Holmens Haandværksstofs Skole og fungerede tillige i 1 Aar som Klokker ved Trinitatis Kirke; blev

1809 Telegraphbestyrer ved Aarhus og Helgenæs, siden ved Refsnæs og Rallundborg; d. 14de Octbr. 1812 efter Ansøgning entlediget med Vartpenge; udnævntes d. 16de Marts 1819 til Krigsraad; 1824 til kongelig Toldbetjent og Visiteur i Kjøbenhavn. — * 1° 1806 Anne Margrete Jørgensen Abelbom, Enke efter Inspecteur Justin Hoffmann, og nu pensioneret Oldfrue fra Almindeligt Hospital i Kbhvn.

Anviisning til Hovedregning for de første Begyndere. Kbh. 1818.

Tale i et Pigeinstitut paa S. M. Kongens Fødselsdag d. 2de Januar 1820, i „Borgervennen“ 1820, Nr. 9. 10. 11.

En Mængde Digte og Sange, dels særskilt trykte, saasom: Følkesang paa Kong Frederik VI. Fødselsdag. Kbh. 1809; Vrefang til Erindring om Peder Tordenskjold, ibid. 1819. (Skrevet Hundredeaaret efter at Marsstrands By og Fæstningen Karlsteen ved ham var erobret); Til min Fader, den hæderværdige Olding, Hr. Thor Melbye, Sognepræst i Middelfart, d. 13de Juni 1819. ibid. eod.; Fædrelandsfang til S. M. Kong Frederik d. 6te, ibid. 1821; Oldingen Thor Melbye helliget paa hans Jubelstid d. 29. Decbr. 1824, ibid. 1824. (En Choral); Sang ved Høitideligheden i Kbhvn den 29. Decbr. 1824, i Anledning af min Faders, Hans Høierverdighed Hr. Thor Melbye's Jubileum, ibid. eod.; Sang med Musik for Pianoforte i Anledning af D. D. K. K. S. S. Prindsesse Wilhelmines og Prinds Frederiks høie Formæling, ibid. 1828; Gravsang. Danmarks Konge Frederik den Sjettes Minde helliget. ibid. 1840; dels indførte i forskellige Tidsskrift, f. Ex. „Kbhvns Skilderi“, „Dagen“, „Nyste Morgenpost“.

Bidrag i N. F. Elmquist's „Floras Krands“ 1813 (Meddelelserinden, Fortælling af Baron Steigentesh, overs. S. 43—59; 2 Sange, S. 61—66 og 148—49); — i „Berlingske Tidende“ (Om Weyse's Choralbog, 1839, Nr. 103). — (Efter Autogr. og Meddelelse).

Melchior (Hans Bøchman), f. den 14de Maj 1773 i Grenaa, hvor hans Fader Johan Henrik Melchior var Sognepræst († 1784); Moderen Anne Marie Drog (f. 1740, † 1/2 1812), en Datter af Magister Jens Drog, Capellan ved Trinitatis Kirke i Kbhvn. — Blev i Efteraaret 1790 dimitteret til Universitetet fra Herlufsholms Skole, ved hvilken han i Maj 1797 ansattes som Lærer i Mathematik, Physik, Naturhistorie m. m.; disputerede d. 21de August 1801 for Doctorgraden i Philosophien; udnævntes d. 23de August 1820 til Overlærer ved bemeldte Skole, med Titel af Professor. † 11te Septbr. 1831, ugibt. („Dagen“ 1831, Nr. 224. 235. 241; Dehlenschlägers „Prometheus“ III. 374—378; F. E. Sibbern: „Til Minde om Herlobianeren Hans Bøchman Melchior“, Kbh. 1834).

Comparatio inter commoda et incommoda educationis publicæ & privatæ. Diss. inaug. Hafn. 1801. (Sen. T. 3. 1803, Nr. 107).

Indbydelsesskrift til at bivaane den Fest, hvorved den adelige Frieskole Herlufsholm agter at høitideligholde sin Stifters Rigsadmiral HERLOFF TROLLES trehundredeaarige Fødselsdag den 14de Januar 1816. Paa Stiftelsens Vegne udstædet

af **H. B. Melchior**. — Indeholdende korte Efterretninger om Skolens Stifter, samt om de fra Herlufsholm til Universitetet dimitterede Disciple. Kbh. 4to. (Allg. S. 3. 1817, Nr. 28). Dette Indbydelseskrift er ogsaa aftrykt i: Forhandlinger ved Jubelfesten paa Herlufsholm den 23de Maji 1816 udgivne af A. W. Brorson og C. F. Horneman. Kbh. 1817, 8vo, S. 4—44.

Historisk Efterretning om den frie adelige Skole Herlufsholm. Kbh. 1822, m. 6 Kbh., foruden Titelvignet. (L. T. 1823, Nr. 12. 13; P. D. Fabers Jyll. Kundsk. Tid. 1823, S. 1., S. 38—40).

Den danske Stats og Norges Pattedyr. Et Priiskrift, udgivet efter Forfatterens Død af S. Zahle. Kbh. 1834, med 13 Kbt., hvoraf de 8 illum. (M. f. L. XIV. 1—24, anm. af S. Zahle [jvfr. Kbhpost. 1835, Nr. 214]; L. T. 1836, Nr. 3. 4; Wiegmann's Archiv für Naturgeschichte Jahrg. 2. 1836, S. 1. S. 76—80, jvfr. Krøyers Naturhist. Tidsskr. 1. 415).

Bidrag: i Lærde Efterretninger (Recension over Blatsch's „Vaparbeideren“, oversat af S. Brun Juul, 1803, Nr. 38); — i Høst's „Nordiske Tilskuer“ (Af et Brev fra ham til Prof. Ryerup [angaaende det dansk-norske Forfatterlexicon], Nr. 21).

Melchior (Laurig Michael), f. 1771 i Kjøbenhavn, af Forældrene Bægterlieutenant Hans Melchior († 2 1808) og Cathrine Marie, f. With. Blev underviist af den daværende Decanus N. Møller († som Biskop i Laaland), og dimitteret til Universitetet som Privatist fra Kjøbenhavn i Efteraaret 1789; udmærket ved anden Examen det paa følgende Aar; tog i Juli 1793 den theologiske Embedsexamen (Laud.); bestjæftigede sig derefter i 7 Aar med at manuducere til denne Examen; blev d. 4de April 1800 Sognepræst til St. Jørgens og St. Jbs Menigheder i Sjælland; 1808 for Brøndum og Hvidberg i Salling, Viborg Stift. — * J. H. M. Melchior († 1841).

Kort Veiledning til at kjende Ordklasser og Retskrivnings-Regler i Modersmaalet. Viborg 1815. — (Tilbeels efter Autogr.).

Melchior (Nathan Gerson), en Søn af Grosferer Gerson Melchior, er f. d. 2den August 1811 i Kjøbenhavn; blev efter feregaaende privat Underviisning dimitteret til Universitetet 1828; underkastede sig i Efteraaret 1834 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.) og det følgende Efteraar medicinsk Examen ved Universitetet (Laud.); tiltraadte i Foraaret 1836 en Rejse i Udlandet, og opholdt sig i 10 Maaneder ved Tydslands berømteste Universiteter og Hospitaller, saasom i Berlin, Leipzig, Dresden, Prag (hvor han anstillede Jagttagelser over Cholera-Sygdommen), Wien o. s. v. o. s. v.; derefter i lige saa lang Tid i Paris; besøgte paa Hjemreisen Hospitallerne i Brüssel og Hamborg. Kom tilbage i November 1837; disputerede d. 23de April 1839 for Licentiat-, og d. 24de Marts 1841 for Doctorgraden i Medicinen. Er privat Practicus i

Kjøbenhavn. Blev 1842 Medlem af det medicinske Selskab i Brüssel, og Aaret derefter af Meckeln's med. Chirurg. Selskab. — * Dortehea Bloch. — (Autobiographi i Programmet til Universitetets Reformationseft 1839, S. 144—45).

De Strabismo. Diss. pro licent. Hauniæ 1839. (Fricke's u. Oppenheims Zeitschr. f. d. gef. Med. Bd. XII. 1839, Decbr. S. 561; Schmidt's Jahrb. d. Med. Bd. XXX. 1841, S. 1. Apr. S. 132—34 (ann. af Warnag); British and foreign med. Rev. Vol. XI. 1841, No. 22. Apr. P. 1. p. 474—92; Salzburger med. Zeit. 1842; Ammons Monatschr. f. Chirurg. u. Augenheilk. Bd. 3.).

De myotomia oculi. Diss. inaug. Hauniæ 1841. („Dagen" 1841, Nr. 79; Ugefr. f. Læger IV. 318; Salzburger med. Zeit. 1842; Cuniers „Annales d'Oculistique" 1. Vol. Suppl. p. 298 o. fl. St.).

Bidrag: i Ugeskrift for Læger (Et Tilfælde af helbig Overstjærrelse af musculus rectus internus paa begge Øjnene, Bd. III. S. 39—42); — i Bibliothek for Læger (Nogle Ord med Hensyn til Prof. Svigers Bemærkninger om Operationen for Stelen, Bd. XXXVI. [Ny Række Bd. 6.], S. 138—49 [jvfr. sfd. S. 298—330, af E. Sviger]; Svar paa Prof. Svigers Mobbemærkninger, sfd. S. 381—91 [jvfr. E. Svigers „Svar". Kbh. 1842]; — i *Annales d'Oculistique 1844* (Om Pupillens Dilatation i sund og sygelig Tilstand). — (Revidert).

Meldola (Carl J.), Typograph.

Nyt Conversationssblad. Et Ugeblad af blandet Indhold. Redigeret, udgivet og forlagt. 1.—7. Aarg. Kbh. 1838—44. 8vo; fortsattes.

Meldola (Naphael), Translateur i Tydsk, Fransk, Hollandsk, Spansk og Portugisisk, samt Stadsmægler i Kjøbenhavn. † 1817.

Berefs-Tabeller. 1ste Deel. Kbh. 1793.

Møllerup (Frans Daniel), f. d. 17de October 1765 paa Benzonsdahl i Sjælland, hvor hans Fader Søren Møllerup da var Forvalter (siden Rammerraad, Landvæfenscommissair i Roeskilde Amt, samt Forvalter ved Kjøbenhavns Stads og Magistrats Gods, og boende paa Bidstrupgaard ved Roeskilde, † 1801). Blev privat dimitteret til Universitetet 1786; tog theologisk Attestats i Jan. 1790 (n. c.); blev 1793 Rector ved Holmens Menighed i Kbhvn; 1796 Sognepræst til Greve og Rildebrynde i Sjælland; 1823 tillige Provst for Thune og Ramsø Herreder; 1829 Ridder af Danebroge; 1842 Medlem af Amtsrådet for gamle Roeskilde Amt; f. A. benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn. — * Maria Elisabeth Aulum (f. 1768, † $\frac{2}{3}$ 1839), en Datter af Provst Niels Aulum, Sognepræst til Carlslunde i Sjælland, og Hustru Elisabeth Magdalene Pechüle.

Min Troe paa den guddommelige Abentbarings Lærdomme styrket og befæstet ved den rene Fornuftreligions Læreres vedvarende Opførel og nyeste Skrifter, af J. F.

Jaesobi. Oversat. Kbh. 1794. (Krit. og Antitr. XVI. Nr. 35). — Lærebog i den gamle Satshistorie af Galletti. Oversat. ibid. 1796.

Bidrag: i Møllers Tidsskrift for Kirke og Theologie (Forsøg paa en historisk-geographisk Beskrivelse over Steder, som blive nævnte i det Ny Testamente, Bd. I. S. 206—20; jvfr. L. T. 1833, S. 737—39) — (Eildeels efter Autogr.).

Melsen (Lars), f. d. 17de Juni 1753 paa Melse-Gaarden (deraf Familienavnet), en Bondeggaard i Nurre-Vindsløv By i Vendsyssel, Aalborg Stift. Han yttrede tidlig Lyst til Læsning, Skrivning og Musikk, hvorfor Faderen fik ham anbragt som Skriversdreng paa en nærliggende Herregaard. Siden var han Forvalter hos en Godsejer Quistgaard, indtil han 1788 bosatte sig som Kjøbmand og Gjæstgiver i Høyen eller Gammel-Stagen; flyttede 1794 til Aalborg, hvor han blev Fuldmægtig paa Amtstuen. † 5te December 1820. — * 1788 Maren Høyer († 1794 i Høyen), en Datter af Præsten Morig Høyer i Raabjerg i Aalborg Stift. — (Jvfr. Nyerups og Rasmusens Udvalg af danske Viser fra Midten af det 16de Aarhundrede o. s. v. I. D. Fortalen S. 3—4).

Om det holstenske Livegenstabs skadelige Indflydelse paa Velstand, Oplysning og Moralitet. En Overfættelse af det Tydske. Aalborg, 1797.

Leverede Bidrag af Ord fra Vendsyssel til den Danske Ordbog (jvfr. Fortalen til 3die Deel S. XV.), og til Molbechs Dialect-Lexicon; ligeledes endel Viser og Melodier til Nyerups og P. Rasmusens „Udvalg af danske Viser fra Midten af det 16de Aarhundrede til henimod Midten af det 18de med Melodier“. Kbh. 1821. — Meddeelte: Henrik Wallensbeck's Dagbog, holden paa hans Reise som Gesandtskabspræst med Hannibal Sehested til Frankrig 1662, i Nyerups Magazin for Rejseiaagttagelser II. 487—92. — Oversatte de udenlandske Efterretninger i Wandalls Avis i flere Aar. — (Eildeels efter Meddelelse).

du Mesnil (Alexander Botat) var Lærer i det franske Sprog for H. R. H. Kronprinds Frederik Carl Christian; opholdt sig siden i Sverrig.

Traité des figures de Rhétorique précédé de quelques préceptes sur l'art d'écrire, dédié à S. A. R. le Prince Frédéric Charles Christian et composé pour ses études. Copenh. 1826. (Messenger du Nord 1826, p. 268—72 [overs. fra „Dagen“ 1826]; Kbhvns Morgenbl. 1826, S. 384).

Bidrag i „Messenger franç. du Nord,“ Coph. 1825, og „Le Messenger du Nord,“ ibid. 1826.

Meyer (Eduard), f. d. 6te October 1813 i Kjøbenhavn, af Forældrene: Mathias og Frederikke Meyer, begge af den mosaiske Religion. Han følte tidlig Lyst til Studeringer; men da Forældrene ikke havde Evne til at fremhjelpe ham dertil, kom han i Lære hos en Konstdrejer, gjorde som Saadan selv Mesterstykke i Kallundborg i Aaret 1839, og 2½

Nar senere Mesterstykke som Drejer i Slagelse. Kort Tid efter rejste han til Kjøbenhavn, hvor han siden har opholdt sig.

Poetisk Nysepulver, humoristisk Pjece paa rimede Vers af Møllerup (Pseudonym). Kbh. 1826. 16 S. 8vo.

Folkets Amts Commissions-Tidende eller Callundborg Ugeblad. Redigeret, udgivet og forlagt. 1ste Aarg. Nr. 1—35. (23de Juli—31te Decbr.). Kbh. 1837. (Nr. 1—12, Folio; Nr. 13—35, 4to). 2den Aarg. Nr. 1—24. (3die Januar—25de Marts). ibid. 1838. 4to.

Sjællandsposten eller Callundborg Ugeblad. Redigeret, udgivet og forlagt. 2den Aarg. Nr. 1—79. (1ste April—31te Decbr.). Kbh. 1838. 4to. (jvfr. Art. M. A. Goldschmidt).

Den danske Haandværksstands Tidende. Et Ugeblad, redigeret, udgivet og forlagt. Kbh. 1838. 4to.

Conversation. Et Heftekrift. I.—IV. Hefte. Kbh. 1839.

Danske Folkesange. Kbh. 1839.

Kjøbenhavns Møerkskabsblad, redigeret. Kbh. 1841—42.

Dania, et Maanedsskrift af blandet Indhold; begyndt 1841. Kbh.

Callundborg Ugeblad. 3die Suite, redig., udg. og forlagt. Nr. 1.—10. Kbh. 1841. 4to.

Digte og Eventyr. Jule- og Nytaarsgave for Børn og Barnligfæbde. Kbh. 1842.

Friskytten, et humoristisk Blad. 1.—2. Aarg. Kbh. 1843—44, med Træsnit og medfølgende historiske Tegninger; fortsattes. (begyndt i Januar 1843).

„Friskyttens“ Beneficium. Givet og forlagt af „Friskyttens“ Venner. Redigeret af E. Meyer. Kbh. 1843, med 4 Træsnit.

Brændeviin og Salt, anvendte som Lægemiddel mod flere Sygdomme, af W. Lee. Efter det Engelske. Kbh. 1842. 2.—4. Dpl. ibid. 1843. (Gødtjæbs-udgave).

De tre første Danske illustrerede Folkeviser. Udg., redig. og forlagte af Jochum Jochumsen (Pseudonym). Kbh. 1844.

Digte: i „Magazin for underholdende Læsning“, redigeret af J. S. Hansen, (Bd. 1. S. 32. 90. 193.); i J. S. Hansens „Maigave“ for 1839; i Sammes „Lys og Skygge“ 1838, Bd. 2.

Meyer (J. C.), Smedermester i Kjøbenhavn.

Forsøg paa en Besvarelse af tvende Spørgsmaal i Dansk Folkeblad d. 23de Dec- tober 1835, angaaende Haandværkslaugene, indf. i Dansk Folkeblad 2 Aarg. Nr. 1.

Meyer (Johan Heinrich), f. d. 7de (ikke d. 1ste) Jan. 1766 i Brunsvig; studerede i Helmstädt; blev 1787 Lærer ved et Opdragelses- Institut i Holsteen; 1791 Doctor Philosophiæ og Privatdocent ved Univer- sitetet i Kiel; 1796 Adjunct ved Sammes philosophiske Facultet, og tillige meddeelt Kongeligt Naturalisations-Patent; 1797 Renteskriver ved det Hol-

stenfste Contoir under det Kgl. Rentekammer; 1805 Kammerraad; d. 8de Januar 1811 Kammersecretair for Rentekammerets Høvsig = hølstenfste Cancelli (indtil d. 4de November 1815); 1812 Justitsraad; d. 30te Juni 1814 Committet i Rentekammeret; d. 25de Juli 1815 Medlem af Directionen for den almindelige Entekasse (jvfr. Colleg. Tid. 1815, S. 483); d. 28de Januar 1817 Etatsraad; d. 3die Marts 1821 Medlem af Justits = Directionen for det Kjøbenhavnfste Clasfelotteri; d. 25de Maj 1826 Ridder af Danebroge, d. 10de Maj 1827 femte Deputeret i Rentekammeret og syvende for Finantferne; d. 1ste August 1829 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 4de Marts 1831 anden Deputeret i Rentekammeret og femte for Finantferne; d. 27de Maj s. A. Conferenceraad; d. 28de October 1836 Commandeur af Danebroge. † 23de April 1839. — * Anne Christiane Auguste Schlüter († 2° 1836). — (Jvfr. Kordes' Lex. S. 220 u. 556; Lübker's und Schröder's Lex. I. 369, og Schröder's Nachträge S. 831; Dst's „Materialier“ Nr. 98, og „Supplementblade“ Nr. 14).

Svorledes det forenede Begravelses- og Enke-Understøttelses-Selskab for alle Stander kan bestaae. Kbh. 1808.

Allgemeine Anleitung zur Berechnung der Leibrenten und Anwartschaften. I.—II. Theil. Kopenh. 1823. (Litterarishes Blatt zu Nr. 94 der astronomischen Nachrichten (von H. C. Schumacher) Bd. IV. 1826).

Meyer (Ludvig), Nysnævntes Broder, f. i Gandersheim i Hertugdømmet Brunsvig d. 3die Jan. 1780; studerede i Alarne 1799—1801 Lovkyndighed ved Universitetet i Kiel. I Slutningen af sidstnævnte Alar blev han Huuslærer i Stockholm, som han dog allerede i Foraaret 1803 forlod, for at tiltræde den ham tilbudne Lærerplads i det, af den daværende Garnisonspræst i Kjøbenhavn Hudtwalcker oprettede Opdragelses = Institut. Ved dets Opøsning 1½ Alar derefter blev han Hovmester i den grevelig Schimmelmannfste Familie. I Maj 1810 erholdt han Naturalisations = Patentet og blev i samme Alar beffikket til Fuldmægtig i Finantscollegiets Secretariat; d. 10de Novbr. 1813 til Secretair ved den kongl. Creditcasfe = Direction, og ved dennes Opøselse i Forstningen af 1816, til Bogholder og Comptoir = chef under Statsgjelds = Directionen. Entlediget fra dette Embede i Slutningen af 1821, erholdt han s. A. Titel af Professor, og har derefter privatiseret i Kbhvn. — * 2½ 1812 Frederikke Louise Charlotte Platou, en Datter af afd. Provst Fred. Christian Platou i Vster = Eggeborg i Sjælland. — (Jvfr. Dst's „Materialier“ Nr. 5).

Seeland im Sommer 1807. In vertrauten Briefen an einen Freund in Berlin. Von einem Augenzeugen. Germanien (Leipzig) 1808; oplagt 2den Gang, uden at dette paa Titelbladet er bemærket. (jvfr. G. L. Wadens hist. Bibl. S. 148—149; Engelstoft's og Møller's Histor. Calendar III. 1817, S. 136).

Program under Titel: Indbydelse til Subscription paa en Haandbog i den tydske poetiske Literatur. Kbh. 1823.

Haandbog i den tydske poetiske Literatur, indeholdende Prøver af Lybstaands classiske Digtere, tilligemed biographiske, literaire og kritiske Efterretninger. Kbh. 1823. Ogsaa under Titel: Haandbog i det tydske Sprog og den tydske skjønnede Literatur ved H. Behrmann og L. Meyer. Anden Deel. („Lilskueren“ 1822, Nr. 86; „Lilskueren“ 1823, Nr. 49—50, 52; jvfr. *ibid.* Nr. 53, 61, 62, 84, 85, 86, 87 og 88; *Hesperus* 1823, 3. og 4. H.; „Dagen“ 1823, Nr. 95; L. L. 1824, Nr. 52).

Lehrbuch der Botanik von C. A. Agardh. 1ste Abtheilung: Organographie. Ogsaa med Titelen: Organographie der Pflanzen von C. A. Agardh. Mit einer Vorrede von J. W. Hornemann. Aus dem Schwedischen übersetzt. Mit 4 Kupf. Kopenhagen 1831.

Kortfattet Lexicon over fremmede, i det danske Skrift- og Omgangssprog forekommende Ord, Konstudtryk og Talemaader, tilligemed de i danske Skrifter meest brugelige fremmede Ordforfattere. Kbh. 1837. (L. f. L. o. R. III. 106—12; jvfr. *Døt's* „Materialier“ Nr. 96, 113; „Den Frisindede“ 1836, Nr. 46; „Kbhyposten“ 1836, Nr. 329, 332, 337). Andet forsøge og forbedrede Dplag under Titel: Fremmedord-Bog. Kbh. 1844. (jvfr. „Dagen“ 1842, Nr. 266; *Kbhypost.* 1841, Nr. 9).

Bidrag til de tidligere Aargange af „Allgemeine Zeitung“, og til „Morgenblatt für gebildete Stände“ 1822. — (Revidert).

Meyer (M), Cand. Philos.

Kortfattet tydsk Sproglære for Danske. En Bearbejdelse af Heysses Lektifaden. Kbh. 1836. („Dannora“ I. 369—72). 2den forsøge Udgave. *ibid.* 1838.

Meyer (P), Handelsgartner.

Blomstervænnen, Haandbog for Blomsteryndere, med særdeles Hensyn til de mindre Hauger, tilligemed en Anviisning til og Fortegnelse over en stor Deel af de skjønneste Zier- og Pragtplanter. Kbh. 1835.

Meyer (Peter Krog), f. d. 7de Januar 1779 paa Dgstaad Gaard i Værdalen i Throndhjems Stift, nær ved Stiklestad. Hans Fader Niels Meyer var Major ved den Norske Armee († 1801); hans Moder Jønger Marie Krog († 1801), af en gammel og meget udbredt Familie. Sin Barndom tilbragte han i Forældrenes Huus i Værdalen og paa Halsøen Krosten; kom i sit 12te Aar i Throndhjems latinske Skole; blev efter 5 Aars Forløb dimitteret, og tog ifølge en da bestaaende Indretning Examen Artium i Throndhjem i Nov. 1796. Om Foraaret 1797 kom han til Kbhvns Universitet; tog i det følgende Aar anden Examen med Udmærkelse, og i Januar 1800 theologisk Attestats med samme Udsald. Indtraadte kort efter i det da nylig oprettede pædagogiske Seminarium, og blev tillige Alumnus paa Borchs Collegium, samt Lærer i Christianis Institut paa Vesterbro og i Efterslægtselskabets Skole; vandt 1801 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den Aaret iforvejen udsatte Priisopgave i

Theologien: „Ex utraque Pauli ad Corinthios epistola sistatur, qualis in hoc coetu Christiano doctrinæ & morum facies eo tempore exstiterit“ (jvfr. Badens Univers. Journ. IX. 12—13); udnævntes sidst i Maret 1801 til Adjunct ved Kjøbenhavns Cathedralsskole; 1802 til Overlærer i Religion, Anthropologi og Hebraisk, samt Medlem af Skoleraadet ved Cathedralsskolen i Christiania; d. 30te Maj 1806 til Professor extraordinarius i Theologien ved Kjøbenhavns Universitet, og tillige til Overlærer i Religion, Anthropologi og Hebraisk ved Kjøbenhavns Cathedralsskole. Blev i Begyndelsen af 1808 Opdrager og Lærer hos Hertugen af Augustenborgs tvende Søner, paa Als; disputerede d. 10de August 1815 for den theologiske Doctorgrad; vendte 1816 tilbage til Kbhvns Universitet; udnævntes d. 22de Marts 1817 til Professor ordinarius i Theologien, og d. 18de Juli s. A. til Afsesfor i Consistoriet; d. 23de April 1819 til første Biskop over Als og Færø. † 24de Juni 1819 i Kjøbenhavn. — * 1804 Frederike Wilhelmine Werels († 24 1830 i Kbh.), Datter af Kammerraad og Administrator Werels i Christiania. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia i Anledning af Kronings- og Salvingsfesten 1815, p. 15—18; Nekrolog, ved P. E. Müller, i L. T. 1819, Nr. 28 [jvfr. S. 528 og Høst's Morgenbl. 1819, S. 151]; ved P. Arnesen i Kbhvns Skilderi 1819, Nr. 53; hans Minde, ved J. Møller, i Theol. Bibl. XVII. 257—93; Døt's „Materialier“ Nr. 125; Rahbeks „Hesperus“ I. 258—59; Prov. Ber. 1832, S. 204; Falck's N. Staatsb. Magaz. II. 683—84).

De nævis, quos religioni Christianæ adpersit veterum ejus doctorum philosophia. Exercitatio pro stipendio collegii Medicei. Havniæ 1802. — Om Religionensunderviisningens Plan og Diemed i de lærde Skolers øverste Klasser. Indbyggelseskrift til at bivaane den offentlige Examen i Christianias Cathedralsskole Aar 1804. Christiania. 4to. — *De commodis ac incommodis, quæ scholis affert academia vicinia, observationes. Programma, quo ad audiendum in schola cathedrali Havniensi examen publicum invitatur. Havniæ 1806.* 4to. (Overfat af Jorf. i Engelstofts Univers. og Skole-Annaler 1806, II. 224—42).

Hans Høifyrstelige Durchlaughtighed Hertug til Slesvig-Holsteen-Sønderberg Christian Carl Frederik August's Confirmationsact, holden i Augustenborgs Slotskirke den 12te Mai 1815. Kbh. 1815.

De ratione et argumento apologetici Arnobiani. Dissertatio inauguralis. Havniæ MDCCCXV. (L. T. 1815, Nr. 37; Journal des Savans 1817, Oct. p. 614—25).

Taler og Sange ved Hans Høifyrstelige Durchlaughtigheds Prinds Frederik Emil August's Confirmation i Augustenborgs Slotskirke den 12te Juli 1816. Sønderborg 1816.

Lærebog i den kristelige Religions- og Sædelære, med Hensyn paa Disciplenens Lær i de lærde Skolers øverste Klasser. Kbh. 1818. (jvfr. Møllers Theol. Bibl. XVII. 272—74; L. T. 1823, S. 790—92; M. f. L. XIV. 129).

Vidrag: i Lærde Efterretninger (Recensioner i Aarg. 1806, 1807 og 1808, betegnede med hans Navn); — i *Acta Solennia* i Anledning af Reformationsjubilæet 1817 (*Oratio, qua unum Theologiæ Doctorem creabat*, IV. apud exteros se-

lenniter proclamabat, p. 55—8); — i *Danſk Litteratur-Tidende* 1818 (Recenſioner over: N. Møller's Overtættelse af Ciceros 4 Taler mod Catilina, Nr. 3. 1. 5; Reviſions-Commiſſionens Prøve-Overtættelse af Brevet til Hebræerne, i Nr. 13. 14; P. E. Müller's „Den Chriſtne Kirkes almindelige Symboler“ og J. Møller's Jubelgave for evangeliſte Chriſtne, i Nr. 28. 29); — i *Danſk Minerva* (Cornelius Skytte; efter Propertius 4de Bogs 1:te Eſegi, VI. 1818, Febr., S. 169—77 [med Anmærkninger fra en anden Haand, ſtd. S. 177—78]); — i Møller's Theol. Bibliothek (De ad ductis noſtra ætate accurata eruditionis impedimentis. Oratio in Univerſitate Hauniensi a. 1818 habenda (ſed propter ancipitem auctoris morbum intervenientem non habita), XVII. 1—58; jvfr. L. T. 1820, S. 805—6).

J. Forening med J. Møller beſørgede han Udgaven af *Confessio Augustana* invariata, in uſum ecclesiarum danicarum ad fidem editionis Melanchthonianæ principis impressa (Havniæ 1817), hvortil han ſkrev Fortalen.

Meyn (Johan Wilhelm), en Søn af Profeſſor ved Konſtace demiet, ſamt Hof- og Stadsbygmester Peter Meyn († $\frac{1}{4}$ 1808), og Charlotte Amalie f. Avemann; er f. 1787 i Kjøbenhavn; blev privat dimitteret til Univerſitetet 1805; underkaſtede ſig i Juni 1810 den juridiſke Examens theoretiſke Prøve (Laud.), og i Efteraaret 1811 ſammes praktiſke Prøve (H. ill.); blev Regimentsquarteermester og Auditeur ved Livregiment lette Dragoner; er nu Skolelærer i Buddinge i Sjælland.

Aftryk af endel af de til Brug ved den indbyrdes Underviſning authoriſerede Regnetabeller til Børnens Dvelfe udenfor Skolen. Kbh. 1833. 1837.

de Meza (Chriſtian Jacob Theophilus), f. d. 26de November 1756 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Dr. med. Salomon Theophilus de Meza var praktiſerende Læge (f. $\frac{4}{3}$ 1727 i Amſterdam, † $\frac{2}{3}$ 1800 i Kbh.; anf. i Worms Lex. III. 518—20, og Myerups Lit. Lex. S. 387); hans Moder var Regina Cahane Belinfante († 1783). Studerede Lægevidenſkaben; blev 1774 ordentligt Medlem af det Chirurgiſke Seſtkab, ſom Løbe oprettede for unge Studerende; fik 1781 Plads ſom Candidat paa Accouchementhuſet, hvor han under Profeſſor Matth. Sætorph's Bejledning havde megen Dvelfe baade i Fødselsvidenſkaben og den mediciniſke Praktik ſom hans Amanuenſis i 3de paa hinanden følgende Aar; tog ſamme Aar den mediciniſke Embedsexamen (Laud.); diſputerede d. 29de April 1783 for Doctorgraden i Medicinen; lod ſig d. 27de Juli f. A. døbe af Confeſſionarius Dr. Baſtholm, ved hvilken Lejlighed han antog Navnet Chriſtian; blev 1784 boſiddende og Prakticus i Helsingør i den af døde Dr. Salholts Sted; nogle Aar derefter Læge og Meddirecteur ved det under Geheimeraad Numſen oprettede ſaakaldte Drefunds Sygehospital; 1794 Stadsphyſicus i Helsingør; 1803 fra dette Embede efter Anſøgning entlediget; d. 7de Febr. 1816 Juſtitsraad; d. 8de Septbr. 1819 Læge ved Helsingørs almindelige Hospital og det dermed forbundne Fattighuus (indtil

b. 31te Decbr. 1840); d. 3die Maj 1831 Ridder af Danebroge. † 6te April 1844 i Helsingør. — * 1. Anne Henriette Lund. * 2. Anne Marie Fripp. — (Autobiographi vedføjet hans Doctordisputats 1783; jvfr. Callisen's Medicin. Skriftstæller = Ver. XIII. 37—42; XXX. 371; Berlingste Tid. 1844, Nr. 94).

Bemerkung eines durch kaltes Wasser geheilten Zahnschmerzes; Streitschrift in der Copenhagener chir. Soc. Copenhagen, 1775; — Von dem Gebrauche der äusserlichen Arzneien in der Arzneikunst; dessen erstes Capitel in der Copenhagener chir. Soc. *ibid.* 1776. — Diss. inaug. theor. pract. *varii argumenti ad artem medendi et obstetricandi spectantis*. Hafniæ, 1783. (L. E. 1783, Nr. 24). — *Tractatio de quibusdam notabilioribus objectis ad artem obstetricandi spectantibus*, tyronum usui destinata. *ibid.* eod. (L. E. 1783, Nr. 51; Comment. Lips. de rebus in medicina gestis Vol. XXVII. 1785, P. 1. p. 17—19). — Om Jordemødres Pligter og Egenstaber. Kbh. 1784. (L. E. 1788, Nr. 14). — Læforest's Ratbord for Fødderne, eller om den Kunst at pleie sine Fødder. Efter Forlangende af det Franste overs. og med Fortale og Anmærkninger forøget. *ibid.* 1785. (L. E. 1787, Nr. 38). — Kort Afhandling om Temperamenterne, efter Råmpfs tydske Original omarbejdet og forøget. Helsingør 1799. — Læsebog til Gavn for Jordemødre og Ægtefolk, med nyttige praktiske Raad og Advarslar imod hærskende Fordomme og skadelige Skikke ved Fødselsvæsenet. Oversat og med Anmærkninger forsynet. Kbh. 1801. — Til Nytte og Fornøjelse, et Udbalg af Fortællinger og smaa Romaner af fortrinlige Forfatteres Skrifter. Udgivne. 1ste Bd. *ib.* eod.

Bidrag: i *Acta Regiæ Societatis med. Hafniensis* (De graviditate mixta observatio, Vol. I. p. 442—50; Observationes medico-practicæ quinque [Diarrhoea geo urbano sanata; Tertiana eadem radice sanata; Menorrhagia chronica ope radice ipecacuanhæ sedata; Colica pictaviensis per cibos in vasis æneis elixos inducta; Florum zinci effectus in tussi serina sicca], Vol. II. p. 28—37; Relatio febris tertianæ intermittens epidemice anno 1784 grassantis, *ibid.* p. 197—213; Descriptio et methodus medendi morborum epidemicorum Helsingoræ 1785 grassantium, *ibid.* p. 323—38; Observationes varii argumenti artem obstetricandi spectantes [De partu per convulsiones lethali; Partus cum facie prævia in cavitate pelvis inclavata forcipe Smelliano soluta; De partu nimis protracto; De placenta relicta post partum sine noxa], *ibid.* p. 373—91; Descriptio variolarum epidemicarum anno 1786 Helsingoræ grassantium, Vol. III. p. 62—80. [Denne Afhandling er ogsaa indført i Duncan's medical Commentaries Decad. 2. Vol. 6. (Vol. 16.) 1792, Sect. 2. p. 251—67, og i Prugnatelli's Giornale fisico-medico, Pavia, Marts 1793]; Observationes medicæ, *ibid.* p. 276—93 [Panaritium resolutione sanatum; De morbo infami ventris complicatissimo difficilisque cognitionis; Florum arnicæ optimi effectus in promovendo mensium fluxu &c. Denne sidste Jagttagelse stod tidligere, ogsaa paa Latin, i Duncan's medic. Commentar. Decade 2. Vol. 2. (Vol. 12.) 1788, Sect. 2. p. 380—386; derfra paa Tydsk i Samml. auserlesener Afhandl. zum Gebr. prakt. Arzte, Bd. XIII. St. 1, 1789, S. 78—84, og atter derfra forkortet, i Koch's Auszug Th. 5. 1796, S. 26—28]; Observationes circa quorundam medicaminum, partim contemptorum, partim noxiorum, innoxios et bonos effectus [De effectu bursæ pastoris ad compescendam hæmorrhagiam externe adhibitæ; De virtute artemisiæ albæ in menstruis ciendis; Myrobalani chebuli vis in sistendis hæmorrhoidibus fluentibus; Efficacia sp. frumenti ac succi citri in tertiana debellanda; Mixture ex aqua, vin

annoso ac aceto in eodem morbo; Idem effectus ex nuce moscati, alumine ac sale; Tertianæ refractaria ab ingluvie orta, dolo medico sublata], *ibid.* p. 386—95. (Paa Tydskt i Samml. auserlesener Abhandl. zum Gebr. prakt. Aerzte, Bd. XV. St. 3. 1793, S. 368—76; jvfr. Koch's Auszug Th. 5. 1796, S. 670—73); — i Helsingøers Ugeblad (Om Vanvittige og deres ynfelige Stjebne; Om Helsingøers Høspital; Om Dvafsalvere og deres Stabelghed i Staten; Noget om Rednings-Anstalter for Druktede); — i Phys. oeconomisk medico-chirurg. Bibliothek (Om Mængdens Vidsfarelser i Hensende til Sundheden, II. 253—76; III. 4—25; Om Aarsagerne til de efter Fødselen indtræffende Blodstyrninger og deres Hjælpeidler, III. 434—52; Noget om den 1791 i Helsingør grasserende Mæslings-Epidemie, V. 1—14; Om en ikke med sædvanlige Tilfælde forekommende Aenddags-Feber, og Noget om forblummede Koldfebre i Umindselghed, X. 121—32 [Udtog i Struve's „Triumph d. Heilkst.“ Bd. I. 1800, S. 479—80]; Mærkværdige praktiske Jagttagelser [Om Egtestandens gavnlige og uventede Virkning i nogle farlige og besværlige Sygdomme: i Blodspytning, hysterisk Hikke, og mod den hvide Blod; Om Zinkblomsternes øjensynlige Nytte i Krampetilfælde og især i en efter Fødselen indtræffende Krampe i Underextremiteterne, i epileptiske Anfald, og i spasmodisk Hikke], XVI. 340—57; Arnicablomstens øjensynlige og gavnlige Virkning i Lamhed, XVII. 27—29; En Manie hævet ved Brækmidler, sftd. S. 30—32; Mærkværdige praktiske Jagttagelser [Nye Forsøg med Phosphor opløst i Naphtha; Forsøg med de Perkinste Naale; Hastig Dødsfald af forhindret, standset Transpiration; Helbige Forsøg med en Hængt (Paa Tydskt i Hufeland's Journ. der Heilk. Bd. 12. 1801, St. 3. S. 183—81, overs. af Mendel); Mislykkede Forsøg med en anden Hængt; Opiums øjensynlige Nytte i hysterisk Manie; Samme Middels Nytte i et ved Drif frembragt Naserie], sftd. S. 243—53; Fortsættelse [Helbig Virkning af destilleret Viineddikes Brug i Manie og Sindssvælgelighed; En lykkelig helbredet Hydrotorax; En Pleuritis vera, helbredet hos en Olding; Moderblødsflod i Svangerskabets tredje Maaned uden paafølgende Abortering; Farlige Virkninger af Biindunster], sftd. S. 337—48); — i Bibliothek for Læger (Om Electricitetens gavnlige Virkning i forskjellige Tilfælde og Svagheder, hvori andre gode og priffede Midler forgjæves have været anvendte, Bd. II. 1810, S. 154—62; Et Tilfælde af Hydrocephalus, forbunden med en Ruptur af Mavesen, Bd. VIII. 1824, S. 90—91; Tilfælde af Ascites og deres Behandling, sftd. S. 251—59; En hielden og abnormal Tvillingfødsel, Bd. IX. S. 41—43 [Udtog i Gerson's u. Julius's Magazin d. ausl. Literatur d. ges. Heilk. 1829, May—Juni; Kleinert's Repert. d. gesammt. med. Journalist. 1829, Decbr.; Gemeinsame deutsche Zeitschr. für Geburtshunde Bd. VI. S. 3; Bullet. des Sciences médic. 1830 Janv. og derfra i Americ. Journ. of the med. sciences Vol. VI. 1830, Nr. 12, Aug. p. 484]; Lægevidenskabelige Jagttagelser, Bd. XVI. S. 205—15 (Overs. af J. F. W. Neevermann i Rust's Magazin für d. gesammte Heilkunde Bd. XLIV. S. 3.; Udtog i Medico-chirurgie. review 1836, Jan.); — i Otto's „Hygæa“ 1827 (Usædvanlig Helbredelse af et Tilfælde af Ileus, S. 485—489).

Redacteur og Udgiver af den 1801 i Helsingør trykte „Theaterjournal“, hvoraf udkom 17 Nummere.

Sang ved hans Faders Doctorjubilæum, i Iris og Hebe 1799, II. 293—94. — Dormon og Wilhelmine eller Den vel udsaldne Hævn. Originalt Skuepil i 5 Acter, opført paa det kgl. Theater 1796. (jvfr. „Tilskueren“ 1796, Nr. 8; „Eva“ f. N. Nr. 9; Minerva 1796, I. 104).

Michaëlsen (Nicolai), f. d. 23de April 1759 i Hersløv i Sjælland; besøgte i 6 Aar Alborg Skole; blev derefter ansat i det kongl. Artillericorps, i hvilket han avancerede til Oberstlieutenant og tjenstgjørende Major ved den danske Brigade; erholdt d. 11te Novbr. 1819 Afsted i Naade af Krigstjenesten som Oberst, og med Pension under Navn af Wartpenge. † 27de Juli 1844 i Kjøbenhavn. — * 1791 Christiane Frederikke Frisch († 1° 1820).

Bidrag: i *Minerva* (2de Sange, undertegnede N.... M....., 1790 Maj og Juli); — i *W. S. J. Abrahamson's og J. S. Nawert's „Danste Krigsbibliothek“* (Sange og Smaadigte, I. Aarg. S. 378—80; 554—57; II. Aarg. S. 121—122; 170—71; 310; *P. M. til Udgiverne af det danske Krigsbibliothek*, II. Aarg. S. 203—4; Noget i Anledning af *Salberns Taktik*, sftd. S. 297—302; *Til Bibliothekets Udgivere*, sftd. S. 307—8; Recension over *General-Krigs-Commisfairs Vryg's Levnetsbeskrivelse af W. S. Bull*, III. Aarg. S. 344—60); — i „Den Danske Tilskuer“ (1791, Nr. 19, S. 150—51); — i det i Thronhjem udfomne Blad „*Allchaande*“ (En Mængde Bidrag); — i *Fris* (En Sang).

Til *Døt's Archiv for Psykologi, Historie, v. s. v.* meddeelte han efter Haandskrifter: Et Brev fra *Tyge Nothe* til *Tode*, IV. 19—20; Et Brev fra *Joh. Nordahl Brun* til *Tode*, sftd. S. 99—100; *Poetiske Epistler af Joh. Cl. Tode*, IV. 258—64; V. 112—18; *Digte af Enevold Falten*, VI. 73—78; 197—200; 276—78; VII. 70—71 VIII. 402—4; Et Brev fra *Digteren Ewald* til *Maleren Professor Poulsen*, VII. 151—52; Et Digt af *M. Frankenu*, VIII. 135—36.

Michelsen (Albert), *Literatus*. (Jvfr. „Søndagen“, *Tillægsbl. til „Dagen“* 1837, Nr. 15).

Amor und Psyche, lyrisches Drama von *Fr. Paludan-Müller*. Aus dem Dänischen. Kopenhagen 1835. (Jvfr. *Skandinavische Bibliothek* Jahrg. I. S. 1. S. 10; *Kbhpost*. 1835, S. 608. 652. 656; „Dagen“ 1835, Nr. 162; *Allern. Skilderi af Kbhvn.* 1835, Nr. 52).

Michelsen (Andreas Ludwig Jakob), f. d. 31te Maj 1801 i Satrup paa Halsøen Sundewitt, hvor hans Fader var Præst. Studerede fra 1819 til 1823 Lovkyndigheden i Kiel og Göttingen, blev examineret paa Gottorf 1823 (1ste Char.); gjorde derefter ved kongelig Understøttelse en toaarig videnskabelig Udenlandsrejse; besøgte Universiteterne i Berlin, Heidelberg, Paris og Kjøbenhavn; blev 1824 Doctor juris; opholdt sig fra Maret 1825 i Kjøbenhavn, sysselsat med at studere Hertugdømmerne Slesvigs og Holsteens Historie og Statsret, i Forbindelse med den nordiske Lovgivnings Historie i Almindelighed, samt med at samle og kritisk at gennemgaae de haandskrevne, tildeels ubenyttede Documenter til *Dithmarskerens ældre Historie og Lovgivning*, som findes i Hovedstadens Archiver og Bibliotheker; blev d. 11te August 1829 Professor i Historien ved Universitetet i Kiel, hvilken Lærerpost han beklædte indtil d. 1ste April 1842, da han drog til Jena, efter at være Maret iforvejen kaldet som ordentlig Professor i

Udflyndigheden ved det derværende Universitet. (Jvfr. Lübker's u. Schröder's Lex. I. 370—71 og Schröder's Nachträge S. 832; Falck's N. Staatsb. Magaz. X. S. 471—72; Fædrel. IV. 289—91).

Bidrag: i „Maanedsskrift for Litteratur“ (Anmeldelser af: G. r. Fougner Lundh's „Specimen Diplomatarii Norvagici“, I. 153—61; og af J. E. Dahlmann's „Lübeck's Selbstbefreiung am 1sten Mai 1226“, sftd. S. 504—10).

Michelsen (Gustav), f. d. 25de Februar 1800 i Odense, hvor hans Fader Peder Michelsen (Elev af Veterinair-Profesor P. C. Abildgaard) var Stiftsdyrlæge og Smedemester. — Bestemtes først til Studeringer, gjorde hurtig Fremgang i Odense Latinskole, men formedelst hans noget besværlige Udtale (der dog senere helbreddes af Dr. Banskmann) ønskede Faderen, at han skulde gaae den tekniske Vej. Han hørte nu Professor Sartorpy's Forelæsninger over Experimentalphysikens mechaniske og chemiske Deel; lærte de forskjellige Haandværksfærdigheder i sin Faders Værksteder; foretog disse i 2 Aar; rejste 1821 til Kbhvn, for der samme Aar at gjøre Svendestykke. Da han fra Ungdommen af havde gaaet sin Fader tilhaande ved dennes betydelige Veterinairpraxis og var en øvet Beslagsmed, opfordrede Kongl. Dyrlæge Høpner, saavelsom afsøde Etatsraad E. Wiborg ham til at indtræde som Lærling paa Veterinairskolen, med den Betingelse, at han samtidig kunde frequentere Kunstacademiet og høre andre offentlige Forelæsninger. Blev 1824 Elev af Academiets Modelskole og concurrerede samme Aar til den mindre Sølvmedaille, men blev syg da Arbejdet var næsten færdigt. I Foraaret 1825 tog han Veterinairexamen, og erholdt strax derpaa kongeligt Rejsestipendium; ledsagede endnu samme Sommer Stuttericommissionen paa dens Rejse gjennem Jylland og Hertugdømmerne; gik derfra til Göttingen, for at studere især under Blumenbach og Stroemeyer. 1826 rejste han til Stutteriet Trackehnen i Litthauen, men besøgte paa Vejen derhen Preussens berømte Landvæsenacademi Maglin, hvor nu afsøde Geheime-Statsraad Thaer i en Skrivelse tilbød ham frit Ophold og fri Underviisning ved Academiet, naar han der samtidig vilde nytte sine Kundskaber. Dette Tilbud modtog han, kom tilbage til Maglin, forblev der ialt eet Aar, og foretog der et Coursus over Huusdyrenes Exterieur. Men i Sommeren 1827 berejste han Stutterierne og Godserne i Ungarn, og efter at have besøgt Sydtjydslands veterinaire og landoconomiske Instituter, kom han i Efteraaret 1828 tilbage til Danmark; blev strax ansat som inspectionshavende Dyrlæge ved Besætningerne paa de kongl. Gaarde i Jylland og Sjælland. 1830 forlangte han derfra sin Afsked for, efter gjentagne Anmodninger, at ordne de grevelig Vercheffe betydelige Skæferier, der ved de unge Grevers Død vare gaaede tilbage; blev 1832 Landvæsencommissair i Holbøks Amt og erholdt Rang med Kammerraader; vandt f. A.,

blandt 23 Concurrenter, Hovedpræmien for Besvarelsen af det af Landhuusholdningselskabet fremsatte Priissspørgsmaal: „Om den Sum, der i Danmark og Hertugdømmerne er bestemt til Præmie-Uddeling og Belønning for de bedste Hingster, og som aarlig udgjør mellem 3 og 4000 Rbdlr. Solv, kunde anvendes til Hesteavlens Fremme paa en endmere hensigtsvarende Maade, og i saa Tilfælde, ved hvilke Midler dette kunde stee?"; foretog, efter Landhuusholdningselskabets Foranstaltning, med Secretair F. C. Halb, en landoekonomisk Rejse i Sverrig i Sommeren 1835; holdt, ved Landhuusholdningselskabets Understøttelse, i Vinteren 1836 og 1837 en Række af offentlige Foredrag over landoekonomiske Gjenstande, især saadanne, der angik Landmandens Huusdyr (jvfr. Berlingske Tid. 1838, Nr. 28 og Art. P. D. Faber); valgtes 1836 til Landhuusholdningselskabets bestandige Medlem, og har hidtil virket i dets Agerdyrknings-commission; blev 1837 Docent ved Veterinairskolen; erholdt 1840 Patent paa en af ham opfundne Maade at forfærdige Metallstempler, der erstatte Træsnit; modtog samme Aar Kongl. Befaling til aarlig at fungere som Stuttericommissair, indtil Stutterivæsenets ny Organisation indtræder.

Om Bæddelsøbene ved Augustenborg i Aaret 1829 og om Stutteriet sammesteds. Kbh. 1830.

Om offentlige Stutterier. Efter Baron G. von Biels Skrift: „Einiges über edle Pferde". Kbh. 1831.

Om de Grundsætninger, hvorefter Danmarks Hesteavl bør ledes og fremmes. Undersøgt af G. Michelsen og af Chr. v. Paulsen. To Priis-Afhandlinger, udgivne af det Kongelige danske Landhuusholdningselskab. Kbh. 1832. (M. f. L. X. 757—59, anm. af N. L. Drewsen; Maanedsskr. f. Hesteavl og Hestehold II. 288—92; Halds Tidsskr. f. Landoconom. II. 267—72; jvfr. Art. C. F. J. Dalgas, og J. B. Neergaards Skrift: „Danmarks forpakkede Hestevæsen i Almindelighed" o. f. v. Kbh. 1842).

Landoekonomisk Veterinair-Tidende. Udgiven. Nr. 1—75. Kbh. 1833 og 1834. 4to. (Maanedsskr. f. Hesteavl og Hestehold, IV. 239—40).

Nye og sikre Kjendetegn paa gode Malketøer, eller: Fuldstændig Anmeldelse (med 72 Afbildninger) om de af J. Guénon opdagede, practisk nyttige Kjendetegn paa Køers medfødte Evne til, ved en god Pleje at blive fortrinlige Malketøer, saa at derefter forud kan bestemmes: hvormange Potter Mælk Koen daglig vil malke o. f. v. Kbh. 1844.

Bidrag: i Halds Tidsskr. for Landoekonomi (Burgsdorff's Ytringer om den Indflydelse, de engelske Bæddeløb, saaledes som de nu udøves, have paa Hesteavlens i England; oversat, I. 37—71; Om Gavnigheden af landoekonomiske Fester, sftd. S. 72—97 [jvfr. sftd. S. 98—101, af J. Collin]; Om det Fordeelagtige ved Sædens flade Nebhøvning, II. 71—95; Det sikreste Middel til at opdrætte store Heste, sftd. S. 95—106; Om den algierste Huusdyravl og om Deiens Stutteri (meddeelt af Journal des haras), sftd. S. 116—22; Om Maaden at forskaffe sig store og fortrinlige Fedekalve, sftd. S. 146—47; Hvilket Formaal har Skæferiejereren at stræbe efter, for af sit Skæferi at udbringe den højeste Fordeel? (En Afhandling af

Deconomicommissair Schmidt i Dschab i Sachsen; frit oversat og omarbejdet), i Ny Række Bd. I. S. 448—64); — i Aarhus Stifts-Tidende (bl. A.: Om Selskabet til Hesteavlens Fremme i de danske Provinde, i Følgeblad til Nr. 59, 1832; jvfr. Maanedsskr. f. Hesteavl og Hestehold II. 276—82); — i Maanedsskrift for Hesteavl og Hestehold (Oplysninger til en Indrykkelse i Berlingske Tidende 1833, Nr. 186, angaaende Bæddelsbet ved Slagelse d. 10de Juni 1833, V. 239—42); — i „Den Berlingske Tidende“ 1836—37 (Endel Artikler, Veterinairfaget vedkomme; jvfr. sfd. 1837, Nr. 42. 53; „Dagen“ 1836, Nr. 309). — (Efter Autogr.).

Michelsen (S.) var fra Midten af Juni 1835 til April 1837 Hjælperer, sildigere constitueret Kirkesanger og Skolelærer paa Thurs ved Svendborg; derefter Hjælperer i Orbek ved Nyborg.

Vidrag: i Hømpels Vidrag til Tidshistorien 1837 (En Fortælling, Nr. 37); — i Tidsskrift for Almuekolevæsenet (Anviisning til Brug af indholdsrige Psalmer og Psalmevers af den evangelisk-kristelige Psalmebog ved Religions-Underviisning efter Valles Lærebog for Almuekolens yngste Klasse og første Afdeling af øverste Klasse, VI. Aarg. 1833, S. 137—52).

Michelsen (Hans), Pseudonym.

Gjenganger-Poem ubi fire Sange, med skønne Anmærkninger neden under efter den gamle Maade. Kbh. 1831.

Michelsen (Hans Christian), f. d. 23de April 1769 paa Wodroffsgaard nær ved Kjøbenhavn. Fadren Hans Michelsen (anf. i Nyserups Lit. Lex. S. 388) var Inspecteur ved den derværende Sejldugfabrik for Sø-Staten, siden Ejer af Gjestgiverstedet Taarbækdal i Fisserlejet Taarbæk; Moderen Maren Gyldebrand. Sønnen ved Underviisning i Hjemmet til sit 14de Aar; kom derpaa i Slagelse Latinskole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet 1787; udnævntes i April 1790 til Alumnus paa Walkendorfs Collegium; underkastede sig i Januar 1798 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev 1799 Lærer ved Amiralitetets Pige-skole i Nyboder; 1800 tillige Præst til det civile Arresthus i Kjøbenhavn; 1804 anden residierende Capellan ved Holmens Kirke; 1806 tillige Præst og Sygetroster ved det ny Sø-Statens Høspital i Nyboder; d. 2den Juni 1813 endvidere Lærer i Religion (og i nogen Tid tillige i Historie og Geographi) ved Søcadet-Academiet (indtil 1823); d. 2den April 1823 første residierende Capellan ved Holmens Kirke. † 12te April 1835 i Bordingborg. — * $\frac{3}{4}$ 1800 Magdalene Elisabeth Holm († $\frac{8}{10}$ 1827), en Datter af Grosserer Marcus Holm og Hustru Severine fød Piper. — (Jvfr. Kbhypst. 1835, S. 372).

Betledning til Religion, af Teller. Dvers. Kbh. 1796. (L. E. 1796, Nr. 26). — S. Pahneumanns Haandbog for Mødre, eller Grundsætninger for Børnenes første Opdragelse. Dvers. ibid. 1797. — J. G. Ch. Adlers Samling af Prædikener over Søn- og Jesdags-Evangelierne giennem hele Aaret,

holdne for en blandet Forsamling. I.—II. Deel. Overs. ibid. cod. (L. E. 1798, Nr. 4). — Aristomenes og Gorgus af Aug. Lafontaine. Overs. ibid. 1800. (L. E. 1800, Nr. 38). — Prædiken holden 1ste Søndag i Fasten 1803 paa Balg til det residierende Capellanie ved Helliggeistes Kirke. ibid. 1803. — Tale holden i Præmiefestskabet for den jødiske Ungdoms Anbringelse til Konster og Haandværker. ibid. 1806. — Visheben om vor evige Tilværelse. Et Bidrag til at befri de Døvlige; med særdeles Hensyn til Forældre, der sørge over deres Elftes tidlige Død, af E. J. N. Christiani. Oversat. ibid. 1811. 2det Dyl. und. Tit.: Visheben om et evigt Liv. ibid. 1824. (Conversationsbl. 1825, S. 322—23).

Forsøg til en Veiledning for romersk-catholske Troesbekjendere, der ville indlemmes i den Lutheriske Kirke, udgivet i Jubelaaret 1817. Kbh. (L. E. 1817, S. 744—48).

Tale paa det pædagogiske Selskabs anden Aarsfest d. 17de Junii 1822. Kbh.

Hyad er det for en Kamp, hvortil vor nærværende Tid opfordrer den protestantiske Christendoms sande Benner? og: Kan nogen med sund Sands, med rigtig og upartisk Jølelse ønske hine Mærkets Dage, da Luther mandigen streed og seirede, igjen tilbage? Tvende Prædikener, holdne, den ene paa 21de Søndag efter Trinitatis, den anden paa Reformationssfesten 1825. Kbh. 1825. („Telegraphen“ V. Aarg. S. 311—12; Messenger franç. du Nord 1825, p. 780).

Tvende Prædikener holdne paa sidste Jubel- og Pintse-Fest. Kbh. 1826.

Ville vi efter dette Liv see hinanden igjen? af Dr. Heinichen (J. A. Bergf). Oversat. Kbh. 1827.

Høist fornøden og vigtig Advarsel mod uægte evangelisk Christendom, ved en Profelyts Daab i Holmens Kirke den 25de April 1827. Kbh. 1827.

Udførlig Fremstilling af Grunden for vor Tro paa Udbødelighed, af J. F. Abel. Oversat. Kbh. 1827.

Medudgiver af: „Maanedsskrift for Danneqvinder“; „Nytaars-gave for Danneqvinder“, Kbh. 1800. (L. E. 1800, Nr. 9), samt af de tre sidste Dvartaler af „Politisk og historisk Magazin“, ibid. 1806; ligeledes af „Ny Egeria“, eller Bibliotek for Oplysningens og Opdragelsens Benner, 1ste Hefte. ibid. 1827. (Proff's Conversationsbl. 3. Aarg. Nr. 12).

Var Medarbejder i Ugebladet „Borgervennen“ fra 1806 til 1829. (Hertil leverede han adskillige saavel poetiske som prosaiske Bidrag; bl. A.: Om Dyrplagerie, i Aarg. 1806, Nr. 24—28; Noget om Luthers Værd og Fortjenester, i 1807 Nr. 24—27; 1808 Nr. 2. 5—8. 34—37; 1809 Nr. 8—13. 36—42; 1810 Nr. 9—13; De vigtigste Hindringer, der endnu staae i Vejen for Roskops-Indpødningens Almennyttighed, overs. af Tybst, 1810 Nr. 35—38; Om Krig, overs. 1811 Nr. 3—8; W. S. F. Abrahamsons Minde, 1812 Nr. 46—49; Om Egteskabsaffsmissen, 1815 Nr. 32—37; Willien bestemmer Handlingens Værd (af Morgenblatt für gebildete Stände), 1817 Nr. 27—46; Lichtenbergs Trostegrunde for de Ulykkelige, som ere fødte paa 29de Februar (af Gött. Taschenb. 3. Nußen und Vergnüßen), 1819 Nr. 12; Frederik Carl Gutfeld, 1823 Nr. 5; Hakon Harekson, en gammel nordisk Fortælling, overs. efter Etatsraad Thorslacius's latinske Text, sid. Nr. 8—11; Provst Wilh. Billefou's og Provst Jens Winther Benkton's Levnet, sid. Nr. 12).

Bidrag: i „Egeria“ (Tale holden ved den aarlige Høitidelighed i von Westens og Brendstrups Institut, i II. Aarg. 2. Bd. S. 259—71; Kort Beretning om bemeldte

Institut, sftd. S. 272—77); — i „Penia“ (Tale ved Sørgefesten over Capitain N. D. A. Nestorff, 1807, S. 322—32; Valentin Nicolai Mangers Minde, 1812, S. 112); — i E. F. Brorson's „Journal, udg. til Fordeel for Blinde“ (Afhandling om: hvo meest er at beklage, den Blinde eller den Døve, Bd. I. S. 1. S. 58—70; Verden, en Skueplads, Bd. II. S. 1. S. 25—42; Aneeboter, Bd. II. S. 138—153); — i „Danff Minerva“ (Cantilena qua illustr. Viri M. Abrahami Kall festum semisæculare simulque diem natalem 2dum Julii 1817 inter læta pocula gratulabundi celebrant grati Senis discipuli atque ciues academici (med hosføjet fri Fordansknng), V. 1817, Juli, S. 63—67; Tale, holden i Anledning af Kongens Fødselsdag, i Selskabet, den ny Forening, den 1ste Febr. 1819, VIII. 1819, Januar, S. 89—96); — i „Maanedlige Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark,“ redig. af J. Møller, (Af en Indberetning fra ham om Bibel læsning, med en Indledningsstale, 1823 Nr. 1; Indberetning angaaende den af ham anstillede Bibel læsning i Sø-Hospitalet i Nyboder, 1826 Nr. 12); — i Møllers N. theol. Bibliothek (Om Nødvendigheden af en tidpassende Polemik i den evangeliske Kirke, af Tzschirner; oversat i X. 1—30, jvfr. sftd. S. 31—46 og L. L. 1829, S. 408); — i „Ny Freia“ (Beskjendtgjørelse ang. H. J. Martensens Stykke „Ekranker for Præsters Ubluher“, 1827, S. 344, jvfr. sftd. S. 351 og Thisted's Repertor. f. aandel. Sager I. 149—54). — J. Anledning af Bastholms Afhandling „om Hindringerne for Christendommens Udbredelse paa Jorden“, i Bestfjell. Avis 1833, jvfr. Nord. Kirketid. 1833, Col. 303, 365; 1835, Col. 43; Dst's „Materialier“ Nr. 89.

Endeel Leilighedsdigte og Sange, deels særskilt aftrykte (saasom: Prolog i det Musicalke Svelfes Selskab Euterpe d. 27de Febr. 1822. Kbh. 1822, 8vo), deels abspredte i forskjellige Tidsskrifter og Samlinger, f. Ex. i „Den Danske Tilskuer“ (1800, Nr. 20); „Abras tea“; Adresse = Compt. Efterretninger; S. Herzh's „Studentervisser“, S. 65 og 68; „Dagen“ (1813; 1821, Nr. 271, 276); Kbhvns Skilber (1828, S. 141; 1829, S. 1389). — (Tildeels efter Autogr.).

Michelsen (Marcus Christian Wilhelm), Nysævnedes Søn, f. d. 1ste April 1804 i Kjøbenhavn; blev 1820 dimitteret til Universitetet fra Voltes Institut i Kbhvn; udmærket ved anden Examen det paafølgende Aar; tog i October 1824 theologisk Embedsexamen med Charakteren „Laudabilis; specimen scriptum egregia laude dignum“; blev i Novbr. f. A. Alumnus paa det gjenopbyggede Borchs Collegium; d. 25de Septbr. 1829 ordineret Katechet ved den danske Garnisons Menighed i Kjøbenhavn; d. 28de Juli 1830 ordineret Katechet og første Lærer ved Borgerstolen i Nakflov; d. 25de Juli 1837 Sognepræst til Thisted og Lilsted i Aalborg Stift; d. 21de October f. A. tillige Provst for Hundborg og Hillerslöv Herreder; 1842 Medlem af Amtsraadet for Thisted Amt. Vandt 1833 den anden Præmie af det evangelisk-christelige Prædike-Legat. — * 1. Wilhelmine Faber. * 2. 1/4 1841 Amalie Hansen.

De Ambrosio, fidei catholicæ adversus Arianos vindice. Disp. pro stipendio Colleg. Medicei. Hafniæ 1825.

De Ταπεινοφροσύνη, virtute vere christiana, Specimen pro stipend. Coll. Med. Hafniæ 1826.

De divisione librorum Novi Testamenti Specimen pro stipend. Coll. Med. Hafniae 1828.

Ligtale over Selveierbonde Morten Hansen i Branderølev.

Affkedsprædiken i Nakføv d. 17de Septbr. 1837. Kbh. 1838.

Den christelige Lærers Gjerning er en Kjærlighedsgjerning. Landemødeprædiken d. 1ste Juli 1840 i Aalborg. Aalborg (1840).

Tale ved Indvielsen af Berne-Ashlet i Thisted. 1841.

Bidrag: i „Danst Literatur-Tidende“ 1835 (Recensioner over: N. Faber og J. E. Rohmann: Om Bibellæsning, Nr. 8; J. Nisfen's „Danmarks Historie i Udtog“, Nr. 14); — i „Danst Folkeblad“ (Kan Man billigen beklage sig over, at Kundskaab til Landets Love er for ringe hos Folket? i Aarg. I. Nr. 34; Scener ved og efter et Fattigcommissionsmøde, i Aarg. II., Nr. 6; Lysten driver Værket, i Aarg. II., Nr. 15; Om Taler over Aføde, i Aarg. II. Nr. 28.); — i „Kjøbenhavnsposten“ (Om Nedlæggelsen af lærde Skoler). — Sang til hans Forældres Sølvbryllup d. 3. Septbr. 1825. — (Tilbeeds efter Autogr. og Meddelelse).

Michelsen (Ove Wilhelm), f. d. 28de August 1800 i Lønning, hvor hans Fader Christoph Friedrich Michelsen var Raadmand og Stadssecretair. Blev d. 27de August 1818 Secondlieutenant i Søetaten; d. 6te Febr. 1825 Premierlieutenant; 1831 Under-Lojtmester samt Medlem af Constructions- og Reguleringss-Commissionen; 1833 Lærer i Artilleri ved Søcadet=Academiet; d. 20de Decbr. 1834 Capitainlieutenant; d. 1ste Januar 1835 Sø-Lojtmester og Chef for Sø-Artillericorpslet; d. 28de October 1836 Ridder af Danebroge; d. 23de Marts 1838 Medlem af Defensions-Commissionen; d. 28de Juni 1840 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 13de Febr. 1842 Capitain. — * $\frac{1}{2}$ 1822 N. C. Weugel, en Datter af Contre-Amiral P. J. Weugel.

Lærebog i Sø-Artilleriet, for de kongelige Søcadetter, udarbejdet ifølge det Kongl. Admiralitets og Commissariats Collegii Befaling. Kbh. 1836, med 38 Tæbeller og en Samling af 17 Kobbertavler i Føl. (Arch. f. Søves. IX. 388—98, anm. af S. S. Dahlerup; jvfr. sld. S. 123; Milit. Repertor. III. 77).

Bidrag: i Archiv for Søvesenet (Oplysninger til en af L. de Coninck fremsat Erklæring, X. 130—33; Gammelholms Frastyrning, XII. 290—327). — (Revideret).

Michelsen (Søren Rasmussen), f. 1790 i Byen Haar, Halstum Sogn paa Ørevskabet Frysenborg; blev 1821 Fæster af sin Fædrengaard; 1841 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; siden Medlem af Sognestorstanderskabet i Halstum Sogn. † 8de April 1843. — * 1821 Zibsel Sørensdatter. — (Jvfr. Berl. Tid. 1843, Nr. 111; 1844, Nr. 94, Tillæg, Lit. A., og Landhuusholdn. Selsk. Aarsberetning for 1840—41).

Bidrag: i *Salts Tidsskr. f. Landvæcon.* (Beretning om hans Agerbrug, IV. 22—25); — i *Ugeblad for den danske Bønde* (Om Overgangen fra gammel Driftsmaade til Bærelbrug, I. Aarg. 1835, Nr. 42).

Milisch (Jacob Diederich), en Søn af Chirurg Jacob Friedrich Milisch, er f. d. 20de August 1777 i Cappeln i Hertugdømmet Slesvig; undervistes i Chirurgen af sin Fader; kom 1799 til Kjøbenhavn for at studere Lægevidenskab; ansattes 1801 som Underchirurg ved Statens Haandværksstof; tog i Foraaret 1803 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev 1803 Districtslæge i Vøgstor og Nibe samt omliggende Herreder, og 1811 i Horsens; d. 16de Maj 1824 Kammeraad. — * 1801 Anna Dorothea Voigt († 2^s 1827).

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Beskrivelse over et eget Slags Pittespyge, Bd. III. 1823, S. 11—19. [Udtog i Gersons u. Julius's Magaz. d. aensl. Heft. Bd. 8. 1824, Septbr. u. Octobr. S. 281—83, af Julius]; Tilfælde af Forgiftning med Ost, XVIII. 96—99; Om Maaden, paa hvilken Vaccine-Lymphen i flere Maader kan gemmes uden at tabe sin smittende Kraft, grundet paa en otteaarig Erfaring, XXIX. 277—84. [Oversat af A. v. Schönberg i Schmidt's Jahrbücher 1840, 2ter Supplementbd. S. 84—85; Udtog i Frische's u. Oppenheims Zeitschr. f. d. ges. Med. Bd. XI. S. 4. 1839]; Nogle praktiske Jagttagelser, udbragte af hans Indberetninger til Sundhedscollegiet, XXX. 251—53 og XXXII. (Ny Række, Bd. 2.) S. 163—65; Ejendommelig Vaccinations-Methode for at tilvejebringe en god og kraftig Lympe, XXXIX. (Ny Række, Bd. 9.) S. 295—96); — i *Acta Reg. Soc. med. Havn.* (Suicidium perraro occurrens, Vol. VII. (Acta nova, Vol. 3.) p. 192—97. [Bibl. f. Læg. XII. 155 og L. L. 1830, S. 473, anm. af E. Otto; Orsøn u. Julius Magaz. d. aensl. Heft. 1830, Septbr. u. Octbr. S. 387; Froriep Notiz. Bd. 29. 1830, Decbr. Nr. 6 (No. 622), S. 96); — i *Marhuus Stifts-Tidende* (bl. A.: Bekjendtgjørelse, angaaende Vaccine, 1834 Nr. 33; optr. i *Berlingske Tid. f. A.* Nr. 53).

Miller (Jens Peter), Søn af Smaahandler Møller i Kbh.; var Skriver under Generalpostdirectionen; fik Secretairs Charakter; men udtraadte 1829, formedelst anden Bestemmelse, af Postvæsenets Tjeneste; foretog 1827, ved Understøttelse af Geheimeconferenceraad J. v. Bülow til Sanderumgaard, en Rejse i Sverrig; opholdt sig siden efter som Skuespiller i Norge, hvor han 1831 gav Gæsteroller i Christiania og Thronbhem, og dernæst i samme Aar, i Forening med E. W. Drlamundt, overtog Bestyrelsen af det offentlige Theater i sidstnævnte By. Var i den følgende Tid Medlem af det Müllerske Skuespillersekskab. (Jvfr. *Det norske „Morgenblad“* 1831, Nr. 92—98, 117 og 118; *Kbhpost.* 1831, S. 366).

Fritthofs Saga af Esaias Tegner, oversat. Kbh. 1826. Betofet af Geheimeconferenceraad Joh. v. Bülow og Greve A. W. Moltke. (L. L. 1827, Nr. 10; *Conversationsbl.* 3. Aarg. Nr. 61; „*Memis*“ Nr. 1. 2; Lange's „*Ny Freia*“ 1826, S. 348. — En Prøve af denne Oversættelse stod i *Døst's Archiv* VI. 49—55; jvfr. „*Sermod*“, S. 105).

Deres Kongelige Høiheder Prindsesse Wilhelmine Marias og Prinds Frederik Carl Christians høie Formaling. Et Digt. Kbh. 1828. (optr. i Elmquist's „Læsefrugter“ XLII. 292—300).

De skønne Kunstens Tilstand i Sverrig, fra Gustaf den Tredies Thronbestigelse indtil den nyeste Tid. Kbh. 1831 (1830).

Redacteur af: Scandinavisk Nytaarsgave for 1828. (Kbhpost. 1827, Nr. 104; jvfr. M. Winthers „Forposisfagning“ S. 53—55).

Bidrag: i Døt's Archiv for Psycol. o. s. v. (Om Sørgepillet Kong Sigurd, V. 218—37; Drefund, VIII. 155—57; Haga, sftd. S. 157—58; Madame Catalanis første Concert i Stockholm den 15de Septbr. 1827, sftd. S. 201—4; desuden nogle anonyme Stykker); — i „Kjøbenhavnsposten“ (Fajlsrang, en Skizze, 1830 Nr. 31, 32; tilbeels overfat i Thaarups Kopenh. Börsehallen Bd. I. 1830, S. 29—30).

Digte, afsprete: i Nathens „Læsning i blandede Vemner“ (IV. 1823, S. 230—234); „Telegraphen“ 5. Aarg.; „Conversationsbladet“ 1825; Nyt Aftenblad 1825; E. Meyers „Gefion“ for 1826; Garbrecht's „Dannebrog“; Kbhøns Skilberi (1826, Nr. 5. 12. 33. 41. 47; 1827, Nr. 61; 1828, Nr. 11 og S. 639); Døt's Archiv (VII. 145; VIII. 151); Scandinavisk Nytaarsgave 1828; Elmquist's „Læsefrugter“ (XLII. 167; XLIV. 504; L. 299); Kjøbenhavnsposten (1829, Nr. 122. 149. 158. 187. 200; 1830, Nr. 265); Nye Morgenpost (1829, Nr. 85).

Milling (Jesper Christian), f. d. 21de Juli 1785 i Saltum i Aalborg Stift, hvor hans Fader Nicolai Severin Milling var Sognepræst (f. 1745 i Aalborg, † $\frac{7}{2}$ 1807, jvfr. [Laubers] Notitser om Disciple i Aalborg Skole I. 91); Moderen Christiane Marie f. Dstergaard. — Han blev i Efteraaret 1803 dimitteret til Universitetet fra Randers Skole; udmærket ved den philosophiske Prøve i det paafølgende Aar; tog i Juli 1807 theologisk Embedsexamen med Charakteren „Haud illaud.; specimen scriptum laude dignum“; var derefter Huuslærer i Laaland; blev d. 24de Juli 1813 constitueret som Lærer ved Aalborg Cathedralstole, hvor han d. 13de August 1814 udnævntes til virkelig Adjunct; fik d. 25de Maj 1830 Prædicat af Overlærer. † 7de December 1833, ugtot. (Selmers Afad. Tid. II. 134—35).

K. E. G. Jerreners Metodebog, eller Veilebning til en rigtig Lærmaade for Almuefolelærere. Oversat med nogle Forandringer. Aalborg, 1817. Anden Udgave. Kbh. 1834.

Statistisk geographisk Haandbog for de dannede Stænder og de øverste Klasser i lærde Skoler og Borgerstoler efter de nyeste og bedste Hjælpemidler. I—II. Deel. Odense, 1819—20. (L. T. 1820, S. 377—79, anm. af Fr. Thaarup).

Kortfattet Lærebog i Geographien, udarbejdet med stadigt Hensyn til Begynderes Lærv. Odense, 1822. 2det forbedrede Dplag. ibid. 1826. 3die forbedr. Dpl. indeholdende de nyeste Forandringer. Aalborg, 1833. 4de noget forandrede Udgave, besørget af C. E. Kemp. Kbh. 1836. 5te forøgede Udg., ved Chr. Bartholin. ibid. 1842.

Umindeligt geographisk Haandlexicon, efter de nyeste Bestemmelser, indeholdende en geographisk, statistisk og topographisk Beskrivelse over alle markelige

Land, Riger, Provindser, Stæder, Byer, Kæminger, Høve, Søer, Floder, Der, Bjerge, Havne o. s. v., saavel som en Skildring af alle bekjendte Nationer og Folkefærd. Til Brug for Forretningsmand, offentlige Comptoirer, Handelnde, Fabrikanter, Militaire, Søfarende, Avislæsere, Reisende og overhovedet for Enhver, der ønsker i en Hast at forskaffe sig detailleret Kundskab om Gjenstande, hørende til Jordbeskrivelsen. Udarbejdet i alfabetafisk Orden efter de bedste nyere Kilder. I.—II. Bind. Kbh. 1831—35. (Fra Artiklen Viborg af var Bærket ved Jorf.'s Død endnu ikke udarbejdet, men blev senere, efter den samme Plan, som ved ham blev fulgt, fuldført. — Bærket anm. af Fr. Thaarup i „Dannora“ I. 252—54).

Milo (Johan), Søn af Bogbindermester, eligeret Borger og Dagnebrugsmand Frederik W. Milo i Odense (f. $1\frac{1}{2}$ 1757, † i Januar 1844), er Boghandler og Bogbindermester i Odense.

Regler for Livet i udvalgte Tantsprog, samlede af de berømteste gamle og nye Stribentere, for at komme godt, klogt og let igiennem Verden. Paa Dansk udgivne. Odense, 1833.

Mohr (Anders), f. d. 16de Juli 1757 i Hobro, hvor hans Fader da var Degn og Aftensangspræst. Deponerede som Privatist fra Randers 1777; tog i April 1783 theologisk Attestats (n. c.); blev 1798 Kirkesanger og Skolelærer i Odum i Aarhus Stift.

Min Levnetsbeskrivelse. Randers 1814.

Molbech (Carl Frederik), en Søn af nedenangførte Professor Johan Christian Molbech og Lovise Phil. Frider. Lübell, er f. i Sorø d. 11te Juli 1785 (ikke 1787). Blev dimitteret til Universitetet fra Slagelse Skole i Foraaret 1803 og udmærket ved Examen Artium, saavel som ved den philosophiske Prøve i det paafølgende Aar; underkastede sig i October 1810 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Laudabilis et quidem egregie“; blev d. 28de Septbr. 1815 Adjunct ved den lærde Skole i Slagelse; 1819 Oberlærer ved den lærde Skole i Naffov; d. 23de Juli 1822 Lector i græsk Sprog og Literatur ved Sorø Academi; d. 8de April 1828 efter Ansøgning, paa Grund af Svagelighed, i Naade og med Bartpenge entlediget. — * Catharine Marie Schertner.

Vidrag: i „Athene“ (Slaget ved Marathon, fortalt af Herodot. Erato, cap. 102—20. Oversat af det Græske, IV. 317—10; Aarsagerne til Athenens vorende Magt. Denne Stats Forhold til Lakædæmon efter den anden persiske Krig indtil den peloponnesiske Krigs Udbrud. Oversat af Thukydides's 1ste B. Cap. 89—118, IX. 185—219); — i Berlingske Tidende (In obitum Erasmi Rask, 1833 Nr. 28).

Molbech (Christian), Nysnævntes Broder; f. i Sorø d. 8de October 1783. Indstreven som Sæcadet i sit 7de Aar; underviist af Faderen i Mathematik, Astronomi, Navigation og Sprog; begyndte i sit 14de Aar videnskabelige Studier, efterat være ved en udbrudt Sygdom afholdt fra en

Rejse til Indien, hvorhen han i Novbr. 1796 var i Færd med at afgaae. Hans første, i Sorø udførte (utrykte) litteraire Arbejder vare: en Oversættelse af Dvids Epp. ex Ponto (med en Indledning, trykt i Minerva 1802); en Biographi af Carl Edvard Stuart (hvortil Indledningen, senere skreven, blev trykt 1805) og et Forsøg over J. J. Rousseaus Lænet og Charakterer (hvortil han 1804 lod trykke en Subscriptionsplan). Blev (efter meddeelte Testimonier af Professorerne C. A. Borch og H. N. Nissen) privat inscriberet ved Universitetet i November 1802; underkastede sig i September 1803 den juridiske Præliminair-Examen (Admissus cum laude); men forlod dette Studium, da han i Vinteren 1804, efter Professor Myerups Anbefaling, blev antagen som Volonteur ved det store kongelige Bibliothek; beklædtes d. 29de Septbr. 1805 til første Amanuensis ved dette Bibliothek, hvis litteraire Skatte satte ham i Stand til ganske at tilfredsstille sin Lyst til Videnskaberne, og hvor han i den daværende berømte Overbibliothekar D. G. Moldenhawer fandt en Vejleder og Belynder; blev 1806 Medarbejder ved Redactionen af det kongl. Danske Videnskabernes Selskabs danske Ordbog; gjorde 1811 og 1813 nogle Rejser i Fædrelandet, og (April—Novbr.) 1812, med kongelig Understøttelse, en videnskabelig Rejse i Sverrig, hvis fleste Provinser han besøgte, opholdt sig nogen Tid i Hovedstaden, i Universitetsstæderne Upsala og Lund, og knyttede vedvarende Forbindelser med adskillige svenske Lærde; udnævntes samme Aar til tredje, og d. 1ste Juli 1814 til anden Bibliotheksecretair; erholdt d. 27de Januar 1819 Titel af Professor (med Rang 5 Kl. Nr. 8); tiltraadte, med kongeligt Stipendium, i September s. A. en videnskabelig Rejse gennem en Deel af Tydskland, Frankrige, England og Italien, hvorfra han i September 1820 kom tilbage; blev d. 29de Novbr. 1823 første Bibliotheksecretair; d. 15de April 1829 Justitsraad; d. 8de Maj s. A. Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab; d. 17de Novbr. s. A. Professor extraordinarius i Litterairhistorien (med særdeles Hensyn til den fædrelandske og europæiske Litteratur) ved Kjøbenhavns Universitet; d. 13de Juli 1830 Medlem af Directionen for de kongl. Skuespil; d. 21de Novbr. 1834 Medlem af Videnskabernes Selskabs Ordbogscommission; d. 28de Octbr. 1836 Ridder af Danebroge; d. 14de April 1837 Medlem af Videnskabernes Selskabs Commission for Regesterne og Diplomatariet; d. 28de Juni 1842 venaadet med Danebrogmændenes Hæderstegn; d. 31te Decbr. s. A., efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget som Medlem af Theaterdirectionen; udnævntes d. 23de Juni 1843 til Ridder af Nordstjerne-Ordenen. Er Medlem af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Spræg (1813) og dette Selskabs Archivarius, af Selskabet for Udgivelsen af den tydske Histories Rilder (1820), af det Kongl. antiqvariske Selskab i London (1831), af det

finnste Literatur-Selskab i Helsingfors (1833), af Selskabet for frifist Sprog, Literatur og Udsager i Francker (1839), af det Kongl. svenske Vitterhets-Historie- og Antiquitets-Academie (1839) og flere udenlandske Samfund. — * 1820 Johanne Christine Langberg, en Datter af Justitsraad og Dispatcheur Knud Engelbreth Langberg i Kjøbenhavn. — (Biographi i Kosfods Conversations-Lexicon Bd. XXV. S. 58—60; Brockhaus' Convers. Lex. der neuesten Zeit und Literatur 1834; jvfr. Kbhvpost. 1831, Nr. 231; Høft's Erindr. S. 111—12; Svea 1831, XIII. 374. 375).

Historisk Udsigt over Stuarternes Regiering og Skiebne paa den engelske Throne. Kbh. 1805. (L. E. 1806, Nr. 7, r. af L. Engelstøft). — Røgle Idæer om Historie og Historiefriivning, med Bidrag til en Kritik over Dr. G. L. Badens Skrift om Griffensfeld. ibid. 1808. (jvfr. Kbhvns Skilderi 1808, Nr. 51. 55. 56). — Baarblomster og Hedeurter, metriske og profaiske Blandinger. ibid. 1810. (L. E. 1812, Nr. 46). — Om Dialecter eller Mundarter, og Samling af danske Landstabsord, med en Indledning om Kiarlighed til Modersmaalet, og en Indbydelse til det danske Sprogs Benner. ibid. 1811. (L. E. 1811, Nr. 19; Prov. Ber. 1813, III. 364—65; Allg. S. 3. 1813, S. 47; jvfr. Det kgl. Danske Vidensk. Selsk. Befjendtgjørelse f. 1810—11, S. 22). — Ungdomsvandringer i mit Fødeland. ibid. eod. (L. E. 1813, Nr. 48; Rahbets „Sandfjgeren“ I. Aarg. Nr. 32; Kbhvns Skilderi 1812, Nr. 19, jvfr. fib. Nr. 21. 22; Prov. Ber. 1813, III. 364—65; Allg. S. 3. 1816, Juni, Nr. 135, S. 301; Svea 1831, XIII. [No. 2.] 386). — Historie om Ditmarskerkrigen Aar Femten Hundrede og Ditmarskens Erobring under Kong Frederik den Anden, med en historisk Udsigt over Ditmarskerfiskets Vilkaar og Skiebne i ældre Tider. ibid. 1813. (L. E. 1811, Nr. 26, r. af L. Engelstøft; Kbhvpost. 1831, Nr. 116). — Dansk Haand-Drbb og til Retfritnings og Sprogriigtigheds Fremme, med Grundtræk af den danske Retfritnings-Lære. ibid. eod. [Belønnet med det kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Sølvmedaille, d. 9de Juli 1813]. (L. E. 1815, Nr. 13). — Til Hr. N. F. S. Grundtvig, Capellan i Udby, i Anledning af hans Verdenskrønike og Kjøbenhavns Skilderie No. 29. ibid. eod.

Breve fra Sverrige i Aaret 1812. I.—III. Deel. Kbh. 1814—17. (L. E. 1817, Nr. 33. 31. 36, jvfr. „Athene“ IX. 259—67; J. R. Høft's „Dannora“ Nr. 20, jvfr. Sammes Morgenbl. Nr. 41; Nord. Tist. Nr. 14; „Athene“ IV. 189—92; Søndagsbl. 1816, Nr. 25; Polit. og Hist. IV. 62—64; Allg. S. 3. 1816, II. Nr. 107—9, S. 49—72; 1819, Ergzbl. S. 249—56). — Oversat paa Svensk (af Gravallius). I. a Delen. Stockholm, 1815. (L. E. 1819, Nr. 9). Sigeledes er Tilfægget til 3die Deel oversat paa Svensk (med Anmærkninger af Oversætteren, samt et Uddrag af Recensionen over Brevene fra Sverrige m. m.) under Titel: Kort Öfversigt af de serskildta epokarna i Svenska National-Litteraturens Historia. Stockholm, 1817. (L. E. 1819, Nr. 9). — Paa Tydsk, med nogle Anmærkninger og Tillæg af Forfatteren. I.—III. Theil. Altona 1818—20. (L. E. 1819, Nr. 9; Allg. Repertorium der neuesten in- und ausländischen Litteratur Bd. I. St. I. Leipzig, 1819). Originalens 1ste og 2det Bind overs. paa Hollandsk efter den tydske Oversættelse, under Titel: Herinneringen uit mijne Reize door Zweden. I.—III. Deel. Leeuwarden, 1819. (L. E. 1822, S. 797).

Fragmenter af en Dagbog skreven paa en Reise i Danmark 1813. [Dg-

faa med Titel: Ungdomsvandringer i mit Fødeland. 2den Deel]. Kbh. 1815. (Erggbl. 3. Allg. S. 3. 1817, Nr. 61).

Kong Erik Plogpenning's Historie. En Prøve paa den danske Histories Fortælling. Kbh. 1821. (L. T. 1822, Nr. 47, r. af Werlauff; Revue encyclopéd. T. 13. p. 549 (1822); jvfr. Nst's Arkiv V. 88. 99. 104. 108; Kbhpost. 1831, Nr. 116).

Reise giennem en Deel af Tydskland, Frankrige, England og Ita-
lien i Aarene 1819 og 1820. I.—III. Bind. Kbh. 1821—22. (L. T. 1822, Nr. 35;
Prov. Ber. 1821, VI. 171; 1824, II. 81; Erggbl. 3. Allg. S. 3. 1823, Nr. 133. 134;
Revue encyclopéd. T. 13. p. 139 (1822); T. 17. p. 325 (1823); T. 21. p. 617
(1824). — Brudstykker af denne Reise oversf. paa Tydsk af Anton Dietrich i Dresdn.
Morgenzeit. 1827, July).

Indledning til Forelæsninger over det danske Sprog og den danske National-
Literaturs Historie. Kbh. 1822. (formedelst indtrufne Omstændigheder bleve disse Fore-
læsninger ej holdte). (Rahbets „Tilfuerne" 1823, Nr. 26; Kbhvns Skifteri 1823,
Nr. 19; Revue encyclopéd. T. 26. p. 459.)

Den Danske Riimkrønike, efter Gotfrid af Ghemens Udgave af Aaret 1495,
trykt paa ny, med afvigende Læsemaader i sildigere Udgaver og Ordfortolkninger. Ud-
givet. Kbh. 1825. (Nyt Aftenbl. 1826, Nr. 13. 15. 16. 17. 18, anm. af N. F. E.
Grundtvig; L. T. 1827, Nr. 49. 50; jvfr. „Dagen" 1824, Nr. 122. 127. 129;
Revue encycl. T. 32. p. 410. 524; „Svea" 1827, S. XI. S. 171; 1831, S. XIII.
No. 2, 401—2; Allg. Encycl. von Ersch u. Gruber 1ste Sect. XXIX. S. 71.)

Henrik Harpestreng's Danske Lægebog fra det trettende Aarhun-
drede, første Gang udgivet efter et Pergamentshaandskrift i det store Kongelige Bi-
bliothek, med Indledning, Anmærkninger og Glosfarium. Kbh. 1826. (Nord. Tidsskr.
f. Hist., Lit. og Kunst I. 154—56; III. 276—88; Gerson u. Julius Nagaz d. auct.
Heilk. Bd. XIV. 1827, Juli und Aug. S. 47—49 (af Julius); Bullet. des Scienc.
méd. T. XI. 1827, Juin, p. 135; Rust und Casper frit. Repertor. für Heilk. Bd. XX.
1828, S. 3. S. 405—12 (af Ludw. Choulant); Pierer allg. medicin. Annal. 1828,
Mai, S. 664; Summ. d. Med. 1828, Bd. III. S. 420—21; The foreign Review
and continental Miscellany Vol. III. No. 5, Jan. 1829, p. 241; jvfr. Choulant histor.
lit. Jahrb. f. d. deutsch. Med. Jahrg. 2. 1839, S. 125—28).

Den ældste danske Bibel-Oversættelse, eller det gamle Testaments otte
første Bøger, fordanstede efter Vulgata. Første Gang udgivne efter et Haandskrift
fra det XV. Aarhundrede i det store Kongelige Bibliothek, med Anmærkninger og et
dansk-latinsk Glosfarium. Kbh. 1828. Understøttet af det Kongl. Danske Videnskaberne's
Selskab. (M. f. L. II. 458—64, anm. af N. Nyerup; Raasb's Literaturbl. Nr. 27. 37;
Nord. Tidsskr. f. Hist., Lit. og Kunst III. 336—40; Gøtt. Anz. 1831, St. 96, anm.
af Jac. Grimm; Allg. Encycl. von Ersch u. Gruber 1ste Sect. XXIX. S. 71).

Dansk poetisk Anthologie, eller Udvalg af danske og norske Iyriske Digterens
Arbejder, efter Tidssfølgen, og ledsaget med biographisk-kritiske Efterretninger. I.—II.
Deel og IV. D. I. Afdeling (3die Deel endnu ikke udf.). Kbh. 1830, 1832 og 1840.
(M. f. L. V. 357—72, VIII. 162—68, anm. af E. N. Thorsen; L. T. 1831, Nr.
8. 9, jvfr. S. 182—92; 1832, Nr. 16; Wiener Jahrb. der Literatur Bd. LXI. 1833,
Aug. Bl., ved N. Jürg).

Johannes Ewald's Levnet, med Bidrag til hans Digterværkers Historie og
Charakteristik. Kbh. 1831. (M. f. L. XV. 1—46, anm. af F. E. Dissen; L. T. 1831,
Nr. 11. 12; „Provøstenen" Nr. 1., S. 15—30, af Torstel Baden)

Forelæsninger over den danske Poesie, særdeles efter Digterne Ewalds, Baggensens og Dehlensflågers Bærker. I.—II. Deel. Kbh. 1831—32. (jvfr. Døts „Materialier“ Nr. 93, af L. Baden).

Tolv Forelæsninger ved Københavns Universitet over den videnskabelige Culture og Literaturens Historie i den gamle Verden, særdeles i Orienten. Kbh. 1831. (L. T. 1831, Nr. 51. 52).

Don Carlos, Infant af Spanien. Sørgeespil i fem Acter af Schiller; indrettet til det kongelige Theaters Brug. (Theaterrepert. Nr. 36). Kbh. 1831.

Dansk Læsebog i Prosa, til Brug ved Sprogunderviisning i Moderemaal, særdeles for Mellemklasser i Skolerne. Kbh. 1832. 2det Dpl. ibid. 1837. 3die Dpl. ibid. 1842. (L. T. 1832, Nr. 50; jvfr. Kbhpost. 1833, Nr. 26 og Fortalen til 2det Dplag).

Dansk Ordbog, indeholdende det danske Sprogs Stammeord, tilligemed afledte og sammensatte Ord, efter den nuværende Sprogbrug forklarede i deres forskellige Betydninger og ved Talemaader og Exempler oplyste. Med en kort Oversigt af det danske Sprogs Historie. I.—II. Deel. Kbh. 1833. (L. T. 1833, Nr. 50. 51, r. af J. H. Bredeborff; Kbhpost. 1833, Nr. 249; 1834, Nr. 217; 1835, S. 216 samt Nr. 64; jvfr. Art. L. Baden; F. P. J. Dahl; A. F. Müller; Berl. Tid. 1833, Nr. 203; Allg. Encycl. von Ersch u. Gruber 1ste Sect. XXIX. S. 51).

Dansk Dialect-Lexicon, indeholdende Ord, Udtryk og Talemaader af den danske Almues Tungemaal i Rigets forskellige Landskaber og Egne, forsaavidt som de ere fremmede for Skriftsproget og almindelig Sprogbrug, med Forklaring og Dplysninger. Kbh. 1841. (Udkom 1833—41 i syv Hefter). („Dagen“ 1841, Nr. 179, anm. af J. Levin; jvfr. Allg. Encycl. von Ersch und Gruber 1ste Sect. XXIX. S. 51).

Blandede Smaastrifter, fornemmelig af historisk, kritisk og æsthetisk Indhold; samlede, giennemseete og udgivne af Forfatteren. I.—II. Bd. Kbh. 1834—36.

Kritiske Epistler til Wilhelm Zaverns Forfatter fra denne Bogs Recensent i „Maanedsskrift for Litteratur.“ Nr. 1. Med en Tilskrift af Hunden Berganza. Kbh. 1835. (Kbhpost. 1835, Nr. 17. 20. 21 (jvfr. S. 84). 23. 24. 25. 30. 32).

Om Sverriges Statistikk, efter Forsell og flere Kilder; med et Tillæg, om de fordærlige Følger af den frie Brændevinsbrænding i dette Land. Kbh. 1835.

Præsten i Odense, Hr. Michaels tre danske Rimværker fra Aar 1496: Om Jomfru Marie Rosenkrands, Om Stabelsen, og Om det mennekelige Levnet. Efter den københavnske Udgaave af 1516 paa ny udgivne, med Dplysninger og Ordforklaringer. (Udgiivet af Samfundet for den danske Litteraturs Fremme). Kbh. 1836.

Tale i Selskabet for Efterlægten paa Stiftelsesdagen d. 4de Marts 1837. Kbh. 1837.

Om Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug og dets Virksomhed i de to første Aar af dets Tilværelse. Kbh. 1837. (Nord. Ugeskr. 1837, S. 256—57, anm. af Fr. Barfoe; „Dagen“ 1837, Nr. 166).

Fortællinger og Skildringer af den danske Historie. Udgiivet af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. I.—II. Deel. (Det gamle Norden. Norden i Middealderen). Kbh. 1837—40. (Nord. Ugeskr. S. 167—68, 181—82, 218—20, 252—54, 269—70, 304—6).

Uddrag af Biskop Jens Birchers historisk-biographiske Dag:

bøger for Aarene 1658—1708, udgivne efter Beslutning af det Kongelige Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog, og af dets Samlinger. 1ste Hefte. Kbh. 1838. (Andet Hefte er under Trykken).

Peder Rosenstand Goiffes kritiske Efterretninger om den Kongl. Danske Skueplads, dens Forandringer efter 1773 og dens Tilstand, med Bedømmelse over Stuespillere og Dandsere af begge Kion 1778—80. Udgivet med Fortale og Anmærkninger. Kbh. 1839. („Dagen“ 1839, Nr. 283, 284; Kbhpost. 1840, Nr. 29).

Bidrag til en Historie og Sprogfildring af de danske Bibeloversættelser fra det XVIde Aarhundrede, særdeles Christian den Tredies Bibel af 1550. Et Indbydelseskrift til Reformationstiden ved Kiøbenhavn's Universitet i Aaret 1840. Kbh. 1840. 4to. (Fædrel. I. 1840, Nr. 343, ann. af J. Levin).

Forelæsninger ved Kiøbenhavn's Universitet over Historiens Philosophie. I.—II. Deel. Kbh. 1840—41. (Fædrel. II. 1841, Nr. 540, 547).

Udvalg af hidtil utrykte danske Diplomer og Breve fra det XIVde, XVde og XVIde Aarhundrede, udgivne af C. Molbech og R. M. Pétersen. I. Bind 1.—2. Hefte. Kbh. 1842—43. (Tredie Hefte er under Trykken.) („Dagen“ 1842, Nr. 270, ann. af J. Levin).

Udvalgte Eventyr og Fortællinger. En Læsebog for Folket og for den barnlige Verden. Kbh. 1843. (Fædrel. IV. 1843, Nr. 1106).

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Historie i dets første Aarhundrede 1742—1842. Udarbejdet efter Kilderne. Kbhvn 1843. (jvfr. Schønns „Dansk Ugeskr.“ 2den Række, Bd. II. Nr. 38, 48, 49; Bd. III. Nr. 53).

Dstrup's og Biergegravs By-Skraaer, udgivne efter Haandskrifter; med en Indledning. Kbh. 1843. (Samlede og særskilt aftrykte af „Historisk Tidsskrift“).

Ludvig Holbergs Comedier. Udgivne, med Anmærkninger under Treen, Indledninger og Oplysninger til ethvert Lysspil, for det Holberg'ske Samfund. Første Bind, med Holbergs i Staal graverede Portrait, og med en Fortale. Kbh. 1844. (Fædrel. V. 1844, Nr. 1495, 1499, 1503, af J. Levin; jvfr. F. P. J. Dahl: „Til Belysning af Kritiken over „Ludvig Holbergs Comedier o. s. v.““ Kbh. 1844). — Til det Holberg'ske Samfunds Medlemmer fra Samfundets Stifter. Et Tillæg til 1ste Bind af L. Holbergs Comedier, udgivne for det Holberg'ske Samfund af C. Molbech. Kbh. 1844. (Fædrel. V. 1844, Nr. 1551, 1552, 1553, 1558, 1559, 1560; jvfr. Berl. Tidende 1844, Nr. 272).

Lund, Upsala og Stockholm i Sommeren 1842. Nogle Blade af en Dagbog; med et Tillæg om „den skandinaviske Eenhed.“ Kbh. og Lund 1844. (Nyt Aftenblad 1844, Nr. 226, 227).

Har Udgiiver af: Athene, et Maanedsskrift. II.—IX. Bind. Kbh. 1814—17. (L. T. 1815, Nr. 10, 11; Jen. L. 3. 1817, Erggbl. Nr. 57—60). Til dette Tidsskrift leverede han: Omrids af Tidens Krønike, 1812, I. 144—86, 218—56, 311—53; Efterretning om det i England Aar 1804 oprettede Bibelselskab, med nogle Bemærkninger over Religion og Religiøsitet hos Engländerne, I. 443—88, særskilt afr. Kbh. 1813. (jvfr. L. T. 1814, S. 213—16); Om Statens Væsen, Statskraft, Nationalaand, og om det, som er Staters Støtte og Nationers Styrke i Aarens Tid, II. 1—56. [særsk. afr. Kbh. 1814, og i Bl. Smaafr. I. 140—88]; Almindeligt Oversyn af den danske Litteratur i Aarene 1813—16, II. 74—92; IV. 65—86; VI. 89—100; VIII. 103—16; Reise fra Upsala til Westeraas og Sala i October Maaned 1812, II. 103—39; Forord til et Svær af Professor Sander, II. 238—54; En

antiquarisk Anmærkning, II. 294—96; Svar paa en Efterpørgsel af Baggesen i Bladet Dannora, II. 378—400 (jvfr. Kbhvns Skilberi 1814, Nr. 59); Et Par fragmentariske Betragtninger om historiske Domme og Meninger, III. 20—55. (i Bl. Smaafr. I. 189—220); Om Gråters Idunna og Hermode, en antiquarisk Tidende, med Uddrag af samme, III. 80—102; Om Historien i Almindelighed, som Videnskab og fortællende Kunst, dens Forhold til Poesie, især den episke, dens Behandling og Fremstilling, dens Interesse og Værd; Indledning til Forelæsninger over Universalhistorien, skreven 1813, III. 201—38, og: Om Universalhistorien, dens Idee og Behandling, V. 429—82. (Begge særsk. aftr. Kbh. 1815, og i Bl. Smaafr. II. 1—83); Mindeskrift over Peter Frederik Suhm; oplæst i en Vennekreds den 18de December 1814, og i det Skandinaviske Litteraturselskab, III. 477—540. [særsk. aftr. Kbh. 1814; i Bl. Smaafr. I. 221—67]; Om Rationalsprogets Hellighed, med en Efterkrift til det danske Publicum, IV. 273—300. [særsk. aftr. Kbh. 1815]; Dagens Historie (fra 1ste Marts til 13de October 1815), IV. 374—404; 468—96; 554—80; V. 111—34; 293—312; 515—24; Jakob Macdonalds Reise i Danmark 1808 og 1809, VI. 49—65; 140—57; Brudstykker af en Afhandling om Historie og Oldfyndighed, især den nordiske, skreven 1810, VI. 317—41. (i Bl. Smaafr. I. 98—119); Det kongelige Museum og Bibliothek paa Støttet i Stockholm, VI. 517—39; Kort Efterretning om det store Kongelige Bibliotheks Stiftelse, Stiebnæ og Tilstand, VII. 209—46. [særsk. aftr. Kbh. 1816; r. i L. T. 1817, S. 572—76, af N. Nyerup]; Om Norden, og hans Reise til Ægypten, VII. 533—47 (i Bl. Smaafr. I. 268—281. Oversat i Kieler Blätter Bd. IV. S. 427—36); Om J. L. Heibergs Skuespil: Driftig vovet, halv er vundet, VIII. 77—94; 185—223. (i Bl. Smaafr. II. 218—67); Nogle Ytringer om den romiske Poesie, i Anledning af J. L. Heibergs Komædie: Zuleespø og Ryttaarsløier, VIII. 321—84. (i Bl. Smaafr. II. 268—322); Bidrag til en Charakteristik af Kong Christian den Anden og hans Regjering, IX. 1—73. [særsk. aftr. Kbh. 1817, og i Bl. Smaafr. I. 282—357]; Agnes Bernauer, en historisk Anekdote fra det femtende Aarhundrede, IX. 281—91; Blade af en Reisesendes Tegnebog. (i Sommeren 1817), IX. 292—317; 397—447; Bierget og Klosteret Montserrat i Catalonien, IX. 481—523; Til Athenes Lædere, ved Tidsskriftets Slutning, IX. 591—94; desuden Recensioner, bl. a. over: „Historisk Kalender“, ved L. Engelstoft og J. Møller, IV. 164; Feldborgs „Poems from the Danish“ m. m., V. kun fra S. 281—89; Grundtvigs „Prøver af Særo og Snorro i en ny Oversættelse“, VI. 70; Jagemanns „Zulegave“, VIII. 402—8. (i Bl. Smaafr. I. 357—61); J. M. Thiele's „Bjergmandsbalen“, IX. 175—84. (i Bl. Smaafr. I. 348—56); Samnes „Prøver af danske Folkesagn, m. Fort. af Nyerup“, IX. 477; A. Müllner „Brøden“, Sørgespil, overs. af E. J. Boye, IX. 566—82. (i Bl. Smaafr. I. 362—78).

Ligeledes Udgiiver af: Nordisk Tidsskrift for Historie, Litteratur og Kunst. I.—IV. Bind. (16 Hefter). Kbh. 1827—36. (L. T. 1830, Nr. 39, 40, 41; Nas's Litteraturbl. Nr. 36, 37; Litteraturblatt z. Dresdner Morgenzeitung, herausgeg. von Ebert, 1828, Juny, Nr. 24; Fald's Staatsb. Magaz. VIII. 2. S. 451). Hertil leverede han: i 1ste Bd.: Manden med Jernmasken, endelig demaskeret, S. 38—66; Om Pali-Sproget, og om Pali-Haandskrifter i det store Kongelige Bibliothek, S. 67—77; Nogle Ord om italienske Malerier, og om det Kongelige Billedgallerie paa Christiansborg Slot, S. 78—95; Schlossers Dom over Raumer, S. 95—98; Zanitskarernes Udryddelse i Constantinopel. (Skrevet i October 1826), S. 99—115; Baggesen som dansk Digter og Profaist. (Et Bidrag til Litteraturens og Kritikkens

Historie i Danmark, S. 165—239. [først. aftr. Kbh. 1827; jvfr. Kbhvns flyv. Post 1827, Nr. 33 og Kbhvns Skilderi 1827, S. 571—73]; Om Duvrards Memoirer og Spaniens politiske Tilstand, S. 284—302; En utrykt plattydsk Krønike fra første Halvdeel af det XVde Aarhundrede, i det store Kongelige Bibliothek, S. 303—306; Nogle Bidrag til Skildringen af Sæder, Levemaade, Finantsvæsen og Hofholdning under Kong Hans og Dronning Christina, (fra Aarene 1487—1511); af samtidige Kilder, S. 425—51. 562—72; Om Abningen af Erkebiskop Absalons Grav, med en og anden Bemærkning, Sorø Klosterkirke vedkommende, S. 452—64; Om Birmanernes Rige, og Engländernes første Krigstog mod Ava, S. 493—552; En Ansøgning fra Grevinde Ulfeldts Døtre til Christian V. med et egenhændigt Brev fra denne Konge til Griffenfeldt, S. 573—75; Et Par Bemærkninger om eenstybdige Ord og deres Forklaring; oplæst i det skandinaviske Literaturselskab, 1826, S. 576—92. [jvfr. Kbhvns Skilderi 1827, Nr. 97; — i 2det Bd.: Om offentlige Bibliotheker, Bibliothekarere, og det, man har kaldet Bibliotheksvidenskab, S. 1—49, 352—93, og i 3die Bd. S. 214—75, 423—92. [først. aftr., forøget med Tillæg og Register. Kbh. 1829. Oversat paa Tydskt: Christ. Molbech über Bibliothekswissenschaft oder Einrichtung und Verwaltung öffentlicher Bibliotheken. Nach der 2ten Ausg. des Dän. Originals übersetzt von H. Ratjen. Von dem Verf. mit Zusätzen, m. einem Verz. der Pergamentdrucke der K. Kopenhagener Bibliothek und e. Beitr. zur Geschichte dieser Bibliothek vermehrt; vom Uebers. mit Anmerk. versehen. Mit 1 Steinbrud. Leipzig 1832; anm. i Bl. f. literar. Unterhalt. 1834, Januar, Nr. 15; jvfr. J. E. Friedrich krit. Erörterungen zum übereinstimmenden Ordnen u. Verzeichnen öffentlicher Bibliotheken. Leipz. 1835, S. V. VI. 13. 18. 27. 47. 89. 95. 100]; Paraguay, Jesuiternes Missioner, og Dictatoren Doctor Francia, S. 50—101, 219—40; Tillæg til J. E. Sibberns „Om Engländernes Tog til Kjøbenhavn i Aaret 1807“, S. 130—31; Til Hammarfölds Munde, S. 132—44; Kritiske Bemærkninger over: Baldemar Seier, en historisk Roman af B. S. Jungemann, S. 260—308. [jvfr. Kbhvns flyv. Post, 1828, Nr. 39; Kbhvns Skilderi 1828, S. 521—25 og Nr. 35; L. E. 1830, S. 635—56]; Et Par Ord om den i Antiquariske Annalers fjerde Bind meddeelte Beskrivelse over den gammeltydske Altertavle i Museum for nordiske Oldsager, S. 308—10; En original Forsvars-Skrivelse fra Corfitz Ulfeldt, med fire egenhændige Breve, Ulfeldt vedkommende, af Kong Christian IV., S. 432—438; Tyrkerne i Europa, en historisk-politisk Skizze, S. 439—71, 548—86; Christiane Munks egenhændige Bømebog, bevaret paa det store Kongelige Bibliothek, S. 587—92; En original Indberetning af Hannibal Sehested om Forsvarsanstalterne i Norge 1614, S. 593—96; — i 3die Bd.: Om den europaiske Politik, med Hensyn paa Tyrkiet og Grækenlands Uafhængighed. (Oplæst i det skandinaviske Literaturselskab den 26de November 1824), S. 1—64; Bidrag til eenstybdige danske Ords Forklaring, S. 65—87; Ferdinand Henrik Jahn som dansk historisk Forfatter. (Oplæst i det kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog), S. 88—105; Optegnelser paa en Udflugt til Jylland i Sommeren 1828, S. 106—63. [jvfr. Kbhvns Skilderi 1829, S. 639—40; 647—49; 761—67; 863; Randers Amtsavis 1829, Nr. 56. 68. 75]; Henrik Harpestrengs Forskrifter for Aarelabning, S. 276—77; Udenlandske Anmeldelser af Udgaven af H. Harpestrengs Lægebog, m. m., S. 286—88; Hvilke ere Hovedpunkterne i den nærværende Frihedskamp imellem græske Christne og Osmaner? S. 289—313; Bidrag til Kundskab om Tilstand, Sæder og Levestil i Kjøbenhavn, for to hundrede Aar siden, eller i første Hiertedeel af det 17de Aa

hundrede (af tvende Breve til Cantøler Christen Friis fra Menelaus Pauli; efter Originalerne), S. 415—22; Et Par Ord om Sultan Mahmud og den russisk-tyrskke Krig, S. 493—504; Fortegnelse over de paa Pergament trykte Bøger i det store Kongelige Bibliothek, S. 543—67. (Indf., med nogle Tillæg, i H. Ration's Overs. af E. Moltbech iib. Bibliothekwissenschaft, ic., S. 253—84); Mindesord over det Kongl. Danske Selskabs Forstander, Hs. Exc. Geheime-Statsminister Dve Malling, og Selskabets Vice-Forstander, Professor R. Nyerup, fremsagte i Selskabets Forsamling den 9de December 1829, S. 563—81. [særsk. aftr. Kbh. 1830]; En Skrivelse fra Jylland til Dr. og Professor A. L. J. Michelsen. (Julius 1829), S. 582—631; Bidrag til det store Kongelige Bibliotheks nyeste Historie, S. 632—48; — i 4de Bd.: Indledning til Forelæsninger ved Kiøbenhavn's Universitet over den videnskabelige Culturs og Literaturens almindelige Historie, S. 48—74; Om Chineernes Civilisation og Literatur. To Forelæsninger ved Kiøbenhavn's Universitet, S. 107—53; Andet Bidrag til ernstydige danske Ords Forklaring, S. 154—64; Ewaldske Reliquier S. 208—40; Første Forelæsning over Middelalderens Literatur, S. 303—20; Langeløkiana; eller Uddrag af Jacob Langeløks Breve, S. 321—54; De tidligste historiske Begivenheder i Danmark, fra 8de og 9de Aarhundrede, indtil Gorm den Gamles Død, S. 355—456 [særsk. aftr. Kbh. 1835]; Mindetale i det Kongl. danske Videnskabernes Selskab, d. 2den Jan. 1835, over dets afdøde Medlem Biskop Dr. Peter Erasmus Müller, S. 457—80; Indledning til historisk-kritiske Forelæsninger over den danske Stil, og det danske Sprogs Charakter, S. 600—95 [særsk. aftr. Kbh. 1837]; Fremmed og dansk Literatur og Bibliographie, I. 116—59, 307—317, 465—92, 598—639; II. 144—64, 310—27, 475—80, 620—39; III. 164—176, 314—44, 505—12; — Blandinger, I. 160—64, 317—21, 640—44; II. 164—68, 327—28, 639—44.

Redacteur af: Historisk Tidsskrift, udgivet af den danske historiske Forening, ved Selskabets Bestyrelse. I.—V. Bd. Kbh. 1840—44, med 2 scenr. Tavler; forfattet. (Studier, Kritiker og Notiser 1841, Nr. 23. 24. 25; 1842, Nr. 10. 11). Heri findes af ham: i 1ste Bind: Om Historiens nationale Betydning og Behandling; om historiske Arbejder, og Formaalene for en historisk Forening i Danmark. Et Forord til Tidsskriftet, S. 1—44; Ethnographisk Skizze af en jødisk Hebe-Egn, med enkelte Bidrag til Skildringen af den danske Almues Levefsit og Klædebragt, og de dermed i et halvt Aarhundrede foregaaede Forandringer; samlet, S. 165—204. (I. f. L. v. R. III. 407—24); Tillæg og Bemærkninger hertil, i Bd. II. S. 259—72; Spøttrup Gaard i Salling, med nogle Ord om gamle danske Herregaarde, S. 205—38, m. 1 lithogr. Tegning; Anmærkning om Drup Gaard i Slaane (til S. 218), S. 238—40; Nstrup By-Lov og Gildeskit 1598. Meddeelt efter Originalen, med Indledning og Anmærkninger, S. 417—466; — i 2det Bd.: Bidrag til Berritsgaard's Historie; efter originale Breve og Fordebøger i Gaardens Archiv, S. 123—71; Bemærkninger angaaende Høveriets, Børnedskabets og Herregaardens Oprindelse i Danmark, nærmest i Anledning af Etatsraad Estrup's og Professor R. M. Petersen's Ytringer over denne Gienstand, S. 393—514. [særsk. aftr. Kbh. 1841]; Om Romernes Coloner, eller Fæstebønder, i den tidligere Keiseretid, tildeels efter Savigny; med et Blik paa de ældre romerske Landbosforhold, S. 527—52; — i 3die Bd.: Om Torben Dres Forbrydelse og hans Forhold mod Dydek, S. 147—53; Nogle Ytringer om Aristokratie og Adelsstand, Grund-Adel og Førfels-adel, i begges nærværende Stilling og Forhold til Staten, S. 159—248. [særsk. aftr. Kbh. 1841]; Om Corff's Udfeldt som Landsforræder, og om hans politiske Cha-

raakter og Handlinger, S. 313—458. (Jæref. III. 1842, Nr. 1010 og 1017, ann. af M. Mørch Hansen; J. L. og R. I. 68—94, af J. L. Rohmann); Corfitz Ulfeldts Midler og Rigdom; tilligemed en Beskrivelse over Indretningen af hans Gaard i Kiøbenhavn. Et Tillæg til foregaaende Bidrag, S. 459—76. (begge Artikler samlede og særst. aftr. Kbh. 1842); Endnu et Bidrag til Poul Larmands og hans Børns Historie, meddeelt, S. 600—13; Blandede historiske Noticer og literaire Efterretninger, S. 628—36; — i 4de Bd.: Danske Haandskrifter, fornemmelig af historisk Indhold, i det Kongelige Bibliothek i Stockholm, S. 129—66; Historisk Forerindring til Carl Sæwe's „Bemærkninger over Den Gotland, dens Indbyggere, og detses Sprog“, S. 167—87; Danske, hidtil utrykte Breve, af og til historisk bekendte Personer i det 18de Aarhundrede, samlede og udgivne, S. 273—368; Indledning og Udkast til en Skildring af den germanisk-skandinaviske indvortes Forsfatning, med Henyn til dens agrariske og offentlige Forhold i Oldtiden, S. 369—522. [særst. aftr. Kbh. 1843]; Biergegrav By-Lov, fra Midten af det 17de Aarhundrede, meddeelt, S. 523—546; Et nyt Bidrag til Birkerettens Historie i Danmark, meddeelt, S. 593—606; Om historiske Resultater af nyere Forskninger i den nordiske Archæologie, S. 607—66. (jvfr. Studier, Kritiker og Notiser 1844, Nr. 19—22, af C. Nilsson); — i 5te Bd.: En kort Efterretning om den engelske Bibeloversætter, Biskop Myles Coverdale, og hans Ophold i Danmark under Kong Christian III., S. 139—58; Nogle Ord angaaende Celtiske Spor og Levninger i Norden, og navnlig i Danmark, S. 229—268; Bidrag til Dronning Christianas, det svenske Hofs og Corfitz Ulfeldts Historie, i Aarene 1651—55, af Peder Juul's utrykte Breve til Charisius, meddeelt, med en Indledning og Anmærkninger, S. 269—408. [særst. aftr. Kbh. 1844]; En dansk Kogebog fra det 14de Aarhundrede, meddeelt, S. 537—46. — Kritiske Anmeldelser, I. 488—520; 540—71; II. 581—92.

Medredacteur af „Maanedsskrift for Litteratur“, III.—XX. Bind. Kbh. 1830—38. (Til dette Tidsskrift leverede han 26 Bidrag, bl. a. Recensioner over B. S. Jngemann: Eric Menveds Barndom, II. 473—520 [jvfr. Kbh'ens Skiberi 1830, Nr. 36; Kbh'post. 1829, Nr. 208; 1830, Nr. 8]; Hamadryaden m. m. af E. Hauch, IV. 467—500; P. C. Müllers Danske Synonymik, V. 293—327; J. L. Heiberg: Om Baudevillen, som dramatisk Digtart, og Skjægs-Huusfors, VII. 537—66; Et Feiltrin, overs. af Heiberg, og Marion de Lorme af B. Hugo, VIII. 535—562; Digte af Henr. Herß, S. C. Andersen, C. Winther, S. P. Holst og J. Paludan-Müller, X. 826—910; Fem Værker over den nordiske Historie, med Indledning om nordisk Historiographic, XI. 420—93; Wilhelm Zabern, en Roman, XII. 226—41; Nogle Digte af C. Winther, XIII. 451—81; J. Paludan-Müller: Amor og Psyche, XIV. 189—228; Brunius om Lunds Domkirke, XVII. 72—88; Svend Dyrings Huus, af S. Herß, m. m., XVIII. 389—444; Et. Blicher's Digte, XX. 511—50; Om Underviisningen i Modersmaalet, XIV. 507—77).

3 „Minerva“ (Udsigt over Dvids Levnet og Skrifter, 1802, II. 71—102; 125—41; r. i L. E. 1807, S. 374—75; jvfr. „Den Danske Tilskuer“ 1802, Nr. 39, og Forf.'s Replik, sid. Nr. 50).

3 „Dagen“ (Forfvar for Nperups Recension over Limkildes „Papiers-Daasen“, 1804 Nr. 190; Polemik mod Guernerus, 1806 Nr. 197 og 199; Imod et Angreb paa den danske Ordbog, 1807 Nr. 131; Et andet Fragment om Skuespillet Aurelia; og Endnu nogle Ord i Anseend. af Skuespillet Aurelia, 1834 Nr. 282, 283, 290, 291; m. fl.)

3 Ugebladet „Kiøbenhavns Skiberie“ 1806 flgg. (Endeel Bidrag, saavel

profaiske som poetiske, f. Ex.: Om Ordet Urkraft og Partikelen Ur, 1808, Nr. 63. 64. [jøfr. L. E. 1808, Nr. 15]; Breve fra Sorøe, sfd. Nr. 79—91, med et Postscriptum, sfd. Nr. 100 [jøfr. sfd. Nr. 101. 102. 103]; Blandede Sprogmærkninger, 1808, Nr. 8. 9; Til Grundtvig, om hans Eddalære, 1809, Nr. 29; Om Nyerups Udgave af Axel Thordsens Bise, sfd. Nr. 47; Skjoldnæsholm, sfd. Nr. 78—80; Blandinger, 1809, 7de Aarg. Nr. 18; Trykgevældestenen, 1810, Nr. 48; Et Par Ord i Anledning af et Angreb paa hans Afhandling om Livet, dets Bæsen og Bærd, 1810 Nr. 82; Vandring til Udleire og Bærebvo, sfd. Nr. 85—87; Om Nærslighed til Moderemaal, 1811 Nr. 20. 21; Til det danske Sprogs Venner (om Samling af danske Landskabsord), 1812 Nr. 9; Til Publicum om Dr. G. L. Baden som Historiefriber, og om hans Angreb paa Forf.'s Ungdomsvandringer, 1812, Nr. 21. 22; Anmeldelse af et for den nordiske Historie vigtigt Arbejde (Bened Simonfens Udsigt over Nationalhistoriens ældste og mærkeligste Perioder), 1813, Nr. 17. 18; Brev til D. A. Atterbom i Upsala (om Angreb paa den danske Literatur), sfd. Nr. 41. 42; Erklæring i Anledning af Grundtvigs Krønikes Gjenmæle, sfd. Nr. 59; Om 4de Bind af norske Kongers Historie, sfd. Nr. 63; Imod en Censur over Kong Christian IV., 1818 Nr. 88; Et nylig opdaget Maleri af Correggio, 1820 Nr. 47; Kritiske Bemærkninger over Prof. Dehlenschlägers Afhandling: „Digterne i Levnet som i Bærker“, 1821, Nr. 6. 7. 8. 9. 10; Til Oplysning om en ugrundet Klage, det store Kgl. Bibliothek vedkommende, 1821, Nr. 25; Replik til H. N. Clausen, angaaende hans Anse over det store Kongelige Bibliothek, 1821 Nr. 27. 28. 29. 31 [jøfr. sfd. Nr. 26. 30. 32]; Om en Samling af K. Christian den Fjerdes egenhændige Statskrifter, Breve og Befalinger, 1823 Nr. 54; Noget mere om L. Thaarup m. m., 1824 Nr. 5; Om forberedede Arbejder til det danske Sprogs Oplysning, og særdeles: om et dansk Dialect-Lexicon, 1824 Nr. 32; Om Udgaven af den danske Milmkrønike, sfd. Nr. 45; Til Digteren Atterbom, 1825, Nr. 56; Et Brev til Prof. A. Gamborg, i Anledning af sammes „et Par Ord om Rettskrivning“, 1825 Nr. 57. 58. [jøfr. sfd. Nr. 61. 67. 88]; Skrivelse til Prof. Rasmus Rask, sfd. Nr. 65. 66. [jøfr. sfd. Nr. 67, S. 1064—65]; Om den Raskiske Tone i videnskabelig Polemik, sfd. Nr. 97. [jøfr. sfd. S. 1699—1700]; m. fl.)

I det Skandinaviske Literatur-Selskabs Skrifter (Antonio Allegri da Correggio, et biographisk Udkast, med nogle Betragtninger over Kunst og Maleri, VII. Aarg. 1811, S. 364—435; særsk. aftr. [Betragtninger ov. Kunst og Maleri optr. i Bl. Smaafr. I. 120—39]; Om den svenske Maler Peter Hørberg, hans Levnet og Kunst, 12. Aarg. 1816 og 1817, S. 269—358; r. i Allg. S. 3. 1820, Mai, S. 49. (Oversat paa Tydsk af G. Fries. Kopenh. 1819; r. i Ergzbl. z. Allg. S. 3. 1820, S. 792); Bidrag til en Skildring af Sørøes Stikelse i Stephani Tid 1636, sfd. S. 443—62; Europa i Middelalderen indtil Udgangen af det 13de Aarhundrede. Første Stykke, Bd. XVI. S. 292—490 [i Bl. Smaafr. II. 84—217]; Nogle Bemærkninger over vore gamle Folkeviser, Bd. XIX. S. 1—126 [særsk. aftr. Kbh. 1823; r. i L. L. 1824, S. 198—208; Revue encyclopéd. T. XX. p. 591]; Conferentsraad D. G. Moldenhawer som Bibliothekar, og hans Fortienester af det store Kongelige Bibliothek. Et Mindekrift, Bd. XX. S. 367—424; særsk. aftrykt. Kbh. 1824].

I Nye Danske Magazin (Bidrag til Historien af det Gesandtskab, som Dronning Elisabeth 1562 sendte til Danmark, for at bringe Kong Frederik II. den engelske Hofbaandsorden, Bd. IV. S. 249—67; Sprogprøver af den ældste danske Bibel-Oversættelse, sfd. S. 317—28; — Den danske Elefantorden, givet af Christian den Anden (1518) til

François de Bourdeaur. Dplyst ved et Haandskrift i det Kongelige Bibliothek, Bd. V. S. 55—61; Tvende Bidrag til Hofholdningens Historie under Kong Christian IV. 1634 og 1647, sfd. S. 73—76; To egenhændige Breve af Kong Christian IV. af A. 1645, sfd. S. 77—78; Documenter til Grev Christoffer af Oldenborgs Historie, sfd. S. 125—48 og 220—29; Efterretning om et gammelt og utrykt Klosterregnskab fra St. Veders Kloster eller Skovkloster ved Rejsved. 1467—1481, sfd. S. 200—6; Historisk Udsigt over de danske Drdbogs-Arbejder, i det 17de og 18de Aarhundrede, af Geheimeraad Matthias Moth, J. Rostgaard og J. Langebek, sfd. S. 241—88. [særsk. aftr. Kbh. 1827, 4to; „Svea“ 1827, H. XI. S. 171]; — Fortegnelse over Kong Frederik den Førstes Efterladenskab af Guldfjæder, Klendier, Guld, Sølv og rede Penge. 1533, Bd. VI. S. 65—70; Dom over Hans Frost, der ved Bindinge Herredsting dømtes, som en ret Forræder, til at stilles. 1433 (med Indledning), sfd. S. 264—70). — I Danske Magazin, Tredte Række (I. Bd.: Et Dombrev af Kong Hans om en Præstejord i Skandrup Sogn. 1495., S. 39—40; To Breve fra Anders Sørensen Bedels Hustru til hendes Son Søren Andersen Bedel, S. 43—47; Leidebrev af Kong Frederik II. for den svenske Admiral Jacob Bagge paa hans Fart gennem Øresund. 1562, S. 87—88; II. Bd.: Det Stockholmske Haandskrift af Henrik Harpestrengs Lægebog, og Sprogprøver af samme, S. 165—76).

I Nyt Aftenblad (Noget om gamle og nye Tider, gamle og nye Bygninger, m. m. i Sorø, 1824 Nr. 16; Nogle Bemærkninger over Litteraturens nærværende Vilkaar i Danmark, 1824, Nr. 38. 39; Bidrag til en Bedømmelse af Lector Jagemann's episke Digt: „Waldemar den Store og hans Mænd“, sfd. Nr. 42. 43. 44. [jvfr. Kbhvns Skilderi 1821, Nr. 92. 93. 94]; Blandede Optegnelser og Bemærkninger, især til Kultur-, Konst- og Litteratur-Historien, m. m., 1825, Nr. 2 og 9; Markværdige haandskrevne Misfælder, Breviarier og Bønnebøger i det store Kongelige Bibliothek, sfd. Nr. 4 og 6; Lord Byron's Memoirer, sfd. Nr. 6; Lord Byron's personlige Charakter, sfd. Nr. 14. 15; Om den ny-svenske Skrivemaade i dansk Skrift, og Arigtigheden af de for sammes Antagelse givne historiske Grunde, sfd. Nr. 24. 25; særsk. aftr. Kbh. 1825. [jvfr. „Lidssjælf“ 1825, S. 5—8, 13—16, 20—24, af Thorl. G. Nepp; Kbhvns. Skilderi 1825, Nr. 54, af A. Gamborg]; Anti-Hermud, eller Bidrag til Forsvar for historisk Sandhed, dansk Skrivebrug og Ret-skrivning, sfd. S. 334 flgg., 432 flgg.; Biindruer i Danmark 1510, sfd. S. 417; samt et Par Smaastykker i Aarg. 1824, S. 407 og 412).

I „Kjøbenhavns flyvende Post“ (Noget angaaende Bemærkningerne til Anmeldelsen af Hauchs Tragedier, 1828, Nr. 94; jvfr. Nr. 92. 98).

I „Danst Ugestrift“, redig. af J. F. Schouw, (Et Præstehus i Smaaland, fra Midten af det attende Aarhundrede; oversat af Svensk, af „Odmanns Hågfomster“, Bd. VI. S. 21—46; Om de Franskes nyeste Stueespil og Romaner, og om Barbiers Jambes, med en Prøve af disse, Bd. VII. S. 209—24; Om Statsgjæld og dens historiske Forhold hos nogle europæiske Hovedmagter, Bd. VIII. S. 137—54; Udkast til Jagtens og Fiskeriets ældste Historie i Scandinavien, af Sv. Nilsson; oversat af Svensk, med nogle Anmærkninger og et Tillæg, sfd. S. 361—92, med 1 Kb.; Nogle Erindringer i Anledning af H. C. Ørsted's Bemærkninger om et land-oekonomisk Institut, og om Sorø-Academie, i 2den Række, Bd. I. Nr. 23; Til Dplysning og Forsvar, i Anledning af Hr. Professor Schouws „Bemærkninger“ over et Par Steder i Videnskaberne's Selskabs Historie, sfd. Bd. II. Nr. 48. 49, S. 353

ilgg.; Et Ord endnu om den Artesiske Brøndboring, (sfd. Bd. III. Nr. 53, S. 12 flgg.).

3 „Danst Folkeblad“ (Nogle Ord om Almuens Sang og Viser, II. Aarg. S. 39—40; Bedømmelse af sex Skrifter over den af Trykkefrihedssekskabet udfatte Priisoppgave: En god Historisk Læsebog for Bondestanden, sfd. S. 93—100; En Tillægs-Anmærkning (om Oldtidsmonumenter), III. Aarg. S. 99—100; En Bemærkning, sfd. S. 103; Skrivelse til Formanden for Trykkefrihedssekskabet, V. Aarg. Tillægsbl. til Nr. 10, S. IX.—X.).

3 „Förhandlingar vid de Skandinaviske Naturforskarnes tredje Möte, i Stockholm 1842“ (Over Charakteren og Skjønheden i den ældre Havkonst, S. 627—30).

3 det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs historiske og filosofiske Afhandlinger VI. Deel (Comiteberetning om Undersøgelsen af Numano, affattet ved E. Molbech, S. 27—43).

3 det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Oversigt (Om det danske Sprogs Historie i den nyere Tid, i Overs. f. 1832—36, S. XXXV.; Bidrag til Nordens ældste Historie, om de finniske og lappiske Folkstammer, sfd. S. LXIII.; Mindeskrift over Biskop P. E. Müller, sfd. S. LXLVIII.; Bemærkninger over Stilsdringen af Germanernes Landbo-Forsætning hos Tacitus, oplyst ved nyere agrariske Forhold i Scandinavien og Tydskland, for 1842, S. LXXX—LXXXI.; Forslag om Udgivelsen af et dansk kritisk og videnskabeligt Tidsskrift, for 1843, S. 17—19 [sfr. sfd. S. 20—22]; Historisk Udsigt over Gotlands Forhold til Danmark fra Baldemar Atterdags Tid, indtil Christian den Fjerde, sfd. S. 57—59).

I „Revue encyclopédique“, 1819, IV. p. 562 sqq.; Remarques à l'occasion d'une Notice sur la littérature & la langue Norvégienne, Suédoise & Islandaise. (ib. p. 560.)

3 „Serapeum,“ Zeitschrift für Bibliothekwissenschaft, Handschriftenkunde, &c. von N. Naumann. I. Lpz. 1840, Nr. 14: „Plattdeutsche Ausg. der Grifelbis u. der Gesch. von Sigismunda und Guiscardo.“

Recensioner (foruden i „Athene,“ „Nordist Tidsskrift for Historie o, f. v.,“ „Maanedsskrift for Litteratur,“ og „Historisk Tidsskrift“) i Lærde Efterretninger 1808, Nr. 36—38 (J. Møller om d. pragm. Historie); i „Danst Litteratur-Tidende“ (bl. a. over: L. Kruses „Anteros“, 1818, Nr. 37; J. M. Thielc: „Danst Folkesagn, 1ste Samling“, 1819, Nr. 13 [i Bl. Smaafr. II. 370—80]; Foerfoms Digte I. II., 1819 Nr. 35; Flemming Lerche's „Digte“ og „Poetiske Smaafr.“ 1819, Nr. 39; J. E. Heibergs „Digte“, 1819 Nr. 45; B. S. Ingemann's „Digte, 2den Udgave“, 1821 Nr. 12. 13 [i Bl. Smaafr. II. 323—36]; Ingemann's „Reiselyre“, 1821 Nr. 35. 36. 37 [i Bl. Smaafr. II. 337—69]; Holbergs Peder Paars, udg. af A. E. Bøye, 1823 Nr. 11; J. Wegtrup's „Beskr. over Svendborg“, 1823 Nr. 17; L. Kruses Roman „Deodat“, 1823 Nr. 27. 28. 29. 30 [sfr. Kbhvns Skilderi 1825 Nr. 19. 20. 23. 36]; Th. Thaarups „Efterlatte poetiske Skrifter“, 1823 Nr. 40. 41 [sfr. Kbhvns Skilderi 1823 Nr. 103, 1824 Nr. 5]; H. C. Lyngbye's „Færøiske Dvaeder om Sigurd Fosnersbane og hans Æt“, 1824 Nr. 50; Fru Hegermann-Lindencrones „Danst Fortællinger“, 1825 Nr. 38; Werlauff's „Historiske Efterretninger om det store kongelige Bibliothek“, 1825 Nr. 49. 50; „Efterlatte Breve af Gabriels“, 1825 Nr. 23. 24; Bergens Beskrivelse af L. Sagen og H. Fos's, 1826 Nr. 47. 48; G. Jørgens litteraire Arbejder, 1—4 Deel, 1827 Nr. 31; Holbergs Comedier, udg. af Rahbek og A. E. Bøye, I.—VI., 1829 Nr. 51. 52; H. Knudsen „Danmark i Middealderen“, 1834

Nr. 4; D. Spechter „Halvhundrede Fabler for Børn, oversf. af Chr. Winther, 1ste. Nr. 14; Om de kjøbenhavnste lærde Tidender, lærde Efterretninger m. m. fra 1720 til vor Tid, 1ste. Nr. 1. 3. 21; og a. fl.); — i Petersens „Tidskrift for Litteratur og Kritik“ (Anmeldelse af: Studier, Kritiker og Notiser, Literær Tidning 1841, 1.—4. Qvartalet, i Bd. VII. 68—85).

I det kgl. Danske Vidensk. Selskabs Danske Ordbog gennemgik han det redigerede Manuskript til **J** og en Deel af **K**; redigerede en Deel af **R** og Bogstavet **M**, samt Begstavet **P**. (jvfr. Det kgl. Danske Vidensk. Selsk. Hist. S. 386. 392. 395. 397).

Digte, adspredte i: Mycrups Nytaarsgaver „Jdunna“ 1812, og „Frigga“ 1813, i J. M. Thiele's „Rosenblade“ 1818, Rahbek's „Hesperus“ (II. 1820, S. 76—77), Riunges „Hertha“ (1827, III. 389).

Udgav: „Peter Foersom om Samlinger af danske Landskabsord, og om Søder, Skiffe, Levemaade, Egneheder og Dvertro hos den jydste Almue i Ribe-Egnen;“ med en Forerindring. Kbh. 1820. (Udkom medens Udg. var udenlands, og Forerindringen har urigtig Datering). (L. T. 1821, S. 714—18; Alg. S. 3. 1822, III. Nr. 287, S. 529—34; Kbhøns Skilberi 1827, S. 204—6); — Donna Diana. Lysspil i 3 Acter paa Vers, oversat efter West's Bearbejdelse af Moreto's spanske Original, ved Forf. af Skuespillet „Ravnet eller det hurtige Frieri“ (S. Beyer). Kbh. 1834. (Theaterrepert. Nr. 56); — Hertuginde af Mantua. Drama i 5 Acter af J. G. Knowles. Oversat af Engelst ved Forf. af „Ravnet eller det hurtige Frieri“ (S. Beyer). Kbh. 1834. (Theaterrepert. Nr. 64); — Julegave for Børn, for 1835, 36, 37, 38, 39. (Indholdet for største Deel leveret af Jomfru S. Beyer; bearbejdet, eller gennemseet af Udg.). Kbh. (L. T. 1836, S. 10—14; Urns „Danst Almeenlæsning“ 1836, S. 4; jvfr. Molbechs „Erindringer“ i L. T. 1836, S. 31—32; L. f. L. o. K. V. 466—71).

Medudgiver af J. S. Zahns: Danmarks politisk-militaire Historie under Unionskongerne fra Kong Oluf og Dronning Margarethe indtil Kong Hanses Død. Kbh. 1835. 4to. — Af: Glossarium der Friesischen Sprache etc. Zusammengetragen von N. Duxen. Kopenh. 1837. 4to. (jvfr. Art. L. Engelstoft, I. S. 378).

Skrev Fortale og Indledning til J. Riise's Haandbog i Geographien, 1ste Deel. Kbh. 1819; samt Fortale til H. E. Monrads Skildring af Guinea-Kysten, ibid. 1822; og til Olger Dansteds Krønike, bearbejdet af Nis Hanssen. Udgivet af Selskabet for Trykfrihedens rette Brug. ibid. 1842.

I A. E. Boye's Udgave af Holbergs Peder Vaars, 1832, leverede han en „Udsigt over de forskjellige Udgaver af Peder Vaars“.

Han oversatte følgende Skuespil: Den gamle Hjemmand, Lyssp. i 2 Acter; efter le vieux Mari, af Scribe og Mélesville. (Theaterrepert. Nr. 41). Kbh. 1832. — Christens Hiemkomst, Lyssp. i 1 A., af Scribe og Dupin; Fortsættelse af „Christen og Christine“. (Theaterrepert. Nr. 54). ibid. 1833. — Entens Mand, Lyssp. i 1 A., af Alex. Dumas. (Theaterrepert. Nr. 88). ibid. 1837. (Nord. Ugeskr. 1837, S. 111—13).

Om Molbechs Udgaver af gamle danske Sprog-Mindesmærker og om hans Ordbogsarbejder, jvfr. Messenger franç. du Nord 1825, p. 36—38; Blätter für litter. Unterh. 1828, Febr. Nr. 48. — Om hans historiske Arbejder, jvfr. „Svea“ XIII. 1831, S. 374—75. — (Revideret).

Molbech (Christian Knud Frederik), Sidstansfertes Søn; fød d. 20de Jul. 1821 i Kjøbenhavn. Blev 1839 dimiteret til Universitetet fra Bordingborg Skole; vandt 1840 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den æsthetiske Opgave: „At udvikle det Poetiske i nogle af den nyere Tids berømteste Billedhuggerværker“ (jvfr. Selmers Aarbog f. 1840, S. 164); gjorde 1842 en Rejse i det sydlige Norge og til Christiania; blev i Foraaret 1843 Volontair ved det store Kongelige Bibliothek.

Billeder af Jesu Liv. Kbh. 1840. (Fædrel. I. 1840, Nr. 242; L. f. L. v. A. VI. 458—59; „Søndagen“, Tillægsbl. til „Dagen“ 1840, Nr. 28; Berl. Tid. 1840, Nr. 167).

Om Billedhuggerkunsten og dens Poesie, oplyst ved Beskrivelser over plastiske Kunstværker af Thorvaldsen og Freund. Et academielt Priis-skrift. Kbh. 1841. (Heraf overs. paa Tydsk af A. v. K. „Jesu Gang nach Golgata, Basrelief von Thorvaldsen“, og „Ragnarokk, Fries von Freund.“ Kunstblatt. 1841. Nr. 53. 54. 55.)

Bidrag til de æsthetiske Literatur-Artikler i „Fædrelandet.“ 1841. 1842. 1843. (f. 1842 Nr. 1065. 1086; 1843 Nr. 1154. 1161. m. fl.)

Digte, afspredte: i „Fædrelandet“ (f. III. 1842. Nr. 1067. V. 1844. Nr. 1540.); i Barfods „Brage og Ibun“ (III. 332—36, 573—80; V. 224—32); i „Pertha, svenskt-dansk Nyårs-gaava för 1842.“ 3 Flinghs Calendar 1842: „Billeder til Aarets tolv Maanedes.“ 3 „Dansk Folke-Calendar,“ 1843; „Jesu Fæd.“

Bidrag i „Ny Porte feuille“ (Mari, et norsk Sagn, fortalt. 1843, Bd. I. S. 71—90; Anangas, sid. S. 193, m. fl.)

Molbech (Johan Christian), f. i Maj 1744 i Christiania, hvor hans Fader Andreas Jensen Molbech var Sadelmagermester. Deponerede fra Christiania 1765; kom til Sorø Academi 1772 som Kammerjunker Peder Schjæfteds Hovmester; blev sammesteds Repetent 1778, og 1787 Professor i Philosophi og Mathematik; d. 6te Aug. 1822 i Naade og med Pension entlediget. † 2den Februar 1824 i Sorø. — * 1782 Lovise Phil. Friederike, f. Lübeck († 2 1829).

De Studerendes Antal ved Sorø Academie i det sidste Decennio, samt Ansøgerne til den lidet Frequence i samme Tid, og Midlerne derimod for Fremtiden. Indbydelses-Skrift. Sorø. Jan. 1793. 4to. (r. af A. Kall i L. E. 1793, Nr. 11). — Om Kierlighed til Fædrelandet. En Tale holden paa Sorø Academie den 29de Januar 1802. Sorø 1802.

Bidrag: i Landhuusholdn. Selvf. Skrifter (Afhandling om Mibrygningen i sin fulde Udstrækning, med Tegninger. Et Priis-skrift, som vandt det Kgl. Landh. Selvf. 1ste Guldmedaille i Aaret 1795, i V. D. S. 513—624; ogsaa særskilt aftr., Kbh. 1796, med Kb. (r. i Phys. Bibl. XVI. 97; L. E. 1797, Nr. 38).

Moldenhawer (Daniel Gotthilf), f. d. 11te Decbr. 1753*) i Königsberg, hvor hans Fader Johann Heinrich Daniel Moldenhawer da var Kirkeraad og Professor ordinarius ved Universitetet (f. 22 1709 i Halle, † 2 1790 i Hamborg; jvfr. H. Döring's „Gelehrten Theologen Deutschlands“ II. 557—62). Den berømte Herder var een af hans Barndoms Lærere. Men han var endnu meget ung, da Faderen blev kaldet som Præst til Hamborg, og det var i denne Byes videnskabelige Instituter, at Sønnen lagde Grunden til sin lærde Dannelse. De saaledes begyndte Studier fortsatte han fra 1773 i Göttingen, hvor han i Octbr. 1776 blev Receptent ved det theologiske Facultet. Unbefalet af Heyne, kaldtes han d. 6te Aug. 1777 til Professor extraordinarius i Philosophien (Græcæ & LL. orient.) og Adjunct ved det theologiske Facultet i Kiel; blev d. 25de Febr. 1778 Professor extraordin. i Theologien; d. 22de October 1779 Professor ordinarius, og 1782 Doctor Theologiæ sammesteds; foretog, ved kongelig Understøttelse, i Aarene 1782—84 en videnskabelig Rejse til Holland, England, Frankrige, Spanien og Dvre=Italien, og blev under denne Rejse 1783 bestiftet til Professor ordinarius i Theologien ved Kjøbenhavns Universitet; gjorde 1786—87 en Rejse til Spanien; udnævntes d. 9de Maj 1788 til Overbibliothekar ved det store kongelige Bibliothek; d. 1ste Maj 1789 til Medlem af det kongl. Danske Videnskabernes Selskab; d. 14de Maj 1790 til Medlem af Commissionen for Universitetet og de lærde Skoler; den 24de Januar 1800 til Directeur ved det da oprettede pædagogiske Seminarium, samt til Inspector i dets Religions- og Anthropologi=Klasse (jvfr. Badens Universf. Journal VIII. 43—44); fik d. 25de Febr. 1804 Statéraads Rang med Anciennetet fra 11te Marts 1796; blev 1805 entlediget fra Professoratet ved Kjøbenhavns Universitet, og udnævnt til tredje Medlem af den da oprettede Direction for Universitetet og de lærde Skoler; f. A. virkelig Statéraad; 1809 Medlem af Directionen for det, ifølge kongl. Resol. af 28de Jan. f. A. stiftede, med det store kgl. Bibliothek forbundne Museum (sej Thaarups udf. Statistik V. 15—20; Werlauff om det store kgl. Bibl. S. 341—54, 2den Udg. S. 323—35); f. A. Ridder af Danebroge; 1811 Conferenceraad; d. 26de Februar 1817 (ifke 1814) i Raade og med Vedbehold af alle sine Indkomster og Emolumenter fritagen fra sit Embede som Medlem af Universitetsdirectionen [jvfr. Collegial= Tid. 1817, S. 213]. Var Universitetets Rector 1790—91 og 1799—1800. † 21de (ifke d. 11te) November 1823. — * 7 1787 Christine Margrethe Fiigen (f. 12 1766, † 22 1823). — Biographi i Kosovds Convers. Lex. XXV. 60—62; L. T. 1823, S.

*) Efter Indskriften paa hans Ligliste, saavel som paa Mindestøtten over ham paa Apskentskirkegaarden. Undensteds angives hans Fødselsaar: 1751, 1752 og 1754.

762—72, af P. E. Müller; Thaarups fædreuel. Nekrolog f. 1821—26, S. 214—18. 506; „Dagen“ 1823, Nr. 286; J. D. F. Thies's Gelehrten-geschichte der Universität zu Kiel II. Th.; Pütter's Gelehrten-gesch. Göttingens, II. S. 96; Meusel's Gel. Teutschl. V. 273; „Conferentsraad D. G. Moldenhawer som Bibliothekar, og hans Fortjenester af det store Kongelige Bibliothek. Et Mindekrift af C. Molbeck“, i Scandinav. Literatur-Selff. Str. XX. 367—424, ogsaa særstilt afr. Kbh. 1824; jvfr. Verlauff's hist. Efterretn. om det store kongl. Bibliothek S. 257—357, 2den Udg. S. 246—337; Møller's Theol. Bibl. XVII. 263—65; Nyt theol. Bibl. VIII. 331—32; Rahbek's Erindr. III. 376—77; „Statsvennen“ 1821, Nr. 9 [jvfr. „Tilskueren“ 1821, S. 75—93]; Adresse-Compt. Efterretn. 1823, Nr. 275. 278; Rahbek's „Tilskuerne“ 1823, S. 736; „Dagen“ 1837, Nr. 35).

Programma academicum in quo exhibetur Specimen ex *Alcazuni regionum mirabilibus* e sermone Arab. versum. Havn. 1790. 4to. — Process gegen den Orden der Tempelherren; aus den Originalacten der päpstlichen Commission in Frankreich. Hamburg 1792. (L. E. 1793, Nr. 8, r. af J. Münter; Iris 1794, II. 218—19; Allg. L. Z. 1794, II. 397—98; Neue Allg. D. Bibl. I. 113—24). — *Oratio*, qua *Andreas Petro Comiti de Bernstorff* in Auditorio regiae Universitatis Havniensis superiori die 25 Martii 1798 parentavit D. G. Moldenhawer. Havnæ 1798. 4to. (r. i Gøtt. N. 1799, S. 1236). Oversat paa Dansk af K. L. Rahbek i *Minerva* 1798, II. 129—53. Originalen optryktes i „Bernstorffs Eftermæle“ Bd. II. S. 79—136; Oversættelsen blev tillige indført i „Grev Andreas Petrus Bernstorffs Minde“ ved J. G. Moltke. Kbh. 1798. 4to. (jvfr. Art. J. G. Moltke).

Bidrag: i det Kongl. Danske Videnskaberne's Selskabs Skrifter (Den spanske Inquisition's Oprindelse og Fremgang (Begyndelse til en Indledning: om Jøderne i Spanien), i Ny Saml. IV. D. S. 352—67. (L. E. 1794, S. 582); — i det Skandinaviske Literaturselskabs Skrifter (Om Bogcensur og Censurforordningens Oprindelse, i Aarg. 1802, S. 4. S. 68—91. [Kiel. L. Z. 1808, Nr. 32; Worms Breve i Möllers N. theol. Bibl. XIX. 192]; Afhandling om den Indflydelse, de Jøderne i Spanien tilstaaede Rettigheder i Middelalderen havde paa Statsforfatningen og det offentlige Vel, i Aarg. 1806, Bd. II. S. 122—146. [L. E. 1809, S. 91—93. — Oversat i Falk's N. Staatsb. Magaz. I. 723—59]; Hannibal Sehesteds første Ambassade i Frankerige, sftd. S. 170—220 og 1808, S. 157—93. [L. E. 1809, S. 108—110; Vadens hist. Bibl. S. 111—112]; — i Molbeck's „Nordisk Tidsskrift for Historie, Literatur og Konst“ (Grundtræt til en Plan for Sorøe Academies Reorganisation, Bd. IV. S. 84—99).

Under sit Ophold i Göttingen var han Medarbejder i det ældre og nyere Philolog. Bibliothek og siden i Allg. Deutsche Bibliothek. I de Kjøbenhavn'ske lærde Efterretninger recenserede han i Aarg. 1794, Nr. 41 D. Høegh-Guldbergs Oversættelse af det Ny Testamente. — 1795 udgav han med Fortale Catalogen over de til det kongl. Bibliothek af Greve D. Thott skjænkede Manuskripter og Palæotyper. — Hans Notice om de Eskurialsk Eobices af de 4 Evangelister, med Regnskab for hans Arbejde herved, findes i Fortalen til den Birch'ske Udgave p. LXI. og siden i N. Birch's Variæ lectiones ad textum IV. Evangel. p. LXX—XC;

ivjr. Danmarks litterar. Progresfer IV. S. 35; Krit. og Antitr. S. III. S. 272—73. — Af sit skriftlige Udbytte meddelte han J. Bloch et Fragment, som denne benyttede i sine Specimina *Theodori Metochitæ* p. 161. — Hans Kollationer til Septuaginta af Haandskrift-Samlinger i udenlandske Bibliotheker benyttedes tildeels af den engelske Udgiver Holmes. (Woidii notitia Cod. Alexandrini cur. G. L. Spohn (Lips. 1788). p. 181).

Som Medlem af Commissionen for Universitetet og de lærde Skoler har han conciperet de i Aarene 1801—5 for de forandrede Skoler i Kjøbenhavn, Odense og Christiania udlomne Reglementer, Instruxer og Underviisningsplaner.

Møllerup, Pseudonym; see Eduard Meyer.

Moltke (Adam Ludvig Joachim), en Søn af nedenanførte Kammerherre, Generalkrigscommissair, Ridder Andreas Georg Adam v. Moltke, er f. d. 10de December 1805 i Naalborg; blev dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes Cathedralskole 1822; Candidat i Lovkyndigheden (Laud.) i Octbr. 1829; d. 14de Aug. 1838 Copiist i Justits-comptoirret under den kgl. Lands-Doverret samt Hof- og Stadsret i Kbhvn.; 1841 ansat i lige Egenstab i Brev- og Skiftefriver-Comptoirret under samme Ret. — * Lovise Ernstine Bramsen, Datter af afd. Justitsraad, Revisor Ludvig Ernst Bramsen.

Peter Simple, en Fortælling af Capt. Marryat, oversat af Engelsk. I.—II. Bd. Kbh. 1836. (Marryat's samlede Skrifter I.—2. Bd.; jvfr. Dst's „Materialier“ Nr. 68).

Kongens Eie, en Fortælling af Capt. Marryat, oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1836—37. (Marryat's saml. Skr. 5—6 Bd.)

Savfruen eller Søskammeren, en Fortælling af Cooper, oversat, med en Forerindring af H. E. Boye. I.—II. Deel. Kbh. 1837.

Mr. Midshipman Easy, eller Lighedets-Retten, en Fortælling af Capt. Marryat, oversat af Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1837—38. (Marryat's saml. Skr. 16.—17. Bd.)

Zaphet, der søger sin Fader, Fortælling af Capt. Marryat, oversat fra det Engelske. I.—II. Deel, med Forf. Portr. Kbh. 1838. (Marryat's saml. Skr. 14.—15. Bd.)

Tom Cringles Skibsjournal, en Fortælling af Wilson, oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1838.

Dagbog, holden paa en Reise i Amerika, ledsaget med Bemærkninger over Landets Institutioner, af Capt. Marryat, oversat fra Engelsk. I.—IV. Deel. Kbh. 1840—41, med et Kort over Nordamerika. (Marryat's saml. Skr. 22.—25. Bd.; jvfr. „Dagen“ 1840, Nr. 201).

Den fattige Jæf, en Fortælling af Capt. Marryat, oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1841. (Marryat's saml. Skr. 26.—27. Bd.)

Godolphin, Fortælling af E. L. Bulwer, oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1841. (Bulwer's saml. Skr. 29.—30. Bd.)

Nat og Morgen, Fortælling af E. L. Bulwer, oversat fra Engelsk. I.—III. Deel. Kbh. 1841. (Bulwer's saml. Str. 31. 32 og 33 Bb.)

Richelieu, en Fortælling af Frankrigs Historie af G. P. R. James, oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1811.

Saandbibliothek for Morstabslæsning, udg. III.—IV. Bind. Kbh. 1841—44; fortsattes. (jvfr. „Dagen“ 1841, Nr. 225, og Art. C. E. S. F. Güntelberg).

Joseph Ruffbrook eller Krybslytten, Roman af Capt. Marryat, oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1842. (Marryat's saml. Str. 31.—32. Bb.)

Zanoni, Fortælling af E. L. Bulwer, oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1842. (Bulwer's saml. Str. 34.—35. Bb.)

Henry Masterton, eller en ung Cavaleers Eventyr, af G. P. R. James, oversat fra Engelsk. I.—III. Deel. Kbh. 1842.

Chineferne. En almindelig Beskrivelse af China og dets Indbyggere, ved John Francis Davids. Oversat fra Engelsk. Kbh. 1843. 4to, med 65 Xylogravier. (Fædrel. III. 1842, Nr. 974, anm. af Lh. G. Repp).

Percival Keene, en Fortælling af Capt. Marryat. Oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1843. (Marryat's saml. Str. 33.—34. Bb.)

Nyt Tidsskrift for Reisebeskrivelser. I.—II. Deel. Kbh. 1814; fortsattes. (indeh. James Stanislaus Bells Dagbog og under et Ophold i Circassien i Aarene 1837, 1838 og 1839. I.—II. Bind. Oversat fra Engelsk. Kbh. 1844, med Xylogravier).

Udgiver af: Skandinavisk Folke-Kalender for 1843 og 1844. Kbh.; med Staalstik, Lithographier og Træsnit. (Fædrel. IV. 1843, Nr. 1150. 1441).

Medredacteur og Medudgiver af: Juridisk Ugeskrift. I.—V. Aargang. Kbh. 1840—44; fortsattes. (Begyndt i October 1839; jvfr. „Dagen“ 1840, Nr. 8. 67. 84. — Til de 4 første Aargange forfattede Chr. Fischer et Realegister. Kbh. 1844). — (Revid.)

Moltke (Andreas Georg Adam), f. d. 23de October 1780 paa Kraagerup, ved Helsingør, af Forældrene: Generallieutenant Adam Ludvig v. Moltke, commanderende General i Nørre-Jylland, Ridder af Elephanten og Storkors af Danebrog (f. $\frac{1}{2}$ 1743, † $\frac{1}{2}$ 1810, jvfr. Skandinav. Folke-Kalender for 1844, S. 248—51, og Myrup's Lit. Lex. S. 394); og Sophie v. Hauch († 1829), en Datter af General Andreas v. Hauch, Commandant paa Kronborg. Blev i Foraaret 1796 dimitteret til Universitetet fra Ålborg Skole, udmærket ved Examen Artium; tog næste Aar anden Examen (Laud), men gjorde derpaa Tjeneste som Militair, hvortil han allerede fra Barndommen af var bestemt; blev 1802 Kammerjunker; 1812 Kammerherre. Avancerede til Oberstlieutenant og første Bataillonscommandeur i det 3die jydsk Infanteri-Regiment, da han 1816 blev Sø- og Land-Krigscommissair i det 3die jydsk District; 1826 Generalkrigscommissair; 1836 Sø- og Land-Krigscommissair i det

første sjællandske District; f. A. Ridder af Danebroge; d. 26de Januar 1838, efter Ansøgning, i Raade entlediget med Pension; privatiserede derefter i Kjøbenhavn. — * 1804 Amalia Mariane Christiane Oldenborg, Datter af Kammeraad Oldenborg i Aalborg.

Leilighedsdigte, deels særskilt trykte i Aalborg, deels indførte i Aalborg Stifts-Tidende. — (Revid.)

Moltke (Frederik), Søn af Generallieutenant, Ridder (Storfor) af Danebroge og Commandant paa Kronborg Johan Georg v. Moltke (f. 1° 1703, † 2° 1764, Broder til Greve Adam Gottlob Moltke), og Elisabeth Johanne fød Baronesse v. Wolzogen (f. 1712, † 3° 1788 paa Kraagerup). — Blev f. d. 18de Januar 1754 i Odense; nød i sin Ungdom Underviisning af Digteren Ewald; blev Lieutenant af Cavalleriet og Student; 1773 Kammerjunker hos Enketronning Juliane Maria; den 19de August 1775 Candidat i Lovkyndigheden (Laud.); d. 4de Septbr. 1780 Kammerherre; 1781 Amtmand i Bradsberg Amt; d. 9de Jan. 1788 Stiftamtmand over Christianssands Stift, og Amtmand over Nedens Amt; d. 31te Juli 1790 Ridder (Storfor) af Danebroge, f. A. Stiftamtmand og Amtmand over Aggershuus Stift og Amt; 1795 første Deputeret i Generaltoldkammeret; d. 19de Decbr. 1799 Præsident i det kgl. danske Cancelli; 1800 extraordinair Assessor i Højesteret; f. A. Medlem af det kgl. Danske Videnskabernes Selskab; 1803 Forstander for det kgl. Genealogiske og Heraldiske Selskab (jvfr. N. D. Magaz. IV. S. VII.); f. A. Deputeret i Finantcollegiet (indtil 1813); 1804 Præsident i Generaltoldkammeret; f. A. Geheimeraad; 1808 Geheimeconferenceraad; d. 28de Juni f. A. udnævnt til Ordens-Secretair ved de kongl. Ordners Kapitul; d. 10de Aug. f. A. benaadet med Danebrogsmandens Hæderstegn; 1810 Geheime-Statsminister; d. 28de Jan. 1811 Ridder af Elephanten; d. 24de Decbr. f. A. tillige Directeur for Presunds Toldkammer (indtil d. 12te Febr. 1833); aftraadte d. 5te Maj 1814 fra sine Embeder som Geheime-Statsminister og Præsident i Generaltoldkammeret, og udnævntes til Geheimeconferenceraad (med Rang 1ste Klasse Nr. 4); blev d. 2den Septbr. 1815 Stiftamtmand over Aalborg Stift og Amtmand over Aalborg Amt, fra Begyndelsen af 1816; 1824, efter Ansøgning, derfra i Raade entlediget (jvfr. "Dagen" 1824, Nr. 213. 214); flyttede f. A. til Kjøbenhavn, og derfra senere til Ballø, hvor han døde den 4de Juli 1836. — * 1. Margrethe v. Løvenskjold (f. 1772, † 1808), en Datter af Kammerherre Herman v. Løvenskjold til Jøsum Jernværk. * 2. Sophie v. Hauch (f. 1° 1757, † 1829), Datter af General og Commandant paa Kronborg Andreas v. Hauch, og Enke efter hans Broder, Generallieutenant Adam Ludvig v. Moltke. — (Jvfr.

Dst's „Materialier“, Nr. 77. 81; Danst Minerva VI. 1818, Febr. S. 124; Rbhvns Skilberi 1822, Nr. 9; J. Ewalds Levnet af Molbeck, S. 181—82; Dehlfensflägers Levnet II. 307; Høst's Erindr. S. 62. 63. 66. 89. — Hans Brystbillede, tegnet og stukket i Kobber af Flint, 12mo).

Dypforbring til Ewald, indf. i Adresseavisen 1777, Nr. 140, og i Literaturjournalen 1780, S. 405. (jvfr. Høst's „Elio“ S. 2. S. 116—18).

Tabel over Bradsberg Amt, forfattet 1784, indrykket i J. Thaarups Materialier S. 2. S. 225—236.

Tale, holden paa Hans Majestet Kongens Fødselsdag den 28de Januari 1818. Aalborg, 1818. (Optr. i Danst Minerva VI. 1818, Febr. S. 148—167).

To Breve til Digteren Johannes Ewald, indf. i Dennes „Liv og Forholde i Aarene 1774—77,“ af J. C. Olsen, S. 81—84.

Følge J. Kragh Høst's „Erindringer“ S. 84—85 skrev han paa Fransk: „Om Vigtigheden af de nordiske Rigers Forening.“ Denne Afhandling staaer oversat i (Eggers's) Geschichte der neuesten schwedischen Revolution. — (Revid.)

Moltke (Frederik Ludvig, Greve af), en Søn af Statsminister og Overhofmarskalk Greve Adam Gottlob Moltke til Bregentved (f. 1° 1709, † 2° 1792, jvfr. Høst's „Elio“ Bd I. S. 1. S. 40—49, og Thaarup's Kopenhagener Börsehalle Bd. I. Nr. 3 u. 4), og Christiane Frederikke f. v. Brüggemann (f. 2° 1712, † 2° 1760); f. d. 27de Marts 1745 paa Nyegaard (nu Marienborg) paa Moen; blev i sit 10de Aar, 1755, indskreven som Student ved Kjøbenhavns Universitet; fik samme Aar Titel af Hofjunker; udnævntes 1756 til Kammerjunker; f. A. til Domherre ved Høststiftet Lübeck; blev i Aarene 1758 og 1759 adskillige Gange offentlig examineret i filosofiske, mathematiske og juridiske Videnskaber; d. 27de Novbr. 1758 Wresnemedlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab (jvfr. Molbeck's Vidensk. Selsk. Hist. II. 519); rejste i Maj 1760 til Universitetet i Leipzig, hvor han til 1763 studerede under Professorene Gellerts og J. A. Ernestis Besjledning. Blev d. 31te Marts 1763 Kammerherre. Tiltraadte i samme Aar en Rejse i Tydskland, Italien, Frankrige og Holland; kom i October 1765 tilbage til Kjøbenhavn og blev ansat som Auscultant i det tydske Cancelli; var i Aarene 1767, 1768 og 1769 først Committeret i Generaltoldkammeret, dernæst i Oeconomis og Commerce-Collegiet, og tilsidst Deputeret i General-Vandvæsens-Collegiet; benaadedes d. 29de Jan. 1770 med Ordenen de l'union parfaite; gif 1771 til Lübeck for at træde i Besiddelse af sit Præbende ved Høststiftet; blev 1774 danst Minister ved det hertugelige holstren-oldenborgske Hof; d. 21de Octbr. f. A. Ridder (Storkors) af Dannebrog; 1776 tilbagekaldt fra det oldenborgske Hof, ved hvilket han atter fra 1778 til 1787 var ansat som danst Minister. Blev 1780 Geheimeraad. Ved Høststiftet Lübeck's Ophævelse 1803, ophorte hans Domdechant Embede; hvorefter han forblev,

som privatiserende, i Lübeck til 1812; udnævntes d. 16de Septbr. 1808 til Geheimeconferenceraad (med Rang i 1ste Kl. Nr. 10); flyttede 1812 til Altona, hvor han døde d. 22de Januar 1824. — * 3° 1778 Sophie Agnes Baronesse v. Lückner, en Datter af Feltmarskalk Greve Nicolaus v. Lückner. — (Thaarups fødenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 314—17; „Dagen“ 1824, Nr. 45; Altonaer-Mercur 1824, Nr. 27; Prov. Ber. 1824, IV. 35—37; Neuer Nekrolog der Deutschen Jahrg. II. 1824, H. 2. (Jmenau 1826), S. 1050—51; Lübker's u. Schröder's Lex. I. 376, og Schröder's Nachtr. S. 833).

Breve om Overdaadighed og dens skadelige Følger i en Stat. Kbh. 1758. Oversatte paa Tydsk af C. G. Mengel. ibid. 1759. (L. E. 1759, Nr. 8; Lortz's fortfes. Nachr. III. 42—45; jvfr. Suhms Levnet S. 275).

Aram D. M. F. G. Klopstock statuit, publicas desiderii et pietatis notas inclidit F. L. Moltke, Ven. Cap. Lubec., fata dum sivere, Decanus. Latentem luce frui curavit Car. Reinhard. Altonae, MDCCCXV. 4to. (Oversat paa Tydsk af R. Reinhard. Altona 1818. 4to., 1821, 8vo. (med tilføjet Text), og af G. A. v. Salem. Leipzig 1819. 4to. (ligeledes med den lat. Original); paa Dansk af R. L. Rahbek i Hesperus Bd. I. 1819, S. 62—73).

Pulcher dies, 2. Septbr. 1818. (Papibarindskrift til Conferenceraad og første Borgemeester i Altona, C. E. Gähler's Jubelfest). Oversat paa Dansk af R. L. Rahbek i Hesperus Bd. I. S. 156—58.

Bidrag: i Deconom. Magazin (Kort Efterretning om det fordeedlagte Manufactur af Strømper, Vanter og Natstrøjer i Hammerum Herred, III. 339—48; paa Tydsk i Mengels Kopenh. Magaz. II. 93—105); — i Rahbeks „Hesperus“ (Berigtigelse til „Hesperus“ I. 210, i Bd. II. 1821, S. 52—53); — i Rahbeks „Theano“, Nytaarsgave for Grimurere, (Grimurerforeningens Charakter, S. 131—135).

Moltke (Joachim Godtke, Greve af), Foranførtes Broder; f. d. 27de [ifte d. 25de] Juli 1746 paa Nyegaard (nu Marienborg) paa Møen; erholdt i sin første Ungdom en omhyggelig Underviisning af duelige Lærere, og dannedes tillige ved Omgang med flere af Datidens udmærkede Mænd. Udnævntes i sit 9de Aar, d. 25de Febr. 1755, til Lieutenant i det Norste Livregiment; 1756 til Capitain ved det Fjaltsterke Regiment, og 1760 ved den kongelige Livgarde; men hans Hu stod til de fredelige Syssler, hvorfor han 1766 igjen forlod den militaire Bane. Smidlertid havde han allerede i en meget ung Alder hørt de berømte Lovkyndiges, en Stampes og Kosfod Anders Foredrag, hvorefter han, for at danne sig til den diplomatiske Vej, i 1762 tiltraadte som Kammerjunker (siden 1759) en femaarig Udenlandørejse. Studerede i 6 Maanedes det tydske jus publicum i Regensborg, i det han tillige arbejdede som Secretair ved den danske Legation; opholdt sig derefter en Tid lang ved Universitetet i Leipzig, hvor han studerede under Gellert og Ernesti; tilbragte dernæst 2 Aar i Paris, og

vendte tilbage til Fædrelandet 1767. Blev d. 28de Jan. 1768 Kammerherre; d. 3die Febr. f. A. Assessor, og d. 17de Marts f. A. Deputeret i Sø=Statens General=Commissariat, hvorfra han 1771 søgte sin Afsked; blev derefter brugt i forskellige diplomatiske Sendelser. Udnævntes d. 20de Januar 1772 til Deputeret i Amiralitets= og Commissariats=Collegiet; d. 8de Juli f. A. til Deputeret i det danske Kammer; d. 14de Jan. 1773 til første Deputeret i General=Koldkammeret og 2den Deputeret i Deconomi= og Commerce=Collegiet, samt i Finantscollegiet og Bergværks=Directoriet; d. 4de Septbr. f. A. til Ridder (Storkors) af Danebroge; d. 29de Maj 1775 til Geheimeraad; blev d. 9de Decbr. 1776 første Deputeret i Rentekammeret og Finantscollegiet; 1780 Chef for det store kongelige Bibliothek; d. 28de April 1781 Statsminister; d. 9de Decbr. 1783 Ridder af Elephanten; i April 1784 i Raade entlediget fra sine Embeder, begav sig til sine Godser, og levede der for Videnskaberne og Landvæsnet. Han opholdt sig fra denne Tid for det meste deels paa Einstedelsborg i Fyen, deels paa Bregentved i Sjælland. Blev d. 12te Novbr. 1784 Ceresmedlem af det kongel. Danske Videnskabernes Selskab; 1808 Rantsler ved de kongl. Ridder=Ordener; f. A. benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 8te Decbr. 1813 Geheime=Statsminister (jvfr. Collegialtid. 1813, S. 805); 1815 Overkammerherre; d. 9de Febr. 1816 første Medlem af den kgl. Direction for Statsgjælden og den synkende Fond (jvfr. Collegialtid. 1816, S. 149—50). — Prof. Lehmann har benævnt en Planteslægt „Molkea“ (jvfr. Krøyer's Naturhist. Tidsskr. I. 582—83). — † 5te October 1818. — * $\frac{1}{16}$ 1783 Georgine v. Buchwald (f. $\frac{3}{4}$ 1759, † $\frac{1}{4}$ 1808), af Huset Seedorf. — (Jvfr. Kofods Convers. Lex. Bd. XXV. S. 63—64; Rbhvns Skilderi 1818, Nr. 81. 82. [noget forfattet oversf. i Polit. Journ. 1818, Novbr. S. 961—67]; Thaarups Kopenh. Børsenhalle I. S. 11—14; „Søndagen“, et Tillægsblad til „Dagen“ 1837, Nr. 36; 1838, Nr. 9; Raas's Morfskabslæsn. for den danske Almue Bd. I. 1839, Nr. 28, S. 435—442; Programmet til Universitetets Sørgefest til hans Minde, forfattet af B. Thorlacius, Havniæ, 1818, 4to [optr. i Birg. Thorlacii prolationes et opuscula academica, vol. V. 1822, p. 289—318; i Udtog paa Dansk, med nogle Tillæg, i L. T. 1818, S. 808—14]; Mindetale over ham af Thorlacius i Dennes prolationes et opusc. acad. vol. V. p. 321—348. [Saavel Programmet som Mindetalen oversf. paa Dansk af R. L. Rahbek, og tilligemed Rahbek's Cantate ved Sørgehøjtiden, inbf. i Dansk Minerva VIII. 1819, Januar, S. 1—56, ogsaa særskilt; jvfr. L. T. 1818, S. 814—16]; Rahbeks „Lilffueren“ 1818, Nr. 78; Statstid. 1818, Nr. 81. 84. 85; Fald's Staatsb. Magaz. X. 861; Høst's „Struensee og hans Ministerium“ S. 253. 546. 679, og Bilagene

S. 252; „Danst Minerva“ VII. 1818, Octbr., S. 350—54; VIII. 1819, April, S. 321—22. 323. 324. 326. 341; Høst's Erindr. S. 124—25; Berlauff's hist. Efterretn. om det store kgl. Bibl. 2den Udg. S. 205. 206. 210—11. 229. 230. 234; Deconom. Correspondent II. Aarg. S. 403—7; Nye landoecon. Tid. IV. 202. — Hans Portrait, malet af J. Juul 1796, stiftet i Kobber af J. F. Clemens 1816. — Han har til Kjøbenhavns Universitet skjenket den af hans Fader, Greve Adam Gottlob Moltke efterladte Naturaliesamling, over hvilken Donation er forfattet et d. 28de Jan. 1810 dateret og af Kongen d. 13de April samme Aar confirmeret Gavebrev, som er indført i Collegialtidenden 1810, Nr. 17, i lærde Efterretninger 1810, Nr. 13, samt i Engelstofts Universitets- og Stole-Annaler 1810, I. 223—31, jvfr. sftb. S. 250—53 og 1811, I. 78—87; Thorlacii opusc. acad., vol. II. p. 105 sqq. Dette Naturalmuseum har Giveren fra Tid til Tid beriget ved at tilkjøbe flere Samlinger, jvfr. Engelstofts Annaler 1812, S. 65—67; 1813, S. 83—87. Til det naturhistoriske Studiums Fremme har han endvidere stiftet et Universitetsbibliothek tilhørende og der opbevaret *Bibliotheca historiae naturalis Musæi Moltkiani*. — Oversigt over hans testamenteriske Dispositioner, i „Dagen“ 1823, Nr. 140; jvfr. Collegialtid. 1819, Nr. 3; 1823, Nr. 1. 2. 3. 4. 17. 20; Engelstofts Efterretninger 1823, S. 281—86; Selmers Kbhvns Univerf. Aarbog 1837, S. 126; 1838, S. 119. 188; 1839, S. 90. 94—100; 1840, S. 28—29. 39. 40; Falck's Staatsb. Magaz. III. 250).

Dvintilians Anweisung zur Beredsamkeit; zehntes Buch. Kopenhagen 1776. Udg. af J. S. Schlegel. (V. E. 1776, Nr. 45; Krit. Journ. 1777, Nr. 1).

• Nogle Recensioner i Leipziger gelehrte Zeitung 1766—67.

I Aaret 1783 bekostede han fem For Skrifter, stufne i Kobber, til Brug i Stolerne paa sine Gædser. Kbh. 4to. oblong. — 1798 lod han [under Titel „Grev Andreas Petrus Bernstorffs Minde“, Kbh. 56 S. 4to.] trykke D. G. Moldenhawer's Tale (oversat af K. L. Rahbek) og Th. Thaarups Cantate, samt Universitetets Indbydelse til Højtideligheden, forf. af J. Kjerulf, og af Denne selv af Latinen oversat, forfattede til den af ham foranstaltede Sørgehøjtidelighed ved Universitetet i Anledning af Greve A. P. Bernstorffs Død. (Denne Tale og Cantate findes ogsaa trykte i det 1799—1800 udkomne „Bernstorffs Eitermale“). — I Anledning af Jubelfesten 1817 lod han trykke og i hele Riget uddele en dansk Oversættelse (ved J. Carl Heger) af J. A. Gramers „Den hellige Skrifts Hovedlærdomme.“ Kbh. (jvfr. Collegialtid. 1817, Nr. 56, S. 831).

Momme (Julius Diderich), f. d. 6te Maj 1798 i Gammelby Præstegaard ved Horsens. Faderen Laurits Momme, Sognepræst til Stouby og Hornum i Aarhuus Stift (f. 1762, † 1³ 1824); Moderen Eleonore Hedevig Wagger (f. 1³ 1770, † 1798), en Datter af

Kammerraad, Landvæsenstommisfær Hans Bagger, Herredsfoged i Baag og Bends Herreder i Fyen. — Han blev underviist af sin Fader, og derefter af Privatlærere; studerede Lægevidenskaben siden 1815 i Kjøbenhavn; besøgte Almindeligt Høspital; tog i Efteraaret 1822 Examen ved det Chirurgicalle Academi (2den Char.); blev s. A. praktiserende Læge i Kbhvn, og tillige karakteriseret Bataillonschirurg ved Kongens (siden Kronens) Regiment; 1833 Doctor Medicinæ & Chirurgiæ i Halle; d. 5te Maj 1839 virkelig Bataillonschirurg ved nysnævnte Regiment; d. 1ste Juli 1842 affødiget i Naade og med Pension under Navn af Wartpenge. — * Mette Henriette Hansen. — (Autobiographi, vedføjet hans Doctordisputats p. 55).

Diss. inaug. *de calculis urinariis*, corpore non inciso, e vesica urinaria auferendis; ad d. 22 Apr. Halae, 1833. 38 pagg. 8vo., c. tab. æn 4to. (Prof. L. Jacobson's Instrument er beskrevet og afbildet).

Momme (Ole Peter), Foransfortes Broder; f. d. 17de Juni 1791 i Gammelby Præstegaard; dimitteredes 1808 til Universitetet fra Horsens Skole; underkastede sig i April 1817 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Laudabilis et quidem egregie“; blev 1818 personel Capellan, og 1825 Sognepræst for Stouby og Hornum Menigheder i Aarhus Stift. — * $1\frac{1}{2}$ 1818 Eva Helena Georgina Müllersøn. — (Jvfr. Aarhus Stifts-Tidende 1843, Nr. 84).

Sørgetale over Kong Frederik den Sjette. Holdt d. 1de Januar 1840. Horsens, 1840.

Høstprædiken, holdt d. 9de October 1837 for Stouby og Hornum Menigheder. Horsens, 1840; — Høstprædiken 1840, ibid. 1841; — Høstprædiken d. 5te December 1842. ibid. 1843.

Prædiken paa hans 25 Aars Jubilæum. Horsens, 1813.

Monrad (Ditlev Gothard), f. i Kjøbenhavn d. 24de Novbr. 1811, af Forældrene Otto Sommer Monrad, Foged i Norge, og Charlotte Frederikke s. Riis. — Gik først i den lærde Skole i Bordingborg; nød siden privat Underviisning, og blev 1830 dimitteret til Universitetet af nuværende Sognepræst for St. Hans Menighed i Odense, L. C. D. Westengaard; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavel som ved anden Examen i det paafølgende Aar; udnævntes d. 8de April 1835 til Alumnus paa Borchs Collegium; tog i Juli 1836 theologisk Attestats med Charakteren „Laudabilis et quidem egregie“; disputerede d. 15de Septbr. 1838 for Magistergrøden; tiltraadte strax derpaa en videnskabelig Udenlandsrejse, med Understøttelse af det Brochmannske og Hopnerke Rejsestipendium; vendte tilbage i Foraaret 1840; valgtes 1841 til Borgerrepræsentant i Kjø-

benhavn, og blev som Saadan 1842 Medlem af Directionen for Almue- og Borger-skolevæsenet; foretog fra Efteraaret 1842 til Marts 1843 en videnskabelig Rejse i Udlandet. — * † 1840 Emilie Nathalie Lütthans, Datter af Vicebrandmajor, Ridder Lütthans i Kjøbenhavn. — (Hans Portrait, lithographeret af Em. Bærensen, 1844).

De formis quiescentibus linguarum Semiticarum commentationis pars prior. (pro gradu Magisterii). Hauniæ 1838. (T. f. l. o. k. IV. 32—53, r. af P. K. Whitte).

Flyvende politiske Blade. Nr. 1.—5. Kbh. 1839—42. („Søndagen“, Tillægsbl. til „Dagen“ 1840, Nr. 9. 10; „Dagen“ 1840, Nr. 45. 49. 67; Fædrel. I. 1840, Nr. 25. 88. 90. 99. 313; III. 1842, Nr. 946. 962 [jvfr. S. 7724]. 966. 985; „Den Trifindebe“ 1840, S. 98—99).

Om Skolevæsenets Ordning i flere store protestantiske Stæder, med Forslag til dets Reorganisation i Kjøbenhavn. 1ste Hefte: Om Skolevæsenet i Berlin. Kbh. 1844.

Redacteur af: Dansk Folkeblad. Udgivet af Selskabet for Trykkesfrihedens rette Brug. Kbh. 4to. (fra 9de Aarg. Nr. 4, d. 5te Maj 1843).

Medudgiver af „Fædrelandet“ (et Dagblad, Kbh. 8. 4to.) fra 1ste April 1840 til 1ste Juli 1841. (jvfr. „Dagen“ 1840, Nr. 78; Fædrel. I. 1840, S. 854. 869—70).

Vidtrag: i „Kjøbenhavns flyvende Post“ (Om „Dandseriinden“, be-
tragtet som reflecterende Poesi, Interimsblade Nr. 2); — i „Kjøbenhavns-
posten“ (Nogle Bemærkninger ved Hr. B—g's (Chr. Wilfers) Svar (paa P. Møllers An-
tikritik i Anledning af Recensionen over Chr. Winthers Digte), 1835 Nr. 184, jvfr.
sfb. Nr. 186. 189. 191); — i „Maanedsskrift for Litteratur“ (Anmel-
delser af H. E. Andersens: Agnete og Havmanden, XII. 109—17; C. L. Jo-
hannsens: Hebraisk Formlære, XVIII. 88—101); — i (Barfods) poet. Læsebog
for Børn og barnlige Sjæle (Et Digt, S. 10). — (Revid.).

Monrad (Hans Christian), Sønnesøn af Stiftsprovst Peter Ephraim Monrad i Aarhus (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 396), blev f. d. 4de Maj 1780 paa Trø, hvor hans Fader Frederik Carl Monrad var Sognepræst til Bregninge og Søby (f. 1746, † 1823); Moderen Ulrike Antonette f. Sletting (f. 1748), en Datter af Provst Niels Sletting i Giby i Sjælland. Underviist i nogen Tid af sin Fader, blev han i Aaret 1794 sat i Aarhus lærde Skole; afgik derfra til Universitetet i Efteraaret 1799; underkastede sig i Juli 1803 den theo-
logiske Embedsexamen (H. ill.); beskikkedes i October 1804 til Præst ved de danske Etablissementer paa Guinea-Kysten, hvor han forblev til 1809. Efter Hjemkomsten blev han d. 10de Maj 1811 Sognepræst til Greis og Sindberg i Ribe Stift; i Febr. 1823 til Mehrn i Sjælland. † 7de Marts 1825. — * Ferdinandine Henriette Gjertsen. — (Jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 392).

Bidrag til en Skildring af Guinea-Kysten og dens Indbyggere, og til en Beskrivelse over de danske Colonier paa denne Kyst, samlede under mit Ophold i Afrika i Aarene 1805 til 1809. Med en Fortale af C. Wolfbech. Kbh. 1822. Ogsaa paa Tydsk: Gemälde der Küste von Guinea und der Einwohner derselben, entworfen von H. C. Monrad. Aus dem Dänischen übersezt von H. C. Wolf. Weimar, 1824. Udgjør det 37te Bd. af „Neue Bibliothek d. wichtigsten Reisebeschreibungen.“ (L. T. 1824, Nr. 30, 31, 32, r. af A. C. Boye; Prov. Ber. 1821, VI. 173; 1822, III. 137; Allg. S. Z. 1824, II. Nr. 118, 119; Revue encyclopéd. 1823, Août; 1825, Fevr., ann. af P. A. Heiberg; P. D. Faber's Aalborg-Søndagspost 1825, Nr. 14).

Ligtale over den myrbede Gaardmand Engelbrekt Andersen i Kallehauge, med Bemærkning om Forbrydelsen. Kbh. 1824.

Bidrag: i Nyt Aftenblad (Et Par Ord om Afrikas Neger-Nationer, særdeles om Asjanteerne, 1824, Nr. 26); — i Kjøbenhavn's Skilderi (Beretning om Morteren Peder Mittelsens sidste Dage, 1825, Nr. 18, S. 281—83). — (Tilbeels efter Autogr.)

Monrad (Laurits Wilhelm), f. d. 15de December 1798 i Kjøbenhavn, af Forældrene Conferenceraad David Monrad, Storfors af Danebroge og Danebrogemand, og Clara f. Jørgensen. Kom i sit 11te Aar i det Schouboefte Institut, og, ved dets Ophør, i Brendstrup og v. Westens Institut, hvorfra han dimitteredes til Universitetet 1817; tog theologisk Attestats (Laud.) i Juli 1822; blev d. 27de August f. A. Adjunct ved den lærde Skole i Raskov; d. 14de Juli 1826 Sognepræst til Karebæk i Sjælland; d. 7de Decbr. 1831 til Marvede og Hyllinge sld.; d. 27de Januar 1832 tillige Provst for Østers og Vester-Nakkeberg Herreder; d. 27de Juli 1836, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra Provste-Embedet. — * Elisabeth Margrethe Frisenberg.

Medudgiver af: Erklæring og Protest i Anledning af Stændernes Forhandlinger om Sognebaandets Løsning. Kbh. 1839. (L. f. L. o. R. I. 320—26).

Bidrag: i „Christelig Samler“ (Den lille Margrethe Nielsbatters Ombensdelse og salige Død, Bd. V. S. 213—37; særstilt aftr. Kbh. 1842). — (Tilbeels efter Autogr.)

Monrad (Peter Johan), f. d. 18de Maj 1758 i Christiania, hvor hans Fader Mag. Søren Seerup Monrad da var Conrector, siden Rector ved Latinskolen (anf. i Myerups Lit. Lex. S. 396); Moderen Elisabeth Bering († 1774), en Datter af Kjøbmand Lars Olsen Bering i Christiania (Farbroder til Kammerherre Magnus de Beringsskjold). — Blev i sine yngre Aar underviist af Faderen og private Lærere; kom 1773 i Christiania Skole; dimitteredes derfra 1776, og tog 1777 den philosophiske Examen med Berømmelse; blev 1779 Volontair i det kgl. danske Cancelli; 1780 Cancellisecretair; 1781 Copiist; 1786 Cancellist; 1790 anden Expeditions-Secretair; 1794 Cancelliraad; 1799 Assessor i

Collegiet, ved det norske Justitsdepartement; 1801 Justitsraad og Departementschef; 1803 Cancelli-Deputeret; f. A. Etatsraad; 1807 Medlem af Commissionen angaaende de i Danmark (og Norge) værende Udsagers Bevaring; 1812 Conferenceraad; 1816 extraordinair Assessor i Højesteret; 1817 Ridder af Dannebrog; d. 1ste Febr. 1826 første Deputeret i Cancelliet; 1828 Commandeur af Dannebrog. Blev 1811 Medlem af Videnskabernes, Literatur- og Kunsternes Academi i Livorno; 1817 Voresmedlem af det mineralogiske Selskab i Jena. † 23de Januar 1834. — * $\frac{2}{3}$ 1789 Cecilie Christine Martin († $\frac{3}{4}$ 1839). — (Biographi i „Dagen“ 1834, Nr. 31; jvfr. Berlingste Tid. 1834, Nr. 21. — Han eiede en af omtrent 10,000 Nummere bestaaende Samling af Mineralier (jvfr. Hausmann's Reise durch Skandinavien I. Theil, S. 65—67); ligeledes en Samling af antique og Byzantinske Mynter, hvorover habes en trykt Catalog [forf. af J. H. Wegtrup], Hauniae, 1840).

Collegial-Tidende. Med Kongl. allern. Privilegium. Kbh. 1798—34. (Jan.) Dette Ugeblad begyndte fra Januar 1798 ved E. Knudsen og P. J. Mourad. Fra Knudsens Død i April 1813 ved Sidnavnte alene, indtil A. S. Ørsted fra Juli 1815 blev Medudgiver, og efter Mourads Død Ene-Udgiver. (De tre første Aargange deraf bleve rec. af Thaarup i hans Magazin I. 467—98. Et alphabetisk Realregister ved J. N. Høst udkom i 3 Dele. Kbh. 1828—3), og et Ordregister til Realregisteret ved Samme, ibid. 1831).

Han var i Forening med Pram og Baggesen Udgiver af J. H. Beskeds samtlige Skrifter. I.—II. Deel. Kbh. 1787. (L. E. 1790, Nr. 8). Jvfr. Art. K. L. Rahbek.

Digte, adspredte i de første Aargange af Minerva, i Nytaarsgave for Damer, og i Rahbeks Lommebog for Skuespilvendere 1788. — Som Directeur for den værnste Opdragelsesanstalt paa Frederiksberg har han ladet trykke: Sange til Brug i det værnste Institut, trykte som Manuscript for Institutets Elever. Kbh. 1817. 8vo.

Mourath (Grich Christian), f. d. 15de Januar 1801 i Brendstrup i Fyen, hvor hans Fader Palle Saabye Mourath, senere Sognepræst for Klinte og Grindløse Menigheder i Fyen, dengang var residerende Capellan (f. $\frac{2}{3}$ 1769, † $\frac{1}{2}$ 1836); Moderen Kirstine Margaretha Ipsen var en Datter af Kjøbmand H. J. Ipsen i Askirkeby paa Bornholm. — Han blev 1819 dimitteret til Universitetet fra Odense Cathedralsskole og erholdt Laudabilis ved Examen Artium. Efter at have taget den philologisk-philosophiske Examen, lagde han sig ivrigt efter det Svenske, Tydske, Franske, Engelske, Italienske og Spanske, fra hvilke Sprog han har oversat endeel mindre Artikler, som han lod optages i forskjellige Tidsskrifter, uden at navngive sig. Senere har han levet i Kjøbenhavn af litteraire Arbejder. — * Emilie Maria Catharina, fød Grib.

Den trettende Marts, eller de vigtigste Tilbageløser under Revolutionen i Marts 1809, af Oberst Gustafsson. Dverfat. Kbh. 1835.

Menner i Monza. En Fortælling fra det 17de Aarhundrede, af Giovanni Rosini. Fra det Italienske. I.—II. Deel. Kbh. 1835—36. D. m. L.: Familiebibliothek, udg. af J. N. Reiersen. 1.—2. Bind. („Dannora“ I. 313—25, anm. af Joh. Nif. Høst, som tillige har recenseret den af Reiersen leverede Indledning til denne Roman).

Dansk Billed-Magazin, udgivet af N. N. Nielsen, redigeret af E. C. Monrath. Kbh. 1836. 4to, med Kbh. (jvfr. Art. J. E. Lange og E. Rosenhoff).

Familie-Museum. Ugeblad; redigeret. Kbh. 1836. 4to, med Afbildn. (jvfr. Art. J. E. Lange).

Fuldstændigt Billedgallerie over alle Nationer, i Afbildninger, med udførlig Beskrivelse. Udarbejdet efter de bedste og nyeste engelske, franske og tydske ethnographiske Værker, af E. C. Monrath. 18.—48. Hefte. Kbh. 1836—38. Med. 8. (Hede Værket udgjør 3 Bind; jvfr. Art. J. N. Reiersen).

Villede for Aand og Hjerte, udvalgte af den hellige Skrift, efter det Tydske, med lithographerede Blade af N. N. Nielsen. Kbh. 1836—37. (Anm. i „Den Grifindere“ 1836, Nr. 50; jvfr. Nord. Ugeskr. S. 26—27).

Rosenblade. Et Tidsskrift. Kbh. 1837. 4to., m. Kbh. (3 Dvartaler).

Almindelig Naturhistorie for alle Stænder, af Eduard v. Gruhl. Pragtudgave med ill. Afbildninger. Oversat efter det Tydske, ved E. C. Monrath. Hensborg, 1837—40. Royal 8.

Afrika og dets Beboere, ethnographisk beskrevne. Kbh. 1837, med 58 Afbildninger. Royal 8.

Urania. Et æsthetisk Tidsskrift, udgivet og forlagt. Kbh. 1838. (Begyndt i Octbr. 1838).

Magazin for Natur- og Menneskekundskab, 2det Bd.; og „Ny Suite“, redigeret, I. B.—III. B. 3die Hefte. Kbh. 1838—40 (jvfr. Art. J. P. Bøttiger).

Magazin for Ungdommen, indeholdende en Samling af historiske, geographiske, ethnographiske og naturhistoriske Skildringer, samt Skizzer af mærkelige Gjenstande i Naturens og Kunstens Riger; med Staalstik, Lithographier, Kobberstik og Træsnit. Kbh. 1839. Royal 8.

Amerika og Australien, ethnographisk skildrede, med 64 Afbildninger. Kbh. 1840. Royal 8.

Familie-Lectüre. Et Tidsskrift for Noveller, Reiseskizzer, Poesier og underholdende Skildringer, redigeret og udgivet. 1.—6. Hefte. Kbh. 1841.

Cosmorama, eller Skildringer af det Skønneste og Mærkværdigste i Naturen, Kunsten og Menneskelivet, Ietsagede af staalstikne, lithographerede og kobberstikne Prospecter, Portraiter og Afbildninger. Udgivet. 1.—12. Hefte. Kbh. 1840—43. 4to.

Nordisk Penning-Magazin. Et Billed-Blad til almennyttige Kundskaabers Udbredelse, til opmuntrende Udspredelse for tænkende Læsere blandt alle Classer, med Afbitninger af mærkværdige Bygninger, Folkescener, Portraiter, Prospecter, naturhistoriske og ethnographiske Gjenstande &c. Redigeret. 1.—4. Aargang. Kbh. 1841—44; færtf.

Viceadmiral Peter Tordenstjolds Levnet, af E. C. Monrath; optaget i „Den danske Folkevæn“ for 1837, udgivet af Eduard v. Gruhl. Hensborg.

Digte, afspredte i: „Kjøbenhavnsposten“ (1830, Nr. 11; 1832, Nr. 82; 1833, Nr. 55); — „Dagen“ (1825, Nr. 45; 1832, Nr. 130; 1833, Nr. 163); — „Nyt Repertorium for Morfskablæsning“ (1832, VI. Bd. Nr. 6); — Elmquist's „Læsefrugter“ (Februar 1832); — „Kjøbenhavns Adressé-comptoirs Efterretninger“ (1823, Nr. 62; 1840, Nr. 31). — (Revid.).

Moorberg (Andreas Wilhelm) var Lieutenant i det Norske Livregiments 3die annecterede Bataillon; fik siden Krigsraads Charakter; blev 1818 Fuldmægtig hos de kongelige Embedsmænd i Vestindien (indtil 1827). Privatiserede derefter i Kjøbenhavn.

Lærebog i den oekonomiske Haugebyrking, eller kort og paa Erfaring grundet Underviisning i at anlægge nyttige Hauger, opelske og pleie Haugevarter og Træer, til Nytte og Fornøielse paa Landet i Danmark, af J. G. Botthmann. I.—II. Deel. Oversat og tilbeels omarbejdet (med Anmærkninger af F. L. Holbøll). Kbh. 1817. (Deconom. Correspond. II. 407—8).

Lærebog i Regnekunsten for Ungdommen i Borger- og Almueskoler, med særskilt trykte Faciter. Kbh. 1818.

Katholikometret. Et hensigtsmæssigt og nyttigt Instrument for den praktiske Forst- og Landmand, hvilket Enhver, uden betydelig Befrustning, kan anskaffe, eller selv forfærdige sig, og herved alle mulige Opgaver i den praktiske Dymaalingskunst kunne opløses, af F. Körte. Med 1 Kobber. Oversat, og forøget med Anmærkninger. Kbh. 1818.

Morgenstjerne (Bredo Henrich von Munthe af), f. d. 27de Septbr. 1774 i Bordingborg. Hans Fader var Conferenceraad, Landdommer, Krigs- og Land-Commissair i det Sjællandske Landmilice-District, samt Deputeret i Generalitets- og Commissariats-Collegiet, Otto Christoph von Munthe af Morgenstjerne til Bekkestov (f. 1735, † 1808); Moderen Christine Bodille Birgitte v. Flindt (f. 1748, † 2° 1787), Datter af Conferenceraad Heinrich v. Flindt til Nielstrup, Landdommer i Laaland og Falster. — Han blev i Efteraaret 1790 dimitteret til Universitetet af daværende Student Ignatius Becher (see I. S. 86); erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, og underkastede sig i Januar 1795 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev samme Aar surnumerair, og 1800 virkelig Assessor i Kjøbenhavns Hof- og Stadsret; 1802 Advocat i Højesteret. Mistede ved en Højesteretsdom 1804 dette Embede. Rejste derpaa til Lybfland og Holland. Kom 1806 til Moss i Norge, hvor han i det følgende Aar oprettede og derefter bestyrede et Opdragelses- og Underviisnings-Institut, hvilket han 1809 forflyttede til Christiania. Udnævntes 1810 til Procurator ved alle Overs og Underretter i Norge, og fik Aaret derpaa Cancelliraads Titel. Blev 1814 Søkrigsprocureur, og samme Aar Advocat ved Norges Højesteret; 1816 Regjeringsadvocat; siden

Sorenfriver i Bamble under Bradsberg Amt, og Medlem af Lov-Com-
missionen; 1832 Ridder af Nordstjerne-Ordenen. † 3die Juni 1835 i
Christiania. — * Cathrine Elisabeth Fries (f. 1781, † 1840). —
(Jvfr. Døt's „Materialier“ Nr. 29; J. Kragh Høst's „Erindringer“ S.
182—83).

Kjøbenhavn's juridiske-praktiske Maanedstidende. I.—II. Bind.
Kbh. 1796. — Politik og Historie. Et Tidsskrift. I.—II. Bind. Christiania
1808—1810. — Velmeente Raad til den norske Forbruger, især Anvæd-
manden, med Hensyn til nærværende Krig. ibid. 1808. (rec. i J. Neumann's Norske
Landvæsenssaml. I. S. 321—24). — Antikritik eller et Par Ord til Publicum i
Anledning af Hr. Procurator Debes's kritiske Bemærkninger. ibid. 1808. (jvfr. P. G.
Debes „Befarelse“, ibid. 1809). Rødværg, eller afvunne Erindringer i An-
ledning af Hr. Anonymus Scandales Spørgsmaal i Intelligentesbladet for 1809
Nr. 4. ibid. 1809. Svar paa Tiltale. ibid. eod. Bets at Hr. Procurator
Debes hverken er Philosoph eller Videnskabsmand, eller: Erindringer imod Procurator
Peder Gøben Debes's Befarelse af B. S. v. Munthe af Morgenstjernes Antikritik;
af Antikritikens Forfatter. ibid. 1810. — Hvilke vare rimeligvis Aarsagerne til de
danske Droppers Sammentrækning i Holsteen i Aarene 1803 og 1805;
men især til Armeens Dphold i Holsteen paa den Tid det engelske Angreb paa Sie-
land i Aaret 1807 fandt Sted; og kan denne Omstændighed ansees som Aarsag til
den danske Flaades Tab og Kjøbenhavn's Udelæggelse? Et politisk-historisk Forsøg. ibid. 1809.
(rec. i Allg. S. 3. 1811, Jun. Nr. 153). — Norges Minerva. Et Maanedsskrift.
I.—III. Hefte. ibid. 1809—10. — Christian August's Mindekrands. ibid. 1810.
(VI. 26 S. 12mo). — Nogle Bemærkninger i Anledning af Norges og Sver-
rigs gjensidige politiske Stilling. ibid. 1813. (r. af N. Wulfsberg i Bladet „Tiden“).

Til Storthinget, angaaende den eidsvoldske Garantie. Christiania 1815.

Hvilken Procesmaade i Høiesteret, den skriftlige eller mundt-
lige, opfylder bedst Fornuftens Fordringer paa en god Retspleie? —
En juridisk-philosophisk Afhandling. Christiania 1815. (L. T. 1815, Nr. 39; kritisk
anmeldt af A. S. Drsted i nyt jur. Archiv XII. 208—44, hvilken Anmeldelse blev af
Morgenstjerne særskilt udgiven med en Forerindring og nogle Bemærkninger. Chri-
stiania 1816; jvfr. (E. M. Falkens) „Bemærkninger,“ Christiania 1815; „Den
mundtlige og skriftlige Procedure, eller: Kjære Hr. Procurator! hvad har jeg da gjort?
Lystspil i een Act.“ ibid. 1816; Nyt jur. Arch. XVII. 223—242).

Spørg og Alvor, eller et Par Ord til (E. M. Falkens) Forfatteren af „Be-
mærkninger, angaaende hvilken Procesmaade, enten den skriftlige eller mundtlige, der
er bedst sikket til at sikkre Borger-Samfundet for vilkaarlig Behandling, saavel fra
Advocaters som Dommeres Side.“ Christiania 1816. (Nyt jur. Arch. XVII. 228).

Føreløbige Bemærkninger ved Procesmaaden i Høiesteret, i Anledning af
et i Nationalbladet indrykket Stykke. Christiania 1818.

Endeligt Svar paa Anonymens føreløbige, angaaende den bedste Proces-
maade i Høiesteret. Christiania 1818.

Om Udsættelse af Sedlernes Indløsning med Sølvs. Christiania 1818.

Fremstilling til Christiania Børs af Sagen: Myer Myers mod Chr. Faye.
Christiania 1820.

Fremstilling af Sagen imellem den Norske Statskæse og Kjøbmand Carstensen. Christiania 1827.

Bemærkninger ved Commissions-Dommen i Sagen, anlagt mod Magasinforvalter Hetting m. Fl. Christiania 1828.

Han oversatte 1793 paa Dansk sin Farbroders Casp. W. v. Muntze af Morgenstjernes „Examen des Principes répandus dans l'ouvrage de Mr. Payne, intitulé „Les Droits de l'homme;“ ou la défense des Monarchies.“

Medudgiver af: Juridisk Maanedstidende. 1802, 1.—2. Bd. og 1803, 1ste Bind. Kbh. (L. C. 1802, Nr. 13). — Hertil leverede han bl. A.: Svar paa nogle Spørgsmaal, betreffende Opjælsfestiden for Regnskabs Betjente, 1802, Bd. I. S. 91—101; Om Virkningen af Macaten af 15de Jan. 1730, sfd. S. 101—11; Monbailli, en fransk Criminalhistorie, oversat med Anm., sfd. Bd. II. S. 67—79; — af: Juridisk Repertorium. 1ste Bind i 4 Hefter. Christiania 1818—23. (ann. af A. S. Orsted i nyt jurid. Archiv XXVI. 186—235; XXVIII. 176—192); — af: Juridiske Samlinger. I.—IV. Aargang. Christiania og Skeen, 1826—31, med et Kort. (ann. af A. S. Orsted i Jurid. Tidsskrift Bd. XV. S. 2., S. 163—274; Bd. XVI. S. 1., S. 181—277; S. 2., S. 1—80). Heri meddeelte han bl. a.: Hof- og Statsrettens Dom af 23. [24.] Decbr. 1799 i en Trykkesfrihedsag (imod P. A. Heiberg), tilligemed adskillige Anmærkninger, I. Aarg. S. 1—73; Betænkning i en Retsag, med nogle Bemærkninger, sfd. S. 73—128; Historisk Beretning om afgangne Generallieutenant Bernhard Ditlef v. Staffeldts Forhold under det norske Feldtog mod Sverrig 1814, under Overcommando af Norges daværende Konge, S. K. S. Prinds Christian Frederik af Danmark, samt den imod General-lieutenanten anlagte fiskalske Action, dens Udfald, og Staffeldts endelige Skæbne. Udgivet med oplysende authentiske Bilag og ledsaget med en Fortale og Indledning. I.—II. Deel, i 2den og 3die Aarg., med et Kort over Krigsskuepladsen. [Udfikl. aftr. I. D. Kbh. 1827; II. D. Christiania 1829, med et Kort; jvfr. Nyste Morgenpost 1829, Nr. 72]; Nogle Bemærkninger i Anledning af §. 6. i Loven om Højesteret af 12 Sept. 1818, saaledes som dette Lovbud for Tiden practisk anvendes i Højesteret, II. Aarg. S. 677—690.

Mortensen (Christen) lærte Gartnerkunsten i den botaniske Have i Kjøbenhavn; tog 1816 Gartner-Examen; blev i Efteraaret 1817 Gartner ved Christianshavns Have i Laaland.

Bidrag: i Have-Tidenden (Nogle Melonarters Dyrkning, Bd. II. S. 123—128; Efterretninger om Christianshavns Have paa Lolland, Bd. III. S. 303—316).

Mortensen (Niels), f. 1768; havde fra 1796 til 1835 en Gaard i Fæste paa Kjørup Gods i Sjælland; var tillige i endeel Aar Sognefoged og Lægdsmand i Veensløse Sogn, Sorø Amt. † 1839. (jvfr. den nedenanførte Piece „Brudstykker af mit Levnetsløb“, 1835; og „Fortættelse af Niels Mortensens Lidelseshistorie“ (af J. F. Vold), Kbh. 1837; Kbhpost. 1835, S. 912).

Brudstykker af mit Levnetsløb. Kbh. 1835. (15 S. 8vo; forfattet af J. F. Volt [I. S. 168]; jvfr. Kbhpost. 1835, Nr. 197; Dst's „Materialier“ Nr. 38; Hømpels Avis 1835, Nr. 135; Aarhus Stifts-Tidende 1835, Nr. 139; „Sandhedsfakten“ 1835; J. F. Volt's „Bladet fra Munden“ 1835, Nr. 1).

Morville (Niels Christian), Broder søn af den i Nyerups Lit. Lex. S. 398 anførte Justitsraad og Landmaalingss-Conducteur Niels Morville; er f. i Jan. 1785 i Nørre-Nisum ved Lemvig, hvor hans Fader Cand. Theol. Gregers Morville var Degn (f. 1742, † 1787); Moderen Dorothea Wenster. — Han blev i Efteraaret 1802 dimitteret til Universitetet fra Frederiksborg Skole; Candidat i Lovkyndigheden (H. ill.) i April 1810; d. 7de Novbr. f. U. Copiist i Rentekammerets danske og norske Kammer-Cancelli; 1812 Fuldmægtig i Contoiret for de danske Maritricul-Sager; 1827 Amtsforvalter for Viborg Amt, og Forvalter for Colonierne paa Allheden; 1832 Kammerraad. — * Pauline Sophie Rasmussen.

Berigtigelser ved de af Pastor Carstens udgivne Bemærkninger over Allheden og dens Colonier. Viborg, 1840. („Dagen“ 1840, Nr. 79; jvfr. Art. J. C. Carstens).

Svar til Pastor Carstens's „Bemærkninger“ over mine Berigtigelser ved hans Skrift om Allheden og dens Colonier. Viborg, 1840. (jvfr. Art. J. C. Carstens).

Moses (Gedalia), f. 1753 i Polen, ikke langt fra Warschau. Hans Fader, som var Rabbiner i Gnesen, underviste ham selv; siden besøgte han Gymnasiet i Prenzlaw; fortsatte 1777—80 sine Studeringer i Berlin; var i nogen Tid Overlærer ved en Friskole i Stockholm, og 1806—22 Overlærer ved den mosaiske Drengs-Friskole i Kjøbenhavn; opholdt sig derefter i 20 Aar i Cröpelin i Mecklenborg, hvor han døde d. 18de Marts 1844.

ספר מעשי יהוה (Herrens Gjeringers Bog) med hosføjet tydsk Oversættelse (trykt med hebraiske Bogstaver). 1ste Deel, Hamburg 1808; 2den Deel, Roedelheim 1809; 3die Deel, Altona 1813. 8vo. (L. T. 1818, Nr. 20, 21, r. af J. E. Rasmussen).

Betrachtungen am Grabe des verehrigten J. Ahronson. Kopenh. 1816 samt andre smaa Lejligheds Skrifter, og adskillige Afhandlinger i tydske Tidsskrifter.

Mourier (Charles Adolph Dénys), f. paa Makao d. 10de December 1776. Hans Fader Pierre Paul Ferdinand Mourier (yngste Søn af den i Nyerups Lit. Lex. S. 401 anførte Pastor Jean Ferdinand Mourier) var først Capitain ved det fælsterste Regiment, siden (1770—85) Supercargo i det asiatiske Compagnies Tjeneste (f. § 1746 i Kbh., † 7 1837 sfb.; jvfr. „Søndagen“, Tillægsbl. t. „Dagen“, 1837, Nr. 9, 10); Moderen Elisabeth Cornelia f. Courtonne (f. 2⁸

1744, † $\frac{2}{3}$ 1783 i Kbh.), Datter af en Kjøbmand i Rotterdam. — Blev i Efteraaret 1794 (ikke 1784) privat dimitteret til Universitetet; underkastede sig i April 1795 den philosophiske Prøve (Laud.). Blev 1801 Ejer af Hovedgaarden Hindemae (ved Nyborg), som han folgte 1839 (jvfr. *Berlingfke Tid.* 1839, Nr. 76); bosatte sig samme Aar i Frederiksberg. — * $\frac{2}{3}$ 1801 Johanne Susanne Skibsted, en Datter af Justitsraad, Generalfiscal og Højesteretsadvocat Poul Frederik Skibsted og Hustru Christine Magdalene Olivarius.

Betragtninger over det Engelske Agerbrugs Anvendelighed i Danmark. Odense, 1803. (L. E. 1804, Nr. 7).

Om Buonaparte, Bourbonnerne og om Nødvendigheden i de Franckses Gjenforening under deres retmæssige Fyrster, til Frankriges og hele Europas Lykke, af J. A. Chateaubriand. Oversat. Kbh. 1814. (Hofst's „Dannora“, S. 176).

Om Brød og Brød-Bagning, eller Anviisning for Landmanden til Brød-producternes Behandling, for deraf at bage det bedste Brød. Et af Directionen for det Classenske Literatur-Selskab kronet, og til Trykken befordret Priissskrift. Kbh. 1821, med 5 Steentrykstavler.

Tre^e Andragender over Lov- og Rets-Gjenstande fornemmelig i Landbovæsenet, til højere Eftertanke. Tilfrevne og tilegnede Danneriget's samtlige raadgivende Stander. Odense, 1838.

Tvisten, en concerterende politisk Duet. Kbh. 1811. (jvfr. „Den Frisindede“ 1811, Nr. 140).

Bidrag: i Landhuusholdn. Selsk. Skrifter (Anviisning til Træplantning og Skovs Anlæg paa en Bondegaard's Løb, saavel til Gavntømmer, som til Brændsel; belønnet 1805 med Landhuusholdn. Selskabets anden Guldbmedaille; i *Ny Saml.* I. 73—128; særsk. afr. Kbh. 1806. (r. i *Bluffens oecon. Annal.* X. 101—6; L. E. 1807, S. 672); Man til en stor Gaards Drikt uden Hoyerie; belønnet med Landhuusholdn. Selskabets anden Guldbmedaille; sftd. II. 53—96. (L. E. 1813, S. 228—31); — i „Den oeconomiske Correspondent“ (Et Middele til at fordrive Rotter, 1817 Nr. 49, og derafra i „Dagen“ s. A. Nr. 293. 294); — i „Conversationsbladet“ (Et Digt over Viceadmiral A. E. Herbst, 1825 Nr. 100, S. 797—98); — i „Søndagen“ et Følgeblad til „Dagen“. (Aldøde Capitain Pierre Paul Ferdinand Mouriers Levnetsomstændigheder, og kort Charakteristik af ham, 1837 Nr. 9. 10; Til Kjøbenhavns Borgere, 1840 Nr. 26); — i „Dagen“ 1840 (Lord Byron's Jarvel til England 1819, oversat, Nr. 137; Til Candidat H. Trojel, Nr. 149; *Intelligents*, Nr. 235); — i Kbhvns Adressecompt. Efterretninger (Midder Uforstand, Digt, 1840 Nr. 175; Den 28de Mai, 1844 Nr. 123).

Mourier (Ferdinand Louis), f. d. 12te Novbr. 1754 i Genf, hvor hans Fader Jean George Mourier (en Broderføn af den i *Nyerrups Lit. Lex.* S. 401 anførte Pastor Jean Ferdinand Mourier) da var Handelsmand og Borger (f. $\frac{1}{3}$ 1727 i Rolle i Schweiz, † $\frac{2}{3}$ 1806; jvfr. „*Fris og Hebe*“ 1810, III. 19—69; 129—35); Moderen Eve Louise Bourgeois († $\frac{2}{4}$ 1810). Blev indviet som Præst i Zürich

i April 1780; siden Apostel=Minister og Ratschef i sit Fædreland, indtil han i Aug. 1786 blev kaldet til Præst ved den fransk=reformerte Menighed i Kjøbenhavn; den 2den Juli 1794 første Præst ved samme Menighed; fik d. 16de October 1812 Rang med Sognepræsterne i Kjøbenhavn; d. 31te Juli 1815 Titel af Professor, og d. 28de October 1817 Rang med Kjøbenhavns Provster; resignerede 1821. † 22de Marts 1831 i Kjøbenhavn. — * 1. $\frac{2}{3}$ 1787 Juliana Marie Spengler (f. $\frac{1}{2}$ 1765, † $\frac{7}{8}$ 1799), Datter af Konstkammer=Forvalter Lorenz Spengler og Hustru Gertrud Sabine f. Trott. * 2. $\frac{2}{3}$ 1802 Mechtele Marie Harboe (f. $\frac{1}{2}$ 1776, † $\frac{1}{10}$ 1821). — (Jvfr. Iris og Hebe 1797, IV. 379—80; 1798, I. 110—122).

Discours religieux et quelques autres pièces relatives aux circonstances où ils ont prononcés et à l'histoire de l'église réformée de Copenhague. Lausanne 1790. (L. E. 1791, Nr. 19; Krit. og Antifr. 1791, Nr. 44; Iris 1791, II. 334—35). — *Considérations d'un intérêt majeur pour l'église réformée de Copenhague.* Copenh. 1791. (Iris 1791, IV. 102—5; L. E. 1793, Nr. 18; Krit. og Antifr. S. IX. Nr. 17). — *Idees sur le vrai sens de la formule du Bâtelme.* Copenh. 1796. (L. E. 1796, S. 541—44, jvfr. sfb. S. 687—88 af Mourier; Krit. og Antifr. S. XVIII. S. 752; Effards Journal 1796, S. 252—55; Iris og Hebe 1796, IV. 89—91, jvfr. sfb. S. 258—64). — *Préambule des réglemens proposés pour l'église réformée française.* Coph. 1808. — *Eloge funèbre de Fred. de Coninck.* Copenh. 1811.

Synopsis eorum, quæ continentur in opere gallice scripto dein forsân evulgando: Totus Christianismus ad tria, quæ dividi nequeant, principia revocatus, cum appendice de formula baptismi. Hafniæ 1814. (Udsigt over dette Værk, oversat af det franske Manuskript, ved J. Møller i theol. Bibl. IV. 63—77; jvfr. L. E. 1797, Nr. 46).

Bidrag: i „Iris og Hebe“ (Fanatiste Dødsdomme i det 17de Aarhundrede i Genf, 1798. III. 228—35; Hviledagens Indstiftelse, en Tale, 1799. III. 76—91; Til en hensovet Venindes Minde, Mariamne Duguai=Brétonville, 1801. IV. 95 (forhen paa Frans i Adressecompt. Efterretn. 1801, Nr. 249); Biographier af Grev Gyldensteen, Desmercières, Brétonville og Sfein, i Merg. 1807, I. 29—77, 142—52; III. 193—209, med Rettelser og Tillæg dertil, sfb. IV. 96. 194—209. 280—84; Om Catechumeners Confirmation, sfb. IV. 80—93; Sophie Renée Mazâr de la Gardes Minde, sfb. IV. 97—122; Vigtige Begreb om Theologie og Religion, sfb. S. 122—136; Rettelse og Tillæg, sfb. S. 190—92; Efterretninger om Huset Altenborg, 1808. I. 66—78; Historisk Lovtale over L. Spengler, sfb. S. 143—92 [ogfaa sær ff. a ftr. Kbh. 1808]; Sophie Alexiewna, Regentinde i Rusland, sfb. III. 177—212; Om tvende berømt blevne Navne, sfb. IV. 175—78; Historisk Efterretning om Stefan Salomon Keybaz, sfb. S. 179—86; Biographiske Efterretninger om Reverdil, 1809. II. 342—57; Henrik Plöb's Biographie, sfb. III. 158—78, med Tillæg, sfb. IV. 249; Den gode Dronning Charlotte Amalia, fød Prindsesse af Hessen=Cassel, sfb. IV. 344—61 (udbraget af Forerindringen til Jubelprædikenen i Forf.'s „Discours religieux,“ Lausanne 1790); Sønligt Minde, 1810. III. 19—69, 129—35. — Nogle af de i dette Tidsskrift af ham leverede Biographier ere særskilt aftrykte under Titel: Nogle berømte Mænds og Qvindes Levnetsbeskrivelser. 1ste Hefte, 4 Ark; 2det Hefte, 2 Ark.

Disse have ikke været anmeldte til Salg, men folgetes paa Hofboghandler S. J. Poulsens Auction); — i „Minerva“ (Liturgies baptilismales, med dansk Oversættelse, i 1799. I. 231—44, 360—69; Hans Confirmationsliturgie, sftd. III. 71—85; Om den ny franske Calendar, 1801. III. 300—312; Betragtninger over Sneen, en Tale, 1804. I. 237—251; Indbydelse til Forelæsninger over fransk Sprog og Litteratur, sftd. II. 212—215; Noale historiske Noticer om Jean Henri Guquetan, Greve af Gyldensteen, sftd. IV. 210—13; Om det Forchavente 1801, at skaffe Genf sin Selvstændighed, sftd. S. 268—272; Om J. S. Desmercières, 1805. I. 288—293; At Calvin fortjener et Minde, sftd. III. 162—175, jvfr. L. E. 1807, S. 825—26); — i Fallesens Theolog. Maanedsskrift for Fædrelandets Religionslærere (Regulativ for den franske Menighed i Kjøbenhavn, II. 587—97; Den catholske Kirkes Tilstand i de danske Stater, især i Kjøbenhavn, fra Reformationen indtil vore Dage, III. 1—24; Om Udøvelsen af den reformerte Kultas i Helsingør, sftd. S. 24—37, jvfr. S. 341—49 og 429—31); — i „Dansk Minerva“ (Nekrolog [indeh. Sørgetale over Justitsraad og Professor Carl Henrik Mourier], i Bd. II. 1816, Januar, S. 80—83; Dronning Charlotta Amalia, fød Princesse af Hessen, de franske Flygtingers Velgjørerinde; eller Efterretninger og Anecdoter om denne Fyrstinde og hendes Tidalsalder, samlede, sftd. Febr. S. 36—59, April S. 1—30, Juni S. 1—15; Bd. III. 1816, Juli S. 51—72, August S. 106—21. (ogsaa særskilt aftr. Kbh. 1816); J. Monods Biographie, Bd. V. 1817, Nøtr. S. 77—88); — i Kjøbenhavns Skilderi (Om Kirketugstens Udøvelse, 1819 Nr. 13. 14); — i Møllers Theolog. Bibliothek (Anmeldelse og Forslag om en fransk Sognkirke i Kjøbenhavn, XIX. 365—67). — Alle disse i ovennævnte Tidsskrifter indførte Afhandlinger ere forfattede efter Forfatterens haandskrevne franske Originaler (med Undtagelse af Bidraget i „Jris og Hebe“ 1809, IV. 344—61).

Afstedtale i den reformerte Kirke d. 17. Novbr. 1822, indført i „Sermous sur le ministère évangélique par l'ancien & le nouveau pasteur de l'église réformée française de Copenhague.“ Copenh. 1826.

Mourier (Frederik Ferdinand), en Søn af ovenanførte Godsejer Charles Adolph Dénys Mourier og Johanne Susanne f. Skibsted; er f. d. 30te September 1804 paa Hovedgaarden Hindemæ i Fyen; nod først Underviisning i Hjemmet, og kom 1819 i den lærde Skole i Nyborg, hvorfra han 1822 dimitteredes til Universitetet; underkastede sig i Foraaret 1827 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.) og i December s. A. medicinsk Examen ved Universitetet (Laud.); blev s. A. chirurgisk Candidat ved Almindeligt Hospital; foretog i Aarene 1829—31, ved offentlig Understøttelse, en videnskabelig Rejse i Tyskland og Frankrige; deeltog, efter sin Hjemkomst, i September 1831 i Concurrencen for Professoratet i Pharmakologi og medicina forensis ved Kjøbenhavns Universitet (jvfr. Selmers Afad. Tid. I. S. 141—44); disputerede d. 19de Maj 1832 for Licentiatgraden, og d. 22de Maj 1833 for Doctorgraden i Medicinen; blev den 14de Juni (1ste Maj) 1833 Læge ved Bemmestofte

Kloster og Høystrup Gods i Sjælland. — * 1. $\frac{2}{10}$ 1833 Charlotte Amalie Sneedorff (f. $\frac{1}{10}$ 1807, † $\frac{2}{7}$ 1838), Datter af Kammerherre, Contre-Amiral Hans Christian Sneedorff og Hustru Marie Elisabeth Tønder. * 2. 1844 Sophie Dverweg. — (Autobiographi i Solemnia academica Universitatis Hauniensis ved Doctorpromotionen d. 1ste Juni 1833, p. 25—27; jvfr. Callisens Medicin. Skriftsteller-Lex. XIII. S. 284; XXX. S. 459).

De inflammatione corneæ transparentis scrofulosa. Diss. inaug. P. I.—II. Havniæ 1832—33, c. II. tabb. (M. f. L. XIII. 56—78, ann. af J. G. Jacobsen; Zeitschr. f. d. ges. Medicin VI. 1837, S. I. Septbr. S. 122, af Carl Otto).

En betydelig Hoved-Bestadigelse heldigen behandlet paa Almindeligt Høspital ved Trepanation, foretaget af J. J. Mourier; meddeelt af R. S. Thal i Bibl. f. Læger XXI. 1834, S. 114—119.

Mourier (Frédéric Guillaume Henri), f. d. 16de Februar 1766 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Frédéric Moïse Mourier var Præst ved den fransk-reformerte Menighed (f. $\frac{1}{11}$ 1727 i Kbhvn., † $\frac{2}{1}$ 1786 sstb., anf. i Ryerups Lit. Lex. S. 401), Moderen Susanne Margrethe de Fontenay (f. 1727, † 1803), Datter af Amiral, første Deputeret i Amiralitetet, og Ridder (Storfor) af Dannebrog, Caspar Frédéric le Sage de Fontenay. — Blev 1779 ansat som Regiments-Cadet ved det daværende norske Livregiment Rytteri (siden Livregimentet Dragoner); d. 24de Septbr. 1783 udnævnt til Secondlieutenant à la suite ved det Bornholmske (siden det 1ste jydsk) Infanteri-Regiment; indtraadte 1789 som Secondlieutenant i det kongelige Artillericorps med Anciennetet af 26de April 1786, imod at tage den ved Corpsset autoriserede Officeer-Examen, hvilken han og underkastede sig i Aaret 1790; blev 1791 forfremmet til Premierlieutenant i Corpsset, og d. 30te Decbr. s. A. af Corpsset ansat som inspectionshavende Officeer ved Artillericadet-Institutet i Kjøbenhavn; erholdt 1798 Charakter som Capitain; blev 1799 af S. R. H. Arveprinds Frederik valgt til Lærer i de militaire Videnskaber for S. M. vor nuværende Konge, som han underviste i 6 Aar; udnævntes 1802 til Stabscapitain; 1803 til Forstander for det kongl. Artillericadet-Institut; blev 1804 Lærer i de militaire Videnskaber for S. R. H. Prinds Frederik Ferdinand; 1807 Major à la suite ved Corpsset; 1809 Ridder af Dannebrog; 1810 tillige Lærer i Garnisons- og Felttjenesten samt Taktiken ved det kongl. Artillericadet-Institut; 1813 benaadet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn; 1816 Oberstlieutenant. † 22de August 1820 paa Dorothealyst. — * $\frac{3}{3}$ 1794 Louise Rothe, en Datter af Etatsraad, Landsdommer Casper Peter Rothe til Urup og Mølbrupsfros, og Hustru Edle Cathrine Severine Soelberg. — (Hans Portrait st. i Kobb.).

Begyndelsesgrunde til den høiere Geometrie, eller Afhandling om Keglesnittene, af P. J. v. Krebs. Fordansket. Kbh. 1799, med 10 Kbb. — A. Alents militaire Undersøgelser, oversatte af det Franske. ibid. 1806. — E. C. Reiche Feltdfortificationen, fordansket, forkortet og for endeel forandret. ibid. 1813, med 18 Planer.

Georg Vega's Forelæsninger over Mathematiken. I.—II. Deel. Fordansket, forkortet og for endeel omarbejdet. Kbh. 1814, med Kb. — (Tildeels efter Autogr.).

Muhle (Carl Adolf), f. d. 5te April 1786 paa Herregaarden Skougaard i Fyen, hvor hans Fader Mogens Muhle var Forpagter; hans Moder Mette Margrete, fød Ewaldsen. — Blev i Foraaret 1803 privat dimitteret til Universitetet; i Novbr. 1806 Volontair i det 2det nordensjædske Comptoir under Rentekammeret; d. 1ste Marts 1809 Medhjælper i det islandske og finmarkske Handels-Realisations-Comptoir; bestyrede og udførte fra 1810 Expeditions- og Bogholder-Forretningerne ved den færøestske Handel i Kbhvn., og udnævntes samme Aar til Assistent; underkastede sig i Juni 1812 den latinske-juridiske Examen's theoretiske, og i Juli s. A. dens praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; dyrkede derefter sit Jndlingsstudium, Graveerkonsten (jvfr. Kbhvns Skilderi 1825, S. 1721); blev 1820 constitueret Bogholder, og den 7de April 1821 udnævnt til Secretair og Bogholder ved den færøestske Handel i Kjøbenhavn; d. 13de Maj 1839, efter Ansøgning, i Raade entlediget med Pension. Var derpaa i nogle Aar bosat i Kollékolle i Kirkeværlose Eogn, Kjøbenhavns Amt; opholder sig nu i Kjøbenhavn. — * 1810 Jacobine Luno († 22 1842), en Datter af asd. Tolder J. Luno i Randers. — (Bidrag til hans Biographi findes i de nedenangførte Skrifter „Om Emancipationen af Færøerne og Grønland“, og „Carl Mogensens færøestske Krønike“).

Om Emancipationen af Færøerne og Grønland. Kbhvn., April 1835. (Udtog i Fald's N. Staatsb. Magaz. Bb. V. 1837, S. 669—74; jvfr. sfb. S. 671—75).

Merc om Decorationen i Universitetets Forhal. Kbh. 1835.

Carl Mogensens færøestske Krønike, Memoranda eller Optegnelser, af ham selv sandsfærdig fort i Pennen — Efterlevende til Underretning, Advarsel og Betæring. Efter et noget gammelt Manuscript befordret til Trykken. Kbh. 1844. D. m. L.: Nye Feieringa Saga eller Carl Mogensens færøestske Krønike ved E. A. Muhle. 1844. (jvfr. Fædrel. V. 1844, Nr. 1508; Berl. Tid. 1844, Nr. 50).

Bidrag i forskjellige Blade, saasom: i Hømpels Avis (Om det nerske Morgenblad Nr. 160, i Intelligentsbladet 1834, August, Nr. 5); — i „Kjøbenhavns-posten“ (Skuemynterne angaaende, som her ere prægede til Grindring om Dannerkongens Helbredelse af hans svære Sygdom i Elessvig i 1833, i Merg. 1835, Nr. 12 og 14). — Forsvar for Svalen paa Knud Lync Nabbe's Gravminde.

Mule (Ulrik Christian), f. d. 5te April 1775 i Nørrebroby i Fyen, hvor hans Fader Johannes Mule var Sognepræst, samt Provst i Salling Herred (f. 27 1714, † 1787, anf. i Ryerups Lit. Lex. S. 401—2); Moderen Margrethe Kirstine Melbye, en Datter af Postmester Ulrik Christian Melbye i Odense. Elleve Aar gammel kom han i Odense Latinskole; afgik derfra til Universitetet i Efteraaret 1793; tog i Juli 1798 theologisk Attestats (Haud illaud.); ernærede sig derefter ved Informationer i Hovedstaden, indtil han i 1806 provisorisk ansattes som Lærer ved Fredericia lærde Skole, hvorved han d. 22de Decbr. 1808 udnævntes til Adjunct; forflyttedes d. 3die Aug. 1811 i samme Egenkab til den lærde Skole i Nyborg; var, efter Dr. U. A. Røhdes Død i Novbr. 1816, constitueret Rector i Noget over et halvt Aar; blev d. 3die Marts 1819 Sognepræst til Refsnæs i Sjælland; d. 2den Maj 1832 til Nørre-Lyndelse og Høiby i Fyen. — * Laurine Mejer.

Stilbring af Hovedbegivenhederne i Historien igjennem alle Tidsløb. En Læsebog i Historien for Ungdommen. I.—IV. Deel. Fredericia og Odense 1807—1823. 1.—3. D. 2det omarbejdede og forsøgte Dpl. Odense 1815—22. (r. L. E. 1808, Nr. 39, af G. L. Baden; 1810, Nr. 20, af J. Møller; L. E. 1818, Nr. 32, af J. Møller; 1823, Nr. 36).

De statu ecclesie ante Lutherum, nec non de fructibus nonnullis, ex Sacrorum mutatione per ipsum effecta redundantibus. Programma ad festum Reform. in schola Neoburgensi celebrandum. Othinæ 1817. 15 pagg. 8.

Kronologisk Lømmebog i den nyeste Historie fra 1789 til 1817, med en Oversigt af de mærkværdigste Begivenheder i den ældre, midlere og nyere Historie, af Karl Stein; oversat efter 3die forbedrede og forsøgte Udgave. (Dafaa med Titel: Historisk Lømmebog til Nytaar 1818, som Pendant til Fyens Stifts Adressé-Avis). Odense, 1818.

Kort Fremstilling af det byzantiniske eller græske Keiserdømmes Tilstand fra Justin I. indtil Constantinopels Erobring af Muhamed II. I.—II. Deel. Odense, 1826—28. (L. E. 1827, Nr. 25, jvfr. Forf.'s „Et Par Bemærkninger mod Recensionen“, sld. S. 492—94; M. f. L. IV. 541—52, r. af L. Engestoft).

Om Pesten i Kjøbenhavn 1711, fortalt i Brevform efter en Samling af Breve fra hin Tid. Odense, 1843. 32 S. 8. (jvfr. J. f. L. o. R. 1843, II. 244).

Bidrag: i Hempels „Bidrag til Tidshistorien“ (De catechetiske Skoler i Odense, 1842 Nr. 3, S. 9—11, jvfr. Hempels Avis 1842, Nr. 16); — i H. P. Mummés Beskrivelse over St. Knuds Kirke i Odense 1844. (f. Er. S. 307—309). — (Eilbecks efter Autogr.).

Mundt (Carl Emil), f. d. 4de April 1802 i Kjøbenhavn. Hans Fader Philip Mundt var Guldsmed, og gift med Mette Christiane Winther, en Guldsmeddatter fra Kbhvn. — Blev 1821 dimitteret

til Universitetet fra Metropolitanaskolen; studerede Theologi; gjorde fra Juni 1825 til Juni 1826 med sin Broder, nedenanførte Etatsraad og Borgemeister i Kbhvn J. H. Mundt (dengang Raadmand), en Rejse i England; underkastede sig i Januar 1829 den theologiske Embedsexamen med Charakteren Laudabilis; udnævntes d. 16de Maj samme Aar til Adjunct ved Sørø Academiets Skole; disputerede d. 23de August 1842 for Magistergraden; blev i August 1843 kongl. constitueret som Lector i Mathematik ved Sørø Academi. — * 1833, i August, Caroline Amalia Jørgensen, en Datter af Møller Jørgensen i Bromme Mølle, ved Sørø.

Lærebog i den elementaire Planeometrie; med Figurer i Teksten. Kbh. 1838. (M. f. L. XX. 469—83, anm. af Chr. Jürgensen).

Ledetraad ved Regneunderviisning med tilføjede Exempler, nærmest med Hensyn til de lærde Skoler. Kbh. 1839. (L. f. L. o. R. IV. 389—90, anm. af C. Jürgensen).

De accurations, qua possit quantitas per tabulas determinari, et quidem cum per tabulas in universum, tum singulatim per tabulas logarithmicas et trigonometricas. (pro gradu Magisterii). Hauniae 1842. 4to maj. — (Tilbeeds efter Autogr.).

Mundt (Just Henrich), Foranførtes Broder, f. i Kjøbenhavn 1781; blev privat dimitteret til Universitetet i Efteraaret 1798; udmærket ved Examen Artium, saavelsom ved anden Examen i det næstfølgende Aar; underkastede sig i October 1801 den latinist-juridiske Embedsexamens theoretiske, og i Efteraaret 1802 sammes praktiske Probe, begge med Charakteren Laudabilis; blev 1804 Auditeur ved det kongl. Artilleri-Corps; 1808 Regimentsquartiermester og Auditeur ved den danske Artilleribrigade; 1811 Overauditeur; 1816 Vice-Raadmand i Kjøbenhavn; 1819 Raadmand; gjorde fra Juni 1825 til Juni 1826 en Rejse i England; udnævntes 1826 til Ridder af Danebrog; fik 1829 Rang med Nr. 3 i Rangforordningens 4de Klasse; blev 1834 virkelig Etatsraad; 1836 be-naaded med Danebrogsmandens Hæderstegn; 1838 tredje og 1844 anden Borgemeister i Kjøbenhavn. — (Jvfr. „Døt's Materialier“ S. 1048).

Om de engelske Beie, efter Mac-Adam og Paterson. Kbh. 1828. 144 S. 8. Udf. anonymt; ifte i Boghandelen. (M. f. L. IV. 213—221).

Munk (Hans), f. d. 20de Juli 1770 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Justitsraad Søren Munk var Secretair, Revisor og Archivarius i General-Postamtet (f. 1733, † $\frac{1}{4}$ 1801); Moderen Johanne Munk (f. 1738, † 1810), en Datter af Brygger Rasmus Munk i Kbhvn. — Han nød først privat Underviisning; kom 1784 i Frue-Latinsskole i Kbhvn.; dimitteredes derfra til Universitetet 1787; underkastede sig i Juni 1791 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.), og d. 11te Maj 1792 medicinsk Examen ved Universitetet (Laud. unan. consensu); disputerede

b. 10de September 1793 for Doctorgraden i Medicinen; blev 1794 Medicus i Korsør; berejste, ifølge kongl. Befaling af 3te August 1796, Christiansands Stift for, efter en af Collegio medico givne Instrux, at undersøge og opdage Radesygens Virksomhed, Udbredelse, Sygehuseens Tilstand o. s. v.; blev 1799 Physicus i Stavanger med tilhørende District; 1803 i Bussersuds Amt; 1806 i Smaalehnens Amt; d. 29de Maj 1811 Medlem af det norske Sundhedscollegium; 1815 Ridder af Vasas-Ordenen; 1817 Physicus i Bratsberg Amt; gjorde 1839 en Rejse til England og Frankrige, og tilbragte 3 Maaneder i Paris. — * 1798 Karen Femmer (f. 1775, † 1834), en Datter af Præsident i Christiansand, Carl Femmer og Hustru Sophie Amalia Suhm. — (Autobiographi, vedføjet hans Doctordisputats; jofr. Callisens Med. Skriftsteller-Lex. XIII. 366—67; XXX. 493).

Restringendum simplicium numerum ventilandum proponit; diss. inaug. Havniæ, 1793. (Todes Sundhedsjournal 1793, Nr. 55—56; Medic. chir. Zeit. 1795, Bd. II. Nr. 41, Beil. S. 279—80). — Love for Medicinalvæsenet, eller Forordninger, Placater, Rescripter, Resolutioner og Collegialskrivelses, som vedkomme Medici, Chirurgi, Apothekere og Jorremændre i Danmark og Norge; samlede. Kbh. 1804.

Alphabetisk Register over de for Norges Medicinalvæsen gjældende Lovbestemmelser, med Udtog af de, som ikke findes i de trykte Lovsamlinger. Christiania 1834.

Bidrag: i Todes Medicin. Journal (Nachricht wie sich die Radesyge im Krankenhaus zu Stavanger 1799 gezeigt, und wie sie behandelt worden, Bd. V. S. 1. 1800, S. 62—83. [Udtog i Allg. medic. Annal. 1800, Aug. S. 768—70]; — i Kgl. Vetensk. Academ. Handlingar för 1815 (Om den Norske Radesygen, T. 36. S. 1. S. 1—30; ogsaa særskilt, Stockholm 1815, 30 S. 8. Blev uddeelt blandt Lægerne i Norge. (r. i Sv. Läk. Sällst. Handl. Bd. III. 1816, S. 549); — i Sv. Läk. Sällst. Handl. (Om Diet-Kuren i Epphisis, Bd. II. 1815, S. 2. S. 76—89, S. 3. S. 342; Brev, i Udtog, Bd. III. 1816, S. 116—21, med Anmærkninger af Traubensfelt); — i Magazin for Naturvidenskaberne (Eyd ved Nordlys, Bd. VI. 1825, 3. Marg. 2. Bd. S. 159—60); — i „Eyr“ (Om de meest herskende Sygdomme i og omkring Stien i Aaret 1824, Bd. I. 1826, S. 219—39; Forsøg til en Beregning af Muskelkraften, Bd. II. 1827, S. I. S. 31—45, med 1 Steentr.; Om Bratsberg Amts Sygehuus i de sidst forløbne 12 Aar, Bd. VI. 1831, S. 1. S. 1—16, med 5 Tabeller. (Udtog i Gerson und Julius Magaz. der ausl. Heilk. Bd. 23. (Bd. 3.) 1832, Mai und Juni, S. 557—64, af Julius); — i „Norsk Magazin for Lægevidenskaben“ (Diagnostisk Oversigt over Sygdommene, efter franske Forfattere, Bd. III. S. 115—158; særskilt aftrykt, Christiania 1841. 46 S. 8). — (Tilbeels efter Autogr.).

Munthe (Siler Christopher Kaasbøll), f. d. 7de Maj 1759 paa Gaarden Vestfold, hvilken hans Fader Alexander Borch Munthe (Broder til den i Myerups Lit. Lex. S. 403—4 anførte Justitsraad, Professor Caspar Friderich Munth) ejede og bebodte, som daværende Præst

til Bo og Høst i Romsdalen, Throndhjems Stift, men siden forflyttedes til Agers sld. († 4 1770); Moderen Sara Susanne Lund var en Datter af Jacob Nielsen Lund, Sognepræst til Agersøes Præstegjeld. — Han deponerede som Privatist fra Kjøbenhavn 1776; studerede Philologi; var først Page=Hovmester (tilligemed D. J. Samsøe o. Fl.); blev 1797 anden Lærer ved det blaagaardske Landalmuelærer=Seminarium; i Efteraaret 1798 Overlærer ved Kjøbenhavns Cathedralsskole, først i Historie og Geographi, siden i det latinske og hebraiske Sprog; gav tillige Underviisning i det Schouboeske Institut. Udnævntes d. 14de November 1809 til Rector ved den lærde Skole i Nyborg. † 10de Marts 1814. — * 1797 Ane Margrethe Kryger († 1⁶ 1826). — (Jvfr. Müllers's Histor. Efterretninger om Nyborg latinske Skole I. 27; „Dagen“ 1814, Nr. 69; Sørge= Tale ved Rector E. C. R. Muntbes Liig, holden paa Nyborg lærde Skoles Auditorium d. 16. Marts 1814 (af E. Nyholm). Ddense 1814).

Fædrelandets Geographie for de første Begyndere. Kbh. 1801. — Almindelig Geographie for de første Begyndere i de lærde Skoler, og for Børn i Borgerkolerne. ibid. 1803. (L. E. 1803, Nr. 26, 27, r. af W. S. J. Abrahamson). Aftrykt 1808 og 1812, men med Udeldelse af Fortalen. 4de Dpl. 1815. 5te Dpl. 1818. (L. E. 1820, S. 362—65, anm. af Fr. Thaarup). 6te omarb. og forøgede Dplag. 1823. 7de Dpl., omarbejdet af H. M. Belschow, under Titel: Geographie for Skoleungdommen, Kbh. 1830. 8de paa ny gennemsete Dpl. 1839. 9de Dpl. 1842. — De mærkeligste Personers Levnetsbeskrivelser og de vigtigste Tildragelser igjennem alle Tidsaldere, tilligemed et Udtog, En Lærebog i Historien for de første Begyndere. Kbh. 1804. 1809. (L. E. 1804, Nr. 44; jvfr. Histor. Calendar III. 1817, S. 108). 3.—4. Udg. med Tillæg af E. C. Werlauff. ibid. 1825. 1835. Omarbejdet af L. Stoud Platou, under Titel: Lærebog i Historien for Begyndere. Christiania 1825; 2det Dpl. ibid. 1832. — De proverbio: *quem Jupiter odit, Pædagogum facit*. Prolusio publici examinis in schola Hauniensi. Hauniæ 1805. 19 pagg. 4to. (L. E. 1806, Nr. 49; Engestrøfts Annal. 1806, I. 178—82). — De vigtigste indenlandske Tildragelser og de mærkeligste danske og norske Personers Levnetsbeskrivelser, fra de ældste Tider til vore Dage. En Læse- og Lærebog i Fædrelandets Historie for Begyndere og Ustuderede. Kbh. 1806. (L. E. 1807, Nr. 21 og 23, r. af L. Engestrøft). 2det Dpl. 1816. 3die Dpl., med et Tillæg, ved G. L. Baden. 1820. („Statsvennen“ 1821, Nr. 34). 4.—7. Dpl., gennemset og rettet af E. C. Werlauff. 1826. 1831. 1837. 1842. Oversat paa Tydsk af H. E. Wolf. Altona, 1810. 2te verb. u. verm. Udgabe. ibid. 1822. (Prov. Ber. 1811, I. 73—81; 1823, II. 82—83). — En Tale i Anledning af Kongens Fødselsdag, holden i Nyborgs lærde Skole den 28de Januar 1811. Ddense 1811. 24 S. 8. (Engestrøfts Univerf. og Skole=Annaler 1811, I. 115—23). — De sex første Bøger af Virgils *Æneide*, oversf. i ubunden Stilt, med Indhold og Indledning. Kbh. 1811. (L. E. 1813, Nr. 34. 35, r. af S. Meisling).

Vidtrag: i Minerva (Oversættelse af J. Badens Sørgetale over H. Stampe, 1790. IV. 157; Oversættelse af Ciceros første og 2den Tale mod Catilina, 1793. IV. 167, og 1795. III. 163. (L. E. 1795, S. 29); Oversættelse af Thucydids

Lucretis og Dvid om Pesten, 1794. III. 50; Mosis, Lycurgs og Solons Biographier, 1795. III. 59); — i Tilskueren (Jacob Badens Minde, 1805 Nr. 15).

Udtog af hans Indsættelsestale som Rector i Nyborg, i Engelstofts Univ. og Skole-Annaler 1810, I. 304—308. — Oversatte: Den bogstavelige Udtydning, eller: Saaltes bare de dem ad. Skuespil i 1 Act af Bromel. Kbh. 1787. — Den aabne Brevverling. Lykspil i 5 Acter af J. F. Jünger. ibid 1793.

Murtsfeldt (Rudolph Ludwig), f. d. 1ste Marts 1785 i Rensdorf, i Churfyrstendømmet Hessen, hvor hans Fader Georg Wilhelm Murtsfeldt var Skolelærer. Nød privat Underviisning; lærte siden 1798 Chirurgien hos Regimentschirurg Kundenberg i Bückeburg; blev 1801 Amanuensis hos Chirurg Budde i Bremen; 1803 Compagnichirurg i Preussisk Tjeneste; 1806 Compagnichirurg i den Danske Armee, ved det fyenste Infanteri-Regiment; tjente fra 1809 ved Hospitalet i Odense, paa Thunø og i Aalborg; siden 1812 som Bataillonschirurg ved det jydsk Jægercorpse, med hvilket han laae i Glückstadt under Belejringen og Bombardementet 1813; var derefter Compagnichirurg ved det danske Livregiment i Kjøbenhavn; tog i Efteraaret 1816 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); blev 1817 Bataillonschirurg ved det fyenste Infanteri-Regiment; d. 1ste Maj 1822 Districtschirurg i Varde; d. 16de Juni s. A. Krigsraad. — *Christiane Koch. — (Vofr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XIII. 386—87; XXX. 498).

Bidrag: i Bibliothek for Læger (En helbredet Fistula recto-vaginalis; af Medicin. Indberetn. til det Kgl. Sundhedscolleg. Udtog, i Bd. XVI. S. 29. [Udtog i Froriep Notiz. Bd. 34. 1832, Septbr. Nr. 17 (Nr. 743), S. 272; Summ. d. Med. N. Køl. Bd. 4. 1833, S. 50]; En helbredet Fistula vesico-vaginalis. Udtog, sftd. S. 29. [Udtog i Froriep Notiz. anf. St. Nr. 20 (Nr. 746), S. 320, og i Summ. anf. St. S. 50].

Muth-Nasmussen (Paul Diderich), f. 1806 i Kolding, hvor Faderen er Organist; Moderen Wibecke Pauline fød Muth. Dimitteredes fra Kolding Skole 1825 og tog anden Examen i det paafølgende Aar. Efter at have været Huuslærer studerede han et Par Aar Theologi, men valgte i Aaret 1831 Musiken som Levevej. Hans Musik til Dramaet Yelva (skreven for Sommerforestillingerne 1835) behagede meget og opførtes siden jevnlig, hvorimod Operetten Duellanterne, hvormed Saisonen aabnedes 1835, ingen Lykke gjorde, efter den almindelige Mening formedelst den altfor burløse Text. I 1837 engageredes han som Syngemester ved det nyopbyggede Theater i Christiania, hvorfra han tog Afsted i Foraaret 1839, og begyndte den følgende Sommer en musikalsk Rejse for at opføre Musik i Danmarks større Kjøbstæder; gav i Foraaret 1842 to Concerter i Christiansborgs Slotskirke (et af ham compon. „Miserere“ behagede især meget); senere i 1843 privatiserede han i Kjøbenhavn; gav derefter i samme Aar Kirkeconcerter i Jylland og Fyen, og b. skaffedes 1844 til Organist og Stadsmusikant i Horsens.

Almindelig Musiklære, en Samarbejdelse af Gottfr. Webers „Allgemeine Musiklehre.“ Kbh. 1836.

Populair Harmonielære, en Samarbejdelse af Gottfr. Webers „Theorie der Tonsetzkunst“ — med et Anhang om Instrumentationen og en udførlig Tabel over alle Instrumenters Stemning og Forhold til hinanden. Kbh. 1837. 4to.

Quartetten. En Episode. Christiania 1838.

Cecilia, et musikalsk Heftekrift (Text- og Musikblad). Christiania 1838. 4to. (Septbr.—Decbr.).

Musikens Tilstand i Danmark. betragtet især med Hensyn til dens Virkning paa det selskabelige Liv o. s. v. Randers, 1840.

Theoretisk-praktisk Musikalsk Grammatik. En Haandbog især for Seminarister og vordende Organister, samt Andre, der ville skaffe sig en Overblik over den musikalske Theorie. Kbh. 1841.

Bidrag: i Liinges „Nyeste Repertorium for Morskabslæsning“ (Stykker fra en Jyllandsreise, V. Nr. 19. 20); i „Fædrelandet“ (Profesor Marx og hans nye musikalske System, II. 1841, Nr. 687); i det Berlingske Søndagsblad (Om musikalske Conservatorier, en local Bearbejdelse af Dr. Krügers Artikel i Schumanns Zeitschr. für Musik, 1842 Nr. 6 og 7); i „Figaro“ (De Dødes Ervede, af Weissfog, 1842. II. 1—6). — Desuden flere mindre Artikler i Kjøbenhavnsposten 1835—36; Dagen 1836—37 og Kbhvns flyvende Post 1837 (jvfr. Art. A. P. Berggreen); den Constitutionelle, o. a. Blade.

Af musikalske Compositioner har han, foruden de før nævnte større, skrevet flere Smaating, som ere trykte hos C. C. Løse & Olsen i Kbhvn. (Romancer [jvfr. Kbh. flyv. Post 1830, Nr. 104. 108; Kbhvpost, 1830, Nr. 207. 225], Dandse, Marscher for Kongens Regiment o. s. v.). Blandt mindre Sangcompositioner kan nævnes Sørgechor over Fr. Kuhlau, opført 1832 ved Sørgefesten i det venstabelige Selskab; desuden flere Cantater, hvoraf en Pinfelhymne (Kbh. 1841), som er dediceret til Musikforeningen, opførtes paa hans Concerter; — Chor af Kong Sverres Ungdom, udsat for tre Stemmer med Pft.-Accomp. Christiania (1838); — To Sange for 4 Mandstemmer, tilegnede Studentersangforeningen. Kbh. 1841. — Redigerede: *Musik-Journal*. 1ste Hefte. Christiania, 1839.

Muus (Carl Høffding), Sønesøn af Zubellæreren, Provst, Magister Jacob Muus, Præst i Steenlose i Sjælland (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 405); er f. d. 20de Marts 1796 i Skjelby i Sjælland. Faderen, Proprietair Johannes Jacob Muus (f. 1750, † 1828), ejede Naadegaard ved Præstø; Moderen var Drude Margrethe f. Hansen (f. 1766, † 2° 1844). — Han besøgte den daværende Middelskole i Bordingborg fra 1808 til 1811; kom 1812 i Kjøbenhavns Cathedralsskole; dimitteredes derfra til Universitetet 1815, og tog i Januar 1828 theologisk Attestats (H. ill.); rejste siden til Udlandet, og gik 1839 i München over til den catholske Religion. Er ansat ved Bibliotheket i München. — * Møller.

Livet i Christo eller: Christus som Livet. Dimisprædiken. Kbh. 1829.

(M. f. L. I. 190—92, anm. af H. N. Clausen, jvfr. sld. S. 360—64; Danſk Religionsbl. V. 1829, Nr. 11).

Kirkens Historie gjennem de tre første Aarhundreder, af Eusebius, for-
danſket. Kbh. 1632. (Nord. Kirketid. 1834, Col. 330).

Clemens Romanus, Aposteldiscipel. Breve til Menigheden i Korinth. Over-
fattede og oplyste. Kbh. 1835. (Nord. Kirketid. 1835, Col. 596—605; Theol. Stud.
u. Krit. 1838, IV. 1093).

Aposteldisciplens Polykarp's Breve til Philippenſerne, ſamt Beretningen
om hans Martyrød. Overſat. Kbh. 1836. (Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1093).

Juſtinus Martyrs Apologier eller Forſvarſkrifter for Chriſtendommen,
overſatte. Kbh. 1836. (Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1093).

Brevet til Diognetus om Chriſtendommens Fortrin, ſkrebet kort efter
Apoſteftiden. Overſat. Kbh. 1836. (Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1093).

Prædiken den Paaskeſdag, af B. J. Bergqvist, overſat. Kbh.

Muus (Hans), f. d. 26de Juni 1758 i Hjerteminde, hvor hans
Fader Aage Muus, gift med Berthe Cathrine Berengen, først var
Kjøbmand, og ſiden foreſtod Reguſtkabsvæſenet ved Told- og Conſumtions-
Afgiøtterne, ſom da vare bortforpagtede. Efter at have tidlig miſtet ej
alene ſine Forældre, men ogſaa ſine nærmefte Slægtninge, antoges han af
Borgemeſter Morten Bendz i Hjerteminde, ſom lod ham forſætte den
Underviisning, Skolevæſenet paa den Tid og i en ſiden affides liggende By
formaaede. Anbragtes derefter ved Comptoirforretninger ſaavel hos nys-
nævnte Borgemeſter Bendz, ſom hos dennes Søn og Eftermand, Byfoged
Laur. Chriſtian Bendz. Da han tidlig havde ſaaet Sands for Læſning,
og 1778 ubentet erholdt en ſiden Arv, tog han ved Hjælp af denne til
Kjøbenhavn, og kom Aaret derpaa ſom Volontair i eet af Comptoirerne
under Generaltoldkammeret; men vedblev at lære Sprog, og bragte det, meeſt ved
egen Flid, ſaavidt i Latin, Hiſtorie og Geographi, at han kunde 1780 under
Profeſſor Abraham Kall underkaſte ſig privat Examination, og Aaret derpaa, efter
at have hørt daværende Juſtitsraad og Prof. Edoard Colbjørnsens Forelæſninger,
danſk-juridiſk Examen; blev i April 1782 privat inſkriberet ved Kjøbenhavns
Univerſitet; ſamne Aar kongelig Copiiſt; 1784 anden, og 1785 første
Fuldmægtig i det Kjøbenhavnske Comptoir under Generaltoldkammeret; d.
23de Maj 1787 Rentefriſt for bemeldte Comptoir; 1797 Toldinspecteur
i Kjøbenhavn; 1808 Kammerraad; 1813 Juſtitsraad; 1826 Ridder af
Danebroge; 1832 Etatsraad; d. 30te April 1839, efter Anſøgning, i
Raade og med Penſion entleddiget ſom første Toldinspecteur i Kjøbenhavn.
† 1ſte Maj 1841 i Kbhvn. — * 1. 1788 Regine Frederikke Dermann
(† 1791), Enke efter Kjøbmand Blichfeldt. * 2. Marie Fog († 1796).
* 3. Sophie Caroline Fog (f. 1775, † 1844), den Foranførtes
Eſter.

Om Øl og Ølbrygning, samt om Bryggerlauget i Kjøbenhavn, med Besevrelse af det Spørgsmaal: Er Omgangsligningen ved Ølbrygningen i Kjøbenhavn til Gavn eller til Skade enten for det Offentlige eller for Bryggerlauget? ved H. Muus og N. Nyerup. Kbh. 1802. (jvfr. Iris og Hebe 1802, III. 47—63). — (Efter Autogr.).

Muus (Ludvig Frederik Kiel), Sidstnævntes Broder søn; fød d. 15de Juli 1772 i Haudrup i Sjælland, hvor hans Fader Laurids Muus var Sognepræst (f. ½ 1744, † ¼ 1774, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 405). Deponerede som Privatist fra Roeskilde i Efteraaret 1790. Blev Lærer ved Landcadet-Academiet i Kjøbenhavn og Krigsassessor; siden Krigsraad; 1831 i Raade entlediget. — * Waldborg Magdalene Kampmann.

General v. Ewalds Veiledning i Krigen, angaaende især den lille Krig, med Exempler af tappre Helte, store og berømte Mænd. Oversat. I.—II. Del. Kbh. 1810—11.

Muus (Ove), f. 1798 i Kjøbenhavn; Søn af ovenanførte Etatsraad, Ridder og Toldinspecteur Hans Muus. Han lagde sig efter Håndelen; rejste i Novbr. 1818 til Ostindien, hvor han blev Ejer af en Indigo-Plantage. † 1ste November 1831.

Breve fra Bengalen, i Nyerups Magazin for Rejseagtagelser Bd. IV. S. 1—54, 133—169.

Muusmann (Lorenz) var Premierlieutenant i een af det 2det jydsk Infanteri-Regiments Forstærkningsbatailloner; blev siden Told- og Consumtions-Underbetjent i Aarhus.

Mester Jesper Spaamand. Aarhus, 1826.

En Fiirstillings Aars Hændelser. Aarhus, 1827.

Det landlige Vinterfæst. Et Lykspil. Aarhus, 1829.

Mylius (Gottlob Ernst Philip), f. 1796; blev 1812 Secondlieutenant; 1823 Premierlieutenant i det 2det jydsk Infanteri-Regiment, ved hvilket han tillige var Adjutant. Afskedigedes d. 26de Septbr. 1833, efter Ansøgning, i Raade af Krigstjenesten med Pension. † 13de Maj 1836 i Kjøbenhavn. — * Ane Christine Bötcher.

Beretning om det store danske Gefandtskab til Rusland under Rigsraad Jacob Ulfeld 1578, med Indledning og Anhang. Kbh. 1834.

Bidrag: i Nyt Magazin for militair Videnskabelighed (Noget af Frankrigs berømteste Krigeres Levnetsløb. Oversat, Bd. III. S. 31—58, 151—170; Bd. IV. S. 1—52).

Münster (Jakob Peter), f. d. 8de November 1775 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader, Kammerraad Christian Gudzon Peter Münster, var Inspecteur ved det kongelige Frederiks-Hospital (f. 1° 1741 paa Staegaard i Bendtsyssel); hans Moders Navn var Nicoline Frederike Christiane Ring († 1779). Lidet over eet Aar gammel mistede han sin Fader († 1° 1777); men fandt snart efter i daværende Hospitalsmedicus, siden Etatsraad og Professor, Dr. Frederik Ludvig Bang, som ægtede hans Moder, en sand Fader. — Underviist af forskjellige Lærere, dimitteredes han 1790 af sin Stedfader til Universitetet, undertastede sig Aaret derefter den philologiske og filosofiske Prøve, og i Juli 1794 den theologiske Embedsexamen. Ved alle Examina tilkjendtes ham bedste Charakter, og for de homiletiske-katechetiske Prøver Udmærkelse. — Efter at have taget Attestats, blev han af Geheimeraad Joachim Godske Greve af Moltke, til Grevskaabet Bregentved, antagen til Lærer for Dennes eneste Søn, nuværende Geheime-Stats- og Finantsminister Adam Wilhelm Greve af Moltke, som han i Efteraaret 1801 dimitterede til Universitetet. Vandt 1799 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den i det foregaaende Aar udsatte filosofiske Priisopgave: „Exponentur utriusque tum publicæ tum privatæ educationis incommoda atque utilitates“ (jvfr. Badens Univerf. Journ. VII. 19); blev d. 17de Juli 1801 kaldet til Sognepræst for Ejsellerup og Smerup Menigheder paa Remmetofte-Klosters Gods i Sjælland; i Slutningen af Aaret 1811 ansat som første residerende Capellan ved Frue-Menighed i Kjøbenhavn, og tiltraadte dette Embede i Begyndelsen af det følgende Aar, da det ogsaa blev ham overdraget, i Pastoral-Seminarieret at holde de anordnede Forelæsninger over Psychologien; deeltog i Maj 1814 i Dyrrettelsen af Bibelselskabet for Danmark, og valgtes d. 15de Aug. i det følgende Aar til Meddirecteur i samme; udnævntes d. 31te Juli 1815 til Ridder af Dannebrog; disputerede d. 8de August f. A., efter Facultetets Indbydelse, for den theologiske Doctorgrad; blev d. 13de Decbr. f. A. Medlem af Commissionen for, ifølge kongelig Befaling, at udarbejde en ny dansk Oversættelse af det Ny Testamente; d. 26de Februar 1817 Medlem af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler; d. 8de Januar 1819 Medlem af det Kongelige Danske Videnskaberne's Selskab; erholdt d. 25de Maj 1826 Dannebrogsmændenes Hæderstegn; udnævntes d. 1ste November f. A. til Hofprædikant; d. 9de Maj 1828 til kongelig Confessionarius, samt Hof- og Slotspræst; blev f. A. Vice-Præsident i det danske Bibelselskab; d. 1ste November f. A. Commandeur af Dannebrog; d. 9de September 1834 Biskop over Sjællands Stift, og i Raade entlediget som Medlem af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler; d. 30te September f. A. de kongelige Dr-

deners Biskop; d. 22de October f. A. Medlem af Missionscollegiet og Directeur for Waisenhuset; d. 28de October 1836 Storkors af Danebroge; 1839 Medlem af Commissionen til at gennemgaae Udfastet til et nyt Ritual og en ny Alterbog, og 1841 af Commissionen angaaende Dverbestyrelsen af Kirke- og Underviisningsvæsenet. Deeltog, ifølge kongelig Udnævnelse, som geistligt Medlem i Proviindsialstænderforsamlingerne for Stiftterne i Aarene 1835—36, 1838, 1840, 1842 og 1844. — * 1815 Maria Frederica Franzisca Mûnter, en Datter af Biskop Dr. Friederich Mûnter og Maria Elisabeth, fød Krohn. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solemnia i Anledning af Kronings- og Salvingsfesten 1815, p. 22—24, og i hans Bispevielse, 1834; Biographi i „Danst Pantheon“, XV. Levering, 1843; Brockhaus' Convers. Lex. der neuesten Zeit und Literatur 1833, Bd. III.; Conversations-Lex. der Gegenwart 1840, Bd. III.; jvfr. Evangelische Kirchen-Zeitung 1828 Col. 501 fg.; Møllers N. theol. Bibl. XV. 233 flgg.; XX. 292—95; Nord. Kirketid. 1839, Col. 6—10; Epistola, quam episcopo J. P. Mynster gratulandi causa offert M. P. Kruise, 1834. — Portrait, malet af C. Hansen, st. af C. C. W. Eckersberg, 1832, Svo, og i Staatslit af Jaquemot, 4to; malet af C. A. Jensen, lithogr. af Kaufmann, 1833, Folio; ogsaa lithogr. af A. H. Hunæus i „Portefeullen“ 1840 Bd. II., og lithogr. i E. Bærenghens lithogr. Etablissement 1842; lithogr. med Facsimile af hans Navn, af Em. Bærenghen 1843, st. 4to (i „Danst Pantheon“ XV. Lever.). — Bûste, af F. C. Krohn, 1830; og af Bispen, 1835).

Prædikener. Første Bind. Kbh. 1810. 2det Dpl. 1814. 3die Dpl. 1826. Andet Bind ibid. 1815. 2det Dpl. 1832. (L. E. 1810, Nr. 22, 23, r. af J. Møller; Ergbl. z. Allg. S. 3. 1816, Nr. 126, S. 1005—1008). Oversatte paa Svensk. I.—II. D. Stockholm, 1818—19. (r. i Svensk Litt. Tidning 1821, Nr. 40). Paa Tybst. Niga, 1831.

De ultimis annis muneris apostolici a Paulo gesti disquisitionis. Diss. inaug. Havniæ 1815. (Optrykt i Forfatterens „Kleine theologische Schriften“, S. 189—238, og r. L. T. 1815, Nr. 34).

Prædikener paa alle Søn- og Hellig-Dage i Aaret. I.—II. Bind. Kbh. 1823. 2det Dplag, med Forfatterens Portrait. ibid. 1832. 3die Dplag, ligeledes med Portrait. ibid. 1837. 4de Dplag. ibid. 1845. (L. T. 1826, Nr. 33; jvfr. Worms Breve i N. theol. Bibl. XIX. 272, 282—83). Oversatte paa Tybst under Titel: Christlicher Haus-Altar, oder religiöse Vorträge für Geist und Herz auf alle Sonn- und Fest-Tage im Jahre. Aus dem Dänischen übers. I.—II. Theil. Hamburg, 1834—35. (Hamburg. Correspond. 1835, Nr. 281; Theol. Stud. u. Krit. 1837, III. 727).

Kleine theologische Schriften. Kopenhagen 1825. (L. T. 1826, Nr. 33, 34; Messenger franç. du Nord 1825, p. 489—90; Revue encyclopéd. 1827, Mai, p. 423—424; Ergbl. z. Allg. S. 3. 1827, August, Nr. 89—90, S. 705—20; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 897).

Grundrids af den almindelige Psychologie. Kbh. 1830. (L. T. 1832, Nr. 39. 40; Friedreich Magaz. d. Seelenkd. S. 7. 1831, S. 174).

Rede om Feste des Gewissens, in der Versammlung der Philalethen. Schleswig 1830. (Udkom uden Navn; jvfr. J. Möllers Tidsskr. f. Kirke og Theol. III. 141; Hornhylts Betr. ov. Bibelen I. S. XI.).

Betragtninger over de kristelige Troeslærdomme. I.—II. Deel. Kbh. 1833. 2det Dpl. ibid. 1837. (ann. i M. f. L. XIII. 269—310, af G. F. Waage; Nord. Kirke-Tid. 1834, Nr. 2, af J. E. Lindberg; Christelig Kirke-Tid. 1834, S. 22—24, af E. A. S. Kalkar). Overs. paa Tydskt: Betrachtungen über die christlichen Glaubenslehren. Uebersetzt von Theodor Schorn. I.—II. Band. Hamburg, 1835. 2. Aufl. 1840. (Berlin. Jahrb. für wissenschaft. Krit. 1835, I. 725—728, ann. af Marheineke; Tholuck's Lit. Anz. 1836, Nr. 55—58; Theol. Stud. u. Krit. 1837, III. 730 og 1843, I. 505, ann. af Schwab). Paa Islandsk: Hugleidningar um höfundatríði kristinnar trúar samdar af J. P. Mynster. Utgefnar á islenzku af Thorgeiri Gudmundssyni. Kaupmannahöfn, 1839. (med Forfatterens Portrait). Ogsaa overs. paa Svensk af J. P. Hansson.

Om de danske Udgaver af Luthers lille Katechismus. Kbh. 1835. Anden foregøbe og forbedrede Udgave. ibid. 1837. (L. f. L. o. R. II. 112—15; Nord. Kirke-Tid. 1836, Col. 48. 155—60; 1838, Col. 85—91; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1098; jvfr. Art. E. A. S. Kalkar og J. E. Lindberg). Overs. paa Tydskt af G. Mohnike.

Kort Beretning om den danske Kirkes Reformation. For menige Christne ved Jubelfesten 1836. Kbh. 1836. (Allg. S. 3. 1838, Nr. 116). — Almindelig Kirkebøn og Collector paa Jubelfesten 1836. ibid. eod.

Udkast til en Alterbog og et Kirke-Ritual for Danmark. Kbh. 1839. Andet Aftryk. ibid. 1840. (Theol. Tidsskr. Bd. V. S. 1., S. 93—169; Nord. Kirke-Tid. 1839, Nr. 45. 46. 50. 52; 1840, Nr. 4. 11; „Dannebrog“ 1841, Nr. 28. 29. 30. 33; Nord. Tidsskr. f. kristel. Theol. II. 7—33. 248—69; Allg. S. 3. 1841, II. Nr. 134. 135; jvfr. Art. S. N. Clausen, N. F. S. Grundtvig, E. A. S. Kalkar, D. P. S. Larsen, N. Ottesen, P. M. M. Storm, og „Betænkning i Ritualsagen af syv Præster i Sønderherred paa Als (Vering, J. Hansen, Henningsen, Kroeg-Meyer, S. Poulsen, E. Schwensen og E. C. A. Schwensen). Kbh. 1842“).

Dplysninger angaaende Udkastet til en Alterbog og et Kirke-Ritual for Danmark. Kbh. 1840. (Fædrel. I. 1840, Nr. 129, ann. af S. N. Clausen; Nord. Kirke-Tid. 1840, Nr. 12. 13. 16. 19. 20. 21. 28. 29. 30; Nord. Tidsskr. f. kristel. Theol. II. 229—47; „Dagen“ 1840, Nr. 61; Berl. Tid. 1840, Nr. 55; Allg. S. 3. 1841, II. Nr. 135. 136; jvfr. Art. J. G. W. Sahn).

Taler ved Præste=Vielsø. Første Samling. Kbh. 1840. (L. f. L. o. R. V. 393—403; Fædrel. II. 1841, Nr. 521 og 522, ann. af J. Paludan Müller) Overs. paa Tydskt af E. A. S. Kalkar. Hamburg, 1843. (Theol. Lit. Bl. 1844).

Udkast til et Tillæg til den evangelisk= kristelige Psalmebog. (Foreløbig udgivet som Prove). Med Forerindring. Kbh. 1843. (Fædrel. IV. 1843, Nr. 1175, ann. af E. J. Brandt; Dansk Folkebl. IX. Nr. 2; „Almuevennen“ II. 1843, Nr. 16; jvfr. Schouws „Dansk Ugeskr.“ 2den Række, Bd. IV. Nr. 101). Derpaa udkom: Allernaadigst autoriseret Tillæg til den evangelisk= kristelige Psalmebog. Kbh. 1845.

De momentis chronologicis in vita Jesu Christi disquisitio. Programma (i Anledn. af Biskop Brammers Jubelselsk.). Hauniæ 1843. 4to. (Theol. Tidsskr. VII. 361—64).

Enkelt Tale og Prædikener, samtlige trykte i Kjøbenhavn, nemlig: Sørgetale over Kong Christian VII. 1814. (Oversat paa Tydsk af J. Mommsen i Falk's u. Carstens's Staatsb. Magaz. II. 353—68). — Gudsfrugts Bigtighed i de huuslige Samfund. Prædiken paa første Søndag efter Hellig-Tre-Konger's Dag. 1816. — Rede bey der Trauung des Grafen von Sombelles und des Fräuleins Adelaide Brun. 1816. — Fem Prædikener i Anledning af Reformationensfesten i Aaret 1817; tr. 1817. — Ved Caroline Kirsteins Jordeførd. 1824. — Den christelige Wiisdom. Prædiken paa 20de Søndag efter Trinitatis. 1825. (Messenger franç. du Nord p. 665—66). — Sørgetale over afdøde Kongelig Confessionarius M. F. Liebenberg, holden i Frederiksberg Kirke d. 8. Mai 1828. — Tale og Prædiken ved D.D. K.K. H.H. Prindsesse Wilhelmine Marias og Prinds Frederik Carl Christians Formæling. 1828. (Overs. paa Tydsk af Th. Schorn. e. a.). — Sørgetale over Hds. Høifyrstelige Durchl. Prindsesse Caroline Frederikke Marie Wilhelmine Juliane af Hessen ved Bisfættelsen i St. Petri Kirke. 1829. — Ved Jonathan Ballings Jordeførd (i Marskfrivret „Eosterlig Velgjørenhed“ 1829). — Tale og Prædiken ved D.D. K.K. H.H. Kronprindsesse Carolines og Prinds Frederik Ferdinands Formæling. 1829. — Sørgetale over Geheime-Statsminister Dve Malling, ved Bisfættelsen i Holmens Kirkes Capel den 24de November 1829. — Ved Etatsraad og Professor Knud Lyne Rahbek's Jordeførd i Frederiksberg Kirke den 2de April 1830. (Coptrykt i [A. E. Boye's] „Samling af Skrifter til Erindring om K. L. Rahbek og K. M. Rahbek“, S. 75—82; jvfr. L. T. 1832, S. 157. 174). — Over Conferentsraad E. P. Kirstein. 1831. — Sørgetale over Hans Høifyrstelige Durchlauchtighed Prinds Frederik Wilhelm Carl Ludvig af Hessen-Philippsthal-Barckfeld. Ved Bisfættelsen i St. Petri Kirkes Capel d. 11te December 1834. — Ved Geheimeconferentsraadinde Frederikke Brun's, fød Münter's, Jordeførd i Petri Kirke den 31te Marts 1835. — Afskeds-Prædiken holden i Christiansberg Slotskirke paa anden Søndag efter Paaste den 3die Mai 1835. („Dan-nora“ I. 125—26, anm. af J. Kragh Høst). — Tale ved Præstevieffen i Frue-Kirken den 13de Mai 1835. — Prædiken holden i Roeskilde Domkirke ved Abningens af Provindsialständernes Forsamling den 1ste October 1835. Overs. paa Tydsk af Th. Schorn. e. a. — Ved Joh. Carl Heger's Jordeførd i Frederiksberg Kirke d. 25de Jan. 1836. — Tale ved Indvielsen af Frederiksborg lærde Skoles nye Bygning den 26de Mai 1836. (Udtog i Selmers Abh. Tid. IV. 46—49). — Prædikener paa Jubelfesten til Erindring om Reformationens Indførelse i Danmark. 1836. Overs. paa Tydsk af E. D. Schmidt-Whifelbeck. e. a. — Tale i Selstabet for Efterslægten den 4de Marts 1838. — Sørgetaler over Hans Majestæt Kong Frederik den Sjette, Høilovlig Hinfommelse. Holdte i Sørgepalæet og i Roeskilde Domkirke den 15de og 16de Januar 1840. (L. f. L. v. R. III. 122—32, anm. af J. A. Hornemann; Færel. I. 1840, Nr. 40). Overs. paa Tydsk. Oldenburg 1840. — Ved Justitsraad Th. Münter's Grav. 1841. — Tvende Taler holdte paa Jonstrup's Seminarium ved den halvtredshindstyveaarige Fæst den 15de Marts 1841, af Biskop J. V. Mynster og Prof. J. Jensen. 1841. — Prædiken holden i Christiansborg Slotskirke den 23de Juni 1841, Dagen efter Deres Kongl. Høiheders Kronprindsens og Kronprindsessens Indtog. 1841. — Ved Fru Christiane Dehlenschläger's Grav. 1841. — Ved Bispinde Mar. Et. Münter's Jordeførd. 1842. — „Der skal blive een Hjord, een Hyrde.“ Ordinationstale, holden den 30te Marts 1842 ved Indvielsen af en til Grønland bestilket

Missionair. 1842. (Jædrel. III. 1842, Nr. 878). — Ved Geheime-Legationstraad, Professor Peter Niuf Brøndsted's Forbefærd, den 2den Juli 1842. — Prædiken holden i Roeskilde Domkirke ved Aabningen af Provindsialstændernes Forsamling den 7de Juli 1842. — Tale ved Indvielsen af Roeskilde Cathedralskoles nye Bygning, den 21de December 1842; tr. 1843. („Ny Portefeuille“ 1843, I. 121—23). — Tale ved Rector-Indsættelsen i Bordingborg lærde Skole. (udg. af F. D. Lange, som Skoleprogram 1843). — Endvidere 2 latinffe Taler: *De ordinatione ecclesiastica*. Oratio synodalis habita Roeskildia d. 8vo Julii 1840; tilføjet „Acta Synodi Johanneæ, habitæ die 8vo Julii 1840, p. I.—XXIV. (Æ. f. L. o. R. V. 57—65, ann. af N. Fogtmann; jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1840, Nr. 39. 40. 41). *De notione ecclesiæ*. Oratio synodalis habita Roeskildia d. 29no Junii 1842. (Hauniæ; XVI. pagg. 8vo).

3 „Minerva“, udg. af Rahbet, (Om den foreslagne Forandring i den offentlige Gudsdyrkelse, 1806. II. 74—112. (Kiel. L. 3. 1809, Nr. 35—36; jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XV. 196—97); Undersøgelse om Forfatteren af Brevet til de Hebræer, 1808, S. 209—64; særskilt aftr. og r. L. E. 1810, Nr. 23. (Oversat i Forf.'s „Kleine theol. Schriften“ S. 91—140; jvfr. Theol. Stud. u. Krit. 1829, II. 323, Not. a.).

3 Bidsnksfabelige Forhandlinger ved Sjællands Stifts Landemøde (Om fastsatte Texters Fortrin for fric, i Bd. I. S. 59—74; jvfr. L. E. 1812, S. 487—490. (Overs. paa Svensk i „Journal för Religionslärare“ Bd. II. Lund 1813, og paa Tydsk i Kleine theol. Schriften S. 339—58); Om Justinus Martyrs Brug af vore Evangelier, sftd. S. 126—67; jvfr. L. E. 1812, S. 493—95. [Overs. i Kleine theol. Schriften S. 1—48]; Bemærkninger om den Kunst at prædike, sftd. S. 420—69; ann. i L. E. 1819, S. 296—98. [Overs. paa Svensk af E. P. Hagberg, Lund, 1815. (Almänna Journ. 1817, Nr. 26), og paa Tydsk i Kleine theol. Schriften S. 281—338; jvfr. L. E. 1826, S. 521—23]; Pauli Brev til Philippenferne, oversat, i Bd. II. S. 1—35; ann. i L. E. 1819, S. 241—44. [Indledningen til denne Oversættelse, med Bemærkninger til nogle Steber i Brevet, i Kleine theol. Schriften S. 167—88]; Om Apostelen Petri første Ophold i Rom, sftd. S. 159—80; ann. i L. E. 1819, S. 347—48. [Overs. i Kleine theol. Schriften S. 141—66]; Indledning til Brevet til Galaterne, i Bd. III. S. 46—81; ann. i L. E. 1819, S. 236—39. [Overs., med Udelættelse af Forerindringer foran Indledningen, i Kleine theol. Schriften S. 49—90].

3 det Skandinaviske Literatur-Selskabs Skrifter (Overs. af Lesfings Nathan den Vise, i X. Aarg. 1814, S. 136—86. [Overs. i Kleine theol. Schrift. S. 371—408; jvfr. L. E. 1826, S. 524—27]; Isabella af Aragon, Fragment af et Sørgepsal, i Bd. XX. S. 301—66. [særskilt aftr. Kbh. 1824]; Logiske Bemærkninger om Identitet, i Bd. XXI. S. 319—52; særskilt aftrykt. Kbh. 1826).

3 Beretninger fra Bibelselskabet i Danmark (En Tale, holden i Selskabets Møde 1818, i 3die Beretn. S. 25—38. [Overs. i Kleine theol. Schriften S. 359—70]; En Tale, 1825, i 10de Beretn. S. 3—16; Tale, 1839, i 24de Beretn. S. 3—20; samt den aarlige Beretning vedkommende det danske Bibelselskabs Foretagender og Fremgang i A. 1818—28, i 3.—13. Beretn.).

3 det Kongl. Danske Bidsnkskabernes Selskabs philosophiske og historiske Afhandlinger (Udvikling af Begrebet Tro, i 1ste Deel, S. 199—236. [Overs. i Forf.'s Kleine theol. Schriften S. 230—80; jvfr. L. E. 1826,

§. 538—41]; Bidrag til Læren om Drifterne, i 3die Deel, S. 1—58, [Udtag i H. E. Ørsted's Oversigt over det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Forhandl. fra d. 31. Mai 1824 til 31. Mai 1827, S. LXVIII.—LXX.; jvfr. det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Hist. af Molbech, S. 456).

§ Nyt Aftenblad (Tale ved Hs. Exc. Geheime-Statsminister Niels Rosenkrantz's Bisættelse i St. Petri Kirkes Capel den 12te Januar 1824, i Marg. 1824, Nr. 6. [Overs. paa Tydsk af G. J. S. Adler, og trykt som Manuscript. Kopenh. 1824. 8 S.; jvfr. Schwarz's Jahrbücher der Theol. u. theologische Nachrichten, Novbr. S. 471]; Orthographiske Bemærkninger, 1825 Nr. 1.).

§ „Samling af Prædikener, holdne paa Jubelfesten forjæ Pintsebag 1826 af Kjøbenhavns Geistlighed.“ Kbh. 1826. (Den Lære, som Christi Sendebud bragte til de hedenske Folkeslag, Prædiken, S. 33—50).

§ Ørsted's „Juridisk Tidsskrift“ (Om Universitetets og de lærde Skolers Frequentis, i Bd. XIV. S. 1. S. 183—237; særskilt aftr. Kbh. 1827. (jvfr. N. Davids Statsoecon. Archiv Bd. II. S. 1. S. 1—69; Jurid. Tidsskr. Bd. XIV. S. 1. S. 238—57, af N. S. Ørsted; L. L. 1828, Nr. 50. 51.).

§ „Theologiske Studien und Kritiken, herausgegeben von Ullmann u. Umbreit,“ (Nachträgliche Bemerkungen über den Verf. des Briefes an die Hebräer, 1829. II. 323 ff.; Ueber den Begriff der christlichen Dogmatik, 1831. III. 447 ff. [Ullg. S. 3. 1833. IV. Ergzbl. S. 31]; af Forfatteren overs. paa Dansk: Om Begrebet af den kristelige Dogmatik. Kbh. 1831. [L. L. 1831, Nr. 6; M. f. L. VI. 38—57, af N. Fogtmann; Lindbergs Maanedsskr. f. Christend. og Hist. I. 582—612, af N. S. Grundtvig; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 981]; Dr. Friedrich Münter, Bischof von Seeland. Eine biographische Skizze, 1833. I. 13—53; særskilt aftr. 41 S. 8. [Overs. paa Dansk af J. Møller, og gjennemseet af Forfatteren, i Tidsskr. f. Kirke og Theol. II. 352—98).

§ „Nyt theologisk Bibliothek, udg. af J. Møller“, (Anmærkninger til Brevet til Galaterne, XIX. 327—80. [L. L. 1832, S. 695—700; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 981).

§ „Dansk Ugeskrift, redig. af J. F. Schouw“, (Om Injurier i trykte Skrifter, Bd. I. Nr. 5 og 6. [jvfr. Nr. 7 og 8]; Om Udtrædelse af den danske Statskirke. sftd. Nr. 17 og 18. [Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 997]; Familien Riquebourg, bedømt, sftd. Nr. 19 og 20; Nogle Bemærkninger om det lærde Skolevæsen i Danmark, Bd. II. Nr. 40 og 41. [jvfr. J. Suhr's Smaaaftr. I. S. 100—104; Kbhpost. 1832, Nr. 164]; Om den religiøse Overbeviisning, Bd. III. Nr. 76 og 77; Ved Biskop Peter Erasmus Müller's Jordefærd den 8de Septbr. 1834, Bd. V. Nr. 131 og 132; Om Tillægget til den evangelisk-kristelige Psalmebog, i 2den Række, Bd. IV. Nr. 101).

§ (A. E. Boye's) „Samling af Skrifter til Erindring om K. L. Rahbek og K. M. Rahbek, fød Heger“; Kbh. 1831. (Indledning, S. V.—XXX.; jvfr. L. L. 1832, S. 156).

§ „Kirkelige Leilighedstaler af danske Prædikanter, udg. af G. P. Brammer“, 1ste Samling (Confirmationshandling i Bregentved Capel, den 2den Juni 1829, S. 87—103. [M. f. L. XVI. 428]; Gravtale over et Barn, S. 273—74; Ved en Grav, den 3die December 1828, S. 275—77; Over Fru Margaretha Kirsiine Bastholm, fød Rothé, den 24de December 1829, S. 313—15; Over Højestereds-

adsesfor B. C. Danhel, den 4de Mai 1826, S. 349—50; Over Geheimeconferenceraad Jøddersen, den 9de Februar 1822, S. 370—73; Over Conferenceraad, Cabinetssecretair P. E. Jesen, den 27de October 1830, S. 374—78).

3 „Dispevielse i Frue-Kirke paa Reformationsfesten, den 2den Novbr. 1834“ (Prædiken, ved hans Indvielse som Bispe; ann. i Christel. Kirke-Tid. 1835, S. 24; jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 765—66).

3 „Theologisk Tidsskrift, udg. af Scharling og Engelstoft“, (Den 1ste diste Stat ved Christi Fødsel, Bd. I. S. 2. S. 115—54. [Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1106]; Om Distributions-Formulen ved Natverens Sacrament, Bd. III. S. 1. S. 157—66. [Nord. Kirke-Tid. 1839, Col. 29—31. 63—64; „Dagen“ 1839, Nr. 18]; Om de synoptiske Evangelier, Bd. VI. S. 1. S. 133—79; jvfr. Bd. VII. S. 158—60).

3 „Dagen“ (Erklæring i Anledning af en „Opfordring til Danmarks Geistlighed“, 1836 Nr. 33. [jvfr. Fædel. af David II. 599—616; Kbhvns flyv. Post, Interimsbl. Nr. 80]; Martin Luthers Efterkommere, 1836 Nr. 312).

3 Petersens „Tidsskrift for Litteratur og Kritik“ (Nationalisme. Supra-naturalisme, Bd. I. S. 249—68. [jvfr. sfb. S. 441—73, af J. L. Heiberg og S. L. Martensen]; Anmeldelse af Herbart og Sichte om de logiske Principer, Bd. VII. S. 325—52).

3 „Kjøbenhavn's flyvende Post“ (Phrenologisk Opgave, 1828, Nr. 32).

3 Heibergs „Intelligensblade“ (Tale ved Rector-Indvielse i Slagelse lærde Skole, den 31. Julii 1839, Bd. II. 1843, Nr. 21; Kirkelig Polemik, Bd. IV. 1843, Nr. 41—42. [jvfr. Fædel. V. 1844, Nr. 1468, 1472, 1473, 1479]).

3 „Beretning om Kronberg Slotskirkes Indvielse, udg. af P. E. Fischer“ 1844 (Indvielsestale, S. 12—20).

3 „P. D. Brøndsted's Reise i Grækenland i Aarene 1810—1813, udg. af N. B. Dorphy“, 1ste Deel 1841 (P. D. Brøndsted's Biographie; særskilt aftrykt. Kbh. 1844, med Brøndsted's Portrait).

Recensioner: i „Danst Litteratur-Tidende“ (bl. a. over: P. N. Frost's Oversættelse af alle Pauli mindre Breve samt af Jacobs Brev, 1816 Nr. 14; F. G. Howis „Om Afstændighed og Tilregnelser“, 1824 Nr. 23, 24, 25; Sammes „Determinismen, eller Hume mod Kant“, 1825 Nr. 1, 2, 3, 4; J. Møller's Oversættelse af det gamle Testaments poetiske Skrifter, 1828 Nr. 42; J. F. Schouw om den geographiske Underviisningsmaade, 1834 Nr. 2, 3, jvfr. Nr. 6, 7); — i „Maanedsskrift f. Litteratur“ (over [H. Herþ's] Gienganger-Breve, V. 197—222; C. H. Bisby „om herskende Ringeagt for de kirkelige Skikke og den udbortes Gudstjeneste overhovedet“, VI. 151—70; N. Fogtmann „de authentia pastoralium, quæ vocantur, Pauli Apostoli epistolarum &c.“, VII. 228—41). — Over „Efterladte Breve af Gabriels, samlede og udgivne af F. C. Sibbern“, 1826, levede han en Recension foran i Bogen, S. V.—XIV. (jvfr. C. Molbech's Anmeldelse i L. T. 1826, Nr. 23, 24).

Udførlige Digte, adspredte i: „Lilskueren“ (f. Ex. Lil Dphenschlæger, 1805 Nr. 80; Formaning til Amor, 1806 Nr. 58; De Christnes Forventelse, 1807 Nr. 57); — i „Charis“ 1805, 1806 og 1807.

Harde Andeel i Udgaven af Luthers lille Katechismus, Kbh. 1814; og, som Medlem af Commissionen for, ifølge kongelig Befaling, at udarbejde en ny dansk Oversættelse af det Ny Testament, betydelig Andeel i Commissionens 1819 udgivne Oversættelse af det Ny Testament. — Bønner ved Gudstjenesten i Anledning af

Stænderforsamlingens Aabning i Roestilde den 1ste October 1835. Kbh. 1835. (optr. i Nord. Kirke-Lid. 1835, Col. 634—35 og 637).

Fortale til H. J. Birch's bibelske Historie i et kort Udtog for Børn, især paa Landet, 19de Udgav, gennemseet og forøget af E. F. Kragerop. Kbh. 1835. — (Revideret).

Mynster (Ole Hieronymus), Nysansfertes Broder; f. d. 13de August 1772 i Kjøbenhavn. Blev i Efteraaret 1788 dimitteret til Universitetet fra Frue=Stole i Kbhvn; studerede derefter Medicinen og Naturvidenskaberne, i Særdeleshed Chemien; vandt 1794 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af det Aaret iforvejen udsatte Priissspørgsmaal i Medicinen: „Estne *Electricitas* signum distinctivum vitæ & mortis animalis?“ (jvfr. Badens Univers. Journ. II. 18); var 1795—98 medicinsk Candidat ved det kongl. Frederiks-Hospital; underkastede sig i Juli 1796 den medicinske Embedsexamen (Laud. unan. consensu); disputerede den 26de Juli 1797 for Doctorgraden i Medicinen, og tiltraadte i samme Aar en videnskabelig Rejse til Tydskland, Holland og Frankrige. Kort efter sin Hjemkomst blev han 1800 Reservemedicus ved det kongl. Frederiks = Hospital; d. 7de November s. A. Adjunct ved det medicinske Facultet (jvfr. Badens Univers. Journ. IX. 136); 1802 Overmedicus ved nysnævnte Hospital; 1805 overordentlig Profesfor i Medicinen ved Kjøbenhavns Universitet; fik d. 12te Februar 1808 det kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Sølvmedaille for sine electrometriske Undersøgelser, og blev d. 25de November s. A. Medlem af dette Selskab; s. A. Medlem af det kongl. Sundhedscollegium; d. 18de Juli 1817 ordentlig Profesfor i Medicinen og Afsesfor i Consistoriet; d. 28de Octbr. s. A. Ridder af Danebrog. † 13de Octbr. 1818. — * 1802 Anna Christine Hansen, fød Liebenberg (f. 1771, † 13 1833), Datter af Bundtmagermester Johan Ditlev Liebenberg og Husfru Sara f. Jensen, samt Enke efter Kjøbmand Hans Jacob Hansen. — (Nekrolog i L. T. 1818, S. 697—99; Bibl. f. Læger I. 1821, S. 448—50; jvfr. „D. H. Mynsters Mindekrands. Hans Efterladte heligt af R. E. Rahbet“, i „Danst Minerva“ VII. 1818, Novbr. S. 422—440, og tillige særskilt, Kbh. 1819; „Tilflugten“ 1818, Nr. 80—81; „Dagen“ 1818, Nr. 246, af Dehlenschläger; Adressecompt. Efterretn. 1818, Nr. 246, af J. E. Heiberg; H. Steffens „Hvad jeg oplevede“ II. S. 147—53; Dehlenschlägers Levnet I. S. 172. 191—93; J. Kragh Høst's „Erindringer“ S. 166; Dtto's „Ny Hvgæa“ I. S. 74. — Portrait, malet af Hornemann, stiftet i Kobber af J. F. Clemens).

Haandbog i Naturhistorien af J. F. Blumenbach. Overs. Kbh. 1793, m. 3 Kbb. (L. E. 1793, Nr. 16; „Dana“ I. 183—85; Iris 1793, II. 105—6; Jen. L. 3. 1794, Nr. 79). — *De carbone ejusdemque præcipuis connubiis, de Aetiologia Phthisicos Beddoesiana et de remediis alcalinis carbonicis.* Diss. inaug

Havn. 1797. (Hartenfeils Zeit. Ister B. Ergänzbl. 1798, Nr. 27; Allg. L. Z. 1799, Nr. 161). — Junkes Ledetraad ved Borns første Underviisning i Naturhistorien. Oversat med Tillæg. 3die Udgave. Kbh. 1802. — *De indole Pharmacopoearum*. Programma (til Universitetets aarlige Reformationssfest). Hafniæ 1810. 4to. (L. E. 1810, Nr. 43). — *Pharmacologie*. I. Deel. Kbh. 1810. (Bibl. f. Læg. IV. 217—18). [Af 2den Deel bleve 23 Ark trykte].

Bidrag: i *Physicalsk, oeconomisk og medico-chirurgisk Bibliothek*, hvoraf han fra 1794 indtil sin Udenlandsrejse var Medacteur, (bl. a.: Afhandling over Universitetets medicinske Priisopgave for Aaret 1793; *estne electricitas signum distinctivum vitæ et mortis animalis?*, i Bd. III. S. 131—49; Brev til P. C. Abildgaard, Bd. XIII. S. 313—33; Tale i Selskabet for de Druknedes Redning, i Nyt Bibl. Bd. I. S. 433—44; Et Par historiske Bidrag angaaende hvorledes Legemer, som nedhænge frit fra en Haand, svinge, Bd. IX. S. 321—28); — i det Skandinav. Literatur-Selskabs Skrifter (Om populær Medicin, 1800, Bd. II. S. 2. S. 146—55; Grundtrækkene af Electricitetslæren og Magnetismen, 1806, Bd. II. S. 1—62 [L. E. 1809, S. 91]; Fragment af en Lovtale over Daniel Ranzau, Bd. XVII. S. 1—30; særsk. aftr. Kbh. 1820); — i det Kongelige Danske Vidensk. Selsk. Skrifter (Mikroelectrometriske Undersøgelser, i Skrifterne for 1807—8, V. Bd. I. S. 71—99; særsk. aftr. Kbh. 1808. 4to); — i Bibliothek f. Læger (Om den kemiske Undersøgelse af Dele, hønhørende til Plante- og Dyr-Rigerne, af Gay-Lussac og Thenard, overs. i Bd. IV. 1813, S. 94—111); — i Nyt Bibliothek f. Læger (Om Mjlgjærs medicinske Anvendelse, Bd. I. 1814, S. 130—32); — i *Acta reg. Soc. med. Havn.* (Observationes de diabete mellito, Vol. V. (Acta nova vol. I.), p. 349—97; Nonnulla de foliis arbuti uvæ ursi, ibid. p. 398—400); — i *Kjøbenhavnnske lærde Efterretninger* (Recension over S. Callisen: *Physisk-medicinske Betragtninger over Kjøbenhavn I. D.*, 1808 Nr. 35. 36. 42).

Nogle Digte i „Den danske Tilskuer“ (deels uden Navn, deels under Mærket **H** og **J**); i „*Charis*“ (uden Navn).

Han oversatte de 5 første Art af: *Menneskets praktiske Historie*, et Udhæng til Junkes *Naturhistorie og Technologie*. Kbh. 1797.

Mülers (**Anders Faaborg**), f. d. 11te September 1788 i Kallundborg, hvor hans Fader Frederik Mülers var Kjøbmand († 1813); Moderen Karen Faaborg. Nød først privat Underviisning; kom derefter i Aaret 1800 i det Schouboeske Institut i Kjøbenhavn, hvorfra han i Efteraaret 1804 dimitteredes til Universitetet; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium; blev i Begyndelsen af 1808 Alumnus i det pædagogiske Seminarium, og Lærer i det Schouboeske Institut; d. 22de Maj 1810 Adjunct ved den lærde Skole i Nyborg; forflyttedes d. 3die August 1811 i lige Egenkab til Odense Cathedralskole; var tillige Bibliothekar ved Fyens Stiftsbibliothek; disputerede d. 23de October 1817 for Doctorgraden i Philosophien; udnævntes d. 1ste Maj 1819 til Overlærer ved Nyborg lærde Skole; d. 10de September 1833 til Rector for den lærde Skole i Horsens. † 4de Februar 1844. — * 1816 Margarethe Dorette

Heiberg, en Datter af Professor, Ridder Ludvig Heiberg, Rector ved Odense Cathedral-skole, og Hustru Francisca Mathilde, f. Hansen. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solemnia ved Reformationjubilæet 1817, p. 34—36; jøfr. Hundrup's Skole=Calendar, 1843, S. 5—6; Tale ved Rector, Dr. phil. A. F. Müllerg's Fordefærd, af P. Letens. Horsens, 1844).

Om Benstak, af M. Tull. Cicero, oversat med Anmærkninger. Kbh. 1807. — Noget om Altertavlen i Frue Kirke i Odense. Udgivet som Indbydelseskrift til den offentlige Examen i Odense Cathedral-skole. Odense 1813. 20 S.

De causis propagatæ celeriter in Dania Reformationis. Dissertatio inaug. Havniæ 1817.

De commodis quibusdam, quæ per Reformationem ad patriam nostram redundarunt. Prolusio ad festum Reformationis in schola Cathedrali Othiniensi h. a. solenniter celebrandum. Othiniæ 1817. 32 pagg.

Actstykker til Odense Cathedral-skoles Historie. Af Skolens Artib. Et Indbydelseskrift til den offentlige Examen i Odense Skole. Odense, 1819. XII. 40 S.

Historiske Efterretninger om Nyborg Latinske Skole i ældre og nyere Tider. I.—III. Hefte. Udg. som et Indbydelses-Skrift til den offentlige Examen i Nyborg Skole. Odense, 1821—23.

Om raadgivende Landstænder i Danmark. Kbh. 1832. 32 S. (M. f. L. IX. 301; Ny oecen. Corresp. 1832, Nr. 8).

Efterretning om den for Skolens gamle Rector Oluf Worm paa hans Grav opreiste Minde-Støtte. Med Regnskab for det dertil Indkomne. Indbydelseskrift til den offentl. Examen i Horsens Skole. Horsens 1837. 28 S.

Til kjerligt Minde om Danmarks usorglemmelige Konge, Frederik den Sjette, høilovlig Ihukommelse. Med tilføjede Skole-Efterretninger. Indbydelseskrift. Kbh. 1840. (T. f. L. o. R. V. 435; Hempels Avis 1840, Nr. 196; jøfr. Art. P. C. J. Rasmussen).

Efterretninger om Horsens lærde Skole for Skoleaaret 1840—41. Med indstrøede Bemærkninger. Indbydelseskrift. Kbh. (1841).

Efterretninger om Horsens lærde Skole for Skoleaaret 1841—42. Med indstrøede Bemærkninger. Indbydelseskrift. Horsens (1842). (T. f. L. o. R. I. 210—12, anm. af E. F. Ingerslev).

Samling af danske Ord, som kunne tilføies Professor Molbechs danske Ord-bog. I. H. Med Skoleefterretninger for Skoleaaret fra 1ste Octbr. 1842 til Septbr. 1843. Indbydelseskrift til Examen i Horsens lærde Skole. Horsens 1843.

Bidrag: i „Fris og Hebe“ (Krigsfange, 1807. IV. 261—65; Til Fædrelandsforsvarerne, 1808. I. 247—48); — i Engelstoft's Univers. og Skole=Annaler (To Cantater ved Høitideligheden i Nyborg Skole i Anledning af Kongens Fødselsdag, 1811. I. 111—114).

Müllerg (Elias), Literatus, Kjøbmand og Forligelsescommisair i Rallundborg, Broder til Foranførte; f. d. 2den Marts 1791, † 22de Maj

1843. — * $\frac{7}{10}$ 1814 Jnger Marie Lund, hvis Fader var Proprietair i Sjælland († som Ejer af Fogedbygaard ved Næstved).

Korstkampen i Hellas, de faldne Grækeres Pantheon. Kbh. 1826. — Den Korsfæstede. Et christeligt Fæltedigt. ibid. 1827. — Den Opstandne. Et Malerie for Christendommens Venner. ibid. 1828.

Adskillige mindre Digte især i „Kjøbenhavn's Skilderi“ 1825—1829, i Lindbergs „Nordisk Kirke-Tidende“ 1833—1840, og i „Dagen“. — (Efter Meddelelse af hans foranførte Broder).

Müllerz (J.), paa Narbygaard ved Kallundborg.

Om Brand paa Hvede (af en Stribelse, dat. 16de August 1830), i Halsø Tidsskr. f. Landoc. II. 69—71.

Müllerz (Johan Carl), Farbroder til ovennævnte A. F. og E. Müllerz; fød paa Taarupgaard ved Odense d. 3die Marts 1751. Tog 1780 pharmaceutisk Examen (Laud. unan. cons.). Blev derpaa Provisor ved Skiens Apothek i Norge, og siden Apotheker sammesteds. † 1814.

Bidrag til Oplysning om Nadesygens Natur og bedste Lægemaade. Kbh. 1799. (Tobes's Nyeste Sundhedstid. 1799, Nr. 8, S. 113—22; Phys. Bibl. XVI. 405; L. E. 1800, Nr. 49 og 51).

J Landhuusholdn. Selsk. Skrifter (Beretning om nogle Forsøg med og Nytten af adskillige norske vilde Bær [belønnet 1782 og 1784 med Selskabets anden og første Sølvmedaille], Bv. VII. S. 39—64; særskilt afr. Kbh. 1804).

Müller (Lauritz Michael), f. d. 25de August 1800 paa Daaugaard ved Beile, af Forældrene Johan Ludvig Müller, Ejer af Daaugaard, og Catarina Dorothea, f. Utzon. Blev 1814 Landcadet; d. 18de Jan. 1819 Secondlieutenant i det andet jyske Infanteri-Regiment; d. 30te April 1829 Premierlieutenant; fik d. 28de Juli 1839 Capitains Anciennetet; d. 1ste Juli 1842 Uffted i Naade med Bartpenge som Stabs-captain (jvfr. Kbhpost. 1842, Nr. 271). Gjorde 2de Rejser til Jøland i Aarene 1840 og 1842. — * $\frac{1}{5}$ 1840 Riartine Amalia Jøfiord, Datter af islandsk Kjøbmand R. Jøfiord.

Ledetraad ved Infanteristens Underviisning i Tjenesten og Forholdet i Feldten. Kbh. 1843. (Kbhpost. 1843, Nr. 85).

Medarbejder i „Borgervennen“ 1835—15. (Heri leverede han, foruden en Mængde oversatte Bidrag: Om Drifkraftighed, 1837 Nr. 37. 38; Danmarks Landvæbning og Søvæbning, 1843 Nr. 16—20).

Bidrag: i „Danst Folkelab“ (Om almindelig Værnepligt og Folkevæbning, VII. Aarg. Nr. 50—54 (undertegnet x); Bemærkninger om Danmarks Forsvarsvæsen, især med Hensyn til de geographiske Forhold, VIII. Aarg. Nr. 57—58. 59. 60—61); — i „Kjøbenhavnsposten“ 1844 (Om Værnepligt og Væbningsvæsen i Danmark (særsk. afr. Kbh. 1844); En Række af Artikler, betitlet „Om Værnepligtssagen i den viborgske Ständerforsamling“, og en Række over samme Anliggende i den roeskildske Forsamling; samtlig udg. i et særskilt Aftryk). — (Revid.).

Müller (Adam Gottlob), f. i Kjøbenhavn d. 6te August 1769. Hans Fader var Conferenceraad og Stempletpapirs-Forvalter, Frederich Adam Müller (f. 2° 1725, † 2° 1795, jvfr. Myeraps Lit. Lex. S. 408—9); hans Moder Martha Sophia Garboe († 1° 1780), en Datter af Consistorialraad og Jubellærer, Mag. Rasmus Garboe i Liffjøb i Sjælland. Nød privat Underviisning af forskjellige Lærere; blev dimitteret til Universitetet 1785, og var den Første blandt de Udmærkede ved Examen Artium. Strax derefter blev han Volontair i det danske Cancelli; tog 1786 den philosophiske Examen med Udmærkelse; underkastede sig den 26de September 1787 den latinist-juridiske Embeds-Examen (Laud.); blev d. 5de Febr. 1788 Cancellisecretair; rejste i Foraaret 1788 til Göttingen, hvor han studerede i 1 Aar, hørte Forelæsninger hos Schlözer, Pütter, Beckmann, Martens, Heyne og Brisberg, og tiltraadte i Foraaret 1789, i Selskab med nu afdøde Etatsraad J. Dviftgaard, en Rejse; besøgte paa denne Berlin, Dresden, Wien, München, tog igjennem Schweiz over Genis til Italien, opholdt sig i Turin, Mailand, Venedig, Florenz, Neapel, men længst i Rom; forlod i Foraaret 1790 Italien, tilbragte nogle Maaneder i Paris og London, tog igjennem Holland til Frankfurt, og kom henved Aarets Slutning tilbage til Fædrelandet. Var imidlertid d. 7de Maj 1790 bekliffet til furnumerair Assessor i Hof- og Stadsretten; blev d. 27de Maj 1796 Assessor i Kjøbenhavns Politiret; d. 27de Decbr. 1799 Assessor i Højesteret; d. 7de August 1810 virkelig Etatsraad; d. 7de Decbr. 1821 Conferenceraad; d. 16de Maj 1824 Ridder, og d. 1ste Novbr. 1828 Commandeur af Dannebrog. † 1ste Februar 1833. — * 1° 1800 Karen Elisabeth Steenbeck. — (Jvfr. „Dagen“ 1833, Nr. 31. 32).

Udsigt over den af afgangne Conferentsraad Frederich Adam Müller efterladte Kobberstik-Samling. Kbh. MDCCXCVI. 4to, med F. A. Müller's Portrait, st. af J. F. Clemens. (L. E. 1796, Nr. 31; Badens Univerf. Journ. IV. 175—76; jvfr. Berlauff's hist. Efterretn. om det store kongl. Bibl., 2. Udg. S. 275—76).

Catharina Maria Møllers Biographie, i Birchs Billedgallerie I. 302—12. — (Efter Autogr.).

Müller (Anne Bolette), en Datter af Joachim Christian de Vibe, Amtmand i Jølands Vester-Amt (f. 7 1749, † 1° 1802), og Ingeborg Christine, f. Hirsch († 1842); er f. d. 5te Febr. 1785 i Frederikstads i Norge, og Bestyrerinde af et Industri-Magazin i Kjøbenhavn. * 1. Ludvig Erichsen, Amtmand paa Jøland (f. 1766, † 1804). * 2. Carl Friedrich Müller, daværende Consul i Thronbøjem, og som herefter anføres.

Foræring til den qvindelige Ungdom, samt til Pigeskoler og Insituter, af Madame Campan. Fordansket efter Gutmanns tydske Oversættelse. Kbh. 1825.

Müller (Carl Friedrich), f. d. 16de Jan. 1774; var Consul i Thronhjelm; siden bosat i Kjøbenhavn, hvor han døde d. 23de Marts 1840.
* Anne Bolette Erichsen, f. de Bibe (som ovenfor anf.).

Om Silkeorme, en kort Afhandling om en for Danmark vigtig Industri i Silkeavl. Kbh. 1839.

Den lille Brevskriver (Dansk, Tydsk, Engelsk og Fransk). Kbh. 1839.

Müller (C. S.), Søn af Dr. philos. Johann Gottwerth Müller i Jæghoe (f. 1⁷ 1743, † 2³ 1828, jvfr. Lübker's u. Schröder's Lex. I. S. 379—81, og Nachtr. S. 834—35); var i nogle Aar Forvalter hos Greve Reventlow i Laaland, siden hos Greve Schulin; derefter Forpagter paa Edelgave, ved Koeskilde; blev dernæst Ejer af Godset Dverberg i Horns Herred, Frederiksberg Amt. (Jvfr. Kbhvns Stilderi 1828, Nr. 63).

Bidrag: i „Den oekonom. Correspondent“ (Om St. Hans Rug eller anden hvid Rugart, i gjødet Brat, eller anden Jord, som kan sættes i Eghed dermed, i III. Aarg. S. 348—52).

Müller (C. S.).

Brev til Consul de Coninck angaaende Tøirs Forfærdigelse af Suder, i Land-oecon. Tid. IV. 162—65.

Müller (Carl Ludvig), en Søn af nedennævnte Biskop, Dr. Peter Erasmus Müller, er f. i Kbhvn d. 9de Juni 1809; besøgte fra sit 7de til 10de Aar Efterslægtskabets Realskole; blev i sit 11te Aar sat i Metropolitanaskolen; dimitteredes 1826 derafra til Universitetet; blev den første blandt de Indskalte ved Examen Artium, og tog det følgende Aar ligeledes anden Examen med Udmærkelse; underkastede sig i Juli 1832 den theologiske Embedsexamen og erholdt Charakteren Laud. et quidem egregie; vandt 1834 Universitetets Guldmédaille for Besvarelsen af den for 1833 udfatte Opgave i den orientalske Philologi: „Ex libris Veteris Testamenti sedulo inter se collatis, et ratione simul habita lingvarum cognatarum, perficiatur historia critica lingvæ hebraicæ earumque mutationum, quas subiit per illud temporis spatium, quod amplectitur codex sacer“ (jvfr. Selmers Afad. Tid. II. 74); disputerede d. 15de September 1836 for den theologiske Licentiatgrad; tiltraadte derefter, ved Understøttelse af Fonden ad usus publicos samt akademiske Stipendier, en toaarig Udenlandsrejse; blev 1841 adjungeret og 1842 Inspecteur ved det kongelige Mynts- og Médaille-Cabinet. — * § 1839 Wilhelmine Levegau, Datter af afd. Kammerjunker Christian Carl v. Levegau. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationsjubelfesten 1836, p. 53—54).

De resurrectione Jesu Christi, vita eam excipiente et ascensu in coelum sententia, quæ in ecclesia christiana ad finem usque seculi sexti vigerunt. (pro gradu

Licentiat). Hauniæ 1836. (Theol. Tidsskr. Bd. I. S. 1. S. 192—94; Ergtbl. j. Jen. T. 3. 1838, Nr. 18; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1095—1096). — (Medvideret).

Müller (Caspar Peter Paludan), f. d. 25de Januar 1805 i Kjerteminde, hvor hans Fader, nedenanførte Biskop Jens Paludan Müller, dengang var Sognepræst. Han nød privat Underviisning indtil 1819; blev da indsat i Odense Cathedralsskole; dimitteredes derfra til Universitetet 1822; tog i det følgende Aar anden Examen og i Januar 1827 theologisk Embedsexamen, alle med bedste Charakter; blev d. 24de Januar 1829 ansat som Adjunct ved Odense Cathedralsskole, hvor han blev Lærer i Historie, Geographi og Dansk, en Tid ogsaa i Lybst; 1840 Doctor i Philosophien ved Kjøbenhavns Universitet (var ved kongelig Dispensation fritagen for at erhverve Magistergraden); erholdt d. 14de October 1842 kongelig Tillæbelse til at søge overordnede Lærerposter ved de lærde Skoler, uagtet han ikke havde underkafstet sig den saakaldte store philologiske Examen; blev d. 7de Juli 1843 Overlærer ved Odense Cathedralsskole; d. 15de December s. A. Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab. — * 1829 Henriette Erichsen Rosenstand-Goiske, Datter af afd. Conferenceraad Johan Philip Kneysl Rosenstand-Goiske og Hustru Louise Judith, f. Raas. — (Autobiographi i Forhandlingerne ved Kjøbenhavns Universitets Fests i Anledn. af Salvingen og Kroningen 1840, S. 49—52).

Om St. Hans Kloster i Odense. Et Jubbydelseskraft til den offentlige Examen i Odense Cathedralsskole. Odense, 1831. 40 S.

Om Harald Blaatands Lovgivning. En hermeneutisk Undersøgelse. Jubbydelseskraft til den offentlige Examen i Odense Cathedralsskole. Odense, 1832. 58 S.

Jens Andersen Beldenak, Biskop i Fyen. En Levnetsbeskrivelse. Jubbydelseskraft til Reformationsfesten i Odense Cathedralsskole d. 31. Octbr. 1836. Odense. Andet foregete Dplag. *ibid.* 1837.

Nogle Ord om et Museum for Thorvaldsens Værker. Odense, 1837. 15 S. (Dansk Folkebl. II. Aarg. S. 210—42, anm. af H. N. Clausen; „Dagen“ 1837, Nr. 53; Fyens Stifts-Avis 1837, Nr. 38).

Cola de Rienzo, Tribun og Senator i Rom. En historisk Skildring. Odense, 1838. Udg. med Understøttelse af Fyens Stifts literære Selskab. (Histor. Tidsskr. I. 555—66, anm. af C. Molbech; Berl. Tid. 1838, Nr. 166).

Undersøgelse om Machiavelli som Skribent, især med Hensyn til Bogen om Tyrksten. Et Forsøg i den høiere historiske Kritik. Odense, 1839. Ligeledes udg. med Understøttelse af det fyenske liter. Selskab. (anm. i T. f. L. v. R. I. 474—80, af P. Hjort; Histor. Tidsskr. I. 555—66, af C. Molbech).

Er Drettelsen af et Hædersminde for Niels Ebbe sen tiltraadelig? Nærmest i Anledning af Hr. Prof. Belfchows Artikel i „Dansk Folkeblad“ 5te Aargang No. 5 og 6. Odense, 1839. 16 S. (jvfr. Dansk Folkebl. V. Aarg. Nr. 11, S. 41; Fyens Stiftsavis 1839, Nr. 91. 101).

Observationes criticae de foedere inter Daniam, Sueciam et Norvegiam auspiciis Margaretae reginae icto. Diss. inaug. Hauniae 1840. [Nogle Exemplarer kom i Boghandelen hos Schubothé]. (Hist. Tidskr. II. 565—76; Jædrel. I. 1840, Nr. 221; „Dagen“ 1840, Nr. 136).

Bemærkninger i Anledning af Hr. C. Ploggs Artikel i „Jædrelandet“ Nr. 612—49 om Dne Høgh-Guldberg som Statsmand. Odense, 1841. 40 S. (ann. i Syens Stiftsavis 1841, Nr. 192; Jædrel. III. 1842, Nr. 749 og 756, af F. E. A. Schiern).

Nogle Ord om den historiske Underviisning i de lærde Skoler, nærmest foranledigede ved Hr. Rector Dr. Flemmers Ytringer besaangaende. Indbydelseskrift til den offentlige Examen i Odense Cathedralskole. Odense, 1841. 35 S. (jvfr. C. F. Jørgensen's Program for Examen i Viborg Cathedralskole 1842, S. 56).

Vidrag: i Nord. Tidskr. for Vidkyndighed (Om Opdagelsen af Kong Knud den Helliges Reliquier i Odense, i Bd. II. S. 193—223, m. Kob. II. & III.); — i Molbechs „Nordisk Tidskrift for Historie, Literatur og Kunst (Niccolò de' Machiavelli. Et biographisk Udkast, i Bd. IV. S. 485—583); — i Fr. Barfods „Brage og Idun“ (Skøn Bolborg og Uslag Tordsens Bise efter et gammelt Haandskrift, med Indledning, i Bd. II. S. 187—219); — i Danske Magazin, Trede Række (Tvende historiske Biser fra det sextende Aarhundrede, i Bd. I. S. 143—58; Bidrag til Adelsens Historie i Frederik den Trebies Tid, Bd. II. S. 118—28); — i „Maanedsskrift for Litteratur“ (Recension over P. W. Beckers Magisterdisputats „de rebus inter Joannem et Christianum II. &c.“, i Bd. XV. 241—65); — i Petersens „Tidskrift for Litteratur og Kritik“ (Recension over P. A. Munchs „Norges, Sveriges og Danmarks Historie til Skolebrug“, samt „Udtog af samme“, i Bd. III. S. 173—216 og S. 259—291; jvfr. „Dagen“ 1840, Nr. 88 og 101); — i Tidskriftet: „For Literatur og Kritik“ (Anmeldelse af C. F. Allens Haandbog og Lærebog i Jædrelandets Historie, i Bd. I. S. 95—109; Om to Forsøg paa at forfalske Kong Christian den Andens Historie, sftd. S. 231—56); — i F. P. Mummé's „St. Knuds Kirke i Odense“, 1844 (Om Biskop Gificos Indskrift paa St. Knuds Kirkes Muur, S. 60—83).

Han var Medudgiver af det hvenske literære Selskabs: Actstykker, for største Deel hidtil utrykte, til Oplysning især af Danmarks indre Forhold i ældre Tid, I. Samling—II. Samlings 1. Hefte. Odense 1841—44, 4to. (Hist. Tidskr. II. 591—592; Berl. Tid. 1842, Jan.); og redigerede første Bind af samme Selskabs Tidskrift: „For Literatur og Kritik“, Odense 1843. — I de hvenske Aviser ere endel Bidrag af ham, deels med, deels uden Navn. — (Efter Autogr.).

Müller (G.).

Bidrag i J. S. Larsens „Eusebia“ (Berten forgaaer ikke. Et Bidrag til fornuftig Religions Udbredelse, i Bd. I. S. 2. S. 161—70).

Müller (Grik Christian), f. 1772 i Aarhus, hvor hans Fader **Rasmus Grik** var Vice-Borgemeester og virkelig Raadmand. Efter at have taget dansk-juridisk Examen praktiserede han i nogen Tid som Procurator. Blev under Krigen ansat ved Landeværnet, hvorfra han afgik som Capitain. Var Ejer af Hovedgaarden Møllerup i Randers Amt. † 10de Februar 1827, paa en Rejse, i Viborg.

Intet Stridskrift mod Etatsraad Drsted, Pengevæsenet angaaende. Bihorg, 1817. (Jvfr. Nyt jurid. Archiv XVII. S. 200—222; A. S. Drsted: Om Grundejernes og Capitalisternes Stilling o. s. v. 1817).

Antitheser. Bihorg, 1818. (Nyt jurid. Arch. XXII. S. 224—240).

Grunde for den Mening, at Sølvværdiegjæld kan stricte erlægges med sit paaalydende Betsb i Sølv, saavel efter som til Forfaltstiden. Aarhus, 1818. (Nyt jurid. Archiv XXIII. S. 268—76).

Korte Bemærkninger og Spørgsmaal til Analyse af Ugrunden i de vigtigste Indbendinger mod Navneværdiegjældens Reduction. Aarhus, 1819. (Nyt jurid. Archiv XXVII. 234—60, r. af A. S. Drsted; jvfr. Døds Arch. VI. 261—82).

Müller (Ferdinand Schauenburg), f. d. 16de Maj 1810 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Bud ved Svassuranc-Compagniet; blev antagen som Plejeføn af Prof. Weyse, og privat dimitteret til Universitetet 1830; tog i Maj 1837 theologisk Attestats (Haud ill.); blev 1839 Cantor og Informator paa Balls. — * Hafs, en Datter af afd. Soldbetjent P. D. Hafs i Kjøbenhavn.

Digte, med Musik, i „Nornen“, Nytaarsgave, udg. af E. F. W. Laube, 1832. S. 159. 164. 169.

Müller (Franz Heinrich), f. d. 17de November 1732 [ifte 1733] i Kjøbenhavn, hvor hans Fader, af samme Navn, og gift med Allegaard Christiane Ehlers, var kongelig Materialforvalter. Han studerede først Apothekervidenskaben i Kjøbenhavn, siden (1754) Bergværksvidenskaberne og Naturhistorien i Upsala, i Norge og paa Harz. Blev 1756 Guardein og Myntmester ved Banken; erholdt 1763 kongeligt Privilegium som Materialist og Laborant i Kjøbenhavn, og 1768 Apothekers Privilegium (jvfr. Hest's Polit. og Hist. IV. 374—376); tog 1773 pharmaceutisk Examen med Udmærkelse; fik 1774 Waisenhuus = Apotheket i Jorpagtning; og da han 1775 modtog Landhuusholdnings = Selskabets store Guldmedaille som Dymuntring til at fortsætte den af ham foreslagne Plan til Anlægget af en Porcelainsfabrik, forestod han denne Fabrik under Navn af Fabrikmester saalænge Participantsskabet vedvarede, indtil den kom under Drift for kongelig Regning, da han 1781 blev udnævnt til Inspecteur over samme, med Justitsraads Rang; havde imidlertid 1776 gjort en Rejse for at besee Porcelainsfabrikerne i Udlandet; valgtes d. 8de December 1780 til Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab, og fik Medailen »pro meritis«. Da Directionen for Fabrikken 1794 overdroges til Generalpostamtet, og en Administration derhos beskiftedes, blev han udnævnt til konstforstandig Administrator; 1801 til Medlem af bemeldte Direction; 1809 til Ridder af Danebroge. Ejede i nogle Aar Apotheket paa Christianshavn; privatiserede siden i Hillerød. † 4de Martz 1820. — * Anne Cathrine Holm. († $\frac{2}{4}$ 1822), en Søster til Geheim-

raad Theodorus de Holmstiold. — (Jvfr. Aftenposten 1780, Nr. 19. 25. 32. — Hans Portrait i Steentryk).

Indbydelse til et Participantskab i en dansk Porcellains Fabriqve. Kbh. 1774. 22 S., og et Tillæg, 8 S. (hvori en Beregning over hvad Anlæggets Besøining ansluges til). (Krit. Journ. 1774, Nr. 48).

Bidrag: i det Kgl. Danske Vidensk. Selskabs Skrifter, Ny Saml. (Om Sølvets Provelse til Nytte for Mynt-Væsenet og Sølv-Handelen, II. 153—73; Om Naaden og Midlerne at prøve og vurdere alle i Handelen forekommende Brændevine, III. 202—19 [L. E. 1789, Nr. 21]; Om Guldprøvens nøiagtigste Omgangsmaade, IV. 1—28; Nøiere Oplysning og Forbedring vedkommende Brændeviinsprøveren, V. 71—81 [ogsaa indført i Handelsstidenden for 1789, Nr. 56—57; paa Tydsk i Scheels u. Degens physical. u. s. w. Abhandlungen Ister Bd. 1ste Abtheil.]; Om Prøvemaa den af jernholdige Fosfilarter ved Smeltning eller Digelprøve, sftd. S. 235—52. [paa Tydsk i bemeldte Scheels u. Degens Abhandlungen Ister Bd. 2te Abtheilung]; Forsøg paa Bronze eller gult Metal med Hensyn til sammes Anvendelse til Kanoners og Morseres Stobning, i Selskabets Skrifter for 1801—2 (3: Nyeste Saml. II.), S. 1. S. 161—216. [Paa Tydsk i de af C. G. Rafn udgivne Abhandlungen der physik. Klasse der Gesellsch. 2ter B. 1tes Hest; Forsøg med enkelte og sammenfattede Jord- og Steenarter med Hensyn til deres Begæmhed til Glasagtighed og dennes Anvendelighed ved Kobber- og Zernerzers Smeltning, sftd. S. 2. S. 155—96. [Paa Tydsk overs. af J. A. Markussen, indf. sftd. 2tes Hest; særskilt afr. Kopenh. 1803, mit 9 Tabb.]; Forsøg med Kjøbenhavns saakaldte Springvand, med Hensyn til sammes Rensning, i Skrifterne for 1803—4. (3: Nyeste Saml. III.), S. 25—40. (L. T. 1826, Nr. 45. — Et Udtog af Afhandlingen har S. E. Drsted leveret i Gehlens Journal für Chemie, Physik u. Mineral. VI. 175—81); — i Phys. oec. u. med. chir. Bibliothek (Efterretning om Porcellainsfabrikken, 1794, III. 340—43).

Recension i Krit. Journal 1770, Nr. 51 over Cronstedts Versuch einer Mineralogie, vermehret durch Brünlich, jvfr. sftd. 1771, Nr. 31 og 32).

Müller (Frederik Gotthold), see Møller.

Müller (Frederik Valudan), Broder til ovenanførte Overlærer, Dr. Casp. Pet. Valudan Müller, er f. d. 7de Februar 1809 i Kjørteminde; kom, elleve Aar gammel, i Ddse Cathedralskole, og dimitteredes derfra til Universitetet 1828; underkastede sig i Efteraaret 1835 den juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Haud illaud.; tiltraadte 1838 en Udenlandsrejse gjennem Tydskland, Nederlandene, Frankrige, Schweiz og Italien, og kom tilbage i Efteraaret 1840; privatiserede derefter i Kjøbenhavn. — * 1838 Charite Philippa Louise Borch, en Datter af afdøde Professor ved Sorø Academi, Caspar Abraham Borch og Hustru Anne Margarethe Rosenstand-Goiske. — (Biographi i „Dansk Pantheon“, et Portraitgalleri for Samtiden, XXIII. Levering, Kbh. 1844; Skizze af hans Levenet, ved H. v. Gähler, i Skandinavische Bibliothek Jahrg. I. S. 1. 1836, S. 9—10; jvfr. Ost's „Materialier“ Nr. 48 Heibergs Intelligensbl.

III. 58. — Portrait, tegnet af E. Lehmann, lithogr. i det kongelige Steentrykkeri, 1837; lithogr. af Em. Bærensen, st. 4to, i E. Bærentzen's & Comp. lithographiske Institut, i „Danst Panttheon“ XXIII. Levoring, 1844).

Fire Romanzer, hædrede med de skjønne Videnskabers Selskabs Bifald. Udgivet, trykt og forlagt ved P. N. Jørgensen. Kbh. 1832. 24 S. 8. (M. f. L. VIII. 157—62, anm. af Henr. Herø; L. L. 1832, Nr. 48).

Sjærlighed ved Hoffet, Skuespil i fem Acter. Udgivet, trykt og forlagt ved P. N. Jørgensen. Kbh. 1832. (M. f. L. IX. 198—200, anm. af E. Wilster; L. L. 1832, Nr. 48. — Odført paa det kgl. Theater, 1ste Gang, ved en Sommerforestilling den 6te Juni 1834, jvfr. Kbhposten 1834, Nr. 113, S. 450).

Dandserinden. Et Digt i tre Sange. Kbh. 1833. Anden Udgave. ibid. 1834. Tredie Udgave (i Forening med „Amor og Psyche“). ibid. 1837. (M. f. L. X. 895—910, r. af E. Molbech; Kbhvns flyv. Post, Interimsbl. Nr. 2, af D. G. Monrad). Oversat paa Tydsk, af en Uævnt. Kiel 1835.

Amor og Psyche. Lyrisk Drama. Kbh. 1834. Anden Udgave. ibid. end. Tredie Udgave (i Forening med „Dandserinden“). ibid. 1837. (M. f. L. XIV. 189—228, af E. Molbech; L. L. 1836, Nr. 1, af J. E. Sibbern; jvfr. Kbhpost. 1835, Nr. 169. 172. 196. 202). Oversat paa Tydsk af N. Michélsen. Kopenh. 1835. (jvfr. Skandinav. Bibl. Jahrg. I. S. 1. S. 10; Kbhpost. 1835, S. 608. 652. 656; „Dagen“ 1835, Nr. 162; Allern. Skilderi af Kbhvn. 1835, Nr. 52); og af N. v. Gähler i Skandinav. Bibliothek, Jahrg. I. S. 1. 1836, S. 11—168. (Bl. f. liter. Unterhalt. 1838, Nr. 82, Weilage; jvfr. Nord. Ugeskr. 1838, S. 434). Scener heraf frit oversatte paa Tydsk af Friederich Bresemann i „Portefeuillen“ 1840, II. 145—150.

Zuleimas Flugt. En poetisk Fortælling. Kbh. 1835.

Poesier. I.—II. Deel. (I. D.: Eventyr i Skoven; Alf og Rose. II. D.: Første og Page; Poetiske Fortællinger; Blandede Digte). Kbh. 1836—38. (M. f. L. XVIII. 103—27; Svanke Litteratur-Foreningens Tidning 1837, Nr. 22; „Dagen“ 1836, Nr. 304; 1837, Nr. 155; Kbhvns Morgenbl. 1838, Nr. 3).

Trochæer og Jamber. En poetisk Polemik. Kbh. 1837.

Venus. Et dramatisk Digt. Kbh. 1841. (Jædrel. II. 1841, Nr. 514. 515; „Dagen“ 1841, Nr. 92, r. af J. A. Ostermann, jvfr. „Figaro“ 1841, I. 51—70; Nye Intelligensbl. 1842, Juni, Nr. 12).

Adam Homo. Et Digt. Første Deel. Kbh. 1841. (Heiberg's Intelligensbl. I. Nr. 2, S. 29—45, jvfr. Nye Intelligensbl. 1842, April, Nr. 1; „Figaro“ 1841, II. 280—88; Berl. Tid. 1841, Nr. 296; „Dagen“ 1842, Nr. 15, af Jacob Rnhmor).

Lithon. Et dramatisk Digt. Kbh. 1844. (Jædrel. V. 1844, Nr. 1572. 1573; Berl. Tid. 1844, Nr. 114; „Ny Portefeuille“ 1844, II. 140—41; 161—64).

Dryadens Bryllup. Et dramatisk Digt. Kbh. 1844. (Berl. Tid. 1844, Nr. 132; „Ny Portefeuille“ 1844, II. 164—66).

Digte, adspredte i: „Kjøbenhavnsposten“ (1831, Nr. 57); i „Kbhvns flyvende Post“ (Interimsbl. Nr. 11. 111. 120); Nytaarsgaverne fra danske Digtere 1835, 36 og 38; (Barfod's) poet. Læsebog for Børn og barnlige Sjæle; „Klubbfisebog“ 1838; „Kjøbenhavn's Morgenblad“ 1838; P. N. Jørgensen's

„Poesie og Prosa“ 1844; Seibergs „Urania“, Aarbog for 1845 (Abels Død; jvfr. Berl. Tid. 1844, Nr. 349).

Müller (Gustav Adolph), en Søn af Divisionschirurg, Justitsraad Hans Christian Müller (f. $\frac{5}{12}$ 1759, † $\frac{1}{2}$ 1826) og Jacobine Catharina f. Steinfarf; er f. den 22de Novbr. 1809 i Kjøbenhavn. Deponerede 1826 fra Metropolitanstolen; tog i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen; blev 1837 Lærer i Geographi ved det kongl. Landcadetcorps; i August f. A. tillige Lærer i Historie og Geographi ved Borgerbydstolen paa Christianshavn. — * Emilie Marie Lorentzen († 1840), en Datter af afdøde Møller og deputeret Borger Boe Lorengen paa Christianshavn.

Lærebog i den physiske Geographie. Kbh. 1837.

Begyndelsesgrunde i Geographien. Kbh. 1839. — (Revid.).

Müller (Gottfried M.), Hattemagermester i Kjøbenhavn. † 25de Maj 1829, 48 Aar. — * 1804 Johanne Emerenke Christine Kræhmer († $\frac{2}{4}$ 1824). — (Brudstykker af hans Levnet ic. i „Den galende Hane“; jvfr. Kbhvns Skilderi 1829, S. 700—1; Kbhpost. 1829, S. 350—52, 362—63).

Udgav: Den galende Hane. Nr. 1—5. Kbh. 1827.

Abtillige Bidrag i „Politivennen“ 1827.

Müller (S. S.).

Den Sælsomme eller Kjærlighed og Bod, af E. Spindler. Overfat. Kbh. 1836. — Kjærlighed i Liv og Død eller den stræffelige Forening, af Johanna Schopenhauer. Overfat. ibid. 1837.

Müller (J.), Søn af Høker Müller i Kjøbenhavn.

Den nye Jagttager, et Ugeblad af blandet Indhold. Kbh. (Begyndt i Marts 1821, trykt hos Kjøpping).

Müller (J. A.).

Almindelige Regler og Forrifter for Brotpatienter af begge Kjønn, af Wil. Turnbull. Overf. Kbh. 1804. — Kundskabsmagazin for den danske Ungdom, indeholdende Bideværdigheder af Natur og Kunst. 1ste Hefte. Kbh. 1816.

Müller (Jens Paludan), f. d. 7de November 1771 i Sors, hvor hans Fader Caspar Peter Müller var Forvalter ved Academiets Gods; hans Moder Anna Paludan, en Datter af Jubellæreren Jens Paludan, Præst i Thorslunde ved Roeskilde. Da han var 4 Aar gammel, mistede han sin Fader, og kom derefter i Huset hos sin Moders Svoger, Professor Laur. Laurberg Rongsløw i Sors, som lod ham nyde Underviisning med sine Børn. Efter Dennes Død ($\frac{1}{2}$ 1783), og da Modereren var

bleven Kammerfruc hos H. R. H. Kronprindsesse Louise Auguste, kom han til Kjøbenhavn, blev underviist af sin Morbroder Johan Lønberg Paludan (siden residierende Capellan ved Trinitatis Menighed i Kjøbenhavn), og af ham dimitteret til Universitetet 1789; underkastede sig i Juli 1793 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Haud illaud.; specimen scriptum laude dignum“; blev 1794 Lærer ved Waisenhuset; d. 15de Febr. 1799 Sognepræst til Thise i Viborg Stift; d. 16de Jan. 1801 for Kjerteminde og Drigstrup Menigheder i Fyen; d. 28de Jan. 1813 Ridder af Danebroge; d. 28de Juli 1819 Sognepræst til St. Knuds Kirke i Odense og Stiftsprovst i Fyen; d. 1ste Novbr. 1828 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; d. 25de August 1830 Biskop over Aarhus Stift; d. 28de Octbr. 1836 Commandeur af Danebroge. † i Maj 1845. — * 1799 Marie Benedicte Rosenstand=Oviffe (f. 1775, † $\frac{1}{2}$ 1820), en Datter af Magister Jens Rosenstand=Oviffe, Sognepræst til Gundslev paa Falster, og Hustru Anne Cathrine Kierulff. — (Autobiographi, vedføjet det til hans (og N. C. Mugaart's) Bispevielse af P. E. Müller udstedte Program: Vita Andreae Sunonis Archiepiscopi Lundensis, 1830, p. 34—38; jvfr. Lærs „Materialier“, Nr. 107; Møllers N. theol. Bibl. X. 364; XX. 298—99).

Bidrag til Huusandagt i en liden Samling af Prædikener, holdne i St. Knuds Kirke i Odense. Odense, 1821. (L. T. 1821, Nr. 37. 38).

Nyt Bidrag til Huusandagt i en Samling af Prædikener, holdne i St. Knuds Kirke i Odense. Med et lidet Tillæg af nogle Morgen- og Aften=Bonner i bunden Stiil, oversatte eller omarbejdede af det Tydske. Odense, 1822. (Prov. Ber. 1824, I. 71—73).

Bidrag til Huusandagts Oplivelse i en nye Samling af Prædikener, holdne i St. Knuds Kirke i Odense. I.—II. Hefte. Odense, 1824—25. (L. T. 1827, Nr. 30. 31, r. af H. N. Clausen).

Tale i Lahns Stiftelse d. 10de December 1824. Odense, 1825. 4to.

Bidrag: i „Fris og Hebe“ (Tale, holden paa Waisenhuset d. 11te October 1798, i Aarg. 1798, IV. 289—306); — i „Minerva“ (Tale, holden i Kjerteminde i Anledning af Slaget d. 2den April, i Aarg. 1802, II. 206—215); — i det fyenske patriotiske Selskabs Lidskrift (Forslag om et Fabrikantlæg i Forbindelse med Gattigvænset i Kjerteminde, i I. Aarg. 1811, I. S. 83 fg.); — i Videnskabelige Forhandlinger ved Fyens Stifts Landemøde (Om den geistlige Stands Udsigter til at forege sin offentlige Agtelse, og Midlerne dertil, Bd. I. S. 1—30. [L. T. 1816, S. 613—22, r. af J. Møller, hvorpaa Forf. gav Svar i Videnskab. Forhandl. I. 305 fgg., og Recensenten Gjensvar i L. T. 1817, Nr. 16; jvfr. F. E. Tryde's „Sendebrev til Hr. Pastor J. Paludan Müller“, Kbh. 1817, og Paludan Müller's „Svar til Hr. Secretair Tryde paa hans Sendebrev“, Odense e. a.]; Om Grandserne for vore liturgiske Forbedringer, Bd. I. S. 161—84. [L. T. 1816, S. 653—55, r. af J. Møller]; Om Bibelselskaberne, med Henhyn til et Par af de Indvendinger, som gjøres imod dem, Bd. I. S. 411—26. [L. T. 1817, S. 286, ann. af J. Møller).

Müller (Jens Paludan), Nysnævntes yngste Søn; f. d. 8de Februar 1813 i Kjerterminde; deponerede fra Odense Cathedralskole 1831; tog i Juli 1837 theologisk Attestats (Laud.); blev d. 16de August f. A. Alumnus paa Ehlers' Collegium; d. 21de October f. A. konstitueret Lærer og d. 17de Oct. 1840 Adjunct ved Sorø Academies Skole. — * 2° 1841 Charlotte Christine Birgitte Petrine Tryde, en Datter af Stiftsprovst Eggert Christopher Tryde og Hustru Christine Dorothea, f. Kongsløw.

Bidrag: i „Berlingske Tidende“ (Dr. Kalkar, 1840, Nr. 43 [svfr. Fædrel. I. 1840, Nr. 77]; Et Par Bemærkninger om offentlige Domme, med Hensyn til Artiklen i „Fædrelandet“: Sorø Academi, 1842 Nr. 32); — i „Fædrelandet“ (Anmeldelse af S. P. Mynster's Taler ved Præste-Vielse, 1ste Samling, i II. 1841, Nr. 521. 522).

Müller (Jens Peter), f. d. 4de Juli 1797 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Christian Müller var Borger og Brændeviinsbrænder; hans Moder Frederikke Lovise Lyng. Han var bestemt til Studeringer, og besøgte desaaarsag i 4 Aar det Schouboestue Institut. Imidlertid forandrede han sin Plan, og kom siden til at arbejde paa forskjellige Comptoirer i et Tidsrum af 5 Aar, hvorefter han siden dyrkede Stuespillerkonsten. Blev i Efteraaret 1828 engageret ved det offentlige Theater i Christiania; siden efter Directeur for et Stuespillersekskab, som giver Forestillinger i de danske Provindsfer. — * 1° 1824 Elna Erasmie Nielsen, Datter af forhenværende Koffardi-Capitain Valentin Nielsen, senere Sold- og Consumtions-Betjent i Faaborg.

Poetiske Forsøg. Aalborg 1826. (IV. og 180 S.).

Hebevig, Banditbruden. Drama i tre Acter af Theodor Körner. Metrisk oversat. Aalborg 1827. (IV. og 87 S.). — (Efter Meddelelse).

Müller (Jeremias), f. d. 15de Februar 1783 i Randers, hvor hans Fader Dr. med. Peter Müller, Søskendebarn til nedennævnte Biskop Peter Erasmus Müller, var praktiserende Læge (f. 1° 1744, † 2° 1810; anf. i Worms Lex. III. 550, og Myerups Lit. Lex. S. 411); hans Moder Anna Hebevig Tegder, en Datter af Conssistorialraad Johan Ernst Tegder, til Holbekgaard ved Randers. Blev i Efteraaret 1799 dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes lærde Skole; udmærket ved Examen Artium, saavel som ved anden Examen i det paafølgende Aar; tog i April 1804 theologisk Embedsexamen (Laud.); tiltraadte derefter i Aaret 1806, ved Understøttelse af det Lassonske Stipendium, en literarisk Rejse til Tydskland, Italien og Frankrige, hvorfra han kom hjem i Maj 1809; disputerede d. 13de Juli 1811 for Doctorgraden i Philosophien; holdt som Privatdocent Forelæsninger ved Kjøbenhavns Universitet i Sommer-Semestret 1812; blev d. 5te Septbr. 1814 Sognepræst for Sønder-

omme og Houen i Ribe Stift; d. 28de Februar 1821 for Barrit og Brigsted i Aarhus Stift; d. 4de Juni 1834 for Veiby og Libirke i Sjælland. — * Birgitte Cathrine Gulsfeldt Kragballe.

De Diis Romanorum Laribus et Penatibus. Specimen inaugurale. Hafniæ 1811. (L. T. 1812, Nr. 25, 26; Gøtt. A. 1812, St. 64. — Udtog af Afhandlingen, meddeelt paa Dansk af Forfatteren, i Engelstoft's Univerf. og Skole-Annaler 1811, II. 64—74).

Müller (Johan Conrad), f. d. 22de April 1789 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Peter Müller, gift med Barbara Elisabeth Kock, var Kjøbmand. Efter at have nydt elementar Underviisning af forskjellige private Lærere, blev han Elev i Borgerdybskolen, først paa Christianshavn, siden i Kjøbenhavn, fra hvilken sidste han i Efteraaret 1804 dimitteredes til Universitetet; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavelsom ved den philosophiske Prøve i det paafølgende Aar; studerede derpaa Lægevidensskaben; blev 1805 chirurgisk Volontair, og 1807 chirurgisk Candidat ved det kongl. Frederiks-Hospital; antoges 1809, efter Prof. Schumachers anbefaling, af Prof. Herholdt til Amanuensis i hans private Praxis; afsløvereede i Foraaret 1810 den befalede Examen ved det chirurgiske Academi med første Charakter, og blev kort derefter af samme Academi antagen til Interims-Reservechirurg; var, med Academiets Tilladelse, fra Efteraaret 1810 indtil Efteraaret 1811 Candidat paa Fødselsstiftelsen; fra d. 6te August 1811 til 31te Maj 1812 desforuden chirurgisk Underlæge (Reservechirurg) paa Almindeligt Hospital; udnævntes d. 8de Juni 1812 til Regimentschirurg ved det Slesvigske Cuirassee-Regiment; fik d. 3die Juni 1818 Rang med Capitainer; holdt i Horsens i Vinteren 1822 specielle Forelæsninger over Phrænologien; forflyttedes d. 5te Februar 1832 som Regimentschirurg til 2det Liv-Regiment tilføds; disputerede d. 13de September 1836, efter Indbydelse af det medicinske Facultet, for Doctorgraden i Medicinen; blev d. 10de Marts 1838 tillige Stabschirurg ($\frac{1}{4}$ 1842 Stabslæge) ved Landmilitair-Etaten, samt Medlem af det kongl. Sundhedscollegium og af Directionen for Garnisons-Hospitalet; erholdt d. 4de April s. A. Titel af Professor (med Rang i 5 Kl. Nr. 8); blev d. 30te October s. A. Medlem af det Slesvig-Holstenske Sanitets-Collegium i Kiel; d. 8de Januar 1839 Ridder af Danebrog; var 1840 Overlæge ved den i Kjøbenhavn interimistisk oprettede Fødselsstiftelse; benaabedes d. 28de Juni 1840 med Danebrogsmændenes Hæderstegn; fik d. 10de Juni 1841 Rang i 4 Kl. Nr. 1; blev d. 1ste Juli 1842 tillige Overlæge ved 2den Liniefanteri-Bataillon; begav sig, ifølge kongelig Befaling, under Corpsconcentrationen i Efteraaret 1843 til Lüneburg og Omegn, for at gjøre sig bekendt med de under samme stedfindende Hospitals-Indretninger. —

* 1. Cathr. Gunilbe Høngene. * 2. Ursula Beata Linde, en Datter af Etatsraad, Zahlkasferer Conrad Daniel Linde og Hustru Juliane Charlotte, f. Putzcher. — Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationensjubelfesten 1836, p. 59—61; jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XIII. 315—16; XXX. 476—77).

Om de i Feldten meest anvendelige blodstillende Midler. Aarhus, 1824.

Meditationes nonnullæ de Cephalotomia seu perforatione cranii. Diss. inang. Hauniæ 1836. (M. f. L. XVII. 124—40, anm. af S. M. Trier; Zeitschr. f. d. ges. Med. VI. 1837, S. 1. Septbr. S. 134—36, af C. Otto; Med. chir. Zeit. Ergzbb. 41. 1838, Nr. 1045, S. 191—92; Schmidt's Jahrb. d. Med. XXII. 1839, S. 3. Juni, S. 356—57, af Rösch).

Meddelelser og Bemærkninger, den militaire Hygiene vedkomende, foranledigede ved Troppesamlingen i Lüneburg-Egnen i Efteraaret 1813. Oplæst i det kongl. medic. Selskab. Kbh. 1814, med 7 Tabeller.

Medudgiver og Medredacteur af: Journal for Medicin og Chirurgie. IV.—IX. Bind. Kbh. 1834—35. (Til dette Tidsskrift leverede han: Bemærkninger over Naturens Virksomhed i enkelte besværlige Fødsler, I. 305—20; Beretning om en Sygdom, der endte dødeligt, II. 75—78 [ogsaa i Bibl. f. Læg. XIX. 232—31]; Beretning om de Sygdomme, der i Aaret 1833 ere behandlede i 2det Liv-Regiments Afdeling af Garnisons-Hospitalet, V. 289—322. [Udtog i Schmidt's Jahrb. d. Med. 1836, Bd. 9, S. 92—99, ved A. v. Schönberg]; En Syggehistorie, oplæst i det medicinske Selskab, VI. 286—87 [ogsaa i Bibl. f. Læg. XXII. 321—25]; Resultatet af Sæbefuren ved Behandlingen af scabiose Syge, VII. 278—79, Noter).

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Sagttagelse om bruskagtige Legemer i Articulationerne, Bd. I. 1821, S. 331—40. [L. L. 1823, S. 47—48, af C. Otto]; Beskrivelse af nogle mærkbare Sygdomstilfælde [1. Læsion af Nygmærven. (Udtog i Gerson u. Julius Magaz. der auzl. Heilk. Bd. IX. 1825, März u. Apr. S. 318—321, af Julius; Johnson's Medico-chirurgical Review 1827, Jan.—March); 2. Helminthiasis; 3. Et eget Slags Induratio testiculi, hævet alene ved Naturens Kræfter], Bd. IV. 1824, S. 219—64; Febris intermittens som simulert Sygdom, Bd. VIII. 1828, S. 95—104. [Uddrag i Frorieps Notiz. aus d. Gebiete der Natur- u. Heilk. Bd. XXII. 1828, Nr. 10 (Nr. 472), Octbr. S. 155—59, og derfra i Kleinerts Repertor. d. gesammte medic. Journalistik. Supplem. Heft 1829; Summ. d. Med. 1828, Bd. III. S. 151—55]; Forgiftning af Ost i Danmark, Bd. XIII. 1830, S. 207. [Casper's krit. Repertor. für Heilk. Bd. XXX. (Bd. 10.), 1831, S. 1. S. 121]; Om Ostegiftens Natur og Virkning. Sagttagelser og Forsøg samlede, Bd. XVIII. 1833, S. 67—95. [Oversat i Udtog af J. F. W. Neumann i Widdbergs Jahrbuch d. ges. Staatsarzneik. Bd. II. S. 3. 1836; jvfr. Kleinerts allgem. Repertor. 1832, May]; Kritisk Anmeldelse af „Det kongelige Frederiks Hospitals chirurgiske Aarbog ved Professor Gundelach Møller“ og af flere dermed i Forbindelse staaende Skrifter, sftd. S. 434—65 (anonym); Om en særdeles ondartet Starlagensfeber hos fire Børn af samme Familie, Bd. XX. 1834, S. 48—60. [Oversat i Schmidt's Jahrb. d. Med. 1834, II. 284—86]; Indledning af Friedheims Erfaringer, betræffende Homöopathien, som han meddeelte i det kongl. medicinske Selskab, Bd. XXIV. 1836, S. 545—550; Forhandlinger i Landmilitæretatens Stabschirurgikat i Aarene 1838 og 1839, Bd. XXXII. (Ny Række Bd. 2.) 1840, S. 321—87; Om et Inserat i „Kjøbenhavnsposten“ 1840, Nr. 65 og 66, sftd. S. 521—22; Oversigt over Syge-An-

tallet ved Kbhvns Garnisons-Hospital; Rasserede ved samme; Fortegnelse over Døde ved samme; Oversigt over Antallet af de Syge i Stofhuset; over den ved den danske Armees foretagne Revaccination, o. s. v. o. s. v., i *Arene* 1838—42, i *Bd.* 30. 32. (*Ny Række Bd. 2.*). 34. (*N. R. Bd. 4.*). 38. (*N. R. Bd. 8.*); — i „*Kjøbenhavns Skilderie*“ (Om et fremsat Forslag, at lade Almanaken tjene til at værne om den offentlige Sundhed, 1825 Nr. 29); — i E. Otto's „*Ny Hygæa*“ (Betragtninger over hvorvidt Dykaffalveriet kan skade, og under hvilke Betingelser det kan gavne Læggekunsten; med særdeles Hensyn paa den danske Stat, *Bd.* VII. 1826, S. 1—55, 79—140. (Jvfr. *Bibl. f. Læger* 1826, *Bd.* VI. S. 305—6; *Kbhvns Skilderi* 1826, S. 300—1, samt Nr. 82); — i E. Otto's *Tidskrift for Phrænologien* (Om Mennekestets Intellectualitet og Moralitet overhovedet, *Bd.* I. 1827, S. 481—512; Om Sandsernes Forhold til Tilbøjelighederne og de intellectueller Evner [efter Spurzheim], *Bd.* III. S. 1. 1829, S. 49—122); — i *Acta Reg. Soc. med. Havniensis* (*Animadversiones in luxationem radii ejusque sequelas*, Vol. VII. (*Acta nova*, vol. 3) 1829, p. 171—79, anm. af E. Otto i *Bibl. f. Læg.* XII. 153—54, og *L. L.* 1830, S. 473); — i „*Kjøbenhavnsposten*“ (Endnu nogle Bemærkninger om vore medico-chirurgiske Lære-Anstalters Forening, 1835 Nr. 155, jvfr. *sid.* Nr. 162); — i „*Ugeskrift for Læger*“ (Betændelse og Suppuration i Bughinden, Dannelse af Abscesser uden paa denne og i Testiklens Skedehinde, *Bd.* I. S. 89—94; Oplysning i Bemærkningerne i *Ugeskrift for Læger* (II. Nr. 2) om Lægepersonalet ved den interimistiske Fødselsstiftelse, *Bd.* II. S. 41—48 [jvfr. *sid.* S. 74—80]; Et Tilfælde af Abscessdannelse i Luftrørshovedets Cellevæv efter Typhus, *sid.* S. 221—23; Bidrag til Puerperalfeber-Epidemiernes Historie, *Bd.* III. S. 49—68; Om Behandlingen af Syphilis paa Garnisons-Hospitalet i Kjøbenhavn, *Bd.* VII. S. 137—53, med 3 Tabeller. (Jvfr. *Bibl. f. Læger Bd. XXXVII.* (*Ny Række, Bd. 7.*), S. 226—38; „*Förhandlingar vid de Skandinaviske Naturforskarnes tredje Möte, i Stockholm 1842*“, S. 857—58): — i „*Danskt Koffkeblad*“ (Om Revaccinationer, IX. Aargang, Nr. 58—59).

Havde Deel i Udarbejdelsen af *Pharmacopœa militaris*. Haun. 1840. (*Bibl. f. Læger XXXIII.* (*Ny Række, Bd. 3.*) S. 287—321. 393—411. 496; *Ugeskr. f. Læger III.* 158—59).

Müller (Johannes), en Søn af Peder Løger Müller og Bobil Cathrine f. Frenderup; f. d. 12te Februar 1758 i Barde. Blev 1770 efter sin Faders Død sendt til Amsterdam, hvor han lagde sig efter Bidskaberne i Almindelighed, især Medicinen. Kom 1777 til Kjøbenhavn; nød Understøttelse af Enkedronning Juliane Maria; blev sat i Viborg Skole, og dimitteredes derafra til Universitetet 1779. Studerede derefter Lægevidenskab; tog i October 1783 medicinsk Embedsexamen (Laud. unan. consensu), og rejste ved Hjælp af det Finckiske Stipendium 1784 til Tydskland, England og Holland. Efter sin Hjemkomst disputerede han d. 9de Juli 1787 for den medicinske Doctorgrad; nedsatte sig 1788 som privat Practicus i London; blev 1800 Stadsphysicus i Christiania; 1809 Medlem af det norske Sundhedscollegium; 1810 entlediget som Stadsphysicus; fik d. 28de April 1813 Titel af Professor (med Rang i 6 Kl. Nr. 13) † 1825 i Brighton i England. (Autobiographi i

det i Anledning af hans Doctorpromotion udstedte academiske Program; jvfr. Callisen's Medicin. Skriftsteller-Lex. XIII. 309—10; Thaarups fødenel. Metrolog f. 1821—26, S. 393; Minerva 1792, I. 362; 1796, IV. 363).

Diss. chem. inaug. *medicamentorum antimonialium conspectum* sistens. Havniæ 1787, ogsaa indført i A. F. Schlegelii Thesaurus Materiæ medicæ T. I. 1793, No. 11, p. 363—420. (Lodes Arzneik. Annal S. 2, 1787, S. 3—19; L. E. 1788, Nr. 22; Doering's Krit. Repertor. Abtheil. I. 1803, S. 294).

Bidrag: i Topographisk-statistiske Samlinger, udg. af det kgl. Selskab for Norges Vel (L. von Buchs Reise fra Christiania over Jillefjeld til Bergen, overf. i I. D. 1. Bind. 1811. (L. E. 1812, Nr. 41. 45).

Müller (J. N.), Boghandler og Ejer af et Lægebibliothek i Kjøbenhavn.

Tidsnornerne, Jule- og Nytaarsgave for Aaret 1840, udg. og forlagt. Kbh.

Müller (Ludvig Christian), Broder til ovenanførte Gustav Adolph Müller; er fød den 12te Maj 1806 i Kjøbenhavn. Dimitteredes fra den kjøbenhavnske Borgerbydsskole 1822; erholdt Udmærkelse ved anden Examen i det paafølgende Aar; tog theologisk Attestats (Laud.; specimen scriptum egregia laude dignum) i Januar 1827; var fra Decbr. 1829 Alumnus, og fra Januar til Decbr. 1834 Inspector paa Borchs Collegium. Foretog en Rejse i Island 1832. Informerede, især i de østerlandske Sprog, og holdt Forelæsninger i Historie, Islandsk og Angelsaxisk (jvfr. Selmers Atad. Tid. III. S. 220; Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 496). Blev d. 26de August 1837 residende Capellan ved Ribe Domkirke og Sognepræst til Seem; underviste tillige, som Læmlærer, i Hebraisk i Ribe Cathedralsskole. Udnævntes den 10de Decbr. 1842 til Sognepræst for Snebsted og Norhæa i Aalborg Stift, samt til Forstander og første Lærer ved Snebsted Skolelærer-Seminarium. — * Hanne Henriette Hjorth, Datter af Kammerraad P. J. Hjorth.

Udtag af den Islandske Formlære, med Nøgler til Knyttlinga Saga. Kbh. 1830.

Specimen de historia tentationis Christi. (pro stipendio Colleg. Medicei). Havniæ 1830. 20 pægg. (L. E. 1830, Nr. 41).

Udvalg af Danske Psalmer. Kbh. 1831. 2det Dpl. 1832. 3. foræg. Dpl. 1837. 4. foræg. Dpl. 1843. (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 92. 93; 1837, Col. 208).

Kortfattet Hebraisk Grammatik. Kbh. 1834.

Collectanea Anglo-Saxonica maximam partem nunc primum edita et vocabulario illustrata. Havniæ 1835.

Danmarks Historie. I. Bd.—IV. Bd. 1ste Hefte. Kbh. 1836—42. Udkom heftevis fra 1835, hidtil 31 Hefter. (Nord. Kirke-Tid. 1835, Col. 398—400; 1836, Col. 413—16; 1837, Col. 703—4).

Islandsk Læsebog, med tilhørende Ordforklaring. Kbh. 1837.

Ansøgers Levnet. Kbh. 1842.

Udsalg af Danske Høitids-Psalmer. Ribe, 1842.

Bidrag: i „Danst Litteratur-Tidende“ (Recension over Raaf's Oldnordiske Grammatik og Læsebog, 1833 Nr. 11, jvfr. sfb. S. 583—84, af S. Egiilsøn); — i Rheinwalds Allg. Repertorium für die theol. Literatur und kirchliche Statistik (Skildring af Islands Kirkevæsen, 1833 Nr. 10—12. [Det Bæstentlige læses paa Dansk i „Nordist Kirke-Tidende“ 1833, see nedenfor]; — i „Kjøbenhavnsposten“ (Om Pastoral-Seminariet, 1833 Nr. 248. [jvfr. sfb. 1834, Nr. 9, 11, af L. E. Hagen]; — i „Nordist Kirke-Tidende“ (Bemærkninger angaaende Islænderne, især i religiøs Henseende, 1833 Nr. 24, 25. [oversat i „Fjölnir“ I. 1835, bls. 32—47]; Christendommens Indførelse paa Island, sfb. Col. 585—92; 599—618; Regle Danstes Reiser til det hellige Land, 1835 Nr. 10, 11); — i „Danst Folkeblad“ (Danmark og Island, II. Aarg. Nr. 49); — i Koch's „Dannevirke“ (bl. a: Grev Geert, 1839 Nr. 38 [optr. i Nord. Kirke-Tid. 1839, Nr. 12]; Et Grundtvig og hans Venner Papister? 1841, Nr. 67 [optr. i Lindbergs „Dannebrog“ 1841, Nr. 4]; — i Lindbergs „Dannebrog“ (Fortælling om Navntid Halfredsøn, oversat, 1841 Nr. 26, 27; Lutherdommens Indførelse paa Island, 1842 Nr. 35, 36, 37). — (Titels efter Autogr.).

Müller (Michael Christian), Broder til den i Nyerups Lit. Lex. S. 409 anførte Pastor H. H. Müller; f. d. 14de Januar 1744 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Jørgen Müller var Stræddermester, og gift med Anne Catharine Welfou. Blev i sit 14de Aar Discipel i sin Fødebyes latinske Skole, og kom efter 6 Aars Forløb i Roeskilde Skole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet 1764. Var derefter i 8 Aar Medhjælper hos Cantorerne ved St. Nicolaj Kirke i Kjøbenhavn; tog 1765 philosophisk Examen (Laud.), og fik nogen Tid derefter Baccalaureigraden; underkastede sig d. 27de Juni 1770 den theologiske Embedsexamen (n. c.); blev d. 7de Novbr. 1773 Lærer ved Waisenhuset; d. 26de Juli 1780 Sognepræst til Kongens Lyngby; d. 7de Juni 1793 til Høiby i Dds-Herred; d. 3die Januar 1812, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget. † 21de Juli 1829 i Kjøng, hvor han tilbragte de sidste 5 Aar hos sin Brodersøn, nedenansførte Biskop Tage Müller. — * 1781 Giertrud Helene Saabye (f. 1748, † 1823), Datter af Præsten Jørgen Saabye i Agerup i Sjælland, og Hustru Petronelle f. Egede (Biskop Hans Egedes Datter). — (Jvfr. Brammer's kirkelige Heilighedstaler, 1ste Samling, S. 406—13).

Tale for Brudeparret Pastor Rasmus Fog og Sfr. Joh. Henr. Müller. Kbh. 1790. (Krit. og Analyse 1790, S. 63). -- Tanker ved Budstabet om Borger, Uretkrammer og Formand for Rodemesterne Hans Berings Død. Kbh. 1792. (L. E. 1792, Nr. 13). — Prædiken 2den Søndag efter Nytaar 1812 i Bartou. Kbh. (Trykt uden Forfatterens Vidende).

Mindefang over Morten Luther. Kbh. 1821.

Tvende Prædikener, hvoraf den første kronet, og 24 aandelige Sange. Kbh. 1822. Halvtredstidstve Psalmer og Svanesang. Kbh. 1826.

En Tale over det vigtige Spørgsmaal: „Hvad bør mig at gjøre, at jeg kan verte salig?“ tilligemed 12 Psalmer. Kbh. 1829. — (Tildeels efter Autogr.).

Müller (M.).

Konradin von Schwaben, den sidste Hohenstauffer. En historisk Fortælling af J. Satori (Johanne Neumann). Paa Dansk udg. I.—III. Deel. Kbh. 1831. — Ludovika, eller Forbrydelse af Kjærlighed. En Roman fra den sidste Frihedskamp, af Carl Friederich. Paa Dansk udg. I.—II. Deel. ibid. 1833.

Redigerede: Kjøbenhavns Universal-Eidende, en Fortættelse af Nyeste Morgenpost. Kbh. 1833. 4to. (Ophørte i Begyndelsen).

Müller (Niels), f. d. 1ste Septbr. 1769 i Hjerding ved Warde, hvor hans Fader dengang var Toldinspecteur; blev af Forældrene bestemt for det theologiske Studium, og, da disse stode i venstabeligt Forhold til Brodremenigheden i Christiansfeld, ansattes han der i den kort iforvejen stiftede Pensionsanstalt; kom 1783 i Pædagogiet, og 1788 i Brodreunions-Seminarium i Riesky, i Tyre-Lausitz. Imidlertid nærrede han Forhjelighed for det medicinske Studium, og begav sig i Aaret 1790 til Universitetet i Wittenberg for at studere Lægevidenskab; drog derfra i det følgende Aar til Jena, hvor han den 27de Juni 1794 disputerede for den medicinske Doctorgrad; rejste samme Efteraar tilbage til Fædrelandet, fornæmeligen i den Hensigt, endnu videre at uddanne den praktiske Deel af sine erhvervede Kundskaber ved det kongl. Frederiks-Hospital i Kjøbenhavn, og forblev der til Aaret 1795, da han, ifølge Indbydelse fra Medicinledirectionen i Christiansfeld, nedsatte sig der som Læge. † 1ste Febr. 1837. — * 1. Anne Nicoline Urbo (f. 1767, † 2 1821), en Datter af Dr. Med. Nicolaus Urbo i Christiansfeld. * 2. Elisabeth Rørboe. (Sefr. Raske's Morstabslæsnings for den danske Armee 1841, I. S. 7—12, af J. J. Naben; Callisen's Medic. Schriftsteller-Lex. XIII. 334; XXX. 480).

Spec. inaug. med. de actione virium alterna; q. def. d. 27. Junii. Jenae, 1794, (Allg. L. 3. 1794, Intelligibl. S. 721; Med. chir. Zeit. 1801, Bd. IV. Nr. 97, S. 355—56).

Müller (Otto Frederik) er f. d. 31te August 1807 i Kjøbenhavn, ældste Søn af nedenanførte Dr. Peter Erasmus Müller, daværende Professor i Theologien, senere Biskop i Sjællands Stift. Dimitteret fra Metropolitanskolen blev han Student 1824, og erholdt Udmærkelse saavel til første, som til anden Examen; blev i Foraaret 1830 juridisk Candidat med bedste Charakter til begge Prøver; vandt 1832 Universitetets Priismedaille for en Afhandling til Besvarelse af den i 1831 udsatte juridiske Opgave: „Exponantur et solvantur quæstiones juris, quas præbet materia de conjugum divortio nec non de separatione quoad thorum et mensam, ratione cum honorum ad ipsos pertinentium, tum jurium atque

obligationum erga liberos, et quoad statum uxoris civilem. In hisce quæstionibus enucleandis præcepta juris universalis, Romani, patrii legumque Europæ celeberrimarum explicentur et inter se comparentur" (jvfr. Selmers Akad. Tid. I. S. 372); blev 1831 Volontair i det kongl. danske Cancelli, og udnævntes d. 3die Juni 1832 til Auditeur i Armeen. Tiltraadte, tildeels med Understøttelse fra Fonden ad usus publicos og de Laasouffe og Ehlersenffe Stipendier fra Universitetet, i Foraaret 1832 en Rejse til Tydskland, Frantrige, England og Holland, hvorfra han i December 1833 kom tilbage (jvfr. Selmers Akad. Tid. III. S. 127—28); arbejdede efter sin Hjemkomst i forskjellige praktiske Stillinger; blev 1836 Cancellist i danske Cancelli; d. 7de Juli 1838 Auditeur ved daværende Kongens, siden Kronens Regiment; d. 16de Februar 1839 udnævnt til Overauditeur; 1841 Bogholder og Kassierer ved Sjællands Stifts geistlige Enkassær; valgtes 1842 til Borgerrepræsentant i Kjøbenhavn; blev d. 1ste Juli s. A. affædiget i Raade og med Wartpenge som Auditeur ved Kronens Regiment, og ansat som Auditeur ved Kongens Livcorps. — * $\frac{2}{3}$ 1842 Charlotte Sophie Lange, Datter af Conferenceraad, Cancelli-Deputeret Michael Lange.

Om Laugsvæsen og Bevillinger til Næringsbrug efter den danske Lovgivning. En juridisk Haandbog. Kbh. 1840. (Fædrel. I. 1840, Nr. 201, ann. af N. F. Bergsøe; Dansk Folkebl. V. Nr. 55, S. 219—20; Fædrel. anf. St. S. 492; "Dagen" 1840, Nr. 130).

Om Valgret og Valgbarhed, med særdeels Hensyn til de danske Provindsstaaender. Kbh. 1842.

Vibrag: i Juridisk Tidsskrift (Forsøg til en Fortolkning af Lovens 6—21—6, i Bd. XVIII. 1831, S. 15—49; Undersøgelse om, hvorvidt en Cautionist er berettiget til, af den, for hvem han caverer, at betinge sig mere end Stadesløsholdelse, sid. S. 261—287); — i "Dansk Ugeskrift", redig. af J. F. Schouw, (Om Udgifterne ved Haandværkslaugene, i 2den Række, Bd. III. Nr. 65); — i "Dansk Folkeblad" (Et Stiftelse af Naadeholdsföreninger et virksomt Middel til at modarbejde Brændeviinsdrif? i IX. Aarg. Nr. 24).

Kritiske Anmeldelser: i "Maanedsskrift for Litteratur" (af E. Fosø's "Haandbog om Naadensaaret", Bd. XVIII. S. 229—61); — i "Fædrelandet" (af N. F. Bergsøe's Skrift "Om Laugsvæsen og Næringsfrihed", I. 1840, Nr. 149. 150. 152; og af H. P. Giesing's "Om Laugsforfatningens Gavnlighed", IV. 1843, Nr. 1345, jvfr. Skriften: "Om de nuværende Mesterprøver ved Haandværkslaugene", Kbh. 1843). — (Efter Autogr.).

Müller (Peter Erasmus), Broder til ovenanførte Conferenceraad og Højesterets-Ræssesfor Adam Gottlob Müller; blev s. i Kjøbenhavn d. 29de Maj 1776; erholdt sin Dannelse og Underviisning i Faderens Huus ved Privatlærere; dimitteredes til Universitetet i Foraaret 1792, og blev saavel ved Examen Artium, som ved den philologisk-philosophiske Examen

1793 den Første blandt de Indkaldte; underkastede sig i October 1795 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Laudabilis et quidem egregie“; vandt 1797 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den Aaret iforvejen udsatte Priisopgave i Theologien: „Enumerentur & illustrentur eæ Novi Testamenti doctrinæ, quarum luculentior expositio Apostolorum demum institutioni debetur, notenturque momenta, quæ singulis disertius explicandis amplificandisque occasionem & materiam præbuerunt“ (jvfr. Badens Univerf. Journ. V. 33); disputerede d. 10de Maj f. A. for Doctorgraden i Philosophien; tiltraadte samme Aar en Udenlandsrejse, paa hvilken han opholdt sig i halvandet Aar ved Tyfflands Universiteter (Leipzig, Jena og Göttingen), 8 Maaneder i Franrige og 3 i England, hvorfra han vendte tilbage til Kjøbenhavn 1799. Næste Aar begyndte han at holde offentlige Forelæsninger over den kristelige Moral og den naturlige Theologi, og blev derpaa 1801 udnævnt til overordentlig Professor i Theologien ved Kjøbenhavns Universitet; erholdt d. 18de April 1803 den theologiske Doctorgrad. 1804 blev det ham overdraget, tillige at holde Forelæsninger over den filosofiske Moral. Vandt 1805 det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Guldmedaille for sin antiqvariske Undersøgelse over de ved Gallehuus fundne Guldhorn. Udnævntes d. 30te Maj 1806 til ordentlig Professor i Theologien og Assessor i Conffistoriet; blev d. 17de Juni 1811 Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab og d. 5te Juli f. A. af sammes Ordbogscommissiøn (i hvilken han blev Formand 1829, jvfr. Vidensk. Selsk. Hist. ved C. Molbech, S. 451); deeltog i Drettelsen af det danske Bibelselskab i Maj 1814, og valgtes d. 15de Aug. 1815 til Meddirecteur for samme; blev d. 13de Decbr. 1815 Medlem af Commissiønen for, ifølge kongelig Befaling, at udarbejde en ny dansk Oversættelse af det Ny Testamente; 1817 Medlem af Commissiønen for den Arna=Magnæanske Stiftelse; fik d. 19de April 1822 Rang med Biskopper; udnævntes d. 25de Maj 1826 til Ridder af Danebroge; d. 17de April 1830 til Biskop over Sjællands Stift; d. 6te Maj f. A. til Medlem af Missionscollegiet og af Directionen for Waisenhuset, samt første Directeur for Pastorsseminariet; d. 29de Maj f. A. til Danebrogsmand, og d. 4de Juni f. A. til Ordens=Biskop ved de Kongelige Ordeners Capitul; blev f. A. Vice=Præsident for det danske Bibelselskab; f. A. Medlem af Commissiønen angaaende de i Danmark værende Udsagers Bevaring; deeltog 1832, efter kongelig Befaling, i den Forsamling af oplyste Mænd, som bleve sammenkaldte i Kjøbenhavn, for at tage nogle Gjenstande, angaaende Danmarks Provindsialstænder, i Overvejelse. Var Universitetets Rector 1808—9, 1814—15, 1827—28; Æresmedlem af det antiqvariske Selskab i Edinburgh; Medlem af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog; af det Kongl. svenfke Bitterhets= Historie= og

Antiquitets = Academie, samt af flere inden- og udenlandske videnskabelige Samfund. † 4de September 1834. — * 1805 Louise Augusta Stub, en Datter af Commandeureapitain Ditto Friderich Stub og Hustru Lovise Elisabeth Kraegenstein. — (Autobiographi i det ved hans Doctorpromotion 1803 udgivne, af J. Kjerulf forfattede, Universitetsprogram; vedføjet „Prædikener ved Dr. og Professor Theol. P. E. Müller's Indvielse til Biskop over Sjællands Stift“ (Kbh. 1830), S. 41—47; Biographi i Rosfods Conversations-Lex. XXV. 104—6; Conversations-Lex. Neue Folge, I. Abth. II. Bd. 1825, jvfr. Det's Archiv IV. 173—74; Brockhaus' Convers. Lex. der neuesten Zeit und Literatur 1833, Art. P. E. Müller og Art. „Danmark“; Nekrolog i „Dagen“ 1834, Nr. 215. 216; Selmers Akad. Tid. II. 294—96; Allgemeine Kirchenzeitung 1835, Nr. 61, og i N. Nekrolog der Deutschen XII. Jahrg., 1834, 2ter Theil (Weimar 1836), S. 1159—63; jvfr. Danst Ugeskrift, redig. af J. F. Schouw, V. Nr. 131 og 132, S. 333—37 (af J. P. Mynster); Nord. Tidsskrift for Historie, Literatur og Kunst IV. 457—480 (af E. Molbeck); Evangelische Kirchenzeitung 1828, Nr. 55 (af A. G. Rudelbach); Möllers N. theol. Bibl. XV. 199—201, 203—22; Kbhypst. 1831, Nr. 170; 1834, Nr. 179. 180. 181. 184. 195; „Balthyrion“ 1831, II. 187—88; Allg. Encycl. von Ersch u. Gruber 1ste Sect. XXIX. S. 97. 101 Berlingste Tid. 1834, Nr. 212. 215; Christelig Kirketid. 1834, S. 152; Nord. Kirketid. 1834, Col. 606. 622—23; Ugebl. f. den danske Bonde I. Aarg. Nr. 17. — Portrait, i Staaistik af Jacquemot, 4to (foran Müllers Udgave af Saxo); malet af Adam Müller, lithogr. af E. Fortling, 1842. — Büste, af F. C. Krohn, 1830).

Commentatio historica de genio, moribus et luxu ævi Theodosiani. Particula Ima. (pro gradu Magisterii). Hafn. 1797. Particula 2da. Goettingæ 1798. (Gött. N. 1798, St. 1 u. 187; L. E. 1799, Nr. 5). — *De hierarchia et studio vitæ asceticæ in sacris et mysteriis Græcorum Romanorumque latentibus.* Accedit auctarium de *Disciplina arcana Eleusiniorum.* Diss. inaug. Hafn. 1803. (L. E. 1803, Nr. 21. 25; Allg. D. Bibl. Fb. LXXXV. St. 2. S. 452—54; N. theol. Annal. 1805, Juni, S. 437—42; Allg. F. J. 1808, Ergzbl. Novbr. S. 1145. — Et med nogen Forkortelse oversat paa Tydskt i Neue Biblioth. der schönen Wissenschaften Bd. LXIX. St. 2. og Bd. LXX. St. 1. 1804; jvfr. Stäublins Magaz. für Religions = Moral = und Kirchen = Gesch. Bd. II. St. 2. S. 465—79). — *Programma, in quo, notione amoris enucleata, illustratur præceptum Christi de amore erga Deum.* Havniæ 1806. 4to. (i Anledning af Universitetets aarlige Reformationssfest). — Antiquarisk Undersøgelse over de ved Gallehuus fundne Guldhorn. Et af Bidskabernes Selskab i Kiøbenhavn 1805 kronet Prieskrift. Kbh. 1808. 4to, m. Kb. Oversat paa Tydskt af B. F. Abrahamson. ibid. eod. 4to, mit Kpf. (L. E. 1806, Nr. 42, r. af Abrahamson; Allg. F. J. 1807, Jun. Nr. 147; Gött. N. 1807, S. 521; Jen. L. Z. 1807, Juli. Nr. 160). — Christeligt Moralsystem. Kbh. 1808. Anden omarbejdede Udg.

ibid. 1827. (Kiel. T. J. 1809, Nr. 36. 59; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 888; jvfr. Evangel. Kirchenzeit. 1828, Nr. 55 (af N. G. Rudelbach); Nr. 102, af P. C. Müller). — Christelig Apologetik eller videnskabelig Udvikling af Grundene for Christendommens Guddommelighed. Kbh. 1810. (L. E. 1810, Nr. 45, r. af J. Møller; Neue theolog. Annalen 1811, Junius; Allg. S. J. 1811, Octbr. S. 126; Ersch u. Gruber Encycl., Art. „Apologetik“). En tydsk Oversættelse, tildeels efter Forfatterens i 1821 omarbejdede Manuskript, ved E. N. Nissen, udkom i Schleswig 1827, men hvoraf de tvende sidste Capitler formeelefs Oversætterens Død ere udeladte. — Om det islandske Sprog's Bigtighed. Et af det Kongelige Selskab for Norges Vel kronet Priissskrift. Kbh. 1813. (Udgjør ogsaa IV. Deels 1ste Bd. af dette Selskabs Historisk-Philosophiske Samlinger, og er r. i L. T. 1815, Nr. 3). — Ueber den Ursprung und Verfall der isländischen Historiographie, nebst einem Anhange über die Nationalität der altnordischen-Gedichte. Aus dem Dänischen (Manuscripte des Verfassers) übersetzt von L. C. Sander. Kopenh. 1813. (L. T. 1815, Nr. 30. 31; Gött. A. 1814, Octbr. St. 175; Leipz. T. J. 1815, Novbr. Nr. 276; Ergzbl. z. Jen. T. J. 1815, Nr. 73—75). Den danske Original, endel foretaget, er indført i Nordisk Tidskrift for Oldkyndighed Bd. I. 1832, S. 1—54. (L. T. 1832, S. 322—32).

Tale holden paa Efterslægtselskabets Stiftelsesdag d. 4de Martz. Kbh. 1816.

Tillæg til Recensionen over Pastor Grundtvigs Prøveoversættelse af Saxo og Snorro. Kbh. 1816. 23 S.

Sagabibliothek med Anmærkninger og indledende Afhandlinger. I.—III. Bd. Kbh. 1817—1820. 1ste Bd. overs. paa Tydsk (efter Forfatterens Manuskript) af E. Lachmann. Berlin 1816. Den Afdeling af Sagabibliotheket, der afhandler den for Norden og Tydskland fælles Sagakreds, er oversat paa Tydsk under Titel: Untersuchungen über die Geschichte und das Verhältniß der nordischen und deutschen Heldensagen, aus P. C. Müller's Sagabibliothek 2r Band, mit Hinzufügung erklärender, berichtigender Anmerk. und Excurs, übers. und kritisch bearbeitet von G. Lange. Frankfurt am Main 1832. (L. T. 1818, Nr. 33; 1820, Nr. 43. 44 (jvfr. sftb. S. 715—16); 1825, Nr. 4. 5; „Tilflugten“ 1817, Nr. 48 og 49; Gött. A. 1818, S. 204—8; Gubij's „Der Gesellschafter“ 1818, af Grimm; „Hermes“ 1820, St. I. S. 11—17; Kbhpost. 1831, Nr. 221; jvfr. Tidskr. f. Nord. Oldkyndighed Bd. II. S. 65—99, af J. Espólin [særff. aftr. Kbh. 1829]; Ersch u. Gruber Allg. Encycl. 1ste Sect. XXIX. S. 97).

Den christne Kirkes almindelige Symboler med Indledning og Anmærkninger, samt en Udsigt over Treenighedslærens Udvikling. Kbh. 1817. (L. T. 1818, Nr. 28, r. af P. Krog Meyer).

System i den christelige Dogmatik til Brug ved academiske Forelæsninger. Kbh. 1826. (L. T. 1827, Nr. 35, 36, r. af N. Fogtmann; Theol. Maanedsskr. IX. 63—96, 160—294, af N. G. Rudelbach, jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XIV. 241—321 af N. Fogtmann, Nst's Archiv VII. 403—4, 423—24; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 889).

Dansk Synonymik, eller Forklaring af eenstybdige danske Ord, ved B. G. Sporon, L. Heiberg, J. Smidth og Udgiveren P. C. Müller. I.—II. Deel (med en fælles Hovedtitel for begge Dele). Kbh. 1829. (L. T. 1830, Nr. 25; M. t. L. V. 293—327, r. af E. Møllebech; Ersch u. Gruber Allg. Encycl. 1ste Sect. XXIX. S. 54. — E. P. Rosenbahl udgav: „Forsøg paa at oversætte Ordene i P. C.

Müllers Synonymik paa Latin". I.—II. Indbydelseskrifter. Nykøbing paa Falster, 1843—44).

Oratio funebris in Memoriam viri illustrissimi et excellentissimi *Ovenii Malling*, habita die XXIII. Jan. Anni MDCCCXXX. in auditorio Coll. reg. Havniæ. 19 pagg. 8vo. (jvfr. L. L. 1830, S. 42—45).

Tale ved Indvielsen af Verbingborg lærde Skoles nye Bygning, den 12te Juli 1830. Kbh. (1830). 15 S.

Vita Andreæ Sunonis Archiepiscopi Lundensis. Programma (i Anledning af Biskopperne N. E. Pllgaard's og J. Paludan Müller's Indvielse). Hafniæ 1830. 4to. (M. f. L. V. 257—63, anm. af P. Estrup; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 993).

Vita Lagonis Urne Episcopi Roskildensis. P. I.—II. Programmata (i Anledning af Biskopperne N. Møller's og N. Fogtmann's, samt Tage Müller's Indvielse). Hafniæ 1831—33. 4to. (L. L. 1832, Nr. 5; M. f. L. XIV. 439—55, anm. af P. W. Becker; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 993).

Symbola ad historiam Conciliorum ex Sazone Grammatico. Programma (til Biskop N. Faber's Indvielse). Hafniæ 1834. 4to. (M. f. L. XIV. 45—58, anm. af P. W. Becker; Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 448).

Saxonis Grammatici Historia Danica. Recensuit et commentariis illustravit P. E. Müller. Opus morte Mülleri interruptum absolvit J. M. Velschow. Partis prioris, textum et notas breviores complectentis. Vol. I.—II. Havniæ 1839. Imperial 8, med P. E. Müller's Portrait. (L. f. L. o. R. III. 133—42, anm. af P. Estrup; "Dagen" 1839, Nr. 252; jvfr. Nord. Kirketid. 1833, Col. 63—64; Cochrane's foreign Quarterly Review 1835, No. 1).

Redacteur af *Kjøbenhavnstke Lærde Efterretninger* 1805—10, og af sammes umiddelbare Fortsættelse, under Titel: *Dansk Litteratur-Tidende*, fra 1811 til 1830 Nr. 15; jvfr. Aarg. 1830, S. 255; "Hesperus" Bd. VI. S. 6. S. 410—11; L. L. 1822, S. 460—64; "Der Eremit in Berlin", Unterhaltungsbil. f. Gebildete, redig. von E. C. v. d. Delsniß, 1827 Nr. 1. 3. 4. (Han skaffede dette Blad Privilegium paa Anonymitet, see L. C. 1809, S. 448; og leverede hertil en Mængde Recensioner [til 1809 betegnede med hans Navn], bl. a. over: Videnskaberne's Selskabs danske Dr. bog, 2. Bd. og 3. Bd. 1ste H., 1810 Nr. 6. 7. 8. 10. [jvfr. det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Hist. af Nolsbæk, S. 225—28, 390—92]; N. Trefshov: Elementer af Historiens Philosophie, 1811 Nr. 7. 8. 9; Sammes Moral for Folk og Stat, 1812 Nr. 20. 21. 22; K. Henneberg: Hvad er Edda? 1812 Nr. 36. 37; Fr. Rühß: Die Edda, 1813 Nr. 9. 10; K. Henneberg: Forsvar for Skriftet "Hvad er Edda?" 1813 Nr. 18; Abrahamson, Nyerup og Rahbek: Udsvalgte danske Biser fra Middelalderen, 1814 Nr. 38. 39. 40; N. J. S. Grundtvig; Prover af Snorres og Saxos Kroniker, 1816 Nr. 7. 8. 9 [jvfr. Art. N. J. S. Grundtvig]; M. Rasou: Hvad er menig Mand bedst tjent med, enten en fuldstændig Oversættelse eller et hjærnefuldt Udbrag af den hellige Skrift? 1817 Nr. 48; Edda Saemundar hinnos Fróða. P. II. & III., 1818 Nr. 35. 36, 1829 Nr. 37. 38; J. R. Høst: Kritiske Anmærninger ved J. Møllers Mindeskrift over Daniel Ranzau, 1819 Nr. 25 [jvfr. Art. J. R. Høst]; Sammes: J. J. Struensee og hans Ministerium, 1825 Nr. 14. 15; P. M. Svane: Forklaring over eenstybdige danske Ords Bemærkelse, 1825 Nr. 31. 32, jvfr. sfd. Nr. 34; o. m. a. — Alle Rekr ologer i Litteratur-Tidenden under Müllers Redaction, som ikke have noget sær-

eget Mærke, ere af ham. — Angaaende hans Nekrolog over J. J. Baggesen, i Aarg. 1826 Nr. 45. 46, jvfr. sftd. S. 766—68, og Dst's Arkiv VI. 387—400.

Medredacteur af: Journal for udenlandst Literatur. I.—VII. Bd. Kbh. 1810—16. 4to.

I Scandinavisk Museum (Om Fædrelandsfjærligheds moralske Bærd, 1800, Bd. I. S. 2. S. 72—144. [Kiel. L. J. 1808, Nr. 27—28]; Sammenligning mellem Græfers og Scandinavers Forestillinger om Verdens Styrelse, sftd. Bd. II. S. 4. S. 78—119; Om Venstrib hos de gamle Scandinaver, 1803, Bd. I. S. 247—66. [L. E. 1803, S. 776—78]; — i Scandinav. Literatur-Selskabs Skrifter (Om gamle Skikke og Menneskenes Hang til at forklare det Ufsædligt som en Arvsag til Tro paa Versler, 1805, Bd. II. S. 82—117. [L. E. 1807, S. 266—67]; Historisk-philosophisk Undersøgelse om Udsædligtbegrebets Oprindelse og første Udvikling, 1806, Bd. II. S. 324—58. [L. E. 1809, S. 135—37]; Om nogle eenstydige danske Ords Bemærkelse, 1809 S. 1—19 [siden benyttet i Synonymiken]; Om Authentien af Snorre's Edda, og Beviset derfra kan hentes for Asalærens Ægthed, 1812 S. 1—97. [særsk. aftr. under Titel: Om Asalærens Ægthed. Kbh. 1812, og r. i L. E. 1814, Nr. 21. Paa Tybst overf. u. L.: Über die Richtigkeit der Asalehre und den Werth der Snorroischen Edda, von P. E. Müller. Übersetzt von L. E. Sander. Kopenh. 1811; r. i Göt. A. 1811, S. 179, og af Gräter i „Zbunna und Hermoder“ 1812, Nr. 7, samt i Allg. S. J. 1813, Januar, S. 36—40]; Brudstykke af Aron Hiorleiffsons Saga, om det norske Hovtid i det 13de Aarhundrede, oversat af det gamle Scandinaviske (og i den Anledning om de islandske Hestekampe), 1814 S. 1—37; Fortællingen om Freidar Toose, oversat af det Islandske med Anmærkninger, 1816 og 1817 S. 208—233; Om nogle eenstydige Ords Bemærkelse, Bd. XXI. 1826, S. 157—181 [siden benyttet i Synonymiken].

I Kjøbenhavnste lærde Efterretninger (Recensioner, under hans Navn, 1799—1804).

I Wielands „Mercur“ (Nogle Bemærkninger angaaende den i Oldtidens Kunstværker forekommende Skik at folde Hænderne sammen, i April 1802).

I „Minerva“ (Fragment af en Prædiken af Chrysostrimus imod Sminkte, 1806. IV. 18—20).

I „Akademisk Høitidsact i Anledning af Kong Frederik Vites Fødselsdag den 28. Januar 1809“ (Tale, paa Latin med dansk Oversættelse).

I Engelstoft's Universitets- og Skole-Annaler (Bemærkninger om de academiske Høitideligheders sande Bærd, 1813 S. 1—10).

I „Athene“, udg. af E. Molbeck, (Samtale holden i Midten af det ellefte Aarhundrede imellem den norske Konge Harald Haardraade og Skalden Etuf, oversat af det Oldskandinaviske, Bd. II. S. 93—102; Krægenstein Stubs Minde, Bd. VII. S. 142—50; Hroff Krages Saga. Om Begivenheder fra fletten og syvende Aarhundrede (en Prøve paa Sagabibliotheket), Bd. VIII. S. 535—60).

I „Solennia funebria Universitatis Hauniensis in obitu Principis Seren. et Cels. Friderici Christiani habita d. 14 Aug. 1814“, Hauniæ 1814, 4to (Tale til Minde om Hertug Frederik Christian, paa Latin med dansk Oversættelse).

I „Theologisk Bibliothek“, udg. af S. Møller, (Quantum præsidii litterarum studium, vel inter ipsa bella, civitatibus inprimis minoribus afferat. Oratio, habita in inauguratione Viri S. V. Magni Sommer, Bd. VI. S. 55—67; ann. i L. E. 1815, S. 215—20).

Foruden nogle private Informationer, var han i sine Candidataar Lærer ved det Schouboeste Institut og i Døttreskolen; gav ogsaa frit Underviisning i de maassmannske Søndagskoler, og var i fem af disse Aar Alumnus paa Vorhøjs Collegium, i hvilken Tid han erholdt den academiske Guldmedaille for Besejrelsen af det i Aaret 1804 udfatte filosofiske Priissspørgsmaal; udnævntes d. 28de Marts 1806 til Sognepræst for Nørre-Snebe og Eistrup Menigheder i Aarhus Stift; d. 11te Maj 1810 til Sognepræst for Rjøng Menighed i Sjælland; fik d. 1ste November 1828 Titel af Consistorialraad; blev d. 19de Marts 1830 Sognepræst i Stege paa Møen, og Provst for Møenbo og Baarse Herreder; den 6te September 1833 Biskop over Ribe Stift (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 639. 748); d. 24de Januar 1835 Ridder af Danebroge; 1839 Medlem af Commissionen til at gennemgaae Udkastet til et nyt Ritual og en ny Alterbog; d. 28de Juni 1840 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; d. 18de Septbr. 1843 Commandeur af Danebroge. Deeltog, ifølge kongelig Udnævnelse, som geistligt Medlem i Provindsialstænder = Forsamlingerne for Nørrejylland 1842 og 1844. — * 1° 1806 Henriette Lovise Rasmussen, en Datter af hans Moders Broder Provst Thomas Rasmussen i Ørvinge i Sjælland, og af hans Faders Søster Elisabeth Margrethe Müller. — (Autobiographi, vedføjet det i Anledning af hans Bispevielse af P. E. Müller udstedte Program: „Vita Lagonis Urne Episcopi Roskildensis, pars posterior“, Hafn. 1833, 4to, p. 17—19. — Portrait, tegnet af G. Salomon, lithogr. i Bærenghen's & Comp. Institut, 1844).

De statu temporum, reformationem Lutheri proxime antecedentium. Specimen pro stipendio Coll. Medicei. Hafn. 1803. — Hvad er Venfkab? Et Indbydelseskrift til den offentlige Examen i det Schouboeste Institut d. 28. Decbr. 1805. Kbh. 1805. 24 S. 4to. (L. E. 1805, Nr. 51). — Om Begrebet af Dyd og Lykfalighed, samt disses naturlige Forbindelse. Et Indbydelseskrift til den offentlige Examen i det Schouboeste Institut i November 1806. Kbh. 1806. 28 S. 4to. (L. E. 1807, Nr. 13; Kiel. L. 3. 1807, Nr. 40).

Prædiken, holden i Rjøng Kirke paa Jubelfesten d. 14de Mai 1826. Kbh. 1826.

Udvikling af den kristelige Religionens Troeslærdomme. For oplyste, men ulærde Christne. Odense, 1829. Andet, af Forfatteren gennemsete, Dypag. ibid. 1832. (L. E. 1830, Nr. 13. 14; M. f. L. XI. 1—23; 87—129, anm. af C. E. Scharling; Theol. Stud. u. Krit. 1830, IV. 936; Allg. S. 3. 1834, Juli).

Ved Pastor Emeritus Michael Christian Müllers Riste, d. 27de Juli 1829. Kbh. (optr. i Frammers Samling af kirkelige Leilighedsstater af danske Prædikanter, I. S. 406—13).

Vi skulle med Biijsdom bygge vor kristelige Erkjendelse paa den Grundbold, som er lagt, Jesus Christus. Synodalprædiken, holden i Roeskilde Domkirke den 3die Juli 1833. Kbh. 1833.

Dybyggelsesbog for Christne, til Brug ved den private og hushlige Andagt. Samlet og udgiven af Tage Müller, Chr. S. Kalkar, L. D. Westengaard. Odense, 1844. (Berlingske Tid. 1844, Nr. 352; J. L. o. R. II. 1844, S. 391—99).

Bidrag: i Fallesens Theol. Maanedsskrift for Fædrelandets Religionslærere (Ogsaa et Par Ord angaaende Biskop Boyens liturgiske Plan, Bd. VIII. S. 402—23); — i Møllers Theol. Bibliothek (Argumentorum de moralitate mortis voluntariæ agentium disquisitio, Bd. VII. S. 1—116. [L. T. 1817, S. 18—23; Ergtbl. 3. Jen. L. 3. 1817, Nr. 25]; — i Vidensk. Forhandl. ved Sjællands Stifts Landemøde (Om Menneskets moralske Frihed, Bd. III. S. 1—20. [L. T. 1819, S. 273—74]; Over det Spørgsmaal: Er enhver Usandhed under alle Omstændigheder utiladelig? sftd. S. 172—204. [L. T. 1819, S. 274—76; jvfr. Møllers R. theol. Bibl. XIII. 273]; Om det geistlige Coelibatets Oprindelse og moralske Indskydelse, sftd. S. 320—380. [L. T. 1819, S. 346—47]; — i Møllers Nyt theol. Bibliothek (Et Brev til Prof. Jens Møller om Religionslærernes Ed paa de symboliske Bøger, Bd. I. S. 337—48 [jvfr. sftd. S. 348—73, af J. Møller, og L. T. 1823, S. 503—5]; — i „Kirkelige Leilighedstaler af danske Prædikanter“, udg. af G. P. Brammer, (i 1ste Samling: Ved Lieutenant, Juveleer Christian Winthers og Jfr. Th. Olivariuskes Bielse i Kjøbenhavn den 20de October 1823, S. 201—11; Ved Jfr. Fr. C. Voelkers Riste, d. 23de April 1818, S. 291—96; Ved min Moders, Fr. D. Müller, fød Rasmussen, Riste, d. 29de Sept. 1817, S. 340—45; Ved Pastor E. L. Homanns Riste, d. 28de Aug. 1821, S. 351—58; Ved Fabrikør og Dannebrogsmænd Chr. Hansens Riste, d. 27de Mai 1829, S. 381—87; Ved Inspecteur og Ridder Chr. G. Voelkers Riste, d. 25de Octbr. 1819, S. 388—94; Ved Skradermester W. Müllers Riste, d. 25de Novbr. 1830, S. 398—405; Ved Pastor Emeritus M. E. Müllers Riste, d. 27de Julii 1829, S. 406—13. [ogsaa særskilt. Kbh.]; — i 2den Samling: Prædiken, holden paa Reformationsfesten, den 3die Novbr. 1833, i Frue-Kirke, ved Bispevielsen, S. 46—55; Taler ved Vidskabskabets Møder i Bordingborg Kirke d. 17de April 1823, og d. 5te Mai 1825, S. 69—94; Ved Consistorialraad E. A. Lunds Riste, d. 16de August 1833, S. 473—78); — i „Lauzens Levnet samt nogle Prædikener“, udg. af J. S. B. Suhr, Ribe 1836, (Prædiken paa første Juledag, holden i Ribe Domkirke 1835; og Prædiken paa anden Paaschedag, holden sammesteds 1836, S. 2—23); — i „Trende Prædikener, holdne i Ribe Domkirke paa Reformationsfestens første og tredje Dag“, Ribe 1836 (Prædiken paa Reformations-Jubelfestens første Dag); — i Petersens „Tidskrift for Literatur og Kritik“ (Anmeldelse af H. J. Giesings Skrift „Om den danske Geistligheds nærværende kirkelige og borgerlige Vilskaar“, i Bd. I. S. 331—96, jvfr. Bd. II. S. 218—25, af H. J. Giesing); — i Suhrs Archiv for den practiske Theologi (Prædiken paa fjerde Søndag i Advent. (Philipp. 4, 4—7), Bd. I. 1839, S. 92—104; Liigtale, Bd. II. 1840, S. 316—323).

Fortale til J. B. Daugaard's og P. W. Stochholm's Udtog af den bibelske Historie. Kbh. 1835. 2det Dyl. *ibid.* 1838. — (Udveksl. efter Autogr.).

Müller (C.), Studiosus Theologiæ.

Fuldstændig og authentisk Beskrivelse over samtlige Høitideligheder i Kongeriget Danmark ved Reformationsfesten Aar 1817. Med forudskiftet Beretning om Anledningen til Festen, Luthers Biographie, samt Efterretninger

om Høitidelighederne ved de foregaaende Jubelfester 1617 og 1717. Kbh. 1817. (Prev. Ber. 1820, V. 640). — Emanuel og Hortensia eller Søvnjængersten. Romantisk Fortælling af Heinrich von Schöffe. Paa dansk oversat. Kbh. 1820. (V. I. 1821, S. 73—74).

Münnich (Carl Detlef Andreas), en Søn af Generallicutenant v. Münnich († $\frac{2}{5}$ 1815); var Capitain og Compagnichef ved Kbhvns Infanteri-Regiment; blev siden affødiget, og opholder sig i Kbhvn. — * 1. Anne Dorothea Lagerheim. * 2. Mette Pauline Biering.

Gedigte und Lieder. Kopenh. 1825. 21 S. (Conversationsbl. 2den Aarg. I. S. 21—22). — To mærkværdige Krige, som Danmark har ført, historisk bearbejdet. Kbh. 1826. (indeholder I. Slaget paa Brevalle Hebe Aar 740; og II. Den første Dittmarskerfrig, eller Slaget ved Hemmingssted Aar 1500). — Humoristiske danske og tydske Smaadigte og Sange. Kbh. 1843. 87 S. I. 8.

Münnich (Rudolph Leopold), f. d. 16de August 1802 i Kjøbenhavn. Faderen nysanserte Capitain C. D. A. v. Münnich; Moderen A. D. f. Lagerheim. Blev d. 17de Juni 1820 Secondlieutenant i det 3die jydsk Infanteri-Regiment; d. 3die Jan. 1832 Premierlieutenant; erholdt d. 3die Febr. 1841 Capitains Anciennetet; udnævntes d. 1ste Juli 1842 til Capitain af 2den Klasse ved det 3die Jægercorps, med den ham reserverede Anciennetet. — * Johanne Kirstine Marie Bastrup, en Datter af afd. Pastor Andr. Jørg. Fischer Bastrup i Østernykirke i Ribe Stift.

Digte, indførte i Aalborg Stiftstidende (f. Ex. 1831, Nr. 30. 41. 93).

Münster (Christian Sommerfeldt Nørenst), f. d. 22de [1ste d. 2de] Aug. 1779 i Rønne paa Bornholm, hvor hans Fader, Justiterraad Thomas Georg Münster, da var Amtsforvalter samt Ammunitions- og Materialforvalter, siden Amtsforvalter i Aalborg (f. $\frac{1}{7}$ 1728, † $\frac{1}{9}$ 1799, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 412); Moderen Dorothea Marie Wendelboe, en Datter af Præsten Morten Wendelboe til Kygge og Moss i Aggerøhus Stift. — Blev dimitteret til Universitetet fra Aalborg Skole i Foraaret 1796; underkastede sig i Efteraaret 1796 og næstfølgende Foraar den filosofiske Examenens tvende Afdelinger; blev d. 5te Decbr. 1798 Alumnus paa Ehlers' Collegium; tog danskjuridisk Examen i Decbr. 1801; rejste udenlands paa Bergværksvidenskaben 1804—7, og senere til forskellige Læder i forskjellige Dele af Tydskland, Polen og Italien; foretog, efter Rentekammerets Foranstaltning, i Sommeren 1808 en Rejse i Danmark i Henseende til Saltvirkningen af Tang. Blev 1811 kongelig Bergmester; d. 25de Maj 1819 Directeur ved de høherdamske Kobber- og Messingværker i Holstien (indtil 1833). — * Ebba Dvidia Charlotte Sophia Schøller, Datter af Oberst Caspar v. Schøller og M. Henriette, f. Münster.

Anvisning til at virke Salt af Tang. Aarhus 1808. 1. Art, 4to. Et nyere Dplag med Forandringer trykt 1809 hos J. Fr. Schults i Kbhvn. 12 S. 4to. Udftrykt i Dlussens oeconom. Annaler XI. 73—86, og i Udtoget i Krarups Søndags-Aftens-Læsning 1809, Nr. 2, samt r. i L. E. 1810, Nr. 14. Overs. paa Jølandst. Kjøbshn. 1809. 8vo.

Undersøgelser i Jylland efter Salt og Stænkul, i „Den oeconom. Correspondent“ II. Aarg. Nr. 21. 22.

Münster (Guzon Michaël), Farbroder til ovenanførte Biskop J. P. Münster og Professor D. H. Münster, blev f. d. 17de Octbr. 1745 paa Staegaard i Bester-Hassing Sogn i Vendsyssel. Hans Fader Oluf Münster var Herredsskriver i Rjær og Hvetbo Herreder (f. 27 1692 i Hvilsager i Aarhus Stift, † 1767); Moderen var Christense Bium. — Blev 1766 dimitteret til Universitetet fra Alsborg Skole; udmærket ved den philosophiske Examen i det paafølgende Aar; underkastede sig d. 4de Octbr. 1769 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); var sidenester i mere end 10 Aar Hører ved Frue-Skole i Kjøbenhavn; blev d. 11te Maj 1787 Sognepræst til Græse og Sigersløvvester i Sjælland; i Marts 1789 til Gadstrup og Syv fstd. † i September 1821. — * Elisabeth Cathrine Bøch (f. 1770, † 17 1830 i Slangerup). — (Sorgetale ved hans Jordbærd, af M. P. Kruuse, i Drammers kirkelige Veilighedsstaler af danske Prædikanter, 1ste Samling, S. 359—61; jvfr. Tillæg til Statstid. 1821, Nr. 70).

Guds Billie efter det sjette Bud. En Prædiken af N. Struensee, oversat. Kbh. 1771. — En fornødret Synders Dphjælse. En Prædiken. ibid. eod. — Et Par Ord til Læseren af Provst Heibergs Udsigt over den mærkelige Ildbrand i Provst Naflovs Eiendomsgaard i Snoldelen den 14. Nov. 1806. Kbh. 1807.

Bidrag: i Fallesens Theolog. Maanedsskrift for Fædrelandets Religionslærere (Endnu et Brev til Udgiveren, angaaende Spørgsmaalet, hvorledes en P. Hauge i vor Tidssalder har kunnet gjøre saa stærke Fremstrid, i Bd. VII. S. 137—142); — i „Minerva“ (Om aabne Begravelser for fattige Folk, 1808 S. 265—270). — (Tilbeeds efter Autogr.).

Münster (Niels Christian), f. 1799 i Randers; tog pharmaceutisk Examen (Laud. unan. cons.) i Jan. 1820; blev derefter Escadronschirurg ved det Slesvigiske Cuirassee-Regiment, og underkastede sig i April 1823 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); fik den 27de Juni f. A. Bataillonschirurgs Charakter; tog 1824 sin Afsked og nedsatte sig som privat Practicus i Horsens, hvor han den 1ste Octbr. 1836. tillige ansattes som Lærer i Sang ved den lærde Skole. — * Ende.

Praktiske Jagttagelser, i Bibl. f. Læger Bd. XXVIII. S. 305—12; Bd. XXX. S. 288—91; Bd. XXXII. (Ny Række Bd. 2.), S. 174—79; Bd. XXXIX. (Ny Række Bd. 9.) S. 287—92.

Münster (Niels Claus), Broderføn af ovenanførte Pastor Guzon Michæl Münster, er f. d. 15de Novbr. 1781, af Forældrene Peder Hauch Münster, først Foged paa Edelgave, siden Forvalter, Birkedommer og Birkeskriver paa Lethrabort (f. 1° 1743 paa Staegaard, † 2° 1792), og Anna Marie Gram (f. 2° 1756, † 2° 1821), en Datter af Capitain ved Asiatick Compagni, Grosserer Niels Hansen Gram og Maren Brock (Søster til Legatsstifteren, Grosserer Niels Brock). Han blev privat dimitteret til Universitetet i Efteraaret 1798; udmærket ved den philologiske-philosophiske Examen i det paafølgende Aar; tog theologisk Attestats (H. ill.) i Januar 1803; blev d. 30te Marts 1810 Sognepræst i Ølsted i Aarsuus Stift; 1824 i Rønninge og Kollsted i Fyen; d. 6te Januar 1838 i Baarse og Velbringe i Sjælland. — * Elisabeth Marie Bruun.

Mindetale over Kong Christian VII. Aarhuus, 1814.

Enkelte Digte, f. Ex. i Hempels Avis 1830, Nr. 111, og i Lindbergs Nord. Kirke-Tidende 1834, Nr. 37.

Münter (Balthasar), næstældste Søn af nedenauførte Bisshop Dr. Friederich Münter og Maria Elisabeth, f. Krohn; er f. d. 14de Februar 1794 i Kjøbenhavn; nød den første Underviisning i Efterslægtselskabets Realskole, men indfattes allerede 1805 i Kjøbenhavns Cathedralsskole, hvor han forblev indtil 1810. I Aaret 1811 dimitteredes han privat af Faderen til Kjøbenhavns Universitet; underkastede sig i Juli 1817 den theologiske Embedsexamen med Charakteren Laudabilis et quidem egregie; ledfagede om Sommeren 1818 sin Fader paa en kort Rejse til Tydskland; var 1819 Secretair i den kongelige Commission, der skulde gjøre Forslag til den indbyrdes Underviisningsmethodes Indførelse i Danmark; beftilledes d. 2den April 1823 til anden residerende Capellan ved Bremerholms Kirke i Kjøbenhavn; d. 9de Maj 1823 til tillige at være Hofprædikant, og udnævntes d. 1ste November s. A. til Ridder af Dannebrog. Valgtes 1828 til Meddirecteur i det danske Bibelselskab, og 1831 til Overs Directeur for de massmannske Søndagskoler; foretog 1832 en Rejse til de bøhmiske Bæde og i en Deel af Tydskland; valgtes 1834 til Meddirecteur ved det værnste Underviisnings- og Opdragelses-Institut paa Frederiksberg; beftilledes d. 27de Maj 1835 til første residerende Capellan ved Bremerholms Kirke; disputerede d. 17de October 1836 for Doctorgraden i Theologien; ansattes d. 2den Maj 1837 til Lærer i Homiletik og Katechetik i det kongelige Pastoralseminarium, samt til Meddirecteur af samme; venaadedes d. 28de Juni 1840 med Dannebrogsmændenes Sølvfors; foretog 1842 atter en Rejse til de bøhmiske Bæde og i en Deel af Tydskland; beftilledes d. 30te December 1843 til Medlem af den kongelige Direction for Almue- og Borgerstolevæsenet i Kjøbenhavn. Desforuden har

han i sin Tid deltaget som Formand i Selskabet til Dyrettelsen af de kjøbenhavnske Asyls for Smaa børn, og i en Række af Aar været Medlem af Underviisnings-Commissionen i Selskabet „for Efterlægten“. — * 1⁴ 1829 Ida Marie Louise v. Schmidt-Phiseldet, en Datter af afdøde Conferenceraad og Deputeret i Generaltoldkammer- og Commerce-Collegiet, Conrad Friedrich v. Schmidt-Phiseldet og Marie Wilhelmine, f. Krohn. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationens Jubelfesten 1836, p. 41—42. — Portrait, malet af J. L. Lund, lithograph. af Lehmann, 1838. — Büste, af Tilemann 1839).

Tale ved Grindring „at Gud allerede i tusinde Aar har velsignet Danmark med Jesu Christi Evangelium“; Prædiken paa Christendommens tusindaarige Jubelfest i Danmark første Pintsebad d. 14de Mai 1826, holden til Aftensang i Holmens Kirke. (aftrykt i den Samling af Prædikener paa ovennævnte Jubelfest, som Kjøbenhavns Geistlighed har udgivet, Kbh. 1826).

Tale ved Hr. Capitain og Postmester A. A. B. Mazar de la Gardes og Frøen C. D. C. Monrads ægtefællelige Forbindelse d. 29de Decbr. 1826. Kbh. (Forfatterens Navn er ej angivet paa Titelbladet).

Tale i Selskabet for Efterlægten paa dets Stiftelsesdag den 4de Marts 1828. Kbh.

Tale i det danske Bibelselskab d. 19de Mai 1828. (findes i 13de Beretning fra Bibelselskabet for Danmark, S. 4—15).

Tale ved de Masfmannske Søndagskoler 31te Marsfest i Trinitatis Kirke, den 15de Mai 1831. Kbh. (aftrykt i G. P. Brammer's „Kirkelige Leilighedsstaler af danske Prædikanter“, I. Samling, S. 71—77).

Tale i Præmieselskabet for den mosaiske Ungdoms Anbringelse til Kunst og Haandværk, d. 25de Febr. 1833. Kbh.

Tale i Selskabet for Efterlægten paa dets Stiftelsesdag den 4de Marts 1833. Kbh.

Sørgetale over Frue Johanne Margrethe Lütken, født Dedeckam, den 31te Jan. 1834. Kbh.

Tale i Selskabet for Efterlægten paa dets halvhundredaarige Stiftelsesdag den 4de Marts 1836. Kbh.

Symbola ad illustrandam Bugenhagii in Dania commorationem. Diss. inaug. Havniæ 1836. (Theol. Tidsskr. Bd. I. H. 1. S. 181—82; Allg. H. 3. 1838, Nr. 116, 117, S. 327—31; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1104).

Ved Stud. medic. Carl Mackeprangs Jordefærd d. 16de Novbr. 1837. (Som Manuscript for den Afdødes Familie og Venner). Kbh.

Morgen- og Aftenbønner for de Kongelige Escadetter. (Efter Chefens Dyrdorbring forfattede af Dr. Winter og trykte som Manuscript). Kbh. 1838.

Tale paa Nyholm, da Orlogsskibet „Christian den Ottende“ løb af Stabelen, d. 22de Mai 1840, Deres Majestæters, Kongens og Dronningens Solbryllupsfest. Kbh.

Tale ved Candidatus Theologiæ D. Fabricius's Riste i Garnisonskirke den

21de Martz 1841. (findes indrykket i: „Til Minde om Dne Fabricius“, Kbh. 1841, S. 35—40).

Tale ved Christiane Georgina Elisabeth Dehlsens Hagers Kiste i Frederiksbergkirke d. 10de Juli 1841. Kbh. (For Benner).

Sørgetale over Admiralinde Regize Sophie Baronesse Holsten, født Raas, d. 8de Septbr. 1841. Kbh.

Farvel til Pastor J. A. Riis ved hans Grav d. 29de Mai 1843. (findes indrykket i: „Pastor J. A. Riis's Minde af hans Medarbejdere i Kirken A. K. Holm, B. Münter og C. Kjerumgaard“, Kbh. 1843, S. 11—15).

Tale holden i Bombebøsssen, da denne Stiftelse havde bestaaet i 25 Aar, den 13de September 1844. Kbh.

Tale ved Admiral Michael Johan Petronius Billes Bisattelse i Holmens Kirkes Capel d. 2den April 1845. Kbh.

Desforuden er under hans Navn siden 1831 aarlig udgivet: „Regnskab for de massmannske Søndagsskoler“; han har ligeledes været med at besørge udgivet dette Selskabs nye Love, og ledsaget dem med et Forord. — Sang for Børnene i Sø-Statens Pigeskoler paa S. M. Kongens Fødselsdag d. 28de Januar 1837. [uden Navn]. — (Efter Autogr.).

Münter (Friederich Christian Carl Hinrich), f. d. 14de October 1761 i Gotha, hvor hans Fader, Balthasar Münter (af en til Lübeck udvandret nederlandsk Familie), dengang var Præst ved Waisenhuset og Hofdiakonius (f. 24 1735 i Lübeck, † 10 1793 i Kbhvn, anf. i Myerups Lit. Lex. S. 413); hans Moder Magdalene Ernestine Sophie Friederike v. Wangenheim (f. 1742, † 2 1808), en Datter af Georg Hinrich v. Wangenheim, hørte til Tydsklands ældste Adelslægter. Da Faderen blev kaldet til Sognepræst ved Petri tydske Menighed i Kjøbenhavn, kom Sønnen i sit 4de Aar til denne Hovedstad; nød Underviisning af Privatlærere, blandt hvilke den, siden som Etatsraad og Professor i Mathematiken afdøde J. Wolf; herte tidligt, og længe før han blev Student, historiske, philologiske og filosofiske Forelæsninger, og besøgte stadigen Kragenskjælds Cursus over Experimentalphysiken. Hans Smag for Konsterne uddannedes ved jevnlige Besøg hos den berømte Kobberstikker, Prof. J. M. Preisler, under hvis Vejledning han øvede sig i at radere (flere af disse Plader ere aftrykte og udgivne efter hans Død). I Aaret 1778 blev han af sin Fader dimitteret til Universitetet, udmærket ved Examen Artium; underkastede sig d. 22de Maj 1780 den philologiske, og d. 15de Maj 1781 den theologiske Embedsexamen, begge med Charakteren Laudabilis, og begav sig strax efter, understøttet af sin Fader, paa en Udenlandsrejse, for i Göttingen at fortsætte sine begyndte Studier; dyrkede der i to Aar den hellige og profane Philologi og Historie under Heyne, Koppe, Walch og Spittler, ubvidede ved Böhmes Forelæsninger sin Kundskab i Kirkeretten, hvortil han havde lagt en god Grund i Kjøbenhavn ved Jac. Edv. Colbjørnsens Foredrag, og øvede sig hos Gatterer i at læse og bedømme Diplomer. Han

kom tilbage til Danmark i Efteraaret 1783, men tiltraadte atter i For-
 aaret 1784, med kongelig Understøttelse, en Rejse til det sydlige Europa,
 nærmest i det Hjemed at undersøge de Haandskrifter af det Ny Testament,
 hvilke efter Rygtet skulde findes i Ragusa. Da han imidlertid, endnu før
 end han kom derhen, erfarede, at Rygtet var ugrundet, erholdt han Tilla-
 delse at forandre sin Rejseplan, og tilbragte over to Aar i Italien og
 Sicilien, hvor han i Rom havde aaben Afgang i Cardinal Stephan Borgias
 Huus; blev paa denne Rejse 1784 Doctor i Philosophien ved det siden
 ophævede Universitet i Fulda. Vandrede igjennem Lombardiet, Schweiz og
 Tydskland tilbage til Danmark, hvor han ankom i Sommeren 1787; con-
 currerede i det følgende Aar med Candidat A. Birch (siden Biskop i Aar-
 huus), for at opnaae et nyligen oprettet theologisk Professorat, og blev d.
 31te Octbr. 1788 udnævnt til overordentlig Professor i Theologien ved
 Kjøbenhavns Universitet; d. 1ste April 1790 til Professor ordinarius og
 Afsætsfor i Consistoriet; erholdt d. 30te Septbr. s. A. den theologiske Doc-
 torgrad; valgtes d. 5te Januar 1798 til Medlem af det Kongl. Danske
 Videnskabernes Selskab; var og Medlem af den paa hans Forslag opret-
 tede Commission for Universitets-Bibliotheket; af Commissionen for de danske
 Skolers bedre Indretning, og af den, som var nedsat til Undersøgelse af den
 pestalozziske Underviisningsmethode (1803—4); ligeledes af den liturgiske Com-
 mission (1806). Blev 1805 Medlem af Missionscollegiet og Directionen for
 Waisenhuset, hvilket Embede gav ham Anledning til, fra Begyndelsen af August
 til Midten af Novbr. 1806 at gjøre en Rejse til Leipzig, Dresden og Berlin, for
 at gjøre sig bekendt med de i disse Stæder blomstrende Borgerfjolers Indretning,
 for derefter at anlægge en Skole i Waisenhuset. Udnævntes 1807 til Medlem
 af den efter hans Forslag oprettede Commission angaaende de i Danmark
 (og Norge) værende Oldsagers Bevaring; d. 1ste April 1808 til Biskop
 over Sjællands Stift; deeltog strax efter, ifølge kongelig Befaling, i den
 Commission, der var nedsat til at gjøre Forslag om Danebrogsordenens
 Udvidelse; udnævntes d. 28de Juni 1808 til Ordens-Biskop og Medlem af de
 fyl. Ridderordeners Kapitul; benaadedes d. 10de Aug. s. A. med Danebrogs-
 ordenens Ridderkors og Danebrogsmandens Hæderstegn; blev d. 13de Jan.
 1809 Meddirecteur for det, ifølge en af ham indgiven Forestilling, oprettede fyl.
 Pastoral-Seminarium til de theologiske Candidaters praktiske Dannelse, i hvilket
 han holdt Foredrag over Pastoraltheologien; bevirkede 1812 Oprettelsen af et
 Stiftsbibliothek for Sjællands Geistlighed; udnævntes d. 28de Jan. s. A. til
 Commandeur af Danebrog; deeltog i Oprettelsen af det danske Bibelselskab
 i Maj 1814, og valgtes d. 15de August 1815 til een af sammes Vice-Præs-
 denter; salvede Kong Frederik VI. og Dronning Marie Sophie Frederike i Fre-
 deriksberg Slotskirke d. 31te Juli 1815; blev d. 13de Decbr. 1815 Medlem
 af den efter hans Forslag nedsatte Commission for, ifølge kongelig Befaling,

at udarbejde en ny dansk Oversættelse af det Ny Testament; d. 28de Octbr. 1817 Storkors af Danebroge; gjorde i Sommeren 1818 en Rejse i Lydsland; blev d. 28de April 1819 Medlem af Commissionen, betræffende den indbyrdes Underviisningsmethodes Anvendelse i Almueskolerne paa Landet og i Kjøbstæderne. Var Universitetets Rector 1796—97 og 1802—3; Voresmedlem af Academiet for de skønne Konster i Kjøbenhavn, og af det keiserl. russiske Videnskaber Academi i Petersborg; Medlem af Videnskaberne Selskaberne i München, Edinburgh, Göttingen, af det kongl. svenske Bitterhets-Historie- og Antiquitets-Academi i Stockholm, det kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog, det skotske antiquariske Selskab, det joniske Academi paa Corfu; corresponderende Medlem af Videnskaberne Selskab i Berlin og det hollandske Institut i Amsterdam, samt Medlem af flere inden- og udenlandske videnskabelige Samsfund. † 9de April 1830 i Kjøbenhavn. — * $\frac{1}{8}$ 1791 Maria Elisabeth Krohn (f. $\frac{7}{8}$ 1771 i Lübeck, † $\frac{2}{4}$ 1842 i Kjøbenhavn), en Datter af Dr. Hermann Dietrich Krohn, der døde $\frac{5}{2}$ 1805 som første Borgemeister i Lübeck. — (Biographi, efter hans egne Optegnelser, i Kosfods Conversations-Lex. Bd. XXV. S. 108—20; „Dr. Friedrich Münter, Bischof von Seeland; eine biographische Skizze, von J. P. Mynster“, i Ullmann's u. Umbreit's Theol. Stud. u. Krit. 1833, I. S. 13—53. [ogsaa særskilt. 41 S. 8, og oversat paa Dansk af J. Møller i dennes Lidsstr. for Kirke og Theologi Bd. II. S. 352—98]; Nekrolog, af P. E. Müller, i L. L. 1830, Nr. 18. 19; af J. Møller, i N. theol. Bibl. Bd. XVIII. S. 340—49; af Fr. Thaarup, i Kbhøns Skilderi 1830, Nr. 30, og i „Kopenhagener Börsehallen“ I. Nr. 15 u. 16; i Allgemeine Kirchenzeitung 1830, Mai, Nr. 79 [overs. i Kbhpost. 1830, Nr. 156. 157], og i N. Nekrolog der Deutschen, Ster Jahrg. 1830, 1ster Theil (Zimenau 1832), S. 316—23; „Wed Biskop Frederik Münters Jordbærd i Petri Kirke den 15de April 1830, af H. O. Clausen“, Kbh.; H. N. Clausen: De muneris episcopalis in ecclesia evangelica gravitate et pulchritudine. Havnæ, 1830. 4to (Indbydelsesstr. til Universitetets Mindefest for Fr. Münter); J. Møller: Oratio funebris in memoriam Friderici Münteri, nomine Universitatis Hauniensis habita. ibid. eod. 4to [optr. i N. theol. Bibl. XVIII. 125—69]; Sorge-Cantate af A. Dehenschläger, Kbh. 1830; jvfr. L. L. 1830, S. 376—80; S. Jørgensens „Nogle Frugter af mit Dium“, I. S. 145—47; Kbhpost. 1830, Nr. 85. 88. 89. 129; 1831, Nr. 231; Hempels Avis 1830, Nr. 55. 59; Selmers Akad. Tid. I. S. 154; Det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Historie af E. Molbech, S. 329—31; Møllers N. theol. Bibl. XIV. 14; „Balkyrien“ 1831, II. 81; Ersch u. Gruber Allg. Encyclop. I. Section, XXIX. S. 100—1. — Portrait, af A. Graff, st. af Bolt 1800, 12mo; malet af Hornemann, lithogr. — Büste, af F. C. Krohn

1830, og af H. Freund; et Monument og et Grav-Mindesmærke over ham, af H. Freund. — Om hans i Bispegaarden indmurede Samling af antique Stene med Indskrifter i forskellige Sprog, og andre Didsager, see Kbhvns Skilberer 1829, Nr. 99 [ogsaa særsk. aftr. Kbh. 1829, 4to]; Thaarups Kopenh. Børsenhalle I. S. 6. Over hans Bibliothek udkom Catalog [ved J. A. Belling]. Havn. 1830; ligeledes over hans Samling af Mynter [ved E. J. Thomsen] under Titel: Museum Münterianum. P. I.—III. Havn. 1835—1839; og: Prospectus des collections numismatiques et d'antiquités, qu'a laissées le défunt évêque de Sélande, le Docteur Fr. Münter. Coph. Fol.).

Ob die Ehrenmähle, die man Voltaire öffentlich und ohne Bedingung errichtet, mit der Ehre unfreier Zeit und ihrer Philosophie bestehen können, von L. Rothe. Aus dem Dänischen. Kopenh. und Leipz. 1779. — Balders Tod, ein Trauerspiel mit Gesang von J. Ewald. Aus dem Dänischen nach der Musik des Concertmeister Hartmann. Kopenh. 1780. (Allg. deutsche Bibl. XLVI. 436). 2te Aufl. ibid. 1785. (N. D. Bibl. LXVIII. 444). — Die Hauptlehren der christlichen Religion, von B. G. Sporon. Aus dem Dänischen. Kopenh. 1781. (L. E. 1781, Nr. 21). — Die Offenbarung Johannis, metrisch übersetzt. Kopenh. 1784. 2te Ausg. ibid. 1806. (L. E. 1784, Nr. 21; Allg. S. 3. 1806, Erggbl. August, S. 181; Leipz. L. 3. 1807, S. 2202; Jen. L. 3. 1807, Septbr. S. 417; Gött. A. 1808, S. 1687). — Om Hierarkiets Fremgang under Pave Innocenz III. Kbh. 1784. (L. E. 1784, Nr. 3). — *Specimen versionum Danielis Copticarum*, nonum ejus caput Memphitice et Sahidice exhibens. Romae 1786. (L. E. 1786, Nr. 49). — Authentische Nachrichten von den Ritter- und Brüder-Eingeweihten aus Asien. Kopenh. 1788. (Jöfr.: »Werden und können Israëlitern zu Freymaurern aufgenommen werden? u. s. w., herausgeg. von C. F. v. Boscamp, genannt Lafopelski.« Hamb. 1788). — *Fragmenta Patrum Græcorum*. Fasciculus I. Halmiæ 1788. (L. E. 1788, Nr. 3; Allg. D. Bibl. 1789). — Efterretninger om begge Sicilierne, samlede paa en Reise i disse Lande i Aarene 1785 og 86. I.—II. Deel. Kbh. 1788—90, m. Kb. Paa Tydsk [ved E. P. Kirstein] I.—II. Th. ib. 1790, m. Kpf.; paa Hollandsk, Harlem 1791, I.—3. D.; paa Italiensk, oplagt paany 1828; i Udtog paa Svensk af Pödman. Uf. 1794. (L. E. 1788, Nr. 50. 51; 1791, Nr. 37; Krit. og Antikrit. 1791, Nr. 43; Gött. A. 1789, S. 578; 1790, S. 556 og 1016; 1808, S. 1687; Jen. L. 3. 1790, Nr. 242; Annal. der theol. Litteratur 1791, S. 196; Allg. D. Bibl. CVI. 505; Monthly Review Vol. VII. pag. 540—46). [Af et Brev til ham fra Palermo, dat 10. Juli 1788, findes et Udtog i Handelsstid. 1788, Nr. 66]. — *Commentatio de indole versionis Novi Testamenti Sahidicæ*, accedunt fragmenta epistolarum Pauli ad Timotheum, ex membranis sahidicis musei Borgiani Velitris. Hafn. 1789. 4to maj. (L. E. 1793, Nr. 10; Allg. D. Bibl. XCIV. 209; Annal. der theol. Litt. 1789, S. 657). — Kort Udtog af Reformationshistorien. Kbh. 1789. — Prøveforelæsninger holdne for det overordentlige theologiske Profesforat ved Kjøbenhavns Universitet af F. Münter og A. Birch. Kbh. 1789. (Krit. og Antikrit. 1792, Nr. 18 o. fi.; Jöfr. N. D. Riegels's »Tanter" o. s. v. Kbh. 1789, og Art. Otto Fabricius (I. S. 408). — *De rebus gestis Hieronymi Aleandri in comitiis Wormatiensibus*. Programma. Hafn. 1789. 4to. — *De ætate versionum Novi Testamenti copticarum*. Diss. inaug. Hafn. 1790. (L. E. 1791, Nr. 13; Krit. og Antikrit. 1791, Nr. 30. 34). Af Jörf. paa Tydsk oversat, omarbejdet og udvidet, og indf. i Eichhorn's Bibliothek der bibl.

Litt. IV. Bb. S. 1—30, 385—427. — Gedächtnißschrift auf dem Ritter Gaetano Filangieri, von Donato Tommasi, aus d. Ital. übers. mit e. Vorrede. Anspach, 1790. — Versuch über die kirchlichen Alterthümer der Gnostiker. Anspach, 1790. 2e verb. Aufl. ib. (Allg. L. Z. 1791, Nr. 227). — Chrysochiron's Reden über einige wichtige Pflichten der Gold und Rosenkreuzer alten Systems. München 1792. (Altona, Hammerich). — Magazin für Kirchengeschichte und Kirchenrecht des Nordens. I.—II. Theil. Altona 1792—96. (L. E. 1793, Nr. 8; Annal. der theol. Litt. 1794, S. 497; 1797, 8te Woche). — Statutenbuch des Ordens der Tempelherren, aus einer altfranzösischen Handschrift herausgegeben. 1ster Theil. Berlin 1794. (s. „Fundgruben des Orients“ Bb. VI., S. 3—120). — Forslag til forbedringer i den jødiske Menigheds Forfatning. Kbh. 1796. — Om den i Dagens Plads herskende Tone. Kbh. 1796. 21 S. — Program til Forelæsninger over Pastoraltheologien. ibid. 1797. (L. E. 1798, Nr. 19). — Theses over den naturlige Theologie. Kbh. 1798. — Vermischte Beyträge zur Kirchengeschichte. Kopenh. 1798. (L. E. 1801, Nr. 1). — Haandbog i den ældste kristelige Kirkes Dogmehistorie. I.—II. Deel. Kbh. 1801—4. Overs. paa Tydskt, med Tillæg af Forfatteren, ved J. P. G. Ewers. I.—II. Band. Göttingen 1802—6. (L. E. 1801, Nr. 35; 1804, Nr. 27; Histor. Kalender I. 53; Leipz. L. Z. 1803, Nr. 160. 161; Gött. A. 1806, S. 607; Jen. L. Z. 1808, IV. Nr. 230; Allg. D. Bibl. LXXXVIII. 96—102; CIV. 6—9). — Den danske Reformations Historie. I.—II. Deel. Kbh. 1802. Paa Tydskt, forøget og forbedret, i Forfatterens „Kirchengeschichte von Dänemark und Norwegen“, 3r Theil, Leipz. 1833. (L. E. 1802, Nr. 47, s. 462; Allg. S. Z. 1805, II. Nr. 96. 97; Histor. Kalender I. 53—54; Vadens histor. Bibl. S. 277). — Forsøg til en Anviisning for Skoleholderseminariernes Lærere. Trykt som Manuskrift. Kbh. 1804. (L. E. 1804, Nr. 31; Allg. S. Z. 1805, April, S. 68). Overs. paa Tydskt i et af Guldsmuths udg. pædagog. Tidsskrift. — Betragtninger over den naturlige Theologie. Kbh. 1805. (L. E. 1805, Nr. 38; Histor. Calend. I. 59; Allg. S. Z. 1807, Jul. S. 36—39). — Parallelismen der Geschichte. 1806. (udkom uden Forfatternavn og Tryksted; s. Møllers Tidsskr. Kirke og Theologi II. 372). — Rede bei der Einweihung des Bischofs N. Hesselén zu Lund, von J. A. Lindblom. Aus d. schwed. Handschrift übers. Kph. 1806. — Die Belagerung von Kopenhagen im Sommer 1807. Kph. 1807. Overs. paa Dansk af B. S. Abrahamson. ibid. eod., og paa Italiensk af S. Schubart. s. l. (Vifa) 1809. (Allg. S. Z. 1809, April, Nr. 109; s. „Dagen“ 1810, Nr. 130). — Prædiken efter min Indvielse til Biskop i Sjællands Stift. Kbh. 1808. — Erklärung einer griechischen Inschrift, welche auf die Samothracischen Myserien Beziehung hat. Kopenh. 1810. [optr. i Antiquar. Abhandl. S. 181—245]. (L. E. 1810, Nr. 44; Leipz. L. Z. 1811, Febr., St. 22; Jen. L. Z. 1811, August, Nr. 196 [s. Antiquar. Abhandl. S. 245—54]; Gött. A. 1811, S. 1073). — *Epistola ad Eminentissimum ac Reverend. Eccles. Sviogothicæ Archiepiscopum J. A. Lindblom de duobus monumentis veteris Ecclesiæ*, Hafn. 1810. 36 pagg. 8vo. [optr. i Antiquar. Abhandl. S. 53—84]. (Engelstofts Univers. og Skole = Annaler 1810, I. 253—62; L. E. 1810, Nr. 40; Gött. A. 1810, S. 1439; Monthly Review 1811, p. 483—85). — *De occulto urbis Romæ nomine*, ad locum Apocalypsis XVII, 5. Programma, quo Synodum Diocesanos Selandiæ in Æde Cathedrali Roschildensi d. 3 Julii 1811 celebrandam indicit F. Mønter. Hafn. 1811. 4to. 21 pagg. [optr. i Antiquar. Abhandl. S. 25—52]. (Gött. A. 1811, S. 1375; Leipz. L. Z. 1812,

Januar, S. 134—35). — *De schola Antiochena*. Programma (til Biskopperne F. Plums, B. C. Hjort's og C. Sørensens Indvielse). Hafn. 1811. 38 pagg. 4to. (Æ. T. 1811, Nr. 37; Gøtt. A. 1812, April, S. 527; Leipz. L. J. 1812, S. 136). Oversat paa Tydsk i Stäublins u. Tzschirners Archiv für alte u. neue Kirchengeschichte Bd. I. St. 1. S. 1—31. — Ritual for Bispevielsen, allernaadigst approberet. Kbh. 1811. — Tale ved Bispevielsen d. 11te August 1811. Kbh. — Traured e bei der ehel. Verbindung des Herrn G. R. G. v. Nennenkampff und des Fräuleins A. C. A. Brun, gehalten am 11. Octb. 1811. Kopenh. — *Odæ Gnosticæ Salomoni tributæ*, Thebaice et Latine, præfatione et adnotationibus illustrata. Programma Synodale. Hafn. 1812. 32 pagg. 4to. (Æ. T. 1812, Nr. 27, r. af J. Møller; Leipz. L. J. 1812, S. 2183). — Episcoporum Ecclesiæ Danico-Norvegicæ *Epistola Encyclica ad Clerum* utriusque regni *de officiis edicto Regio 1811 d. d. 23. Oct.*, promulgato pastoribus denuo *in-junctis*. Hafn. 1812. 4to. (ogsaa aftrykt i Stäublins u. Tzschirners Archiv für alte u. neue Kirchengeschichte Bd. III. St. 3, S. 698—710; jvfr. Gøtt. A. 1818, S. 869—70). — Rede bei der Ordination des Herrn Christlieb Augustin Jacobi zum Missionair in Ostindien. Kopenh. 1812. (ogsaa aftrykt i Tzschirners Memorabilien für das Studium und die Amtsführung des Predigers, Bd. VIII. S. 112—124).

Observationum sacrarum ex marmoribus Græcis Specimen. Programma Synodale. Hafnia, 1814. 4to. (r. i Millins Magaz. encyclop. T. V. 1814).

Antiquarische Abhandlungen. Mit fünf Kupfertafeln. Kopenh. 1816. (Heidelb. Jahrb. d. Literatur 1818, Mai, S. 435—48; Gøtt. A. 1818, St. 126, S. 1253—1255; Allg. S. J. 1819, II. Nr. 169, S. 500—2).

Religion der Karthager. Kopenh. 1816. 2te, vermehrte und verbesserte Auflage. Mit zwei Kupfertafeln. ibid. 1821. 4to. (Æ. T. 1822, Nr. 19, jvfr. fibd. 1816, S. 72—74; Allg. S. J. 1816, II., Aug. Nr. 178; Heidelb. Jahrb. der Literatur 1818, Septbr. S. 924—28; Ergzbl. z. Jen. L. J. 1819, Nr. 61; Ergzbl. z. Allg. S. J. 1823, Septbr. Nr. 101. 102; Prov. Ber. 1823, II. 93—99; Bertholdts krit. Journ. der neuesten theol. Literatur Bd. XV. St. 3. S. 248—325).

Reden bei der Einweihung der wiederhergestellten St. Petri-Kirche in Kopenhagen den 14ten Julius 1816, gehalten von Bischof Münter, Stiftspropst Clausen und Dr. Kochen, nebst einer Uebersicht der ersten Gründung und späteren Schicksale der Kirche. Kopenh. 1816. (Prov. Ber. 1817, I. 104; Ergzbl. z. Allg. S. J. 1817, S. 312).

Ordinations-Taler (tilligemed et Tillæg, indeholdende Mindetale ved Biskop Valles Jordbefærd). Kbh. 1817 (1816). (Æ. T. 1818, Nr. 41. 42; Allg. S. J. 1819, III. Nr. 227, S. 110—12).

De Sacra Scripturæ ejusque integræ liberrimo usu deque nova versionis Novi Testamenti vernaculæ recognitione. Programma Synodale. Hafn. 1817. 4to. (Til Mindetalen over Valle).

Antistitum Ecclesiæ Danicæ, Slesvico-Holsaticæ et Lauenburgensis *Epistola Encyclica ad Clerum de tertio Reformationis Jubilæo* diebus XXXI Octobris, I et II Novembris MDCCCXVII pie celebrando. Hafn. 1817. 20 pagg. 4to. (Jen. L. J. 1818, Nr. 53; jvfr. Möllers N. theol. Bibl. I. 362—65; XII. 196—99; J. C. Lindberg: Hvad er Christendom i Danmark? Kbh. 1826). Oversat paa Dansk i Kbhvns Skilberis 1826, Nr. 48. 49. 50; paa Tydsk af A. W. Reuber. Altona 1818. 32 S. 8vo. [Denne Oversættelse er tilligemed Originalen optrykt i G. P. Petersens „Chronik der Reformationsjubelfeier in den dänischen Staaten am 31. Octbr., 1sten und 2ten November 1817“; Kiel 1819, S. 33—85].

Underviisning til den danske Almue om de fortrinligste Besjæringener,

som Kirkeforbedringen har skænket os. Kbh. 1817. 48 S. 8vo. Paa Tydskt overfat efter Regjeringens Befaling, og udkommen i Schleswig 1817. — Almindelig Kirkebøn og Collecter paa Jubelfesten 1817. *ibid.* eod.

Belia in Lucanien. Eine Beylage zu Hegewisch über die Colonien der Griechen. Altona, 1818. (Leipz. L. J. 1818, May, S. 995—97; jvfr. L. T. 1816, S. 71—72).

Kong Frederik den Sjettes og Dronning Marie Sophie Frederikes Salvingsaakt d. 31te Juli 1815. Kbh. 1818. Fol.

Fragmenta versionis antiquæ latinæ Antehieronymianæ Prophetarum Jeremiæ, Ezechielis, Danielis et Hoseæ, e codice rescripto bibliothecæ universitatis Wirceburgensis. Edidit *Fr. Münter*. Programma (i Anledning af Biskop S. Tetens' Jndvielse). Hafn. 1819. 4to. 44 pagg. (optr. i *Miscellanea Hafniensia theolog. et philolog. argumenti*. Tom. II. fascic. 1. p. 81—148).

Symbola veteris ecclesiæ artis operibus expressa, edidit *Fr. Münter*. Programma (i Anledning af Biskop J. M. Herth's Jndvielse). Hafn. 1819. 4to. 36 pagg. (jvfr. Möllers Theol. Bibl. XIX. 219—22).

Tale ved Provst Trøels Smiths Jubilæum d. 12te Mai 1819. (Udg. af D. P. Smith i Forbindelse med de andre ved samme Leilighed holdte Taler). Kbh. 1819.

Prodromus de anno natali Jesu Christi. Hafn. 1821. (Et Blad i Dvart; jvfr. L. T. 1822, S. 50—53).

Der jüdische Krieg unter den Kaysern Trajan und Hadrian. Altona u. Leipz. 1821. (Gött. A. 1822, St. 119, S. 1190—92).

Undersøgelser om de Danske Ridderordeners Oprindelse. Kbh. 1822, med 3 Steentr. Paa Fransk (ved E. A. Billaume): *Récherches sur l'origine des Ordres de Chévalerie du Royaume de Dannemarc.* Copenhague 1822, av. 3 estampes. (jvfr. G. L. Badens »Recension«, Kbh. 1822; L. T. 1823, Nr. 19; Prov. Ber. 1823, II. 97—98; Dst's Archiv IV. 32, 40, 45, og »Materialier« Nr. 7; G. L. Badens vigtigste Levnetsomstændigheder, 1836, S. 25—26; L. T. 1826, S. 143).

Epistola ad virum illustrissimum et excellentissimum Sergium ab Ouvaroff, Academiæ cæsareæ scientiarum Petropolitane præsidem, de monumentis aliquot veteribus scriptis et figuratis penes se exstantibus. Hafniæ 1822. 4to. 34 pagg. (Gött. A. 1825, S. 448).

Sendschreiben an den Herrn Geheimen Hofrath und Professor Dr. Friedrich Creuzer über einige Sardische Idole. Eine Beilage zur 2ten Ausgabe der Religion der Karthager. Mit 2 Kupfertafeln. Kopenh. 1822. 28 S. 4to. (L. T. 1822, S. 764—66; Prov. Ber. 1823, II. 99—100; Gött. A. 1824, S. 648; Leipz. L. J. 1827, S. 756—57).

Narratio de Lucio Primo Episcopo Romano. Programma, quo Synodum &c. indicit F. Münter. Hafniæ (1823). 4to. [optr. i *Miscellanea Hafniensia theolog. et philolog. argumenti*. Tom. II. fascic. 2. p. 185—225]. (Allg. S. J. 1824, II., May, Nr. 110, S. 46—47).

Kirchengeschichte von Dänemark und Norwegen. I.—III. Theil. [med Fortale i 2r Theil af Prof. Wachsmuth]. Leipz. 1823—33. I. Th. ogsaa m. Tit.: *Geschichte der Einführung des Christenthums in Dänemark und Norwegen.* (L. T. 1832, Nr. 10, af J. Möller; Theol. Stud. u. Krit. 1833, IV. 1218; Literary Gazette 1825, No. 47; jvfr. Möllers Tidsskr. f. Kirke og Theol. I. 301—2; III. 366). [Af 1ste D. findes et dansk Udtog i Konnes Religionsblad II. Marg. 1826, Nr.

12 figg.; 2. D. 1. Afdeling oversat i Clausens og Hohlenbergs Lidsfr. f. udent. theol. Litteratur 1833, S. 1. S. 100—59].

De rebus Ituraeum, ad Lucæ III, 1. Programma (til Biskop Steingrim Johnsen's Indvielse). Hafn. 1821. 4to. 48 pagg. (Ergsbl. 3. Allg. S. 3. 1828, Jan. S. 1—4).

Der Tempel der himmlischen Göttin zu Paphos. 2te Beilage zur Religion der Karthager. Mit 4 Kpft. u. einer architektonischen Erklärung v. G. F. Hetsch. Kopenh. 1821. 40 S. 4to. (Heidelb. Jahrb. der Pitter. 1825, May, S. 475 ff.; Leipz. L. 3. 1826, I. Nr. 153; Gött. N. 1827, S. 263—64).

Sinnbilder und Kunstvorstellungen der alten Christen. I.—II. Heft. Altona 1825. 4to, mit 13 Tafeln. (Berl. Jahrb. f. wissensch. Kritik 1827, Juli, S. 1005—1029, r. af A. Hirt; jvfr. G. B. Winer u. J. G. B. Engelhardts neues kritisches Journal der theol. Litteratur Bd. VII. St. 3, Sulzbach 1827, S. 265, af Rettig).

Taler ved Indvielsen af Kongernes Christian den Sjettes og Frederik den Femtes Capel i Næstvede Domkirke, d. 12. og 13. Sept. 1825 af Biskop J. Münter og Confessionarius M. K. Liebenberg. Kbh. 1825.

Symbolae ad interpretationem Evangelii Johannis ex marmoribus et numis, maxime graecis. Programma (til Biskop C. D. Koefoeb's Indvielse). Hafn. 1826. 4to. 38 pagg. (Ergsbl. 3. Allg. S. 3. 1828, Jan., S. 4—6; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 887).

Om Kong Harald Klæds Daab og den kristelige Kirkes Begyndelse i Danmark. Et Skrift for den danske Borger- og Landmand, udgivet ifølge Kængelig Befaling i den danske Kirkes Jubelaar 1826. Kbh. Paa Tydsk under Titel: Ueber die Taufe des Königs Harald Klæds und den Anfang der Predigt des Christenthums durch Aufcharius. Schleswig, 1826. — Kirkebøn og Collect til Jubelfesten den 14. Mai 1826. Kbh. Paa Tydsk: Altar- und Kirchengebet für das Jubelfest am 11. Mai 1826. Schleswig. (v. Adler).

Antistitum Ecclesiae Danicae, Slesvico-Holsaticae et Lauenburgensis *Epistola Encyclica ad Clerum* de Jubilæo ob seculum decimum Religionis Christianae in patria feliciter exactum die XIV Maii pie celebrando. Jussu et sumptu regio. Haun. 1826. 4to. 49 pagg. (Theol. Maanedsskr. VII. 290—292; Allgem. Kirchenzeitung 1826, S. 125—126).

Tale ved Indvielsen af Christiansborg Slotskirke Jubeldagen d. 14. Mai 1826. Kbh. (ogsaa indlemmet i „Samling af Prædikener paa Christendommens tusendaarige Jubelfest i Danmark første Pintefdag 1826, holdne af Kjøbenhavns Geistlighed“, Kbh. 1826, S. 1—16).

Julii Firmici Materni V. C. de errore profanarum religionum ad Constantium & Constantem Augustos Liber. Edidit F. Münter. Hafnia 1826. (Gött. N. 1827, St. 110; Leipz. L. 3. 1828, II. Nr. 163; Theol. Stud. u. Krit. 1832, I. 154, af Veessenmeyer).

Der Stern der Weisen. Untersuchungen über das Geburtsjahr Christi. Mit einer Kupfertafel. Kopenh. 1827. (L. 3. 1829, Nr. 15; Berl. Jahrb. f. wissensch. Krit. 1827, S. 1609—20, r. af J. K. v. Meyer; Beck's Allg. Repertor. der neuesten Literatur für 1827, Bd. III. St. 3. S. 161; Gött. N. 1827, S. 1566—67).

Religion der Babylonier. 3e Beilage zur Religion der Karthager. Mit 3 Kpft. Kopenh. 1827. 4to. (Beck's Allg. Repertor. der neuesten Literatur für 1827, Bd. III. St. 3. S. 164; Journal des Savans 1828, Octobre, p. 593—603; Novembre, p. 643—653, anm. af Silvestre de Sacy).

Tale ved det Kjøbenhavnske Vaisenhusets Jubelstiftid den 1ste November 1827. Kbh. 1827.

Notitia codicis Graeci, Evangelium Johannis variatum continentis. Hafniae 1828. 8vo maj. (Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 818—836, ann. af C. Ullmann; 1830, IV. 934; Foreign quarterly Review 1829, April, p. 312).

Rede bei der Einweihung von vier nach der Küste Guinea bestimmten Missionarien. Koph. 1828.

Primordia Ecclesiae Africanæ. Hafniae 1829. 4to. (L. T. 1829, Nr. 18, r. af J. Møller; N. theol. Bibl. XVII. 8—16; M. f. L. III. 289—307, ann. af S. N. Clausen; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 894; 1830, II. 481; IV. 933; Berl. Jahrb. für wissenschaftl. Kritik 1829, II. 140—48, af Marx eincke; Foreign quarterly Review 1829, Aug., p. 660; Gött. A. 1832, St. 85).

Effata et Oracula Montanisturum. Programma (i Anledning af Biskop N. S. Mensters Indvielse). Hafniae 1829. 4to, 17 pagg. (M. f. L. III. 307—11, ann. af S. N. Clausen).

Altstykker, vedkommende Kong Christian den Tredies og Dronning Dorotheas Kroning i Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn den 12te Aug. 1537, af Johannes Bugenhagen. Efter kongelig Befaling samlede af F. Münter, med Indledning og historiske Oplysninger udgivne af E. C. Werlauff. Kbh. 1831. Folio, med 2 Portr. (L. T. 1831, Nr. 41).

Han har udgivet: *a) Miscellanea Hafniensia theologici et philologici argumenti.* Tom. I.—II. (Fasciculi IV). Hafniae 1816—24, c. 2. tabb. æn. (Leipz. L. J. 1817, Septbr., S. 1782—84; 1818, Decbr., S. 2627—30). Hertil leverede han: *Symbolæ ad interpretationem Novi Testamenti ex marmoribus, numis, lapidibusque cælatis, maxime græcis, i Tom. I. fasc. 1. p. 1—30; Auctarium Siciliae Numismaticæ, ibid. p. 181—210; Commentatio de Collyridianis, fanaticis seculi quarti, T. I. fasc. 2. p. 153—74; Fragmenta versionis antiquæ latinæ Antehieronimianæ Prophetarum Jeremiæ &c., Tom. II. fasc. 1. p. 81—148 (see ovenfor); Narratio de Lucio Primo, Tom. II. fasc. 2. p. 185—225 (see ovenfor); Descriptio numerorum aliquot veterum Hispaniæ et Italiæ, ibid. p. 383—408. (Theol. Maanedst. II. 198—199, ann. af J. E. Lindberg). — *β) Kong Christian den Syvendes og Dronning Caroline Mathildes Salvingsakt.* Kbh. 1828. Folio. [Efter Biskop L. Harboes Manuskript, de Kongl. Collegiers Archiver og de offentlige Blade for 1767; jvfr. Kbhpost. 1829, Nr. 11; Høst's Nord. Museum S. 1. S. 65—66, og Art. C. S. Bisby].*

3 „Deutsches Museum“ (Nachrichten von Johannes Ewald, August 1781. Bd. II. [oversf. i „Dansk Museum“ 1782, Bd. I. S. 681—700, og i „Bidrag til Belletristikken“, Ålborg, 1783, 3die St., samt i Niise's Archiv for Hist. og Geogr. Bd. L. 1832, Aug., S. 237—55]; Über Poesie und ihre Wirkung, 1782 October).

3 B. Münter's „Predigten über die gewöhnliche Sonntags Evangelien in Verbindung mit andern Schriftstellen“ (Von dem Vorzug den wir Christen vor den Gläubigen des Alten Testaments in Ansehung unsrer Kenntnisse von Christo haben; Predigt 1783, i VII. Theil, Kopenh. 1784, S. 17—32). — i Sammes „Deffentliche Vorträge über die Leben und Begebenheiten Jesu nach den vier Evangelisten“ (Dr. Balthasar Münter's Leben und Character, i IX. Theil, Kopenh. 1794; særsk. aftrykt, og tillige indført i Henke's Archiv I. Bd. IVtes Quartal, S. 62—103, og udtogsvis i Schlichtegroll's Nekrolog für 1793, S. 322—64. (Annal. der theol. Litter. 1794, S. 505).

3 „Minerva“ (Over Tilstanden i Calabrien efter Jordstjælvet 1783, i Arg.

1787, III. 132—72; Om Valdenserne i Piemont, sftd. IV. 84—105. [Disse tvende Afhandlinger ere ogsaa indrykkede i Eggers's Deutsches gemeinnüz. Magazin I. Jahrg. 2tes Viertelsjahr S. 158—208]; Om Syrakusas Ruiner, sftd. S. 203—44; 345—93; Om Palermo, 1788, II. 41—80; Om Korstogenes Virkning paa Norden, 1796, III. 1—23; Om friere Religionsmeninger i Norden i Middelalderen, 1799, IV. 47—89. [ogsaa særskilt aftr.]; Om den af Brown og Horneman gjorte Opdagelse af Ammonstemplets Ruiner, 1801, II. 118—32. (L. E. 1807, Nr. 24); Om nogle nyligen iblandt Ruinerne af Babylon fundne Inscriptioner, sftd. S. 241—265. (L. E. 1807, Nr. 24. Afhandlingen er særsk. aftr. Kbh 1802, og rec. i Gött. N. 1802, S. 1190—91; ogsaa overs. i Forf.'s Antiquarische Abhandl. S. 117—46, jøfr. Antiquar. Annual. IV. 25—26); Beretning om Jesuiten Johannes Ring og hans Reiser og Skjebne her i Norden, 1804, IV. 247—61; Cardinal Stephan Borgia, sftd. S. 277—309; særsk. aftr. Kbh. 1805, 35 S. 8. (L. E. 1807, S. 819—23. — Paa Tydsf. oversat, med et Tillæg, af B. Korbes i Intelligenzblatt zur Leipz. Lit. Zeit. 1805, Nr. 15, März, S. 242—60, og 2 Gange eftertrykt med ubetydelige Forandringer, uden Oversætterens Vidende, først i Intelligenzblatt zur Jen. Lit. Zeit. 1806, St. 1., derefter i: Zur neuesten Geschichte der Religion, des Kirchenwesens und der öffentlichen Erziehung; herausgegeben von H. P. K. Henke, 2ter Beitrag, Berlin 1806, S. 151—56); Om Bigtigheden af de østerlandske Oldsagers Studium for den vorbende Skriftgrundster, 1805, I. 35—53. (Den la. inlste Original findes i Antiquar. Abhandl. S. 1—24).

J Eggers's „Deutsches gemeinnüz. Magazin“ (Bemærkninger über die ige Verfassung der katholischen Kirche in den südlichen Theilen Deutschlands, I. 27—59; Einige Reisebemærkungen über das südliche Deutschland, I. 60—82; Ueber den Zustand der katholischen Kirche in den österreichischen deutschen Erblanden, II. 1—21; Ueber die Justizverfassung im Königreich Neapel, II. 177—209; Nachrichten von der kirchlichen Verfassung im Königreich Neapel, II. 210—67; Einige ungedruckte Briefe von Philipp Mornay du Pleffis an Johan Diodati, aus einer römischen Bibliothek, IV. 163—88).

J Eggers's „Deutsches Magazin“ (Auszug aus den Regeln der Inquisition zu Rom, i Bd. I. S. 166—89; Aufnahme der Tempelherren nach dem alten Ritual, Bd. III. S. 513—76. (Allerede i Rom havde han 1786 ladet Optagelses-Ritualet aftrykke paa et Quartblad, hvilket v. Murr har indført tilligemed nogle ham af Münster meddeelte spanske Processer imod Tempelherrene i sit Skrift: „Über den Ursprung der Freimaurer und Rosenkreuzer“, 1804).

J Henke's „Archiv der neuesten Kirchengeschichte“ (Geschichte der sicilianiens Inquisition, i Bd. III. S. 177—220; oversat paa Dansk i Fallesens Magazin X. 657—85; paa Fransf. af Grégoire. Paris 1798; i et spansk Udtog af Lasterie. Paris 1799. (jøfr. Florentes Geschichte der Spanischen Inquisition Bd. II. S. 145); Hauptzüge des Charakters, und Verdienste des Grafen A. P. v. Bernstorff um Wissenschaften und sittliche Cultur in d. dänischen Staaten, i Bd. V. S. 291—305; paa Dansk i „Bernstorffs Eftermæle“ Bd. II. S. 137—60).

J Henke's „Magazin“ (Über die Kleriker des Tempelordens, i Bd. I. S. 92—125; Über die hauptfächlichsten, gegen den L. D. erhobenen Beschuldigungen, Bd. XI. (Neues Mag. Bd. 5.), S. 351—475).

J Henke's „Religions-Annalen“ (Nachrichten vom Zustande der katholischen Kirche im Orient, Bd. I. S. 144—61).

J Skandinavisk Museum (Om Kong Christian den II's Reformsforsøg, 1798. Bd. II. S. 135—205; 383—438; særsk. Kbh. 1798. (Kiel. L. 3. 18. 8, Nr. 22);

Om nogle i Karthago under Bandalernes Herredømme slagne Mønter, 1800. Bd. II. S. 2. S. 120—45; Tillæg dertil, sftd. S. 162—63. [Paa Tydsk i Schlichtegroll's Annalen der gesammten Numismatik, Bd. II. S. 1.; næsten ganske omarbejdet i Forf. Antiquar. Abhandl. S. 299—326]; Om Rivise-Monumentet i Scaane, 1803. I. 283—98, med Tillæg af B. H. J. Abrahamson, sftd. S. 299—302. [Afhandlingen blev senere omarbejdet af Forf., og indrykket i Antiquar. Annaler Bd. II. S. 283—302]; — i Skandinav. Literaturselsk. Skrifter (Leire i Sjælland i Begyndelsen af det 19de Aarhundrede, 1805. II. 265—324; særst. aftr. (L. E. 1807, S. 269—271; Kiel. L. J. 1808, Nr. 52); Sithrid, et østnast Digt, 1807. II. 343—59).

J Neumanns „Danstes Reiseiagttagelser“ (Udsigt over den romerske Statsforfatning, i Bd. I. S. 94—110).

I det Kgl. Danske Videnskabernes Selsk. Skrifter (Undersøgelse om de Persepolitanske Inscriptioner, 1.—2. Afdeling, i Skrifterne f. 1800, I. D. 1. S. S. 251—92 og 2. S. S. 291—348. Paa Tydsk: Versuch über die keilförmigen Inschriften zu Persepolis. Kph. 1802 u. 1818, m. Kpf. (L. E. 1805, Nr. 2; Gøtt. N. 1802, S. 1185—90; Allg. S. J. 1807, S. 705—8; Magaz. Encyclop. IX. Aarg. Tome III. p. 1—27; N. Allg. D. Bibl. XCVII. 138—111; jvfr. „Uuf Gerhard Tydchen, oder Wanderungen durch die mannigfaltigsten Gebiete der biblisch-asiatischen Literatur, von Hartmann“, Bd. II. Abtheil. 3., S. 154—61); Sammenligning imellem de Gamles Baetylier og de i nyere Tider fra Himlen nedfaldende Stene, i Skrift. f. 1803—4, 3. D. S. 113—146; særst. Kbh. 1804, 4. Paa Tydsk: *Über die vom Himmel gefallenen Steine der Alten*, übers. von J. A. Markussen. Kopenh. u. Leipz. 1805, og i Gilberts Annal. d. Pöphl., Bd. XXI. 51—84, samt i Antiquar. Abhandl. S. 255—98. (Gøtt. N. 1805, St. 187; Leipz. L. J. 1805, S. 1163 og 1496; Allg. S. J. 1807, Nr. 139); Om Frankernes Mønter i Orienten, m. Kbh., i Skrifterne for 1805—6, IV. D. 1. S. S. 1—49. [ogsaa særst. aftr. og r. i Leipz. L. J. 1806, Septbr. S. 1997]; Anden Afhandling, i Selskabets filosofiske og historiske Afhandlinger, I. D. S. 237—62. [særst. aftr. Kbh. 1821, 4to; anm. i Revue encyclop. 1824, Aodt]; Forklaring af en Inscription paa en gammel Etruscisk Ara i Cortona, m. Kbh., sftd. I. D. S. 1—32; særst. aftr. Kbh. 1821, 4to; Formodninger om Bemærkelsen af det Hebraiske Ord *Kesita*, i Anledning af en ældgammel phoenicisk Sølvmynt, sftd. II. D. S. 407—22; særst. Kbh. 1824, 4to. (Theol. Maanedsskr. II. 193—97, anm. af J. E. Lindberg); Om en nylig blandt Ruinerne af Karthago opdaget Punisk Gravskrift, m. Kbh., sftd. II. D. S. 423—32; særst. aftr. Kbh. 1824, 4to. (Theol. Maanedsskr. I. 94—96, anm. af J. E. Lindberg; Heidelb. Jahrb. der Litt. 1821, Mai, S. 445, af H. J. Kopp; Allg. S. J. 1825, I. Nr. 64, S. 523—26, af W. Gesenius); Christinden i det hedenske Huus for Constantin den Stores Tider, sftd. III. D. S. 353—412; særst. aftr. Kbh. 1827, 4to. Dverf. (af C. N. Valentiner) paa Tydsk: *Die Christin im heidnischen Hause vor den Zeiten Constantins des Grossen*. Kopenh. 1828. 8vo. (Møllers N. theol. Bibl. XVII. 7—8; Berl. Jahrb. für wissenschaft. Krit. 1828, II. 478—80, af Marheineke; Leipz. L. J. 1829, S. 821—22; Bl. f. lit. Unterh. 1829, Decbr., Beil. Nr. 29; Theol. Stud. u. Krit. 1830, II. 473); Om en Botivgemme med en æskulapisk Slange, sftd. IV. D. S. 1—18; særst. Kbh. 1828, 4. [oversat af Gøttl. Mønikke i Chr. Fr. Ulgen's Zeitschr. für die histor. Theologie, Bd. I. Et. 2. 1833, S. 40—54; jvfr. Gøtt. N. 1832, S. 1543]; Om Malerier paa Vaser, og em andre Kunstværker, som forekille Memnon's Historie, m. Kbh., sftd. IV. D. S. 305—46).

3 „Athenæum“, et Tidsskrift, udg. af P. S. Münster, (Om den Davidiske Families Begravelse under Zions Bjerg, i Bd. I S. 1., 1801, S. 1—33; jvfr. *Ulg.* S. 3. 1805, IV. S. 81. [Overfat i Forf.'s Antiquariske Abhandlungen, S. 85—116].

3 Abhandlungen der K. Böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften, vom Jahr 1806 (Spuren Aegyptischer Religionsbegriffe in Sicilien und den benachbarten Inseln; besonders abgedr. Prag 1806. 35 S., mit 2 Kpft. [optr. i Antiquar. Abhandl. S. 147—89]. (L. E. 1806, Nr. 33; Göt. A. 1807, S. 197; 1816, S. 103—4; Leipz. L. 3. 1807, Dctbr. S. 2174; Kief. L. 3. 1808, Nr. 5).

3 Heerens Bibliothek für alle Literatur und Kunst (Beschreibung einiger unbekannte griechischen Münzen, i Xtes Stück S. 34—55).

3 „Forhandlinger ved Festen i Kjøbenhavn d. 11. Decbr. 1811“, Kbh. 1812, (Tale til Kongen i det Konigle Academies Navn, S. 117—26).

3 Videnskabelige Forhandlinger ved Sjællands Stifts Landemode (Om nogle Hvedegenstaber ved en god Liturgie, i Bd. I. S. 1. S. 13—31. [L. L. 1812, S. 483—84]; Den ældste Kirkes Forsølgelses-Historie. Første Stykke, indtil Keiser Trajans Regjering, i Bd. I. S. 3, S. 490—527. Andet Stykke, Trajans Regjering, B. d. II. S. 1, S. 35—67. Tredernes Dyrer under Keiserne Trajan og Hadrian (et Bilag til andet Stykke af den christne Kirkes Forsølgelses-Historie), B. d. II. S. 2, S. 181—207. Fjerde Stykke, Hadrians Regjering, B. d. III. S. 1, S. 82—106. [L. L. 1819, S. 311—44]; Sænslynlige Tillæg til Christi Lidelses-Historie af Evangelium Nicodemi, i Bd. II. S. 419—42; særsk. aftr. Kbh. 1816. [L. L. 1819, S. 251—52; Walmarks *Almänna Journ.* 1817, Nr. 197, jvfr. *sid.* Nr. 266—67). Paa Tydsk bearbejdet af Forf. i Stäudlins und Tschirners Archiv für alte und neue Kirchengeschichte B. d. V. St. 2. S. 317—45. (Gött. A. 1823, S. 811—12).

3 Antiquariske Annaler (Fortale til 1ste Bind, S. V.—XII; Mindesmærker og Traditioner fra Egnen om Aix i Provence, med Hensyn paa Marius's Seierbindinger over Cimbrerne og Teutonerne, samlede af Gauvry de St. Vincent, i Aix, meddeelt tilligemed nogle Tillæg, i Bd. II. S. 211—20; Om Røstene-Monumentet i Staane, omarbejdet, *sid.* S. 283—302 (forhen i Skandinav. Museum); Om Røstestene paa Bornholm, m. Kb., i Bd. III. S. 19—29, jvfr. L. L. 1817, S. 601—2).

3 Maanedsskriftet „Athenæ“ (Om Hebraiske Navne, som findes blandt Regerne paa Guldkysten, i Bd. I. S. 198—207; jvfr. Kbhvns Skilderi 1814, Nr. 10. 12. [Paa Tydsk i „Grubgruben des Orients“ Bd. IV. S. 247—52].

3 „Grubgruben des Orients“ (Il libro primario dei Cabiristi (specie di riforma della gentilità) si chiama *Sutnamcabir*, aus einer Handschrift der Propaganda, mitgetheilt, Bd. III. S. 308—17. [Gött. A. 1814, S. 1311]; Ueber Hebräische Namen, die man unter den Negern der Goldküste findet, Bd. IV. S. 247—52; Estratto del libro detto *Uter cand*, ultimo tomo del gran libro *Ramaen*, libro dell' Incarnazione, mitgetheilt, Bd. V. S. 71—80, 188—96. [Gött. A. 1817, S. 1694; jvfr. *Abelung* om Sanskrittit. S. 138].

3 Stäudlins und Tschirners Archiv für alte und neue Kirchengeschichte (Ueber die antiochenische Schule, Bd. I. St. 1. S. 1—31. [Gött. A. 1813, S. 1062]; Die Religion des Nordens vor den Zeiten Davids, Bd. III. St. 2. 1816, S. 251—303 [Einige Exempl. mit Separatit. 1816]. (L. L. 1821, Nr. 39; Göt. A. 1817, S. 1357—58; „Hermes“ 1820, St. 1. S. 30—31); Episcoporum Ecclesie Danico-Norvegicæ Epistola encyclica ad Clerum 1812, Bd. III. St. 3. 1817, S. 628—710

Die Odninische Religion, Bd. V. Et. I. S. 1-112; besonders abgedr. 1821. (L. T. 1821, Nr. 39. 40); Probabilien zur Leidensgeschichte aus dem Evangelium des Nicodemus, Bd. V. Et. 2. 1822, S. 317-45).

3 *Mémoires de l'Académie Impériale des Sciences de St. Pétersbourg* (Commentatio de numo plumbeo Zenobiae, reginae Orientis, et aeneo Palmyreno, Tom. IX. 1824, p. 551-62; særst. afr. Petropoli 1824. 4to; jvfr. Göt. N. 1829, S. 1102).

3 Beretninger fra Bibelselskabet for Danmark (Tale ved Aabningen af Forhandlingerne ved det Danske Bibelselskabs Stiftelse d. 22de Maj 1814, i 1ste (af ham forfattede) Beretn. S. 8-19; Tale ved Selskabets Aarsfest 1824, i 9de Beretn. S. 3-23; overs. paa Tydskt i Mohnike's kirchen- und litterarhistorische Studien und Mittheilungen 1., 2; besonders abgedr. Straßund, 1825).

3 „*Acta Synodi Dionysianæ, habitæ die 8. Octobris 1828*“ (Synodal-Prædiken, over Rom. XIV, 1: „Den christelige Lærers Pligt mod vildfarende Brødre“, holden i Roeskilde Domkirke den 8de October 1828; S. 45-60).

3 Skriftet „Vor Frue Kirkes Indvielse første Pintebeag, d. 7de Juni 1829“ [udg. af Fr. Münter]. Kbh. 1829, (Indvielses-Tale, S. 17-29).

3 „Nyeste Skilderi af Kjøbenhavn“ (Udsigt over en Samling af gamle Indskrifter og andre Oldsager, som ere indmurede i Bispegaarden, 1829 Nr. 99; særskilt afr. Kbh. 1829. 4to).

3 Wilkæs „Geschichte des Tempelordens“ (Brev fra Münter, III. S. 515 flgg).

3 „Theologiske Studien und Kritiken“, herausgegeben von Ullmann und Umbreit, (Die altbritische Kirche, 1833. I. 54 ff.; III. 744 ff.; Über die ursprüngliche Identität der Bischöfe und Presbyter, 1833. III. 769 ff.).

Recensioner: i Kjøbenhavnske Lærde Efterretninger (over Beskrivelsen over Danske Mynter og Medailler i den kongl. Samling, 1792 Nr. 12, 13, ogsaa særskilt; og D. G. Moldenhawer: Proceß gegen den Orden der Tempelherren, 1793 Nr. 8); — i Dansk Literatur-Tidende (over C. Ramus: Catalogus Numorum veterum Græcorum et Latinorum Musei Regis Daniæ, P. I.—II., 1817 Nr. 1. 3. 5. 6); — i Genaische Allg. Litt. Zeit.

Som Medlem af Commissionen for, ifølge kongelig Befaling, at udarbejde en ny dansk Oversættelse af det Ny Testament, havde han Andeel i Commissionens 1819 udgivne Oversættelse af det Ny Testament.

Han leverede Tillæg i J. C. Winthers Oversættelse af W. Münschers Lærebog i den christelige Kirkehistorie, til Brug ved Forelæsninger. Kbh. 1805. (L. E. 1809, Nr. 15 og 17; jvfr. Art. Jens Møller). Ogsaa har han leveret Bidrag til Thilo's *Codex Apocryphus Novi Testamenti*, Tom. I. Lipsiæ, 1832.

Under hans Tillysyn udkom: Forordnet Alterbog for Danmark. Kbh. 1830. (M. f. L. IV. 417-26; jvfr. Art. E. S. Bisby).

Digte, deels særskilte (f. Ex. Elegie an Ewalds Freunde d. 23 Mart. 1781. Kopenh. 4to; Zwei Maurerhymnen. Erfurt, 1782), deels adspredte i „Deutsches Museum“ 1781 u. 1782, „Deutscher Merkur“ 1781-82, og i „Musen Almanachen“, samt i Iversens Vœsksamlinger 1783 og 1784 (Sang til Havet; Hymne til Stjerneerne jvfr. L. E. 1783, S. 137-38; 1784, S. 316).

Fortale til U. A. Røhdes Oversættelse af Oricsbachs Populaire Dogmatik, Kbh. 1790; til (Kammerjunker Lassons) Oversættelse af Weisshaupts Oplysninger for dem, som ere tilbøjelige til theosophisk Sværmerie, ibid. eod.; til Logebibliothekets Catalog 1801; til P. W. Wisberg's Oversættelse i det accraiske Sprog af Jesu Pjergprædiken, ibid. 1826. — (Efter Forf.s efterladte Optegnelser).

Münter (German Balthasar Abde Stephan), Nysnævntes ælteste Søn; f. d. 27de Juli 1792 i Kjøbenhavn; blev 1810 dimitteret privat af sin Fader til Universitetet; tog den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar; studerede i nogle Aar til latinsk-juridisk Examen, men forlod denne Vane og lagde sig siden efter Landvæsenet; blev 1817 Jorpagter af Hovedgaarden Billesborg under Balløe Stift i Sjælland; 1829 Kassere ved Kjøbenhavns Brandforsikrings-Societet; 1830 virkelig Cancelliraad. — * 1. 1818 Eleonore Cecilie Johannsen (f. 1795, † 17/2 1842). * 2. 7/4 1843 Johanne Edele Christine Scheller.

Vidrag i Sluffens Nye oeconom. Aarsaler (Landøconomiske Optegnelser paa en Reise i Sjælland, Bd. II. 1815, S. 43—77; 130—46).

Mürer (Thomas Christopher), f. den 7de Juni 1793 i Svendborg, hvor hans Fader Johan Nicolai Mürer var Districts-chirurg, og giwt med Helene Johanne Bredsdorff, en Datter af Præsten Thomas Mortensen Bredsdorff i Vester-Skjerninge i Fyen. — Blev 812 dimitteret til Universitetet fra Nykjøbing Cathedralsskole; studerede Lægevidensskaben; var fra 1816 til 1820 medicinsk Candidat ved det kongelige Frederiks-Hospital; underkastede sig i Octbr. 1818 den medicinske Embedsexamen (Laud.); blev 1821 Læge ved Fattigvæsenets 6te og 7de District i Kjøbenhavn, og 1823 tillige ved det kongl. Døvstumme-Institut; var fra November 1824 til September 1825 Alumnus paa det gjenopbyggede Borchs Collegium; blev d. 21de December 1825 Districts-medicus i Lyngby; d. 10de Febr. 1832 Districtslæge i Kbhvns Amts nordre Chirurgicat; d. 28de Juni 1840 Cancelliraad. — * Elisabeth Augusta van Wyllich, en Datter af Overkrigscommissair, Regimentsquarteermester ved Kongens Livjægercorps samt Kjøbmand, Peter Friderich van Wyllich. — (Jvfr. Callisens Medicin. Skriftsteller-Vex. XIII. 351—52; XXX. 487).

Den nye Cuurmethode i Schönbrunn, animalisk-magnetisk fremsat og bedømt af F. G. von Busse. Oversat af det Tydske. Kbh. 1817.

De causis cophoseos surdo-mulorum indagatu difficilibus. Commentatio brevis sectionibus cadaverum ut plurimum illustrata. (pro stipendio Colleg. Medicei). Hafniæ 1825. 25 pagg. 8vo, cum tabula lithographica. (L. L. 1826, Nr. 6; Messenger franç. du Nord 1825, No. 39, p. 610, og derfra i Bullet. des Sc. méd. T. VII. 1826, Févr. p. 144; Gerson u. Julius Magaz. der auel. Heilk. Bd. X. 1825, Septbr. u. Octbr. S. 192—95; Hecker litt. Annal. der Heilk. Bd. V. 1826, S. 354—58 (af C. Otto); Hufeland Bibl. der Heilk. Bd. LV. 1826, Jan. S. 59—60; Heusinger Zeitschr. für organ. Physik Bd. I. 1827, S. 3. Septbr. S. 438; Udtog i The Lancet Vol. XI. (1826). 1827, No. 163, p. 40—41).

Mennefket efter dets Organisation, Udvikling og Oprindelse. Populair Anthropologie. Kbh. 1841, med 18 lithogr. Tavler. (Bibl. f. Lager Bd. XXXIX. (Ny Række, Bd. 9), S. 175—79; Berlingske Tid. 1841, Nr. 98).

Lægen i sit Forhold til den Syge, til Publicum og til sine Colleger, af Hufeland. Oversat. Kbh. 1842.

Vidrag: i Otto's "Ny Hygæa" (Om en ny opfundet Redningsflåde, etableret

i Omegnen af Kjøbenhavn efter Foranstaltning af Directionen for Selskabet til Drucnetes og Skindedes Redning, i Bd. II. 1823, S. 323—27, med 1 Stecentryk); — i Biblioteket for Læger (Udtog af hans Medicinal-Indberetninger til det kongl. Sundhetscollegium: Om Anvendelsen af sød Mælk i Batterfot, Bd. XXVIII. S. 345—346; En Steen i fossa navicularia, Bd. XXX. S. 147—48; En Førgængelse og Fortykkelse af Lærmene, sfd. S. 148—49; 2de Misfostre ved 2de Rumpefødsler, sfd. S. 149—50; Et Tilfælde af Førgiftning ved Vitriololie, Bd. XXXII. (Ny Række, Bd. 2.) S. 118—19; Et Tilfælde af en i 6 Dage tilbageholdt Efterbyrd, sfd. S. 119—20; Et Tilfælde af anus artificialis, sfd. S. 120—21; Beretning om Lyngby Sygehuus i 1838, sfd. S. 238—41; Tre Tilfælde af Hjernelidelse, Bd. XXXIX. (Ny Række, Bd. 9) S. 252—53); — i Ugeskrift for Læger (Skrivelse om Iffeheftigsmæssigheden af Bending ved fremskaldende Navlesnor, Bd. VII. S. 197—200; Et Tilfælde, Bd. IX. S. 259); — i *„Förhandlingar vid de Skandinaviske Naturforskarnes tredje Möte, i Stockholm 1842“* (Bemærkninger over Nætelægens Standpunkt under Tilregnelighedens Vedømmelse [i Utrog], S. 871—74).

Møhl (Knud Esild), f. d. 17de Januar 1805 i Øster-Linnet, i det Eleshvige under Ribe Stift, hvor hans Fader Stephan Møhl, gift med Anna Catharine Nissen, da var Sognepræst, siden til Veiby og Tivirke i Sjælland (f. 1768 i Kolding, † 1826). Blev først underviist i Hjemmet; kom 1818 i den lærde Skole i Kolding, og 1820 i Frederiksborg Skole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet 1822; absolverede i Juli 1827 den theologiske Embedsexamen (Laud.), og blev samme Aar kaldet til Præst ved Zions Menighed i Trankebar og Første Missionsnair sammesteds; vendte i Begyndelsen af Aaret 1836 tilbage til Fædrelandet efter et noget over Gaarigt Ophold i Ostindien, og blev d. 26de Juli s. A. kaldet til Sognepræst for Distrikts Menighed i Sjælland. — * 1. Hanne Maria Møhl (f. 1807, † 1835), en Datter af Kammerraad Hans Christian Møhl og Hustru Maria Achthon, f. Fabricius. * 2. Jønger Louise Augusta Schram, Datter af Etatsraad Chr. Schram. Samuliste Tabeller til indbyrdes Underviisning. Madras Mission Press 1832. (i Forbindelse med Rev. John Devasagayam).

Afskedsord til min Menighed i Trankebar, holden i Zions Kirke d. 6te April 1835. Kbh. 1836.

Sørgeprædiken over Kong Frederik den Sjette, d. 16de Januar 1840, tilegnet den danske Bondestand af en Landsbypræst. Kbh. 1840.

Breve fra Indien. Kbh. 1840, med Steentr. og Træsmit. (Fædrel. I. 1840, Nr. 115; *„Dagen“* 1840, Nr. 67; Berl. Tid. 1840, Nr. 71; *„Den Frisindede“* 1840, S. 140).

Skildringer af Jordens Mærkværdigheder, til Almeenlæsning og Folkeoplysning, samlede og udgivne. Kbh. 1841. (Fædrel. II. 1841, Nr. 427).

Minde-Ord til Dr. Phil. N. B. Krarups Jordeferd d. 16de December 1842. Kbh.

Bidrag i Annaler for nordisk Oldkyndighed. 1838—1839 (Historisk-antiquarisk Beskrivelse over Snodstrup og Distrikts Sogne i Frederiksborg Amt [ved P. Knudsen og R. E. Møhl], med 1 Kort, S. 341—77). — (Efter Autogr.).

Mohl (Nicolaï Christian), f. d. 28de Juli 1798 i Kbhvn, hvor hans Fader Kammerraad Hans Christian Mohl var Havnecontroleur (f. 1757, † $\frac{3}{2}$ 1843); hans Moder var Maria Achthon, fød Fabricius (f. 1773, † $\frac{27}{7}$ 1819), en Datter af Præsten Christen Fabricius til Veirskov og Jordrup i Ribe Stift. — Blev i en ung Alder sat ind i Esterflægtselskabets Realkole, hvorfra han i Octbr. 1810 gik over til Metropolitanstolen, og dimitteredes derfra til Universitetet 1816. Efter i det paafølgende Aar at have taget den philologisk-philosophiske Examen, lagde han sig især efter de philosophiske Videnskabers Studium, og bestemte sig først efter et Aars Forløb til at studere Medicin. Vandt 1822 Universitetets Guldbmedaille for en Afhandling til Besvarelse af det Aaret iforvejen udsatte medicinske Priisspørgsmaal: „Quæ secreciones in corpore humano ipsius cerebri subsidio præ ceteris indigent?“ (jvfr. Bibl. f. Læger 1822, Bd. II. S. 164—65), og underkastede sig d. 26de September f. A. den medicinske Embedsexamen (Laud.). Var imidlertid i Maj 1821 bleven bekliffet til medicinsk Candidat ved det kongl. Frederiks-Hospital, ved hvilket han i August 1824 udnævntes til Reserve-Medicus; var fra 1ste Juli 1825 i 2 Maaneder constitueret Overmedicus ved bemeldte Hospital. Medens han endnu var Candidat ved Hospitalet, blev han beordret til at forstaae den paa Søværsthuset i Aaret 1823 oprettede Dvarantaine- og Sygeanstalt for Kopperpatienter; udnævntes d. 10de November 1826 til Adjunct ved Physicaten i Kjøbenhavn; blev 1827 Doctor Medicinæ i Halle; d. 6te Juni 1829 Lector, og d. 12te October 1830 Professor extraordinarius i det medicinske Facultet ved Kjøbenhavns Universitet, med Forpligtelse at docere Pharmacologi og medicina forensis. † 3die Novbr. 1830, ugift, i Kjøbenhavn. — (Nekrolog, ved C. N. David, i M. f. L. Bd. IV. S. 555—63; jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. Bd. XXX. S. 400—401; Kbhvns flyv. Post. 1830, Nr. 134; Nyeste Morgenpost 1830, S. 1247; Poul M. Røllers Levnet S. 16. 57. 59. 61. 102).

De Varioloidibus et Variocellis. Diss. inaug. Havnæ, 1827. (Bibl. f. Læg. VII. 255—76 (af B. A. Hoppe); Gerson u. Julius Magaz. d. ausl. Heilkd. Bd. XIV. 1827, Septbr. u. Octbr. S. 278—91 (af Julius); Ferrussac Bullet. des Sc. méd. 1828, Janv.; Edinb. med. and surgic. Journ. Vol. XXIX. 1828, No. 94, Jan. p. 178—88; Pierer med. Annal. 1828, März, S. 421—28; Russ Repertor. d. Heilkd. Bd. XXIII. 1828. S. 3. S. 470—72; Summ. d. Med. 1828, Bd. II. S. 58). Paa Tydskt: Ueber die Varioloïden und Variocellen; a. d. Lat. mit Anmerk. u. Zusätzen von Carl Fr. Theob. Krause. Hannover, 1828. (Pierer med. Annal. 1828, Decbr. S. 1658; Hecker Annal. d. Heilkd. Bd. XIV. 1829, Juni, S. 225—29 (af Mart. W. Plagge); Allg. S. 3. 1829, Nr. 190, S. 238—40 og derfra i „Dagen“ 1829, Nr. 301; Summ. d. Med. 1829, Bd. III. S. 631; 1830, Bd. III. Abthl. 2. S. 674; Med. chir. Zeit. 1830, Bd. IV. Nr. 82, S. 57—64; Leipz. L. 3. 1830, S. 1344).

De russiske Dampbade anvendte som Lægemiddel. En Samling af Erfa-

ringer, udgivne af G. F. Pochhammer. Oversat. Kbh. 1828. (Bibl. f. Læge: VIII. 138—41, af C. Otto; L. T. 1828, Nr. 48).

Medredacteur af: Maanedsskrift for Litteratur, I. Bd. - IV. Bind 5te Hefte. Kbh. 1829—30. (Hertil leverede han Anmeldelser af: S. Hahnemann »Die chronischen Krankheiten«, og G. L. Badens Smaasrifter i Anledning af det homöopathiske System, i I. 41—51; C. Svißer: *Conspectus instrumentorum, quæ ad trepanationem sunt adhibita*, I. 89—94 [jvfr. Art. C. Svißer]; C. L. Speyer: *Toxicologia acidi nitrici*, I. 94; J. L. Drejer: *De retroversione uteri, pars posterior*, I. 95—96; D. L. Bang: *Tabellarist Overtigt over de paa Frederiks-Hospitals medicinske Afdeling i Aarene 1826—1828 behandlede Syge*; og: Fortegnelse over de Svagheder og Tilfælde, hvoraf de i Aaret 1828 i Kjøbenhavn Begravne ere døde, I. 485—94; S. B. Svendsen: *Om den betændelsesagtige Feber*, II. 405—19; J. J. A. v. Schönberg: *Beiträge zur Kenntniß der Medicin in Norden*, I. Bd., III. 112—17 [jvfr. Art. J. J. A. Schönberg].

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Udtog af F. Magendie's physiologiske og therapeutiske Undersøgelser om Uringruset, 1821, Bd. I. S. 60—69; Behandlingen af Delirium tremens paa det Kgl. Frederiks-Hospital, 1825, Bd. V. S. 94—97. [Overs. i *Frøciop Notiz*. Bd. XI. 1825, Sept. Nr. 17. (Nr. 237), S. 268—70; *Gerson u. Julius Magazin* d. ausl. Heilkb. Bd. XII. 1826, Septbr. u. Octbr. S. 347—49, af Julius]; Beretning om den sidste Koppe-Epidemie i Kjøbenhavn, sftd. S. 161—204, med 1 Tab.; ogsaa særst. aftr. Kbh. hos Scidelin, 1825. 44 S. 8. (*Gerson u. Julius Magazin* d. ausl. Heilkb. Bd. X. 1825, Septbr. u. Octbr. S. 157—71 [Udtog, af Julius]; *Bullet. des Sc. méd. T. VII. 1826, Mars, p. 229—32, af Desfermon; Pierer med. Annal. Supplbd. 1821—25, S. 6. Apr.—Juni 1827, S. 813—17*); Beretning om den i Kjøbenhavn fra Efteraaret 1825 til Sommeren 1827 herskende Koppe-Epidemie, Bd. VIII. S. 1—32, med 4 Tabeller. (Udtog i *Gerson u. Julius Magazin* d. ausl. Heilkb. Bd. XVI. 1828, Septbr. u. Octbr. S. 242—48; *Frøciop Notiz*. Bd. XXIII. 1828, Decbr. Nr. 1. (Nr. 48), S. 14—16; *Summ. d. Med. 1828, Bd. III. S. 161—62 u. 1829, Bd. I. S. 187*; jvfr. *Kbhpost. 1829, S. 516—18 og Nr. 131*); — i *Collegial-Tidenden* 1824 (Ræsonneret Udsigt over den i Kjøbenhavn udbrudte Koppe-Epidemies hidtil værende Gang, Nr. 30, S. 382—86); — i *Gerson u. Julius Magazin* d. ausl. Heilkb. (Bericht über die Copenhagener Pockenkrankheit in diesem Jahre; (*Danske Stats-Tidende* 1824, 12 Juli), i Bd. VIII. 1824, Juli u. Aug. S. 172—74 (af Julius); Fortsættelse; nebst Zusatz aus Otto's *Sygea*, sftd. Nov. u. Decbr. S. 501—3 (af Julius); *Vom Verhältnisse der umgeänderten Pocken zu den natürl. und den Wasserpocken*, i Bd. XIV. 1827, Novbr. u. Decbr. S. 442—44); — i *Brandes Archiv* d. Apothekerver. (Anwendung der Electricität zur schnellen Erkennung von Quecksilberfalschen in einer Flüssigkeit, i Bd. XXIX. 1829, S. 142. [Udtog i *Summ. d. Med. 1829, Bd. III. S. 413*].

Han var een af »De Tolv« imod Baggesen 1818. (jvfr. *Kbhvns flyvende Post* 1830, Nr. 157; *Poul M. Møllers Levnet* S. 32—36).

Møinichen (Jacob Bernt), en Sønnens Sønnensøn af den i Myerups Lit. Lex. S. 415 anførte Justitsraad og kongl. Livmedicus Henrik à Møinichen; f. d. 26de December 1766 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Jacob Møinichen, en Præsteføn fra Hardanger, var Juvelerer, og gift med Anne Sophie Lenß. Blev dimitteret til Universitetet fra

Rjøbenhavn Latinfskole 1783, udmærket ved Examen Artium; var i nogle Aar Huuskærer i Jylland. Blev 1801 Copiift i Finantskassens Directionen; 1807 Bogholder ved Administrationen for den fynfende Fond; 1815 entlediget. † 1820. * Anne Elisabeth Hoppe († 23 1820), Datter af Niels Jørgen Hoppe, Copiift i Højesterets Justitscomptoir.

Den menneskelige Forstand i Svøb, Pendant til Bogen Nysa. Kbh. 1790. (Krit. og Antikr. S. VI. Nr. 43). — De nordiske Folks Overtroe, Guder, Fabler og Helte, indtil Frode den 7des Tid; i Bogstavorden. Kbh. 1801. (L. E. 1800, Nr. 19; jvfr. L. T. 1816, S. 709—10). — Haandbog for Præster og dem, der agte at blive Geistlige. Kbh. 1802. (L. E. 1805, Nr. 9). — Den franske Regeregenerals Tous saint Louverture's Levnet. Oversat. ib. eod.

Møll (Johannes Wilhelm), en Søn af afd. Arrestforvarer Wilhelm Møll og Else, f. Bølling; f. d. 13de Septbr. 1799 i Kbhvn; dimitteredes til Universitetet fra Metropolitanfskolen 1817; underkastede sig i Juni 1820 den latinfsk-juridiske Examen's theoretiske og praktiske Prøve, ved hvilke begge han erholdt Charakteren Laudabilis; vandt 1821 Universitetets Guldmédaille for Besvarelsen af det for 1820 udsatte Priissspørgsmaal i Lovfyndigheden: „Quid leges patriæ cum antiquiores tum hodiernæ *de jure testandi foeminarum* statuunt, et qua ratione quæstiones circa hanc materiam inter Jurisconsultos agitatae, perpensis utrinque argumentis, solvendæ sunt?“ † 2den Januar 1823 i Rjøbenhavn. (jvfr. Adresse-Compt. Efterretn. 1823, Nr. 151).

Efterladte *juridiske Forsøg*. Kbh. 1827.

Møller (.).

Capitelstaxt for Sjællands Stift, fra Aar 1600 til 1819, samlet. Kbh. (1820).

Møller (.), Landmaaler.

Bidrag i „Den oconom. Correspondent“ (Reicharts Jordbrug, i IV. Aarg., 1820, Nr. 32, 33, 34).

Møller (.), paa Flakkeberg-Institut ved Slagelse.

Bidrag i J. E. Lindbergs „Nordisk Kirke-Tidende“ (Sendebrev til Chr. Sigfr. Ley i Anledning af hans Indlæg i Skoleagen, 1839 Nr. 35, 36 [jvfr. sfd. Col. 672]; Om Skolelærernes Competence til at oplære Børn i den christelige Børnelærdom, sfd. Nr. 41).

Møller (Albrecht Carl Adolph From), f. d. 11te Febr. 1803 i Aarhus, hvor hans Fader Steen Daniel Brochmann Møller, givt med Ane Sophie Constantine Mørk, da var Over-Løds- og Consumtionsbetjent. I den derværende latinfske Skole modtog han sin første Dannelse. Da hans Fader rejste til Rjøbenhavn og ansattes som Rgl. Kasferer ved Lødvæsenet, blev det ham lettere at tilfredsstille en Attraa, der fra hans tidlige Barndom havde besjelet ham, nemlig at kunne indtræde i den militaire Stand. Forinden han ansattes ved Landcadet-Corpsen, undervistes han, i nogle Aar, alene

af sin Broder, nedenanferte Professor Gundelach Møller; en Underviisning og Vejledning ved ogsaa et omhyggeligt Foredrag af de classiske Auctorer, der naturligviis har havt en indgribende Indflydelse paa hans hele Dan- nelse og Fremtid. Blev 1824 dimitteret fra det Kgl. Landcadet-Academi, og ansat ved H. M. vor nuværende Konges Regiment, hvor han forfrem- medes til Premierlieutenant d. 7de Februar 1833; blev d. 18de Novbr. 1838 Regimentsquarttermester ved bemeldte Regiment; fik d. 22de Novbr. s. A. Capitains Charakter; udnævntes d. 28de Juni 1840 til Ridder af Danebroge; d. 1ste Juli 1842 til Regimentsfører ved 6te Linie-Infanteri- bataillon. — Tilligemed at opfylde sin kaarede Stands Pligter, stræbte han ivrigt uafbrudt at dyrke Videnskaberne, fornemmelig: Digtekunsten og Konsthistorien. — * 1839 Nancy Emilie Hammerich (f. 1805, † $\frac{1}{2}$ 1840), en Datter af Conferenceraad Henrik Christian Hammerich og Hustru Petri Nicoline, f. Porth. — (Sefr. Dst's „Materialier“, Nr. 31).

Vidrag: i „Maanedstrosker“, udg. af Th. Overkou, (Det hemmelige Brev, original Fortælling; 1826, Januar S. 1—42); — i „Balkyrien“, udg. af Doe Thomsen, (Vigen ved Lech Commond, original historisk Fortælling, 1831. Bd. III. S. 1—51, 97—111; Graver Martins Bryllupsdag, 1832. Bd. I. S. 281—86; Skibbrudet, original Fortælling, 1832. Bd. II. S. 15—41; Maler Wilbrecht, orig. Fortælling, 1832. Bd. III. S. 97—120; Brevet fra Aalborg, orig. Fortælling, 1833. Bd. II. S. 1—12; Else ved Ledet, Kræbste, sfd. S. 146—50),

Endeel lyriske og elegiske Digte, adspredte i Nyt Aftenblad; „Dagen“; „Ge- sion“; Kjøbenhavns Skilderi (1828, Nr. 2); „Balkyrien“ 1832—33; „Søndagen“, Tillægsbl. til „Dagen“, (1838, Nr. 12; 1840, Nr. 47); Berlingske Tidende (f. Ex. 1839, Nr. 84), o. fl. St. (Digtet „Morgenen, ved Fortunen“ (i „Balkyrien“ 1832, I. 136—39) er overf. paa Tydsk af E. Johannsen, i Thaarups Kopenhagener Börse- halle Bd. II. S. 140).

Christian Wilsters Biographi, i Dennes „Digtinger“, 3die Samling, Kbh. 1840. (ogsaa aftr. i „Søndagen“ 1840, Nr. 21).

Desuden endeel tidligere anonyme Digte og Afhandlinger i forskjellige Tidsskrifter. — (Revid.).

Møller (Andreas), f. d. 1ste Juni 1787 i Tranumstrandgaard, Hjø- ring Amt, hvor Faderen L. Møller var Landmand og Handelsmand; Moderen Euphemia Jacobi f. Hansen. Blev privat dimitteret til Univer- sitetet 1806; undertastede sig i Juni 1812 den latinske-juridiske Examens theoretiske, og i det følgende Aar sammes praktiske Prøve, hiin med bedste, denne med næstbedste Charakter; blev 1811 Copist, og 1819 Fuldmægtig i Revisionscomptoiret for Stifterne og de offentlige Stiftelsers Midler, under det danske Cancelli; 1820 Cancellisecretair; 1827 Revisor og Chef for bemeldte Comptoir; 1828 Cancelliraad; 1840 Justitsraad; d. 31te Decbr. s. A. Chef for det under det danske Cancelli henlagte Revisions- væsen, samt for de til Brandforsikrings og Landmilitairvæsenet hørende Sager, med Rang og Gage som Deputeret; 1843 Ridder af Danebroge.

Redigerede og udgav: *Kongelig Dansk Hof- og Stats-Calender* for Aar 1826. Kbh. 4to. (Han var tidligere i flere Aar Medhjælper for H. S. Frost ved Udgivelsen af *Stats-Calenderen*).

Møller (M. G.), affødiget Premierlieutenant.

Demonstrativ Plan til en Embeds-Cautions Assurance-Kasse. Kbh. 1830.

Bidrag i *Kjøbenhavns Skilber* (*Forsøg til Udvikling af Theorien for Livrenteselskaber*, 1822 Nr. 77. 78; *Om Embeds-Cautions*, 1827 Nr. 10).

Møller (Carl Johan), f. d. 3die Nov. 1774 i Kbhvn, hvor hans Fader Niasmus Bertelsen Møller var Kasserer i Banken og gift med Christiane Weise; dimitteredes til Universitetet fra Herlufsholms Skole 1792; underkastede sig i Juni 1800 den latinske-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren *Laudabilis*; vandt 1801 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af det for 1800 udsatte Priisspørgsmaal i Lovkyndigheden: „An et quatenus jura hominum naturalia societatis civilis institutione immutantur?“ (jvfr. *Badens Univers. Journ.* IX. 13); erholdt i det følgende Aar ligeledes to af Universitetets Priismedailler for Afhandlinger over de for 1801 udsatte Opgaver i Philosophien og Æsthetiken: „*Naturam pulchritudinis ex principiis psychologicis generatim exponere*“, og: „Har det danske Niim noget, som taler for det i Naturen, det er: i det danske Sprogs Bygning og mekaniske Indretning, i Folkets Hang til at finde Fornøjelse i de samme Lyds Ojenkomst, som ytrer sig i ordspregelige og sententiale Talemaader og andet mere? Eller vilde det tjene til at befordre den danske Poesies Fuldkommenhed, om vore Digtere forenede sig om ganske at aftaste Rimets Aag?“; blev 1802 Secretair ved Protocolerne i Højesteret; 1805 tillige Adjunct og Notarius ved det juridiske Facultet; d. 19de Octbr. 1813 entlediget i Raade og med Bartpenge som Secretair i Højesteret, og d. 28de Septbr. 1815, formedelst Svagelighed, i Raade og med Pension entlediget som Adjunct ved det juridiske Facultet. † i Octbr. 1816. — * Wilhelmine Louise Schmidt († 2 1840 i Nykirke Præstegaard ved Belle).

Danneqvinderne, et heroisk Drama i 3 Actog, med Chor og Sange. Musikken af Kapelmester Kunzen. Kbh. 1804. (L. E. 1806, Nr. 47. 48; jvfr. *Kbhvns Skilber* 1805, Nr. 33). — Kong Svend, Danmarks Havner. Skizze til et heroisk pantomimisk Drama. *ibid.* 1808.

Bidrag: i „*Astræa*“ (Om og hvorvidt ere Mennekenes Naturættigheder forandrede ved det borgerlige Selskabs Stiftelse? En af det juridiske Facultet kronet Priis-Afhandling, IV. 1—118; Om og hvorvidt kan Personer heftes for Ting, efter den almindelige Retslæres Grundfætninger? Et juridisk Forsøg, *ibid.* S. 300—359; Aphorismer om Gielbslove og Gielbsfængsler, V. 1—172); — i Engelstoffs *Universitets- og Skole-Annaler* (Indbydelse til et juridisk Lyceum, 1807. I. 107—113; ogsaa i L. E. 1807, Nr. 5); — i den Berlingske *Statstidende* (Udsigt over Christian VIIes Regjering, i Aarg. 1809 b. 14. Aug. Tillæg Nr. 89);

— i Kjøbenhavns Skildert (Bemærkninger i Anledning af den ny Comet, 1811 Nr. 76; Cantate i Anledning af det norske Universitets Stiftelse, 1812 Nr. 12).

Møller (Chr.).

Regula Virginis, eller: Jomfru=Reglen. Samlet og med Tillæg foretaget. Randers 1833. (27 S. 12mo).

Møller (Christian).

Afftedsquad til Capitain Mørch. Kbh. 1830. — Polens Stjæbne fra 1763, indtil Diebliffet, da det erklærede sig for uafhængigt. Oversat. ib. 1832 (1831). — H. Scheels Anviisning til det dobbelte italienske Bogholderie, udgivet. ibid. 1832. ft. 4to.

Møller (Christian F.), Skibsbygger.

Encyclopædift Esmands Lexikon eller almindelig Ordbog i Svøidenstærne, samlet og udarbejdet. 1ste Deels 1ste Hefte. Kbh. 1833, 4to. (5 Art Text, med 2 Folio- og 3 Quart-Plader Tegninger).

Tanker om en hensigtsmæssigere Plan ved Underviisningen paa det kongelige Søecadet-Academie, med Hensyn til Opnaaelsen af en større Videnskabelighed og om Dyrettelsen af en Skibsbygnings- og Navigationskole. Kbh. 1831. (23 S. 8.).

Møller (Christian Frederik), Typograph.

Stjærtsilden. Udgivet og forlagt. Kbh. 1832—33. (1832, Nr. 1.—4., 12te Novbr.—21de Decbr.; 1833, Nr. 1.—46, 7de Januar—30te Decbr. — For Nr. 1 kom Udgiveren under Tilfald). — Raketten med Stjerner. Udg. og forlagt. Kbh. 1834—41. — General-Appel til Danmarks Konge og Folk. ibid. 1843.

Møller (C. F. A.).

Den straffede Ulrofskab. Fortælling af L. Stord. Oversat. Kbh. 1837.

Møller (Glas), Ejer af Østrupgaard ved Odense; var Cancellisraad; blev 1840 Justitsraad.

Beskrivelse over adskillige Jnbdæmninger, foretagne i Odense Amt, i Fyen. Odense, 1837. (Forfatteren fik det kongl. danske Landhuusholdningselskabs første Guldmedaille 1819 for Jnbdæmning. — Udtog af Skriftet i Hempels »Bidrag til Lidskshistorien« 1837, Nr. 29).

Møller (Frederik), Gaardejer i Salten By, Them Sogn, Skanderborg Amt.

Beretninger til Landhuusholdningselskabet, indførte i Halvs Lidskfr. for Landoeconomi, Bd. IV. 1836, S. 134—73.

Møller (Frederik), Landoeconom, Pseudonym; see Christian Ludvig Husum.

Møller (Frederich Gothold), en Søn af Præsten Thomas Høeg Møller til Fjellerup og Glesborg i Aarhus Stift († 1797), og Dorothea, f. Kallager (f. 1764, † 29de 1839); er f. d. 17de Juni 1795 i Fjellerup Præstegaard; blev d. 27de Decbr. 1810 Secondlieutenant i H. R. H. Prinds Frederik Ferdinands Dragon-Regiment; d. 20de April 1817 Premierlieutenant; erholdt d. 10de Novbr. 1827 Anciennetet, og d. 11te Febr. 1833 Charakter som Ritmester; blev d. 2den Marts i sidstnævnte Ar Secondritmester; f. A. Adjutant hos H. R. H. Prinds Frederik Ferdinand; 1836 Ridder af Danebroge; bivaaned Troppefamlingen ved Bosnesfæst i September 1837, og besøgte, paa Rejsen til denne Troppefamling, tillige nogle af de russiske Militair-Colonier; fik d. 7de December 1839 Majors Charakter; udnævntes 1840 til Ridder af den russiske St. Stanislaus-Ordens 2den Klasse; erholdt d. 24de Juli 1841 Majors Anciennetet; blev d. 1ste Juli 1842 Major à la suite i Cavalleriet; d. 22de Novbr. 1844 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn. — * Maria v. Gähler, en Datter af Generalmajor og Chef for det jydsk Dragonregiment Caspar Friedrich v. Gähler og Elise Lucie Christiane v. Gähler, f. v. Derghen.

Bidrag: i „Militairt Repertorium“ (Meddelelse om Troppefamlingen ved Bosnesfæst i Aaret 1837, samt om de russiske Militair-Colonier, i Bd. IV. 1838, S. 62—82).

Møller (H.).

Moritz von Kopebues Reise til Persien med det keiserlige russiske Gesandtskab 1817. Oversat. Kbh. 1820. (h. Beelen).

Møller (Hans Christian), f. 1776 i Stjægs Mølle ved Mathousdahl, i Aarhus Amt. Hans Faber Hans Hansen Møller var Herredsskriver i Hads og Ring Herreder (f. 1723, † 1793); Moderen Cecil Elisabeth, f. Jorðhøi (f. 1745, † 1815), en Datter af Provst Laurz Hansen Jorðhøi, Præst til Gangsted og Søvind i Aarhus Stift. — Sønnen ovedes i sin Ungdom i Comptoirforretninger hos Faderen; underkastede sig i Februar 1797 dansk-juridisk Examen; praktiserede derpaa i nogle Ar i sin Fødeegn, som Sagfører, og blev Forvalter paa Hovedgaarden Rodsteenseje, hvis Auling han tillige forpagtede i Aarene 1805—1814; ejede ogsaa Landejendommen Faurgaard (1809—23), samt Hovedgaarden Østergaard i samme Amt (1814—21). Blev siden Godsforvalter først paa Schæl (nu Bengon), og dernæst paa Gammel-Estrup, i hvilken Stilling han forblev indtil han 1828 forpagtede Hovedgaarden Marselisborg ved Aarhus. Var under Krigen Besalingsmand ved Rystmilicen, i hvilken Anledning han, ved dens Ophør, udnævntes til Krigsraad. † 4de Januar 1838 paa Marselisborg. — * 1809 Ditlevine Margrethe

v. Boesf († 1³ 1834), en Datter af Kammerherre, Oberst Johann Gustav v. Boesf, Commandant i Friedrichsort, og f. v. Pøng. — (Vjfr. „Jyllandsposten“ 1838, S. 15).

Vov- og Rets-tabel, udgivet af N. Blicher. Aarhus, 1800. (Vjfr. L. E. 1800, S. 570).

Bidrag: i Aarhus Amts oekonomiske Annaler, udg. af J. S. Larsen, (Jagttagelser over Vinterhyben, i 2det Hefte 1811); — i Landoekon. Tidender (Plan til Fauergaards Dribt, og hvorvidt dermed er avanceret m. m., i Bd. IX. 1818, S. 246—60); — i Nye landoekonom. Tidender (Beskrivelse over et Engvandingss-Anlag ved Østergaard i Ring Herred, hvorfor ham 1819 tilkjendtes Landhuusholdningselskabet's anden Medalje i Guld; med Forklaring over det derover tagne og medfølgende Situationskort, i Bd. I. 1819, S. 338—45; Om betæfte Vand-greter, i Bd. IV. 1822, S. 82—89).

Møller (S. C.).

Vandringer gennem Nylfens Fuler og Glendighedens Voliger, af Spieß. Efter den nyeste Udgave oversat. Kbh. 1836. (h. Becken).

Møller (S. G.).

Smaatjovstedsaand i en stor Stad. Et moderne Malerie af Søderne. Ved F. Kruse. I.—IV. Deel. Oversat. Kbh. 1828. (Becken). — Reinhold, eller den hemmelige Opdragelse. Roman af Lafontaine. I.—III. Deel. Oversat. ibid. eod. (Becken). — Ivan og Feodora, eller Vertførelsen. En Historie fra Syvaarsfrigen, af C. Wildebrandt. I.—IV. Deel. Oversat. ibid. 1829. (Becken).

Møller (Hans Henrik Nicolai), f. 1787 i Horsens, hvor hans Fader var Skæbdermester; dimitteredes til Universitetet fra sin Fødestedets Skole 1807; tog i Januar 1814 theologisk Attestats (H. ill.); blev derefter Privatlærer i Randers. † 19de Decbr. 1822, ugift, i Randers. *Veissharpen*, en Samling af Digte. Nytaarsgave for Aaret 1821. Randers. Endel særskilt trykte Lejlighedsdigte.

Møller (Hans Jørgensen), en Søn af Jørgen Hansen Møller i Endrupholms Mølle, Ribe Amt; f. d. 20de November 1807; deponerede 1827 fra Ribe Cathedralsskole; studerede Theologi; blev i Januar 1831 Alumnus paa Borchs Collegium. † 8de October 1832 paa Veiløgaard ved Næstved.

Euti Nameh, eller en Hapegjes Fortællinger. Oversat fra Engelsk som Nytaarsgave for 1831. Kbh. [1830]. (Vjfr. Nye Morgenpost 1830, S. 1447—48).

Dissertationis, *nonnulla de difficultatibus muneris theologici continentis*, particula prior. (pro stipendio Collegii Medicei). Hafniæ, 1832. 16 pagg. 8vo.

Møller (Hans Larsen), f. d. 10de Juli 1797 i Ellestov Mølle i Hundstrup Sogn, ved Svendborg, af Forældrene Lars Møller og Anna f. Christophersen. Kom næsten 13 Aar gammel i Odense Cathedralsskole; afgik derfra til Universitetet 1817; blev udmærket ved den

philologisk-philosophisk Examen i det paafølgende Aar, og tog i Januar 1823 theologisk Attestats (Laud.). Blev d. 31te Maj 1823 personel Capellan ved Spjellerup og Smerup Menigheder i Sjælland; 1827 Sognepræst for Taarup, Dvøls og Borrids i Viborg Stift, og d. 13de Marts 1841 for Gylling Menighed i Aarhus Stift. — * *Sige Marie Lang*, Datter af Degnen Lang i Strøby i Sjælland.

Om Fornødenheden af en Reform i det kirkelige Skriftemaal, af S. C. Rørdam og S. L. Møller, udgivet af S. C. Rørdam. Kbh. 1839. (Nord. Kirke-Tid. 1839, Col. 815—16, anm. af J. C. Lindberg; Berlingske Tid. 1839, Nr. 265; Kbhypost. 1839, Nr. 317). — (Tilbeeds efter Autogr.).

Møller (Hans Peter), Instrumentmager og Pianofortestemmer i Kjøbenhavn, samt Overjæger ved Livjægercorpset; blev d. 1ste November 1828 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn.

Nyt Udvalg af Selskabs- og Jæger-Sange for Kongens Livjægercorpset. Kbh. 1829. — Sangbog for Kongens Livjægercorpset. ibid. 1833.

Møller (S. P.). Justitsraad (?).

Mindekrifter til at oplyse Frankriges Historie under Napoleon, skrevne af General Gourgaud, oversatte. I. Bds 3. S.—III. Bd. Kbh. 1823—24. (Jvfr. Art. J. Kragh S øst). — Ny original dansk Spillebog, eller fuldstændig Anvisning til alle brugelige Kortspil, ibid. 1824. (Beeten). — Clara d'Albe. Roman af Mad. Cottin. Oversat. ibid. eod. (Beeten). — Skjebnens Beje. Roman af Aug. Lafontaine. I.—II. Deel. Overs. ibid. 1826—27. (Beeten).

Møller (S. P.), Syngelærer i Kjøbenhavn. — * 1828 *Jensine Løgstrup* († 2° 1845).

Maanedss-Blad for tøjstemmig Sang, til Brug ved Skoleundervisning, udgivet. 1.—12. Aarg. Kbh. 1834—45. 4to.

Møller (Hans Peter Christian), Søn af nedenanførte Regimentskirurg, Ridder Joachim Otto Møller og Anne Marie Elisabeth Møller, f. Roholdt; er f. 1810 i Helsingør; blev 1830 dimitteret til Universitetet af den daværende theologiske Candidat C. Werliin; underkastede sig i Maj 1837 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); fik, da han tog Afsked fra Kongens Livcorpset, Lieutenants Charakter; erholdt d. 5te April 1843 Constitution som Inspecteur for Colonierne og Hvalfangsten i det nordlige Grønland.

Bidrag: i Krøyers "Naturhistorisk Tidsskrift" (Bemærkninger til Slægten *Limacina* Lmck., Bd. III. S. 481—90. [Dens "Jfiss" 1841, S. 895—900]; Index *Molluscorum* Groenlandiæ, Bd. IV. S. 76—97. [Dens "Jfiss" 1843, S. 60—63]; — i "Förhandlingar vid de Skandinaviske Naturforskarnes tredje Møte, i Stockholm, 1842" (De grønlandske Molluskers Forekomst sammenlignet med de nord-europæiske Molluskers, S. 699—700).

Møller (Hans Ulrik), f. d. 19de Octbr. 1796 i Jellinge i Ribe Stift, hvor hans Fader, nebennævnte Biskop Dr. Rasmus Møller, dengang var Sognepræst; hans Moder var Bodil Maria, f. Thaulow. — Blev undervist af sin Fader indtil han 1807 kom i den daværende Middelskole i Næstved, siden i Nykjøbing Cathedraliskole, hvorfra han 1814 dimitteredes til Universitet; afsløvere i April 1819 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Laudabilis; specimen scriptum præcipua laude dignum“; beskikkedes 1823 til residerende Capellan for Rjebeløv og Vindeby Menigheder i Laaland; disputerede d. 15de Juli 1825 for Magistergraden; blev d. 4de Januar 1832 Sognepræst for Næstved Menighed i Laaland; d. 27de Marts 1841 tillige Stiftsprovst i Laalands-Falsters Stift; d. 10de Februar 1843 Sognepræst for Torkildstrup og Lillebrænde paa Falster. — * 24 1823 Marie Lovise Hulda Sidenius, Datter af Kjøbmand Christian Sidenius i Nykjøbing paa Falster. — (Jvfr. Berlingske Tid. 1844, Nr. 76).

De authentia oraculorum Esaiæ capp. 40—66. Commentatio (pro gradu Magisterii). Hauniæ 1825. (L. T. 1826, Nr. 11; jvfr. Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. 265—66).

Forsvar for den evangeliske Kirkes Grundfætning. Et lutherisk-kristeligt Stridskrift mod Pastor Grundtvig. Kbh. 1834. (M. f. L. XV. 366—83, r. af E. C. W. Bindesbøll, jvfr. „Antikritik“ i L. T. 1836, Nr. 14, S. 209—27, af H. N. Møller; Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 591—92, anm. af J. C. Lindberg; 1836, Col. 488—92; Christel. Kirke-Tid. 1835, Nr. 3, af E. W. H. Kalkar [jvfr. sftd. Nr. 12—13]; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1081—83; jvfr. Art. E. C. Boisen).

Bidrag: i Nyt theolog. Bibliothek, udg. af J. Møller, (Svar paa Profesfor Dr. Clausens andet Sendebrev til Stiftsprovst Dr. Møller, i Bd. XIII. S. 304—333; Eregetiske Bidrag, i Bd. XIX. S. 293—326. (L. T. 1832, Nr. 44, S. 689—695); — i Maanedlige Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark, redig. af J. Møller, (Et Brev fra ham, i Aarg. 1828, Nr. 12); — i „Christelig Kirke-Tidende“ (Forsvar for vore Søn- og Helligdags-Evangelier, Lectier og Epistler, 1833 Nr. 12—13. 14 [jvfr. „Bemærkninger“ sftd. Nr. 19—20, af H. N. Clausen]; Om Bemærkningerne ved mit Forsvar for vore Søn- og Helligdags-Evangelier, sftd. Nr. 24. 25—26; Om Bibelen som Christen Troes eneste firkte Kilde, et Tillæg til hans „Forsvar for den evangeliske Kirkes Grundfætning“, 1835 Nr. 12. 13. [jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1835, Nr. 30. 42]; — i „Dansk Litteratur-Tidende“ (Anmeldelse af P. A. Fenger's Prædiken paa 2den Søndag i Fasten, og af de derom udgivne Stridskrifter, 1833 Nr. 38. 39. 40); — i „Theologisk Tidsskrift“, udg. af Echarling og Engelstoft, (Sammenligning mellem den hellige Skrifts Udsagn og den danske Lovgivnings Bestemmelser om Hægtstabsstraffemisser og Adskiltets Indtrædelse i nyt Hægtstabs, i Bd. II. S. 1.—33. [jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1838, Col. 376—84, 405—13, af J. K. Fenger]; Om Gal. 3, 20, sammenlignet med B. 16., tilligemed et Forsøg paa at opklare B. 20 ved Hjælp af en Conjectur, i Td. IV. S. 1. S. 92—116; Apostelen Johannes's Forklaring af Dyrkets Tal i Apokalypsen, forsvaret, i Bd. V. S. 1.—19; Om de 65 Aar, som nævnes af Proppheten Esaias Kap. 7, B. 8, i Bd. VI. S. 2. S. 144—73. (jvfr. sftd. Bd. VII.

§. 155—58); Nyt Forsøg paa at besvare det Spørgsmaal: Pro er 'O KATEXΩN, 2 Theesf. 2, 7? i Bd. IX. (Ny Natte Bd. 3.), §. 46—48); — i "Nordist Kirke-Tidende", udg. af J. E. Lindberg, (Forfattede Betragtninger over Herrens Ord om Egtteffabsskilmisise, 1838 Col. 598—606, 631—37, 666—70. (jvfr. sid. Col. 801—810, af J. F. Jønger; 1839, Col. 165—76, af E. B. Oldenburg); — i den Berlingste Tidende (Om baptistfødte Børns Daab, 1845 Nr. 149). — (Eildeels efter Meddelelse).

Møller (Jacob), f. d. 15de September 1776 i Svendborg, hvor hans Fader var Møller; blev, efter sine Forældres Død, optagen i Waisenhuset i Kjøbenhavn i April 1783; kom 1789 i Apothekertære i Nyborg; var fra 1797 ansat som Pharmaceut i Kbhvn, først hos Flugmacher paa Christianshavns Apothek, og fra Maj 1799 hos Manthey paa Love-Apotheket; tog i Novbr. f. A. den pharmaceutiske Examen (Laud. unan. cons.); var fra Novbr. 1802 Ejer af Apotheket paa Vesterbro, og fra 1ste Juli 1805 indtil Efteraaret 1832 Apotheker ved det kongl. Frederiks-Hospital; udnævntes d. 31te October 1828 til Medlem af Commissionen for den pharmaceutiske Examen; d. 5te Februar 1834 (ifke 1838) til Assessor Pharmacie (med Cancelliraads Rang). † 6te Juli 1839, paa en Rejse, i Horsens. — * Amalia Christiane Erone. — (Jvfr. Callisens Medicin. Skriftsteller = Lex. XIII. 123; XXX. 403. — Om hans til Universitetsbibliotheket ved Testamente skjenkede Bogsamling [hvorover haves en trykt Catalog, Kbh. 1839], jvfr. Selmers Kbhvns Univers. Aarbog f. 1839, §. 89).

Forsøg til en pharmaceutisk Haandbog for Begyndere, eller kortfattet Beskrivelse over de i Medicinalarten anførte Lægemidler. Kbh. 1823. (Gerson und Julius Magaz. der ausl. Heilkd. Bd. VIII. 1824, Novbr. und Decbr. §. 552; Næste Morgenpost 1829, §. 1479—80).

Bidrag: i Archiv for Søvsænet (Middel til at bortstafte den i Skibe sig slundom udbredende raadne Stank, i Bd. V. 1831, §. 217 flgg; Røgningss-Apparat for Breve og andre Dokumenter, sid. §. 357—59).

Møller (Jacob Christian Johan Hendrik Gundelach), Broder til ovenanførte Capitain Alb. Carl Ad. From Møller, blev f. d. 7de August 1797 i Aarhus; besøgte fra 1807 sin Fødebyes Cathedralskole; afgik derfra til Universitetet 1815; tog i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen med Udmærkelse, og begyndte derefter at studere Chirurgi og Medicin; blev i Jan. 1817 chirurgisk Volontair ved Frederiks-Hospital; underkastede sig i Juni 1821 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char. med Udmærkelse); blev f. A. Candidat ved Frederiks-Hospitals chirurgiske Afdeling; vandt 1824 Universitetets Guldmédaille for en Afhandling til Besvarelse af den i det foregaaende Aar udsatte Priisopgave i Medicinen: „Exponere historiam ligaturæ arteriarum“ (Jvfr. Bibl. for Læger 1824, Bd. IV. §. 384—85); blev i Febr. f. A. Re-

servechirurg, og d. 28de Jan. 1826 tillige Adjunct ved det chirurgiske Academi; var ogsaa Reservechirurg ved Frederiks-Hospital fra Aug. 1824—Aug. 1827; berejste fra Maj 1828 til Febr. 1831 Tyskland, Italien, Frankrige og England; blev i Sept. 1830 befuldmægtiget til Overchirurg ved Frederiks-Hospital; d. 6te Juli 1831 entlediget som Reservechirurg ved det chirurgiske Academi, ved hvilket han d. 7de Septbr. f. A. udnævntes til overordentlig Professor; blev d. 29de (sikke d. 19de) Marts 1833 Medlem af Directionen for bemeldte Academi; d. 28de Octbr. 1836 Ridder af Danebroge, og i Octbr. 1840 af den russiske St. Vladimir=Ordens 4de Klasse; d. 18de Januar 1842 Professor ordinarius i det lægevidenskabelige Facultet og Assessor i Consistoriet ved Kjøbenhavns Universitet; d. 3die Marts f. A. Medlem af det kongl. Sundhedscollegium; d. 13de Juni 1844 i Raade entlediget fra sit Embede som Overchirurg ved Frederiks-Hospital. † 6te Maj 1845 i Kbhvn. — * 1837 Anna Youline Christiane Hoyer († 2 1839), en Datter af Justitsraad og Stiftslandinspecteur Poul Henrik Hoyer. — (Biographisk Skizze (ved P. L. Møller) i „Danst Pantheon“, VIII. Levning, Kbh. 1843; jvfr. Calliens Medicin. Schriftsteller-Lex. XIII. 123—25; XXX. 403; Dst's „Materialier“ Nr. 76. 77. 79; Fædrel. IV. 1843, Nr. 1319; VI. 1845, Nr. 1881; Berl. Tid. 1845, Nr. 113. 121. — Portrait, tegnet af J. B. Top, lithogr. af E. Fortling 1842; lithogr., med Facsimile af hans Navn, i E. Bærenghens & Comp. lithogr. Etablissement 1843, st. 4to (i „Danst Pantheon“ VIII. Levning).

Det kongelige Frederiks Hospitals chirurgiske Aarbog. Juli—Decbr. 1831. Kbh. 1832, med 1 Tabel i Fæsto. (jvfr. „Raisonnement Critik over Prof. Overchirurg Gundelach Møllers Chirurgiske Aarbog for det kongl. Frederiks Hospital. Juli—Decbr. 1831. Af tre Læger.“ [J. C. Wendz, M. Djørup, A. G. Sommer]. Kbh. 1832; hvorpaa Møller svarede i: Om de tre Lægers Critik“ over det kongl. Frederiks Hospitals chirurgiske Aarbog, Juli—Decbr. 1831. *ibid.* eod. 16 S. 8vo; jvfr.: Erklæring fra de tre Læger, i Anledning af Prof. Gundelach Møllers Brochure „om de tre Lægers Critik“ *ibid.* eod., og J. C. Wendz; Nogle Oplysninger fra Een af Forfatterne til de tre Lægers Critik. o. s. v. *ibid.* eod.; M. f. L. IX. 81—94, af D. L. Bang; Bibl. f. Læger XVIII. 434—65, af J. C. Müller; Kbhpost. 1832, Nr. 176. 180. 183.).

De quæstione, quousque liceat et oporteat operationem instituere chirurgicam. Programma (til Universitetets aarlige Reformationseft). Havniæ 1842. 14 pagg. 4to.

Uddrag: i Hufeland's Journal der Heilkunde (Die Anwendung der Pflastercompression gegen *Hydrocephalus chronicus*, i Bd. LXXIV. (Bd. 67.), 1832, S. 4. Apr. S. 140—41. Udtog i Summ. d. Med. N. Folg. Bd. 3. 1832, S. 376; Gerson u. Julius Magaz. d. ausl. Heilk. Bd. 24. 1832, Novbr. u. Decbr. S. 505—8; Casper Repert. d. Heilkd. Bd. 33. 1833. S. 2. S. 278—79; Froriep Notiz. Bd. 36. 1833, März, Nr. 11. (Nr. 781), S. 173—75); — i Bibliothek for Læger (Underbinding af begge de primitive Carotider, foretaget paa det kongl. Frederiks Hospital; oplæst i det kongl. medic. Selsk. d. 29de Marts 1832, i Bd. XVII. S. 56—68; oversat paa Tydskt af Albr. v. Schönberg, efter Forf.'s Manuscript, i

Ruff's Magaz. f. d. gesammt. Heilkunde, Bd. XXXVIII. S. 2. S. 236—50, m. Afbildn. [Udtog i Summ. d. Med. N. Folg. Bd. 4. 1833, S. 168—70]; Notitser ra det kongl. Frederiks Hospitals chirurgiske Afdeling, Bd. XIX. S. 257—71. [Herafer „Tilsælde af traumatisk Stoframpe“ og „Strictur af Mave-røret“ oversf. af J. F. W. Neevermann i Horns Archiv f. med. Erfahrung 1835, May—Juny]; Nogle praktiske Notitser, Bd. XXX. S. 351—53; Til Behandlingen af Moderens og Moderstedens Nedsynkning, Bd. XXXI. (Ny Række Bd. 1.), S. 289—96, m. en Skobbert.; En Sygehistorie, Bd. XXXII. (N. Række Bd. 2.), S. 86—87; Oversigt af de i Aaret 1835 paa Frederiks Hospitals chirurgiske Afdeling behandlede Koppe-Patienter, Bd. XXIV. S. 370—71; Oversigt af de paa Frederiks Hospitals chirurgiske Afdeling behandlede Syge i Aarene 1811 og 1812, Bd. XXXVI. (N. Række Bd. 6.), S. 210—216; Bd. XXXIX. (N. Række Bd. 9.), S. 254—50); — i „Kjøbenhavnsposten“ (Afskilligt om det chirurgiske Academi, 1835 Nr. 122. 147. 162; jvfr. sid. Nr. 125. 126. 155); — i „Forhandlinger ved de scandinav. Naturforskeres andet Møde 1840“, Kbh. 1841 (Om Uundbarligheden af Mercur i secundær Syphilis, (i Udtog) S. 157—98); — i Ugeskrift for Læger (Bidrag til Behandlingen af Stricturer i Urinrøret, med en lithographeret Tavle, Bd. IX. 1843. Nr. 4—5, S. 49—57). — Desuden Bidrag til „Dagen“ og Journal for Medicin og Chirurgi.

Møller (Jens), f. d. 19de Marts 1779 i Karrebæk i Sjælland, hvor hans Fader Jochum Christian Møller (en Søn af Degnen Jens Møller i Skjødstrup, Aarhus Stift) var Sognepræst (i 2⁷ 1789); hans Moder var Christiane Birgitte Beske († 1784). Underviist af Faderen indtil dennes Død, blev han i Maj 1790 af sin Stedmoder Karen, f. Bagger sat i den latinske Skole i Slagelse; afgik derfra til Universitetet i Efteraaret 1797; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium og ved den philologiske-philosophiske Examen i det paafølgende Aar, saavel som ved den theologiske Embedsexamen i Juli 1800; vaelte nu sin Tid mellem Andres Undervisning og eget Studium, og dyrkede saavel Theologi, som Historie og de skønne Videnskaber; var i Aarene 1800—1802 Huuslærer hos Hofjægermester Svanenskjold, da han i Wintermaanederne opholdt sig i Kjøbenhavn, om Sommeren paa Svaneholm; opnaaede 1801 Accessit for en Afhandling til Besvarelse af det af Universitetet udsatte Priissspørgsmaal i Æsthetiken: „Var det gavnligt for Nordens skønne Litteratur, om den gamle nordiske Mythologie blev indført, og af vore Digtere almindelig antaget i Stedet for den græske?“ (jvfr. Badens Univers. Journ. IX. 14—16), og vandt 1802 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den philologiske Opgave: „Comparetur *Hypermnestra* qualis *Horatio* pingitur Carm. Libro III. XI. cum *Hypermnestra Ovidii* Heroid. XIV., atque utriusque picturæ diversitas cum ex diverso utriusque poetæ ingenio, tum ex diverso carminis, quo uterque usus est, genere, illustretur“; ansattes i Juni samme Aar som Adjunct ved den latinske Skole i Slagelse, hvor han, ved Convector, Mag. Johan Gottschalk's fort efter

indtrufne Død (§ 1802), tillige for en Deel bestred dette Embedes Forretninger; erholdt 1806 det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Guldmedaille for Besvarelsen af den historiske Opgave: „Hvori bestaaer Misbrugen af den saakaldte pragmatiske Historie, som adskillige, saavel ældre, som nyere Historiefrivere have tilladt sig; og hvilke Forholdsregler skal man iagttage, at ikke denne Forebrugsmaade ved urigtig Anvendelse skal skade istedet for at gavne?“; blev d. 17de September 1808 bestiftet til Professor extraordinarius i Theologien ved Kjøbenhavns Universitet, hvorved han d. 11te Marts 1813 udnævntes til Professor ordinarius, samt tillige til ordentligt Medlem af det theologiske Facultet og Communitetets Direction; disputerede d. 7de Maj s. A. for den theologiske Doctorgrad; blev d. 7de Januar 1814 Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab og d. 12te April s. A. af sammes Ordbogscommission; deltog i Maj s. A. i Oprettelsen af Bibelselskabet for Danmark, og valgtes d. 15de August i det følgende Aar til Meddirecteur i samme; blev d. 13de Decbr. 1815 Medlem af Commissionen for, ifølge kongelig Befaling, at udarbejde en ny dansk Oversættelse af det Nye Testament; 1818 udenlandsk Secretair ved det danske Bibelselskab; gennemrejste et Par Gange (1819 og 1824), efter dette Selskabs Bestyreres Ønske, de danske Provindser, for at virke til filiale Bibelselskabers Oprettelse; blev 1819 Assessor i Consistoriet; 1823 Inspecteur ved Universitetets Dvæstur; d. 1ste Novbr. 1828 Ridder af Danebroge; erholdt d. 18de Septbr. 1833 Rang med Biskopper. Var Universitetets Rector 1822—23 samt 1832—33; og i 13 Aar første Medlem af Directionen for Borgerdydsskolen paa Christianshavn; endvidere Medlem af det Skandinaviske Literatur = Selskab (1805); af det Kgl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog; af det historisk-theologiske Selskab i Leipzig, samt flere inden- og udenlandske videnskabelige Samsund. † 25de Nov. 1833 i Kbhvn. — * 1. 1803, i August, Abel Sophie Lund (f. 1783, † 2° 1823), en Datter af Kjøbmand Jonas Lund i Slagelse. * 2. 1825 Sophie Christine Kellermann, en Datter af Justitsraad, Amtsskriver og Toldforvalter Peter Joh. Wilh. Kellermann i Neumünster, og Maria Magdalene, f. Broager. — (Autobiographi vedføjet det i Anledning af hans Doctorpromotion d. 7de Maj 1813 udstedte, af B. Thorslacius forfattede Universitetsprogram: „De duabus gemmis Christianis ex Musæo Mouradiano“, p. 12—18; Biographi i Roskops Convers. Lex. Bd. XXV. S. 134—38; Conversations-Lex. Neue Folge, I. Abth. II. Bd. 1825 [overs. i Døt's Archiv IV. 174—75]; Brockhaus's Conversations = Lex. der neuesten Zeit u. Literatur Bd. III. Leipz. 1833; Convers. Lex. der Gegenwart Bd. III. 1840, S. 723—24; Biographiske Efterretninger om (N. C. Walløe og) J. Møller, ved J. C. Doxigaard, i et Skoleprogram, Slagelse 1835, S. 80—95; Nekrolog, af N. Møller,

i *L. T.* 1834, Nr. 13. 14 [optrykt i *Tideskrift for Kirke og Theologie* Bd. IV. S. V.—XXX.]; af Fr. Thaarup, i „*Dagen*“ 1833, Nr. 284. 285. 289; Schmers *Afad. Tid.* I. S. 387—88; *Rbhpost.* 1831, Nr. 172; 1833, Nr. 238; *Berlingfke Tid.* 1833, Nr. 282. 294; *Nord. Kirke-Tid.* 1833, Col. 799. 815—16; *Christel. Kirke-Tid.* 1833, S. 204; „*Dagen*“ 1833, Nr. 293; *Aarhuus Stifts-Tid.* 1834, Nr. 1; „*Sunnan-Pósturinn*“ 1836, bls. 39—41; H. E. Drstebs *Oversigt over det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger 1832—36*, S. XXXIII., *Noten*, og S. XLIII. — *Portrait*, malet og lithographeret af Lagaard, i det kongl. Steentrykkeri 1833, Folio. — *Om et Monument og et Grav-Mindesmærke over ham*, begge ved frivillige Sammenfud udførte af H. Freund, see *Christel. Kirke-Tid.* 1834, S. 36; *Rbhpost.* 1836, Nr. 102; *Berlingfke Tid.* 1836, Nr. 84; „*Dagen*“ 1836, Nr. 94; 1838, Nr. 21; *Døt's „Materialier“* Nr. 66, S. 527).

Spvori bestaaer Misbrugen af den saakaldte pragmatifke Historie, og hvilfke Forholdsregler skal man iagttage, at ifte denne Foredragemaade ved urigtig Anvendelse skal skade istedet for at gavne? Et af det kongl. danske Videnskabernes Selskab belønnet Priisfkrift. *Rbh.* 1808. (*L. T.* 1809, Nr. 36. 37. 38, r. af E. Mølbech; jvfr. det kongl. Danske Vidensk. Selsk. *Skr. for 1805—6* [o: *Nyeste Saml.* IV.]. S. 1. S. 81—112 (af N. Schow), og *Vidensk. Selsk. Hist. af E. Mølbech*, S. 332). — W. Münscher's *Lærebog i den christelige Kirkehistorie*, til Brug ved Forelæsninger. Oversat af J. C. Winther, med Tillæg af F. Münter. Paa ny udgivet, forøget og fortsat af J. Møller. *Rbh.* 1811. Paa ny udgivet, omarbejdet og fortsat. *ibid.* 1831. (*L. T.* 1811, Nr. 34; 1831, Nr. 50). En svensk Oversættelse af Münscher's *Lærebog i Kirkehif.* udkom efter Møllers danske Udgave. *Drebro*, 1814. — *De viis compendiaris strenuo literarum cultori haud facile commendandis. Prolusio*, qua commilitones suos ad scribendi disputandique exercitia secum instituenda officiosissime invitat J. Möller. Hauniæ 1812. Svo. (aftrykt i *Theol. Bibl.* III. 1—26; jvfr. *L. T.* 1813, S. 284). — *De fide Eusebii Cæsareensis in rebus Christianorum enarrandis. Dissertatio inauguralis.* Hauniæ 1813. (Kom ifte i Boghandelen, men blev indrykket i *Theol. Bibl.* IV. 129—303 og senere aftrykt i *Stäublins und Tschirners Archiv für alte und neue Kirchengesch.* Bd. III. St. 1. S. 1—116, anm. i *L. T.* 1814, S. 463—75, af P. E. Müller; *Wiener Allg. Literatur-Zeitung* 1815, Nr. 53, af Dr. Jahn [Nahus von Taffow]; *Leipz. L. Z.* 1815, Decbr. Nr. 295; *Gött. A.* 1817, St. 13^r, S. 1353—55). — *W. Münscher's Lærebog i den christelige Dogmehistorie* Oversat og med nogle Tillæg forøget. *Kbh.* 1813. (*L. T.* 1813, Nr. 44). — *De commodis nonnullis, quæ ex Islamismo ad rempublicam Christianorum redundarunt. Prolusio* (i Anledning af Universitetets aarlige Reformationsfest). Hauniæ 1813. 51 pagg. 4to. (Ifte særskilt i Boghandelen, men indrykket i *Theol. Bibl.* V. 242—324; r. i *L. T.* 1814, S. 519—527, 535—40, af N. R. Holm). — *De eo, quod in Reformatibus quotannis laudandis justum est nostrisque temporibus salutare. Oratio*, in Universitate Hauniensi d. III Novembris a. 1813 habita. *ibid.* 1815. Svo. (ogsaa i *Theol. Bibl.* VIII. 1—38; jvfr. *L. T.* 1817, S. 55—56).

Om Videnskabelighed og Moralitet, begge betragtede i Forhold til Uni-

verftitet. Et Jubbydelseskrift til Forelæsninger over Videnskabernes almindelige Encyclopædie og Methodologie. Kbh. 1815. 8vo. (ogsaa i Theol. Bibl. IX. 71—111; jvfr. L. T. 1817, S. 23—25. Prøve af Forelæsningerne selv i Theol. Bibl. XIII. 203—74, anm. i L. T. 1818, S. 793—91).

Biskop Dr. Nicolai Edinger Valles Levnet og Fortjenester. Beskrevet, med Bilag og et Uvalg af hans Brevverling, samt hans Portrait. Kbh. 1817. (Tillæg til Levnetsbeskrivelsen, i Nyt theol. Bibl. III. 62—77. Biographien selv, uden Brevene, er ogsaa trykt i Theol. Bibl. XII. 1—337, med Portr.). [L. T. 1818, Nr. 50; Allg. S. 3. 1819, II. Nr. 173, S. 529—533; jvfr. „Athene“ IX. 473—75; Det Norske Nationalblad, S. XIV. 1818, Nr. 40—43, af N. Hergberg; Theol. Bibl. XV. 358—66, af J. Møller]. — Paa Tydsk: Leben, Wirken und Verdienste des Dr. Nicolai Edinger Valle, Bischofs auf Seeland. Aus dem Dänischen des Professorens Dr. Jens Møller, herausgegeben von Fr. N. M. Michaëlis. Schleswig, 1825. (Prov. Ber. 1825, IV. 703—8).

De senectute literata, tanquam egregia historiae conservatrice. Programma ad festum semisæculare Abrahami Kallii, Historiarum Professoris, in Universitate Hauniensi d. 28 Junii anni 1817 celebrandum. Hauniæ 1817. fol. (ogsaa i Nyt theol. Bibl. XI. 57—68; oversat af K. L. Rahbek i Dansk Minerva V. 1817, Aug.—Septbr. S. 129—39).

Den Augsburgske Troesbetjendelse, paa ny forandret af Biskop Dr. Nic. Edinger Valle, udgivet og ledsaget med Betragtninger i Anledning af den evangeliske Kirkes tredie Jubelfest. D. m. T.: Jubelgave for evangeliske Christne. Kbh. 1817. (L. T. 1818, Nr. 28. 29, r. af P. Krog Meyer; Allg. S. 3. 1819, II. Nr. 173, S. 534).

Brevet til de Hebræer. En Prøve af den reviderede Oversættelse, som besørget ved den af Hans Majestæt dertil allernaadigst bekliftede Commission. Udgivet og ledsaget med en Forerindring af J. Møller. Kbh. 1817. (ogsaa i Theol. Bibl. XIII. 129—202; r. i L. T. 1818, Nr. 13. 14, af P. Krog Meyer).

Mindeskrift over Daniel Ranzau. Kbh. 1818. (L. T. 1819, Nr. 24. 25; jvfr. „Fra Selskabet til de skønne Videnskabers Forfremmelse i Anledning af det ny-ligen udfomne Mindeskrift over Daniel Ranzau“, Kbh. 1818, samt Art. J. Kragh Høst (I. 728); Ergänzbl. 3. Allg. S. 3. 1820, Nr. 115, S. 913—919). Oversat paa Tydsk af Theodor Bieding i Kieler Blätter 1819, Bd. II. S. 211—34; 267—306.

Bibelsens frie Læsning og Uddeling blandt Menigmand forsvaret i et Sendebrev til Fr. Pastor og Ridder S. Bastholm. Med et Anhang om at oprette Herreds- og Sogne-Bibelselskaber. Kbh. 1819. (ogsaa i Theol. Bibl. XVI. 1—103; r. i L. T. 1819, Nr. 37; Leipz. L. 3. 1820, II. Nr. 199; jvfr. Art. S. Bastholm; Døds Arkiv VII. 278 flgg.). Paa Tydsk: Für Bibellesen und Bibelverbreitung, von J. Møller. Aus dem Dänischen übersetzt von J. Decker. Tondern, 1821. (Leipz. L. 3. 1822, II. S. 1518; Prov. Ber. 1822, I. 106—7).

Confessionarius Dr. Christian Bastholms Levnet, Charakter og Fortjenester skildrede. (Et Mindeskrift, forelæst i det kongelige Danske Videnskabernes Selskab den 30te April 1819). Kbh. 1819. (ogsaa i Theol. Bibl. XVI. 281—406; anm. i L. T. 1820, Nr. 1; jvfr. sftd. 1819, S. 681—86, og Art. G. L. Vaden (I. 31).

Eusebia og Sophrosyne. Eller Andagts- og Blidheds-Bog for unge Mennsker af begge Køn. (En Gave til forberedte Confirmander). Kbh. 1821. (L. T. 1821, Nr. 28; „Tilskueren“ 1821, S. 101—4). Oversat paa Islandsk.

De senectute tanquam imagine mentis Christianæ. Prolusio ad Jubilæum S. V. Claudii Frees Horneman, Theol. Dr. et Prof. P. O., in Universitate Hauniensi d. 18 Decembris 1826 celebrandum. Hauniæ 1826. 4to. (ogsaa i Nyt theol. Bibl. XI. 69—100).

Det Gamle Testamentets poetiske og prophetiske Skrifter, efter Grundtexten paa ny oversatte og med Indholdsfortegnelse samt Anmærkninger forsynede af J. Møller og N. Møller. 1ste D. og 2den D. 1—2 Afdeling. (I. D. de poetiske Skrifter, ved J. Møller. II. D. 1. Afd. Esaias og Jeremias; II. D. 2. Afd. Ezechiel, Daniel og de smaa Propheter, ved N. Møller). Kbh. 1828—1830. (L. T. 1828, Nr. 42, r. af J. P. Mynster; 1831, S. 323—33; Theol. Stud. u. Krit. 1830, IV. 923; 1831, IV. 980).

Mnemosyne. Eller Samling af fædrelandskke Minder og Skildringer. I.—IV. Bind. Kbh. 1830—33. (L. T. 1831, Nr. 2, 3; N. f. L. IV. 427—154, af J. N. Madvig; jvfr. G. L. Badens Danmarks Historie III. og IV. Deel, i Fortællerne; L. T. 1830, S. 581—88, af J. Møller; Genealog. og biogr. Archiv I. 135—36). Den politisk-historiske Betragtning: „Danmarks Stolthed i dets Fremgænge. Eller: Hvad have vi Danske endnu som et Folk at rose os af?“ (i I. 81—167) udfom paa Tydsk: Dänemarks Stolz in seiner Demüthigung, oder: Wessen haben wir Dänen uns noch als Volk zu rühmen? Eine politisch-historische Untersuchung vom Prof. J. N. Møller. Nach dem dänischen Original ins Deutsche übertragen von G. F. v. Jensen. Schleswig, 1830. (L. T. 1831, S. 752); ogsaa oversat paa Tydsk af Buchholz og af en Anonym.

Oratio funebris in memoriam Viri magnifici et summe venerabilis Friderici Münteri, Sællandiæ ordinumque regionum equestrium Episcopi etc., Universitatis Hauniensis nomine habita. Hauniæ 1830. 4to. (ogsaa i Nyt theol. Bibl. XVIII. 125—69; r. af L. Baden i „Provestenen“ Nr. 3, S. 87—90, og i Seebodes u. Jahns N. Jahrb. für Philol. VI. 118—19; ann. i Theologisches Literaturblatt (til Zimmermanns Kirchenzeitung) 1830, Nr. 79; Prov. Ber. 1830, II. 225—29; jvfr. S. Jørgensens „Rogle Frugter af mit Dium“ I. S. 145).

Om Cholerafættten, betragtet fra den religiøse Synspunkt. Et Sendebrev. Kbh. 1831. (ogsaa i Nyt theol. Bibl. XX. 307—30).

Udgav: Theologisk Bibliothek. I.—XX. Bind. Kbh. 1811—21. De fleste Artikler ere af Udgiveren, og findes specificerede i Bd. XX. 371—75. (L. T. 1811, Nr. 46; 1813, Nr. 18, 19, og 1814, Nr. 30 (af P. C. Müller); 1814, Nr. 32, 33, 34, 35 (af A. R. Holm); 1815, Nr. 14, 15, 16; 1817, Nr. 2, 4, 7, 10; 1818, Nr. 49, 50, 51, 52; 1820, Nr. 50, 51; 1823, Nr. 30, 31; Erggbl. f. Jen. L. 3. 1817, Nr. 23, 24, 25, og Erggbl. f. Allg. S. 3. 1823, Nr. 91, 92 (af E. C. v. Gehren?), jvfr. Theol. Bibl. XV. 366—71, og N. theol. Bibl. V. 347—368; Kieler Blätter 1819, II. 499—500; Kieler Beyträge, II. 474—476; Evangel. Kirchenzeitung' 1828, Nr. 55 (af A. G. Rudelbach), jvfr. N. theol. Biblioth. XV. 201—203, 222—232; Grundtvigs Verdens Krønike (1812), S. 410). — Nyt theologisk Bibliothek. I.—XX. Bind. Kbh. 1821—1832. De fleste Bidrag ere af Udgiveren, og opregnes i Bd. XX. S. 374—80. (L. T. 1823, Nr. 31, 32, 33; 1824, Nr. 34, 35, 36 (af N. Møller); 1829, Nr. 25, 26, 27; 1830, Nr. 31, 32; 1832, Nr. 41, 42, 43, 44, 45; Erggbl. f. Allg. S. 3. 1823, Nr. 91, 92 (af E. C. v. Gehren?), jvfr. Nyt theol. Bibl. V. 347—68; Prov. Ber. 1824, I. 69—71; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 881 [jvfr. N. theol. Bibl. XV. 290—302]; Leipz. L. 3. 1824, I. Nr. 71, 72; jvfr. G. L. Badens Smaa Afhand-

finger II. 301—22; Kbhvns Skilbert 1812, Nr. 30, 32, 86; Døtt's Archiv IV. 345 ff.; VI. 123 ff.; Kbhvpost. 1829, Nr. 135). — Tidsskrift for Kirke og Theologie. I.—IV. Bind. Kbh. 1832—34. (Æ. T. 1833, Nr. 44, 45, 46; 1836, Nr. 11, 12; Christel. Kirke-Tid. 1834, S. 19—20). Hertil leverede han bl. a.: i 1ste Bd.: Om Forholdet mellem Kirke og Skole, Religion og Theologie, Fromhed og Lærdom, S. 1—31; Cantser August Hermann Niemeyer, et Mindekrift, S. 34—103. [Theol. Stud. u. Krit. 1834, I. 994]; i 2det Bd.: Om Videnskabsmandens Stræben efter intellectuel Fuldkommenhed, to Forelæsninger, S. 103—66; Hvorfor har Gud ikke givet Menneskene mere haandgribelige Beviser for Aabenbaringsstroen? S. 205—19; i 3die Bd.: Om Naturalisternes Forsøg i vore Dage paa at stifte Menigheder, S. 117—48; Hvad er der gjort, og hvad kan der endnu gøres for den Islandske Geistlighed? S. 149—87; Epicedier over fortjente Geistlige (Jens Stochholm), S. 312—21; i 4de Bd.: Erik Pontoppidans Levenstid og Charakteristik, S. 58—273.

Redigerebe: Samling af det Danske Bibelselskabs aarlige Beretninger. I.—III. Bind. (Beretningerne 2.—15., for 1816—30). Kbh. 1820—30; samt 16de, 17de og 18de Beretning fra Bibelselskabet for Danmark. ibid. 1831—33. 8vo. (Æ. T. 1818, Nr. 40; 1821, Nr. 14; 1831, Nr. 29, 30, 31; 1832, Nr. 32; 1833, Nr. 33). [I disse Beretninger medbealte han en aarlig Udsigt over det danske Bibelselskabs Forhold til de udenlandske Selskaber, og disses Virksomhed; samt Tale ved Selskabets aarlige Generalforsamlinger 1817 og 1819, i 3die Beretning S. 4—21, og i 4de Beretn. S. 4—21]. — Maanedlige Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark. Kbh. 1820—33. 4to. (Æ. T. 1821, Nr. 14; 1831, Nr. 29, 30). [Hertil leverede han bl. a.: Tale, holdt i Viborg 1819, i Aarg. 1820, Nr. 1, 2; Underretning om sin i Sommeren 1824 for det danske Bibelselskab foretagne Rejse, i Aarg. 1824, Nr. 8, 9, 10].

Ligeledes Redacteur af: Dansk Litteratur-Lidende 1830 (Nr. 16)—1833 (Nr. 47), jvfr. Aarg. 1830, S. 255—56 og 800. (I denne Tidende var han fra 1811 til 1818 næsten ene æsthetisk Recensent, og leverede fra 1811 tillige Recensioner i det theologiske, historiske og philologiske Fag, bl. a. over: Hugh Blairs Tale, 1ste Deel, overs. af A. B. Birch, 1811 Nr. 4, 5; Historisk Skildring af den svenske Konge Gustav IV. Adolfs seneeste Regjeringsaar, med Bilag, overs. af det Svenske ved R. L. Rahbek, 1.—3. Afdeling, 1811 Nr. 17; F. Münter: Odæ Gnosticæ, Salomoni tributæ, Thebaice et Latine, 1812 Nr. 27; (J. Kragh Høst's) Udsigt over den danske Stat ved Christian den VII's Regjerings Tiltrædelse, udg. af P. J. Seerup, 1812 Nr. 37; D. Wolff: Historisk Ordbog, 3.—7. Bd., 1812 Nr. 39, 40; 1814 Nr. 18, 19 [jvfr. Art. Odin Wolff]; Vedel Simonfen: Udsigt over Nationalhistoriens ældste og mærkeligste Perioder, 1813 Nr. 4, 5, 6, 22; N. F. S. Grundtvig: Kort Begreb af Verdens Krønike i Sammenhæng, 1813 Nr. 25, 26, 27, 28, 29 [jvfr. Art. N. F. S. Grundtvig]; Videnskabelige Forhandlinger ved Høyskole Stifels Landemøde, udg. af F. Plum, 1ste Bd. 1.—3. H., 1816 Nr. 39, 40, 41; 1817 Nr. 16, 17, 18; J. Kragh Høst: Entwurf einer Geschichte der dänischen Monarchie unter der Regierung Christian des VII., 1817 Nr. 22, 23 [jvfr. Høst's Søndagsbl. 1817, Nr. 18]; H. C. Mule: Skildring af Hovedbegivenhederne i Historien igjennem alle Tidsalder, 3die Deel, 1818 Nr. 32; R. Nyerup: Om Litteraturens Tilværelse under de tre danske Konger, Frederik V, Christian VII og Frederik VI, 1829 Nr. 3; F. Münter: Primordia ecclesiæ Africanæ, 1829 Nr. 18; A. Højer: König Friedrich des Vierten glorwürdigstes Leben,

1830 Nr. 1. 2. 3; Det skandinaviske Literatur-selskabs Skrifter, 1830 Nr. 27. 28; E. Pram's udvalgte digteriske Arbejder, udg. af K. L. Rahbek i 6 Bind, 1830 Nr. 51; David und Eschering über Provinzialstände, 1831 Nr. 24. 25; J. M. Thiele: Thorvaldsen og hans Værker, 1831 Nr. 48. 49; o. m. fl.; desuden adskillige Nekrologer i Aarg. 1830—33. [Greve E. S. Schimmelmanns Levnet, i Aarg. 1832 Nr. 36—39, er oversat i Falck's N. Staatsb. Magaz. Bd. II. 1834, S. 405—36].

Medredacteur af: Journal for udenlandsk Litteratur. IV.—VII. Bb. Kbh. 1813—16. 4to.

Medudgiver af: Historisk Kalender. I.—III. Aargang. Kbh. 1814—17, m. 3 Portr. og 3 Raart. (L. L. 1814, Nr. 44; 1816, Nr. 15; 1818, Nr. 45; Athene IV. 164—78, r. af E. Moltbech; Allg. S. 3. 1816, I., März, Nr. 73. 74. 75; 1818, Ergzbl. Nr. 133). [Hertil leverede han: i 1ste Aarg.: Saga og Etio, en Dialog, S. 1—15; Erkebiskop Hans Svane's Levnet, bekræftet, S. 213—316; i 2den Aarg.: Soro's Iggensfødselse, eller: Om Slægtskabet imellem Poesie, Philosophie og Historie; en Samtale holdt i Elysium A. 1813 imellem P. J. Suhm, L. Holberg og L. Nothe, S. 1—66; Doctor Niels Hemmingsen, Danmarks almindelige Lærer, skildret, S. 325—402; i 3die Aarg.: Til Saga (i Aaret 1814), S. 1—8; Biskop Jesper Brochmand's Levnet, bekræftet, S. 193—276. — Udskrift til den danske Litteratur's Historie fra Begyndelsen af det 19de Aarhundrede indtil det norske Universitet's Abnelse o: Aar 1801—13. (1ste Hovedstykke—2det Hovedstyckes 7de Afdeeling, indeholdende: en almindelig Udsigt over den danske Litteratur's Gang og Udvikling i Begyndelsen af det 19de Aarhundrede; de theologiske Videnskaber; Lovkyndighedens, Lægevidenskabens, Philosophiens, de mathematiske, naturvidenskabelige og historiske Discipliners Historie), i I. Aarg. S. 16—72; II. S. 67—196; III. S. 9—158].

3 „Minerva“ (Over Universitetets æsthetiske Friispørgsmaal: Var det gavnligt for vor skønne Litteratur, om den gamle nordiske Mythologie blev indført og af vore Digtere almindeligen antaget i Stedet for den græske? 1801. II. 33—96. [jvfr. „Den Danske Tilskuer“ 1801, Nr. 47, og „Bardenalmanach der Deutschen von Gräter und Münchhausen“ 1802, S. 256 u. f. — Afhandlingen er overs. paa Tydsk af Blot Løxen i F. D. Gräter's „Odina und Teutona“ Ister Band [o: „Bragur“ 8r Bd. o: „Braga u. Hermode“ 5r Bd.], Breslau 1812; jvfr. Ergzbl. 3. Allg. S. 3. 1813, S. 82]; Hypermnestra, som hun males af Horaz 3die Bog 11te Ode, sammenlignet med Odins Hypermnestra i den 14de Heroide, og Maleriernes Forskiellighed oplyste saavel af Digternes forskiellige Genie, som af de forskiellige Digtearter, de have brugt, et academisk Priis-skrift, oversat efter den [utrykte] latinske Original, 1802. III. 52—85, 113—43. [r. af B. Thorslacius i L. E. 1807, Nr. 24]; Sommeren paa Landet, et Digt, 1805. II. 57—82; Grækenlands Guder, efter Schiller; og Skandinaviens Guder, efter Münchhausen, sftd. IV. 47—66; Skirners Reise, eller Klærlighed, Gudernes Straf, en Fortælling efter den ældre Edda, 1806. II. 212—31; jvfr. sftd. III. S. 270—299, af N. J. S. Grundtvig).

3 „Den Danske Tilskuer“ (Teutona til Svea og Dana ved deres Gjenforening, og Dana til Teutona, 1802 Nr. 58—59. [„Dana til Teutona“ optr. med tydsk, prosaisk Oversættelse, i Høst's Nord. Museum S. 2. 1829, S. 81—86]; Dvindens Værd, efter Schiller, 1803 Nr. 51; Forsøg til en Oversættelse af Schiller's Don Carlos, 1804 Nr. 96—97; Til Dblenschläger, 1805 Nr. 70).

3 „Egeria“ (Hvad Værd har den romerske Litteratur, billigen vurderet, for vore Læder? et Program af Prof. L. Engelstoft, overs. i I. Aarg. 2. Bd. S. 298—449; Hvad man har at agte ved BARNETS første Dannelse og hvorledes de første Elementer bør bibringes det; oversat af Dvinctillians Anvisning til Talekunsten, i II. Aarg. 1. Bd. S. 173—87; Betragtninger over og Resultater af Prof. Nyerups Historie om de latinske Stoler i Danmark og Norge, sfd. S. 297—314).

3 Engelstoft's Universitets- og Skole-Annaler (Historisk Udsigt over Præmie-Indretningen ved Københavns Universitet, med en Tabel over de hidtil udelte Præmier, 1806. I. 2:0—27; Retnolog over Profesorer og Rector Peder Wøldike, 1811. II. 267—83).

3 det Skandinaviske Literatur-Selskabs Skrifter (Udkast til den danske Historiographies Historie fra de ældste Tider indtil Gram, i Skrifterne for 1809, S. 20—83 [jvfr. Kbhvns Skilderi 1810, Nr. 37. 39. 41]; Hans Grams Lovnet og Fortjenester, i Skrifterne for 1810, S. 1—130 [først. aftr. Kbh. 1810]; Om den nordiske Mythologies Brugbarhed for de skjønne tegnende Kunster, 1812, S. 225—301 [paa Tydskt: Ueber die Brauchbarkeit der nordischen Mythologie für die schönen zeichnenden Künste. Von J. Møller. Aus dem Dänischen übersezt von G. Fries. Ulm, 1823; jvfr. Nyerups Wörterbuch der Scandinav. Mythologie, Einleitung S. 55—58; Leipzig. F. J. 1823, Nr. 301; Ergzbl. z. Allg. S. J. 1825, October, Nr. 120, S. 953—57]; De to Holme, en Skolehistorie (neml. om Ferlussholm og Frederiksborg), 1814. S. 141—197 [først. aftrykt. Kbh. 1815]; Systematisk Fortegnelse over de i Skandinaviske Museum og i det Skandinaviske Liter. Selskabs Skrifter indtil Udgangen af 1814 indrykkede Bidrag, sftd. S. 436—63; Bidrag til Kong Frederik IVdes Privathistorie, i Bd. XXIII. S. 1—196 [1. Kong Frederik IVdes tidligere Kjerligheds-Forbindelser, S. 3—55; 2. Dronning Anna Sophias Liv og Lovnet, især med Hensyn til de Forhold, hvori hun stod til Kong Frederik IV., S. 56—196]; Om Danmarks skjønne Litteratur under Kong Christian den Sjette, og om Kongens Ulyst til Skuespil, sftd. S. 197—256; Systematisk Fortegnelse over samtlige i Skandinaviske Museum og i det Skandinaviske Literaturselskabs Skrifter indrykkede Bidrag, sftd. S. 309—44; Alphabetisk Fortegnelse over de Forfattere, som have leveret Bidrag til Skandinaviske Museum eller det Skandinaviske Literaturselskabs Skrifter, sftd. S. 345—50).

3 „Sandfigeren“, udg. af Rahbek, (Brev fra Philopatricias Junior om et Raad mod Duelsyge, i I. Aarg. Nr. 27).

3 „Nyeste Skilderie af København“ (Et Par Ord i Anledning af den ny udkommende Udgave af Worms Lexicon, 1813 Nr. 18).

3 Ståubli's und Tschirners Archiv für alte und neue Kirchengeschichte (Geschichte des Norwegischen Schwärmer's Hans Nielsen Hauge, aus Actenstücken und Berichten von Augenzegen zusammengetragen, Bd. II. St. 2. 1815, S. 354—393 [jvfr. Leipzig. F. J. 1816, Febr. S. 370]; De sive Eusebii Cæsarensis in rebus Christianorum enarrandis, Bd. III. St. 1. S. 1—116; see ovenfor).

3 det Kgl. Danste Vidensk. Selskabs filosofiske og historiske Afhandlinger (Om den Billighed, Historieforfæderen bør vise, i 1ste Deel, S. 151—198; først. aftr. Kbh. 1821. 4to; Om Dannerkongen Frederik den Andens Mægling i udenlandske Religions-Stridigheder, med en Indledning om disse Stridigheders Væsen, i 2den Deel, S. 315—406; først. aftrykt. Kbh.

1823. 4to. [Leipz. L. 3. 1824, II. Nr. 197; Férussac's *Bullet des Sc. historiques*, etc. 1826, Fevr.). — J. H. C. Drsteds *Oversigt over Vidensk. Selsk. Forhandlinger* fra 31. Mai 1828 til 31. Mai 1832: *Vidrag til Christian Vites Historie*, S. XXXIV—XXXVIII; i *Sammes Oversigt* 1832—36: *Afskrifning om Confirmationen i Danmark fra Aar 1536 til 1736*, S. XXXIII—XXXV.

J. Nye Danske Magazin (Statsraad og Geheime-Archivar Jacob Langebeks Levnet, Bd. IV. S. 1—60; særsk. aftr. Kbh. 1822. 4to. (jvfr. L. L. 1828, S. 94—95)).

J. Nye Aftenblad (Anekdoter om Holberg, 1824 Nr. 6; Nye Oplysninger til den mærkbartige Strid imellem Pontoppidan og Langebek, 1826 Nr. 8. 6').

J. „Nordiskt Lidskrift för Historie, Litteratur og Konst“, udg. af E. Molbeck, (Vidrag til Kundskab om de tvende færøiske Mundarter, i Bd. I. S. 553—61).

J. „*Solennia Academica in nuptias Wilhelminæ Mariæ & Frederici Caroli Christiani*“ 1828 (Oratio, p. 62—67).

J. „*Neuer Nekrolog der Deutschen*“ (Nogle Vidrag).

J. Falk's „*Staatsbürgerliches Magazin*“ (Dr. Jeremias Friederich Neuf, nach seinem Leben und mit besonderer Rücksicht auf seine dogmatischen Streitigkeiten, dargestellt, Bd. X. 1831, S. 403—58. [Paa Dansk bearbejdet af Jorf. i N. theol. Bibl. XVII. 84—155]. — J. Sammes „*Neues Staatsb. Magazin*“ (Professor Hans Gram's Empfehlung der neuerrichteten Universität zu Göttingen. Aus seinen handschriftlichen Briefen mitgetheilt. Ein Glückwunschsreiben an den Hrn Geh. Justizrath und Oberbibliothekar Neuf in Göttingen, als Vorwort, Bd. II. 1834, S. 437—45).

Recensioner (foruden i „*Dansk Litteratur-Tidende*“) i „*Kjøbenhavnstke Lærde Efterretninger*“ 1808—10 (i det æsthetiske, theologiske, philologiske og historiske Fag, deels betegnede med hans Navn, deels uden Navn, bl. a. i Aarg. 1810 over: D. Wolff: *Historisk Ordbog* 1.—2. Bd., Nr. 2. 3; H. A. Rosob: *Historiens vigtigste Begivenheder*, fragmentarisk fremstillende, Nr. 9. [jvfr. *Kbhvns Skilderi* 1810, Nr. 53, 54]; Galletti: *Lærebog i Historien for de første Begyndere*, oversat af J. H. Spilth, med et kort Udtog af Fædrelandets Historie af J. Kjerulf, Nr. 9; J. Werfel: *Almindelig Verdenshistorie for Ungdommen*, til Brug i Skoler og ved privat Underviisning, utarbejdet efter J. A. Remer og J. M. Schröckh, Nr. 13; Galletti: *Lærebog i Historien for Skolerne*, oversat af E. P. Hansen, Nr. 13; Den almindelige *Vertenshistorie*, frit utarbejdet efter R. E. Mangelsoerff, 1ste Udfel., Nr. 13; H. E. Mule: *Skildring af Hovedbegivenhederne i Historien igiegnem alle Tidsalder*, 2den Deel, Nr. 20; G. G. Bredow: *Haandbog i den gamle Historie*, tilligemed et Udkast af de Gamles Geographie efter Boesf, oversat af H. S. Laurberg, Nr. 21; J. Kjerulf: *Genealogiske Tabeller til Brug ved Underviisning i Historien*, Nr. 21; J. P. Mynter: *Praktikener*, 1ste Fbd., Nr. 22, 23; P. E. Müller: *Christelig Apologetik*, Nr. 45; o. m. fl.); — i „*Athene*“ (over: *Der Aëronaut*, von E. F. von Burgwedel, i Bd. III. S. 190—200).

Digte, adspredte (foruden i „*Minerva*“ og „*Den Danske Tilsvuer*“) i „*Lærde Efterretninger*“ (1809, Nr. 44); Højl's „*Nordiske Tilsvuer*“ (1814, Nr. 20); „*Tilsvueren*“ (1817, Nr. 47); Nyerups Nytaarsgave „*Hertha*“ (Vidrag til en dansk historisk Anthologi, S. 166—71); i *Sange ved Høitideligheden paa Regentsens 2den Jubelfest* 1823 (2 Sange); i *Døst's Archiv* (IV. 150); i „*Kjøbenhavnsposten*“ (1829, Nr. 5.; jvfr. sftb. S. 250). Desuden har han versificeret 18 af Hafiz's *Oder* (see J. L. Rasmussens „*Digt og Eventyr fra Østerland*“, I. Samling, 1816, S. 62—104).

Som Medlem af Commissionen for, ifølge kongelig Befaling, at udarbejde en ny dansk Oversættelse af det Ny Testament, havde han betydelig Andeel i Commissionens 1819 udgivne Oversættelse af det Ny Testament. (jvfr. Theol. Maanedsskr. XI. 79—100, af N. Vlicher; N. theol. Bibl. XV. 2—95, af J. Møller; Kbhpost. 1835, Nr. 87); og deeltog, som Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Ordrekommission, i Udgivelsen af: „Dansk Ordrebog“, Tre Deels 2det Hefte—5te Deel. (K—N). Kbh. 1820—27. ft. 4to.

Fortale til P. J. Nehfues's Efterretninger om den spanske Revolution i Aaret 1808, oversf. af J. P. Chievitz, Kbh. 1816; til den islandske Oversættelse af N. Møllers Beilekning til en andægtig og forstandig Læsning af det Nye Testamente, Kpmhfn. 1822—23; til S. Sørensens, af ham gjennemsete og udgivne, Oversættelse af E. Harms's Vinterposfil, Kbh. 1823; og til G. P. Brammer's „Christelig Høitids-Blæde“, ibid. 1830.

I Førelse med P. Krog Meyer besørgeede han Udgaven af *Confessio Augustana invariata, in usum ecclesiarum danicarum ad fidem editionis Melanchthonianæ principis impressa* (Havniæ 1817).

Møller (Jens), f. d. 29de Aug. 1786 i Kbhvn, hvor hans Fader var Handelsmand. Blev dimitteret til Universitetet fra den københavnske Borgerdybskole i Efteraaret 1802; tog i April 1807 theologisk Embedsramen med Charakteren „Haud illaud.; specimen scriptum laude dignum“; blev d. 7de Maj 1813 Capellan hos Amtsprovsten for Salling, samt Fjends og Lysgaard Herreder i Viborg Amt; 1821 Sognepræst for Grinderslev og Grønning i Viborg Stift, og 1824 for Thise Sogn tillige; d. 1ste Aug. 1834 Provst for Salling og Fjends Herred; 1842 Medlem af Amtsrådet for Viborg Amt. Deeltog, ifølge kongelig Udnævnelse (af 4 1844), som geistligt Medlem i Provindsalfstænder-Forsamlingen for Nørrejylland 1844. Baudt 1816 anden Præmie af det evangelisk-christelige Prædikelegat. — * 1817 Cecilie Wiesing Leth, en Datter af afdøde Amtsprovst Jens Hoyer Leth, Sognepræst i Skive, og Hustru Nicoline f. Fabricius.

Tre Confirmations Taler, holdne i Skive Kirke. Viborg, 1817.

Haandbog for Præsten, som geistlig og verdslig Embedsmand. Kbh. 1820, 2den meget forøgede Udgave, u. L.: Haandbog for Præster, isærdeleshed med Hensyn til de Embedspligter, Lovgivningen foreskriver dem. Med et Anhang om Præsten som Beneficiarius. ibid. 1834, med Tab. 3die noget forøgede Udgave. I.—II. Bind. ibid. 1842—43. [2det Bd. o. m. L.: Supplement til „Haandbog for Præster“ 2den Udgave]. (L. T 1821, Nr. 51; „Dannora“ I. 126—131, anm. af F. Thaarup; Theol. Tidsskr. VII. 192—94; jvfr. Berlin. Jahrb. für wissenschaftl. Kritik 1841, II. Septbr. S. 324—25). — Supplement til Haandbogen for Præster, isærdeleshed med Hensyn til de Embedspligter, Lovgivningen foreskriver dem, med et Anhang om Præsten som Beneficiarius. Kbh. 1829. (L. T. 1831, Nr. 40; M. f. L. VII. 309—19, anm. af J. L. N. Kolterup-Nosvinge; Kbhpost. 1827, S. 332. 446).

Affkedsprædiken i Skive Kirke 1821. Viborg, 1821.

Prædikener og Leilighedstaler. Viborg 1822. (V. T. 1824, S. 505—6).

Jesús i Gethsemane eller Betragtninger over Vor Frelseres Lidelser-Historie, af Sturm. Udgivne med Tilfølg og enkelte Forandringer, og ordnede til daglig Læsning for Menigmand i Fasten. Viborg 1831.

Forsøg til en oeconomic-statistisk Beskrivelse over Danmarks geistlige Embeder. I.—VIII. Hefte. (I. S. Viborg Stift. II. Aalberg St. III. Ribe St. IV. Aarhus St. V. Fyens St. I. Afd. VI. og VIII. Raaland og Falster samt Als og Værø. VII. Sjællands St. I. Afd.). Viborg og Kbhvn. 1835—44. („Dagen“ 1841, Nr. 139).

Mindesfang over Luther, i Møllers N. theol. Bibl. XVII. 324—30. (V. T. 1832, S. 652). — (Tilbeds efter Autogr.).

Møller (J. F.).

Den dramatiske Tilskuer (med Bignet et Klotteskaar); begyndt i Septbr. 1827. Kbh. (jvfr. Kbhpost. 1-27, S. 296).

Møller (J. F.).

La Grippe, eller: den russiske Snue. Kbh. 1833. (8 S. 8vo). — Om Behandlingen af den grasserende Sygdom: Mæslinger. Med en kort Fremstilling af Sygdommens Gang, dens Helbredelsesmaade, samt de Forsigtighedsregler, man under dens Udbrud bør iagttage. En nyttig Vedtraad for Forældre, Paarørende og Andre, der have Grund til at frygte dette om sig gribende Dnde. ibid. 1834. (12 S. 12mo).

Møller (J. S.).

Trolovelses-Ringen, Stuepil i 3 Acter af Lambert, oversat. 1827.

Møller (Jens Kruse), see Jens Worm Bruun.

Møller (Joachim Christian), en Søn af ovenanførte Professor Theologiæ Dr. Jens Møller og Abel Sophie, f. Lund; er f. d. 19de April 1812 i Kjøbenhavn; blev dimitteret til Universitetet fra Borningborg Skole 1830; tog i November 1836 theologisk Embedsexamen (H. ill.). — * 1844 Georginè Boethe (f. 1815, † 1845), Datter af Forvalter Boethe paa Juellinge, og Georgine f. Rnipshildt.

Några smårre Dikter af Esaias Tegnér. Nogle Smaadigte af Esaias Tegnér, oversatte (med den indestaaende svenske Text). Kbh. 1838. Andet forøgede og forandrede *Oplay*. ibid. 1841. (Jædrel. II. 1841, Nr. 708).

Exegetisk Haandbog til det Gamle Testament. Udgivet og oversat. (I. Deel: Ewald's Commentar over Jobs Bog, 1841. II. D.: Fr. Luch's Commentar over Genesis, 1841. III. D.: Hitzig's Commentar til de smaa Propheter, 1843. Hver Commentar erhøides ogsaa særskilt). Kbh. 1841—43. (Jædrel. III. 1842, Nr. 989, jvfr. sild. Nr. 1009; Theol. Tidsskr. VII. 348—49).

Udskilte (anonyme) Iyriske Digte og Afhandlinger, som findes adspredte i Kbhvns flyvende Post, Interimsblade; "Dagen" og "Kjøbenhavnsposten". — (Revid.).

Møller (Jochim Otto), Broder til ovenangførte Krigsraad Hans Christian Møller; f. d. 1ste Marts 1781 i Stjægs Mølle ved Nathousdahl, i Narhuus Amt; nød privat Underviisning; kom derefter i den latinske Skole i Narhuus, og dimitteredes derfra til Universitetet i Efteraaret 1801; blev 1803 chirurgisk Volontair ved Frederiks-Hospital; tog i Efteraaret 1806 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.), ved hvilket han var først interimistisk og fra 6te Maj til 8de Juli 1808 virkelig Reservecirurg; blev i sidstnævnte Aar Overirurg ved Prefsunds- og Helsingørs-Sygehospital, samt Regimentschirurg ved det borgerlige Artillericorps i Helsingør og Garnisonschirurg ved Kronborg Fæstning; erholdt d. 17de Februar 1827 Anciennetet som Regimentschirurg fra d. 19de Sept. 1813; udnævntes d. 19de Oct. 1831 til Regimentschirurg ved Kronens (siden 3die Liv-) Regiment; d. 28de Juni 1840 til Ridder af Danebrog; blev d. 1ste Juli 1842 affædiget i Naade og med Pension, under Navn af Wartpenge. — * Anne Marie Elisabeth Roholdt, en Datter af Jacob Peter Roholdt og Hustru Elisabeth Margrethe Schneidewindt. — (Vjfr. Callsens Medicin. Skriftsteller-Lex. XIII. 125—26; XXX. 404).

Bidrag: i Biblioteket for Læger (Jagttagelse om den heldige Helbredelse af et betydeligt Studsaar, Bd. III. 1823, S. 19—29. [Medico-chirurgical review Jan.—March 1827]; Om en betydelig Been-Gæder, lykkelig helbredet, efterat et fuldkomment cylindrisk Beenstykke af Tibia havde erfolieret sig, Bd. IX. S. 44—56; Et mærkeligt Tilfælde af Blindhed, forarsaget ved udvortes Bld, der efter et Aars Forløb aldeles hævredes; oplæst i det Kgl. medicinske Selskab, Bd. XI. S. 256—58; Praktiske Jagttagelser, oplæst i det Kgl. medic. Selskab d. 7. April 1831 (1. En mærkelig Depressio cranii, uden følger for den Eeges Helbred eller Liv [Uddrag i Caspers krit. Repertor. f. d. ges. Heilk. Bd. 32. S. 2. 1833]; 2. Et i rets- og Legebidskabelig Hensende mærkeligt Selvmord [Uddrag i Caspers krit. Repert. anf. St.]; 3. Det saltsure Jern (Liquor stypticus Lassi) anvendt med Held ved Rætionen af et lymfatisk Kar [overs. paa Tydskt af J. F. W. Neevermann i Rust's Magaz. f. d. ges. Heilk. Bd. 44. S. 3.]; 4. Sulturt Guld med Epphills). Bd. XVI. S. 19—27; To Tilfælde, Bd. XXX. S. 151—152; Et Tilfælde af Oedema puerperarum, Bd. XXXII. (Ny Række Bd. 2.) S. 124—125; Beretning om Kronens Regiments Sygehuus, i 1838, sid. S. 241; Prefsunds Hospital, sid. S. 242; Kronborg = Fæstnings Sygehuus, sid. S. 242; Tvende Sygehistorier, Bd. XXXIV. (N. N. Bd. 4.) S. 423—27; Praktiske Jagttagelser (1. Et Tilfælde af Empyem, behandlet med Paracentese; 2. Morbus scirrhusus Ovarii; 3. Det salpetersure Sølbilde mod Dyspepsi og Karbinalgi), Bd. XXXIX. (N. N. Bd. 9.) S. 297—302); — i Journal for Medicin og Chirurgi (Sygehistorier, i Bd. VIII. S. 1—9 (1. Død, forarsaget ved en Snittebønnes Indtræden i Luftrøret; 2. En Dienbetændelse, forarsaget ved Explosionen af en Knaldperle; 3. Extravasat af Blod i det forreste Djeffammer; 4. Perforation af Hjernestallen ved langvarigt Tryk af en Saksbulst, der senere opereredes med Held; 5. En Fødsel, hvorom Mo-

deren først blev vidende efter flere Dages Forløb. [Udtog, ved N. v. Schönberg, i Schmidts Jahrb. XV. 72—73; den 5te Syggehistorie er oversat af J. F. W. Neveermann i Siebolds Journ. f. Geburtshülfe XV. S. 3., og derfra uddragen i Schmidts Jahrb. XXI. 328; anm. i N. Zeitschr. f. Geburtskunde Bd. 6. S. 1. 1838).

Møller (Johan Georg), f. d. 8de Juli 1779 i Bloustrød i Sjælland, hvor hans Fader Provst Niels Hansen Møller da var Sognepræst (siden til Hjørlande); Moderen Karen Basse, en Datter af Præsten Niels Basse i Synderby i Fyen. — Blev privat dimitteret i Efteraaret 1795; underkastede sig i October 1800 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev 1803 Sognepræst for Bjerreby Menighed paa Thorseng; d. 31te Juli 1815 Ridder af Dannebrog. † 6te October 1840. — * Anne Dorthæa Smith, Datter af Provst Peter Smith i Gregome, i Sjælland. — (Om en af ham anlagt Bogsamling for Almuen, jvfr. Collegialtid. 1825, S. 51).

Bidrag: i Bidenstabelige Forhandlinger ved Fyens Stifts Landemøde (Om Almeenoplysning, dens Grændser og Bærd, Bd. I. S. 377—410; r. af J. Møller i L. T. 1817, S. 283—85); — i „Den oeconom. Correspondent“ (Skole-Industri i Bjerreby paa Thorseng, I. Aarg. S. 102—4); — i Nye Landoecon. Tidender (Om Taugens Anvendelse til Gjødning paa Thorseng og Etrøns, Bd. II. S. 257—75); — i N. Davids „Statsoeconomisk Archiv“ (Om de Juellse Fattigvæsens-Indretninger paa Thorseng, Bd. II. S. 501—25).

Møller (Johan Ludvig), f. d. 5te Septbr. 1807 i Kjøbenhavn, Son af ovennævnte Carl Johan Møller; kom i Octbr. 1824 i Metropolitanakolen; dimitteredes derfra til Universitetet 1828; tog theologisk Attestats (H. ill.) i Januar 1835; blev d. 16de Octbr. 1840 personel Cappellan ved Søerup og St. Jørgens Menigheder i Fyen; d. 2den Juni 1843 ordineret Kateket og første Lærer ved Borgerakolen i Kjørteminde; d. 10de Juni 1845 Sognepræst til Bregninge paa Thorseng. — * 1° 1843 Mine Brandt.

Kogebog paa Vers. Af J. L. M. Kbh. 1830. Anden forbedrede Udgave. ibid. eod. (jvfr. Kbhpost. 1830, Nr. 124, 135, 138, 159).

Religieuse Vers i Anledning af Evangelierne paa Høitidsfesterne og Søndagene. Odense, 1842.

Digte i F. J. Hansens „Læsning for den fine Verden“, 1ste Hefte, 1829.

Møller (Jver Henrik Valdemar), f. paa Møen, hvor hans Fader ejede Stege-Mølle; deponerede fra Bordingborg Skole 1829; tog i Foraaret 1836 Examen ved det kirurgiske Academi (1ste Char.); blev derefter praktiserende Læge i Nykjøbing i Dds-Herred.

Bidrag: i „Kjøbenhavnsposten“ 1835 (Om Koppeanstalten paa Søqvæsthuset, Nr. 62; Svar til Stadsphysicus, S. 272; Til Publicum og Stadsphysicus, S. 290—91; jvfr. S. 260, 280; — i Bibliothek for Læger (Kliniske Jagttagelser: 1. Et Tilfælde af Tungeabsces; 2. Ascites, lægt ved Kanhariidintur, i Bd. XL. (N. N. Bd. 10.) S. 185—87).

Møller (K. B.), Pseudonym; see Malthé Møller.

Møller (L.), Student; see Kristen Kristensen.

Møller (Lars Christophersen), Brygger og Brændeviinsbrænder i Helsingør. * Helene Johanne Hoffmeyer († 1844).

Bidrag: i Urfins Magazin for Kunstnere og Haandværkere (Apparat til Damps Ubleedning af Bryggerier, med en skannographeret Tegning, i Bd. IV. Nr. 134, S. 73—75 [jvfr. Kbhvns Skilderi 1829, S. 347—47]; Tørre-Indretning og Anvendelse af Svalcvand, i 2den Række Bd. III. S. 395—97); — i „Politikvennen“ (1829, S. 191—92).

Møller (Malthé), f. d. 24de November 1771 i Helsingør, hvor hans Fader Peder Møller var Toldcontrolleur; hans Moder var en Datter af Amtsforsvalter Malthé Bruun i Kjøbenhavn. Han dimitteredes 1788 til Universitetet af sin Fødebyes Skoles daværende Rector N. Trefchow, hvis offentlige og private Underviisning han havde nydt i 5 Aar; rejste 1792 til Tydskland, og studerede i Göttingen og Jena. Opholdt sig i Aarene 1806—7 i Norge; privatiscerede derefter i Kjøbenhavn. Blev ved Resolution af 13de Decbr. 1813 fritagen for at underkaste sig den theologiske Embedsexamen, og fik istedet derfor Tilladelse til at disputere (af hvilken Bevilling han dog ej benyttede sig); var fra 1ste Juli 1829 Redacteur af den danske Stats Tidende, siden kaldet den Berlingske Tidende. † 22de Juli 1834 i Kjøbenhavn, ugift. (Biographi i „Dagen“ 1834, Nr. 177; jvfr. H. Steffens: „Hvad jeg oplevede“, II. S. 239—245; Fortalen til den første Deel af Riisbrigh's Oversættelse af Diogenes Laertius, S. XXVIII—XXIX; Berlingske Tidende 1834, Nr. 174).

Repertorium for Fædrelandets Religionslærere. I.—V. Hefte. Kbh. 1795—97. 8vo. (1ste Hefte r. i L. E. 1795, Nr. 20; Krit. S. XVII. Nr. 21—23, jvfr. L. E. 1795, Nr. 42; af J. Baden i Univers. Journ. III. 124—132; af Tode i Iris 1795, II. 335—40, jvfr. „Hermodes“ IV. 113; V. 42—70; N. E. Valles Levnet ved J. Møller, S. 181—87; Feinze's Dänische Blätter 1stes Hefte, Altona 1795; Ammon u. Hänleins Neues theol. Journal, Jahrg. 1796, 3tes Hefte S. 252; Annalen der neuesten theol. Literatur 1797, 24ste Woche; 2det og 3die Hefte i Badens Univers. Journ. IV. 28—36; Krit. S. XVIII. Nr. 43—46; det 4de S. i Krit. og antikr. Journal 1796, S. 336—50 og i Badens Univers. Journ. IV. 36—40; det 5te S. i Badens Univers. Journ. V. 173—82; Iris og Hebe 1797, IV. 371—76; Neue theol. Annalen 1799, Nr. 48. — Den i 1ste Hefte indførte preussiske Cabinetsordre til det theologiske Facultet i Halle er tilligemed Møllers Indledning oversat paa Tydsk i Henke's Archiv für die neueste Kirchengeschichte Bd. I. 1795. (Den tydske Original er aldrig bleven trykt). De i 3die og 4de Hefte, S. 333—334 forekommende Udttringer om Gyldendals Eftertryk gav Anledning til en Injurieproces; see: Stevning, Indlæg og Dom i Sagen ved Hof- og Stadsretten, indført i Morgenstjernes Juridisk Maanedstidende 1796, S. 108—55 og tillige særskilt udgivet; jvfr. J. J. Gudenraths Recension deraf i hans Jurid. Bibliothek I. S. 160—92, samt Møllers Erklæring i Polit. phys. Magaz. Bd. IX. 1797, Martz,

- S. 369—84, ligeledes Collins Yttringer i „Hermoder“ VIII. S. 100—1, og end
 videre Noget til Forsvar for Eftertryk, i Krit. og Antikr. 1796, S. 663—71). —
 Den evige Fred. Af Kant. Jordanstet med en oplysende Commentar. Kbh. 1796.
 (Jris og Hebe 1796, II. 127; L. E. 1797, Nr. 1). — Kirkens Lære om Jesu
 Værdfkyld undersøgt af J. C. Löffler. Jordanstet. Kbh. 1797. (L. E. 1798, Nr. 8).
 — Nathanael. Læsning for tænkende Mennesker. Afslang til Repertoriet. Kbh. 1802.
 (L. E. 1803, Nr. 46; idfr. Jallelsens Theol. Maanedsskr. II. 473, og „Dagen“ 1803, Nr.
 141. 142. 144. 146. 147. 148. Subscriptionssplan paa Nathanael blev indført i Jris og
 Hebe 1803, I. 278—82 og i Wolffs Journal for Polit. o. s. v. 1803, I. 217—21).
 — Exempelsamling, til Dvæle i al Slags tydsk prosaisk Stiil; uddragen
 af de bedste Forfatteres Skrifter med Indledninger og Anmærkninger. Tilligemed et
 Register over tydske Ord og Talemaader. Kbh. 1802. 2den Udg. ibid. 1808. 3die
 Udg. ibid. 1816. — Pave Sixtus den 5tes Historie af Archenholz, oversat.
 Kbh. 1803. (L. E. 1804, Nr. 32). — Udsigt over de umiddelbare Forbere-
 delses-Videnskaber, der udfordres til Præsteembedet, af A. Niemeyer,
 oversf. ibid. eod. (L. E. 1803, Nr. 34). — Alwin og Theodor. En Bog for
 Børn, af Fr. Jacobs. Jordanstet. ibid. 1804. 2den gjennemseete Udgave. ibid. 1830.
 (L. E. 1804, Nr. 51). — Den græske og romerske Mythologie. Efter
 Damm's og Moriz's Haandbøger. Oversat. Med 29 Kobb. Kbh. 1805. (L. E.
 1805, Nr. 40). — Erindringer om en Reise fra Kiefland til Rom og Neapel,
 af Aug. v. Kopebue. Oversat. I.—II. Bd. Kbh. 1805—6. (L. E. 1808, Nr. 44. 45,
 r. af A. E. Gierlew; Ergzbl. f. Allg. S. 3. 1811, Nr. 72). — Fortid og Nutid.
 Et Ugeblad. No. 1—24. Kbh. 1808. 4to. — Parabler af Frederik Adolph Krum-
 macher. Oversatte. I.—III. Deel. Kbh. 1812—17. (L. E. 1812, Nr. 28; 1814,
 Nr. 8; Ergzbl. f. Allg. S. 3. 1819, S. 823—24). [Et nyt Dypslag, forøget med
 nye Parabler, efter den nyeste Originaludgave, udkom 1837 hos G. Bonnier; Kbh.].
 Dagsposten, et historisk Blad, fra August 1817 til October 1818. Kbh. 4to.
 (jofr. Art. G. Bonnier og J. Kragh Høst).
 Luthers Levnet. En historisk Almanak. Oversat af det tydske ved R. B.
 Møller. Kbh. 1817. 31 S. 12.; pseudonymt. (L. E. 1817, S. 719—20).
 Af en Ubekjendts Papirer, udgivet af Frederik Jacobs. I. Deel. Oversf.
 Kbh. 1819.
 Lærebog i den almindelige, især europæiske Historie, af L. Dresch, Oversf.
 I.—II. Curfus. Kbh. 1823.
 Om den methodiske Underviisning i den almindelige Historie, af L. Dresch.
 Oversf. Kbh. 1823.
 Dagbog paa St. Helena, indeholdende det Mærkeligste, som Napoleon Bo-
 naparte i atten Maaneder har sagt, af de Las Casas. Oversf. Kbh. 1823.
 Spaniens Crisis. Efter den engelske Original oversf. Kbh. 1823.
 Udsigt over den græske og romerske Literaturs Historie. Af Aug.
 Matthiæ. Efter den anden, aldeles omarbejdede Udgave (1822) oversf. Kbh. 1821,
 (L. E. 1825, Nr. 13. 14).
 Handbuch für Reisende im Königreiche Dänemark und in den Herzogthü-
 mern Schleswig, Holstein und Lauenburg, von E. S. Tregder, Aus dem Däni-
 schen, mit Zusätzen und Berichtigungen des Verfassers, überseht von M. Møller.
 Mit einer neuen Postkarte. Copenh. 1824.
 Taschenbuch für Fremde und Einheimische in Copenhagen, enthal-
 tend eine kurze Nachricht von einigen Anstalten und anderen Merkwürdigkeiten dieser

Hauptstadt, von E. S. Fregder. Aus der Handschrift des Verfassers übersezt von M. Møller. Copenh. 1829.

Redacteu af „Den danske Statstidende“ (siden d. 1ste Januar 1833 kaldet „Den Berlingske Tidende“), fra 1ste Juli 1829 til 1834, Nr. 173.

Bidrag: i Fallesens Theolog. Maanedsskrift (Herbers Tale ved Forberedelse til Communionen, oversat, IV. 700—6; Syv danske Theologers til Christian den Siette indsendte Betænkning om nogle fanatiste Separatister og deres Børns Daab, meddeelt, V. 61—87; Tvivl om Salomos Apostasi til Afgubertiet, sfb. S. 412—45, jvfr. sfb. S. 480; Theologiske og litterariske Bemærkninger, af blandet Indhold, sfb. S. 445—66; Forsøg til en ny Forklaring af 1 Corinth. XII. 28, 29, af L. J. E. Just, overf. i VI. 57—79); — i „Dagen“ (Om Conferentsraad Esaias Fleischer, 1804 Nr. 121, 123, 127); — i Wolff's Journal for Politik, Natur- og Menneske-kundskab (Den engelske Sø-Officiers Lieut. Gamage's Henrettelse i Novbr. 1812; oversat af Engell, 1814, Juni, S. 249—61); — i „Kjøbenhavn's Skilderi“ (J. B. Keergaard og hans videnskabelige Arbejder, 1825 Nr. 96); — i Gräffe's Katechet. Journal (Udfillige Bidrag i de 4 første Aargange).

Recensioner: i Gräffe's Katechet. Journal (over Valles Lærebog i den evangel. kristel. Religion, i Bd. I. 1793, S. 155—68); — i Ammon's u. Hänleins Neues theolog. Journal Jahrg. 1795—96 (over: Guldbergs Oversættelse af det Ny Testament; Bastholms „Tanker over den geistlige Stand“; Sammes „Tanker om vor Tids Fremgangsmaade“; N. E. Valles „Et Ord i Tide til kristelige Medlærere“; J. E. v. Bergers „Dagens Anliggende“; „Schleswigholsteinische Provinzialberichte“); — i „Kjøbenhavn'ske Lærde Efterretninger“ (over E. F. Wolfs „Samlinger til Historien af den danske Kirke i London“, 1803 Nr. 26; S. N. J. Blochs „Det hebraiske Sprog's Formlære“, sfb. Nr. 29, jvfr. sfb. Nr. 33); — i „Dagen“ (over P. D. Boisens „Katechetik“, 1803 Nr. 5, 7, 11, 18, 20, 21, 23).

Beschreibung der Stadt Kopenhagen vom Prof. R. Nyerup. Aus dem Dänischen übersezt, abgekürzt und theils vermehrt, von Malthe Møller. Kopenh. 1807. Im Proftischen Verlage. 302 S. 8. (Denne Oversættelse, som fører hans Navn, er kun tildeels af ham, men forresten af Forlæggerne forvasket). — Han skrev ogsaa under Navnet: R. B. Møller (see ovenfor), saavel som under flere digtede Navne.

Møller (Mathias) var først Kjøbmand i Skive, siden Besluder af en Landejendom „Folmantoft“ i Estvad Sogn (indtil 1829); derefter (1832) af „Birkemose“, i Nærheden af Skive.

Naae Jorders Opbyrking, foretagen i Skive-Eggen, og Erfaringer i den Henseende. (Af hans til det Kongl. Landhuusholdningselskab indsendte Anmeldelser), i Halbs Tidsskr. for Landoecon. Bd. VII. S. 72—85. (Han erholdt 1825 Landhuusholdningselskabets 8te Bager for Jordforbedring).

Møller (Morten Bendz), f. d. 19de Decbr. 1783 i Kbhvn, hvor hans Fader Andreas Møller var Procurator ved Hof- og Stadsretten; hans Moder Juliane Elisabeth f. Bendz († § 1826), en Datter af Borgemeister Morten Bendz i Kjerteminde. — Blev tidligt indsat i Borgerdybskolen, hvorfra han i Efteraaret 1799 afgik til Universitetet; tog i Juli 1804 theologisk Attestats (Laud.); blev kort efter Lærer

ved det kongl. Opfostringshuus i Kbhvn; d. 5te Septbr. 1814 Sognepræst til Brønshøj og Nodovre, og d. 22de Marts 1836 til Højetoftrup, i Sjælland. — * 1814 Jacobine Cathrine Klingenberg († $\frac{1}{2}$ 1842).

Tale og Cantate paa Opfostringshusets Stiftelsesdag. Kbh. 1812. („Penia“ 1812, S. 218—24). — (Eildels efter Autogr.).

Møller (N. C.).

Kort og tydelig Regnebog for Hoved- og Tavle-Regning. 1820.

Møller (Peder), f. d. 29de October 1767 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Laurig Møller var Brygger, og gift med Lovise Juliusdatter Sulger. — Nød Underviisning af den daværende Student Niels Studsgaard Fuglsang (I. S. 473), og blev privat dimitteret til Universitetet 1785; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium; underkastede sig d. 21de Novbr. 1787 den latinist-juridiske Embedsexamen (Laud.); blev 1789 Copist i det danske Cancelli; derefter Cancellisecretair; 1793 Secretair ved Protocolen i Højesteret; 1800 Assessor i Kjøbenhavns Politiret; 1801 Assessor i Højesteret; d. 7de August 1810 virkelig Etatsraad; d. 9de Juli 1815 tillige General-Auditeur ved Sø-Etaten (indtil d. 4de Januar 1835); 1818 Directeur ved Nationalbanken og extraordinair Assessor i Højesteret; d. 22de Januar 1822 Ridder af Dannebrog; d. 22de Maj 1826 Conferenceraad; d. 1ste Novbr. 1828 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 1ste August 1829 Commandeur af Dannebrog, afgik 1838 som kongelig Directeur i Nationalbanken. † 21de Maj 1841 i Kjøbenhavn. — * Christine Augusta Tauber, en Datter af Professor Dr. Johan Heinrich Tauber og Hustru Gregoriana f. Begtrup.

Bidrag: i „Astræa“ (Er Overleverelse efter de danske Loves Grundsætninger nødvendig til at erholde Ret i Tingen? i Bd. I. S. 199—230; r. af N. S. Prsted i L. E. 1800, Nr. 15. 16).

Møller (Peder Christian), Skolelærer i Hou, Hals Sogn, i Bendshøvel.

Deconomist Skildring af Hou i Hals Sogn. 1ste Hefte. Aalborg, 1833.

Bidrag i „Den Cimbriske Mercur (Nøsten fra Pilen, 1822 Nr. 51; 1823 Nr. 12, jvfr. stb. Nr. 5).

Møller (Peder Ludvig), f. d. 18de April 1814 i Aalborg. Faderen Erich Møller var først Kjøbmand, siden Landmand (f. 1780, † 1840; jvfr. Berl. Tid. 1840, Nr. 66). — Han deponerede fra Aalborg Cathedralsskole 1832; blev indkaldt ved anden Examen i det paafølgende Aar; hørte først medicinske, derefter theologiske Forelæsninger, og studerede Æsthetik; var Alumnus paa Regentsen 1834—37, og paa Ehlers' Collegium 1838—39; vandt 1841 Universitetets Guldbenaille for en Afhandling over det æsthetiske

Priisførgemaal: „Har Smag og Sands for Poesi i Frankrig i de senere Tider gjort Frem- eller Tilbagekridt? og hvilken er Aarsagen?“ (Jvfr. Selmers Kbhvns Univ. Arb. f. 1841, S. 166—67); gjorde i Sommeren 1842 en Rejse til Norge; lever i Kjøbenhavn af litteraire Arbejder.

Rasmus Kristian Rask. Mindedigt. (Astr. af Nord. Ugeskr.). Kbh. 1837. („Dagen“ 1838, Nr. 25).

Jesu Liv. En Lærebog nærmest for akademiske Forelæsninger, af Karl Hase, oversat eller andet forbedrede Oplag. Kbh. 1839. (Berl. Tid. 1839, Nr. 12).

Lyriske Digte. Kbh. 1840. (T. f. L. o. R. IV. 316—17; Fædrel. I. 1840, Nr. 62—63, S. 369—74; „Dagen“ 1840, Nr. 3. 10. 37; Berlingske Tid. 1840, Nr. 12. 35).

Kort Fremstilling af Bogtrykkerkunstens Historie. Udg. af Selskabet for Ervfrihedens rette Brug. Kbh. 1841.

(Anonym) Redacteur af: „Nye Intelligensblade“, April—Decbr. 1842. (Med Undtagelse af to Sommermaaned).

Redacteur af: Arena, et polemisk-æsthetisk Blad, Nr. 1—6. Kbh. 1843, med Træsnit. (T. f. L. o. R. II. 1843, S. 52).

Udgav: Joh. Herm. Wesfels Værker, med Illustreringer (hvortil Tegningerne ere af P. E. Klæstrup og Træsnittene af Glinch). I.—IX. Levering. Kbh. 1844—1845, ft. 8vo; fortsattes.

Udgiver af: Gæa, æsthetisk Aarbog for 1815. Kbh., med Bidrag af Dehlenschläger, Blicher, Hauch, Rosenkilde, L. Bødcher, Carl Bernhard, G. Thomsen, Andersen o. fl., samt af Udg., og med Illustrationer i Lithographi, Træsnit, Stylographi og Chemitypi. De fleste Bidrag ere af Udg. selv. (Deriblandt Brudstykker af hans akademiske Priissskrift, og forskjellige større og mindre Digte)

Medredacteur af: Nordisk Ugeskrift, udgivet af Selskabet for en forbedret Retskrivnings Udbredelse. Nr. 1—26. Kbh. 1837. (Jvfr. Art. P. Fr. Barfod). Hertil leverede han, bl. a.: Anmeldelse af Collins „Regulus“; Dehlenschlägers „lille Skuepiller“; D. Chr. Drejers Digte 1837; Breve fra en Udflugt til Skaane; Prøver paa en Oversættelse af Petrarcas Digte; Rasmus Kristian Rask. Mindedigt [særsk. astr. Kbh. 1837]; samt mindre Digte under forskjellige Marker.

Bidrag: i „Kjøbenhavns Morgenblad“, ny Suite (Fanden og Abekatten, 1838, Nr. 11—13; Kort og godt, dramatiseret Drøjsprog af Alfred de Musset, 1839, Nr. 21; Digte i 1. og 2. Aarg. 1838—39); — i „Søndagen“, Tillægsbl. til „Dagen“ 1838 (En dansk Julidag); — i Fr. Barfods „Brage og Idun“ (Digterfildringer [1. Alexander Puschkin], Bd. I. S. 231—58; Digte, sid. S. 577—588; Bd. II. S. 219—53; III. 382—88; 563—66); — i „Figaro“ (Kend. Lyne Rahbek, 1841. I 133—44; 147—66, med Portrait; Brudstykker af et akademisk Priissskrift, 1841. II. 169—78; Esaias Tegnér, en Skitse, 1841. II. 210—16; 231—37; 265—74, med Portr. [Jvfr „Dagen“ 1841, Nr. 299]; Johan Herman Wessel, 1842. I. 91—96; 111—20; 205—13; 217—24, med Portrait; Digte, i 1 Aarg. 1841 og 1842); — i „Dansk Folkedalender“ for 1843 (Skildring af Solberg og hans Værker, S. 52); — i „Fædrelandet“ (Et Par Berigtigelseser i Anledning af Heibergs „Intelligensblade“ af 1ste October; i Aarg. IV. 1843, Nr. 1378; Bidrag til en Eivolphitosophi, 1841 Nr. 1614. 1615); — i „Corsaren“ (Udfillige satiriske Kritiker og Digte); — i „Dansk Pantheon“, et Portraitgallerie for Samtiden, (Biographier af S. N. Clausen, Gundelach Møller, Fr. Gläfer, Dr. Nyge, Lutr. Jacobson, Instructeur og Mad. Nielsen, Thorvaldsen, J. P. Mynster, S. Petz,

Danf. Bang, Adam Müller, H. C. Ørsted, N. J. E. Grundtvig, Bisfen, Hauch, Anderssen, St. St. Pliicher).

Digte, adspredte (seruden i „Kjøbenhavns Morgenblad“, „Brage og Idun“, og „Figaro“) i Aalborg Avis, 1832; „Nytaarsgave fra danske Digtere 1837, under Mærket P. Erichsen [vfr. „Dagen“ 1837, Nr. 7]; „Berlingske Tidende“ (1840, Nr. 66; 1844, Nr. 227); Sammes Søndagsblad 1841, Nr. 4. 7; „Ny Portefeuille“ 1843; P. N. Jørgensens „Poesie og Prosa“ 1844 (En lykkelig Kjærlighed; i „Fædrelandet“ (Oversættelser af Heines Nye Digte, 1844 Nr. 1734, 36, 39).

Recensioner: i „Dagen“ (over Dehlenshlågers Knud den Store, 1839 Nr. 81. 82), i Berlingske Tid. Søndagsblad 1840—41, med Mærket T., over Theaterskifter (deriblandt over Heibergs „Sysoverdag“ 1840, Nr. 33. 34); i Berlingske Tidende (over Dehlenshlågers Drvarodds Saga, 1841 Nr. 92. 93; Paludan Müllers „Adam Hemo“ 1841, Nr. 296); i „Fædrelandet“ (over Paludan Müllers „Lithon“, V. 1844, Nr. 1572. 1573; o. fl.). — Havde væsentlig Andeel i Redactionen af „Dansk Album“, Januar—Juni 1845. — (Revid.).

Møller (Poul Martin), næstældste Son af nedenanførte Biskop Dr. Rasmus Møller og Bodil Mar'ia f. Thaulow; blev f. d. 21de Marts 1794 i Ulbum Præstegaard ved Beile; nød Underviisning af sin Fader indtil han i Aaret 1807 blev sat i Raskov lærde Skole; tilbragte der to Aar, og fik nu atter privat Underviisning af sin Fader i et Aar, hvorefter han 1810 blev optagen i Nykjøbing lærde Skoles øverste Klasse, og derfra dimitteret til Universitetet 1812; fik Udmærkelse ved anden Examen; studerede Theologi og Philologi; var Lærer i Latin i øverste Klasse i Borgerdybskolen paa Christianshavn, og i Religion i den kjøbenhavnske Borgerdybskoles 2den Klasse; tog i Januar 1816 theologisk Embedsexamen med bedste Charakter; var fra Foraaret 1817 til Efteraaret 1818 Huuslærer hos Grev Moltke paa Espegaard ved Korsør; vendte tilbage til Kjøbenhavn, og dyrkede Philologien; blev i Efteraaret 1819 ansat som Præst paa det astatiske Compagnies Chinastib „Christianshavn“, og hjemkom i Juli 1821; blev derpaa Lærer i Græsk i øverste Klasse i den kjøbenhavnske Borgerdybskole, og gav tillige andre Informationer; udnævntes den 12te November 1822 til Adjunct ved Metropolitanaskolen (hvor han fik Latin og Græsk til sine Fag); d. 11te August 1826 til Lector og d. 10de Juli 1828 til Professor i Philosophien ved Frederiks-Universitetet i Christiania; d. 12te Oct. 1830 til Professor extraordinarius i Philosophien ved Kbhvns Universitet. † 13de Marts 1838 i Kbhv. — * 1. 3° 1827 Betty Berg (f. 1804, † 1° 1834), Datter af Proprietair, Ridder Chr. Fr. Berg, til Skjoldemose i Fyen. * 2. 1836, i Decbr., Elise Svendine Hansine v. Bülow. — (Vfr. „Poul Martin Möllers Levnet“, af F. C. Olsen, i hans „Efterladte Skrifter“ 3die Bind; L. f. L. o. R. V. S. 379—86; A. N. C. Smith's Sørgetale over P. Møller. Kbh. 1838; Kbhvns flyv. Post 1828, Nr. 36; Worms Breve i Möllers R. theol. Bibl. XIX. S. 248—49; Kbhvpost. 1838, Nr. 75. 79; „Dagen“ 1838, Nr. 64. 69.)

Forsøg til en metrisk Oversættelse af Odysseus Eventyr i Ryklo-
pens Hule. Et Indbydelseskrift til Examen i Borgerdydsskolen. Kbh. 1816. 20 S.
4to. (optaget i Efterl. Skr. I.).

De invidia diis ab Herodoto et æqualibus attributa. Programma. Havnæ
1823. 32 pagg. 4to.

Homers Odyssees sex første Sange metrisk overfattede. Kbh. 1825. [ogsaa
i Efterladte Skr. I.]. Understøttet af Selskabet til de Skønne Videnskabers Forfrem-
melse. (L. L. 1825, Nr. 39; jvfr. Forf.'s Svar til Recensenten, sfd. S. 687—88.
— 5te Sang, som Prøve, stod i Nathbets "Læsning i blandede Emner" Bd. III. 1822,
S. 385—423).

Medredacteur af: "Maanedsskrift for Litteratur", XII. Bd.—XIX.
Bd. 2 S. Kbh. 1831—38. (I dette Tidsskrift leverede han Recensioner over:
F. L. B. Zeuthen „Noget om Philosophien og dens Dyrkelse", VI. 266—70 (og i Efterl.
Skr. II. 69—73); P. C. Kierkegaard „De notione atque turpitudine mendacii",
VII. 65—85 (og i Efterl. Skr. II. 84—104); „Nye Fortællinger" af Forf. til „En
Hverdags-Historie". 2det Bd. (Extremterne), XV. 135—63 (og i Efterl. Skr. II. 126
—157); Tanker over Muligheden af Beviser for Menneket's Udsødelighed, med Hensyn
til den nyeste derhen hørende Litteratur, XVII. 1—72; 422—53, og i Efterl. Skr. II.
158—274. (Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1079—81).

Bidrag: i „Dagen" (Svar paa Erklæringen fra et Antal Studerende ved
Kjøbenhavns Universitet, 1818 Nr. 251. 261, jvfr. sfd. Nr. 256. 258. 259. 267
og Art. J. J. Dampé); — i „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn" (Himmel-
brev til Grundtvig, 1818 Nr. 101); — i „Danst Litteratur-Lidenbe" (Re-
censioner over: M. N. Schmidth's „Himeros" og „Wilhelm og Fanny", samt
J. A. Aagaards „Baarvioler" og Garbrechts „Baarblomster fra Hertogs Lund", 1824
Nr. 33. 34 (og i Efterl. Skr. II. 28—38); Chr. Wilsters Oversættelse af „Blæ-
dens 9de Sang, 1831 Nr. 44 (og i Efterl. Skr. II. 74—83); F. C. Sibbern
„Om Poesie og Kunst", 1835 Nr. 12. 13 (og i Efterl. Skr. II. 105—25); — i
„Nyt Aftenblad" (Nogle Betragtninger over populære Jders Udvikling, 1825
Nr. 18 (og i Efterl. Skr. II. 1—18); — i „Kjøbenhavnsposten" (Om en Re-
cension [af C. Wilster] over Chr. Winthers „Nogle Digte", 1835 Nr. 159. 160;
Andet Indlæg i Anledning af Wilsters Recension over C. Winthers Digte, sfd. Nr.
177; jvfr. sfd. Nr. 170. 171. 189).

Digte, tildeels under Forfattermærket Poul Martin, adspredte i: „Dagen"
(1815, Nr. 218); Thiele's „Rosenblade", 1818 (Til Laura; Torbiffen og Bluen
[jvfr. Verl. Tid. 1813, Nr. 2. 5]; Jægerfang; Den Grubende; Jemtlands Besel-
ning; jvfr. L. L. 1818, S. 615—16); C. Hauchs „Jris, Nytaarsgave for 1819."
(Den gamle Elsker; St. Laurentius); Sammes „Hermes, Nytaarsgave for 1820."
(„Om Jenses Lidenhed"); „Juletræet", udg. af N. P. Liunge 1821, (Sang i
Anledn. af det Kjøbnske Universitets Stiftelsesdag; jvfr. L. L. 1823, S. 10—11);
„Eilskueren" og „Eilskuerne" (1821, Nr. 49; 1823 Nr. 93—94); i „Sange
for Studenterforeningen" Kbh. 1822 (S. 15—17; 72—75); i „Sange i Anledning
af Regentens 2den Jubelfest 1823"; i „Aftenblad" og „Nyt Aftenblad" (1823,
S. 55; 1824, S. 282; 360); „Kjøbns Morgenblad" (1825, Nr. 86—87, samt
S. 343); C. Feyers „Gefion" 1826 (Hans og Irine, Scene i Rosenborghave;
jvfr. Conversationsbl. 2. Aarg. II. S. 70—72); „Kjøbns flyvende Post" (1830,
Nr. 93, 4. August; 1837, Interimsbl. Nr. 112); „Mornen" (1835, S. 77);

Krossfings Læsebog til Brug for de høiere Klasser; (Barfods) poet. Læsebog for Børn og barnlige Sjæle (Nr. 59, 116, 162, 205); Holst's og Chr. Winthers Nytaars-gave for 1838 (Kunstneren mellem Dyrerne); Kbhvns Morgenblad, Ny Suite, 1838. — Flere af Sangene have isorvejen været særskilt trykte. — Cantate til Reformationseften i Skjelsjør. Slagelse, 1817.

Efterladte Skrifter af Poul M. Møller. I.—III. Bind. Kbh. 1839—43. [I. Bd. udg. af Chr. Winther; II. af F. C. Olsén; III. af Chr. Thaarup og F. C. Olsén]. (L. f. L. o. K. V. 377—93, anm. af E. Bojesen; F. L. o. K. I. 109—114; 257—62; Fædrel. IV. 1843, Nr. 1190, 1288, 1295; Feibergs Intelligensbl. III. 26 flgg.; Berl. Tid. 1839, Nr. 200; 1843, Nr. 107).

Breve fra hans Haand, indlemmede i hans, af F. C. Olsén forfattede Levnet, S. 8—11, 20—23, 24—31, 37—38, 41—42, 44—47, 48—49, 51—51, 57—58, 67—68, 72, 73, 74—76, 87—88, 91—101.

Kortfattet formel Logik, tilføjet E. Bergs filosofiske Propædeutik (1839) S. 93—132.

Medredacteur af: Sange for Studenterforeningen. Kbh. 1822.

Han var een af »De Tolv» imod Baggelsen, 1818. (jvfr. hans Levnet, S. 32—36).

Møller (P. S.).

Dødsbagten. En romantisk Historie af Fr. de la Motte Fouqué. Overs. Kbh. 1832. (h. Becken). — Glorvina, den vilde Pige i Irland. En Roman af Lady Morgan. Overs. I.—III. Deel. Kbh. 1832—39. (h. Becken).

Møller (Nasmus), f. d. 29de September 1763 ved Fredericia i Landsbyen Stoustrup, hvor hans Fader Niels Møller ejede en stor Bondegaard og var gift med Catharine Bang, en Søster til Provst Claus Bang i Pjedsbed. — Efter at have nydt elementar Underviisning i Hjemmet, blev han sat i den lærde Skole i Fredericia, og afgik derfra, efter omtrent 6 Mars Forløb, til Universitetet 1781; tog 1784 philologisk Embedsexamen med udmærket Berømmelse, og 1786 theologisk Attestats (Laud.). Blev Decanus paa Communitetet og Alumnus paa Borchs Collegium; disputerede 1790 for Magistergraden; blev d. 20de April 1791 Sognepræst for Ulum og Langskov i Ribe Stift; d. 5te Februar 1796 for Jellinge og Hover i samme Stift, og d. 26de Mars 1802 for Rjebeløv og Vindebye i Laaland; udnævntes d. 31te Juli 1815 til Ridder af Danebroge; disputerede d. 7de August f. A. for den theologiske Doctorgrad; blev d. 6te Septbr. 1820 Stiftsprovst i Laalands = Falskers Stift; d. 1ste August 1829 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; d. 7de Septbr. 1831 Biskop og Superintendent over Laalands = Falskers Stift; d. 28de Octbr. 1836 Commandeur af Danebroge; høitideligholdt d. 20de April 1841 sit halshundredeaarige Embedsjubilæum, og fik samme Dag Rang efter Rangfrdn. 2 Kl. Nr. 12. † 9de Novbr. 1842 i Maribo. — * 1. † 1791 Bobil Maria Thaulow, Datter af Sufferaffina = deur Poul Thaulow i Rjebenhavn. * 2. 1812 Johanna Dorothea f. Borchsenius († 1/2 1830), Enke efter Sognepræst Hans Christian

Winther i Ulso i Sjælland. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia i Anledning af Kronings- og Salvingsfesten 1815, p. 18—22; vedføjet det til hans (og N. Fogtmann's) Bispevielse af P. E. Müller udstedte Program: „Vita Lagonis Urne Episcopi Roskildensis, pars prior“, Hafn. 1831, 4to, p. 19—26; ogsaa tilføjet: „Prædiker ved Dr. Theol. N. Möllers og Dr. og Prof. Theol. N. Fogtmann's Indvielse til Biskopper, holdne i Frue-Kirke 21de Søndag efter Trinitatis 1831, af H. G. Clausen, P. E. Müller og N. Möller“, Kbh. 1831; jvfr. „Tids“ 1791, III. 183; 1792, I. 292; „Sørgetaler over Biskop Rasmus Möller, holdne i Mariibo Domkirke d. 16de Novbr. 1842“; Berlingske Tid. 1842, Nr. 301. 308; „Dagen“ 1842, Nr. 310. 317. 321; E. P. Rosendahl's Indbydelses-
skrift til den offentlige Examen i Nykjøbing Cathedralsskole 1843, S. 51—53; J. Möllers N. theol. Bibl. XIX. 82. 117. 237—75. — Portrait, af L. Hansen, lithogr. af Fortling, Jolio; lithogr. af J. F. Möller (Liberis et Amicis). — Om et Minde mærke over ham, jvfr. Berlingske Tid. 1844, Nr. 166).

Dissertationes pro Stipendio Collegii Medicei, Hafniæ, 8vo: α) Tentamen vindiciarum disciplinæ morum christianæ contra graviore nonnullas, quibus ab adversariis petita sunt, calumnias. 1787. (Tids 1792, I. 293—97). β) De præcipuis virtutibus in methodo docendi a Christo adhibita conspicuis. 1788. (Tids anf. Et. S. 297—98). γ) De præcipuis mutationibus, quas subijt quæstio de necessitate satisfactionis. 1790. (Tids anf. Et. S. 298—300). — De eo, quod interest inter stilum epistolarem Ciceronis et Plinii Junioris. Biss. inaug. pro gradu Magisterii. Hafn. 1790. (Lit. og Antikr. 1791, Nr. 21—22; jvfr. Tids 1792, I. 292—93). — Forsøg til en Oversættelse af Pauli Brev til de Romere. Kbh. 1793. (Badens Univers. Journ. I. 180—83, r. af L. Baden; Jallefens Magaz. III. 701—3). — Forsøg til en Oversættelse af L. Livius's Romerske Historie, med de allernødvendigste Anmærkninger, især for Uuderede. I.—VII. Pentade. Kbh. 1800—18. Understøttet af Selskabet til de Stjerne Videnskabers Fremmelse. (Badens Univers. Journ. VIII. 163—174, r. af L. Baden; L. E. 1803, Nr. 41; jvfr. sid. 1799, S. 30. 478; Worms Breve i Möllers N. theol. Bibl. XIX. S. 238. 249. 252). — Sallust's catilinariske Krig, oversat fra det Latinske. Et Forsøg. Kbh. 1811. — Sallust's jugurthiniske Krig, oversat fra det Latinske. ibid. 1812.

Fem af Ciceros Taler, nemlig: for det Maniske Lovforslag, for Digteren Anlus Licinius Archias, for Titus Annius Milo, for Dvintus Ligarius og for Kong Dejotarus. Oversatte og forsynede med historiske Indlæringer og oplysende Anmærkninger. Kbh. 1814. (L. E. 1815, Nr. 1. 2, r. af P. D. Brøndsted; herimod udgav Möller: Forsvar for Oversættelsen af Ciceros fem Taler imod Critiken i Literaturtidenden No. 1 og 2, 1815. Kbh. 1815; jvfr. L. E. 1815, S. 78—80 (af Möller), S. 96 (af Brøndsted); „Athene“ III. 177—85, jvfr. L. E. 1814, S. 589—91, af Möller; Worms Breve i Möllers N. theol. Bibl. XIX. S. 240—42. 245).

Pauca quædam ad quæstionem hodie inprimis agitatam: bene an male rei christianæ consulere videantur, qui dogmata religioni christianæ propria e populari adeo religionis institutione excludenda censeant. Dissertatio inaug. Hafn. MDCCCXV. (L. E. 1815, S. 535—41).

Titii Livii Patavini Historiarum libri I.—X. Ad fidem optimarum editionum, Strothii praeicipue et Doeringii, textum exhibuit, horum aliorumque animadversiones excerpsit suasque adiecit Erasmus Möller. Vol. I. libr. I.—V. continens. (D. m. L.: Titii Livii Operum omnium Vol. I.). Hafnæ 1815. [Editionem alteram curavit C. F. Ingerslev. ibid. 1831]. Vol. II. libr. VI.—X. contin. ibid. 1819. (L. L. 1821, Nr. 23; Worms Breve i Möllers N. theol. Bibl. XIX. S. 215—46).

Ciceros fire Taler mod Catilina. Oversatte og forsynede med historiske Indledninger og oplysende Anmærkninger. Kbh. 1817. (L. L. 1818, Nr. 3. 4. 5, r. af P. Krog Meyer). [Disse Taler tilligemed de foran nævnte fem faaes og med fælles Titel: Ni af Ciceros Taler, oversatte af N. Möller. Kbh. 1817].

Veiledning til en andægtig og forstandig Læsning af det Nye Testamente, især for ulærde Læsere. Kbh. 1820. Anden, med saa Tillæg forøgede. Udgave. ibid. 1824. (L. L. 1821, Nr. 22, jvfr. Fortalen til anden Udgave; Maanubl. Efterretn. fra Bibelselskabet for Danmark 1820, Nr. 12; Worms Breve i Möllers N. theol. Bibl. XIX. S. 253—51). Paa Jælandsff: *Leidarvisir til ad lesa hid Nya Testament* med gudrækni og greind, einkum handa ólærdum lesurum; af R. Möller. Snúinn á íslensku. (af G.^o Oddsen, Th. Gudmundsson og Th. E. Hjalmarsson; med en Fortale af J. Möller). I.—II. parturinn. Kaupmhfn. 1822—23. Paa Lydfst overs. af Volkmann. Leipzig, 1834.

Kort Anviisning til en frugtbar Bibellæsning. Kbh. 1820. (L. L. 1821, S. 364—65; Maanubl. Efterretn. fra Bibelselsk. for Danmark 1820, Nr. 12).

Veiledning til en andægtig og forstandig Læsning af det Gamle Testamente, især for ulærde Læsere. I.—II. Deel. Kbh. 1826. (L. L. 1831, Nr. 19. 20. 21; Worms Breve i Möllers N. theol. Bibl. XIX. S. 269; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 887, jvfr. N. theol. Bibl. XV. S. 285—87).

Det Gamle Testaments poetiske og prophetiske Skrifter, efter Grundtexten paa ny oversatte og med Indholdsfortegnelse samt Anmærkninger forsynede af J. Möller og N. Möller. I. D. og II. D. 1—2. Afbeiling. (I. D. de poetiske Skrifter, ved J. Möller. II. D. I. 1. Afb. Esaias og Jeremias; II. D. 2. 1. Afb. Esaias, Daniel og de smaa Propheter (begge Afbeilinger tillige und. Titel: Det Gamle Testaments prophetiske Skrifter, oversatte af N. Möller). Kbh. 1828—30. (L. L. 1828, Nr. 42, r. af J. P. Mynster; 1831, S. 323—33; Theol. Stud. u. Krit. 1830, IV. 926; 1834, IV. 980).

Samtlige Apostlers Breve, oversatte og forsynede med de nødvendige Anmærkninger. Kbh. 1831. (L. L. 1832, Nr. 30. 31; M. f. L. VIII. 111—35, ann. af H. N. Clausen, jvfr. Möllers Tidsskr. for Kirke og Theol. III. 188—218; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 980).

Forklaring over Matthæi og Johannes's Evangelier og, fra Christii Tidelses Historie af, over samtlige fire Evangelier, nærmest til Brug for Skolelærere. Kbh. 1835. Andet Dplag. ibid. 1841. (L. f. L. o. L. II. 115—7; Tidsskr. f. Almuefolev. II. 391—400, af N. Faber; Tid. f. alm. danff Skolelærereforening, 3. Aarg. 1844, S. 72, af D. E. Rugaard).

Forklaring over de hellige Apostlers Gjerninger, nærmest til Brug for Skolelærere. Kbh. 1837. (L. f. L. o. L. II. 115—17; Tidsskr. for Almuefolev. VI. 80—90).

Forklaring over Pauli første Brev til de Corinthier, nærmest for yngre Præster, som Prøve paa et apostolisk Brevs christelige Anvendelse ved Forberedelsen til Confirmation. Kbh. 1837.

Commentar over Pauli andet Brev til de Corinthier. Kbh. 1840.
 Commentar over Pauli Brev til de Galater. Kbh. 1841. (L. f. L.
 o. N. VI. 213—32, anm. af E. E. Scharling).

Commentar over Pauli Pastoralbreve. Kbh. 1842. (Theol. Tidsskr.
 VII. [Ny Række, Bd. I.] S. 116—26, anm. af E. E. Scharling; Berl. Tid.
 1842, Nr. 187).

3 „Videnskabelige Forhandlinger ved Hollands = Falsters Stifts
 Landemøde“ (Hvorfor og hvorledes bør Præsten stræbe, at holde Bibelen i Hæde? i
 Bd. I. S. 1. 1818, S. 1—53).

3 „Theologisk Bibliothek“, udg. af J. Møller, (Grunde for de Paulinske
 Pastoralbrevs Egthed af indvortes Kjendemerker. Et Forsøg, XIII. 21—125. (L. L.
 1818, S. 790—91; Worms Breve i N. theol. Bibl. XIX. S. 246).

3 „Ny theologisk Bibliothek“, udg. af J. Møller, (Propheten Esaias,
 overfat med Angivelse af hvert Kapitels Indhold og med nogle faa Anmærkninger,
 tilegnet de tilkommende Revisorer af det gamle Testaments kirkelige Oversættelse. Et
 Forsøg, II. 1—170; særst. aftr. Kbh. 1822. [L. L. 1823, S. 506]; Maa
 ikke enhver oplyst Christen ønske den danske Kirke en forbedret Oversættelse ogsaa af
 det Gamle Testamente? IX. 1—14; Rationalismen, i dens Forhold til Bibelen
 og Protestantismen, fra et populært Standpunkt betragtet, sftd. S. 266—304. [Jvfr.
 X. 257—96, af H. N. Clausen; Worms Breve i XIX. 267; Theol. Maanedsskr.
 VI. 61—65, af J. E. Lindberg; Kbhvns Skilderi 1827, S. 200 [af Børge
 Pontoppidan]; Bemærkninger ved Prof. Dr. Theol. H. N. Clausens Senebrev
 til Dr. Rasmus Møller, XI. 341—69. [Jvfr. XII. 321—79, af H. N. Clausen;
 Art. H. U. Møller, og Worms Breve i XIX. 270—71]; Andet Brev til Corin-
 thierne. Som Prøve paa en ny Oversættelse af Brevene i det Nye Testamente, XVII.
 283—323; Ere Apostlerne, i Fremstillingen af Jesu Døds Hensigt, afvegne fra Jesu
 egen Lære? Besvaret med nærmest Hensyn til det bekjendte Skrift af E. F. Böhme:
 „Die Religion Jesu Christi, aus ihren Urkunden dargestellt“, XIX. 381—416. (L. L.
 1832, Nr. 45, S. 705—7. Fortsat i J. Møllers Tidsskr. for Kirke og Theol. I.
 104—169).

3 „Tidsskrift for Kirke og Theologie“, udg. af J. Møller, (Ere Apost-
 lerne afvegne fra Jesu egen Lære? Besvaret, med nærmest Hensyn til E. F. Böhmes
 Skrift; 2den Afbd., I. 104—69. [L. L. 1833, S. 716—20; Theol. Stud. u. Krit.
 1831, IV. 985]; Er der virkelig Estrid imellem Apostlerne Jacobus og Paulus i Læ-
 ren om Retfærdiggjørelsen? III. 1—33. [L. L. 1836, S. 162—65; Theol. Stud. u.
 Krit. 1834, IV. 985]; Kan Bibelens Indhold bedst oplyses for den Alvorde ved en
 forklarende Omfkrivning deraf, eller ved en tydelig, med fornødne Anmærkninger forsy-
 net Oversættelse? En Undersøgelse, sftd. S. 183—218. [L. L. 1836, S. 183—85).

3 4de Beretning fra Bibelselskabet for Danmark (Uddrag af Breve fra
 ham, S. 86—88. 90). — 3 „Maanedl. Efterretn. fra Bibelselskabet for Dan-
 mark“ (Udtag af Breve og Indberetninger fra ham til Selskabet, 1820 Nr. 4; 1822
 Nr. 7; 1823 Nr. 7; 1824 Nr. 7; 1825 Nr. 7; 1826 Nr. 5; 1827 Nr. 7;
 1828 Nr. 7; 1829 Nr. 7).

3 det Skandinaviske Literatur = Selskabs Skrifter (Nogle af Pli-
 nius den Ungres Breve, oversatte, XXIII. S. 257—77).

3 „Nordisk Kirke = Tidende“, udg. af Lindberg, (Skrivelse til J. E. Lind-
 berg, 1833 Col. 861).

3 „Prædikener ved Dr. Theol. N. Møllers og Dr. og Prof. Theol. N. Fogtmanns Indvielse til Bisopper, holdne i Frue-Kirke 21de Søndag efter Trinitatis 1831. Kbh. 1831 (Prædiken efter Indvielsen; jvfr. L. T. 1832, Nr. 5).

3 „Bispevielse i Frue-Kirke paa Reformationsfejsten, d. 2den Novbr. 1834“ (Tale ved Dr. J. P. Mynsters Indvielse til Biskop over Sjællands Stift).

3 „Kirkelige Leilighedstaler af danske Prædikanter, udg. af G. P. Brammer“, 2den Samling (Tale ved Præsteindvielse i Maribo den 30te Septbr. 1831, S. 19—27; Tale, holdt i Maribo paa Landemødsdagen, den 4de Juli 1832, ved Stifts-Bispefæstelsens Oprettelse, S. 95—105; Brudevielse, holdt d. 24de Octbr. 1823 til Mag. S. Møller og Jfr. L. Sibenius, S. 341—45).

3 „Theologisk Tidsskrift, udg. af Scharling og Engelstoft“, (Bemærkninger ved Parabeln om den utro Forvalter, Luc. 16, 1—13, med nærmest Hensyn til Dischausens Fortolkning deraf, Bd. II. S. 2. S. 44—62).

3 E. P. Rosenbøhls Indbydelseskrift til den offentlige Examen i Nykjøbing Cathedralskole 1838 (Tale ved E. P. Rosenbøhls Indsættelse som Rector i Nykjøbing).

3 „Danst Litteratur-Tidende“ (Recension over J. Møllers „Nyt theologisk Bibliothek“ 4de og 5te Bind, 1824 Nr. 34. 35. 36; Latinsk Epicedium over Professor, Rector Oluf Worm, 1830 Nr. 42; Nekrolog over Biskop Peter Dutzgen Boisen, 1831 Nr. 34. 35; Nekrolog over Dr. Prof. Theol. Jens Møller, 1834 Nr. 13. 14 (ogsaa i Tidsskr. for Kirke og Theologi IV. S. V.—XXX.).

3 „Den Berlingske Tidende“ (Latinsk Gravskrift over Prof. Jens Møller, 1833 Nr. 294; jvfr. Christel. Kirke-Tid. 1834, Nr. 3).

Fortale til E. C. Boisen's „Om Kirken og Præstens Forhold til samme“, Kbh. 1834. (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 164—91. 219—31. 257—72).

Var, i Forening med Prof. N. B. Dorph, Udgiver af: Oluf Worms samlede Skrifter. I.—II. Hefte. Kbh. 1834—35. (indeholdende Plauti Captivi og Horatii Ars poetica, oversatte og forklarede; anm. af Fr. Thaarup i „Dannora“ I. 248—52); ligeledes af: Udvalgte Satirer af Juvenalis, Taciti Agricola, Persius, oversatte og forklarede af D. Worm. Kbh. 1838—40.

Møller (Søren), f. d. 8de April 1742 [ifte d. 17de April 1741] i Bildsted ved Løgstør, hvor Faderen var Møller. — Han dimitteredes til Universitetet fra Aalborg Skole 1759; tog d. 16de December 1765 theologisk Attestats (n. c.); var i 14 Aar Huuslærer i Norge; blev 1777 residerende Capellan i Hjøring; d. 7de August 1782 Sognepræst til Nørholm i Viborg Stift; 1783 tillige Præst ved Capellet paa Restrup; d. 10de August 1792 Sognepræst for Ørting og Felling i Aarhuus Stift; 1820, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlebiget. † 21de Juli 1824 i Ørting. — * 1774, i August, Maren Marie Lund, en Datter af Præsten Jacob Lund i Kragerø, Aggershuus Stift. — (Jvfr. Thaarups fødenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 317; Rahbeks og Ryerups Bidr. til en Uds. over dansk Digtkunst under Kong Christian 7de, I. S. 38—39; Jris og Hebe 1809, II. 371; Aarhuus Stifts-Tidende 1824, Nr. 105).

Dybs Løb des Jeldlebens oversat i Norste Intelligentsbleder 1770, Nr. 9—12, og derfra i Bergens Adressecont. Efterretn. 1770, Nr. 23 fgg. — Skjaldbtidende for 1777, indf. i det af S. Holt i Qvart udgivne periodiske Skrift „Paqvæetbaaden“ i Aarg. 1777. — Josephs Liv og Død. Kbh. 1777. (Ny krit. Tilf. 1777, Nr. 34; L. E. 1781, Nr. 16). — Forsøg til en Dde om Indfødsretten. Aalborg, 1778, 4to. — Ny maanedlig Skjaldbtidende. ibid. 1779, 4to. — Efterretning om det paa Nestrup oprettede og af Biskopen over Viborg Stift indviede Capel. Viborg, 1784. (L. E. 1784, Nr. 46). — Preve til en ny Oversættelse af Miltons tabte Paradiis. Kbh. 1791. — Forsøg til Kirke-Psalmer, deels af nye forfattede, deels gamle forbedrede. Aalborg, 1792. (Jris 1792, III. 218—22, r. af Løbe; L. E. 1794, Nr. 11; Krit. og Anutr. 1795, Nr. 24). — Dde over Frederiks Rilde ved Aalborg. Aalborg, 1802. 2det Dpl. ibid. 1825. — Skibbrudet paa Vestkysten af Jylland d. 24de Decbr. 1811. Et Digt. ibid. 1812. — Tanker i bunden Stiil paa Kongens og Dronningens Kroningsfest 1815. ibid. 4to. — Sørge-Tanker ved min Vens Niels Gyltings Død i Sorfens. Hans Minde helligebe. Aarhus 1817. — Affkedstale til Dting og Faling Menigheder. ibid. 1821. (paa Vers). — Mindesfang over Dr. M. Luther. ibid. eod. — Grækernes Frihedskamp. Et Digt. ibid. 1822. (Revue encyclop. 1823, Aodt). — Grue Kirkes sørgelige Brand i Norge. Tanker i denne Anledning. ibid. eod. 16 S. l. 8. („Dagen“ 1822, Nr. 248).

Atskillige Digte, indførte i: „Aftenposten“; Maanedl. Tillæg til de aalborgske Efterretninger (bl. a. over Kjøbstaden Steens Ildbrand d. 23de Novbr. 1777, indf. i Aarg. 1778, Nr. 3; Tanker over Hjørings ældgamle og nuværende Tilstand, sfb. Nr. 7, jvfr. Nr. 11, S. 136; Efterlignelse af Horats's IV Bogs 12te Dde, i 1786 S. 34—36; Trende Fortællinger, 1787 S. 29); Jris og Hebe (Vers til Biskop M. B. Krogh, 1804, III. 260—69; En Sang, 1805, IV. 256; Congreves Minde, 1808, I. 1—5; Tanker da L. Kjellerup i Aalborg blev Agent, 1810, II. 215—20 (jvfr. „En Iden Avisseide, udg. af D. G. F. Bagge.“ Randers 1811); Elmquist's „Læsefrugter“ (Conferentsraad P. Wormsholds Minde, XXIV. 119); i „Etagsraad L. Kjellerups Minde“, Aalb. 1825, (Et Sørgeedigt, S. 42—45), Egelebes Bidrag til de i Aalborg i Aarene 1785—88 udfomne Patriotiske Samlinger, samt til Cimbria 1806—8,

Nogle enkelt udfomne Leslighedsvers.

Møller (L.), Forvalter (?).

Til Publikum i Anledning af de tre Kjøbenhavn's Fattigvæsen angaaende Skrifter (af S. M. Hammeleff, P. A. Castberg og P. Hansen). Kbh. 1819, 3. Beften. (Ergbl. 3. Allg. S. 3. 1821, S. 357).

Møller (L. B.), Pseudonym; see Herk Simon Neukirch.

Møller (Wilhelm Peter Mikolaus), en Søn af Justitsraad Jacob Møller, Byfoged i Præstø; blev dimitteret til Universitetet fra Bordingborg Skole 1832; Candidat i Lovkyndigheden (Laud.) i Foraaret 1838; derefter Volontair i Højesterets Justitscomptoir.

Formularer for Domsacter, og Regler for disses hensigtsmæssige Affattelse.

En Veiledning for Studerende og practiske Jurister. Kbh. 1839. (Berl. Tid. 1839, Nr. 269; "Den Frisindede" 1839, S. 380).

Mølsted (Hans Christian), f. 1775 i Alsted i Sjælland, hvor hans Fader Jens Mølsted var Sognepræst († 1783); Moderen Anne Cathrine f. Ploekroff († 1816), en Datter af Præsten Simon Christian Ploekroff til Liunge og Braaby i Sjælland. — Han kom i sit 12te Aar i Frue-Skole i Kbhvn; afgik derfra til Universitetet i Efteraaret 1794; underkastede sig i Juli 1799 den theologiske Embedsexamen (n. c.); blev 1800 Lærer ved Gratistkolen i Kjøbenhavn; 1803 Præst ved St. Hans Hospital og Claudi Rossets Stiftelse, og d. 26de Januar 1806 ved Almindeligt Hospital og Abel Cathrines Stiftelse; d. 3die Juni 1808 udnævnt til Præst ved Helligaands-Hospitalet eller Bartou i Kjøbenhavn. † 26de Juli 1818, ugift.

Hvad lærer Jesu Religion os til Trøst, naar vi lide? En Prædiken, holden i Abel Cathrines Boder i Anledning af Bombardementet paa Kjøbenhavn. Kbh. 1807. (1½ Ark). — (Eilbeels efter Autogr.).

Mølsted (Simon Christian), Nysnævntes Broder; f. 1776 i Alsted i Sjælland; blev 1790 Discipel i Herlufsholms Skole, og derfra dimitteret til Universitetet i Foraaret 1797; tog theologisk Attestats (H. ill.) i Juli 1799; beskiftedes 1802 til personel Capellan ved Ralloby og Taarnby Menigheder i Sjælland; var sidenefter i en Tid Capellan i Herfølge, og skal ialt have været Capellan paa 8 Steder; blev d. 5te Maj 1810 Sognepræst for Hjert og Harre i Viborg Stift. † 18de September 1828. — * Nicoline Verche.

Pøstprædiken, udgiven til Bedste for vore fangne Landsmænd i England. Kbh. 1809.

Frimodige Ytringer over Villigheden af Navnevardies Omskrivning, med Gjendrivelse af de Indvendinger, der fremsføres herimod. Viborg, 1819.

Mønster (Adolph Frederik), yngre Broder til ovenanførte N. C. Münster, af hvem han, efter Forældrenes Død, blev antagen og sat i Horsens lærde Skole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet 1834; studerede Theologi, og var fra 1836—39 Huuslærer i Jylland; kom i Novbr. 1839 til Kjøbenhavn, for at fortsætte sit theologiske Studium; indtraadte i Baptisternes Samsund i Kjøbenhavn; blev 1844 Boghandler i Afsens. — * Charlotte Amalia Holm († 1842). — (Jvfr. "Dagen" 1841, Nr. 223; Fædrel. II. 1841, Nr. 633. 707. 710; III. 1842, Nr. 917. 919. 1004. 5. 6. 1042. 81).

Johannes Gofners Bei til Salighed i Spørgsmaal og Svar efter den hellige Skrifs Veiledning, tilligemed nogle Formanings-Ord til alle Hellige og Syndere. Overfat. Kbh. 1837. 2det Dplag. ibid. 1845.

Johannes Hofners Frelserens Banken for Menneskenes Dør. Overs. Kbh. 1837. Andet Dylag. ibid. 1844.

Afholsheds-Selskabernes Historie i de forenede Stater i Nordamerika, af N. Baird. Oversat fra Tydsf. Kbh. 1841. (Kbhpost. 1841, Nr. 327. 328).

Mønster (Peter Christian), Nysnævntes Broder; f. 1798 i Jylland; lærte Guldsmedprofessionen og rejste til Tydskland; nedfattede sig derefter som Guldsmedmester og Graveur i Slagelse, siden i Kjøbenhavn. Blev 1841 antagen til Forstander for Baptisternes Samsund i Kjøbenhavn. — * Margrethe Kirstine Helleesen, en Datter af Guldsmedmester Halbor Helleesen og Johanne Mathilde f. Turen. — (Jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1835, Col. 27—37; Fædrel. II. 1841, Nr. 633. 707. 710; III. 1842, Nr. 917. 919. 1004. 5. 6. 42. 81; V. 1844, Nr. 1577. 78. 1672. 75. 1716).

Den anden Esra Bog, en prophetisk Aabenbarelse om Verdens sidste Tid. Efter Luthers tydske Bibel oversat. Kbh. 1837.

Ansøgning til S. M. Kongen om almindelig Religionsfrihed for Baptisterne i Danmark, i Fædrel. II. 1841, Nr. 742.

Mønster (Peter Hans), f. d. 12te Juli 1773 i Bogense i Fyen, hvor hans Fader Carl Christian Mønster da var Told- og Consumtions-Controleur, siden Told-Inspecteur i Stubbekjøbing († 1794); hans Moder Christine Sophie Rosenquist (f. 1743, † 1830) var en Datter af Hans Rosenquist, Sognepræst til Zeuthen i Aarhus Stift. — Blev i Slutningen af Aaret 1782 Discipel i Frederiksborg Skole; afgik derfra til Universitetet i Efteraaret 1790, og tog i Januar 1795 den theologiske Embedsexamen med Charakteren Haud illaud.; opnaaede 1797 Accessit for en Afhandling til Besvarelse af den Aaret iforvejen udfatte Priisopgave i Philosophien: „*Artes populares Græcorum cum doctrinis, quibus apud nos institui juvenus solet, comparare, et quantum utrisque pretium statuendum sit, æstimare*“ (jvfr. Badens Univers. Journ. V. 33); manducerede i nogle Aar til den theologiske Examen; underviste dernæst i en kort Tid i det Christianiske Institut, og blev derefter Lærer i Efterslægtselskabets Realskole; rejste i Begyndelsen af Sommeren 1800 som Lærer for den danske Consul, daværende Cancelliraad (siden Generalrigscommissair og Deputeret i Commerce-Collegiet) C. Ewalds Børn til Cette i Frankrige, og bestyrede, i hans Fraværelse, i nogen Tid Consulatets Forretninger; vendte i Slutningen af 1801 tilbage til Danmark; blev strax igjen Lærer, og 1803 Inspecteur ved Efterslægtselskabets Realskole; 1805 Sognepræst for Gyrstinge og Flinterup i Sjælland; d. 27de Decbr. 1807 Amtsprovst over Sørs Amt; d. 28de Januar 1812 Ridder af Danebroge; d. 19de Marts 1813 Sognepræst til Ringsted og Beenløse; d. 28de April 1819 Medlem af Commissionen, betræffende den indbyrdes Underviisningsmethodes Anvendelse i Almuekolerne paa Landet og i Kjøbstæderne; d. 16de

Maj 1824 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; disputerede d. 27de Maj 1826, efter Facultetets Indbydelse, for den theologiske Doctorgrad; udnævntes d. 13de November 1829 til Biskop og Superintendent over Aarhus Stift. † 31te Juli 1830 i Aarhus. — * Friderike Sophie Fleischer, en Datter af afd. Fuldmægtig Søren Fleischer. — Autobiographi i Universitets-Programmet ved Christendommens 1000aarige Jubelfest 1826, p. 22—27, og vedføjet det til hans Bispevielse af F. Münter udstedte Program: „*Effata et Oracula Montanistarum*“, Hafn. 1829, 4to; Nekrolog, af J. Møller, i *L. T.* 1830, Nr. 39 og *N. theol. Bibl.* XVIII. 357—72; af F. Thaarup i „*Dagen*“ 1831, Nr. 264; jvfr. sftd. 1830, Nr. 187. 192; *N. theol. Bibl.* XVII. 175—83; Elmquist's „*Læsefrugter*“ LI. 117—18; 121—31; 142—43, Noter; Rahbeks Erindr. V. 294; Kbhypst. 1830, Nr. 191).

Sammenligning mellem Grækerne og vort Opdragelses- og Underviisnings-Væsen, en akademisk Priis-Afhandling, som blev tilkendt Accessit. Kbh. 1797. (L. E. 1797, Nr. 14). — *Thoms Theologiske Encyclopædie og Methodologie*, overs. ibid. 1800. (L. E. 1800, Nr. 38). — Følkesange samlede ved P. H. Mønster, og med Indledninger forsynede ved D. Hørrøbow. ibid. 1801. (L. E. 1801, Nr. 36). — T. C. Bruun Neergaards Reise imellem Alperne med Borger Dolomieu. Paa Dansk udg. ibid. 1802. (L. E. 1802, Nr. 25). — Om Legemsøvelser i Almindelighed. Et Indbydelses-Skrift til offentlige Øvelser ved Sommer-Examen paa det gymnastiske Institut. Kbh. 1803, 4to. — Om Sukommelses-Eyenns Dyrkelse. Et Indbydelses-Skrift til Examen i Efterlægts-Selskabets Skole. ibid. 1804, 8. (ogsaa i „*Minerva*“ 1804, I. 291—309). — Bidrag til Efterretninger om Svømme-Øvelsernes Fremgang hos os. Et Indbydelses-Skrift o. s. v. ibid. eod. 4to. (ogsaa i „*Minerva*“ 1804, I. 50—66). — Om Modersmaalets Dyrkelse. Et Indbydelses-Skrift til Examen i Efterlægts-Selskabets Skole. ibid. 1805, 8. (ogsaa i „*Minerva*“ 1805, I. 312—23). — *Athenæum*. Et Tidsskrift. I. Bd. I.—III. Hefte. Kbh. 1804—6. (Allg. S. 3. 1805, IV. Nr. 270; 1807, III. Ergzbl. Nr. 152. — Af „*Athenæum*“ er særskilt aftrykt: Om Gymnastiken og dens Anvendelse paa Opdragelsen. Et Forsøg i Pædagogiken. Kbh. 1806). — Den Kamp, den ærlige Guds Ords Tjener har at kæmpe, og det store Haab, der skal styrke ham i Kampens Stund. En Prædiken ved St. Hans Landemode. Kbh. (1816).

Om den indbyrdes Underviisnings Væsen og Værd ved P. H. Mønster og J. Abrahamson. I.—III. Deel. Kbh. 1821—23, m. 12 Lithograpferede Tabeller. (1—2 Deel r. L. T. 1823, Nr. 8. 9. 10. Herimod udfom: „*Tillæg til L. T.* Nr. 8, 9 og 10 i 1823. Til den indbyrdes Underviisnings Venner og Fiender, i Anledning af en Recension i L. T., fra Udgiverne af Skriftet: Om den indbyrdes Underviisnings Væsen og Værd. Kbh. 1823“. (Rec. Svar i L. T. 1823, S. 381—83). Yderligere Erklæring i Anledning af Recensionen i L. T. o. s. v., og; Recensentens Svar paa Antikritiken. Kbh. 1823. (Rec. Svar i L. T. anf. Et. S. 441—52). Endnu nogle Ord i Anledn. af Recensionen og Rec. Svar i L. T. Nr. 28, Kbh. 1823. Disse tre anførte Svar fulgte med L. T. 1823, og bleve senere aftrykte som Tillæg i Barket's 3die Deel. — Barket ann. i Fabers Jyll. Kundsk. Tid. 1823, S. 1. S. 30—38; *Revue encyclop.* 1829, Septbr., jvfr. Kbhens Skilderi 1829, S. 1599; Møllers *N. theol. Bibl.* XVIII. 79—82).

Læsetabeller (60) til indbyrdes Underviisning, 1ste Dylag. Kbh. 1822, Fol.
— 2den Hovedrapport om den indbyrdes Underviisnings Fremgang i Danmark, sluttet med 31 December 1824. Extract af en allerunderdanigst Rapport af 28. Januar 1825. Kbh. 1825, 4to. (Ergtbl. z. Allg. S. 3. 1829, Nr. 34. 35). — 4de Bilag til Bestemmelserne for indbyrdes Underviisning. ibid. 1825, 4to. — Summarist Extract af 4de—8de Hovedrapport om den indbyrdes Underviisnings Fremgang og Tilstand i Danmark. 1826—30. ibid. 1827—1831, 4to. (Steentryk). [Samtlige udg. i Forening med J. N. B. Abrahamson].

De Dionysii Alexandrini circa Apocalypsin Johanneam sententia, hujusque vi in seriorem libri æstimationem. Diss. inaug. Hafniæ 1826. (L. T. 1826, Nr. 35, r. af S. N. Clausen; Theol. Maanedsskr. V. 258—273, af A. G. Rudelbach, jvfr. sfd. S. 294).

Tale i Anledning af Kongehusets og Dannerfolkets Høitidsdag d. 1ste Novbr. 1828. 8vo.

Skulde der virkelig hos os være gjort for Meget for den indbyrdes Underviisning? Et Spørgsmaal til Forfatteren af Danmarks Krønike for 1828. Kbh. 1829. (M. f. L. III. 194—95, anm. af S. G. v. Schmidten; jvfr. Art. F. A. Holstein).

Synodal-Prædiken i Nøeskilde Domkirke, den 7de October 1829: „Om Sandhedens oprigtige Forfvar ogsaa nødvendigen udfraver Ufordragelighed mod anderledes Tænkende“. (22 S. 8vo; vedfjet *Acta Synodi Dionysianæ*, habitæ die 7. Octobris 1829).

Afgangne Biskop Mønsters og Generalrigscommissair, Oberstlieutenant Abrahamsons Regnskab for Bogen om den indbyrdes Underviisnings Væsen og Værd m. m. og for Dreverskuddets Anvendelse. 1819—35. Kbh. 1836. (jvfr. Kbhpost. 1835, Nr. 193. 209; 1836, Nr. 211. 212).

Medudgiver af: Videnskabelige Forhandlinger ved Sjællands Stifts Landemøde. I.—III. Bind. Kbh. 1812—18. (L. T. 1812, Nr. 31. 32; 1819, Nr. 15. 16. 18. 19. 22; Ergtbl. z. Allg. S. 3. 1817, Nr. 25. 26). Hertil leverede han: Kiliasmen, betragtet som en almindelig Mythe, og dens sande Oprindelse. I.—3. Afdeling, i Bd. I. S. 168—182; 310—29; Bd. II. S. 68—87. (L. T. 1812, S. 497—502; 1819, S. 310—41; Histor. Kalender I. 57—58); Om Gavnligheden af en praktisk Haandbog for Præster, og Forslag til dens hensigtsvarende Indretning, Bd. I. S. 371—80. (L. T. 1812, S. 510—12); Om Folke-Oplysnings almene Bigtighed og Værd, især med Hensyn paa Almue-Ungdommens Dannelselse, Bd. III. S. 107—31. (L. T. 1819, S. 293—96).

3 „Fris og Hebe“ (Bemærkninger over den theologiske Embedsexamens Værd og Veskaffenhed, 1798. III. 285—309. [jvfr. sfd. 1799, I. 181—209; II. 308—20; IV. 262—77]; Bidrag til N. F. Suhms Minde, 1798. IV. 70—78; Tale ved det ny litterariske (strax igjen opløste) Selskabs Indvielse, 1799. III. 166—96; Har Nutidens Opydragelse fortrin fremfor Fortidens? 1800. II. 38—56; Berclen, en Fortælling, sfd. S. 193—212; Hvorledes skal Classikerne hensigtsmæssigt foredrages for den studerende Ungdom? sfd. S. 213—22; Eugénias Død, sfd. S. 261—75; Under hvilke Omstændigheder trives Folkemængden bedst? sfd. S. 275—91; Enklede Træk af de egentlige gamle germaniske Folkeslægters huuslige Forsætning, Stille og Maade at leve paa, 1802, I. 45—63; jvfr. L. E. 1807, S. 652).

3 „Minerva“ (Tale ved Høitideligheden paa Rahtegalls gymnastiske Institut,

1800, II. 346—65; Tale i Anledning af Efterlægtselskabets 20de Aarsfest, 1806, I. 190—222 [ogfaa særsk. aftr.]; samt de tre ovenanførte Indbydelsesfrister).

3 N. Lunds „Nordisk Landvæsen- og Landhuusholdnings-Magazin“ (Om Industrie og dens Fremme især med Hensyn paa Danmark, i Aarg. 1802, April, S. 55—105).

3 „Danst Minerva“ (Tale i Anledning af Efterlægtselskabets 31te Aarsfest, Bd. IV. 1817, Mai, S. 46—69).

3 „Ect. Johannes, Lommebog for Murere 5821“, udg. af K. L. Rahbek, (Mindetale over Abrahamson, S. 93—107). — 3 „Metis“, Lommebog for Murere 5823“, udg. af Rahbek, (Sang til Overhofmarschal Hauch).

3 „Nyt theolog. Bibliothek“, udg. af J. Møller, (Behøver Præsten for sin fremstribende videnskabelige Uddannelse intet videre, end et forsat Studium af Religionens og Kirkens Historie? En Undersøgelse, Bd. XIV. S. 1—63; jvfr. sid. S. 64—94).

3 „Første Aarsberetning betræffende Bibelforeningen for Ringsted og Omegn“, Kbh. 1828 (Tale d. 5te Novbr. 1827, S. 4—10).

Et Ord talt i rette Tid til Professor Bang i Anledning af hans Døds i Adresseavisen No. 240, udfom 1797 med to Stykker af M. C. Bruun under Titel af: *Tria juncta in uno*. (jvfr. hans Erklæring desangaaende i L. G. 1797, S. 674—75). — Recension over J. H. A. Lorlich's Schweizerreise i A. 1803, i Lærde Efterretninger 1806, Nr. 1. — Erklæring ang. et Monument for Biskop Valle, i Thisteds Repert. f. aandel. Sager Bd. I. S. 144—46.

Forord til „Forhandlinger ved Slagelse Bibelforenings Generalforsamling den 15de Juni 1827“. Slagelse.

Mørch (. . .), Grosferer; Ejer af Jdernæsgaard (1814).

Om Mørchs Anvendelse til Staldføring m. m., i Landoccon. Tidender Bd. VI. 1817, S. 268—86.

Mørch (Agel Møller), en Søn af Jens Christian Mørch og Anna Marie Mørch, er f. d. 4de Juni 1797 paa St. Thomas i Vestindien; blev 1813 dimitteret til Universitetet af Professor G. Wad; underkastede sig i Januar 1817 den latinsk-juridiske Examen's theoretiske, og i det paafølgende Efteraar sammes praktiske Prøve, begge med Charakteren *Laudabilis*; studerede Naturhistorie, især Botanik; vandt 1820 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den for 1819 udsatte naturhistoriske Priisopgave: „*Postulatur generis Jungermanniæ Monographia, species indigenas, diagnosibus luculentis et descriptionibus completis illustratas complectens, adjectis simul rectis synonymis, locis natalibus, bonarumque iconum citationibus*“; gjorde en naturhistorisk Rejse i Island; blev d. 16de Novbr. 1821 Undercancellist i det danske Cancelli; 1825 Cancellist; d. 1ste November 1828 Cancellisecretair; d. 23de October 1836 Cancelliraad; d. 12te December 1837 Borgemeester og Auktionsdirecteur i Aalborg. — Prof. Hornschuh i Greifswalde har givet en ny Mosart Navnet „*Dicranum Mörchianum*“

efter Mørch, som opdagede den i Island. — * Johanne Birgithe Lund, en Datter af Consistorialraad Christen Andersen Lund, Sognepræst til Kjølby paa Møen. — (Jvfr. M. f. L. XX. S. 382).

Efterretninger om nogle islandske Planter, i Th. Gliemann's „Geographische Beschreibung von Island“ (Altona 1821), S. 136—49.

Vidrag i 29de og følgende Hefter af „*Flora Danica.*“

Mørch (Volle Herman), f. d. 12te October 1809 i Thorshavn paa Stromøen, hvor hans Fader Kammeraad Mads Hvas's Mørch (en Sønneson af Jubellæreren Provst Volle Mørch i Gjerding i Viborg Stift) var Festyrrer af den kongelige Handel (f. 1765, † 1te 1831 i Thorshavn); Moderen A. J., fød Schou. Kom i Aaret 1822 til Kjøbenhavn; besøgte i 1 Aar det v. Westenske Institut; nød derpaa i 2 Aar privat Underviisning, og indtraadte derefter i Frederiksborg lærde Skole, fra hvilken han dimitteredes til Universitetet 1827; blev det næste Aar indkaldt ved anden Examen; constitueredes d. 28de Decbr. 1833 som Lærer ved den lærde Skole i Frederiksborg; underkastede sig i Maj 1838 den philologiske Embedsexamens theoretiske, og i Maj 1839 sammede praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; udnævntes d. 25de Septbr. 1838 til Adjunct ved nysnævnte Skole, hvorfra han d. 29de Januar 1839 forflyttedes i samme Egenstab til Metropolitanaskolen; blev d. 17de Octbr. 1841 Overlærer ved den lærde Skole i Randers. — * Tauber, en Datter af Etatsraad E. G. Tauber. — (Biographi i Programmet fra Metropolitanaskolen for 1840, S. 44—46; Hundrup's Skole-Calendar, 1843, S. 18—19).

Om Grændserne for den historiske Underviisning i de lærde Skoler, dens Fordeling og succesfulde Fremstriden. Indbydelseskrift til Examen i Metropolitanaskolen 1840. (Med Skoleefterretninger af N. L. Nissen). Kbh. (T. f. L. v. S. V. 325—37, af P. M. Flemmer).

Vidrag: i „Dansk Folkeblad“ (Nærmere Betragtning af de lærde Skolers Benyttelse som Dannelsesanstalter for Borgerstanden, VI. Aarg. Nr. 47. 48; jvfr. Jædrel. II. 1841, Nr. 437, af E. J. Jørgensen); — i „Jædrelandet“ (Anmeldelse af Skoleprogrammer for 1810, II. 1841, Nr. 405).

Mørch (Johan Christian), f. 1762; var Kjøbmand ved Juhaenchaab i Sydgrønland; blev derefter Kæsefæder ved Maløværket og Landvæerts-Consumtionen i Bergen. †. — * Erica Kleist.

Hans Egedes Aftensamtaler med sine Disciple, skrevne af J. C. Mørch, udgivne af P. Kragh paa Dansk og Grønlandsk. Kbh. 1837. (24 Ark, 8vo; bekostet af Handelen).

Mørch (Otto Josias Nicolai), Søstendebarn til ovenanførte B. H. Mørch; f. 1799 i Aalborg, hvor hans Fader Andreas Lovsen Mørch da var Capellan pro loco ved Budolphi Kirke, siden Sognepræst til Dronninglund i Vendsyssel (f. 1762 i Gjerding, Viborg St., † 1te 1826); lærte

Gartnerkonsten i Rosenborg-Slotshave; tog Gartner-Examen 1820, samt den højere Grad i Botanik og botanisk Have dyrkning 1823; var Mesterpædagog i den botaniske Have under Holbøll; rejste til Ulandet, og opholdt sig 3 Aar i Holland. Blev derefter Gartner ved den botaniske Have ved Lunds Universitet, og d. 18de April 1829 ved Kjøbenhavns Universitets botaniske Have (jvfr. Kbhvns Univerf. Aarb. f. 1841, af Selmer, S. 46—48, Noten); f. A. Medlem af Gartner-Examinations-Commissionen i Kbhvn; gjorde en Rejse i Nord-Tydskland 1835. † 25de Juli 1842. — * Dorothea Juliane Sjøbeck, Datter af Bogbinder Sjøbeck i Lund. — (Jvfr. "Dagen" 1842, Nr. 202).

Kort Anviisning til paa en let og fattelig Maade at ordne Træer, Buske og urteagtige Planter, som hos os kunne lykkes i fri Land, efter Havekonstens Regler og forskjellige Forordninger. Kbh. 1838. (M. f. L. XX. 366—72, og Have-Lib. V. 85—91, anm. af J. W. Hornemann).

Catalogus plantarum horti botanici Hafniensis. Hafniæ 1839.

Om Mistbænkens og Mistbrædes Anlæg og Behandling, til Underretning for Dem, der ikke holde Gartnere. Kbh. 1841, med Lithogr. Tegninger.

Medredacteur af: Have-Libende. Udgiwet af Selskabet til Haveculturens Fremme. I.—VII. Bind. Kbh. 1835—41. (Til dette Tidsskrift leverede han i 1ste Bd.: Om Potteværters Pasning i Bærelser, S. 17—26; Nogle Have-Bemærkninger, S. 33—40; Om nye Planter, der første Gang have blomstret i den botaniske Have i Kjøbenhavn i Aaret 1834, S. 65—74; Om Blomstertæpper, S. 89—91; Om nye Kjøkkenvarter, S. 91—96; 139—43; 158—60; 171—76; 189—91; Om den almindelige Klage over Havefrøets Spiren, S. 136—38; Annonce om Dshheimer Kirsebær-træet, S. 257—56; Yderligere Bemærkninger til en Afhandling om Opvarmning med varmt Vand især i Driv- og Vexthuse, S. 329—32; Nogle Bemærkninger angaaende eenaarige Planter Dyrkning, S. 353—56; Bemærkning til P. D. Feilbergs Artikel om Ananas Dyrkning, S. 382—83; — i 2det Bd.: Reise i Nord-Tydskland 1835, S. 17—23; 33—38; En let Maade at overvintre Capfle, Nyhollandfle og sydeuropæiske Planter, S. 29—31; At bevare unge Træers Bark for at afsnabes af Parer, efter det Engelske, S. 32; Om de forskjellige Anvendelser af eenaarige Jirplanter, S. 65—72; Om Dyrkningen af eenaarige Jirplanter, S. 119—22; Hvorfor espalierer Man Frugttræer? S. 142—44; — i 3die Bd.: Om nye Planter, der første Gang have blomstret i den botaniske Have i Kjøbenhavn 1835, S. 19—27; Om de forskjellige Gjæringsstoffer til Drivværet, S. 168—75; Bemærkninger, nedskrevne paa en Reise i Nordtydskland 1835 (Fortsættelse fra 2det Bd.), S. 193—212; Et Par Ord om den hollandske Gartneres Dannelse, S. 284—87; — i 5te Bd.: Forberedelse til Kunstgartnerexamen, S. 331—34; — i 7de Bd.: Nye Jir-Planter, der første Gang have blomstret i den botaniske Have i Kjøbenhavn i Aarene 1837—40, S. 19—32; Nogle yderligere Bemærkninger om Indfatninger, S. 105—8; Beretning om nogle Forsøg, anstillede i den botaniske Have, med forskjellige Surrogater for Morkærblade til Silkeormes Fodring, S. 449—51; — i 8de Bd.: Jir-Planter, som i 1841 første Gang have blomstret i den botaniske Have, S. 6—7).

Bidrag: i Ursins "Magazin-for Kunstnere og Haandværkere" (Solfinsdage i Aarene 1826—2), Bd. V. S. 392; Soldage i Aaret 1830, i 2den Række Fb. II. S. 112; En Trillebor af en ny Construction, fbd. Bd. III. S. 97).

Mørch (Terkel), opkaldt efter sin Grandonkel Conferenceraad Terkel Klevenfeldt, blev f. i Kjøbenhavn d. 27de Januar 1766 (ifke 1767). — Hans Fader var Kammersecretair og Revisor i General=Postamtet Christian Mørch (f. 1714 i Kbh., † i Jan. 1782 i Fredericia, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 421); hans Moder Ane Maria Westling, Datter af Hørfremmer Nicolay Westling i Kbhvn. Da Forældrene havde taget Bopæl i Fredericia, blev Sønnen i sit 10de Aar sat i den derværende latinske Skole, men maatte ved Faderens Død og Moderens Uformuenhed afbryde sine Studeringer uden at admitteres til Universitetet, hvilke han dog stebte i Fritimen under sine Embedsstillinger vedblev at fortsætte. I Aaret 1783 forlod han med sin Moder Fredericia og søgte nu Ansættelse i den civile Embedsvej; indgik saaledes som Volontair i den isølandske Handelsrevision, og ernærede sig ved nogle Informationer og Ugeskriveri; blev 1788 privat Comptoirbetjent ved et af Amiralitetets Departementer; 1790 Cancellist i Sø=Statens Commissariats Comptoir; i Decbr. 1797, efter Ansøgning formetst Svagheb, i Naade entlediget med Bartpenge; flyttede i Maj 1799 til Aarhuus, og var der sjsfelfsat med literaire Bidrag for Maanedsskriftet „Zybernes Ven“, indtil han, efter offentlig Indbydelse, i samme Aars Efteraar anlagde et Læreinstitut i Viborg, hvilket han paa 3die Aar forestod som Enelærer; ansattes fra 1ste Januar 1802 som Postmester i Frederiksborg, og erholdt virkelig Krigscancelli=Secretairs Charakter; blev d. 1ste Juli 1817, efter Ansøgning paa Grund af Svagheb, i Naade afflediget med Pension; var derefter Jorpagter af en Landejendom i Nærheden af Frederiksborg, sildigere, i 6 Aar, af Gaarden Marianelund nær Helsingør; opholdt sig dernæst i 2 Aar i Helsingør, siden i 5 Aar paa Langeland, indtil han i Efteraaret 1832 bosatte sig i Fredericia, hvor han døde d. 8te April 1841. — * 1. 1794 Ane Marie Boigt (f. 1774, † 1807), en Datter af Provst Jens Peter Boigt i Magleby paa Langeland. * 2. Elisabeth Dorothea Tønder (sep.; † 1818). * 3. 1797 Jørgine Christine Møller, Datter af Degnen Jørgen Møller i Cimмерbølle paa Langeland, og Hustru Christine Stæhr. — (Jvfr. „Mit Levnet, af T. Mørch“, Odense 1831).

Pilegrimen, en Riddertildragelse, oversat af det Tydske. Kbh. 1795. — Min Tidsfordriv i den fra Pligterne sparede Time. ibid. 1796. 172 S. l. 8. [ej i Boghandelen]. — Urdødeligheds Egne, en Abapsodie, Oversættelse af Tydsk. ibid. 1797. 8 S. 8. — Lille Magic eller Udbrag til Nytte og Moroe for Kunsteffere og Enhver, med Figurer. ibid. 1798. (L. E. 1799, Nr. 16). 2det foregede Dypag, u. T.: Lille Magic, eller magiske og andre sjeldne Kunstveiledninger, med Fig. Odense, 1832. — Bildfarelse uden Last, Stueespil i 5 Akter, omarbejdet Oversættelse af Stuepiller Bets Original. Kbh. 1801. — Drest og Hermione eller Keen og ædel Kjærligheds Magt, skildret i 14 Bøger, oversat efter Johan Jacob Dusch's tydske Original. ibid. 1802. (L. E. 1805, Nr. 31). — Noget om Tjenestefolk. ibid. 1809. 8 S. 8vo.

Digte= Forsøg. Kbh. 1817.

Fuldstændig Afsløring af de saakaldede Tassenpiller=Kunster, med fattelig Lære af deres Udøvelse, til Tidfort i selskabelig Kreds. Med Figurer. Odense, 1830. 2det Dpl. *ibid.* 1831.

Mit Levnet. Odense, 1831. (2 Dele i 1 Bd. med fælles Hovedtitel).

En Oldings Gjentoner af Hjertets Følelser i Samling af nogle Digte, helligede det Danske Kongehus ved flere høje Anledninger. Odense, 1837. 48 S. 8. (Byens Stifts= Avis 1837, Nr. 126; "Dagen" 1837, Nr. 163; Kbhpost. 1837, Nr. 195).

Medredacteur og Medudgiver af: Næste Morgenpost, Ugeblad af blandet Indhold især med Hensyn til Fredericia og Omegn. Nr. 1—28, fra 1. Januar til 21de Juni. Horsens 1840. 4to; og af: Fredericia Ugeblad. Af blandet almeennyttigt Indhold for By og Land. Nr. 1—26, fra 8. Juli til 30. December. Biele 1840. 4to.

Udfillige Smaaafhandlinger, originale og overfattede, indrykkede i det af Bogtrykker Niels Lund i Aarhus udgivne Maanedsskrift "Jydernes Ven", siden kaldet "Elio", i Mæret 1799 og 1800, dels under Mærket XII., dels under eget Navn; endvidere: Hver sit sin Løn, originalt Epsispil i 3 Akter, i "Elio" 1799, Sept. og Octbr.; Den Uforklarlige, en Fortælling af Carl Nechlin, oversat, sftd. Oct. og Novbr.; særskilt. Aarhus 1800.

Bidrag: i "Den Danske Tilskuer" (Oversættelse af Schillers Sang til Blæden); i Hoff's "Nordiske Tilskuer" (Et Digt, Nr. 25); i "Kjøbenhavnsposten" 1835 (Egne Erfaringer af den Homøopathiske Lægemethodes Gavnlighed); i "Fyllands= posten" (En Bemærkning, 1833 Nr. 36; Fredericia, sftd. Nr. 38). — (Efter Autogr.).

Møsting (Johan Sigismund), f. d. 2den November 1759 paa Møen, hvor hans Fader, da Kammerherre og Ridder (Storfor) af Danebroge, siden Geheimeraad, Frederik Christian v. Møsting var Amtmand (f. 1½ 1717, † 1½ 1773, jvfr. Paludans Bestr. ov. Møen, I. S. 473—74); hans Moder Elisabeth, f. v. Schack († 27 1782), en Datter af Major Otto v. Schack, til Bramslykke og Kjerstrup i Laaland. — Blev 1775 indskribet som Student ved Kjøbenhavns Universitet; 1781 Candidat i Lovkyndigheden (Laud.); 1782 Aufcultant i Rentekammeret, og s. A. Kammerjunker; 1789 Amtmand over Haderslev Amt; d. 18de Septbr. s. A. Kammerherre; d. 2den Juni 1803 Ridder (Storfor) af Danebroge; d. 1ste Novbr. 1804 Præsident i det daværende tydske Cancelli, og strax efter tillige Medlem af den overordentlige Finants= commissiøn (oprettet 1787); var og i Mærene 1805 til 1811 første Medlem af Feldtcommissariatet; blev 1808 Skatmester ved de kongl. Ridder= Ordener; d. 10de August s. A. benaadet med Danebrogsmandenes Hæders= tegn; var fra April 1809 til Januar 1810 midlertidigen tillige Præsident i det danske Cancelli; blev d. 12te Januar 1810 Væresmedlem af det kgl. Danske Videnskabernes Selskab; d. 11te Januar 1813 Overdirecteur ved Rigsbanken; d. 6te December s. A. Finantsminister og Præsident i Rente=

kammeret; d. 30te April 1814 Geheime-Statsminister; d. 31te Juli 1815 Ridder af Elephanten; s. A. Voresmedlem af det kgl. Academi for de skønne Kunster; d. 31te Maj 1826 Vicekantsler for de kongl. Ordener; d. 1ste Novbr. 1828 Ordens-Kantsler; d. 4de Marts 1831, efter Ansøgning, i Raade entlediget som Finantsminister og Præsident i Rentekammeret, men vedblev som Medlem af Geheime-Statsraadet; udnævntes d. 2den Marts 1833 til Chef for det store kongelige Bibliothek, det kongelige Museum for Naturvidenskaberne, den kongl. Kobberskiffsamling, samt til Præsident i Commissionen til Oldsagernes Bevaring; valgtes i October 1839 til Præsæs i det kongl. nordiske Oldskrift-Selskab; blev d. 22de Maj 1840 Overkammerherre; d. 26de Febr. 1842, efter Ansøgning, i Raade entlediget fra de fleste af sine anførte Embedsstillinger, men vedblev som Kantsler for de kongl. Ordners Kapital, som Overkammerherre og som Chef for det store kongl. Bibliothek. — Schousboe har opkaldet en Planterace efter ham: „*Moestingia*“ (jvfr. Kroyers Naturhist. Tidsskr. I. 590); ogsaa har Mød'ler i sit Maanekort givet en Egn Navnet: „Mosing“. — † 16de September 1843 i Frederiksberg. — * $\frac{2}{7}$ 1785 Cecilie Christiane v. Krogh. — (Mindetale over ham, holdt d. 1. Marts 1844 i det kongl. Danske Videnskabernes Selskab, af H. C. Ørsted, i Oversigten over Selskabets Forhandlinger 1844 Nr. 3, S. 27—32; jvfr. Thaarups fædrenel. Retrolog H. 9., Ny Række H. 1., S. 35—45; Brockhaus's Conversations-Lex. d. neuesten Zeit u. Literatur Bd. III. Leipz. 1833 [oversf. i Döt's „Materialier“ Nr. 68]; Werlauffs Histor. Efterretn. om det store kgl. Bibliothek, 2den Udg. S. 403—4; Berlingske Tid. 1843, Nr. 250. 255. 258; Aldr. Compt. Efterretn. 1843, Nr. 258; C. J. Boye's „Zulegave“ 1843. — Portrait, malet af Grøger, st. af Simonfen; lithogr., med Facsimile af hans Navn, af E. Henckel; lithogr. i Barenkens & Comp. lithogr. Institut, i „Ny Portefeuille“ 1844, Bd. 2.).

Brev til Udgiveren af „Mnemofyne“ (Prof. J. Møller), indf. i „Mnemofyne“ Bd. II. 1831, S. 359—55 (jvfr. sid. S. 366—70). Oversf., tilligemed J. Møllers Erklaring, paa Trydsk af D. P. Lübker i Neue Schlesw. Holst. Laub. Provinzial-Verichte 1831, IV. S. 542—53.

Tale i det kgl. Nordiske Oldskrift-Selskabs Aarsmøde d. 30. Januar 1840, indf. i Selskabets Aarsberetning for 1839, S. 1—3; En Meddelelse til Selskabet, i Aarsberetn. fer 1840, S. 1—2.

N.

Nachtegall (Vivat Victorius Fridericus Franciscus), f. d. 3die October 1777 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Skredde-mester. Blev i Efteraaret 1794 (ifke 1795) dimitteret til Universitetet fra

det Schouboefte Institut; undertastede sig i April 1795 og i April 1796 den philosophiske Examens toende Afdelinger; oprettede fra 1ste Novbr. 1799 et privat Institut for Gymnastiken; blev tillige Lærer i Gymnastik ved Søcadet=Academiet (1800 indtil $\frac{2}{3}$ 1813) og ved Landcadet=Academiet (1801 til $\frac{1}{2}$ 1818), samt de militaire Skoler i Kjøbenhavn; 1804 Fers-stander for det militaire gymnastiske Institut; d. 3die Febr. f. A. Profes-sor i Gymnastiken (med Rang med Nr. 1 i 6te Klasse); gjorde 1806 en Rejse i Udlandet; blev 1807 Capitain ved Kongens Livcorps; udnævntes d. 31te Juli 1815 til Ridder af Danebroge; d. 17de Marts 1816 til Overinspecteur ved det militaire gymnastiske Institut (til 1ste Juli 1842); fik d. 13de August 1821 Titel af Directeur over Gymnastiken (og Rang med Oberstlieutenanter); blev d. 25de Maj 1826 benaadet med Dane-brogsmændenes Hæderstegn; d. 1ste Novbr. 1828 virkelig Directeur over Gymnastiken (med Rang med Generalkrigscommissairer); erholdt d. 3die Septbr. 1834 Rang med virkelige Generalkrigscommissairer; udnævntes 1841 til Ridder af den græske Vor Frelser=Orden; d. 1ste Juli 1842 til Generalkrigscommissair (med Rang i 2den Kl. Nr. 12); i Juni 1845 til Ridder af den preussiske røde Drn 3die Klasse. — * Sophie Win-fel=Horn († $\frac{14}{1}$ 1832), en Datter af Justitsraad Frederik Winkel=Horn. — (Jyfr. Nyt Magazin for milit. Videnskabelighed I. S. 267—322; Kbhvns Skilderi 1828, Nr. 68. 69).

Instruction i Gymnastikken for de Lærere, som ere ansatte ved Cavalle-riets og Infanteriets Underofficer- og Exerceerskoler. Kbh. 1805. (er trykt paa kongelig Bekostning; see „Penia“ 1810, S. 75).

Reglement for Rekruternes gymnastiske Dannelse i den danske Armees Exer-ceerskoler. Kbh. 1819.

Reglement for den gymnastiske Underviisning ved Underviisningsanstalterne samt Landetatens militaire Caserne- eller Drengeskoler. Kbh. 1821.

Lærebog i Gymnastik for Almue- og Forger=Skolerne i Danmark. Kbh. 1828, med 3 Steentr.

Gymnastikkens Fremgang i Danmark, fra dens første Indførelse i Aaret 1799 indtil Udgangen af Aaret 1830. Udtogsvis efter de Rapporter, som aarligen allerunderdanigst ere forelagte Hans Majestat Kongen. Kbh. 1831. 4to. (Kbhpost. 1832, Nr. 83. 89).

Kort Anviisning til at lære at svømme. Kbh. 1831. Paa Fælandsk: *Sundreglur prófessors Nachtgalls*, auknar og lagaðar eptir Íslanns Þorsun, af útgjefendum Fjölnis. Kaupmannahöfn, 1836. („Fjölnir“ II. 58).

Lærebog i Gymnastik til Brug for de lærde Skoler. Kbh. 1834.

Extract af indgivne allerunderdanigste Rapporter om Gymnastikkens Tilstand og Fremgang i Danmark og Hertugdømmerne i Aarene 1838 og 1839. Kbh. 1840. („Dagen“ 1840, Nr. 129).

Indberetning til Kongen om Gymnastikkens Fremgang i Danmark, Norge og Her-tugdømmerne i Almindelighed og i Kjøbenhavn i Særdeleshed, fra 1800 til 1810, aftr. i „Penia“ 1810, Nr. 3 flg.

Nachtigall (Carl), en Søn af Jacob Nachtigall, Strand-Controleur i Randers Løldbistric; f. 1783; deponerede fra Randers Skole i Esteraaret 1801; rejste derefter til Frankrige, og var i nogle Aar Kjøbmand; levede siden som Lærer i det franske Sprog og Handelsvidenskabten i Kjøbenhavn. † 1836. — * Lovise Lindberg, en Datter af Drejermester J. Lindberg i Kjøbenhavn.

Blandede Underholdninger for begge Kjøen, samlede. No. 1. Kbh. 1818.

Nyeste fransk Grammatik efter L'Homonbs franske Original, dens femtende Udgave. Til Brug for Begyndere og de mere Vøede. Oversat og forðanskt. Odense, 1821. (L. T. 1821, S. 327—33, r. af F. Thaarup).

Almanak for Anecdoter, af J. A. Briiel. Oversat. Kbh. 1828.

Den forhenbærende svenske Konge Gustav Adolph den IVdes Biographie, samt hans første Baabendaad, skrevet af ham selv. Oversat. Kbh. 1829.

Udvalgt Samling af franske Proverber og Gallicismer, med dertil svarende danske Ordspog og Danismer. (D. m. T.: Kommebog for begge Kjøen). Kbh. 1830.

De comiske Helte og Heltinder. (Noveller). Efter det Franske. I.—II. Hefte. Kbh. 1831.

Nadroi (L.), see Heinrich Ludvig Jordan.

Nagel (Carl Friderich), f. d. 4de Marts 1794 i Kjøbenhavn, af Forældrene Bogbinder og Glasfotteri-Collecteur Andreas Nagel og Lucie Dorothea f. Anthøn († 1⁷ 1821); blev dimitteret fra Brendstrups og v. Westens Institut 1811, og tog i det paafølgende Aar anden Examen; studerede Lægevidenskabten i Kjøbenhavn og Kiel; disputerede d. 30te Maj 1818 for den medicinske Doctorgrad i Kiel; blev samme Aar Læge paa det adelige Gods Ahrensburg, derefter ved Fattigvæsenet i Altona og Ottenfen; den 29de Decbr. 1832 Stadsphysicus i Altona; d. 29de Juni 1833 Lærer og Læge, samt Meddirecteur ved den kongl. Fødselsstiftelse sfd.; f. A. Forstander for Vaccinations-Institutet sfd.; d. 22de October f. A. Ridder af Danebroge; erholdt i April 1840 Titel af Professor; udnævntes d. 27de Marts 1841 til Hofmedicus, og benaadedes d. 18de Septbr. 1843 med Danebrogmændenes Hæderstegn. — * Sophie Margrethe Bauer, Datter af Kjøbmand A. F. C. Bauer i Jshoe. — (Jvfr. Callisens Med. Schriftsteller-Lex. XIII. 408—10; XXXI. 5).

Diss. inaug. exhibens specimen historiae docinasiae pulmonum; q. def. d. 30. Maji. Kiliae, 1818.

Ueber das Entkräftungsfieber der alten Leute, eine wenig gekannte und bisher noch nicht beschriebene Krankheit. Jshoe, 1829. (Hefter litt. Annal. der Heilkd. XVI. 68—75 (af Hefter); Medic. chir. Zeit. 1830, Bd. II. Nr. 49, S. 401—410; Pierer allg. medic. Annal. 1830, Apr. S. 492—500; Allg. S. J. 1831, Nr. 165; Leipz. L. Z. 1833, Nr. 101, S. 808; Jen. L. Z. 1833, Ergzbl. Nr. 42, af A. v. Schönberg; Med. chir. Pfennigbibl. VI. 1836, S. 65—73; Summ. d. Med. 1830, Bd. 3. S. 659; Kleinert Repert. d. med. Journalist. 1833, Juli, S. 172, Note 16).

Ueber Armenwesen und Naturalverpflegung der Armen, mit besonderer Rücksicht auf die Stadt Altona. Zum Besten der Speiseanstalt für Dürftige und Arme in Altona. Altona, 1833. (M. f. L. VI. 187—209, af N. David; N. Prov. Ber. 1831, I. 151—52).

Krigshygiene, med særdeles Hensyn paa den Danske Armee. Til Brug for Officerer og Lager. Altona, 1830.

Ein Wort über das jetzt grassirende Scharlachfieber. Altona, 1831. (Pierer med. Zeit. 1832, Nr. 9, S. 140).

Anleitung und Aufforderung zur Errichtung öffentlicher Speiseanstalten jetzt zunächst als kräftiges Mittel gegen die Verbreitung der Cholera. Angehängt ist der 2te Jahresbericht der Altonaer Speiseanstalt für Dürftige und Arme. Altona, 1831.

Nachricht an das Publikum über die zweckmäßigsten Verhaltungsregeln bei einer etwaigen Erscheinung der morgenländ. Brechrubr. (Cholera morbus). Altona, 1831.

Antiquitates cholericæ sive tentamen disquirendi: quatenus cholera hodierna maligna veteribus medicis cognita fuerit. Tractatus epist. ad perill. astronomum Hinr. Chr. Schumacher. Altonæ 1833. (Pabst med. Zeit. 1833, Nr. 89, S. 1421—1422, af Pabst; Horn Archiv f. med. Erfahr. 1833, Novbr. u. Decbr. S. 1135—1136; Hufeland Bibl. d. Heilkd. LXXI. 1831, Nr. 2. Febr. S. 96 u. 99, af Hæpser; Strickelb. Jahrb. d. Lit. 1831, Septbr.; Jen. L. Z. 1835, Nr. 52).

Bidrag: i Gerson und Julius Magaz. der ausl. Heilkunde (Ueber die Cholera in Altona, Fragment eines amtlichen Berichts an das Schlesw. Polst. Laueb. Sanitätscollegium, Bd. XXIII. (Bd. 3), 1831, S. 2. März u. Apr. S. 27—94); — i Pfaff Mittheilungen aus der Medicin (Auszug aus einem Berichte über die Cholera in Altona, vom 10. Jan. 1832, und die daraus für die Verbreitungsart derselben zu ziehenden Folgerungen, Bd. I. S. 1. 2. 1832, S. 51—59 [Udtog i Kleinert Extrabl. Cholera orient. No. 59, 1832, S. 941]; Choleraausbruch 1832 in Altona, ebd. S. 224—30; Ueber abnorme Geistesäußerungen bei Kindern als Vorboten einer Hirnaffecton, Jahrg. 4. 1836, S. 11. 12, S. 1—16).

Mannestad (Frederik Engelhart), f. d. 13de April 1761 i Odense, hvor hans Fader Dr. Theol. Nicolaj Engelhart Mannestad var Professor ved Gymnasiet og residerende Capellan ved St. Knuds Kirke (f. $\frac{1}{3}$ 1730, † $\frac{1}{4}$ 1782, jvfr. Blochs fyenfte Geistl. Hist. I. 324—28, 732—35, samt Myerups Lit. Ver. S. 422—23); Moderen Mette Elisabeth Dellgast (f. 1726, † i April 1800), en Datter af Uhrmager Hans Jochum Dellgast i Horsens. Han deponerede 1782; tog den philosophiske og theologiske Examen med Berømmelse; blev d. 27de Martz 1789 residerende Capellan i Storehedinge og Sognepræst til Hoyerup; 1806 Provst i Stevns Herred; 1809 Sognepræst til Lille-Lynby og Nisted i Sjælland. † 22de August 1823. — * $\frac{1}{2}$ 1789 Ane Catharine Meng (f. $\frac{2}{5}$ 1763, † $\frac{1}{7}$ 1822). — (Jvfr. „Dagen“ 1823, Nr. 211).

Prædiken paa Fredsfeften d. 1ste Jan. 1802. Kbh.

Mannestad (Hans), Nyhavnentes Søn; f. d. 18de Decbr. 1798 i Storehedinge; blev dimitteret fra Frederiksborg Colege 1816; theologisk Candidat

(H. III.) i Juli 1822; 1823 personel Capellan hos sin Fader i Lille-Lynby; 1824 ordineret Katechet og første Lærer ved Borgerfskolen i Odense; d. 12te November 1828 Sognepræst til Skallerup og Venneberg i Aalborg Stift. † 7de Aug. 1832. — * 1° 1826 Ane Kirstine Elifabeth Albrecht. Bidrag i „Kjøbenhavn's Skilderi“ (Om Borgerfskolerne, 1825 Nr. 70, 71, 72)

Nannestad (Nicolaï Conrad), Sidstansfertes Broder; f. den 29de Maj 1791; dimitteredes 1811 til Universitetet af Cand. Theol. J. L. Hansen (nu Præst i Glostrup i Sjælland); tog i April 1820 theologisk Attestats (H. III.); blev 1821 ordineret Katechet og første Lærer ved Borgerfskolen i Raskov; 1825 Vicepastor til Vesterborg og Birket, samt 2den Lærer ved det vesterborgske Skolelærer-Seminarium paa Laaland; 1827 Sognepræst for Utterslev Menighed sidd.; d. 1ste August 1832 for Østervelling, Hjelstrup og Grendsteen i Viborg Stift; d. 17de Marts 1838 tillige Provst for Middelfom, Nørlyng, Sønderlyng og Rinds Herreder; d. 2den Septbr. 1843 Sognepræst til Vestenskov og Cappell paa Laaland; d. 28de April 1845 tillige Provst for Nørre- og Sønder-Herred paa Laaland samt indtil videre for Fejø, Femø og Afsø. — * 1. Bolette Cathrine Stephensen (f. 3° 1798, † 1° 1824). * 2. 2° 1825 Grette Dorph, en Datter af afd. Kjøbmand Hans Dorph i Raskov. — (Jvfr. Berlingske Tid. 1844, Nr. 52).

Lejlighedsdigte, dels særskilt trykte (f. Ex. Cantate for Randers lærde Skole til Højtideligheden d. 31. October 1836), dels indførte i forskellige Tidsskrifter (f. „Dagen“ 1823, Nr. 211). — (Tiddeels efter Meddelelse).

Nascou (Matthias), f. d. 26de April 1759 i Aalborg, hvor hans Fader Hans Jørgen Nascou var Byfoged og Politimester (født 1720 i Aalborg, † 1° 1775 sidd., jvfr. [Zaubers] Notiser om Disciple i Aalborg Skole I. 99); hans Moder Anne Sophie Mørch (f. 1725, †), en Datter af Mathias Oluffsen Mørch, til Kyøe. — Blev dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes Skole 1776; underkastede sig 1780 den philologiske og d. 15de Januar 1783 den theologiske Embedsexamen, begge med Charakteren Laudabilis; blev 1783 Alumnus paa Borchs Collegium; 1784 theologisk Decanus paa Communitetet; d. 31te August 1787 residerende Capellan til Bordingborg og Castrup; 1829, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget. † 16de September (ifft August) 1838 i Bordingborg, ugilt. — (Jvfr. [Zaubers] Notiser om Disciple i Aalborg Skole III. 29; „Tids“ 1791, IV. 161—62. — Hans Gavebrev til Bordingborg Kjøbsteds Almueskolevæsen, i Collegial-Tid. 1828, S. 177—80; hans Testament, tilligemed Bedtægter for Bestyrelsen og Anvendelsen af det ved samme Testament stiftede Legat til Bedste for trængende Præste- og Skolelærer = Enker og Børn i Sjællands Stift, er trykt i Kbh. 1840,

24 S. 8vo, vedføjet Acta Synodi Johanneæ, habitæ die 8vo Julii 1840, jvfr. Berlingske Tid. 1838, Nr. 283).

Dissertationes pro stipendio Collegii Medicei, Havn. 8vo: *α*) Sylloge dictorum Veteris Testamenti, quæ in Epistolis catholicis citata occurrunt, 1783. — *β*) Sylloge dictorum Veteris Testamenti, quæ in Epistolis Pauli minoribus citata occurrunt, 1785. — *γ*) De præmatura Novi Testamenti prælectione Philologiæ cum sacræ tum profanæ noxiæ, 1786. ("Jris." 1792, I. 290—92). — *δ*) Prodrömus libelli de Pleonasmis lingvæ Græcæ, 1787. ("Jris" anf. St. S. 200). — G. L. Raynalds philosophiske og politiske Historie om Europæernes Handel og Besiddelser i Ost- og Vest-Indien. Oversat. I.—III. Deel (i 4re Bd.). Kbh. 1804—8.

Hvad er menig Mand bedst tjent med, enten en fuldstændig Oversættelse eller et hjærnefuldt Uddrag af den hellige Skrift? En ved Reformations-Jubelfestens Helligholdelse 1817 anstillet Undersøgelse. Kbh. 1817. (L. T. 1817, Nr. 48, r. af P. E. Müller). — (Tilbeds efter Autogr.).

Nathanson (Mendel Levin), f. d. 20de November 1780 i Altona, hvor hans Fader var Kjøbmand; Moderen var en Søster til Hofraad D. A. Meyer i Kjøbenhavn, i hvis Huus han kom 1793; opholdt sig i England i Sommeren 1801. Blev Grosfærcer i Kjøbenhavn, og i Marts 1806 Associé af Handelshuset Meyer & Triér sammesteds. Stiftede 1805 den mosaiske Friskole, og deeltog i Stiftelsen af Carolinestolen 1810. Dvertog fra October 1838 Redactionen af den Berlingske politiske Tidende. — Har bekostet adskillige Bogers Trykning, og ladet ved vore bedste Malere og Kobberstikkere forfærdige Scener til en Pragtudgave af Holbergs Skuespil. — (Jvfr. "Mendel Levin Nathanson. En biographisk Skizze af Gottlieb Siesby, (udgivet i Anledning af Skole-Indvielsen den 4de Mai 1845). Kbh. 1845"; Barfods "Brage og Idun" III. 314—16; Høst's Erindr. S. 103—4. 121).

Hofraad David Amfel Meyers Levnet. Kbh. 1816. Samme udfom ib. eod. i en tydt Oversættelse af L. E. Sander, med Tillæg af Forfatterens Borerinnering an die deutschen Leser. S. I.—XLIV. (L. T. 1817, Nr. 11; Kbhvns Skilderi 1816, Nr. 20. 21; "Penia" f. 1815, S. 90—95; "Dagsposten" 1816, S. 228; Høst's Søndagsbl. 1816, Nr. 13; Ergtbl. 3. Jen. L. 3. 1819, Nr. 87).

Fornødent Gjenmæle paa Hr. L. Thaarups Anhang til Rühls, tilligemed Bemærkninger om vor Handel og vort Pengevæsen. Kbh. 1816. (L. T. 1816, Nr. 11. 12; "Tilskueren" 1816, Nr. 87).

Danmarks Handel, Skibsfart, Penge- og Finantsvæsen fra 1730 til 1830. Historisk fremstillet og oplyst. I.—III. Deel. (2den D. o. m. L.: Nye Bidrag til Danmarks Handels- og Finants-Historie, samt fortsatte Undersøgelser med Hensyn til Hæres, især Prof. Davids Bemærkninger; 3die D. indeholder tillige Svar til Prof. David). Kbh. 1832—34. 1ste D., omarbejdet og forøget, overs. paa Tydsk (af G. Fries). Kopenh. 1832. Et Brudstykke "om Danmarks Statsgjæld" er oversat i Thaarups Kopenhagener Børsenhalle II. 165—66, cfr. S. 186; og et "om Pengevæsenets Tilstand i Hertugdømmerne" i Jald's N. Staatsb. Magaz. I. 640—42. — Udførligere Oplysninger om Handels- og Finantsvæsenet i Christian den 7des og Frederik den 6tes Regjeringstid, som en Fort-

fættelse af Skriftet: Danmarks Handel o. s. v. Kbh. 1832. (M. f. L. VIII. 443—534; IX. 1—80, af N. David [oversf. i Fald's N. Staatsb. Magaz. II. 169—349]; X. 961—1083, af N. David [ogfaa særsk. aftr. Kbh. 1833]; L. L. 1833, Nr. 3. 4. 5. 6. 7; „Danst Ugefr.“, redig. af J. F. Schouw, II. Nr. 54. 58 og 59 [oversf. i Fald's N. Staatsb. Magaz. II. 375—405]; „Den danske Vi“ 1832, Nr. 9, 10, 11 [jvfr. Nathansons: Erklæring i Anledning af de i Bladet „Vien“ af Indsenderen R fremsatte Spørgsmaal og Besvarelser betræffende Ytringer i mit Skrift: Danmarks Handel o. s. v. Kbh. 1832. 16 S. 8]; Kbhpost. 1832, Nr. 102. 104. 105. 106. 107. 155. 157. 158. 161. 164. 167. 172. 176. 180. 184; Randers Amtsavis 1832, Nr. 84; Jørgensen Somtous „Lisffuer“ 2. Aarg. Nr. 20; G. L. Badens Frederik Vs Aarbog, Fortalen, S. II—VII; „Dagen“ 1834, Nr. 91. 99; 1836, Nr. 147; 1837, Nr. 26. 27; S. Jørgensens „Nogle Frugter af mit Dium“ II. S. 233; Fald's N. Staatsb. Magaz. II. 350—71; III. 340—42; Allgemeine Handelszeitung (Nürnberg) 1835, Nr. 80; jvfr. Art. G. L. Baden (I. 32) og Fr. Thaarup).

Handelens Theorie og Politik. En Haandbog for Statskyndige og Forretningsmænd, af R. Murhard. Oversat og med Annærkninger forøget. I.—II. Deel. Kbh. 1834—35. (M. f. L. XIX. 30—63; 95—134, ann. af H. D. F. Feddersen; Kbhpost. 1835, S. 227. 239—40. 244. 295, samt Nr. 101).

Historisk-statistisk Fremstilling af Danmarks National- og Stats-Huusholdning, fra Frederik den Fjerdes Tid indtil Nutiden. Kbh. 1836. („Dagen“ 1837, Nr. 31; Pøt's „Materialier“ Nr. 63). Anden omarbejdede Udgave. Kbh. 1844. (Udkom 1837—44 i ti Hefter). (Kbhpost. 1844, Nr. 249; Berlingske Tid. 1844, Nr. 294, samt Extra-Tillæg til dette Nr., og Nr. 318). Paa Tydsk. I.—II. Heft. Schle w. 1837.

Om Klagerne over Næringsløshed, en historisk-statistisk Undersøgelse. Udgivet af Selskabet for Trykfrihedens rette Brug. Kbh. 1838. (jvfr. Dansk Folkebl. II. S. 184. 194; IV. S. 57—58. 100. 108; Berlingske Tid. 1838, Nr. 206, ann. af N. N. Lund).

Redacteur af: Den Berlingske politiske og Avertisements-Tidende, fra 1ste October 1838 (Nr. 234), Kbh., ft. Folio; ligeledes af: Den Berlingske Tidendes Søndagsblad 1840—44, ibid. Fol. — Redigerede: „Søndagen“, et Tillægsbl. til „Dagen“, fra 1ste October til Slutningen af Decbr. 1839.

Medudgiver af: Handels- og Skibsfarts-Tidende, 1842—1845. Kbh. ft. 4to; fortsættos.

Bidrag: i „Den danske Lisffuer“ 1807 (ikke „Sandfigeren“ 1811): Juniors Svar paa Antiqui Skrivelse, i Nr. 70—71; Juniors endelige Svar paa Antiqui Gjensvar, i Nr. 77—78); — i „Kjøbenhavnsposten“ (bl. a.: Nationalbanken især med Hensyn til dens Actionairer, 1835 Nr. 37. 153. 202 [oversf. i Fald's N. Staatsb. Magaz. IV. 286—93], jvfr. sftd. Nr. 58, af H. P. Freuchen, Aalborg Stifts-Tid. 1835, Nr. 81. 117, af S. L. Thorbrøgger; Nationalbanken med Hensyn til Seddelinddragelsen, sftd. Nr. 77. 78 [oversf. i Fald's N. Staatsb. Magaz. IV. 293—98]); Om Skibsafgifter, sftd. S. 374—76; Om Consumtionsvæsenet, sftd. Nr. 109, jvfr. Nr. 118; Om Garverierne, sftd. Nr. 231; Oversigt over Kjøbenhavns Handel i A. 1836, i Aarg. 1837, Nr. 29. 30, jvfr. „Dagen“ 1837, Nr. 30. 43; Om Finantsagen, sftd. Nr. 66 [jvfr. Kbhvns flyv. Post, Interimsbl. Nr. 127]; Om de uagte Fodfler i Danmark, sftd. Nr. 148; Spørgsmaalet angaaende de 12 Millioner eller Finantserne og Banken, sftd. Nr. 152; Om Bankbestyrelsens Competence, sftd. Nr. 189; Om Finantsernes Underbalance, 1838 Nr. 27 og 28, jvfr. sftd. Nr. 33. 36. 40. 43; m. fl.); — i „Maanedsskr. f. Litteratur“ (Anmeldelser: af Raders

Witth's og Wedel-Heinens Skrifter om Brænderiindsbrænding, XVI. 95—149; af »Statistisk Tabelværk«, 1ste Hefte, 1835, og »Tabellen über die nach der allerhöchsten Resolution von 24sten Mai 1834 in den Herzogthümern Schleswig und Holstein am 1sten Februar 1835 vorgenommene Volkszählung, 1837, XVIII. 295—388 (jvfr. Jædel., ved David, IV. 356—68; »Søndagen«, Tillægsbl. til »Dagen«, 1837, Nr. 44); — i »Danst Folkecalender« for 1842 (Statistiske Optegnelser, S. 3—12 [jvfr. Jædel. III. 1842, Nr. 753. 766]; Danmarks Skibsfart, S. 191—200); i Samme for 1843 (Om det danske Riges Befolkning, S. 197—204; Om Danmarks og Hertugdømmernes Udførsel af Kornvarer, S. 205—8).

Foran J. K. Høst's i Aaret 1813 udfomne Oversættelse af »Lueber om Sødernes Forædling ved Regjeringen«, er af ham en Forerindring. Tillæg til denne Forerindring (i Anledning af en Recension i L. T. 1813, Nr. 30) udfom særskilt. Kbh. e. a., jvfr. L. T. 1813, Nr. 32.

Om hans Plan med Holbergs Comœdier, see Høst's »Dannora« 1813, Nr. 8. — (÷).

Nathanson (Michael Leonard, forhen Isaac), en Søn af afd. Slagtermester Michael Nathansen i Fredericia (f. i Preussen) og Grethe Nathansen (f. 1743 i Polen, † $\frac{1}{2}$ 1845 i Randers); var i en Række af Aar Kjøbmand i Randers; siden Hestehandler; lod sig i Febr. 1843 døbe i Hamburg; opholder sig nu i Kjøbenhavn. — * Louise Sophie Nathanson. — (Nogle Data til hans Biographi i den nedenangførte »Beretning« o. s. v.).

Plan til den jydsk Hesteavl's Fremme. 1839. (jvfr. Kbhpost. 1839, Nr. 112. 114. 134). — Beretning om de Forsølgelser, hvorfor jeg har været Gjenstand, og om de Lidelser, Man derved har paaført mig. Kbh. 1840, 16 S. Paa Tydsk. Altona, 1843. (jvfr. »Den Grifinde« 1840, S. 191—92). — Plan til en almindelig Bevæbning. Kbh. 1840. — Recensenten og Dyrene, eller Doctor Medicinæ Neergaard og mine Singsler. Odense, 1842. (Var først trykt i Faderslev samme Aar, men blev der lagt under Beslag). — Voreschlåge zur Verbesserung der Pferdezücht in unserm Lande, nebst der neuesten Geschichte der Pferdecultur bei uns, und noch etwas. 1813. — Wie ist eine Emancipation der Juden zur allseitigen Zufriedenheit in Hamburg und Altona zu vermitteln? 1843. (jvfr. Altonaer Adress-Comptoir-Nachrichten 1843, af Nathanson; Berlingske Tid. 1843, Nr. 281). — Almeennyttigt Værk for Danmark og Hertugdømmerne samt Handelsstæderne Hamborg og Altona. 1.—2. H. Kbh. 1845. — Corvetten Politikkennen. Et Ugeblad, begyndt i Aug. 1845. ibid.

Navarro (Giuseppe), f. i Italien, og Medlem af det neapolitaniske Academi; var i endeel Aar attacheret ved det neapolitaniske Gesandtskab i Kjøbenhavn; erholdt d. 15de Septbr. 1819 Diplom som Doctor Philosophiæ & Magister Artium ved Kjøbenhavns Universitet (jvfr. L. T. 1819, S. 624); blev siden hjemkaldt til sit Fædreland, og opholdt sig deels i Rom, deels i Neapel; valgtes d. 2den Maj 1821 til corresponderende Medlem af det Skandinaviske Literatur-Selskab; blev d. 29de Oct. 1839 Ridder af Danebroge, og kaldtes da Under-Bibliothekar hos de Franskes Dronning.

Carmina amicis. Hafniæ 1817. (31 pagg. 8).

Rime. Coph. 1818.

Poesie. Coph. 1819.

Levnetsbeskrivelse af Piazzzi, Astronom paa Sicilien. (paa Latin). Hafn.

Tentamen de *Archytæ Tarentini* vita atque operibus, pro summis in Philosophia honoribus rite capessendis conscriptum. Pars I. Hafniæ MDCCCXIX. 66 pagg. 4to. (L. T. 1821, Nr. 24).

Vie du Comte *J. H. E. de Bernstorff.* Naples 1822. (L. T. 1826, Nr. 12).

Neckelmann (Ludvig Conrad), en Søn af Generalmajor og Chef for det syenske Infanteriregiment, Johan Frederik v. Neckelmann og Frederikke Gabriele v. Wedderkop; er f. d. 28de Maj 1784 i Ebeltoft; dimitteredes i Efteraaret 1800 til Universitetet fra Fredericia Skole; underkastede sig i Maj 1801 den juridiske Præliminair-Examen (Admissus), og i Januar 1804 den latinse-juridiske Embeds-examens theoretiske og praktiske Prøve, hiin med bedste, denne med næstbedste Charakter; studerede derefter i Kiel; blev 1805 Auditeur ved det slesvigiske Infanteriregiment; d. 28de Novbr. 1810 Byfoged i Randers, samt Herredsfoged og Skriver i Galten og Houlberg Herreder, hvilken Landjurisdiction blev ombyttet med Stovring og Nørrehalb Herreder i Aaret 1814; udnævntes sidenefter til Cancelliraad; 1819 til Borgemeister, Byfoged og Auktionsdirecteur i Randers; 1831 til Justitsraad; blev d. 16de Februar 1839, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget. — * 1. Karen Helene Hinkeldey († $1\frac{1}{2}$ 1826), Datter af Major Eov. v. Hinkeldey og Ane Helene f. Hinkeldey. * 2. Helene Marquard, Datter af Districtschirurg i Nykjøbing paa Falster, Joh. Aug. Marquard og Ane Rebekka Elisabeth f. Hinkeldey.

Kortfattet Udsigt over Randers Kjøbstad i Aaret 1830, affattet som allerunderdanigst Beretning til H. M. Kongen. Trykt som Manuscript. (Randers). 41 S. ft. 8. (Uddrag i Randers Amtsavis 1830, Nr. 96, 98 og 99).

Randers Kjøbstads historisk-topographiske Beskrivelse. Den almindelige Deels 1ste Hefte. Randers 1833, med 2 lithogr. Tegninger. Den specielle Deels 1ste Hefte. *ibid.* eod.

Om Commune væsenet i Danmark. (Kbh. 1836). (jvfr. N. f. L. XVII. 92; Aarhus Stifts-Tid. 1837, Nr. 34, Folgeblad).

Forslag til Forbindelse mellem Randersfjorden og Limfjorden, overleveret til H. M. Kongen. 1836.

Om Vexler. En Fremstilling af den danske Lovgivning, ledsaget af Bestemmelser og Ufancer fra Udlandet. Randers, 1838.

Om inquisitoriske Forhørs Anvendelighed i Sager, som angaae Unddragelse fra paabudne Afgifter. Aalborg 1843. (ogsaa indlemmet i den jydse Sagerforenings juridiske Tidsskrift 1843, Mai-Juni).

Rebigerede og udgav: Touristen. Et Ugeblad. Nr. 1—53. Randers, 1840, 4. (jvfr. „Dagen“ 1840, Nr. 6; Fædrel. I. 1840, S. 117—119). — (Tilbeholdt efter Forf.'s Meddelelse).

Neergaard (Carl), næstældste Søn af nedenanførte Etatsraad Peter Johansen de Neergaard og Jacobine Wilhelmine Elisabeth f. Mourier, er f. d. 2den Marts 1800 paa Ringstedkloster; blev dimitteret til Universitetet fra Roskilde Cathedralskole 1819; var siden Ejer af Nørlund, Torstedlund og Albek i Jylland; derefter af Gundersløvholm og Gastrup i Sjælland. Blev 1829 Liendecommissair i Hornum, Mars o. fl. Herreder i Aalborg Amt (indtil 1831); 1832 Medlem af den overordnede Liendecommission; 1839 Landvæsencommissair i Præsto Amt; d. 23de Juni 1840 Ridder af Danebroge; d. 10de Juni 1841 Etatsraad; f. A. Medlem af Amtsraadet i Sorø Amt; d. 1ste Januar 1844 Medlem af den kongl. Direction for Landstutterivæsenet i Danmark og Hertugdømmerne Slesvig og Holsten. Deeltog, som valgt Deputeret for Sædgaardssejerne i Sjællands Stift, i Stifternes Stænderforsamlinger 1835—36, 1838, 1840, 1842 og 1844; var Bankrepræsentant 1839—44. — * 26/6 1832 Elisabeth Arnoldine de Fine Mourier, en Datter af Proprietair Charl. Adolph Dénys Mourier og Johanne Susanne f. Skibsted.

Bidrag: i "Den Berlingske Tidende" (Nogle Artikler i Aarg. 1836 og 1837); — i Halbs "Tidskrift for Landøconomie" (En ny Skarificator, konstrueret efter Beatzons, Bd. VI. S. 505—11, m. 1 Kb. [jvfr. sfd. S. 518—19]; Beretning om et Forsøg, som i Sommeren 1839 er gjort paa Gundersløvholm med at malke Gaardens Meieri, bestaaende af 200 Køer, 3 Gange i Døgnet, i Ny Række. Bd. V. S. 119—24); i "Fædrelandet", udg. af David, (Nogle berigtigende Anmærkninger ved Catechet Birchdahls Skrift: "Om Stænderforhandlingerne i Roskilde, angaaende Sognebaandets Løsning", i Bd. V. Nr. 54, S. 601—12; særsk. aftr. Kb. 1839. (jvfr. Kbypst. 1839, Nr. 258; Berlingske Tid. 1839, Nr. 212); i Hempels "Bidrag til Tidshistorien" (3 Anledning af N. Fabers Afhandling: "Den indre Organisation af Forstanderskabet i Land-Communerne, betragtet fra en geistlig Mand's Standpunkt, med Hensyn paa det herom af Stænderne i Roskilde indstillede Forslag", i VI. 1840, Nr. 44. 45—46. 50. (jvfr. Art. N. Faber, I. S. 398); i "Sorø Amts landøconomiske Selskabs Efterretninger for 1840" (Forsøg med at malke Gundersløvholms Meieri, bestaaende af 200 Køer, 3 Gange i Døgnet, S. 53—58).

3 "Tidende for Forhandlingerne ved Provindsstænderne for Stifterne" (Antragende om en Forandring i Oppebørselen af den ordinære Fourage til Landmilitair-Staten, 1835—36, S. 625—31; Forslag til Forandring i Lovgivningen om skadeligt Vands Afledning, 1838. I. S. 129—45; Forslag om Oprettelsen af Amtslaanefond, 1842, S. 841—58); — i Nørre-Jyllands Stænder-Tidende (Forslag om Forandring i Lovgivningen om skadeligt Vands Afledning, 1838. I. 824—41).

Neergaard (Jens Peter Bruun), en Søn af Etatsraad og Landsdommer Jens Bruun de Neergaard til Svenstrup, Skjoldnæsholm og Mjerlosegaard (f. 14/1 1742, paa Ringstedkloster, adlet 31/1 1780, † 4/1 1788) og Anne Marie f. Møller (f. 2/3 1743, † 2/3 1802, Datter af Brygger Jens Møller i Rbhvn); er f. d. 7de Decbr. 1764 paa Svenstrup

i Sjælland; blev 1783 Hofjunker; d. 29de Novbr. 1800 Kammerherre; var indtil 1825 Ejer af Godserne Eckhof (1789), Bülf (1793), Warsberg o. fl. i det Slesvigiske; opholder sig nu paa Eckhof. — * 1° 1794 Henriette Caroline Elisabeth, Comtesse v. Daudissin, af Huset Knoop. — (Jvfr. Lübker's u. Schröder's Lex. II. 386, og Schröder's Nachträge S. 837).

Vorschlage zur bessern Ausfurhebung des Landauschusses in den Herzogthumern Schleswig und Holstein. Guttin, 1798. — Processacten in Sachen des Herrn Kammerherrn von Neergaard auf Eckhof, Klagers, wider den Herrn Professor Hegewisch in Kiel, in puncto, injuriarum hinc satisfactionis. Dem Drucke ubergeben von dem Klager. Kiel, 1814. Fol.

Neergaard (Jens Weibel), f. d. 3die Juli 1775 [sikke d. 3die Juni 1776] paa Juellinge, hvor hans Fader Sigvard Thomas Petersen Neergaard var Forpagter (f. 1749, † 1805); hans Moder Petra Sophie Staal (f. 1752, † 1830), en Kjøbmandsbatter fra Bordingborg. Han var som Dreng i Huset hos sin Slegttning, Biskop Valle; blev dimitteret til Universitetet som Privatist fra Bordingborg i Foraaret 1794; begyndte i det paaafolgende Aar at studere Lovkyndigheden, og modtog paa samme Tid en Ansettelse som Volontair i Rentekammerets hjenste og jydde Landvaxsens-Comptoir; men valgte snart efter Veterinair- og Naturvidenskabssaget; studerede ved Veterinairskolen under Abildgaards Vejledning, og besogte tillige mediciniske og chirurgiske Forelasninger; holdt derefter offentlige Forelasninger paa Veterinairskolen, ved hvilken han d. 29de April 1801 ansattes som Lector og anden Lerer; blev 1802 Medlem af den kgl. Remontecommission; d. 10de Juni 1803 i Naade entlediget fra sit Embede som anden Lerer ved Veterinairskolen, hvorimod han erholdt i 3 Aar kgl. Understottelse til en Udenlandsrejse for at udvide sine Kundskaber i Veterinair- og Stutterisaget og flere andre Videnskabsgrene o. s. v.; rejste i October f. A. til Gottingen, hvor han horte Blumenbachs, Beckmanns og andre beromte Lerdes Forelasninger, og i April 1804 underkastede sig den mediciniske Examen; erholdt i September f. A. den mediciniske Doctorgrad; holdt sammesteds 180 $\frac{1}{2}$ Forelasninger over adskillige af Veterinairvidenskabens Dele; begav sig i October 1805 til Berlin; optoges i Decbr. f. A., efter Heynes Forslag, til corresponderende Medlem af Videnskabernes Selskab i Gottingen; opholdt sig en kort Tid i Kjøbenhavn i Efteraaret 1806, derpaa i Hamburg, og siden i Bohmen, Mahren og sterrig. Efter sin Hjemkomst til Danmark i Efteraaret 1807 tog han Krigstjeneste, for paa denne Maade at gavne Fedrelandet, og blev d. 26de Januar 1808 ansat som Cornet a la suite ved det sjellandske Rytter-Regiment. Medens han i Kjøbenhavn gjennemgik den hele Cavalleriskole, uafbrudt besogte alle militaire Forelasninger, som holdtes paa Gjethuset, og tillige modtog privat Underviis-

ning i forskjellige theoretisk-praktiske Dele af Militairfaget, holdt han ogsaa selv offentlige Forelæsninger over adskillige Dele af Veterinairfaget, hvilke han havde udarbejdet med stadigt Hensyn til Cavalleritjenesten, for Officererne ved Garden tilhest m. Fl. Blev 1809 i Raade forløvet af Krigstjenesten og udnævnt til fast Medlem af Remontecommissionen med Titel af Overkrigscommissair. Han udtraadte af denne 1811 med Vartpenge, og tilbragte omtrent $1\frac{1}{2}$ Aar paa Castrupgaard, der af Ejeren var ham overdragen til Beboelse og fri Naadighed; holdt i Vinteren 181 $\frac{2}{3}$ offentlige Forelæsninger i Hovedstaden, og tiltraadte strax efter sin f. A. kjøbte Landejendom, Store Antvorskovs Ladegaardsparcel. Udnævntes d. 10de Juli 1822 til Generalkrigscommissair. I Aaret 1823 paalagdes ham, at indgive Forslag til Kongen selv, angaaende Remontevæsenets bedre Indretning, hvilket Forslag blev antaget. Foretog i Begyndelsen af Foraaret 1824, efter Landhuusholdningselskabets Opfodt, en Undersøgelse i Slagelse Herred, for at udarbejde en statistisk-økonomisk Beskrivelse over samme, og gjorde i Sommeren f. A. en Rejse til Renndorf, Pyrmont og Göttingen. Efter Salget af sin Landejendom 1824 privatiserede han i flere Aar i Kjøbenhavn; holdt i Vintrene 182 $\frac{2}{3}$ og 182 $\frac{5}{2}$ offentlige Forelæsninger over Temperamentslæren; berejste i Sommeren 1826 med offentlig Understøttelse adskillige af Danmarks Provindser, for at gøre sig bekendt med deres Hestevl (jvfr. N. landøconom. Tid. VII. 315—16); besad 1828—34 Landejendommen Frederiksholm i den saakaldte „Kongens Enghave“, ved Kjøbenhavn, og kjøbte Aaret efter et Landsted i Frederiksberg By, hvor han nu er bosat. — * 1. Marie Louise Etienne Justine Fumars (sep.), en Datter af Etienne Fumars, Professor i det franske Sprog ved Kjøbenhavns Universitet, og M. H., f. Cyraub. * 2. Laurence Petrea Lassen († $\frac{1}{2}$ 1838), en Datter af Kammerraad Lassen paa Kongedal. — (Hans Levnet findes i „Mit Livs vigtigere Tilbragelser, ved J. B. Neergaard“, I.—II. Deel, Kbh. 1844; jvfr. „Mit 10aarige Forhold til det kgl. Landhuusholdnings-Selskab o. s. v. Et Fragment af min Biographi, af J. B. Neergaard“, Kbh. 1835, og „Aarsagen til min Udtrædelse af Stænderforsamlingen o. s. v., af J. B. Neergaard“, ib. cod.; Kosods Conversations-Lexicon XXV. S. 232—33; Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XIII. S. 448—49; XXXI. S. 18—19; Kbhvns Skilderi 1825, Nr. 96 (af Malthes Møller); Dst's „Materialier“ Nr. 45. 47. 119—20).

Danske Benævnelser til Hestens Anatomie, Bygning og Behandling, bestemte til Brug ved Underviisningen i den kongl. Danske Dyrlægeskole. Samlede og ordnede af E. Viborg og J. Neergaard. Kbh. 1800. (L. E. 1802, Nr. 19; jvfr. Neergaards „Mit Livs vigtigere Tilbragelser“, I. S. 54—57; „Politikvænen“ 1829, S. 674. 694). Samarbejdet m. L.: Danske Benævnelser, der betegne

familtige enkelte Dele af Pestens ydre Bygning, dens Fuldkommenheder og Lyder. Til Brug ved Forelæsninger, af J. B. Neergaard. *ibid.* 1828. (jvfr. „*Postivemmen*“ 1829, S. 707—10). — *Commentatio anatomico-physiologica sistens disquisitionem, an verum organorum digestionis inservientium discrimen inter animalia herbivora, carnivora et omnivora reperitur.* Diss. inaug. Göttingae 1804. 82 pagg. 4to, c. 3 tabb. æn. (L. E. 1805, Nr. 18, r. af J. Nathse; Allg. S. Z. 1805, II. 617—648; Göt. A. 1806, St. 152, S. 1513). — *Vergleichende Anatomie und Physiologie der Verdauungswerkzeuge der Säugethiere und Vögel.* Durchaus nach eigener Zergliederung und Beobachtung dargestellt. Nebst einer Vorrede von Joh. Friedr. Blumenbach. Berlin 1806. (1805), mit 6 Kupftafeln. N. Aufl. (nyt Titelsblad ?). *ibid.* 1815. (L. E. 1807, Nr. 1; Allg. S. Z. 1806, Ergzbl., Septbr. S. 245—48; Göt. A. 1806, St. 152, S. 1513—16). — *Beiträge zur vergleichenden Anatomie, Thierarzneykunde und Naturgeschichte; gesammelt in Berlin.* Mit zwei Kupfern. Göttingen 1807. (1806). (Göt. A. 1806, S. 1895; L. E. 1807, Nr. 3; Kiel. L. Z. 1807, Nr. 5; Allg. medic. Annal. 1807, Juni, S. 561; Allg. S. Z. 1807, II. S. 1198—1200; Jen. L. Z. 1807, II. S. 98—100).

Naturbeskrivelse der Zähne des Pferdes mit Rücksicht auf andere Thiere. Nebst einer Anleitung, das Alter des Pferdes durch Hülfe äußerer Merkmale jahrsweise zu bestimmen. Mit 10 Kupfertafeln. Rechtsmäßige Ausgabe. Copenh. 1823. 4to. (jvfr. Blumenbachs Handbuch der vergleichenden Anatomie, 3te Ausg. 1824, S. 55). [Forfatteren havde i Arene 1816 og 1818, uden Forfatterens Vidende, forsynet Bogen, inden den var fuldendt, med Titelsblad, og faldet den i Trykman; jvfr. Fortalen til den „rechtsmäßige Ausgabe“ S. 4; Göt. A. 1817, St. 151, S. 511—512].

Frimodige, paa beviste Kjendsgjerninger grundede Dplysnin-
ger om en af Hr. Justitsraad Prof. Manthey, R. og Borgemeesteren i Slagelse, Hr. Cancellieraad Birch, — angaaende et famøst Uvlisbrug, — til det kongel. Danske Landhuusholdnings-Selskab indgiben vidunderlig Indberetning. Et mærkeligt Bidrag til Mennekeskundskaab! Kbh. 1825. 2den med Actstykker forøgede Udgave. *ib.* 1826. („*Statsvennen*“ 1825, Nr. 46; „*Freia*“ 1825, Nr. 75—76; „*Ny Freia*“ 1826, S. 76—80; *Conversationsbl.* 2. Aarg. I. Nr. 18; *Døst's Archiv* IV. 314—18; Neergaards „*Mit Livs vigtigere Tildragelser*“, II. S. 29 flgg.; Kbhvns Skilderi 1826, S. 223; „*Dagen*“ 1826, Nr. 40; jvfr. Art. P. L. Birch og J. D. Skovgaard. — 3 Anledning af dette Skrift blev Forf. fagsøgt af nuværende Justitsraad P. L. Birch, og ved Højesteretsdom 1829 idemt at bøde 200 Rbdlr. Sølv til Kbhvnsfattigvæsen, m. m.; jvfr. *Adr. Compt. Efterretn.* 1825, Nr. 2:8; „*Dagen*“ 1827, Nr. 27; P. D. Fabers *Ualberg Sondagspost* 1827, Nr. 8; *Aarhus Stifts-Tidende* 1827, Nr. 25; *Døst's Lit. Rev.* S. 70—71). — Fornødent Svar til Slagelse Borgemeester Hr. Cancellieraad, Birkebonner Birch. Trak til hans Charakteristik. Kbh. 1826.

Udsigt over Mennekeslivets forskjellige Epocher, fornemmelg i psykisk Henseende. Et Forsøg. Kbh. 1826. (Kbhvns Skilderi 1826, S. 1546; „*Dagen*“ 1826, Nr. 108).

Hesteavl en i Danmark, dens forbums Hpperlighed, Aarsagerne til dens Af-
tagelse, og Midlerne til dens Opkomst. Resultater af en Indenlandsreise i Sommeren 1826. Kbh. 1827. (L. L. 1827, Nr. 27. 28; *Proff's Conversationsbl.* 3. Aarg. Nr. 7—8; *Døst's Archiv* VII. 62—69; „*Ny Freia*“ 1827, S. 12, samt Nr. 9; Kbhvns Skilderi 1827, S. 28—29).

Om Phrenologien eller den saakaldte Galliske Hjerne- og Hjerne-Organ-Lære.

Jagttagelser og Bemærkninger. Kbh. 1827. (Eidskr. for *Phrenologien* Bd. I. 1827, S. 331—52, r. af E. Otto; *Dat's Archiv* VIII. 240—46. 249; „*Ny Freia*“ 1827, S. 118—20; N. Fogtmann: „*Den menneskelige Willies Frihed*“, S. VIII.).

Bidrag til *Phrenologiens* nyeste Historie i Danmark. Tilligemed Træk til *Børnemorderens* Peter Nielsens Charakteristik, tildeels Resultater af Samtaler med ham i Fængslet. Kbh. 1827. (Eidskr. for *Phrenologien* Bd. I. 1827, S. 591—612, r. af E. Otto. [særskilt aftr. Kbh. 1827]; „*Ny Freia*“ 1827, S. 324—27).

Anmærkninger til Indberetningen af den 1827 allernaadigt anordnede Commission til at undersøge det Kongelige Frederiksborgske Stutteri o. s. v., og Opfordring til S. L. Directionen for det Classenske Fideicommiss i en Skrivelse til Samme. Kbh. 1827. (jvfr. „*Ny Freia*“ 1827, S. 258—60; E. Viborgs *Veterinair-Samlinger* H. I. S. 55—107; jvfr. Neergaards „*Mit Livs vigtigere Tilbragelser*“, II. S. 74—78).

Oplysninger om S. L. Stutteridirectionens ved Trykken bekendtgjorte allerunderdanigste Indberetning om mine Skrifter angaaende Hesteavl i Danmark o. s. v. Kbh. 1828. (jvfr. Neergaards „*Mit Livs vigtigere Tilbragelser*“, II. S. 48—50).

Statistisk-økonomisk Beskrivelse over Østerflakkebjerg Herred, udarbejdet efter det Kongelige danske Landhuusholdningssekselskabs Opfordring. Med stadigt Hensyn til Landmandens Avlsbrug og Huusdyr i Almindelighed. Kbh. 1830. (M. f. L. IV. 250—64, af J. W. Hornemann; L. L. 1830, Nr. 22. 23).

Forsøg til at bestemme, hvorvidt den engelske Fuldblodshest og Hesteveddelsø ere hensigtsmæssige til Hesteavlens Forbedring og Forædling i Danmark. Kbh. 1830.

Par Præmie-Uddelingen for de bedste Stodheste hidtil gaaet Landets Hesteavl? Tilligemed et Par frimodige Ord om det Frederiksborgske Stutteri og om Underviisningen ved Veterinair-skolen i Kjøbenhavn. Alt med Hensyn til Hesteavlens Fremme i Danmark. Kbh. 1831. (jvfr. *Maanedsskr. for Hesteavl og Hestehold*, Bd. I. S. 191—96, af Chr. Paulsen).

Et Par Ord om Danmarks Hesteavl; tildeels med Hensyn til Fuldblodshesten, Hesteveddelsø og Træning. Med Anmærkninger af Hs. Høisfyrstelige Durchlauchtighed Hertugen af Slesvig-Holsteen-Augustenburg. Kbh. 1832. (*Maanedsskr. for Hesteavl og Hestehold* Bd. III. S. 160, samt S. 314—20, af Chr. Paulsen).

Videnskabelig Opfordring, anlediget af Rogles vrang og eenfædige Ansættelser og Yttringer angaaende Danmarks Hesteavl. Kbh. 1833.

Et Par Ord i Anledning af Grev Széchenyi's Skrift om Hesteavl og Veddelsø, især med Hensyn til den saakaldte Hestens Træning. Kbh. 1833. (*Maanedsskr. f. Hesteavl og Hestehold* Bd. V. S. 31—32).

Indledning til Læren om Hestens Exterieur. Kbh. 1833.

Aarsagen til min Udtrædelse af Stænderforsamlingen, oplyst ved Kjendsgjerninger. Kbh. 1835. (jvfr. *Kbhpost*. 1835, S. 96. 116. 327—28).

Mit tiaarige Forhold til det Kongelige Landhuusholdnings-Selskab i Almindelighed og dets Præsident, Hr. Conferentsraad Collin, i særdeleshed. Et Fragment af min Biographi. Tilligemed en beskedn Mening i Anledning af

Hs. Excellence, Geheimre-Conferentsraad v. Roepstorffs Færd som Overfuldmæster. Kbh. 1835.

Læren om Hestens Exterieur, Resultatet af mangeaarig, prøvet Jagtagelse og Erfaring. Første Deel. Hestens Fuldkommenheder, Mangler og Lyder, dens Temperament og Gang. Med 6 lithographerede Tabler. Kbh. 1837. (Berl. Tid. 1837, Nr. 129).

Betragtninger over Petri Claudius J. E. Worms aandelige Tilstand med Hensyn til den Tønderfke Drabsfag. Kbh. 1837. Yderligere Betragtninger over Arrestanten Petri Claudius J. E. Worms aandelige Tilstand med Hensyn til den Tønderfke Drabsfag, foranledigede ved en af Stadsphysicus afgiven Betænkning om Arrestantens Sindstilstand paa den Tid, Mordet blev begaaet. *ibid.* eod. (Jvfr. Dst's "Minerva" Bd. II. S. 55—61. 75—79; Berlingske Tid. 1837, Nr. 148. 210; "Dagen" 1837, Nr. 135; Sjens Stifts-Navis 1837, Nr. 116).

Morderne Ole P. Kollerøds, Ole Hansens, Peder Christian Knudsens og flere andre Forbryderes Criminalsag, historisk-psychologisk bearbejdet. Kbh. Novbr. 1838, med 5 lithographerede Portraiter. ("Dagen" 1838, Nr. 267; Berlingske Tid. 1838, Nr. 267. 271).

Bidrag til Kundskab om Hovedstadens Straffeanstalter og Baretægtsfængsler, med stadigt Hensyn til de nyere nordamerikanske Straffeanstalter. Tilligemed et Par Ord om Kjøbenhavns Politivæsen. Kbh. 1839. ("Dagen" 1839, Nr. 82; Berl. Tid. 1839, Nr. 85; "Søndagen", Tillægssbl. til "Dagen" 1839, Nr. 46. 47. 48. 49; Dst's "Supplementbl." 1839, Nr. 10. 11. 20).

Besked paa Anonymus's Epistel i "Dagen" Nr. 232 og 233 for 1839. Tilligemed nogle frimodige Oplysninger om Arbejds- og Forplejningsanstalterne paa Ladegaarden og Fattighuset for Frederiksberg og Hvidovre Sogne, m. m. Kbh. 1839. (Kbhpost. 1840, Nr. 12).

Et Par Ord om en døvstum Arrestantindes Landsudvikling, som Bidrag til at bestemme saadanne Ulykkelige's Straffhyldighed. Kbh. 1839. (J. M. Langes Udvalg af Criminalsager Bd. VI. 1839, S. II. S. 97—113; "Den Frisindede" 1839, S. 279—80; Berl. Tid. 1839, Nr. 212; Kbhpost. 1839, Nr. 244).

Historisk-psychologiske Noticer, tildeels anledigede ved Anmeldelsen af mit Skrift om Fængslerne, i "Søndagen" Nr. 46—49 for 1839. Tilligemed et Par frimodige Tanketrykninger om speciel Bogcensur og Skrivefrihed. Kbh. 1840. (Jvfr. "Den Frisindede" 1840, S. 124).

Resultatet af en Reise i Jylland. Et Bidrag til at oplyse, hvorvidt Fuldblodsdingsterne have gavnet eller skadet Landets Hesteavl. Tilligemed en Skildring af de saakaldte "nathansenske Halsblodsdingster". Kbh. 1841. (Jvfr. Berlingske Tid. 1841, Nr. 209. 210. 221. 222. 229).

Resultatet af en anden Reise i Jylland. Et Bidrag til at oplyse de kongelige Stuttericommissairers selvsomme Færd ved de sidste Aars Hingstbægtigelses. Tilligemed nogle Oplysninger i Anledning af et anonymt Inserat i Jyllandsposten Nr. 58 d. A. Kbh. 1841.

Danmarks forqvælede Hestevæsen i Almindelighed, det kongl. Fuldblodsstutteries maadelige Forfatning og det gamle frederiksborgske Stutteries Oplosning i Særdeleshed. Alt sandsynligtvis meest anlediget ved et i Aaret 1832 kronet Priis-Skrift. Oplyst. Kbh. 1842. (Fædref. III. 1842, Nr. 851. 856).

Mit Livs vigtigere Tildragelser, historisk-psychologisk fremstillede. Et Bidrag til Menneskestudiet. I.—II. Deel. Kbh. 1844, med 2 lithographeerede Portraiter af P. E. Abildgaard og J. F. Blumenbach. (Fædrel. V. 1844, Nr. 1582. 1583, jvfr. „Forord“ til 2den Deel, S. III—XIII).

Bidrag: i Bibliothek for Physik, Medicin og Decon. (Sagtagelser over en Sygdom lig Kofopper, som græsferede mellem Hollænderi-Duæget og Maltepejgerne paa Christiansbuhl i Fyen i Sommeren 1801, i Bd. XIX. (Nyt Bibl. Bd. I.) S. 468—479; paa Lybft i Nord. Archiv für Natur- und Arzneiw. Bd. 2. St. 3, 1801, S. 715—28, og i Viborgs Abhandl. für Lhiærzite Bd. 4); i „Göttingische gelehrte Anzeigen“ (Recensioner over veterinairvidenskabelige Skrifter, 1805 fg.); i „Dagen“ (Erklæring i Anledning af en Indberetning til Kongen fra Directionen for det Clasfenske Fideicommiss, for 1825, i Aarg. 1827, Nr. 78); i Halbs „Lids-skrift for Landøkonomi“ (Indbydelse, Bd. I. S. 278—84); i „Den Berlingfke Tidende“ (Landøkonomiske og veterinairvidenskabelige Bemærkninger, 1836 Nr. 303 [jvfr. „Dagen“ 1837, Nr. 37. 38, og Art. G. Michelsen, C. Viborg, G. C. With]; Et Par Alvorsord til Landvæfenscommissair Gustav Michelsen, 1837 Nr. 42, jvfr. sfd. Nr. 53; Gjenmæle imod „den jydste Gudsejers Ord (i Bladet „Dagen“) til Publikum og J. P. (B.) Neergaard“, sfd. Nr. 65. 66; Spørgsmaal til Sagtyndiges Befvarelse, 1838 Nr. 199); i „Kjøbenhavnsposten“ (Et Par Ord om Justitsraad: Peterson, 1839 Nr. 250 [jvfr. „Dagen“ 1839, Nr. 232. 233; „Den Frifindede“ 1839, S. 204]; i „Fædrelandet“ (Bort Hestvæfens Brøst, en værdig Gjenstand for alvorlig Overveielse i Stændernes Forsamling, III. 1842, Nr. 896; Endnu et Par Ord om Danmarks forqvaltede Hestvæfen. (Ubeftalet til Stændernes nidkjære Omhu), sftd. Nr. 938. 939 [optr. i Forf.'s „Mit Livs vigtigere Tildragelser“ II. S. 174—97]; Dyrqvaffalveri, IV. 1843, Nr. 1446).

Neergaard (Peter Johansen), Søffendebarnd til ovenanførte Jens Peter Bruun de Neergaard; f. d. 24de Juli 1769 paa Tølløfegaard i Sjælland, af Forældrene Cancelliraad Johan Thomas de Neergaard til Tølløfegaard (f. 1⁷ 1745, adlet 3¹ 1780, † 8¹ 1806) og Anna Joachimine f. Dviftgaard (f. 1⁹ 1750, † 7¹ 1829). Blev 1786 dimitteret til Universitetet som Privatist fra Kbhvn; Candidat i Lovkyndigheden (H. ill.) i Juni 1790; siden Landmaaler; 1793 Ejer af Ringstedkloster og Kjørup (til 1804); 1803 af Gundersløvholm og Fersløv; 1805 af Castrup og Fugleberggaard; 1813 tillige til Gjerdrup, Lyngbygaard i Sjælland, (Fuglsang og Prierstov i Laaland, Nørslund, Torstedlund, Ulbek i Jylland). Var i flere Aar indtil 1803 Landvæfenscommissair i Sorø Amt (med Kammer-raads Rang); udnævntes 1803 til Justitsraad; d. 5te November 1819 til virkelig Etatsraad. † 9de Januar 1835 paa Gundersløvholm. — * 1. 2⁵ 1794, i Moestilde, Jacobine Wilhelmine Elisabeth Mourier (f. 1778 paa Matao, † 1³ 1813), Datter af Capitain Pierre Paul Ferdinand Mourier og Elisabeth Cornelia f. Courtonne. — * 2. 1⁴ 1813 Anne Henriette Elisabeth Dviftgaard f. Schow, Datter af Conferenceraad, Cancelli-Deputeret Christen Schow og Catharine Marie

f. Suhr, samt Enke efter Capitain Peter Christopher Dviftgaard, til Gjerdrup og Lyngbygaard.

Roget i Anledning af Danmarks Skattevæsen. Kbh. 1817. 2det for-
betrede Dplag. *ibid.* eod. (jvfr. *Nyt jurid. Archiv* Bd. XX. S. 200—18, af N. S.
Drsted; *Lantoecon.* Tid. VIII. S. 151—75, af J. L. Christensen og B. F. Renne).

Bidrag: i Landhuusholdningsseftabets Skrifter (Forslag til et for-
bedret Agerbrug for Bondestanden, i *Ny Saml.* Bd. III. S. 88—129; ogsaa sær-
skilt aftr. Kbh. 1812, og anm. i *L. T.* 1816, S. 600—605).

Neergaard (Tonnes Christian Bruun), Broder til oven-
nævnte Jens Peter Bruun de Neergaard; f. d. 26de Novbr. 1776
paa Hovedgaarden Svenstrup i Sjælland; blev privat dimitteret til Univer-
sitetet i Foraaret 1795; 1796 Ejer af Bonderup (til 1803) og Mjerlosegaard
(til 1798) i Sjælland; 1799 Aufcultant i Rentekammeret (indtil 1805); 1800
Kammerjunker; gjorde i flere Aar videnskabelige Rejser i Udlandet, især for at
studere Mineralogi, og besøgte Sverrige, Norge, Rusland, Tydskland, Schweiz,
Frankrige, Spanien og Italien; blev omtrent 1804 ved Kjøb Besidder af et
adeligt Gods i det Slesvigke, „Hütten“, der var stift fra „Wulfshagen“; var
Medlem af flere udenlandske videnskabelige Samfund. Opholdt sig i en Række
af Aar i Paris, hvor han døde den 14de Januar 1824. — * 1804, i
Wien, Therese Louise Bernhardine, Baronesse af Monnagetha
& Terchenau. — (Jvfr. *Rofods Conversations-Lex.* XXV. S. 231—32;
Kbhøns Skilderi 1803, Nr. 8; 1804, S. 431. 588—89; 1807, S. 610;
1825, Nr. 28, Sp. 444—47; „Dagen“ 1810, Nr. 87; 1813, Nr. 221.
222; Thaarups fædrenel. *Nekrolog* f. 1821—26, S. 317—19; Lübbers
u. Schröders *Lex.* II. S. 386—87; Quérard: *La France littéraire*, Tom.
I. p. 543—544. — *Hans Portrait*, ft. af Chretien).

Sur la Situation des beaux-arts en France, ou Lettres d'un Danois à son Ami.
Paris, 1801. (L. E. 1802, Nr. 2, jvfr. *ftid.* S. 61). — *De l'État actuel des arts*
à Genève. Paris, 1802. — *Les Loisirs d'un Etranger à Paris.* *ibid.* eod. (L. E.
1803, Nr. 16). — *Journal du dernier voyage de C. Dolomieu dans les Al-*
pes. *ibid.* eod. Paa Danff af P. S. Munster. Kbh. 1802. (L. E. 1802,
Nr. 21. 25). Paa Tydsk af D. L. G. Karsten. Berlin 1802; ogsaa udkom en anden
tydsk Oversættelse deraf. Hamb. 1803, m. 1 Kupf. (begge r. i R. *Ulg.* D. *Bibl.* LXXXI.
217—18). — *Notice sur Taillasson, peintre d'histoire.* Paris 1810. — *Mes Pensées.*
ibid. 1813. — *Voyage pittoresque et historique du Nord de l'Italie.* Les dessins
par Naudet; les gravures par Debucourt, agrée de la ci-devant académie royale de
peinture. I.—IX. Livraison, avec planches. Paris, 1812 et ann. suiv., in fol. (Ööt.
N. 1814, St. 140; jvfr. *Histor. Casend.* III. 1817, S. 92—93, Quérard: *La France*
littéraire, T. I. p. 544).

État de l'art de guérir en Danemarck, aux temps les plus reculés, ainsi
qu'au moyen âge. (Extr. des *Ann. encycl.*). Paris, 1818. 32 pag. in 8. (Tiré à 100
exemplaires).

Traité sur la salaison des viandes et du beurre en Irlande, et manière de

fuur le bœuf à Hambourg, par Chr. Martfeldt, trad. du danois par T. C. Bruun-Neergaard. Paris, 1821, in 8. (For denne Overtættelse, som blev trykt paa Søvefsensministeriets Beføstning, erholdt Bruun Neergaard en Medaille af det Pariser Agerdyknings-Selskab; jvfr. Kbhvns Skilderi 1825, Nr. 28).

3 Nyt Bibliothek for Physik o.s.v. (Udtog af et Brev fra Paris om Jærsteners Dyrkning, I. 289—94; Efterretning om François Carbonells ny Maade at male paa med Serum eller Bandet i Blødet, IV. 346—50 [oversf. i Gilberts Annal. d. Physik XVI. 253—56]; Udtog af Breve til Professor Wad om svenske Bjergværter, VI. 241—62; VII. 1—42; Udsigt over Landvæsenets Tilstand i Frankrig siden Revolutionen og dets nyere Litteratur, VII. 104—12. [oversf. i Pfaff's und Friedländer's Journal: „Die neuesten Entdeckungen französischer Gelehrter“ S. 9., Leipz. 1803]; Om Eisorens Dyrkning ved Brunsvig, VIII. 401—403).

3 J. R. Høst's „Ei blot til Lyft“ (Over Kirkegaardene, IV. 36; Thusnesba til den Duc, hun har fundet, sid. S. 42, oversf. af J. R. Høst).

3 „Minerva“ 1804 (Brev om den svenske Litteratur, med en Forerindring af Næhbet, I. 22—37; Om de bildende Konster i Stockholm, I. 184—92; 251—61; II. 1—12; 247—59; III. 113—23; 225—33; Over den svenske Litteraturs Fremstribt paa de skjønne Videnskabers Bane, III. 69—79; Om Bestalenheden i Sverrig, IV. 113—50).

3 „Den Danske Tilskuer“ 1804 (Wallenius om Taalmødighed, oversf. i Nr. 10—11; Kullberg om Alderdommen, oversf., Nr. 16—17; Wallenius om Sandhed, oversf., Nr. 30—31).

3 „Le Journal des Mines“ (Description de la manufacture de porphyre d'Elfredalen, en Suède, Tom. XXI., 1807; De la Haüyne, nouvelle substance minérale id., id. [oversf. i Gehlens Journal für Chemie und Physik, IV. 417—29]; Note sur différentes substances minérales, Tom. XXV., 1809; Notice historique sur l'amine saturée alkaline de Haüy, appelée vulgairement cryolithe, Tom. XXX., 1811; Mémoire de M. le lieut. Ohtsen sur les jets d'eau bouillante du Geysir et du Strok, en Islande, trad. du danois, Tom. XXXI., 1812).

3 Døt's „Misceller“ (Forslag om Ortografie, 1807 Nr. 32; „Profesfor Chaudet“, 1810 Nr. 41).

3 „Jris og Hebe“ (Afhandling om Konsternes ældre Tilstand i Sverrig, 1810. III. 74—96).

3 „Efterretninger fra Selskabet for indenlandsk Kunstflid“ (Beretning om et Selskab for Kunstflid i Paris, kaldet „Société d'encouragement“, I. 180—84).

3 „Schlesw. Holst. Provinzial-Berichte“ für 1814 (Ueber die Talent und den Charakter des königl. Hoftypsetters Christian Fr. Müller, V. 489—93; Ueber die Arbeiten des Dänischen Bildhauers Thorvaldsen, VI. 568—77).

3 de af Leslier og Boze udgivne „Annales de l'Agriculture françoise“, 2me série, Tom. X. p. 187—212, leverede han en fransk Overtættelse af: E. R. Viborgs „Bemærkninger angaaende Faareavlens i Hertugdømmerne Slesvig og Holsten, samlede paa en Reise“. (jvfr. Staatsb. Magaz. I. 782—84).

Neefs (Anton), Examinatus juris og Skriver paa Amtskomptoirct i Sorø.

Sandheden skal høres. 1840. (jvfr. „Den Frikyndede“ 1840, S. 155).

Neefs (Christian), en Søn af Kjøbmand Henning Ulrik Neefs i Odense; f. 1774 paa Rugaard i Veflinge Sogn i Fyen; deponerede fra Odense Skole i Efteraaret 1794; tog i Juli 1804 theologisk Attestats (H. illaud.); blev 1810 residerende Capellan i Hjøring; d. 5te Septbr. 1814 residerende Capellan ved Fredensborg Slotskirke, samt for Åsminderød og Grønholt i Sjælland; d. 12te Novbr. 1817 Sognepræst for Slaglille og Bjernebe sstd.; d. 1ste Novbr. 1828 Consistorialraad; d. 15de Juni 1832 Sognepræst for Nykjøbing og Eystofte paa Falster; d. 30te Octbr. 1835 for Strobj og Børpelev i Sjælland. — * Anne Christine Wulff.

Skad har man fornemmeligen at agte paa, at den i vore Tider svækkede christelige religiøse Følelse igjen kan vorde vakt og befæstet og frembare velgjørende Frugter? Prædiken holden paa det Sorsiske Bibelselskabs Stiftelsesdag den 10de Juli 1824 i Sorø Kirke. Kbh. 1825.

Nerenst (Emilius Jørgen), f. d. 12te April 1795 i Kjøbenhavn, Søn af Kammeraad, Løds- og Consumtions-Inspecteur Christian Nerenst (f. 1736, † $\frac{9}{10}$ 1813) og Mariane, f. Maarslet (f. 1758, † $\frac{1}{2}$ 1812). Dimitteret fra Metropolitanskolen, hvor han optoges i November 1807, blev han Student 1812 og tog i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen. Var derefter Huuslærer i Jylland; siden Redacteur af „Biborger Samler“. † i Marts 1840.

Redigerede „Den Biborger Samler“ fra Nr. 62 i Aarg. 1828—Nr. 67 i Aarg. 1839. (fra 24de Maj 1828 til 24de Maj 1839). Viborg. 4to.

Neuché (M.), Skolelærer.

Grammatikalst Ledetraad. Weile, 1833.

Neukirch (Herg Simon), en Søn af Tobaksfabrikør Simon Herg Neukirch († $\frac{7}{11}$ 1833); er f. d. 16de Januar 1808 i Hamborg; dimitteredes 1826 til Universitetet fra v. Westens Institut; tog i det følgende Aar anden Examen; studerede derefter Philologi.

Sendschreiben an den Herrn Oberconsistorialrath J. G. C. Adler, einen von Seiner Hochehrwürden in einer israelitischen Angelegenheit ausgestellten Attest betreffend. Von L. J. Møller. Copenhagen 1832.

Seidensüchers Elementarvog i Franst, til Brug for Danste. Kbh. 1838. — (Revid.).

Neukirch (Gally Simon), Nysnævntes Broder; f. d. 4de Marts 1811 i Hamborg; blev dimitteret fra den kjøbenhavnske Borgerbydsskole 1828 og udmærket ved Examen Artium, saavel som ved anden Examen i det paafølgende Aar; underkastede sig i Efteraaret 1835 den chirurgiske (1ste Char. med Foje) og i Foraaaret 1838 den mediciniske Examen (Laud.);

gjorde 1841, med offentlig Understøttelse, en videnskabelig Rejse i Udlandet; blev 1844 Districtslæge ved Kjøbenhavn's Fattigvæsen.

Bidrag: i »Ugeskrift for Læger« (Anmeldelse af C. N. Scharlings Magisterdisputats »de chemicis calculorum vesicariorum rationibus«, i Bd. I. S. 112, jvfr. sfb. S. 142—43; Bemærkninger om det i Ugeskr. f. Læger I. Nr. 31 fortalte Tilfælde af Strubehoste, Bd. II. S. 17—20, jvfr. sfb. S. 21—27; Yderligere Bemærkninger om dette Tilfælde, sfb. S. 113—21, jvfr. sfb. S. 121—23). — (Revid.).

Neurospastophilus, Pseudonym; see Simon Sørensen Meisling.

Nicodemus, Pseudonym; see Rasmus Nyerup.

Nicolaysen (N. O. N.), Pseudonym; see Th. H. Erslew.

Nicolaysen (Peder), f. 1797 i Landsbyen Bærum ved Randers, Søn af Gaardejer og Danebrogsmand Nicolay Pedersen († 1° 1837). Kom 1808 i den lærde Skole i Randers; afgik derfra til Universitetet 1816; studerede Lægevidenskab; ansattes 1820 som Compagnichirurg ved det 2det jydsk Infanteriregiment; siden som Escadronschirurg ved det syenske Regiment lette Dragoner; underkastede sig i Foraaret 1821 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); tog sin Afsked, og erholdt Bataillonschirurgs Charakter d. 30te April 1822; nedsatte sig derefter som privat Practicus i Han=Herred, Thisted Amt, siden i Thy. — † 18de Marts 1839 i Jibby, i Refs=Herred. — * 1. 1828 Aune Sophie Tolstrup (f. 1803, † 1° 1829 i Rjettrup, Han=Herred). * 2. Lovise von Westen. — (Jvfr. Callisens Medicin. Skriftsteller-Lex. XIII. 514; XXXI. 43).

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Nus helbrede ved Brugen af Mercurius vivus, Bd. V. 1825, S. 17—21; Udtog i Forrieps Notiz. Bd. XI. 1825, Septbr. Nr. 236, S. 249—52).

Nielsen (N.), Pseudonym; see Andreas Christian Gierlew.

Nielsen (N. Christen), Skolelærer i Kirke-Blinterup, Sorø Amt.

Extract af det i Retssagen: Provst og Ridder Benzon i Ringsted contra Skolelærer Nielsen af sidnævnte d. 31te August 1837 i Sorø Birkeret fremlagte Indlæg. Udgivet af N. Chr. Nielsen. Slagelse, 1837. 2det Indlæg. e. a. Det 3die og sidste Indlæg og Dommen i Sagen. 1838. — Replik i hans Sag mod Provst Benzon, fremsat i et Brev til hans Sagsfører. 1837.

Nielsen (Andreas Jørgen), en Søn af Skolelærer Peter Nielsen og Maren Cathrine Andersen; f. d. 7de Decbr. 1800 i Abberud i Fyen; dimitteredes 1824 til Universitetet af Amtsprøfst Dr. Wedel; tog i Octbr. 1829 theologisk Attestats (H. ill.); blev d. 17de August 1831 ordineret Katechet og første Lærer ved Borger-skolen i Svendborg; d. 24de

Januar 1840 Sognepræst for Bredstrup Menighed i Ribe Stift. — * Maren Perette Augusta Wedel, Datter af Amtspræst Dr. F. A. Wedel i Skaarup, i Fyen.

Bidrag i »Søndagen«, et Følgeb. til »Dagen«, (Om Katecheter, 1836 Nr. 29).

Nielsen (C.), Studiosus Medicinæ.

Lægen i Nøden, eller Underretning om de Hjælpemidler, som ved pludseligt tilstødende og farlige Sygdomstilfælde strax maae anvendes inden Lægens Ankomst. For Landmænd, Præster og andre forstandige Mænd paa Landet, af J. A. Braun. Overfat. Kbh. 1819.

Nielsen (Frederik), f. d. 16de Juli 1809 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Christian Nielsen, gift med Caroline Augusta Friedemann, var første Kammertjener hos Kong Frederik VI. Blev indsat i Metropolitanskolen i October 1822; afgik derfra til Universitetet 1827; afsløvere i October 1831 den theologiske Embedsøramen (Laud.); var 1832—33 Adjunct ved Herlufsholms Skole; disputerede d. 20de Januar 1836 for Licentiatgraden i Theologien; blev d. 24de Maj s. A. Sognepræst for Jeberg og Lyby i Viborg Stift; d. 2den Juni 1843 for Lyngby og Alløge i Marhuus Stift, samt Forstander og første Lærer ved Skolelærerseminariet i Lyngby. — * Helene Kirstine Hansine Perch.

De vi et effectibus, baptismo ab ecclesiæ patribus tributis. Pars prior, sententias patrum ante ann. CCLVIII viventium continens. (pro gradu Licentiatii). Havn. 1836. (Theol. Tidsskr. Bd. I. S. 1., S. 212; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1094—95).

Bidrag: i »Theologisk Tidsskrift«, udg. af Scharling og Engelstoft, (Bemærkninger om Forskjellen mellem den forandrede og uforandrede augsburgske Betsendelse, Bd. IV. S. 1. S. 73—91; Om Daabens Forhold til Gjenfødselsen, Bd. VI. S. 1. S. 1—51. (jvfr. Bd. VII. S. 170—71).

Nielsen (Friderich Carl Emil), Søn af Stutmester Nicolai Nielsen paa Frederiksborg og Friderike Henriette Nielsen († 1° 1811); f. d. 28de Januar 1769; deponerede 1787 fra Frederiksborg Skole; lagde sig efter Veterinair- og Stutterifaget, og foretog en videnskabelig Udenlandsrejse; blev først Dyrlæge og 1798 Stutmester ved Stutterierne i Frederiksborg; rejste 1796 med Prof. E. Viborg, efter kgl. Befaling, til Polen og Moldau for at indkjøbe Heste til det kgl. Stutteri; blev 1809 benaadet med Dannebrogordenens Sølvfors og 1811 med Guldforsæt; fik d. 2den Decbr. 1812 Rang med Justitsraader; blev d. 4de Martz 1833, efter Ansøgning, entlediget i Raade og med Pension. — * Petrine Sophie Laftjer, Datter af Præsten Peder Baggesen Laftjer i Ramlose i Sjælland.

Bidrag: i Phys. oec. med. chir. Bibliothek (Efterretning om det Preussiske Stutterie Drakenen i Lithauen, Bd. I. S. 369—400; paa Lybssk i Leonhardis oec. med. Hefte 1795, Mai, Novbr. u. Decbr., og med Berigtigelser i E. Viborgs

Samml. für Thierärzte Bd. II. S. 69 ff. [L. E. 1795, S. 229]; Om Stutterierne i Hertugdømmet Würtemberg og Erkebispedømmet Speyer, Bd. II. S. 144—162); — i Nyt Bibl. for Physik (Indberetning til den kongelige Direction for Stutteri-væsenet og Veterinair-skolen om Dvagracer, undersøgte paa en Reise i Aaret 1796 af E. Wiborg og F. E. E. Nielsen, Bd. V. S. 132—47); — i Veterinair-Selskabets Skrifter (Om Frugtbarheden i det Frederiksborgske Stutteri, af E. Wiborg og F. E. E. Nielsen, D. III. S. 439—62); — i Nye Landoecon. Tidender (Om fortrinligt Dvæg i Lybskand; af et Brev fra ham, Bd. IV. S. 147—19).

Nielsen (Frederik Christian), f. 1748*) i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Christopher Nielsen var Maskinmester ved Theatret; besøgte i sin Ungdom Konstacademiet, hvor han erholdt 3 Medailler; studerede derpaa Theater-Maskineriet, og blev Assistent hos Faderen; rejste 1779 til Sverrige og Rusland. Blev siden Maskinmester ved det kongl. Theater; 1824 entlediget. † 15de Septbr. 1831. (Jvfr. „Dagen“ 1831, Nr. 244).

Tillæg til Minerva for November 1788. Kbh. (Krit. og Antikr. S. III 1789, Nr. 19, r. af Tode; L. E. 1790, S. 325—26).

Nielsen (S.).

Bidrag i „Nordisk Ugeskrift“ 1837 (Om Forholdet mellem Sprogets indre Bæsen og dets ydre Form, Nr. 17—18; Om fremmed Indflydelse paa den nordiske Folkelighed, Nr. 37; Noget om Sprogunderviisning, Nr. 4°).

Nielsen (Hans Christian), f. i Fredericia; var 1792—94 Seminarist paa det blaagaardske Skolelærer-Seminarium; blev 1804 Lærer ved Borger-skolen i Kjørteminde; d. 28de Januar 1813 benaadet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn. † 24de October 1836, i sit 69de Aar, i Kjørteminde. — * Johanne Knudsen.

Materialier til Underviisning i Hovedregning, med en Fortale af Amtsprøfst Riitten. I.—III. Hefte. Kbh. 1811—12. 2det Dylag. 1.—3. Hefte. ibid. 1815.

Regnebog, eller Materialier til Tavleregning for Ungdommen i Borger- og Almueskoler, tilligemed over 2400 Opgaver og Exempler af alle i daglig Handel og Huusholdning forekommende Regningsstilfælde; alt i de nu gjaeldende Rigsbankpenge, saavel Navne-Bærdie som Sølv-Bærdie og rede Sølv. Kbh. 1816, med Kbh.

Nielsen (Hans Henrik) blev 1819 Boldmester ved Kronborg Fæstning; afgik d. 24de Mars 1833, efter Ansøgning og formedelst Svaagelighed, i Raade fra denne Post med Pension.

40 Aars samlede Erfaringer om Lørbens Oprindelse, dens Bestanddele og dens Reproduction. Kbh. 1825.

Nielsen (S. V.), kongelig Kok. † 1822.

Den allernyeste Kogebog, indeholdende 300 Anviisninger til at lave saavel alle simple i en borgerlig Huusholdning brugelige Retter, som og de til Tractementer

*) Andensheds angives hans Fødselsaar: 1751.

forekommente, med mere dertil hørende. Kbh. 2den Udgave; forøget med en Syltebog. ibid. 1823. Nyste Koge-, Bage- og Syltebog, o. s. v. Tredie forbedrede Udgave; forøget med en Slagte-, Koge- og Saltebog. ibid. 1826. Nyste Koge- Bage- og Sylte- samt Slagte- Koge- og Saltebog. 4de gennemfete og forbedrede Udgave. ibid. 1828. 5te forøgede Udg. ibid. 1836. (j. Beeten).

Nielsen (Hans Wilhelm Riber), en Søn af nedennævnte Skolelærer Jens Nielsen og Maria Magdalena, f. Topp; blev fød i Udesundby ved Frederiksbund den 29de December 1810; dimitteret fra Frederiksborg lærde Skole 1829; tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen; studerede Theologi, og var fra Efteraaret 1830 til Efteraaret 1832 Huuslærer hos Præsten Koefoed i Tjæreby. Fra denne Tid opholdt han sig i Kjøbenhavn, hvor han levede deels af Limeinformationer, deels som Hjælpeprædikant (1835—39) hos Præsten Sviger i Brøndbyvester og Øster, indtil han i 1842 ansattes som constitueret Lærer med fast Gage ved Nicolaj Kirkeføle, i hvilken han fra 1834 havde læst som Hjælpe lærer. † 2den Juni 1843 i Kjøbenhavn. (Jvfr.: „Et Udvalg af H. W. N. Nielsens poetiske Forsøg“, S. 3—10).

E. P. J. Funks Vedtraad ved den første Underviisning i Naturhistorien. Oversat og forøget. Femte danske Udgave. Kbh. 1837, med Afbildn.

Rimssprog efter den hellige Skrift for Børn og Børnevenner. Kbh. 1841. (1840).

Et Udvalg af Hans Wilhelm Riber Nielsens poetiske Forsøg. Kbhvn. Beføjet trykt af og for Venner hos E. C. Løser. 1844. Besøret udgivet af E. L. Thaarup. (D. m. T.: Til Erindring om H. W. Riber Nielsen, Stud. theol. og const. Lærer ved Nicolai Drengeskole). 50 S. 1. 8. (ej i Boghandelen).

Noget deels originale, deels oversatte Bidrag til Tidsskrifter. — Afskillige særskilt trykte Lejlighedsdigte.

Nielsen (J.), Pseudonym; see J. C. Lange (S. 98).

Nielsen (J.).

Familien Sture, eller Bloddadet i Stockholm. En historisk-romantisk Skildring fra det sextende Aarhundrede af Sophie Mai. I.—II. Deel. Oversat. Udgivet af J. Nielsen. Kbh. 1832. (Samme Bog har ogsaa Titelen: Familien Brohe).

Nielsen (Jens), f. i Ullerød i Sjælland; var Seminarist paa Blaagaards Skolelærer-Seminarium 1791—95; blev derpaa Skolelærer og Kirkefanger i Udesundby i Sjælland. † 12te Januar 1833 i sit 59de Aar. — * Maria Magdalena Topp, en Datter af Degnen Thomas Nicolai Topp i Liunge, og Mette Cathrine f. Klogh.

Landboesange. Kbh. 1811. (R. T. 1812, Nr. 14).

Folkesange. Kbh. 1816.

Fædrelandsfang, i Elmquist's „Dan“, S. 93—96.

Nielsen (J. C.), Skolelærer.

Nogle Belanftændighedsregler for Almuen's Vern. Et Forsøg. Aarhus, 1838.

Nielsen (Johan Christian Weisvoigt), f. d. 4de Marts 1787 (ifke 1784) i Kbhvn, hvor hans Fader Etatsraad, Ridder Mogens Nielsen var Hof=Inspecteur og Revisor (f. 1753 i Christiania, † 29 1828 i Kbh.); hans Moder Anne Marie Villegaard f. Weisvoigt (f. 1768, † 27 1821), en Datter af Agent Joh. Christ. Weisvoigt i Kbhvn. — Blev i Efteraaret 1804 dimitteret til Universitetet fra det Schouboesse Institut; udmærket ved den philosophiske Prøve i det paafølgende Aar; vandt 1807 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den for 1806 udsatte historiske Priisopgave: „Ostendatur, quibus artibus civitates Hanseaticæ Sæculis XIV—XVI omne sere commercium per regna Septentrionalia arripuerint, et quantum inde mali ad Daniam Norvegiamque pervenerit“ (jvfr. Engelstofts Univerf. og Skole=Ann. 1807, I. S. 87—88); underkastede sig i Efteraaret 1808 den latinff=juridiske Examen's theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev 1810 Auditeur ved det daværende Kongens Regiment; d. 2den Juni 1814 surnumerair, og d. 14de Maj 1816 virkelig Assessor i Landsoversamt Hof= og Stadsretten; fik d. 7de Maj 1825 kongelig Ordre, indtil videre at fungere som Assessor i Højesteret, i hvilken han d. 5te Maj 1826 beftiftedes til Assessor; var tillige, ifølge kongelig Befaling af 19de Decbr. 1827, Medlem af den overordnede Liende=Commission (indtil d. 6te Marts 1845); udnævntes d. 28de Juni 1840 til Ridder af Danesbroge. — * 1. Ingeborg Weisvoigt († 28 1811). * 2. Severine Christiane Sophie Charlotte Borch.

Vidrag: i Engelstofts Universitets= og Skole=Annaler (Forsøg til Besvarelse af den for Aaret 1806 udsatte historiske Priisopgave: Ved hvilke Midler var det, at Hansetæderne i 14—16 Aarhundrede rede næsten hele Nördens Handel til sig, og hvilke skadelige Følger havde dette for Danmark og Norge? Tilkjendt den udsatte Præmie, 1807, Bd. II. S. 1—88; 201—238; særskilt. Kbh. 1807); — i „Kjøbenhavnstke lærde Efterretninger“ (Recension over J. A. Mariboe's „Haandbog i den militaire Lovhyndighed“, 1810 Nr. 36. 37; Sammes „Om de militaire Netters hensigtsmæssige Organisation“, sfb. Nr. 37); — i „Danst Litteratur=Lidende“ (Recension over J. D. Hansens „Systematisk Fremstilling af det danske Skiftesaxen“, 1826 Nr. 4. 5).

Nielsen (Johan Moses Georg Dollard), f. 1804; var først Seminarist; besøgte siden den lærde Skole i Nyborg, og dimitteredes derfra til Universitetet 1828; underkastede sig i Foraaret 1840 den latinff=juridiske Embedsexamen ((Laud.).

Liden Samling af Sange. Første Forsøg i Poesien. Odense, 1822.

Bilde Smaablomster. Odense, 1823.

Guddomslyset i Danmark. Et Digt i Anledning af Christendommens tusendaarige Jubilæum i Danmark. Odense, 1826. 24 S. st. 8.

Myrteblade. Odense, 1828.

Romance i Anledning af D. D. K. K. S. S. Prindsesse Wilhelmine Marias og Prinds Frederik Carl Christians Formæling. Kbh. 1828.

Arkiv for Poesie og Kønst. Et Festebrist. No. 1. Kbh. 1831.

Elgitha. En Novelle. Kbh. 1831. (Kbhpost. 1831, Nr. 262).

Den mørke Ridder, eller Kjøbenhavns Belæring. En Fortælling fra Frederik den Tredies Tid. Kbh. 1833. (Prøver heraf i Kbhpost. 1832, Nr. 154). Paa Tydskt: Der finstre Ritter, oder die Belagerung Kopenhagens unter Friedrich III. Kiel, 1835. (Bl. f. liter. Unterhalt. 1835, März, Nr. 60; Kbhpost. 1835, Nr. 78).

Sophonisbe. Et Digt. Kbh. 1835. (Kbhpost. 1835, S. 311. — Den 3die Sång af dette Digt stod isorvejen i „Balkyrien“, udg. af D. Thomsen, 1831. I. S. 235—43).

Poetiske flyvende Blade. Odense, 1840.

Karakterbog for Oppositionsbladene, af Nicolai Frank (Pseudonym). I.—II. Feste. Kbh. 1841.

Polemiske Blade. Udgivne af S. Trojel og Hollard Nielsen. I.—II. Feste. Kbh. 1841. (T. f. L. v. K. V. 308—11, anm. af J. C. Kall).

Medudgiver, siden Redacteur og Ene-Udgiver af: Danst Ugeskrift for alle Stænder. Kbh. 1841—42. 8vo og 4to. (jvfr. Art. S. K. N. Kalk).

Digte, abspredte i „Kbhvns flyvende Post“ (1828, Nr. 103); Liunges „Herttha“ (1828, IV. 371—73); „Repertor. for Morstabslæsn.“ (I. 64); „Nyt Repertor. for Morstabslæsn.“ (V. 159); „Nyeste Repertor. for Morstabslæsn.“ (I. 369); „Nyeste Morgenpost“ (1829, Nr. 122); „Kjøbenhavnspesten“ 1830; „Balkyrien“ (1831, III. 177—78); E. F. Kruses Nytaaragave for 1838; Berlingske Tid. (1840, Nr. 15).

Nielsen (Knud Christian), f. d. 20de Maj 1798 i Herringe i Fyen, hvor hans Fader, nebenanferte Lars Nielsen da var Sognepræst; blev 1818 dimitteret til Universitetet fra Herlufsholms lærde Skole; 1821 Lærer ved det v. Westenfske Institut i Kjøbenhavn, og 1832 i Forening med B. A. Borgen Bestyrer af dette Institut (jvfr. Selmers Akad. Tid. 3die Aarg. 1835, S. 362—76); udnævntes d. 22de Juli 1839 til Rector ved den videnskabelige Realskole i Aarhus. — * $\frac{1}{16}$ 1839 Caroline Amalia Winge, Datter af Etatsraad, Postdirecteur N. Winge. — (Jvfr. Hundrup's Skole-Calender, 1843, S. 13).

Et Par Ord om Underviisningen i det von Westenfske Institut, til Disciplens Forældre og andre Skolens Belyndere. Fra K. C. Nielsen og B. A. Borgen. Kbh. 1833. 4to; aftrykt igjen 1835 med faa Forandringer. (Examens-Program, ikke i Boghandelen; E. T. 1833, Nr. 49, S. 813—20, af N. Fogtmann; jvfr. B. A. Borgen: „Efterretninger om det von Westenfske Institut“ o. f. v. Kbh. 1810, Pag. 33, Anm.).

Indbydelseskrifter til den offentlige Examen i den videnskabelige Realskole i Aarhus 1841—45 (indeholdende Efterretninger om Skolen, m. m.). Aarhus, 1841—45. (F. L. v. R. I. 1843, S. 217—19, af E. F. Ingerslev).

Nielsen' (Pars), f. 1767; deponerede fra Roeskilde Skole i Efteraaret 1789; tog theologisk Attestats (H. ill.) i Juli 1794; blev d. 28de April 1797 Sognepræst for Herringe Menighed i Fyen; d. 3die Maj 1809 for Ramløse og Annise i Sjælland. — * Mette Achthonia Piil.

Bidrag til Jørgensen Semtous "Ny oeconomic Correspondent" for 1832 (f. Ex. i Nr. 19 og 20).

Brev i Bibelselskabets 13de Beretning, S. 67—69.

Nielsen (Margrethe Sophie).

Beilebning i Røge-Kunsten for Huusmødre og Huusholderster, indeholdende Tillærningen af næsten 200 udsøgte Netter. Kbh. 1829. 2det foregæbe og forbedrede Dplag. ibid. 1836. 3die foregæbe Dpl. ibid. 1840.

Nielsen (Michael), f. d. 8de December 1776 af Bønderforældre i Landsbyen Sønder-Bilstrup imellem Rolding og Fredericia. Begyndte først at studere i Efteraaret 1796; kom i det næste Aar i Rolding Skole, hvorfra han blev dimitteret i Foraaret 1801, og erholdt Udmærkelse ved den filosofiske Prøve i April 1802. Studerede derefter i nogle Aar Theologi; men da han imidlertid var bleven Lærer ved v. Westens og Brendstrups Institut (siden ogsaa i Schouboes Skole), opoffrede han sig aldeles for Skolefaget. Endelig tilbødes ham Bestyrelsen af Borgerbydsskolen i Kjøbenhavn, som han overtog i October 1811; erholdt i Decbr. 1822 Titel af Professor; udnævntes d. 1ste Novbr. 1828 til Ridder af Danebroge og d. 28de Juni 1840 til Danebrogsmand; frattraadte d. 1ste Octbr. 1844 Bestyrelsen af Borgerbydsskolen. — * 1818 Dorothea Elise Gede, ældste Datter af Etatsraad Jonas Henr. Gede. — (Jvfr. Hundrup's Skole-Calender, 1843, S. 11—12; Chr. Bartholins og J. Stilling's Indbydelseskrift 1844. — Portrait, malet af Eckersberg, st. i Kobb. En Medaille med hans Portrait blev 1844, ved Sammenstud af hans Disciple og øvrige Venner, præget af Prof. C. Christensen, jvfr. Berlingske Tid. 1844, Nr. 353).

Borgerbydsskolen i Kjøbenhavn. Skoleaaret 1839—40. Indbydelseskrift. Kbh. (1840). 20 S. 8. (Fædrel. I. 1840, Nr. 235; T. f. L. v. R. V. 330).

Efterretninger om Borgerbydsskolen i Kjøbenhavn for Skoleaaret 1840—41, vedføjede C. B. Nimestads Indbydelseskrift 1841. (Jvfr. "Dagen" 1811, Nr. 210; Fædrel. II. 1841, Nr. 582).

Nielsen (Nicolai Peter), Søn af ovenangførte Friber. Carl Emil Nielsen, er fød d. 28de Juni 1795 paa Frederiksborg; blev 1808

Gadet; 1811 Secondlieutenant i Artillericorpsset; fik d. 9de April 1820 Premierlieutenants Charakter, og d. 9de August f. A., efter Ansøgning, Afsked i Raade af Krigstjenesten. Gik saa til det kongelige Theater og debuterede d. 12te Septbr. 1820 som Arel i Arel og Valborg (de andre Debutroller: Figaro i „Barberen i Sevilla“ (d. 29de Septbr.) og Capitain Harcourt i „de fire Formyndere“); rejste 1824 for kongelig Regning til Hamborg, München, Carlsruhe og Paris, besøgte paa Tilbagevejen Brunswig; gjorde 1825 paa egen Befosting en Rejse til Hamborg, og ligeledes 1827 til München og Wien; blev ved sin Hjemkomst Regisieur, hvilket Embede han dog snart fratraadte; gjorde 1829 og i Sommeren 1813 Rejser til Norge; udnævntes 1829 til Instructeur. — * 1. 1823 Caroline Amalie Louise Walther, fgl. Skuespillerinde og Sangerinde, og Enke efter fgl. Skuespiller H. Kind. * 2. 1834 Anna Helene Dorothea Brenøe, kongelig Skuespillerinde (f. § 1803 i Kbh., jvfr. „Danst Pantheon“ XIV. Levering, 1843, af P. L. Møller). — (Biographisk Skizze, ved P. L. Møller, med Portrait, tegnet af Em. Bærenghen, st. 4to, lithogr. i Bærenghens & Comp. lithographiske Institut, i „Danst Pantheon“ XII. Levering, Kbh. 1843; Portrait, tegnet og lithogr. af Detlef Mittleiter, trykt i det kongl. Steentrykkeri, 1836; af Monies; af C. Bruun (i 7 Costumer). Hans Büste er modeleret).

Ferdinand Cortez, eller Mexicos Erobring. Drama i 5 Acter af A. Klingemann, oversf. Kbh. 1824.

Hellig Trefoldigheds Gilde ubi det danske Compagnie, eller det kongelige kjøbenhavnske Skydeselskabs og danske Broderskabs Historie. Kbh. 1836, med 3 Kbh. (M. f. L. XX. 82—100, af J. L. Rohmann og C. Molbech; „Søndagen“, Tilægsbl. til „Dagen“ 1836, Nr. 32, 33).

En anden Mening om Hamlet, i Kbh'ns Morgenbl. 1826, Nr. 131—32, S. 525. (Jvfr. Dst's Archiv VI. 203—5; 378—79; 380—81).

Følgende Skuespil, opførte paa det kongl. Theater, ere oversatte af ham, men hidtil utrykte: Bexelen, Lyssp. i 1 A., af en ubekjendt fransk Forf.; efter G. Loh's tydske Bearbejdelse, 1825; Carl den Tolvte paa Hjemreisen, Lyssp. i 4 A. af Döpfer, 1831; Krigerens Datter, Lyssp. i 2 A. af Laurencin og Meyer, 1838; Maria eller De tre Epøder, Skuesp. i 3 Actinger, af Wd. Ancelot, 1838.

Nielsen (Niels Martin), f. 1785 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Sømand; bestemte sig for Søen og blev ansat i den kongelige Underofficersskole, indtil han i sit 13de Aar blev udcommanderet med de kongelige Skibe; gjorde siden nogle Tourer til Ostindien; opholdt sig der- efter i Kjøbenhavn. Sine Fata tilføes har han selv bestrevet i følgende:

Særdeles Hændelser og mærkelige Tildragelser med en dansk Sømand i et Tidrum af 18 Aar fra 1798 til 1816. Skrevet af ham selv. Kbh. 1821. (V. L. 1821, S. 552—54).

Nielsen (Neder), Fyrbøder og Bud ved Admiralitets- og Commissariats-Collegiet.

Fifte paa Admiralitets- og Commissariats-Collegii Deputerede, samt paa Flagmænd og Officerer m. v. Kbh. 1829 figg. — Calendar over den kongelige danske Søetat. ibid. 1837—1842.

Nielsen (Peter), Skolelærer i Herstedøster i Sjælland.

Bidrag i „Kjøbenhavnsposten“ (Bemærkninger ved Statsraad Trefchow's Forslag i Stænderforsamlingen om Arvefølgen med Hensyn til Selvejerbøndergaarde, om Indskrænkning i Udskydningsfriheden, og et Par Ord om Skolevæsenet, 1836 Nr. 70. 71).

Nielsen (Rasmus), f. d. 4de Juli 1809 af Bønderforældre i Fyen, i Nærheden af Middelfart i Landsbyen Roerslev; blev efter sin Confirmation antagen som Plejeføn af Præsten Er. Frisenberg Thorup i Næserup, og siden, da han havde omtrent fyldt sit 20de Aar, indsat i Viborg Cathedralskole, hvorfra han 1832 dimitteredes til Universitetet; erholdt Udmærkelse til anden Examen i det paafølgende Aar; afsluttede i Efteraaret 1837 den theologiske Attestats med Charakteren „Laudabilis et quidem egregie“; beskæftigede sig derefter, ligesom tidligere, med at vejlede en stor Deel yngre Studerende til den philosophiske og theologiske Examen; disputerede d. 22de Juni 1840 for den theologiske Licentiatgrad; holdt i Vintersemestret 1840 som Privatdocent theologiske Forelæsninger, og fik ifølge kongelig Resolution af 23de Januar 1841 Understøttelse af Universitetet til at holde offentlige Foredrag over Philosophien; udnævntes d. 22de April 1841 til Professor extraordinarius i Moralphilosophien ved Kjøbenhavns Universitet. — * 1837 Edle Margrethe Nielsen. — (Autobiographi i Forhandlinger ved Kjøbenhavns Universitets Fæst i Anledning af Salvingen og Kroningen 1840, S. 32—35).

De speculativa historiae sacræ tractundæ methodo. Commentatio. (pro gradu Licentiatii). Hafniæ 1840. Paa Dansk udg. af B. C. Bøggild. Kbh. 1842. (Jædrel. I. 1840, Nr. 329, af L. W. Petersen; Theol. Tidsskr. VII. (Ny Række I.) S. 127—54, af N. F. Ved.).

Pauli Brev til Romerne, udviklet. Kbh. 1841. (T. f. L. o. R. V. 471—477; VII. 210—43, af C. E. Scharling; Jædrel. II. 1841, Nr. 561, af J. Fr. Hagen, jvfr. Berlingske Tid. 1841, Nr. 161, af L. Gude). Paa Tydsk: Der Brief Pauli an die Römer entwickelt von Rasmus Nielsen. Deutsche Bearbeitung von Alexander Michelsen. Leipzig 1843.

Den speculative Logik i dens Grundtræk. I.—IV. Hefte. Kbh. 1841—44. (jvfr. A. P. Adler: „En Anmærkelse, egentlig bestemt for „Tidskrift for Litteratur og Kritik“. Kbh. 1842; P. M. Stilling: „Philosophiske Betragtninger over den speculative Logiks Betydning for Videnskaben“. ibid. eod.).

Forelæsnings-Paragrafer til Kirkehistoriens Philosophie. Et Schema for Tilhørere. Kbh. 1843. (jvfr. C. Dirckinck-Holmfeld: „Bidrag til Orientering i Nutidens kirkelige Tilstande“. Kbh. 1841; Theol. Tidsskr. Bd. VIII. (Ny Række Bd. 2.), S. 203—8).

Den propædeutiske Logik. Kbh. 1845. (1844).

Bidrag; i »Søndagen«, et Tillægsblad til »Dagen«, (Præsten Erik Frisenberg Thorup, 1837 Nr. 27, 16de Juli; anm. i Nord. Ugekr. 1837, S. 270, af Fr. Barfod); — i Heibergs »Intelligensblade« (Konge og Constitution, Bd. I. Nr. 11, S. 253—78, jvfr. sftd. Nr. 12, S. 307—11; Jædrel. III. 1842, Nr. 978, 989). — (Revid.).

Nielsøn (Svend) var Degn til Grenjadarstad i Jøland; blev 1836 Præst til Bløndubalskole og Holtestad, og 1844 til Stadarbakke og Nuy i Hunevatus Provsti, under Nordre-Amtet.

Bidrag i »Armann á Alþingi« (Um Ljää Smidi, i 4di Árgangi 1832, bls. 115—21; jvfr. L. T. 1833, S. 500).

Nissen (Georg Nicolai), f. d. 22de Januar 1761 i Haderslev, hvor hans Fader Jens Nissen var Kjøbmand, og gift med Anna Elisabeth Zoëga (en Datter af Præsten Jürgen Zoëga i Wilsstrup ved Haderslev). — Opdroges af sine Morbrødre, Provst Zoëga i Møgeltonder og Postkasserer, Justitsraad Zoëga i Kjøbenhavn. Blev Student 1778; 1781 Fuldmægtig i Generalpostamtet; 1790 Cancellist ved det kgl. Gesandtsskab paa Rigsdagen i Regensburg, med Legationssecretairs Charakter; 1792 Legationssecretair ved Hoffet i Wien; 1802 Legationsraad (med Justitsraads Rang); 1805 Chargé d'affaires ved bemeldte wienste Hof; d. 28de Januar 1809 Ridder af Danebroge; d. 13de Decbr. 1810 virkelig Etatsraad; kom tilbage til Kjøbenhavn s. A. og beskaffedes til Censur for de sammesteds udkommende politiske Blade; blev 1820 entlediget; rejste atter til Østerrig, og blev der optagen i Adelen. † 24de Marts 1826 i Salzburg. — * Constanze f. Weber († § 1842, 85 Aar gl., i Salzburg), Enke efter den berømte Componist W. A. Mozart. — (Kübber's u. Schröder's Lex. II. S. 401, og Schröder's Nachtr. S. 838. — Hans Portrait i Steentryk findes i den af ham forfattede Biographi af Mozart).

Biographie W. A. Mozarts. Nach Originalbriefen, Sammlungen alles über ihn Geschriebenen, mit vielen neuen Beilagen, Steindrücken, Musikblättern und einem Fac-Simile. Von G. N. von Nissen. Nach dessen Tode herausgegeben von Constanze, Wittve von Nissen, früher Wittve Mozart. Mit einem Vorworte vom Dr. Feuerstein in Pirna. Leipzig 1828. (Kbhpost. 1828, Nr. 38; Bed's Allg. Repertor. 1829, Bd. II. St. 1. Nr. 7, S. 1—4; Leipz. L. Z. 1829, II. Nr. 261, S. 2081—88. — Uddrag paa Dansk af Biographien, ved A. Dehlenschläger, i »Prometheus« Bd. V. S. 193—248).

Anhang zu Wolfgang Amadeus Mozart's Biographie. Nach Originalbriefen u. s. w. Leipzig 1828. (Leipz. L. Z. 1829, II. Nr. 261, S. 2081—88).

3 Maanedskrifter og Ugeblade (f. Ex. i Almindel. Dansk Bibliothek) haves af ham, fra 1778 af, danske og tyske Smaadigte og prosaiske Udarbejdelser, saasom det danske Stuepils »Arist«; ligeledes Oversættelser i begge Sprog.

Nissen (Salvor Frode Sjøegh), f. d. 26de December 1806 i Kjøbenhavn, Søn af nedenauførte Etatsraad Niels Lang Nissen.

Blev 1816 indsat som Discipel i Metropolitanaskolen, hvorfra han 1823 afgik til Universitetet; tog i det næste Aar anden Examen med Udmærkelse, og i Juli 1829 theologisk Attestats med bedste Charakter; blev i August f. A. constitueret som Lærer og d. 12te October 1830 udnævnt til Adjunct ved Metropolitanaskolen. Tog i Maj 1837 den philologiske Embedsexamens theoretiske og i September 1838 dens praktiske Deel, hiin med Haud ill., og denne med Charakteren Laud. unan. cons. Befordredes den 6te Juni 1840 til Overlærer ved Frederiksborg lærde Skole. — * Emilie Seraphine Røed (f. 1807, † $\frac{2}{3}$ 1840). — (Autobiographi i Programmet fra Metropolitanaskolen 1840, S. 43—44; jvfr. Hundrup's Skole-Calendar, 1843, S. 17—18).

Latinsk Grammatik, til Brug for de lærde Skoler. I.—II. Deel. Kbh. 1833. (E. f. L. o. R. II. 461—475, anm. af A. S. Wesenberg).

Alphabetisk Fortegnelse over det græske Sprogs uregelmæssige og defective Verber. Udgivet som Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i Frederiksborg lærde Skole. Kbh. 1840. (E. f. L. o. R. V. 430—31).

Om de Gager, hvormed Lærerne ved de lærde Skoler ere aflagte, i Fædrebl. IV. 1813, Nr. 1202.

Nissen (Hans Nicolai), f. d. 17de Juli 1755 i Ljørnelund i Sjælland, hvor hans Fader Cancelliraad Christian Ditlev Nissen var Forvalter ved det kongl. Communitetsgods (f. 1701, † $\frac{2}{3}$ 1775); Moderen Cecilie Kirstine f. Lind, en Datter af Amtsforsvalter og Borgemeister Mads Nielsen Lind i Holbek. — Han dimitteredes til Universitetet fra Slagelse 1770; underkastede sig d. 8de Febr. 1780 den latinsk-juridiske Embedsexamen (Laud.); blev 1781 juridisk Decanus paa Communitetet; d. 2den Juli 1783 Professor i Lovkyndigheden ved Sorø Academi; d. 19de Februar 1790 tillige Vice-Landsdommer i Sjælland og Møen, og 1791 endvidere constitueret Landsthingshører og Skriver; d. 25de Maj 1808 virkelig Etatsraad. Var og i en Række af Aar Landvæsencommissair i Sorø Amt. † 23de December 1815. — * 1785 Anna Sophia Top, en Datter af Etatsraad, Deputeret i Amiralitets- og Commisariatscollegiet, Hans Pedersen Top og Maria Dorothea f. Brygmann. — (Jvfr. Kbhvns Skilderi 1815, Nr. 79. 82. 86. 104; Døt's Archiv VI. S. 308, Noten).

Pietatis erga populum monumentum ære perennius: lex Christiana de jure honorum indigenis proprio. Programma (i Anledn. af Kongens Fødselsdag). Sorø 1787. 4to. — Sjællandsfars Landstings-Efterretninger for 1791 (Juli—Dec.)—1795. Et Maanedsskrift. Sorø 1791—96. [5 Bind]. (E. G. 1794, Nr. 19. 20; 1796, Nr. 43). — Sjællands Landstings-Lidende, 1796—1801. ibid. [9 Bd.]. — Themis. Et Tidsskrift. I. Bd.—XI. Bd. 1ste Hefte. ibid. 1796—1806. — Tale paa Sorø Academie d. 29. Januari 1801. ibid. 1801. — Efterretning om de Sjællandske og Møenske Jordegodfers Hartorn, Ciere, Kiøbpriser, Salg og Bebestelser. Et Bidrag til Danmarks Statistif. ibid. 1807. (E. G. 1809, Nr. 1. 2;

Dluffens econom. Annal. X. 163—64). — En Tale paa Kongens Fødselsdag. ibid. 1808. — Nemesis. Et Bidrag til dansk Retz-Casusist, som Sideslykke til Themis, indeholdende Efterretning om Overkriminalretten for Danmark, og de i samme paadømte Sager. Kbh. 1810. — Tale paa Sorøe Academie d. 28. Jan. 1810, indeh.: Grundsætningen i Forordn. af 14. Decbr. og Patentet af 14. Decbr. 1808 som det eneste Middel til Stats-Creditens Opblivelse i Fædernelandet, i Efterretn. om indenl. Kunstflid Bd. I. S. 83—103. (Uddrag deraf i Dst's "Misceller" 1810, Nr. 32 og 33). — Gravskrift over J. E. Colbjørnsen, i "Minerva" 1802, I. 216. — Indbydelse til Festen paa Sorø Academi i Anledning af Kongens Fødselsdag 1808, optr. i "Dagen" 1808, Nr. 22.

Nissen (Johan Frederik Ludvig), Broder søn af nedenanf. Niels Lang Nissen; f. d. 31te Januar 1793 i Skjærbæk, i Tørring-lehn, Hertugdømmet Slesvig, hvor hans Fader Nis Wagger Nissen, gift med Mariane Johanne Margrethe Murarius, da var rejsderende Capellan, tilsidst Sognepræst til Sneum og Tjerreborg i Ribe Stift (f. 1764, † 3° 1830). — Blev d. 19de Juli 1808 Secondlieutenant; d. 27de Decbr. 1809 Premierlieutenant; d. 19de August 1814 Capitain; d. 27de Januar 1833 characteriseret Major (med Anciennetet af 25de Aug. 1832); d. 1ste Juli 1841 virkelig Major i Ingenieurcorpset; d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebroge. — * Elisabeth Marie Fabricius, Datter af Kjøbmand Fabricius i Frederikstad i Norge.

Vorslag um Wassergräben bei Festungen gehörig vom Eise frei zu halten, und Bericht über den deshalb angestellten Versuch bei Kopenhagen im Winter 1828 und 1829. Mit einer lithographirten Tafel. Kopenh. 1833.

Vorslag zu einem veränderten Infanterie-Gewehre, insonderheit mit Hinsicht auf die Vertheidigung in geschlossener Stellung gegen Cavallerie. Mit einer lithographirten Tafel. Kopenh. 1834. (Milit. Repertor. I. 96—97).

Nissen (Isaac), f. d. 11te August 1772, af Forældrene Isaac Nissen, Sø-Premierlieutenant (f. 1° 1739, † 1° 1772), og Dorothea Sophie f. Bruun (f. 1744, † 1804), en Datter af Etatsraad og Generalauditeur i Marinen, Andr. Bruun. Blev dimitteret til Universitetet fra Nyborg Skole i Esiraaret 1793; underkastede sig i April 1795 den philosophiske Prøve; blev siden Lærer ved Borgerskolen i Korsør. † ugift. Bidrag i "Iris og Hebe" (Zaubermanniana, oversatte, 1807. II. 282—84; III. 85—92).

Nissen (Nic.).

Bidrag i Kbhvns Skilderi 1825 (Medicin og Religion, i Nr. 82, 1^ofr. Sp. 1317—18).

Nissen (Niels Lang), f. d. 21de Februar 1771 i Ribe, hvor hans Fader Frederik Nissen var Organist ved Domkirken og St. Catharine Kirke († 1782), hans Moder Anna Catharine Thun († 1778), en Datter af Præsten Peder Thun (anf. i Mycrups Lit. Lex. S. 615).

— *Dimitteret 1787 til Universitetet fra sin Fødebyes Cathedralskole, tog han 1788 den philosophiske Examen, og i Foraaret 1789 denne Examens philologiske Afdeling, som da for første Gang afholdtes. Blev 1792 Alumnus paa Borchs Collegium; 1793 Collega (Hører) ved. vor Frue latinske Skole i Kjøbenhavn; underkastede sig i April 1794 den saakaldte store Philologicum eller Skoleembeds-Examen, og erholdt, med eenstemmig Bifald, baade for den skriftlige og mundtlige Prøve, Charakteren Laudabilis; disputerede den 2den Novbr. 1795 for den philosophiske Doctor- og Magistergrad; udnævntes 1797 ved Reformen til Overlærer ved Skolen, Medlem af Skoleraadet og Lærer i det græske Sprog og Modersmaalet; d. 24de Juli 1801 tillige til Conrector. Blev d. 11te Marts 1803 ifølge kongl. Resolution constitueret til at overtage Rectoratets Forretninger, og d. 1ste Marts 1805 bestiftet til Rector ved bemeldte Skole; i sidnævnte Aar tillige udnævnt til Lærer og Inspector i den danske Sprogklasse ved det pædagogiske Seminarium, fra hvilken Embedsstilling han d. 12te Juni 1807 efter Ansøgning erholdt Entledigelse. Udnævntes d. 2den Januar 1811 til Professor, med Rang i 6te Klasse Nr. 13, og fik d. 1ste Februar s. A. Rang i 5te Klasse Nr. 8; disputerede, ifølge kongelig Tilladelse, d. 21de Marts 1815 for theologisk Attestats (Laudabilis ob dissertationem egregie et elaboratam et defensam); erholdt d. 9de Juli 1822 Rang med 4de Klasse Nr. 3; udnævntes d. 25de Maj 1826 til Ridder af Dannebrog og d. 28de Juni 1840 til Dannebrogsmænd; festslyldt d. 28de September 1843 sit halvhundredaars Embedsjubilæum, og udnævntes til Etatsraad (jvfr. H. N. Clausens Tale, Rbh. 1843; Fædrel. IV. 1843, Nr. 1372; Berlingske Tid. 1843, Nr. 262. 266); blev d. 3die Febr. 1844 efter Ansøgning entlediget, fra 1ste April s. A. at regne, i Naade og med Pension; privatiserede derefter i Kjøbenhavn. — Han valgtes den 11te Juli 1798 til Medlem af Directionen for det søsterlige Belgjorenheds Selskab, og vedblev siden at deeltage i dets og dets Skoles Bestyrelse; var ogsaa i 12 Aar Meddirecteur for Døttreskolen i Kjøbenhavn (stiftet 1791), hvilken Bestyrelse han frasagde sig 1824. † 2den August 1845 i Frederiksborg. — * *Helene Dorothea Vogelius*, en Datter af Sognepræsten til Helliggeistes Kirke i Kjøbenhavn, Peder Vogelius og Hævedvig f. Høegh (Geheimeraad Dve Høegh-Guldbergs Søster). — (Biographi i Kosfods Conversations-Lex. XXV. S. 255—61; i Programmet fra Metropolitansskolen 1840, S. 36—41, og i Hundrup's Skole-Calender, 1843, S. 1—2; jvfr. Berl. Tid. 1845, Nr. 185. 188, Tillæg; B. Bergens Minde-Ord, 1845. — Portrait, malet af C. A. Jensen, lithogr. af Bærensen; lithogr. af G. Hoffmann, 1842. — Om hans Fundats for et Brude-Udstyrs Legat for Piger, udgangne af det søsterlige Belgjorenheds Selskabs Skole i Kjøbenhavn, jvfr. Collegial-Tid. 1812, Nr. 48).*

Diss. de *indole ævi Homericæ ex Iliade et Odyssea*; pro stip. Coll. Med. Hafn. 1793. — *Electra Tragoedia Sophoclis cum Choephoris Æschyli et Electra Euripidis composita*. Præmissa sunt pauca ad diversitatem Tragoediæ veteris et hodiernæ vindicandam pertinentia. Diss. inaug. Hafn. 1795. (Krit. og Antikr. S. XVIII. Nr. 43; Zris 1795, IV. 329). — J. G. Böttichers Bink for Forældre, Opdragere og Ynglinger angaaende Selskabsbestielse, oversat med Anm. Kbh. 1795. — *P. Virgilius Maro's Æneis*. Efter den latinske Original. 1ste Bds 1ste Hefte. Kbh. 1796. 2den Bog. ibid. 1799. Samlede under Titel: *Virgil's Æneis*, I. Bd. Kbh. 1799. (Krit. og antikr. Journ. II. 83—89; Zris og Hebe 1796, I. 262; L. E. 1796, Nr. 25; Univers. Journ. IV. 129—32; 184—85, af J. Baden; jvfr. Zris og Hebe 1796, IV. 74—86). — Kortfattet græsk Sprog lære. Kbh. 1798. 2den Udg. 1807. 3die Udg. 1825. 4de forbedrede Udgave. 1833. (L. E. 1800, Nr. 34, af S. N. J. Bloch). — Fr. Gedikes Græske Læsebog for de første Begyndere, udgivet paa Dansk. Kbh. 1799. 1817. 2det Opl. 1829. (L. E. 1800, Nr. 31, af S. N. J. Bloch). — *Græsk poetisk Anthologie*. Til Brug for de lærde Skolers øverste Klasse; med en oversættende Fortegnelse af de vanskeligste Ord. Kbh. 1799. 1829. (L. E. 1800, Nr. 33, 34, af S. N. J. Bloch). — *Græsk prosaisk Chrestomathie*. Til Brug for de lærde Skolers anden Klasse; med Anmærkninger, samt et fuldstændigt Ordregister. Kbh. 1801. 2det Opl. 1818. (L. E. 1801, Nr. 28, 30, af S. N. J. Bloch). — J. Sylvestre de Sacy's Grundtræk af almindelig Grammatik, paa Dansk udgivet og med Grundtræk af dansk Grammatik forøget. Kbh. 1801. 1808. (Grundtræk af dansk Grammatik for de første Begyndere folgetes ogsaa særskilt, og deraf udkom 3die Udg. 1820. 4de Opl. 1826. 5te uforandrede Opl. 1835). — J. M. Gesners *græske Chrestomathie*. Til Brug for de lærde Skolers 3die græske Klasse, udgivet med Anmærkninger og forbedret Text. Kbh. 1802. (L. E. 1804, Nr. 1, 3). — Bidrag til den græske poetiske Anthologies Fortolkning. Kbh. 1805. (L. E. 1806, Nr. 30, 31). — Grundtræk af dansk Sprog lære, med en Forberedelse til samme for de første Begyndere. Kbh. 1808. 3die paa ny gennemseede og meget forøgede Opl. ih. 1816. Eftertrykt i Christiania hos Lehmann 1816, og udg. med Forandringer til Brug for den norske Ungdom. Christiania 1831. — Plutarch's sammenlignende Levnetsbeskrivelser af Themistocles og Camillus, Alexander og Cæsar, til Brug for de lærde Skolers øverste Klasse. Efter den Reiske-Huttenske Text med kritiske og oplysende Anmærkninger udgivne. Kbh. 1809. 2den forbedrede Udgave. ibid. 1826 (L. E. 1813, Nr. 17).

De Tetralogia Apologorum Veteris Testamenti. Disp. loco examinis theologici. Hafn. 1815. 4to.

G. E. Gierigs latinsk Chrestomathie af Ovidiusses *Metamorphoseon*. Udgivet paa Dansk, til Brug for Mellemclasserne i de lærde Skoler. Kbh. 1817.

Søsterlig Velgjørenhed. Et Kvartalsblad, indeholdende Efterretninger, det Søsterlige Velgjørenheds Selskabs angaaende. Kbh. 1799—1810; som et Halvaarskrift i Aarene 1811—14, og som et Aarskrift i Aarene 1815—14. [Er, til Indtægt for Stiftelsen, udgivet af ham som Selskabets Directeur]. (L. E. 1818, Nr. 44).

Adskillige Skoleprogrammer, samtlige trykte i Kjøbenhavn, nemlig: *Argumentum Choephorarum Æschyli et Electræ Euripidis*. Adjecta est Interpretatio actus secundi *Electræ Sophoclis*. 1803. 37 pagg. 4to. (L. E. 1803, Nr. 48, 51, jvfr. Forf. Antikritik, som fulgte med Nr. 6 for 1804, og sid. S. 110). — Om Classesystemerne

i Skolerne. 1808 og 1809, 4to. — Om de Foranstaltninger, som i de senere Aar ere bleve søjede ved Kjøbenhavns Cathedralskole til at fremme Sædelighed og Glid blandt Skolens Disciple. I.—III. Hefte. 1811, 1812 og 1822. Tilsammen 41 S. 4to, med 3 Tabeller. (L. T. 1812, Nr. 2. 3. 5). — *Memorabilia quædam ad res scholasticas, in primis scholæ hauriensis, pertinentia ex tabulario scholæ transscripta*. Fascic. I.—II. 1813 & 1815. Tilsammen 46 pagg. 4to. — Exam. publ. etc. iudicij N. L. Nissen. Recensetur *Tetralogia apologorum Veteris Testamenti*. Pars Ima. Prolegomena continens. 1814. 20 pagg. 4to. — *Acta solemnia scholastica inaugurationum novarum scholæ ædium die XXIII Apr. A. MDCCCXVI*. 36 pagg. 4to. — *Symbolarum ad exegesis Psalmorum Davidicorum Specimen primum, ad indicendum examen publicum*. 1817. Specimen secundum, ad indicenda solemnia festi secularis tertii in memoriam Reformationis. 1817. Tilsammen 121 pagg. 8vo. — *Acta solemnia scholastica tertii Reformationis Jubilæi in schola metropolitana d. 1 Novembris A. MDCCCXVII celebrati*. 1818. 16 pagg. 4to. (indeh. hans Tale: „Quas in animo præceptoris publici cohortationes memoria Lutheri excitare debeat“). — „Hvad det er, som især skal styrke Ungdommens Dyd i Kampen mod Laster“. Tale ved Lærerindsættelse den 12te Juli 1819. 1820. 16 S. 4to. — Hovedtræffene af Nyegræfvens Sørgjender. 1826. 38 S. 4to. (jvfr. Nyt Aftenbl. 1826, S. 359—360). — *Oratio habita in solemnibus scholæ ad tres Collegas muneri suo præficiendum* 1827. 14 pagg. 4to. — *Acta solemnia scholastica, ad munera publice gratulanda quinque collegis, d. 31 Augusti a. 1831 celebrata*. 1831. 20 pagg. 4to. (indeh. 2 latinske Taler, den ene af N. L. Nissen: „Deceatne magistrum discentibus irasci, an non deceat?“, den anden af B. Borgen). — Om Bibeloversættelser til Brug for Menigmand, oplyst i et Exempel af Parablen om Sædemanden. Indbydelsesskrift til Reformationens Jubelfest i Metropolitanaskolen d. 31te Decbr. 1836. 34 S. 4to. — „Kjøb Sandhed og sælg den ikke!“ En Tale paa Reformationens-Jubelfesten i Metropolitanaskolen den 31. October 1836. 1837. 18 S. 4to. — *Acta solemnia scholastica ad munus publice gratulandum Collegæ, d. VI Septembr. a. 1837 celebrata*. 1838. 22 pagg. 4to. (indeh. 2 latinske Taler, den ene af N. L. Nissen: „De εὐθυμία quædam Falsteri, sive humanitate atque liberalitate animi in præcipuis regiminis scholastici virtutibus haud immerito habenda“, den anden af J. C. Olsen). — Om den i vore Dage paatænkte Udvikelse af Underviisningen i de lærde Skoler ved en Gymnasialklasse. 1841. 8vo. (jvfr. S. N. J. Blochs Program for 1842: „Om en Gymnasial-Indretning af de lærde Skoler“ o. s. v.). — Revision af og Overblik over de forskjellige om samlet Formiddags-Skoletid offentlig fremsatte Meninger. 1843. 8. (jvfr. Fædrel. V. 1844, Nr. 1476 og 77, af C. F. Ingerslev). — Skoleefterretninger om Metropolitanaskolen for Skoleaarene 1839—43, vedføjede Programmerne fra Metropolitanaskolen for A. 1840—43. Kbh. 8vo.

Medarbejder i „Borgervennen“ 1825—1841. (Hertil leverede han endeel, saavel originale, som oversatte Bidrag, bl. a.: Om Jos. Lancaster, 1825 Nr. 41—46; Franck-catholiske Præsters hierarchiske Tyranni, 1826 Nr. 16—18; Hvad er Sandhed, 1826 Nr. 20; 1829 Nr. 42—44; Om nogle af Kjøbenhavns Gaders og Pladsers Navne (efter Pontoppidans Orig. Havn.), 1827 Nr. 15—17; Om Skindøb, Levens des Begravelse og Lighuse til Forebyggelse heraf, 1827 Nr. 34—51; særskilt aftrykt. Kbh. 1827, 108 S. 8. (jvfr. „Ny Freia“ 1827, Nr. 30; Kbhøns Skildebri 1827, S. 1162; 1829, S. 940); Tillæg hertil, i Mæg. 1829, Nr. 15—18; 1831, Nr. 45. 46; 1832, Nr. 19; Nogle Ordforklaringer, 1829 Nr. 12—14; Be-

mærkninger over den danske Kirkes symboliske Bøger, som Bidrag til Ferigtigelse af forudfatte vrang Meninger herom, 1833 Nr. 40—49; 1834, Nr. 36—41. (Jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1833, Nr. 45. 46. 47. 52; 1834, Nr. 1); Om Naadebødsenheds- eller Udrueligheds-Selskaber, 1836 Nr. 30—31; 1840, Nr. 26; Om Selskabet, som understøtter ugifte Fruentimmer, hvis Aaar ikke svare til deres Udtagelse, 1837 Nr. 18—19; Om en orthographisk Afvigelse fra den sæbvanlige Skrivemaade af et Par Ord i et Par af vore Dagblade, 1840 Nr. 18. 19; Tillæg, indeholdende nogle faa andre orthographiske Bemærkninger, sftd. Nr. 19. 20).

3 *„Nordia“* (Tanke over de lærde Skolers udbortes Væsen i Særdeleshed, med Hensyn paa den i Minerva, Jan. 1795, indførte Afhandling: *„Ideer, vort lærde Skolevæsens“* ic., I. 261—91. [Eftards krit. og antikt. Journ. 1796, S. 30—40]; Herobots Fortælling, hvorlunde de fyv sammenborne Perser, efter at de havde myrdet Maguserne, raadsløge om, hvilken Regjeringsform de skulde indføre i Landet, III. 72—81).

3 *„Minerva“* (Electra, Tragoedie af Sophocles, 1ste Act, oversat, 1797. I. 201—317. (L. E. 1797, S. 491); Provst H. J. Hoeghs Minde, 1805, IV. 320—323).

3 Hjerdingaarskriftet *„For Sandhed“* (Om den græske Tragoedies Forskiellighed fra de Nyeres Sorgespil, I. 306—12. [Univ. Journ. VI. 134—37, r. af J. Baden, jvfr. Forf. Repit i L. E. 1798, Nr. 44; *„Fris og Febe“* 1798, III. 217.]; Xenophons sokratiske Forsvar, oversat efter den græske Original, II. 127—150. [Univ. Journ. VII. 126.]; Cyrus' Afkæstale paa sin Dødsfeng til sine to Sønner og sine Venner, oversat af Xenophons Cyropædie, III. 134—45. [Univ. Journ. VIII. 114—15.]; Panthea og Abradates. Et Fragment af Xenophons Cyropædie, IV. 198—224. [Univ. Journ. VIII. 128; L. E. 1804, S. 349].

3 *„Den danske Tilskuer“* (Ved Andr. Broberg Ranses Død, 1802 Nr. 2—3).

3 Dst's *„Archiv for Psychologie, Historie o. s. v.“* (Om Ravnets Metropolitanankole. Nogle Bemærkninger desangaaende med Hensyn til Dr. G. L. Badens Ytringer derom i Archiv for Psychol., Historie ic., i Bd. VI. S. 78—85).

3 *„Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn“* (Om russiske Dampbade, 1827 Nr. 104; Bemærkning ved [H. E. Elers Koch's] Stykke om dansk Rettskrivning, 1828 Nr. 5, Sp. 72).

Recensioner i *„Kjøbenhavnskke lærde Efterretninger“* (f. Ex. over J. Hansens *„Anvisning til det latinske Sprogs Lære med Hensyn til det danske“*, 1796 Nr. 41; Campes Revisionsvært, overf. af J. Werfel, 1796 Nr. 46; 1800 Nr. 48. 49; 1805 Nr. 42. 43).

Han har gennemseet og paa sine Steder forandret den 2den og 3die Udgave af G. F. Weinschenk's Oversættelse af Sulzers og Dörings *„Anleitung zum Übersezen aus dem Deutschen ins Lateinische.“* Kbh. 1818. 1827.

Han havde paataget sig Redactionen af Bogstavet **D** til Vidensk. Selsk. Danske Ordbog, men hans begyndte Arbejde opbrændte ved Kbhvns Bombardement 1807. (Jvfr. Det gld. Danske Vidensk. Selsk. Hist. ved Molbech, S. 384).

Nordheim (Julie). Under dette pseudonyme Firma har en fornem Dame i Kjøbenhavn ladet udgive:

Romantische Erzählungen. Herausgeg. von Dr. Barries. Hamburg, 1823.

Bidrag i D. Kochs „Die Nordalbingische Biene“ (Nummer Sechszig, 1826, Bd. II. S. 3. S. 129—62; Eine Erzählung ohne Titel, sfd. S. 5. S. 266—99).

Nordhof (J.), Portraitmaler.

Skandalens Skole. Kbh. 1831.

Normann (Carl Frederik), f. d. 24de Juni 1798 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Gerd Gerdson var Koffardi = Capitain og gift med Anna Catharina Klim (f. 1766, † 1/8 1829). — Han mistede tidligt sin Fader, og blev, da Moderen indgik nyt Ægteskab med Andreas Normann (fiden Etatsraad og Committeret i General = Soldkammer = og Commerce-Collegiet, f. 1755, † 2/5 1832), først underviist i Hjemmet, og dernæst i Marts 1811 indsat i Metropolitansskolen, hvor han tilbragte 4 Aar; ved derefter i 1 Aar privat Undervisning af den daværende theologiske Candidat Jørg. Holg. Andr. Jungerfen (nu Sognepræst i Bregninge i Sjælland), og dimitteredes til Universitetet 1816; underkastede sig i Octbr. 1820 den latinff-juridiske Embedsexamens theoretiske, og i April 1821 sammes praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis. Var i 4 Aar Volontair i det kongelige danske Cancelli, samt i General = Auditoriatet for Danmark og Hertugdømmerne; blev ifølge kongelig Bevilling af 27de Juni 1821 adopteret af sin Stedfader, nysnævnte Etatsraad Andr. Normann; disputerede d. 5te Juli 1823 for Licentiatgraden i Lovkyndigheden; udnævntes d. 13de Januar 1824 til Auditeur i Armeen, og d. 7de Juni 1825 til Auditeur ved det 1ste jydsk Infanteri-Regiment; holdt 1824 ved Universitetet offentlige Forelæsninger over Testat-Arv efter Fædrelandets gamle og nugældende Lov; disputerede d. 31te October 1828 for den juridiske Doctorgrad; erholdt d. 14de April 1829 Overauditeurs Charakter; blev d. 6te Juni s. A. surnumerair, og d. 19de Marts 1830 virkelig Assessor i Landsovers samt Hof- og Stadsretten; d. 28de Maj 1839 Virkebonner, Virkefriver og Politimester i Kjøbenhavns Amts Nytte-districts nordre Virk; d. 22de Maj 1840 Ridder af Dannebrog. — * 1/8 1826 Thoma Catharina Bartholina Funder. — (Autobiographi i Solennia Academica i Anledning af Formælingsfesten 1828, p. 23—24; jvfr. Ost's „Materialier“ Nr. 12).

M. T. Cicero's Tale for Sextus Roscius fra Ameria. Oversat og forsynet med oplysende Anmærkninger. Kbh. 1818.

M. T. Cicero's Cato den Ældre eller om Alderdommen. Oversat og forsynet med oplysende Anmærkninger. Kbh. 1818.

Cornelius Nepos's store Hærføreres Levnetsbeskrivelser. Overs. og forsynet med oplysende Anmærkninger, Register og kronologisk Tabel. Kbh. 1810.

M. T. Cicero's Lælius eller om Venfskab. Overs. og forsynet med oplysende Anmærkninger. Kbh. 1820.

De legitimatione secundam jus patrium tam antiquum quam hodiernum. Præmittitur explicatio status illegitimatorum juridici secundum leges patrias tam antiquas

quam nunc vigentes. Adjungitur delineatio principiorum in legum peregrinarum nonnullis illustrioribus de eodem argumento. Dissertatio pro gradu Licentiatii juris. Hafniæ MDCCCXXIII. (jvfr. „Dagen“ 1823, Nr. 156; L. Ugrene-Uøfingsø og S. M. Svanes Jurid. Afhandl., 1824, S. 52, 55, 56, 58, 59, 62).

Recension af Hr. Dreiers Licentiatdisputats „de injuriis realibus“. Kbh. 1823. (jvfr. „Telegraphen“ 3. Aarg. Nr. 22; og Art. B. S. Dreier (I. 349).

De jure representationis secundum jus patrium tam antiquum quam hodiernum. Adjungitur delineatio principiorum in legum externarum illustrioribus de eodem argumento. Dissertatio inauguralis. Hafniæ MDCCCXXVIII. (L. T. 1829, Nr. 13, 14, af J. E. Kall; M. f. L. I. 178—80, af J. E. A. Kolderup-Rosenvinge; III. 206—23; 311—28; 466—92, af J. E. Larsen).

Bidrag i „Maanedsskrift for Litteratur“ (Anmeldelse af A. B. Schæels Licentiatdisputats: „De limitibus inter civilem jurisdictionem et militarem cet. Pars Ior“, I. 181—84).

Rughorn (Ditlev Andersen), f. i Fredericia d. 12te Maj 1800, Søn af Kjøbmand sammesteds Anders Andersen og Anna Scholastica Ingwersen. Blev adopteret af sin Storfader Bendix Conrad Heinrich v. Rughorn (nu Major og Branddirecteur i gamle Roeskilde Amt) og optagen i Adelsstanden d. 11te Juni 1816; dimitteret til Universitetet fra Roeskilde Cathedralsskole 1818; tog i Efteraaret 1824 Examen ved det Chirurgiske Academi (1ste Char.); var 1821—27 Candidat paa Almindeligt Hospital; praktiserer i Kjøbenhavn fra 1824; er Stifter af Selskabet „Philatrien“ for Læger, og blev d. 30te Decbr. 1843 Læge ved Tugts, Kasp- og Forbedringehuset paa Christianshavn. — * § 1830 Charlotte Cathrine Feilberg, en Datter af Justitsraad Henning Frederik Feilberg.

Bidrag i Ugeskrift for Læger (Et Tilfælde af Suppuration i den venstre Weggestot, Bd. I. S. 72—79). — (Revid.).

Ryboe (Emanuel), f. d. 28de Decbr. 1780 i Durup i Gislum Herred, Viborg Stift, hvor hans Fader Poul Friis Ryboe var Sognepræst og gift med Ellen Cathrine Sadolin. Dimitteredes til Universitetet fra Viborg Skole i Efteraaret 1798; absolverede i October 1802 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev i October 1811 Medarbejder ved Redactionen af det kongl. Danske Videnskabernes Selskabs danske Ordbog (jvfr. Vidensk. Selsk. Hist. ved C. Molbech, S. 394 og Anm. 329); 1817 Sognepræst til Tommerby og Lild i Aalborg Stift; 1821 til Tæbring, Dutrup og Raffebj, f. St.; d. 6te Novbr. 1829 til Lille-Lyndby og Østved i Sjælland. † 23de April 1840. * 1. * 2. Eleonore Caroline Roesfoed, en Datter af Præsten Jørg. Roesfoed i Ljæreby ved Frederiksborg. — („Dagen“ 1840, Nr. 113; „Søndagen“ 1840, Nr. 19).

Binterrosen, eller: Hvad skrive vi idag? Jydliffk Jorpsil i Anledning af S. M. Kongens Fødselsdag. Kbh. 1833. 2 Ark. i vo.

Løvfaldsblade, (Digte). Kbh. 1839. (anm. i *»Den Frifinde»* 1839, S. 363—364. En Prøve, sfb. S. 287—88).

Stambogsblade for Børn og Børnevener. Kbh. 1839. (Berlingske Tid. 1840, Nr. 6; *»Den Frifinde»* 1840, S. 15—16).

Bidrag i *»Danst Minerva»*, udg. af K. L. Rahbek, (B. Thorlacius's Mindetale over Biskop N. C. Valle, holden ved Universitetets Sørgesest over den Afsøde d. 12te Decbr. 1816. Oversat af det Latinske, Bd. IV. 1817, Martz, S. 1—31; særff. aftr., tilligemed P. G. Fibigers Oversættelse af B. Thorlacius's Mindeqvad over Valle. Kbh. 1817).

Digte, adspredte i forskellige Tidsskrifter, saasom: i Elmquist's *»Læsefrugter»* (XLII. 447; XLIV. 319); i Kunges *»Nyeste Repertorium for Norfalsblasing»* (III. 384; IV. 273; V. 81); i Dehlenschlägers *»Prometheus»* (Den gamle Præst i sin Dødsstund, Fragment, V. 375—80; Liden Helga, Romance efter et jydsk Folkesagn, VI. 364—69; For og Nu, en Enkemauds og Faders Improviso, i en mørk Time, sfb. S. 369—72); i J. F. Hansens *»Magazin for underholdende Læsning»* (1838, Bd. II. S. 62, 174, 175); i Sammes *»Maigave»* (1838, S. 17; 1839, S. 42, 43, 123); i *»Kbhvns Morgenblad»* (1838, Nr. 37).

For det kgl. Danske Vidensk. Selskabs Danske Ordbog udarbejdede han Bogstaverne **N.**, **O** samt **S.** (jvfr. Det kongl. Danske Vidensk. Selsk. Hist. ved C. Molbech, S. 394—96, og Anmærn. 329, 330).

Nyegaard (Hans Georg Nicolai), en Søn af Administrator og Bogholder Peder Nicolai Nyegaard (f. $\frac{1}{2}$ 1745, † $\frac{2}{16}$ 1799, anf. i Myerups Lit. Lex. S. 432—33); f. 1772; blev dimitteret til Universitetet fra Slagelse Skole i Efteraaret 1791; 1808 Secondlieutenant ved een af det 1ste jydsk Infanteriregiments annecterede Batailloncr; 1809 Premierlieutenant; afgik siden som Capitain, og privatiserede i Kjøbenhavn. † 8de Februar 1842.

Wilhelmine af J. F. Jünger. Oversat. I.—II. Deel. Kbh. 1803—4. (L. E. 1803, Nr. 16; 1805, Nr. 9). — Valerie eller Breve fra Gustav de Linas til Ernst de G***. Oversat efter Baronesse v. Krüdeners franske Original. ibid. 1804. — Historie om de fiendtlige Landgange paa England, der ere foretagne af Romere, Tydsere, Danske, Normannere, Spaniere, Hollændere og Franske. Oversat. ibid. eod. (L. E. 1806, Nr. 7). — Tabellarisk Oversyn over den almindelige Historie, af Remer. Oversat efter det 4de Dylag. ibid. eod. — Mærkværdige Begivenheder af den almindelige Verdenshistorie, bestemt for den første Underviisning i Historien i Borger- og Landskøbstoler, af G. G. Bredow. Overs. ibid. 1805. 2det Dyl. 1811. — Robinsons Colonte. Fortættelse af Campes Robinson den Yngre. Læsebog for Børn, af H. Hildebrandt. Oversat. ibid. 1806. 1827. (L. E. 1809, Nr. 24). — Trofskab paa Prøve eller Feiltagelserne, Comoedie af M. Lafontaine. Oversat. ibid. 1806. — Skildringer af lykkelig og ulykkelig Kierlighed, af August Lafontaine. Oversat. (D. u. L.: Nyt Bibliothek for Damer, 1ste Deel). ibid. eod. (L. E. 1807, Nr. 52). — Samling af Smaa-Fortællinger af Lafontaine, Schilling o. fl. Oversat. ibid. 1807. (D. m. L.: Nytaars-Gave, indeholdende Smaa-Fortællinger o. f. v.).

N. S. Schulz's praktisk engelsk Sproglære. Anden forbedrede Udgave. Kbh. 1820.

St. Ronans Brønd. Roman af Walter Scott. 1ste Deel. Oversat. Kbh. 1826. (Jvfr. Art. P. S. Martin).

De Franstes Keiser Napoleon Bonapartes Levnet. Med en indledende Udsigt over den franske Revolution. Af Walter Scott. Fra Engelsk oversat af S. G. N. Nyegaard og A. P. Liunge. I.—IX. Bd. m. 5 Bbb. Kbh. 1827—30. (L. T. 1828, Nr. 43. 44; 1830, Nr. 23; Kbhvns flyv. Post 1828, Nr. 34. 41 og Kbhpost. f. A. Nr. 36; „Politidvennen“ 1828, S. 797. 844). 1. 4. 5. 7. Bds 1ste Ufd. 8de Bd. og Tillæg til 9de Bd. ere oversatte af Nyegaard.

Han oversatte 3die—9de Akt af „Emma, eller Dvinden som hun er“, af G. Schilling, 1803. (Jvfr. Art. Otto Hørrebom).

Nyegaard (Laurig), en Søn af Forvalter Jens Nyegaard; f. d. 8de Marts 1795 i Tegholm Mølle ved Horsens; tog danst-juridisk Examen 1815; blev 1820 Procurator ved alle Over- og Underretter i Danmark, Højesteret undtagen; 1827 tillige Forstfagfører; d. 24de Marts 1838 virkelig Kammerraad. — * 1. Charlotte Amalia Haagen († 1831), Datter af Etatsraad, Politidirecteur i Kjøbenhavn, Hans Haagen og Anne Cathrine f. Mengs. * 2. Anna Maria Wodschou v. Hoff, Datter af Ritmester Malthes Sehested v. Hoff og Hedevig Susanne Nicoline Scharfau f. Schiwe.

Bidrag: i „Juridisk Tidsskrift“ (Nogle Bemærkninger om Skovforbrydelser og de derfor dicterede Straffe samt Processformen i Skovsager, Bd. IX. S. 2. 1824, S. 65—99, med et Tillæg af A. S. Prsted, sstd. S. 100—113 [Jvfr. L. T. 1826, S. 141—43]; Udtog af forskjellige af Grosserer-Societetets Committee i Kjøbenhavn givne Responsa, Bd. XIX. 1832, S. 140—43); — i „Nyt juridisk Tidsskrift“ (Responsa, afgivne af Grosserer-Societetets Committee i Kjøbenhavn, meddeelte, Bd. I. S. 2. S. 103—134; Bd. II. S. 1. S. 48—75; S. 2. S. 272—321; Bd. III. S. 2. S. 246—69).

Nyegaard (Malthes Bruun), Sidstansførtes Broder; f. d. 22de Oct. 1789 i Urlev i Bjerre-Herred ved Horsens; tog i Januar 1811 danst-juridisk Examen; bestilledes d. 22de Febr. 1814 til Procurator ved alle Over- og Underretter i Danmark, Højesteret undtagen; 1818 tillige til Landvæsens-commissair i gamle Kjøbenhavns Amt, med Kammerraads Rang; blev siden Ejer af Hovedgaarden Stenalt med tilhørende Gods, i Randers Amt; 1826 Justitsraad; 1829 Medlem af Tiendecommissionen for Gjerlev, Dnsild og fl. Herreder i Randers Amt (indtil d. 1ste Febr. 1834). Deeltog, som valgt Deputeret for Sædegaardsejerne i Aarhus Stift, i Provindsialstænder-Forsamlingerne for Nørrejylland i Aarene 1836 og 1840. Er nu Ejer af Gaarden Roffedal ved Hirschholm. — * Abel Maria Catharina Paulsen, en Datter af Generalmajor Peter v. Paulsen og Anna Claudina Catharina de Cederfeld. — (Jvfr. Det's „Materialier“ Nr. 85).

Frimodige Yttringer over Danmarks Landbosforfatning. Randers, 1831.

Bidrag i „Nyt juridisk Arkiv“ (Vær Dueller taales i Staten? og hvorledes kunne de bedst forebygges? En Undersøgelse, Bd. XV. 1816, S. 183—209; jvst. N. S. Drstedes Bemærkninger, sfd. S. 210—24).

Indlæg i Sagen: Baggesen contra P. Hjort, indf. i Skriftet: Trylleharpens Historie, med Procedure i Sagen: Baggesen contra P. Hjort. Udg. af J. J. Baggesen. Kbh. 1818. (S. 4—43; 47—54; 135—71; 203—10).

I Nørrejylland's Stændertidende (Forslag om at alle Statens geistlige og verdslige Embedsmaad, forsaavidt deres Embeds: Indtægter ere ubestemte eller bestaae i Sportler, herefter maatte sættes paa faste Gager, 1836. I. S. 69—76; Forslag til en Petition angaaende Creditvasenet, sfd. S. 321—36).

Nyegaard (Peter Alexander Harald), Søn af Kammerraad og Translateur Peter Nicolai Nyegaard, Ejer af Frederikskilde ved Sørs (Broder til ovennævnte H. G. N. Nyegaard); blev Student i Sørs 1833; tog juridisk Embedsexamen (Laud.) i Foraaret 1838.

Bidrag: i Ras's „Morfskabelæsning for den danske Almue“ (Odtidsminder fra Tjustrup Sogn, Bd. I. 1839, Nr. 30, S. 467—69); — i „Danst Folketblad“ (Om de nordiske Folkfærd's Afstammelse og Slægtskabsforhold til Germanerne, VI. Aarg. Nr. 40. 41—42).

Nyerup (Niasmus), f. d. 12te Marts 1759 i Landsbyen Nyerup i Drsted Sogn, Vaag Herred, i Fyen. Hans Fader Christen Niasmusen, gift med Karen Simonsdatter, beboede siden en Gaard i Byen Drsted, og var hoverriggjørende Bønde under Godset Brahesholm. — Sønnen kom i April 1768 i Huset hos Degnen Frederik Krogh i Skydeberg, nød af ham Underviisning i Latin, Græff og de i de latinste Skoler da brugelige Videnskaber, og blev i April 1773 sat i Odense Cathedralskole; dimitteredes derfra til Gymnasiet 1775, og derfra atter til Kbhvns Universitet i Efteraaret 1776; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium; tog d. 9de Sept. 1779 den saakaldte store philologiske Examen, og d. 5te Decbr. 1780 theologisk Attestats, hiin med bedste, denne med næstbedste Charakter. Blev i Sept. 1778 privat antagen til Amanuensis af Bibliothekaren ved det store kongelige Bibliothek, Justitsraad, Prof. Joh. Heinr. Schlegel, og ansattes d. 28de September 1780 som Amanuensis ved samme Bibliothek; udnævntes i October 1781 til Alumnus paa Borchs Collegium; disputerede d. 21de Februar 1784 for Magistergraden i Philologien; antoges til Bibliothekar ved det Suhmske Bibliothek; blev 1785 Decanus ved Communitetet; deeltog 1786 i Dyrettelsen af Selskabet for Efterflægten, og valgtes til Medlem af den Commission, der ifølge Selskabets Love skulde besørge Udgivningen af Skolebeøger, Smaa skrifter, Sange o. a. d. Arbejder for Almue; var fra 1783 til d. 13de Marts 1796 Medarbejder ved Redactionen af det kgl. Danske

Videnskabernes Selskabs danske Ordbog (jvfr. Vidensk. Selsk. Hist. ved C. Molbech, S. 214. 219 og Anm. 226); udnævntes 1790 til Secretair ved det store kongelige Bibliothek; d. 1ste Juli 1796 tillige til overordentlig Professor i Litteraturhistorien ved Kjøbenhavns Universitet samt til Dpfynsmand ved Communitetets Archiv; blev ogsaa s. A., formeddelt Professor Clerks Svagelighed, ham adjungeret og udnævnt til succederende Universitets-Bibliothekar (jvfr. Badens Univers. Journ. IV. 122. 184), stiftede i October s. A., i Forening med Baggesen, J. Kragh Høst og Pram, det skandinaviske Litteraturselskab; var fra Marts 1797 til Efteraaret 1799, og fra August 1800 til 1802 interimistisk ansat som Vicarius for Vice-Provsten paa Communitetet og Regentsen, Prof. Baggesen, og blev ved hans Fratrædelse 1802 constitueret Provst; 1803 virkelig Universitets-Bibliothekar, og forlod da det kongelige Bibliothek, ved hvilket han dog fungerede siden i Aaret 1804 som Bibliotheksecretair under Prof. Engelstofts Fraværelse; var fra d. 20de April 1804 til d. 18de April 1806 Redacteur af det kgl. danske Videnskabernes Selskabs danske Ordbogens Arbejde (jvfr. Vidensk. Selsk. Hist. ved C. Molbech, S. 370—72; 380—81); gjorde i Aug. 1805 en antiqvarisk Fodrejse i Fyen, og 1806 en antiqvarisk Rejse til Sorø; blev d. 22de Maj 1807 Medlem og Secretair i den da nedsatte Commission til Oldsagers Bevaring, hvilken Stilling gav ham Anledning til at foretage adskillige større og mindre Rejser, saaledes i 1807 en til Jylland; i 1810, med kongelig Understøttelse, til Sverrige; i 1812, ogsaa med kongeligt Rejsestipendium, i Selskab med daværende Bibliotheks-Amanuensis N. Rask, ligeledes til Sverrige; blev d. 25de Febr. 1814 virkelig Provst ved Communitetet og Regentsen, og derimod entlediget fra Communitets-Archivariatet; foretog i Juli s. A., ved Grosserer Nathansons Understøttelse, en antiqvarisk Rejse til Fyen; blev 1816, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra Secretariatet i den antiqvariske Commission; gjorde fra Maj til Begyndelsen af August 1821, med kongelig Understøttelse, en Sundhedsrejse til Tydskland (jvfr. Høst's Polit. og Hist. IV. 380; V. 64—66; Kbhvns Skilderi 1826, S. 1081—82, og Gräters „Die Druiden an der Donau“ S. 1. Nr. 2); valgtes d. 3die Jan. 1823 til Medlem af det kgl. Danske Vidensk. Selskab; udnævntes d. 25de Maj 1826 til Ridder af Dannebrog. Hans 50 Aars Studenterjubileum højtideligholdtes d. 15de October 1826 (jvfr. Kbhvns Morgenblad 1826, Nr. 124—27; „Dagen“ 1826, Nr. 246); ligeledes hans Bibliothekar-Jubileum d. 15de Septbr. 1828 (jvfr. „Dagen“ 1828, Nr. 221; Kbhvns Skilderi 1828, S. 1193—94). Var Vice-Formand i det kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog; Voresmedlem af det schlesiske Selskab for fædrelandsk Cultur og af det islandsk litteraire Selskab; Medlem af det Kongelige Nørste Videnska-

bernes Selskab (1790); af det Kongelige svenske Bitterhets- Historie- og Antiquitets-Academie i Stockholm (2° 1821); af „Die Gesellschaft der Dänenfreunde an der Donau“ (1821); af den Thüringisch-Sachsische Verein für Erforschung des vaterländischen Alterthums und Erhaltung seiner Denkmale (1825); af det Kongl. Videnskaberne Selskab i Upsala (1828), samt af flere andre inden- og udenlandske videnskabelige Samfund. † 28de Juni 1829 i Kbhvn. — * 2° 1788 Elisabeth Margrethe Clausen (f. 1760, † 7° 1818), en Datter af Kjøbmand og Kirkeværge ved St. Knuds Kirke i Odense, Claus Clausen og Maria f. Krysfing. — („Profesør og Ridder Rasmus Nyerups Levnetsløb, beskrevet af ham selv. Efter hans Død udgivet med tilhørende Bilag af C. L. Strom, Kbh. 1829“; Biographi, i „Sammlung von Bildnissen Gelehrter und Künstler“, herausgeg. von Joh. Phil. Moser, S. X.; i Rosfods Convers. Lex. Bd. XXV. S. 298—304; Nekrolog, ved P. E. Müller, i L. T. 1829, Nr. 32. 33; jvfr. C. Molbechs Mindeord over (D. Malling og) R. Nyerup i det Kongl. Danske Selskab, i Nord. Tidsskr. III. 568—81, ogsaa særsk. aftr. Kbh. 1830; Møllers N. theol. Bibl. XVII. 333; XIX. 84—89; 139—236; „Borgervennen“ 1829, Nr. 29; „Jris“ 1791, IV. 61—69; Thortsens Udsigt ov. d. danske Literatur, S. 141—44; Allg. Encyclop. von Ersch u. Gruber, 1ste Section XXIX. S. 95; „Balkyrien“ 1831, II. S. 84—85; Høft's Erindr. S. 23. 75; Rahbets Erindr. V. S. 324; Kbhypst. 1827, S. 26; 1829, S. 166. 170. 416. 428, samt Nr. 104. 105. 110; Kbhvns Skilderi 1825, S. 352; 1829, S. 310. 830. 843—844; „Dagen“ 1829, Nr. 156. 157. 159. 160. Endeel Sange af Høft, Pram, Rahbet o. fl. til hans Fødselsdag staae i forskjellige Tidssblade, Poetisamlinger o. fl. St. — Hans Portrait, stukket af C. W. Boø 1792, i 10de Hefte af J. P. Mosers i Nürnberg udgivne „Sammlung von Bildnissen“; st. af A. Flint, foran Læsendes Aarbog for 1801; malet af C. Hornemann, lithographeret 1828, Folio; og i den lithogr. Ramme til „Prospect af Regentzen“ 1843).

J. H. Schlegels Tale over Dr. Peder Holm; af Latin oversat. Kbh. 1779. 4to. (L. E. 1780, Nr. 2; Lit. Journ. 1780, S. 277—82). — Joh. Aug. Hermes's Haandbog i Religionen; oversat af Tydsk, med Fortale af Joh. Christ. Schönheider. ibid. 1780. 8. (L. E. 1780, Nr. 16). — *Disputationes pro Stipendio Collegii Medicei, Havniæ*, 8vo: α) *De Lactantio*. 1781. — β) *Spicilegii bibliographici Specimina I—V, exhibentia ex Bibliotheca Regia Havniensi primitiarum artis typographicae Cl. V. Maittairei incognitarum decades quinqve*. 1782—83; samlede udgivne under Titel: *Spicilegium bibliographicum ex Bibliotheca Regia Havniensi*. Fasciculus I mus. Havniæ. 1783. 192 pagg. 8vo; ogsaa udgiben som Magisterdisputation, med et omtrykt Titelblad: *Spicilegium bibliographicum ex Bibliotheca Regia Havniensi, continens Semicenturiam Monumentorum typographicorum rarissimorum*

Mich. Maittairio ignotorum. Havn. 1784. (jvfr. Nyerups Levnetsløb, S. 23—25; L. E. 1784, Nr. 9; Litter. Progr. III. 204; Gött. N. 1784, Nr. 2; Kiel. Literatur-journ. 1783, St. 5.; Meusels historiske Literatur 1781, Bd. 1. S. 332 fg.; Leipz. gel. Zeit. 1781, St. 65). — *γ*) Disputatio [de libris *Biblia Pauperum* et *Speculum humanæ salvationis* dictis]. 1783, 1 Ark, uden Titel. — *δ*) Librorum, qui ante Reformationem in scholis Daniæ prælegebantur, notitia, cum dialogo & appendice. 1784. (L. E. 1785, Nr. 25; Gött. N. 1785, S. 251). — *ε*) Librorum, qui ante Reformationem in scholis Daniæ prælegebantur, *Notitiæ Mantissa ex Museo Hjelmstjerniano*. 1785. (L. E. 1785, Nr. 49; Gött. N. 1786, S. 280). — Afskilligt i Anledning af Hr. Superintendent Ziebens Efterretning om en forestaaende Jord-Revolution. Kbh. 1784. (L. E. 1784, Nr. 9). — Brev til en Bønde i Tjen fra hans Broder i Kiøbenhavn, i Anledning af Etatsraad Notkes Skrift over den danske Agerdyrkers især den til Hovedgaard hæftede Fælebensdes Raar og Rettigheder. Udgivet af S. (J: Jørg. Lottrup Schydt). ibid eod. Andet Brev til den Samme. ibid. eod. — Levninger af Middelfalderens Digtekunst. Andet Hefte, udgivet af det kongl. Bibliotheks Haandskrifter af N. Nyerup. ibid. eod. (L. E. 1784, Nr. 36). — Det 1ste Hefte forhen udgivet af B. E. Sandvig). — For Publikum, i Anledning af det asiatiske Compagnie. No. 1—3. ibid. 1785. (jvfr. Nyerups Levnetsløb S. 27—29; 102—7). — Brev fra N. til A. (A. H. Mabye). ibid. eod. (Om den fiske Action i den Anledning see Lürdorffiana S. 183—254; Nyerups Levnetsbestr. S. 29—31; 107—10). — N. J. Becker om Landmandens Oplysning, i Udtog. ibid. 1786. (L. E. 1786, Nr. 29). — Anders Sørensen Wedels Tractat om den Danske Krønike at beskrive, forfattet 1581, udgivet 1787, da P. F. Suhm blev kongelig Historiograph, med Tillæg af Udgiveren Raëm. Nyerup, indeholdende Fortegnelse paa kongelige danske Historiographer. ibid. 1787. (L. E. 1787, Nr. 34; Krit. og Antikr. S. I. S. 132—35). — Brev til J. F. W. Schlegel i Berlin; eller Tilgivet til Afhandlingen om de Kongl. Danske Historiographer. ibid. eod. 16 S. 8. (Krit. og Antikr. S. II. S. 436—38). — *Symbolæ ad litteraturam Teutonicam antiquiorem ex codicibus manu exaratis, qui Havnæ asservantur, editæ* (a B. C. Sandvig & Erasmo Nyerup) sumtibus P. F. Suhmii. Havn. 1787. 4to. (L. E. 1788, Nr. 14; Gött. N. 1787, S. 843). — Schreiben an J. F. W. Schlegel in London über Beyträge zur älteren deutschen Literatur, so nicht herauskommen. Copenh. 1788. 4to. 1 Ark; tillige indført i Meusels hist. litt. bibl. Magazin. St. 3. S. 54—60. (L. E. 1788, Nr. 38). — Om Skrivefriheds Anordningerne i Danmark og deres rette Forstand, i Anledning af fuldstændig Deduktion i den Coepmanske Strid. Kbh. 1791. 8 S. 8vo. — Lürdorffiana, eller Bidrag til den danske Litterairhistorie, uddragne af Volke Willem Lürdorffs efterladte Samlinger. I.—II. Deel. ibid. 1791. (Krit. og Antikr. 1791, Nr. 37; Jris 1791, II. 229). — P. F. Suhms Nye Samlinger til den Danske Historie, utg. af N. Nyerup. I.—IV. Bind. ibid. 1792—55. 4to. (Jris 1791, I. 345; III. 117—19; Krit. og Antikr. 1791, Nr. 41; L. E. 1792, Nr. 14. 15; Allg. L. 3. 1792, Nr. 268). — Langebekiana, eller Bidrag til den danske Litterairhistorie, uddragne af Jacob Langebeks efterladte Papirer. (Red N. Nyerup). ibid. 1794. 8. (Krit. 1795, Nr. 7). — Catalogi *Bibliothecæ Thottianæ* Tomus septimus, cum ab inventa typographia ad A. 1530 excusos, tum manuscriptos continens. Havnæ 1795. 8. (med en Fortale af D. G. Møldenhawer). — *Index librorum præstantissimorum Bibliothecæ Communitatis Regiæ, quem in usum Commilitonum confecit et typis excudi curavit E. Nyerup.* Havn. 1796. 8vo. — En Skjerv til Spørgsmaalets Afgjørelse

om Meningen af sidste Artikel i danske Lovs 5te Bog. Kbh. 1796. (L. E. 1796, Nr. 52, S. 831). — Nogle Indvendinger imod uindskrænket Skrivefrihed allerede 1771 besvarede af B. G. Sporon, ib. 1797. — Nyt Gruus, kastet for Biskop Valles Fødder. ib. eod. — *Samling af fortjente danske Mænds Portraiter med biographiske Efterretninger* (udgivne af G. L. Lahde og R. Nyerup). I.—III. Deel. Kbh. 1798—1806. Heraf foranstaltedes af Lahde en tydsk Oversættelse af de to første Bind, Kopenh. 1798—99; ligesom og han alene udgav »Portraiter med Biographier af Danske, Norske og Følstenere«. (L. E. 1802, Nr. 36; Ergzbl. z. Allg. S. 3. 1817, Febr., Nr. 16. 17. 18). Af hine Biographier er Nyerups Biographie af A. P. Bernstorff oversat paa Tydsk. Kopenh. 1798. (Neue Allg. D. Bibl. Bd. LIV. S. 159) og paa Suenf. Stockholm, 1798. (Journ. f. svenf. Litt. Bd. IV. S. 12). Hans biographiske Skizze af P. F. Suhm er af B. Thoriacius overs. paa Fransk og indf. i Millins Magaz. Encycl. Thermidor. Ann. VII. — Om Herremanden Brahe og Bønderne i Prby, det er: Pestalozzi's »Richard und Gertrud«, forfattet og fordanstet. I.—II. Deel. Kbh. 1798. — Udsigt over Nordens ældste Poesie og dens Litteratur. Et Programma ved Forelæsningsernes Begyndelse over Danmarks nyere poetiske Litteratur. ibid. eod. (Scandin. Museum 1798, II. S. 510—514; L. E. 1800, Nr. 2; Gött. A. 1799, S. 389; Erlang. L. 3. 1799, S. 1020—22). — Udsigt over Peter Friderich Suhms Levnet og Skrifter. Tilligemed Valg af hans lærde Brevverling. (Suhms saml. Skrifter 15de Deel). ibid. eod., m. 2 Kobb. Oversat paa Tydsk af J. Eckard. Kopenh. 1799. (L. E. 1798, Nr. 20; Erlang. L. 3. 1800, Juli; Erfurt. gel. Nachr. 1800, Nr. 35; jvfr. Worms Breve i Möllers N. theol. Bibl. XIX. 176. 178). — *Suhmiana*, indeholdende Eftersamling af P. F. Suhms Smaa skrifter, udg. (Suhms saml. Skr. 16de Deel). ibid. 1799. (jvfr. Nyerups Levnetsl. S. 48—52). — *Biblia Pauperum*, editio Roeskildensis (om nogle Figurer i Choret i Domkirken i Roeskilde). Programma (til Universitetets aarlige Reformationstest). Havn. 1799. 4to. (jvfr. Behrmanns Beskrivelse over Roeskilde, 1832, S. 64—69). — *Bernstorff's Eftermæle*. En Samling af Anindelses-Skrifter om Grev A. P. Bernstorff, med Fundatserne for de til hans Hæder oprettede Stiftelser. I.—II. Deel. ibid. 1799—1800. st. 8. — Bidrag til den danske Digttekunsts Historie, udbragne af Forelæsninger holdne over dette Æmne i Bintrene 1798—1800 ved R. Nyerup og K. L. Rahbek. I.—IV. Deel. (3. og 4. D. o. m. Tit.: Den danske Digttekunsts Middelalder fra Arrebo til Tullin, fremhillet i academiske Forelæsninger o. s. v. I.—II. Deel, 1805—8). Kbh. 1800—1808. (L. E. 1805, Nr. 29. 30; 1807, Nr. 13; 1808, Nr. 50. 51, af B. S. J. Abrahamson. — Som Prøve af disse Forelæsninger udkom: Anders Arreboe. Kbh. 1799; jvfr. Badens Univers. Journ. VII. 180). Udsigt over den danske Digttekunst under Kong Frederik den Femte. Ved K. L. Rahbek og R. Nyerup. Kbh. 1819. [er at ansee som 5te Deel af nysanf. Værk]. (Revue encyclopéd. 1822, Mai, ann. af P. A. Heiberg, jvfr. Aftenbl. 1823, Nr. 18). Bidrag til en Udsigt over dansk Digttekunst under Kong Christian den Syvende ved K. L. Rahbek og R. Nyerup. Første Deel, inbefattende Tidrummet 1766—75. Kbh. 1828. [at ansee som 6te Deel af det hele Værk om danske Poesier]. (Kbhpost. 1828, Nr. 101; L. E. 1829, Nr. 35; M. f. L. I. 229—40, af E. A. Thortsen, jvfr. Kbhpost. 1829, Nr. 63; Høst's Nord. Museum 1829, S. I. S. 71—72). — *Risøbenhavn's Beskrivelse*. Kbh. 1800. (Gött. A. 1801, St. 90; Gasparis Ephemerid. 1800, August, S. 145—56; Ergzbl. z. Allg. S. 3.

1809, Nr. 44; jvfr. G. L. Vadens hist. Bibl. S. 176; Nyerups Levnetst. S. 52—53). Paa Tydsk: Beschreibung der Stadt Kopenhagen vom Prof. N. Nyerup. Aus dem Dänischen übersetzt, abgekürzt und theils vermehrt, von Malthe Møller. Kopenh. 1807. (jvfr. Art. Malthe Møller, S. 404). N. Nyerup's vollständige Beschreibung der Stadt Kopenhagen. Neue bis auf jetzige Zeit fortgeführte Ausgabe, von C. F. Fischer. Mit Plan und Kupfer. Kopenh. 1815. (N. geogr. Ephemeriden, Bd. III. Et. 1. S. 71—77; Ergzbl. z. Allg. S. 3. 1817, Nr. 136). Skrivtet er ogsaa lagt til Grund for J. E. Angelius »Underrettelser om Köpenhamn«. Stockholm 1806. (see Kbhvns Stilderi VII. 1806, Nr. 17, S. 271). — Usmindeligt Register over Maanedsskriftet Minerva fra dets Begyndelse 1785 til det 18te Aarhundredes Udgang. Kbh. 1801. (L. E. 1802, Nr. 44, r. af C. E. Voeck). — *Pauper Olavus*; et hidtil utrykt latinisk Poem fra det femtende Aarhundrede, udgivet som Jubbydelsesskrift til Reformationsfesten 1802. Kbh. 1802. 23 S. 4to. (Engelstofts Annal. 1809, I. 55—59). — Historisk-statistisk Skildring af Tilstanden i Danmark og Norge i ældre og nyere Tider. I.—IV. Bd. (3die Bd. i to Parter) med 10 Kbb. [I. Bd., om Culturens Fremstribt, samt Bondens og Borgerens Forfatning, 1803; II. Bd., Udsigt over vort Fædernelands Litteratur i Middelalderen, 1804; III. Bd. 1ste Halvpart, Udkast til en Historie om de latinske Skoler i Danmark og Norge fra Reformationen af og til 1804, e. a.; III. Bd. 2den Halvpart, Kjöbenhavn's Universitets Annaler fra Reformationen af og til 1805, tr. 1805; IV. Bd., indeholdende Oversyn over Fædernelands Mindemærker fra Oldtiden, 1806]. Kbh. 1803—1806. (L. E. 1803, Nr. 7. 8. 9; 1804, Nr. 10; 1805, Nr. 4; 1806, Nr. 17. 32. 33; Engelstofts Annal. 1806, I. 144—46; Kiel. L. 3. 1809, Nr. 17. 22. 23; Ergzbl. z. Allg. S. 3. 1806, Septbr., S. 265; jvfr. »Egeria« II. Aarg. I. Bd. S. 297—314; Worms Breve i Möllers N. theol. Bibl. XIX. S. 194—95; 197—98; 203—4). Fortalen foran 4de Deel udkom ogsaa særskilt, under Titel: Antiquarisk Fodreise i Fyen i August 1805. Kbh. 1806. Den første Deel udkom paa Tydsk: Rasmus Nyerup's Kulturgeschichte von Dänemark und Norwegen, mit besonderer Rücksicht auf den Bürger- und Bauernstand, aus dem Dänischen übersetzt von H. Gardthausen; ogsaa under Titel: Historisch-statistische Schilderung von Dänemark und Norwegen, aus dem Dän. übersetzt und herausgeg. von H. Gardthausen. I. Band. Altona 1804. (Allg. S. 3. 1804, Nr. 334, jvfr. L. E. 1804, S. 790—94; N. Allg. D. Bibl. XCIV. 65—67). — P. Ubbals *Bibliotheca Juridica* s. Catalogus, exhibens a) scripta exotica, maxima ex parte ad Jurisprudentiam pertinentia b) insignem collectionem *librorum septentrionalium*, cum Jurisprudentiam domesticam, tum alias disciplinas, in primis historicas, concernentium. Havn. 1803. — Det danske Sprogs Rettskrivnings Theorier, fremstillede i chronologisk Orden. Kbh. 1805. (L. E. 1813, Nr. 37, af S. N. J. Bloch). — Peder Syvs kjernefulde Ordsprog, udsøgte og ordnede, med en Fortale indeholdende Bidrag til de danske Ordsprogs Litteratur. *ibid.* 1807. (L. E. 1807, Nr. 34; Tilsværen 1806, Nr. 100—101). — Søren Abildgaard's og Rasmus Nyerup's antiquariske Rejser i Aarhus Stift i Aarene 1771 og 1807. Med et Tillæg, indeholdende en halv Enees Odnseffise Monumenter i Kobber. *ibid.* 1808, m. 10 Kbb. Som Anhang til Hist. statistisk Skildring af Tilstanden i Danmark og Norge. (L. E. 1808, Nr. 12). — *Edda*, eller Skandinavernes hebenste Gudelære. Oversat af Islandsk ved N. Nyerup (og N. K. Raab). *ibid.* eod. (L. E. 1808, Nr. 21, af W. S. J. Abrahamson; Kiel. L. 3. 1809, Nr. 18. 19). Denne Oversættelse udkom paa Svenssk: *Edda* eller Skandinavernas Hedniska Gudalära. Öfver-

salt från Danskän efter *Nyerup* af *Jakob Adlerbeth*. Stockholm, 1811, 8:o; 2 Uppl. 1816, 8:o; 3 Uppl. 1823, 8:o; paa Tydsk af Fr. Nüß. Berlin, 1812. — *Catalog over det Norske Videnskabers-Selskabs Samlinger*. Iste Deel. Böger og Haandskrifter. Kbh. 1808. 4to. Denne Catalog er forsynet med Fortale og Anmærkninger af *Nyerup*. (L. E. 1810, Nr. 20). — *Efterretninger om Regentens*. En Haandbog for Regentstænderne. *ibid.* 1809. (Engelstofts Amaal. 1809, II. 76—91). — *Til Skandinavierne*. Oversat af Svensk ved *Literatus Christensen* (o: N. Christensen *Nyerup*). Kbh. 1810. — Udvalgte danske Biser fra Mideldalderen, efter A. S. Bedels og P. Syvs trykte Udgaver og efter haandfrevne Samlinger, udgivne paa ny af *Abrahamson*, *Nyerup* og *Nahbek*. I.—V. Tome, med Noder. Kbh. 1812—14. (L. T. 1814, Nr. 38, 39, 40, r. af P. E. Müller, og den musikalske Deel s. 1815, Nr. 12, samt i Allgemeine musikalische Zeitung, Leipzig, 1816 Nr. 35—36, af P. Grønland, jvfr. L. T. 1817, S. 15—16; Allg. S. J. 1815, Nr. 95, 96; "Hermes" 1820, St. I. S. 25—29; 44—45; Dansk Folkebl. IX. Nr. 49—50, 51—52, af *Evvén Grundtvig*; jvfr. Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 221—22; *Nahbeks* "Sandfigeren" I. Aarg. Nr. 28; Allg. Encykl. von Ersch u. Gruber, Iste Sect. XXIX. S. 68). Som en Prøve af dette Værk havde *Nyerup* udgivet: *Axel Thorsen* og *Skjøn Balborg*, en norsk Valade, med Anmærkninger. Kbh. 1809. (L. E. 1809, Nr. 13; Kiel. L. J. 1809, Nr. 44; Kbhøns Skilderi 1809, Nr. 47, af *E. Molbeck*), og en anden under Titel: *Jomfru Elses Bise*, *ibid.* 1810.

Antiquariff Rejse i Fyen i Julii Maaned 1814. Kbh. 1814. 40 S. 8. (L. T. 1815, Nr. 23; Kbhøns Skilderi 1814, Nr. 82; Allg. S. J. 1816, I. Nr. 68, S. 541—43).

Om Bibliothekarforelæsninger paa Universitetsbibliotheket i Kjøbenhavn, med Fortegnelse over Bibliothekets Velgjørere. En Indbydelse til Winterforelæsninger sammesteds. Kbh. 1815. 22 S. 8.

Karakteristik af Kong Christian den Fjerde, grundet især paa et Udvalg af hans egenhændige Breve. Hvortil er føjet nogle Efterretninger om Børsen, en af denne Konges mærkværdigste Bygninger. Med Kongens Portrait og 3 Steentr. Kbh. 1816. (L. T. 1817, Nr. 22; Høst's Søndagsbl. 1816, Nr. 41; Allg. S. J. 1818, I. Nr. 14. — Et Bilag til Skriftet, i Skandin. Lit. Selsk. Str. 12. og 13. Aarg. 1816—17, S. 94—126).

Umindelig Morfskabslæsning i Danmark og Norge igjennem Aarhundreder. Bessreven. Kbh. 1816. (L. T. 1816, Nr. 41, 42; Høst's Søndagsbl. 1816, Nr. 15, 16; "Tilskueren" 1815, Nr. 99; 1816, Nr. 56; "Dansk Minerva" III. 1816, Septbr. S. 221—25; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 222—23; jvfr. Strödda Anteckningar rörande swenskt Folksläsning, i Swenskt Litteraturtdn. 1817, Nr. 30, 31).

Rejser til Stokholm i Aarene 1810 og 1812, eller hans paa disse Rejser holdte Dagbøger, med tilhørende Bilag. Kbh. 1816. (L. T. 1817, Nr. 39; Neue geograph. Ephemerid. 1817, Bd. II. S. 321).

Wörterbuch der skandinavischen Mythologie. Mit einer Einleitung, eine Uebersicht der Geschichte des Studiums der nordischen Fabellehre enthaltend. Aus der dänischen Handschrift übersetzt von L. E. Sander. Kopenh. 1816. (L. T. 1816, Nr. 45; Ergzbl. z. Jen. L. J. 1816, Nr. 95; Leipz. L. J. 1817, Nr. 3; Allg. S. J. 1817, Nr. 14; Göt. A. 1818, St. 65; Annal. encyclopéd. 1818, Janv., p. 173—76, af *Müllin*).

Danske Kongers Levnetsbeskrivelser fra Kong Dan med deres Billeder i Træsnit, udg. med Fortsættelse indtil Kong Friderik VI. Kbh. 1816, trykt hos Thiele, 8vo.

Efterretninger om Kong Friderik den Tredie og de mærkbare i Danmark og Norge under hans Regjering indtrufne Begivenheder. Kbh. 1817. (L. T. 1819, Nr. 27; Millins Annal. encyclopéd. 1818, Fevr., p. 322; Allg. S. J. 1819, II. Nr. 122, S. 121—26, jvfr. Høst's Polit. og Hist. I. S. 122—23).

Dansk-norsk Litteraturlæxicon. I.—II. Halvdel. Kbh. 1818—19. Ogsaa med fælles Titelblad: Almindeligt Litteraturlæxicon for Danmark, Norge og Island; eller Fortegnelse over danske, norske, og islandske, saavel afdøde som nu levende Forfattere, med Anførelse af deres vigtigste Levnets-Omstændigheder og Liste over deres Skrifter. Ved N. Nyerup og J. E. Kraft. Kbh. 1820. 4to. (Dette Værk blev antyndiget i Aaret 1813, og en Prøve deraf, indeh. Boglavet Ø, udkom i Kbhvn 1815, 16 S. 8vo; jvfr. L. T. 1815, Nr. 8, samt S. 170—72; "Athenæ" IV. 86—96; 363—74 [af N. E. Boye]; "Lilskueren" 1815, Nr. 11. 61; Kbhvns Skilderi 1815, Nr. 13. 15. 18. 21; Nord. Tilskuer Nr. 18. — Værket er ann. i L. T. 1820, Nr. 25; Deconom. Correspond. III. Nr. 1; Revue encyclopéd. Tom. I. livr. 2me; Tom. XI. p. 141, jvfr. L. T. 1819, S. 812—13; Allg. S. J. 1821, I. Nr. 56. 57, S. 441—456 [overs. i Kbhvns Skilderi I 21, Nr. 70. 71. 72. 73]; Gött. A. 1821, S. 976).

Morten Thrane Brännich, Naturvidenskabens Senior i Danmark. Et biographisk Omrids som Program til Jubilæet den 29de Septbr. 1819. 23 S. 8. (optrykt i Rahbeks "Hesperus" I. S. 193—219; jvfr. Høst's Polit. og Hist. I. S. 251—254; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 226).

De litteraire Bergmænd i Indien indtil Midten af det 18de Aarhundrede, eller Udsigt over Europas gradvise Bekjendtskab med Sanskrit-Litteraturen indtil 1750. En Indledning til Forelæsning over den indiske Litteratur. (Kbh. 1820). XXXI S. [fulgte som Tillæg med 7de Hefte af Klüze's Archiv for Historie og Geographie for 1820]. (L. T. 1821, Nr. 13; Høst's Polit. og Hist. III. S. 133—86).

Catalogus librorum Sanskritanorum, quos bibliothecæ Universitatis Havniensis vel dedit vel paravit *Nathanael Wallich*, Doctor Medicinæ et Philosophiæ etc. Havniæ 1821, c. tab. lithogr. (L. T. 1821, Nr. 13; Høst's Polit. og Hist. IV. 190—92; Gött. A. 1821, S. 1296; Wiener Jahrb. d. Lit. XVII. 1822, Anz. Bl. Nr. 17, S. 65, af N. Gierst; jvfr. A. J. Hartmann's Biblioth.-asiat. Wegweiser u. Bremen, 1823, p. CLXXI.).

Das Neueste über die Runen. Aeußerungen der Herren A. (o: N. J. Arendt) und B. (o: E. C. Werlauff). Kopenhagen, 1821. (to Blade i Quart, og 1 lithogr. Blad i Fol.; ann. i Gött. A. 1821, S. 1032—33).

Ueber den im Jahre 1454 gedruckten Ablassbrief des Pabsts Nicolai des Vten. Kopenh. 1821. 4to.

Beskrivelse over Kjøbenhavn eller Vejviser for Rejsende, indeholdende Anviisning til at finde alle Hovedstadens Pladse, Torve, Gader, Stræder og offentlige Bygninger ic. Ved N. Christensen. Med en ny og fuldstændig Grundtegning over Kjøbenhavn. Kbh. 1821. (L. T. 1821, S. 278—81; jvfr. Art. J. Thaarup).

Udvalg af danske Viser fra Midten af det sextende Aarhundrede til henimod Midten af det attende, med Melodier. I Forening med Auditeur P. Ras-

musfen udgivet af N. Nyerup. En Fortættelse af de i Aarene 1812—14 udgivne Kjømpeviser. I.—II. Deel. Kbh. 1821. (L. T. 1821, Nr. 29, 30; Høst's Polit. og Hist. IV. 212—50; "Lilistuerne" 1823, S. 262—64; Wiener Jahrb. d. Lit. XVII. 1822, Aug. Bl. Nr. 17, S. 65, af N. Fürst).

Solennia Secularia, quibus secundum Collegii Regii Jubilæum celebrandum indicit Facultas Theologica Hauniensis. Haun. 1823. 4to, 2 Art.

Beretning om der in Dänemark 1821 noch vorhandenen Runensteine. Nach dem dänischen Manuscripte des Verfassers übersetzt (von M. G. Høst). Mit 1 Kupst. Kopenh. 1824. (L. T. 1821, Nr. 47; Allg. S. 3. 1826, II. Nr. 128, S. 190—92). [Heri er kun den første Afhandling, S. 5—31, indeh. en Fortegnelse over de i det danske Rige, med Undtagelse af Fornsholm og Island, værende Runesteine, af Nyerup].

En høist sjelden Palæotyp (et Stykke af Bogen: *Lavacrum conscientiæ*, med tilføjet Opmuntring fra den upsaltske Erkebiskop Jacob Ulfen Præfod til sit Stifts Præster, een Gang om Maanedn at læse dette), udgivet med en Forerindring. Kbh. 1826.

Udkast til en Plan til Samfundet for den danske Litteraturs Fremme. Kbh. 1827.

Veber Volles Samling af danske og latinske Ordspog, optrykt efter den ældste Udgave af Aar 1506, og med Anmærkninger oplyst. Kbh. 1828. (Nasf's Litteraturl. Nr. 11. 12; L. T. 1829, Nr. 19).

Om Litteraturens Tilvæxt under de tre danske Konger, Frederik V, Christian VII og Frederik VI. Et i Anledning af den høje Formålingsfæst den 1ste Novbr. 1828, ved Samfundet til den danske Litteraturs Fremme udsat Prisopgømsmaal. Kbh. 1828. 31 S. 8. (L. T. 1829, Nr. 3, af J. Møller; Rahbets "Eritogenia", II. S. 111—26; Høst's "Nord. Museum" 1829, S. I. S. 61—65; Kbhøns Skilderi 1828, S. 1449—50; jøfr. Art. G. L. Baden (I. S. 32), og "Nyeste Morgenpost" 1828, Nr. 46).

Profesor og Ridder Rasmus Nyerups Levnetsløb, beskrevet af ham selv. Efter hans Død udgivet med tilhørende Bilag af E. L. Strøm. Kbh. 1829. (Ud- tog i Kbhpost. 1829, Nr. 190, 191, 192).

Var Redacteur af *a*) Kjøbenhavnste Efterretninger om lærde Sager fra Nr. 15 i Aarg. 1790 og til Aarets Slutning 1797, da P. Collet traadte til som Redacteur. Efter Forordn. af 27 Septbr. 1799 nebligde denne sin Pen, og Nyerup paatog sig igjen Redactionen fra Nr. 37 i bemeldte Aargang, den han vedblev til Aarets Udgang 1804, jøfr. Nyerups Levnetsl. S. 35—39; 53—54. (Han leverede mangfoldige Recensioner til dette Blad saavel i sin egen Redactionstid, som under Kjerulfs, Ribers, Collets og P. C. Müller's Redaction). — *β*) Efterretninger om udenlandsk Litteratur. I.—VIII. Bind. Kbh. 1793—95. (jvfr. J. Kragh Høst's Erindr. S. 22). — *γ*) Idunna. En Nytaarsgave for 1812. Kbh. [med Bidrag af Baggeren, L. E. Bruun, Gutfeld, Hebegaard, J. R. Høst, Inge- mann, Kruse, Wolbeck, G. S. Olsen, Rahbet, Nasf, Sagen, Zetliß, Dehlensflåger og N. Nyerup]. (L. T. 1811, Nr. 36). — *δ*) Frigge. En Nytaarsgave for 1813. Kbh. (L. T. 1813, Nr. 2). — *ε*) Perthæ. En Samling af Digte. Kbh. 1817, med 6 Rodeblade. [indeh. Bidrag af Thiele, Steenbloch, Inge- mann, D. D. Lütken, Schaldemose, Güntelberg, Toft, Byberg, J. L. Heiberg, Joersom, Liebenberg, Dehlens- flåger, Sotost, P. A. Heiberg, Nasf, J. Møller]. ("Athene" VIII. 94—102).

Udgav: *α*) Det herlige og prisværdige Landskab Sjens billige Berøm-

melse til en tidsfordrivelig Lyshovelse digterisk forfattet af Jens Steen Sehested. Kbh. 1671, udgivet paa nye af en Hjenboe. *ibid.* 174. (L. E. 1734, Nr. 29). — *β*) P. F. Suhms (i Manuscript efterladte) Historie af Danmark. X.—XIV. Tome. Kbh. 1809—28, 4to. (L. E. 1810, Nr. 27, 28, af G. L. Baden; M. f. L. II. 419—31, af S. Estrup; L. E. 1832, Nr. 1.2; Revue encyclopéd. 1828, Mai). — *γ*) Magazin for Rejselagttagelser. I.—IV. Bd. Kbh. (1820)—1825. (L. E. 1822, Nr. 49, 50; Høst's Polit. og Hist. I. 234—44; II. 224—38; Liunge's Literatur: Kunst- og Theaterbl. 1824, Nr. 28, 29, 32; Allg. S. J. 1822, Ergzbl. Nr. 49, 41; 1825, Ergzbl. Nr. 111, 112, 113; 1829, III. Nr. 239. — Af Magazinet's 4te Bind habes særskilt aftrykt: Kong Christian den Fjerdes Dagbøger for Aarene 1618, 1619, 1620, 1625, 1635, udgivne efter Originalerne. Kbh. 1825, jvfr. Mess. franc. du Nord 1825, p. 715).

Medudgiver af »Forsgervennen« 1796—1802, samt 1819—1828. (Hertil leverede han bl. A.: Om Taffenspillere, 1796 Nr. 15 fgg.; Svensk Baron J. Skptes Relation om hans Rejse til Danmark 1615, i Aarg. 1798 Nr. 13 fgg.; Om Maal og Vægt i Danmark, 1799 Nr. 26—38; P. Dyrstjots Brevverling med Biskop Jens Virkerod, *stid.* Nr. 46—49; 1800 Nr. 19; Beskrivelse over nogle Lege, 1800 Nr. 41—44; 1801 Nr. 11—12; 1802 Nr. 4; Afstift af nogle af B. W. Lürdorf i Manuscript samlede kongelige Instruxer, 1818 Nr. 51; Bidrag til Kundskab om Kjøbenhavn og dens Bæsen i ældre Tider, 1819 Nr. 26—29; Extract af den Lürdorffske haandstrevne Samling af Instructioner, 1819 Nr. 48—52; Det væsentlige Indhold af Christen Pedersens i Antwerpen 1531 trykte Bog »Om Vørn at holde i Stole«, 1820 Nr. 24—26; Yttringer om Børneopdragelse af en med Christen Pedersens Bog om Skolevæsenet samtidig dansk Forfatter (Yovel Eliasen), *stid.* Nr. 27; Christen Pedersens Kængsel efter et forbedret Skolevæsen raades der Bod paa, *stid.* Nr. 27; Brudstykker af en Søfarendes Dagbog, 1821 Nr. 37—39, 41; Søndagen i Engzelland, *stid.* Nr. 41, 42; De forvandlede Slotshaver eller Rangstriden imellem de fire kongelige Haver ved Slottene Frideriksborg, Rosenborg, Fredensborg og Frideriksberg, 1822 Nr. 22—26; Efterretninger om Kjøbenhavns Vandvæsen, 1826 Nr. 26—29; 39—41; Om Peder Lofles Drdsprog, 1827 Nr. 24—27; Et og Andet udaf Dictionnaire des Proverbes Français, 1828 Nr. 10—15; o. fl.); af Skriftest: Om Ml og Mbrygning, samt om Bryggerlauget i Kjøbenhavn, med Besvarelse af det Spørgsmaal: Er Dmgangsligningen ved Mbrygningen i Kjøbenhavn til Gavn eller til Skade enten for det Dffentlige eller for Bryggerlauget? Kbh. 1802. (jvfr. Iris og Hebe 1802, III. 47—63); og af: Peter Kofod Anders samlede juridiske Skrifter. I.—III. Deel. Kbh. 1807—11. (L. E. 1813, Nr. 13, af G. L. Baden; 1818, Nr. 31, 32; jvfr. G. L. Badens jurid. Lex. S. 189; Heidelberg. Jahrb. II. Jahrg. S. 1. S. 47—51).

J. E. Zverfens »Almeennyttige Samlinger« (Efteraarstanker oplæste i et Selskab i Kjøbenhavn d. 21de October 1781, Bd. IX. 1ste Stykke, S. 53—59 [Optr. i hans Levnetsl. S. 96—102]; Noget om Døden og Livet oplæst i samme Selskab d. 10de Martii 1782, *stid.* S. 59—66).

J. Worms »Forsøg til et Lexicon over danske, norske og islandske lærde Mænd«, 3de Deel, 1784 (Mangfoldige Bidrag; jvfr. Fortalen).

J. »Deutsches Museum« (Fragment eines alten teutschen Romans in Versen, 1784. II. S. 91—93, jvfr. Bragur, II. S. 441).

J. »Minerva« (Yovel Pedersen, et Bidrag til Danmarks poetiske Litteratur,

1785 August, S. 33—52. [særskilt astr. Kbh. 1785]; Brev til Hr. B** i Kbhvn, sftd. Septbr., S. 13—19; Kronprindsen af Danmarks Formæling med den lille Tyrks Datter, sftd. Octbr., S. 33—39; Tillæg til Helts poetiske Skrifter, 1786. I. 453—457; Efterretning om en nyest dramatisk Forfatter (Christen Hansen) fra Begyndelsen af det 16de Aarhundrede, 1786. I. 766—82; II. 313—15; Noget om Kjøbenhavn's Universitet, forfattet omtr. 1704, 1786. II. 1 27. [siden i hans histor. statist. Skitbr. III. 2. S. 212 flgg. med Anmærninger]; Om Begravelser i Kirker og Kjøbstæder, 1786, II. 315—20; Bidrag til det Kongelige Bibliotheks Historie, eller om den Keiserlige Bogsamling, som blev det indlemmet, sftd. S. 320—29; Brev Peder hin Danst i Polen, 1787. III. 264—73; Hr. Peder's Excerptbog i Ribe, sftd. IV. 1—16; Erichsens Biographi af Torfæus, fortsat, sftd. S. 160—1, og 1788. I. 1—19; Biskop Absalons Codex af Justinus, 1788. II. 80—83; 2de Bidrag til det kongl. Bibliotheks Historie, sftd. III. 258—61; Anecdote om en danst Konge, som ej forstod Danst, sftd. S. 261—62; Brev til Udgiverne med Nordahs Strivelse, sftd. IV. 64—70; Om en gammel Udgave af Holger Danstes Krønike, 1789. I. 401—7; Svar til Bandal paa et hans Brev, sftd. III. 403—15; Om Hans Rasmussen Stomager, 1780. III. 291—97; Oversættelse af Herman Conrings Afhandling: Ved hvilke Midler Kongerne af Danmark bedst kunne forebygge, at den indførte Souverainitet ikke stødes omkuld, 1792. III. 172—81; Angaaende Anonymers Ravngiøvelse, 1793. IV. 216—20. Til Nigidius minor angaaende den Skik, at sjiere Palen af Ordene, 1794. IV. 158—165; Brev til Rahbek om den ældste danst Poetik, 1797. IV. 314—18; Anders Arreboe, Forelæsing, 1799. III. 133—64; Thomas Ringo, 1800. I. 1—34; Retteise i Kjøbenhavn's Beskrivelse, 1800. I. 219; Jens Hjernøes Eftermale, 1801. IV. 166—76; Bidrag til Kundskab om Landeværnsindretningerne og Defensionsvæsenet under Kong Christian IV.; derhos et Kabinetsstykke, dediceret General-Procureuren Conferenceraad Colbjørnsen, 1803. I. 180—91; Om Masqvering i Prefusser Munkes Lignelse, sftd. S. 331—337; Om Nicolai Selvadere Spaadom, Franz Ranzovs Død angaaende, 1804. I. 1—22; H. C. Bunkeslod's Biographie, 1806. I. 314—26; Maanedlige Fortegnelser over udfomne danst Skrifter, fra Juli 1790); — i »Danst Miner va« (Udsigt over de af Afzelius og Geijer udgivne svenske Biser fra Middelfalderen, med Henvisning til de dem modsvarende danst, I. 1815, Septbr., S. 205—30. [særsk. afr. Kbh. 1816]; En Herceprocces i Bendsyssel, sftd. Decbr., S. 485—95; Arthur's Ridderne, II. 1816, Maj, S. 1—34. (Prøve paa den 1816 udfomne Morstabsaarsning); Om tre sjeldne danst Kobberværker [nemlig et Exemplar af Refens Atlas, Rocques Christian VI's norske Kesse, og Kobberne til den aldrig udfomne 3die D. af Wandals Jægersprisfiske Mindesmærker], III. 1816, Juli, S. 1—24; Om Etatsraad Abrah. Kall som Universitetsbibliothekar, V. 1817, Juli, S. 68—76; Extracter af Hans Pontoppidans Rimdigt om Opstanden paa Bornholm, 1658, VIII. 1819, Februar, S. 142—90; Bilbur Dansur. En Bogruin, eller Regner Loddrog's Dødsfang, sftd. Juni, S. 481—524).

I »Handels-Libenden« for 1788, i hvis Udgivelse han deeltog, (Om Biser for Almuen, i Nr. 28; o. fl.).

I Ugeskrifterne »Morgenposten« og »Samleren« (Nogle Bidrag).

I Meufels histor. litter. bibliograph. Magazin (Von den ersten nieder-sächsischen oder sogenannten Cölnischen Bibeln, Et. 2. S. 75—81; Schreiben an J. G. W. Schlegel üb. Beyträge zur älteren deutschen Litteratur, Et. 3. S. 54—60. (see ovenfor); Ein Buchhändlerkatalog oder Buchführeravertissement von Dr. Luthers Reformation, Et. 3. S. 61—63).

3 Gräter's "Bragur", ein litterarisches Magazin der Deutschen und Nordischen Vorzeit, (Chronologie der Ausgaben aller Nordischen Sagen und Gedichte nebst ihren Uebersetzungen, II. 354—79; Von einem altteutichen Roman in Versen, II. 411—42; Altteutsche Handschriften zu Kopenhagen, III. 477; Ueber die Bereicherung der königl. Dän. Bibliothek zu Kopenhagen durch Thorkelin, III. 495—507; Scandinavische Literatur-Gesellschaft, VI. 1. S. 213—15).

3 "Journal for Politit, Natur- og Menneſtekundskab" (Ottho Sperlings Fricrie og Giftermaal, 1794. I. 133—51; Efterretning om Kong Christian 2dens Vilager og Kroningsceremonier, ſtd. II. 52—65).

3 "Jris", ſamt "Jris og Hebe" (Fortegnelse over den danſke Almue's Morſkabsbøger, 1795. I. 225—73; II. 1—39; 113—39; 225—32; Danſt Almueſtæſning for Lidsforderb, 1796. I. 145—70; 295—312; II. 24—51; 256—63; III. 82—100; 170—181; 277—85. [ſvfr. Fortalen til hans "Almindelig Morſkabsſtæſning", S. XX. ſigg., og hans Levnetſ. S. 32—33; ſamt Art. N. Blicher (I. S. 141), og A. B. Brorſon (I. S. 214); "Litteraire Optegnelſer" om nye Bøger, i Aarg. 1797—99; Udtog af S. Grubbes Dagbog, 1800. II. 97—113; 241—45; Udtog af Jacob Birkerods Reſejournal fra Kjøbenhavn til Stockholm 1720, 1801. I. 105—21; P. M. Nodſkovs Minde, 1806. II. 22—28; Min Pilegrimsreſje til Sorø 1806 med nogle Træk til en Ufridsning af Sorøs lærde Tilſtand nu og fordum, 1807. I. 1—29 (ogsaa ſærſkilt, Kbh. 1807).

3 det Norſke Bidenſt. Selſk. Skrifter (Om Biſkop Jens Nielsen (Pat) i Dpflo og hans Tegnebog, i Nyſte Saml. Iſte Deel, S. 44—68).

3 "Scandinaviſk Muſeum" (Om et gammelt Suenſk Manuskript af blandet Indhold, paa Univerſitetsbibliotheket i Kjøbenhavn, 1798. I. 257—81 [ſvfr. Jris og Hebe 1798, III. 205]; Et Par Recenſioner, 1800. I. 156—76; De fem Moſe-Bøger paa Suenſk. Et 300 Aar gammelt Manuskript paa det Kongl. Bibliothek, 1800. II. 3. S. 152—70; Skrivelse til Prof. Ole Worm om nogle Forhaandſer mod de nordiſke Oldſager i en tydiſk Bog kaldet Erhøjningen, 1802. S. 3. S. 16—53. [Kiel. T. 3. 1803, Nr. 31; ſvfr. Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 190—91]; Mindestenen over Kong Nielses Miniſter Helgi, 1803. II. S. 1. S. 135—138. [Paa ny udgivet med Tillæg i Antiquar. Annal. III. S. 60—64]; — i det Scandinav. Litteratur-Selſkabs Skrifter (Om de ældſte danſke Awiſer, 1805. I. 228—55; Periodeerne i Døvſtummeunderviſningens Hiſtorie, i Antecning af Hr. Dr. Caſtbergs kjøbenhavniſke Underviſningsanſtalt for Døvſtumme, 1806. I. 155—233. [ogsaa ſærſk. aftr. og r. i T. C. 1809, S. 59—61; Kiel. T. 3. 1810, Nr. 45]; Om Erda, 1807. II. 113—91. [T. C. 1809, S. 170—72; Kiel. T. 3. 1809, Nr. 15; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 217—18]; Om Tryggevalde-Monumentet, 1809 S. 404—47; Om D. Rudeſt den ældre og hans Atlantica, 1813 S. 436—97. [tillige ſærſkilt aftr. og r. i Suenſk Litteraturtidn. 1814, Bihang No. 8—10]; Om de lærde Winsløver, iſær om Jacob Benignus Winsløv og hans Apoſtaſe, XI. Aarg. 1815, S. 133—236; Om Chriſtian IVdes og Guſtav Adolfs perſonlige Sammenkomſter, XII. og XIII. Aarg. 1816 og 1817, S. 94—126; Mads Ravn's Saga, ſtd. S. 359—424; Om den ældſte trykte, ſærſkilt udkomne, danſke Almanak, med et Par Ord om den nu brugelige, Bd. XVIII. S. 187—214; Udſigt over Hexeproceſſerne i Norden, Bd. XIX. S. 339—94; Bd. XX. S. 1—42. (Féruſſac Bullet. des Sc. hiſtor., Antiqu. &c. 1826, Mars; T. X. 1830, S. 437).

I Sebelins *"Læsendes Aarbog"* (Bidrag til de Kjøbenhavnske Bogtrykkeriers Historie, i Aarb. for 1800, S. 1—133; Scientifikt Register over de i Aarene 1799—1801 udfomne Skrifter, i Aarb. f. 1799, 1800, 1801; Liste over de bebudede Skrifter, som kunne ventes at udfomme i 1800 og 1801, i Aarb. for 1799, 1800).

I de af G. L. Laube udgivne *"Prospecter af Danmarks Kjøbstæder og Slotte"* (Nogle Beskrivelser, forfattede af ham. (jvfr. L. E. 1806, Nr. 27; G. L. Badens Histor. Bibl. S. 170); dog er Beskrivelsen over Odense ikke af Nyerup, men af H. J. Gottschalk).

I de af G. L. Laube udgivne *"Mindesmærker paa Assistentkirkegaarden ved Kjøbenhavn"* (Biographierne af J. S. Augustin, Chr. Waage og P. Eutin. (N. G. Carstens's, som fører hans Navn, er forfattet af Conferenceraad C. H. Carstens).

I Joh. Friedr. Schüge's *"Polsteinisches Jdiotikon"* (Nogle Bidrag, see Fortalen til IV. Theil, 1806).

I *"Nye Danske Magazin"* (Anecdoter om Jørgen Bielke, Bd. II. S. 129—142; Uddrag af en Cancellieregistrant for Aar 1548, sfd. S. 142—47; Udskrift af nogle Documenter i det kongelige Bibliotek, sfd. S. 147—79; Kong Frederich den 1stes Ordinants af Aar 1530, sfd. S. 179—81; Paalæg i Anledning af Kjøbenhavns Befæstning 1638, sfd. S. 182—83; Om Erik Munk, sfd. S. 183—92 og 237—42; Brevverksling angaaende det af Kong Christian den Fjerde attraaede Giftermaal imellem Sverriges unge Dronning Christine og Kongens Son Frederik, da Erkebiskop til Bremen, Bd. IV. S. 168—73; Den saa kaldte Kong Eriks Krønike paa gammel Dansk, Bd. V. S. 161—200).

I *"Dagen"* (Beretning om Nørre-Jyllands provincial Løshuus, 1806 Nr. 26; Anmodning til Ejere af nordiske Oldsager, dat. 12te Martii 1807, i Aarg. 1807 Nr. 45 [ogsaa særskilt trykt paa et Octaablod, samt optr. i Conversations-Lex. XXV. S. 300—2, og i Nyerups Levnetsløb S. 117—20; jvfr. Kbhvns Skilderi 1807, Nr. 39, 21de Febr.]; Om Dvertro, især hos den danske Almue, 1822 Nr. 291—294, 297, 299; Om Dvertro ved Sygdomme, Død og Begravelse, 1823 Nr. 285—288; Dvertro og Landsbyffikke, som staae i Forbindelse med Felt- og Højtsidsbøge, 1825 Nr. 20, 21, 24, 25, 48, 49).

I *"Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn"* (Fragmenter af en Reise til Kjøbenhavn i Aaret 1837, i Aarg. 1807, Nr. 26, 27, 28 [jvfr. Nyerups Levnetsløb S. 56, 115—16]; Sic transit gloria mundi, 1812 Nr. 23; Latinsk Minde over J. W. Moltke, 1818 Nr. 81, S. 1380; Odense's Omegn, 1825 Nr. 91; Mindesang over Medicinalraad Nutstrøm, efter det Svenske, 1826 Nr. 35; Angaaende Regents- og Klosterstipendiet, sfd. Nr. 37; Bør en rebelig Præst, der ikke troer Alt hvad der staaer i de symboliske Bøger, frastige sig sit Embede? meddeelt, 1828 Nr. 18; Uanstændigheder i Ugebladet Nemesis; No. 1: Udfald imod Græter i Ulm, sfd. Nr. 28; Om D. Camstrup, sfd. Nr. 35; Haste og hans Recensent [D. D. Lütten], sfd. Nr. 58, jvfr. Nr. 65; Dulle om Forening imellem Homøopathien og den animalste Magnetisme, 1829 Nr. 5; Præsten agtet eller elsket, sfd. Nr. 19; Advarsel til Publicum, sfd. Nr. 22).

I Engelstoffs Univer sitets- og Skole-Annaler (Efterretning om Univer sitetsbibliothekets Skjæbne under Bombardementet, 1807. II. 289—94).

I *"Efterretninger fra Selskabet for indenlandsk Konstflid"*, i hvis 1ste Bds Udgivelse han deltog, (Beretning om, hvorledes Selskabet blev til, i Bd. I. S. 31—57; Betsømmelse af 2de nye tydske Skrifter om Surrogater for indenlandske Varer, Bd. II. S. 137—59).

3 „Niederelbifches Magazin“ (Et Brev fra Nyerup).

3 „Museum für altdcutsche Litteratur“, herausgeg. von v. d. Hagen u. Docen, (Schwedifche ungedruckte Überfetzungen altdcutcher Gedichte, in der königlichen Bibliothek zu Stockholm, Bd. II. S. 321—35).

3 Eichhorns „Geschichte der Litteratur von ihrem Anfang bis auf die neuesten Zeiten“, 3ter Bd. 3te Abtheil. Göt. 1812. (Efterretninger om dansk videnfabelig Litteratur, S. 719—824).

3 „Antiquariske Annaler“ (Beskrivelse over Bordingborg Slots Ruiner, I. 1—15; Antiquarisk Beskrivelse over Den Samfse indtil Aaret 1675, anden Deel (1ste Deel er af Werlauff), sfd. S. 200—46; Beskrivelse af den gamle Tronæs Kirke i Nordlandene, sfd. S. 258—77; Ligestenen over Helgi [paa ny udgivet med Tillæg], III. 60—64; Critisk Fortegnelse over trykte Aflabsbreve i det antiquariske Museum i Kjøbenhavn, hvoriblandt det ældste typographiske Produkt med Aarstal, sfd. S. 211—52. [først. aftr. Kbh. 1820]; Antiquariske Optegnelser paa en Rejse til München, IV. 3—63. [først. aftr. Kbh. 1822; r. Ergzbl. 3. Jen. l. 3. 1823, Nr. 61].

3 Maanedsskriftet „Athene“ [hvis 1ste Bind han redigerede, Kbh. 1813, r. af J. Møller i l. T. 1814, Nr. 11. 14; Allg. S. 3. 1821, Ergzbl. Nr. 14]; To Breve fra Holberg til Wram efter Autographum, I. 131—36; Extract af Poul Resens Journal paa hans Rejse til Finnmarken 1706, sfd. S. 135—43; Excerpter af gamle danske Bøger i det kongelige Bibliothek, sfd. S. 400—442; Et Brev til Udgiveren, med en forhen utrykt norsk Bise, III. 67—68; Om det nye dansk-norske Forfatterlexikon, i Anledning af den udgivne Prøve af dette Værk, IV. 86—96; Første Times Forelæsning over Historien af den nordiske Mythologies Eudium, VIII. 37—53. (ogsaa først. aftr. Kbh. 19 S. 8; ann. i l. T. 1819, S. 43—45).

3 „Den Nordiske Lillstuer“, udg. af J. Kragh Høst, (Fortegnelse over det kjøbenhavnske Universitetsbibliotheks Belgjorere, i Nr. 44).

3 „Harpen“, udg. af A. P. Riunge, (Skrivelse til Amtsprovst N. Holm, 1820 Nr. 57).

3 Rahbeks „Hesperus“ (Morten Thrane Brünnich, Naturvidenskabens Senior i Danmark, I. 193—219. (see ovenfor); Om de her i Nigjerne fra 1550 til 1750 gjængle Biser; en Forelæsning i et Læseselskab, II. 289—321; Extracter af Wille Høybergs biographiske Optegnelser om ham selv og nogle af hans Samtidige, IV. 97—119).

3 Rahbeks „Læsning i blandede Emner“ (Breve til Rahbek, I. 146—51; 242—44; 250—53; 408—11. [jofr. sfd. S. 151—70; 241—61; 254—59; 416—21]; Om Stenen, som Bispen i Skane sfal, II. 385—405; Om Døvtro. ifar hos den danske Almue (Fortættelse af Afhandlingen i „Dagen“ 1822), III. 502—18; IV. 41—58; Om Fortskrivninger til Fanden, IV. 334—39; Om Befættelse af Fanden, sfd. S. 340—62; Aandelig Befættelse, sfd. S. 362—69; Den onde Lands almindelige Navne, Maaden at mane Personen frem, og de Skikkelser, hvorunder den plejer at vise sig, sfd. S. 481—91).

3 Høp's „Politik og Historie“ (Underretning om et Haandfkrift af 1723, Strikeshønderne i Bergens Stift angaaende, med Extract af Samme, I. 25—53; Forsvar for det 18de Aarhundrede af P. A. Wallmark, overfat, II. 1—20; Noget om de spanske Troppers Ophold paa Langeland i August 1808, meddeelt, sfd. S. 129—157; Et Pasoptrin; ingen Prøve af Beskrivelsen over min Rejse i Tydskland 1821,

V. (o: "Eiden"), S. 85—87; Fortegnelse paa Manuskripter i Notarius publicus Schmidts, siden Scavenius's, Bibliothek, som brændte 1807, sfd. S. 252—55; Den franske Komedies Forsatning i Danmark, efter et fransk Manuskript meddeelt, sfd. S. 297—99; Et Par Ord, fremsagte i det kongl. danske historiske Selskab i det første Møde, som (den 19 Decbr. 1821) blev holdt efter dets Formands, Etatsraad Abraham Ralls Død, sfd. S. 300—302; Ober-Kontemester Brandt's Foresstilling til H. M. Kong Christian 5te om en fast Afford med Heinrich Heuss, angaaende de udenlandske Avisers Anstæffelse samt om nogle gamle Avisers Betaling, meddeelt, sfd. S. 376—81; Om Mordbrænderanslaget i Kjøbenhavn 1789; fra Peter Urdalls Papirer, meddeelt, sfd. S. 381—84).

I Riise's "Archiv for Historie og Geographi" (De litteraire Bergmand i Indien [ogfaa særskilt, see ovenfor]; Udsigt over Capitain Jens Munks Levnet, især om hans Rejser i Ishavet, V. 1—31).

I Høst's "Chronos" (Extrakter af Biskop Jens Birkerods historiske Dagbog, 1822. H. 1. S. 36—55; H. 2. S. 65—89).

I Kiunge's "Literatur-, Kunst- og Theaterblad" (3 Anledning af de i "Harpen" 1821 Nr. 37 og 41, indførte Spaadomme angaaende det tyrkiske Riges Undergang, 1822 Nr. 2. 3. 4. 5. 7; Den danske og norske Kjempebog, et Manuscript, kjøbt paa J. Junges Auction, 1824 Nr. 29. 30. 31; Nogle andre Bidrag, undertegnede "Desiderius" og "Nicodemus").

I "Staatsbürgerliches Magazin", herausgeg. von Falck und Carstens, (Summarische Uebersicht der Untersuchungen über die Heraldinischen Gesetze. Aus der dänischen Handschrift übersetzt, von P. D. C. Paulsen, Bd. IV. H. 2. 1824, S. 417—30; jvfr. L. T. 1824, S. 766—68).

I "Kjøbenhavns Morgenblad" (Forslag til nogle Læsemaaders Nættelse i den nyeste [A. E. Boye's] Udgave af Peder Paars, i I. Aarg. 1825, Nr. 149—50, S. 597—9.).

I "Politikvennen" (Om Indskriften paa kongeligt Militair- og Wassenhuus-Apothek, 1825 Nr. 512 [jvfr. Nr. 511. 513]; Svar paa nogle i Politikvennen Nr. 624 indrykkede Spørgsmaal, Regentens angaaende, 1827 S. 836—38; Afskillige andre Bidrag, med Underskrift: "Desiderius").

I "Telegraphen", utg. af J. Thaarup og J. E. Lange, (Bidrag til Klosternes Historie i Jylland, i H. 1. 1826, S. 24—30).

I "Nyt Aftenblad" (Momiens, en ny religions Sect i Schweiz [udtogsviis af Nöhrs kritiske Predigerbibliothek VI. B. 3 Quartal, 1826 S. 58; Om Bogen: Den politiske Stoffsil, sfd. Nr. 20; Om det omtvistede Ord i Don Ranudo, sfd. S. 365 [jvfr. S. 373—74]; Processen imellem Fadere og Faddere, sfd. S. 382).

I "Kjøbenhavnsposten" (Noget om Kirstens Vilts Rilde, 1827 Nr. 51 [und. Mærke: "Desiderius"], jvfr. sfd. Nr. 52. 54. 55).

I Rahbets "Eritogenia" (Ervilsmaal imod Egtheben af Ellen Brofs Gavebrev til Vor Frue Kirke i Kallundborg af Aar 1400, I. 36—53. [jvfr. Pst's Archiv XI. (Nyt Arch. I.) S. 176—92, af J. H. Larsen; H. E. Prst's Oversigt ov. Vidensk. Selsk. Forhandl. 1827—28, S. XXVIII.]; Udskrifter af det saakaldte sjællandske Register, II. 31—34; Nogle Linier om Den beklædte Sandhed, en sjelden dansk Elfskovs-Roman af Aar 1723, sfd. S. 178—85; Om Liberalismen, af den i den wallmartiske Journal 1829 No. 14—15 indførte Recension over en i Upsala hos Palmblad 1828 udfkommen Pjece, Tidningsväsendet kaldet, III. 123—37; Om det danske Litteraturselskab, med et Tillæg af R. E. Rahbet, VI. 39—52).

J Fr. Thaarup's "Køpenhagener Börsehallen" (Einiges betreffend die sogenante *Chronica Slavica incerti auctoris*, besonders was ein Exemplar von deren ersten Ausgabe mit geschriebenen Zusätzen angeht, Bd. I. S. 20—21; 28; jvfr. S. C. Ørsted's Oversigt ev. Vidensk. Selsk. Forhandl. 1824—27, S. XXXV.).

J "Blandinger fra Sorø" (Brevverking mellem Nyerup og E. G. Tauber, meddeelt af Sidsmærkte, i S. IV. 1832, S. 3—16).

Recensioner (foruden i "Lærde Efterretninger" og "Skandinaviske Museum") i "Kritik og Antikritik" (over Niegels: "Kjøbenhavns Skilderi", 1790 Nr. 23—25; Heiberg: "Nigsdalerslebens Handelser, sid. Nr. 26); — i "Danst Litteratur Tidende" (s. Ex. over: E. Molbech's: "Kort Efterretning om det store kongelige Bibliotheks Stiftelse, Etiebne og Tilstand", 1817 Nr. 36; S. C. Gøthsche: "Anders Johansen eller den brave Bondes Liv og Levnet", 1819 Nr. 46; S. Plum: "Anders Kjarbye af Bissenberg Soqn"; D. S. Birch: "Naturen, Menneket og Borgeren"; D. D. Lütken: "Kristian Hansens og Peter Møllers Historie"; Samme: "Læsebog til Brug i Almuefolerne"; Samme: "A-B-C og Læsebog for de første Begynderne"; 1821 Nr. 47, 48; Stiftsbibliotekernes Litteratur, 1829 Nr. 2, 3; o. m. a.); — i Høst's "Søndagsblad" (over: N. S. Sjøborgs "Forsök till en Nomenklatur för nordiska Jernlemningar", 1816 Nr. 27, 28); — i Nas's "Litteraturblad" (over: N. C. Øst's "Litteraturlericon", 1.—6. S., Nr. 5; J. K. Høst "Nordisches Museum", 1stes Hest, Nr. 26); — i "Maanedsskrift for Litteratur" (over E. Molbech's Udgave af den ældste danske Bibeloversættelse, II. 458—64).

Wise om Slaget d. 2den April 1801; udkom særskilt som Gadevise, og er siden aftrykt i R. S. Seidelins Ermantsange, samt i Høst's "Ei blot til Lyft" I. 141—46. (jvfr. Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 187—88). — Danmarks Pris. (Ny Text til en gammel Nationalmelodie; med Musik firstemmig udsat af Grenland). Kbh. 1819; ogsaa aftrykt i Høst's Morgenbl. 1819, Nr. 25, samt i Elmquist's "Dan" 1820, S. 115—17. Paa Tydskt oversat af Gustav Høbbach, aftr. i Høst's Polit. og Hist. (3: "Titen"), S. 66—67. — Sang ved Regentens Jubilaum 1823. (optr. i Samlingen af Sange i denne Anledning. Kbh. 1823). — Digte, afspredte i: Kbhøns Skilderi (1808, Nr. 103); Høst's "Morgenblad" (1819, Nr. 25. 50. 51); Ljunges "Dana" (1820, S. 86—88); Naphels "Tilskueren" (1821, S. 400); "Læsning i blandede Æmner" (IV. 1823, S. 61—63); E. Beyer's "Gefion" (1826, S. 71—75; "Den naadige Grevindes Besøg i Præstegaarden", efter Fru Lemgrøns svenske Original; 1827, S. 99—103; Napoleon i Moskø, efter Ricander); "Skandinaviske Nytaarsgave" 1828. — Han befordrede til Trykken: Sange til den 10de April 1820. Kbh. (i Anledning af E. Pram's Afreise).

Fortæller til: P. T. Wandals Jægersprifiske Mindemærker 2det Bds 1ste Hefte, 1794; J. S. Letz's, af ham udgivne, "Danst Glossarium", 1800; Oversættelsen af (E. J. Sintenis's) "Hellas lykkelige Aften", 2det Dplag, 1801; E. Fletchers Naturhistories sidste Deel, 1804; "Fortegnelse over de Bøger, som i A. 1811—15 ere udfomne i de tre nordiske Riger", Kbh. 1815—16; J. M. Thiele's "Prøver af danske Folkesagn", 1817; (denne sidste i Forening med D. D. Lütken); til den 14de, af ham udgivne, Tome af Suhms Historie af Danmark, 1828.

Oversættelsen af E. N. G. Goede's "England, Wales, Irland og Skotland o. s. v." 1ste Deel, som har Nyerups Navn paa Titellbladet, er a P. M. Nødskov.

Nyholm (Christopher), f. d. 2den December 1750 i Slaglille i Sjælland, hvor hans Fader Christopher Nyholm var Sognepræst (f. 3^d 1712, † 1768); hans Moder Else Birgitte Schrøder (f. 1727, †), en Datter af Jubellæreren, Professor og Rector Johannes Schrøder i Frederiksborg. — Dimitteret fra Frederiksborg Skole, blev han Student 1767; var i nogen Tid Alumnus paa Ehlers' Collegium; tog i April 1774 theologisk Attestats (H. ill.); blev 1777 residerende Capellan i Sæby i Bendsyssel; 1780 Sognepræst til Odden og d. 14de Maj 1783 til Munkerbjergby og Bromme i Sjælland; d. 27de Novbr. 1789 til Aker paa Bornholm; d. 7de Maj 1790 til Søllerød i Sjælland; d. 9de Januar 1801 i Nyborg; fik 1811 Rang med Kjøbenhavns Sognepræster; blev d. 26de August 1825, efter Ansøgning, i Naabe og med Pension entlediget. † 15de Novbr. 1826 i Nyborg. — * 1779 Beate Jacobine Würnsfeld (f. 1759, † 1821), en Datter af Kjøbmand Frederik Würnsfeld og B. Christiane f. Speizer, i Sæby.

En hellig Tale holden for det Kongelige Herkøb over Act. X, 34—41, paa anden Paaskedag 1776. Kbh. 1776. (Krit. Tilf. 1776, Nr. 26; Krit. Journ. 1776, S. 255). — Fire Prædiker holdte til Aftenfang i Sæbye Kirke. *ibid.* 1782. (L. E. 1783, Nr. 7). — Forslag til Religions-Rundskabens Udbredelse paa Landet. Sørøe 1785. (L. E. 1785, Nr. 10, 11; jvfr. Art. 3. Paludan). Svar paa Udskilliges Samtaler og Anmærkninger i Anledning af dette Forslag. Kbh. e. a. (L. E. 1785, S. 582). — En Afsteeds-Tale, holden i Munkerbjergby og Bromme Kirker. *ibid.* 1790. (L. E. 1792, Nr. 9; Krit. S. VI Nr. 25). — Forandring ved den offentlige Gudstjeneste, et Forsøg. *ibid.* 1799. — Sørge-Tale over residerende Capellan Peter Thonbo. Odense, 1806. — Sørge-Tale ved Rector E. C. R. Munthes Liig, holden paa Nyberg lærde Skoles Auditorium d. 16de Marts 1814. *ibid.* 1811. — Prædiken i Anledning af Bibelselskabet. *ibid.* 1816.

Nyholm (Samuel Frederik Carl), f. d. 27de April 1810 paa Lurebyholm under Grevfabet Bregentved i Sjælland. Hans Fader, Justitsraad, Landinspecteur Lars Christian Nyholm (Broder til nysanførte Pastor Christopher Nyholm) var Landvæsens- og Tiendecommissair i Præste Amt (f. 1758, † 1824); hans Moder Armgart Marie Hammershaimb, en Datter af Handelsforvalter Samuel Hammershaimb paa Færøerne og Anna Elisabeth f. Nyholm. Blev dimitteret til Universitetet fra Bordingborg Skole 1827; Candidat i Lovkyndigheden (Laud.) i Efteraaret 1832; d. 9de Februar 1837 Prøveprocurator ved Landsøversamt Hof- og Stadsretten; d. 23de Marts 1839 Procurator ved alle Over- og Underretter i Danmark, Højesteret alene undtagen; var fra 1840 til 1ste April 1841 tillige Notarius ved Kjøbenhavns Borgerrepræsentation. — * Elisabeth Christiane Birgitte Valvig, Datter af Consumtions-Inspecteur, Lieutenant Christian Valvig i Ribe og Elisabeth Christiane Birgitte f. Meldal.

Lærebog i den naturlige Privatret ved C. von Rotteck, oversat. Kbh. 1837. (Udkom 1836—37 i 3 Hefter).

Bidrag: i *Ulgreen-Udsings "Bibliothek for dansk Lovkyndighed"* (Hvad Indflydelse faaar det paa en Bærelobligations Indhold, at Parterne lade den i rette Tid anlagte Sag til Obligationens Forfælske henstaae uafgjort efter Gortbefindende? i Bd. II. S. 658—63); — i *"Juridisk Tidsskrift"* (Om det deciderende Moment i Kollisionen imellem tvende Arvskift eller Pantebreve, af hvilke det ene er tingløst i rette, det andet i urette Tid, i Bd. XXVII. S. 340—59); — i *"Nyt Juridisk Tidsskrift"* (Om Betydningen af den i Lovens 1—24—22 hjemlede Uffærmning i en domfældt Debtors Gods, i Bd. II. S. 2. S. 185—201). — (Revid.).

Nyrop (Christopher), en Søn af Provst Peder Jespersen Nyrop, Sognepræst til Egers Præstegjeld i Aggershuus Stift († 1774; anf. i *Nyerups Lit. Lex.* S. 436); f. d. 22de Sept 1752; deponerede som Privatist fra Kjøbenhavn i Decbr. 1766; tog 1772 theologisk Attestats (H. ill.); blev 1780 residerende Capellan til Gran i Aggershuus Stift; d. 7de Aug. 1782 Sognepræst til Vallensbæk og d. 16de Decbr. 1791 til Glostrup, begge i Sjælland; d. 28de Juni 1797 Provst i Emorum Herred; 1804 Sognepræst til Nørre-Bedby og Nørre-Mølev paa Falster. † 11te Sept. 1831. — * 1. A. Svanig, Datter af praktiserende Læge Svanig i Kbhvn. * 2. Cathrine Elisabeth Magdalene Heilmann (f. 1765, † 1842), en Datter af Sognepræst Johan Ernst Heilmann i Kjerteminde og Karen, f. Buch. *Diss. de universalitate religionis.* Havn. 1778. 8.

Nyrop (Christopher), Nysnævntes Søn; f. d. 28de October 1805 i Riserup Præstegaard paa Falster; nød først Underviisning af sin Fader; blev 1820 indsat i Bordingborg lærde Skole; afgik derfra til Universitetet 1826; afsløvere i Juli 1833 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); var derefter i henved 8 Aar Institutbestyrer i Kjøge, hvor han d. 10de Juli 1841 blev ansat som ordineret Katechet og 1ste Lærer ved Borgerfsolen. — * Helene Ahlmann, fra Als.

Nogle Bemærkninger og Forslag med særdeles Hensyn til den Ombandelse, som foresaaer Borgerfsolen i Kjøge. Kbh. 1845.

Bidrag: i *"Fædrelandet"* (Om Aflyerne, I. 1840, Nr. 105); — i *"Kjøbenhavnsposten"* (Om private og offentlige Skoler, 1840, Nr. 94); — i *"Den Berlingske Tidende"* (Om Dffersagen, 1842 Nr. 193). — (Tidsskrift efter Autogr.).

Næblersød (Hans Frederik Jacob), f. d. 19de Juli 1810 i Kjøbenhavn, Søn af nedennævnte Districtsprovst M. T. Næblersød og C. H. f. Vilsted; tog i Foraaret 1834 pharmaceutisk Examen (Laud.); blev i Marts 1845 Destillateur i Kjøbenhavn.

C. Leydes Veiledning for Begyndere i de første Grunde af den uorganiske quantitative analytiske Chemie. Med nogle smaa Forandringer, oversat. Kbh. 1838. (T. f. L. o. R. I. 125—27, af B. Rothe). — (Revid.).

Næblerød (Martin Thomas), en Søn af Fæstebøtte, Gaardmand Thomas Mortensen; f. 1780 i Byen Næblerød, i Halsbagerlille Sogn ved Slagelse; blev i Foraaret 1801 dimitteret fra Roeskilde Skole; underkastede sig i Octbr. 1807 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev d. 27de Januar 1809 Capellan pro persona for Uby Menighed i Sjælland; d. 11te Decbr. 1812 Sognepræst til Mind og Herning i Ribe Stift; d. 9de Juni 1827 til Bilslev og Hunderup, f. St.; d. 16de Juli 1828 tillige Provst for Gjørding, Malt, Andst og Slaugs Herreder; d. 29de Juli 1835 entlediget, efter Ansøgning, i Naade fra Provste-Embedet. † 7de August 1835. — * § 1810 Christine Hebevig Bilsted, en Datter af Cancelliraad Jacob Bilsted og Karen Lassen f. Rothe.

Bidrag: i Falbs Tidsskr. f. Landøkonomi (Om stavelige Insecter, som have vilst sig i Ribe-Eggen, i Bd. III. 1834, S. 482—85).

Nørgaard (Grich Andreas), f. d. 27de Marts 1801 i Aalborg, hvor hans Fader Anders Nørgaard da var Skolelærer, siden Statteincassator; Moderen Maren f. Holm († 1810). Var Biinhandlersvend; blev 1827 privat dimitteret til Universitetet; tog i det følgende Aar Examen philosophicum (Laud.), og i Slutningen af 1831 Examen i anvendt Naturvidenskab ved den polytechniske Læreanstalt (H. ill.); var fra Octbr. 1830 til Juni 1833 Alumnus paa Borchs Collegium; foretog 1832 en Rejse til Sverrige, for at gjøre sig bekendt med Tilberedningen af Mineralsande; blev 1833 Inspector ved Rosenborg-Brøndanstalt. Besøgte 1842, paa Brøndanstaltens Beføstning, Berlin og Dresden, for at gjøre sig bekendt med den Struveffe Naade at lave Mineralsande paa, og hans Apparat. — * 1§ 1836 Maren Nicoline Fischer, en Datter af Konstdrejermester Fischer i Horsens.

Mineralsandenes Nytte og Anvendelse, med nærmest Hensyn paa Rosenborg-Sundhedsbrønde, efter de nyeste og bedste Hjælpemidler. Med Fortale af D. Bang. Kbh. 1833, m. 1 Steentr. (M. f. L. XI. 330—38, af D. L. Bang og Z. G. Forchhammer; Journ. f. Med. og Chir. II. 345—48; Zeitschr. f. d. gef. Med. VI. 119, af E. Otto).

Bidrag i „Archiv for Pharmacie“, red. af S. M. Eriør, (Bidrag til Kundskab om de kulsure Magnesiæforbindelser, I. 191—201; „Magnesiavand“ i dens Sammensætning samt Naaden, hvorpaa Præparatet, som anvendes hertil, forberedes og Vandet laves, I. 301—5; Kjøttensalt og Saltsyre, som de produceres til Brug ved Rosenborg-Brøndanstalt, I. 538—546). — (Rev.)

D.

Obel (P.) opholdt sig i Lemvig.

Blomsterbedene eller moralske og satiriske Lanter. Randers, 1814.

Kort historisk Skildring af Danske Konger fra de ældste til nuværende Tider. For Ungdommen. Aalborg, 1819. 4de Dpl. u. T.: De vigtigste Begivenheder under

Danmarks Konger fra de ældste til vore nuværende Tider. En Kæsebog for Ungdommen i Almue-Skolerne. Kjøbenhavn, 1833. (jvfr. Ugebl. f. den danske Bonde I. 56).

Moerfkaabs-Læsning af blandet Indhold. Kallberg, 1827. — Freja, en Samling af Poesi og Prosa. Horsens, 1835. — Freja eller underholdende Lectiure for begge Kjøen. Roskilde, 1837.

Ufælte Bidrag i „Den Cimbriske Mercur“.

Oddsén (Gunnlög), f. d. 9de Maj 1788 paa Gaarden Gellingeholt i Skagafjords Eyyfel, under Íslands Norðer-Amt. Faderen Oddur Oddsén var Bonde; Moderen Maguheid Þorsteinsdóttir, Datter af Præsten Þorstein Girkóson i Vesturbjörnsdalum. Dimitteret i Aaret 1809 fra Besæstet Skole, var han i nogen Tid Compotirist hos den daværende Stiftamtmand Eastenskjold; nedrejste til Kjøbenhavn 1812; deponerede ved Universitetet 1813; var siden i 3 Aar Huuslærer; blev 1817 Lærer i Regning og Kalligraphi ved Søcadet-Academiet; 1821 Secretair ved det islandske literaire Selskabs Afdeling i Kjøbenhavn; var og Stipendiarius ved den Arna-Magnæanske Commissiön; underkastede sig i Juli 1821 den theologiske Embedsexamen med Charakteren: „Haud illaud.; specimen scriptum laude dignum“; udnævntes d. 14de Januar 1825 til Consistorial-Afsæssor; d. 31te Maj 1826 til Sognepræst ved Domkirken i Rejkjavik i Ísland. † 2den Maj 1835. — * $\frac{1}{4}$ 1822 Þórun Björnsdóttir, Datter af Præsten Björn Jónsón i Bólstaðarhlíð i Hunavatus Eyyfel. — (Jvfr.: Minning G. Oddssonar. Kaupmhsn. 1838, 8vo; „Dagen“ 1835, Nr. 235; „Skírnrir“ 1836, bl. 96; „Fjölnir“ II. 55—56).

Orðubók sem inniheldr flest fágial, framandi og vanskilin ord, er verda fyrir í dönskum bókum. Færd í Letr af G. O. Oddsén. Kaupmhsn. 1819. (R. T. 1819, S. 505—?).

Almenn Landaskipunarfræði (udg. af det isl. lit. Selskab). I.—II. Bd. Kaupmannshsn. 1821—27, med 6 Kort. (jvfr. Art. G. Jónsón og Th. Sveinbjörnsón).

Leidarvisir til að lesa hið Nya Testament med gudrækni og greiud, einkum handa ólærdum lesurum; af R. Möller. Snúinn á íslensku. (af G. Oddsén, Th. Gudmundsón og Th. E. Hjálmarsson; med en Fortælle af J. Møller). I.—II. parturinn. Kaupmhsn. 1822—23.

Hadde Andeel i Udgaben af J. Th. Vidalins Háuss-postilla. II. Utgafa. Kaupmhsn. 327—28, og af flere islandske Andagtsbøger.

Oddsón (Æmund), f. 1751; kom i Latinskolen paa Holum 1769; dimitteret 1775. Blev Degn paa Reynistadkloster 1777, collationeret til Þingeyra-Kloster-Kald 1783, og til Tjörn paa Vatnsnæs 1811. † 1823. Var to Gange gift.

2 Psalmer, indf. i: Evangelisk smárit hins isl. ev. smáb. Fél.

Oehlenschläger (Adam Gottlob), see Oehlenschläger under Bogstavet O.

Dest (Johann Friedrich), f. d. 10de December 1755 i Neu- kirchen i Angeln, hvor hans Fader Nikolaus Dest var Præst (f. 1719, † 29e 1798; jvfr. Korbes's Lex. S. 254, og Lübker's u. Schröder's Lex. II. 408. 839). Blev undervist af Faderen, og af ham dimitteret til Kjø- benhavns Universitet 1773; var i en Række af Aar Huuslærer paa for- skjellige Steder; blev 1793 Lærer i Glücksborg ved et Opdragelsesinstitut for unge Fruentimre; gjorde 1794, med offentlig Understøttelse, en pæda- gogisk Rejse i Tyskland; blev 1795 første Lærer ved det nyeste Skole- lærer-Seminarium paa Brahetrolleborg; fik 1803 Rang med overordentlige Professorer; udnævntes 1813 til Ridder af Danebroge. † 14de Jan. 1815. — * 1793 Dorothea Petersen (f. 1761, † 29^e 1843 paa Bernstorffs- minde). — Metrolog i L. T. 1815, S. 172—76; jvfr. B. H. Knapp's Tale ved J. J. Dest's Forbegravelse, 1815; Korbes's Lex. S. 253; Lüb- ker's u. Schröder's Lex. II. 408. — Om et Monument over ham see Hempels Avis 1821, Nr. 38; „Dagen“ 1821, Nr. 72; Kbhvns Skilderi 1821, Nr. 24, Sp. 380). Under sit Ophold i Fyen har han udgivet:

Efterretning om en Opdragelses-Anstalt paa Bernstorffsminde, oversat efter den tydske Original af A. Jørgensen. Odense 1802. (L. E. 1802, S. 153—154, r. af S. N. J. Bloch; jvfr. S. 202—8).

Bidrag: i E. J. N. Christianis »Beiträge zur Veredlung der Mensch- heit« (Ueber Eintheilung der Schulen in Classen, i Bd. I. S. 1. 1796); — i »Egeria« (Villamaes Grundsætninger og Indretninger angaaende de mere dan- nede Stænders Fælledsopdragelse; tilligemed en Beretning om Opdragelsesanstalten Bernstorffsminde; oversat i II. Aarg. I. S. 236—62; ogsaa særsk. Kbh. 1804); — i det nyeste patriotiske Selskabs Tidsskrift (Forflag, hvorledes Selskabets Medlemmer kunne bidrage til Opnaaelsen af Selskabets Formaal, i I. Aarg. I. Feste Odense, 1811, S. 23 fgg., jvfr. L. T. 1814, S. 103—4; Nogle Bemærkninger hen hørende til Undersøgelsen om Biernes Stadelighed, sftd. i 3die Feste); — i Døst's »Bidrag til Kundskab om Mennesker og Bøger« (Sang til Fredsfeften d. 1ste Jan. 1802, i Nr. 35—36).

Ogilvie (Georg William), f. d. 15de Septbr. 1795 i Jyl- land, af stotste Forældre; var i nogle Aar Forvalter paa Gaarden Bar- fredshøj, Kjøbenhavns Amt. † i September 1839.

Kort, men paa lang Erfaring grundet Anviisning til at dyrke den her kun lidet bekendte Turnips. Kbh. 1834. 2det Oplag. ibid. 1836.

Olavius (Johannes Lønborg) blev Student fra Randers Skole i Foraaret 1804; underkastede sig i October s. A. og i April 1805 den filosofiske Exomens tvende Afdelinger.

Maries Lund, et poetisk Malerie. Randers (1817). 37 S. 8. — Hjalmar og Ingeborg, et Digt, i Kbhvns Skilderi 1817, Nr. 83.

Olavsen (Olav), f. 1753 [ikke 1754] paa Thveraee i Staga-fjords Syffel paa Island; blev 1767 sat i den latinske Skole paa Holum, og derfra dimitteret 1773; f. A. Comptoirist hos Amtmand D. Stephensen i Island; deponerede ved Kjøbenhavns Universitet 1777, og tog d. 20de August 1782 latinske-juridisk Embedsexamen (Laud.); var 1779 Stifter af det islandiske Literatur=Selsskab, „Lærdomslista Félag“ kaldet, ved hvilket han blev Regnskabsfører 1780; vandt 1781 paa Konstacademiet paa Charlottenborg 2 Sølvmedailler for sin Fremgang i Bygningskonsten; blev 1783 Tegnemester og Lector i Mathematiken ved Bergseminariet paa Kongsberg; 1787 tillige Lector i Lovkyndigheden sammesteds; fik 1794 Titel af Professor; blev 1803 tillige Auktionsforvalter paa Kongsberg; siden Ridder af Basa=Ordenen og entlebiget med Pension. Var 1818 Storthingsmand for Kongsbergs By. † 20de Januar 1832 i Christiania. (Jvfr. Weinwicks Kunstner=Lex. S. 134; Kbhvns Eskilderi 1830, Nr. 77).

Bidrag: i *Lærd. l. Fél. R.* (Om Lagvad, i Bd. I. S. 76—86; Om Fuglefangsten ved Drango i Stagafjorden i Island, i Bd. III. S. 216—29. [overs. paa Dansk efter kongelig Befaling ved Rentekammerets Foranstaltning til fri Uddeling paa Færøerne. Kbh. 1784, 22 S. 8., med 1 Kb.]; Om Larefangsten ved Hellefos i Drammens=elv i Norge, som Tillæg til Erichsens i 3de Bind indførte Afhandling over samme Venne, i Bd. VI. S. 175—86; Om nogle Arter af Liim, sfd. S. 234—48; Om Maaden at fortynde; Høe=Leer, i Bd. X. S. 149—60; Om at tage Lufst af Afbedynger, i Bd. XI. S. 170—85; Om Madlavning og Dbrygning samt Brødkagning, i Bd. XII. S. 173—215); — i „*Tids*“ (Indberetning om en Gave til Holum Skole i Island, 1792. IV. 187—89).

Han har skrevet adskillige latinske Gravminder, saasom over Dr. Prof. Peter Thorstensen, i „*Tids*“ 1792, III. 224; over Dr. philos. Einar Gudmundsson, i Tillæg til den Norske Sigstidende 1818, Nr. 16; over Prof. Christen Smith, foran Dennes „*Dagbog paa en Reise til Congo i Afrika*“ (Christiania 1819). — En latinsk Inscription (ved den norske Nationalsfest i Anledning af et Universitets Drettelse i Christiania), med dansk Oversættelse af F. Schmidt, i L. Stoud Platous „*Indberetninger om Nationalsfesten d. 11 Decbr. 1811*, S. 209—11. — Hans Gravminde over John Erichsen er bedømt af J. P. Bärens i „*Tids*“ 1791, III. 281—318. — *Carmen in memoriam diei, quo Carolus XIV Johannes, Norvagorum et Svecorum Rex, in æde Christi Nidarosiae solemniter et sancto ritu inaugurabatur Anno 1818 die 7 Septembris*, ledsaget med en norsk (af P. J. Horn) og fransk Oversættelse. Kbh. 1830. 4to.

Olbe (J.), „71aarig Kammerraad“; Pseudonym, menes at være en Præst, der allerede er anført paa sit Sted i nærværende Bind.

Bidrag: i „*Dansk Folkeblad*“ (Om Menigmands Dplysning, V. Nr. 30—31; Brev, VI. Nr. 11; Kjære Venner paa Landet! Brev, VII. Nr. 39); — i „*Kjøbenhavnsposten*“ (Et Brev om det politiske Røre i Folket, 1840 Nr. 355 [optr. i „*Almuevennen*“ II. Nr. 40]; Et Brev om Forholdet mellem Regjeringen og Skribenterne, 1841 Nr. 44 [optr. i „*Almuevennen*“ III. Nr. 24]); — i forskellige Aar-gange af „*Dannevirke*“, udg. af P. E. Koch.

Oldeland (Frederik Carl Emil), f. d. 26de Juni 1790 i Kjøbenhavn, Søn af Generalrigscommissair samt Land- og Sø-Krigscommissair i Fyens og Langelands District, Maximilian v. Oldeland († 17 1813 i Kjørteminde) og Charlotte Amalia v. Osten (f. 1750, † 1792). Blev Premierlieutenant ved det første jydsk Infanteri-Regiment; rejste i Marene 1812—14, i Selskab med Prof. L. Kruse, i Tydskland, Italien og Frankrige. † 30te Decbr. 1815 i Aarhus.

Bidrag: i Nyerups »Magazin for Rejseiaagttagelser» (Extract af hans Rejsejournal i Marene 1812—14, i Bd. I. S. 337—93, jvfr. S. 135—42. (L. T. 1822, S. 775—76; Høst's Polit. og Hist. II. 234—35).

Oldenburg [ifte Oldenborg] (Frederik), f. d. 29de Septbr. 1767 i Frederikshald i Norge. Hans Fader var Adam Christoffer von Oldenburg, Generalmajor og forhenværende Vice-Commandant paa Fæstningen Frederiksteen ved Frederikshald (og nedstammende fra en gammel mecklenborgsk adelig Slægt, der har været bekjendt allerede fra det 13de og 14de Aarhundrede); hans Moder var Maria de Schøller, Datter af Christoffer de Schøller, Ridder (Storkors), af Danebroge, Conferenceraad og Over-Berghauptmand Nordenskjelds i Norge, og af Catharina de Blixenskjold (som nedstammede fra den i Historien, under Christian IV. bekjendte Kjeld Stub, og var en Søsterdatter af den i Historien, under Frederik IV. saa hæderligen bekjendte Anna Colbjørnsdatter). — Sønnen blev fra sin Ungdom af bestemt til Studeringer, og nød, efter at have i nogle Aar gaaet i offentlig Skole i Frederikshald, privat Underviisning af Joachim Stocfleth (siden Præst i Norge), og derefter af Mag. Elias Christian von Haven (tilsidst Præst i Dds-Herred), som 1785 dimitterede ham til Sorø Academi, hvor han d. 12te Septbr. f. A. tog den, ved Foundationen af 29de Januar 1782, befalede, første, eller saakaldte Indtrædelsesexamen, og ved denne erholdt Charakteren Laudabilis. Efter at have i henved 5 Aar hørt Forelæsninger over Lovkyndigheden, Statsvidenskaberne og Historien, under Professorerne Nissen, Steenstrup og Borch, tog han i 1790 den latinist-juridiske Examen (der ifølge den sidste Kjøbenhavns-Universitets-Fundats af 7de Maj 1788, skulde have samme Kraft og Gyldighed, som de juridiske Examina, hvilke toges ved Kjøbenhavns Universitet), og erholdt saavel for den skriftlige, som mundtlige, samt praktiske Examen Charakteren Laudabilis; blev d. 19de Januar 1791 Hofjunker; d. 2den Februar f. A. Aufcultant i det Kongl. Rentekammer; d. 12te April 1797 Secretair i det daværende Vestindisk-Guineiske Rente- og General-Toldkammers Cancelli; d. 14de Novbr. 1798 Kammerjunker, og d. 12te Decbr. f. A. Committeret i sidstnævnte Collegium. I Aaret 1803 foretog han en Rejse til Sverrige og Norge, og blev Medlem af det kongl. Norske Videnskaberne

Selskab i Thronbhjem; udnævntes d. 9de October 1809 til Kammerherre; d. 25de Februar 1811 til 2den Deputeret i det forrige General-Toldkammer; valgtes d. 3die Marts 1813 til ordentlig Medlem af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog; indtraadte, ifølge kongelig Befaling af 30te Juni 1815, paa General-Toldkammerets Begne som Medlem i den Kongl. Postkasse = Pensions = Direction (indtil d. 16de Febr. 1816); udnævntes d. 31te Juli 1815 til Ridder af Danebroge; d. 16de Febr. 1816, ved Commerce-Collegiets Dphævelse og Forening med General-Toldkammeret, til 1ste Deputeret i det nuværende General-Toldkammer og Commerce-Collegium; 1821 til extraordinair Assessor i Højesteret; optoges ved kongl. Resolution 20de Juli 1822 med ægte Uffom og Descenderter i den danske Adelsstand (jvfr. Magaz. t. d. danske Adels Hist. I. S. 193); blev d. 1ste Novbr. 1828 Commandeur af Danebroge; den 28de August 1831, efter Ansøgning formedelst en i flere Aar tiltagende Sjensvagthed, i Raade entlediget som Deputeret i General-Toldkammer og Commerce-Collegiet; d. 31te Juli 1837 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn. — * 19 1795 Marie Clarette Benedicte Bastholm (f. 2^s 1773, † 3^r 1807), Datter af kongl. Confessionarius, Dr. Christian Bastholm og Ingeborg Fosø Rosenstand-Boiske. — (Jvfr. Döt's "Materialier", Nr. 16. 19).

Om Iovbestemte Renter af Pengelaan i Almindelighed, og hvorvidt Ager bør blive en Gienstand for borgerlige Straffelove. Kbh. 1802. (Jurid. Maanedstid. 1802, I. 484—96, af A. S. Ørsted; V. T. 1802, Nr. 40, af J. R. Post).

Om Gienfærd eller Giengangere, filosofihist-historisk betragtet; et Bidrag til Mennekeskundskab i Almindelighed, og til Oplysningens og Overtroens Historie i Norden i Særdeleshed. Kbh. 1818. (V. T. 1820, Nr. 9).

Bidrag: i "Minerva" (Om Fosterermord og Barnefødsel i Dølgemaal, tilligemed nogle Midler til at forebygge samme, 1801. I. 6—66); — i "Nyt Juridisk Archiv" (Hvorvidt kunne Stedforældre fordrø Kjærlighed, Ærbødighed og Lybighed af deres Stedbørn? og hvorvidt ere disse pligtige at underholde deres Stedforældre, naar de dertil have Ærne og Stedforældrene behøve det? i Bd. I. 1812, S. 1—42 (V. T. 1825, S. 426); — i Fr. Thaarups "Udsørlig Besledning til det Danske Monarkies Statistik" (Om Landstingenes og Raugtingenes Historie, i Bd. III. S. 134—37, Noten).

Oldenburg (Theodor Wilhelm), Nysnævntes Søn; f. i Kjøbenhavn d. 27de September 1805; blev dimitteret til Universitetet fra den kjøbenhavnske Borgerdydsstole 1822; udmærket ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar; afsløverede i April 1826 den theologiske Embedsexamen (Laud.); opnaaede 1828 Accessit for en Afhandling til Besvarelse af Universitetets historiske Prøisopgave: "*Exhibeatur delineatio physica, politica et moralis provinciae, quæ dicitur Vendysssel*,"

qualis erat status ejus sub finem seculi undecimi, habito simul respectu rerum maxime memorabilium, quæ usque ad id tempus ibidem gestæ erant aut evenerant"; blev d. 20de December 1830 Sognepræst for Sorterup og Ottestrup Menigheeder i Sjælland. † 26de Maj 1842. — * § 1831 Louise Nothe, Datter af Conferenceraad Christian Nothe og Charlotte Christine, f. Müller.

Nogle Bemærkninger i Anledning af Dr. Dr. og Professor Clausens Angreb paa den kirkelige Forsagelse ved Naaben. Kbh. 1837. 42 S. 8.

Fortællinger fra Sydhavs-Perne af en Missionair; efter det Engelske. Udg. af det Danske Missions-Selskab. Kbh. 1839. (Nord. Kirke-Tid. 1839, Col. 939—941, af J. E. Lindberg; Berl. Tid. 1840, Nr. 41).

Mindeblade om Theodor Wilhelm Oldenburg, Præst til Sorterup og Ottestrup. Smaadigte af den Afvære. Udgivne og forlagte af P. E. Kierkegaard. Kbh. 1844. 62 S. 8. (Disse Digte ere for største Deelen Psalmer og Arbejdelsler af Davidske Psalmer, der forhen have været offentliggjorte i "Danst Missions-Blad", "Nordist Kirke-Tidende" og B. A. Berzel's Psalmebog).

Redacteur af: Danst Missions-Blad. Udgivet af det Danske Missions-Selskab. IV. — VIII. Hærg. Kbh. 1837—41. 4to. (Hertil leverede han selv de fleste Bidrag).

Medudgiver af: Nordist Tidsskrift for kristelig Theologi. I.—III. Bind. Kbh. 1840—41. ("Dagen" 1840, Nr. 111; Fædrel. II. 1841, Nr. 593; Lindbergs "Dannebrog" 1841, Nr. 20). Heri findes af ham: Anmeldelse af: A. G. Kubelbach "Reformation, Lutherthum und Union", I. 119—55; Bemærkninger over Tanke-Gangen i Romers-Brevets 6te Capitel Vers 1—11, sid. S. 224—64; Anmeldelse af: Richard Nothe "Die Anfänge der christlichen Kirche und ihrer Verfassung", III. 130—53; Ugeledes af: Erklæring og Protest i Anledning af Standerne's Forhandlinger om Sognebaandets Løsning. Kbh. 1839. (T. f. L. o. R. I. 320—26).

Bidrag: i Lindbergs "Nordist Kirke-Tidende" (Kirkefaderen Cyprian's Lære om Kirken, 1837 Nr. 11—17; Nogle af Davids Psalmer, 1838 Nr. 14. 36; Samvittigheds-Tvang i Holland, 1838 Nr. 37. 38; En Psalm, 1839 Col. 32; Magister Møller og de Frakkite, 1839 Col. 165—76; Om Ritual-Sagen, 1839 Nr. 47, Col. 817—89); — i det Danske Missions-Selskabs 17de Aarsberetning (Tale i Selskabet 1838, S. 1—17).

Han oversatte næsten alle de Digte, som findes indflettede i J. F. Jørgens Oversættelse af Heinrich Möwes Levnet, indf. i "Christelig Samler" V. 171—212.

Oldfux (J.), Pseudonym.

Frøken Jesenss Fædersminde. Parodi No. 3 paa den kronede National-sang. Kbh. 1820.

Olivarius (Solger de Fine), f. d. 16de August 1758 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Arnold de Fine Olivarius da var Controleur, siden Bogholder ved Banken (f. 1713, † 1804); hans Moder Pauline Susanne Marie Bauman (f. 1726, † 1799), af en fransk

Familie. — Efter at have nydt privat Underviisning i Hjemmet og siden hos Rector Hansen i Fredericia, blev han sat i den lærde Skole sammesteds, og derfra dimitteret til Universitetet 1774 (ikke 1775); tog d. 16de Maj 1777 juridisk Embedsexamen (Laud.); studerede derefter ved Universiteterne i Kiel og Göttingen (hvor han optoges til Medlem i det „königl. Deutsche Gesellschaft“ efter at have skrevet en Afhandling: „Kurze Untersuchung des Zustandes der Religion in Dännemark von den ältesten Zeiten bis auf die Reformation“); rejste derpaa i nogle Aar i Tydssland, Schweiz, Italien, Frankrige, England og Holland; blev d. 26de September 1781 beskiftet til overordentlig Professor i den danske Ret og det danske Sprog ved Universitetet i Kiel; gjorde sildigere flere Rejser, saaledes i Marene 1789—93 en, paa hvilken han opholdt sig længst i Italien; blev i Paris optagen til Medlem af „Académie Celtique“; erholdt 1825, efter Ansøgning, i Naade Entledigelse fra sit Embede, og privatiserede derefter i Altona. † 23de October 1838, ugjvt. (Biographi i Neuer Metrolog der Deutschen 16ter Jahrg. 1838, 2ter Theil. (Weimar 1840) S. 883—887; jvfr. Korbes' Lex. S. 256; Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 409—410; Schröder's Nachtr. S. 839—40).

Elementa Juris privati Dano-Norvegici ex ipsis fontibus deducta. Othin. 1782. — Kosob Ancher von der vernünftigen Verehrung Gottes. Aus dem Dänischen übers. Leipzig u. Kiel 1782. (Gött. A. 1783, S. 394). — Nogle Stykker af Merciers Tableau de Paris fremstillede med Anmærninger til dem, hvis Indflydelse paa en Stats Regering er betydelig. Kbh. 1786. (L. E. 1786, Nr. 48). — England af v. Archenholz, oversat. I.—II. Bind. ibid. 1787. — Nogle Reise-Anmærninger til Pasning, især for Ungdommen. I.—II. Hefte. ibid. 1794. (Næsten hele Dptaget blev ødelagt i Kjøbenhavn's Ildbrand 1795). III. Hefte. Kiel 1795. — A Letter upon the Subject of Mr. Molesworth. Kiel 1794. (L. E. 1794, Nr. 25). — Über einige Mittel den Zinsfuß herabzusetzen und dem Ackerbau und den Manufacturen aufzuhelfen. Kiel, 1794. — *Le Nord littéraire, physique, politique et moral.* Ouvrage périodique. Nr. I.—XXVI. Kiel & Copenh. 1797—1803, 8vo, 7 vol. Det 7de og sidste Bind, Nr. 23—26, fører ogsaa Titel af: *Archives générales du Nord, y compris l'Angleterre et la Hollande.* Nr. I.—IV. Kiel 1803. (L. E. 1802, Nr. 40. 52; 1805, Nr. 19;“ G. L. Wabens hist. Bibl. S. 151). — Authentische und umständliche Beschreibung der Seeschlacht, die am 2ten April (1801) zwischen der Escadre des Admirals Parker, insbesondere zwischen derselben Division derselben, die Lord Nelson commandirte, und der Dänischen Defensions-Linie, unter dem Befehle des Commandeurs D. Fischer auf der Kopenhagener Råde vorfiel. Mit 1 Chart. Kiel 1801. 32 S. 8. (L. E. 1801, Nr. 36). — Ueber die zweckmäßigste Art, eine gezwungene Stadtanleihe zu vertheilen. Kiel, 1813. (Ausrjft for Bemær; sted først i „Kieeler Wochenblatt“).

Æltern, die ihre Kinder glücklich sehen wollen, gewidmete kleine Aufsätze für Kinder, besonders Knaben von ungefähr 10 bis 15 Jahren, von einem bejahrten Manne, der Gelegenheit gehabt hat, sich einige Weltkenntnis zu erwerben. Hamburg (1826). 2tes Hefte für das Alter, besonders des männlichen Geschlechts, von un-

gefåhr 15—25 Jahren. Altona 1828. 2tes Heft für das Alter, besonders des männlichen Geschlechts, von ungefähr 25—50 Jahren. *ibid.* 1829. 4tes Heft fürs Alter, besonders des männlichen Geschlechts vom ungefähr 50sten Jahre angerechnet. (Samtlige 4 Hefter med fælles Titel: Lebensregeln und Klugheitslehren fürs ganze menschliche Leben in 4 kleinen Heften) Hamb. 1830.

Forslag til en ny Indskrift paa Skuepladsen, i Dødt's „Bidrag til Kundskab om Mennesker og Bøger“ Nr. 15—16. (Jvfr. Døst's „Ei blot til Lyk.“ III. 93. 186). — Forsvar mod adskillige Ankeposter i den Svenske Ministers Note til Statsministeren v. Bernstorff, i Kbhvns Skilderi 1804, Nr. 59).

Olivarius (Johan Finchenhagen), f. 1792 i Næstved, hvor hans Fader Holger Finchenhagen Olivarius, Søstendebarn til nysanferte H. de F. Olivarius, da var Sognepræst til St. Mortens Kirke, siden til Svanike og St. Jbs paa Bornholm (f. 17 1757 i Trølev ved Skjelskør, † 30 1815); Moderen Sophie Finchenhagen Thilserup. — Han tog dansk-juridisk Examen 1814; blev i Decbr. f. A. Sagfører, og d. 9de April 1817 Procurator ved Underretterne paa Bornholm; bestiftedes d. 11te Novbr. 1840 til Byssriver i Svanike og til Herredsriver i Øster-Herred; deltog, som valgt Deputeret for Bornholms Rjbstæder, i Provindsialstænder-Forsamlingerne for Østifterne i Aarene 1840, 1842 og 1844. — * Ellen Margrethe Bohn, Datter af Rjbsmand Bohn i Ners.

Bidrag: i Bornholms Tidende (Belættelser for de bornholmske Deputerede, 1835 Nr. 25. 26. 27 [jvfr. Rbhpost. 1835, Nr. 136]; Noget om Udmærkerne, 1835 Nr. 46. 47. 48; o. fl. a.); — i Stænder-Tidenden for Østifterne (Forslag om, at der paa Bornholm maatte paabydes de for Sjælland gjældende Terminer, 1840 S. 813—46; Andragende om en Revision af den for Selveiergaarde paa Bornholm gjældende Arvelov, 1844 S. 1044—50, jvfr. Berl. Tid. 1844, Nr. 332).

Olivarius (Niels), f. 1774 (ikke 1775) i Barde, hvor hans Fader Holger Nielsen Olivarius, Halvsøstendebarn til ovennævnte H. de F. Olivarius og gift med Ellen Margrethe Jonsen, da var personel Capellan, tilsidst Sognepræst til Ebeltoft og Draaby (f. 1749 i Ulsø i Sjælland, † 12 1824, jvfr. Thorups Bland. Efterretn. om Ribe Cathedralstole, I. Forts. S. 62). Dimitteredes 1791 (ikke 1792) til Universitetet fra Ribe Cathedralstole; underfastede sig i Juli 1795 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev først Huuslærer og 1801 personel Capellan hos Præsten Lars Rasmusen Fog til Steenstrup og Lunde ved Svendborg; 1810 kaldet til Sognepræst for Skjelderup og Ellinge, ligeledes i Fyen. — * 18 1811 Regine Marie Bendz, Datter af Præsten Johan Christopher Bendz i Rønninge i Fyen, og Catharina Maria fød Bang.

Overfættelse af Brevet til Philippenserne, i Fallesens Theol. Maanedsskr. for Fæderlandets Religionslærere, Bd. XII. S. 236—51. (L. E. 1810, Nr. 29).

Olivarius (Niels Hansen), Sidstannfortes Søstendebarn; f. d. 5te Septbr. 1781 i Warde, hvor hans Fader Hans Ugerup Olivarius paa den Tid var Capellan, siden Sognepræst i Belling ved Ringkjøbing (f. 1754, † 1817); hans Moder Dorte Cathrine Bygøw (en Datter af Lermann Mortensen, Degn til Vejen og Læborg i Ribe Stift, og Cathrine Birgitte Bygøw). Blev dimitteret til Universitetet fra Ribe Cathedralsskole i Foraaret 1798, udmærket ved Examen Artium; underkastede sig i Octbr. f. A. den philosophiske Examen's tvende Afdelinger; opholdt sig siden i flere Aar paa Bornholm; tog i October 1820 theologisk Attestats (Laud.); var Alumnus paa Ehlers' Collegium; blev d. 7de Aug. 1822 Sognepræst for Dvøng og Lyhne; d. 18de Januar 1828 for Lunde og Dutrup, og d. 25de April 1837 for Høyen og Jerlev, alt i Ribe Stift. — *Elisabeth Henriksen, Datter af Smelter Henriksen paa Kongesberg.

Bidrag: i Møllers „Nyt theologisk Bibliothek“ (Om Hjemmedaab, Kirke-daab og Barnemødres Kirkegang, i Bd. II. S. 325—42; jvfr. l. L. 1823, S. 511); — i „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn“ (Berigtigelse af Pastor D. Ruplaus „Et Par Ord i Anledning af de Wettes Sag“, 1822 Nr. 27, jvfr. sfb. Nr. 17).

Olrik (Wilhelm Matthias), yngste Søn af Justiterraad, Vice-Borgemeester, Raadmand og Hospitalsforstander Christian Magnus Olrik i Helsingør (f. 1728, † 1793, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 441) og Anna Margrethe Jegind (f. 1746, †, en Datter af Mag. Christen Jegind, Præst til Farsø i Sjælland, og Sara Cathrine Horrebøw); blev f. i Helsingør 1780; dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes Skole i Efteraaret 1801; 1802 Assistent og siden Etablissemmentbestyrer i Grønland (ved Colonien „Julianehaab“, til 1820); var derefter Brænderi-Ejer, Destillateur og Forsørgelsesforstander i Kjøbenhavn. † 18de Octbr. 1833.

Fastelavns-Nis til Hovedstadens Bryggere. Kbh. 1833. — Paaste-Eg, fyldte med Bemærkninger om Hovedstadens Bryggere, og Forsvar for Bryggerknægtene. ibid. eod. 16 S. (jvfr. Art. J. C. Richter). — Humle-Knopper til Hovedstadens Bryggere samt nogle Erindringer til Bedfæmende. ibid. eod. 16 S.

Bidrag: i „Kjøbenhavnsposten“ (Om den saakaldte Østerbygd og Østergroenlænderne, 1830 Nr. 256; Om Grønland og dets Indbyggere, 1830 Nr. 264, 287; 1831 Nr. 9, 36, 37, 68, 69, 107, 108, 159, 160, 201, 202, 254, 255, 306, 307; 1832 Nr. 60, 61, 61, 95, 97, 124, 125, 126, 127, 182, 183, 185; 1833 Nr. 173, 174 (jvfr. sfb. 1830, S. 866, 967, 976; 1831, S. 43, 71, 147 samt Nr. 41, 47, 70, og S. 240, 244, 380; Vestjællandske Avis 1831, Nr. 3); Erklæring i Anledning af Holbølls Kundgjørelse, 1831 Nr. 220; En udmærket fransk Ryhed angaaende Expeditionen til den østlige Kyst af Grønland, 1832 Nr. 138; Nogle Besvarelser til en Ven paa Landet, 1832 Nr. 157; 1833 Nr. 3, 14).

Olsen (B.), Skolelærer i Dverdrup.

Fuldstændig Have-Tabel for Begyndere over de almindeligste Kjøkken-Arters Udsæd og Behandling; for Have-Elskere, som ei hælde Gartnere. Indrettet efter Mansafs Have-Catechismus. Kbh. (1826).

Olsen (C.).

Redigerebe: Aftenstjernen, eller Nyste Skilderi af Kjøbenhavn. Kbh. 1810. 4.
— Nyheds-Posten. *ibid.* eod. 4.

Olsen (Christen), f. d. 14de Juni 1785 i Kolbing, af Forældrene Ole Christensen og Mette Hansdatter; blev dimitteret fra sin Fødebyes Skole i Foraaret 1802; underkastede sig i Efteraaret 1802 og næstfølgende Foraar den philosophiske Examens tvende Afdelinger, begge med Udmærkelse; tog i April 1806 theologisk Attestats (Laud.); var Lærer i 2 Aar for Grev Danneffjelds-Samsøes Søner, og derefter i den kjbhnske Borgerdydsskole, blev d. 8de Nov. 1815 Sognepræst for Næsby og Lyvelse i Sjælland; d. 7de Aug. 1822 for Liunge og Braaby sstd. † 29de April 1833. — * Christiane Marie Lange, Datter af Malermester Lange i Kbhvn. — (Kbhypost. 1833, Nr. 89; „Dagen“ 1831, Nr. 65).

Vitrag i „Nyste Skilderi af Kjøbenhavn“ (Hvad Grundtvig foretog sig ved Præsteordinationen d. 15de December, 1815 Nr. 104; Om Grundtvigs danske Sare, 1820 Nr. 51. 52). — (Eilbeets efter Autogr.).

Olsen (Christen) er fød d. 7de Juni 1800 i Balslille i Sjælland, hvor hans Forældre vare Huusfolk. Han har siden Begyndelsen af Aaret 1814 ubelukkende været beskæftiget hos juridiske Embedsmænd, og tog i Aaret 1821 juridisk Examen for Ustuderede med bedste Charakter for begge Prøver. Blev d. 1ste Maj 1824 Fuldmægtig ved Randers Amts-comptoir; erholdt d. 21de August 1841 Tilladelse til at procedere paa Prøve ved samtlige Retter i Randers Amt, og d. 20de Januar 1842 Bevilling til at være Strandingscommissjonair for en Deel af Østkysten af Nørrejylland; blev 1844 Procurator. — * $\frac{1}{11}$ 1843 Nicoline Helene Levinfen.

Om Fattigvæsenet i Danmark udenfor Kjøbenhavn. En Samling af de Fattigvæsenet vedkommende Bestemmelser, som Haandbog for Districtscommissjonerne og Andre, der have Deel i Fattigvæsenets Bestyrelse. Aarhus, 1828. (M. f. V. VI. 521—26, af C. F. Kunzen). Dertil: Efterankning. Randers, 1828. 16 S. Andet Supplement *ic.* Kbh. 1832. 38 S.

Anmærkninger til Anordningerne angaaende Almueskolevæsenet i Danmark, paa Landet samt i Kjøbstæderne, Kjøbenhavn undtagen, af 29de Jult 1814. Randers, 1833. Tillæg dertil med Reglter til det Hec. *ibid.* 1836.

Kong Christian den Syvendes udenlandske Reise i Aaret 1768. En Dagbog, udg. Aarhus, 1837.

Efterretninger om Niels Ebbesen og hans Daad under Grevens Feide 1340. Randers, 1839. 56 S. (Jyllandspost. 1839, S. 23—24; Berl. Tid. 1839, Nr. 30).

Juridisk Haandbog for Jordemødre i Danmark og Norge. Kbh. 1811. (Decbr. 1840), med 2 Tabb. (Bibl. f. Læg. XXXIV. [Ny Række, IV.] S. 79—80; Ugekr. f. Læg. IV. 16).

Daandbog for Sogneforstanderskaber og Amtsraad i Danmark. 1ste Hefte. Aalborg, 1843. (F. L. o. K. I. 220—22, af J. L. Rohmann).

Redacteur af: Juridisk Maanedsskrift. Udgivet af den danske Sagsførereforenings Bestyrelse. Aalborg, 1843—44.

Medredacteur og Medudgiver af: Ugeblad for den danske Bonde. I.—III. Aargang. [Juli 1834—Juli 1837]. Randers, 1835—37. 4to. (L. L. 1834, S. 271—72; M. f. L. XV. 319—22, anm. af C. L. Børresen, jvfr. Ugebl. f. d. b. Bonde III. 78—79). Heril leverede han bl. a.: i 1ste Aarg.: Til det kgl. Rentekammers Overveelse, Nr. 4; Tvangsarbejdsanstalter, Nr. 5, 6; Om Sparekasser, Nr. 9; Udparcelleringer, sld.; Om Lørbemoser, Nr. 9, 15; Om Lovbogen, Nr. 15; Communalvæsenet, Nr. 15, 16, 17, 44, 46, 47, 48, 50; Om Lovvæsenet og Lovdens Regulering, Nr. 19; Jagtret, Skade af Vilddt, Nr. 20; Om Studsmaale og Studsmaalsbøger, sld.; Brandvæsenet paa Landet, Nr. 21; Om Sognefogder, Nr. 22; Om Hovet og dets Afkaffelse, Nr. 23; Om Fattigvæsenet, Nr. 25; Lærredshaller, Nr. 28; Forligelses-Commissioner, Nr. 29. Betalingen for Landinspectors Forretninger, Nr. 31; Fattigvæsenet, Nr. 31, 32; Yderligere Bemærkninger i Anledning af No. 29 om Udparcellering m. v., Nr. 36; Yngeskolet, Nr. 44, 45; Nedsforholdet mellem Jordbrot og Fæster, Nr. 52; — i 2den Aarg.: Om Hovet, Nr. 1, 2; Om Natmandsfolk og andre Væggængere især i Jylland, Nr. 15, 25; Om en ny Lovbog, Nr. 25, 26; — i 3die Aarg.: „Den danske Bonden, redig. af C. L. Børresen“, Nr. 13; Tvungen Offentlighed, Nr. 15; „Læsning for Almuen No. 1“, anmeldt, Nr. 14; o. fl. a.). — (Tildeels efter Autogr.).

Olsen (Fredrik Christian), f. d. 23de April 1802 i Kbhvn, hvor hans Fader Anders Olsen var Lovbetjent; Moderen Sophie Charlotte, f. Flemming. — Blev, efter at have i ti Aar besøgt Brendstrup og v. Westens Institut, dimitteret derfra til Universitetet 1819; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavel som ved anden Examen i det følgende Aar; vandt 1822 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den philologiske Priisopgave: „Investigatis, quæ in Verrinis Tullii orationibus memorantur de monumentis artis antiquæ a Verre Siciliæ prætore collectis, detur musei ab hoc viro instaurati brevis conspectus; tumque, comparatis, quæ Cicero passim suis scriptis inseruit, judiciis de his aliisque artis operibus, disquiratur, qua dexteritate quaque peritia orator Latinus in talibus æstimandis sit versatus“; var fra Novbr. 1824 til Juni 1827 Alumnus paa Borchs Collegium; tog i Juni 1827 philologisk Embedsexamen med bedste Charakter, og i Juni 1828 den praktiske Prøve med samme Udfald; udnævntes d. 23de December 1828 til Adjunct ved Metropolitanaskolen; d. 28de September 1830 til Overlærer ved den lærde Skole i Helsingør, og forflyttedes d. 10de Juni 1837 i samme Egenkab til Metropolitanaskolen; blev d. 15de Marts 1844 Rector ved Viborg Cathedralskole. — * Marthe Helene Andrea Schytte, en Datter af Telegraph-Bestyrelse Schytte. — (Hans Autobiographi i Programmet

fra Metropolitan-skolen for 1840, S. 42—43; jvfr. Hundrup's Skole-
Calendar, 1843, S. 14—15).

De legis actionibus. Part. I.—II. (pro stipendio Collegii Medici). Havnis
1825—27.

Opgaver til Oversættelse fra Dansk paa Latin, udtagne af de bedste
nyere latinske Forfattere til Brug for de lærde Skolers høiere Klasser. Efter C. G.
Zumpt, paa Dansk bearbejdet og forøget med Henviisninger til Brøders og Badens
Grammatiker. 1ste Deel. Kbh. 1826. (jvfr. "Dagen" 1841, Nr. 98; Jættel. II.
1841, Nr. 568). — Henviisninger til Dorpys latinske Grammatik, ved Zumpt's
Opgaver. ibid. 1827.

C. G. Brøders practisk latinsk Grammatik, eller Anvisning til at lære
sig selv det latinske Sprog, overfat af G. Sverdrup. Tredie Udgave, med Foran-
dringer og Tillæg ved F. C. Olsen. Kbh. 1827. (Rast's Literaturbl. Nr. 31. 32).

Efterretninger om Viborg Kathedralskole i Skoleaaret 1843—44, indf. i
Indbyggelseskriftet til Examen i Viborg Skole 1844. Viborg. Samme for 1844
—1845, samt nogle Bemærkninger ang. Underviisningen i Modersmaalet i de lærde
Skoler, i Indbyggelseskr. 1845. ibid.

Siden Juni 1838 har han deels medvirket ved Redactionen af "Dansk Folke-
blad" som Trykkefriheds-Selskabets Formand, deels, fra Maj 1839 til Slutningen af
September 1841, foreslaaet den som ansvarlig Redacteur (fra 5te Udg. Nr. 10
til 7de Udg. Nr. 31, jvfr. V. S. 40 og Tillægsbl. til Nr. 10, S. VI.; VII. S. 124),
og leveret adskillige Artikler i flere Udgange af Bladet, saasom: i 2den Udg.:
Om Sprogunderviisningen i vore Pigeskoler, Nr. 48; i 3die Udg.: Om Udgrav-
ningen af Gurre Slots Ruiner, Nr. 26; i 4de Udg.: 3 Anledning af den jydsk-
Standerforsamlings Tafadresse, Nr. 17; Advarsel mod Læsningen af Paul de Rods
Roman "Hanrejen", Nr. 21—22; Thorvaldsens Hjemkomst, en Folkedag, Nr. 33;
Om Jødernes Valgbarhed, Nr. 42—44; Omvendelse under Tiden, Nr. 49; Thor-
valdsens Johannesgruppe, Nr. 50 [først. aftr.]; Hvad betyder det at være Medlem
af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug? Nr. 56—57; Undersøgelse af Vandet
fra Helene Kilde, Nr. 62—63; i 5te Udg.: Om Niels Ebbesen og nationale Helte
øverhovedet, S. 41—43; Om at see med egne Øjne, S. 53—54; Foreningen til at
frelse de Børn af Hovedstadens Almueklasse, som staae i Fare for at tabes for Sam-
fundet, S. 57—59, 132; Om Altsenlid paa Landet, S. 64. 67—68; Pressen og dens
Venner, S. 69—70; Bidrag til Oplysning af Spørgsmaalet "hvortledes bruges
Pressen rettelig?" S. 70—71; Før og nu, S. 74—76. 77—79. 85—87; Kjøbenhavn
og Provindserne, S. 129—32; Om Penge, S. 133—36; Om Tidsspilde, S. 136;
Om Mynt, S. 137—39. 153—55; Om Commissions-titenden, S. 158—60; Før
Julen, S. 178—79; Thorvaldsens Museum, S. 180—81; Om Brochurer, S. 215—16;
De Fredsommelige, S. 216; Om Striden angaaende Rectoratet i Sorø, S. 237—40;
Fred for den Døde! S. 249—50; Om en Artikel i Narhuus Stiftstidende, S. 251—
252; i 9de Udg.: Nogle Ord om den danske Folketaler, Nr. 53; o. fl. a.).

Redacteur af "Dansk Folketaler" for 1841—44, udgivet af Selskabet
for Trykkefrihedens rette Brug. Kbh., m. Kbh. og Trassnit. ("Dagen" 1843, Nr. 87;
D. Folkebl. IX. Nr. 53). Hertil leverede han i Udg. 1842: Billedhuggeren Herman
Wilhelm Bisfen, S. 25—41, m. Portrait. (overs. af Er. Carstens i Fald's Archiv
III. Jahrg. 1844, S. 344—57); Med Ludvig Holbergs Billede, S. 149—52; Nogle
politiske Sundhedsregler, S. 163—68; i Udg. 1843: Med Thorvaldsens Billede,
S. 47—52; Med Adam Oehlenschlägers Billede, S. 126—28; Pompeii, S. 158

—65; i Aarg. 1844: Tillæg til Allens „Slesvigs Gjenforening med Danmark under Kong Frederik IV.“, S. 65—70; Billeder, med Forklaring, S. 97—124.

Af Poul M. Møllers „Efterladte Skrifter“ udgav han 2det Bd. Kbh. 1842, og var Medudgiver af sammes 3die Bd. ibid. 1843, hvortil han leverede P. Møllers Levnet. (F. L. o. R. I. 109—14; 257—62; Fædel. IV. 1843, Nr. 1190. 1288. 1295; Berl. Tid. 1843, Nr. 107).

Bidrag: i „Kjøbenhavns flyvende Post“ (Digteren Johannes Ewalds Liv og Forholde i Aarene 1774—77, oplyste ved Breve fra Dr. Schönheyder, Ewald selv og Frederik v. Moltke, i Interimsblade Nr. 50—56; særst. aftr. Kbh. 1835; jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1835, Col. 446—47); — i „Maanedsskrift f. Litteratur“ (Anmeldelser af: F. Høegh-Guldbergs „Psalmobia“, XIV. 402—11; E. Molbechs „Johannes Ewalds Levnet“, XV. 1—46); — i N. F. Nissens Stoles program: Acta solemnia ad munus publice gratulandum Collegæ, Haun. 1838, 4to (En Tale ved hans Indsættelse som Overlærer ved Metropolitan-skolen d. 6te September 1837).

Digte: i H. P. Holst's „Nytaarsgave fra danske Digtere“ 1835 (under Mærket F. E.); „Dagen“ (1833, Nr. 106); „Fædrelandet“ (IV. 1843, Nr. 1372).

Dlsen (Gottsche Hans), f. d. 8de*) September 1760 paa Ulrichsdal i Laaland, hvor hans Fader Rasmus Dlsen, forhen Kjøbmand i Maribo, var Forpagter og gift med Elisabeth Maria Kaalund († 1779). Blev dimitteret til Universitetet fra Næsilde Skole 1777, udmærket ved Examen Artium; tog i det følgende Aar Examen philosophicum; opholdt sig i Aarene 1781—83 hos den danske Consul Suenfon i Algier; var efter Hjemkomsten til Kjøbenhavn Huuslærer hos Etatsraad Schneider; blev 1787 Repetent, og d. 27de Maj 1791 Professor extraordinarius i Moral og de skjønne Videnskaber ved Sorø Academi; d. 17de Januar 1794 Consul i Tunis; 1798 Notarius Publicus i Kjøbenhavn; d. 22de Januar 1808 Legationsraad (med Etatsraads Rang); foretog 1810, i Selskab med J. Kragh Høst, en Rejse til Stockholm; udnævntes 1811 til Medlem af Directionen for de Kgl. Skuespil; d. 30te Marts 1813 til virkelig Etatsraad. † 9de Maj 1829. — * § 1798 Elisabeth Dorothea Valle, en Datter af Sjællands Biskop Dr. Nicolai Edinger Valle og Friderica Severine f. Grundtvig. — (Jvfr. Rahbeks Erindr. V. 313—23; J. Kragh Høst's Erindr. S. 87. 88. 153—54; Høst's Søndagsbl. 1816, Nr. 46; Kbhypost. 1829, S. 316).

Campes Robinson Crusoe. Oversat af Tydsk. I.—II. Deel. Kbh. 1784—85. (R. E. 1784, Nr. 35; 1787, Nr. 49). — Discours sur l'Eclaircissement national & les sujets dans l'Etat par H. Petersen. Trad. du Danois. Copenh. 1785. — Selskabsglæderne i de blandede Selskaber og i Klubber, en Tale holden i Sorø Klub paa Kronprindsens Fødselsdag. Sorø 1791. 30 S. 4to. (Tid 1791, II. 100;

*) Andensteds angives hans Fødselsdag: 7de Septbr.

L. E. 1792, Nr. 7; Krit. og Antikr. 1793, Nr. 34). — Poesier. Serøe 1791. (Tids 1792, I. 263—65, af Tode; L. E. 1792, Nr. 10, af W. S. F. Abrahamson). — Dyrtagelses Væsenet i Danmark som en af de vigtigste Hindringer for Nationaloplysningens Fremme, en Tale i Anledning af Kongens Fødselsfest. Serøe 1794. 28 S. 4to. (Siden indf. i „Minerva“ 1794, II. 1—38; overs. paa Svenskt i „Räsning för Landtmän“ 2det Hefte, Stockholm 1795; r. i L. E. 1794, S. 748, jvfr. S. 800, 1796, S. 455). — Et Par foreløbende Ord til mine Medborgere. Kbh. 1798. *Audiatur et altera pars*. Til mine Medborgere i Anledning af Hr. Tradslateur Heiberg's Suum cuique. *ibid. eod.* Duplik eller Gjensvar paa Heiberg's Replik Tu si tacuisses etc. *ibid. eod.* (Døst's Literatur-, Kunst- og Theaterbl. 1798, Nr. 5—6; Rahbeks Erindr. V. 314—22; jvfr. Art. P. A. Heiberg (I. 613). — Tale holden i den jødiske Brøkkole. Kbh. 1810.

Indlæg i Anledning af Hr. Professor Dehlfenschlägers Appel til Publicum fra Theaterensforerene. Kbh. 1816. (jvfr. Art. A. E. Boye [I. 188]; J. C. Sibbern; Føst's Søndagsbl. 1816, Nr. 39. 45. 46. 48).

Allmeenvelfstands og Statshuusholdnings Katechismus eller kort og fattelig Veiledning til Kundskab om hvorledes Formue erhverves, fordeles og forbruges i Samfundet. Ved J. B. Say. Paa det reiersenske Fonds Bekostning besørget oversat. Kbh. 1825; anonymt. (L. E. 1825, Nr. 29. 30. 31, jvfr. Døst's Archiv IV. 265—84, af Fr. Henriksen; Messager franç. du Nord 1825, p. 215—16; „Telegraphen“ 5te Aarg.).

Medudgiver af Ugebladet „Vorgerveennen“ 1803—5. (Hertil leverede han: Om Forholdet mellem Tjenestetjener og deres Herstaber, 1803 Nr. 1—4. [L. E. 1809, S. 681—83]; Om Mod og i Særbesked om det moralske Mod, 1803 Nr. 25—29. [L. E. 1809, S. 684—86]; Om Tegnekunstens Væsen og Værd, 1803 Nr. 51—53; 1804 Nr. 1—2. [derfra aftrykt i „Egeria“ II. Aarg. 1. B. S. 93—120; anm. i L. E. 1809, S. 686—88]; Arbejdsomhed alene gjør lykkelig, 1804 Nr. 21—26. [L. E. 1809, Nr. 44]; Lykkelig betragtet som en Dyd, 1804 Nr. 37—41. [L. E. 1809, Nr. 44]; Admiral Nelson, 1805 Nr. 8—14).

I „Skandinavisk Museum“ (Forsøg paa at bestemme Begrebet af Humanitet, med Hen syn paa sammes Skjebne hos ældre og nyere Nationer, 1803. II. S. 1 S. 83—120. [L. E. 1807, S. 212—14; Kiel. V. 3. 1808, Nr. 50; Worms Brev i Möllers N. theol. Bibl. XIX. S. 201—2]; — i det Skandinav. Literatur. Selskabs Skrifter (Om Luxus i de danske Stater, 1805. II. S. 198—239. [L. E. 1807, S. 267; Kiel. V. 3. 1808, Nr. 52]; Forsøg til at besvare Spørgsmaalet, om gamle Digtere skulle oversættes i Prosa, metrisk eller rimet, 1806. II. S. 460—73).

I „Politivennen“ (Prüis-spørgsmaal til Fordeel for Skuespilyndere, i Nr. 276).

I „Efterretninger fra Selskabet for indenlandsk Konstflid“ (Brev til Profesør Nyerup, I. S. 204—6).

Han har leveret adskillige Digte til næsten alle vore periodiske Skrifter fra den Schultze'ske Poesisamling 1785 af og til den Skandinaviske Nytaarsgave 1828, bl. a. i: „Saambiblioteket for det smukke Kjøen“ (IV. 156—59); „Den danske Tilskuer“; Føst's „Et blot til Lyft“, Bd. 1.—3.; Poulsens Nytaarsgave for 1804; „Dannora“; „Den Nordiske Tilskuer“; Foersoms „Poetisk Lommebog“; Nyerups „Jdunna“; „Dagen“ (1812—13; 1823; 1824); „Kbhvns Skilber“ 1813; „Tilskueren“ 1815 og 1822;

„Lilskærne“ 1828; „Kjøbenhavn's Morgenblad“ 1826; E. Beyer's „Gefion“ 1826 og 1827. — Hans Sang: „Saa hjælped de Helte af anden April“, er paa Svenskt oversat af Rector Stolz og indført i Høst's „Ei blot til Lyk“ I. 277—81. Originalen staaer, foruden andre Steder, i „Den danske Litskuer“ 1801, S. 239.

Recensioner i „Kjøbenhavn'ske lærde Efterretninger“ (over: S. N. J. Bloch „Om Fremgangsmaaden ved Ungdommens allerførste Underviisning“, 1809 Nr. 36; Sammes „Bidrag til en Kritik af Underviisningsmetoden“, 1802 Nr. 32; L. Engelstoft „Om den Indflydelse, Opdragelsen, især den offentlige, kan have paa at indplante Kiærlighed til Fædrelandet“, 1802 Nr. 31).

De i J. Kragh Høst's „Elio“ indførte Fortegnelser paa mærkelige Danstes Fødselsdage ere samlede af Olsen. (jvfr. Høst's Erindr. S. 97).

Olsen (S.).

Trende Psalmer for Guds Børn at sjunge paa den hellige Jubelfest i Danmark 1836. Kbh. 1836. 8 S. 8.

Olsen (S. N.), Skuespiller.

Aalborg Mandagspost, et Ugeblad af blandet Indhold, forfattet, samlet og udgivet af S. N. Olsen. Aalborg, 1827. (jvfr. Kbhpost. 1827, S. 152. — For nogle i dette Blad imod P. D. Faber brugte Udtryk og Paasagn blev han ved Aalborg Politiretsdom d. 20de Aug. 1827 idømt at bøde 50 Rbdlt. Sølv o. f. v.).

Olsen (L. B.), see Salomon Soldin.

Olsen (Oluf Nicolay), f. d. 4de Marts 1794 i Rjøge, hvor hans Fader Lars Olsen († 1828) var Kjøbmand og gift med Anna Botthilde Bøch († 1827). I sit 14de Aar blev han ansat som Cadet ved Artillericadet-Institutet i Kbhvn, efter at have nydt en privat Vejledning af den hæderværdige Lærde, Olsingen W. H. F. Abrahamson; avancerede efter 3 Aars Forløb til Stykjuncker, og blev, efter et Ophold af 4 Aar ialt paa Institutet, udnævnt, d. 5te Septbr. 1812, til Secondlieutenant paa ældst Gage i Artillericorpsen. Under sit Ophold paa Institutet modtog han af Kongen 2de Hædersmedailler, som Belønning for hans gode Examina, tilligemed en Væresabel ved hans endelige Afgang fra Institutet, samt en antidateret Officeersanciennitet som Secondlieutenant af 1ste August 1810; tog Landmaaler-Examen 1815; gennemgik i Løbet af Vintrene 1817, 18 og 19 det kgl. Konstacademies forskjellige Tegneskoler og erholdt privat Vejledning i Malerkonsten af Prof. A. Lorenzen; blev, ved Siden af sine egentlige artilleristiske Functioner, ansat som Medhjælper hos Læreren i Landmaaling og Tegning ved Artillericadet-Institutet, og blev dernæst, ved dennes Afgang 1819, endeligen ansat som Lærer; avancerede d. 4de August 1818 til Premierlieutenant i Artilleriet; blev 1821 tillige Lærer i Topographie hos H. K. H. Prinds Frederik Carl

Christian, vor nuværende Kronprinds; erholdt 1825, i Førelæsning med Lector J. H. Bredsdorff, en Guldbmedaille af 600 Francs Værdi for et til det geographiske Selskab i Paris indsendt og med Dphsninger og Bemærkninger ledsaget orographisk Kaart over Europa (jvfr. L. T. 1825, S. 685—87); udnævntes d. 27de Januar 1828 til Capitain og foretog dernæst, ifølge Kongens Befaling, især med Hensyn til at uddanne sig i Mineursfaget, en Rejse i Tydskland, Holland, England og Frantrige. Efter sin Hjemkomst i 1829 blev han udnævnt til Commandeur for Mineurcompagniet; d. 1ste August s. A. til Ridder af Danebroge, og ansattes Aaret derpaa som Lærer i Topographi ved den kongl. militaire Højskole. I samme Aar foretoges nogle Forandringer ved Udførelsen af Generalquartiermesterstabens topographiske Opmaalinger, i hvilke han, ifølge Opfordring af Staben, tog Deel, og dernæst i 1833 overtog den specielle Ledelse af Stabens Opmaalinger i Egnen om Rendsborg, hvilket, d. 2den Maj 1836, foranledigede hans Ansættelse som Divisionsquartiermester i Staben. I en Række af Aar, fra 1825 og indtil 1842, havde han Bestyrelsen og Tilsynet ved Udførelsen af det Danske Videnskabernes Selskabs topographiske Arbejder; var tillige af det kgl. Rentekammer autoriseret som Bestyrer af den islandiske Opmaalning og af de derpaa begrundede Kaarts Udgivelse; blev d. 14de April 1835 Medlem af den kgl. Examinations-Commission for Landinspecturer og Landmaalere i Danmark, og, i 1836, ligesledes Medlem af Forst-Examinations-Commissionen i Danmark og Hertugdømmerne; d. 31te October 1837 Ridder af den franske Vreslegions-Orden; d. 31te Decbr. 1839 Major i Generalstabens. Da hans Tjeneste i Staben derved blev anset uforenelig med hans Lærerpост ved Højskolen, afgik han fra sidstnævnte og overtog dernæst, under 10de Maj 1842, Bestyrelsen af Stabens topographiske Anliggender, som Chef for den i Staben indrettede topographiske Section; blev d. 28de Juni 1840 benaaded med Danebrogsuændenes Hæderstegn; d. 4de Maj 1844 reserveret Oberstlieutenants Anciennitet. Er Vresmedlem af det islandiske litteraire Selskab (1835), og udenlandsk Medlem af det svenske Krigsvidenskabernes Academi i Stockholm ($\frac{3}{4}$ 1839). — * $\frac{2}{4}$ 1826 Magdalen Lovise Schulz, Datter af Mechanicus W. Schulz i Kjøbenhavn.

Ledetraad ved Forelæsninger i Topographie ved den kongl. militaire Højskole 1830—31. Kbh. 4to. 3 Hefter og 1 Hefte Planer. Ny Udgave u. L.: Ledetraad ved Underviisningen i Topographie, navnlig Landmaalning og Kaarttegning til Brug ved Underviisningen paa den militaire Højskole. Forlagt af Højskolen. Kbh. 1837.

Breviser til Familiebegravelserne paa Assistentkirkegaardene udenfor Kjøbenhavns Norreport. Med et Kaart. Kbh. 1831.

Commentaire à l'Esquisse orographique de l'Europe. Copenh. 1833, i Nobeformat. (M. f. L. XI. 169—90, af J. A. Sibiger; „Spectateur militaire“, Vol. XV.,

Paris 1833, p. 461; Vol. XVIII. 1834, p. 215; „Kritischer Wegweiser im Gebiete der Landkarten-Kunde“, Bd. V. Berlin 1833, S. 81; „Astronomische Nachrichten“, Bd. XI. Altona 1834, S. 263).

Topographisk Tegnekunst, udg. af den Kongelige Generalquartiermester-Stab. I.—III. Hefte (3 H. i 2 Afd.). Kbh. 1831—34. 4to., med mange Planer.

Medudgiver af: Militairt Repertorium. II.—VI. Bind. Kbh. 1837—40. (Hertil leverede han: Generallieutenant Albert Borgaards Levnet og Bedrifter, tilligemed en kort Oversigt af de nærmest hermed i Forbindelse staaende Krigsbegivenheder, V. 1—190, med et Kaart, samt 2de Lithographier; særst. aftr. Kbh. 1839. (E. f. L. o. K. III. 79—103; Histor. Tidsskr. I. 513—17, af E. Wolbeck); Slutningsord af D. N. Olsen og J. S. Fibiger, VI. 411).

Bidrag i „Nyt Magazin for militair Videnstabelighed“ (Afbildning af Terrainet, ifølge Bestemmelser for den franske école d'application du corps Royal de l'état-major, III. 204—15; særst. aftr. Kbh. 1829; Anmeldelse af D. N. Olsen og J. S. Brechsdorff af et orographisk Kaart over Europa, III. 286—88). — (Efter Autogr.).

Olsen (Peder Blicher) [kalbte sig i senere Tider **Blicherolsen**, hvortil han har anført Grunden i sit 1813 udfomne Skrivt „Et og Andet“], ældre Broder af ovenanførte Gottsche Hans Olsen; f. i Maribo den 21de Juli 1759; kom 1774 i Roeskilde Skole; dimitteredes derfra 1777; tog i det følgende Aar Examen philosophicum; blev Alumnus paa Valkendorfs Collegium; 1782 Huuslærer hos Stiftamtmand Levegau i Christiania; 1784 Volontair i Generaltoldkammeret, og d. 24de Juni 1785 Consulatsecretair i Marocco (indtil 1787); 1788 Gesandtskabssecretair i Berlin; 1789 Secretair i Departementet for de udenlandske Sager; 1793 Consul i Marocco; d. 7de November 1800 Minister-Resident og Generalconsul i de forenede nordamerikanske Stater; d. 9de Januar 1801 Geheime-Legationsraad (med virkelig Etatsraads Rang); vendte 1803 tilbage, og privatiferede siden meest i Kbhvn; blev d. 20de December 1815 Conferenceraad; d. 27de Decbr. f. A., efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget fra sin Embedsstilling i det diplomatiske Fag. † 2den Marts 1832. — * § 1785 Cathrine Brodersen. — („Dagen“ 1832, Nr. 67).

Henriette eller Husar-Rovet. I.—III. Deel. Oversat af Tydst. Kbh. 1781. (L. E. 1781, Nr. 22). — En Dags Læsning. ibid. 1785. (L. E. 1785, Nr. 25; Tode's Sundhedsblade 1786, Nr. 7 og 8, 9 og 10). — (Prof. le Boucq's) Tale over det Spørgsmaal: hvilken af disse fire Undersaatter, Handelsmanden, Agerdyrkeren, Krigeren eller den Lærde, meest væsentlig tjener Staten, i Forhold til den Grad af Fuldkommenhed, hvortil en Fyrste vil opnaa den. Oversat af det Franske og forset med nogle smaae Poesier. ibid. eod. (L. E. 1786, Nr. 39). — Kasfelas, Prinds af Abyssinien. En Fortælling af Dr. Johnson. Oversat. ibid. 1809. (L. E. 1814, S. 236—38). — Forsøg over den lutheriske Reformations Aand og Indflydelse paa Europas Stater, af Carl Willers, fordanset. ibid. 1813 (1812). (L. E. 1813, Nr. 36). — Et og Andet, tillige med Pensyn paa Jødefeiden. ibid. 1813.

2 o Dages Læsning. Blandede Digte. Kbh. 1815.

Oversættelse af Horats's 18de Brev i 1ste Bog, i Scandinav. Lit. Selsk. Skr. 1806. II. 474—80. — Enkelte Poesier, afspredte i „Kjøbenhavns Ekliberi“ (f. 1812, Nr. 13; 1813, Nr. 78; 1819, Nr. 8; 1825, Sp. 943. 959; 1826, Nr. 63; 1827, Nr. 76; 1829, Nr. 94, jvfr. Rbhypst. f. A. S. 766); i „Dagen“ (f. 1823, Nr. 242. 282; 1824, Nr. 142).

Sluffen (Christian Friis Rottbøll) er f. 1802 i Kjøbenhavn, ælste Søn af nedenangførte Professor Oluf Christian Sluffen og Mette Christine f. Rottbøll; blev, efter først at have nydt Underviisning hjemme af private Lærere, i Aaret 1812 sat i den kjøbenhavnske Borgerdydsstole, og derfra dimitteret til Universitetet 1819; tog Examen Artium og i det paafølgende Aar anden Examen med bedste Charakter; begyndte derefter under Degens og Thunes Vejledning at studere de mathematiske Videnskaber; vandt 1824 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den Aaret iforvejen udsatte Priisopgave i Mathematiken: „*Parallaxium* expositionem ita instituere, ut ad commodum *eclipsium* calculum habeatur respectus“; lagde sig nu udelukkende efter Astronomi, og erholdt d. 25de Septbr. 1824 en Ansættelse som Assistent ved Observatoriet, men fik i det følgende Aar Tilladelse til at foretage en videnskabelig Rejse til Königsberg, for paa dette Sted at kunne benytte den berømte Bessels Vejledning til sin videre Uddannelse; kom tilbage i Slutningen af Aaret 1826, efter at have paa Hjemreisen besøgt de fortrinligere Observatorier i Tydskland; rejste 1827 til Holsteen for at udføre et vidtløftigt Nivellement, som stod i Forbindelse med de af Conferenceraad Schumacher dirigerede geodætiske Arbejder; overtog den følgende Vinter de astronomiske Jagttagelser paa Observatoriet i Hamborg; udnævntes d. 8de August 1829 til Observator ved Observatoriet i Kjøbenhavn; tiltraadte siden en ny Rejse til Königsberg, der foranledigedes derved, at det af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab blev ham tilligemed Professor Hansen i Gotha overdraget at udarbejde de nye Soltavler, som Selskabet efter Bessels Opfordring havde besluttet at udgive; blev, efter en næsten toaarig Fraværelse, ved sin Hjemkomst udnævnt d. 13de Septbr. 1831 tillige til Lector, og d. 13de Novbr. 1832 til Professor extraordinarius i Astronomien ved Kjøbenhavns Universitet samt til Bestyrer af Observatoriet; d. 28de April 1832 til Medlem af Landmaaler-Examinations-Commissionen i Kjøbenhavn; valgtes d. 2den Maj 1834 til Medlem af det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, og tiltraadte i Slutningen af samme Aar, ved kongelig Understøttelse, en Rejse til Paris, hvor han i forskjellige videnskabelige Djemed opholdt sig indtil det følgende Foraar; disputerede d. 23de Juni 1840 for den philosophiske Doctorgrad; foretog en Rejse i Udlandet fra Begyndelsen af Juni til Midten af Novbr. 1841; udnævntes d. 18de September 1843 til Ridder af Danebroge. —

* $\frac{1}{2}$ 1833 Magdalene Frederikke Ernestine Sophie Münter, en Datter af Sjællands Biskop Dr. Friederich Münter og Maria Elisabeth f. Krohn. — (Autobiographi i Forhandlinge ved Kbhvns Universitets Feste i Anledning af Salvingen og Kroningen 1840, S. 47—48).

Disquisitio de parallaxi lunæ. Diss. inaug. Havniæ 1840. 4to.

Medredacteur af „Maanedsskrift for Litteratur“ XV.—XX. Bind. Kbh. 1836—38. (Til dette Tidsskrift leverede han Recension over P. J. Hansen: „Begyndelsesgrundene af Læren om Aberrationen“, VII. 31—37).

Bidrag: i Schumachers „Astronomische Nachrichten“ (Resultater af en Undersøgelse om Fundamentaltjernerne Declinationer, i Bd. III.; Astronomiske Jagttagelser paa Observatoriet i Königsberg, i Bd. VIII. S. 210—14; Om de Maskelynfte Observationer, i Bd. IX. S. 85—106; Om Maanens Horizontalparallaxe, i Bd. XIV. S. 209—26; Jagttagelser, anstillede paa Kjøbenhavns Observatorium fra 1833—37, i Bd. XV. S. 177—82; 198—200; Om Solformørkelsen d. 7de Julii 1842, i Bd. XXII. S. 217—30; 233—42); — i Schumachers „Astronomisches Jahrbuch“ (Jagttagelser over den franske Normalvægt, i Br. I.); — i P. C. Dr. steds Oversigt over det Kgl. Danske Videnstavernes Selskabs Forhandlinge f. 1833—1836: Undersøgelse over Maanens Parallaxe, S. CIII.—CV.; i Sammes Oversigt f. 1844: Resultater af en Undersøgelse om Solformørkelsen, der indtraf d. 8de Julii 1842, S. 47—48; i Overs. f. 1845: Om Forandringer i Vandstanden, som kunde tilskrives Maanens Indflydelse, S. 69; Om Udarbejdelsen af de nye Soltavler, S. 115—16). — En Anmeldelse, angaaende Maaneformørkelsen i 1837, indf. i „Dagen“ 1837, Nr. 8.

Samling af Aberrations- og Nutationstavler, indf. i det Beskaffede Værk: „Tabulæ Regiomontanæ“.

Han beregnede og udgav Almanakkerne for 1833—46. Kbh. (jvfr. Kbhpost. 1834, Nr. 256. 258. 260. 261. 262, af J. P. Larsen; Ursins „Danst Almenlæsning“ 1836, S. 13—15); ligeledes beregnede han Almanakkerne for 1837—1846 til Kjøbenhavns Polshøjde, hvilke oversattes paa Sölandst af Finn Magnusen. Kjøbenhavn. — (÷).

Oluffen (Oluf Christian), f. d. 20de Januar 1764 i Viborg, hvor hans Fader Hans Oluffen var Raadmand, samt Ejer af Hovedgaarden Hessel ved Grenaa og Fyr-Forvalter († 1766); hans Moder, fød Tefstrup († 1764), en Datter af Cancelliraad Christen Sørensen Tefstrup (anf. i Myerups lit. Lex. S. 601). — Kom efter Faderens Død i Huset til sin Mormoder paa Gaarden Vesterris, hvor han opvoxe, indtil han 1773 blev sat i Kost hos Provst L. F. Winther i Gjedsted, som i fire Aar meddeelte ham elementar Underviisning; kom derefter paa Stiftamtmandens Comptoir i Viborg, hvor han arbejdede omtrent i tre Aar; rejste 1781 til Kjøbenhavn; horte mathematiske Forelæsninger hos Bugge og Geusf; underkastede sig den dansk-juridiske Examen i Septbr. 1783, og tog det følgende Aar Landmaaler-Examen. Var derpaa i nogle Aar sysselsat med Opmaalinger i Jylland; forrettede 1788 i nogen Tid Tjeneste

som Regimentsquarttermester og Auditeur ved en Grenadeerbataillon; gjorde i Sommeren 1790 (ifke 1791) en naturhistorisk Rejse i Norge (jvfr. *Dst's* „Materialier“ Nr. 49), og kom mod Efteraaret til Kjøbenhavn; valgtes d. 23de Maj 1793 til Lærer ved det Classenske Agerdyrnings- Institut, der da var bestemt at anlægges paa Corselise paa Falster (jvfr. „Minerva“ 1793, II. 289), og fik Titul af Professor; rejste i Aarene 1793—96 i Tydskland, Schweiz, England og Skotland, for at underrette sig om disse Landes fortrinligste Agerbrug; erholdt 1806 Rang med overordentlige Professorer og Anciennitet fra 30te Maj 1793; blev d. 21de Januar 1814 valgt til Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab, og 1815 af Selskabets Landmaalingsscommissiön (jvfr. Vidensk. Selsk. Hist. ved C. Molbech, S. 445); udnævntes d. 15de September 1815 (hverken 1816 ell. 1818) til Professor ordinaricus i Statsoeconomien ved Kjøbenhavns Universitet; blev d. 27de Septbr. 1825 Assessor i Consistoriet. † 19de Maj 1827 i Kjøbenhavn. — * $\frac{3}{4}$ 1801 Mette Christine Rottbøll, en Datter af Conferenceraad, Professor Christen Friis Rottbøll. — (Nekrolog, af P. E. Müller, i *L. T.* 1827, Nr. 25, S. 389—97 [oversat i „Neuer Nekrolog der Deutschen“ 5ter Jahrg., 1827, I. S. 508—13]; jvfr. *Dst's* „Archiv“ I. 179—80; Efterstriften til 2det Dypag af hans Lytspil „Gulddaafen“, udg. af R. E. Dst, 1827; Rbhypst. 1827, S. 172; Rbhvns Skilderi 1827, S. 652—54).

J. E. P. Erlebens Begyndelses-Grunde til Naturlæren, efter Lichtenbergs Udgave oversat. Rbh. 1790, m. R. (L. E. 1791, Nr. 9; Krit. o. Antikr. 1791, Nr. 47). — Jochem og Maren. (Parodi paa P. A. Heibergs Syngestykke „Selim og Mirza“). ibid. eod. (L. E. 1790, Nr. 38; jvfr. P. A. Heibergs Skuespil Bd. II. S. 271—79). — Gulddaafen. Et Lytspil i 5 Dptog. ibid. 1793. Anden Udgave (gjennemseet og forandret af Forf.), med en Efterstrift, ved R. Chr. Dst. ibid. 1827. (L. E. 1793, Nr. 39. 40; „Fris“ 1793, II. 293—95; „Minerva“ 1795, I. 251; „Athene“ V. 503—5; Dehlenschlägers „Prometheus“ II. 83—85; Lhortsens Udf. ov. d. danske Literatur, S. 113; jvfr. *Dst's* „Materialier“ Nr. 40. 42. 50; *Dst's* „Archiv“ VII. 219, Noten). Oversat paa Tydsk i L. E. Sanders Auswahl dän. Lustspiele. Zürich 1794. (Neue Allg. D. Bibl. XVI. 1stes St.; Jen. L. 3. 1794, IV. S. 267). — Multiplicationstabelle, indeholdende Produkterne af Faktorer fra 1 til 1000 med 1 til 100. Med en dansk og tydsk Forerindring. Udgiven efter det kongl. Kancellis Befaling. Rbh. 1793. 4to. — Gynæologie, eller over Møedom, Samleie og Ægteskab. Oversat af det Tydske. 1ste Deel. ibid. 1797. (L. E. 1798, Nr. 22). — Rosentjæderne. Lytspil i 5 Acter. ibid. 1803. („Den Danske Tidsfuer“ 1803, Nr. 88; jvfr. *Dst's* „Materialier“ Nr. 36). — Lærebog i den danske Landoeconomie. Rbh. 1805. (Udтом i 2 Hefter). Nyt og forbedret Dypag, udgivet paa det Classenske Fideicommisses Betøstning. ibid. 1811. (L. E. 1806, Nr. 3; L. T. 1816, Nr. 1, af J. W. Hornemann; Landoecon. Tid. II. 1—59, af J. E. Drewsen; jvfr. sde. IV. 58—80). Paa Svenssk: Lærobok uti Danska Landthushållningen af Cyria. Oluffen. Öfverfättning af Sven n Brisman. Stockholm 1816. — Danmarks Brændselvæsen, physikalisk, came-

ralistisk og oekonomisk betragtet. Kbh. 1811. (Heraf er Undersøgelsen „om kunstigt Brændsel“ omarbejdet af E. A. Scharling i „Danst Folkeblad“ III. S. 83—84, 95—96). — Efterretning om Stivelse-Sukker. Kbh. 1812. (Oversat i Udtog paa Tydsk af G. P. Petersen i Neue Schlesw.-Holst. Provinzialberichte, 2r Jahrg. 1812, S. VI. S. 709—23).

Grundtræk af den praktiske Statsøkonomie. Til Brug ved Forelæsninger. Kbh. 1815. (L. T. 1816, Nr. 31, 32, 33, 34). Oversat paa Svensk af Svønn Brisman. 1817. (rec. i Kongl. Svenska Landbruksacademiens Annal. 5te Aarg. 1ste Hefte, Stockholm 1817).

Bidrag til en statsøkonomisk Oversigt af Danmark. I.—IV. Hefte. Kbh. 1818—19. Samtlige fire Hefter, med en Forerindring og nogle omtrykte Blade, med fælles Hovedtitel: Bidrag til en Oversigt af National-Industrien i Danmark. Kbh. 1819. Paa Tydsk: Beyträge zu einer Uebersicht der National-Industrie in Dänmark, von Chr. Duffen. Uebersetzt und mit Anmerkungen versehen von Theodor Siemann. Altona 1820. (jvfr. Art. 3. E. Drewsen (I. S. 354); Kbhys Skilberi 1819, Nr. 18. 19. 77; Ergzbl. 3. Allg. S. 3. 1822, Nr. 27, 28, S. 209—221; Conversationsbl. 1824, Nr. 4. 5. 6. 7. 8. — Udtog af Skriftet: „om Hindringerne for Agerbruget i Danmark og om Midlerne til dets Opkomst i Almindelighed“, i „Ugeblad for den danske Bonde“, II. Aarg. Nr. 6. 7. 8. 9. 11).

Collectanea til et antiqvarisk-topographisk Lexicon over Danmark. (Med en Fortale af L. Engelstoft). Kbh. 1829. (L. T. 1829, Nr. 20; M. f. L. II. 461—72, af L. Engelstoft).

Udgav: Deconomiske Annaler, I.—XII. Bind. Kbh. 1797—1810, og Nye oekonomiske Annaler, I.—V. Bd. ibid. 1812—20. (L. E. 1798, Nr. 7; 1805, Nr. 28; 1810, Nr. 47; 1811, Nr. 18. 19; 1815, Nr. 19). Af hans mangfoldige heri indeholdte Bidrag ere adskillige særskilt udgivne, saasom: Forslag til en National igjennem Sjælland. Kbh. 1809; — Anviisning til Hampens Dyrkning, et Præissskrift, kronet af det kongl. danske Landhuusholdn. Selskab med den af Hr. Capitain Greve Reventlow udsatte Præmie, med 1 Kb. Kbh. 1810. 2den Udg. ibid. 1812. (gratis udbeelt paa Regjeringens Bekostning). Paa Tydsk: Anweisung zum Hausbau. Eine Preischrift von E. Duffen. Aus dem Dänischen übersezt von Th. Friedlieb. Altona, 1812. (L. E. 1810, Nr. 8; Jen. L. Z. 1814, Novbr., Nr. 215); — Anviisning for Landalmuen til at brygge Æl. Kbh. 1812. (gratis udbeelt paa Regjeringens Bekostning).

I „Minerva“ (Nozle Noter til Læsten: Aarsagen, Hensigten og Virkningen, 1790. II. 256—72; Breve fra Norge, 1791. I. 1—33 [oversatte paa Tydsk i (S. F. Schüb's) „Sammlung angenehmer und nützlicher Reisebeschreibungen und Aufsäze etc., aus der Dänischen Minerva gewählt“, Leipzig 1792]; Rosen, en poetisk Fortælling, 1791. IV. 232—52; 425—52 [jvfr. „Jris“ 1792, I. 141. 238]; Om Göttingen, 1797. II. 1—29; Panorama, sft. S. 213—20; Digte, 1789—90).

I den gyldenbalke „Samling af de bedste og nyeste Reisebeskrivelser, i et udførligt Udtog“ (S. Cooks anden Reise omkring Jorden i Aarene 1772 til 1775, oversf. [hvilket paa Titellbladet af de særskilte Aftryk (Kbh. 1793) anføres urigtigt]; Keates Efterretninger om Pelew-Øerne, oversf. [særskilt, Kbh. 1796. Hertil leverede han Tillæg i „Minerva“ 1797, I. 174—79).

I „Politikvennen“ (Om Oversarten over Veltet, i Nr. 342, 345, jvfr. Nr. 343, 344, 346—347; o. fl.).

3 *„Danst Minerva“* (Noget om det kjøbenhavnske Forsvæsen, I. 1815, Aug., S. 181—88; Nogle physikaliske og politiske Bemærkninger over den danske Stat, skrevne 1811, fstd., October, S. 301—38 (ogsaa i *„Samlinger til det norske Folks Sprog og Historie“*, Bd. VI. S. 1. S. 145—70, med Indledning og Anmærkninger af J. C. Berg).

3 det Scandinaviske Literatur-Selskabs Skrifter (Om Menneskets Rolle i den physiske Verden, XVIII. 1—82. [L. E. 1830, S. 446]; Nogle Bemærkninger om de danske Herregaarde, XXII. 135—72. [L. E. 1830, S. 443—44].

3 det Kongl. Danske Videnskaberne's Selskabs philosophiske og historiske Afhandlinger (Bidrag til Oplysning om Danmarks indvortes Forfatning i de ældre Tider, især i det trettende Aarhundrede, i 1ste Deel, S. 263—384; særsk. afr. Bbh. 1821. 4to. (jvfr. L. E. 1822, S. 53—59; 780—84; F. S. Jahns *„Umindelig Udfigt over Nordens især Danmarks Krigsvæsen i Middelalderen“*, S. 39—54; Døst's *„Archiv“* V. Intelligenzbl. S. 177—79; Staatsb. Magaz. III. S. 259—60).

3 Døst's *„Materialier til et dansk, biographisk-literarisk Lexicon“* (Breve til Etatsraad C. Pram, Nr. 32. 34. 35. 36. 38. 40—50; 3 Breve til Overkrigscommisair N. C. Døst, i Nr. 50).

Digte (foruden i *„Minerva“*) i Poulsens Nytaarsgaver.

Recensioner: i *„Kjøbenhavnske lærde Efterretninger“* (over 1ste Deel af Baggesens *„Labyrinth“*, 1792 Nr. 43; o. fl. a.); i *„Scandinavisk Museum“* (over J. L. Mansa *„Udkast til Hauge-Anlæg“*, i Aarg. 1798, I. 426—33); i *„Danst Litteratur-Lidende“* (over G. S. Madenzie *„Travels in the island of Iceland, during the summer of the Year 1810“*, i Aarg. 1812, Nr. 10. 11; *„Nye landoconomiske Tidender, udg. af J. C. Drewsen“* I Bds I. S., 1819 Nr. 41. 42 [jvfr. Art. J. C. Drewsen, I. S. 355]; o. fl. a.).

Han oversatte Versene i Spugestykket *„Renaud d'Alst“* (af Rabet), jvfr. *„Dana“* I. S. 308. — En Note om det Kgl. Danske Vidensk. Selskabs Raarter, i L. E. 1825, S. 821.

Olufsholm (P. L.), Pseudonym; see Peter Lotharius Orholm.

Oppen (Johan Frederik Blix), f. d. 5te Februar 1766 (ifke 1776) i Østerdalen i Norge, hvor hans Fader Christopher v. Oppen, gift med Anne Jørgensdatter Houmb, var Capitain ved Skiløberne (f. 1732, † 1780). Han besøgte den militaire Skole i Christiania; blev derfra i Maj 1786 dimitteret med Udmærkelse, og d. 30te Juni s. A. ansat som Fændrik à la suite ved Arveprinds Frederiks Regiment; d. 22de Febr. 1788 udnævnt til Secondlieutenant. Ved Oprettelsen af de sjællandske lette Infanteri-Batailloner fra d. 1ste Jan. 1790, ansattes han derved, og blev d. 23de Juni 1791 Premierlieutenant; d. 13de Marts 1801 Capitain. — Han havde lagt sig meget efter Geometri og Raartegning, blev derved bekendt af Rentekammeret og brugt ved Landvæsenens planer, siden ved Forsvæsenet. Ved sine Arbejder i Forstfaget foranledi-

gedes han til i Aaret 1797 at udfinde et nyt mathematisk Instrument: Dendrometrum, hvorover han indsendte en Afhandling, saavelsom en anden „om Telegrapher i Almindelighed, og Inventioner til transportable Telegrapher i Særdeleshed“, til det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab, hvis Bifald han modtog. Fungerede fra 1795 af som Adjutant, naar Kongen foretog vidtudstrakte Krigsøvelser i forskjellige Egne; holdt i flere Aar i Kjøbenhavn Forelæsninger over Militair-Videnskaberne, og især Geometrien, med Anvendelse paa Terrainlæren og Recognoscering; ligeledes, i Aarene 1801 og 1802 saavelsom ved forefaldende Lejligheder i de siden paafulgte Krigsaar, theoretiske og praktiske Øvelser i Telegraphi; fik 1801 Dverbestyrelsen af Telegraph-Anlæg i Danmark (med Undtagelse af dem, som under Admiralitetets Bestyrelse anlagdes langs Sjællands østlige Kyster); blev ved Generalstabens Oprettelse d. 20de Januar 1808 Dveradjutant og Major; d. 16de Marts 1812 Generaladjutantlieutenant og Oberstlieutenant; d. 28de Januar 1813 Ridder af Danebroge; d. 31te Juli 1815 Kammerherre; d. 9de Febr. 1816 Oberst; d. 28de Octbr. 1817 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; den 16de Juli 1823 Generalquartiermesterlieutenant i Generalquartiermesterstaben (men vedblev desuagtet at gjøre Tjeneste ved Generaladjutantstaben); udnævntes d. 16de Maj 1824 til Commandeur af Danebroge; f. A. til Ridder af den russiske St. Anna Ordens 2den Klasse. † 20de Januar 1826 i Kjøbenhavn. — * $\frac{2}{5}$ 1820 Nicoline Anthonette Seehuus (f. 1776, † $\frac{2}{5}$ 1822 i Kjøbenhavn). — (Biographi, ved Fr. Thaarup, i Dst's „Materialier“, Nr. 18; Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1824—26, S. 475—78).

Festrielse over et nyt Dendrometer, i det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Skrifter for 1803—4, S. 75—80, m. K.; paa Tydsk: Beschreibung e. neuen Dendrometers oder Baummessers; übers. von Markussen. Koph. 1805, gr. 8, m. Kpl. (Leipz. L. Z. 1806, Septbr. S. 1840).

Oppermann (Carl Vincenz), f. d. 31te Decbr. 1784 i Lauenförde ved Weser, hvor hans Fader var Præst. Lærte Jagten og Forstvæsenet i det Hannoveranske; kom 1804 til Danmark og blev i Febr. 1806 Skovrider ved Bræhetrolleborg i Fyen. — * $\frac{9}{10}$ 1809 Johanne Margrethe Drenbøll.

Nogle Bemærkninger om Forholdet imellem Skovens Tilvæxt og vor Rentefod, samt om Skovbrug i Almindelighed. Gjenmæle imod en Recension i Maanedsskrift for Litteratur VII. Aarg. 5te Hefte. Kbh. 1836. — (Meddeelt).

Oppermann (Ludvig Henrik Ferdinand), Søn af Ovenstaaende, f. d. 7de Septbr. 1817; kom 1829 i Odense Skole, hvorfra han blev dimitteret 1834, og udmærket ved de to første Examina; besøgte efter anden Examen et halvt Aar den polytechniske Anstalt; var Alumnus paa

Walfendorfs Collegium indtil Maj 1839; studerede siden Philologi, og tog Examen i Maj 1843; blev i Novbr. f. A. Lærer ved Mariboës Realskole; i Novbr. 1844 tillige ved Borgerdyds-skolen i Kjøbenhavn.

Latinsk Sproglære til Skolebrug. Udarbejdet især efter Billroth. Kbh. 1840. (T. f. L. o. R. III. 331; Fædrel. I. 1810, Nr. 156; af P. S. Tregder; „Dagen“ 1840, Nr. 98; „Den Frisindede“ 1840, S. 204).

Indledning til den danske Sproglære. (Trykt som Manuskript). Kbh. 1844. 24 S. 8. Anden Udgave. ibid. 1845.

Elementair Plangeometrie. Kbh. 1845.

Bidrag: i „Kjøbenhavnsposten“ (Om „Fædrelandets“ Kritik over Dr. Kalkar, 1840, Nr. 45; Duplik, sid. Nr. 51; jvfr. Fædrel. I. 1840, Nr. 74. 77); — i „Fædrelandet“ (Anmeldelse af P. E. Bergs „Ledetraad ved den første geometriske Underviisning“, III. 1842, Nr. 897 [jvfr. sid. Nr. 907, af Berg; Nr. 911, af Oppermann]; Nogle Bemærkninger om Hr. Nepps „Dano-magyariske Opdagelser“, IV. 1843, Nr. 1140. (jvfr. Kbhpost. 1843, Nr. 33, af Th. G. Nepp).

Foruden de anførte Opsatser en Deel anonyme Anmeldelser i „Fædrelandets“ Søndagsnummer og nogle faa i „Dagens“ Feuilleton (under Levins Redaction), samt en enkelt (Meiers danske Grammatik) i det svenske Tidsskrift „For Litteratur og Kritik“ (II. 1844, S. 294—304). — (Revid.).

d'Origny (Frederik Julius), Søn af Oberst d'Origny, og fød i Odense d. 12te Januar 1774; blev udnævnt til Officeer d. 1ste Marts 1780; avancerede d. 1ste Februar 1790 til Premierlieutenant ved svenske Infanteri-Regiment; men stod kun i en kort Tid ved dette Regiment, i hvilken Tid han under v. Binzers Vejledning i Kiel begyndte at danne sig for sin tilkommende Stilling, og blev derpaa, efter Ansøgning, forsat til sjællandske Jægercorps, ved hvilket han udnævntes til Capitain d. 8de November 1799. Kort efter Kjøbenhavns Bombardement i 1807 blev han ansat som Pladscommandant i Kallundborg, og derpaa som Næstcommanderende i Roeskilde under Spaniernes Cantonnement sammesteds i 1808; forsattes d. 2den Marts 1808 som Compagnichef til sjællandske Skarpskyttere (siden det jydsk Jægercorps); erholdt d. 7de Maj 1809 Majors Anciennitet; var fra 1809 til Udgangen af 1813 Højstcommanderende paa Algerø og Dmo; udnævntes d. 28de Januar 1812 til Ridder af Danebroge; vendte atter tilbage som Major, d. 1ste Febr. 1816, til sjællandske Jægercorps, i hvilket Corps han forblev indtil d. 25de April 1823, da han udnævntes til Commandeur for jydsk Jægercorps, med Oberstlieutenants Anciennitet fra 17de Febr. 1816; blev 1825 Ridder af den franske Æreslegion. Avanceret til Oberst, d. 22de Maj 1826, forlod han det jydsk Jægercorps d. 9de August 1828, under hvilket Datum han blev udnævnt til Commandeur for S. R. S. Prinds Christian Frederiks Regiment; blev d. 1ste Novbr. 1828 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; d. 1ste August 1829 Commandeur af Danebroge; i Begyndelsen af 1834 tjenstforrettende Commandant i Kjøbenhavn; d. 3die Novbr. 1835

Chef for det 1ste jydsk Infanteri-Regiment; d. 28de Octbr. 1836 Kammerherre. † 1ste August 1838 i Kjøbenhavn. — * Anna Hedvig Schulz. — (Jvfr. Milit. Repertor. Bd. IV. S. 398—99. — Hans Portrait, af Monies).

Om Hyacinthers Dyrkning paa fri Land; meddeelt i en Skrivelse til Landhuusholdningselskabet, i Nye landoeconom. Tidender Bd. VI. S. 232—41. (Forf. erholdt 1826 Landhuusholdningselskabets anden Medaille i Guld for Hyacinth-Zwiblers Dyrkning paa fri Land, jvfr. N. landoec. Tid. Bd. VI.. S. 311).

Orm (Hans Paus), f. d. 7de Marts 1802. Faderen Johannes Orm, Student, Landbruger og tidligere Ejer af Bakkehuset († 1802); Moderen Bertha Helene Orm, ældste Datter af Hans Paus, Sorenstriver i Vest og Bestfimmermarken (anf. i Ryerups Lit. Lex. S. 453). Sønnen lever som Comptoirist i Kjøbenhavn. (Jvfr. Dst's „Supplement-blade“, Nr. 26).

Digte. Kbh. 1839. (T. f. L. o. R. V. 445—51).

Siden Aaret 1828 har han leveret poetiske Bidrag til forskjellige Ugeblade og Tidsskrifter, under Pseudonymnavnet „Armsøhn“.

Drøsløff [ifke Drøsløf] (**Jens Peter**), f. d. 20de August 1766 i Holtug i Sjælland, hvor hans Fader Michael Jespersen Drøsløw var Degn (f. 1731, † 1806); Moderen Edele Margrethe Mariager (f. 1734, † 1782), en Datter af Jens Mariager, Capellan til Holtug og Magleby, og Kirstine Vagger. — Efter at have nydt privat Underviisning, blev han 1782 sat i Frue latinske Skole i Kjøbenhavn; afgik derfra til Universitetet 1786 (ifke 1780); underkastede sig d. 20de Novbr. 1790 medicinsk Embedsexamen (Laud.); disputerede d. 14de Juni 1791 for Doctorgraden i Medicinen; rejste samme Aar til Narwa i Rusland, og nedsatte sig der som privat Practicus; vendte 1825 tilbage til Kjøbenhavn, hvor han derefter privatiserede. † 14de Novbr. 1835, ugift, i Kbhvn. — (Biographi i det til hans Doctorpromotion 1791 udstedte Universitetsprogram, i Folio; jvfr. Callisen's Medicin. Skriftsteller-Lex. XIV. 93; XXXI. 72).

Specimen de febre puerporali, præsertim ea, quæ a. 1790 nosocomium puerperarum infestavit; q. d. 24. Novbr. Sodalitio philiatrico submittet. Havniæ, 1791. (L. E. 1792, Nr. 46; „Jris“ 1791, III. 338—39; Partenteils Med. chir. Zeit. 1795, Bd. II. Nr. 41, Beil. S. 277—79).

Ortmann (Gilius Christian Wilhelm), f. i Faaborg, Søn af nedenauførte Districtslæge Frederik Ortmann; blev 1827 dimitteret til Universitetet af den daværende theologiske Candidat J. L. Rohmann; tog i Efteraaret 1834 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char. med

Fortrin); nedsatte sig f. A. som privat Practicus i Faaborg, hvor han d. 29de Jan. 1841 blev adjungeret Districtslæge.

Praktiske Jagttagelser (1. Ligatura arteriæ cruralis med sekundær Blødning; Gangran; Død paa den 17de Dag; 2. En Cheirothrocæe; 3. En Spondylarthrocæe; 4. En lægt Tetanus rheumaticus), i Bibl. f. Læger XXX. S. 199—217.

Ortmann (Frederik), f. 1769 i Odense, hvor hans Fader Johan Frederik Ortmann var Stadschirurg og givet med Titfel Jørgensen. — Han underkastede sig i Foraaret 1793 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); blev d. 17de October 1800 Reserve-Districtschirurg i Middelfart og Bends Herred; 1805 Districtschirurg i Faaborg og Salling Herred, samt 3 Sogne i Baag Herred. — * Else Marie Brandt, en Datter af Cancelliraad og Postmester Jens Brandt i Middelfart. — (Jøfr. Callisen's Medicin. Skriftsteller-Lex. XIV. 182; XXXI. 102).

Vidrag i Bibliothek for Læger (Et lykkelig helbredet Vulnus penetrans abdominis et uteri gravid; oplæst i det Kongl. med. Selskab d. 16. Octbr. 1830, i Vd. XIV. S. 77—80; paa Tydsck i Foriey's Notizen aus der Natur- und Heilk. Vd. XXX. 1831, No. 657 (No. 19), Juni, S. 303—4; Udtog i Summ. d. Med. 1831, Vd. 3, S. 358; Casper Repert. d. Heilkd. Vd. 32. 1833, S. 2. S. 273; Hente's Zeitschr. f. d. Staatsarzneyd. 1834, S. 1.).

Ortved (Søren Rosbjerg), f. i Helsingør d. 7de April 1796, Søn af Hans Ortved (Garnisons-Auditeur paa Kronborg Fæstning, samt Birke-dommer og Skriver ved den Kronborgske Geværfabrik, eller Hellebeks Værk) og Caroline f. Rosbjerg. Dimitteret fra sin Fødebyes lærde Skole blev han Student 1813, og erholdt Udmærkelse til anden Examen i det paafølgende Aar; absolverede i April 1817 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Laudabilis et quidem egregie“; blev d. 11te April 1821 ordineret Katechet ved Vor Frue-Menighed i Kjøbenhavn; d. 31te December 1823 Præst for den lutheriske Menighed paa St. Croix i Vestindien, samt Missionair sammesteds; d. 29de April 1829 Sognepræst i Rønne og for St. Knuds Menighed, samt Provst paa Bornholm; d. 4de Juni 1834 Sognepræst til St. Knuds Kirke i Odense, Stiftsprovst i Fyen og Provst i Odense Herred; d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebroge; d. 24de Maj 1841 Domprovst og Sognepræst til Domkirken i Koeskilde; d. 1ste Juli f. A. tillige Provst for Sømme og Boldborg Herreder. — * Hanne Patermann, Enke efter Krigsraad og Told-Controleur paa St. Croix, Jens Ludv. Stord Moth.

Tale ved St. Thomas's gjenopbygte Kirkes Indvielse 1827. Kbh. 1827.

Prædikener, holdne ved forskjellige særegne Leiligheder for flere forskjellige Menigheder. Odense, 1837. (Fyens Stifts-Avis 1837, Nr. 136; Berl. Tid. 1837, Nr. 175).

Taler, holdne ved Indvielsen af Kammerherre Jens Benzons og Hustru's Begravelsesplads i St. Knuds Kirkehauge den 27. Juni 1836, og ved Kammer-

herre Jens Benzon's Bisættelse i St. Knuds Kirke den 30. December 1839. Odense, 1840.

Tale, holden i St. Knuds Kirke paa Sørgefesten den 16. Januar 1840. Odense, 1840.

Prædiken, holden i Roeskilde Domkirke ved Aabningen af Provindsial: Stændernes Forsamling den 15de October 1844. Roeskilde, 1844.

Taler ved Stiftamtmand og Kammerherre, Ridder og Dannebrogsmænd, Hans Vilh. Cederfeld de Simonsons Bisættelse i St. Knuds Kirke i Odense den 13de Mai 1836. Odense, 1836. (Den Første af disse i Forening udg. Taler er af S. H. Drotved; jvfr. Art. N. Faber (I. S. 397).

Bidrag: i *»Maanedlige Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark»* (Brev om Bibelsagen i Vestindien, 1827 Nr. 9); — i *»Danst Ugeskrift»*, redig. af J. F. Schouw, (Bidrag til Oplysning om Missionsvæsenets Tilstand paa de danske vestindiske Der, især paa St. Croix, i Bd. VIII. Nr. 188, S. 81—99; jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1835, Col. 629—30). — (Udveels efter Autogr.).

Ostenfeld (Christen Nicolai Lind), f. 1783 i Dnbløse ved Holbek. Faderen Hans Ostenfeld (Raad) var Sognepræst til Dnbløse og Søndersted (f. 1738, † 1° 1805); Moderen Cathrine Marie Lind (f. 1766, † 1828), en Datter af Rjebmand Christen Nicolai Lind i Holbek, og Dorothea Mariche f. Bang. — Blev i Foraaret 1801 dimitteret til Universitetet fra Roeskilde Skole; underkastede sig i Juni 1804 den latinske-juridiske Examens theoretiske, og i Juni 1808 sammes praktiske Prove, hiin med bedste, denne med næstbedste Charakter; blev 1805 Copiist og d. 28de Marts 1809 Fuldmægtig i Revisions-Comptoiret for Stiftterne og de offentlige Stiftelsers Regnskaber under det kgl. danske Cancelli; 1813 Cancellisecretair; 1818 Stiftsrevisor i Fyen, Langeland, Als og Færø; 1826 Cancelliraad; d. 28de Juni 1842 Justitsraad, med Rang i 5te Kl. No. 3. — * 1813 Petronelle Abigael Tosttrup, en Datter af Stiftsprovst Hans Peter Tosttrup og Magdalene Susanne f. Ving.

Digte, i Poulsens *»Nytaarsgave»* for 1806 og 1807.

Ostermann (Johannes Andreas) f. i November 1809 paa Thyholm i Aalborg Stift, hvor hans Fader Andreas Ostermann da var Sognepræst til Sønderberg og Ddby, siden til Randlev og Bjerager i Aarhus Stift (f. 1771 i Bogenfse, † 2° 1838); hans Moder Anne Margrethe f. Harsen (f. 1784, † 2° 1826). — Efter at have modtaget den første Underviisning af sin Fader, blev han 1823 sat i Horsens lærde Skole og 1829 derfra dimitteret til Universitetet; tog i Novbr. 1838 den philologiske Embedsexamens theoretiske og i Marts 1839 dens praktiske Deel, begge med Charakteren Haud illaud.; blev d. 23de September 1840 ansat som Adjunct ved Metropolitanakolen. — * 2° 1839 Hansine Mar-

grete fød Jessen. — (Hans Autobiographi i Programmet fra Metropolitan-skolen 1841, S. 40; jvfr. Hundrup's Skole-Calender, 1843, S. 164—65).

Om Afgangsexamen i den reformerede Skole. Kbh. 1815.

Bidrag: i „Fædrelandet“ (Vor nyeste Journallitteratur, i Bd. II. 1836, Nr. 71, S. 521—30; Erklaring (om F. C. Dilsens Bearbejdelse af C. G. Zumpt's Dygaver til Oversættelse paa Latin), II. 1841, Nr. 568; Lingvistiske Evidt og Betæneligheder, V. 1844, Nr. 1525 (jvfr. sftd. Nr. 1557. 1558; Heibergs Intelligenst. IV., Nr. 47. 48); Tilretteviisning af C. Molbechs „Om Udgivelsen af Anders Vedels danske Sars og om Samfundet til den danske Literaturs Fremme,“ 1846 Nr. 20); — i „Søndagen“ et Tillægsbl. til „Dagen“ (En Bemærkning, det lærde Underviisningsvæsen vedkommende, foranlediget af S. N. J. Blochs sidste Skoleprogram 1839 (4de Hefte), i Aarg. 1839, Nr. 38); samt i flere Tidssblade, f. Ex. „Kjøbenhavnsposten“ og „Danst Folketblad“.

Kritiske Anmeldelser: i „Fædrelandet“ (af C. Wilsters Oversættelse af Euripides's Tragedier, I. 1840, Nr. 195; C. F. Jørgensen: „Om det lærde Skolevæsens Tilstand i nogle tydske Stater og i Frankrig“, o. f. v, II. 1841, Nr. 476. 483; C. F. Bojesen: „Haandbog i de græske Antiquiteter“, sftd. Nr. 638; M. J. Hammerich: „Om det mundtlige Foredrag“, III. 1842, Nr. 960); — i „Dagen“ (af F. Paludan Müllers: „Venus“, 1841 Nr. 92, jvfr. „Figaro“ 1841, I. 51—70).

Mindedigt over Cand. med. D. C. Drejer, i Kbhvnspost. 1837, Nr. 3. — (Revid.).

Otte (Christian Daniel), Grosserer i Kjøbenhavn. † 14de October 1833 i sit 76de Aar. — * Elisabeth Aplebye, Datter af Agent Peter Aplebye og Maria Christine f. Holsten.

Beytræge zur Industrie- und Handels-Kunde. Eine Monatschrift. I.—XII. Band. (Jeder Band in 6 Heften). Kopenh. 1825—30. (Begyndt fra Septbr. 1824).

Otte (Friedrich Wilhelm), Etatsraad og Landcommissair i Hertugdømmet Slesvig (jvfr. Korde's Lex. S. 258; Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 415—16; Schröder's Nachtr. S. 840); boede 1829 paa Bassegaarden ved Kjøbenhavn.

Bidrag i Rabbets „Eritogenia“ (Om Graferne og den nærværende Krig i Osten, i Bd. IV. 1829, S. 1—18, med Tillæg af R. E. Rabbe, sftd. S. 18—32; 81—97).

Otterstrøm (Christian Rasmus), f. d. 6te Juli 1795 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Aage Otterstrøm, gift med Karen Brynische, var Skomagermester; tog i Juni 1812 dansk-juridisk Examen; blev derefter Procurator ved Landsoverretten i Viborg; d. 22de Juni 1837 valgt til Rasserer ved Bankcomptoiret i Aarhus, hvor Forretningerne bleve ham

overdragne d. 10de Febr. 1838; 1842 Cancelliraad. Valgtes 1835 af Communen i Viborg, og 1841 af Communerne i Aalborg og Hjøring til Deputeret ved Stænderforsamlingerne for Nørrejylland, og mødte i denne Egenstab i Viborg 1836 og 1840. — * $\frac{1}{2}$ ^o 1821 Agnethe Maria Blom, Datter af Stiftamtmand i Viborg, Emanuel Blom og Christiane Charlotte f. v. Arenstorff. — (Hans Portrait paa det lithographerede Plad: „Danste Folkerepræsentanter i Viborg,“ 1844).

3 „Lidende for Forhandlingerne ved Provindsialstænderne for Nørre-Jylland,“ af hvilken han var Medredacteur 1836, (Forflag om Lovstedret for Viborg, 1836, I. S. 376—78; Forflag til en Petition om Forandring i Reglerne for Meddelelsen af Omkostninger i Sager mellem det Offentlige og Privatmand, samt angaaende Salairers Udreelse til Sagsførere i beneficerede Sager, 1840 S. 879—882; Forflag til en Petition om, at Rescriptet af 4de Novbr. 1840, angaaende Dptagelsen af Minoritetsvotum i Stænderforsamlingernes Petitioner enten maatte tilbagefalbes, eller et Udcast i den Anledning forelægges Stænderne, sfd. S. 1301—6).

Ottesen (Otto), f. 1743 i Rødby i Vaaland, hvor hans Fader var Kjøbmand; dimitteredes 1760 til Universitetet fra Roestilde Skole; tog d. 22de Jan. 1766 theologisk Attestats (n. c.); blev 1769 Capellan i Steen i Norge; d. 18de October 1775 (ifke 1778) Sognepræst til Højland paa Jæderen i Stavangers Amt; d. 18de Novbr. 1791 til Fædt paa Nedre-Nommerige, og Provst; resignerede 1818. † 1819. — * Christine Ording.

Ufkyldige Tanker over Fornuft-Lysets Misbrug i Guds Kirke. Kbh. 1786. — Underretning om Skorfoner-Roden, dens Aal og Behandling til Skorfoner-Raffe. ibid. 1791. 32 S. 8. (L. E. 1791, Nr. 28; Krit. og Antikr. S. IX. S. 203—5; jvfr. Norske Intellig. Sebler 1798, Nr. 46, af D. Ottesen. Et Udtog af Skriftet er indført i Neumanns Norske Vandresenssamlinger II. 218—32).

Stille Brevverling om det norske Universitet, indf. i „Kjøbenhavnste Lærde Efterretninger“ 1796, Nr. 5. Herimod skrev en Anonym i Politisk og fysisk Magazin VIII. 583—98, jvfr. „Permoder“ VII. 87—89. 3. Rosteds Svar derpaa fulgte som et Tillæg med de lærde Efterretninger 1796, Nr. 16. Ottesen skrev en Apologi for sig, som fulgte med Norske Intelligentes Sebler 1796, Nr. 17; derpaa kom Replik (Nr. 22).

Ottesen (Peter Christian), en Søn af Handelsmand Otto Ottesen og Johanne Jensen; f. d. 24de Marts 1794 i Kjøbenhavn; tog dansk-juridisk Examen i Juli 1812; blev d. 29de Juli 1813 Copiist i Rentekammerets 1ste jydsk Rentefrivercomptoir; d. 27de Marts 1816 Copiist i Underfogdens Comptoir i Kbhvn, med Prædicat af Assistent; d. 27de Febr. 1822 Assistent ved Kongens Fogeds Embede i Kjøbenhavn; d. 19de Juni 1845 1ste Fuldmægtig i Justitscomptoiret ved Criminal- og Politiretten sfd. (fra 1ste Juli f. A.). — * Nicoline Christine Krog.

Alphabetisk Realregister til de 15 første Bind af „Juridisk Tidsskrift, udg. af A. S. Drsted“. Forfattet af P. C. Ottesen og C. L. Horn. Kbh. 1823, 1826 og 1830 (i 3 Hefter).

Ottesen (Nasmus) var Gaardmand i Tingsjellinge i Sjælland; er nu Udsbruger i Fredericia.

Erklæring fra os underkrevne Medlemmer af vor danske kristne Menighed i Anledning af det forehavende Forslag til en ny Alterbog og et nyt Kirke-Ritual. Til Trykken besørget og udgivet af N. Ottesen. 1810. 60 S. 8vo. (Fædrel. I. 1840, Nr. 93; „Dagen“ 1840, Nr. 20; jvfr. Caspers Nyt jurid. Tidsskrift, II. 91—93, og Art. Nasmus Sørensen).

Bidrag i J. C. Lindbergs „Nordisk Kirke-Tidende“ 1840 (Allerunderdagsligt Tilskrift til S. M. Kong Christian d. 8de, i Nr. 3; Et Brev til Engælænderne om Gjendsørerne, i Nr. 4; Til kristne Venner om Troen og Skriften, Nr. 24, jvfr. Nr. 28).

Otto (Carl), f. d. 20de Maj 1795 paa den vestindiske Ø St. Thomas, hvor hans Fader Johan Traugott Otto da var Garnisons-chirurg, siden Universitets- og Communitets-Kasferer og Kammerraad (f. 1766, † 2⁹/₁ 1827); hans Moder var Albertine Wilhelmine Frederikke f. Conradi (f. 1774, † 7 1844). I 1800 kom han med sine Forældre til Kjøbenhavn; blev i sit 7de Aar sat i Basedoms Skole, og 1810 i den kjøbenhavnske Borgerdydsskole, hvorfra han 1813 dimitteredes til Universitetet; tog Examen Artium med bedste Charakter, og erholdt Udmærkelse ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar; lagde sig nu efter Lægevidensskaben; besøgte som Volontair Almindeligt-Hospitals chirurgiske, og Frederiks-Hospitals medicinske Afdeling, ved hvilken han fra 1817 til Juni 1819 var Reserve-Candidat; vandt 1818 Universitetets Guldbmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den Aarct iforvejen udsatte medicinske Priisopgave: „Num per vasa lymphatica sola omnis in corpore humano sit absorptio?“; tog d. 28de Mars 1818 medicinsk Embedsexamen (Laud. unanimi consensu); var i Vinteren 1818¹/₂ Candidat paa Fødselsstiftelsen; disputerede d. 30te Januar 1819 for Licentiatgraden i Medicinen, og d. 23de (ikke d. 30te) September f. A. for Doctorgraden; tiltraadte i Slutningen af October f. A., i Selskab med nuværende Stads-physicus Prof. Hoppe, en Rejse i Tydskland, Schweiz, Italien, Frankrige, England, Skotland, Irland, Holland; og kom tilbage i Aug. 1822. De Stæder, hvor han længst opholdt sig, vare Berlin, Wien, Rom, Paris, London og Edinburgh. Efter sin Hjemkomst holdt han siden Esferaaret 1822 som Privatdocent ved Universitetet i 4 Aar itræk Forelæsninger over Nervesystemets Physiologi, Sandsernes Physiologi, de nyeste Opdagelser i Physiologien, og i to Vintre over Phrenologien. Blev 1825 constitueret,

og d. 1ste (ikke d. 12te) September 1826 ansat som Læge ved Tugt-, Rask- og Forbedringshuset paa Christianshavn; foretog i 1829, største- delen for sin Sundheds Skyld, atter en Udenlandsrejse, besøgte atter Berlin, Dresden, Wien; bivaanede Lægernes og Naturforskeres Forsamling i Heidelberg, og vendte tilbage i October s. A.; deeltog 1830 i nydnævnte Forsamling i Hamborg; blev d. 27de April 1832 Medlem af det kongl. Sundhedscollegium; d. 19de Novbr. 1831 constitueret Docent, og d. 13de Novbr. 1832 Professor extraordinarius i Pharmakologi og medicina forensis ved Kjøbenhavns Universitet; d. 25de Juni 1840 Professor ordinarius og Assessor i Consistoriet; foretog fra Midten af Juni 1840 til Juli 1841 en videnskabelig Udenlandsrejse; erholdt d. 1ste September 1843, efter Ansøgning, i Raade Entledigelse fra sit Embede som Læge ved Tugt-, Rask- og Forbedringshuset samt Hof- og Stadsrettens Urrester; udnævntes d. 28de Juni 1845 til Ridder af Danebroge. I Fædrelandet er han siden 1820 Medlem af det Kgl. medicinske Selskab, hvis Secretair han var i 3 Aar (fra 1825 til 1828); og siden 1828 Medlem af Directionen for det Laasenske Literaturselskab for Læger. Desuden er han efterhaanden bleven Medlem af det svenske Læge-Selskab i Stockholm, af det medicinske-chirurgiske Selskab i Berlin, die naturforschende Gesellschaft i Leipzig, the medico-chirurgical, the phrenological og the ethical society for the study and practical Application of Phrenology i Edinburgh, af the phrenological society i London, af Athénée de médecine, la société phréologique, og Académie royale de médecine i Paris, société de médecine pratique i Montpellier, la société médicale i Lyon; corresponderende Medlem af det medicinske Selskab i Storhertugdømmet Baden, og af „Verein für Heilkunde in Preussen“ i Berlin; Væresmedlem af Provincial, medical & surgical Association i England ved dens 6te Aarsmøde i Bath d. 18de Juli 1838, og af „der ärzliche Verein“ i Hamborg. I 1834 fik han kongl. Ordre at tiltræde den til Opførelse af en ny Tugt-, Rask- og Forbedringshuus-Bygning nedsatte Comitee, og i 1835 Ordre at tiltræde Apothekertaxt-Commissionen. — * 1827 Anna Friis, en Datter af Grosserer og deputeret Borger Hans Friis i Kjøbenhavn. — (Autobiographi i Solennia academica Universitatis Havniensis ved Doctor-promotionen d. 28de October 1819, p. 14—16; jvfr. Døts „Materia-lier“ Nr. 33. 148; Callisen's Medicin. Skriftstellers-Lex. XIV. 223—32; XXXI. 115).

De actione hydrargyri medica, Partic. I.—II. Dissertt. inaugg. Hafniæ 1819. (V. T. 1819, Nr. 28. 29; Hufeland Bibl. der Heilk. Bd. XLIV. 1820, Aug. S. 102—107; Pictet Allg. medicin. Annal. 1820, Novbr. S. 1563—64).

Broussais og Broussaismen. En Fremstilling af det nye franske System i Medicinen, med egne Bemærkninger og Jagttagelser. Kbh. 1822. (V. T. 1822, Nr.

43, af F. G. Howig; Bibl. f. Læg. 1823, III. S. 68—81, af S. M. B. Klingberg; Hufeland Bibl. der Heilf. Bd. XLIX. 1823, Jan. S. 59—60; Hufeland Journ. der Heilf. Bd. LVI. 1823, Mai S. 115—26; Medic. chir. Zeit. 1824, Bd. I. No. 7. 8, S. 113—132; Pierer Allg. medic. Annal. 1824, Aug. S. 1080; Férussac Bullet. des Sc. méd. 1824 Mars; jvfr. Messenger franç. du Nord 1825, p. 25—27; "Ny Hygæa" I. S. 12—22; 79—98; 157—63; "Statvænnene" 1823, Nr. 49).

Reise durch die Schweiz, Italien, Frankreich, Großbritannien und Holland, mit besonderer Rücksicht auf Spitäler, Heilmethoden und den übrigen medicinischen Zustand dieser Länder. I.—II. Theil. Hamburg 1825, mit 2 Kupfert. (Hufeland Bibl. der Heilf. Bd. LV. 1826, Febr. S. 92—95; Bd. LIX. 1828, Juni S. 273—98; Pöcher litt. Annal. der Heilf. Bd. V. 1826, S. 44—67; Bd. VIII. 1827, Aug. S. 372—418, af Wüger; Pierer Allg. medic. Annal. 1826, April, S. 455—73; Ruß und Casper krit. Repert. für Heilf. Bd. XI. 1826, S. 2. S. 157—189; Medic. chir. Zeit. 1826, Bd. I. Nr. 6, S. 81—88; Bd. II. Nr. 28, S. 33—41; Beck's Allg. Repertor. 1827, Bd. II. St. 1. S. 7—20; Gött. N. 1827, St. 82, S. 814; Allg. S. 3. 1828, Ergzbl. Nr. 2; Summ. d. Med. 1828, Bd. II. S. 210; Edinb. med. and surgic. Journal Vol. XXVII. 1827, No. 90, Jan. p. 136—40). [Vereiningen om Rejsen i Tyskland, Schweiz og Italien findes paa Dansk i "Ny Hygæa" Bd. 2. 3. 4. 5.; jvfr. Bd. 4. S. 387 ff.; Bd. 6. S. 86 ff.; Bd. 7. S. 56 ff.; Bd. 8. S. 1 ff.; "Telegraphen" 5te Aarg.].

Phrenologien eller Gall's og Spurzheim's Hjerne- og Organ-Lære i fuldstændig Oversigt og i sine senere Fremskridt; med Bidrag til dens nøjere Kundskab og Stadfastelse. Kbh. 1825, med 2 Kobbertavler. (Pöcher litt. Annal. der Heilf. Bd. III. 1825, Octbr. S. 158—72; Hufeland Bibl. der Heilf. Bd. LV. 1826, Mai, S. 251—61; Gerson u. Julius Magaz. der ausl. Heilf. Bd. IX. 1825, Mai und Juni, S. 3, S. 489—506, og derfra i Pierer Allg. medic. Annal. Supplementbb. 1821—1825, S. 6. 1827, Apr.—Juni, S. 810—13; Messenger franç. du Nord 1825, p. 136—40; 145—47; "Telegraphen" V. Aarg. S. 1—16, af J. C. Lange; S. 73—78, af Otto; S. 78—80, af Lange; Døst's "Archiv" III. 115—20; Tidsskr. f. Phrenologien I. S. 370; jvfr. "Ny Hygæa" IV. 155—93; V. 53—64; 125—32; 187—96; 274—306; 394—402; VI. 195—200; 441—43).

Phrenologien, anvendt paa Forbrydere og Forbrydelser. En Række af psykologiske Forsøg. (Særskilt Aftryk af flere Afhandlinger i "Ny Hygæa"). Kbh. 1827. ("Ny Freia" 1827, S. 27).

De tybste Naturforskeres og Lægers Forsamling i Hamborg i 1830. Kbh. 1830. (ogsaa i Bibl. f. Læger XIII. S. 213—56).

Om den orientalske Cholera, dens Natur og Behandling, og hvorvidt vi have dens Udbredelse til Danmark at befrygte, med Angivelse af Forebyggelsesmidlerne og de Forholdsregler, der ved dens Udbrud ere at tilraade. Oplæst i det kgl. medic. Selskab d. 27. Jan. 1831. Kbh. 1831. (Ogsaa i Bibl. f. Læger XIV. S. 128—98; anm. i M. f. L. Bd. V. S. 522—47, af F. W. Mansa og S. M. Eriør; Hufeland Bibl. f. Heilf. Bd. XVIII. S. 125—28, af Albr. v. Schönberg; Kbhpost. 1831, S. 151—52).

Bidrag til Kundskab om den epidemiske Cholera, dens Behandling og Forebyggelsesmidler. Kbh. 1831. (Ogsaa i Bibl. f. Læger XV. S. 209—76).

Jvfr. ligere Bidrag til Kundskab om den epidemiske Cholera. Kbh. 1831. (Ogsaa i Bibl. f. Læger XV. S. 496—617).

Om det af Dr. Fangel udgivne Skrift: »Homöopathiske Forsøg ved Syggefængen«. Kbh. 1835. (Ogfaa i Bibl. f. Læger XXIII. S. 60—194; jvfr. Kbhpost. 1835, Nr. 231, og Art. S. Fangel (I. S. 416). Denne Recension er for en stor Deel oversat af Albers i Simons »Antihomöopathisches Archiv« Bd. II. S. 3, 1836). — Om Dr. Fangel's Evar paa Recensionen over »Homöopathiske Forsøg ved Syggefængen«. ibid. eod. (Ogfaa i Bibl. f. Læger XXIV. S. 278—93).

Om de mineraliske Bænde i Almindelighed og de enkelte meest brugte og ved Kunsten i Kjøbenhavn tilberedte i Særbeleshed. Kbh. 1837. (Ogfaa i Bibl. f. Læger XXVI. S. 1—141; 454—524; Udtog i Fricke's und Oppenheim's Zeitschr. f. d. gef. Medicin, Bd. VIII. 349).

Haandbog i Toxikologien. Kbh. 1838. (E. f. L. o. R. II. 227—61, af A. G. Sommer; Brandes Archiv d. Pharm. 1839, Juni; Fricke's u. Oppenheim's Zeitschr. f. d. gef. Medicin, Bd. XI. 1839, S. 2. Juni, S. 197—205, af Albers; Pfaff's Mittheil. a. d. Med. Jahrg. 5. 1839, S. 9 u. 10, Septbr. und Octbr. S. 94—96).

Haandbog i Pharmakognosien. Kbh. 1840. (Utkom 1839—40 i syv Hefter; jvfr. Kærel. I. 1840 S. 109; Fricke's und Oppenheim's Zeitschr. f. d. gef. Medicin, XIV. 206—9).

Bemærkninger til Dr. Djørups »Kritik over den nyeste danske Pharmacopœa«. Kbh. 1840. (ogsaa i Bibl. f. Læger XXXII. (N. N. Bd. 2.), S. 439—59).

Commentatio de quibusdam Americæ meridiane medicamentis parum cognitis. Programma (til Universitetets aarlige Reformationsfest). Hauniæ, 1841. 12 pagg. 4to. (Zeitschr. f. d. gef. Med. XXI. 165—6:1).

Om Brændevinens fordærvelige Virkninger paa Menneskets Legeme og Aand. To Foredrag, holdte i »Maadeholdsforeningen« og udgivne af samme. Kbh. 1844. 3½ Art. fl. 8.

Et Foredrag i Maadeholdsforeningen i Christiania. Christiania, 1844.

Var Udgiver af: α) Ny Hygæa, et (medicinsk) Maanedsskrift. I.—VIII. Br. Kbh. 1823—26. [af det 1ste Hefte, Januar 1823, var Lh. G. Repp Medudgiver]. (Bibl. f. Læger 1824, IV. 100—103; 1825, V. 335—43; 1826, VI. 305—8; Conversationsbl. 1825, Nr. 53; Hufelands Bibl. der prakt. Heilkd. Bd. 49. S. 322—25; Nuß u. Casper frit. Repertor. für d. gef. Heilkd. XV. 170—78; XVIII. 358—63; Bullet. des Sc. méd. XI. 85—88; Hecker's Annal. III. 134—42; IV. 257—60). Til dette Tidsskrift leverede han: Broussais og hans Lære, I. 12—22; 79—98; 157—63; Beretning om en Mand, der levede 10 Aar efter at have slugt et betydeligt Antal Guldskive, af M. Marcet, overs. sftd. S. 30—36; En ny Maade at bevare Mælk paa, sftd. S. 58—60; Erton-Die, sftd. S. 68—70; Om Sønnen, sftd. S. 240—64; 337—50; 404—29; Om Træddikten, sftd. S. 309—11; Om Krumninger i Rygraden og Meddelelse af en ny Behandlingsmaade deraf; i Udtog oplæst i det Kgl. medic. Selskab d. 30. Jan. 1823, sftd. S. 313—27; Et Par Ord om den mod Stoffernes almindelige Bærel opfattede Livet, sftd. S. 391—98; — Beretning om en Reise i Tydskland, Schweiz, Italien, Frankrig, Storbritannien og Holland fra 1819 til 1822; med særdeles Hensyn til disse Landes Hospitaller, Lægemetoder og øvrige medicinske Forfatning, II. 3—38; 83—136; 163—202; 216—86; 337—70; III. 3—39; 97—110; 359—74; 439—63; IV. 9—38; 87—126; 320—48; 396—429; V. 9—52; 83—112; 168—86; 243—73; 328—93; 455—99. [særst. aftr. Kbh. 1825; paa Tydskt overs. af Forfatteren, see ovenf.; Udtog i Gronicy Notizen aus der Natur-

unt Heilfd. Bd. VIII. 1824, No. 10 (No. 164), Septbr. S. 153—67; Bd. XII. 1826, Jan. No. 22 (No. 264), S. 346—49]; — Anmeldelse af en Badeanstalt, II. 149—50; Begivenhed med en elektrisk Aal, sfd. S. 157; Om varm Aftensmad, sfd. S. 390—95; Beskrivelse over en Nebart med en Dykkerklofte, af Colladon, med Tillæg af Otto, sfd. S. 421—36; — Bemærkninger over Blodigler, deres Brug og Opbevaring, III. 40—55; Cypresolie mod Dm, sfd. S. 241—42; 3 Anledning af den i Paris udkommende Bulletin universel des sciences et de l'industrie, sfd. S. 398—400; John Brown, sfd. S. 481—82; — Njere engelsk medicinsk Journalistik, IV. 64—68; En ny Sygdomslære og Behandlingsmaade af Righeste, sfd. S. 83—86; Bidrag til nøjere Kundskab om Phrenologien eller Gall's og Spurzheim's Hjerne- og Hjerneorganlære, sfd. S. 155—93; V. 53—64; 125—32; 187—196; 274—306; 394—402; VI. 195—200; 441—43. [Sjgn. det ovenanførte Skrift: „Phrenologien eller Gall's og Spurzheim's Hjerne- og Organlære“. Kbh. 1825]; Galehospitalet i Glasgow, IV. 387—95, m. 1 Kk.; — Erfaringer om Naalestikning i Behandlingen af flere Sygdomme, V. 409—11; — Bidrag til nøjere Kundskab og Stadfæstelse af Phrenologien, VI. 3—33; 147—95; 305—54; VII. 141—49; 157—19; 280—99; 407—62; VIII. 102—22; 313—55. [Særskilt aftrykte under Titel: „Phrenologien, anvendt paa Forbrydere og Forbrydelser“. Kbh. 1827; see ovenf.]; Bemærkninger over Tidssansen, Dands og Dplæren af Døvsomme deri [tildeels efter The phrenologic Journ. 1825, No. 5], VI. 33—46 [jvfr. Tidsskr. f. Phrenolog. I. 559—73]; Om Sygdommene i Rom, den romerske fordærvede Luft Mal'aria, og den deraf opstaaende Feber, sfd. S. 86—136; Galehospitalet i Aversa ved Neapel, sfd. S. 137—42; Den almindelige Hospitalsforfatning i Paris og de med den medicinske Skole forbundne Læreanstalter, sfd. S. 201—11; Det første Høspital og Klinikerne i Neapel, sfd. S. 252—70; Den store Fattigstiftelse i Neapel, sfd. S. 270—74; Genua og dets Høspitaler, sfd. S. 274—86; Den medicinske Skole i Montpellier, sfd. S. 355—367; St. Louis-Høspitalet for Hudsygdomme i Paris, sfd. S. 428—40; — Høspitalerne for Affindige i Paris, VII. 56—68; Naturvidenskabernes Studium i Paris, sfd. S. 192—99; Lægevidenskab og dens Dyrkere i Paris, sfd. S. 248—79; — London, og den engelske Lægevidenskabeligbed, VIII. 1—42; Hvilken Nations Liberalitet er størst, den engelskes eller den franskes? sfd. S. 203—25; Galehospitalet Pecklem i London, tilligemed en Skildring af de i 1822 der mærkelige Affindige, sfd. S. 383—441; Til Læserne, sfd. S. 450—52. — β) Ψ ygæa. Et lægevidenskabeligt Tidsskrift. Kbh. 1827. (Udkom i fire Hefter; anm. i Bullet. des Sc. méd. 1827, XII. 53—55; Rusk's u. Casper's krit. Repert. für die gef. Heilfd. Bd. XVIII. S. 358—63; „Eyr.“ II. 178—82). Hertil leverede han: Oversigt af de i Mæret 1826 i Zugt Mafz og Forbedringshufet behandlede Syge; med Bemærkninger om Behandlingsmaaden, og en Beskrivelse af Fangerens Tilstand og deres Sygehuus, S. 303—57; 454—84 (Féruisac Bullet. des Sc. méd. 1828, Novbr.; Rusk's u. Caspers krit. Repertorium für d. gef. Heilf. Bd. XXI. S. 1, 1829, S. 131—36; Kleinert's Allg. Repertorium d. gef. deutschen med. chir. Journalistik 1829, August; Summ. d. Med. 1829, Bd. I. S. 178. 195. 196—97. 218—19); Anmeldelser og Recensioner af: „Eyr.“, 1ste Bd.; Wendt's Skrift em Læres og Purgemidler; Fricke's Skrift: „In memoriam defuncti J. J. Baggesen“; S. M. Triers Vicentiadisputats „de ictero“; Det svenske Læge-Selskabs Aarsberetning for 1826.

Vigelbees Udgiver af: γ) Tidsskrift for Phrenologien. I. Bd.—III. Bds 1ste Hefte. (i 9 Hefter). Kbh. 1827—1829. („Dagen“ 1827, Nr. 83; M. f. L. I. 105—14, af S. G. v Schmidt; „Eyr.“ II. 182). 3 dette Tidss-

skrift har han selv skrevet: *Phrenologiens Studium, Værd og practiske Nytte*, I. 3—55; *Oversigt af det phrenologiske System og Haandhævelse af dets Grundsætninger*, sftd. S. 56—99; *Phrenologiens Fremskridt*, sftd. S. 139—64 [Udtag i *Gersons og Julius's Magaz. der austr. Heilk.* Bd. XIV. 1827, Septbr. u. Octbr. S. 307—18]; *Om Vanden, som Angiver af Forkand og Kløgt*, sftd. S. 411—419; *Umindelige Betragtninger over Affind og Sindssvaghed*, med Hensyn til Kogefunsten og den criminelle Deel af Rettsvidenskabene, II. 155—92; *Betragtninger over Ord- og Sprog-Sandsen*, sftd. S. 193—243; *Historiske Esterreiningen om Gall's første Fremkomst og hans Læres Literatur i Tyskland*, sftd. S. 435—72; *Ende kritiske Anmeldelser af J. B. Neergaards 2de Skrifter om Phrenologien*, I. 331—352; 591—612. (den sidste Anmeldelse udkom ogsaa særskilt, Kbh. 1827, og udgaves gratis; jvfr. Art. J. B. Neergaard).

Redacteur af: *Bibliothek for Læger*. Udgivet af Directionen for det Classenske Literatur-Selskab. VIII.—XXXII. Bd. Kbh. 1828—40; XXXV.—XLIII. Bd. ibid. 1841—45; med Kobbl., lithogr. Tavler og Træsnit; fortsattes. [31.—43. Bd. o. m. I.: *Bibl. f. Læg. Ny Række*, I.—13. Bd. 1839—45]. („*Cyr.* IV. 254—58; 261—72; *North American medic. and surgic. Journ.* 1831, March; *Jædrel.* I. 1840, S. 110—11). Til dette Tidsskrift leverede han, foruden de oven anførte særsk. aftrykte Afhandlinger, følgende originale Bidrag: *Om Brugten af Guld i Syphilis*, 1822. II. 49—56. [Udtag i *Huseland's Journ. der Heilk.* Bd. LVI. 1823, Juni, S. 112—115; *Froriep's Retiz.* aus der *Natur- und Heilk.* Bd. V. 1823, No. 3. (No. 91), Aug. S. 41—43; *Häntle's Magaz. der Pharm.* Bd. III. 1823, S. 3. S. 300—4; jvfr. *Hader's „Literatur d. syphilitischen Krankheiten v. Jahre 1794 bis mit 1829.“* Leipzig 1830]; *Om den engelske Behandling af Syphilis uden Mercur*, 1823, III. 149—69. [Paa Tysk: *Ueber die Behandlung der Syphilis ohne Mercur, und die Ausbreitung dieser Heilmethode in Großbritannien, i Gräfe's und Walther's Journal der Chir.* Bd. VIII. 1825, S. 46—64; Udtag i *Edinh. med. and surgic. Journ.* Vol. XXV. 1826, No. 86, Jan. p. 213—44; *Philad. med. Journ.* Vol. XII. 1826, p. 176; *London med. repository* 1826; *Bullet. des Sc. méd.* I. 356—359; jvfr. *Hader's Literatur d. syphilit. Krankheiten u. s. w.* 1830, og *Handschuh's „Die syphilitischen Krankheitsformen.“* 1830]; *Oversigt af de i A. 1827—30, 1832—39, og 1841 i Tugt-, Kasp- og Forbedringshuset behandlede Syge; med Bemærkninger om Behandlingsmaaden*, VIII. 69—89; X. 223—52; XII. 136—43; XV. 26—39; XVIII. 358—59; XX. 258—60; XXII. 313—14; XXIV. 377—79, m. 1 Tabel; XXVI. 298—99; XXVIII. 223—25; XXX. 369—70; XXXII. (N. R. Bd. 2.) 517—18; XXXVI. (N. R. Bd. 6.) 226—28; *De tydske Lægers og Naturforskeres Forsamling i Heidelberg i Aaret 1829*, XI. 178—207; *Mord begaaet i en formodentlig Affindigheds-Tilstand*, XV. 441—43; *Homöopathiens Historie og Literatur*, XIX. 289—330; *Practiske Jagttagelser og Bemærkninger*, XXIII. 325—83. [overf. i *Caspar's Wochenschrift* 1835, Nr. 14—17; flere af disse Jagttagelser ere optagne i „*Sammlung auserlesener Recepte der neuesten Zeit nebst den neuesten Erfahrungen in d. gesammten medic. chirurg. und geburtsbüfl. Praxis, v. Wenzel.*“, Bd. VII. 1836; Udtag i *Schmidt's Jahrb. d. Medicin*, 1836, No. 2. 3; *Tidsskrift f. Lægere och Pharmaceuter, Stockholm* 1836, Mars; hans „*Bemærkninger om Guaco.*“, i *Caspar's Wochenschr.* 1835, Nr. 11; *Schmidt's Jahrb.* 1835, Nr. 11 og i *Tidsskr. for Lægere och Pharmaceuter* 1835, Apr.; og „*om Svovlsalkoholets Anvendelse imod Gigt.*“, i *Caspar's Wochenschr.* 1835, Nr. 13; *Schmidt's Jahrb.* 1835, Nr. 12; *British and foreign medical Review* 1836, No. 3; *Journal de chimie médicale* 1836, Mai]; *Det kongelige Sundheds-*

kollegiums Forhandlinger i Aarene 1837—1840 (exercerede af det's Archiv og Protokoller), XXVIII. 287—433; XXX. 70—318; XXXI. 39—67; 112—174; 207—268; XXXII. 19—82; 97—179; 193—256; 289—320; 389—438; 465—97; XXXV. 233—82; 329—78; 411—39; XXXVI. 19—46; 194—205; 257—97; Til Læserne, XXXII. 92—96; Oversigt af de i Aaret 1840 i Pharmakologien gjorte Jagttagelser og Erfaringer, XXXV. 81—130; 166—219; Oversigt af Retsslægtvidenskabens Fremskridt, XXXVI. 94—137; XLII. 283—367; Rejse-Optegnelser og Bemærkninger, sfb. S. 161—193; 241—56; 417—442; XXXVII. 78—93; 145—55; 239—53; XXXVIII. 39—93; XL. 315—29; XLI. 302—43. [overfattede paa Tydsk af Birkmejer i Ditterich's Neue medicin. Chirurg. Zeitung 1843, og derfra ordret optagne i Sach's med. Central-Zeitung, Berlin; jvfr. Fædrel. III. 1842, Nr. 870; J. f. L. o. R. 1843, II. 102—13]; Pharmakologien som Resultat af de nyeste Erfaringer og Jagttagelser, XXXVII. 325—50; XXXVIII. 240—335; XXXIX. 27—123; XLI. 6—128; Et Mandfolk, der indtil sit 26de Aar blev betragtet og opdraget som et Fruentimmer, XLI. 344—49. — Recensioner og Anmeldelser af: "Eyr", 2det Bd., VIII. 124; Wendt's Meddelelser om Anstalter for Affindige, sfb. S. 134; Sammes Skrift om Hødemidler og Bespiingsanstalter for fattige, sfb. S. 136; Møhl's Oversættelse af Pochhammer's Skrift om "de russiske Dampbade", sfb. S. 138; Döllner's Specimen de intellectu surdo-mutorum, sfb. S. 143; Det svenske Lægeselskabs Beretning for 1827, sfb. S. 338; Grahams. W. Philips, Johnsons, Urwins og Coopes engelske Værker om Indigestion, IX. 65—106; Speyer's Disertation: "toxicologia acidi nitrici," X. 113; "Eyr", 3die Bd., sfb. S. 115; Schumacher's "descriptio musei anthropologici Universitatis Hafniensis", XI. 308; Acta regiae Societatis med. Hafn., vol. 7., XII. 144; Årsberättelse om Svenska Läkare-Sällskapets Arbeten 1828, sfb. S. 320; "Eyr", 4de Bd., sfb. S. 336; Herholdts 3 Skrifter "om Misfoster", sfb. S. 344; Årsberättelse om Svenska Läkare-Sällskapets Arbeten 1829, XIII. 292; "Eyr", 5te Bd., XV. 394; Steins "tabulæ anatomicæ", XVI. 64; "Eyr", 6te Bd., sfb. S. 306; "Eyr", 7de Bd., XVIII. 465; E. Algreen-Ussings og P. S. Ussings Oversættelse af Hentes: "Den legale Medicins Grundfætninger og Resultater", XXII. 129; A. G. Sommer's Disertationer: de signis mortem hominis absolutam ante putredinis accessum indicantibus, sfb. S. 442; F. A. Ubdal's Haandbog i den gjeldende civile Medicinallovgivning for Danmark, sfb. S. 494; M. Djørups Haandbog i Pharmacologien, XXV. 317; desuden mangfoldige overfattede Bidrag i samtlige af ham redigerede Bind.

Ligeledes Redacteur af: Supplementbind til "Bibliothek for Læger" 1843 og 1844, indeholdende det kongelige Sundhedskollegiums Forhandlinger for 1843 og 1844. Kbh. 1845.

Medredacteur af: *Pharmacopoea Danica*, regia autoritate a Collegio sanitatis regio Hafniensi edita. Hafniæ, 1840. (Bibl. f. Læger XXXII. (N. R. Bd. 2.) S. 90—91; Ugeskr. f. Læg. II. S. 110—12; Pharmaceut. Centralblatt 1840, Nr. 16; Zeitschr. f. d. ges. Med. XIV. 156—62; jvfr. Art. M. Christensen, M. Djørup, J. L. Tydhsen).

Medarbejder i følgende inden- og udenlandske videnskabelige Tidsskrifter:

1) "Danck Pitteratur-Tidende" (Recensioner af: Aargangen 1821 af "Bibliothek for Læger", 1823 Nr. 3. 4; J. C. W. Wendt "Nogle Efterretninger om Vornekopper", og P. C. Lund's Oversættelse af Skriftet "Kokopperne eller Vaccinationen", 1821 Nr. 45; Acta regiae Societatis medicæ Hafniensis, Vol. VI. & VII., 1825

Nr. 10. 11. 12; 1830 Nr. 30; P. B. Hornbeck "Annotationes in Dysenteriam", 1826 Nr. 10; S. M. Trier "de ictero.", partie. Ior, ffd.; S. B. Svendsen "Om den betændelsesagtige Feber", 1830 Nr. 22, jvfr. Bibl. for Læger XII. S. 451—54).

2) "Messager Français du Nord" (Flere Anmeldelser; og en Oversigt af den i Danmark førte Strid "om den fri Billie", 1825, p. 197—201, 212—13, 219—221, 235—38).

3) Hufelands "Journal der Heilkunde" (Om det af Vesalini i Neapel indrettede Regningsapparat, Bd. LIV. 1822, Januar, S. 115—23, med 1 Kb.; Om Broussais's Lære, Bd. LVI. 1823, Mai, S. 115—26; Ueber die Pockenepidemie zu Copenhagen, Bd. LIX. 1824, Septbr. S. 125—26).

4) Hecker's "litt. Annalen der Heilkunde" (Die Kopenhagener Nadelkrante, Bd. II. 1825, Juli, S. 257—72; Nachricht über die Pocken-Epidemie in Dänemark und Schweden, Bd. II. 1825, S. 187—90, 382—84, 494—95; Bd. III. 1825, S. 494—498; Uebersicht der medicinischen Literatur in Dänemark, Schweden und Norwegen, Bd. III. 1825, Octbr. S. 145—58. [Bullet. des Sc. méd. T. VII. 1826, Févr., p. 153—155; Mars, p. 260—61, af H. Hollar]; samt Recensioner og Anmeldelser af: "Magazin for Naturvidenskaberne" Aarg. 1825, S. 1, Christiania, II. 488—90; Wiil. Scharman's "on chronic debility.", III. 88—101; Dissertationer af E. D. Marin, S. M. Trier og P. B. Hornbeck, ffd. S. 498. 90. 91; London med. and physic. Journ. Vol. 53, IV. 119—33; London med. Repository 1825, Jan. to July, IV. 260—264; Rob. Dunglison's "Diseases of the stomach and bowels of children", V. 197—99; T. C. Murrer "De causis ephoseos surdo-mutorum.", V. 354—58; W. J. Dewees's "Diseases of women", VI. 172—82; J. D. Perhøldt "Tagebücher über Raphael Herß", VI. 483—501; Thom. Buchanan's "Illustrations of acoustic surgery", VII. 85—96; Walter Baugham's "Essay on headachs", VII. 206—9; Charl. Scudamore's "On the use of colchicum", VII. 283—88; A. P. Wilson, Philip's & James Johnson's "On indigestion", IX. 195—211; Årsberättelse om Svenska Läkare-Sällskapets Arbeten 1830, XXX. 454—64; derimod er Recensionen af M. Winthers "Bibliotheca Danorum medica" (i XXX. 444—54) fejlagtig bleven underkrevet hans Navn, fordi den var indsendt af ham).

5) Gräfe's und Walther's "Journal der Chirurgie" (Ueber die Behandlung der Syphilis ohne Merkur, und die Ausbreitung dieser Heilmethode in Großbritannien, Bd. VIII. 1825, S. 46—64).

6) "Hallische Literatur-Zeitung" (Recensioner over: C. F. Schumacher "Descriptio musei anthropologici Universitatis Hafniensis", 1830. IV. Erggbl. Nr. 67, S. 536; J. D. Perhøldt's 3 Skrifter om Misfostre, 1830. IV. Erggbl. Nr. 68, S. 537—39; S. B. Svendsen "Om den betændelsesagtige Feber", 1830. III. Nr. 173, S. 97—99, jvfr. Bibliothek for Læger XIII. 445—46).

7) Casper's "Krit. Repertorium der gesammten Heilkunde" (Recensioner og Anmeldelser af: 6te Bd. af "Bibliothek for Læger", XV. 178—80; XVIII. 363—64; D. F. Eschricht "De functionibus nervorum faciei et olfactus organi", XXIV. 79—99; S. B. Svendsen "Om den betændelsesagtige Feber", XXVI. 396—403; C. F. Schumacher "Descriptio musei anthropologici Universitatis Hafniensis", XXVII. 267—74; Årsberättelse om Svenska Läkare-Sällskapets Arbeten 1826—1829, XVI. 131—45; XXI. 256—72; XXVII. 430—45; XXVIII. 276—87; J. D. Perhøldt's 3 Skrifter om Misfostre, ffd. S. 123—29).

8) Caspers "Wochenschrift für die gesammte Heilkunde" (Bemerkungen über Guaco, 1835 Nr. 11; Clinische Beobachtungen und Bemerkungen, 1835 Nr. 14—17; Festsige Blutung nach dem Ausziehen eines Milchzahns; Zur Behandlung d. scrophulösen Ophthalmie; über Lucas's Pillen gegen Sicht; Apoplexia cutanea, 1839 Nr. 14 u. 19. [Alle diese 4 Jagttageser ere oversf. i Udtog i Reumester's Allgem. Repertor. d. ges. deutsch. medic.-chirurg. Journalistik 1839, Sept. u. Octbr.; den om scrophuløs Ophthalmie er tillige oversf. i det svenske Tidsskrift "Hygiea" 1839, Aug., i Archives générales de Méd. 1839, Sept., samt i Edinburgh med. & surg. Journal 1840, April; "Apoplexia cutanea" ogsaa oversf. i British and foreign medical Review, Oct. 1839]; Anmeldelser af: S. A. W. Stein's "Tabulæ anatomice", og M. Winther's "Bibliotheca Danorum medica", 1833 Nr. 3).

9) Gerson's und Julius's "Magazin der ausländischen Heilkunde" (Ueber ein Paar bemerkungswerthe Eigenthümlichkeiten der Gefängnißkrankheiten; vorgetragen in der Versammlung der Deutschen Naturforscher und Aerzte in Hamburg 1830, i Bd. XXI. (N. Folge Bd. 1.), 1831, Mai und Juni, S. 396—403. [Jvfr. Weiße's "Bemerkungen", i Hamburg. Zeitschr. f. d. ges. Medicin V. 100—2; Udtog i Summ. d. Med. 1831, Bd. III. S. 68—69].

10) "Zeitschrift für die gesammte Medicin", von Dieffenbach, Friede und Oppenheim (Bericht über die Influenza in Kopenhagen im Winter 1836—37, V. 180—184 [Schmidt's Jahrb. d. in- und ausl. Medicin, 1837 Nr. 12; British and foreign medical Review 1838, No. 10, April]; Udtog af J. S. Ogmundsen's i Bibl. f. Læger Bd. 26 indrykkede "Beretning om Nedsynkning af en Sølvtæske under en Paracrysme af Afbindighed, og dens Udtrækning af et Saar i Næve-regionen", V. 382—383 [British and foreign med. Review 1838 Jan.]; Die neuere dän. med. Literatur, VI. 118—139; Oversættelse af D. C. Høegh-Guldbergs "Erepanation, foretaget med Held mod en et halvt Aar iforvejen frembraagt Hjerne-Lidelse", X. 254; Ein merkwürdiger Fall von plötzlich entzündener Nordsucht, X. 540 [ogsaa i Schmidt's Jahrb. 1840, 2. Supplementbd.]; Udtog i Frotier's Nueve Notiz. 1839, Juni, Nr. 219]; Die Homöopathie in Dänemark, XI. S. 1—12. [Jvfr. "Den Frisindebe" 1839, Nr. 68. 69. 72. 75. 76]; Medicinische Bemerkungen und Beobachtungen aus amtlichen Berichten dänischer Aerzte in den Jahren 1836 und 1837, aus d. Archiv d. königl. dän. Gesundheitscollegii ausgezogen, XI. 483; XII. 72. 245. 508; Das königliche Friedrichs-Spital in Copenhagen, nebst Bemerkungen über mehrere dort gebräuchliche Heilmethoden, XIX. 447—60).

11) Russ's "Magazin für die gesammte Heilkunde" (Über die Krankheiten in Kopenhagen und ihre Behandlungsart, Bd. LIV. 203—64 (Udtog i Schmidt's Jahrb. d. in- und ausl. Medicin 1839, Bd. 24. S. 189—97).

12) "Edinburgh phrenolog. Journal" (Flere phrenologiske Notitser og Bemærkninger, tildeels oversatte af hans eget Tidsskrift).

13) "London medical and physical Journal" 1823 (Flere af ham oversatte Notitser, fra "Bibliotek for Læger").

14) "The british and foreign medical Review", edited by J. Forbes and John Conolly, (On the present state of medicine in Denmark, i No. 3, July 1836; No. 6, April 1837 [Udtog i Behrend's wöchentl. Repertor. 1836, Nr. 35. 36. 37. — Beretning om denne Afhandling, af M. M. Levy, i M. f. L. XVII. 550—60; herpaa skrev Otto en "Anticritik" (vedlagt M. f. L. 9de Aarg. 9de Hft.). Kbh. 1837; jvfr. Art. C. E. M. Levy (S. 133); Udræg af C. E. Weiße's Jagttageser om en

ved secale cornutum befordret Abort; og en Notits af D. F. Bangs „Livets Kamp med Døden“, i No. 3, July 1836; ligeledes i flere Hefter Udtoget af flere originale Meddelelser i „Bibliothek f. Læger“; Kritisk Anmeldelse af A. G. Sommer's Inauguraldisertationer: „De signis mortem ante putredinis accessum indicantibus“, i No. 5, January 1837).

15) *„The phrenological Journal and Journal of moral science“* (A case of morbid excitement of destructiveness, 1839 July; samt nogle mindre Meddelelser, blandt hvilke: Defective perception of Size from Injury to the Organ, 1839 April (3: Vol. XII., No. 59).

Desuden har han compileret og oversat en Mængde Artikler til de forskellige Tidsskrifter, hvoraf han har været Udgiver eller Medarbejder.

3 *Acta Reg. Soc. med. Havn.* (Fistulae pectoris memorabilis casus, Vol. VII. (Nova Acta vol. 3) p. 79—99, c. tab. æn. (Bibl. f. Læg. XII. 150; F. T. 1830, S. 470—71).

3 *„The Transactions of the provincial medic. & surgic. Association“* (Medical Topography of Copenhagen; Vol. VII., 1839. (British and foreign medical Review 1840, January).

3 Myerups „Magazin for Rejseagttagelser“ (Skrivelse fra Dresden om den dyriske Magnetisme i Berlin, II. 100—12; ogsaa i „Ny Hvgaa“ II. 163—202).

3 *„Nyeste Skilderi af Kjøbenhavn“* (Svar til en Anonym, der forsvarede Dvafsalberiet og den dyriske Magnetisme, 1818 Nr. 82, jvfr. Nr. 75. 83; Apologi for Udraabstegnene, 1825, Sp. 1317—18; Hvorvidt fortjener Phrenologien at agtes paa og studeres? En Indbydelse til et Course af Forelæsninger over denne Videnskab, sld. Nr. 95).

3 *„Dagen“* (3 Anledning af et Stykke om Phrenologien i Nr. 244 af dette Blad (af Portraitmaler H. Hansen), i Aarg. 1827 Nr. 252, jvfr. sld. Nr. 261, af H. Hansen).

3 *„Kjøbenhavnsposten“* (Svar fra Phrenologen paa (Prof. E. Vadens) Spørgsmaal til Phrenologen (i Kbhvpost. 1827 Nr. 70 og i Dørs „Archiv“ VIII. 191—196) i Aarg. 1827, Nr. 71; Svar til en Anonym, der ivrede mod adskillige Udtryk af Otto om Cholera; Om Homöopathien og de danske Læger, 1833 Nr. 31. 32. 51 (under Navnet: Medicus), jvfr. sld. Nr. 46. 47. 60, af H. E. Lund; Bemærkninger om Sprog i Almindelighed og de lærde Sprog i Særdeleshed; Dr. Pastor Bisby og Morderen Alfesø, 1835 Nr. 1. 2; o. fl.).

3 *„Förhandlingar vid de Skandinaviske Naturforskarnes tredje Møte, i Stockholm 1842“* (Om Virkningen af Medicamenterne paa de forskjellige Aandsøgensfaber, S. 874—77).

3 *„Fædrelandet“* (Om Brændevinets absolute Stadelighed, IV. 1843, Nr. 1344).

Nogle Digte, deels med hans Navn, deels underkrevne: —u— og 387, afspredte i *„Nyeste Skilderi af Kjøbenhavn“* (1816, Nr. 76; 1817, Nr. 9. 16); i F. C. Hillerups *„Italia“* II. S. 129—30, o. fl. St.

Otto (Carl) o: D. F. Bræmer og E. F. W. Lahde.

Pigen ved Søen, en romantisk Skildring, i *„Nornen“* for 1832, udg. af E. F. W. Lahde, S. 61—90.

Owen (Joseph), Grosserer i Kjøbenhavn; blev 1840 Borgerrepræsentant sfb. — * *Suchy von der Pahlen*, en Datter af Grosserer og Consul Georg Daniel v. d. Pahlen.

Europe and America, or the relative state of the civilized world at a future periode. Translated from the German of *C. F. von Schmidt-Phiseldeck*, by *Joseph Owen*. Copenhagen, 1820. (L. L. 1820, S. 632—33, 634—35).

Om Beengjødning. Beretning fra det doncasterste Agerdyrningselskabs Committee, over Fordelen ved at bruge Been til Gjødning, stillet paa Besvarelsen af Spørgsmaale, som ere blevne opfaste af Committeeen. London 1829. Overlat. Kbh. 1829. X og 38 S. 8. (M. f. L. III. 419—24, af J. W. Hornemann; Handelsstid. 1829, Nr. 89; Kbhøns Skilderi 1829, S. 1383).

Bidrag i forskellige Tidsskrifter, saafom: i „Dagen“ (Patent-Gjødnings Vigtighed, oversat af Frankf, 1833 Nr. 186); „i Kjøbenhavnsposten“ (Om Grønland, 1834 Nr. 252); i Halbs „Tidsskrift for Landøkonomi“ (Et Brev til J. C. Halb, VII. 359—60); i „Berlingske Tidende“ (Om Fordelen og Maa den, hvorpaa Gids anvendes til Gjødning, 1844 Nr. 61; Mødbemærkninger i Anledning af Hr. Jægermester Sehested's, til Broholm, Forsøg med Guano og Patent-Gjødning, sfb. Nr. 283. 298. [sfr. sfb. Nr. 295. 307, af Sehested]; Guano og Patentgjødning, sfb. Nr. 311; o. fl. a.).

Overfou (Thomas), f. paa Christianshavn d. 11te October 1798, Søn af Mestersvend paa et Sulferraffinaderi Jens Sørensen Overfou og Margrethe Jørgensen († 23 1838), hiin af jydsk, denne af sjællandsk Bonde-Herkomst. Af en Umuesskole, hvori han nød Underviisning i Religion, Dansk, Skrivning og Regning, blev han, formedelst Jorældrenes Fattigdom, tagen ud, da han havde fyldt 12 Aar. Hjemme søgte han paa egen Haand at forsøge sine faa Kundskaber; Læsningen af Holbergs Comedier og Dehlenschlägers Nordiske Digte vakte hos ham, længe før han havde seet et Theater, en levende Interesse for dramatisk Fremstilling, og gav ham Smag for Poesien. Mangel paa enhverformhelt Understøttelse modfattede sig hans inderligste Ønske: at kunne betræde den videnskabelige Bane; 14 Aar gammel blev han tvungen til at gaa i Snekkerlære. Efter et Aars Forløb rev Sygdom ham ud af denne Stilling, og da han endnu bestandig ikke havde mindste Udfigt til ad den academiske Vej at kunne følge sin uovervindelige Tilbøjelighed for Poesi, Kunst og Literatur, tog han den faste Beslutning at nærme sig sit Maal saa meget som muligt, ved at tilvinge sig en Anfættelse ved Theatret. Han begyndte strax med Jver, men — da hans Fader ansaae en saadan Plan for uudførlig og derfor næsten forbryderisk for et fattigt Barn — hemmeligt og under største Mangel, at forbrede sig til dette Kald ved at søge al den Dannelse, han var istand til at erhverve af de Bøger, Laan og Tilfælde bragte ham i Hænderne, og ved, uden Vejledning, at lægge sig efter de levende Sprog. Efter at han, for at overvinde de store Hindringer, som møde den Hjælpeløse, der

uden mindste Bekjendtskab med nogen ved Theatret ansat Person, vil offre sig Skuepladsen, sorgjæves havde anvendt mangfoldige Midler, hvoriblandt et gjorde ham til Forfatter af et i enhver Henseende høist sørgeligt Sørge-
 spil: „Alboin, Longobardernes Konge“, opnaaede han Henviisning til Fry-
 dendahl, for at blive prøvet, og ved den Deeltagelse, hans Anstrengelse
 vakte hos den store Kunstner, nød han den Lykke, den 29de Octbr. 1818,
 at betræde Scenen, ved i „Pigen fra Heilbronn“ at sige een Replik. I
 tre Aar kunde han ikke, uagtet sin formaaende Belynders Bistand, over-
 vinde den Indflydelse, som bestandig modsatte sig hans Optrædelse i en
 betydelig Rolle, og Følgen deraf var at han ikke erholdt nogen Gage,
 hvorfor han maatte søge Udkomme ved Afstrifning og litteraire Arbejder,
 især Oversættelser af det Lydske. Ogsaa lagde han sig ved denne Tid
 efter Oldgranskning og Historie med saa stor Iver, at han ved flere utrykte
 Arbejder og Oversættelsen af Gräters Breve vandt kundskabsrige Mænds
 Opmuntring og, i Januar 1826, Optagelse som Væresmedlem i det af
 Gräter i Ulm stiftede „Gesellschaft der Dänenfreunde an der Donau.“
 Den Hurtighed, hvormed han i Nødstilsælde lærte betydelige Roller, og
 den Omstændighed, at han ved Smaaapartier kom ind i mange forskjellige
 Fag, gave hans Tjeneste ved Theatret en Vigtighed, som hans artistiske
 Eigner ikke kunde erhverve den, og i 1823 ansattes han som kongelig Skue-
 spiller. Paa samme Tid kom hans første Arbejde paa Scenen: Oversæt-
 telsen af „Peter og Paul“. Et Forsøg, han tidligere paa Opfordring
 havde gjort, for at tjene en Pen, gav ham Visshed om at han var istand
 til at levere Oversættelser til Musik, og Banfeligheden derved gjorde, at
 han som Oversætter fornemmelig offrede sig Syngespillet. De særegne
 Omstændigheder, der vare forenede med Ittringen af den Opposition, som
 mødte den gunstige Modtagelse af hans første originale Arbejde „Farens
 Dage“, der kom paa Scenen d. 1ste Decbr. 1826, bragte ham til den
 Beslutning at skrive anonymt, og en klarere Erkjendelse af hans Egners
 Forhold til de dramatiske Digtarter ledede ham til fortrinnsviis at hellige
 sig Lysspillet. For at sikke sig mod philistrose Angreb naar hans Anony-
 mitet engang blev hævet, lod han sine Lysspil gaae under to Firmaer, det
 ene „Forfatteren af Tre Maanedes efter Brylluppet“, det andet „Forfat-
 teren af Misforstaaelse paa Misforstaaelse“, en Forholdsregel, han havde
 største Aarsag til at glæde sig ved da, uden hans Villie, hans Forfatterkab
 til begge Skuespilkræfter aabenbaredes og foranledigede en ham hørdrende
 „Proclamation“ af Prof. J. L. Heiberg (i „Kjøbenhavns flyvende Post“
 1830, Nr. 144). I 1831 foretog han en Rejse til Paris. Fra October
 1834 overtog han Medhjælpen ved Redactionen af „Dagen“, hvori han
 besørgede den udenlandske Deel; i Octbr. 1835 grundlagde han „Søndagen“,
 som ifølge hans Plan udelukkende skulde offres Behandlingen af fædrelandske

Unliggender; fra 1ste Januar 1836 havde han begge Blades Redaction, som han, da Forholdene mere og mere paatvang ham Afhængighed af fremmede med Willie, opgav ved Udgangen af Maj 1838. Hans længe nærede Dnsse: at træde ud af artistisk Virksomhed ved Theatret, for ubelukkende at sysselsætte sig med den dramatiske Digtkonst, Sceniken og det danske Theaters Historie, saae han opfyldt, da der i 1842, paa Ansøgning, bevilgedes ham Afsted med Pension. — * 1°/₂ 1823 Juliane Adolfsine Knub. — (Jvfr. Døt's „Materialier“ Nr. 80).

Breve over den Nordiske Mythologie og de Nordiske Gudsdommes artistiske Fremstilling, m. m., ved F. D. Gräter. Overs. Kbh. 1821. (Ergzbl. 3. Jen.-L. 3. 1822, Nr. 79).

Guddeforsamlingen, af F. D. Gräter. Overs. Kbh. 1821.

Taaropilene paa St. Helena. Et Digt. Kbh. 1832.

Fortegnelse over alle dramatiske Arbejder, som siden det fgl. Theaters Aabning d. 18 Decbr. 1748 indtil Udgangen af August 1838 have i det danske Sprog været opførte paa det fgl. Theater og Hoftheatret, samt over Balletterne siden Walcottis første Ballets Opførelse. Kbh. 1838. (Berl. Tid. 1838, Nr. 262. 263).

Dramatiske Arbejder:

a) originale, opførte paa det fgl. Theater, og trykte i Kjøbenhavn:

Farens Dage; Drama i fem Acter. 1826. (Kbhvns Morgenbl. 1826, Nr. 148; Døt's „Archiv“ VII. 51—54; „Politikvennen“ 1826, S. 807—10; Kbhpost. 1827, S. 20).

Tre Maanedes efter Brylluppet. Lysspil i fem Acter. (Theaterrepert. Nr. 4). 1828. (M. f. L. I. 161—63, af N. David; „Flyv. Post“ 1828, Nr. 43. 44, af J. L. Heiberg; jvfr. sld. Nr. 26, af Overhoffen).

Misforstaaelse paa Misforstaaelse. Lysspil i een Act. (Theaterrepert. Nr. 5). 1823. („Flyv. Post“ 1823, Nr. 47, af J. L. Heiberg).

Dstergade og Vestergade, eller: Det er Nytaarsdag i Morgen. Lysspil i fem Acter. (Theaterrepert. Nr. 12). 1828. Andet Oplag med en Fortale. (Theaterrepert. Nr. 121). 1840. (M. f. L. I. 163—68, af N. David; „Prometheus“ II. 188—92; V. 90—95, af Dehlenschläger; „Flyv. Post“ 1830, Nr. 4. 5. 144; „Dagen“ 1840, Nr. 197). Oversat paa Tydsk u. L.: Die breite Straße und die schmale Gasse. 1841.

Hvilken er den Rette? Baudeville i een Act. (Theaterrepert. Nr. 23). 1829.

Nørreports Dagst. St. Hansdag Aften. Baudeville i een Act. 1830. („Flyv. Post“ 1830, Nr. 74).

For Tid's Mennesker, Lysspil i fem Acter. (Theaterrepert. Nr. 25). 1830. (M. f. L. IV. 451—64, af Henr. Herp; „Flyv. Post“ 1830, Nr. 48. 49. 51; Kbhpost. 1830, Nr. 96).

Kunstnerliv, eller: Den Ene Arbeidet, den Anden Lønnen. Baudeville i een Act. Udgivet af F. Pringlau. 1832. („Prometheus“ I. 369—73, af Dehlenschläger; M. f. L. IX. 185—89, af Chr. Wilster).

Guerillabanden. Syngestykke i tre Acter. Musikken af J. Brechbl. 1834. („Prometheus“ V. 184—85, af Dehlenschläger).

En Fødselsdag i Slutteriet. Vaudeville i een Act. 1831.

Duellanterne, comiqt Syngestykke i een Act. Musikten af Muth & Rasmuksen. (Theaterrepert. Nr. 73). 1835. (jvfr. Rbhypost. 1835, S. 831).

Capriciosa eller Familien fra Nyboder. Folkecomédie i fem Acter af Lh. Overstou og A. L. Arnesen. [opf. 1ste Gang 1836]. (Theaterrepert. Nr. 139). 1812. („Portefeuilien“ 1839, II. 26—33).

En Bryllupsdags Fataliteter. Pyskspil i to Acter. (Theaterrepert. Nr. 118). 1840. (Berl. Tid. 1839, Nr. 232; Rbhvns Morgenbl. 1839, Nr. 41; „Portefeuilien“ 1839, IV. 17—21. 43). Overs. paa Tydsk af Abel, senere af F. Leo.

Stormen paa Kjøbenhavn. Opera i fem Acter. Musikten af F. Rung. 1845. (Rbhvns Theaterbl. 1845; Fædrel. VI. 1845, Nr. 1795).

Pak! Pyskspil i fem Acter. 1845. (Rbhvns Theaterbl. 1845; Berl. Tid. 1845, Nr. 97, Tillæg; Nr. 98). Oversat paa Svensk u. L.: *Bättre Folk och Pack*. Stockholm, 1845.

b) Bearbejdelser og Oversættelser, opførte paa det kgl. Theater. og trykte i Kjøbenhavn:

I. Syngestykker:

Egtemændene som Unkarle, 1 A. af Gauguiran Ranteuil. 1825.

Medea, Opera, 3 A. af Hoffmann. 1826. (1825).

Den hvide Dame, 3 A. af Scribe. 1826. (Dørs „Archiv“ VI. 372; Rbhvns Morgenbl. 1826, S. 544; Conversationsbl. 3. Aarg. Nr. 53).

De væltede Bogne, 2 A. af Dupaty. (Theaterrepert. Nr. 9). 1828.

Valentine af Mayland, 3 A. af Bouilly. (Theaterrepert. Nr. 15). 1829.

Murmesteren, 3 A. af Scribe og G. Delavigne. (Theaterrepert. Nr. 17). 1829. („Flyv. Post.“ 1827, Nr. 72).

Marie, 3 A. af Planard. (Theaterrepert. Nr. 29). 1830.

Fra Diavolo, eller Bærtshuset i Terracina, 3 A. af E. Scribe. (Theaterrepert. Nr. 37). 1831.

Henrik den Femtes Ungdom, 3A., italiensk libretto. (Theater. Nr. 38). 1831.

Zampa, eller Marmorbruden, 3 A. af Mélesville. Udg. af F. Pringlau. 1832.

De to Sedler, 1 A. efter Florian. 1832.

Elskovedrikken, Opera, 2 A. af E. Scribe. (Theaterrepert. Nr. 42). 1832.

Hovmesteren i Knibe, Vaudeville, 1 A. af Mélesville. 1832.

Nøkken i Bjergkløften, 3 A. af E. Boromæus v. Miltig. (Theaterrepert. Nr. 46). 1833.

Brama og Bayaderen, Opera, 2 A. af Scribe. [opf. 1ste Gang 1833]. (Theaterrepert. Nr. 93). 1837.

Robert af Normandiet, Opera, 5 A. af Scribe og G. Delavigne. 1833. (Dehleschläger's „Prometheus“ IV. 162—81).

Tempelherren og Jødiinden, Opera, 4 A. af W. A. Wohlbrück. (Theaterrepert. Nr. 59). 1834.

Rekruten, Vaudeville 1 A. efter Merle og Fl. 1834.

Ludovic, 2 A. af St. Georges. (Theaterrepert. Nr. 61). 1834.

Kierkenængst, 3 A. af de Planard. 1831.

Michel Perrin eller Feltitiefionen uden at vide det, Vaudeville, 2 A. af Mélesville og Ch. Duveyrier. (Theaterrepert. Nr. 75). 1835.

Ambassadricen, 3 A. af Scribe og Saint-Georges. 1837.

- Postillonnen i Conjumeau, 3 A. af de Leuven og Brunswid. 1837.
 Fiorella, 3 A. af Scribe. 1838.
 Søbunden, Opera, 5 A. af Scribe. (Theaterrepert. Nr. 99). 1838.
 Babu, 3 A. af W. A. Wohlbrück. (Theaterrepert. Nr. 102). 1838. („Portefeuille“ 1839, II. 61—68).
 Eventyret paa Mafferaden, eller Den sorte Domino, 3 A. af Scribe. 1839, samt i Theaterrepert. Nr. 107. e. a. („Portefeuille“ 1839, I. 116—20; Berl. Tid. 1839, Nr. 24. 26. 28. 30).
 Parykmageren, 3 A. af E. de Planard og P. Dupont. (Theaterrepert. Nr. 109). 1839.
 Hofconcerten, eller Debutantinden, 1 A. af Scribe. 1839. („Portefeuille“ 1839, IV. 135—39).
 Bryggeren i Preston, 3 A. af de Leuven og Brunswid. (Theaterrepert. Nr. 116). 1839. („Portefeuille“ 1840, I. 188—92; Fædrel. I. 1840, S. 493).
 Sheriffen, 3 A. af Scribe. (Theaterrepert. Nr. 120). 1840. („Dagen“ 1840, Nr. 203; Fædrel. I. 1840, Nr. 298).
 Regimentets Datter, 2 A. af de St. Georges og Bayard. (Theaterrepert. Nr. 122). 1840. (Fædrel. I. 1840, Nr. 306).
 Dronning for en Dag, 3 A. af Scribe og St. Georges. (Theaterrepert. Nr. 127). 1841.
 Zanetta, eller: Spøg ikke med Jld, 3 A. af Scribe og de Saint Georges. (Theaterrepert. Nr. 125). 1841. („Figaro“ 1841, I. 283—88).
 En Nattegæst, Baudeville:Spøg, 1 A. efter Volcroy og Anicet. (Theaterrepert. Nr. 131). 1841.
 Thomas Egypter, Baudeville, 1 A. efter Cogniard.
 Herren seer Dine Beie! Drama med Sang, 5 A. efter d'Ennery og G. Lemoine. (Theaterrepert. Nr. 146). 1842.
 Wilhelm Tell, Opera, 4 A. af Jouy og Hippolyte Bis. (Theaterrepert. Nr. 144). 1842.
 Kronjuvelerne, 3 A. af Scribe og de Saint-Georges. (Theaterrepert. Nr. 148). 1843. (Heibergs Intelligensbl. III. 141—42).
 Hugnotterne, Opera, 5 A. af Scribe. (Theaterrepert. Nr. 150). 1844. (Berl. Tid. 1844, Nr. 57).
 Corinth's Beleiring, tragisk Opera, 4 A. 1845.

II. Skuespil:

- Nummer 777, Lyssp. 1 A. af C. Lebrün. [trykt i „Brevduen“ 1823, Nr. 23. 30].
 Bærelser tilleje paa første Sal, Lyssp. 2 A. af Cobb. 1827.
 Veien til Udelæggelse, Com. 5 A. af Polcroft. (Theaterrepert. Nr. 8) 1828.
 Den unge Ugtemand, Lyssp. 3 A. af Mazères. (Theaterrepert. Nr. 33). 1831.
 Hofnarren imod sin Billie, Lyssp. 2 A. af Mélesville og Xavier. [opf. 1ste G. 1832]. (Theaterrepert. Nr. 111). 1839.
 Johanna d'Arc, Pigen af Orleans, Tragedie, 5 A. af Schiller. (Theaterrepert. Nr. 52). 1833.
 Frederik den Anden i Leiren, Drama, 2 A. af Løysler. [opf. 1ste Gang 1831].
 Dominique, Com. 3 A. af d'Espagny og Dupin. (Theaterrepert. Nr. 49). 1833.

Før evig! eller Medicin mod en Eftovsruus, Lyff. 2 A. af Scribe og Barner. (Theaterrepert. Nr. 51). 1833.

Jelva, Drama i 2 Afd. af Scribe, Devilleneuve og Desbergers, med Musik af Ruy-Masmusen. (Theaterrepert. Nr. 70). 1835.

Dunkels Hemmelighed, Lyffsp. 1 A. af Varin. (Theaterrepert. Nr. 110). 1839.

De lykkelige Skinsyge, Lyff. 1 A. af Grev Giraud. (Theaterrepert. Nr. 130). 1841.

Gabrielle de Belle-Jésle; Drama 5 A. af Alexander Dumas. (Theaterrep. Nr. 132). 1841. („Dagen“ 1841, Nr. 132; Jædrel. III. 1842, Nr. 1072, 1079).

Et Glas Vand, eller Lidet Due kan vælte stort Læs, Comedie 5 A. af E. Scribe. (Theaterrepert. Nr. 134). 1841.

Scapins Stalkestykker, Lyffsp. 3 A. af Molière. (Theaterrepertor. Nr. 135). 1841.

En Hverdagshistorie, Lyffsp. 1 A. af N. Jourmier. (Theaterrepert. Nr. 137) 1842.

Doctoren imod sin Billie, Lyffsp. 3 A. af Molière. (Theaterrepert. Nr. 141). 1842.

Suzettes Medgift, Lyffsp. 4 A. af P. Dinaux og Gustave Leconte. (Theaterrepert. Nr. 142). 1842.

En Pænte, Com. 5 A. af E. Scribe. (Theaterrepert. Nr. 143). 1842.

Don Juan eller Steengjæstebudet, Com. 5 A. af Molière. (Theaterrepert. Nr. 152). 1841.

Den adelsgale Borger, Lyffsp. 3 A. af Molière. (Theaterrepert. Nr. 157). 1846. (Jædrel. 1846, Nr. 40).

c) Skuespil, trykte i Kbhvn., men ikke opførte:

Florette, eller Henrik IV første Kjærlighed; dramatisk Digt i 1 Optog, efter Reinhardstein (trykt i „Bredbuen“ 1822, Nr. 15. 16).

Napoleon, hist. Drama i 2 Afd. af Dupeuty, efter det Franske; overs. og omarbejdet. 1832.

Den Gjerrige, Com. 5 A. af Molière. (Theaterrepert. Nr. 129). 1841.

d) Følgende Syngestykker og Skuespil, dels originale, dels bearbejdede og oversatte af ham, ere opførte paa det kgl. Theater, men hidtil utrykte:

Peter og Paul, Lyff. 3 A. af la Marfollière (efter Castellis tydske Oversættelse), 1823.

Abu Hassan, Syngesp. 1 A. af J. F. Hiemer, 1824.

Arvists-Bereken, Vaudeville 1 A. (efter Scribe, Justin og de Courcy), 1827. (Kbhvns flyv. Post 1827, Nr. 82; Kbhvpost. 1827, S. 327).

Syjomfruerne i Charlottenlund, orig. Vaudeville 1 A. 1836.

Idingens unge Kone, Vaudeville 1 A. af Scribe og Barner, 1837.

Alpefongen og Mennefskjenden, Folkecomedie med Sang, 5 A. efter F. Raimund, 1838.

Instrumentageren i Wien, Syngesp. 1 A. af St. Georges og de Leuben, 1839. („Portefeuille“ 1839, III. 281-88).

Festtagelserne i Mørke, Farce 1 A. af Grev Giraud, 1841.

General og Generalkrigscommissair, Lyff. 5 A., efter Poole. 1841.

e) Theaterstykker, bestemte til Opførelse paa det kongl. Theater, men ikke trykte:

Turkomannerne, orig. Synges. 3 A.; Guitaristen, Synges. 3 A. af Scribe; Grev Dry, Opera 2 A. af Scribe; Det hemmelige Ægtefælle, Synges. 2 A. af da Ponta; Fruentimmerstolen, Com. 5 A. af Molière, oversat i rimede Vers, 1815; Tjeneren sin Herres Rival, Lyss. 1 A. af Lesage, 1845; Kunsten at skaffe sig Tilbedere, Lyss. 3 A. af det Franke, 1845; Den gale Dag eller Figaros Bryllup, Com. 5 A. af Beaumarchais, 1846.

1) Theaterskifter, som ere utrykte og ikke ville blive opførte: Sephtas Datter, Tragedie 5 A. af L. Robert; Ægtemændene og Lykkeridderne, Com. 5 A. efter Vanbrugh; To Herrers Tjener, Lyss. 2 A. af Goldoni; Dydagelserne, Lyss. 2 A. af Grev v. Strengtesch; Landsbypigen, Lyss. 4 A., efter Wycherly; Kjærlighedsbrevet, Lyss. 1 A. af Scribe; Formildende Omstændigheder, Lyssp. 1 A. efter det Franke.

3 Maanedskriftet „Maanedsbroscher“, hvoraf han, entkjendt hans Navn i længere Tid findes paa Titelbladet, kun har redigeret og udgivet første Aargang, Kbh. 1824 (Conversationsbl. 1824 Nr. 21, S. 162—64; „Der Eremit in Berlin“, Unterhaltungsblatt für Gebildete, redig. von C. E. v. d. Oelsnitz, 1827, Juli, Nr. 1. 3. 4), leverede han følgende originale Fortællinger i Aarg. 1824: Knud Lavrards Kjærlighed og Død den 7 Januari 1131, I. 3—65 [først. aftr. Kbh. 1824; r. i L. T. 1824, S. 308—9]; Waaden eller den lyttelige ulykkelige ni og tyvende Februar, I. 129—79; Martsviolerne, I. 257—81; Pliktens og Kjærlighedens Kamp eller den 2den April 1801, II. 3—24; Maifesten, II. 137—57; Havn for Knud Lavard, II. 269—349. — Oversættelser i Aarg. 1824: Gjenfindelsen, af C. J. S. Contessa; Skinsygens Havn, af F. M. Nello; General-Guldmægtigen, af Lauren; Den Blinde, af A. v. Fromlig; Reisen til Etna, af Friederich von Seyden; Jødemyrderiet i Lissabon, af Fr. Jacobs; i Aarg. 1825: Marcos Bozzaris, af Wilhelm Müller; Lord Byron i Grækenland. — Nogle Digte, bl. a.: Danmarks Christian paa Colbergerheide den 1ste Juli 1644, i Aarg. 1821, III. 1—9.

Redacteur af „Søndagen“, Følgeblad til „Dagen“, fra October 1835 til Udgangen af Maj 1838. Kbh. Folio; ligeledes af „Dagen“ fra 1ste Januar 1836 til 31te Maj 1838 (Nr. 129). *ibid.* Fol. (Jvfr. Aarg. 1836, Nr. 195. 97; 201. 2. 4. 10. 13. 65; Kbhpost. 1836, Nr. 247).

Retroslogier: Skuespillerne A. C. W. Saack's og S. Rinds (i Fr. Thaarups fadernel. Retroslog f. 1821—26, S. 24; 74—78); J. P. Frydendahl's og Carl Winsløw's (i „Portefeuillen“ 1839, II. 34—61; III. 145—59); Componisterne Schall's og Weyse's, samt Dandsedirecteur Antoine Bournonville's (i „Dagen“ 1835, Nr. 213. 14. 15; 1842, Nr. 282; 1843).

3 „Brevduen“ (Oversættelser: Theodor d'Aubigne; Privattheatret, af van der Welde; Et Skov-Eventyr, af Fouqué; En engelsk Hændriks Besjendelser; Kjærlighed og Plikt; Hofmændene, af Castelli; Breve fra Diindien; Den sorte Høderkop; Prn og Løve, af Fouqué; Eremiten, af d'Arincourt; Magister Zimpels Ægtefællens-Kronike, af Langbein; Madonnabilledet; Eiden svandt da Bertha svandt, af Helmine von Chezy; Vandring og Hjemkomst, af Prägel; De florentinske Eskende, af Byron; Hystens Indtog; Skjæretviet, af Caroline Pichler).

3 „Balkhyrien“ (Om det engelske Theatervæsen, 1832. I. 149—75).

3 „Søndagen“, Tillægsbl. til „Dagen“, (Theatervæsenet, betragtet i dets hele Omfang, med særligt Hensyn til den danske Skueplads, 1841 Nr. 4—22; Breve fra Ewald, og hans Plan til „Bisserne“, meddeelte, *ibid.* Nr. 34. 36. 37).

3 „Portefeuillen“ (Sammenligning imellem Holberg og Molière; Fragment af et Bærk, betitlet „Den holbergste Comedies Fremstilling paa Stuepladsen“, 1840. II. 50—61; 73—85).

Desuden en stor Mængde, tildeels anonyme, Digte, Sange og Declamationsstykker, samt dramaturgiske, politiske, kritiske og polemiske Dypsatser, omspredte i forskellige Tidsskrifter (saasom i „Den Einbristede Mercur“ (1822, Nr. 26, 34); i „Kbhvns Morgenblad“ 1825, S. 168; i Elmquist's „Læsefrugter“ (1832, Juni); i „Baltyrrien“ (1833, II. S. 277—81; 283—88); i „Kjøbenhavnsposten“ (1829, Nr. 162; 1833, Nr. 160—61); i „Mornen“ (1834, S. 16.); 1835, S. 81. 90); i Kiunget's „Nyeste Repertorium for Morfskabelsning“ (II. 18); i Dehlfenschlägers „Prometheus“ (V. 44—49); i „Berlingske Tid.“ (1834, Nr. 225); i A. S. Brandt's „Poetikk og profaisk Rommebog for 1835“ (S. 154. 293); i S. P. Holst's „Nytaarregave fra danske Digtere“ 1835; i Sammes „Søndagsblad“ (1835, Nr. 10. 13); i (Warfsø's) „Poet. Læsebog for Børn og barnlige Sjæle“ (S. 248—54); i „Portefeuillen“ (1839, II. 97—102); i „Ny Portefeuille“ (1844, III. 1—2); o. fl. St.); og endelig nogle under Andres Navne udgivne Arbejder. — (Efter Autogr.).

Orholm (Peter Lotharius), Søn af Krigsraad og Mynsterfriver ved Holmen, Lorenz Orholm († 1768) og Maria Susanna f. Schulz († 1782); blev f. d. 10de Juli 1753 i Kjøbenhavn; 1763 Landcadet, og 1771 Lieutenant, dog at han først skulde tjene som Page. Indtraadte d. 1ste April 1772 som Secondlieutenant i det daværende slesvigiske (siden det 2det jydsk) Infanteri-Regiment; ansattes 1774 ved Kanals-Commissjonen i Holsteen, og fik 1777 Ordre at rejse til Vestindien, for at optage Kort og Tegninger og indgive Forslag tilernes Forsvar for det Tilfælde, at den begyndte fransk-amerikanske Krig kunde udsætte Verne for Overfald; drog 1780 hjem til Danmark, men vendte 1782 tilbage til St. Croix, hvor han bosatte sig som Planter; fik 1788 Commandoen over Militisen paa St. Croix, og udnævntes til Major; 1793 til Medlem af Regjeringsraadet paa de dansk-vestindiske Der; rejste 1797 til Danmark; blev 1799 entlebiget med Oberst's Charakter; derpaa Medlem af Commissjonen for den vestindiske Gjelds Liquidation; 1801 Chef for det sendre sjællandske Landeværns-Regiment; 1805 Generalmajor; afgik 1808 som Regimentschef, og ansattes à la suite ved Armeen; blev d. 2den April 1814 General-Gouverneur paa de dansk-vestindiske Der; d. 24de Maj s. A. Generallieutenant (med Anciennetet af 19de Januar s. A.); d. 31te Juli 1815 Commandeur af Danebroge; d. 6te April 1816 i Naade entlebiget som General-Gouverneur. Kom s. A. tilbage til Danmark, hvor han siden privatiserede. † 27de Juli 1827 paa Frederiksbal. — * 1. 1779 Maria Heiliger († 1794). * 2. 1796 Anna D'Neill († 1/2 1844 i Kbhvn). Hans efterladte Børn bleve ved fgl. Resol. 11te Februar 1840 optagne i den danske Adelsstand, og Patent i denne Anledning udfærdiget under 24de Juni 1840. — (Jvfr. „Dagen“ 1827, Nr. 246; „Kbhvpost.“ 1827,

§. 243—44; J. L. Næder „Danmarks Krigs- og politiske Historie“ o. s. v. I. S. 178 flgg.).

Anvisning til Feldt-Ingenieurkonsten *ic.*, samlet og oversat af de bedste militære Skrifter. Kbh. 1777, med 38 Planer. (Krit. Journ. 1778, Nr. 39, af J. M. Geusf; N. krit. Tidsf. 1779, Nr. 4, af E. Lønborg; L. E. 1781, Nr. 51). — De Danske Vestindiske Ders Tilstand i Henseende til Population, Cultur og Finance-Forfatning, i Anledning af nogle Breve fra St. Croix, indrykkede i det politiske og fysiske Magazin for Marts og April 1797, hvortil er føiet Beskrivelse om Sukkerets Fabrikation, med 4 Planer. Kbh. 1798. Paa Fransk: *Etat des isles Danoises aux-Indes occidentales*. Copenh. 1799. Til dette Skrift udgav en Anonym: „Berigtigelser“, Kbh. 1798, hvorpaa fra Drholm udkom: *Urigtighederne i de saakaldte Berigtigelser ved Afhandlingen om de Danske Vestindiske Ders Tilstand*, rettede af Afhandlingens Forfatter, P. L. Drholm, *ibid.* eod. 23 S. 8, og fra Anonymen: *Atter Berigtigelser ved de af Major Drholm saakaldte Urigtigheder ic.*, tillige som Ultimatum i denne Fejde, *ibid.* eod. 14 S. 8. (Samtlige disse Stykker ere rec. i Scandinarv. Museum 1798, I. S. 393—410, og i L. E. 1798, Nr. 10 og 13).

Beletringerne af Saragossa og Tortosa af de Franske i den sidste Krig i Spanien, ved Baron Rogniat. Oversat af det Franske. Kbh. 1820, med 2 kobberstufne Planer. (Magazin for milit. Videnskabelighed IV. Aarg. 1821, S. 120—37, af J. A. Fibiger).

Bidrag: i „Minerva“ (Om Troldhættecanalen i Sverrig, 1802. I. 59—76; Anmærkninger gjorte ved og efter Rigsdagen i Sverrig, Aar 1800, dels paa Stedet selv, dels udaf offentlige Betiendtgjørelser, 1802. III. 144—83; 260—319. [Jvfr. Døst's „Ei blot til Lyft“ II. 146; L. E. 1807, S. 805—7]; Nogle Anmærkninger over en Afhandling om Regerhandelens Ophævelse (i Minerva Febr. 1805), 1806. II. 129—60 [Jvfr. *ibid.* III. 1—71; 142—78; 259—70; IV. 1—17; 1807. I. 199—212].

Under det antagne Navn P. L. Dufsholm udgav han: Anmærkninger i Anledning af det nylig i Sverrig, under det foregibne Trykstedet Hamborg, udkomne Skrift: „*Sur le système continental et sur ses rapports avec la Suède.*“ Kbh. 1813 med Fortættelser, No. 1 og 2. *ibid.* 1814. Disse Anmærkninger udgav han ogsaa samme Tid paa Tydsk.

P.

Paaſche (Jacob Barner) blev privat dimitteret til Universitete i Foraaret 1787, derefter Boghandler i Kbhvn; 1811 Bogholder og Regnskabsfører ved det kgl. militaire Garveri paa „Retraite“. † 7de Marts 1835, i sit 68de Aar, i Kbhvn. — * Cecilie Ulvda Hammer († 1804).

J. E. Bodes Betragtninger over Guds Storhed i Verdensbygningen, af det Tydske oversat. Kbh. 1800, med en Kobbertavle. (L. E. 1800, Nr. 2).

Palmer (Jens Peter), en Søn af Bonden Peder Christenson i Slotved, Sindal Sogn i Bendtsyssel; var 1793—96 Seminarist paa Blaagaards Skolelærer-Seminarium; blev 1800 privat instrueret ved

Rbhøns Universitet; siden Skolelærer og Forfanger i Hellebød i Vendsyssel. Han kaldte sig paa sine første Skrifter *Slottwed*, *Fester den Gaard*, hvorpaa han er fød.

Rogle Blade fra Landalmuelærerseminariet paa Blaagaard. Aalborg, 1801. — Dansk Børneven — efter Kochow —. *ibid.* 1809. (L. E. 1810, Nr. 35; „*Penia*“ 1810, S. 351—52). 2den Udgave. *ibid.* 1817. 3die Udg. 1825.

Reformationens 3die Jubilæum. Aalborg, 1817.

Paludan (Christian Carl), Brodersøn af nedennævnte Hans og Johan Paludan; f. d. 11te December 1792 paa Christianshavn, hvor hans Fader Peder Paludan da var residerende Capellan ved Vor Frelseres Kirke, siden Slotspræst til Fredensborg og Sognepræst i Åsmindeørød (f. 1⁷ 1755, † 2⁴ 1799, anf. i Ryerups Vit. Lex. S. 449); Moderen Margarethe Benedicte Thillerup (f. 1762, † 2⁷ 1833), en Datter af Præsten Jens Knudsen Thillerup i Frederiksberg. — Han besøgte det Schouboeske Institut, og afgik deraf til Søcadet-Academiet 1805; blev d. 21de Octbr. 1810 Secondlieutenant; d. 14de Septbr. 1818 Premierlieutenant; d. 17de Februar 1827 Capitainlieutenant; d. 28de October 1836 Capitain; d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebroge; d. 13de Febr. 1841 Chef for Søcadet-Corpsen. — * Hanne Jacobine Paludan, Datter af Sognepræst Johan Paludan til Phaneffjord paa Møen.

Ben Brace, den Sidstlevende af Nelsons Besætning paa Agamemnon, af F. Chamier, oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1837. (Kbhøns Læsesalons Ugebl. 1837, S. 14).

Bidrag: i „*Archiv for Søvæsenet*“ (Cadetcorvettens Døgt i Aaret 1840, XIII. 40—64); — i „*Nyt Archiv for Søvæsenet*“ (Cadetcorvettens Døgt i 1842, I. 457—76; Efterretninger om Søcadetacademiet i 1842, II. 50—86).

Paludan (Frederik August), Nysanførtes Tvillingbroder; nød Underviisning i det Schouboeske Institut indtil han 1805 optoges paa Søcadet-Academiet; blev d. 21de October 1810 Secondlieutenant; d. 28de Januar 1812 Ridder af Danebroge; d. 28de Februar 1819 Premierlieutenant; d. 3die Juni 1827 Capitainlieutenant; d. 16de Septbr. 1838 Capitain; d. 15de April 1839 Medlem af den under 24de April 1833 anordnede Navigations-Skole-Direction i Kjøbenhavn. — * Elise Christence Paludan, Datter af Sognepræst Johan Paludan til Phaneffjord paa Møen.

Schemata til let fattelig Veiledning saavel som Hurtighed og Sikkerhed i Oplosningen af de hyppigst forekommende Beregninger i Navigationen. Udgivne i Aar 1840. Kbh. 4to. Med vedføjet Text i det danske eller engelske Sprog. (Arch. for Søvæf. XII. 498—500).

Bidrag i „*Archiv for Søvæsenet*“ (Forbødret Indretning af Anker-Devisen, VIII. 365—67; Om den danske Telegraph, IX. 325—29; Forslag til forbedrede

Dannelses-Anstalter for vordende Styrmand og Stibsførere til Koffardifarten, X. 357—76 [jvfr. „Replique fra danske Koffardimand og Kjøbenhavns Stipperlaugs Oldermænd“, Kbh. 1838]; Mere om et Dvelfesfieb for tilkommende Styrmand og Stibsførere, XI. 394—402 [jvfr. Berl. Tid. 1839, Nr. 253]; Om Navigation, XIII. 307—22).

Paludan (Gaus), f. i Juni 1758 i Kallundborg, hvor hans Fader Hans Jacob Paludan var Sognepræst og Provst i Arz Herred (f. 2° 1717, † 2° 1782, jvfr. P. Paludans Beskr. ov. Kallundborg, S. I.—LXXXVIII.); hans Moder Anna Elisabeth Lønborg († 2° 1762), en Datter af Johan Lønborg, øverste Capellan ved Domkirken i Aarhus. Studerede Lovkyndighed; blev 1795 Fuldmægtig i Rentekammerets Det Revisions-Comptoir; 1799 anden Commisfair i Stempletpapirs-Comptoirret; 1813 Rammerraad. † 6te October 1820. — * 1. Jacobine Cathrine Krag (f. 1767, † 1° 1816). * 2. Wilhelmine Sophie Christine Høhling (f. 2° 1764, † 2° 1838), en Datter af Capitain og Bagtmesterlieutenant ved Kbhvns Fæstning, Samuel Christopher v. Høhling og Else Christiane f. Døist.

Psalmerne Nr. 69 og 474 i den evangelisk-kristelige Psalmebog (Kbh. 1798) ere forfattede af ham.

De i P. Paludans „Magazin for Livende“ (III. S. 165—68; 173—76; IV. 158—63) indførte Digte, undertegnede S. P., ere uden tvivl af ham, saavel som Digtet: „Landreisen“, i „Fris“ 1793, III. 153—55.

Paludan (Janus August), Søn af nedennævnte Pastor Johan Lønborg Paludan, er f. d. 29de Octbr. 1803 i Kbhvn; kom ind i Metro-politanskolen i Septbr. 1813, og dimitteredes derfra til Universitetet 1821; tog i Januar 1826 theologisk Attestats (Laud.); blev d. 25de April 1832 Sognepræst for Alro Menighed under Aarhus Stift, og d. 18de Juli 1844 for Nebøager og Bjerre i samme Stift. — * Camilla Augusta Ripnasse, en Datter af Lieutenant og Grosfærer Christian Freder. Ripnasse og Bolette Margrethe fød Hage.

De to første Kapitler af Jesu, Sirachs Søn, Biibdomslære. Som Prøve paa en ny Oversættelse af Bogen, i Møllers „Tidskrift for Kirke og Theologie“, III. 73—85. (L. T. 1836, S. 166—67).

Nekrolog over hans Fader, indf. i: „Johan Lønborg Paludans Minde“, Kbh. 1840, S. 9—15.

Paludan (Johan), Broder til ovenangførte Hans Paludan; f. d. 22de (ifte d. 24de) September 1756 i Kallundborg; nød Underviisning i Hjemmet indtil han 1771 blev sendt til Nøeskilde Cathedralskole; afgik derfra til Universitetet 1775; beskæftigede sig, efter at have taget de to første Examina, en Tid lang kun med de skjønne Videnskaber; var tillige Lærer i flere af Hovedstadens Skoler, saafom Borgerbydsskolen (hvor han

underviste i Historie, Geographi og det danske Sprog); absolverede d. 23de Januar 1782 den theologiske Embedsexamen (H. ill.), og udnævntes strax efter til Alumnus paa Walkendorfs Collegium; var derpaa i 3 Aar Huuslærer hos Kammerherre Rinstow paa Hirschholm; blev 1785 residerende Capellan i Stubbekjøbing; d. 21de Juli 1786 til Åsminderød og Grønholt samt til Fredensborg Slot; d. 12te Septbr. 1788 Sognepræst for Phanesfjord paa Møen. Var Medlem af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog. † 10de Januar 1821. — * Anne Elisabeth Paludan (f. 1762, † $\frac{2}{5}$ 1829), en Datter af hans Faders Fætterbroder, Præsten og Jubellæreren Jens Paludan i Thorslunde, og af hans Moders Søster Mette Christence, f. Lønborg. — (Hans Biographi i hans Beskrivelse over Møen I. S. 513—15; Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 43—44; jvfr. „Hr. Johan Paludans Erindring, vedligeholdt iblandt hans Venner. Kbh. 1821“).

Substantig praktisk Catechismus om den hellige Ægtestand, oversat af Tydsk med Forandringer. Kbh. 1784. (L. E. 1784, Nr. 5). — Adskilliges Samtaler og Anmærkninger i Anledning af Nyholms Forslag til Religions-Rundskabens Udbredelse paa Landet. ibid. 1785. (jvfr. Art. E. Nyholm). — Forsøg til Opdagelse af Herrens Hensigter ved vor Konges Bølligs, vor Christians Borgs Opbrændelse. En Prædiken holden i Phanesfjord Kirke paa Møen d. 16de Marts 1794. Til Bedste for en Familie, som ved denne Ildbrand mistede Alt. ibid. 1794. (L. E. 1794, Nr. 49, jvfr. sstr. 1795, S. 58; Krit. S. XVI. Nr. 47). — Prædiken paa Taffigelsesfesten 1ste Jan. 1802 i Anledning af Freden efter Kampen og Sejeren d. 2den Apr. 1801. ibid. 1802. — Johan Caspar Lavaters merkværdige Deportations-Historie, oversat. ibid. eod. — Samlinger for Theologer, efter Sibernes Fornødenhed og den nyeste Litteraturs Aand. I.—II. Bind. ibid. 1803—5. (L. E. 1806, Nr. 8. 9; Neue theol. Annal. 1804, S. 235; Allg. S. 3. 1806, IV. S. 391—392). — Undersøgelse af Ursagerne til Tjenestefolkets moralske Førdærvelse, for at udfinde de vigtigste; med Forslag til denne betydelige Menneskeklasses Forbedring og Forædlelse. ibid. 1810. (L. E. 1812, Nr. 15. 16; Allg. S. 3. 1812, II. Nr. 147, S. 324—28).

Efterslæt paa Litteraturens Mark, for saavidt den blev høstet i Fædrelandet ved Reformationens tredie Jubilæum. Kbh. 1818.

Tak og Bøn til Gud, og Tak og Bøn til Menigheden, efter 32 Aars Embedstid. En Prædiken paa Nytaars-Dag 1821. (Forfatterens Svanesang ti Dage før hans Død). [Indf. i Skriftet: „Hr. Johan Paludans Erindring“, S. 23—40].

Forsøg til en antiquarisk, historisk, statistisk og geographisk Beskrivelse over Møen. Udgivet efter Forfatterens Død. I.—II. Deel, med Kort og Kobber. Kbh. 1822—24. [Udg. af Forfatterens Søn, Artillericapitain Hans Jacob Paludan († 1830 paa en Rejse i Norge), som især meget har bidraget til at 2den Deel af dette Værk erholdt mange vigtige Forbedringer]. (L. E. 1825, Nr. 19. 20. 21; Conversationssbl. 1824, Nr. 18; Revue encyclop. 1823, Juillet).

Nogle Afhandlinger om Børne-Opdragelse. Udgivne efter Forfatterens Død. Christiania, 1828.

3 „Bibliothek for det smukke Kjøn“ (Adskillige Stykker; blandt andet: Brev om Slavehandelen).

J. P. Paludans "Magazin for Vidende" (Siebs Elegie eller metrisk Om-
skrivelse af Bogens 7. Cap., i S. IV. S. 152—56)

J "Jris og Hebe. for 1800 o. følg. Aar (Afskiltigt, for det meste af Tydsk
oversat. Deraf er "Kens eller den Tungstundige, Pendant til Atala eller tvende Billedes
Kierlighed i Orfen", som stod i 1805, IV. 1—57, ogsaa særskilt astr. Kbh. 1805).

J "Minerva" (Niegels's Minde, 1802. III. 343—44; Oversættelse af Ciceros
Oratio pro A. Licinio Archia, 1802. IV. 187—210 [L. E. 1807, S. 746]; Tanker
til D. R. S. Kronprindsen under Høistfåmnes Graværelse; frit efter Horats (Ob. 4 B.
Dde. 5), 1803. IV. 171—31; Forsøg til en nærmere Bestemmelse af Ordet: Gaard-
fæde; og et Forslag i den Anledning, 1804. I. 178—83; Provst D. N. Blichers
Retroslog, 1805. III. 194—205; Dplysninger til Erik af Pommerns Historie, af utrykte
pommerke Chronicanter, 1806. II. 305—20 [jvfr. sftd. III. 300—13, af G. L. Baden];
Den offentlige Gudstjyrelsens Fordærvelse kræver noget ganske Andet, og langt Mere
til Forbedring, end en ny Agende og blotte liturgiske Forandringer, 1806. IV. 148—
195; 269—318; Ad Marcum Porcium Catonem, et Digt af Montøren, oversat,
1807. III. 282—90).

J Kallefens "Theologisk Maanedsskrift for Fædrelandets Religionslærere"
(Prædiker, VI. 471—96; XI. 397—433 [særskilt astr. Kbh. 1808]; XII. 385—411;
Konfirmationsakt den 13 April 1806 (et liturgisk Bidrag), IX. 373—403; Collecta-
nea Paludaniana, til Fortsættelse af hans Samlinger for Theologer, i X. 73—113;
441—66; XI. 293—326; XII. 26—86; 367—84; En hjærtlig Hilsen til Biskop Valle,
XII. 190).

J Duffens "Deconomiske Annaler" (Mogle Agricultur-Bemærkninger, VI.
S. 67. 74. 152; IX. 196. 206. 211; Om Steenful paa Møen, X. 331—38).

J "Den Danske Tilskuer" (Et Brev til Mahbet, samt "Erindringer og For-
liset", et Digt til Paludans Kone, 1808 Nr. 93).

J "Efterretninger fra Selskabet for indenlandsk Kunstflid" (Om
Hunsfliden i hans Embedskreds paa Møen, I. 476—96 og 695—96).

J "Antiquariske Annaler" (Om Røddinge-Kongens Begravelse og to mærk-
værdige Jettestuer i en Høi nær derved, i Bd. II. S. 221—66).

J "Theologisk Bibliothek", udg. af J. Møller, (Confessiones publicæ in
memoriam Nicolai Edinger Balle, XI. 347—54; Gnomer, den qvindelige Industrie
til Priis, efter Salomons Ordsprog XXXI. 18—31 B., med Anmærkninger, XIX.
184—94, jvfr. L. E. 1823, S. 470—71).

Erindring om Hans Jacob Paludan, hans Liv og Karakter, hans Levnet og Død,
i P. Paludans Beskrivelse over Kallundborg S. I—LXXXVIII.

Afskiltige i periodiske Skrifter aftrykte Vers og Sange. "Venskabs Lov", en
Klubfang, blev trykt særskilt. Kbh. 1783.

Paludan (Johan Lønborg), f. i Thorslunde i Sjælland d. 11te
September 1757. Hans Fader Jens Paludan, en Farbroder til oven-
anførte H. og J. Paludans Fader, var Sognepræst for Thorslunde og
Jeshøi Menigheder, og Jubellærer (f. 1° 1697, † 2° 1782, jvfr. Gjes-
sings Jubellærere II. 1. S. 344—49, og Nyerups Lit. Lex. S. 448);
hans Moder Mette Christence Lønborg var ældste Datter af Johan
Lønborg, øverste Capellan ved Domkirken i Aarhus. Sønnen kom 1774
i Roeskilde Cathedralskole; blev derfra dimitteret til Universitetet 1776;

var Alumnus paa Walkendorfs Collegium, og tog den 17de Januar 1782 theologisk Attestats (Laud.). Som Candidat tilbragte han nogle Aar hos sin ældre Halvbroder, som var Præst til Storsen i Bergens Stift og hvis ældste Søn han dimitterede til Universitetet; kom tilbage 1785; blev 1788 kaldet af Consistorium til residerende Capellan for Taarnby Menighed paa Amager, og d. 30te Juni 1791 atter kaldet af Consistorium til residerende Capellan ved Trinitatis Menighed i Kjøbenhavn; fik 1808 Rang med Kjøbenhavns Sognepræster; var i flere Aar Medlem af den administrerende Direction for Kjøbenhavns Fattigvæsen og af Directionen for de maaßmannste Søndagsskoler; blev d. 19de Juli 1822, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget. † 28de September 1840 i Kjøbenhavn. — * 2° 1788 Anna Paludan (f. 2° 1760, † 2° 1827), en Datter af hans Faders Brodersøn, Hans Jacob Paludan, Provst og Sognepræst i Kallundborg. — (Jvfr.: „Johan Lønborg Paludans Minde. Hans Venner helliget“. Kbh. 1840. 16 S. 8).

Svar paa Recensionen over Hr. Peder Paludans Prøve-Prædiken. Kbh. 1782. (L. E. 1782, Nr. 37). — Over I Joh. III. 3. En Prædiken holden paa Valget til Capellaniet ved Trinitatis Menighed i Kjøbenhavn. ibid. 1785. 40 S. (L. E. 1785, S. 429). — Nogle Anmærkninger i Anledning af Hr. Birkners Skrivt om Trykkesfriheden og dens Love. Med Motto: „Hvad er Sandhed?“ ibid. 1797; 23 S., anonymt. (L. E. 1798, Nr. 14). — Vigtige Tankesprog af Salomon og Jesus Sirach; udvalgte og ordnede. ibid. 1807. (L. E. 1809, Nr. 33; „Venia“, 2. Aarg. 1807, S. 190 figa.; Erggbl. 3. Aag. S. 3. 1807, Nr. 68, S. 537). — Hvad er i den nærværende Tides Tid det Tienligste for os til vor Redning? En Prædiken, holden d. 23de Aug. 1807. Kbh. 16 S. — Hvilke Betænkninger og Beslutninger ere efter udstanden Møie og Trængsel for os de trøsteligste og gavnligste? En Prædiken. ibid. 1807. 19 S. — Mindetale over Hr. Chr. Polst, der døde som Sognepræst ved Trinitatis Kirke d. 2den October 1807, i sit 76de Aar. — Nogle Betænkninger for Ægtefolk, som ikke leve i god Forstaaelse med hverandre. ibid. 1812. („Venia“ 1812, Nr. 4; Allg. S. 3. 1813, Jan. S. 108).

Tale i Præmieselskabet, som anbringer den jødiske Ungdom til Kunst og Haandværk. Kbh. 1815.

Mine Høiester, yttrede i Tak og Bøn til Gud og i Tak og Bøn til Menigheden. En Prædiken holden i Trinitatis Kirke efter 25 Aars Embedstid. Kbh. 1816. 16 S.

Jesus Christus er og bliver den samme i Værdighed, i Lærdom, i Forjættelser. En Prædiken, holden i Trinitatis Kirke paa Reformations Jubilæets tredie Fesdag. Kbh. 1817.

Afskedsprædiken om Jesu Lære som Grundvold til Menneskets Lykkeligbed; holden for Trinitatis Menighed den 4de August 1822. Kbh. 1822.

Bidrag: i „Minerva“ (Audiatur et altera pars, 1793. II. 149—61, anonymt); i Fallesens „Theolog. Maanedsskrift for Fædrelandets Religionslærere“ (Udtiringer foranledigede ved Justitsraad A. B. Rothes Bog om Ægteskabs Skilsmisser, VII. 263—94 [L. E. 1806, Nr. 21, af M. S. Bornemann]); Om vedholdende Forbedring i de anordnede Andagts- og Lærebøger, XII. 414—42 [L. E. 1810, Nr. 30];

i „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn“ (Om fri Brændeviinsbrænden paa Landet, 1815 Nr. 57; Tale i Selskabet, som anbringer Ungdommen af den mosaikse Trocsbefjendelse til Kunster og Haandværker, 1817 Nr. 35).

Desuden Et og Andet anonymt i Fallesens Tidsskrifter.

Gravskrift over Pastor Johan Paludan, indf. i: „Dr. J. Paludans Erindring“, Kbh. 1821, S. 20—21.

Paludan (Julius Frederik), en Søn af ovennævnte Johan Paludan; f. 1787 i Fredensborg; blev privat dimitteret til Universitetet 1805; underkastede sig i Juli 1810 den theologiske Embedsexamen (n. c.); blev personel Capellan i Laurvig; derefter Sognepræst til Namodts Præstegjæld i Aggershuus Stift, og siden tillige Provst i Østerdalens Provsti; 1837 Sognepræst til Næs paa Hedemarken.

Tale i Namodts Kirke ved 2 Myrdebes Grav. Christiania, 1826. 1 Art. 8.

Paludan-Müller, see Müller.

Panum (Jens Severin Nathanael), f. d. 26de Maj 1792 i Stege paa Møen, hvor hans Fader Peder Panum, gift med Susanne Møller, da var residerende Capellan, siden Sognepræst i Borre ffd. (f. 1763, † 1838, jvfr. Paludans Bestr. ov. Møen I. S. 494). Efter at have nydt Undervisning hos sin Fader, begyndte han 1812 i Kjøbenhavn at studere Lægevidenskab; var tillige en Tid lang chirurgisk Volontair ved Frederiks-Hospital; tog i Efteraaret 1815 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev d. 3die Septbr. 1816 Regimentschirurg ved Bornholms Milice; d. 21de Maj 1828 forsat i samme Egenkab til den hollstenske Artilleribrigade, i Rendsborg; erholdt d. 25de November s. A. Rang med Capitainer; udnævntes d. 31te December s. A. til Regimentschirurg og Meddirecteur ved Christians Plejehuus i Cærnförde. † 20de Januar 1836 i Cærnförde. — * Johanne Caroline Louise Charlotte Lahde, en Datter af Hoffkobberskiffer G. L. Lahde i Kjøbenhavn. — (Jvfr. Callisen's Medicin. Skriftsteller-Lex. XIV. S. 289—90; XXXI. S. 140; Dst's „Materialier“, Nr. 115. 131).

Beskrivelse over Bornholm eller Bornholms Veiviser, med et Tillæg, indeholdende Betragtninger over Landets Klima og Veirligt; Vandet; Fødemidler og Drikkevarer; Folkets Character; Sæder; Skikke og Forskytninger; Sproget; Bornholms Milice; en kort Oversigt over de almindeligst herskende Sygdomme og deres rimelige Aarsager; samt en Tabel over Byernes og Soguenes specielle Folkemængde og Partikler. Med Hans Majestæts allernaadigste Tilladelse udgivet til Bedste for det Kongelige Christians Plejehuus i Cærnförde. Slesvig, 1830. (M. f. L. IV. 552—54, af J. G. Forchhammer).

Beschreibung des Königl. Christians-Pflegehauses bei Cærnförde, nebst einigen historischen Nachrichten über die erste Begründung desselben, mit Kran-

fen- og Mortalitäts-Tabellen. Zum Besten der Anstalt herausgegeben. Schleswig, 1833.

Bidrag: i »Bibliothek for Læger« (Tre Tilfælde af Hovedblæfioner, der gjorde Trepanation nødvendig, beskrevne, 1826. VI. 209—43, med et Steentr. Tab. 1); — i Bornholms Avertissements-Tidende (Beretning om Kønne Sygehus, 1828 Nr. 4. 7. 8, jvfr. Nr. 10).

Pastor (C. S.), Pseudonym; see Christ. Gottfred Schaper.

Paulli (Hølger), en Søn af Overkrigscommissair og Controleur ved Assistentshuset i Kjøbenhavn, Richard August Paulli († 1828) og Dorothea Margrethe f. Orlamundt; er f. i Kbhvn; lagde sig efter Musikken, og blev 1835 Violonist i det kgl. Kapel; er tillige Repetiteur.

Theoretisk-praktisk Violin-Skole for Begyndere, ubearbejdet efter de bedste nyere Bærker af Baillot, Kreutzer, Rode og Spohr. Kbh. (1838). 26 S. Fol.

Compositioner i »Braga,« Cycelus af Nordiske Sange for fire Mandstemmer. — Fjolfbandsen paa Grøna-Lund af Ballet-Baudevillen Bellman, udsat for Pianoforte. Kbh. 1841.

Paulli (Just Henrich Voltelen), Nysanførtes Broder; f. d. 6te Marts 1809 i Kjøbenhavn; dimitteredes 1827 til Universitetet fra v. Westens Institut; absoloverede i Maj 1833 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 1ste April 1835 ordineret Katechet ved Helliggeistes-Me-nighed i Kjøbenhavn; d. 1ste April 1837 Slotspræst ved Christiansborg Slot; d. 6te Februar 1840 tillige Hofpræst; d. 28de Juni f. N. Ridder af Danebroge; 1841 Meddirecteur i det danske Bibelfelskab. — *1. § 1838 Martine Wilhelmine Hagen (f. 2° 1821, † 2° 1839), en Datter af Capitain ved Kbhvns borgerlige Artilleri, Grosferer Peter Christian Hagen. *2. 1° 1843 Maria Elisabeth Mynster, Datter af Sjællands Bis-kop Dr. J. P. Mynster og M. F. F., f. Minter. — (Portrait, tegnet af J. W. Gertner, lithogr. 1843).

Prædiken paa Reformations-Jubelfestens tredie Dag, den 1ste Novbr. 1836. Kbh. 1836. (L. L. 1836, Nr. 20).

Sørgetale over Adam Wilhelm v. Hauch. Ved Bisattelsen i Holmens Kirkes Capel d. 6te Marts 1838. Kbh. 11 S. 8. (Berl. Tid. 1838, Nr. 66).

Tale og Prædiken ved Hds. Kongl. Høi-hed Prindsesse Wilhelmine Ma-riass og Hs. Høisyrst. Durchlauchtighed Hertug Carl af Glücksborgs Formaling. Kbh. 1838.

Tale ved kongl. Skuespiller og Instructeur Dr. J. C. Ryges Fordefærd den 5te Juli 1842. Kbh.

Prædikener om Kirken og Sacramenterne. Kbh. 1844. (Theol. Tidsskr. VIII. (Ny Række, Bb. 2) S. 211—14; Berl. Tid. 1844, Nr. 12).

Christelige Bønner, samlede ved J. H. B. Paulli, og udgivne af Forenin-gen til christelige Opbyggelses-Skrifters Udbredelse i Folket. Kbh. 1845.

Hvi ere I frygtagtige, I lidet troende? Prædiken paa fjerde Søndag efter Hell'g tre Kongers Dag 1816. Kbh. 1846.

Medudgiver af: Kirke-Psalmer, udgivne til Prøve af Kjøbenhavns geistlige Convents Psalme-Comitee. Kbh. 1845. (Theol. Tidsskr. IX. (Ny Række, Bd. 3), jvfr. Berl. Tid. 1845, Nr. 90; Fædrel. VI. 1845, Nr. 1799. 1815; Nyt Aftenbl. 1845, I.; F. L. o. R. III. 1845; Nord. L. T. 1846, Nr. 7; Dansk Kirketid. 1846, Nr. 21, jvfr. Berl. Tid. 1846, Nr. 35. 40. 56).

Tale ved det danske Bibelselskabs aarlige Generalforsamling 1841, i Selskabets 26de Beretning, S. 3—14.

Indbydelse til at stifte et Understøttelsesfond for værdige og trængende Tjenestepiger, i Fædrel. VI. 1845, Nr. 1986, jvfr. sid. Nr. 2002; Berl. Tid. 1845, Nr. 232 og 234 (af J. Levin).

Psalmer i Sørgepalæet ved Kong Frederik VI's Bisættelse. Kbh. 1840. (optr. i »Mindeqvad i Anledn. af Kong Frederik VI.'s Død«, 2det Hefte, 1840).

Paulsen (. . . .), Secretair (?).

Nye udvalgte Fortællinger af Fr. Rind. Oversatte. Kbh. 1826. (hos Becken).

Paulsen (Bartholomæus Hans Christian Ernst), f. 1789 af Forældrene Generalmajor Peter v. Paulsen og Anna Claudina Catharina de Cederfeld (en Datter af Conferenceraad, Ridder (Stor Kors) af Dannebrog, samt Amtmand over Rallundborgs, Søbygaards og Holbeks Amter, Bartholomæus de Cederfeld og Catharina Maria f. Brand). Var ansat som Officier ved Livregimentet Cuirassierer; stod i Frankrige ved det danske Armee-Contingent 1815—1818; blev 1822 Second-Ritmester i anførte Regiment; erholdt 1832 Accessit for Besvarelsen af det kongl. danske Landhuusholdningselskabs fremsatte Priis-spørgsmaal: „Om den Sum, der i Danmark og Hertugdømmerne er bestemt til Præmie-Uddeling og Belønning for de bedste Hingster, og som aarligen udgjør mellem 3 og 4000 Rbdlr. Sølv, kunde anvendes til Hesteavlens Fremme paa en endmere hensigtsvarende Maade, og i saa Tilfælde, ved hvilke Midler dette kunde skee?"; blev d. 7de Decbr. 1834, efter Ansøgning, i Raade afflediget af Krigstjenesten som Major, og d. 18de Januar 1835 bevilget en ny Ustfod som Oberstlieutenant; udnævntes 1835 til Hofchef hos H. R. H. Enkehertuginde Louise Auguste og tillagdes Rang i 2 Kl. Nr. 4; blev d. 22de Maj 1840 Ridder af Dannebrog; d. 10de Juni 1841 Kammerherre.

Bidrag til at bevise, at Hesteracens Forbedring og Forædling ogsaa i Danmark bedst befordres formedelst Fuldblod og Beddeløb. Slævig, 1831. 45 S. 8. (Maanedsskr. f. Hesteavl og Hestehold, Bd. I. S. 102—3).

Om de Grundsatninger, hvorefter Danmarks Hesteavl bør ledes og fremmes. Undersøgt af G. Michelsen og af Chr. v. Paulsen. To Priis-Afhandslinger, udgivne af det kongelige danske Landhuusholdningselskab. Kbh. 1832. (M. f. v.

X. 759—61, af A. P. Drewsen; *Maanedsskr. f. Hesteavl og Hestehold* II. 292—93, (jvfr. sld. S. 269—70); *Halbs Tidsskr. f. Landoccon* II. 272—76).

Veiledning til Kundskab om de i Danmark, Slesvig og Holsten forekommende Fugle. En Haandbog for Jægere, Jagtyndere og Landmænd. Første Hefte. (Indeholdende Rovfuglene). Kbh. 1843. 56 S. — Kort Begreb af Væren om Fuglene, illustreret med Tegninger, som Tillæg til 1ste Hefte af "Veiledning til Kundskab r.", indeholdende Rovfuglene, især tjenlig til Brug ved Skolesunderviisningen. Horsens, 1844. 23 S.

Vidrag: i "Maanedsskr. f. Hesteavl og Hestehold" (Nogle Bemærkninger i Anledning af Gen. Krigscommiss. J. B. Neergaards Skrift: "Har Præmie-Uddelingen for de bedste Stodheste hidtil gavnnet Landets Hesteavl?" o. s. v., i Bd. I. S. 191—96; Vidrag til Kundskab om den engelske Hest som Cavallerie- og Artilleriehest, Bd. II. S. 249—67 [særsk. afr. Kbh. 1832]; Bemærkninger til Gen. Krigscommiss. J. B. Neergaards Skrift: "Et Par Ord om Danmarks Hesteavl o. s. v.", Bd. III. S. 314—20).

Paulsen (Carl Ludvig), Nysanførtets Broder; f. i Horsens 1790; tog danst-juridisk Examen i April 1812; blev f. A. Copiist og 1819 Fuldmægtig i Secretariatet for Vej-Sagerne i Danmark, under Rentekammeret; 1824 Amtsforvalter for Meens Amtstue-District; 1828 Kammerraad; d. 3die Marts 1840 Amtsforvalter og Regimentskriver for Frederiksborg Amtstue-District; d. 28de Juni 1842 Justitsraad (med Rang i 5 Kl. Nr. 3 efter Rangfr.); d. 14de Octbr. f. A. virkelig Justitsraad. † 25de October 1842 i Frederiksborg. — * Nina v. Holten, en Datter af Kammerherre Christian Ludvig v. Holten og Juliane v. Harthausen. — (Jvfr. *Berlingske Tid.* 1842, Nr. 289).

Underretning om det forbedrede engelske Veivæsen. (Uddragen af John London M'Adam's remarks on the present system of Road Making, London 1820), i *Nye Landoc. Tidender* Bd. IV. 1822, S. 223—39.

Paulsen (Olaf), Olafur Pálsson, er f. i Island 1814; deponerede fra Besæftad Skole 1837; rejste 1841, i Selskab med Jón Sigurdsson, til Sverrige, for, paa den Arna = Magnæanske Commissions og det kgl. Nordiske Oldskrift = Selskabs Begne, at undersøge de i Stockholms og Upsalas Bibliotheker opbevarede Haandskrifter, vedkommende den islandske Literatur; vendte tilbage efter 3 Maaneders Forløb; absolverede i April 1842 den theologiske Embedsexamen ("Laud., imprimis ob specimen scriptum"); fik d. 18de October 1843 Confirmation paa sit Kaldsbrev som Sognepræst for Reynivalla Menighed inden Guldbringe og Rjose-Syffel og Sønder-Amtet paa Island. — * 1843 Gudrún Olafsdóttir Stephensen, Datter af Secretær D. Stephensen paa Vidø.

Tvær ævisgur úlendra merkismana (hvori Paulsen har oversat Oberlins Levnet). Kpmhfn., 1839.

Stutt landaskipunarfræði handa ólverðum. VIDEYJAR KLAUSTRI 1843. 12. (Islandsk Oversættelse af St. Matous forte Geographi).

Medudgiver og Medredacteur af „*Ný Félagsrit*“, fyrsta ár. Kaupmíslu. 1841. (Heri forfattede han den første Artikel: „Um prestaskóla á Íslandi“).

Paulsen (Paul), Søn af Klosterholder Paul Jónsson; fød i Island; deponerede 1815 fra Bessfestad Skole, og tog den philologisk-philosophiske Examen; blev d. 3die Decbr. 1820 ordineret til Capellan, derefter Sognepræst til Kirkebø Kloster, og senere Provst i Vester-Skaptafells Syssel under Sønder-Amtet i Island.

Ælsagsa sál. Klausturhaldarans *Pauls Jónssonar*. Viðeyjar Klaustri, 1820.

Paulsen (Paul Detlev Kristian), f. d. 10de Januar 1798 i Flensborg, Søn af Rjøbmand Chr. Detl. Paulsen; blev opdragen i Schnepfenthal; gik i Skole i Gotha; studerede Lovkyndighed i Göttingen, senere i Berlin, Kiel og Heidelberg; underkastede sig 1821 juridisk Embedsexamen paa Gottorf; rejste derefter til Rjøbenhavn, hvor han 1822 disputerede for Licentiatgraden i Lovkyndigheden, og blev Privatdocent ved Universitetet; underkastede sig d. 22de Novbr. 1823 den latinisk-juridiske Embedsexamen ved Rjøbenhavns Universitet ved et offentligt Colloquium, som i Særdeleshed gik ud paa den danske Ret i Forbindelse med den danske Statistik („*Admissus cum laude*“; jvfr. Engelsloft's Efterretn. 1823, S. 238—39); disputerede d. 9de Juli 1824 for den juridiske Doctorgrad; blev d. 8de November 1825 Professor extraordinarius i den Danske Ret m. m. ved Universitetet i Kiel (jvfr. *Conversationsbl.* 2. Aarg. II. S. 58—59); gjorde 1828 en Rejse i Tydskland og Italien; udnævntes d. 23de Maj 1842 til Professor ordinarius i Lovkyndigheden ved nysnævnte Universitet. — * 1. *Thora Bloch* († $\frac{1}{2}$ 1834 i Kiel), yngste Datter af Etatsraad, Prof. og Rector i Roeskilde, Dr. S. Nic. Joh. Bloch og Margarethe Magdalene f. Hensler. * 2. Margarethe Christiane Marie Bloch, den Forriges ældste Søster, og Enke efter Overlærer Dr. philos. H. P. Ehrige i Roeskilde. — (Autobiographi vedføjtet det til hans Doctorpromotion d. 22de Septbr. 1824 udstedte, af F. C. Petersen forfattede Universitetsprogram: „*Observationes in Plinii hist. natur. XXXIV, 19. 1.*“; jvfr. Lübker's u. Schröder's *Lex.* II. S. 421—22).

De antiqui populorum juris hereditarii nexu cum eorum statu civili, speciatim juris Scandinavici, Germanici et Romani ratione habita. Sectio prior. Jus Scandinavicum et Germanicum continens. (pro gradu Licentiatii juris). - Havniæ 1822. *Sectio posterior, jus Romanum continens. Diss. inaug. ibid.* 1824. (R. T. 1826, Nr. 18. 19).

Anmeldelse af Forelæsninger over Rets-Encyclopædien og Oversigt over samme. Kbh. 1823. 16 S.

Betragtninger over den Danske Kirkes symboliske Bøger fra den kirkeretlige Synspunkt. Med en Indledning om Theologiens og Retsvidenskabens indbyrdes Forhold. Kbh. 1826. (R. T. 1826, Nr. 21. 22, af J. C. Kall; jvfr. Møllers *N. theol. Bibl.* XII. 196 flgg.; *Præsteds Jurid.* Tidsskr. XII. 1. 220, 263; *Faldt's*

Staatsh. Magaz. VI. 221; J. E. Lindberg: „Hvad er Christendom i Danmark?“ Kbh. 1826; S. N. J. Bloch: „Zbeer til et Forsvar for en fornustgrundet Christendom“, ib. eod.; Døst's „Archiv“ V. 302).

Det danske Sprog i Hertugdømmet Slesvig. Udgiven af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. Kbh. 1837. (Jvfr. Dansk Folkebl. IV. S. 56).

Bidrag: i „Tidskrift for Nordisk Oldkyndighed“ (Om Gavnligheden af Kundskab om Oldtiden i Almindelighed, og om den ældre Retstilstand i Særdeleshed, i Bd. II. S. 1—28; jvfr.: „Hovedberetning om det kongl. Nord. Oldskr. Selskabs Tilstand 1825—27“, S. 27—30; Falsk's Staatsh. Magaz. VI 221); — i „Nord. Tidskrift for Oldkyndighed“ (Bidrag til Sprogets Historie paa den jyske Halvø, fornemmelig i dens søndre Deel, i Bd. I. S. 261—82; jvfr. L. L. 1833, S. 307—10); — i „Maanedsskrift for Litteratur“ (Anmeldelse af J. A. Stensfeldts Skrift „Municipalvæsenet i Almindelighed og det danske i Særdeleshed“, i Bd. XIV. S. 578—93); — i Barfods „Brage og Idun“ (En Slesvigers Røst, i Bd. III. S. 412—30).

Om hans øvrige trykte Arbejder see Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 421—22; Kayser's Bücher-Lex.; Døst's „Materialier“, Nr. 71. 140.

Paulsen (Svend), Sveinn Pálsson; f. 1762 i Jæland; blev dimitteret fra Holum Skole 1787, og instriberet ved Kjøbenhavns Universitet i Januar 1788; studerede Lægevidenskaben; blev 1791 af Naturhistorie-Selskabet i Kjøbenhavn opsendt til Jæland, for i 3 Aar at foretage naturhistoriske Undersøgelser og Omrejser i Landet; udnævntes 1799 til Chirurg for Jælands Sønder-Amts fire østlige Syffeler (Kangarvalla, Arnæs, den vestre Deel af Skaptafells Syffel, samt Vestmannø); var 1803 constitueret Landphysicus paa Jæland; blev d. 20de Novbr. 1833, efter Ansøgning, i Raade entlediget med Pension. † 1840. (Jvfr. Callisen's Medicin. Skriftsteller-Lex. XIV. 283—85; XXXI. 137; „Skirnir“ 1841, bls. 98—99).

Martinet Edlis-utmálan Manneskjunnar, snúin af Dönsku Leirárgörðum, 1798. („Tris og Hebe“ 1799, III. 98). — Ætisaga Landphysici *Biarna Pálssonar*. Leirárgörðum, 1800. (Udtog i „Minerva“ 1803, II. 317—20). — *B. C. Faust* Spurninga-quer Heilbrygðinnar, snúid á Dönsku af Dr. *I. C. Tode*, nu á Íslensku. Kaupmannahöfn, 1803. (L. E. 1808, Nr. 31).

Ætisaga Jóns Konferenzráðs Eiríkssonar. (udg. af det ísl. lit. Selskab). Kaupmannh. 1828, med Portrait. (Gjennemført, forbedret og forøget af B. Thorsteinsøn, fem ogsaa skrev Fortalen dertil).

Udtog af en Dagbog holden paa en (af Naturhistorie-Selskabet betølet) Reise i Jæland, indf. i dette Selskabs Skrifter Bd. II. S. 1. S. 222—34; S. 2. S. 122—146; Bd. III. S. 1. S. 157—94. (Jvfr. L. E. 1793, Nr. 4; 1794, Nr. 14; Jen. L. J. 1794, Nr. 79; 1795, Nr. 51). [Denne Dagbog i 3 Bind er i det íslandske literære Selskabs Besiddelse]. — Anatomisk Beskrivelse over *Delphinus Phocæna*, sfd. Bd. II. S. 2. S. 111—21.

J Isl. Lærd. I. Føl. R. (Om at brænde Kalk af Jord, Steen og Muslingskaller, i IX. 91—143; Om Husblas, sfd. S. 160—76 [L. E. 1790, S. 388]; Register over íslandske Navne paa Sygdomme, IX. 177—230; X. 1—60 [L. E. 1790, S. 388—89. 391]; Om Sæbesyberi, X. 121—18 [L. E. 1790, S. 391—92]; L. Bergman om

de organiske Vegemer paa Jordkloben, oversf., X. 175—264 [L. E. 1790, S. 323]; Slutningen af Büschings Naturhistorie, oversf., XIII. 1—84; Om de i Island dødelige Sygdomme, XV. 1—150).

3 *„Gaman og Alvara“* (Um helstu einfalda Siukdóma, i l. H. 1798).

3 *„Bibliothek for Physik og Medicin“* (Noget om en i Island i Aarene 1803 og 1804 sig yttrende epidemisk Feber, i Vd. XXV. (Nyt Bibl. Vd. 7) 1804, S. 2. S. 113—29).

3 *„Klausturpósti“* (Råd vid bruna, 1820, bls. 160—63).

Han har forfattet Anmærkninger i *Jóns Péturssonar „Lækningabók“*. Kaupmnhn. 1832.

Pansen (Mathias Friedrich), f. d. 30te Decbr. 1756 i Neukirchen i Lønder-Amt; examineret paa Gottorf 1779 (1ste Char.); blev 1781 Compastor i Tønning; 1784 Præst ved Kloster- og Garnisons-Kirken i Kiel; d. 9de September 1789 Sognepræst til St. Mariæ-Kirke i Flensborg; 1797 Kirkeprovst i Provstiet Gottorf og Sognepræst til Domkirken i Slesvig; i August 1798 tillige Medlem af Examinations-Collegiet paa Gottorf og geistligt Medlem af Dver-Consistoriet sftb.; 1803 anden Præst ved St. Petri tydske Menighed i Kjøbenhavn. † 11te April 1814 i Kbhvn. — * *Margaretha Caroline Bendixen* († $\frac{1}{4}$ 1815 i Kbh.). — (Jvfr. Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 423. — Portrait, tegnet af Ipsen, st. af Seehusen, 4to).

Zwei Worte und Wünsche, betreffend ein sehr wirksames Hülfsmittel zur Beredlung unsrer gemeinschaftlichen Gottesverehrungen. Kopenh. 1803. 18 S. 8. — Für die häusliche Erbauung edler Menschen, welchen Wahrheit, Tugend und Religion heilig sind. I.—II. Bdchen. ibid. 1804—1808.

Pedersen (Henning), f. d. 10de Dec. 1775 i Sorø, hvor hans Fader Troels Pedersen var Tegnemester ved det derværende Academi; blev Landmaaler, siden Landinspecteur; kom 1807 i Militairtjeneste ved Landværnnet, og avancerede til Major; fit 1816 Ordre til at bestyre Matriculerings-Arbejdet paa Bornholm; begyndte i Decbr. 1825 i Rønne-Borgerkole Anlægget af en geometrisk Tegneskole, og gav i de fire første Vintrene Underviisningen; stiftede senere, ved Understøttelse af det Rejersenske Fond, lignende Tegneskoler 1830 i Slagelse, og 1831 i Roeskilde. Blev 1834 Landvæsens-Commisfair paa Bornholm. † 7de Februar 1837 i Rønne. — * 1811 *Sophie Caroline Voigt* (f. 1776, † $\frac{3}{4}$ 1814 i Rønne), Datter af Kloster Voigt i Sorø. — (Jvfr. *„Dagen“* 1837, Nr. 54. 55; *Dst's „Materialier“*, Nr. 115; *„Bornholms Amt, beskrevet af Fr. Thaarup“* (1839), S. 113. 114. 117. 119. 209).

Forsøg til et Forslag om et Landvæsens- eller Landmaalings-Contoirs Oprettelse i ethvert af Danmarks 17 Amter. Sorø, 1800. 40 S. (L. E. 1800, Nr. 43).

Beretning om den i Slagelse Borgerkoles Lokale indrettede Skole for geome-

trift Tegnings Udbredelse iblandt Haandværkstilstanden, tilligemed fort Efterretning om den i Rønne oprettede Tegneskole z. Slagelse, 1830. 82 S. (Kbhvpoit. 1830, S. 818).

Geometrisk Tegneskole. Kbh. 1834. 40 kobberstukne Plader med trykt Text i Folio. (M. f. L. XIII. 311—26, af J. Winther; „Dagen“ 1834, Nr. 96).

Udgav: Boruholms Avertissements- og Tidendes Tillægsblad, 1ste Qvartal 1836. Rønne. (80 S. 8, hvormed det ophørte).

Peder sen (J.), Skolelærer i Lyngs paa Thyholm.

Vidtrag i „Nordist Kirke- og Tidende“ (Anmeldelse af: J. Frølund's „Haand- bog til Brug ved Religionsunderviisningen, eller Udvikling af Valles Lærebog“, 1833 Col. 467—73, og af „Tidskrift for Almueskolevæsenet 1834—1837“, i Aarg. 1839 Col. 487—94; Jøderne, sftd. Col. 496).

Peder sen (N.), Kirkesanger og Skolelærer i Uggerløse ved Hølfef.

Den virkelige Tro paa Christum til Salighed. Et Religionsforedrag over Valles Lærebogs Kap. V. §. 4, i Maanedsskr. og Repert. for Almue- og Skolelærere, I. Aarg. 1840, S. 337—46; Om Religionsunderviisningen i Almueskoler, i II. Aarg. S. 341—56.

Peder sen (Peder), en Søn af Koffardi-Capitain Peder sen; f. 1806 i Kbhvn; dimitteredes 1823 til Universitetet fra den kbhvnstte Borgerdybskole; underkastede sig i April 1828 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 8de Decbr. 1829 Assistent, og d. 13de November 1832 Observator ved Kjøbenhavns Universitets astronomiske Observatorium; disputerede d. 21de Marts 1835 for Magistergraden; tiltraadte 1839, ved Understøttelse af det Thottiske Rejsestipendium og af Universitetet, en videnskabelig Udenlandsrejse; blev 1841 Medlem af Committeeen til Bedømmelse af Livrenteselskaber, og 1842 af Directionen for Livrentes- og Forsørgelses- Anstalten samt Livsfor sikrings- Anstalten; valgtes d. 4de Novbr. 1842 til Medlem af det Kongl. Danske Videnskaberne's Selskab og 1843 af sammes meteorologiske Committee; holdt Forelæsninger i Astronomi for Sø- og Statens Officerer i Vinteren 1843.

De longitudine speculæ Hafniensis commentatio, cum thesibus annexis. (pro gradu Magisterii). Hafn. 1835. 43 pagg. 4to.

J. F. W. Herschel's populaire Astronomi. Oversat. Med 7 Kobber- tarler. Kbh. 1836. (M. f. L. XVIII. 551—66, af P. C. Berg).

Den danske Astronom Tycho Brahe's Liv og Levnet. Udgivet af Selskabet for Trykkesfrihedens rette Brug. Kbh. 1838, med Træsnit. (jvfr. Dansk Folkebl. III. 248. 252; IV. 20).

J. „Hæve- og Tidende“ (Joraarets Komme, V. 134—41; VI. 40—46; Udfigt over Veirforholdene fra April 1838 til Decbr. 1843, i IV. 190. 239. 287. 335. 377. 435. 483. 531. 559; VI. 422—30; 553—64; VII. 540—51; VIII. 474—82; IX. 449—56)

J. „Dansk Folkekalender“ (Om Veirspaadomme, 1841 S. 25—40; Om Mærkebage, 1842 S. 13—24; 1843 S. 3—14; 1844 S. 3—11).

J. „Dansk Folkeblad“ (Svovsøverdagen, VII. Nr. 26; Livrentes- og Forsørgelses- Anstalten af 1842, VIII. Nr. 8. 9. 10—11).

J. H. E. Ørsted's "Oversigt over det Kongl. Danske Videnskabsberens Selskabs Forhandlinger" (Nogle Bemærkninger angaaende Guineas Klima, støttede paa de Jagttagelser samlesteds fra, som indeholdes i 3die Hefte af collectanea meteorologica, 1844 S. 89—93; Resultater af en Undersøgelse om Barometrets daglige Middelsoscillation paa Island, 1845 S. 65—69); — i Schumachers „Astronomische Nachrichten" (Jagttagelser, anstillede paa Kjøbenhavns Observatorium, XIV. 101; XV. 177. 197; XXII. 291—96). — (÷).

Beerfen (Beer), Pseudonym.

Stilrettelser til Hr. Amtsprøvt Stochholms Bog, betitlet "Beviis for at J. Andreasen før med Mandhed og Bantundighed o. s. v." Viborg, 1818.

Beetz (Johan Peter Christian), f. i Kjøbenhavn; var Seminarist paa det blaagaard-jonstruppe Skolelærer-Seminarium 1806—1809; blev Skolelærer og Kirkesanger i Ramstrup under Vor Frue-Sogn, ved Nøesfilde; d. 28de Octbr. 1836 benaadet med Dannebrogsmændenes Hæders-tegn. — * 1⁵ 1809 Caroline Sorensen.

Conceptbog til Brug ved den indbyrdes Underviisning i Tegning. Kbh. 1830. 8 S. 8.

Fuldstændig Conceptbog til Brug ved den indbyrdes Underviisning i Læsning, Skrivning, Regning, Geographie og Gymnastik. Kbh. 1830. 60 S. 8.

Haandbog for Skolelærere, en Vejledning til den indbyrdes Underviisnings Udførelse i Overensstemmelse med de allernaadigst approberede Bestemmelser, og hvad der senere er befalet. Kbh. 1831.

Materialier til Stiilsøvelser i Landsbyffolernes øverste Klasse, en Samling af Breve, Skudsmaal, Regninger, Dvitteringer, Anecdoter, eenslydende Ord m. m. Kbh. 1831.

Regnebog med tilhørende Facitliste for Landsbyffolernes øverste Klasse. Kbh. 1832.

Læsning for den danske Bonde og hans Børn, en Historie- og Læsebog især for Landsbyffolerne. Kbh. 1832.

Frimodig Yttring angaaende den indbyrdes Underviisnings-Methode. Nøesfilde, 1832. 28 S.

Wilhelm og Amalie eller den skjulte Adel. Original Fortælling af Christian Overbeck, oversat. 1836.

Historisk Læsebog for Almueffolerne. 1840. 2den Udgave. 1841.

Pelt (Franz Nicolai), en Søn af Boghandler Frederik Christian Pelt i Kjøbenhavn; blev Sproglærer sstb.

Noget i Anledning af Translateur Heibergs Afreise fra Staden. Kbh. 1800. — Kunst at trætte, eller Anviisning hvorledes man kan lære at disputere uden at komme til fort. Oversf. ibid. eod. — Eggers om den sidste Irren mellem Danmark og England; oversf. ibid. 1801. — Gustavs (III.) Død; oversf. ib. eod. — August v. Kogebues mærkværdigste Aar i sit Liv, i Udtog; oversf. af Tryst. I.—II. Deel. ibid. 1802. (L. E. 1802, Nr. 10). — Maria af August Lafontaine; oversf. ibid. 1803.

Penich (Johan Gottlieb), f. 1748, Søn af Major Joh. Gottl. v. Penich og Sibse Cathrine Weiberg; stod som Officeer ved det fælsterste (siden det 3die jydsk) Infanteri-Regiment, i hvilket han blev Capitain 1772 (jvfr. Høst's "Struensee" II. S. 522); avancerede til Major, og blev 1801 Commandeur for den 1ste Bataillon af det nordre jydsk Landeværns-Regiment; 1804 Oberstlieutenant og Commandeur for dette Regiment; afgik 1808. † 21de Februar 1827 i Aarhus. — * 1. 2⁴ 1768 Anne Marie Lund. * 2. Anne Margrethe Follerup († 1² 1799), Datter af Forpagter Follerup paa Usdal i Vendsyssel, og Marie Bolette Spejger, samt Enke efter Inspecteur Hermann.

Incle og Yarico, et Sørgepsil; oversat. Kbh. 1780. (L. E. 1782; S. 188).

Peng (Ditlev), f. d. 16de Decbr. 1744. Hans Fader Conference-raad Friderich Ludvig Christian v. Peng var Ejer af Hovedgaarden Fjellebro i Fyen († 2² 1770); Moderen Anne Margrethe v. Holsten (f. 1719, † 3² 1770), en Datter af Oberst Godtke Ditlev v. Holsten, Stamherre til Holstenhuus i Fyen, og Elisabeth Sophia v. Knuth. — Han blev i Juni 1753 Cornet, og 1756 Lieutenant ved det daværende 3die jydsk Cuirassee-Regiment; tog i Juni 1761 offentlig Examen ved Academiet i Kjøbenhavn; blev i Decbr. f. A. Second-Ritmester ved ovennævnte Regiment; d. 8de Novbr. 1766 Kammerjunker; afgik d. 22de Aug. 1767 efter Ansøgning fra Krigstjenesten; blev derefter Ejer af Hovedgaarden Kanne (Kangausgade) i Aarhus Amt, og 1771 af Fjellebro i Fyen; d. 29de Januar 1773 Kammerherre; d. 1ste Maj 1780 Amtmand over nordre Bergenhuus Amt; d. 27de April 1781 Amtmand over Hedemarkens Amt, og d. 1ste April 1789 over forrige Dronningborgs, Silkeborgs og Mariagers Amter i Aarhus Stift; d. 4de September 1793 Stiftamtmand over Aalborg Stift og Amtmand over Aalborg Amt; d. 11te Novbr. f. A. Ridder (Storkors) af Daneborge; d. 28de Januar 1812 Geheimeconferenceraad (med Rang i 1. Kl. Nr. 13); d. 17de August 1815, efter Ansøgning, i Naade entlediget, fra 1ste Jan. 1816, fra sit Embede; opholdt sig derefter i Aarhus, hvor han døde d. 10de Maj 1821. — * 2⁵ 1767 Mlegaard Rodsteen Sehested (f. 2⁵ 1737, † 1817, en Datter af Oberst Malte Sehested, til Rodstenseje, og Sophia Amalia f. Kangau. — (Jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 45—47. 494).

Oratio de Scientia Litterarum ut necessario quodam inservientibus patriæ. Hafn. 1761. 4to.

Petersen (.), Proprietair til Ulriksholm i Fyen.

Skovsboe og Ulriksholm i Fyen, indf. i Furman-Becker's "Efterretninger om gamle Borge", 3die Samling, S. 49—53, og 73—77.

Petersen (Nage), f. i Kjøbenhavn d. 20de Juni 1784; kom 1791 i Frue-Kirkefcole, blev derfra confirmeret 1798, og i Juni s. A. sat i Lære hos Kongl. og Universitets-Bogtrykker J. F. Schulz, i hvis Efterfølgers Officin han endnu conditionerer. Blev d. 9de Juli 1815 ansat som Lærer i Skrivning og Regning for Haandværkslærlingerne i de massmannste Søndagskoler, hvorved han endnu fungerer.

Britternes Røbertog til Danmark i Aaret 1807. Kbh. 1808.

Nationalsange i Anledning af Hds. Maj. Dronning Maria Sophia Frederikes Tilbagekomst til Kjøbenhavn den 28de Oct. 1809, helliget det danske Folk. (trykt med Navnet E. Græbe, som Forfatter).

Det danske Folks Hilsen til Naboerigets tilkommende Regent. Kbh. 1810. (ligeledes trykt under ovenstaaende Forfatternavn).

Kongen af Roms Fødsel. Kbh. 1811.

Desuden 3 à 400 Leilighedsdigte. — (Efter Meddelelse).

Petersen (Abolph), f. d. 20de Oct. 1768 i Kjøge, hvor hans Fader, af samme Navn, var Chirurg og gift med Cecilie Feddersen. Kom 1784 i Roskilde Cathedralskole; afgik derfra til Universitetet i Foraaret 1789 [sikke 1788]; tog i Octbr. 1792 theologisk Attestats (Laud.); var Lærer ved Borgerhøjskolen; blev d. 4de April 1795 Alumnus paa Hers' Collegium; d. 18de Octbr. 1799 residerende Capellan for Ringsted og Bøenløse i Sjælland; 1810 Sognepræst for Slangerup og Uvelse sld. † 31te October 1814. — * Christina Margaretha Schartau, Datter af Stads-Notarius Schartau i Malmø.

Brev med Bilag om de nyeste Skoleforbedringer i Ringsted, i "Egeria" 2den Aarg. 2det Bd. S. 69—96. — (Tildeels efter Autogr.).

Petersen (B. C.), Litteratus.

Pergami og hans Forhold til Dronningen af Engelland, af ham selv. Overs. Kbh. 1820, 34 S. 8, med Pergamis Portrait i Steentryk. (L. L. 1820, S. 778—79).

Petersen (C.).

Tordenstjæld, en Novelle. Kbh. 1838. — Den forte Jonas, den frygtelige Capuciner og Nøver. Overs. ibid. 1839.

Petersen (C.), Miniaturmaler og Xylograph. † 4de Marts 1811. i Odense, i sit 50de Aar.

Et Hundrede sex og fiirfindstyve naturtroe Afbildninger i Træsnit af mærkværdige Dyr, med Beskrivelser efter de nyeste Opdagelser og Berigtigelser. Forsynet med systematisk Register. For Ungdommen og dens Venner. Odense, 1814. (udkom heftevis u. L.: Almindeligt naturhistorisk Museum for Hvermand, i Træsnit o. s. v. 1840—41; jvfr. Berl. Tid. 1840, Nr. 167).

Petersen (Christian), Seminarist.

Smaa-Skildringer af forførte unge Pigers sorgelige Historie. Et lidet Advarselsskrift. Kbh. 1832. (12 S. 12mo).

Petersen (Christian Poulsen Nørbom), f. d. 25de Januar 1799; blev adopteret af sin Stedfader Nicolai Christian Petersen (Justitsraad og Comptoirchef under Hof- og Stadsretten); 1818 privat dimitteret til Universitetet; undertastede sig i Efteraaret 1821 den latinjuridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; disputerede d. 14de Maj 1825 for Licentiatgraden i Lovkyndigheden; blev d. 10de Jan. 1826 Auditeur i Armeen; derefter fungerende Auditeur ved det 2det jydsk Infanteri-Regiment; 1831 Overauditeur; modtog 1839 den svenske Fortjenst-Medaille i Guld; udnævntes d. 28de Maj f. A. til Borgemeister og Byfoged samt By- og Raadstuefriver i Hølsbek; d. 9de Juni f. A. til Justitsraad. — * 1. Karen Marie Laussen († 1826). * 2. Emilie Schavenia Ringsted.

De collatione bonorum ad heredes ab intestato restricta, secundum jus romanum et patrium. Disquisitio pro gradu Licentiatii juris. Hauniæ 1825. Ogsaa med emtrykt Titelsblad: *De collatione bonorum &c., juxta leges romanas et danicas, tam antiquas, quam recentiores.* ibid. eod. (L. T. 1826, Nr. 28. 29, af J. E. Kall; jvfr. Jurid. Tidsskr. Bd. XII. S. 2. S. 242—49, af N. S. Drsted).

Militair-juridisk Repertorium, indeholdende de for den danske Land-Militair-Stat emanerede Forordninger, Parolbefalinger, Instruxer, Rescripter, Resolutioner og Collegialbreve, fra 1671 til 1824, den militaire Lovkyndighed angaaende. Kbh. 1827. (Magaz. for milit. Videnskabelighed, X. 691—94).

Paandbog i den danske Militairret. I.—III. Deel (i 4 Bb.). Kbh. 1829—1833. (M. f. L. V. 241—57; VII. 48—64; 93—122; XI. 191—231; 494—526; jvfr. Art. N. B. Scheel).

Den danske Medicinal-Lovgivning, eller Samling af de Forordninger, Placater, Kongl. Rescripter og Resolutioner, Reglementer, Instruxer, Fundatser, Collegialbreve og andre offentlige Actstykker, som vedkomme Læger, Apothekere og Gjorde-mødre i Danmark, til Udgangen af 1835, med et Tillæg. I.—II. Deel. Kbh. 1833—1836. (M. f. L. XIII. 216—66; XVIII. 483—90, af F. B. Manfa; jvfr. Bibl. f. Læg. XXII. 494).

Eregetisk Fremstilling af den danske Sportellovgivning for Forligelsesvæsenet, Retspleien og de dermed forbundne Forretninger. Kbh. 1834.

Loxicon, eller alfabetaisk Repertorium over den danske Lovgivning og de dertil hørende offentlige Actstykker. I.—VI. Bind. Kbh. 1837—42. (S Anledning af dette Værk, som ogsaa er brugbart for Norge, modtog Forfatteren fra S. M. Kongen af Sverrige og Norge den svenske Fortjenst-Medaille i Guld).

Tillæg til N. Steenstrups Bøg om den danske Bondes Pligter og Rettigheder efter Lovene. Kbh. 1834.

Petersen (Christian Severin), en Søn af afdøde Chirurg Christ. Ludv. Petersen og Birthe Marie f. Bruun. (f. 1765, † 1844); er f. d. 26de Juli 1804 i Slagelse; dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes lærde Skole 1822; afsløvede i April 1827 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev f. A. constitueret Lærer, og d.

13de Septbr. 1828 Adjunct ved den lærde Skole i Bordingborg; d. 12te August 1843 Sognepræst for Nykjøbing og Nørvig Menigheder i Sjælland. — * Anna Sophie Snitker, en Datter af Adjunct J. P. Snitker i Slagelse. — (Jvfr. Suhrs Smaafr. II. 143—44).

Plutarchs Demosthenes, oversat. Indbydelseskrift til den offentlige Examen i September 1830 i Bordingborg lærde Skole. Kbh. (1830). 52 S. 8.

Plutarchs Cicero, oversat. Indbydelseskrift o. f. v. Kbh. 1832.

Bemærkninger med Hensyn til Religionsunderviisningen i de lærde Skoler. Indbydelseskrift o. f. v. Kbh. 1831. 40 S. 8. (M. f. L. XIV. 95—97; 98—124, af J. L. Rohmann; Christel. Kirketid. 1834, Nr. 44—46, af C. A. S. Kalmar; 1835, Nr. 8—9, af J. S. B. Suhr; jvfr. Petersens: „3 Anledning af Kalfars og Suhrs Anmeldelse af mine Bemærkninger o. f. v.“, sftd. 1835, S. 58—60).

Et Indlæg i Sagen om den samlede Skoletid, i „Kjøbenhavnsposten“ 1843, Nr. 64.

Petersen (Christian Waage), see Waagepetersen.

Petersen (Glaus), f. i Holbøks Amt d. 4de Marts 1762; blev privat dimitteret 1780; tog 1788 medicinsk Embedsexamen (Laud.); blev siden Physicus i Christiansands Stift; d. 28de Januar 1812 Ridder af Danebroge. † 1823. — * en Datter af Præsten P. B. Lafter i Ramløse i Sjælland.

Cogitationes quædam de radice Ipecacoanhæ. Hafn. 1786. 8. (Disputat i det medicinske Disputerelskab).

Petersen (F.).

Haandbog for Frimurere og Frimurerinder, eller Oplysning og Beskrivelse over alle nu brugelige Stikke og Ceremonier i Frimurerfogter, hvori forklæres alle mystiske Ord og Navne, som forekomme i Mureri. En Oversættelse. Kbh. 1822.

Petersen (Frederik Christian), f. d. 9de December 1786 paa Antvorskov i Sjælland, hvor hans Fader Hans Petersen, givt med Maria Willumsen, var Forpagter. Blev, efter at være underviist først af Dequen i Sognets Skole, og dernæst af et Par Præster i Nærheden af hans Hjem, i Begyndelsen af Aaret 1800 indsat i den kjøbenhavnske Borgerdybskole, hvorfra han i Efteraaret 1803 afgik til Universitetet; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavel som ved 2den Examen i det paafølgende Aar; studerede Theologi, Philosophi og Philologi. Deels paa Grund af disse mere omfattende Studier, deels formedelst en længere Sygelighed, afsløverede han først i Januar 1811 den theologiske Embedsexamen med Charakteren: „Laudabilis et quidem egregie“; opholdt sig 1½ Aar i Holsteen, som Huuslærer hos Gouverneuren Grev Vaudisfin; disputerede d. 19de November 1814 for den philosophiske Doctorgrad; holdt derefter offentlige Forelæsninger over Eschylos' Tragoedie „Prometheus“;

ansattes d. 17de October 1815 som Adjunct ved Kjøbenhavns Universitets philosophiske Facultet; gjorde 1817 en videnskabelig Rejse i Tydskland; blev d. 2den April s. A. Medlem af det Scandinaviske Literatur-Selskab; den 20de Januar 1818 Professor extraordinarius i Philologien ved Kbhvns Universitet; holdt fra October 1819 til April 1821 i en Vacance i det theologiske Facultet theologiske Forelæsninger og Svølsker over det Ny Testaments Exegese, og dectog i den theologiske Embedsexamen; valgtes d. 12te Maj 1826 til Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab; blev d. 17de Novbr. 1829 Provst ved Communitetet og Regentfen. Fra samme Aar indtil 1838 tog han som Secretair og Medarbejder virksom Del i Udgivelsen af „Maanedsskrift for Litteratur“, og var fra 1839—42 Redacteur af „Tidskrift for Litteratur og Kritik“. Blev d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebroge; d. 27de Juli 1842 Professor ordinarus i Philologien og Assessor (samt Secretair til 1845) i Consistoriet. — * § 1821 Bolette Sophie Jürgensen, en Datter af Dispatcheur og Mægler Jürgensen, og Enke efter Lector, Licent. Med. Naam. Emil Bruun. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia i Anledn. af Kronings- og Salvingsfesten 1815, p. 39—41; jvfr. Kbhvpost. 1831, Nr. 180. — Portrait (ulligt) i den lithogropherede Ramme til „Prospect af Regentfen“ 1843).

Homers Iliade. Tredie og fjerde Sang. En Prøve af de samtlige homeriske Sange, ved S. Meisling og F. C. Petersen. Kbh. 1810. (Her er Fortalen og Oversættelsen af den 4de Rhapso die af Petersen).

De Aeschylī vita et fabulis commentatio. Diss. inaug. Hauniæ 1814. [Med omtrykt Titelblad. *ibid.* 1816]. (Gött. A. 1817, St. 198; Leipz. V. J. 1818, II. Nr. 329, S. 2627—30).

Observationes in Sophoclis tragoediam, quæ inscribitur Oedipus Rex. Prolusio. Haun. 1819. 22 pagg. 4to. (Gött. A. 1819, St. 174, S. 1743—44).

Uimindelig Indledning til Archæologiens Studium. Kbh. 1825. 412 S. 8. (L. T. 1826, Nr. 31; Messenger franç. du Nord 1825, No. 40—41, af J. L. Heiberg, jvfr. Nyt Aftenbl. 1825, S. 407—11, 422—24; Døst's „Archiv“ V. 69—73; Beck's Repertor. 1826, S. 7. S. 58—59). — Oversat (med Tillæg og Berigtigelses af Forfatteren) paa Tydsk af P. Friedrichsen. Leipzig 1829. (Bl. f. lit. Unterhalt. 1829, Nr. 189; R. Menzels „Literatur-Blatt“ 1830, März, Nr. 33; Allg. S. J. 1834, Ergzbl. Nr. 75, S. 597 flg.).

Haandbog i den græske Litteraturhistorie. Første Afdeling. Kbh. 1826. (Beck's Repertor. 1827, S. 12. S. 463—64; Jahrb. für Philol. u. Pädag. XIII. 223; Krit. Bibl. 1828, Nr. 38, S. 303, af Salamoniades (Friedrichsen). En ny Bearbejdelse og Fortættelse udkom, Kbh. 1830. (M. f. L. VI. 171—86, af J. N. Madvig; L. T. 1831, Nr. 45). Oversat paa Tydsk (med en Fortale af Dr. Aug. Matthiä). Hamburg, 1831. (Krit. Blätter d. Börsenf. 1831, Nr. 213; Gerdsdorfs Repertor. 1834, Bd. 1. S. 489—90; Heidelb. Jahrb. 1834, Nr. 57—58, S. 909—17, af Chr. Bohrer; Berlin. Jahrb. für wissensch. Krit. 1835, II. S. 576—

584, af G. Bernhardt; Menzel, Litteraturbl. 1836, Nr. 75; Ergzbl. z. Allg. Pall. L. 3. 1836, Nr. 112, 113, S. 891—99).

Qualis quisque sit, non qualis videatur, spectandum esse. *Oratio* (ved Universitetets aarlige Reformationstest). Haun. 1827. (jvfr. L. L. 1827, S. 732—34).

Afskillige Programmer til Universitetets Høitideligheder; samtlige trykte i Kjøbenhavn i 4to, nemlig: *Observationes in Plinii hist. natur.* XXXIV, 19, 1. 1824. (L. L. 1824, S. 639—40; Heidelb. Jahrb. der Litteratur 1825, Mai, Nr. 30, S. 475 ff.). — *De statu culturæ, qualis ætatis Heroicis apud Græcos fuerit.* 1826. (L. L. 1826, S. 317—50; Jahns Jahrb. für Philol. IV. 3. S. 274—76; Beck's Repert. 1826, S. 10. S. 297). — *Commentationum de Libanio, Sophista sæculi IVti, Partic. I.—IV.* 1827—28. (L. L. 1827, S. 78—80; 731—32; 1828, S. 76—77; 384; Beck's Repert. 1827, Nr. 19—20; 1829, S. 369—70; Férussac Bullet. 1828, Mai, p. 410—12; Seebodes R. Archiv für Philol. u. Pädag. 1829, Nr. 43, S. 170; Gött. N. 1829, S. 383—84, af R. D. Müller); Jahns Jahrb. für Philol. u. Pädag. XIV. S. 414—19). — *Observationum in Æschyli Eumenides part. I.* 1827. (aftrykt i Seebodes R. Arch. für Philol. III. 1. S. 76—89; jvfr. Beck's Repert. 1827, S. 410 fgg.; Férussac Bullet. 1828, Apr. p. 303). — *De arte poetas veteres Græcos Romanosque in nostras lingvas convertendi.* 1827. (Beck's Repert. 1827, S. 412; Férussac Bullet. 1828, Nov. p. 340—43).

Han var Medlem af og Secretair ved Redactionen af „Maanedsskrift for Litteratur“, I.—XX. Bind. Kbh. 1829—38. (jvfr. Art. C. Dirckinck-Holmfeld (I. 311); Raab's Litteraturbl. S. 231; Molbedy's Nord. Tidsskr. III. 326—36). Hertil leverede han 18 Bidrag, hvoriblandt: Om akademiske Grader, I. 61—70; Anmeldelser af: R. P. Asp „Frimodige Ytringer om de Studerendes nærværende Stilling i Staten“, I. 401—23; N. F. S. Grundtvigs „Kronike-Rim til Børne-Lærdom“, II. 224—46; F. Plum: „Valgte Stykker af den græske Anthologte“ II. 295—314; J. D. Hage: „Brøndsied und Willsofon“, II. 547—58; P. D. Brøndsted: „Ueber den Aufsatz im Hermes u. s. w.“, III. 280—88; „Chronik der Univ. Kiel“, IV. 20—37; VI. 226—57; E. J. Heise's Oversættelse af „Udvalgte Dialoger af Platon“, V. 36—54; VII. 467—84; E. F. Jørgensen „De carminum Homericorum origine et historia &c.“, X. 566—92; P. D. Brøndsted: „De cista aenea Præneste reperta“, XIV. 164—88; Mythen om Amor og Psyche, sfd. S. 229—34; R. S. F. Henriksen „Om den Nygræske eller saakaldte Neuchlinke Udtale af det Helleniske Sprog“, XVI. 248—78; Bemærkninger i Anledning af S. Vindeboell's Anmeldelse af E. F. C. Bojesen's Doctordisputat „De problematis Aristotelis“, XVIII. 186—92; Bemærkninger om offentlig Meddelelse af udenlandske Journalers Domme over danske Forfatters Skrifter, XIX. 88—94. I Slutningen af Bd. XX.: Beretning om Maanedsskrift for Litteratur, som Supplement til dette.

Redacteur og Udgiver af: Tidsskrift for Litteratur og Kritik. I.—VII. Bind. Kbh. 1839—42. (Berl. Tid. 1839, Nr. 21; 1842, Nr. 182; „Dagen“ 1840, Nr. 59; Jædel. III. 1842, Nr. 825 og 826). Hertil leverede han, foruden andre Bidrag f. Ex. i Anledning af Prof. Bloch's Tanke og Erfaringer det lærde Undervisningsvæsen angaaende, Bd. II. S. 393—402, Anmeldelser af: Chr. Wilster's Oversættelse af Euripides, III. 211—57; J. N. Madvig: „Nogle Bemærkninger om Studenteranliggender“. III. 482—88; P. D. Brøndsted's Oversættelse af Æschylus' Agamemnon, VII. 242—49.

I „Sandfigeren“, udg. af R. L. Raabek, (Sangeren, et Digt; og Fragment

af Platons Skrift om Statsforfatningen [7de Bog Kap. 1 og 2], oversat, 1811 Nr. 29. 30; De tvende Templer, sfd. Nr. 44).

3 Joersoms poet. Rommebog 1813 (Georg Koës, et Særgedigt, S. 56).

3 »Kjøbenhavns Skilberie« (Peter Joersom, Elegie, 1817 Nr. 11 [aftrykt med grove Trykfejl i Gravblomster, Joersoms Erindring helligede«, S. 19 fgg.).

3 »Athene« (bl. A.: Betragtninger over Dylensklågers Stærkødder, I. 22—76; Indledning til Forelæsninger over den græske og romerske Oldtids Litteratur, III. 511—558, jvfr. L. T. 1815, S. 155).

3 »Miscellanea Hafniensia«, edid. F. Münter, (De Musarum apud Græcos origine, numero, nominibusque, Tom. I. Fasc. I. p. 77—112. (Leipz. L. J. 1817, II. S. 1783); Observationes in Agamemnonem Aeschylæ, part. I.—2., Tom. I. Fasc. II. p. 39—88; Tom. II. Fasc. I. p. 55—80).

3 det Skandinaviske Literatur-Selskabs Skrifter (Om den aristoteliske Poetik, i Bd. XVI. S. 179—230. [særst. aftr. Kbh. 1819]; Det amphitryoniske Forbunds Oprindelse og ældste Historie, i Bd. XVI. S. 231—91. [særst. aftr. Kbh. 1819]; Udsigt over Grækernes Forestillinger om Lande i det atlantiske Hav, i Bd. XVII. S. 151—80. [særst. aftr. Kbh. 1820]; Om de Foranstaltninger, ved hvilke Athenere søgte at forebygge og straffe ulovlig Besiddelse af deres Borgerret, i Bd. XIX. S. 127—64. [særst. aftr. Kbh. 1823].

3 det Kongl. Danske Vidensk. Selskabs philosophiske og historiske Afhandlinger (Bidrag til at oplyse Mythen om den delphiske Treføds Bortførelse ved Herakles, med nogle Bemærkninger om det dresdenske Monument, paa hvilket denne Mythe er forestillet, i IV. Deel, S. 19—50. [jvfr. H. C. Orstedes Oversigt ov. det kongl. Danske Vidensk. Selsk. Forhandl. fra 31te Mai 1827 til 31te Mai 1828, S. XXVIII.—XXX.; Bøds Repert. 1829, S. 370—71]; Kritisk Undersøgelse om Ægtheden af Fortalen til Romnerenes Historie af Nikephoros Bryennios. Et Bidrag til den Byzantinske Literaturhistorie, i VII. Deel, S. 21—39; særst. aftr. Kbh. 1841. 4to; jvfr. Zimmermann Zeitschr. f. Alterthums-wissensch. 1842, S. 303—5, af Dsenbrüggen).

3 »Danst Ugestrift«, redeg. af J. J. Schouw, (En politisk Apologie. Brev fra X til XX. Bd. VII, Nr. 166, S. 137—44; jvfr. sfd. Nr. 172 og 73, S. 249—57; Til Professor H. N. Clausen i Anledning af nogle Yttringer om de philologiske Forelæsninger ved Kjøbenhavns Universitet, i Bd. VIII. S. 403—8; jvfr. sfd. S. 409—410, af Clausen; Universitetets og de med Universitetet forbundne videnskabelige Stiftelsesers Overskud, i 2den Række, Bd. VIII. Nr. 205, S. 391—97).

3 Heibergs »Kjøbenhavns flyvende Post« (bl. A.: Om Selskabet for Trykfrihedens rette Brug, i Interimssbl. Nr. 130—31 [jvfr. Dansk Folkebl. III. Nr. 36—37, af H. N. Clausen; »Dagen« 1837, Nr. 255, af H. C. Petersen).

Recensioner (foruden i »Maanedsskrift for Litteratur« og »Tidskrift for Litteratur og Kritik«) i »Dansk Litteratur-Tidende« (bl. a. over: A. Dehlensklågers »Fisken«, 1817 Nr. 8. 9. 10; B. Wendtsen: »De discrepantiis et mutationibus in rebus sacris, imprimis in mysteriis Græcorum, 1818 Nr. 7. 8; Jørgas Afhandlungen, herausgegeb. von F. G. Welcker, 1818 Nr. 22—23; De Tolvs Giendrivelse af Baggesen, 1818 Nr. 47; Meislings »Perametræts Historie« 1819 Nr. 30—32; H. P. Thriges »Historia Cyrenæ«, 1820 Nr. 6; Dahlmann: om den simoniske Fred, 1822 Nr. 37; »Scener af Tragedien Agamemnon efter Æschylos«, »Sonofferdringerrinderne, Tragedie efter Æschylos«, »Cumeniderne, efter Æschylos«,

alle overf. af A. Erstey, 1822 Nr. 16; „Frøerne, et Lysspil af Aristophanes“, overf. af J. Krag, sld.; „Sophokles's Tragødiæ“, overf. af P. G. Fibiger, 1824 Nr. 17, 18; Jydskke Digte af Bion og Moschus, overf. ved S. Meisling, 1825 Nr. 34, 35; o. a. fl.).

Foruden Ovenangførte har han leveret deels under Navn, deels anonymt, forskjellige Bidrag i „Nyt Aftenblad“ (1824 fgg.), i „Flyveposten“ (1828 fgg.) og senere i andre Blade. — (Revideret).

Petersen (Hans), Comptoirist.

Egtef. Lotterie. En Sommer-Idæ. Kbh. 1833. (8 S. 8).

Petersen (Hans Henrik), Kof.

Nye original dansk Kogebog for Fruentimmer, som selv forestaae deres Kjøkken eller have Tilsyn med dets Bespyrelse. Kbh. 1806. 2det forbedrede Dpl. ibid. 1821.

Anviisning til at sygte i Sukker, Salt og Eddike. Kbh. 1821. 24 S.

Petersen (Henrik) blev dimitteret til Universitetet fra Roeskilde Skole 1770; var Lærer ved den saakaldte Classe-skole i Kjøbenhavn; blev 1780 Sogne-degn i Torværd, i Hammer Herred i Sjælland. † 16de Januar 1827, 79 Aar gl. — * Dortehea Petersen (f. 1752, † $\frac{2}{3}$ 1808).

Den almindelige Verdens Historie ubi kort Begreb. Kbh. 1779. (Krit. Lillf. 1779, Nr. 30; Litt. Journ. 1779, S. 316—27, jvfr. Forf.'s Replik i Litteraturrens Paqvæbaad 1779, Nr. 42). — Tale holden i Classe-skolen ved den offentlige Examen. ibid. 1780. (ogsaa aftrykt i Paqvæbaad. 1779, Nr. 49, og r. i L. E. 1780, Nr. 37). — Tanker til mine Medborgeres Eftertanke om Læreligheds Indflydelse paa en Stat og dens Lykhalighed. Odense, 1783. (L. E. 1784, Nr. 42). — Om National Oplysning og dens Følger i en Stat. ibid. 1785. (A. D. Bibl. Bb. 81, S. 454). Overs. paa Franck af G. S. Disen. Copenh. 1785. — Den til Skolernes Brug udgivne Almindelige Verdens Historie. Om arbejdet og forkortet, samt forfat til den nærværende Tid og med synchrønistiske Tabeller forsynet. Kbh. 1793. (Krit. S. XIII. Nr. 15; S. XVI. Nr. 44, S. 700—2; L. E. 1794, Nr. 15; jvfr. Nr. 31, og „Permoder“ No. IV. S. 121, samt Art. Abraham Kall. S. 7). Til Publicum, i Anledning af den udgivne Verdens Historie med Tabeller, og Prof. Kalls Erklæring imod samme. ibid. eod. 8 S. (Krit. S. XIII. Nr. 24; L. E. 1794, Nr. 15). Bevist at Prof. Kall har Ret, i Henseende til de af ham opgivne Feil ubi den omarbejdede, forkortede og med synchrønistiske Tabeller forsynede Almindelige Verdens Historie. ibid. 1794. (L. E. 1794, Nr. 31). Fuldstændig og documenteret Oplysning om det, som i Anledning af den udgivne Verdens Historie med Tabeller har tildraget sig imellem Profesfor A. Kall og Forfatteren S. Petersen. ibid. eod. 16 S. (jvfr. Krit. S. XV. Nr. 3; L. E. 1794, Nr. 15).

Petersen (J.), i Bloustrød Kro i Sjælland (1817).

Et. Hans Rug at faae i Bygget om Høraaret, i „Den oeconom. Correspondent“ I. Aarg. S. 262.

Petersen (Jens), f. 1777, Søn af Gaardmand Thulle Petersen og Anne Jensdatter i Ferup, Veirskov Sogn, Ribe Stift; dimitteredes i Foraaret 1799 til Universitetet fra Kolding Skole; afslørede i Januar 1802 den theologiske Embedsexamen med Charakteren: „Laudabilis & quidem egregie“; blev d. 7de Februar 1810 Vicepastor for Sandby Menighed i Laaland; d. 31te Maj 1820 Sognepræst for Stjelby og Gjeddesby paa Falster. † 18de November 1828. — * $\frac{2}{3}$ 1810 Christiane Charlotte Dreyer, en Datter af Præsten Andreas Dreyer i Farsø i Sjælland.

En Prædiken. 1820.

Bidrag: i „Videnstabelige Forhandlinger ved Hollands-Falsters Stifts Landemøde“ (Udtog af en Indberetning for Sandbye Sogn, i Bd. I. S. 1; S. 215). — i „Danst Minerva“ (Er det ønskeligt, at den, under Krigen, givne Bestemmelse, at begrave de Fattiges Lig i Straa- eller Riis-Rister, nu, da Krigen er ophørt, vedbliver? Eller gives der Grunde, som tilstrækkeligen retfærdiggjøre det Puske, at hin Bestemmelse nu maatte bortfalde? i Bd. VII. 1818, Septbr., S. 193—216); — i „Landoeconom. Tidender“ (Hvilke ere Aarsagerne til Fattigdom, fornemmelig paa Landet; og ved hvilke Midler kunne de hæves? i Bd. IX. S. 121—228; 369—98 [først. afstr.]; jvfr. N. landoecon. Tid. I. 238—46; II. 85—120, af B. F. Rønne).

Petersen (Jens), en Søn af Skolelærer Peder Jensen i Suldrup, Aalborg Amt; f. 1790; tog danst-juridisk Examen i Octbr. 1812; blev Procurator ved Underretterne i Aalborg Amt; siden Ejer af Hovedgaarden Dvegaard, ved Hobro; 1842 Medlem af Amtsraadet for Aalborg Amt; f. N. Landvæsenstcommisfairs i samme Amt; erholdt d. 10de Maj 1843 Rang med Rammerraader. Deeltog, som valgt Deputeret for det 6te Valgdistrict for de mindre Landejendomsbesiddere i Nørrejylland, i Provindsalfstander-Forsamlingerne i Viborg i Aarene 1836, 38 og 40; blev gjenvalgt 1840, men har endnu ikke mødt. — * Appolone Hansdatter, en Datter af Huusmand Hans Nielsen.

Om Politivæsenets Tilstand paa Landet, og dets Forbedring, en Afhandling, trykt i Forbindelse med Udskriften af Aalborg Amtsraads Forhandlingsprotocol for 30te Novbr. og 1ste Decbr. 1842. (jvfr. Fædrel. IV. 1843, Nr. 1149).

Bidrag i „Danst Folkeblad“ (Et Brev om Udsørselen af raae Been, i III. Aarg. Nr. 11).

I Nørrejyllands Stænderfædende (Andragende om, at den ny Matricul ikke maatte blive indført, 1836. I. S. 388—98; Forslag om, at der aarlig maatte holdes tvende Markeder ved Hadsunds Færgested, sld. S. 471—72; Andragende om Ophævelse af den kongelige Resolution af 24de Februar 1827, sld. S. 745—48; Forslag om Afbenyttelsen af det paa Ens Forber værende Vand, 1838. I. S. 841—47).

Petersen (J. J.).

Troubadouren. En romantisk Fortælling, af N. v. Fro mlig. Oversat. Kbh.

1829. — Bort allernaadigste Kongeparis Fabers, den ædle Oldings, S. S. Durchf. Landgreve Carl til Hessen-Cassel's Levnetsløb. 3 korthattede Udtog, udgivet. ibid. 1836. (3 S. 8).

Petersen (J. N.).

Eugen Lastréaumont, eller Ludvig den Hjortendes Hof. Historisk Roman af Eugène Sue. I.—III. Deel. Oversat. Kbh. 1838.

Petersen (J. P. F.).

Alexander Bronikowskis samlede historiske Romaner. Magyairerne (Trolovelsesfesten i Murany). I.—IV. Deel. Oversat. Kbh. 1834—35.

Bidrag i »Nyeste Repertorium for Noerstaabs-Læsning«, udg. af A. P. Riinge, (Pere-Sabbathen, Novelle af Ludvig Tieck, oversat, i Bd. II. 1833, Nr. 4—11; Den unge Blinde, efter P. A. Dufou, oversf. i Bd. III. 1833, Nr. 5. 6).

Petersen (Jens Peter), f. d. 29de Juli 1804, af Forældre, som vare dengang i Kongens Tjeneste; stod i Gartnerlære i 3 Aar hos Bothmann i Sønderborg, og derpaa i 2 Aar hos Lindegaard i Rosenborg-Slotshave; tog 1823 Gartner-Examen; rejste i Sept. 1824, med fgl. Understøttelse, til England, hvorfra han, efter et treaarigt Ophold, vendte tilbage til Danmark i Sommeren 1827; ansattes 1828 som kongl. Undergartner ved Rosenborg-Slotshave; blev 1829 Medlem af Gartner-Examinations-Commissionen i Kjøbenhavn; foretog 1831, ogsaa med kongelig Understøttelse, en Konstrejse igjennem England, Skotland, Holland og en Deel af Tydskland; blev 1832 kongl. Slotsgartner ved nysnævnte Have; besøgte 1837, med kongelig Understøttelse, England, Frankrige, Rhin-Egnen, Tydskland og Preussen; udnævntes d. 28de Juni 1842 til Ridder af Danebroge. — * Lovise Lindegaard, en Datter af Gartneren ved Rosenborg-Slotshave, P. Lindegaard.

Medredacteur af: »Have-Lidende«, udg. af Selskabet til Haveculturens Fremme. I.—III. Bind. Kbh. 1835—37.

Petersen (Johan), f. i Geil i det Slesvigste; var Seminarist paa det blaagaardske Landalmuelærer-Seminarium 1792—94; blev siden Skolelærer, Kirkesanger og Organist i Hirschholm; d. 28de Januar 1810 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn. † 5te Maj 1829 i sit 67de Aar. — * Engel Kirstine Skram († $\frac{2}{11}$ 1836, i sit 72de Aar).

Om Rokopperne, Meltekopperne eller de nye Kopper, deres Indpobning og deres Bøne til at afvende Smitten af de almindelige Børnekopper. Udbraget af fremmede Skrifter derom, og udgivet med Efterretninger om deres Indpobning og Antagelse i de Danske Stater. Kbh. 1801. 2det Dpl. ibid. 1802. Tre die meget forebredte Dplag, forsøget med den Kgl. Vaccinations-Commission's Erfaringer og Jagttagelser, gjennemseet af Prof. Winslow. ibid. 1806.

Om Torv af Tang, i Handelsktid. 1804, Nr. 13.

Normannernes Sötoge og deres Nedsættelse i Frankerige i det tiende Aarhundrede, historisk fremstillet af *G. B. Depping*. Med adskillige Forandringer oversat. Kbh. 1830. (M. f. L. IV. 162—69, af *H. Estrup*).

Omribs af Pananalyse eller Verdens Dynamik, af August Krejda. Udgiven efter Forfatterens Død, med en Skizze af hans Levnet som Fortale, ved *N. M. Petersen*. Kbh. 1833. (L. f. L. o. R. I. 199—202, af *E. Ramus*; jvfr. *Selmers Afad. Tid. II. 130—34*).

Danmarks Historie i Hedenold. I.—III. Deel. (I. Sagnhistorie; II. Hedenkab og Christendom; III. Kulturhistorie). Kbh. 1834—38. Understøttet af det kongl. Danske Videnskabernes Selskab. (L. f. L. 1835, Nr. 9. 10, af *J. H. Bredsdorff*; "Dagen" 1834, Nr. 311; 1837, Nr. 120; Bl. f. liter. Unterhalt. 1837).

Haandbog i den gammel-nordiske Geografi eller systematisk Fremstilling af de gamle Nordboers geografiske Kundskab i Almindelighed, samt de dem bekendte Lande og historisk mærkelige Steder i Særdeleshed, udarbejdet især efter islandske Kilder. Første Deel. Kbh. 1834. (Berl. Tid. 1834, Nr. 206; Bl. f. liter. Unterh. 1837. — Et Udtog: "Über den Handel der alt-nordischen Völker", i *Falk's N. Staatsb. Magaz.* III. 564—75).

Kortfattet Dansk Retskrivningslære. Kbh. 1837. (jvfr. "Kbhvns Læsefatons Ugebl." 1837, Nr. 5; "Nord. Ugekrift", S. 234, 235).

Hans Egedes Levnet. Udgiven af Selskabet for Trykfrighedens rette Brug. Kbh. 1839, med 1 Træsnit. (jvfr. *Dansk Folkebl. IV. 259*).

Oldnordiske Sagaer, udgivne i Oversættelse af det kongl. Nordiske Oldskriftselskab. 4—10 Bind. Kbh. 1831—36. (men Berfene i denne Oversættelse ere ikke af ham).

Historiske Fortællinger om Islændernes Færd hjemme og ude; i Bearbejdelse efter de islandske Grundskrifter ved *N. M. Petersen*, udgivne af det kongelige Nordiske Oldskriftselskab. I.—IV. Bind. Kbh. 1839—1844. ("Dagen" 1841, Nr. 180; jvfr. *Histor. Tidsskr. II. 393—514*, af *E. Molbech*).

Dr. Martin Luthers Levnet. Udgiven af Selskabet for Trykfrighedens rette Brug. Kbh. 1840.

Udvalg af hidtil utrykte Danske Diplomer og Breve fra det XIVde, XVde og XVIde Aarhundrede, udgivne af *E. Molbech* og *N. M. Petersen*. I. Bind 1.—2. Hefte. Kbh. 1842—43. ("Dagen" 1842, Nr. 270, anm. af *J. Levin*; L. f. L. o. R. II. 1844, S. 184—89, jvfr. *Berl. Tid. 1844, Nr. 159*).

J "Athene", udg. af *E. Molbech*, (Schafspeare, VII. 360—62).

J "Danst Minerva", udg. af *R. E. Rappet*, (Prøve af en Oversættelse af *Njáls-Saga*, VII. 1818, Decbr. S. 518—48).

J Dørs "Archiv for Psychologie, Historie o. f. v." (*Kleist's Forår*, metrisk oversat, V. 247—72; [ærsk. aftr. Kbh. 1826]).

J "Nyeste Skilberie af Kjøbenhavn" (Om Bogstabet j, 1826 Nr. 22, S. 340—45; jvfr. sfd. Nr. 27, S. 421—27, af *N. Rast*).

J "Nordisk Tidsskrift for Oldkyndighed" (Bemærkninger om Rilderne til Danmarks Historie i Hedenold og deres Bearbejdelse, I. 55—93. [L. f. L. 1832, Nr. 22, S. 337—41]; Islands Ophdagelse og første Bebyggelse, I. 241—60. [L. f. L. 1833, Nr. 20, S. 305—6]; Om det i islandske Sagaer forekommende Sted *Herfurða*,

I. 444—46; Bemærkninger om danske og norske Stedsnavnes Oprindelse og Forklaring, II. 35—111; Bemærkninger om Stedsnavne i Normandiet, II. 226—41; „Muspill.....“, herausgegeben von J. A. Schmeller, München 1832“, anmeldt, III. 167—180).

3 „Annales for Nordisk Oldkyndighed“ (Udsigt over de ældste Tøge fra Norden til Irland, 1836—1837, S. 1—17, med 1 Kaart, Tab. 1.; Udsigt over den Norske Dronning Gunhildes Levnet, sftd. S. 80—104. [Jvfr. Hist. Tidsskr. III. 249—92]; De Dancks Tøge til Venden. En historisk Fremstilling, sftd. S. 177—243, med 1 Kaart, Tab. VI., og i Aarg. 1838—1839, S. 3—110. [oversf. paa Tydskt af E. Dirckink-Holmfeld i „Mémoires de la Société Royale des Antiquaires du Nord“, 1836—1839, p. 55—133; 209—321]; Bemærkninger om Versearten og Ordningen af Stroferne i Bölusþá af den ældre Edda, 1840—1841, S. 52—95; Sprogkundskab i Norden. Bemærkninger til nøjere Overvejelse, sftd. S. 177—255. [oversf. paa Svensk af Provst A. Ligneu. Carlstad 1842. 8]; Et Brev til Oplysning om Ordet Gabelam, sftd. S. 256—57; Dronning Dagmar, 1842—1843, S. 3—13; Om Behandlingen af Rjæmpebiserne, sftd. S. 177—262; Yderligere Bemærkninger om Dronning Gunhilde, sftd. S. 262—326. [Jvfr. Hist. Tidsskr. IV. 253—72]; Den nordiske oldtids betydning for nutiden, 1844—1845, S. 3—146; anm. i Nord. L. X. 1846, Nr. 15. 16).

3 „Dagen“ (Anmeldelse af R. Rask's „Engelsk Formlære“, 1833 Nr. 4; En Sprogbemærkning, 1835 Nr. 136; Anmodning, i Anledning af et ved Paraldskjær i Jylland fundet skindklædt Lig, 1835 Nr. 267; Beretning om dette Lig, sftd. Nr. 294, jvfr. sftd. Nr. 311).

3 „Ledetraad til Nordisk Oldkyndighed, udgiven af det Kongl. Nordiske Oldskrift-Selskab“, Kbh. 1836 (Den oldnordiske Litteraturs Omfang og Vigtighed, S. 1—27. [„Dagen“ 1837, Nr. 201]. Oversat paa Fransk af E. Marmier, i „Mémoires de la Société Royale des Antiquaires du Nord“, 1836—1839, p. 5—27).

3 det 12te Bind af „Oldnordiske Sagaer, udgivne i Oversættelse af det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab“, Kbh. 1837 (Bidrag til en oldnordisk geographisk Ordbog, tilligemed en forudskiftet Udsigt over Tidsregningen i oldnordiske Sagaer; særsk. aftr. og udg. af det Kongl. Nordiske Oldskrift-Selskab. Kbh. 1837).

3 „Nordisk Ugeskrift“, udgivet af Selskabet for en forbedret Rettskrivnings Udbredelse, (Om Sprogunderviisning, Nr. 12. 13. 23; Timeunderviisning, Nr. 23).

3 „Danske Magazin, Tredie Række“ (Documenter til en Trolddoms-sag under Christian III. (1543—44), I. 52—67; Gildet fra for Guds Legems Laug, eller Papegøigildet i Aalborg. 1441. I. 89—125; Tvedte Bidrag til Oplysning om Simantsvæfenets Tilstand paa Kong Hanses og Kong Frederik den Førstes Tid, I. 136—39; Udkast til Instruxer for nogle Hofembedsmænd fra Christian den Andens Tid, I. 158—63; Breve af og om Dve Bilde, I. 163—72; Efterretninger om Borgemeesteren i Malmø Hans Wittkelsens og hans Svigersøn Mikolus Løyseners efterladte Gods, I. 238—46; Historiske Smaaaflytter, I. 252—56, med et Facsimile; Uddrag af Hans Rossgaards Tegnebog, I. 257—63; Efterretninger om General-Adjutant Mikkel Skov, hans Deeltagelse i Slaget paa Amager under Kiøbenhavn's Beleiring 1658, i Anslaget mod Malmø, og hans Sendelse til Nederlandene, for at fængsle Corffij Ulfeldt, I. 263—96; Hannibal Sehesteds Memorial til Kong Frederik den Tredie, dat. Helsingør den 6te Febr. 1660, hvorved han søger at retfærdiggjøre sit Forhold i den svenske Krig (efter Wallings Udtog), I. 296—315;

Efterretninger om Hannibal Schesteds Død, I. 315—22; En Trolddomsfag fra Roeskilde, Aar 1519, I. 323—33; Fru Anna Marsvins egenhændige Optegnelse om hendes Fødsel og Giftemaal med Hans Axlens Ahrenfeldt og deres Børn, II. 79—80; Breve vedkommende Krigen med Sverrig, 1564, 1565, 1566, II. 81—103; Danst og svensk Beretning om de Svenskes Overgang til Hven i Januar 1658, II. 104—11; Efterretning om Slaget ved Nyborg 1659, II. 112—17; Efterretninger om Christian den Fjerdes Søn Prinds Ulrichs voldsomme Død i Schlesien, II. 277—81; Etrivelse fra Oberst Frands Welfeld til Kong Christian den Fjerde om Wallensteins Død, samt Breithaupts Beretning om Sagernes Stilling kort før samme, II. 284—93; Udbrag af Griffenfelds Fader Joachim Schumachers egenhændige Optegnelser angaaende hans Levnetsomstændigheder og hans Børn, II. 297—312).

3 »Fædrelandet« (Anmeldelse af: »Sagan af Hrafnkeli Freysgoða, udg. af P. G. Thorsen og K. Gjislason«, I. 1840, Nr. 135; og af E. J. Allen's »Haandbog i Fædrelandets Historie«, II. 1841, Nr. 405; Det færøiske Sprog, VI. 1845, Nr. 1885. [jvfr. Berl. Tid. 1845, Nr. 195, af J. H. Schröter]; Det oldnordiske Sprog som Underviisningsgjenstand i de lærde Skoler, VI. 1845, Nr. 2005. 6).

3 Petersens »Tidskrift for Litteratur og Kritik« (Anmeldelse af »Sagan af Hrafnkeli Freysgoða, udg. af P. G. Thorsen og K. Gjislason«, IV. 167—98).

3 H. C. Ørstedes »Oversigt over det Kongl. Danske Vidensk. Selskabs Forhandlinger« (Bemærkninger om Tiden, da Knud Porse blev Hertug af Halland, 1843 S. 40—44; Meddelelse om Betydningen af Ordene *stipendium* og *beneficium* hos Saxo, sftd. S. 75—78; Bemærkninger om Rask's Fremstilling af Declinations-systemet, 1844 S. 44—46).

3 »Danst Folkekalender« for 1843 (Dronning Dagmar og Dronning Venerd, S. 101—25).

Bidrag til R. R. Rask's Levnet, indf. i Dennes samlede tildeels forhen utrykte Afhandlinger, udg. af H. R. Rask, 1ste Deel, Kbh. 1834. (tildeels opr. i Liebenbergs og Schrams »Biographisk Archiv« Bd. I. S. 193—274). — (Revideret).

Petersen (Parmo Carl), f. 1786 i Kolding, hvor hans Fader Parmo Carl Petersen var residerende Capellan og Sognepræst til Almunde, samt Provst i Bruff Herred (f. 1⁴ 1741, † 1⁸ 1803, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 458, og i [Tauber's] Notitser om Disciple i Aalborg Skole, I. 105); hans Moder var Jønger Marie (Segeberg?). — Blev i Efteraaret 1804 dimitteret fra sin Fødebyes lærde Skole; tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen (Laud.); studerede Theologi; blev Lærer i Borgerdydsstolen; siden Skolelærer, først i Hvidberg, nu i Hillerslev, i Thy. — * 2⁸ 1820 Marie Kirstine Ferslev, Datter af Præsten Christian Lünov Ferslev, i Jellinge, og Hanne Dortha f. Hjorth.

Første Underviisning i den almindelige Grammatik og Modersmaalets Formlære. Kbh. 1823.

Pindse-Gaverne, eller Syv Bønner og syv Takkesuf, udsatte efter de syv Bønner i Fædervor, forenede med fjorten nye Psalmer, til Brug for hver Dag i christelige Huse. Udgivne af R. Sørensen og P. C. Petersen. Kbh. 1831.

Prædiken holden i Frederiks tybste Kirke paa Christianshavn, 4de Søndag i Advent 1833, af E. Siemonsen, oversat og udgivet. Kbh. 1834. 16 S.

Paaflø-Blusset, eller Vor Herres og Frelsers Jesu Christ Lidelses Historie, fortalt i Niim af Poul Gerhard, oversat og udgivet. Kbh. 1837. 16 S.

Jesus, Synders fuldtroe Ven. En Bodsprædiken fra forrige Aarhundrede af E. G. Woltersdorf. Paa Dansk oversat og med Skrivt-Sprog og oplysende Anmærkninger udgivet. Kbh. 1837.

Bidrag: i „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn“ (Folkesang, 1819 Nr. 46); — i „Statsvennen“; — i „Nordist Kirke-Tidende“ (i Aarg. 1833: Hvad staaer der skrevet? Hvorledes læser Du? Col. 216—21; Til Confirmanderne i Herrens Menighed, Col. 243—45; Guds Vorns Bryllupsfang, Col. 817—21; Simeon og Anna, Col. 861—63; i Aarg. 1834: Christiania Tractatselskabs Skrifter, Col. 68—77; Herren og Fristeren, Col. 97—99; Aandens fulde Rustning, Col. 144; Himmeriges Rige paa Jorden, Col. 161—63; Den hellige Grav, Col. 214—16; For Gjaesterne ved Herrens Bord, Col. 289—92; Loven og Evangelium, Col. 673—76; i Aarg. 1835: Trøstefang for Christi Brud, Col. 49—53; Daabens Kraft, Col. 132).

Petersen (Paul Brynjolffen), f. d. 12te December 1795 i Norde-Mule Syffel under Islands Øster-Amt, Søn af Guldsmed Pétur Brynjolfsøn og Halbora Pálsdóttir; blev undervist af sin Bedstefader Chirurg Brynjolf Petersen og af sin Morbroder Provst Guttorm Paulsen, siden af daværende Provst Steingrim Jóhansen, som dimitterede ham til Kjøbenhavns Universitet; blev Student 1816; absolverede i Juli 1821 den theologiske Embedsexamen (n. c.); blev d. 22de Aug. f. A. personel Capellan hos Sognepræsten i Farsø i Sjælland, Provst S. J. Heiberg; den 7de August 1822 residerende Capellan til Nykjøbing, Lødderup og Elso i Aalborg Stift; d. 29de Septbr. 1824 Sognepræst for Deiberg og Herning i Ribe Stift; d. 17de Juli 1829 for Noms Menighed under samme St.; d. 30te October 1833 for Hillerslev og Raastrup i Aalborg Stift; d. 4de Februar 1841, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget. — * $\frac{1}{4}$ 1824, i Randers, Karen Møller.

De naturlige Følger af Folkets Kjærlighed til Fyrsten. Tale, holden i Nomo Kirke den 28de Januar 1834. Ribe, 1834. — (Udteelt efter Autogr.)

Petersen (P. S.), Secretair; Pseudonym, see Peter Salomon Martin.

Petersen (Søren Henrik) tog dansk-juridisk Examen i October 1805; var først Sagfører; udøvede i sine Fritimer Malerkonsten, som han dog tilsidefatte for at gravere i Kobber; tiltraadte 1824 en Udenlandsrejse paa offentlig Bekostning, for videre at dyrke sin Kunst; opholder sig nu i Kjøbenhavn. (Weinwicks Kunstner-Lex. S. 138—39).

Malerisk Geographie, en Samling af Kobberer over karakteristiske Gjenstande af Natur og Kunst, med Beskrivelse. Kbh.; begyndt 1824 at udkomme maanedvis. (Lit., Kunst- og Theaterbl. 1824, Nr. 2).

Til Kunstens Venner. Kbh. 1832.

Det danske Atlas. Kbh. 1833. 4to. (Med Text af P. Willemoes Beeder).
Lægmand taler til Lægfolk om Krigen mellem Lægerne. Kbh. 1836. (Forsvar
for Homöopathien, tildeels inod Prof. C. Otto; jvfr. „Den Frisindede“ 1839,
Nr. 69. 102).

Nogle Kunsten vedkommende Bemærkninger. Kbh. 1836.

Populær Fremstilling af Kunsten at optage Prospecter (med Hensyn til
Selvundervisning for Dilettantinder og Dilettanter). I.—IX. Lektion. Kbh. 1840—41,
4to, med Kbb. („Dagen“ 1842, Nr. 24).

Bidrag i forskellige Blade og Tidsskrifter, saasom: i „Kjøbenhavnsposten“
(Nogle Bemærkninger til nærmere Overvejelse af Selskabet „Kunsthøjskolen“, 1835
Nr. 39); i „Søndagen“, Tillægsbl. til „Dagen“, (Hvorledes Kjøbenhavn og Om-
egnen seer ud, 1837 Nr. 39; Om den danske Haandskrift, 1838 Nr. 14); i „Den
Berlingske Tidende“ (Galvanographi, Stylographi, Chemitypi og Kobberstikker-
kunst, 1845 Nr. 199).

Petersen (Ehjel Jacob), f. d. 21de Febr. 1794, Søn af Silke-
og Klædehandler Ludvig Wilhelm Petersen; undertastede sig i For-
aaet 1816 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev 1818
Reservechirurg ved Sø-Etatens 2den Division; d. 25de Octbr. 1826 Regi-
mentschirurg ved det lauenborgske Jægercorps, i Kiel; d. 19de April 1832
forsat i samme Egenkab til det flesvigiske Cuirassee-Regiment i Horsens;
erholdt d. 31te Marts 1833 Rang med Capitainer; udnævntes d. 1ste
Juli 1842 til Overlæge ved 5te Linie-Infanteribataillon, i Kjøbenhavn. —
* Dorothea Katharine Christine Knoph, Datter af Kammerraad
L. P. Knoph.

Bidrag: i „Journal f. Medicin og Chirurgi“ (Praktiske Jagttagelser med
Bemærkninger, samlede i Aaret 1834, i Bd. IX. 1835, S. 289—314); — i „Bi-
bliothek for Læger“ (Beskrivelse af Influenza og 11 praktiske Jagttagelser, i Bd.
XXX. 1839, S. 253—287; 17 praktiske Jagttagelser, i Bd. XXXII. [N. N. Bd. 2.]
1840, S. 165—74).

Peteresen (Peter Matthias), f. d. 29de Septbr. 1791 i M-
strup ved Bispefeld, hvor hans Fader var Gartner; blev 1811 Copiist og
1812 Fuldmægtig i Deconomi- og Commerce-Collegiets Secretariat og
Revisions-Comptoir for de kgl. militaire Fabrikker; afgik 1816; blev Commerce-
raad; 1817 Medlem af og Secretair ved Commissionen for det militaire
Manufacturvæsen; 1821 Justitsraad; 1822 Medlem af Commissionen for de
kjøbenhavnste Fattiges Beskæftigelse med Fabrik-Arbejde; blev ogsaa Medlem af
Commissionen for Øbjerggaard og Kjøngs Fabrik; d. 25de Maj 1826
Ridder af Danebroge; 1833 Medlem af den administrerende Direction for
Fattigvæsenet i Kjøbenhavn, og af Directionen for Tugt-, Rasp- og For-
bedringshuset paa Christianshavn, samt for Tugt- og Forbedringshuset paa
Møen; d. 28de October 1836 benaadet med Danebrogsmandenes Hæders-

tegn. — * **Emilie Charlotte Bache**, Datter af afd. Grosferer Pache i Kjøbenhavn.

Bidrag i »Nye landøconom. Tidender« (Endnu et Tillæg til D. J. Nawerts Bemærkninger over den dansk-spaniske Uld, i Bd. IV. 1822, S. 142—46; jvfr. sfb. S. 257—59).

Petit (Frederik Carl), Søn af Bogholder og Kasserer ved det almindelige Brandassurance-Compagni Charles Petit († 27 1823 i Kbh.) og Cathr. Sophie f. Fiedler; blev Akademist i Sorø 1826, og underkastede sig sammesteds Examen philosophicum 1827—28; rejste siden til Udlandet; blev Doctor Philosophiæ, og opholder sig nu i Hamborg, beskæftiget med littéraire Arbejder.

Digte fra Rus-Liden. Kbh. 1828.

Demistry, ein dramatisches Bild. 1833.

Luther und Faust, in Bignetten zu deutschen Dichtern. Ein literar. Fibelbuch. Leipzig 1834.

Die Pilger des Rheins, von E. L. Bulwer. Aus d. Engl. (Pfenning-Ausgabe in 5 Lieferg.). Mit 5 Stahlst. u. 2 Steindr. Quedlinburg 1834.

Ausführliche Erklärung der Hogart'schen Kupferstiche, mit verkleinerten, aber vollständ. Copien derselben von E. Rippenhausen. Herausgeg. von Karl Guckow. 14e Lieferung. Göttingen 1835.

Mirabeau's Memoiren. Geschrieben von ihm selbst, seinem Vater, Oheim und Adoptivsohn. Aus d. Franz. I.—VII. Band. Mit 1 Facs. Quedlinb. 1835—37.

Sittengallerie der Nationen. Das Buch der Völker in Bild. und Sign. 2 Abthl. Mannheim 1836—37.

Die Salons von Paris. Gemälde und Porträts aus d. großen Welt unter Ludwig XVI., dem Directorium, dem Consulat u. d. Kaiserreiche, unter der Restauration u. d. Regierung Ludwig Philipps, von d. Herzoginn v. Abrantes. Aus d. Franz. I.—VI. Band. Quedlinburg 1838—40.

Dr. Francia, Dictator von Paraguay, geschildert während eines vierjähr. Aufenthalts in dieser Republik, nebst den nöthigen Erläuterungen über die südamerikanische Revolution, von J. P. und W. P. Robertson. Aus d. Engl. I.—III. Band. Mit 1 Charte u. 1 Abbild. Quedlinburg 1839.

Geschichte d. außereurop. Staaten. Herausg. von mehr. Gelehrten. XI. Band. A. u. d. L.: Neu-Süd-wales, als Strafanstaltung und als britische Colonie historisch und statistisch dargestellt von John Dunmore Lang. Aus d. Engl. nach der 2n verm., die Geschichte der Colonie bis Ende 1836 behandl. Ausg. überf. I.—II. Bd. Quedlinburg 1840.

Horatio, d. Mulatte. Romant. Drama in 5 Aufz. von H. C. Andersen. Frei bearb. Hamburg 1845.

Neue Märchen von H. C. Andersen. Aus dem Dänischen. Mit 6 Bild. Hamburg 1845.

Albert Thorswaldsen, von H. C. Andersen. Nach d. dänischen Original-Manuscripte. 1845.

Der kleine Däne, für Lehrer und Lernende, faßliches Lehr- und Lese-Buch für den Elementar-Unterricht in der dänischen Sprache, um dieselbe auf eine leichte Weise bald verstehen, sprechen und anwenden zu lernen, von J. P. Sternhagen. Zweite

vielfach vermehrte und verbesserte Auflage von dem Dänen: Le Petit, Dr. In drei Abtheilungen. Hamburg 1844. — Grammatik der dänischen Sprache in allen ihren Theilen. Zum Gebrauch für Schulen, sowie für den Privat- und Selbst-Unterricht. *ibid.* 1846.

Bidrag: i „Kjøbenhavnsposten“ (Mit Farvel, 1829 Nr. 103); — i „Zeitung f. d. eleg. Welt“ (Dänische Poesie, 1833, 30.—31. Decbr.; overs. i *Rbhpost.* 1834, Nr. 26. 27).

Han har paa Tydskt oversat og efterlignet flere af H. E. Andersens Digte. (Vfr. *Nøst's Materialier* S. 31).

Petrus Eremita, Pseud.; see Simon Sørensen Meisling.

Pétursson (Brynjólfur), en Søn af næstfølgende Provst Pétur Pétursson og Broder til Dr. P. Pétursson; blev 1828 dimitteret fra Bessestads Skole; nedreiste til Kjøbenhavn og deponerede ved Universitetet 1829; underkastede sig i Foraaret 1837 den latinist-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, hiin med bedste, denne med næstbedste Charakter; blev Volontair i Rentekammeret; d. 9de April 1844 Syffelmand i Skaptafells Syffel under Islands Sønder-Amt; d. 25de April 1845 Fuldmægtig i Rentekammerets danske Secretariat. Var 1833—39 Secretair i det islandiske litteraire Selskab.

Forfatter af flere Aargange af „*Skirnir*“.

Medudgiver af: *Fjöltnir*, Års-rit handa Íslendingum. Kaupmáhn. I.—VII. år 1835—44, og af flere i den senere Tid i *Rbhön* udgibne ísl. Skrifter (Frétir frá Fulltrúa-Finginu i *Hróarskeldu*., 1840; „*Þrjár Ritgjördir*“, 1841).

Pétursson (Pétur), f. 1754, Søn af den islandiske Digter Pétur Björnsøn, Præst til Tjørn paa Vatnshæns (f. 1723, † 1803), og Gudrún Jónsdóttir; blev 1787 Sognepræst til Miklabæ og Silfrastada Menigheder; 1803 Provst i Skagafjords Syffel, under Islands Nordre-Amt; nedlagde Provste-Embedet 1814; resignerede Kalbet 1824 og flyttede til Víðivellir. † c. 1840. — * 1. Elin Grínjólfsdóttir († 1804). * 2. Thora Brynjólfsdóttir, en Sønnedatter af Biskop Halbór Brynjólfsson paa Holum. — (Vfr. P. Pétursson *Hist. eccl. Isl.* p. 402).

Af hans islandiske Digte ere kun trykte: Ved Biskop Gisle Magnússons Dødt, Holum 1779, og Sørgebigt over Thork. Olafsson, Vídey 1821. — Af hans latiniske: *Næmie ad mortem Jani Mölleri* in Univers. Havn. Theol. Professoris, i *Skirni* 1836.

Han har desuden oversat mange af Horats's Oder og forskjellige af hans Epistler i islandiske Vers, og forfattet mange latiniske Digte af forskjelligt Indhold efter denne Digters Viis.

Pétursson (Pétur), Sidstansfortes Søn; f. d. 3die Octbr. 1808 paa Miklabæ; nød indtil sit 14de Aar privat Underviisning af sin Fader, derefter i to Vintersemestre hos E. H. Thorslacius, Sognepræst til Saurbæ inden Fjords Syffel; blev i October 1824 optagen i Bessestads Latiniske Skole,

hvorfra han efter 3 Aars Forløb dimitteredes; nedrejste til Kjøbenhavn; deponerede i Efteraaret 1829; studerede Theologi og Philosophi; afslørede i April 1834 den theologiske Embedsexamen med Charakteren: „Laudabilis“; rejste strax derefter tilbage til Island til sine Forældre; blev 1836 Præst til Breidabólstað paa Skógarströnd; Aaret derpaa til Helgafell; 1838 til Stadarstað, og samme Aar tillige Herredsprovst for Snæfellsnes og Snappabals Syffeler; disputerede d. 11te Maj 1840 for Licentiatgraden, og d. 21de Marts 1844 for Doctorgraden i Theologien. — * 1. †† 1835 Anna Sigríður Arefsen († 1839), Datter af Districtschirurg Are Arefsen paa Flugumýri i Skagafjörðs Syffel. * 2. 1841 Sigríður, Datter af Bogi Benediktsson paa Stadarfell i Island. — (Autobiographi i Forhandlingerne ved Kbhvns Universitets Fests i Anledn. af Salvingen og Kroningen 1840, S. 25—26, og i Programmet til Universitetets aarlige Reformationseft 1844, p. 45—46).

Stutt Ræðusnið, eða Fáeinar Hugvekkjur, ætlaðar Prædikurum. Viðeyjar Klaustri 1839.

Symbolæ ad fidem et studia Tyrannii Rufini presbyteri Aquileiensis illustranda, e scriptis ipsius petitæ. Diss. (pro gradu Licentiatii). Havn. 1840.

Historia ecclesiastica Islandiæ, ab anno 1740 ad annum 1840. Havn. 1841. 4. („Dagen“ 1841, Nr. 123).

Commentatio de jure ecclesiarum in Islandia ante et post Reformationem. Diss. inaug. Havn. 1844.

Um tekjur presta á Íslandi, i „Fjöðvir“ 1841, bls. 3—26.

Pétursson (Sigurdur), en Søn af Pétur Þorsteinsson, Syffelmand i Norðer-Mule Syffel under Islands Vster=Amt († 1795); blev f. 1759 i Island; dimitteret fra Roeskilbe Skole 1779; Candidat i Lovfyndigheden d. 27de Maj 1788 (Laud.); 1789 Syffelmand i Kjöfe og Herredsdommer i Gullbringe Syffel under Islands Sønder=Amt; 1803 formedelst Svaghed entleddiget. † 6te April 1827 i Rejshavn. (jvfr. Nasf's isl. Grammatik S. 234 og 239; Kbhpost. 1827, Nr. 64).

Ljód-mæli. Reykjavík 1814.

Viðrag i *Lærd. list. Fél. R.* (Om Markens Gjøbning, i I. D. S. 192—200), og til Nasf's islandske Chrestomathie.

Philip (Ludvig) blev 1830 dimitteret til Universitetet af den da-værende theologiske Candidat L. Lorch (nu Sognepræst i Hvedstrup ved Roeskilbe); var derefter i en Række af Aar beskæftiget med litteraire Arbejder; underafstede sig i Foraaret 1844 den for medicinske Studerende anordnede Forberedelses=Examen i Botanik og Chemi.

Novelle-Bibliothek, redig. af L. Philip og C. Lund, udg. af L. Jordan. I.—III. Deel. Kbh. 1838—39.

En Tornekrone, af Michel Nasson. I.—II. Deel. Overs. af L. Philip og C. Lund. Kbh. 1838.

Privatsecretæren (sic). Novelle af George Sand (Mad. Dubéant). Oversat af Fransk ved L. Philip og E. Lund, udg. af L. Jordan. Kbh. 1839. (L. f. L. o. R. VI. 443—44).

Jomfru og Martyrinde, af Michel Masson. Oversat fra det Franske ved L. Philip og E. Lund. I.—II. Deel. Kbh. 1840. (Fædrel. II. 1841, Nr. 508; L. f. L. o. R. VI. 444—46).

Fire Noveller af forskjellige Forfattere; udgivne paa Dansk. Kbh. 1840.

Erik Stenbock og hans Venner. En svensk Historie fra den sidste Halvdeel af det 16de Aarhundrede, udgivet af Dr. Carl Benturini, oversat. Kbh. 1841. (D. m. L.: Familiebibliothek. Udgivet af E. G. Schiellerup. Ny Suite. 20de Bind. Kbh. 1841).

Rebellerne i Irland. Novelle af F. G. Kühne. I.—III. Bind. Oversat. Kbh. 1841. („Dagen“ 1841, Nr. 139).

Roland i Berlin. Af Willibald Alexis. I.—VI. Bind. Oversat. Kbh. 1841—42.

Kolmårds-Beboerne. Novelle af G. S. Mellin. Oversat. Kbh. 1842. Forvalter Lassmann, som gammel Ungkarl og Egtemand, af Fru Flygare-Carlén. I.—III. Deel. Oversat. Kbh. 1843.

Veninderne fra Koskollen. Efter det Svenske. I.—II. Deel. Kbh. 1843. Blodets Røst af M. Raymond, oversat af L. Philip og E. Lund, i Kiunges N. Novelle-Bibl. Bb. 8, 1837; ogsaa særskilt, s. A.

Philipp (Masmas), f. i Aarhus, hvor hans Fader var Skibstømmemand; blev Escadronschirurg ved Prinds Frederik Ferdinands Dragon-Regiment; opholdt sig siden i Kjøbenhavn, hvor han døde d. 24de April 1839, i sit 40de Aar.

Raketten, redig., udg. og forlagt. Kbh. 1834—35; fra 1ste Januar 1834 til 7de Juni 1835. — Cometen, redig., udg. og forlagt. Nr. 1.—6. ibid. 1835. — Foreløbige Ord om min Sag med Hr. Justitsraad Kleischer, Borgmester etc. i Aarhus, med nogle Ord til Hs. Majestæt Kongen. ibid. 1835. (8 S. 8; jvfr. Kbhpost. 1835, S. 482). — Mine Betragtninger over „tre Marks Bøden“, med nogle Ord til Kongen og Folket. ibid. eod. — Interessante Bemærkninger i Anledning af Verauditeur Birchs Flugt af Stadens civile Arresthuus; M angler i Arresterne, og nogle sande Ord: om Gjældsarrestanterne! ibid. 1836. (16 S. 8) — Skaberens Verk. Et naturhistorisk, og med Hensyn til Hundsraad, lægevidenskabeligt Ugeblad. Nr. 1.—8. ibid. 1837—38.

Whiseldæck, see Carl Otto og Conrad Friedrich Schmidt.

Wihlfjær (Jens), dimitteret fra Skolelærer-Seminariet i Lyngby; blev Kirkesanger og Skolelærer i Veilby, ved Aarhus; d. 25de Februar 1823 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn.

Materialier til Udenadskrivning og Dictatfrivning (indeholdende lyd-lignende Ord), samlede. Aarhus, 1835.

Wingel (Christian), f. 1793 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Detailhandler; blev 1810 dimitteret til Universitetet fra v. Westens

Institut, og underkastede sig i Efteraaret 1813 den latinsk-juridiske Embeds-examens theoretiske og praktiske Prøve (begge med anden Charakter); rejste i Efteraaret 1814 til Tydskland, hvor han i tre Aar ved Universiteterne i Berlin, Breslau og Jena fornemmelig lagde sig efter Philosophien, i Forbindelse med Naturvidenskaberne; blev under sit Ophold i Jena creeret til Doctor i Philosophien 1817. Efter at have tilbragt Vinteren 1817 i Kjøbenhavn, drog han i Foraaret 1818 atter til Tydskland; berejste i Aarene 1818—1820 en Deel af de tydske Bjergegne, og besøgte fra Schlessen det sydlige Polen og Galizien. I de første Aar efter hans Hjemkomst (1820) gjorde han afskillige mindre Rejser i Norge, Sverrige og Danmark; tiltraadte i Foraaret 1828, understøttet af det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, en længere Rejse til Grønland, fra hvilken han vendte tilbage i Efteraaret 1829; blev under sit Ophold i Grønland, d. 2den Juni 1829, ansat som mineralogisk Assistent ved det Kongelige naturhistoriske Museum; udnævntes d. 15de Juni 1842 til Inspector og d. 19de Decbr. 1845 til Over-Inspector ved Museet. Han er Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab (1842) og af nogle andre literaire Samfund her og i Udlandet. — * 1832 *Ophelia* Drewsen.

I "Tidskrift for Naturvidenskabernes" (Om Jernsandet og det grønne Sand paa Bornholm, i Bd. IV. S. 273—81. [En foreløbig Meddelelse i et Brev til R. E. v. Leonhard er aftrykt i Dennes Zeitschr. für Mineralogie, Jahrg. 1825, 2. Bd. S. 346—48]; Om Diluviet og Alluviet i det nordlige Jylland, i Bd. V. S. 121—44; Om Dvergangsformationen paa Bornholm, *ibid.* S. 285—97).

I "Eritogenia", udg. af R. L. Næbke, (Udflugt fra Godthaab til Ufararfoat. (Af hans Dagbog paa en Reise til det sydlige Grønland i Aarene 1828 og 1829), i Bd. VI. S. 73—98).

I "Nordisk Tidskrift for Oldkyndighed" (Om nogle mindre betjente Ruiner paa Vestkysten af Grønland, i Bd. I. S. 94—108; Antiquariske Efterretninger fra Grønland, redigerede, i Bd. II. S. 314—43; Bd. III. S. 211—24).

I "Annaler for nordisk Oldkyndighed" (Antiquariske Efterretninger fra Grønland, redigerede, 1836—1837, S. 122—41; 1838—1839, S. 219—61; 1842—1843, S. 326—47).

I "Forhandlinger ved de skandinav. Naturforskeres andet Møde 1840" (Kbh. 1841): Om Sænkningen af Grønlands Vestkyst, S. 353—63. [Den første offentlige Underretning om dette Phænomen gav han i et Brev til den engelske Geolog Lyell; det er aftrykt i Proceedings of the Geological Society in London, Vol. II. 1835—36, No. 42; jvfr. Brewsters Journal 1836; Leonhards und Bronns Jahrb. 1836—37. — Et Tillæg er meddeelt i S. E. Prsteds Oversigt over det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Forhandl. 1845, Nr. 7, S. 122—23].

I det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs naturvidenskabelige og mathematisk Afhandlinger (Om den af Vorpbyggange gjennembrudte røde Sandsteen i det sydlige Grønland, i X. Deel, S. 299—317; særsk. aftr. Kbh. 1843. 19 S. 4to. Belønnet med Selskabets Sølvmedaille d. 17. Juni 1836. (jvfr. S. E. Prsteds Oversigt eb. d. Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Forh. 1832—36, S. CXXIII.—CXXV.; Krøyer's Naturhist. Tidskr. II. S. 102—3)).

3 „Grønlands historiske Mindesmærker“, udgivne af det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab, (Udsigt over de vigtigste Reiser, som i nyere Tider ere foretagne fra Danmark og Norge, for igjen at opsoge det tabte Grønland og undersøge det gjenfundne, i III. Bd. 2. Afdeling, S. 625—794).

3 „Maanedsskrift for Litteratur“ (Kort Underretning om Hjøring Amts geognostiske Beseffenhed, i Bd. II. S. 388—91; Anmeldelse af W. A. Graah's Undersøggelses-Reise til Østkysten af Grønland, i Bd. X. S. 593—647).

3 „Dansk Ugeskrift“, redig. af J. F. Schouw, (Efterretning om en, ved Gravningen af den Slesvig-holsteenske Canal funden, fossil Elephanttand, i Bd. I. S. 561 [optr. i Krøyer's Naturhist. Tidsskr. Bd. II. S. 201—2]; Anekdoter om Holberg, meddeelt, i 2den Række, Bd. I. S. 111—12). — (Revid.).

de Place (Hans Peter), f. i Kjøbenhavn d. 8de Juli 1811; blev opdragen paa det kongl. Dyfstringshuus, og 1826 ansat ved Forstanderens Comptoir sstb.; siden ansat som Conservator ved det kongl. naturhistoriske Museum, og opholdt sig i den Anledning et halvt Aar i Stockholm; gjorde 1837 en Rejse til Hamborg, Paris og London. — * 1837 Anna Maria D.

Blomsterkrandsen. En Jule- og Nytaarsgave. Kbh. 1833. (Allern. Skilderi af Kbhvn. 1832, Nr. 104).

Beileedning for Naturalie-Samlere til den første Præparation og Conservation af Naturalier. Kbh. 1842, med 21 Figurer.

Bidrag: i Jørgensen Jomtous Ugeblad „Tilskueren“ (Et Blik paa Haandværkslærlingernes Tilstand i vore Tider, 1832 Nr. 6); — i „Allernyeste Skilderi af Kbhvn“ (Vennskab og Kjærlighed, en original Novelle i Breve, 1832 Nr. 31. 32. 34).

Cantate paa Dyfstringshuusets Stiftelsesdag. Kbh. 1831, 32, 33, 36, 38, 39.

Digte, adspredte i forskjellige Tidsskrifter, saasom: i „Dagen“ (1831, Nr. 200. 306; 1832, Nr. 12. 24); i „Allernyeste Skilderi af Kjøbenhavn“ (1832, Nr. 22. 30. 42. 59. 61. 78); i Jørgensen Jomtous „Tilskueren“ (1832, Nr. 15); i A. F. Høst's „Lommelibothek f. Morfskabslæsning“ (IV. 168; V. 133; VI. 113); i Lahdes „Dælian“.

du Plat (Christian Friedrich Glode), f. d. 11te December 1770 i Hertugdømmet Bremen, hvor Faderen var Oberbeichgraf. Han studerede paa Carolinum i Osnabrück, indtil han i sit 16de Aar indtraadte i det hannoveranske Artilleriregiment som Cadet og Stykjuncker. I Anledning af Krigen imellem Danmark og Sverrige 1788 traadte han i dansk Krigstjeneste; blev 1792 Lærer ved Artilleri-Institutet; 1798 Forstander for det danske militaire Institut; kom 1799 som Aide Generalquarttermester i Staben; udnævntes d. 28de Juni 1809 til Ridder af Danebroge; udtraadte 1810 af Staben som Overquarttermester og Major, og ansattes som Commandeur for Landcadet-Corpsset; blev 1812 Oberstlieutenant; d. 28de Januar f. A. benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; 1817 Oberst; d. 28de Januar f. A. Kammerherre; 1824 Ridder af den svenske Sværd-Orden; d. 25de Maj 1826 Commandeur af Danebroge; afgik 1831 som

Commandeur for Landcadet-Corpsen, og ansattes f. A. som Commandant i Citabellet Frederikshavn; erholdt d. 9de Juni 1838 Generalmajors Charakter. † 28de August 1841. — * Christine Schiøtt (f. 1777, † $\frac{3}{4}$ 1842), Datter af Kammerraad, Kasferer ved den almindelige Enkelskole, Frederik Schiøtt og Dorteia f. Mandix. — (Jvfr. „Minerva“ 1799, III. 245. 363).

Bidrag i Steffens's „Journal for Militaire“ (Udkast til en) Katekismus over Soldatens Forhold ved Kommandoen i Feldten, som Blænder og Bedet, i I. 74—115; II. 63—96; III. 99—118; Om Anførelses Forhold ved Kommandoer i Feldten, IV. 81—98).

Platon (Ludvig Stoud), f. d. 28de Marts 1778 i Slagelse, ældste Søn af Frederik Christ. Platon, daværende resid. Capellan til St. Mikæls Kirke og Sognepræst til Heininge, siden Sognepræst i Øster-Egitsborg samt Provst for Baarsø Herred (f. 1749 i Damskilde paa Møen, † $\frac{1}{7}$ 1815), og Cathrine Stoud (en Datter af Præsten i Kjelby paa Møen, Ludvig Stoud og Anna Maria With). Dimitteret fra Bordingborg Skole blev han Student i Foraaret 1795, og erholdt bedste Charakter ved Examen Artium, saavel som ved den philologisk = filosofiske Examen i Efteraaret 1795 og Foraaret 1796; studerede Æsthetik og Historie; var een af de første Alumnus i det 1800 oprettede pædagogiske Seminarium, og udnævntes 1801 til Alumnus paa Borchs Collegium. Vandt 1801 Universitetets Guldbedaille for en Afhandling til Besvarelse af det Aaret iforvejen udsatte Priisspørgsmaal i Æsthetiken: „Var det gavnligt for Nordens skjønne Litteratur, om den gamle nordiske Mythologie blev indført, og af vore Digtere almindelig antaget i Stedet for den græske?“ (Jvfr. Vidensk. Univers. Journ. IX. 14—16); antoges 1802 til Lærer i Historie og Geographi ved den saakaldte Døttreskole i Kjøbenhavn, ligesom han Aaret forud havde i det Schouboefte Institut paataget sig Læreren i samme Fag; tog 1803 den anordnede Skole = Embeds = Examen, og blev f. A. ansat ved Christianias Cathedralskole som Adjunct i Historie og Geographi; bestiktedes d. 5te Septbr. 1806 til Overlærer ved samme Skole og i samme Fag; udkastede ved samme Tid Planen til, og derefter oprettede, i Forening med Overlærerne Flor og Arnesen, en Borger-skole under Navn af „Forberedelses-Institut“, der begyndtes i Slutningen af Aaret 1806, og i 1812 ombannedes til en fast Borger-skole for Dreng og Piger; deeltog 1809 i Stiftelsen af Selskabet for Norges Vel, og blev i Begyndelsen af 1810 een af Bestyrelsens Medlemmer samt Formand for Selskabets historisk = filosofiske Klasse, og siden valgt til Selskabets Secretair; var omtrent i 2 Aar, under Krigen, interimistisk Lærer for de to øverste historisk = geographiske Classer af det norske Landcadet = Corps; udnævntes d. 28de Januar 1812 til Ridder af Dannebrog; d. 16de (ikke

b. 20de) Januar 1813 til Professor i Historien ved Frederiks-Universitetet i Christiania, og fik senere tillige den oeconomicke Bestyrelse af Universitetets Anliggender; blev d. 22de Novbr. 1814 udnævnt af Stortinget til Medlem af den af samme nedsatte Comitee for det Indre; d. 23de Novbr. 1815 Expeditions-Secretair ved den norske Regjerings fjerde Departement, men vedblev ved Siden af denne Post endeel af sine Forretninger ved Universitetet, hvilke han ogsaa fremdeles beholdt imedens han i 1817—21 var constitueret Statssecretair, og ligeledes efter at han i 1825 var bleven udnævnt til virkelig Statssecretair. Blev d. 7de Septbr. 1818 Ridder af Nordstjerne-Ordenen; var 1824 Repræsentant paa Stortinget for Aggershuus Amt; valgtes 1829 til Vice-Præsæs og Forstander for det reorganiserede Kongl. Selskab for Norges Vel, og udnævntes d. 29de August 1832 til Commandeur af Wasa-Ordenen. † 30te November 1833. — * 1808 Karen Lumholtz († 1833), Datter af Nicolai Lumholtz, titulair Biskop og Stiftsprovst i Christiania. — (Biographi i „Dagen“ 1833, Nr. 298; Berl. Tid. 1833, Nr. 296; W. Moe's biogr. Efterretn. om Tidsvolds-Repræsentanter og Storthingsmænd, 1845, S. 117—18).

Kortfattet Jordbeskrivelse for Borger- og Almue-Skoler. Kbh. 1803. 2det forbedr. Dpl. ved J. Kierulf. ibid. 1805. 4de forbedr. Dpl. ved Rahbek og Kierulf. ibid. 1809. 5te Dpl. ibid. 1810. 6te forbedr. Dpl., besørget af K. E. Rahbek. ibid. 1811. 7—13 Dpl. (ved Samme) ibid. 1813, 14, 16, 17, 20, 23, 26. (K. T. 1817, Nr. 40; 1820, S. 365; jvfr. Hist. Calend. III. S. 96). 14de Dpl. ibid. 1831. 15de Dpl. ibid. 1833. 16de Dpl. (ved F. E. Kieelsen). ibid. 1837. 17de Dpl. (ved Samme). ibid. 1842. L. St. Platous fortsatte Jordbeskrivelse, til Brug for Almueskoler, udg. af E. N. St. Platou. Christiania 1831. Paa 3s Landst af D. Paulsen: Stutt landaskipunarfræði handa ólárðum. Vidējyar Klaustrī 1843. 12. — Dansk Chrestomathie eller Læse- og Declamations-Dvælses for Ungdommen. Christiania 1806. 2det Dpl. ibid. 1813. 3die forøgede Dpl. u. L.: Chrestomathie eller Læse- og Declamations-Dvælses i Mødersmaalet for Ungdommen. ibid. 1827. (1ste Dpl. er r. i Kiel. L. 3. 1810, Nr. 24). — Historisk Udsigt over Norges Skiebne i den syvaarige nordiske Krig. Et Indbydelseskrift til den offentlige Examen i Christiania Cathedralskole den 19 Septbr. 1808. Christiania. 30 S. 4to. (Engelstofts Annal. 1809, I 102—9). — Haandbog i Geographien, til Brug ved Skole-Underviisning. 1ste Deel. ibid. 1809. 2det Dpl. 1812. 2den Deel. ibid. 1812. 3die Dpl. 2Dele. ibid. 1819—20. — Geographic over Fædrelandene Danmark og Norge for Ungdommen. ibid. 1809. — Udtog af Geographien for Begyndere. ibid. 1810. 2det Dpl. ibid. 1812. 3die Dpl. ibid. 1816. 8de Dpl. ibid. 1830. 10de Dpl., udg. af Carl N. Stoud Platou. ibid. 1837. — Indberetninger om Nationalfesten den 11te December 1811, i Anledning af Hans Majestæts Kong Frederik den Sjettes Befaling om et Universitet i Norge. Udgivne af Det Kgl. Selskab for Norges Vel ved L. St. Platou. Christiania 1812.

Lærebog i Geographien. Christiania 1822. 2den Udgave. ibid. 1836.

E. Munthes Lærebog i Historien for Begyndere, om arbeidet af L. St. Platou. Christiania 1825. 2det Dpl. ibid. 1832.

- Udtog af de skandinaviske Rigers Historie. Christiania 1825.
 Lærebog i de gamle Staters Historie for Ungdommen. Christiania 1833.
 Lærebog i Historien. 2det forøgede Dpl. Christiania 1833.
 Redacteur af "Budstikken", et Ugeblad, fra 1ste Deels Nr. 56 til 5te Deel. Christiania 1808—13. 4to. I. Aarg. 1. og 2. Bd. ibid. 1814. 1. og 2. Aarg. 1817—21. (I dette Blad findes forskjellige Afhandlinger af ham).
 Han samlede og udgav: Enevold Falsens Skrifter. I.—II. Bind. Christiania 1821. (I. Bd. r. L. T. 1821, Nr. 49).

Vidtrag: i "Minerva" (Befvarelse af det æsthetiske Prøispørgsmaal: Var det gavnligt for vor skønne Litteratur, om den gamle nordiske Mythologie blev indført, og af vore Digtere almindelig antaget i Stedet for den græske? 1801, II. 290—335; III. 10—59; Kort Undersøgelse om Minenes første Opkomst og Uddannelse, især hos vore nordiske Forsædre, 1802. II. 26—48; I en Stambog, 1803. III. 318); — i "Historisk-philosophiske Samlinger, udg. af det Kgl. Selskab for Norges Vel" (Historisk Undersøgelse om Saltfydning og Salthandel i Norge, i III. D. 1. Bd. S. 71—112; Fredsshaabet, eller Trilling-Søstrene i Nord, en Prolog, sid. S. 161—178); — i "Dagen" 1813 (Sange paa Prinds Christian's Fødselsdag; Cantate i Christiania paa Dronningens Fødselsdag); — i E. N. Schwach's Nytaarsgave "Nor" for 1815 (Forskjellige Digte).

Plenge (Johannes Wilhelm), f. d. 14de Octbr. 1784 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Johannes Georg Plenge (en Søn af Jubellæreren Magister Johannes Plenge i Tørløse, og gift med Ane Frederike Andersen), var Hørfremmer (f. 1751, † 2° 1816). Deponerede fra Kjøbenhavns Cathedralsskole, efter der at have taget Examen Artium i Efteraaret 1803; afslørede i Januar 1809 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 5te Novbr. 1813 Sognepræst i Hirschholm. † 21de Marts 1829. — * 2° 1813 Anne Marie Tronier, en Datter af Bryggeri- Ejer Andreas Tronier og Ane Susanna f. Lorck.

Indberetning fra Bibelselskabet i Hirschholm, indf. i "Maanedlige Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark, redig. af J. Møller", 1822 Nr. 10; 1823 Nr. 3; 1824 Nr. 4; 1825 Nr. 3; 1826 Nr. 3; 1827 Nr. 5; 1828 Nr. 1; 1829 Nr. 2.

Plesner (Christen), f. d. 10de August 1783 i Uldum i Ribe Stift, ældste Søn af Provst Christian Plesner, daværende Sognepræst for Uldum og Langstov, siden for Glud og Hjarnø i Aarhus Stift (f. 1744, † 2° 1823), og Johanne Adolphine Hjelmcrone (f. 1757, † 1833), en Datter af Consistorialraad Christen Hjelmcrone, Præst til Vorberg i Ribe Stift). Dimitteredes i Foraaret 1804 fra Horsens lærde Skole; erholdt Udmærkelse ved den philosophiske Prøve i det næste Foraar, og underkastede sig i October 1804 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 1ste April 1814 v. siderende Capellan i Kolding og Sognepræst for Almunde i Ribe Stift; d. 22de Oct. 1823 Sognepræst for Lyngby og Albøge i Aarhus Stift, samt Forstander og første Lærer ved Skolelærer-Semina-

rikt i Lyngby; d. 7de Juni 1833 Sognepræst til Lids og Smørum i Sjælland; d. 18de October s. A. tillige Provst for Smørum og Søkkelunds Herreder; d. 28de October 1836 Ridder af Danebroge. † 28de Marts 1840. — * 1812 Erhardine Christine Meyer, en Datter af Præsten Werner Meyer i Skjold, Aarhus Stift, og Christine Elisabeth f. Saabye.

J. S. Campes Robinson den Yngre, en lærerig Morstabsbog for Børn. Oversat. Med Fortale af Fr. Høegh-Guldberg. Kbh. 1814.

Plesner (Christian Carl) deponerede 1791 (ifte 1798) fra Horsens Skole; blev Degn til Urlev og Stenderup og Skolelærer i Stenderup i Bjerre-Herred, Aarhus Stift. † 12te Maj 1838.

Bidrag: i R. Lunds »Nordist Landvæsens-Magazin« (Noget om de af det Kongl. Landhuusholdningsseelskab anstillede Forsøg med Pløve, 1803, Septbr. S. 243—66; jvfr. *Deconom. Correspond.* IV. 1820, S. 139—40); — i »Kjøbenhavnske lærde Efterretninger« (Recensioner over: E. Mourier »Betragtninger over det Engelske Agerbrugs Anvendelighed i Danmark«, 1804 Nr. 7; og over D. Dirschens Oversættelse af Thæers »Indledning til Kundskab om det engelske Jordbrug«, sild. Nr. 8 og 12).

Bidrag af Melodier til Abrahamsons, Nyerups og Rahbets Udgave af Rjampesviserne. (see Fortalen til sammes 5te Tome, p. VIII.—XI).

Plesner (Matthæus), Broder til ovenanfarte Provst C. Plesner; f. d. 8de Januar 1785 i Aldum Præstegaard i Ribe Stift; blev i Foraaret 1801 dimitteret fra Horsens Skole; udmærket ved den philosophiske Examen i det paafølgende Foraar; tog i October 1804 theologisk Attestats (Laud.); blev d. 21de Juni 1815 personel Capellan, og d. 15de Juni 1818 Sognepræst for Glud og Hjarnø i Aarhus Stift; d. 22de Februar 1833 tillige Provst for Bjerre og Hatting Herreder. — * Petrine Nicoline Müller, en Datter af Dr. med., praktiserende Læge i Randers, Peter Müller og Anna Hedevig f. Tegder.

Tale ved Consiistorialraad P. G. Wechmanns Jordefærd i Naarup Kirke den 16. Januar 1837. Horsens.

Plesner (Ulrich Adolph), ovennævnte Chr. og Matth. Plesner's Søssendebarn; f. d. 26de Januar 1782 i Naarup i Aarhus Stift, hvor hans Fader Hans Frederik Plesner, en Brodersøn af den i Nyerups Lit. Ver. S. 462 anførte Provst Chr. Carl Plesner og gift med Sophia Kruse, var Sognepræst, samt Provst i Bjerre-Herred (f. 1745, † 1796). Dimitteret fra Horsens Skole blev han Student i Foraaret 1801; udmærket ved Examen Artium saavel som ved den philosophiske Examen i Foraaret 1802; afsolverede i October 1804 den theologiske Embedsexamen med Charakteren: »Laudabilis et quidem egregie«; opholdt sig derefter i flere Aar i Kjøbenhavn, og underviste samt dimitterede nuværende Etatsraad, Dr. Prof. Jur. Kolderup-Rosenvinge; blev d. 17de

Maj 1810 Sognepræst for Timmerbølle Menighed paa Langeland; forflyttedes d. 13de August 1813 til Longelse og Fuglsbølle, og d. 16de August 1820 til Humble Sogneskole, sstb.; blev d. 18de Maj 1839 tillige Provst for Langeland, Thorseng, Drejø og Strynø; d. 10de Juni 1841 Ridder af Danebrog. Deeltog, ifølge kongelig Udnævnelse (af 24 1841), som geistligt Medlem i Provindsialstænder-Forsamlingerne for Stiftterne i Narene 1842 og 1844. — * 1811 Anna Christine Brandt, en Datter af Provst Joh. Ditt. Breckling Brandt, Sognepræst til Humble paa Langeland, og Marie Henriette f. Schurmann.

Bidrag til at bevare Spørgsmaalet: om Valgret og Valgbarhed til de raadgivende Stændermoder bør tilstaaes Geistlighed og Bøndestand i Danmark. Kbh. 1832. (M. f. L. IX. 300—22, af N. David; Sjæns Stifts-Avis 1832, Nr. 188 og derfra i „Dagen“ s. A. Nr. 274).

J. E. Otto's „Hygæa“ 1827 (Om den i Humble Sogn og flere Egne paa Langeland herskende Feber, S. 167—201; jvfr. Kbhvns Skilderi 1827, S. 555—56).

J. Lindbergs „Nordisk Kirke-Tidende“ (Brev til Magister Lindberg, 1837 Col. 804—9; jvfr. sstb. Col. 810—11).

J. Sjæns Stifts-Avis (Et Inferat imod Stænderdeputeret C. F. Hansen, 1839 Nr. 14).

Ploug (Varmo Carl), f. d. 29de October 1813 i Kolding, hvor hans Fader Christian Frederik Ploug da var Adjunct, siden Overlærer ved den lærde Skole (f. 1/2 1774 i Kolding, † 1/2 1837 sstb.); hans Moder Varmone Caroline Petersen, en Datter af Provst Varmo Carl Petersen i Kolding. Dimitteret fra sin Fødebyes lærde Skole blev han Student 1829, og afsløvereede i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen (Laud.); lever i Kjøbenhavn af litteraire Arbejder. — (Hans Portrait i den lithogr. Ramme til „Prospect af Regentsen“, 1843).

Det svenske Studenterliv, i tre Perioder, af A. W.; oversat fra Svensk af Poul Rytter. I.—II. Del. Kbh. 1840. (Fædrel. I. 1840, Nr. 108; T. f. L. o. K. IV. 25—31; „Dagen“ 1840, Nr. 47; Berl. Tid. 1840, Nr. 49).

Carl Michael Bellmans Liv af Carl Ploug, og Bellman som comisk Dithyrambiker af J. E. Heiberg. Tvende Foredrag, holdte den 20de December 1843 i det skandinaviske Selskab. Kbh. 1844.

(Anonym) Redacteur af: Ny Samling af fædrelandske Sange, udgivet af Selskabet for Trykkesfrihedens rette Brug. Med Nøder til 10 Melodier. Kbh. 1846. (I denne Samling findes 7 Digte af ham selv (Poul Rytter), som dog alle have tidligere været trykte).

Var, i Forening med Fr. Barfod og J. E. Liebenberg, Redacteur af: Den academiske Forenings Bisebog, Kbh. 1840, og af: Politisk Bisebog, ibid. 1842.

Medudgiver af: a) „Ophævelsen af Regentsens Læseforening, et Supplementblad til Universitetets indre Historie“. Kbh. 1839. (jvfr. Art. Fr. Fabricius; Kbhvns. 1839, Nr. 292, 293, af Ploug; Nr. 301; Berl. Tid. 1839, Nr. 195);

— β) »Fædrelandet« (et Dagblad, Kbh. ft. 4to) fra d. 4de Juli 1842; var ansvarlig Redacteur af dette Blad fra d. 12te Maj 1841 til d. 3die Juli 1842 (o: Nr. 517—925), og atter fra d. 4de Septbr. 1843 til d. 29de Juni 1844 (o: Nr. 1346—1615). (Om de imod ham som Redacteur af dette Blad anlagte Sager see sftd. III. 1842, Nr. 1091; IV. 1843, Nr. 1216. 1381, 82, 83, 84; V. 1844, Nr. 1522. 1616, 17, 53, 80; 1704, 31, 46, 52; VI. 1845, Nr. 1802, 9, 13, 18, 29; D. Folkebl. X. Nr. 26. 37. 39. 42. 48); — γ) »Beretning om Studentertoget til Upsala i Juni Maaned 1843, afgiven af den danske Bestyrelse«. Kbh. 1844 (redig. af Ploug) og: »To Blade til at indsættes paa deres Plads i Beretningen om Studentertoget til Upsala i Juni Maaned 1843«. ibid. eod. (jvfr. Fædrel. V. 1844, Nr. 1549, 70, 72; 1653; 1750); — δ) Beretning om den nye Studenterforenings nordiske Høitid d. 13. Jan. 1845. Kbh. 1845 (redig.); — ϵ) Nordisk Literatur-Etidende. Kbh. 1816, ft. 4to. (Man antages at være den danske Redacteur af dette Blad).

Harde Andeel i den danske Oversættelse (Bearbejdelse) af Fr. Rösselt's »Historisk Læsebog for Pigebøler«. Kbh. 1844. (jvfr. Berl. Tid. 1844, Nr. 232).

3 »Danst Folketalender« for 1841 (Johan Gutenberg, S. 53—62; Bernstorfferne, S. 107—36. (jvfr. Art. E. Sægh-Guldberg; E. P. Paludan Møller; Fædrel. II. 1841, Nr. 641, 43, 47, 48, 49, af E. Ploug; Berl. Tid. 1841, Nr. 230, 32, 34, 36, 38, 39; »Dagen« 1841, Nr. 243, 55, 69, 80; Dift. Tidsskr. VI. S. 646—52).

Zaler: i Calmar d. 3. Juni 1843, indf. i Fædrel. IV. 1843, Nr. 1263 [epr. i »Almuevennen« 1844, Nr. 52]; ved Folkefesten paa Skamlingsbanke 1844, sftd. V. 1844, Nr. 1622; ved den nordiske Studenterfest d. 13. Januar 1845, sftd. VI. 1845, Nr. 1802, 3.

Endeel Digte og Sange, saavel særskilt trykte (f. Ex. Nytaarsnat paa Regensen, Kbh. 1838; — Til E. F. Weyse (ved hans Jubilæum); Ved Magister S. Drejers Begravelse; Til E. F. Weyses Minde (samtlige 3 componerede af N. B. Gade); Til Velformst d. 23de Juni 1845, compon. af E. J. Hansen, Kbh. 1845; Til Afted d. 29de Juni 1845, compon. af H. E. Krøyer), som adspredte i forskellige Tidsskrifter og Samlinger, bl. a. i Rask's »Morstabslæsning for den danske Almue« (I. 1839, S. 393—94); i Barfods »Brage og Bøn« (IV. 288—96; 542—47; V. 214—18); i Skriftet: »Til Minde om Dve Fabricius«, Kbh. 1841, (S. 33—34); i »Fædrelandet« (V. 1844, Nr. 1465, 1586; VI. 1845, Nr. 1802, 1852, 1924, 2057); i »Det scandinaviske Selskabs Bisebog« (7 Sange).

4 utrykte Studentercomedier (1. Den forvandlede Regensianer; — 2. Contubernalerne eller Livets Dialektik; — 3. Sylvesternat; — 4. Skærlighed under Dvarantain) 1839—42, opførte for Regensens Alumner og Academiisk Læseforenings Medlemmer.

Plum. (Frederik), Sønesøns Sønesøn af Professor Dr. juris Claus Plum (jvfr. Vindingii Acad. Havn. p. 273—78); f. d. 12te October 1760 i Rorsør, hvor hans Fader Claus Plum (f. 1721, † 1781) var Sognepræst og gift med Elisabeth Amalie Rhon (f. 1730, †), en Datter af Consistorialraad Anton Christoph Rhon, Præst ved St. Petri tydske Menighed i Kjøbenhavn. — Underviist af sin Fader, kom han i Odense Latinskole, hvorfra han efter 3 Aars Forløb afgik til Universitetet 1778; afsløvede d. 16de Januar 1788 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev derefter Alumnus paa Ehlers' Collegium; d. 13de Martz

1789 Præst ved det civile Arresthuus i Kjøbenhavn; erholdt d. 30te Sept. 1790 den philosophiske Doctorgrad ved Kjøbenhavns Universitet; blev d. 4de Novbr. 1791 Sognepræst i Korsør; 1792 Doctor Theologiæ i Göttingen, og fik d. 14de Juni 1794 kongl. Bevilling til at maatte nyde og have Deel i alle de Friheder og Rettigheder, som ere tillagte de ved Kjøbenhavns Universitet creerede Doctores Theologiæ; blev 1794 tillige Provst i Slagelse Herred; d. 15de April 1796 Sognepræst til St. Mikæls Kirke i Slagelse; d. 25de Novbr. 1803 Sognepræst ved Vor Frue-Menighed i Kjøbenhavn og Stiftsprovst i Sjællands Stift; 1804 Medlem af Commissionen til Undersøgelse af den pestalozziske Underviisningsmethode; d. 13de Jan. 1809 Meddirecteur for det kgl. Pastoral-Seminarium; d. 28de Jan. 1811 Ridder af Danebroge; d. 2den Maj s. A. Biskop over Fyens Stift; var Stifter af Fyens Stiftsbibliothek 1813, og af det fyenske litteraire Selskab 1815; blev d. 1ste Novbr. 1828 udnævnt til Commandeur af Danebroge, og d. 19de December s. A. valgt til ordentligt indenlandsk Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab. † 18de Januar 1834 i Odense. — * 1792 Marie Sophie Hviid, f. Munk (f. 1765, † 1² 1829), Datter af Justitsraad, Secretair og Archivarius i General-Postamtet, Søren Munk og Hustru Johanne f. Munk, samt Enke efter Professor, Provst paa Communitetet og Regentsen, Andr. Christ. Hviid (og Forfatterinde af et Brev til Etatsraad E. Pram, angaaende Præsten M. G. Virckner, aftrykt i Dst's „Materialier“, Nr. 9). — (Autobiographi, vedføjet det til hans (og B. E. Hjort's samt E. Sørensens) Bispevielse af F. Münter udstedte Program: De schola Antiochena, 1811, p. 26—31; Biographi i Rosfods Convers. Lex. XXVI. 39—40; „Dagen“ 1834, Nr. 24. 25; jvfr. N. Fabers Mindetale over F. Plum, Odense 1834; Berl. Tid. 1834, Nr. 24. 305; Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 80; Christel. Kirketid. 1834, S. 16; Fyens Stifts-Avis 1834, Nr. 12. 14. 18. 21. 22; Dst's „Materialier“, Nr. 7. 10. — Om det ved Sammenstud af Fyens Gejstlighed 1834 over ham oprejste Gravminder see Fyens Stifts-Avis 1834, Nr. 197. Over hans til det fyenske Stiftsbibliothek skjenede Bogsamling udfom en Catalog, Odense 1834).

Historia interpretationis quarundam Ebraicæ poëseos metaphorarum inprimis loci Josvæ X. 12—14. Diss. pro summis in Philosophia honoribus. Hafn. 1790. 36 pagg. 4to. (L. E. 1790, Nr. 42; „Tids“ 1791, I. 92—93; Krit. og Antitr. S. VII. Nr. 5, jvfr. „Tids“ anf. St. S. 94, samt Recensentens (N. Fleischer's) Replik i Krit. o. Antitr. S. VII. Nr. 10). — Juvenal og Persius om Menneskenes Dnster, to Satirer oversatte af det Latinske, med Anmærkninger. Kbh. 1790. Understøttet af Selskabet til de sjællandske Videnskabers Fjærfremmelse. (L. E. 1790, Nr. 36; „Krit. og Analyse“ 1790, Nr. 6, S. 81—93, af L. E. Sander; Krit. og Antitr. 1791, Nr. 35. 36; „Tids“ 1791, I. 242—43). — *Observationes in textum et versiones maxime græcæ Obadiæ et Habacuci.* Diss. inaug. Havn. 1792. (Sen. L. 3.

1798, II. Nr. 196). Et Tillæg hertil i Videnskabel. Forhandl. ved Sjællands Stifts Landemøde Bd. I. S. 1—12. — Haandbog for Lærere og Oplysningsmænd ved Borger- og Almue = Skolerne; en frie Samarbejdelse af Niemanns Beschreibung der Neckanschen Schule. Odense 1802. (L. E. 1802, Nr. 42, 43, 44, 45; jvfr. »Egeria« 1ste Aarg. Bd. I. S. 551; Møllers Theol. Bibl. VI. 174 fgg.). — Pestalozzi's Læremaade. Et Forsøg til Elementar-Underviisningens Forbedring. Med Indbyrdelse til Subscription paa en Oversættelse af Pestalozzi's Elementarbøger. Kbh. 1803. (L. E. 1806, Nr. 10). — Egeria, Hjerdingaarskrift for Opdragelses- og Underviisningsvesenet i Danmark og Norge. Udgivet af Fr. Plum, Lev. Chr. Sander og Andr. Kr. Holm. I.—II. Aarg., i fire Bind. ibid. 1804—8. (L. E. 1807, Nr. 25, 26; Allg. S. 3. 1805, Nr. 92 folg.; 1808, Ergzbl. Nr. 57, S. 452—56; jvfr. Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. 199). Til dette Tidsskrift har han blandt Andet leveret: Om Pestalozzi og hans Læremaade, i I. Aarg. Bd. I. S. 51—77; Bemærkninger over en Afhandling om Professionister og Landsbyeskoler, som Pastor H. Rørdam har laabet indrykke i Minerva 1802, sftd. S. 102—20; Om Stave- og Læsetavlen eller den saakaldte Læsemaskine, og dens Brug, med tilhørende Kobber, sftd. Bd. II. S. 185—194; Plan til en offentlig Læse- og Arbejdsstoles Oprettelse i Slagelse, sftd. S. 320—354; Det nye pædagogiske Institut i St. Petersborg, sammenlignet med det Kjøbenhavnske Seminarium til Læreres Dannelse for de lærde Skoler, i II. Aarg. Bd. I. S. 1—20; Udkast til en almindelig Skole = Anordning for Hertugdømmerne Slesvig og Holsten af Dr. Adler, oversat og sammenlignet med de nyere danske Skole-Anordninger, sftd. I. 39—71; II. 140—72; Hr. B. F. Rønne, Sognepræst i Lyngby, et Exempel paa Virksomhed i Skolevesenet, sftd. I. 286—96; Bidrag til fremmede Landes nyeste Skolehistorie, sftd. I. 327—368; II. 1—68; Efterretning om den Mamann-Pestalozziske Skole i Berlin, II. 97—139. — Den 23. December 1807. (Tale ved Høgtforeningen mellem hans Steddatter Hanne Hviid og Bogholder Wilfens). Kbh. 1807. 12mo. (ej i Boghandelen). — *Efterretning om Fyens Stiftsbibliothek*. Odense 1813. 4to. I.—XX. *Fortsættelse*, indeholdende den videnskabelig-ordnede Fortegnelse over Bøgerne fra 1813 til 1833. ibid. 1814—33. 4to. (L. E. 1818, Nr. 21; 1829, S. 21, af N. Nyerup).

Videnskabelige Forhandlinger ved Fyens Stifts Landemøde, udgivne af F. Plum. I. Bd.—II. Bd. 1ste Hefte. Odense 1817—19. [Udfom 1816—19 i 4 Hefter]. (L. E. 1816, Nr. 39, 40, 41; 1817, Nr. 16, 17, 18, af J. Møller). Heri strev han Indledning til N. K. Raske's Meddelelse: »Om Striden angaaende sproget i Alphilas gothiske Bibeloversættelse«, i I. 289—300; Johannes Keplers Møde med Dr. M. Luther i den sorte Bjørn i Jena, i II. S. 1. S. 139—50.

Marcellus Palingenius Stellatus. Til Erindring om Reformationens Aarhundred. Udgivet fra Fyens Stiftsbibliothek, til hvis Forøgelse Indtægten er bestemt. Odense 1817. 4to. (L. E. 1818, Nr. 43, 44; Rahbeks »Litteraturen« 1817, Nr. 86—87, S. 683—96; Jen. L. 3. 1818, IV. Nr. 179, S. 57—64).

Efterretninger om den udenlandske nyere theologiske og pastorale Literatur, meddelte Fyens Stifts Geistlige ved Landemødet. Odense 1818. 4to. I.—XV. *Fortsættelse*. ibid. 1819—33. 4to. [De tre første Hefter af dette Skrift udgjøre et eget Bind under den særskilte Titel: Reformationens tredie Jubelfest, høitideligholden ved Forelæsninger over Jubelfskriverne i Forbindelse med den øvrige nyere udenlandske theologiske og pastorale Literatur, holdne ved Fyens Stifts Landemøder 1818—1820, og efter Tidernes Forbring udgivne. Odense 1820. 4to]. (L. E. 1819, Nr. 14; 1820, Nr. 29, 30; 1822, Nr.

13. 14; 1823, Nr. 37; 1825, Nr. 17. 18; 1826, Nr. 7; 1827, Nr. 11; Köhrs Krit. Predigerbibliothek I. 1820, S. 526—35; IV. 1823, S. 526—30; Ergzbl. d. Jen. L. J. 1822, Nr. 35; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 885; Messenger franç. du Nord 1825, p. 556; jvfr. J. A. Holsteins »Bidrag til Danmarks Krønike for A. 1828«, S. 136; Kbhpost. 1831, Nr. 169; 1833, Nr. 11. 12. 13, af S. N. J. Bloch).

Anders Kjørbye af Bissenberg Sogn. En Lesebog især for Synboer. Kbh. 1821. (L. T. 1821, S. 755—64; 770—71, af N. Nyerup; Rahbeks »Tilskueren« 1821, Nr. 43—44; Allg. S. J. 1822, II. Nr. 128, S. 149—52).

Auli Persii Flacci Satiræ. Recensuit et commentarium criticum atque exegeticum addidit Fr. Plum. Havniæ. MDCCCXXVII. [trykt i Odense]. (L. T. 1829, Nr. 5. 6, af J. N. Madvig; Døst's »Archiv« VII. 327—31, af L. Baden; Nasf's Literaturbl. S. 192; Gött. A. 1828, St. 13, S. 121—26; Seebode's Krit. Bibl. 1828, Juli, Nr. 58, S. 461—62, af L. Baden; Leipz. L. J. 1830, II. Nr. 275. 276).

Valgte Stykker af den græske Anthologie. Revideret Text, metrisk Forbættelse og oplysende Anmærkninger. Første Hæfte. Kbh. og Odense, 1828. Trykt paa det nyeste literaire Selskabs Bekostning, og Indtægten bestemt til et Legat for unge Grækeres Underviisning. (M. f. L. II. 295—314, af F. C. Petersen; Nasf's Literaturbl. S. 206—8).

Abfjellige Digte, deels særskilt aftrykte (f. Ex. Cantate ved Universitetsfesten. Kbh. 1790. 4to), deels adspredte i: »Minerva« (Grisebde, efter Nicolay, 1789. I. 93—118; o. fl., samtlige specificerede i Nyerups Register over »Minerva«); i den 3die og 4de Samling af de hos Skulz udfomne, og af H. W. Ribber redigerede Poesksamlinger (f. Ex. Oversættelse af 6 Epigrammer af den græske Anthologie, og af Ausonius's Agathotes, i 4de Samling); i Den danske Tilskuer« (Slutningen af Virgil's 2den Bog om Landbafænet, oversat, 1791. II. Nr. 67, S. 534 figg.); i Poulsens Nytaarsgave 1794; i »Dagen« (En Langfredags-Psalme, 1814 Nr. 87).

Et Brev til Baggesen, dat. Kbhvn. d. 8de Septbr. 1787, indf. i »Jens Baggesens Biographie, ved Aug. Baggesen«, Bd. I. Tillæg, S. 53—55).

Profesfor Andr. Christ. Hiilds Biographi, i G. L. Lahdes »Mindesmærker paa Assistentkirkegaarden ved Kjøbenhavn«, 2det Hæfte.

Anmeldelse af en Journal for Skolebæfænet, i »Minerva« 1802, IV. 110—11; Om Lovløshed i Retfærdningen, sftb. 1805, IV. 98—99).

Nogle oversatte Smaastykker i Galleens »Theolog. Quartalskrift« I. 250—254.

I »Videnskabelige Forhandlinger ved Sjællands Stifts Landemøde« (Habakuk, metrisk oversat, og oplyst med nogle Anmærkninger, i Bd. I. S. 1—12, jvfr. L. T. 1812, S. 483).

Plan til en offentlig Læse- og Arbejdsstole i Slagelse, udgivet paa Skolecommissions Begne. Kbh. 1802.

Forerindring til J. H. A. Torli's Oversættelse af Thucides »Første Ræring fer den sunde Menneskeforstand«, Kbh. 1803; samt til F. C. Saabye's »Brudstykker af en Dagbog, holden i Grønland i Aarene 1770—1778«, Odense 1816, S. I—X.

Ploven (Christian), f. d. 12te Januar 1803 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Geheime-Legationæraad, Ridder Frederik Adeler Ploven

var Secretair i Departementet for de udenlandske Sager og giwt med Johanne Jacobine Bachmann. — Blev indsat i Metropolitanfsolen i Octbr. 1812, og deraf dimitteret til Universitetet 1821; underkastede sig i Octbr. 1826 den latinske = juridiske Examens theoretiske, og i Maj 1827 sammede praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev 1828 Copiist i Rentekammeret; 1830 Landsfoged paa Færøerne; 1837 Amtmand over Færøerne, samt Commandant; d. 28de Juni 1845 Ridder af Danebroge. — * 1830 Emma Theodora Manthey (f. 2° 1806 i Kbhvn., † 1° 1841 i Thorshavn), en Datter af Conferenceraad Joh. Dan. Timotheus Manthey og Lucie Margarethe f. Valentiner.

Erindringer fra en Reise til Sketlandsøerne, Ørkensøerne og Skotland i Sommeren 1839. Kbh. 1840. („Dagen“ 1840, Nr. 208; Fædrel. I. 1840, Nr. 261. 262).

Noticer om Fiskerbankerne ved Færøerne, i Handels- og Industri-Tid. 1840, Nr. 72 og 73. (overf. i Falst's Archiv II. 142—46).

de Pollon (C.....), f. i Spanien; opholdt sig i nogen Tid i Kjøbenhavn; druknede paa Bortrejffen fra Danmark 1832.

Den danske Bi, eller Søndags-Tidenden. Udgivet og redigeret. Kbh. 1831. Fol. (Kbhpost. 1831, S. 19—20; „Politivennen“ 1831, S. 125—26; 362—63; jvfr. Art. C. N. F. Maribo).

Pontoppidan (Børge), Brodersøn af den i Nyerups Lit. Lex. S. 467 anførte Stiftsprovst, Prof. Theol. Johan Ludvig Christian Pontoppidan, er f. 1776 i Lundum i Aarhus Stift, hvor hans Fader Dines Pontoppidan, giwt med Birthe Maria Sidenius, var Sognepræst († 1791). Dimitteret fra Horsens Skole blev han Student i Efteraaret 1796; absolverede i Maj 1801 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev 1803 Capellan i Grenaa, men snart efter igjen affat; beskikkedes dog siden, 1805, til Feltpræst; blev 1809 Sognepræst for Bogs Menighed under Laalands-Falsters Stift, og d. 11te Juli 1821 for Damskilde paa Møen. — * Mette Marie Jansen, en Datter af Biskop N. Jansen i Aalborg. — (Jvfr. Maribo Stiftsavis 1827, Nr. 18 og Kbhpost. 1827, S. 100).

De Grunde, som opfordre os til, med Mod og uovervindelig Standhaftighed at trods enhver Fare, som Fremtiden maatte føre os i. Forefattet i en Prædiken. Odense 1807. 16 S.

Minde-Tale over min ærværdige og dyrebare Ven, Johan Paludan, Sognepræst til Phansjøfjords Menighed, den 18 Januar 1821. (indf. i Skriftet: „Fr. Johan Paludans Erindring, vedligeholdt iblandt hans Venner“, Kbh. 1821, S. 3—19); Latinsk Minde over J. Paludan (ssb. S. 22).

J. Fallesens „Theolog. Dvartalskrift for Fædrelandets Religionslærere“ (Doverledes forfatter man igien den offentlige religiøse Cultus sin tabte Anseelse og Værd? af Raymund Dapp, oversat i Vb. I. S. 355—69).

J. „Kjøbenhavns Skilderie“ (Til Fr. Etatsraad Thorkelin og hans Ordfører, 1815 Nr. 85; Et Par Ord om den indbyrdes Underviisning, 1825 Nr. 41 [jvfr. ssb. Nr. 42, af J. N. V. Abrahamson]; Anmærkninger til Forstæder H. N.

Bach's frimøttige Ytringer om Skolelærernes Lemninger og indbyrdes Underviisning, 1825 Nr. 89 [jvfr. sid. Nr. 90, af Abrahamson]; Et Par Ord til Hr. Dr. Møller (om Nationalismen), 1827 S. 200; Latinsk Gravskrift over Biskop N. Jansen, 1827 S. 89f).

I „Kjøbenhavnsposten“ (Bemærkninger ved Luteins Forslag angaaende Retsforholdet mellem Godsejere og Fæstebønder, 1835 Nr. 259; Nogle Ord om Skolelærerstandens, Kirkens og Geistlighedens Kaar i Danmark, 1836 Nr. 51).

Pontoppidan (Carl), f. d. 27de (ifølge d. 21de) Septbr. 1748 i Bergen, hvor hans Fader Prof. Theol. Erik Pontoppidan da boede som Biskop over Bergens Stift, men blev siden ansat som Profantlær ved Kjøbenhavns Universitet (f. 24 1698 i Marhuus, † 29 1764 i Kbh., jvfr. J. Møllers Tidsskr. f. Kirke og Theologie IV. 58—273, og Myerups Lit. Lex. S. 465—66); hans Moder Johanne Marie Hofman (f. 1722, † 2 1809), en Datter af Justitsraad Søren de Hofman, til Skierildgaard, og Karen Elisabet Drejer. — I Aaret 1755 kom han med sine Forældre til Kjøbenhavn; gif 1766 til Jylland, som Volontair ved den kongelige Regning drevne Handel, hvorved han 1769 ansattes som Assistent; blev derefter forfremmet til Overkjøbmand, og fik d. 30te Decbr. 1776 Rang som Agent; blev 1781 administrerende Directeur ved den islandske og finmarkske Handel (indtil 1789); d. 4de April 1784 virkelig Justitsraad; 1790 Medlem af det londonste „Society for the Encouragement of arts, manufactures and commerce“; d. 27de Maj 1791 Vice-Raadmand i Kjøbenhavn; 1804 virkelig Raadmand; d. 23de Juni 1814 Etatsraad. Var desuden Medlem af forskjellige Directioner og Commissionser, iblandt hvilke nogle vedkom Handelen i de nordlige Farvande, andre Kjøbenhavns Communal- og Fattigvæsen. † 22de August 1822 i Kjøbenhavn. — * 29 1783 Susanne Kraft (f. 1761, † 27 1841 paa Henrietteslyst ved Odense), Datter af Kjøbmand Simon Kraft i Aalborg. — (Jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 140—41; 503).

Dval- og Robbefangsten ubi Strat-Davis, ved Spitsbergen og under Eilandet Jan Mayn, samt dens vigtigste Fordele, i Anledning af Plakaten af 13 Octbr. 1784, tilligemed nogle oplysende Erindringer om Fangsten, Behandlingsmaaden med videre. Med et Kobber. Kbh. 1785. (L. E. 1785, Nr. 22, S. 340—46; Handelslit. 1785, Nr. 21). — Samlinger til et Handels Magazin for Jylland. I.—II. Deel. Ibid. 1787—88. (L. E. 1787, Nr. 23, 24, r. af M. Stephensen, jvfr. Tode's Svar i Krit. og Antikr. S. 1., S. 58, 80, 121, og C. Pontoppidans: „Originale Breve, verificerede paa det fgl. Notarial-Contoir i Kjøbenhavn, som tilstrækkelig Afbeviisning mod fornærmende og vanærende Beskyldninger, ligesom og ubæftede Beviser om det ganske Modsatte. Kbh. 1787, 16 S.“; 2den D. r. i Krit. og Antikr. S. 1., Nr. 22, S. 342—45; jvfr. „Krit. og Analyse“ 1790, S. 387—89; Thaarups Statistik VI. 442). — Prospecttegning og Grundtegning af et Erarogerie. Kbh. 1790. (L. E. 1791, S. 175—76). — Det Finmarkske Magazins Samlinger, indeholdende Oplysninger og Handelsbidrag til de i Commerce-Væ-

senet nye Indretninger, ved Ophævelsen af den forhen Kongl. octroyerede, men for alle Indens- og Udenrigske friegivne, Finmarkske Handel fra 1ste Juli 1789, ligesom og hvad der til det Oekonomiske ved Exportations- og Importations- og Factorier m. m. Med et geographisk Kaart over Finmarken, samlet efter de nyeste og bedste Tegninger. *ibid.* 1790. („Krit. og Analyse“ 1790, S. 15—16; *L. E.* 1791, Nr. 4; *Jen. L. Z.* 1790, Nr. 242). — Magazin for almeeennyttige Bidrag til Kundskab om Indretninger og Forsatninger i de Kongl. danske Stater. I.—II. Deel. *ibid.* 1792—93, m. 2 Kbb. (*L. E.* 1792, Nr. 30; 1794, Nr. 27; „*Fris*“ 1792, III. 216—18; 1793, IV. 325—26). Af 3die Deel, som aldeles vedkom Kjøbenhavns Fattigvæsen, vare 27 Art trykte, da Kjøbenhavns store Ildbrand 1795 fortærede hele Oplaget, og der findes kun et eneste Exemplar tilbage, som siden kom i Prof. Dr. Med. Wenzel's Eje. (See dennes Beskrivelse over Almindeligt Hospital, S. 3, Noten). — Regnskab til de Herr. Participanter for Medaljen i Anledning af en Prindses Fødsel. Kbh. 1793. 4to. (jvfr. et Brev fra P. A. Heiberg i *Polit. phys. Magaz.* Bd. I. S. 234—43, og *Rapports Litskuer* 1793, Nr. 49 og 55). — Journal om Brand- og Vandvæsenets Sager tilligemed indens- og udenrigske Stæders historiske Efterretninger om Ildbrande, Ildsluknings- og Redningsmidler *zc.* Første Deel. Kbh. 1796. Mere udkom ikke. (*L. E.* 1796, Nr. 22; jvfr. *ibid.* Nr. 24, S. 380). — Underretning og Betænkning om det danske Fiske-Selskabs nærværende Tilstand og Udsigt i Tiden. Udgivet af Formændene 1801: N. B. Hansen og E. Pontoppidan. Kbhvn. hos R. H. Seidelin. 48 S. 8. Continuations-Underretning angaaende det danske Fiske-Selskabs Administration og dets Gjendeles Realisation. *ibid.* 1811. — Beretning om St. Hans Hospital og Claudi Rossets Stiftelses Forskytning til Bidstrupgaard. Disse Stiftelses Belyndere og Belyndere især tilegnet, af Hospitalets specielle Direction, Malling, Pontoppidan, Jesen. Kbh. 1808. 46 S. 8. (jvfr. *Art. Dve Malling*, S. 218).

3 „*Aftenposten*“ (Svar til de Skribenterne, som have skrevet ufordælgelig om den islandske Handel, indsendt af en Jølandsfarer, som har været efterliggende i Landet ubi 9 Aar, 1775 Nr. 3 og 4).

3 „*Minerva*“ (Matth. Jochimsens [Bagel's] Skrivelse i Aaret 1732, med Bilag, fra Gøthaab paa Grønland til Geheimeraad Løvenørn, meddeelt, 1788. III. 18—78; Tanker om Landvæsenet i Danmark 1758, af Holst, 1791. I. 169—86; Bidrag til Dyfostningshusets Historie (fra dets Oprettelse indtil 1764), meddeelt, 1796. I. 1—38).

3 „*Fris*“ (Bidrag til den islandske Handelshistorie, 1793, III. 1—14).

3 Statistisk, juridisk og litterarisk Bibliothek (Om Oeconomien paa Als, I. 66—75; Om nogle finmarkske Handelsbetjentes uredelige Forhold, V. 428—36).

3 Fr. Thaarups „*Materialier for det danske Monarkies Statistisk*“ (Betænkning om den grønlandske Handel, i II. Hefte, S. 152—87).

Popp (Hartvig Friderich), f. d. 2den April 1786, Søn af Bogtrykker og Skriftstøber samt Capitain ved det borgerlige Infanteri, Sebastian Popp i Kbhvn. (f. 1754 i Jarlsberg Grevskab, † 1827, jvfr. *Læsendes Aarbog* f. 1800, S. 95—96) og Anne Margrethe f. Holm († 2° 1819 i sit 69de Aar); blev Lieutenant ved sjællandske Jæger-

corps, siden Bogtrykker og Skriftstøber i Kbhvn. † 16de April 1829. — * 1. 2° 1806 Charlotte Marie Elisabeth Reisler (f. 1786, † 1° 1807). * 2. Maria Christiane Mathiesen († 1° 1840, i sit 46de Aar i Kbh.). — (Jvfr. Kbhpost. 1829, S. 254. 258).

Udgav: Maanedstrosfer. Et Maanedsskrift. Aarg. 1825—29 (Marts). Kbh. (Jvfr. Art. E. J. Flamanb og E. Overstou).

Posselt (Henrik), f. d. 21de Januar 1807 i Næstved, hvor hans Fader Henrik Abraham Posselt var Regimentskirurg ved det sjællandske Rytters (siden Landseneers) Regiment (f. 1° 1774 i Slesvig, † 2° 1821 i Næstved; jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 49 og Kbhvns Skilber i 1821, Nr. 101); hans Moder Birgitte Dorothea Hornemann, en Broderdatter af Prof. Dr. Theol. C. F. Horneman. — Dimitteret fra Herlufsholms Skole blev han Student 1824; tog i October 1829 theologisk Attestats (Laud.); blev 1831 Lærer ved Waisenhuset i Kjøbenhavn; d. 4de Juni 1834 ordineret Katechet og første Lærer ved Børgerffolen i Nyborg; d. 10de Febr. 1841 Sognepræst til Høleby og Bursø i Laaland. — * 1831 Helene Hansen.

Puusbog for den christelige Livsviisdom, af J. S. C. Schwarz. Efter tredje Udgave oversat. Nyborg, 1839. (trykt i Odense).

Bidrag: i "Tidsskrift for Almueskolevæsenet" (Nogle Bemærkninger om Opdragelse og Skole, tilbeels efter det Lydste, i IV. Aarg. 1837, S. 14—25; Stjerneverdenen, et Bidnesbyrd om Guds Herlighed, oversat, i V. Aarg. 1838, S. 121—172); — i "Dansk Folkeblad" (Slaven Peter Lind, i IV. Aarg. Nr. 18, S. 71—72).

Poulsen (Mandrup), Skolelærer.

Den Christelige Kirkes Historie til Selvhunderviisning og Opbyggelse for Christne i evangeliske Menigheder. Af W. Busch. Oversat. Odense, 1832. [trykt i Kbh.]. (L. E. 1832, Nr. 12, S. 190—92).

Poulsen (N.).

Olivia. Roman af Elisabet Selvig. Oversat. Kbh. 1826.

Poulsen (Poul), f. 1760 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Sergeant ved Holmen; lærte Bogtrykkerkonsten hos L. C. Simmelkjær, hvis Officin, efter hans Entes Død, tilfaldt ham ved Arv. fik Børgerrettighed d. 13de Aug. 1792, og var i nogle Aar Bogtrykker paa Adresse-Comptoirret i Kjøbenhavn. Solgte i Septbr. 1798 sit Officin til Mort-horst's Enke & Comp.; men anstaffede sig Aaret derpaa et nyt Bogtrykkeri. Blev siden Landmand; derefter Kirkesanger og Skolelærer i Utterslev i Sjælland. † 6te Decbr. 1815. — * 1786 M. C. Fastrup. — (Jvfr.

Læsendes Årbog f. 1800, S. 98—99; Åbr. Compt. Efterretn. 1815, Nr. 290).

En nygift Mand's Dagbog, holden ved hans Ægteskabs Begyndelse. Overf. Kbh. 1785. (L. E. 1788, Nr. 27). Andet og gjennemseete Dpl. ibid. 1805. (Det første Dplag brændte i Rjøbenhavns Ildbrand). — Udtog af Regnekunsten til Brug for Pigebørn. Kbh. 1791. (Krit. o. Antitr. S. IX. S. 321—23, jvfr. sfb. S. 352, 374). 2det og 3die Dpl. u. L.: Regnekunst for Børn. Et Forsøg. ibid. 1793. (Krit. og Antitr. S. XII. Nr. 34; L. E. 1793, Nr. 6). 4de Dpl. u. L.: Regnekunst, tilligemed et kort Udtog af Geometrien. Et Forsøg. ibid. 1796. („Jris og Hebe“ 1796, II. 119). — Kortfattet Regnekunst. Et Forsøg. ibid. 1793. (L. E. 1793, Nr. 43; „Jris“ 1793, III. 223). — Gavnlig Tid'sfordriv for Børn, overfat efter C. G. Claudius's Neue Kinder'spiele. ibid. 1799. — Læsning for Børn og Børnevener, et Ugeblad. ibid. 1800. — Talismannen eller Trylseringen mod Rjedsomhed. I.—II. Samling. ibid. 1804. (L. E. 1805, Nr. 27). — Første Veiledning i at læse Skrift. ibid. 1805. 1 Ark. — Smaaforetællinger og virkelige Historier af C. F. Spieß. 2den Deel, overfat af J. Borch og P. Poulsen. ibid. eod. (L. E. 1805, Nr. 40). Nyt Dpl. ibid. 1825. — Sandshedsribberen, af Langbein, overfat. ibid. 1807. — Yttringer om Dvinderkønnets Krav paa Staten. ibid. 1808. 2 Ark. — Sintenis's: Fader Nordrik blandt sine Børn; overfat. 1ste Halvpart. ibid. 1811. (L. E. 1811, Nr. 25; Nabhets „Sandfjgeren“ 1811, Nr. 39).

J. H. Helmut's Naturlære for menig Mand, overfat af R. A. Borch; 2det gjennemseete og med mange nye Tillæg forsøgede Dplag ved P. Poulsen. Kbh. 1806, m. 1 Kbh.

J. S. P. Poulsens Nytaarsgave for 1806: Sandfjgeren; og den profaisse Fortættelse af Baldemar og Gertrud; 1— i samme for 1807: Brødrene, en peruvian'sk Fortættelse; og Fortættelse af Sandfjgeren, begge oversatte.

En heel Deel, mesteparten af engelske, franske og tydske Bærker oversatte og udbragne, Bidrag til de sidste Aargange af Maaned'sskriften „Jris og Hebe“. (Disse adspredte Bidrag udgaves i een Samling, u. L.: Anekdoter, Charaktertræt og Lednetsbeskrivelser. Kbh. 1824; jvfr. Conversationsbl. 1825, Nr. 40).

Poulsen (Poul Christian Edberg), f. d. 19de Februar 1795 paa Forslevgaard ved Næstved, hvor hans Fader Mathias Poulsen, giwt med Margareta Eggers, havde Bopæl dengang som Inspecteur over de Plessenske Godser. — Blev i Aaret 1805 sat i Slagselse lærde Skole, og derfra dimitteret 1813; absolverede i Juli 1818 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev derefter Lærer ved een af Statens Skoler; d. 28de Maj 1824 Sognepræst for Nidløse Menighed i Sjælland; 1834 Medlem af, og 1842 Formand i det kongl. Landhuusholdnings-Selskabs første Agerdyrknings-Commission; d. 14de Septbr. 1839 Ridder af Danebroge; d. 17de Juli 1840 Sognepræst for Korby Menighed i Sjælland. — * Ingeborg Dorthæa Dideriche Lovise Rafn.

Kortfattet Underviisning i Agerdyrkning. En Læsebog for Landsby- skoler. Udgiven af det Kongelige Landhuusholdnings-Selskab. Kbh. 1835. 2det Dpl. ibid. 1837. [Autoriseret af det Kongl. danske Cancelli, og belønnet med den Chaarste Medaille fra Landhuusholdnings-Selskabets Præsidentens Side]. (Halbs Tidsskr. f. Landøkon. IV. 368—74, af J. E. Drewsen). — Spørgsmaal til denne Bog. Kbh.

Bidrag i Halbs »Tidsskrift for Landøkonomi« (Beretning om det ved Nibløse Præstegaard indførte forbedrede Agerbrug, II. 157—72; Om Spergelens Fordeelsagtighed, II. 217—32; Et Par Ord om den nordamerikanske Plov, II. 232—236; Om hans Avlsbrug, II. 446—61; Om Anvendelsen af Salt ved Winterfodringen af Hornkvæget, III. 470—76; Noget om Rugens Benyttelse som Foder- eller Græsplante forinden den giver Kvarne, i Ny Række Bd. III. S. 115—39).

Noget om Hornkvægets Winterrøgt, i Almanakken for 1837. — (Eitdeels efter Autogr.).

Poulsen (Simon Peter), Broder til ovenanførte Kirkesanger Poul Poulsen; f. d. 20de Maj 1757 i Kjøbenhavn; deponerede fra Kjøbenhavns Skole 1778 (ikke 1779); var i nogle Aar Lærer i Klind's Institut; nedsatte sig 1786 som Boghandler i Kjøbenhavn; blev 1793 Hof- boghandler. † 24de December 1823. — * Louise Regine Gabel (f. 1754, † 2³ 1823 i Birkerød). — (Jvfr. »Dagen« 1823, Nr. 308; Thaarups fædrenel. Retnolog f. 1821—26, S. 223; Det's Archiv Bd. I. S. 316—52. — Om hans og Hustrues Gævebrev af 22de Maj 1817 til Stiftelse af en Arbejdsanstalt og et Hospital for Syge og Fattige paa Hirschholms Amt, jvfr. Collegial-Tid. 1817, S. 823—25).

Udgiver af: a) Morgen-Posten. Et Ugeblad. Kbh. 1786—93. 8vo. (hertil leverede han selv nogle Stykker; jvfr. Art. Ddin Wolff); — b) Iris, et Maanedsskrift. ibid. 1791—95. (»Nordia« 1795, I. 83); forfat u. L.: Iris og Hebe. ibid. 1796—1810. (jvfr. Kbhvns Skilderi 1828, S. 1414. — Heri er af ham: Om Skuespillene i Helsingør, i Aarg. 1803, IV. 37—48; 138—44; ;214—38; 1804, I. 46. 162. 243); — c) Dana, et Hefteskrift, 2det Bind. ibid. 1793. (jvfr. Høst's Erindr. S. 21—22); — d) Middags-Posten. Et Ugeblad af blandet Indhold. 2den Aarg. 1.—2. Bd. ibid. 1795—97; — e) Journal for Politik, Natur- og Men- neske-Kundskab. En Fortsættelse af Ugeskriftet Morgenposten; udgivet maa- nedlig, ibid. 1794—97. (jvfr. Art. Ddin Wolff); — f) Nytaarsgave for Damer 1792—99, 8 Bind. ibid. (Krit. og Antikr. 1792, Nr. 28; S. XII. Nr. 25; S. XIV. Nr. 28; S. XVI. Nr. 36; L. E. 1792, Nr. 6; 1793, Nr. 1. 48; 1795, Nr. 5; 1796, Nr. 6. 8; 1797, Nr. 42; 1798, Nr. 1; 1799, Nr. 3, jvfr. Nr. 5; Neue Bibl. d. schönen Wissensch. Bd. LIII. St. 1.); — g) Haandbibliothek for det smukke Kjøen. Originale prosaiske og poetiske Arbejder. I.—IV. Bd. Et Til- læg til Nytaarsgaven. ibid. 1794—97; — h) Nytaarsgave for 1800—1807, en Fort- sættelse af Nytaarsgave for Damer. ibid. (L. E. 1800, Nr. 41; 1805, Nr. 10; 1806, Nr. 11).

Verden som den er. En Samling Fortællinger og virkelige Tildragelser, ved berømte Forfattere. Samlede og udgivne af S. P. Poulsen. Kbh. 1825.

Praëm (Jens Obel), Sønneseøn af Præsten Gay Praëm (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 469); f. i Nsløs i Aalborg Stift, hvor hans Fader Nluf Bagger Praëm (f. 1758, † 1802) var Sognepræst og gift med Sophie Tanche Obel. — Han tog dansk-juridisk Examen; rejste til Norge; underkastede sig 1822 den norsk-juridiske Examens mundtlige Prøve og blev Procurator ved Underretterne i Aggershuus Amt; 1839 Foged i Østerdalen i Hedemarkens Amt, Aggershuus Stift. — * 1. . . . Krogh. * 2. $\frac{1}{2}$ 1844, i Aalborg, Dnse Obel.

Vor Kongen have det absolute Veto? dat. Eidsvold i Januar 1827, indf. i Tillæget til det Norske Morgenblad 1827, Nr. 21. — Indbydelse til en Pensions- og Understøttelses-Indretning for den juridiske Embedsklasse, i den Norske Rigstidende 1829, Nr. 58 og det Norske Morgenblad 1829, Nr. 197. (jvfr. Kbhvns Skilderi 1829, S. 955-56).

Prahl (Peter), f. i Nov. 1761 paa Bornholm, Søn af Jacob Peter Prahl, Sognepræst til Østermaria Menighed sftd. (f. § 1737, † $\frac{1}{2}$ 1810, jvfr. Det's „Materialier“ Nr. 107), og Hebevig Sode; deponerede fra Helsingørs Skole 1780; tog d. 11te October 1785 theologisk Attestats (H. ill.); studerede i Kiel; blev d. 5te October 1787 Præst til Sommersted i Haderslev Amt; 1794 til Wittsted i samme Amt; 1809 Kirkeprovst og Sognepræst i Lønder; d. 25de Januar 1820 Consistorialraad; d. 12te Januar 1830, efter Ansøgning, i Raade entlediget. † 29de Mai 1831. — * 1788 Elise Kirstine Nissen (f. 1764, † . . .), en Datter af Brygger Lorenz Nissen og Hebevig Cathrine Luchtrim. — („Neuer Nekrolog der Deutschen“, 9. Jahrg. 1831, I. S. 484-85; Korde's Lex. S. 557; Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 450; Schröder's Nachtr. S. 843).

Fortællinger for Børn til Brug ved beres Øvelser i Indenadslæsningen i Skolerne paa Landet. Haderslev 1795. 2det noget forbedrede Dplag. ibid. 1807. — Anvisning til menneskelig Velfærd, af J. F. Frenninger, oversat. Kbh. 1796. — Menneskecatechismus i korte Sætninger, tilligemed en Fortale, af J. E. v. Nochow, oversat af det Tydske. Haderslev 1797. — Materialier til tidlig Underviisning i Borger- og Industri-Skoler, af J. E. v. Nochow, oversat af det Tydske. ibid. 1798. — Et Par Ord til Lægfolk, angaaende den ny Kirke-Agende i Hertugdømmet Slesvig. ibid. 1798. — Forsøg til en Tydsk Læsebog for Ungdommen paa Landet ved dens første Veiledning til Kundskab i det tydske Sprog. ibid. 1798. (L. E. 1799, Nr. 34). 3die noget forøgede Dplag. ibid. 1806. — Moraliske Skildrier af det daglige Liv til belærende Underviisning for Børn, af Forfatteren til Gumal og Lina. Oversat af det Tydske. Kbh. 1799. (L. E. 1800, Nr. 42, af N. Nyerup). — Kort Udtog af den christelige Religions Historie. En Læsebog for Ungdommen paa Landet. ibid. 1800. 2det Dpl. ibid. 1811. — En liden Opdragelsesbog for Borger- og Bønderfolk, tilligemed nogle Sange, forfattet paa Tydsk af J. F. Wildberg. Udgiven paa Dansk med nogle Forandringer og Tillæg. Haderslev 1804. (L. E. 1806, Nr. 17). — Velmeent Raad til Haandværksmænd og Dag-

lønnere. — Forsøg til en bibelsk Haandbog for Skolerne paa Landet. — Forsøg til en Bønnebog for Børn. — En kort og sandfærdig Historie om Bondemanden Kristen Jensen Ehregott, om hans Naade at bede paa. — Erzählungen für Kinder bei ihren Leseübungen. Zum Gebrauch in den Landschulen. Altona u. Flensburg, 1814. A. m. d. L.: Neuer Kinderfreund, zunächst für die kön. dän. Staaten und die Herzogthümer Schleswig und Holstein. Ein Lesebuch für die Jugend.

Oversættelsen af: Gumal og Lina, af Lossius, Kbh. 1797, („Fris og Hebe“ 1797, IV. 231—32), som i Nyerups Lit. Lex. S. 470 tillægges Jacob Peter Prahl, er uden tvivl af Peter Prahl.

Pram (Christen Henriksen), f. d. 4de September 1756 i Læsø Præstegjeld i Gudbrandsdalen, i Norge, hvor hans Fader Henrik Friederich Pram, af danskt Udt, da var personel Capellan, siden (1765) Sognepræst i Slagslande i Sjælland (f. 1726 i Nørøens Præstegjeld i Nummedalen, i Thronhjems Stift, † 1800, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 471); hans Moder Olava Maria de Stoøffleth (f. 1738, † 1815), en Datter af Provst Niels de Stoøffleth, Præst til Faaberg i Gudbrandsdalen, og Elisabeth Antoinette Rosing. — Blev, efter at have nydt Underviisning af Faderen og i eet Aar (1769) af daværende Student Henrik Kampmann (S. 12), privat dimitteret 1772 til Universitetet af Rector Poul Wendtsen i Frederiksborg; tog Examen Artium, og Aarct derpaa den philosophiske Examen med bedste Charakter; fortsatte sine philosophiske Studier under den nylig fra Göttingen hjemkomne, som græsk Sprogkyndig agtede Lorenz Ancher; og dyrkede tillige de nyere Sprog samt disses æsthetiske Literatur, og tildeels de oeconomicke og cameralistiske Videnskaber; imedens han ogsaa lagde sig efter Lovkyndighed som Brødstudium, og hertil benyttede J. E. Colbjørnsens Besledning, uden dog at bringe det til at underkaste sig den juridiske Examen ved Universitetet. Blev 1776 Huuslærer hos daværende Etatsraad og Generalauditeur W. Bornemann, i hvilken Stilling han forblev i 3 Aar, indtil han 1779 havde dimitteret dennes ældste Søn, nuværende Geheimconferenceraad A. W. F. v. Bornemann, til Universitetet; ansattes i Foraaret 1781 som Fuldmægtig i Deconomi- og Commerce-Collegiet i Bureauet for udenlandske og Consulatsager; blev 1786 Archivar og Sopskriver; f. A. tillige Secretair ved den da oprettede Postkasse-Pensions-Direction (til 1809); stiftede i Octbr. 1796, i Forening med Baggesen, J. Kragh Høst og Nyerup, det skandinaviske Literaturselskab (i hvilket han fra 1811 til 1818, efter igjentagne Valg, var Formand); afgik 1797 fra Archivatiet og udnævntes til Committeret i bemeldte Collegium; 1802 til virkelig Justitsraad; afgik 1808 fra Padskriveriet; blev d. 28de Januar 1810 Ridder af Dannebrog; d. 16de Novbr. f. A. virkelig Etatsraad; 1812 Deputeret i Deconomi- og

Commerce Collegiet; d. 9de Febr. 1816, da dette Collegium forenedes med det vestindist-guineiske Rente- og General-Toldkammer, entlediget i Naade og med Bartpenge; d. 21de Sept. 1819 Toldforvalter paa St. Thomas i Vestindien, og afrejste i April 1820. — Var fra 1803 til 1806 een af Landhuusholdnings-Selskabets Præsidenter; blev 1799 Medlem af det Kgl. Norske Videnskabernes Selskab, og 1812 af det italienske Academi i Pisa. Vandt 1779 det skjønnede Vidensk. Selskabs første Priis for sin Heroide „Philippa til Erik“; 1787 Landhuusholdnings-Selskabets 3die Guldmedaille for en Afhandling „om en Huusmoders Pligter“; 1790 (ifke 1793) den anden af de 3 af Regjeringen udsatte Præmier for en Afhandling om en Nationaldragt; 1796 den første af de af et Selskab i Christiania udsatte Præmier for Underføgelsen om en Højskoles Anlæg i Norge. Han gjorde i Sommerne 1798 og 1799 Rejser til Bornholm, for at undersøge Steenkulsbruddene (jvfr. „Bornholms Amt, bestrevet af Fr. Thaarup“ [1839], S. 239); og berejste fra 1804 til 1806 Norge, nærmest for at undersøge Tangbrandingens Virkninger paa Fiskerierne og Landvæsenet, dernæst for at indhente Underretning om Industri- og Næringsvæsenet i alle dets Grene. † 25de Nov. 1821 paa St. Thomas. — * 1782, i Maj, Maria Magdalene Erichsen († 3° 1819 i Kbhvn), en Datter af Dr. Med. Joh. Gottfr. Erichsen og Anna f. Thode. — (Autobiographi i Døst's „Archiv“, Vd. I. S. 111—27, jvfr. Sammes „Materialier“, Nr. 30. 56; „Christen Henriksen Pram. Et biographisk Omrids, af J. R. Høst. Med Prams Billede fra Thorvaldsens Haand. Kbh. 1820“. (Et Uddrag af Prams, til Dødens Kapitlet indleverede Autobiographi, dat. Febr. 1818. Dtrykt i Rahbeks „Hesperus“ II., 1820, S. 426—44; i Skriftet: „Til Christen Henriksen Prams Amindelse. Samlet og udgivet af J. R. Høst“, Kbh. 1820; samt, med enkelte Smaaforandringer og enkelte Udelabelser, i 6te Vd. af Prams udvalgte digteriske Arbejder, S. I.—XV.); Rosfods Conversations-Lex. XXVI. 137—42; L. L. 1822, Nr. 12, S. 184—91, af P. E. Müller (jvfr. „Statsvennen“ 1822, Nr. 13. 35; Lit., Kunst- og Theaterbl. 1822, Nr. 34. 36); Molbechs Anthologie II. S. 158—80 (jvfr. „Dagen“ 1835, Nr. 107); (Barfods) poet. Læsebog, S. 497—502; Kbhvns Skilderi 1822, Nr. 11. 14; Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 49—56; 494—97; „Statsvennen“ 1822, Nr. 6, af J. R. Høst (optr. i Prams udv. digter. Arbejder VI. S. LXXV.—LXXXII.); „Dagen“ 1822, Nr. 37; Rahbeks og Myerups Udsigt ov. dansk Digtetekunst under Christ. d. 7de, I. S. 187—94; Thortsens Uds. ov. d. danske Lit. S. 93—94. 117—18; Prams udv. digter. Arbejder VI. S. 361—67, af Rahbek; jvfr. Rahbeks Erindr. I. 215—16; 229—34; 283—84; 317; 365; 390—391; III. 48—50; 78—81; 128—31; 356; IV. 108—16; 247—49;

322--23; 353; Dehlenschlägers Levnet I. S. 185—88; Høst's Erindr. S. 20. 122—23. 137—42; Dst's „Archiv“ I. S. 127—30; VII. 338—339; „Tilskueren“ 1822, Nr. 67 og 68; „Læsn. i blandede Emner“, II. S. 334—335; Beekens „Gravblomster“ 1824, S. 2. — Om to Affkedsfester førend hans Afrejse til Vestindien, jvfr. „Til Christen Henrikken Prams Aindelse. Samlet og udgivet af J. R. Høst. Kbh. 1820“, med Prams Portrait, tegnet af Thorvaldsen; „Taler og Sange i Anledning af C. H. Prams Afrejse. Kbh. 1820“; „Sange til den 10de April 1820, til Trykken befordrede af R. Myrup. Kbh.“; Rahbeks „Hesperus“, II. 415—57; „Tilskueren“ 1820, Nr. 10 og 11; „Harpen“ 1820, Nr. 4 [Alt optrykt i ovenansførte Samling: „Til C. H. Prams Aindelse“]; Høst's Polit. og Historie II. 238—39; 279—80. Om Mindefesten for ham paa det kongl. Theater d. 7de Decbr. 1822. see Literatur-, Kunst- og Theaterbl. 1822, Nr. 50; „Aftenbl.“ 1822, S. 83. — Udtog af hans Testament af 1816, hans digteriske og øvrige literariske Arbejder angaaende, i Rahbeks „Læsn. i blandede Emner“ Bd. III. S. 37—62; 115—30; 193—212. — Portrait, tegnet af Thorvaldsen, st. af A. Flint, i „Minerva“ 1795, 2det Bd.; nyt Aftryk foran ovennævnte Skrifter: „C. H. Pram. Et biogr. Omrids, af J. R. Høst“, og: „Til C. H. Prams Aindelse“. — Breve til ham fra Waggesen, B. Anker, E. Falsen, M. S. Plum, C. Anker, C. Duffen, F. D. Gräter, P. Petersen, N. C. Nissen, C. L. Rønnau, C. D. F. Reventlow, P. C. Abildgaard, D. C. E. Reventlow, H. W. Lundbye, Regius, Leopold, D. L. Rogert, G. H. Reiner, L. Munthe-Morgensjerne, A. Hennings, Matth. Fremling, o. fl., i Dst's „Archiv“ VII. 157—69; VIII. 19—24; 174—82; IX. 201—4; 261—73; i Sammes „Materialier“, Nr. 8. 9. 16. 32. 34. 35. 36. 38. 40—50. 60. 62. 64. 95. 97. 99. 102. 103. 104. 105. 108. 109; i F. Thaarups fædrenel. Nekrolog for 1821—26, S. 453—55; i J. Baggesens Biographi, I. S. 105—9; i Myrup's Magaz. f. Rejseagttagelser IV. S. 395—400; og i Histor. Tidsskr. IV. 360).

Snes af Castro, et Sørgeespil i 5 Optoge, af de la Motte. Overfat efter Befaling. Kbh. 1778. (Krit. Journ. 1778, S. 382). — Wilmanden, et Syngestykke i 2 Optoge (af Marmontel), oversf. af Fransk. ibid. 1780. — Cecilie, Syngesp. i 3 Optoge (af Roubel), oversf. ibid. 1782. (L. E. 1785, Nr. 24). — Hjørbinden paa Alperne, Syngesp. i 3 Optoge, af Marmontel, oversf. ibid. 1783. (L. E. 1785, Nr. 24). [De tre sidstnævnte ere aftrykte paa ny i den gyltendalste Samling af Syngespil, 4de og 6te Bind]. — *Emilias Kilde*. Et Digt. Kbh. 1782, og i Udv. digt Arb. II. S. 3—28. (L. E. 1782, Nr. 41; jvfr. Nolbechs Anthol. II. 163—65). — Inkaerne, af Marmontel, oversfat. I.—II. Bind. ibid. 1783. (L. E. 1784, Nr. 14). [3 denne Oversættelse skal Fru Pram have haft Deel]. — Hymne til Vaaren. Hans Kongl. Høiheids Kronprindsen tilegnet. ibid. 1784. (i Udv. digter. Arbejder I. S. III.—XIV.). — En gandske nye Bondedise, angaaende

hvorfunde Grev Bernstorff skienkede sine Bønder Frihed og Eieendom, og de hamnem derfor til evigt Minde ved Gienfaste opreiste en Hærestøtte, samt angaaende med hvad Betragtning Bonden bør beskue denne hans Hærestøtte o. s. v. *ibid.* eod. (optr., med nogen Forandring, i »Samling af Poesier. Nytaars Gave 1784«. Odense). — Starfodder, et Digt i 15 Sange. *ibid.* 1785, og i *Udv. digter.* Arb. V. S. 1—278. (L. E. 1785, Nr. 45. 46. 48, af R. L. Rahbek; »Lürdorphiana«, S. 254—55; Dst's »Archiv« I. 190—92; Molbechs Anthol. II. 165—71. — Starfodders Kampfang er overs. paa Tydsk af Fohbach og aftr. i Høst's Morgenbl. 1819, Nr. 48). — Samling af Oversættelser i Prosa til Nytte og Fornøjelse. I.—II. Bind. *ibid.* 1788. (L. E. 1789, Nr. 10. 22; Krit. og Antikr. 1789, Nr. 47). — Lagertha, et dramatisk Forsøg, i Rahbeks dramaturgiske Samlinger Bd. II.; gienemlæst og rettet paa ny, i Dst's Bidrag til Kundskab om Mennesker og Bøger Nr. 2—5; tillige særskilt, udg. af N. E. Dst. Kbh. 1801. 28 S. 8, og i *Udv. digt.* Arb. I. 65—88. (L. E. 1789, S. 743—44, af W. F. F. Abrahamson; jvfr. Molbechs Anthol. II. 171—72). — Damon og Pythias, Skuespil i 5 Optog. Kbh. 1790, og i *Udv. digter.* Arb. II. S. 189—308. (L. E. 1790, Nr. 34, ann. af W. F. F. Abrahamson; jvfr. *Minerva* 1790, II. 433; Molbechs Anthol. II. 172—173; *Jen. L. J.* 1791, Nr. 325). — Frode og Fingal. Skuespil i 5 Optog. *ibid.* eod., og i *Udv. digter.* Arb. III. S. 127—264. (Krit. og Antikr. S. VII. Nr. 7, S. 104—9; Molbechs Anthol. II. 172—73; *Jen. L. J.* 1791, Nr. 322). — Forsøg om Dragten, især for Danmark og Norge. Priiskrift. *ibid.* 1791. Overs. paa Tydsk. *ibid.* 1792. (L. E. 1792, Nr. 33. 34. 35; Krit. og Antikr. S. XIII. Nr. 1; Gøtt. A. 1792, St. 167; *Jen. L. J.* 1792, Nr. 253). — Serenaden eller de forte Ræser, Syngestykke i 3 Optog, med Musik af Regimentsquartiermester Bedel. Kbh. 1795, og i *Udv. digter.* Arb. IV. S. 289—378. (»Nordia« 1795, II. 187—91; »Minerva« 1795, II. 243; Molbechs Anthol. II. 173—74). — Forsøg om en Høiskoles Anlæg i Norge, efter den af et Selskab i Christiania fremsatte Priisopgave. Et Priiskrift. Christiania 1795. (Univerf. Joura. IV. 40—45; 81—87, af J. Baden; L. E. 1795, S. 768 flgg., af C. E. Mangor; jvfr. *Minerva* 1794, II. 122; »Samleren« 1795, II. 39—40; Dst's »Materialier«, Nr. 115; Silverholpes Literaturtidn., 3. H., Upsala 1796). — Minde-Taler over Geheimeraad og Statsminister J. E. Scheel, af J. P. Rosenstand Goiske og C. Pram. Kbh. 1795. (ogsaa i »Minerva« 1795, I. 283—328). — Tale i det forenede musicallse Selskab i Anledning af Kongens og Kronprindsens Fødselsdag. *ibid.* 1796. — Undersøgelse om hvad der nu bør og kan foretages med den kjøbenhavnske Waifenhuss-Stiftelse, efterat dens Bygninger ere afbrændte. *ibid.* 1796. (*Minerva* 1796, III. 340; IV. 265. 313; 1797, I. 265; L. E. 1797, Nr. 2 flgg.). — Taler i Præmieselskabet for den jødiske Ungdoms Anbringelse til Kunst og Haandværk. *ibid.* 1797 og 1800. (trykte som Bilag til »Borgervennen«). — En historisk ny Bife eller sangvis forfattet Rimkrønike om vore Orlogshelte i det drabelige Slag d. 2den April 1801, med oplysende Tillæg. *ibid.* 1801. (jvfr. Worms Breve til Nyerup i Møllers N. theol. Bibl. XIX. 188). — Tale i den jødiske Nations Fristole. *ibid.* 1810. — Frokosten i Bellevue. Comedie i 1 Act. *ibid.* 1813. (i *Udv. digter.* Arb. IV. S. 379—426).

Gengisfan i China. Oversættelse af Voltaires L'orphelin de la Chine. Kbh. 1815. Med en Dedicacion til Dehlensfläger. [i *Udv. digter.* Arb. II. S. 91—188]. (L. E. 1816, Nr. 26 og 28, af J. Møller).

Drømmeren. Skuespil i fem Opfølgere. Kbh. 1817. [i Udv. digter. Arb. V. S. 279—386]. (Høst's Søndagsbl. 1818, Nr. 6).

Christen Prants udvalgte digteriske Arbejder, samlede og udgivne af N. E. Rahbek. I. — V. Bind. Kbh. 1824—28. Vite eller Supplementbind. ibid. 1829. (Litteratur, Kunst- og Theaterbl. 1824, Nr. 25. 26. 27, af J. R. Høst; L. E. 1830, Nr. 51, af J. Møller; Høst's "Nord. Museum" S. 2., 1829, S. 135—37; jvfr. Molbech's Anthol. II. 180. — I denne Samlings 1ste, 2det og 3die Bind ere de hidtil utrykte Comedier indlemmede: *Regeren*, 5 A., 1791 (jvfr. "Minerva" 1795, I. 401); *Egteskabskolen*, 5 Opfølgere, 1795 ("Jris" 1795, II. 96—110; "Minerva" 1795, I. 392; "Nordia" 1795, I. 321—22; "Athene" V. 503; Lit. Kunst- og Theaterbl. 1822, Nr. 50); *Brønden*, 5 A., 1800. (Om samtlige 3 Stykker s. Molbech's Anthol. II. 123—74).

En Brudevielse af Digteren Christen Pram, udgivet og tilegnet unge Egtesfolk og Forlovede af en mangeaarig Ven af Forfatteren. Kbh. (1815). (forhen i "Minerva" 1793, I. 189—227).

Redacteur og Medudgiver af: *Efterretninger om den inden- og udenlandste Handel, Skibsfart, Fabrik- og Manufacturvaesen*. Kbh. 1782—87. 8vo. (Paa Tydsk af E. F. Cramer. 1782—83).

Af *Maanedsskriftet "Minerva"* var han Medudgiver i Aarene 1785—89, og Ene-Udgiver i Aarene 1790—93. (jvfr. *Nyerups Magaz. f. Rejsedagtagelser* IV. S. 378—82. 393; *Rahbek's Erindr.* III. S. 48—50; 55 figg.; 354—355; IV. 247—49). Hans egne Bidrag hertil opregnes i det nyere opførte 1801 udfomne *Minervaregister*. Siden har han leveret til dette *Maanedsskrift* treende *Taler*: i 1803, III. 139—63; 1804, III. 35—52; 1805, III. 113—28; En *Epilog*, 1803. II. 96. — (Hans i "Minerva" fra Tid til Tid indførte *Fortællinger* ere oversatte paa Tydsk af L. E. Sander i tvende Samlinger, hvoraf den ene udfom under Titel af: *Salz, Faune und Mannigfaltigkeit, in komischen Erzählungen*. Hamburg 1790. (L. E. 1791, Nr. 20, af B. F. Abrahamson); den anden under Titel af: *Muntre Erzählungen*. I.—II. Theil. Kopenh. u. Leipz. 1802).

Medudgiver af J. F. Wessels samtlige *Skrifter*. I.—II. Deel. Kbh. 1787. (L. E. 1790, Nr. 8). Jvfr. Art. N. E. Rahbek.

Medudgiver af Ugebladet "*Borgervennen*" fra 1796 til 1804, og fra 1818 til 1819. (Heri, bl. A., af ham: *Noget om Ordet: Pøbel*, 1796 Nr. 9—11 [optr. i *Rahbek's "Eritogenia"* VI. 179—91]; *Noget om Moden* (som Fortsættelse af Stykket om *Pøbel*), sftb. Nr. 11. 12. 14. 33. 34 [optr. i *Rahbek's "Eritogenia"* VII. 1—23; 98—113]; *Noget om Opdragelsen*, sftb. Nr. 35. 36; *Føitigbed*, 1797 Nr. 26—29; *Brødtvæ*, sftb. Nr. 23. 24; *Uøflighed og Høflighed*, 1798 Nr. 27—31; *Forforskjellige Climaters forskjellige Bestaendighed*, 1800 Nr. 38—40; *Naar man skal straffe Børn, skal man da gjøre det i Brede, eller med kolbt Blod?* 1801, Nr. 7—10. (L. E. 1809, S. 678); *Udenlandsbreiser*, sftb. Nr. 6. 7; *Tidsforbrø*, sftb. Nr. 29. 30. (jvfr. L. E. 1809, S. 678—79); *Om Riberne til Rigdom*, sftb. Nr. 30—33; *Tale mod Egteskabskilsmissen af Leopold*, overs. af *Svenst*, 1802 Nr. 19. 20, og i samme *Udgang* flere Stykker af *Leopold* og nogle af *Wleims Halladat*; *Om Naturens Forødling*, 1803 Nr. 14. 15; *Om Hør*, sftb. Nr. 15—20; *Om Gavnighed*, sftb. Nr. 41. 43—46. (L. E. 1809, S. 686—87); *Om Bogskriveri*, 1804 Nr. 12—16. [jvfr.: "*Hvorfor man skulde skrive Bøger?*" i "*Minerva*" 1793, III. 165]. (Om disse Bidrag, s. hans egne *Udtringer* i *Rahbek's "Læsning i blandede*

Wæner" III. 120—22); Fingals-Hulen, 1818 Nr. 13—18; Brudstykker formodentlig af en meget mærkbar dig Forfatter, sftd. Nr. 19—23; En Mand af Verden af Dl. Goldsmith, 1819 Nr. 1. 2; Om Menneskenes Værd efter Beløbet af deres Indtægter, sftd. Nr. 2—4; 6—8).

3 "Tris" (Erklæring paa Skuespiller P. Saabyes Promemoria, 1795. II. 127).

3 "Scandinavisk Museum" (Om videnskabelig Belønning. Tale holden i et Underviisnings-Institut ved Præmie-Bøgers Uddeling, 1798. II. S. 1. S. 83—121. [Kiel. T. 3. 1808, Nr. 21]; En Bog-Papirs Historie, 1803. II. S. 1. S. 1—82. [L. E. 1807, S. 210—12]; — i det Scandinav. Lit. Selskabs Skrifter (Pathologiske Bemærkninger over Reisebeskrivelsesygdommen, tilligemed et lille Stykke Reisebeskrivelse, 1805. II. 1—81. [L. E. 1807, S. 264—66]: Noget om Kystreiser, med Anviisning til en saadan, 1806. II. 359—443. [L. E. 1809, S. 137—38]; Om Befolkningen i Scandinavien og dens Tilvæxt i Tidsløbet 1769—1800, med 6 Tabeller, i Aarg. 1808, S. 337—438; særskilt aftrykt. [Jvfr. Kbhvns Skilber 1809, Nr. 94; 1810, Nr. 1, S. 378; Kiel. T. 3. 3. Jahrg. 1. Bd. Nr. 32—33, S. 125—131]; Tale paa Kongens Fødselsdag 1811, med oplysende Anmærkninger, i Aarg. 1811, S. 265—363; ogsaa særskilt aftrykt. (Udtog i Handels- og Industri-Tid. 1812, Nr. 12. 13).

3 Døds "Bidrag til Kundskab om Mennesker og Bøger" (Noie Doversættelser efter Goldsmiths Essays, og Voltaire); — i Sammes "Mnemosyne" (En Aften i Spanien, i Bd. I. S. 277—89).

3 "Bibliothek for Fysik, Medicin og Oekonomi" (Betænkning om det af forrige Foged Bang foreslagne libet kostbare Brød-Surrogat, af L. Manthey og Chr. Pram, XXVI. (Nr. Bibl. Bd. 8.) S. 190—219).

3 Handels- og Industri-Tidenden 1811—18. (Reisebemærkninger i Norge 1804—6 [hvilke Bemærkninger igjen bleve udskykkede i "Dagen", "Kjøbenhavn's Skilberie" og andre Blade]; En Beregning, 1824 Nr. 47 og 49).

3 "Danst Minerva" (Betragtninger over Egenhederne i de tyske Skribenters Stil og Manceer, hvis Værter ere udfomne paa Engelsk, og over deres Arbeiders Tendence, af William Preston, overs. i III. 1816, Novbr., S. 418—56; Decbr., S. 471—525; Skrivelse, i Anledning af W. Prestons Betragtninger o. f. v., IV. 1817, Januar, S. 54—63. [Jvfr. sftd. Marts, S. 40—56; Mai, S. 1—46, af R. L. Rahbek]; Jordlivet, en Reise. Forelæsning holden i et Selskab, IV. 1817, Juni, S. 1—47. [ogsaa særskilt, med Forerindring. Kbh. 1817]; Om Forbrugningen af Tobak i Danmark, V. 1817, Aug. og Septbr., S. 34—128. [ogsaa særskilt, Kbh. 1817]; Tale ved Professor J. P. Schönheyders Doctorjubilæum, VII. 1818, Decbr., S. 481—504).

3 Duffens "Nye oekonomiske Annaler" (Om Udproduktionen i Kongens Stater, i Bd. IV. S. 3—4. 1818, S. 1—94; Udproduktionen i Sønderjylland og Holsten, i Bd. V. S. 1. 1819, S. 1—48, med Tabeller).

3 Rahbeks "Hesperus" (Svar i Anledning af Talen ved Festen før hans Afrejse, II. 452—55)

3 Nyerups "Magazin for Rejsedagtagelser" (Brudstykker af hans Reise i Norge i 1804 og 1805, IV. S. 171—256; Rejsen til Hellebæk 1803, sftd. S. 257

—264; Breve fra Vestindien og Nordamerika i Aarene 1820—21, f. f. t. S. 265—339; Rejse over Sundet 1791 [o: Brev til Prof. Ribbeck], f. f. t. S. 359—95).

J Rahbeks *«Tritogenia»* (Om den tilskyndende Strid imellem den Maade, hvorpaa vi leve, og den, hvorpaa, det siges, at vi burde leve. (Forelæsning i Selskabet Etio), I. 81—119; Hvad er Menneſke- og Borger-cultur? En Forelæsning i Selskabet Concordia, Novbr. 1818, III. 161—88; Et poetiſt Fragment, V. 132—37; Noget om Ordet: Pøbel, VI. 179—91; Noget om Moden, (ſom Fortſættelse af Stykket om Pøbel), VII. 1—23; Endnu noget om Moden, f. f. t. S. 98—113).

J Dørs *«Materialier til et danſk, biographiſt-literariſt Lexicon»* (Breve: til Byfoged og Regerings-Medlem B. Prahl i Trankebar, Nr. 11; til Prof. Rahbek, Nr. 30; til Geheime- Stats- og Finants-Minister, Breve af Schimmelmann, Nr. 56).

Digte, afspredte (foruden i *«Minerva»*): *«Almindelig danſk Bibliothek»* (Afkjellige Jydlere og Sange i første Aargang, 1778, ſom opregnes f. f. t. IV. S. 347—48); i E. Jversens *«Samling af hidtil utrykte Poesier»*, Nytaarsgave for Aarene 1782—85 (En Deel, meſteparten Imitationer efter Horats); i *«Forsøg i de ſkjønne Videnskaber»* (Philippa til Erik, en Heroide, i XIV. Stykke, 1783, S. 3—22, og i Udv. digter. Arb. I. S. 41—56. [L. E. 1784, Nr. 46, S. 722—26; Molbechs Anthol. II. 162]; Forsøg til Dverſættelser af afkjellige græſke og latiniſke Digte, f. f. t. S. 131—88. [L. E. 1784, Nr. 49, S. 774—76]; i *«Poetiſke Samlinger»*, udgivne af et Selskab (det norſke Selsk.); Elegie i Anledning af Juſtitsraads og Rector Perſebs Død, i II. Stykke, 1783, S. 69—74. [L. E. 1786, S. 39]; i de hos Schulz udkomne, og af H. W. Niber reviderede Poefiſamlinger 1785—90 (Afkjelligt, hvoriblandt Dverſættelse af Anacreons 30te Dde, og af Horats's Ober 3. Bogs 21de og 23de Dde, i 4de Samling); i *«Selskabsſange»*, udgivne med Nover 1785 (Nr. 15. 27. 31. 32. 33); i *«Fris»* (1792, I. 45; II. 161); i *«Nordia»* 1795; i Smidts *«Lommebog for Hiſtorie og Selskabelighed»* 1795; i *«Euphrosyne»*; i *«Fris og Hebe»* (Gørgcantate i Anledning af Entebronning Juliana Marias Død, 1796. IV. 265—271; jſfr. Riunges *«Bertha»* 1827, I. 417—22); i *«Charis»*; i *«Den danſke Tilſkuer»*; i Blochs *«Trondhjemske Blandinger»* (S. III. S. 254—56); i Krufes *«Cros»* 1803; i *«Aglata»* 1810; i R. S. Sætofts *«Lyna»*; i *«Sandfigeren»*; i *«Tilſkueren»* 1815; i Høſts *«Morgenblad»* (1819, Nr. 6); i Riunges *«Dana»* 1820; i *«Tilſkuerne»* (1823, Nr. 103. 104); i E. Beyers *«Gefion»*, Nytaarsgave for 1826 (Fire Digte; En Prolog ved Skuepladsens Aabning i Chriſtianſand; og Fragment af et Syngeſtykke, S. 1. 123. 129. 137. 141. 197). — Udvalg af hans lyriſke Digte, i Molbechs *«Danſk poetiſt Anthologie»* II. S. 181—215. — J *«Aftenpoſten»* 1776, Nr. 36, ſaaer en Dde ved Johan Drevelens Grav, undertegnet E: P:, der uden tvivl betyder Chriſten Pram.

Anmeldelse af en Udgave af hans ſamtlige Bærker lod han trykke ſærſkilt 1817. Samme er ogsaa indført i *«Danſk Minerva»* V. 1817, Aug.—Septbr., S. 175—182; jſfr. Rahbeks *«Tilſkueren»* 1817, Nr. 68; 1820, Nr. 14.

Fortale til A. P. Riunges *«Almindelig Sukommelsæsbog, efter Jullien og Hød. Kbh. 1819.* (jſfr. L. T. 1820, S. 180).

Han anſees for at være Forfatter til: *Morpcionade, et Heltedigt. Kbh. 1774.* (jſfr. *«Kürdorphiana»*, S. 152—56; *Adreſſe-Cont. Efterretn. 1774, Nr. 131. 137; Aftenpoſt. 1774, Nr. 36; Krit. Journ. 1774, Nr. 51—52).*

Bram (Ole), heelbefaren Matros.

Sandsfærdig Historie: om to Ildstøtter i Castelsgraven og Forfatteren til Bortkabinettet, som Vandet foer med i Luften, med Merc. Kbh. Trykt i dette Aar (1833). 18 S. 8.

von Prangen (Johann Fridrich August), f. d. 24de Sept. 1765 i Kiel, Søn af Gehejmeraad Ernst Wilhelm v. Prangen († 1776) og Magdal. Elisab. Zachariæ; blev Student i Kiel 1783; kom 1786 til Kbhvn; blev 1789 medicinsk Candidat paa Frederiks-Hospital; underkastede sig i October 1790 medicinsk Embedsexamen (H. ill.); disputerede d. 14te Marts 1794 for Doctorgraden i Medicinen; blev 1794 praktiserende Læge i Korsør. † 30te Juni 1816. — * 1793 Joachimine v. Castensfjold († $\frac{1}{2}$ 1842), Datter af Kammerherre Carl Adolph v. Castensfjold til Hagesledgaard. — (Autobiographi i Programmet til hans Doctorprom.).

Dissert. inang. *de morbis spasmodicis, hystericis præsertim.* Havn. 1793. (Partenteils medic. chir. Zeit. 1795, Bd. II. Beplage zu Nr. 41).

Brensf (Gottfried), Kjøbmand og Medlem af Vare-Control-Commissjonen i Odense.

Noget om Handelen med stempelplichtige og indenlandske Manufacturvarer. Odense, 1822. — Belmeente Yttringer om Toldafgiften af stempelplichtige Varer. *ibid.* 1832. (Handels- og Industri-Lid. 1832, Nr. 3).

Brieme (Emil).

Nytaarogave for 1834. Kbh.

Pringlau (Ferdinand Anthon Christian), f. 1794, Søn af Justitsraad Frederik Christian Pringlau, Secretair, Bogholder og Hovedkassierer ved det kongelige Theater (f. i Septbr. 1754 i Kbhvn., † $\frac{1}{2}$ 1826, jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 482). Blev først Copiist, og 1824 Fuldmægtig ved Theatercomptoiret; var tilige Rolleskriver. Udnævntes d. 1ste Novbr. 1828 til Secretair; var fra d. 5te Novbr. 1833 indtil d. 21de Januar 1835 Comptoirchef, Bogholder og Hovedkassierer ved det kongelige Theater (jvfr. „Fædrelandet“, ved David, Bd. IV. Nr. 151, 52, 53, 54; Kbhvpost. 1837, Nr. 206, 7, 8). — * Johanne Dorthæa Thorup, Datter af Sadelmagermester Jacob Thorup og Ida Frederikke f. Nissen.

Udgav: „Kjøbenhavn's flyvende Post“, redigeret af J. L. Heiberg. Kbh. 1827, 1828 og 1830. 4to. — Det kongelige Theaters Repertoire. Nr. 1—65. *ibid.* 1828—34. (jvfr. Kbhvns Skilberi 1828, Nr. 42; Flyv. Post 1828, Nr. 45). — J. L. Heiberg's „Den otte og tyvende Januar“; „Aprilsnarrene“; Recensenten og Dyret“; „Om Vaudevillen, som dramatisk Digtart“; „Et Eventyr i Rosenborg Have“; „De Uadskillige“; „Elverhøi“; „Prindsesse Isabella“; „Kjøge-Huusforsk“; „Syv militaire Piger“; „Kjærligheds-Drømme“; „Favoriten“; „Pigen ved Søen“; (P. Perz's) „Amors Geniestræger“; Th. Overfkous „Kunstnerliv“; „Zampa“.

Pringlau (Frederik Ferdinand Jacob Carl), Nysnævntes Søn; f. d. 3die Decbr. 1814; blev Medlem af det Müllerske Skuespiller-selskab. (Jvfr. Dst's „Supplementbl.“ 1839, Nr. 4. 13. 14).

Frierens Besøg. Iffispil i een Act af Escribe og Mélesville. Oversat (i det tgl. Theaters Repertoire Nr. 43). Kbh. 1832.

Pringlau (Frederik Christian), ovenanførte F. A. C. Pring-lau's Broder; f. d. 24de Sept. 1786; blev Student i Efteraaret 1804; tog i April 1805 og i April 1806 den philologiske philosophiske Examen; blev 1808 Fuldmægtig ved Theatercomptoirret; 1809 Secretair; 1824 Comp-toirchef, Bogholder og Hovedkasserer ved det kongl. Theater; d. 1ste No-vember 1828 Kammerraad. † 31te Juli 1832. — * § 1813 Sophie Louise Krüger († $\frac{6}{1}$ 1841 i Kjøbenhavn), en Datter af kongl. Kammer-ladai Fr. Bonav. Krüger.

Brevet fra Cadix, Drama i 3 Acter, af Roquebue, oversat. Kbh. 1817. — Pevn, Had og Kjærlighed, eller Franskmændene i Spanien. Skuespil i 5 Acter af A. Roquebue, oversat. ibid. 1821.

Proft (Henrik Christian Gottlieb), f. i Slutningen af Aaret 1795 i Kjøbenhavn, Søn af Universitets-Boghandler Christian Georg Proft (f. 1761, † i Apr. 1809) og Jacobine Mariane f. Høvinghoff (f. 1774, † § 1815); dimitteredes 1813 til Universitetet fra Koeskilde Skole; rejste siden i nogen Tid i Tydskland; blev, efter Hjemkomsten, 1820 Med-hjælper ved Redactionen af Bladet „Dagen“, og var derhos beskæftiget med andre literaire Arbejder. † 19de Juli 1827 i Kjøbenhavn, ugift. (Jvfr. Statistid. 1818, Nr. 85, Tillæg).

Dramatiske Forsøg. Kbh. 1816.

Redacteur af: Conversationsblad. Udgivet af et Selskab. I.—III. Aarg. Kbh. 1825—27. Begyndt i October 1824. (Jvfr. Kbhvns Skilderi 1828, S. 1416—14; N. Aftenbl. 1825, S. 23. 51—52; Jvrsens Avis 1824, Nr. 142; Kbh. Morgenbl. 1825, S. 399. 612; „Politibennen“ 1826, S. 124. 140).

Han er Forfatter til de i Aarene 1817 og 18 i Bladet „Dagen“ og i 1820 i Bladet „Harpen“ (under Navnet „Australis“) indførte Theaterkritiker; ligele-des til Theaterartikelen og de kritiske Bemærkninger over de offentlige Concerter i „Literatur-, Kunst- og Theater-Blad“ 1821—23. (Hans Mærke er under Theaterartikelen „Australis“ og under Concertanmeldelserne A.).

Desuden leverede han en Mængde af andre Artikler til „Dagen“ 1820—1827 (Om dramaturgiske og flere Gjenstande) og til Literatur-, Kunst- og Thea-terbl. (Kritikens Indflydelse og Vigtighed, Fragment af en større Afhandling, 1821 Nr. 7; Om Kritik i Almindelighed og den anonyme og pseudonyme i Særbesked, 1822 Nr. 28; Om Humanitet og human Kritik, sftd. Nr. 30; Foranstaltninger i Theatret, sftd. Nr. 31; Theatret, sftd. Nr. 32); ligeledes Bidrag til „Den Cimbriske Mercur“ (tildeels under Navnet „Kalophilos“, saasom: Forteg-

nesser over de i Danmark udkomne danske Dagblade, 1822 Nr. 50. 51; Garricks Enke, 1823 Nr. 11; David Garrick, sfd. Nr. 14; Dublin i Aaret 1822, sfd. Nr. 15; o. fl.); til A. Borchs Aalborg Stifts-Aдресseavis 1823; til Elmquist's "Læsefrugter" (Aphorismer, XXIII. 131. 259; Arabesker, XXIV. 122, under Navnet "Australis". (jvfr. Conversationsbl. 1824, S. 91—92. 176; Lit., Kunst- og Theaterbl. 1824, S. 100. 184); til Pét's „Archiv for Psychol., Hist. o. f. v.“ (Charakterfildring af de nuværende Romcinder, af Dr. Siewers, overs. II. 246—262; jvfr. Conversationsbl. 1824, S. 164—67); samt til Rahbe's „Oefian“.

Prætorius (Johannes Jacob), f. d. 20de December 1787 i Heils i Haderslev Amt, hvor hans Fader Stephan Hinrich Prætorius, gift med Margrethe Hedevig Holst, var Præst (f. i Simonsberg, † 2° 1806, i sit 67de Aar). — Han besøgte Haderslev Latinskole, og afgik derfra i Efteraaret 1808; dimitteredes i April 1809 til Kbhvns Universitet af den daværende theologiske Candidat, siden Professor, J. L. Rasmussen; afslørede i Juli 1818 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 22de August 1821 Præst for den lutheriske Menighed paa St. Thomas og St. Jan i Vestindien; d. 10de Octbr. f. A. tillige Missionair sammesteds; d. 4de Juni 1831 Sognepræst til Tølse paa Mors, under Aalborg-St. † 26de Januar 1833. — * 1. Caroline Marie Leemejer († 3 1822 paa St. Thomas), en Datter af Virkedommer Mort. Fred. Leemejer til Kallø Ladegaard. * 2. 7 1824 Charlotte Angélique Raupach, en Datter af Regimentschirurg Friedrich Andreas Raupach, Garnisonschirurg paa St. Thomas og St. Jan, og Charlotte Antoinette f. v. Holten.

Kort Lærebog i Religionen, paa Creolsk. Kbh. 1827. (jvfr. Nønces „Danst Religionsbl. III. Aarg. 1827, Nr. 49).

Udtog af et Brev fra ham, i „Maanedl. Efterretn. fra Bibelselskabet for Danmark“ 1825, Nr. 1.

Prøvensen (Hans Christian), f. d. 7de Januar 1791 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Conrad Wilhelm Prøvensen var Vertshuusholder og gift med Gunild Kirstine Grønneberg (en Datter af Skipper Hans Hansen Grønneberg i Laurvig). Underviist i Efterslægtselskabets Realskole i Kbhvn, blev han, efter sin Confirmation i Aaret 1805, sendt med en Vestindiefarer til St. Thomas, for der at blive ansat; var i nogle Aar Skriver hos adskillige Embedsmænd deels der, og deels paa St. Croix; lod sig, ved Krigens Udbrud med England, engagere som Lærling ved det vestindiske Artilleri, og kom saaledes, ved de danske vestindiske Hers Dvergivelse til Engländerne i Decbr. 1807, i engelsk Fangenskab; erholdt 1810 sin Frihed, og blev med flere af de i Vestindien tagne Fanger sendt til Norge og derfra til Danmark; ansattes kort efter som Substitut

hos Degnen Knudsen i Ullerslev ved Nyborg. Under hans Ophold der, tog Amtsprovst Dr. Wedel sig af ham, saaledes at han, ved hans Omforg, erholdt Examen paa Skolelærer-Seminariet i Skaarup i Aaret 1813, og blev i det paafølgende Aar ansat som Lærer ved Borgerstolen i Odense. — * 1814 Clara Charlotte Hedevig Fjilstrup, en Datter af forhen afdøde Degn og Skolelærer Jacob Conrad Fjilstrup paa Hølnæs ved Alsens. — (Jvfr. Dst's „Materialier“ Nr. 123—24).

Engelsk Læsebog, tildeels emarbejdet efter Fichs engelskes Lesebuch og forsynet med en kort Grammatik. Kbh. 1826. — (Tildeels efter Autogr.).

Pseudo Battista.

Theater-Anmeldelser, i „Portefeuillen“ 1839, Bd. 1. og 2.

Pöschel (G. A.), Medlem af det Bedste Skuespiller-Selskab.

Flora, eine Sammlung auserlesener Gedichte, scherzhaften und ernstn Inhalten. Göttenb. 1833.

D.

Dvis, Pseudonym; see Frederik Sneedorff Virch.

Dvist (Poul), f. 1768, Søn af Eric Wilhelm Dvist, Sognepræst til Skjævinge og Gjorløse i Sjælland (f. 1710 i Kbh., † i Apr. 1779), anf. i Worms Lex. II. 220; III. 620. 974), og Cathrine Marie f. Møller († 1° 1830). — Han kom, 9 Aar gammel, i Frederiksborg Skole; dimitteredes derfra til Universitetet i Esteraaret 1788; afsløverede i Januar 1792 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); studerede derefter Naturhistorie under Vejledning af Bahl, Schumacher o. Fl.; opholdt sig 1 Aar i Norge; blev d. 11te Septbr. 1795 Præst ved de danske Etablissementer paa Guinea-Kysten; d. 4de October 1797 Sognepræst til Risstrand og Kielvig i Vest-Finmarken, og d. 28. Marts 1806 til Næsøddens Præstegjeld i Aggershuus Stift. † 1814.

4 Prædikener, trykte i een Samling i Thronbhjem. (f. Dst's Literatur, Kunst- og Theaterbl. 1798, Nr. 21 og 22, jvfr. sld. Nr. 46). — (Tildeels efter Autogr.).

Dvistgaard (Jeppe Christensen), f. d. 13de Marts 1781 af Bønderførældre i Vester-Lybye i Salling, Viborg Stift. Fadren, Christen Nielsen, døde i Sønnens 3die Aar. — Var indtil sit 10de Aar hjemme i Moderens Huus, selselsat med landlige Væftæftigelser, saavidt hans Kræfter tillode det; kom derpaa ud iblandt Fremmede, og blev, neppe 14 Aar gammel, Lærer for yngre Børn; besiddedes, efter 8 Aars Forløb, af daværende Biskop over Viborg Stift, Dr. P. J. Tetens, til Degn i

Skole, og begyndte at nyde videnskabelig Underviisning af den derværende Sognepræst J. P. Leth, som besørgede ham privat innskriveret ved Kjøbenhavns Universitet i Marts 1803; rejste 1806 til Kjøbenhavn, og underkastede sig i April 1807, efter foregaaende Tillæbelse, Præliminær-Examen i de vigtigste af de Discipliner, som da fordreides til Examen Artium og den philologisk-philosophiske Examen („Admissus cum laude eximia“); tog i Januar 1810 theologisk Attestats med Charakteren „Laudabilis et quidem egregie“; blev d. 3die Aug. 1811 Adjunct ved Aarhus Cathedralsskole; d. 3die Aug. 1819 Overlærer ved den lærde Skole i Slagelse; d. 6te Juli 1826 Rector for samme Skole; d. 30te Juni 1838 Sognepræst for Nagerup og Kirkerup i Sjælland; d. 28de Juni 1840 Consistorialraad; 1842 valgt til Medlem (Suppleant) af Amtsraadet for Nøestilde Amt; d. 28de Juni 1845 udnævnt til Ridder af Danebrog. — *Karen Nielsdatter Hvilsted.

Skoleprogrammer: a) *Versio metrica danica versuum quorundam ex libro Iliados XXIII. et Aeneidos Vto.* Slagelse 1822. — b) *De basi et fundamento dogmatum christianorum in scholis ad maturiorem juventutis institutionem procurandam conditis justa ratione tradendorum.* ibid. 1826, 39 pagg. 8. (Jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 637—39). — c) *Luc. Ann. Seneca Herculem furem versibus danicis exposuit J. C. Qvistgaard.* ibid. 1828, 74 pagg. 8. — d) Efterretninger om Slagelse Bys og Skole i ældre Tider. Slagelse 1831, 81 S. 8. — e) Fortsatte Efterretninger om Slagelse lærde Skole. ibid. 1832, 57 S. 8. — f) Biographiske Efterretninger om Biskop N. E. Valle og Prof. Jens Møller, begge fordoms Disciple af Slagelse Skole. ibid. 1835, 95 S. 8. — g) Betænkninger, helligede Kirken og Skolen. ibid. 1836, 76 S. 8. (Jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1836, Col. 794—800; 801—16; „Dagen“ 1836, Nr. 293).

Anmærkninger i Anledning af Hr. Grev Holsteins Sendebrev til Hr. Pastor Bastholm. Slagelse, 1833. — Bemærkninger ved den af Hr. Pastor Jønger holdte og udgivne Prædiken. ibid. eod. — Betragtninger til tænksomme Christnes Overveielse i Anledning af det af Hr. Skolelærer Sørensen i Vendsløv ved Holsleiborg udgivne Skrift: „Vor Christne Troes Forfarer mod Rector Qvistgaards lille Angreb“. ibid. eod. — Har jeg forseet mig imod Hr. Pastor Jøngers Prædiken? Et Spørgsmaal, Bibel og Sandhed helliget. ibid. eod. (L. T. 1833, Nr. 38, 39, 40, af P. H. Møller; Nr. 50, af Qvistgaard; M. f. L. IX, 428—454, af P. N. Clausen; Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 335, 366, 415, 430—31, 440—45, 636—39, 733, 863; 1835, Col. 44; Jvfr. Art. P. A. Jønger, J. Hviid, J. P. Østrup).

Ved Provst Fr. Schmidt's Jordefærd. Nøestilde 1840.

Netrolog over Amtsprovst Jens Hoyer Leth, i Karsens „Eusebia“ S. I. S. 81—91.

Tale, indf. i „Forhandlinger ved Slagelse Bibelforenings Generalforsamling den 15de Juni 1827“. Slagelse. — (Tildeels efter Autogr.).

Qvistgaard (Jøer), f. d. 28de Octbr. 1767, næstældste Søn af Justitsraad Morten Qvistgaard, til Gjerdrup samt Lyngbygaard i

Sjælland (f. $\frac{1}{3}$ ^o 1732, † $\frac{3}{3}$ 1798, anf. i Myerups Lit. Lex. S. 474), og Martha f. Rehling (f. $\frac{1}{5}$ ^o 1744, † $\frac{1}{5}$ ^o 1782, en Datter af Præsten til Hasle og Braaby, Mag. Johan Rehling og Regina Dorothea Wølbife). Dimittet som Privatist blev han Student 1786, udmærket ved Examen Artium; underkastede sig i Maj 1789 den latinist-juridiske Embedsexamen (H. ill.); drog f. A. til Göttingen, og tiltraadte, i Selskab med daværende Cancellisecretair (siden Conferenceraad og Højesterets = Assessor Ad. Gottl. Müller (S. 332), en Rejse i Tydskland, Schweiz, Italien, Frankrige og England; studerede fra Slutningen af 1790 i Göttingen, hvorfra han kom tilbage 1792. Blev 1793 Cancellisecretair; 1796 Ejer af Hovedgaarden Aagaard i Holbeks Amt (til 1803); 1802 Legationsraad (med Justitsraads Rang); d. 7de Aug. 1810 virkelig Etatsraad; d. 4de Sept. 1816 anden Vice-Vorgemester, og d. 31te Marts 1819 anden Vorgemester i Kjøbenhavn; d. 26de Juli 1820, efter Ansøgning, i Naade entlediget. Var Medlem af det Kongl. Danske Selsk. for Fædrelandets Historie og Sprog. † 8de October 1829 paa Gulbaggergaard ved Skjelskjør. — * Maria Dinesen (f. 1777, † $\frac{1}{10}$ 1827), Datter af Justitsraad Anders Dinesen til Gyldenholm.

Index chronologicus, sistens foedera pacis, defensionis, navigationis, commerciorum, subsidiorum & alia a regibus Daniae & Norvegiae ac comitibus Holsatiae inita cum gentibus intra & extra Europam; nec non capitulationes, literas & mercaturæ privilegia ab anno 1200 usque ad 1789. Göttingæ 1792. (L. E. 1733, Nr. 6. 7, af Fr. Haarup; Gøtt. A. 1792, St. 161, S. 1609).

Qvistgaard (Jørgen Carl), Under- Løds- og Consumtions- betjent i Næstved.

Tarif for Indførsels-Consumtionen i de danske Provinds-Stæder, udregnet til mindre Størrelser. Kbh. 1837.

R.

Raben (Christian), f. 1782 i Slangerup, hvor hans Fader Nicolai Raben, gift med Maria Dorothea Staal, var Sognepræst og Provst i Riunge-Frederiksborg Herred (f. $\frac{2}{5}$ ^o 1748 i Haderslev, † $\frac{1}{4}$ 1811). Underviist i Hjemmet, besøgte han i 1 Aar Frederiksborg lærde Skole; afgik derfra i Efteraaret 1800 til Universitetet, og erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavel som ved anden Examen i det paafølgende Aar; blev Alumnus paa Borchs Collegium; underkastede sig i Marts 1804 medicinist Examen ved Universitetet (Laud.) og i Efteraaret 1805 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); var 1804—7 medicinist Candidat ved Frederiks-Hospital; disputerede d. 9de August 1806 for Doctorgraden i Medicinen; blev 1809 constitueret Physicus i Charlshøjs Grevskab, og 1814 Landphysicus i Bratsberg Amt.

† 10de September 1817 i Skeen. — * *Wilhelmine Hammond*. — (Autobiographi i det til hans Doctorpromotion d. 9de Aug. 1806 udstredte, af B. Thorlacius forfattede, Universitets-Program).

De Diabolo mellito. Diss. Inaug. Havniæ 1806.

Naben (Frederik Christian, Greve), f. d. 23de Marts 1769, Son af Gehejmraad, Kammerherre og Ridder (Storfor) af Danebroge, Otto Ludvig Greve Naben til Grevsfabet Christiansholm i Laaland (f. 1° 1729, † 3° 1791). Blev efter Faderens Død Besidder af Grevsfabet Christiansholm; gjorde siden naturvidenskabelige Rejser i forskellige Lande. † 6te Juni 1838 under sit Ophold i Rio de Janeiro. — * 3° 1794 Amalie Gregersine Juel (f. 1775, † 3° 1813), Datter af Gehejmraad Gregers Juel, til Rastenberg i Fyen, og Amalie Christiane v. Naben. — (Jofr. Døt's „Supplementbl.“ 1839, S. 104).

Udteg af en Dagbog, holdet paa en Rejse i Gronland i Sommeren 1828, i „Tidskr. for Naturvidenskaberne“, Bd. III. S. 271 – 289; Bd. IV. S. 1–35.

Naben (J. J.).

Samling af Gaader, Charader, Logogrypper, Trilogrypper, Anagrammer, Palindromer, og Homonymer. Odense, 1810.

Naben (Nisf Christian), f. d. 13de Marts 1788 i Stenderup, Tostlund Sogn, Nørreangstrup Herred, Haderslev Amt, hvor hans Fader Christen Pedersen var i endeel Aar Skolelærer ved een af de saakaldte Umgangsskoler (Wandeltisch) og siden Strømpehandler; hans Moder Karen Nisfdatter Naben, efter hvilken Familienavnet Naben er optaget. Fra Ungdommen af havde han stedse havt Lyst til Skolefaget, og blev ogsaa Skolelærer ved en Bisskole i hans Fødeegn strax efter at han var confirmeret; men da han ønskede at vorde dueligere i sit Fag, begav han sig i Aaret 1809 — efter at have været Skolelærer i 5 Aar — paa Skolelærer-Seminariet i Skaarup ved Svendborg, og blev derfra i Juni Maaned 1812 dimitteret med Hovedcharakteren: „Meget godt med Udmærkelse“, hvorefter han strax blev ansat som Lærer ved Borger-skolen i Odense; d. 28de Juni 1845 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn. (Jofr. Døt's „Materialier“, Nr. 67).

Praktisk Regnebog til Brug i Almueskoler. Udarbejdet tildeels efter Kroymanns gemeinnüchliches Rechnen. Odense 1824. 2det Dpl. ibid. 1836. — Opløsning af nogle af de vanskelige Opgaver i den efter Kroymann omarbejdede praktiske Regnebog. ibid. 1824.

Praktisk Regnebog for Begyndere, indeholdende de 4 Specier i ubenævnte og benævnte Tal, samt Regulabetri i hele Tal. Odense 1826. 2. Dpl. ib. 1831. Tjerde uforandrede Dpl. u. T.: Prakt. Regneb. f. Begyndere. Første Afdeling.

ibid. 1839. 5te Dpl. ibid. 1842. 6te Dpl. ibid. 1844; og som en Fortfættelse deraf: Anden Afdeling, indeholdende de 4 Specier i Brød, samt Regulabetri i Brød, og Huusholdnings-Opgaver. ibid. 1839. 2det Dpl. ib. 1844. — Faciter til de i praktisk Regnebog for Begyndere værende Opgaver. ibid. 1826. 3rie Dpl. ibid. 1838.

Apparat til Skriftlæsning, især til Brug i Almueskoler. Samlet. Odense 1840. 4to. (lithographeeret i Mersenburg). (Maanebøksfr. og Repert. f. Almueskoler. II. 46—47).

Apparat til Hovedregning i Almueskoler, indeholdende 2196 Opgaver paa 21 Tabeller med tilhørende Facittabeller, samt en Anvisning til Apparatets Brug. Odense 1840.

Bidrag: i „Kbhvns Skilderi“ (Om Skolevæsenet i Odense, 1826 Nr. 24); — i „Lidskrift for Almueskolevæsenet“ (Om Hovedregning, i V. Aarg. S. 173—87).

Raffard (Jean Antoine) blev 1822 Præst ved den fransk-reformerte Menighed i Kjøbenhavn; 1838 Meddirecteur i det danske Bibelselskab; d. 22de Maj 1840 Ridder af Danebroge. — * Mariane la Roche.

Sermon du 1r Janvier 1825. Copenh.

Six Sermons. Copenh. 1825.

La tolérance chrétienne. Sermon prêché le 2 Octobre 1836. Copenh. 1836. (Pst's „Materialier“, Nr. 89).

Les Asyles chrétiens pour les petits enfants. Sermon prêché le 20 Nov. 1836. Copenh. 1836. Overs. paa Dansk af G. J. Schaarup. Kbh. 1836.

Un bon Roi, don de Dieu à un peuple. Sermon prêché le 16 Janvier 1840 pour les funérailles de S. M. Frédéric VI. Copenh. 1840.

Sermon d'entrée le 17 Novb. 1822, indført i Skriftet: „Sermons sur le ministère évangélique par l'ancien & le nouveau pasteur de l'église réformée française de Copenhague.“ Copenh. 1826.

Foranstaltninger i London til Behste for de arbejdende Klæser. (Journal des Débats 11 Novb. 1841), oversat, i Schouvs „Dansk Ugeskrift“, 2den Række, Bd. VI. Nr. 141, S. 169—76.

De fattiges Venner i Kjøbenhavn, i „Den Berlingske Tidende“ 1845, Nr. 261, Tillæg; Nr. 277; Fædrel. VI. 1845, Nr. 2032, 47.

Fortale til „Nyeste fransk Læsebog for Ungdommen“. Kbh. 1825.

Sur la fréquente communion, par M. de Superville, réimprimé par les soins de Mr. le pasteur Raffard. Copenh. 1824.

Rasn (Carl Christian), f. d. 16de Januar 1795 paa Brædesborg i Fyen, af Faderen Christian Rasn og Moderen Christiane f. Riisbye. Efter at have nydt privat Undervisning i sine Forældres Huus, blev han i sit 15de Aar indsat i Odense Cathedralsskole; dimitteredes til Universitetet af daværende Rector J. L. Rasmussen i Octbr. 1814, tog i April 1815 Philologicum og Philosophicum, og underkastede sig i

April 1816 den juridiske Embedsexamen (Laud.); tog i Slutningen af samme Aar Officereexamen med Udmærkelse, for at faae en Ansættelse ved Landcadet-Academiet, hvorved han ansattes 1820 og fungerede i nogle Aar som Lærer i det latinske Sprog og almindelig Grammatik. I Skoleaarene vare Jælands Oldskrifter den Læning, der optog de fleste af hans Fritimer, og for at kunne benytte dem i Grundsproget, havde han allerede den Gang begyndt at lægge sig efter Jælands, hvilket Sprogs Studium han strax efter at være kommen til Universitetet med Iver fortsatte. I 1821 til 1823 var han ansat ved Universitets-Bibliotheket, hvor han fornemmelig foretog en Revision af den betydelige Samling af islandiske og oldnordiske Haandskrifter, der tilhøre det Arna-Magnæanske Legat. Dette foregaaende Arbejde lettede ham meget hans følgende Bestræbelser. Han blev Doctor philosophiæ d. 19de Decbr. 1825, Professor d. 4de August 1826, Doctor utriusque juris d. 5te Marts 1830, og d. 30te Juni s. A. udnævnt til Medlem af den Kongelige Commission for Oldsagernes Opbevaring, og d. 17de November til Medlem af den Kongelige bestandige Commission for den Arna-Magnæanske Stiftelse; d. 4de Juni 1839 virkelig Etatsraad. I Marts 1818 grundlagde han et offentligt Stiftsbibliothek for Jæland, der anvistes Locale over Domkirken i Reikvåg og paa hvis Fundats meddeelt Kongelig Confirmation under 15de Novbr. 1826; ved hans Medvirkning oprettede ligeledes offentlige Biblioteker 1827 i Thorshavn paa Færøerne og 1829 i Godthaab paa Grønland. I 1821 begyndte han sin litteraire Virksomhed med Udgivelsen af en Samling i dansk Oversættelse efter islandiske Oldbøger af det gamle Nordens mythiske og romantiske Sagaer i nedenanførte Bærk. Betragtningen af den oldnordiske Litteraturs store Vigtighed og den næsten uoverseelige Masse af Haandskrifter, der indeholder den, og Overbeviisningen om, at den maa bestandig i Fremtiden, efterhaanden som den bliver mere bekendt, ogsaa blive mere dyrket og benyttet, bragte ham paa den Idee, at forsøge paa at oprette et offentligt og blivende Institut til dette Anliggendes Fremme. Det første Skridt til denne Idées Udførelse gjorde han den 2den Januar 1824 ved at indbyde tre unge islandiske Literati til sig. Der udstedtes foreløbig Planer paa Jælands, Dansk og Latin, hvorved en Udgave af Nordens historiske Sagaer bebudedes. Sagen mødte velvillig Modtagelse, og han udkastede nu Planen til den tilsigtede Stiftelse. Det første constituerende Møde holdtes d. 26de Januar 1825, paa hvilket han foredrog sit Udkast til Stiftelsens Love, der i alle væsentlige Dele vedtoges. Han valgtes til Secretair, hvilken Function han fremdeles har udført og udfører, ligesom han har besørget og fremdeles besørger Redactionen af samtlige Selskabets udgivne Skrifter, der i Begyndelsen af 1846 udgjorde 70 Bind. Den 9de Maj 1828 blev denne Stiftelse tillagt Prædicat af Kongelig og fører Navn af Hid Kon-

ingliga Norræna Fornræða Félag, det Kongelige Nordiske Oldskriftselskab. Formaålet for dette nordiske Institut og dets Bestræbelser til dette Formaal have efterhaanden vundet en levende Anerkjendelse saavel i som ogsaa udenfor Europa, og Man glæder sig ved at see blandt dets stiftende Medlemmer ikke faa af Europas og Americas celebre Statsmænd og Videnskabsmænd, der have forenet sig om at oprette dets faste Fond for islandske Oldskrifters Udgivelse og nordisk Oldkyndigheds Fremme, hvilken ved Kongelig confirmeret Foundation af 30te October 1834 er sikret som bestandig urorlig. Denne Fond, hvis Renter blive at anvende til ovenmeldte Djemed, var ved Begyndelsen af 1846 steget til 46,000 Rbdl. Efter hans Forslag oprettedes ved Selskabets Medvirkning et Cabinet for amerikanske Oldsager, der er anbragt locale paa Christiansborg Slot ved Siden af Museet for nordiske Oldsager. Ligeledes har Selskabet efter hans Forslag deeltaget med Commissionen for Oldsagernes Opbevaring i Oprettelsen af et historisk-archæologisk Archiv og Bibliothek, der sanctioneredes ved Kongelige Resolutioner af 27de August 1845 og 7de Februar 1846, og i hvis bestyrende Committee han fungerer navnlig med Hensyn til Bibliotheket og Archivets oldnordisk-islandske Afdeling, der ogsaa omfatter alt hvad der vedkommer Færøernes, Islands og Grønlands Historie. (See Selskabets Aarsberetninger 1825—1833, 1834—1842 samt Antiquarisk Tidsskrift 1843 og flg., ligeledes Mémoires de la Société Royale des Antiquaires du Nord 1836 og flg.) — Han deeltager som Medarbejder i flere videnskabelige Samfund i Udlandene. — Blev 1828 Ridder af Danebroge; 1829 af Nordstjerne-Ordenen; 1840 Commandeur af den græske Vorfrelser-Orden; 1842 benaaet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; 1843 Ridder af den russiske St. Stanislaus-Ordens 2den Klasse; s. A. Commandeur af Basa-Ordenen; s. A. Ridder af den nederlandske Lore-Orden, og 1844 af den preussiske røde Drn 3die Klasse. — * 2° 1826 Johanne Catharine Riisbye. — (Vfr. Conversations-Lex. der Gegenwart Bd. IV. (S. 26.) 1840; „Literary Gazette“ 1827, Octbr.).

Blif paa Krigsvæsenets Forfatning under Knud den Store, samt hans Rigers derpaa grundete Tilvæxt i Udstrækning og Vælde. Kbh. 1818. (Magaz. for milit. Videnskabel. II. S. 134—35, af J. A. Fibiger).

Nordiske Kæmpe-Historier (eller mythiske og romantiske Sagaer), efter islandske Haandskrifter fordanskede. 1.—3. Bd. Kbh. 1821—1826. (r. af P. E. Müller i L. T. 1821, S. 395—400; 1822, S. 753—56; 1824, S. 337—47; af Finn Magnusen i Literatur- og Kunstblad 1821, Nr. 1—4; af J. R. Høst i „Polit. og Hist.“ IV. S. 110—14; af K. L. Rahbek i „Eidsfueren“ 1820, Nr. 86—87, S. 631—94, „Eidsfuerne“ Nr. 22—23, S. 174; Klaustur-Pósturinn 1823, S. 147; Gøtt. A. 1826, S. 1540—14; Ergzbl. z. Allg. S. 3. 1823, S. 301—3; Wiener Jahrb. d. Lit. Bd. XVII. 1822, Nrg. Bl. Nr. 17, S. 69, af N. Jürst; Revue Encyclop. 1823, Août; 1827, Mai, p. 424—26; The Foreign Review and Continental Miscellany No. VII. 1829),

Jomsvitinga Saga, i Text og særskilt i Oversættelse som Forløber for de bebudede større Værker. Kbh. 1824.

Fornmanna Sögur eptir gömlum handritum útgefnar at tilhlutun hins Kónungliga Norræna Fornfræða-Félags, 1—12 bindi. Kaupmannahöfn 1825—37. I Bearbejdelsen af den af Selskabet først udgivne Hovedrække af de historiske Sagaer om Væghænder udenfor Island i den islandske Grundtext har han en betydelig Andeel, idet han har, med Undtagelse af 6te og 7de Bind, som Sprogforfæren Rask paa lignende Maade besørgede, deels afskrevet og bearbejdet, deels collationeret Texten efter de til Grund lagte Membran=Codices.

Af Oldnordiske Sagaer, udgivne i dansk Oversættelse af Oldskrift-Selskabet, bearbejdede han 1—3 og 11te Bind samt den poetiske Del af 4de Bind. Kbh. 1826—1829. (M. f. L. IV. 501—10, jvfr. Art. J. N. B. Abrahamson; B. Einarsen; Finn Magnussen; N. S. Rask; Fr. Thaarup; "Dagen" 1831, Nr. 96, og "Oplysninger" i Aaledning heraf, vedlagte M. f. L. 3. Aarg. 5. S. 1831; Berlin. Jahrb. f. wissensch. Krit. 1830, II., S. 109—10).

Krákumál sive Epicedium Ragnaris Lodbroci Regis Dania, Krakas Maal eller Kvad om Kong Ragnar Lodbroks Krigsbedrifter og Helledød efter en gammel Skindbog og flere hidtil ubenyttede Haandskrifter med dansk, latinsk og fransk Oversættelse, forskjellige Læsemaader, samt kritiske og philologiske Anmærkninger. Kbh. 1826. (r. af N. Rask i "Fæmed" S. 114—26, jvfr. Forfatterens Evar ffid. S. 129—36; af P. E. Müller i L. L. 1827, S. 241—53; jvfr. ogsaa betæffende et Udtræk i dette Kvad en Opsats af ham: Noget om Driftkærrerne i Balsal, i Nyeste Skilderi af Kjøbenhavn 1823, S. 1530—34, 1540—47; overf. i Fald's N. Staatsbürgerl. Magaz. I. S. 840—46).

Fornaldar-Sögur Norðrlanda eptir gömlum handritum útgefnar. 1—3 bindi. Kaupmannh. 1829—30, indeholdende en fuldstændig Samling i den islandske eller oldnordiske Grundtext af Nordens mytisk-historiske og romantiske Sagaer. Af sin danske Oversættelse af denne Saga-Cyclus besørgede han en ny Udgave i

Nordiske Fortids-Sagaer efter den udgivne islandske eller gamle nordiske Grundskrift oversatte, 1—3 Bd. Kbh. 1829—30. (Berlin. Jahrb. für wissensch. Krit. 1830, II. S. 692—99, af G. Mohnike).

Færeyinga Saga eller Færøboernes Historie i den islandske Grundtext med færøisk og dansk Oversættelse. Kbh. 1832. — Den samme udgav han, ledsaget med en tydsk Oversættelse af G. E. F. Mohnike, under Titel: *Færeyinga Saga* oder Geschichte der Bewohner der Färöer. Kopenh. 1833. (Allg. S. J. 1831, III. S. 382—84).

Antiquitates Americanæ sive Scriptores Septentrionales rerum Antecolumbianarum in America. Samling af de i Nordens Oldskrifter indeholdte Efterretninger om de gamle Nordboers Opdagelsesreiser til America fra det 10de til det 14de Aarhundrede. Hafnia 1837. Imp. 4. med 18 Plader.

Ved sin kritiske Udgave af disse Mindekrifter, som han har oplyst med indledende Undersøgelser og forklarende Anmærkninger, og ved sine paa de i Oldskrifterne indeholdte nautiske, geographiske og astronomiske Angivelser grundede Undersøgelser har han godtgjort, at de gamle Nordboer i det 10de Aarhundrede havde opdraget og i det 11te gjentagne Gange besøgt en stor Strækning af Nordamericas Kystlande og navnlig nedfat sig i Massachusetts og Rhode-Island. (r. i L. f. L. o. R. IV. S. 278—303; 327—57; af Eduard Everett i The North-American Review No XCVIII. Jan. 1833,

p. 161—203; af Thomas S. Webb i *Manufacturer's & Farmer's Journal and Providence and Pawtucket Advertiser* Vol. XVIII. No 8, cfr. *Providence Daily Journal* Dec. 9, 1837; fremdeles i *The Knickerbocker or New York Monthly Magazine*, March 1838, p. 193—205, cfr. p. 191, 268—89; *The New York Review* April 1838, p. 352—71; *The American Monthly Magazine*, New York, April 1838, p. 364—68; *The United States Magazine and Democratic Review*, Washington, Vol. 2. Nr. 5—6, April—May 1838, p. 85—96, 143—58; i *Western Messenger devoted to Religion and Literature*, Louisville, Kentucky, Vol. V. No. II.—IV. 1838, p. 1—86, 217—230; *Foreign Quarterly Review*, London, 1841; *The Dublin Review* No. XXII. Nov. 1841, p. 302—4, cfr. *Dublin Evening Post* Vol. LXXIII. April 19, 1838; i *Revue critique des livres nouveaux rédigée par Joël Cherbuliez* 1838, Paris, 6e année du *Bulletin littéraire et scientifique* p. 250—251; af Bernardino Biondelli i *Revista Europa nuova serie del ricoglitore italiano et straniero* No. 4, Febr. 1839, Milano, i en ogsaa særskilt udgiven *Afhandling: Scoperta dell' America fatta nel secolo X da alcuni Scandinavi*, p. 314—31; af H. G. Vauts i *Algemene Konst- en Letterbode Juni 1838* i en ogsaa særskilt udgiven *Opførsel: Over de ontdekkning van Amerika in de tiende eeuw*, og af samme *ibid.* 1841, Nr. 26: *Nog een woord over de Antiquitates Americanæ*; af D. Buddingh *ibid.* 1838, Nr. 58, p. 452—53, og derefter i *Journal de la Haye* 1839 No. 31 cfr. 1838 No. 147; af J. D. R. Wilhelmi i *Heidelberger Jahrbücher der Lit.* 1839, p. 129—150, 1842 p. 684—88, 1843 p. 140—44, 1841 p. 722; af Schmeller i *Vel. Anz. herausg. v. Mitgl. der k. bayerischen Akad. der Wissensch.* 1839, p. 626—47; *Magaz. für die Literatur des Auslandes*, Berlin, 1838 Nr. 61, 1840 Nr. 3, cfr. *Necrolivonica von F. Kruse*, Dorpat 1842 B. p. 16; *Casopis českého Museum*, w Praze 1841 p. 109—113; *Dagen* 1841 Nr. 104—5; ved E. F. Allen i *Dansk Folkeblad* 1842, S. 209—13.

I 1837 og følgende Aar holdtes i flere Stæder i Nordamerika afsluttige Forelæsninger over dette Værks Indhold. Allererst, i Decbr. 1837, holdt i Boston Gouverneuren over Massachusetts Edvard Everett, senere nordamericansk Minister i London, en saadan Lecture delivered as the introductory to the Massachusetts Historical Society's course, hvor han udførlig gennemgik og kritiserede Værkets Indhold, jvfr. hans ovennævnte Recension; i Washington, New York og fl. St. holdtes lignende af Senars-Pastor A. Davis over the *Discovery of America by the Northmen*, hvoraf fourth edition with improvements udfom i Troy i Staten New York 1846. En Række af Forelæsninger holdtes ligeledes i New York af George Folsom Esq. *Lectures on the voyages to America by the Northmen in the tenth and following centuries*, delivered before the New York Historical Society at Stuyvesant Institute og senere at Clinton Hall, cfr. the *New Yorker*, March 31, 1838. For at lette americanse Læres Udgangen til disse Oldsfrifters Studium i selve Grundproget udgav George P. Marsh i Burlington i Vermont i 1838: *A compendious Grammar of the Old-Northern or Icelandic language*, compiled and translated from the grammars of Rask.

Forfatterens historiske Fremstilling af Americas Opdagelse af Nordboerne i det 10de Aarhundrede, som var indført paa Engelsk foran i Værket, blev eftertrykt i *The Journal of the Royal Geographical Society*, London, Vol. VIII. p. 115—29, udfom ogsaa paa Dansk i *Selskabets Aarsberetninger for nordisk Oldkyndighed* 1840—41, S. 1—51, og paa Fransk, ved E. Marnier, i *Mémoires des Antiquaires du Nord* 1836—39, p. 27—55, hvor ogsaa Forfatterens *Supplement to the Antiquitates Americanæ* findes, p. 369—85; den benyttedes af Jacob Hall i hans *Oversættelse af Snorre Sturlassens Norges Kongesægaer*, see S. 213, 214, 217. 3

Mémoires des Antiquaires du Nord 1840—44 p. 128—31: Astronomical evidence for the site of the chief settlement of the ancient Scandinavians in America; jvfr. ibid. p. 104—19: Discoveries of antiquities made at Fall-River, Massachusetts, og p. 119—138: Brief Notices of a Runic Inscription found in North-America. De la longueur du jour au pays de Vinland i Bulletin de la Soc. de Géographie, Paris 1845, T. III. p. 357—60. — Ovenmeldte Fremstilling er ogsaa særskilt udtommen i flere Sprog, oversat af forskjelligte; saaledes udkom den paa Engelsk: America discovered in the Tenth Century, New York 1838; paa Fransk: Mémoire sur la découverte de l'Amérique au dixième siècle, traduit par Xavier Marmier, Paris 1838; paa Tysk: Die Entdeckung Amerikas im zehnten Jahrhundert, aus dem Dänischen von G. Mohrnick, Straßund 1838; paa Hollandsk: Narichten betreffende de ontdekking van Amerika in de tiende eeuw, door Montanus Hellema, Leeuwarden 1838, og ligeledes, oversat af D. Biddings: Ontdekking van Amerika en herhaalde zeereizen derwaarts in de X. XI. XII. XIII. en XIV. eeuw, te 's Gravenhage 1838; paa Polsk: Wiadomosc o odkryciu Ameryki w dziesiatym wieku, na polskie przetlumaczył J. K. Trojanski, w Krakowie 1838; paa Russisk: Объ открытїи Америки въ x вѣкѣ, Санктпетербургъ 1838, ogsaa indført i det Keiserlige Underviisningsministerii Journal for samme Aar, og derefter oversat paa Bøhmisk: O obgewenj Ameriky w desátém stoletj; preložil Jos. Wenc. Podlipsky, jvfr. Casopis českého Museum, w Praze 1839, p. 169—91; paa Spansk: Memoria sobre el descubrimiento de la America en el siglo decimo, traducida al castellano por un ciudadano de Venezuela (Don Jose Vargas, forhen Præsident i Republikken Venezuela), Caracas 1839; ligeledes Sobre el descubrimiento de America en el siglo X por los Escandinavos, traducida por P. J. Pidal, Madrid 1840; og, oversat af Don Joaquin Prieto y Barnes i St. Jago i Chile: Descubrimiento de America por los hombres del Septentrion, Valparaiso 1842, cfr. El Museo de Ambas Americas T. I. p. 107—16, 226—35, 297—303; T. II. 49—56; paa Portugisisk: Memoria sobre o descobrimento da America no seculo decimo; traduzida por Manoel Ferreira Lagos, Rio de Janeiro 1840; jvfr. Revista Trimensal de Historia e Geographia, ou Jornal do Instituto Historico Geographico Brasileiro, T. II. p. 208—34; paa Italiensk: Memoria sulla scoperta dell' America nel seculo decimo tradotta da Jacopo Gråberg da Hemsö, Pisa 1839; paa Magyarisk: Értekezés Amerika felfödözteséröl a' tizedik században, francziából Marmier Xavér után fordította Tóth Mihály, kiadta rövid bevezetéssel Kubinyi Ferencz, Pesten 1842. — Ved Antiquitates Americanæ ere ogsaa adskillige Bærker af andre Forfattere foranledigede og grunde sig paa de terti indhølte Oldskrifter og Underføgelser; deriblandt: The Northmen in New England, or America in the Tenth Century, by Joshua Toulmin Smith, Boston 1839, og Sammes: The Discovery of America by the Northmen in the Tenth Century, with Maps and Plates, London 1839. The Discovery of America by the Northmen in the Tenth Century, with notices of the early settlements of the Irish in the Western Hemisphere, by North Ludlow Beamish, London 1841; Fahrten der Normänner nach Amerika schon über 500 Jahre vor Columbus, von Karl Wilhelm, Heidelberg 1842; samme paa Dønsk: Amerikas upptäckande genom Norrmännerne 500 år före Columbus, öfversatt med Tillägg och Anmärkningar af Wilhelm Malm. Stockholm 1843. m. 1 kart 2 pl. Antigüedades Americanas. Noticias que tuvieron los Europeos de la América antes del descubrimiento de Christóbal Colon, recogidas por A. Bachiller y Morales Habana 1845.

Antiquités Américaines d'après les monuments historiques des Islandais et

ues anciens Scandinaves publiées sous les auspices de la Société Royale des Antiquaires du Nord. Copenhague 1845. Imp. 4. med 2 Korter.

Grönlands historiske Mindesmærker, udgivne af det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab. 1.—3. Bd. Kbh. 1838—45. Bearbejdet i Forening med Finu Magnusen og flere; deri har han bearbejdet adskillige af de historiske og geographiske Stykker, og forfattet en Udsigt over Grönlands gamle Geographi. (T. f. L. v. R. III. S. 392—405, af J. P. Bredsdorff).

Vidtrag: i *»Kjøbenhavns Skilderi»* (Til Hr. Pastor Galskjot [om å og ä], 1825 Nr. 69 (jvfr. N. Aftenbl. 1825, S. 320)); — i *»Nye Danske Magazin»* (Tre Documenter, indeholdende Vidtrag til den danske Retshistorie, VI. 77—80; Tre Documenter, som Vidtrag til den danske Retshistorie i det 16de Aarhundrede, VI. 135—40); — i *»Danske Magazin, Trede Række»* (De ældste Artikler for Kjøbenhavns Færgelaug fra Aaret 1646, I. 246—52). — (Revideert).

Rafn (Peter Christian Emanuel Carl), f. i Kbhvn 1799, Søn af Justitsraad, Committeret i Deconomis og Commerce-Collegiet, Carl Gottlob Rafn (f. 27 1769 i Viborg, † 17 1808, anført i Myerups Lit. Lex. S. 475—76), og Anne Cathrine f. Lorenzen. Blev Student 1818; tog d. 24de Novbr. 1823 den medicinske Embeds-examen (Laud. unan. consensu); var 1825—27 medicinsk Candidat ved Frederiks-Hospital; blev 1830 Læge i Kjøbenhavns Fattigvæsens 5te og 10de District. † 5te Januar 1833 i Kjøbenhavn. * G. M. Poulsen.

Et Tilfælde af Caries, lyffeliggen helbredet, i Biblioth. for Læger Bd. VIII. S. 92—95.

Rahbek (Knud Sune), f. d. 18de December 1760 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Jacob Rahbek (en Bondeson fra Aler-Gaard, Borris Sogn i Ribe Stift) da var Consumtionsfriver, siden Justitsraad, Told-inspecteur og Toldfriver (f. 17 1728, † 11 1795); hans Moder Johanne Riis (f. 23 1731, † 12 1761, en Datter af Peder Riis, Birkedommer og Inspecteur ved Laastrups (Christiansødes) Gods paa Laaland, og Elisabeth Sophie Riis). Underviist i Hjemmet af Privatlærere, blev han i sit 12te Aar (1772) sat i Herlufsholms Skole, hvor han tilbragte tre Aar i overste Klasse; afgik til Universitetet 1775, var ved Examen Artium iblandt de Udmærkede, tog det følgende Aar den philosophiske Examen med bedste Charakter, og var den første, der, tilligemed P. A. Heiberg, d. 18de Febr. 1777 undertastede sig den saakaldte store philologiske Examen (Laud.); begyndte derpaa først at høre theologiske, og siden juridiske Forelæsninger; men opgav disse Studier af Forkjerlighed for den nyere Literatur, og i Særdeleshed for Theatret og den dramatiske Digtkonst; rejste i Efteraaret 1782 til Kiel, hvor han, tilbeels i Selskab med sin tidlige Ungdomsven D. J. Samfse, tilbragte et Aar, og især høstede gavnlig Frugt af Philosophen J. N. Tetens's Besledning og Lære;

gik derfra til Leipzig; rejste i April 1784, i Selskab med Samsoe, over Prag, Wien, München og Mannheim til Paris, og hjemkom til Kjøbenhavn i Slutningen af October samme Aar; deeltog 1786 i Drettelsen af „Selskabet for Efterlægten“, i hvis Bestræbelser han tog drifstig Deel; begyndte i Aaret 1788, efter Tilladelse af den ny Universitets Patron, Hertugen af Augustenborg, at holde offentlige Forelæsninger over Æsthetik og Rhetorik; men tiltraadte i Juli 1789 en ny Rejse til Tydskland, hvorfra han vendte tilbage i November s. A. Blev d. 14de Maj 1790 udnævnt til extraordinair Professor i Æsthetiken ved Kjøbenhavns Universitet; s. A. Medlem af Commissionen for at udarbejde en ny Psalmebog; 1793 tillige Privatsecretair hos Hertugen af Augustenborg, og 1794 Secretair i Commissionen angaaende Universitetet og de lærde Skoler (indtil 1805); d. 12te April 1799, efter Ansøgning, entlediget fra sit Professorat (jvfr. „Tids og Hebe“ 1799, II. S. 199), og modtog i dets Sted (indtil 1805) en Lærersplads i Historien ved det af Høvspræst Chr. Joh. N. Christiani oprettede Opdragelses-Institut, i hvilket han kort efter tillige blev Bestyrer for den lærde Underviisning; 1801 Licutenant à la suite ved Kronprindsens (siden Kongens) Livcorps; 1805 Lærer ved den kongelige dramatiske Skole (indtil 1816); d. 12te Juni 1807 Inspector i det pædagogiske Seminariums danske Klasse; samme Aar Capitain ved Kongens Livcorps, og havde, som saadan, Bagt paa Universitets-Bibliotheket under Bombardementet (see Engelstöfts Univ.- og Skole-Annal. 1807, II. S. 291); 1809 Medlem af den Kongl. Theater-Direction; d. 28de Januar 1810 Ridder af Dannebrog; fik 1811 Diplom som Doctor Philosophiæ fra Kiel; udnævntes d. 21de Decbr. 1816 til Professor i Æsthetiken og det danske Sprog samt sammes Literatur, og d. 18de Juli 1817 til Professor ordinarus, ved Kjøbenhavns Universitet, med Anciennitet fra 1ste Jan. 1814; foretog i Sommeren 1819 en Rejse til Holsteen og deeltog, under sit Ophold i Hamborg, i Klopstocksfesten i Juli s. A.; blev d. 22de April 1820 Ulesesor (samt Secretair til 1822) i Consistoriet; optoges d. 15de Decbr. s. A. til Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs historiske Klasse, og blev 1821 Medlem af Selskabets Ordbogscommission (jvfr. Vidensk. Selsk. Hist. ved C. Molbech, S. 450); var Universitetets Rector 1826—1827; blev d. 13de Juli 1828 affædiget i Naade som Capitain i Kongens Livcorps; men d. 18de October s. A., efter Begjæring, igjen optagen i Corpset som Capitain à la suite med sin forhen havde Anciennitet; udnævntes d. 1ste Novbr. s. A. til virkelig Etatsraad. Hans 50 Aars Studenterjubilæum højtideligholdtes i den kjøbenhavnske Studenterforening d. 16de Juli 1825 (jvfr. Kbhvns Morgenbl. 1ste Merg. 1825, Nr. 86 og 87; N. Aftenbl. 1825, Nr. 30. 32; „Dagen“ 1825, Nr. 176; Messager franc. du Nord 1825, p. 447—48). Var Medlem af Selskabet til

de skjønnede Videnskaber's Fjorffremmelse; af det Kongl. Danske Selskab for Fæderlandets Historie og Sprog; af det skandinaviske Literatur = Selskab, samt af flere andre videnskabelige Samfund. † 22de April 1830 paa Ballehuset. — * $\frac{31}{8}$ 1798 Karen Margareta Heger (f. $\frac{1}{8}$ 1775, † $\frac{1}{1}$ 1829), en Datter af Conferenceraad, Udsætsfor i Lands = Over = samt Hof = og Stadsretten, Hans Heger og Anna Louise f. Drewsen, (samt Forfatterinde af 3 Breve, astrykte i „Poul M. Møllers Levnet, ved J. C. Olsen“, S. 81—84, 85—87, og i Døt's „Materialier“ Nr. 28). — („Erindringer af mit Liv. Ved R. L. Rahbek.“ I.—V. Deel. Kbh. 1824—1829; Autobiographi i Rosfods Conversations = Lex. XXVI. S. 198—209; Biographi i Niolbechs „Danst poetiff Anthologie“, II. S. 216—257; i (Barfods) poet. Læsebog, S. 502—11. 606—7; Nekrolog, af Fr. Thaarup, i „Eritogenia“ VII. S. 180—204, og i Kbhvns Skil = deri 1830, Nr. 34. 35. 46; „Dagen“ 1830, Nr. 98. 143; af J. Møller i L. T. 1830, Nr. 32. 33. 34; jvfr. [A. E. Boye's] „Samling af Skrifter til Erindring om Knud Lyne Rahbek og Karen Margareta Rahbek, fød Heger. Kbh. 1831.“; „Etatsraad, Professor og Ridder Knud Lyne Rahbeks, og Fru Karen Margarethe Rahbeks Mindefrands. Samlet og forlagt af J. L. Beeken. ibid. 1830.“; „Ved Etatsraad og Profesfor Knud Lyne Rahbek's Jordefærd i Frederiksborg Kirke den 28de April 1830. Af J. P. Mynster. Kbh.“; „Figaro“ 1841, I. S. 133—44; 147—166, af P. L. Møller; Nyerups Magaz. for Rejseagttagelser IV. S. 373—75; Dehlens = skjægers Levnet, I. S. 104—6. 134—35. 139. 189. 226—34; II. S. 318. 342—44. 365—68; J. R. Høst's Erindr. S. 122. 129. 146—49. 153; H. Steffens „Hvad jeg oplevede“, II. S. 75—79. 81. 111—12. 126; „Balkyrien“ 1831, II. S. 83—84; 1832, III. S. 2—4; Worms Breve til Nyerup i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 207—8; Døt's „Materialier“, S. 507, 8; Thortsens Udsf. ov. d. danske Literatur, S. 95—100; Ersch u. Gruber Allg. Encycl. 1ste Sect. XXIX. S. 94. — Hans Portrait foran Nyerups Nytaarsgave „Frigge“ for 1813; lithographeret i Em. Barenzens & Comp. Institut, i „Figaro“ 1841, Bd. I. — Bøfste, af J. C. Krohn, 1830; modelleret i Gips af P. Gianelli. — Om Monumentet over ham og hans Hustru, see „Dagen“ 1833, Nr. 227).

Den unge Darby. Et alvorligt Skuespil i tre Handlinger. Kbh. 1780. opf. d. 6. Apr. 1780. (L. E. 1780, Nr. 35; jvfr. Adresse = Compt. Esterrein. 1780, Nr. 58; Rahbeks prof. Forsøg I. S. 220—22; Erindr. I. S. 293. 313—24). Overs. paa Tydskt af E. H. Reichel i „Dänisches Theater“, 1ster Bd. Flensborg u. Leipzig 1783. (Allg. D. Bibl. LIV. 418—19). — Breve fra en gammel Skuespiller til hans Søn. Kbh. 1782. [En forøget og omarbejdet Udgave af de Skuespillerbreve, han først havde ladet indrykte i Almindel. Dansk Bibliothek, 1778—79]. (L. E. 1787, Nr. 10, af L. C. Sander; jvfr. Erindr. I. 257—61; 392—93; II. 194—96). Paa Tydskt: Briefe eines alten Schauspielers an seinem Sohn, von Rahbek, unter den

Augen des Verfassers übersezt von E. H. Reichel. Kopenh. 1785. — Et og andet i Anledning af Hr. Nordahl Bruun's Forsvar for vore gamle Kirke-Stikke mod Dr. Paphholm. Kbh. 1785. (ogsaa i »Minerva» 1785, August, S. 1—32; jvfr. L. E. 1785, S. 568, af D. Worm; »Et og Andet til Hrr. Rahbek, i Anledning af Hrr. Nordahl Bruun. Kbh. 1787»; Krit. og Antikr. S. II. S. 412—16, 428—32; Erindr. III. S. 58—61). — Profaiske Forsøg. I.—VIII. Samling. Kbh. 1785—1806. (L. E. 1786, Nr. 17. 18; 1791, Nr. 38; 1793, Nr. 34; 1798, Nr. 38; »Zris» 1791, I. 211; 1793, I. 322—23; »Zris og Hebe» 1796, I. 255; 1799, II. 324—29; »Dana» 1793, S. 56—58; Skandinav. Museum 1798, I. 413—26; Journal de la littérature, étrang., Paris, 1re année, p. 33—34, af M. Brun; jvfr. Erindr. I. S. 294—95 (om »Sophie Brauneck»); II. S. 77, IV. 464, og »Athene» V. 503 (om Skuespillet »Semmeren eller det hvedenbavnste Landebenet»). Værket er paa Tydskt oversat deels af L. E. Sander under Titel af Moralische Erzählungen. I.—II. Theil. Kopenh. u. Leipz. 1800—1801. (L. E. 1800, Nr. 24; Allg. D. Bibl. LV. 65), deels af L. H. Tobiesen under Titel af Profaische Versuche. I. Theil. Hamburg 1801. (Zen. L. Z. 1801, IV. S. 503—4; Erlang. L. Z. 1801, Nr. 139). Paa Svensk findes deraf: Fortaltaren eller Tidens Seter. Göteborg 1797. Den Fertrolige, et Skuespil i 1 Act. Lund. eod. a. Sittsnavnte Stykke findes ogsaa paa Tydskt tilligemed »Sophie Brauneck» i L. E. Sander's Auswahl dänischer Lustspiele für Deutsche, 1stes Bdchn. Zürich 1794. (Zen. L. Z. 1794, IV. S. 267). Fortællingen »Eulalia Meinau» er af L. E. Sander paa Tydskt indf. i Eggers's »Deutsches Magazin», Bd. XI. 1796, S. 184—212; 366—90; 584—615, og deraf astrykt i »Kostbarkeiten zur angenehmen Unterhaltung», Königsberg 1797. Skuespillerinde Caroline Beck's Minde, som findes bag i 1ste Deel af profaiske Forsøg, har forhen faaet i Reichard's Theateralmanach, hvorfra det siden blev optaget i Reinecke's Biographien deutscher Schauspielerinnen. — Svar paa det første litteraire Product fra J. F. Northorsh's Presse. Kbh. 1787. (Krit. og Antikr. S. I. Nr. 6, af Tode; jvfr. Erindr. III. 151—54, og Art. P. A. Heiberg (I. 612). — Dramaturgiske Samlinger. I.—II. Bd. og III. Bd. 1ste Hefte. ibid. 1788—91. (L. E. 1789, Nr. 46. 47; 1792, Nr. 17, af W. F. J. Abrahamson; Krit. og Antikr. 1790, Nr. 28 og 30). — Kommebog for Skuespilvndere. ibid. 1788, med 3 Portr. (Krit. og Antikr. S. I. S. 265—272. 378, af Tode; L. E. 1790, Nr. 3, af W. F. J. Abrahamson). — Tale over Henrik Gerner, holden i Selskabet for Esterlægten. ibid. eod. (ogsaa i »Minerva» 1788, II. 87—122; r. af Tode i Krit. og Antikr. 1789, Nr. 42; jvfr. Erindr. III. 146). — Til Publicum, i Anledning af Vaggesens: Til det virkelige Publicum. ibid. 1789. (Krit. og Antikr. 1789, Nr. 27, af Tode; jvfr. Erindr. III. 212—215. 218—21; J. Vaggesens Levnet, ved A. Vaggesen, I. S. 184—85). — Afsvaret paa Svar til Forfatteren af dramatiske Tillæg (o: Tode). ibid. eod. (jvfr. Erindr. III. 210). — Die Matrone von Ephesus, Lustspiel in einem Aufzuge von G. E. Lessing. Ergängt durch K. L. Rahbek. Mannheim 1790. Overs. paa Dansk af D. F. Staal. Kbh. 1791. (Allg. D. Bibl. CII. 404; L. E. 1791, Nr. 48). — Dramatisk og Litterarisk Tillæg. (Til Morgenposten»). I.—II. Hefte. (Nr. 1—34). Kbh. 1792—93. [Er en Fortsættelse af de dramaturgiske Bidrag, som i Aarene 1790—91 indrykkedes i selve »Morgenposten»]. («Zris» 1793, I. 107—8; L. E. 1794, Nr. 24; jvfr. Erindr. IV. 164—69). — Tale i Selskabet for Esterlægten, (i Min. 1794, I. 294—305), afr. med J. P. Rosenstand Goiffes Tale sammesteds, samt Beretning om Selskabets Tilstand. Kbh. 1794. — Pyetiske Forsøg. I.—II. Deel. Kbh. 1794—1802. [2den D. o. m. L.: Samlede Digte. Af 1ste Deel blev 1803 gjort et nyt Dplag, som ligeledes baade har Titel af Poet. Forsøg 1ste Deel, 2den Udgave.

og tillige af Samlede Digte]. (L. E. 1798, Nr. 37; 1803, Nr. 18). — Peter Frederik Suhms Minde, en Tale, holden i det forenede Selskab. s. l. & a. (ogsaa i „Minerva“ 1798, IV. 201—17, og i „Suhmiana“, eller 16de Deel af Suhms samlede Skrifter, Kbh. 1799, S. 436—50). — Danst Læsebog og Exempelsamling til de forandrede lærde Skolers Brug. I.—II. Bd. Kbh. 1799—1804. 3die Udg. ib. 1818—1825. (Univ. Journ. VII. 187—88, af J. Baden; L. E. 1799, Nr. 38; 1804, Nr. 31, jvfr. Rahbets Svar i „Den Danske Tilskuer“ 1804, Nr. 65; Kiel. L. Z. 1810, Nr. 20—24; N. Aftenbl. 1825, S. 403; Kbhvns Morgenbl. 1825, S. 584—86; sgn. Rahbets Forelæsninger ov. Fædrelandets æsthetiske Literatur, i „Minerva“ 1805, II. 184—207). — Bidrag til den danske Digttekunsts Historie, uddragne af Forelæsninger holdne over dette Emne i Vintrene 1798—1800 ved R. Nyerup og K. L. Rahbek. I.—IV. Deel. (3. og 4. D. o. m. Tit.: Den danske Digttekunsts Middelalder fra Arrebo til Tullin, fremstillet i academiske Forelæsninger o. s. v. I.—II. Deel. Kbh. 1805—8). Kbh. 1800—1808. Understøttet af Selskabet til de skønne Videnskabers Fjoremmelse. (L. E. 1805, Nr. 29. 30; 1807, Nr. 13; 1808, Nr. 50. 51, af W. S. J. Abrahamson. — Som Prøve af disse Forelæsninger udkom: Anders Arreboe. Kbh. 1799; jvfr. Badens Univ. Journ. VII. 180). Udsigt over den danske Digttekunst under Kong Frederik den Femte. Ved K. L. Rahbek og R. Nyerup. Kbh. 1819. [er at ansee som 5te Deel af nysanf. Vart]. (Revue encyclopéd. 1822, Mai, anm. af P. A. Heiberg, jvfr. Aftenbl. 1823, Nr. 18). Bidrag til en Udsigt over dansk Digttekunst under Kong Christian den Syvende ved K. L. Rahbek og R. Nyerup. Første Deel, indbefattende Titrummet 1766—75. Kbh. 1828. [at ansee som 6te Deel af det hele Vart om danske Poeter]. (Kbhpost. 1828, Nr. 101; L. Z. 1829, Nr. 35; M. f. L. I. 229—40, af E. A. Thorsen, jvfr. Kbhpost. 1829, Nr. 63. 64. 65; Høst's Nord. Museum 1829, S. I. S. 71—72. — Prøver af disse Forelæsninger, i „Hesperus“ VII. o: „Læsning i blandede Emner“ III. S. 1—37; 423—44; 527—35). — Fjerne Gienlyd af Danmarks anden April 1801. Kbh. 1802. — Tale og Sange d. 2. April 1802 i en Forsamling af Hs. kgl. Høiheb Kronprindsens Livcorp. ibid. 1802. — Om den danske Stil, et Forsøg. ibid. eod. (L. E. 1802, Nr. 9). 2det Dpl. ibid. 1813. 3. noget forbedr. Dpl. ib. 1822. 4de, lidet forandrede Dpl., besørget ved A. E. Boye, u. L.: Lærebog i den danske Stil. ibid. 1833. — Haandbog i den europæiske Statshistorie. ibid. 1803. Andet forbedr. Dpl. ibid. 1805. (L. E. 1803, Nr. 27). — Nye A. B. C. og Læsebog. ibid. 1803. 1812, m. 25 Kbh. — Samlede Fortællinger. I.—IV. Bd. Kbh. 1804—14. (L. E. 1809, Nr. 45. 46. 47). — Herman og Dorothea. Forspil i een Act og paa Vers, til Brug for den kongelige dramatiske Skole i Anledning af Kongens og Kronprindsens Fødselsdage 1807. Kbh. — Hans Rostgaard og hans Hustru, eller Anslaget mod Cronborg. National-Drama i tre Acter og paa Vers. ibid. 1808. Understøttet, ligesom hans øvrige National-Dramaer, af Selskabet til de skønne Videnskabers Fjoremmelse. (Høst's „Theaterblad“ 1808, Nr. 17). — Anna Colbjørnsen. En dramatisk Situation i to Acter. ibid. eod. („Den Danske Tilskuer“ 1808, Nr. 82—84). — Trondhjems Befrielse. Et National-Drama i fire Acter. ibid. 1809. — Det ostindiske Schawel. Lykspil i 3 Acter. ibid. eod. — Skottekrigen, eller Bondebryluppet i Gulbrandsdalen. National-Drama i 3 Acter og paa Vers. ibid. 1810. — Solen eller Aagebladet. Lykspil i 1 Act. ibid. eod. — Kong Frederik den Anden i Danmarken. National-Drama i 3 Acter og paa Vers. ibid. 1811. — Tyve Mars Feste, eller den ubentede Indkvartering. Skuespil i een Act. ibid. eod. — Peter

Skram, Danmarks Bøvehals, eller: De danske Riddersmænd. National-Drama i 5 Acter og paa Vers. *ibid.* 1812. (Udg. S. 3. 1815, III. Septbr. Nr. 208, S. 93—96). — Tordenffjeld i Marstrand. National-Drama i 3 Acter med Sange. *ibid.* 1813. — Samlede Skuespil. I.—III. Bind. *ibid.* 1809—13. (Samlingen bestaaer af de ovenanførte, i Aarene 1807—13 udfemne Dramaer (med Undtagelse af "Det ostindiske Shawl" og "Solen"); jvfr. Fortalen til C. Frøns Oversættelse af Gengiskan i China, S. XXI.; Nolsbøchs Anthol. II. 245). — Om Skuespillerkunsten. Forelæsninger holdne paa den kongl. dramatiske Skole i Kbh. *ibid.* 1809.

Forførelsen. Borgerligt Sørgeespil i fem Acter. Kbh. 1814. (jvfr. "Den danske Tilsker" 1792, Nr. 81; 1806, Nr. 40, S. 317; Baggesens "Lilleføndag-aften", S. 16).

Om Ludvig Holberg som Pyspildigter og om hans Pyspil. I.—III. Deel. Kbh. 1815—17. (Nord. Tist., Nr. 46. 47; "Athene" VI. 350—66; "Danst Minerva" VI. 1818, Marts, S. 266—68 (af N. Borch); April, S. 348—56, af Nabsbet; Høst's Søndagsbl. 1818, Nr. 4—5; Udg. S. 3. 1818, III. Nr. 233, S. 164—67).

Over vor poetiske Litteratur under Christian den Sjette. Kbh. 1816. (ogsaa i "Danst Minerva" II. 1816, Januar, S. 1—76, og foran "Udsigt over den danske Digtkunst under Kong Frederik den Femte", S. I—LXX).

Se var paa Dr. Profesør Deylenschlägers: "Eil Publicum i Anledning af Pyspillet Freyas Acter, forfattet af Theaterevnerne". Kbh. 1816. 32 S. 8. (Høst's Søndagsbl. 1816, Nr. 33).

Frimurertaler holdne i de københavnske af Br. K. L. Nabsbet, Taler i 3. t. N. Trykt for Brødre. Kbh. 5816.

De antiquissimis ecclesie danicæ lingua vernacula *hymnariis*, *hymnorumque autoribus*. Programma (i Anledning af Universitetets aarlige Reformationsfest). Haviae 1818. 23 pagg. 4to. (jvfr. L. L. 1818, S. 795—97. Den holdte Tale oversatte han selv paa Dansk i "Minerva" VII. 1818, Novbr., S. 440—58).

Nordiske Fortællinger. I.—II. Bd. Kbh. 1819—21. (L. L. 1820, Nr. 22).

Theano. Nytaarsgave for Murere 5821. Kbh.

Eos. Nytaarsgave for Murere 5822. Kbh.

Bidrag til den Danske Skuepladses Historie i dens første Aarhundrede, fra den aabnedes d. 23de Septbr. 1722 indtil dens Jubilaum den 23de Septbr. 1822. Kbh. 1822. ("Dagen" 1822, Nr. 258).

Metis. Nytaarsgave for Murere 5823. Kbh.

Tale, holden i Anledning af Kongens Fødselsfest i Selskabet den nye Forening d. 1. Febr. 1823. Kbh. (ogsaa i "Hesperus", VIII. 3: "Læsning i blandede Æmner" IV. 1823, S. 209—29).

St. Johannes. Nytaarsgave for Murere 5824. Kbh.

Tale i Selskabet for Efterlægten d. 4de Marts 1824. Kbh.

Erindringer af mit Liv. I.—V. Deel. Kbh. 1824—29. (L. L. 1824, Nr. 28. 29; 1825, Nr. 36; 1826, Nr. 12. 13; 1827, Nr. 51; "Für und aus Kopenhagen" 1825, Nr. 4; Messager franç. du Nord 1825, p. 441—42; "Remedis" 1828, Nr. 4; Nolsbøchs Anthol. II. 249; Revue encyclop. 1825, Mars. — Brudstykker stode iforvejen i "Hesperus" VIII. 3: "Læsning i blandede Æmner" IV. 531—54 [ogsaa

færst. aftr. m. L.: Erindringer af mit Liv. Kbh. 1823. 24 S. 8; jvfr. L. L. 1824, S. 14—16; „Aftenbl.“ 1823, S. 280], samt i „Nyt Aftenblad“ 1824, Nr. 9. 21. 31. 35; 1826, S. 354. 403). 1.—2. D. ere udtogsvis oversatte paa Tydskt und. Tit: Erinnerungen aus meinem Leben, von K. L. Rahbek. Aus dem dänischen Original ausgezogen und ins Deutsche übertragen von L. Kruse. I.—II. Theil. Leipzig. 1829. (Ergzbl. z. Allg. P. J. 1830, Nr. 65, S. 520; Bl. f. lit. Unterh. 1830, Nr. 161).

Tale i Selskabet: Den ny Forening d. 26. Novbr. 1825. Kbh.

Tydskt profaisk Læsebog for den studerende Ungdom. Kbh. 1827.

Tydskt poetisk Læsebog for den studerende Ungdom. Kbh. 1828.

Eleusis. Nytaaragave for Murere 5830. Kbh.

• Han har oversat efterfølgende Skrifter, samtlige trykte i Kjøbenhavn:

a) af Latin: Quinti Horatii Flacci Brev til Pisonerne, overf. til Brug ved Forelæsninger. 1790. (L. E. 1790, Nr. 46; „Tids“ 1791, I. 85—90, af Tode; Krit. o. Antikr. P. X. Nr. 29; Jen. L. Z. 1791, Nr. 321). — B. Thoralcius' Sørgeiminde og Tale over Kong Christian VII. (i Kbhvns Universitets Sørgehojtid i Anledning af det kongelige Vigs Vifattelse i Næstskilde, 28. Juli 1814, p. 3—33). — Sammes Indbydelseskrift til Sørgefesten for og Mindetale over J. G. Greve af Moltke, 1818, tr. 1819 (ogsaa i „Danst Minerva“ VIII. 1819, Januar, S. 1—6). — L. Engelsstedts Lyfenskriftsbigt i Anledning af Sorø Academics Indvielsesfest d. 21de Mai 1827 (collateral med Lerten, og siden optrykt i Liunges „Portha“ 1827, II. 403—24; jvfr. Døds „Archiv“ VII. 349). — Ermoldi Nigelli Narratio de baptismo Harald Daniarum regis Ao 826 (i Scr. RR. DD. T. I. p. 398), i J. Münter's: „Om Kong Harald Klats Daab og den christelige Kirkes Begyndelse i Danmark“, 1826, S. 52—67.

b) af Engelsk: Den skinnlyge Rone, Lyfspiel i 5 Acter af Colman. 1789. (ogsaa i Gyldenbalds Saml. af Skuespil, Bd. XII.). — Betragtninger over Krigen med Danmark. Udtaget af Flowers political Review. 1807. — Postfaretten, eller Enken Mildings Levnet og Tanker. (Med en Fortale af J. C. Gutfeld). 1814. — Doctor Syntares Reise efter det Maleriske. Et Digt. 1820. (L. L. 1820, Nr. 27; „Tilskueren“ 1819, Nr. 2. 6. 8. 10. 19—20; 1820, Nr. 7—8. 9). — Halidon Hill. En dramatisk Skildring ved Walter Scott. 1823 (1822). — Marino Faliero, Doge af Venedig. Sørgefpil i fem Acter af Lord Byron (o. m. L.: Dramatisk Nytaaragave for 1823). — De tvende Foscaris, en historisk Tragoedie af Lord Byron. 1827. (ogsaa i Liunges „Portha“ 1827, II. 305—352; III. 1—67). — Historisk Omrids af den græske Revolution, med Anmærkninger om Tingenes Forfatning der i Landet ved Slutningen af 1825, ved W. M. Leaf. 1827. — Kjøbmanden i Venedig. Lyfspiel i 5 Acter af W. Shakspeare. 1828 (1827). (Jvfr. Kbhvns flyv. Post 1827, Nr. 101). — Andeel i Oversættelsen af Macbeth i L. C. Sanders „Forelæsninger over Shakspeare og hans Sørgefpil Macbeth“. 1804. (see „Dagen“ 1824, Nr. 98).

c) af Fransk: Diderots Theatraliske Verker, tilligemed en Samtale over den dramatiske Digtetunst. Første Deel. 1779. (L. E. 1783, Nr. 8). — Figaros Giftermaal eller Den gale Dag. Comedie af Beaumarchais. 1786. — Urdikemanden og hans Hjulbør. Skuespil i 3 Acter af Mercier. 1788. (Krit. og Antikr. 1789, Nr. 47, af Tode; L. E. 1790, Nr. 13, S. 203—8, af W. S. J. Abrahamson). — Nogle Delc af Florians i Aarene 1791—1803 paa Dansk i 9 Bind udfomne Verker [Stella, en Pyrreroman i 6 Bøger, med Sange. 1791. (L. E. 1792, Nr. 5; „Tids“ 1792,

I. 152-54; Krit. o. Antikr. S. X. Nr. 29); Galathea, en Hyrdreman i fire Pøger, med Sange; og tre Fortællinger. 1793. („Zris“ 1793, I. 107; „Dana“ 1793, S. 64-66; L. E. 1793, Nr. 52; Krit. og Antikr. S. XII. Nr. 28); Sanchø, Celestine, Blomberis og Camire, fire Fortællinger. 1794. (L. E. 1793, Nr. 52; „Zris“ 1794, I. 94; Krit. o. Antikr. S. XIV. Nr. 34); Fabler. 1798. („Zris o. Hebe“ 1798, II. 359-66; L. E. 1799, Nr. 23); Efterladte Bærter, tilligemed hans Levnet. 1802. (L. E. 1802, Nr. 11); Sidste digteriske Arbejder. 1803]. — Marmontels nyeste Fortællinger. Første Deel. 1794. (L. E. 1794, Nr. 40, af J. K. Pøst). — Den franske Republikks Constitution antaget 1795, med Voispy d' Anglæs Indledningstale. 1797. [ogsaa i Thaarups Arkiv for Statistik III. 1-152]. („Zris o. Hebe“ 1797, III. 245). — Mariane, Syngestykke i en Act (af Marsollier). 1798. — Gaardtiabet, efter Dival (i 5te Aarg. af Dvartalsbladet: „Esterlig Belgjorenhed“). — Elisa Werner, eller Ulyld feirer. Skuespil i 3 Optog, efter Guilbert Pixérecourt. 1806. — De to Fædre eller Underviisningen i Botaniken. Comedie i to Acter af Emanuel Dupaty. 1806. — De giftfærdige Piger. Comedie i 3 Acter af L. B. Picard. u. A. (1807). — Comediegiftermaalet, eller De bleve tagne ved Næsen. Comedie i een Act efter Dorvigny. 1807. — Døbesedlen, eller Moderen sin Datters Nival. Comedie i een Act af Picard. 1807. — Den nye Fædreskole, eller Fader og Søn paa Møden. Lysspil i een Act af Etienne og Gaugiran Ranteuil. 1807. — De tre Manerer. Lysspil i een Act, paa Bers, af Maurice. 1807. — Mistro og Stjelmeri. Comedie i 1 A. og paa Bers af Dieu-lasof. 1807. — Anmærkninger over Hans Britanniske Majestæts i September 1807 udgivne Erklæring, af F. S. Bjørnsen (E. P., Faren af Selbye). Med Noter. 1807. 47 S. 8. — Underfølgelse af det svenske Svar paa Danmarks Erklæring, skrevet paa Fransk ved Elbens Bredder 1808 (af E. F. v. Hellfried). 1808. 32 S. 8. — De forlichte Galenskaber. Comedie i tre Acter af Regnard. 1812. — Den Gierrige eller Gnieren. Comedie af Moliere. 1812. — J. B. P. Moliere's udvalgte Skrifter, paa ny foranstillede til Skuepladsens Brug. Første Bind. (indeholdende: Den indbildte Eyge, Mændenes Skole, Don Juan og Tartuffe). 1813. [Hvert af disse Stykker ogsaa med særskilt Titelblad og Aarstæl 1814]. (L. T. 1814, Nr. 22; Pøst's „Dannora“ 1814, Nr. 22; jvfr. Kbhvns flyv. Pøst 1827, Nr. 75 (ang. Oversættelsen af „Tartuffe“). — Noter og Blandinger, skrevne ved General Montholon. I.—II. Bd. 1823-24. (udgjør 4.—5. Bd. af „Mindeskrifter til at oplyse Frankriges Historie under Napoleon, skrevne paa St. Helena efter hans Dictater af de Generaler, som have været fangne med ham, og udgivne efter de med Napoleons Haand heelt igjennem rettede Manuskripter.). — Den franske Revolutions Historie fra 1789 til 1814 ved A. F. Mignet. I.—II. Deel. 1826-27. (L. T. 1828, Nr. 43-46. 48, af J. Møller; „Nemesis“ 1828, Nr. 2. 3). — Napoleons Levnet udaf Biographie nouvelle des contemporains, ved J. Norvins. I.—II. Bind. 1826-27.

d) af Lybdt: Deferteuren af sønlig Alerlighed. Et Lysspil i 5 Acter af Stephanie den Yngre. 1784 (og i Gylvendals Saml. af Skuespil, Bd. IX.). — De Skinsyge. Comedie i 3 Acter, efter Schrøders Bearbejdelse af den engelske Original. 1798. — Julie og Romeo, efter Weisse. — Nathan den Vise, et dramatisk Digt i 5 Optog af G. E. Læsfing. 1799. (L. E. 1799, Nr. 43, af L. E. Sander). — Udsøgte Fortællinger af Lafontaine. I.—II. Deel. 1799. — Friherre Dvintus Heymeran v. Flammings Liv og Levnet. Af Freyer (Lafontaine). IIIde Deel. 1799. (L. E. 1801, Nr. 49). — Tolz's Redtraad i den almindelige Menneleshistorie. 1800. (2det Dpl. Fredericia 1805). — Om Venskab, efter det Lybste, med Tillæg og Forandringer. 1800. (L. E. 1801, Nr. 34). — Naturvennen i afserkende og interessante Forestillinger af den skildrende Verden for videlysne Fern.

1ste Hefte. Med 9 Kobber. 1800. (L. E. 1800, Nr. 7). — Den Kunst at være lykkelig med Mand, efter Göthe, Lafontaine, Wieland og J. J. Neusseau. Et Sidestykke til den Kunst at være lykkelig med Kone. Med nogle Forandringer. 1801 (1800), med illum. Kbb. (L. E. 1800, Nr. 42). — Wilhelm Meiners Læraar. En Roman af Goethe. I.—IV. Deel. 1801(1800)—1802. (jvfr. »Der Eremit in Berlin, Unterhaltungsblatt für Gebildete, redig. v. C. E. v. d. Delsknig«, 1827, Nr. 1). — Den Kunst at være lykkelig med Kone, efter Göthe, Lafontaine, Wieland o. fl. Et Sidestykke til den Kunst at være lykkelig med Mand. 1802, med Kbb. (L. E. 1802, Nr. 3). — Lærebog for de høiere Religionsklasser i de lærde Stoler af A. F. Niemeier. 1802. (udkom i 2 Afstetinger). 2det Dpl. 1809. 3die Dpl. 1813. (L. E. 1803, Nr. 23; jvfr. Möllers Theol. Bibl. XVI. 200; XVII. 274). — A. F. Niemeiers oplysende Anmærkninger og Tillæg til hans Lærebog for de høiere Religionsklasser, tilligemed Underviisnings-Metodikken herved. 1802. (L. E. 1803, Nr. 23). — Haandbog i Visthetiker for dannede Læsere af alle Stænder. 3 Breve af J. A. Eberhard. 1ste Deel. 1803. — Tancredo. Ritter-Sørgespil i 5 Acter af (Voltaire og) Goethe. 1803. — C. G. Hermanns Lærebog i den christelige Religion til Brug for de forandrede lærde Stoler, paa Bedkommendes Anmodning overs. 1803. 2det Dpl. 1807. (L. E. 1803, Nr. 40, af P. E. Müller). — Lorenz Stark, en Karakterbeskrivelse af Engel. 1804. D. m. L.: Bibliothek for Mennekeskundskab, 1ste Bd. (L. E. 1804, Nr. 15). — Første Billed- og Læse-Bog til Forstandens hensigtspæssende Syffel og behagelig Tidfortriv for Børn, der begynde at læse, af J. A. E. Koch. 1804, m. 16 Kbb. Andet Dpl. 1818. (L. E. 1804, Nr. 51). Anden Billed- og Læsebog o. s. v., af J. A. E. Koch. 1805, m. Kbb. Andet Dplag, 1818. (L. E. 1806, Nr. 4). — Gallerie for de fornemste Kunster og Haandverk. En lærerig og undervisende Billedbog for Ungdommen. 1805. (1804). (L. E. 1804, Nr. 51). Andet Dpl. 1814, med 22 Kbb. af Grosch. — Den Kunst at blive en god Hige, Husfru, Moder og Hustru. Haandbog for vorne Døtre, Husfruer og Mødre, skrevet af J. L. Ewald. I.—II Bd. 1805 (1804). (L. E. 1804, Nr. 52). — Wilhelm Tell. Skuespil af Schiller. 1805. (L. E. 1805, Nr. 37, af C. Parnes; L. E. 1814, Nr. 27). — Det fortryllede Slot eller Grev Lungers Historie af Baron Knigge. 1805. D. m. L.: Bibliothek for Mennekeskundskab, 2det Bd. (L. E. 1805, Nr. 3). — Manden af Ord, Skuespil i fire Acter af Jffland. 1806. — Kort Tankelære, som Forberedelse til skriftlige Udarbejdelser, af J. E. Dolz. 1807. 2det Dpl. 1812. (L. E. 1809, Nr. 37). — Den lille Uglspil og Syvsoveren, eller Giengangeren paa Beaufolgaard. Comedie i 3 Acter af Kogebue. 1807. — Religionshistorie for Ungdommen, til Brug for Forældre, Præster, Lærere og Lærlinge, af J. L. W. Scherer. Efter 3die forbedrede Udgave. I.—II. Deel. (I. det gl. Test. Hist., II. det nye Test. Hist. indtil vore Tider). 1808. — To Døtre for een. Skuespil i 3 Acter. 1808. — Hægtstands-scenen. Et Lysspil i et Dptog og paa Vers af Kogebue. 1810. — Sandhed har Løn. Skuespil i 4 Acter af Kogebue. 1810. — Anstændigheds-lære for Ungdommen af Dolz. 1810. (L. E. 1810, Nr. 42; »Penia« 1810, Nr. 24). — Syv Søstre i een Person eller Skuespillerinden af Rierlighed. Comedie i een Act af A. Kogebue. 1811. — Balslægtstaberne. En Roman af Goethe. I.—II. Deel. 1811—12. — Skavinden i Surinam. Skuespil i 5 Acter af Kratter. 1812. — Minona, en underholdende Læsebog for unge opvoksende Piger til deres Sæders Dannelse, af J. Glasz. 1812. 2det Dpl. 1827. (L. E. 1813, Nr. 10). — Maria Stuart. Sørgespil i fem Acter. Af Schiller. 1812. (L. E. 1814, Nr. 27 og 29; Lit., Kunst, og Theaterbl. 1823, S. 14). — Johanna d'Arc, Orleans' Mø. Sørgespil i fem Acter med Prolog af Frederik Schiller. 1813. (L. E. 1814, Nr. 27 og

29; „Theatret“ af Kruse, Bd. II, S. 73—95; Lit., Kunst- og Theaterbl. 1822, Nr. 15). — Mafferne. Comedie i 1 Act af Kogebye. 1813. — Munken fra Carmel. Sørgeespil i 5 Acter efter Cumberland og Dahlberg. 1813. — Hollænderne. Skuespil i 5 Acter (af Goldoni) efter Nyons og Bochs Bearbejdelse. 1814. — Rabale og Sjærlighed. Et borgerligt Sørgeespil i 5 Acter af Fr. Schiller. 1814. — Malteserbredt Roser. Et landligt Maleri i 1 Act af Kogebye. 1814. — Leontine. En Roman af A. v. Kogebye. I.—II. Deel. 1814—15. (L. T. 1815, S. 270—72). — Gaaden, Lysspil i 1 Act paa rimede Vers af Contessa. 1815. — Husruen, Skuespil i 3 Acter af Kogebye. 1815. — Det bedste Hjerte, Lysspil i een Act af Kogebye. 1815. — Tale ved den mesaiite Friistoles Stiftelsesbøitid af G. Euschel. 1815. — Waltenstein. Et dramatisk Digt af Fr. Schiller. I.—II. Deel. 1815—16. (L. T. 1816, Nr. 26, af J. Møller). — Nicolaus Venapartes, under Navn af Napoleon den første, forhenværende fransk Keisers Leonet, indtil hans Dypold paa St. Helena, et Bidrag til det nittende Aarhundredes Historie. 1816. — Theaterseveren. Lysspil i tre Acter af Carl Schall. 1816. — Det saakalte Dydsferbunds og andre foregivne Foreningers Væsen og Virkende. En historisk Fremstilling af W. T. Krug. 1816. — Moliere, Charakterfildring af Gulda; med Tillæg. 1816. — Wenzel Falk og hans Familie. Roman af A. Lafontaine. Uversat. I.—VI. Deel. 1817(1816)—1819. — Venapartes Forhold og Samtaler paa St. Helena med Dr. Warden. 1817. — Det tilmurdede Bindue, Lysspil i een Act, efter Kogebye. 1817. — Martin Luther eller Kraftindvielsen. Tragoedie af Werner. 1818. (Litt. 1817, Nr. 100—101). — Balduin af Eichenhorst eller Besormelsen af Koralciren for Nicaxa. Et historisk Skuespil i fem Acter af A. v. Kogebye, overs. efter Forfatterens Manuskript. 1819. — Sappho, Sørgeespil i fem Acter af Grillparzer. 1819. — Tegnebogen, Skuespil i 3 Acter af Kogebye. 1819. — Amerikaneren. Lysspil i fire Acter efter Frederici og Vogler. 1820. — Forlegenhed og Pift, Lysspil i 3 Acter af A. Kogebye. 1820. — Det sidste Middel, Lysspil i 4 Acter af Fru v. Weiffenthurn. 1820. — Kongen fra igaar, Lysspil i 1 Act af Jb. Stampel Schüge. 1821. — Puddelen Hector eller Aubrys Hund, Farce i 1 Act af P. A. Wolff. 1822. — Salvator Rosa, Drama i 2 Acter efter Deinhardtstein. 1823. (ogsaa i P. S. Martins „Jrunna“ 1822, S. 6. S. 33—98). — Egtemanden som Elsker, eller Elskeren som Egtemand. Lysspil i een Act ved Castelli (i Hertens „Thalia“ 1823, S. 145—80). — Revolutionen i Mexiko og Sturbides Thronbestigelse og Afgang. 1824. — Det stille Vand har den tybe Grund, Lysspil i fire Acter efter Beaumont og Fletcher af Schröder. 1824. — J. C. G. Johannsens Religionsfordrag for Jesu tænkende Bekendere. I.—IV. Deel. 1828—30. — Don Carlos, Infant af Spanien. Sørgeespil i fem Acter af Fr. Schiller. 1830. — Endvidere: Napoleon Buonapartes Kroning som Keiser af Frankrige, af P. A. Castberg, 1816; og de fem første Afdelinger af 2det Bind af Archenhøls „Udsigt over det brittiske Folks Historie“ (jvfr. J. S. Mejers Forerindring foran 5te Bd.). Uversatte Digte efter Fr. v. Schiller, indlemmede i den af Fr. Schaldemose udgivne Samling af Schillers oversatte Digte, Kbh. 1842 (1841).

e) af Sveitt: (Granbergs) Historisk Eklirning af Sverrigs ferrige Konge Gustav IV Adolpps senefte Regjeringsaar, med Bilag. I.—III. Afdeling. 1810—12. (L. T. 1811, Nr. 17, af J. Møller). — Confirmanderne. Af Tegner. 1821. 24 S. 12. (L. T. 1827, S. 505—11; „Nemesis“ 1828, Nr. 1). — Emaadigte af Frederik Claussen Horn. 1824. (Revue encyclopéd. Mars 1825).

f) af Italienff: Andeel i C. J. Boye's Uversættelse af Roscis Syngeespil „Romilda og Constance“. 1822.

At Maanedsskriftet „Minerva“ var han Medudgiver fra Juli 1785 til

Decbr. 1789 (jvfr. Art. C. S. Pram), og Ene-Udgiver fra 1794. Noget Tid, fra Begyndelsen af 1798 til Septbr. 1799, i Forbindelse med Peter Collet, og derpaa atter alene. Indtil 1807 vedligeholdtes det (fra A. 1806 af kaldet „Ny Minerva“) som Maanedsskrift, 1808 som Dvartalskrift, og ophørte s. A. (jvfr. Nyerups Magazin for Rejsefjagttagelser IV. S. 378—82; „Nordia“ 1795, I. 82; „Tilsvuener“ 1817, Nr. 56—57; 59—60; Kbh. Skilderi 1828, S. 1414; Erindr. III. 48—50; 55—85; 131—32; 354—55; IV. 247—49). De fleste af hans egne Bidrag hertil indtil 1800, af hvilke nogle ogsaa ere særskilt udgivne, opregnes paa 6 Blade i det 1801 udkomne nyrupste Minervaregister, hvortil kan føjes: Til Minervas Udgivere, 1786. I. S. 171—81; Til en Landsbypræstes Bryllup, 1786. II. 458—59; Til Madame Bjørn, 1787, IV. 79—80 (under Markens P. O. N. 3: Publius Ovidius Naso); Til den 11 Februarii 1791, i Aarg. 1791, I. 295; Den gode Moder, Epilog, 1795, III. 219. (Hans Afhandling om Kjøbenhavns Universitets Forskyttelse [i „Minerva“ 1795, III. 230] er paa Tydsk oversat i „Dänische Blätter“ 2tes Hest, s. U. E. 1802, Nr. 5). Siden den Tid har han, blandt Andet, dertil leveret: Oversættelse af to Universitets-Programmer af J. Kierulf, et om Nationer, der i store Grader ikke have fortaget (i 1801, I. 164), og et om den Klempe, Hierarkiet og Pavedommen medfører Stater (i 1803, II. 43); Den beskri- vende Digtearts Litteratur hos os, 1801. IV. 298; 1802, IV. 144. 274; Sammen- ligning inellem Dørescenerne i Macbeth og Balthyriscenerne i Valters Døb, 1803. III. 65. 209; IV. 181. 264; Om Censur og Trykkefrihed, 1804. I. 69; 1808, S. 181; Om Hegerhandelen, 1804. III. 298; 1805, I. 189; 1806, III. 1. 142. 259; IV. 1; 1807. I. 199; Forelæsninger over Fædrelandets æsthetiske Litteratur, 1805. I. 293; II. 184; Om Holberg som Epsilpildigter, 1806. I. 140; IV. 20; Udførligt ubaf det danske Litteraturselskabs Archiv, 1807. III. 1. 133; Appian om Carthagos Udelæggelse, overs. sfd. III. 253; IV. 36; Hvo er Auden i Paton Zar? sfd. IV. 200; Den historiske Artikel i Aarg. 1801—8; samt endel historiske Skitser i Aarg. 1802—4.

Fra Juli 1815 begyndte han at udgive: Dansk Minerva. I.—VIII. Bind. Kbh. 1815—19. Deri findes af ham selv, blandt Andet: Ogsaa et Par Ord om den skandinaviske Litteratureenhed, i I. 1815, Juli, S. 42—57; Joh. Phil. Rosenlands Goiffes Retrolog, sfd. S. 64—84; Om en reenskrevet Peder Paars, sfd. Decbr., S. 318—63; — Dramatisk, scenisk, theatralisk, en Prøve af en anmeldt alfabetsk Haandbog i den skønne Litteratur, II. 1816, Juni, S. 73—78; — Om Skovsteds Indkaldelse til Danmark, og den umiddelbare Indskydelse deraf paa vor Litteratur, III. 1816, Juli, S. 37—50; Tegnelser: litterariske, historiske, og af forskjellig Indhold, sfd. Aug. S. 151—64; Septbr. S. 221—27; Om Selskabet til de skønne og nyttige Videnskabers Fremme, dets Stiftelse og Stiftere, sfd. Septbr., S. 228—55; Tegnelser, sfd. S. 362—69; — Svar til E. Pram paa hans Skrivelse i Anledning af W. Prestons Afhandling om de tydske Skribenters Egenheder ic., IV. 1817, Marts, S. 40—56; Andet Brev til Pram, sfd. Mai, S. 1—46; Noget om afg. Ballet- mester Vincenzo Tomaselli Galeotti, sfd. April, S. 80—90 [overs. i Berlinerbladet „Der Freimithige“, 1819]; — Utkonfirmation til Jubellæreren Abr. Kall ved Høitiden paa hans 75de Fødselsdag d. 2den Julii 1817, V. 1817, Juli, S. 51—62; 3. Mø- lers Program og L. Engelstofts Tale i Anledning af Abrah. Kalls Embedsjubilæum, overs. af Latin. sfd., Aug.—Septbr., S. 129—53; Om de tvende forrige Reforma- tionsjubilæers poetiske Høitideligholdelse i Danmark, sfd., Novbr., S. 1—34. [særskt. aftr. und. Tit.: Venkabs Jubelgave (til F. Münster). Kbh. 1817]; — Svar til Forf. af Brevet om Holberg som Epsilpildigter [Rasm. Borck], VI. 1818, April,

§. 348—56; Cicero's Brutus, Cap. 49—51, oversf. VIII. 1819, Febr. §. 132—41; o. m. a., tilbeds uden hans Navn. — Den historiske Artikel i alle 8 Bind.

Fra Juli 1819 Udgiver af: Hesperus for Fædrelandet og Litteraturen. I.—VIII. Bd. Kbh. 1819—23. (5—8. Bd. o. m. L.: Læsning i blandede Hæfter. Et Maanedsskrift. I.—4. Bd. ibid. 1821—23; jvfr. Aftenbl. 1823, §. 287). Hertil leverede han selv, blandt Andet: Om Klopstocks Forhold til den danske Litteratur og hans Indflydelse derpaa, I. 1—18. (paa Tydsk i Kieler Blätter für 1819, Bd. II. §. 235—42); Breve skrevne paa en Reise i det Høstsejeste til Venner i Kjøbenhavn, sfd. §. 74—89; 97—128; 255—68; 329—47; 469—78; 540—61 (Aykfeviis oversf. af W. Loz i »Originalien«, jvfr. Erindr. II. 366—72); Om Navnene Bursch og Burschenschaft m. v., sfd. §. 365—70; — Om Universitetet i Kiel, II. 548—67; — Til Nyerup om nogle poetiske Anekdoter, III. 16—30; 297—308 (jvfr. V. 245—53); Om Kiels Universitet i Aaret 1819, sfd. §. 109—27; Om Landmandskaber, Burschensker og andre deslige Forbindelser ved tydske Universiteter, sfd. §. 327—61; 393—415; Om Englands nyere poetiske Litteratur, sfd. §. 415—71; 481—540; — Tegneser, IV. 26—41; Om Englands nyere poetiske Litteratur, sfd. §. 231—47; — Breve til Nyerup, efter en Reise til Hamburg, V. 38—49 (jvfr. sfd. §. 146—51); Gjensvar til Nyerup, sfd. §. 151—170; Svar (til Nyerup), sfd. §. 244—61 (jvfr. sfd. Decbr. §. 250—53); Prøve af en Jordanskning af M. Hieron. Vidæ Poetica, med tilføjede Anmærkninger, sfd. Decbr., §. 205—36; Svar til Nyerup, sfd. §. 254—59; Yarga, udaf Lord Byron's Poem under dette Navn, sfd. S. 3. §. 218—42; S. 4. §. 237—50; S. 5. §. 325—338; Brevverling med Nyerup, sfd. S. 5. §. 350—54; S. 6. §. 416—43; Leo den Tiendes Minde, udaf Slutningen af M. H. Vidæ Poetica anden Sang, med Anmærkninger, sfd. §. 443—50; — Om de nærværende Forhold i de toende franske Kamre, VI. 65—89; Om Forhandlingerne angaaende Presse- og Journalpolitikens Lovene i de franske Kamre, sfd. §. 136—56; 244—63; 336—58; 424—48; 481—541; Brevverling med Nyerup, sfd. §. 227—44; 547—56; Om Rusfernes og Tyrkernes Krige fra Peter den Stores til vore Dage, sfd. §. 289—333; — Brev til Nyerup, VII. 62—72; Brev til Samme, adskillige Helbergiana vedkommende, sfd. §. 444—56; — Brev til Nyerup, VIII. 110—29; Reminiscenser fra den franske Revolutions tidligere Dage bragte i Erindring ved nyere Begivenheder, sfd. §. 147—161; Har Holberg taget sin Jacob v. Tybo af Mantus ene, eller har den tydske Fyktspildiger Andreas Gryphius sin Part deri? Forelæsning i Studenterforeningen, sfd. §. 234—59; 289—326; Indledningen til Cicero de republica, sfd. §. 427—52; 492—521; Endelig Afseet, sfd. §. 572; o. fl., tilbeds uden hans Navn. — Den historiske Artikel i alle 8 Bind.

Ugleledes udgav han fra Juli 1828: Tritogenia. Et Maanedsskrift, som Fortættelse af Minerva. I.—VII. Bd. Kbh. 1828—30. (7de Bd., Febr. og Marts 1830, sluttet af Fr. Thaarup). Heri findes af ham selv, blandt Andet: Indledning til anden Afdeling af Forelæsningerne over Digtekunstens Historie under Christian den Syvende, 1771—80, i I. 1—20; — Et dansk Ord om Sørgespillet Bæringerne, udaf Indledningen til de derover holdte Forelæsninger, II. 25—30; Om det i Anledning af Formælingsfesten ved Samsundet til den danske Litteraturs Fremme udsatte Priis-spørgsmaal, og det i denne Anledning forfattede Program af N. Nyerup, sfd. §. 111—126; Femte Act af Ben Jonsons Sejanus his Fall, fordaanset, sfd. §. 185—209 og i III. 17—50; — 3 Indledning af den næsten færdige Udgave af H. C. Sneedorfs poetiske Arbejder, IV. 59—61; 198—203; Tilsegnelses-Digt til P. A. Heiberg af Churchills Works, sfd. §. 111—13; Om de ældre tydske Oversættelser af Holbergs

Comedier, sft. S. 161—97; — Indledning til den over Hauch's *Liberius*, forrige Winter, begyndte Forelæsning, V. 96—105; — Om *Einclars Død*, Sørgeespil i 3 Acter ved Hendrik Bergeland (*Christiania* 1828), i VI. 1—16; — 3 Anledning af F. E. Wedel-Zarlsbergs Skrift, til Berigtigelse af S. 408 i *Nathbets Erindringer* femte Bind, i VII. 47—52; o. fl. — Historisk Udsigt over de nyeste Begivenheder, i hvert Bind.

Den Danske Tilskuer, et Ugeblad. Kbh. 1791—1806. Nye Danske Tilskuer. *ibid.* 1807—1808. [i alt 36 Bind]. Understøttet af Selskabet til de Kjønnede Videnskabers Fremmelse. (L. E. 1792, Nr. 42; 1793, Nr. 49; 1795, Nr. 7; 1796, Nr. 51; 1798, Nr. 39, 46; 1799, Nr. 22; 1806, Nr. 12; Krit. og Antikr. 1791, Nr. 38; „*Nordia*“ 1795, I. 88; Jen. L. 3. 1792, IV. Nr. 286; 1794, I. Nr. 61; *Molbechs Anthol.* II. 230—32; *Erindr.* IV. 70—72. 74—82. 129—32). 3 dette Ugeblad, som for største Dele blev forfattet af ham selv, ere hans Bidrag forsynede deels med hans Navn, deels med Mærkerne: No. 6, *la*, *ls*, ÷, *F^{vv}'s Tr^{os}*; nogle (af ham og H. G. Sveistrup) ere betegnede med o+÷ (jvfr. *Erindr.* IV. 340. 461). — Som Fortsættelse udgav han *Sandfigeren*, eller den danske Huusven, et Ugeskrift. Kbh. 1811. — *Tilskueren*. Et Ugeblad. *ibid.* 1815—22. — *Tilskuerne*. Et Ugeskrift. *ibid.* 1823.

Romus og Momus, eller Samling af lystige Indfald, vittige Svar, latterlige Anekdoter, moerksomme Tildragelser, samlede. Kbh. 1807—8. (fortsat af J. K. Føst; Samlingen udgjør 4 Bind).

Redacteur af Bladet „*Dagen*“ fra d. 6te April 1811 indtil d. 30te Juni 1814 (Nr. 256). Kbh. Folio.

Han har udgivet: Poetiske Forsøg af Niels Weyer. 1789. (Krit. og Antikr. 1789, Nr. 46; L. E. 1789, Nr. 49). — Viser og Sange med Schulz's Musik. 17:2. (jvfr. *Musikalische Monatschrift* 1793, 6tes St., S. 152 folg.). — Tredive Viser og Sange for Claveret af Pleyel. uden Aarstal. (i Noteformat). — D. J. Samsøes efterladte digteriske Skrifter. I.—II. Deel. (med Samsøes Biographi). 1796. 3. Dpl. 1:05. (Univ. Journ. V. 129—34, af J. Baden; L. E. 1798, Nr. 40 og 47). — *Charis*. (o: poetisk Nyaarsgave) for Aarene 1797. 1799. 1800—1807. Kbh. („*Jris og Hebe*“ 1797, I. 111—13; „*Dagen*“ 1803, Nr. 3; L. E. 1805, Nr. 7; 1806, Nr. 12, af E. Pawels). — Peder Paars et heroiskcomisk Digt af Ludvig Holberg. 1798, m. Portr. (L. E. 1799, Nr. 12; *Scandinav. Museum* 1798, II. 515—25). — C. B. Tullins udvalgte Digte. Med en Fortale. 1799, med Portr. (Univ. Journ. VIII. 80—82, af J. Baden). — J. H. Wessels samtlige Skrifter. I.—II. Deel. 2det Dpl., med en Fortale. 1799, m. Portr. (Univ. Journ. VIII. 82). 3die Dpl. 1817, m. Portr. — L. Smiths Forsøg til en fuldstændig Lærebog om Dyrenes Natur og Bestemmelse og Menneskets Pligter mod Dyrene. Ny forøget Udgave. 1800. — J. H. Wessels udvalgte Digte, med Fortale. 1801. — Udvalgte Digte af Brødrene Peter Magnus og Peter Kofod *Trojel*. (med Digternes Karakteristik). 1.—2. D. 1801, med 2 Silhouetter. (jvfr. „*Den Danske Tilskuer*“ 1800, Nr. 11 og 12; 1801, Nr. 8. 63). — J. E. Colbjørnsens Minde. 1802. [indeholdende en Sørgetale og afskillige Smaa digte, aftrykte meest af „*Minerva*“ og „*Den Danske Tilskuer*“]. (Jurid. Maanedstid. 1802, I. 332—34). — H. W. Ribers samlede Digte. I.—II. Deel. 1803. [i Forening med L. E. Sander]. (L. E. 1805, Nr. 17). — Ludvig Holbergs udvalgte Skrifter. I.—XXI. Deel. 1801—14. (L. E. 1807, Nr. 28. 32. 33. 39, af B. S. F. Abrahamson; L. T. 1811, Nr. 18; *Molbechs*

Anthol. II. S. 247—48. Af den 21de Deel udkom to Trebiedeles tillige særskilt under Titel: L. Holbergs Levnet, forfattet af ham selv i tre Breve til en fornem Herre, ny oversat af Latin med Anmærkninger. 1814). — P. A. Heibergs Samlede Stuespil. I.—IV. Deel. 1806—1819. (jvfr. Tilskueren 1806, Nr. 92, 93; 1819, Nr. 62, 76—77; Kiel. L. Z. 1808, Nr. 33—35). — J. Vadums Haandbog i Oldtidens og Middelalderens Historie. 1810. — Danske og norske historiske Mindesange, samlede og med Anmærkninger udgivne. 1810. (L. L. 1811, Nr. 14, 16, af R. Nyerup). — Nyeeste Samling af udvalgte danske og tydske Selskabsfange. 1816. (hos Becken). — Afskrift af den Samling af poetiske Oversættelser efter det Tydske, Svenske, Engelske, Italienske og Franske. 1817. — D. H. Mynsters Mindetrands. Hans Efterladte belliget. 1819. (ogsaa i »Danst Minerva« VIII. 1818, Novbr., S. 422—40). — Thomas Thaarups efterladte poetiske Skrifter (med en Fortale). 1822. Understøttet af Selskabet til de skønne Videnskabers Fjor fremmelse. (L. L. 1823, Nr. 40, 41, af E. Molbech; Lit., Kunst og Theaterbl. 1822, Nr. 33). — L. Holbergs Comedier, udg. af K. L. Rahbek (og A. C. Bøye). I.—VI. Bind. 1824—27. (L. L. 1829, Nr. 51, 52, af E. Molbech; J. N. Høst's »Dannora« I. S. 171—79; jvfr. M. f. L. XIII. S. 243, Noten; Revue encyclopéd. 1825, Avril, jvfr. Kbhvns Skilderi 1825, S. 1294). — Christen Pram's urvalgte digteriske Arbejder. I.—V. Bd. 1824—28. Vite eller Supplementbind. 1829. (Literatur, Kunst og Theaterbl. 1821, Nr. 25, 26, 27, af J. N. Høst; L. L. 1830, Nr. 51, af J. Møller; Høst's »Nord. Museum« S. 2., 1829, S. 135—37; Molbechs Anthol. II. 180). — Dansk og norsk Nationalværk eller almindelig aldgammel Mærkelselæsning, paa ny udgivet og igjennemset, samt forøget med historisk literariske Notiser. I.—III. Bd. 1828—30. (Udkom, fra 1827, i 9 Fæster. 3 Bd. 2—3. H. sluttet af Fr. Thaarup; jvfr. Molbechs Anthol. II. S. 248—49). — Søndags Lidsfordriv eller nye Samling af Drøgs- og Søndagsfange, udg. og ledsaget med historiske Oplysninger. 1829, med Tordenhøjeds Portrait. (»Dagen« 1829, Nr. 191; Kbhpost. 1829, S. 562). — H. Chr. Sneedorffs efterladte Digte. (Udgivne som Manuscript for Benner). Kbh. (1829). Alle trykte i Kbhv.

Medudgiver af: Bibliothek for det smukke Kion. 4de Bd. (jvfr. Erindr. II. S. 261, Noten; V. S. 11, Noten). — Læene. Et Lidskrift. I.—II. Hefte. ibid. 1811. — Udvalgte danske Viser fra Middelalderen, efter A. S. Vedels og P. Cyvs trykte Udgaver og efter haandskrevne Samlinger, udgivne paa ny. I.—V. Tome, med Noter. ibid. 1812—14. (jvfr. Art. R. Nyerup (S. 469). — Medredacteur af: Sange for Studenterforeningen. ibid. 1822.

Af L. Etoud Platou's »Kortfattet Jordbeskrivelse for Borger- og Almue-skoler« befærede han det 4de og 5te forbedrede Dplag (Kbh. 1809 og 1810) i Foræning med J. Kieruff; og udgav siden ene det 6te—10de Dplag, ibid. 1811—17; ligeledes 11te—13de omarbejdede Dpl. 1820—26. (L. L. 1817, Nr. 40; 1820, S. 36). — Gjennemsaae det 4de Dpl. af L. Hades Oversættelse af Knigge »Om Omgang med Mennesker«. Kbh. 1813; samt gjennemsaae og forøgede med Morgen- og Aftenpsalmer E. B. Hallagers »Ny dansk ABC og Læsebog for de første Begyndere«. ibid. 1817; ogsaa gjennemsaae og forøgede han (i Forbindelse med A. L. Schram) E. B. Hallagers »Nyeeste Billed- og Læsebog for de første Begyndere«. ibid. 1818, med 8 Kbb.

Af den holbergiske Femactscomedie »Geert Westphaler« har han samlet et Lyfispil, af samme Navn, i tre Acter. Kbh. 1816.

Bidrag af ham forefindes i saagodtsom alle danske periodiske Skrifter af æsthetisk eller blandet Indhold fra 1778 af, f. Ex. i »Almindel. Dansk Bibliothek«

(Portrait af de Danske Skuespillere, i 1778 Bd. I. S. 3. S. 92—102, jvfr. Erindr. I. 255—57); i de ældre gothaiske Theaterjournaler og Calendere („Over Ewald“; og andre Bidrag); i Schwarz's Lommebog for Skuespilyndere 1785 (Tre Breve til Rosing); i „Morgenposten“ (Over det danske Theater, 1790. I. S. 209—18; Dramaturgiske Breve, i Aarg. 1790—1791; jvfr. Erindr. IV. 107—8; 126—28); i „Journal for Politik, Natur- og Menneſke-Kundskab“ (Udtog, Trykkesfriheden angaaende, 1795. I. 214—10); i M. E. Bruuns „Svada“ 1796 (Mad. Knudsens Minde; Et Ord til sin Tid af Abrahamsons Samtale mellem Bondemann og Holberg; Mistres Mary Wolfsoncrafts Skildring af Kjøbenhavn's Skueſtads; Om Høgſpil; Om de vigtigſte Characterer i Sørgespillet Dypete; jvfr. Erindr. IV. 457—58; Kbhvns Skildevort 1827, Nr. 30); i Dørs „Intelligentsblade“ (Et Brev fra ham til Døst, i Aarg. 1797, Nr. 20, S. 305—13); i Fjerdingsaarſkriftet „For Sandhed“ (For Sandhed I. 1—18. [Bdens Univ. Journ. VI. 118—19]; Junker Schwerenoth Gottslig Bivitus von Bandela, eller den anholtske Don Quirot. En Ridderhistorie, II. 237—358 [Univ. Journ. VII. 127—28]; Om Factionerne i Frankrig fra Revolutionens Begyndelse, og deres fornemste Kampe og Kampdage, IV. 257—339; Endeel Oversættelser af Eventyr efter Adclerbeth, Dalin, Gyllenborg, Kellgren, Leepolt, i 1. 2. 3. 4. 5. Bd.); i Dørs „Bidrag til Kundskab om Menneſter og Boger“ (Om Lovet, 1802, Nr. 43—46); i de af G. L. Lahde udgivne „Mindesmærker paa Aſſiſtentskirkegaarden ved Kjøbenhavn“ (Madame M. E. Preislers Biographi, i 3die Hefte); i det Skandinav. Literatur-Selfſkabs Skrifter (Penelope til Ulyſſes, overf. efter Ovids 1ſte Heroide, 1805. I. 256—62 [L. E. 1807, S. 248]; Hvorledes beſtemmes Epopæens rette Begreb? 1806, I. 415—37 [L. E. 1809, S. 87—88]; Vilde det være til Fordeel for Sørgespillet Hafon, at Scenen med Erling blev udeladt eller forandret? 1807, II. 309—45 [L. E. 1809, S. 242—43]; i Hefteſkriftet „Biographen“, 1806 (General Moaks Levnet); i Foersoms Nytaarsgave for Skuespilyndere 1807 (Roſes Minde); i J. R. Hoff's Theaterblad (To Forelæſninger); i „Athene“ (Et Tillæg til Holbergs Levnetshistorie, I. 208—17; Historie, Historieſkriver, Historieſtíl, (tre Artikler til Prøve af en under Arbeid værende alfabetiſk Haandbog i den ſkionne Litteratur), III. 105—28, jvfr. L. E. 1815, S. 153—51); i „Nieler Blätter“ (Ueber Klopfocks Verdienſte um die Dänische Literatur. Borgelæſen bei Klopfocks Feler am 2ten Julius 1819 zu Altona, 1819, Bd. II. S. 235—42; paa Danſk i „Hesperus“ I. 1—18); i „Brevduen“ (Adam Atterbonde, Fortælling af L. M. Fouqué, overf. i 3. Aarg. Nr. 1—3); i „Uftenblad“ og „Nyt Uftenblad“ (En Mængde Bidrag, bl. A.: i Aarg. 1823: D. Kongſted, Nr. 10; M. E. Zink fød Thomsen, Nr. 16; Om Stabells Reife til Morea, Nr. 40; Om Schröder, Jffland og Kogebue, af Tiedt, overf. med Bemærkninger, Nr. 42; Mad. J. E. Roſing, f. Olfen, Nr. 44. 45; i Aarg. 1824: Om Baron Th. Sydovs declamatoriſke Aftenunderholdning i det dram. litt. Selfſkabs Locale, Nr. 17; Et opdaget Digt af Johannes Ewald, Nr. 26; Hans Chriſtian Sneedorff, ſom Digter, Nr. 49. 50. 51; i Aarg. 1825: Bidrag til vort ældſte Theaters Hiſtorie, S. 326 ff.; 332 ff; Om Clubberne i Kjøbenhavn, S. 418 ff.; i Aarg. 1826: Ludvig Tiedts Fortæle og Indledning til hans nys udgivne dramaturgiſke Blätter, S. 3—7. 22—23. 47; General Foy, S. 20—22; Om Baudevillen, en literair-hiſtoriſk Underſøgelse, Nr. 8; Om Baudevillſkueſpillet's Oprindelse, Nr. 9. 10; Om Striden imellem Pontoppidan og Langebek, Nr. 12. 14; Et Par Ord om Leſſings nyeste Biograph, Dramaturgen J. F. Schink, Nr. 41; m. m. m. — Den maanedlige hiſtoriſke Udſigt fra Juli 1823 til Novbr. 1823; i Aarg. 1823—26; ſamt dramaturgiſke Bidrag); i L. V. Thoriſens Fjerdingsaarſkrift „Thalia“ 1823

(Om det hamburgske Theater i Sommeren 1823, S. 215—35); i *„Messager franc. du Nord“* (Tableau rapide de la poésie danoise avant le regne de Frédéric V., 1825, Nr. 28); i A. P. Liunges Maanedsskrift *„Hertza“* (Om Ewalds brutale Klappers, 1827. I. 117; To Breve fra Baggesen til Rahbek, sfd. S. 291—300; Om et Poem, som ikke findes i 4de Bind af Frøns uddvalgte digteriske Arbejder, sfd. S. 417—22; Forerindring til *„Prøver af ældre danske Digtere ved A. P. Liunge“*, sfd. II. 229—34; De 2de Foscaris, en historisk Tragedie af Lord Byron, oversf., sfd. II. 305—52; III. 1—67 [særsk. astr., see ovenf. S. 609]; I. Engelstofts Lykønskningsdigt til Sors Academies Indvielse, efter den latinske Original oversat paa Dansk, sfd. II. 408—24 [see ovenf. S. 609]; Om M. C. Bruun som Dramaturg og hans Theaterblad *Evada*, sfd. III. 259—79; Om det danske Litteraturselskab, stiftet 1775, sfd., IV. 401—19; Om Forsjelligheder i Behandling af Hamlets Character, 1828. I. 269—96); i *„Rjøbenhavnsposten“* (Hvad betyder Ordet Farce i Grundsprøget? af Marmontel, 1827 Nr. 12; Tiedts Indledning til hans nye dramaturgiske Blætter, sfd. Nr. 69; Flygtigt Overblik over Tingenæs nærværende Stilling, sfd. Nr. 70; A. G. Gjelstrup som Skuespiller, 1830 Nr. 80).

Til E. C. Sander's *„Auswahl dänischer Lustspiele für Deutsche“*, 1stes Bdchn. (Zürich 1794) leverede han *„Schilderung des dänischen Theaters“*; jvfr. *Vadens Univerf. Journ.* IV. 142; *Jen. L. Z.* 1794, IV. 265—67. (Oversf. paa Svensk i *„Nordia“* 1795, I. 176—92).

I *„Ny Samling af Skrifter, udgivne af Selskabet til de skjøne Videnskabers Fremme“* (Kbh. 1824) meddeelte han Efterretningerne om Selskabets Historie, S. III.—XXVIII.

H. E. Knudsens Biographi, indf. i *Skriftet: „Kongl. Skuespiller og Dannebrogsm. H. E. Knudsens Minde“*, samlet og udgivet af J. L. Beeken, 1816. — Om Foersom; et Brev til M. C. Bruun, dat. 13 Dec. 1818, i: *„Gravblomster Peter Foersoms Erindring hellige“*, 1819, S. III.—XVI. — Kort Biographie og Characteristik af Michael Rosing, Skuespiller og Instructeur ved den kongelige Skueplads, Ridder af Dannebrogen, i *„Mindeblomster paa Michael Rosings Grav“*, 1819, S. 49—76.

Et Brev til Dehleschläger om Lyttspillet *„Robinson i England“*, i *Dehleschlägers Levnet* II. S. 342—44. — Brev til Prof., Rector Dlaf Worm (1825, Aug.), indf. i *Indbydelsesskriftet til Examen i Horsens lærde Skole f. 1844*, S. 80—82.

En stor Mængde Digte, Sange og Declamationsstykker, deels særskilt trykte, deels omspredte i forskjellige Samlinger og Tidsskrifter (saasom i: *Almind. Dansk Bibliothek*; i *Jørensens og Schulz's (H. W. Nibers) Poetisamlinger*; i *„Samleren“* (III. Nr. 66); i *Poulsens Nytaarsgaver for Damer* (deels med hans Navn, deels med Mærket ÷); i *„Jris“*, samt *„Jris og Hebe“* (1791, I. 39—40; 297—99; II. 27. 195. 316; 1799, II. 98—101); i det af ham selv samlede 3die Stykke af *„Poetiske Samlinger, udg. af et (det norske) Selskab“*, Kbh. 1793 (Laurbærllunden, et Syn; jvfr. *Neue Bibl. d. schön. Wissensch.* Bd. LV. St. 1. S. 154, og E. C. 1794, S. 557—58, af E. C. Sander); i *Døst's Intelligenttblade* (1797, Nr. 12); i den evangelisk-christelige *Psalmebog* (*Psalmen* Nr. 423); i *„Dehleschlägers „Siofna“ 1802*; i *Skufes „Eros“ 1803*; i *Høst's „Et blot til Lyf“* (I. 37); i *„Dagen“ 1806*, 9, 11, 12, 13; i *J. K. Høst's Theaterblad*; i *„Penia“* (3. Aarg. S. 99—100); i *N. S. Estoft's „Lyna“ 1810*; i *Nyerups „Zdunna“ 1812*, og *„Frigge“ 1813*; i *Foersoms „Poet. Koumebog“ 1813*; i *„Athene“* (III. 71. 469); i *Høst's Morgenblad* (1819, Nr. 46); i *„Den Cimbriske Mercur“* (1822, Nr. 24); i *„Aftenblad“ 1822* (*Momus og Thalia ved Holbergs Minde, et Efterspil, i Till. til Nr. 2*, jvfr. *Lit., Kunst- og Theaterbl.*

1822, Nr. 43; samt nogle Kjærlighedsfange); i *»Nyt Aftenblad«* (1825, Nr. 7. 22; 1826 Nr. 50); i *»Kbhvns Morgenblad«* (1826, S. 151. 152. 496); i E. Beyer's *»Gefion«* (1826, S. 127. 132. 139. 196; 1827, S. 59. 141. 218. 220.); i Rahbe's *»Désian«* (Nr. 14); i Liunges *»Sørtha«* (1827, I. 426); i *»Kjøbenhavnsposten«* (1827, Nr. 43. 93; 1829, S. 18—20); i *»Døt's Archiv«* (VIII. 271); i *»Sneelillier«* (III. 56. 57); i *»Døt's Materialier«*, Nr. 126. — Udvalgt af hans Iyriske Digte, i Molbeds *»Danst poetisk Anthologie«* II. S. 258—81. — Rahbe's Romance *»Den fromme Fru Signild«* er oversat paa Svensk, Lund 1800. Hans Vise *»Hvi rose I faa vore Fadre«* er trykt paa Svensk i Falun 1795. To andre af hans Viser, oversat paa Svensk af Joh. Stenhammar, ere aftrykte i *»Døt's Materialier«*, Nr. 136. 137. Hans Digt *»Fru Klaras Gjenfærd«* er oversat paa Tydsk af Sander og aftrykt sid. Nr. 128—129.

Adskillige, meest æsthetiske, Recensioner i *»Kjøbenhavnske lærde Efterretninger«*, især i Aarene 1782—86 (sædvanlig under Markert **K***P**); ligeledes Recensioner i *»Danmarks litterariske Progresser«*, udg. af E. Iversen, (betegnede med Bogstavet **L.**), og i *»Efterretninger om udenlandsk Litteratur«*.

Som Medlem af det Kongl. Danske Videnskaberne's Selskabs Ordbogscommission tættog han i Udgivelsen af: *Danst Ordbog*, IV.—V. Deel. (M—N). Kbh. 1823—27. ft. 4to.

Han har skrevet adskillige Fortællinger; blandt andre til de af K. P. Seidelin udgivne *Danske Digtere*; til *Samsøe's Skrifter*; til *Kristiane Korens Dramatiske Forsøg*; til *Ribers Digte*; til M. E. Bergenhammers *Maria Stuarts Historie*; til *Matth. Rahbe's* Oversættelse af *Rinaldo Rinaldini* og af *Louvet's Flugt*; til *Keiserinde Catharina den Førstes Levnet*; til P. A. Castbergs, af ham oversatte: *»Napoleon Buonapartes Krøning som Keiser af Frankrige«*. — Samlede det 5te Bind af *Fjerdingaarskriftet »For Sandhed«*. Kbh. 1801. (V. G. 1804, Nr. 19 og flgg.).

Følgende Theaterstykker, oversatte af ham, ere bleve opførte, men utrykte: *Skuespillerkolen*, Com. 5 A. af Beil, 1791. *De latterlige Følsomme*, Com. 1 A. efter Molière, oversat og localiseret, 1792. *De falske Fortroligheder*, Lyssp. 3 A. af Marivaux, 1807. *Kjærlighed og Løndom eller Hvem er min Fætter?* Lyssp. 1 A. af Pain, 1808. *Albert von Thurneisen, Sorgel.* 5 A. af Jylland, 1808. *Sommerfuglen*, Com. 3 A. af Caignez, 1808. *Jeanette*, Skuesp. 3 A. efter Götters tydske Oversættelse af Voltaires (*»Manine«*), 1809. *To Dnker for een*, Lyssp. 1 A. efter Götters Oversættelse af en fransk Original, 1809. *Virtuosstregerne*, Lyssp. 5 A. af Julius von Wos, 1816. *Det var mig!* Lyssp. 1 A. af Franst, 1818. *Uldmarkedet*, Lyssp. 4 A. af Claren, 1824.

Jøvrigt har han adskillige Gange fundet sit Navn paa Titelsbladet af Skrifter, meest Oversættelser, som han skulde have gennemseet, stjøndt han først flere Aar efter erfoer deres Tilværelse.

Rahbe (Matthias), Nysnævntes Halbroder; hans Moder *Anne Drog* (f. $\frac{1}{2}$ 1747, † $\frac{2}{7}$ 1828, en Datter af Etatsraad Claus Drog og Agnethe Ackermann); er f. 1780 i Kjøbenhavn; privat dimitteret til Universitetet i Joraaaret 1797; afsløvere i Juli 1805 den theologiske Embeds-examen (*Haud illaud.; specimen scriptum laude dignum*); blev d. 23. Octbr. 1812 personel Capellan ved *»Ster-Nykirke og Gibe Menigheder* i Ribe Stift; d. 7de Juli 1815 Sognepræst til Tyregod og Bester i samme

Stift; d. 2den Febr. 1836 til Linaa og Dallerup i Aarhus Stift. † 4de Marts 1846. — * Maren Sørensen.

Rövercaptainen Rinaldo Rinaldini. En romantisk Historie fra vort Aarhundrede, oversat. Gjennemset og forøget med en Fortale af K. L. Rahbek. I.—III. D. Kbh. 1800—1. Andet Dpt., o. m. L.: Møerfabskøning. 1.—3. Hefte. ibid. 1829. (L. E. 1800, Nr. 26. 40; L. L. 1829, S. 694). Rövercaptainen Fernando Fernandini. En romantisk Historie fra det 18de Aarhundrede. (4.—5. Deel af Rinaldini). Oversat. 1.—2. Deel. ibid. 1831—2. Anden, paany gjennemsete Udgave. ibid. 1840. — Atala, eller tvende Billedes Kjærlighed i Prken, overs. efter den 4de franske Originaludgave. ibid. 1801. — Røverne, et Sørgespil af Schiller, oversat. Selsinger 1801. — Louvets Flugt, overs. Med en Fortale af K. L. Rahbek. Kbh. 1802.

Rahlff (Georg), f. d. 7de Marts 1762 (ikke 1765) paa Den Femern i Landsbyen Gammendorff, hvor hans Fader Georg Rahlff, givt med Margareta Mafeprang, var Gaardejer og Medlem af Underretten. — Han kom, efter privat Underviisning, 1779 i „Johanneum“ og 1782 i „Lyceum“ i Hamborg; studerede fra 1783 Lægevidenskaben ved det anatomiske Theater i Berlin, og fra 1785 i Kjøbenhavn, hvor han blev s. A. immatriculeret ved Universitetet; var 1787—1791 medicinff Candidat ved Frederiks-Hospital under Fred. Ludv. Bang; tog i Juni 1789 medicinff Embedsexamen (Laud. unan. consensu); blev 1790 sendt til Den Samsø, for at behandle en Typhusepidemi, hvor han opholdt sig i 2 Maaned; praktiserede sidenest i Kjøbenhavn; fungerede 1801 som Overlæge ved Studentercorpsset, og efter Slaget d. 2den April s. A. som Læge ved Dvæsthuset; var 1806—1807 Læge i det Kjøbenhavnske Fattigvæsens 12te District; disputerede d. 4de April 1807 for den medicinff Doctorgrad; blev s. A. Læge ved Tugt-, Rosp- og Forbedringshuset paa Christianshavn (indtil 1818); i August s. A. Regimentsskirurg ved Kongens Livcorps (til d. 18de Marts 1833); 1809 Læge ved det Kongl. Theater; 1824 Uresmedlem af det medicinff Selskab; d. 17de Maj 1826 Medlem af det Kongl. Sundhedscollegium; d. 1ste Novbr. 1828 Ridder af Daneskrøge; fik d. 20de Marts 1833 Titel af Professor (med Rang i 4de Klasse Nr. 3). † 11te October 1833, ugift, i Kjøbenhavn. — (Autobiographi, vedføjet hans Doctordisputats samt det i Anledning af hans Promotion, d. 4de April 1807, udstedte og af B. Thorlacius forfattede Universitets-Program, p. 18—27; Biographi, af A. v. Schönberg, i „Dagen“ 1833, Nr. 310. 311 [med nogle Forandringer særskilt aftrykt. Kbh. 1834]; „Mindeord i Anledning af Doctor medicinæ, Professor og Ridder Georg Rahlffs Død“ (af P. C. B. Mangor), i Kbhpost. 1833, Nr. 230, særskilt. Kbh. 1833, 12 S. med Rahlffs Portr.; Memoria Dr. Georgii Rahlff, qvam in Soc. reg. med. Havniensi d. 19mo Febr. Anni 1835 recoluit Dr. J. L. Drejer. Havn. 1836 (med fri dansk Oversættelse); jvfr. Bibl. f.

Læger 1821. I. S. 217—19; Døt's Archiv V. S. 347—52; Sammes „Materialier“, Nr. 21. 31; Callisens Medicin. Schriftsteller = Ver. XV. S. 307—9; XXXI. S. 339. — Portrait, tegnet og st. af A. Flint, 1821, 8; lithogr. af C. Hendel 1833, 8, foran (Mangors) „Mindeord“, 1833. — Om hans Legat til Københøvs Universitet, jvfr. Eclmers Afad. Tid. II. 1834, S. 257—58; III. 1835, S. 194—96; A. B. Sæeel om Collegier og Stipendier, S. 107—8).

Adnotata quædam circa febrim puerperalem; q. def. d. 18. Septbr. præf. J. C. Tode in Soc. philiatr. Hafniæ, 1787. 8 pagg. 8. cg i Coll. p. 97—104.

Commentatio medico-practica continens *Electricitatis tanquam medicaminis dijudicationem*, præstantiam hujus medii et usum tempestivum, certisque legibus adstrictum, neque minus nocivum contra leges. Specimen inaug. pro gradu doct. in med. Havniæ 1807. (V. S. 1809, Nr. 20 og 22, af N. Frankenau).

Laudatio memoriam beati *Fr. Ludv. Bangii* commendans; in Societate Regia med. Havniensi habita ipsis Calendis Novembribus Anno MDCCCXXI. Havniæ MDCCCXXII. 43 pagg. 8. maj. (Bibl. f. Læger II. 1822, S. 132—33, af S. M. B. Klingsberg; Gerson und Julius Magaz. der ausl. Heilk. Bd. 4. 1822, Novbr. und Decbr. S. 573—74; Medic. chir. Zeit. 1824, Bd. I. No. 1. S. 9—12; Vierer Allg. medic. Annal. 1824, Mai, S. 649).

Laudatio in memoriam *Henrtet Callisenii*; habita in Societate Regia medica Havniensi die XVII Februarii Anno MDCCCXXV. Havniæ MDCCCXXV. 66 pagg. 8. maj. (Døt's Archiv V. 343—46, af L. Baden; Pæder litt. Annal. der Heilk. Bd. 10. 1828, Apr. S. 496—99 (Udtog ved Just. Pæder).

Memoria H. T. *Gartneri*, Med. Doctoris &c.; in solenni Regiæ Societatis medicæ Havniensis consessu die 8vo Nov. 1827 recitata. Havn. 1828. 4to. 20 pagg. („Provestenen“, Nr. 3, S. 90—93, af L. Baden; Hufeland Bibl. der Heilkd. Bd. 67. (Bd. 47). 1832, Jan. S. 40—41, af A. v. Schönberg).

J Hufeland's „Journal der Heilkunde“ (Drei Krankengeschichten aus einer (unge- druckten) Abhandlung über die Mutterpolypen; aus dem Latcin. von J. J. A. Schönberg, Bd. XXXI. 1810, Aug. S. 125—37; i Udtog i Nyt Bibl. for Læger II. 1815, S. 80—85).

J Gräfe's und Walthers „Journal der Chirurgie“ (Ueber Gebärmutter- polypen, ihre besondern Nachtheile und gefährlichen Folgen. In einer Uebersetzung mitgetheilt von J. J. Albrecht von Schönberg, Bd. X. 1827, S. 4. S. 521—49).

J: *Acta* Reg. Soc. med. Havniensis (De cataplasmatum emollientium virtutibus resolvente et resorptionem juvante, et de hujus medii qua talis in inflammationibus topicis efficacia et præstantia, i Vol. V. (Acta nova, vol. 1.) p. 94—118. [Med. chir. Zeit. 1820, Jan. Bd. I. S. 71; Bibl. f. Læg. 1822. II. S. 121]; De sphacelo spontaneo lethali, *ibid.* p. 230—49. [Med. chir. Zeit. anf. Et. S. 77; Bibl. f. Læg. anf. Et. S. 123]; De phthisi tuberculosa ut sequela phlogoseos chronicæ in suppurationem transeuntis et desinentis, i Vol. VI. (Acta nova, vol. 2.) p. 35—58. [Bibl. f. Læg. anf. Et. S. 127; L. L. 1825, S. 152—53, af C. Otto; Med. chir. Zeit. 1824, Bd. IV. S. 278]; De melæna, calculorum biliosorum ac emeticorum effectu, hujusque mali memorabili exemplo, i Vol. VII. (Acta nova, vol. 3) p. 20—44. (Bibl. f. Læg. XII. S. 146—47; L. L. 1830, S. 469; Cas- pers krit. Repertor. Bd. 27. S. 1. 1830, ann. af Reumann).

Nahr (Matthias Christian), f. 1795, Søn af Præsten Rasmus Nahr til Sønder-Felding og Åsling i Ribe Stift (f. 1767 i Ribe, † 1799), og Else Bøch (Datter af Matthias Bøch, Sognepræst til Skjærbæk i Ribe Stift, og Elisabeth Wederkind). Var Capitain af 1ste Klasse i Kongens Livjægercorps, da han, efter Ansøgning og formedelst Svagelighed, erholdt Afsted i Naade af Krigstjenesten med Pension d. 15de December 1844.

Exerceer-Reglement for Livjægere. Kbh.

Nahr (Nasmus), f. 1775; Kjøbmand og Bestyrer af Fattigvæsenets Arbejds-Anstalt i Ribe. (Jvfr. Barsøds Skand. Folke-Kalender for 1846, S. 81—89).

Om Fattigvæsenets Arbejdsanstalt i Ribe, i P. Adlers "historisk-statistisk Maa-nedsidende for Ribe Stift" (1838—39), S. 59—61.

Nainals (John Belfour) var 1828—30 Secondlieutenant à la suite ved Husar-Regimentet; siden Directeur for Selskabet til Kunstens Dpmuntring.

Digte, aftrykte i "Dagen" (f. Cr. 1837, Nr. 24); "Søndagen" (f. Cr. 1836, Nr. 45) o. fl. Et.

Namlau (Frederik Ferdinand), f. den 10de April 1798, Søn af Bager Namlau i Bordingborg; blev d. 15de Jan. 1815 Secondlieutenant; d. 17de Octbr. 1826 Premierlieutenant i det daværende Kronens Regiment; 1830 anden Skoleofficer og 1832 tillige Lærer i Fortification og Mine-Dwølsker ved den militaire Højskole; d. 6te Juni 1833 første Skoleofficer; d. 26de Octbr. 1833 Capitain à la suite i Ingenieurcorpsen, med Anciennitet af 1ste Januar 1834; d. 1ste Juli 1842 Capitain af 1ste Klasse i samme Corps; var 1843 ansat ved den 2den Divisions Stab af det tydske Forbunds 10de Armecorps. — * Louise Elisabeth Heide, en Datter af Regimentskirurg Christian Andr. Heide, Districtslæge i Bordingborg.

Infanteristens Pligter og Forhold i Felten og i Garnisønen, med nærmest Hen syn til den danske Armee. Kbh. 1833. (Milit. Repertor. I. 91—94). Andet Opl. ibid. 1834.

Namsing (Werner Jasper Andreas), f. d. 10de December 1801 i Ribe, hvor hans Fader Peder Namsing var Hospitalsforstander (f. 1767 paa Deiberglund, † 17 1832). Blev dimitteret fra sin Fødebyes Cathedralsskole 1821; i April 1828 theologisk Candidat (H. ill.); d. 16de Januar 1829 personel Capellan ved Andst og Gjesten Menigheder i Ribe Stift; d. 14de Maj 1834 Sognepræst til Andsager, samme Stift. — * Anne Margrethe Borgen, Datter af Major Chr. Erh. Borgen, Hospitalsforstander i Kolding, og A. M. B. f. Borgen.

Bidrag i P. Adlers „Historisk-statistisk Maanedstidende for Ribe Stift“ (Om Hølefsmebning i Nørre Horne-Herred, April 1838 S. 25—27; Vardeegnens Pottemageri, August 1838 S. 62—61; Septbr. 1838 S. 65—68); — i „Danst Folkeblad“ (Bemærkninger angaaende Spørgsmaalet: hvorledes Bester-Jyllands Træmangel kan afhjælpes? Nærmest med Hensyn til Ribe Amt, i V. Aarg. Nr. 28—29, S. 109—114).

Ramus (Christian), f. d. 3die Januar 1765 i Maribo i Laaland, hvor hans Fader, af samme Navn, da var Sognepræst og Provst i Musée-Herred, siden (1770 $\frac{1}{2}$) forflyttet til Stoffemark Sognekald (f. $\frac{1}{2}$ 1725, † $\frac{1}{2}$ 1794); hans Moder Barbara Thestrup (f. 1732, † 1771, en Datter af Kammeraad Franz Thestrup, til Mllingsegaard paa Laaland, og Margrethe Kiegelsen). Dimitteret fra Herlufsholms Skole, hvori han optoges 1775, blev han Student 1781; tog d. 5te Octbr. 1786 theologisk Attestats (Laud.); blev 1786 Vice-Decanus paa Communitetet; 1787 Alumnus paa Borchs Collegium; rejste 1789—93, tildeels paa det Lassonne Stipendium, udenlands til Lydsland og Italien; disputerede d. 21de Decbr. 1793 for Graden som Magister Artium & Doctor Philosophiæ; holdt som Privatdocent Forelæsninger ved Kjøbenhavns Universitet i Vintersemesteret 179 $\frac{1}{2}$ og i den følgende Sommer over nogle af Demosthenes's berømteste Taler, Hesiodi Digte, Homers Odyssee og Tibulls Digte; blev 1795 Bibliothekar ved det Classenske Bibliothek i Kjøbenhavn; 1799 tillige Inspecteur (sildigere Directeur) ved det kongl. Mynt- og Metaille-Kabinet; fik d. 15. Jan. 1802 Titel af Professor; valgtes d. 26de April 1816 til ordentligt Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab; blev d. 28de Oct. 1817 Ridder af Dannebrog; 1831, efter Dødsen, entlediget fra sin Bibliothekar-Post ved det Classenske Bibliothek. Var Medlem af det Bølske Selskab i Veltro (1792); af det Skand. Literatur-Selskab (1798); af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog (1812) og af flere andre videnskabelige Samfund. † 11te Juli 1832 i Drdrup, ugift. (Nekrolog i „Dagen“ 1832, Nr. 214; L. T. 1832, Nr. 48, S. 764—68; jvfr. Kbhvns Skilderi 1827, Nr. 69).

Disputatio, qua ostenditur, doctrinam de immortalitate animæ in profanæ antiquitatis populari religione fuisse cognitam. (pro stipend. Colleg. Med.). Hafniæ 1788. („Zris“ 1792, I. 289—30). — Commentatio de sermonibus funebribus, qui publice Athenis habebantur. Specimen inaug. Hafniæ 1793. 53 pagg. 8. (Krit. og Antitr. S. XV. Nr. 1, af R. Fleischer).

Catalogus numerorum veterum Græcorum et Latinorum Musei Regis Daniæ. Disposuit, descripsit, et æneis tabulis anecdotos illustravit Christianus Ramus. Pars I. & P. II. vol. 1—2. Hafniæ 1816. 4to maj., c. XIII. tabb. æn. (L. T. 1817, Nr. 1. 3. 5. 6., af Fr. Münter; Gött. A. 1817, St. 114, S. 1129—36. — Over den første Deel udkom kort efter dens Udgivelse en Kritik af D. Cesini, betitlet: „Lettera critica all' Estensore del libro intitolato: Catalogus numerorum veterum Græcorum et Latinorum Musei Regis Daniæ“; ligeledes blev den bedømt af Edel;

jøfr. J. f. L. o. N. I. 1843, S. 358. — Forfatteren erholdt Diamant-Ringe af Keiseren af Østerrige, af Kongen af Sachsen, af Kongen af Preussen og af Keiseren af Rusland, jøfr. L. L. 1816, S. 418, 545, 626; 1817, S. 80).

J „Minerva“ (Over Kalenderne i Almindelighed og den nye franske i særdeleshed, 1793. IV. 265—84; Breve fra en Rejsende i Italien, 1794. I. 268—87; II. 55—71; Om Busten i det Classenske Bibliothek, 1798. III. 84—88).

J „Skandinaviske Museum“ (Recension over R. H. Seidelins (R. L. Raabets) Udgave af Holbergs Peder Paars, 1798. II. 515—25; Om de skaarne Stene og Kunsten at grave disse, 1800. I. 84—108. (paa Tydsk særskilt udgivet. Kopenh. 1800. 8vo); Kort Beretning om et Antal gamle, meest tydske Mynter, fundne i Foraaaret 1801 i en Huusmands Hauge paa Falster, 1800. II. 2. S. 161—72. (Kiel. L. J. 1808, Nr. 30); Om Brakteaterne og især om deres foregivne Oprindelse fra Norden, 1803. I. 117—46. (L. G. 1803, S. 767—68; Kiel. L. J. 1808, Nr. 50); — i det Skandinaviske Literatur-Selskabs Skrifter (Nogle Bemærkninger over de nyere Tidens historiske Medailler, 1805. II. 325—62. (L. G. 1807, S. 233—84); Historisk Beretning om de Guldmünter, der ere slagne i de Danske Stater, 1807. I. 124—201. (L. G. 1809, S. 156—57); Om nogle i Haderslev Amt fundne Mynter, sftd. S. 202—10. (L. G. 1809, S. 157—58); Forsøg til en fattelig Forklaring af en antik Myntsamlingens Indhold, Indretning og Anvendelse, 1814 S. 187—239; Beretning om en i Jorden i Sjælland i Sommeren 1822 funden Samling af gamle Mynter, i Bd. XX. S. 151—203. (særskilt. Kbh. 1822); Om nogle gamle Mynter, der sandsynligen ere at anses som de ældste, der i de Nordiske Niger eller i Nordiske Regenters Navne ere slagne, i Br. XXI. S. 275—318).

J det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. filosofiske og historiske Afhandlinger (Om Knud den Helliges Mynter tilligemed en kort Oversigt af Mynterne under de foregaaende Danske Konger; samt en fuldstændig Fortegnelse af Knud den Helliges Mynter, oplyste ved Kobber, i 1ste Deel, S. 33—94; særsk. aftr. Kbh. 1821. 4to, m. Kbh. (Revue encyclopéd. 1824, Août).

Om Primstave eller Runecalendere, indf. i Nyerup om Oldsager, S. 169—73.

Namus (Christian), Nysansortes Brodersen; f. d. 5te Decbr. 1806 i Nykjøbing paa Falster, hvor hans Fader, Kammerraad Franz Namus (f. 1766, † 1807) var Amtsforvalter og gift med Margrethe Helene Hinckelbey (en Datter af Justitsraad Christian Hinckelbey, til Durupgaard, og Laurentia f. Hofgaard). — Blev dimitteret fra Borgerdydsstolen i Kjøbenhavn 1825; afslørede Examen Artium, saavelsom den philologisk-filosofiske Examen i det følgende Aar, begge med bedste Charakter; vandt 1831 Universitetets Guldbmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den Aaret iforvejen udsatte Priisopgave i Mathematiken: „Conditiones investigare, quibus præcipuæ series trigonometricæ et logarithmicæ convergant“ (jøfr. Selmers Akad. Tid. I. S. 369); blev 1831 constitueret som Lærer i Mathematik ved den polytechniske Lærestift; concurrerede i October 1832 med L. S. Fallesen og C. Jürgensen for den mathematiske Lærerpost ved Kjøbenhavns Universitet (jøfr. Selmers Akad. Tid. I. S. 145—46); disputerede d. 22de Decbr. f. A. for Magister-

graden; udnævntes d. 5te Marts 1833 til Lector, og d. 11te Jan. 1834 til Professor extraordinarius i Mathematik ved Kjøbenhavns Universitet; valgtes d. 19de Decbr. 1834 til ordentligt Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab; blev d. 30te Januar 1838 fast Lærer i Mathematik ved den polytechniske Læreanstalt, samt fjerde Medlem af dens Bestyrelse. — * Sophie Louise Charlotte Fistine, Datter af Major Jean François George Abrah. v. Fistine og Charlotte Barbara f. Baden.

Tentamen de Functionum formis, originibus et variationibus, una cum thesibus e Philosophia Matheseos petitiis. (pro gradu Magisterii). Havnæ 1832. 4to.

Trigonometri, indeholdende den elementære Theori af de trigonometriske Lignier tilligemed Andendelse paa de plane og sphæriske Trianglers Opløsning. Kbh. 1837. 4to.

Algebra og Functionslære. Kbh. 1840. 4to. (Æ. f. L. o. R. IV. 386, af E. Jürgensen).

Differential- og Integral-Regning. Kbh. 1844. 4to.

3 Det Kongl. Danske Vidensk. Selskabs naturvidenskabelige og mathematiske Afhandlinger (Reduction af en Classe af Integraler beslagtede med de elliptiske, i VI. Deel, S. 249—64. [jvfr. sfb. S. LXXIII.—LXXV.]; Undersøgelse af en Classe af Integraler beslagtede med de elliptiske (Fortsættelse af den foregaaende Afhandling), sfb. S. 263—306. (jvfr. sfb. S. CV.); Bidrag til Theorien af de periodiske Kædebrøker, i VII. Deel, S. 197—207; Undersøgelse af Resten i Lagranges Række, i IX. Deel, S. 365—77. [ærst. afr. Kbh. 1843. 4to]; Om en Egenskab ved de lineære Differentialligninger med to Variable, sfb. S. 379—88. [ærst. afr. Kbh. 1843. 4to.] — 3 H. C. Ørstedes Oversigt over det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Forhandlinger o. s. v.: Om nogle Curvers Rectification ved elliptiske Functioner, 1843 Nr. 6, S. 83—84; Om de ellipsoidiske Ligevægtsfigurer af en homogen flydende Masse, roterende om en Axe og underkastet alle Delenes gjensidige Tiltrækkninger, 1844 S. 48—58.

3 "Maanedsskrift for Litteratur" (Anmeldelser af: E. Hjeltes Arithmetik og elementær Geometrié, XI. 75—86; L. S. Fallesen's "Begyndelsesgrunde i den rene Mathematik", XIII. 203—19; Sammes "Exempler og Tillæg til Begyndelsesgrunde i den rene Mathematik", XIX. 64—73)

3 Petersens "Tidsskrift for Litteratur og Kritik" (Mathematisk Opløsning af to finansielle Problemer. I. Om Bankhæfters Supplering til fulde Hundreder. II. Om Afdrag paa Statslaan ved Optjeb af de for samme udstedte Obligationer, hvis Cours er variabel, i I. 79—91; Kort Anmeldelse af de i Aarene 1833—38 udfomne danske mathematiske Skrifter, sfb. S. 197—222).

3 Crelle's "Journal für die reine und angewandte Mathematik" (Remarques sur l'équation $\varphi(fx) = g \cdot x \frac{dfx}{dx}$, i Bd. IX. 1832. S. 4. S. 359—361; Démonstration de la formule générale d'intégration indéfinie proposée par Mr. Hill, i Bd. XIX. 1839. S. 2. S. 117—18; Remarques sur les fractions continues périodiques, i Bd. XX. 1840. S. 1. S. 13—27; Theorema geometricum ad trianguli rectilinei theoriam pertinens, sfb. S. 28; Note sur une propriété des équations différentielles linéaires à deux variables, XXIII. 4. S. 372; De integralibus differentialium alges

braicaram, XXIV. 1. S. 69; Sur une question de probabilité relative aux corrections des hauteurs barométriques, ib. S. 80; Démonstration d'un théorème sur quelques intégrales définies, ibid. 3. S. 257; Démonstration d'un théorème sur les équations différentielles linéaires à deux variables, ib. S. 260).

Fornødne Dplysninger til E. Jürgensens »Svar paa den i Maanedsskrift for Litteratur indrykkede Recension«. Kbh. 1832. (i Forening med L. S. Fallesen). — Fornødne Dplysninger til P. C. Bergs Erklæring og Bemærkninger foranledigede ved Ytringer i Prof. L. S. Fallesens Exempler og Tillæg, samt ved to Recensioner af Bergs Lærebog i den almindelige Mathematik, indførte i Januarheftet af Maanedsskrift for Litteratur. Kbh. 1838. 15 S. 8. (Jvfr. Art. P. C. Berg og A. B. Hoffmeyer).

Randløv (N.), Skolelærer og Kirkesanger i Taaning, Boer Herred, Skanderborg Amt. — * Marie Skabelund.

Digte i »Nordlyset« (II. 330; III. 238. 348; IV. 125. 247; V. 221. 345; VII. 115; IX. 223; X. 126; XII. 238).

Randrup (Andreas Schnabel) blev 1803 Skovrider paa Randbølle-Heide og 1820 ved Sorø Academi. † 24de Novbr. 1831, 54 Aar gl., paa Fredssousminde ved Sorø. — * Marie Dortehea Holst, en Datter af Sognepræst Holst i Oddense, Viborg Stift. — (Jvfr. Berl. Tid. 1831, Nr. 205.)

Rogle Juden- og Udenlandske Jagttagelser, Forstbæset angaaende. Samlede paa en Reise i Aaret 1802, i Lunds Nordisk Landvæsen's-Magazin 1803, Br. II. S. 225—42; 337—351.

Randrup (Eggert Christian Schnabel), f. 1765 i Slagelse, hvor hans Fader Kasinus Schnabel da var Kjøbmand, siden Kirkesanger i Norup og Olim ved Roskilde. Kom tidlig i Huset hos sin Farbroder, blev sat i Slagelse Latinskole, og derafra dimitteret til Universitetet 1783; var Privatlærer i flere Aar; absolverede i Januar 1797 den theologiske Embedsexamen (n.c.); blev 1798 personel Capellan hos Sognepræsten til Slagslunde og Gandsøse i Sjælland, H. F. Pram; d. 15de November 1799 Sognepræst til Taagerup og Thorslunde i Laaland. † 15de Januar 1831. — * Birgithe Sophie Schwarzkopf.

J. P. Campe om Opdagelsen af America, en Læsebog for Ungdommen. Overs. I.—III. Deel. Kbh. 1787—88. 2det Dpl. ibid. 1813, med 3 Kort. (L. E. 1787, Nr. 43; Krit. og Antikr. 1789, Nr. 37. 38). — Himmelen paa Jorden af Salzman. Overs. ibid. 1788. 2det Dpl. ibid. 1801. — Tale, holden ved den nye Skoles Indvielse i Taagerup d. 28. Novbr. 1800. ibid. — Mindetale over Kammerherre P. A. Lehn. ibid. 1805.

Bidrag i »Minerva« (Gravskrift over Prof. Paucsen, 1790. I. 296—97; Ved Profesfor Paucsens Grav, sfd. S. 419—22; Orde, efter Wallisch, 1789, II. 267—69; Til en Veninde, 1791. I. 124—25). — (Tildeels efter Autogr.).

Randrup (Gans Michael), f. d. 3. Septbr. 1779, Søn af Johanne Randrup, Ejer af Bjellerup Ladegaard, i Nærheden af Randers;

blev i Foraaret 1798 privat dimitteret til Universitetet; tog d. 16de Juli 1803 medicinsk Embedsexamen (H. ill.); var derpaa i 6 Aar praktiserende Læge paa Morsø, og siden i 8 Aar i Kongens Lyngby, hvor han tillige var Læge ved Høspitalet; fik d. 5te Septbr. 1814 Titel af kongelig Physicus, og besørgede Physicat-Forretningerne i Sjællands nordre District; blev d. 15de April 1818 Landphysicus for Viborg Stift, samt Thy og Morsø i Aalborg Stift og de derunder liggende Kjøbstæder; d. 1ste Maj 1822 Stiftsphysicus i Ribe Stift; d. 28de October 1836 virkelig Justitsraad. — † 7de April 1844. — * 1. 1804 Agathe Wilhelmine Dorothea Hansen († 7⁷ 1811 i sit 32te Aar, i Lyngby). * 2. Dorothea Christine Guldbrandsen. — (Jvfr. Herholdt's og Mansas Samlinger til den danske Medicinalhistorie, Bd. I. S. 116; Callisens Medicin. Skriftsteller = Lex. XV. 337—38; XXXI. 349—50; P. N. Thorups „Gravblomster“, 1846, S. 40—41).

Om Strubehoste, dens Kjendetegn og hvad man har at iagttage til dens Forebyggelse. Viborg, 1823.

Kort Underretning om Aarsagen til de i visse Egne her i Stiftet, under Navn af Veneristygdom, Snat ic., herskende Hudsygdomme, samt Hovedmiddelet til at udrydde, formindste og forebygge disse. (Uddeles, ifølge det Høiføngelige danske Cancellies Foranstaltning, uden Betaling). Ribe, 1827. 16 S. 1. 8. (Af dette Skrift bleve 1100 Exemplarer uddelte ved Geistligheden).

Fragment af et Brev fra en Reisende i Jyllands sydbestlige Egne, i Kbhvns Skibveri 1827, Nr. 86. 87. (anonymt).

Beretning om Daareanstalten i Ribe, 1838, i Bibl. f. Læger XXXII. (N. N. Bd. 2.), S. 254—56.

Mandulff (German), f. i Norge; foer fra sit 10de til 30te Aar tilføes; gjorde 1801 Tjeneste som Maanedslieutenant paa Driflogskibet „Danmark“; blev Ejer af Verebo-Leglværk ved Fredensborg, og var imellem 1808 og 1814 ansat ved Rysmilicen; fik Charakter som virkelig Krigs-Næsesfor. Blev siden Fregat-Capitain i keiserl. Brasiliansk Tjeneste. † 1828 paa Rejsen fra Rio de Janeiro til Stockholm, i sit 50de Aar. — * Caroline Marie Brüel († 7. 1845 i Kbhvn), en Datter af Justitsraad, Overførster G. W. Brüel og M. C., f. Schnabel.

Tordenrøsten! Noget om den kinesiske Handel til det asiatiske Compagnies Interessentere, og i den Anledning Tanker om hvad der for dem maatte være at foretage. Kbh. 1825. (Jvfr. „Dagen“ 1825, Nr. 120).

Mangau (Johan Joachim), f. 1782 i Bordingborg; dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes lærde Skole i Foraaret 1801; d. 1ste Decbr. 1813 Alumnus paa Walkendorfs Collegium; tog i October 1817 theologisk Attestats (H. ill.); blev d. 6. Jan. 1819 personel Capellan ved Dalum og Sanderum Menigheder i Fyen; d. 13. Dec. 1820 ved Frue-Menighed i Odense; d. 6. Juni 1821 ved Gudme og Brudager i Fyen;

d. 30. Oct. 1822 Sognepræst til Sønderup og Sulderup i Viborg Stift.
† 14de Januar 1823.

Forsøg til en Oversættelse af Virgils 10de Ecloga, i „Minerva“ 1806, I. 51—56.

Indberetning om en ny Vibelsforening i Gudme og Brudager Sogne i Jyen, af et Brev fra ham, i Maanedl. Efterretninger fra Vibelsfællet for Danmark 1822, Nr. 5.

Nasbech (Johan Peter), f. i Kjøbenhavn d. 24de Jan. 1793, ældste Søn af Hofleverandeur Frederik Christian Nasbech († 1° 1821 i sit 65de Aar) og Jnger Sophie f. Gjødeseu. Dimitteret fra det Schouboeffe Institut blev han Student 1813; tog Aaret efter den philologisk-philosophiske Examen, ved hvilken saavel som ved Examen Artium han erholdt bedste Charakter; var fra October 1827 til Udgangen af 1845 Correcteur ved Adresse-Comptoiret i Kjøbenhavn, og 1844 og 1846 ved Disticternes Stænder-Lidende. Blev d. 18de Decbr. 1834 Skriver, og d. 6te Decbr. 1838 Fuldmægtig i de kongl. Fourerers Comptoir under Overhofmarschallatet; 1840 entlediget. — * 1827 Elisabeth Hedevig Lange. — (Jofr. Dst's „Materialier“, Nr. 50).

Lyæus og Comus, en Bisesamling for muntre Selskabskreds, i 3 Afsælinger. Kbh. 1821.

Nyeste Harmonia, eller Bisebog for Damer. Kbh. 1823. 1825. 1828. 1829.

Lyra, eller Samling af fortrinlige Melodier til yndede danske Viser, Romancer og Operasange af berømte Componister. 1.—5. Heste, indeholdende 300 forskjellige Tonestykker. Kbh. 1821—28. (Et musikalsk Hefestrift).

Nyt comist Vademecum, en Samling af muntre Smaaaføtælinger, Anecdeter og lignende humoristiske Stykker. I.—IV. Bind. Kbh. 1826—27. (Conversationsbl. 1826, Nr. 34).

Middel imod Revolutions-Feberen, eller: Det Lands Glendighed, som staaer i Oprør mod sin Kenge. Bort Fædrelands velsignede Tilstand. Digten, som paaligger os mod vor Kunge. Prædiken af W. Thies. Fra det Trykke. Kbh. 1830. Andet Dpl. ibid. eod. 16 S. (Jofr. Kbhpost. 1830, S. 964).

Nyt og useilbarligt Middel imod Cholera morbus, opfundet af S. Auerebach. Oversat. Kbh. 1831.

Frederiksborg Slots Beskrivelse. Efter ældre og nyere Kilder, med derhos afbenyttede Collegial- og Archiv-Documerter. Kbh. 1832. (M. f. L. XII. 127—28, af E. Molbech).

Arion, Selskabsbisebog for 1835. Kbh. („Dannora“ I. 141, af J. Kragh Pøst). — Ny Arion, Bisebog for Damer og Herrer. ibid. 1836. — Seratia. Ny Samling af danske Sange. ibid. 1846.

Genealogisk Kalender for de regjerende Huse, som nedstamme fra Kong Christian den Fjerde og Søstre, Hertuginde Elisabeth og Dronning Anna. Kbh. 1843. (1842).

Nasch (Friderik), f. d. 15de December 1742 i Urlev ved Horsens, Søn af Ole Nasch, Sognepræst til Urlev, Stenderup og Dalby

i Aarhus Stift († 1756), og Ulrica Sophie f. Jæger († 1789).
 Dimitteret fra Fredericia Skole 1759; var Amanuensis hos Biskopperne i
 Aarhus Bilsbø, Hee og Janson; blev d. 30te April 1777 residerende
 Capellan ved Frue-Kirke og Præst til Hospitalet i Aarhus; d. 21de
 Septbr. 1794 Sognepræst til Christrup og Hornbæk, og d. 16. Aug. 1798
 tillige Provst i Sønderhald Herred; d. 5. Marts 1802 Sognepræst til
 Harridslev og Albek i Aarhus Stift. † 1818. — * 1781 Johanne
 Frederike Lassen, Datter af Præsten Mogens Lassen i Åsberg ved
 Randers. — (Jvfr. Hertels Bøstfr. ov. Aarhus Domkirke II. 525—29).

Broderkysset. Aarhus 1792. 1794, med Trasnit. (Krit. o. Antitr. S. XVI.
 Nr. 31). — Barselstuen hos Peder Knudsen Ruus. *ibid.* 1806. (L. E. 1806, Nr.
 25, af N. Nyerup; jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 106—8). — Peder
 Knudsen Ruus, eller en Bøndes Levnetsbeskrivelse i morende Fortællinger. Et
 Skrivt for Almuen. 1ste Hefte. Fredericia 1809. (L. E. 1810, Nr. 26). 2det Hefte.
 Randers 1810. (L. E. 1811, Nr. 20). 3die, 4de og 5te Hefte udfom i Randers
 1811—15. — Anvisning til at forene den evangelisk-christelige Psalmebog med
 den forordnede Lærebog. Randers 1813. 2det Dpl. *ibid.* 1815. 3die Dpl. *ibid.*
 1816. 4de Dpl. *ibid.* 1828.

Rask (Hans Kristian), f. d. 5te Januar 1805 i Brendekilde
 ved Odense, hvor hans Fader Niels Hans Christian Rask var
 Huusmand og Skræbder († 1811). Var indtil sit 18de Aar beskæftiget
 ved Landvæsenet, men blev efter sin nedenauførte Broders Hjemkomst til
 Fædrelandet 1823 sat i den Kjøbenhavnste Borgerdybskole og derfra di-
 mitteret til Universitetet 1828; tog i Januar 1833 theologisk Attestats
 (Laud.); var 1833—41 Lærer ved Borgerdybskolen i Kjøbenhavn, og 1834
 (April)—1838 Alumnus paa Borchs Collegium; beskaffedes d. 7de No-
 vember 1841 til Sognepræst for Nidløse Menighed i Sjælland. — * Eli-
 sabeth Sophie Hoyer, Datter af Capitain S. M. F. v. Hoyer.

Samlede Uddels forhen utrykte Afhandlinger af R. K. Rask. Udgivne efter
 Forsfatterens Død af H. K. Rask. Med Bidrag til Forsfatterens Levnet af N. M.
 Petersen, m. m. I.—III. Del. Kbh. 1834—38. (Berlin. Jahrb. f. wissensch. Critik
 1836, I. Nr. 17—19; Cochrane's Foreign Quarterly Review 1835, No. 1).

R. K. Rask's Danske Sproglære, fra Engelsk oversat af H. K. Rask, og be-
 kostet af Retskrivningsselskabet. Kbh. 1837.

Ordstaflæsning for den danske Almue. Et Ugekrift, Kbh. 1839—40. (jvfr.
 Kbhpost. 1839, Nr. 274; Fædrel. I. 1840, S. 171). Ny Række. 1ste Hefte. *ibid.*
 1841. Fortsat som Maanedskrift, fra Octbr. 1845. *ibid.* 1845—46. (jvfr. Berl.
 Tid. 1846, Nr. 34).

Medudgiver og Redacteur af: Dansk Ugekrift for alle Stænder. (fra 15.
 Maj indtil 12. Octbr. 1841). Kbh. 1841. 8vo og 4to. (jvfr. Art. J. M. G. Søl-
 lard Nielsen).

3 »Nordisk Ugekrift« (Om Modermaalet, i Nr. 10; Om Forholdet mellem
 Sprogets indre Bæsen og dets ydre Form, Nr. 17—18; Et Brev fra Kobstov til
 R. K. Rask, meddeelt, i Nr. 26; Om fremmed Indflydelse paa den nordiske Folke-
 lighed, Nr. 37; Noget om Sprogunderviisning, Nr. 49).

Nask (Nasmmus Kristian), Nysnævntes Halbroder; f. d. 22de November 1787 i Brendekilde ved Dbenfe; kom i April 1801 i Dbenfe Cathedralffole og dimitteredes derafra til Univerfitetet 1807; tog i det følgende Aar den philologiff-philofophiffte Examen, ved hvilken, faavel fom ved Examen Artium, han erholdt bedfte Charakter; blev d. 6te Juli 1808 Volontair, d. 30te Maj 1812 Amanuensiff og i Foraaret 1814 Underbibliothekar ved Kjøbenhavnff Univerfitets-Bibliothek. Sin forfte Rejfe gjorde han 1812 i Følge med Profeffor Myerup, paa kongelig Beføftning, til Sverrige og en Deel af Norge, og lagde fig i Stockholm ifær efter Svenff, Finff og Pappiff. I Sommeren 1813 tiltraadte han fin Rejfe til Jfeland med kongelig Underfføttelfe; omrejffte omtrent hele Landet, og kom tilbage i Efteraaret 1815 over Leith, hvor han opholdt fig nogle Ugers Tid, og beføgte næften daglig Edinburgh. Vandt 1815 det Kongl. Danffe Vidensffabernes Sefffabff Guldmedaille for Befvarelfen af det i 1813 udfatte Priiffffpørgffmaal: „Hifforiff at underfføge og med paffende Exempler at oplyffe, af hvilken Rilde det gamle ffandinaviffte Sprog fifkert kan udledes; at angive Sprogetff Charakter og det Forhold, hvori det fra ældre Tider og gjennem Middelalderen har ffaaet, deelf til de nordiffte, deelf til de germaniffte Dialecter, ffamt nøjagtigen beffemme de Grundffætninger, hvorpaa al Ubledeffe og Sammenligning i diiffe Tungemaal bør bygges“ (Jvfr. L. T. 1815, S. 486—87; Naskff ffamlde Affhandl. III. S. 383—84); ffiftede 1816 det iflandffe literaire Sefffab; tiltraadte d. 25de October 1816 en ny Udenlandffrejff, fom forff gik til Stockholm, hvor han om Sommeren 1817 holdt et kort Curffus af fvenffte Forelæffninger over det iflandffe Sprog; erholdt d. 10de Januar 1818 Titelf af Profeffor og d. 13de Januar f. A. et kongeligt Stipendium paa 2 Aar (hvilket ffiden blev forhøjet og forlænget) til en Rejfe til Affien (tilfforn havde han blot haft en privat Underfføttelfe af Gehejmeconferenceraad J. Bülow til Sanderumgaard, der ogffaa i hans tidligere Studenterdage i lang Tid gav ham en betydelig aarlig Underfføttelfe); afrejffte d. 23de Febr. 1818 fra Stockholm videre over Finland til Petersburg, hvor han ankom d. 27de Marts f. A.; anvendte ffit Ophold der ifær paa Ruffiff, Perfiff og Saffffkrit, og gif d. 13de Juni 1819 over Mofkov, Affrafkan, Mofdot til Tifflii i Georgien, hvor han opholdt fig omtrent 4 Maaneder, der opoffredes til Perfiff og Tartariff, ffaa og til Dffernes eller Affernes Sprog, der menes at have ffaaet i Forbindelfe med de fra den nordlige Side af Kaucaffus udvandrede Affer. Han gif derpaa igjennem Perfien, i hvilket Land han tilffragte omtrent et halvt Aar, videre (1820) tilfføes til Bombay i Offffindien, hvor han ifær ffuderede Zend og Pehlvi og Hindufftanff, ffamt indffkjøbte en Samling af ældgamle zendiffte og pehlviffte Haandffrifter for Uni-

versitetet (jvfr. Rask's saml. Afhandl. III. S. 4—9; L. T. 1823, S. 375—377). Han gik nu tillands tværs igjennem Ostindien fra Bombay over Oualior, Agra og Benares til Calcutta og Serampore, hvor han ankom d. 1ste Maj 1821; gik derfra d. 25de Juni s. A. tilføes til Madras og Trankebar, hvor han især lagde sig efter Tamulisk, samt videre til Ceylon, hvor han (fra d. 30te Novbr. 1821 til 30te Marts 1822) i Colombo studerede Pali og Singalesisk. Her samlede han en sjelden Skat af originale Haandskrifter paa Palmeblade i Pali og Singalesisk, af hvilke de fornemste, 50 i Tallet, bleve ved hans Hjemkomst afleverede til det store kongelige Bibliothek i Kjøbenhavn (jvfr. Rask's saml. Afhandl. III. S. 10—15; L. T. 1823, S. 377—81; Molbechs Nord. Tidsskr. 1. S. 73—77). Foruden disse tvende Haandskriftsamlinger, der nu tilhøre Universitets- Bibliotheket og det store kongelige Bibliothek, var en tredie Samling af Haandskrifter af forskjellig Alder og Værd, i tolv forskjellige asiatiske Tungemaal, i hans private Eje, men blev efter hans Død stienket Kongens Bibliothek tilligemed hans øvrige efterladte mangfoldige Udarbejdelser og Optegnelser, i 122 Numre (jvfr. Rask's saml. Afhandl. III. S. 17—34; ang. de indiske Samlinger jvfr.: Den ræsonnerende Catalog over de Indiske Haandskrifter paa Kongens Bibliothek, af N. L. Westergaard.) Med disse Skatte gik han ombord paa et engelsk Skib i Colombo, for over London at vandre tilbage til Fædrelandet, men leed Skibbrud ved den sydlige Spids af Ceylon, hvorved han dog reddede Alt saa nær som nogle af hans egne Antegnelser samt nogle trykte Bøger og Penge. Han maatte derpaa opholde sig endnu noget paa Ceylon og gaae tilbage til Colombo, som han forlod anden Gang d. 19de August 1822, for at begive sig til Trankebar; maatte atter gjøre en Sørejse derfra til Madras og Calcutta, hvor han endelig indskibede sig med sine Samlinger d. 1ste Decbr. s. A., og ankom til Kjøbenhavn d. 5te Maj 1823 (jvfr. „Hesperus“ VIII. 5: „Læsn. i bland. Emner“ IV. S. 327—28; Revue encyclopéd. livr. 55, 1823 Juillet, p. 220—25, af P. A. Heiberg, og derfra i Allg. H. J. 1824, I. Nr. 42; jvfr. Kbhvns Skilderi 1824, Nr. 36. 37). I Anledning af et Tilbud fra Edinburgh, som han ikke antog, blev han d. 14de Maj 1825 udnævnt til Professor extraordinarius i Litterairhistorien ved Kjøbenhavns Universitet med særdeles Hensyn paa den gamle asiatiske Literatur; d. 21de Novbr. 1829 tillige Bibliothekar ved Universitets-Bibliotheket; d. 17. Novbr. 1830 Medlem af Commissionen for den Arna-Magnæanske Stiftelse; d. 3die Decbr. 1831 Professor extraordinarius i de østerlandiske Sprog. — Var Formand i det Islandske litteraire Selskabs Afdeling i Kjøbenhavn (1827—1831); Vice-Formand i samme (1826—27 og 1831—32); Formand i det Nordiske Oldskrift-Selskab (1825—28); Æresmedlem af det ceyloniske Literatur-Selskab i Colombo; af

Royal Society of Literature i London (1825); Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab (§ 1825); af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog (1813—27); af det skandinaviske Literatur-Selskab (1813); af det fri Selskab af Litteraturens Venner i St. Petersborg; af det litteraire Selskab i Bombay; af det Kongl. svenske Bitterhets-Historie- og Antiquitets-Academie i Stockholm (1827), samt af flere andre inden- og udenlandske videnskabelige Samsfund. † 14de November 1832 i Kjøbenhavn, ugiot. — (Biographiske Efterretninger om Rask, af ham selv, i Døt's „Archiv“ V. S. 163—66; Bidrag til hans Levnet, af N. M. Petersen, i „Rask's samlede Afhandlinger“ I. S. 1—115; Liebenbergs og Schrams „Biogr. Archiv“ I. S. 193—274; Rosfods Conversations = Lex. XXVI. S. 214—21; Conversations = Lex. Neue Folge, 1825 [oversat i Døt's „Archiv“ V. 109—11]; Nekrolog ved P. C. Müller i L. T. 1833, Nr. 1. 2 [særst. aftr. u. L.: Biographiske Efterretninger om Profesfor R. Chr. Rask; jvfr. Nord. Ugeskr. S. 2—7]; „Dagen“ 1832, Nr. 308. 309; The Foreign Quarterly Review, No. XXI, January 1833; jvfr. Messenger franc. du Nord 1825, p. 130; Literary Gazette 1827, Octbr.; „Ejhold“, et Maanedsskrift for Danske, h. 1. S. 11; J. R. Høst's Erindr. S. 165; „Balkyrien“ 1831, II. 85—87; Selmers Afad. Tid. I. 157—58; S. Jørgensens „Nogle Frugter af mit Dium“ II. 266—67; Thorsens Uds. ov. d. danske Lit. S. 148—50; Det egl. Danske Vidensk. Selsk. Hist. ved C. Molbech, S. 388 (Not. 327). 467. 471. 501; Allg. Encyclop. von Ersch u. Gruber, 1ste Sect. XXIX. S. 97—98; Fr. Helweg: „Nutidens Gjæld til Fædrene for den skandinaviske Idées Udvoikling“, 1846, S. 17. 18. 20—22; „Rasmus Kristian Rask. Mindedigt af P. L. Møller“, i Nord. Ugeskr. 1837, Nr. 47—48, S. 395—405 [særst. aftr. Kbh. 1837]; Kbhpost. 1832, Nr. 185. 186; „Dagen“ 1832, Nr. 273, 77, 89; 1833, Nr. 13; Berl. Tid. 1832, Nr. 289; 1833, Nr. 28; „Skírnir“ 1833, bl. 98; 1834, bl. 104. — Hans Portrait foran den Stockholmske Udgave af Sæmunds Edda, 1818. Efterretning om Gravmælet over ham, ledsaget af et forandret Portrait, tegnet paa Steen af Monies, og en freentrykt, efter en Tegning af Theatermaler Christensen udført Afbildning af Gravmælet (udg. 1814 af Comiteen, der har forestaaet Oprettelsen af dette Gravmæle, o: R. Gislaason, M. J. Hammerich, og P. G. Thorsen). Til Oprettelsen af dette Gravmæle udstedte Thorsen og N. L. Westergaard en Indbydelse. — Over hans betydelige lingvистiske Bibliothek, som folgtes i Sept. 1833, udkom Catalog, Havn. 1833. 74 pagg. 8. [Enkelte vigtige Bærker, med Anmærkninger af Rask selv, som ikke vare bleve bemærkede i Catalogen som saadanne, ombyttedes med Exemplarer i Kbhvns Universitets-Bibliothek]. Rask's islandske (nyere) Haandskrifter bleve

efter hans Død for en meget billig Priis overlodte det Arnamagnæanske Legat, til hvis Haandskrifter de udgjøre en særskilt Tillægsamling, med egen Catalog; Antallet er 113, foruden 5 af Rask's egne Hovedskrifter (som bleve stjenkede dertil) med tilføjede Rettelser og Tillæg af ham selv).

Edda, eller Stanbinavernes hedenske Gudelære. Oversat af Jørandssøn ved N. Nyerup (og R. K. Rask). Kbh. 1808. (jvfr. Fortalen, samt Art. N. Nyerup, S. 468; Fort. til Udg. af Snorra-Edda S. 13, og Fort. til den Angelsaks. Sprogl. S. 17 fg.) — Vejledning til det Jørandssønske eller gamle nordiske Sprog. ibid. 1811. (Udg. S. 3. 1812, I. Nr. 31—34; V. T. 1813, Nr. 7. 8; „Hermes“ 1820, St. 1., S. 9; jvfr. Worms Breve i Möllers N. theol. Bibl. XIX. S. 219). Paa Svenskt: Anvisning till Isländskan eller Nordiska Fornspråket. Från Danskän öfversatt och omarbetad af Författaren. Stockholm 1818. (Svenskt Litt. Tidn. 1819, Nr. 4ⁿ). Den svenske udgave oversf. paa Engelsk af George Webbe Dufent. London 1843. (Afsnittet om den isl. Versebygning oversf. u. T.: *Die Verslehre der Isländer*. Verdeutsch von Gottl. Christ. Friedr. Mohnike. Berlin 1830. 85 S. 8; jvfr. Udg. S. 3. 1833, I. Nr. 20—22, S. 153—75).

Lexicon Islandico-Latino-Danicum *Biörnsonis Haldorsonii*. Biörn Haldorssøns isøandssk Lexikon. Ex manuscriptis legati Arna-Magnæani cura R. K. Raskii editum. Præfatus est P. E. Müller. Vol. I.—II. Havniæ MDCCCXIV. 4to. (V. T. 1816, Nr. 2, jvfr. sfb. S. 265—70 af R. Rask; Udg. S. 3. 1815, III., Decbr. Nr. 277, S. 646—48).

Angelsaksisk Sproglære tilligemed en kort Læsebog. Stockholm 1817. st. 8vo. (V. T. 1822, Nr. 30. 31. 32, af Finn Magnussen; Svenskt Litt. Tidn. 1819, Nr. 42. 43. 44, af S. v. Schröder; „Hermes“ XXVIII, 2. S. 321—50; The Foreign Review and Contin. Miscellany No. 5. 1829. January, p. 234—40; Kbhpost. 1829, Nr. 57). Paa Engelsk: A Grammar of the Anglo-Saxon Tongue, with a praxis. A new Edition enlarged and improved by the Author. Translated from the Danish by B. Thorpe. Copenh. 1830. („The Times“ 1831, 6. Jan.; The literary Gazette 1831, June; The Foreign Quarterly Review No. XXI. 1833. January, p. 227 sq., jvfr. V. T. 1833, S. 301—4).

Undersøgelse om *det gamle Nordiske* eller *Isøandske Sprogs Oprindelse*. Et af det kongelige danske Videnskabers Selskab kronet Priisskrift. Kbh. 1818. st. 8. [færdigt 1814, og under hans Traværelse udg. med kongelig Understøttelse]. (jvfr. V. T. 1816, S. 75—77; „Hermes“ 1820, S. 1. S. 32—36; Udg. S. 3. 1825, Ergtbl. Febr. Nr. 21—22). Oversf. paa Tydskt. Hamburg, 1819. (Afsnittet om den gamle ægte græske Udtale er oversf. i Svenskt Litt. Tidn. 1819, Nr. 47; og Afsnittet om den trafiske Sprogstamme oversf. i Baters Vergleichungstafeln 1822, r. Ergtbl. 3. Udg. S. 3. 1825, Febr. Nr. 22).

Snorra-Edda ásamt Skáldu og þar með fylgjandi ritgjörðum, eptir gömlum skinnhókum útefin af R. K. Rask. Stockhólmi 1818. 8vo. (Kbhøns Skilderi 1819, Nr. 97, af N. F. C. Grundtvig; Östt. A. 1820, St. 144—45; Heidelb. Jahrb. 1822; The American Quarterly Review, Philadelphia, 1828, June, p. 481 sq.; The North-American Review, Nr. 62, 1829, January, p. 23; jvfr. V. T. 1823, S. 374).

Edda Sæmundar hinnis fróða. Collectio carminum veterum Scaldorum Sæmundiana dicta, quam ex codicibus pergamenis chartaceisque cum notis & lectionibus

variorum ex recensione *Erasmii Christiani Rask* curavit Arvid Aug. Afzelius. Holmiæ 1818. 8, med Rask's Portrait. [3 denne Udgave af den portrættede Edda har Rask confereret og revideret Texten, samt besørget Correcturen, og udarbejdet Registeret, Afzelius skrevet Fortalen og forlagt Bogen]. (Svensk Litt. Tidn. 1819, Nr. 5, S. 65—97; Gøtt. A. 1820, St. 144—45; Heidelberg. Jahrb. 1822; The American Quarterly Review, Philadelphia, 1828, June, p. 481 sq.; The North-American Review, Nr. 62, 1829, January, p. 23; Geijer "Jduna", 11te Hefte, 1845, S. 23).

Sýnishorn af fornium og nyium norrænum ritum í sundrlausri og samfastri ræðu, id est: *Specimina Literaturæ Islandicæ* veteris et hodiernæ, prosaicæ et poeticæ, magnam partem anecdota ed. *Er. Chr. Rask*. Holmiæ 1819. 8. [Begyndelsen var allerede trykt 1817 og brugtes ved hans islandske Forelæsninger i Stockholm, jvfr. hans Leebnet ved Peterfen, S. 36]. (Svensk Litt. Tidn. 1819, Nr. 48).

Singalesisk Skriftlære. Kolombo 1821. (Dette lille Bærf er af P. R. Rask forsynet med Titelflad, hvorpaa tillige er aftrykt et Document, som forklarer Bogens Hensigt).

Spansk Sproglære efter en ny Plan udarbejdet. Kbh. 1824. (Svensk Litt. Tidn. 1824, Nr. 80; Messenger franç. du Nord 1825, p. 117—20; Revue encyclopéd. 1825, Mars; Allg. S. J. 1824, III. S. 512).

Frisisk Sproglære efter samme Plan som den islandske og angelsaksiske. Kbh. 1825. (Årbøyns Morgenbl. 1825, S. 591; Messenger franç. du Nord 1825, p. 363—68; Revue encyclopéd. 1825, Mars; Férussac Bullet. des Sc. Hist. &c. 1826, Janv.; Gøtt. A. 1826, St. 9—12, af Grimm [jvfr. Rask's Mobbemærkninger i "Hermod", Nr. 5. 6. 7, S. 73—80; 83—96; 93—100, og i Samlede Afhandl. III. 198—234]; Allg. S. J. 1828, Erggbl., Decbr., Nr. 136 [jvfr. Rask's Literaturbl. Nr. 19, S. 149—52, og Saml. Afhandl. III. S. 234—40]; The Foreign Quarterly Review 1829, January, p. 607. 625; jvfr. Rask's Literaturbl. Nr. 32, S. 253—54). Paa Hollandst: Friesche Spraakleer van R. Rask. Met enige Veranderingen uit het deensch Vertaald, door *M. Hettema*. te Leeuwarden 1832. 8. Paa Tysk er den oversat af F. J. Busch, "aus dem Dänischen, und mit Anmerkungen begleitet. Freiburg 1834.

Forsøg til en videnskabelig *dansk Retskrivningslære* med Hensyn til Stam sproget og Nabosproget. Kbh. 1826. [Udkom i fire Hefter, som udgjorde første Bind af "Tidsskrift for Nordisk Oldkyndighed, udgivet af det Nordiske Oldskriftselskab]. (V. L. 1825, Nr. 45. 46. 47; N. Aftenbl. 1825, S. 432; "Statsvennen" 1825, Nr. 31 figg.; Nr. 50; "Ny Freia" 1826, S. 132—36; 142—44; 289—92; "Telegraphen" 5te Aarg.; Tillæg til Viborg Samler 1826, Nr. 48; Randers Auntsavis 1827, Nr. 4; Revue encyclopéd. 1826, Decbr.; The Foreign Review and Contin. Misc. Nr. 2. March 1828, p. 633. 656; Årbøst. 1829, Nr. 103; 1831, Nr. 185; J. Levins oplyf. Anmærkninger og Undersøgelser til sin Haandbog i det danske Sprogs Grammatik (i hans "Danst Lydlære og Danst Rønslære"), S. 5—6; 17—18; 21—27; 32—35; 44—46, o. fl. St.; C. Dirckind-Holmsfeld "Dänische Zustände", 1846, S. 130 figg.; N. M. Petersens Bemærkninger over Rask's Declinationsystem, særdeles om Rønsformernes Dannelselse, i H. C. Pristed's Oversigt over det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Forhandl. 1844, S. 44—46). Et Udtog af Skriftet er besørget af N. M. Peterfen 1837, paa Retskrivningselskabets Beføstning.

Hermod. Det Nordiske Oldskrift-Selskabs Tidende for 1825 og 1826. Besørget af *R. Rask*. No. 1.—8. Kbh. (Er for største Deelen af ham; jvfr. Messenger franç. du Nord 1825, p. 316—20; 361—63; 392—96 og derfra i Férussac Bullet.

des Sc. Histor. &c. 1826, Mars; Rbhvns Skilderi 1825, S. 954—57; Nyt Aftenbl. 1825, Nr. 24. 25. 34, samt S. 116; 334 figg.; 432 figg., „Iidsjalf“ 1825, S. 5—8; 13—16; 20—24; Rbhvns Skilderi 1825, Nr. 51).

Den gamle ægyptiske Tidsregning, efter Kilderne på ny bearbejdet. Kbh. 1827. (S. E. Drsted's Overt. over Vidensk. Selsk. Forhandl. fra 31. Mai 1824 til 31. Mai 1827, S. LIV.—LVI.; The North-American Review 1829, Oct., Nr. 65; Westminster Review 1832, Apr., Nr. 32). Paa Tydskt: Die alte Aegyptische Zeitrechnung nach den Quellen. Aus dem Dänischen übersezt von D. E. Lübker, mit Zusäzen des Verfassers. Altona, 1830. (Bl. f. liter. Unterh. 1831, Nr. 231).

Italiensk Formlære. Kbh. 1827. (Rbhpost. 1827, Nr. 30; „Dagen“ 1827, Nr. 85).

Vejledning til *Akra-Sproget* på Kysten Ginea, med et Tillæg om *Akvambuisk*. Kbh. 1828. (Udg. paa Missionssekskabets Befovning).

Den ældste hebræiske Tidsregning indtil Moses efter Kilderne på ny bearbejdet og forsynet med et Kært over Paradis. Kbh. 1828. (Rbhvns Skilderi 1828, S. 1164—65; Theol. Stud. u. Krit. 1830, IV. 929). Overtat paa Tydskt af G. Mohnike i Jllgen's Zeitschr. für die histor. Theologie, Jahrg. 1836, S. 2. S. 1—122. (Allg. S. 3. 1840, II. S. 308).

Historien om de ti Vizirer og hvorledes det gik dem med Kong Azád Bachts Søn. Oversat af Arabisk til Nyárs gave for 1829. Kbh. (M. f. L. I. 398—40), af M. S. Hohlenberg; Literary Gazette). Overt. paa Islandskt: Sagan um þá tíu Rádgjafa og Son Azád Bachts Konungs. Videyar Klaustri, 1835.

Literaturbladet. Et Ugeblad fornemmelig for udenlandsk Literatur. Nr. 1—40. Udgivet af R. Rask. Kbh. 1829; fra 26. Martz 1828 til Juli 1829. (Hovedindholdet er af ham; jvfr. Rbhpost. 1829, S. 210; Marhuus Stifts-Tid. 1829, Nr. 91). [Iforvejen udgav han: Maanedlig Literaturblad. Nr. 1. Novbr. 1827. Rbh. 8 S. 4tc].

A Grammar of the Danish language for the use of Englishmen, together with extracts in prose and verse. Copenh. 1830. (Rbhpost. 1832, Nr. 93; „Dannera“ I. 360—61; The North-American Review 1830, April, p. 558; Revue encyclopéd. 1830, Mai, p. 403). Bearbejdet paa Tydskt ved N. M. Petersen: Dänische Sprachlehre für Deutsche. Kopenh. 1830. Originalen er overf. paa Dansk af S. R. Rask. Rbh. 1837, ifølge Rettskrivningssekskabets Foranstaltning.

Lestrarkver handa heldri manna börnum með stuttum skiringargreinum um stafrofid og annað þartil heyrandi. Kaupmhsn. 1830. (udg. af det íslandske lit. Selskab).

Gjemmæle mod Anmædelsen af Professor C. C. Rafns Overtættelse af Jomsbøvitinga og Knytlinga i „Maanedsskrift for Literatur, anden Aargangs tolvte Hæfte“. Rbh. 1831. 31 S. 8. (M. f. L. V. 167—96; „Dplysninger i Anledning af en Artikel i „Dagen“ 1831, Nr. 96 imod Maanedsskriftet for Litteratur“ S. 4—6; og Art. B. Einarsøn). — Gjensvar på Hr. Baldvin Einarsøns „Foreløbige Svar o. s. v.“ med Hensyn til Anmædelsen i „Maanedsskrift for Literatur“ (trede Aargangs andet Hæfte) af Gjemmælet mod Bedømmelsen (sammeheds anden Aargangs tolvte Hæfte) over Professor Rafns Overtættelse af Jomsbøvitinga Saga og Knytlinga. Rbh. 1831. 26 S. 8. (jvfr. Art. B. Einarsøn).

Locmani Sapientis Fabulæ XL. Recensuit et in usum prælectionum edidit Erasmus Rask. Hafniæ 1831. (M. f. L. X. 672—80, af M. S. Hohlenberg).

Kortfattet Vejledning til det *oldnordiske* eller *gamle islandske Sprog*. Kbh. 1832. *Andet Oplag*. ibid. 1844 (1843). („Dagen“ 1832, Nr. 219; L. T. 1833,

Nr. 11, af L. E. Müller, jvfr. sfd. S. 583—84, af S. Egilsson). Paa Svenst oversat af Ebbe Sam. Bring i Lund, m. L.: Kort Anvisning till Fornnordiska Språket. Öfversättning med några förändringar och tillägg. Lund, 1837. Paa Tydskt (af L. Wienburg.) Hamburg 1839. [Denne Besledning er, ligesom Forfatterens islandske Grammatiker fra 1811 og 1818, lagt til Grund for: »A compendious Grammar of the Old-Northern or Icelandic language, compiled and translated from the grammars of Rask, by G. P. Marsh. Burlington (i Vermont), 1838].

Oldnordisk Læsebog, indeholdende Prøver af de bedste Sagaer i den gamle islandske Text, gennemset og rettet efter de bedste Oldböger, samt forsynet med et Ordregister over de vanskeligste Ord. Kbh. 1832. Ordregisteret er, ifølge Fortalen, udarbejdet med Hjælp af en Ven (M. D. Kriger). (L. E. 1833, Nr. 11, af L. E. Müller; »Dagen» 1832, Nr. 242).

Ræsonneret Lappisk Sproglaere efter den Sprogart, som bruges af Fjældlapperne i Porsangerfjorden i Finmarken. En Omarbejdelse af Knud Leems lappiske Grammatik. Kbh. 1832. Understøttet af det Kongl. Norske Videnskaberne's Selskab. (»Dagen» 1832, Nr. 273; jvfr. »Nor», Bd. 2. S. 271 fgg. af C. A. Holmboe; Stedfælt's lappiske Grammatik, Forordet og S. 51 fgg.).

Engelsk Formlære, udarbejdet efter en ny Plan. Kbh. 1832. (M. f. L. X. 529—46, af E. Mariboe, jvfr. Rbhpost. 1833, Nr. 187—88 (af Rosing) og Nr. 190; L. E. 1833, Nr. 17; »Dagen» 1833, Nr. 4, af N. M. Petersen).

Nonnulla de pleno systemate Sibilantium in lingvis montanis, item de methodo Ibericam et Armenicam lingvam literis Europæis exprimentendi. Programma (til Universitetets aarlige Reformationssfest). Hafn. 1832. 4to, med en Fortegnelse paa de indbiste Haandskrifter. (M. f. L. X. 680—82, af M. S. Pohlenberg).

Samlede tildels forhen utrykte *Afhandlinger* af R. K. Rask. Udgivne efter Forfatterens Død af H. K. Rask. Med Bidrag til Forfatterens Levnet af N. M. Petersen, tilligemed en fuldstændig Fortegnelse paa alle Forfatterens Håndskrifter m. m. I.—III. Del. Kbh. 1834—38. (Berlin. Jahrb. für wissenschaft. Crit. 1836, I. Nr. 17. 18. 19, af R. Johannsen; Cochrane's Foreign Quarterly Review 1835, Nr. 1).

3 »Nyeste Skilberie af Kjøbenhavn» (Betænkninger om Ordet Utkraft, 1808, Nr. 60. 62. [jvfr. sfd. Nr. 63. 64, af C. Molbech]; Et Tilæg, sfd. Nr. 66 (i Raasb's Levnet af Petersen, S. 12); Nogle Bemærkninger ved Grundtvigs Prøve af en Overfættelse af Sæmunds-Edda, 1810 Nr. 34. 35 (i Saml. Afhfdl. I. 254—72, jvfr. Grundtvigs Replik i Kbh. Skild. 1810, Nr. 37. 38); Forsvar for de gamle Nordboers Raahed i Anledning af Landsdommer B adens Bog om Virkerettigheden, 1810 Nr. 109—11 (i Saml. Afhfdl. I. 272—88); Bemærkninger over de uindværlige stumme Bogstaver i vort Modersmaal, 1824, Nr. 101; Skrivelse til Prof. A. Gamberg om Rettskrivningen, 1825 Nr. 61 (jvfr. sfd. Nr. 65. 66. 67. 88); 3 Anledning af en Dpsats (underteget 53 i Skilberiet s. A. Nr. 60), sfd. Nr. 63; Til Publikum, sfd. Nr. 67, S. 1064—65; 3 Anledning af J. S. Larsens geographiske Formodninger, sfd. Nr. 73 (jvfr. S. 1248; 1483—93; 1497—1504 og 1639—44); Om D og Å, sfd. Nr. 81; Til de tre Metalbogstaver U. J. U, sfd. Nr. 88; Om danske Stedsnavnes Forklaring af Engelsk, sfd. Nr. 96 (jvfr. Nr. 97); Om den molbeckse Tone og uvidenskabelige Fesjedunst, sfd. Nr. 98; Om Bogstavet j, 1826 Nr. 27 (jvfr. sfd. Nr. 22); Om C. L. Borresens Grundsætninger for Modersmaalets Rettskrivning, 1827 S. 181—84; Anmeldelse af P. Hjort's Udkast til en systematisk Fremstilling af den latinske Conjugationslaere, sfd. Nr. 85 (i Saml. Afhfdl. II. 490—99;

jøfr. *Rbh. Skild.* 1827, S. 1415—17; *Om Benævnelserne norst Sprog i Anledning af Morgenbladet* 1828 Nr. 20—23, i *Uarg.* 1828, Nr. 19 (i *Saml. Afhdl.* III. 127—34; jøfr. *Norst Morgenbl.* 1828, Nr. 116, og *Rbh. Skild.* f. A. S. 589—90); *Efterretninger om det islandske literære Selskab*, 1829, S. 1581; *Bemærkninger i Anledning af de 2de i Grønland fundne Runestene*, 1830 Nr. 86. 88 (ogsaa i *Saml. Afhdl.* III. 426—28).

3 *„Ny Minerva“* (Noget om den glæventrupste Runesteen i Fyen, som Epilegomena til Mag. Werlauff's Afhandling derom i det skandinaviske Litteraturselskabs Skrifter, i *Uarg.* 1808, S. 271—87 og i *Saml. Afhdl.* III. 401—13).

3 *det Skandinaviske Litteraturselskabs Skrifter* (Forklaring over Trykgevelselenen, 1809 S. 435—47 (i *Saml. Afhdl.* III. 414—23); *Ottars og Ulfstens korte Rejseberetninger med dansk Oversættelse, kritiske Anmærkninger og andre Oplysninger*, i XI. *Uarg.* 1815, S. 1—132 (i *Saml. Afhdl.* I. 289—384); *Den danske Grammatiks Endelser og Former af det islandske Sprog* forklarede, et Forsøg, i *Vd.* XVII. S. 75—150 (i *Saml. Afhdl.* I. 187—246); *Om Zendsprogets og Zendavestas Udsigelse og Udgthed*, i *Vd.* XXI. S. 231—74 (først aftr. *Rbh.* 1826, ogsaa i *Saml. Afhdl.* II. 360—393; anm. i *„Dagen“* 1826, Nr. 280; *Revue encyclopéd.* 1826, Decbr.; *Berl. Jahrb.* f. wissenschaft. Critik 1831, II, S. 801—20, af Bopp). *Paa Tydsk: Über das Alter und die Echtheit der Zendsprache und des Zendavesta.* Übers. von Fr. H. v. der Hagen. Berlin 1826, mit 1 Schrifttaf. (Ulg. S. 3. 1827, I. Nr. 22; *Gött. A.* 1828, St. 12, af Grotefend; *Heidelb. Jahrb.* der Lit. *Vd.* XLVI. 1829, af v. Hammer). Den oprindelige Afhandling blev i Indien streven paa Engelsk: *Remarks on the Zend language, and the Zendavesta*, og denne findes i: *The Transactions of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland* Vol. 3. 1834; ogsaa særsk. aftr. London 1834. 4to).

3 *„Zeitung für Litteratur und Kunst in den königl. Dän. Staaten“* (Bemærkninger über die skandinavischen Sprachen, veranlaßt durch den zweiten Theil des Abelung'schen Mythridates, 1809, Juli, Nr. 4. 5. 6, og i *Saml. Afhdl.* III. 445—466).

3 *Nyerups „Ibunna“*, en Nytaaragave for 1812 (Poetisk Oversættelse af *Frymskvidæ*; ogsaa i *Danish Grammar*, p. 179—84).

3 *„Athene“* (Udtog af Breve fra Reikevig d. 6. 7. Septbr. 1813, i II. 57—67, og i hans Levnet ved Petersen, S. 23—31).

3 *„Videnskabelige Forhandlinger ved Fyens Stifts Landemøde“* (Om Striden angaaende Sproget i Uppilas gothiske Bibeloversættelse, med Indledning af F. Plum, i I. 289—304, og i *Saml. Afhdl.* III. 240—44; jøfr. *L. L.* 1816, S. 657—658, af J. Møller).

3 *„Dansk Litteratur-Lidende“* (Recension over 1ste Hefte af N. F. S. Grundtvigs *„Danne-Virke“*, 1816 Nr. 30 [jøfr. *„Danne-Virke“* I. 297—306]; over N. W. Dorff's *„Notvefsk Lexicon“*, 1824 Nr. 39).

3 *„Udf. Litteratur-Lidning“* (Bestemmelse af Rings *„Asarne“*, 1817 Nr. 18 (i *Saml. Afhdl.* I. 113—27); af Jomsvinga-Sagan, utgivet af Hammarfföld, 1818 Nr. 14 (i *Saml. Afhdl.* I. 127—36); af J. G. Viljegrens *„Skandinaviske Fornaldernes Hjeltefagor, første Deel. Gange Rolsfs Saga“*, 1819 Nr. 14. 16, og i *Saml. Afh.* III. 94—117. (Imod denne Recension har Viljegren indført en Antikritik i den 1819 udkomne 2den Deel af sine *„Hjeltefagor“*, hvorpaa haves Svar fra Rast i samme Tidning for 1820, *Bihang* Nr. 8).

3 *„Wiener Jahrbücher der Litteratur“* (Ueber die norwegischen, schwebischen

und isländischen Litteraturen und Sprachen, i Bd. VI. 1819, Anz. Blatt S. 12—16, og i Saml. Afhdl. III. 117—27; jvfr. Høst's Polit. og Hist. II. 122—24).

3 Nperups "Magazin for Rejsediagtagelser" (Brevve, stredne paa hans Rejse, 1818—20, i Bd. I. 91—108; 188—202; 286—97; 430—34; II. 330—42; 426—32; III. 299—300; jvfr. L. T. 1822, S. 793—94; Høst's Polit. og Hist. I. 241—43; II. 229, 233. Brevet om den finniske Sprogklasse (I. 188—201) er overfat af Fr. S. v. der Hagen og indført i hans tydske Oversættelse af R. Naak's Afhandling om Zendsprogets og Zendabestaaes Velde og Ræghed, Berlin 1826, S. 61—80).

3 "Antiquariske Annaler" (Den Brynderstøbte Runesteen, III. 83—92 [i Saml. Afhdl. III. 428—34]; Anmærkninger angaaende de i antiquar. Ann. Bd. IV. S. 1ste meddeelte Runcindskrifter, i IV. 267—71 [i Saml. Afhdl. III. 434—38]; Ferkling over en i Grønland funden Runesteen, IV. 311—14, og i Saml. Afhdl. III. 423—26. (jvfr. Antiq. Ann. IV. 314—18).

Om Tirstedstenen, i Nperups Verzeichniß der in Dänemark 1824 noch vorhandenen Runensteine S. 43—52, og i Saml. Afhdl. III. 438—445.

3 "Dagen" (Nyt Forsvar for Job, 1824 Nr. 208; Et Stykke, hvori der vises, at "for Almeen-Sikkerheden" ej er nogen Evenshed; noget om Tillægsordene på — ende, sfd. Nr. 231. [jvfr. N. Aftenbl. 1824, S. 400]; Til Prof. Joh. Beje som Svar paa hvad Denne i Nyt Aftenblad Nr. 46 havde indført angaaende Naak's Rettskrivning, sfd. Nr. 279 [jvfr. N. Aftenbl. 1824, S. 436; 1826, S. 10—15]; Om sit Rettskrivningsystem i Almindelighed, 1825 Nr. 211 [jvfr. N. Aftenbl. 1825, S. 343; Conversationsbl. 2. Aarg. I. S. 16]; Anmeldelse af N. B. Dorpp's "Latinsk Grammatik", 1826 Nr. 30; af P. Hjort's "De tydske Conjugationer", sfd. Nr. 276 [i Saml. Afhdl. III. 191—95]; af N. M. Petersens "Betragtninger over den højeste Grundsætning for dansk Rettskrivning", sfd. Nr. 278; af F. A. Greve af Holsteins Skrift: "Graternes Sag i Danmark", 1827 Nr. 242; af N. B. Dorpp's Virgil, 1829 Nr. 291).

3 "Statsvennen" (Om Rettskrivning, 1824, Nr. 22. (De forskjellige afspredte Stykker om Rettskrivningen ere for en Deel samlede i M. D. Krigers "Esmætning". Kbh. 1831).

3 "Kbhvns Morgenblad" (Til Herr Bergraad P. Petersen, 1825 Nr. 32 og 33, S. 130).

3 "Lidstjalf" (Synkebæf eller Gratersmål, 1825 Nr. 2, S. 9—10, jvfr. Messenger franç. du Nord 1825, p. 445; Om N. Wallich's Gaver af orientalske Bøger til Univ. Bibl., sfd. S. 32).

3 "Nyt Aftenblad" (Anmeldelse af A. Gamborgs "Anviisning til uten Staven i saare kort Tid at lære smaa Børn at læse", samt 3 andre Smaa skrifter af samme Forfatter, 1824 Nr. 10; 3 Anledning af Bemærkningerne ved nogle Hovedpunkter i N. M. Petersens Undersøgelse om Rettskrivningen, 1826 S. 110).

3 "Kjøbenhavnsposten" (Anmeldelse af Blot Lørens "Ret og Frihed", 1827 S. 359—60).

3 "Tidskrift for Nordist Vidkundighed" (Forsøg til en videnskabelig dansk Rettskrivningslære, i Bd. I., see ovenfor; Dplysninger til nogle flæsviske Landkabsord i det kongl. Danske Vidensk. Selsk. Etr. I. D. S. 74—76, i Bd. II. S. 63—64).

3 "Foreign Review" 1830 (Anmeldelse af Grimms deutsche Grammatik og N. M. Petersens Sprogshistorie; ogsaa i Saml. Afhdl. II. 442—62).

J „Prøvebogen“ (Anmeldelse af J. Vadens Danst-Ratinst Ordbog, 3die forbedrede og formerede Uplag, i Nr. 3, S. 102—6).

J Døst's „Materialier til et dansk, biographisk-literarisk Lexicon“ (Et Brev til Professor A. Gamborg, dat. Kbh. d. 29. Juli 1824, i Nr. 92).

J „Nordisk Ugeskrift“ (Udtog af et Brev, skrevet i Petersborg 1818, til P. E. Müller, S. 50—51; Om et forbedret grammatisk Kunstsprog (Brudstykke af Afhandlingen: „Om danske Kunstord“, i Saml. Afhdl. III. 241—83), i Nr. 43. 44, S. 363—69; 375—77).

Som det Nordiske Bidskrift-Selskabs Formand havde han anseelig Deel i Udgivelsen af *Saga Olafs Konungs Tryggvasonar*, eller de tre første Bind af *Fornmanna-Sögur* (Kpmuhln., 1825—27); lignende Deel tog han i Udgivelsen af *Fornmanna-Sögur* 11te Bd.; Slutningen af 6te Bd. og hele 7de Bd. af *Fornmanna-Sögur* bearbejdede han alene. (Jvfr. Norsk Litt. Tid. Nr. 1, S. 6). — Ved Udgivelsen af *Færeyinga-Saga* havde han megen Deel i Rebaactionen af den særste Text (see Fortalen S. XXIII. flgg.). — Foreslod ogsaa Udgivelsen af flere af det islandske literaire Selskab besørgeede Skrifter, af hvilke „Lestrarkver“ var udarbejdet af ham. — Efterretninger om det isl. lit. Selsk., redig. og forfattede af ham i den Tid, han var Selskabets Formand, udf. i flere Aar i særskilte Aftryk.

Hadde megen Deel i at ordne Begyndelsen af anden Deel af Cloughs sngalefste Ordbog, nemlig den sngalefste-engelefste.

Digte, afsprede i „Rask's Levnet, af Petersen“, S. 9; i Nyerups Nytaarsgaver „Frigge“, 1813, og „Hertha“ 1817; i Kbhvns Morgenblad (1825, S. 215); i „N. Nyerups Levnetsløb“, S. 137—39.

Han besørgeede en ny Udgave af: „Beretning om de vidtberkjendte Molboers vise Gjerninger og tappre Bedrifter“. Kbh. 1827; ligeledes det andet Uplag af J. L. Rasmussens „Hebraiske Conjugations- og Declinationstabeller, samt Grundtrækkene af den hebraiske Grammatik“. ibid. 1828. 4to.

Om hans ved Grundtvigs Oversættelse af Bjowulfs Drape ydede Hjælp jvfr. Fortalen til samme S. 33 og de bag i tilføjede Textanmærkninger S. 267 flgg.

Rasmussen (. . . .), i Skamby i Fyen.

Gives der fornuftige Grunde til at indstranke Underviisningstiden i Landalmueskolerne? i Tidsskr. for Almueskolevæsenet, III. Aarg. 1836, S. 63—79.

Rasmussen (. . . .), Skolelærer i Skibhuuskskolen i Fyen.

Vidrag i „Tidskrift for Almueskolevæsenet“ (Var det ønskeligt, at indbyrdes Underviisning atter blev ubeløst af vore Almueskoler? i IV. Aarg. 1837, S. 354—79 [jvfr. Berl. Tid. 1838, Nr. 50]; Om Underviisning i de saakaldte almennyttige Rundskaber, i V. Aarg. 1838, S. 217—55).

Rasmussen (Andreas C.) var i en Tid Huuslærer i Jylland, derpaa først Skolelærer, siden Lærer i de levende Sprog og Handelsvidenskaben i Kjøbenhavn, hvor han tillige ernærede sig ved literaire Arbejder; blev 1825 Dfficeer ved Kjøbenhavns borgerlige Artilleri, og fik

d. 18de Marts 1834 Premierlieutenants Charakter. † i Decbr. 1835 i Kjøbenhavn. — * Laurine Ronander.

Dydens Løn. En Fortælling i to Dele. Oversat af Tydsk. Randers 1815. (D. m. T.: Julius og Emilie, eller den belønnede Dyd, o. s. v.).

Reise til Paris, 1813 og 1814, med den franske Armee. I.—II. Deel. Oversat. 1816.

Verdens Skueplads fra de ældste til de nyeste Tider, ubearbejdet efter J. A. Pöhrers tydske Udgave. I.—III. Deel. Kbh. 1817.

Undine. Fortælling af Fr. de la Motte Fouqué. Overs. af Tydsk. Kbh. 1818.

Reisebeskrivelser og Naturskildringer for Ungdommen. Andet omarbejdet og betydeligen forøgede Dplag ved A. Rasmussen. Kbh. 1820. (V. T. 1821, S. 827—28).

Allernyeste Billed. A. B. C. og Læsebog for de første Begyndere, med 25 ill. naturhistoriske Afbildninger. Kbh. 1820. 2det Dpl. ibid. 1827. 4de Dpl. ibid. 1838.

Abbeden. En romantisk Skildring af Walter Scott. I.—III. Deel. Oversat. Kbh. 1823.

Klosteret. En romantisk Skildring af Walter Scott. I.—III. Deel. Overs. Kbh. 1823—24.

Quentin Durward. En romantisk Skildring af Walter Scott. I.—III. Deel. Overs. Kbh. 1825. (Conversationsbl. 1825, Nr. 60).

Walter Scotts Fortællinger om Korsridderne (1ste Fortælling: De Forlovede. I.—II. Deel. Overs. Kbh. 1826; 2den Fortælling: Richard Løvehjerte. I.—II. Deel. Overs. ibid. eod.).

Woodstock, eller Cavalieren. En romantisk Skildring fra Cromwells Tider af Walter Scott. I.—III. Deel. Overs. Kbh. 1827.

Den Klippeborg, eller flere Sofarendes forunderlige Hændelser. En Historie fra Begyndelsen af det attende Aarhundrede. Oversat. I.—VI. Deel. Kbh. 1828—1829.

Den røde Fribytter. En Fortælling af J. F. Cooper. Overs. I.—IV. Deel. Kbh. 1829—31.

Udvalgte Fortællinger af H. v. Biskoppe. Oversatte. I.—V. Deel. Kbh. 1830—34.

Uraab den Vilde. En Ridderhistorie fra Korstogenes Tider. Oversat. I.—II. Deel. Kbh. 1831.

Om Søvnløsheden, dens Aarsager og Helbredelsesmaade. En nyttig Bøg for Vidende, af A. F. Fischer. Oversat. Kbh. 1832.

Den udsødelige Christopher Columbus's Levnet, Hændelser og Reiser. En historisk-romantisk Skildring af W. Irving. Oversat. I.—II. Deel. Kbh. 1832.

Røds og Hjælpebog for Kunstnere, Kunstskellere og Kunsthandlere i Maanen, filliet for den sublunariske Verdens Lys; o. s. v. Oversat. Kbh. 1833. (38 S. 12).

Grev Robert af Paris. Historisk romantisk Fortælling af Walter Scott. Oversat. I.—V. Deel. Kbh. 1833.

Komme-Lexicon, eller nyeste Tydsk og Dansk Haand-Ordbog. I.—II. Bind. Kbh. 1833.

Rasmussen (C. P.).

En rar nye Samling af sjønne Anekdoter, vittige Indfald, morsomt Stjemt og affsens Snurrikt om vore Folk. Efter det Jødiske af Aron Hirsch, udgivet paa Tryk af J. Hilarius og derefter paa Danst af C. P. Rasmussen. Kbh. 1831. (h. Beeken).

Rasmussen (Elisabeth Margrethe), f. d. 6te Februar 1751, Datter af Strædbermester Jørgen Müller i Kjøbenhavn. Blev gift med Sognepræsten i Grevinge, siden Provst i Ods-herred, Thomas Rasmussen (f. $\frac{2}{5}$ 1744, † $\frac{1}{2}$ 1800, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 483—484). † 19de Marts 1840 i Ribe Bispegaard. (Jvfr. Suhrs „Archiv for den pract. Theologi“ II. S. 316—23).

Bidrag til den evangelist-kriftelige Psalmebog (Kbh. 1798), og deriblandt Nr. 82, 457 og 499.

Rasmussen (Frederik Ludvig Carl), f. 1799; Søn af Tømmermand Rasmussen i Aarhus; blev dimitteret fra Aarhus Cathedralskole 1820; tog anden Examen, og studerede derefter Philologi; blev Alumnus paa Walfendorfs og i Marts 1831 paa Borchs Collegium, hvor han fra Jan. 1835 tillige var Inspector. † 11te Maj 1836 i Kjøbenhavn. (Afr. Compt. Efterretn. 1836, Nr. 111).

Φρηδερικου Λουδ. Καρ. Ράσμουσσην περι τῶν ἐράνων βιβλιδίων α; κατὰ τὸν τῶν Βορχανῶν Οἴκων νόμον Δημοσίᾳ ὑπὸ τοῦ βουλομένου ἔξετασθησόμενον Ἀπριλλιον ἐννάτη ἰσαμένον, αμγὶ μεσημβριαν. Ἐν Ἀννίᾳ, ἐκ τῆς Κοινωνίης τυπογραφίας. αωλγ'. (C. T. 1833, Nr. 27).

Rasmussen (S.), Lærer ved Borger-skolen i Ålbens.

Om Kornrensningsmaskiner, i Kbhvns Skilderi 1821, Nr. 23.

Rasmussen (S. A.).

Nye Harmonia, eller nyeste Samling af udvalgte og nyede Selstabs-Sange, til bekendte Melodier, tildeels af de bedste og nyeste Syngestykker. Udgivet og forlagt. Kbh. 1835. (88 S. 12).

Rasmussen (Jens Lasen), f. d. 22de August 1785 i Vesten-frov i Laaland, hvor hans Fader Michael Rasmussen (f. $\frac{1}{3}$ 1743 i Utterslev i Laaland, † $\frac{3}{7}$ 1810, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 483) da var residerende Capellan (siden Sognepræst paa Bogs ved Falster), og gift med Dorthæa Sophie Busch (en Datter af Præsten Peder Busch til Kallehauge i Sjælland). Dimitteret fra Bordingborg Skole blev han Student i Efteraaret 1802; afsløvede i October 1806 den theologiske Embedsexamen (Laud.); indtraadte som Alumnus i det pædagogiske Seminarium; vandt 1809 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Be-

svarelse af den Aaret iforvejen udsatte historiske Priisopgave: „Per partes eundo ostendatur, Polybio inprimis auctore, quibus opibus præsidisque et externis et internis post deletam Carthaginem niteretur imperium Romanum“ (jvfr. Engelstoft's Univerf. og Skole = Annal. 1809, I. S. 28—29); udnævntes d. 20de Juni 1810 til Alumnus paa Walkendorfs Collegium; disputerede d. 8de Octbr. 1811 for den philosophiske Doctorgrad, og tiltraadte i November f. A. en Udenlandsrejse paa et kongeligt Stipendium for at dyrke de østerlandske Sprog (jvfr. L. T. 1812, S. 267—69); hjemkom i April 1813; blev d. 27de October samme Aar udnævnt til Lector i de østerlandske Sprog og Adjunct ved Kjøbenhavns Univerfitets philosophiske Facultet; d. 28de September 1815 Professor extraordinarius; erholdt d. 21de Januar 1814 det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Sølvmedaille for en Afhandling om Arabernes og Persernes Betjendisskab med Skandinavien i Middelalderen (see Oversigt over Selskabets Forhandl. 1812—14, S. 17; Det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Historie, ved C. Molbech, S. 358); blev d. 27de Marts 1819 ordentligt Medlem af det Skandinaviske Literatur = Selskab, og 1823 Væresmedlem af det asiatiske Selskab i Calcutta. † 30te Marts 1826 i Kjøbenhavn. — * 1/2 1814 Johanne Jacobine Christiane Henriette Kall, en Datter af Etatsraad, Professor og Ridder, Nic. Christoph. Kall og Agnethe Mechtildis f. Stendrup. — (Jvfr. „Dagen“ 1814, Nr. 301; Kbhvns Skilderi 1826, S. 444; Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 482—83).

De monte Caf. Commentatio. (Diss. inaug.). Havn. 1811. 80 pagg. 8. (L. T. 1811, Nr. 27).

Kortfattet hebraisk Sproglære. Kbh. 1815. Tillæg dertil. ibid. eod.

Digt og Eventyr fra Østerland. Af arabiske og persiske utrykte Rilder. Første Samling. Kbh. 1816. (L. T. 1816, S. 444—49, af J. Møller).

Historia præcipuorum Arabum regnorum rerumque ab iis gestarum ante Islamismum. E codicibus manuscriptis Arabicis Bibliothecæ Regiæ Hauniensis collegit, latine vertit et animadversiones addidit J. L. Rasmussen. Haun. 1817. 4to. (Bött. A. 1817, Et. 202, S. 2011—16; Allg. F. Z. 1818, I, Nr. 63—64, S. 497—509; Journal des Savans 1818, Janv., p. 18—26, af G. de Sacy). — *Addimenta* ad Historiam Arabum ante Islamismum, excerpta ex Ibn Nabatah, Nuveirio atque Ibn Koteibah. Arabice edidit et latine vertit J. L. Rasmussen. Haun. 1821. 4to. (Journal des Savans 1821, Novbr., p. 683—91, af G. de Sacy; Jen. F. Z. 1821, IV., Nr. 228; jvfr. Præf. p. III. foran hans Udgave af Annales Islamismi).

Konjugations- og Deklinations- Tabeller i det hebraiske Sprog som Anhang til den hebraiske Grammatik. Kbh. 1818. 4to.

Det under Kong Frederik den Femte oprettede Danske Afrikaniske Kompagnies Historie, af Arkivdokumenter udarbejdet. Kbh. 1818. [Med en Fortale af L. Engelstoft. — Bogen er ogsaa forsynet med et Titelblad uden Trykkaar]. (L. T.

1819, Nr. 2; Høft's Morgenbl. 1819, Nr. 13; Ergzbl. d. Allg. S. 3. 1822, Nr. 129—130, S. 1025—1035).

Hebraiske Konjugations- og Deklinations-Tabeller, samt Grundtræffene af den hebraiske Grammatik. Til Brug for de lærde Skoler. Kbh. 1821. 4to. Andet Dyl. ved R. Naak. ibid. 1828, 4to. (Theol. Naanedstfr. I. 129—144; II. 242, af J. E. Lindberg).

Zufinde og Gen Nat. Oversat af det Arabiske Sprog, efter den for første Gang i Calcutta trykte arabiske Text. Første Bind. Kbh. 1824. (jvfr. M. f. L. XI. 283 flgg.). [Prøve heraf i „Litffueren“ 1819, Nr. 37—40].

Annales Islamismi, sive Tabulæ synchronistico-chronologicæ Chalifarum et Regum Orientis et Occidentis. Accedente historia Turcarum, Karamanorum, Selgukidarum Asiæ minoris, Ak Kuvinli et Kara Kuvinli, Ghaderitarum, Ramadhanitarum, Derbenditarum, Sufiorum Persiæ, Uzbeci et Jeschbechi Chan. E codicibus manuscriptis Arabicis Bibliothecæ Regiæ Hauniensis composuit, latine vertit, edidit J. L. Rasmussen. Hauniæ 1825. 4to. (Bibliotheca critica nova, Vol. II. p. 155—181, af S. A. Hamaker; Journ. des Savans 1826, Févr., p. 100—102, af Silv. de Sacy).

I „Theologisk Bibliothek“, udg. af J. Møller, (Kong Salomons Reise til det fortryllede Slot. En østerlandsk Fortælling oversat af det Arabiske (efter et Manuskript i det Kongelige Universitets-Bibliotek i Göttingen), i V. 1—32. [L. T. 1814, S. 498—500]; Toende Omvendelsebreve af Moktana Fohæddin, en af Drusernes Apofiler. Oversatte af det arabiske og med de forvødne Anmærkninger forsynede, i VI. 68—121. [L. T. 1815, S. 221—23]; Nogle Oder af Hafiz. Oversatte af det Persiske, og med Indledning og Anmærkninger forsynede, i IX. 37—70. [L. T. 1817, S. 106—107].

I „Athene“ (Om Arabernes og Persernes Handel og Bekendtskab med Rusland og Skandinavien i Middelalderen, i II. 177—225; 297—321; 444—470. [Særff. aftr. Kbh. 1814; r. L. T. 1814, Nr. 45; jvfr. Det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Hist. ved E. Molbech, S. 358; „Ibn Foklans und anderer Araber Berichte über die Russen älterer Zeit, Text und Uebersetzung mit kritisch-philologischen Anmerkungen; von E. M. Frähn.“ Petersb. 1823, 4. Borr. S. XXXV. LXIII.; Operis Ibn El Vardi Cap. I. ed. Hylander, Præf. p. X.]. Oversat paa Svenssk af J. Adlerbeth: Om Arabernes och Persernes Bekantskap och Handel under Medeltiden med Ryssland och Skandinavien. Stockholm 1817. [see Wallmarks Journal 1817, Nr. 204]; paa Engelsk af Nicoll i Blackwoods Edinburgh Magazine IV. (1818—19); og derfra oversat paa Fransk af V. de C., forøget med kritiske Noter af S. de Sacy, i Journal Asiatique, T. V. p. 207—25; 330—11; 339—55; T. VI. p. 16—39; 65—78. [Férussac Bullet. des Sc. Géogr., etc., 1826 Mars]. Afhandlingen er af Forfatteren omarbejdet paa Latin og som Program til Universitetets aarlige Reformationsfest udg. und. Tit.: De Orientis commercio cum Russia et Scandinavia medio aevo. Hafn. 1825. 58 pagg. 4to. (jvfr. L. T. 1825, S. 713).

I Wolffs „Journal for Politik, Natur- og Menneske-Kundskab“ (Nogle af ham oversatte arabiske Fortællinger, 1813, III. 97—111; 1815, Bb. I. April, S. 181—91; 1817, III. 19—28).

Designatio præstantissimorum optimæque notæ quorundam, historici maxime argumenti, bibliothecæ Regiæ Hauniensis codicum, persicæ & arabicæ manuscriptorum (e Catalogo horum Msc. ab Auctore D. Rasmussen excerpta), i Hammers „Fundgruben des Orients“ IV. S. 325—29. (jvfr. Kbhvns Skifderi XXII. Nr. 100, udaf Intelligenzblatt zur Wiener-Litteraturzeitung 1814).

J „Danff Litteratur=Lidende“ (Recensioner over: P. Lemmings Doctor-disputats, 1817 Nr. 35; Gebalja Moses: Herrens Gjerningers Bog, 1818 Nr. 20. 21; G. Eichel: „Chabakuk“, 1818 Nr. 29. 30. — Nekrolog over Professor og Rector Otto Stoud, 1818 Nr. 45. — Underretning om og Fortegnelse over den Wallischke Donation af orientalske Bøger og Manuskripter til Universitetsbibliotheket i Kbhvn, 1819 Nr. 7. 8. 9. 10).

Rasmussen (Michael Nicolai Christopher Kall), Sidst-
anførtes ældste Søn; fød d. 25de Juni 1816 i Kjøbenhavn. Blev 1834
privat dimitteret til Universitetet; tog den philologisk-philosophiske Examen;
blev d. 18de Juli 1845 Copiist i det kongl. Geheime=Archiv; modtog 1846
den svenske Fortjenst=Medaille i Guld (jvfr. Berl. Tid. 1846, Nr. 112).

Efterretning om Gurre=Slot i Sjælland, i „Historisk Tidsskrift“ Bd. I.
S. 467—81. (jvfr. „Dagen“ 1840, Nr. 109).

Et Brev fra 1716, i Bæders „Orion“ (Maanedskrift) Bd. IV. S. 60—
66; En Bemærkning, vedkommende Læsningen af et Sted i Peder Paars, sfd.
S. 67—68.

Universitetets Dom imellem Jesper Daa og Birgitte Gise 1540. (Medbeelt
efter Originalen i det Danske Cancellies Archiv), i „Danste Magazin“, Trede
Række, Bd. I. S. 172—76.

Et Brev fra M. Wølbite til H. Gram i Anledning af en Vacance i det hebraiske
Profesorat 1738 og det theologiske Facultets Indstilling i samme Anledning, i „Ge-
nealogisk og biographisk Archiv“, Bd. I. S. 341—52.

Bidrag til Vedel Simonsens „Ekte Breeds Levnetsbeskrivelse“ (f. 1ste H.
S. 5, Noten; 2. H. S. 47—48); „Rugaards Historie“; „Odense Bys ældre Historie“;
„Familie=Efterretninger om de danske Aders Adelslægter“; „Evedgaards Historie“
(f. Forerindringen til 1ste Hefte); til J. E. Suhrs Smaaskrifter (jvfr. I. D. For-
talen); til H. P. Mummens St. Knuds Kirke i Odense; til 3die Hefte af [Lau-
bers] „Biographiske Notitser om Disciple i Halborg Kaldhebræiskole“; til Blochs „Bidrag
til Roskilde Domskoles Historie“ (f. 3. H. S. 5, Noten; 4. H. S. 2); til Kolderup=
Rosenvinges Udvalg af gamle Danske Domme, tredje Saml.

Rasmussen (Paul Diderich Muth), see Muth=Ras-
mussen.

Rasmussen (Peder), f. i Stovense paa Langeland 1790, Søn af
Huusmand Rasmus Jensen og Elise Christensdatter; var For-
valter paa Espgaard i Sjælland; blev derefter Underrets=Procurator i
Evensborg Amt; boer i Rudsjøbing paa Langeland. — * Christine
Elisabeth Jensen, Datter af Hollænder Jensen paa Ringstedkloster.

Dplysninger og Bemærkninger til Afbetjening i Bondesagen, med nogle
Sentyndinger paa Kjøbstadmandens Stilling. Kbh. 1846. (jvfr. „Almuevennen“ 1846,
Nr. 30 og 40).

Bidrag: i Urfinns „Magazin for Kunstnere og Haandværkere“ (En ny Indret-

ning til at komme Vand i Dampjebler og til at holbe Vandet paa en bestemt Høide, i 2den Række, Bd. III. S. 167—69, med Tegning; Et nyt Slags Dobbelt = Hane, især tjenlig til Dampmaskiner, med Tegninger, sidd. S. 385—87); — i Halds „Tidskrift for Landøek.“ (Maskine til Hørens Brydning og Skjætning, i Bd. V. S. 316—24); — i Handed 18 = Tidenden (Meddelelse om hans nyere Hørtilberednings-Maskiner, 1836 Nr. 100 og 101; 1840 Nr. 41; Bemærkninger om Hørvæden i Almindelighed og den paa Langeland i Serbeleshed, 1840 Nr. 33).

Rasmussen (Peter Carl Junius), en Søn af Apotheker Christian Ludvig Rasmussen og Anne Dorothea f. Frich; er fød i Væroskjøbing d. 1ste Juni 1808; dimitteret fra Nyborg lærde Skole 1825; tog i Juli 1829 theologisk Embedsexamen (Laud.); d. 18de September 1830 beffikket til Adjunct ved Odense Cathedralskole; d. 25de Novbr. 1834 til ordineret Katechet og første Lærer ved Søndergades Borger-skole i Horsens; d. 22de April 1843 til Sognepræst i Marstal paa Væros. — * 31 1832 Andrea Christiane Nicoline Grove, en Datter af afd. Generalrigscommissair, Ræmmereer ved Drefunds Toldkammer, Andreas Christian Gotthilf Grove og Henriette Petronelle f. Jesen. — (Jvfr. Berf. Tid. 1843, Nr. 168).

Beretninger om Bibelselskabet i Horsens fra Aaret 1836 til 1842 incl. Horsens.

Forsøg til en kortfattet Rettskrivningslære for Borger- og Almue = Skoler. Horsens, 1839. 3die Dpl., forøget med 12 Tabeller og Fortegnelse over eenslydende Ord. ibid. 1843. 1 Ark.

Ogfaa en Mening om Horsens Skoleprogram for 1840. Modstykt til Hømpels Avis No. 196 dette Aar. Horsens, 1840. 18 S. (Jvfr. Rbhpost. 1840, Nr. 314).

Dansk Grammatik til Brug for Borger-skoler med tilføiet Rettskrivningslære, paa ny udgivet. Horsens, 1841.

Mindeblade om Ulrik Frederik Rosling, Sognepræst til Horsens, Consistorialraad. R. a. D. Horsens, 1841.

Tale ved H. Excell. Generallicutenant v. Flindts Jordefærd d. 20. Maj 1842. Horsens.

Forsøg til en Ny Lærebog i den evangelisk = kristelige Religion for Almue-skoler, nærmest efter Balles. Horsens, 1843. (Tid. for alm. dansk Skolelærer = Forening, 2. Suite, 1843 Nr. 12, ann. af R. Sørensen).

Ledetraad ved den første Religionsundervisning i Almue-skoler og med smaae Børn. Horsens, 1843. 1 Ark.

Fortællinger og Sagn. En Lærebog for nederste Klasse i Almue-skoler og Børn i Smaa-skoler. Horsens, 1843. 144 S., deels med danske, deels med latinske Typer. 2det forøgede Dplag. ibid. 1844. (Jvfr. J. f. L. v. R. II. 1843, S. 369).

Affskedsprædiken, holden i Horsens Kirke d. 2den Juli 1843. Horsens (1843). Bibelhistorie for Almue-skoler. Svendborg, 1844. (Jensens Tidskr. f. Almue-skolevæf. III. 85—86).

Samlede Leilighedstaler. Rbh. 1845.

Desuden afskillige Smaa-afstykker i Følgeblad til Hømpels Avis samt i Horsens Avis,

Rasmussen (Voul Edvard), f. d. 29de Octbr. 1776 af Bønderfolk i Farum ved Kjøbenhavn. Blev som Plejeføn opdragen af Digteren Edv. Storm og gik i Efterslægtselskabets Skole; privat instriberet som Student 1794; underkastede sig i August 1796 den juridiske Præliminair-Examen (Admissus) og i Juni 1801 den latinske-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis. Blev 1800 Copiist i Amiralitetets Archiv = Comptoir; d. 5te Februar 1802 Auditeur ved Sø-Etatens combinerede Ret; 1801 tillige Udsæssor i Kjøbenhavns Fattigvæsens Politiret; d. 17de Januar 1809, efter Ansøgning, entlediget med Bartpenge. Bosatte sig derefter i Farum. (Jvfr. B. Moe's Lidsfr. f. d. norske Personalhist. S. 5., S. 313—14, 16).

Dansk Kortskrivning (o: Stenographic). Kbh. 1812. 4to.

Udvalg af danske Viser fra Midten af det sextende Aarhundrede til henimod Midten af det attende, med Melodier. I Forening med Auditeur P. Rasmussen udgivet af N. Myrup. En Fortsættelse af de i Aarene 1812—14 udgivne Skæmpeviser. I.—II. Deel. Kbh. 1821. (L. T. 1821, Nr. 29. 30; Søst's Polit. og Hist. IV. 242—50; »Tilfuerne« 1823, S. 262—64; Wiener Jahrb. d. Lit. XVII. 1822, Anz. Bl. Nr. 17, S. 65, af N. Fürst).

Bidrag af Melodier til Abrahamsons, Myrup's og Rahbets Udgave af Skæmpeviserne. (see Fortalen til sammes 5te Tome, p. V.); samt Bidrag til Dø's Litteraturlexicon (jvfr. Sammes »Materialier« S. 11—12).

Han er Forfatter af den i det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Bekendtgørelse 1812 ommeldte, men hidtil utrykte, danske Afhandling over den for 1811 udsatte filosofiske Priisopgave.

Raupach (Niels Lorenz), f. 1786, Søn af Regimentsquartiermester Johan Caspar Raupach (f. 1749, † 1827) og Anne Marie Kirketery (f. 1759, † 1792, en Datter af Etatsraad Ditlev Kirketery og Anne Brock, i Randers); blev Kjøbmand i Randers, hvor han tillige i nogen Tid var Ejer af Sulferraffinaderiet. — * Kirstine Bloch Lund, Datter af Kjøbmand Rasm. Lund i Randers.

Suusfattten eller Kunstler og Hemmeligheder, der ere nødvendige at vide for enhver Suusfader og Suusmoder ic. Tilligemed en Anviisning til Skjønfarveri. Overs. af det Tydske efter 3die forøgede Dplag. Randers, 1826.

Rawert (Jørgen Henrik), f. d. 16de Aug. 1751 i Christiania. Hans Fader Christian Frederik Rawert († 1° 1808 paa Brager næs), Compagnichef ved det Aggershusiske nationale Regiment og gift med Anna Lund, var kommen fra Holsteen eller Fehmern, og hørte høist sandsynligen til den paa Fehmern udbredte Rawertske Slægt, som nedstammer fra Ditzmarffen, hvorfra den under Erik af Pommern forflyttedes til Fehmern. — Sønnen ansattes efter sin Confirmation i Aaret 1766 som Underofficer ved det samme Regiment, hvorved Faderen stod; blev Cadet, 22 Aar gammel,

ved den norske militaire Skole i Christiania; 1775 ansat som Dessinateur ved Ingenieurcorpset i Kbhvn; 1776 Secondlieutenant i Corpset; fik 1783 Titel af Professor; 1786 bekliffet til Lærer i Mathematik ved den ovennævnte militaire Skole i Christiania, uden dog at gaae af fra Ingenieurcorpset. Derfra og fra hiint Lærerembede traadte han ud, da han 1790 udnævntes til Stadsconducateur i Kjøbenhavn; holdt i 10 paafølgende Aar Forelæsninger over militair Landmaaling for Kjøbenhavns Garnisons Officerer, og ledsagede samme med praktiske Dvølsler; underviste 1791 Prindsferne Friedrich og Christian af Hessen i Mathematik, Fortification, Artilleri og Taktik; blev 1800 Professor i Mathematik ved Academiet for de skjønne Konster; 1802 Medlem af Administrationen for Bygningsvæsenet under Rentekammeret, med Sæde og Stemme i dette Collegium, naar Bygnings-sager der foretoges; hvilken Post han fratraadte 1807, for at indtræde i Brolægningss=Commissjonen, hvorfra han igjen efter nogle Aar tog sin Afsted; udnævntes d. 31te Juli 1807 til virkelig Justitsraad; s. A. til Lærer i den civile Bygningskonst ved Ingenieurcorpsets Læreinstitut; erholdt d. 16de Juni 1808 Generalfrigscommissairs Charakter; ansattes d. 12te Juli 1811 som Intendant ved Brolægningen i Kbhvn, fra hvilken Post han igjen, efter Ansøgning, blev entlediget d. 15de Septbr. 1812. Var i Aaret 1805 tilligemed daværende Bergcandidat Steenstrup oversendt fra Rentekammeret til Bornholm, for at undersøge og foreslaae hvad til Frederiks=Sandsteens=Bruds bedste Drivt ansaaes nødvendigt. † 14de Juli 1823. — * 2³ 1784 Anna Maria Krieger (f. 1758, † 1826), Datter af Vice=Amiral, Ridder (Storkors) af Danebroge, Johan Cornelius Krieger og Sophia Magdalena f. Urff. — (Sejfr. „Dagen“ 1823, Nr. 172; Thaarups fædreuel. Nekrolog s. 1821—26, S. 225—30. 507).

Forelæsninger over den geometriske, trigonometriske og militaire Landmaaling, tilligemed Niveleringen. Med 16 Kbb. Kbh. 1793. ft. 4to. — Om Brandanstalter og et opfundne Sluktemiddel. ibid. 1795. 30 S. 8. (Krit. og Antikr. S. XVII, Nr. 5; L. E. 1786, Nr. 13). — Om Tømmerets Styrke i Almindelighed og Bjelernes i Særdeleshed; med praktiske Regler eller geometriske Constructioner til at skære den stærkest muelige Bjelke af en Tømmerstok, med et Tillæg og et Kobber. ibid. 1796. (Ekkards Krit. og antikr. Journal 1796, S. 10—12). — Udsørlig Beretning om den Plan, der blev lagt og udført i Anledning af den store Ildbrand i Kjøbenhavn 1795, efter hvilken den afbrændte Deel af Staden mere regulær, beqvem og brandsikker kunde opbygges. Historisk forfattet. ibid. 1800. (Stand. Museum 1800, 4. S. S. 173—82). — Fuldstændige og fattelige Forelæsninger over Bygningskunsten. Første Deel, indeholdende filosofisk=æsthetiske, physiske optiske og perspektiviske Betragtninger, Grundsætninger og Erfaringer, saavelsom for Udsigt over Bygningskunstens Historie i Almindelighed. Til Brug for den tænkende og uøvende Kunstner. Kbh. 1802. ft. 4to., m. Kbb. (L. E. 1802, Nr. 41).

De fem Søileordener; efter Bignola. Første Deel. Kbh. 1814. 4to, med 20 Kobber.

Af „Det danske Krigsbibliothek“ var han Medudgiver af to Aargange. Kbh. 1794—95, og Ene-Udgiver af III.—V. Aarg. ibid. 1796—98, samt af Fortsættelsen u. L.: „Det danske Krigsmagasin“. I.—III. Hefte. ibid. 1799—1800.

3 Nyt Bibliothek for Physik (Kort historisk Beretning om Stueovne i Almindelighed og om den saakaldte Flobergste Døn i Sørbøelshøj, V. 148—60 [ibfr. „Politikvennen“ Nr. 285. 86. 88. 89. 92. 93]; Beskrivelse af en ny Indretning af en Bagerovn, VIII. 152—56; Forslag til Forbedringer ved Sulferraffinaderierne, sfb. S. 156—65).

3 Handels-Libeaden (Om en ny Maskine til at redde Folk i Ildsfare fra 3die og 4de Etage, 1804 Nr. 33; Smaa Anmærkninger sigtende til Brændebesparelse, sfb. Nr. 62; Om at anstryge Tagstene med en Jernis for at gjøre dem vandtætte, 1806 Nr. 27, og i Duffens occon. Annal. VII. 131—33). — 3 Kbhvns Skilderi (Til Interessenterne af det forenede Begravelses-, Enke-Understøttelses- og Brudegave-felskab for alle Stænder, 1807, Nr. 4, 24. Octbr.; Om at anlægge velindrettede Brændeviinsbrænderier og Ølbryggerier, 1810 Nr. 77).

Hawert (Ole Jørgen), Nysansfortes Søn; f. i Kjøbenhavn den 3die Januar 1786; deponerede i Efteraaret 1803 fra Kjøbenhavns Cathedralstole, efter der at have taget Examen Artium med bedste Charakter; og tog i det følgende Aar ved Universitetet den philologisk-philosophiske Examen med samme Udfald. Blev 1809 Copiist i det daværende General-Land-Deconomi- og Commerce-Collegiums Fabrik- og Industri-Comptoir; d. 3die Januar 1811 Hoffunker; f. A. entlediget fra Copiist-Foretningerne, og ansat som surnumerairt Medlem i den kongelige Fabrik-Direction, hvis Forhandlinger han siden 1809 havde bivaanet, og af hvilken han 1812 blev ordentligt Medlem; d. 31te Juli 1815 Kammerjunker; berejste f. A. Bornholm, i Følge med nuværende Conferenceraad Garlieb; rejste fra 1816 til 1819, med kongelig Understøttelse, udenlands (paa Cameral-Videnskabernes Studium) i Tydskland, Schweiz, Italien, Frankrige, Holland, England, Skotland og Irland, efter at have tidligere besøgt Norge og Sverrige; ligesom han ogsaa berejste hele Sverrige i Sommeren 1828. 3 1819, 20 og 21 berejste han, paa Regjeringens Beføstning, Danmark; blev d. 18de April 1823 Udsesfor, og d. 5te Juni 1829 surnumerair Committet i det Kongelige General-Toldkammer- og Commerce-Collegium; d. 13de October 1831 Fabrik-Directeur og surnumerair Toldinspecteur i Kjøbenhavn; 1832 virkelig Toldinspecteur sfb.; d. 28de Octbr. 1836 Ridder af Danebroge; d. 10de Juni 1841 virkelig Etatsraad; d. 12te August 1844 entlediget i Naade fra sit Embede som første Toldinspecteur i Kjøbenhavn (fra 1ste Octbr. f. A. at regne); d. 12te August f. A. benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; foretog 1845, tildeels understøttet af det Keisersenske Fond, en Rejse i Udlandet, for at bivaane Industri-Udstillinger m. m. — * $\frac{2}{3}$ 1827 Cathrine Mathonia Christine Bugge, en Datter af Conferenceraad, Geheime-Kabinetets

Kassierer Frederik Conrad Jens Bugge og Henriette Catharine f. Henrichsen. — (Svfr. Øst's „Materialier“, Nr. 6; A. Clausade „Voyage à Stockholm“, Paris 1845).

Catteau Calleville's Beskrivelse over Østersøen, i fysisk, geographisk, historisk og mercantisk Henseende betragtet, tilligemed udførlige Bemærkninger om den østersøiske Handel i Almindelighed, om de ved dette Hav liggende Handelspladse, samt den i disse gjældende Mynt, Vægt og Maal. Fra det Franste oversat. Kbh. 1816. (L. T. 1819, Nr. 23).

Anvisning til at dyrke Tobak paa den hollandske Maade. Efter et fransk utrykt Manuskript. Kbh. 1817. (uddeelt til Tobakspantører; ogsaa indf. i den oeconom. Correspond. 1817, Nr. 22—23).

Bornholm beskrevet paa en Reise i Aaret 1815 [af D. J. Rawert og G. Garlieb]. Kbh. 1819, med et geognostisk Kaart og et Landskab, samt 2 Tabeller. (Regle Tillæg hertil af Rawert i Handelsstid. 1821, Nr. 77—78, og et Udtog i den oecon. Correspondent 3die Aarg. Nr. 41—42. — Skriftet r. i L. T. 1820, S. 94—96, af J. P. Bredsdorff; Skilderiet 1819, Nr. 41; Allg. S. J. 1820, Juli, Nr. 168—69, S. 481—96; Gött. A. 1823, St. 107, S. 1057—61).

Beretning om Industriens Tilstand i de danske Provindser, samt om nogle Midler til dens Fremme, nedskrevet paa en Reise i Sommerne 1819 og 1820. Kbh. 1820, med 1 Tabel. (Udtog i Decon. Correspond. 5te Aarg. 1821, S. 2—7; Handelsstid. 1821, Nr. 19—22. 26).

Verzeichniß einer Sammlung von Delgemälden dem Herrn Conferenzrath und Geheime-Cabinet-Kassierer Frederik Conrad Bugge, Ritter vom Dannebrog og Dannebrogsmann, gehörend. (Als Manuskript für Freunde). I.—II. Theil. Copenhagen 1829. (heri havde Etatsraad C. J. Thomsen Deel).

Almindeligt Varelexicon, eller Beskrivelse over alle raae og forarbejdede Naturprodukter, Kunstprodukter, Fabrikater og Manufakturere, forsaavidt de ere Gjenstande for Handelen, med hofsøjet Underretning om deres Særtheder i uforfalsket Tilstand, deres Forfalskning, Anvendelse, Opbevaring m. m. Til Brug for Handlende, Lødbemænd, Fabrikater, Kunstnere og Haandværkere, saavel som for Enhver, der ønsker at forskaffe sig Kundskab om Varer. Udarbejdet efter Brun = Juuls Varelexicon og de bedste nyere Kilder. I.—II. Bind. Kbh. 1831—34. (D. m. T.: Academie for Kjøbmænd eller encyclopædikk Kjøbmandslexicon).

Om Hørsavl, fornemmeligen med Hensyn til dens nuværende Tilstand i de danske Provindser. Kbh. 1810. (ogfaa i Handels- og Industri-Tid. 1840, Nr. 80 flgg.).

Brændeviinsbrændingens Bestatning i Preussen, sammenholdt med den i Danmark. Kbh. 1842.

Veiledning for de ved Control-Opfyndet ansatte Embedsmænd til at blive bekendte med saameget af Brændeviinsbrændingen, som ansees fornødent til med Sagkundskab at udføre deres Forretning. Med lithogr. Tegning af et dobbelt pistorisk Brænderiapparat. Kbh. 1843. 26 S. (Berl. Tid. 1843, Nr. 159).

Beretning om Linnedvæveriets, fornemmeligen Linnedhuusflidens nuværende Tilstand i de danske Provindser. Kbh. 1844, m. 1 Tab.

Medudgiver af: Handels- og Industri-Tidende, fra Nr. 31 i Aarg. 1811 til Udgangen af 1814; og atter fra det 4de Qvartal 1825 indtil 1841. (1ste Januar til 1ste Juli incl.). Kbh. 4to., og fra 1839—1841 i Folio. (Til

dette Tidsskrift har han leveret mangfoldige Bidrag i forskjellige Aargange; saasom i 1819: Om Bogtrykkerpressemaskinerne i London, Nr. 36; Om brændselbesparende Opvarmelse af Tørrerosterne i Sulferraffinaderier, Nr. 39; 1820: Om Muslinger, Nr. 1. 2; 1821: Om Industriens Tilstand i Danmark, Nr. 77. 78 (jvfr. sfd. Nr. 96, og Tillæg til den Viborger = Samler 1821, Nr. 134, af E. M. R. Friis); Bidrag til en Oversigt over Handelen paa St. Croix og St. Jan, især efter Toldlisterne 1820, i Nr. 97. 98. 99; 1822: Bidrag til nærmere Kundskab om Eimfjordens Silke-Fiskerie, Nr. 11—12, jvfr. Nr. 13; Beretning om Fiskeriet = Institutet i Altona, Nr. 75; 1823: Om det danske Meubel-Arbejde, Nr. 29—32; Beretning om Porcelainfabriken i Kjøbenhavn, Nr. 21. 22. 23—24. 25. 26. 27; Travensalza Saline, Nr. 40; Bidrag til en Skildring af Regjeringens Foranstaltninger for at udbrede Hør- og Hampavlens, Nr. 68, 69, 70, 73, 74, 76, 77, 79, 80, 82; 1824: Sverriges Eened-Huusflid, Nr. 14—15; Patentkæder, Nr. 63; Om Salt-Raffinaderie, Nr. 37. 38; Beretning om Industriens Tilstand i Danmark i 1823, fortsat i de fleste Nummere fra Nr. 44—102; Handelsmøller, Nr. 75. 76; 1825: Skildring af Handelsens Tilstand i Danmark i denne Tid, Nr. 11. [hvilkens Afhandl. tilskrives Forfatteren, ved et Rescript, Tilføendegibelsen af Hs. Maj. Kongens Utilfredshed dermed]; 1827: Om Koffard = Skibsbyggeriet i Danmark, Nr. 44 og 51; Oversættelse af Benj. Schlic's „Rapport sur le chemin souterrain dit: Tunnel“, i Nr. 46 og 47; 1828: Udtik paa Kunstflidens nærværende Tilstand i Frankrige, Preussen og Danmark, Nr. 46—72; Om den Kgl. Porcelain-Fabrik, i Nr. 4 (som Fortsættelse af Det, der er anført om samme Fabrik i Aarg. 1823); 1830: Steenkuls-Bæret ved Høganäs, Nr. 19. 20; 1831: Bidrag til Danmarks Fabrikhistorie, Nr. 16. 17. 19. 80. 114; Oversigt af Eenedvæveriets Tilstand i Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen, grundet paa Efterretninger, indhenteede i 1828, i Nr. 28; Bidrag til Kundskab om de danske Olie = Møllers Forfatning i 1831, Nr. 63. 64 (jvfr. Art. J. E. Drewsen, samt Nr. 74. 93 og 94, af Nawert); Quarantaine = Indretningen paa Kånsö, Nr. 75; Fremstilling af Danmarks ubearigste Skibsfart i 1830, i Nr. 124—29; 1832: Kort Fremstilling af Klædefabricationens Tilstand i Danmark, saavel forud, som nu, dens Møbler og nogle Mibler til at afhjælpe disse, i Nr. 89. 90. 92. 102 (fortsat i Aarg. 1833, Nr. 16. 18); 1833: Tabellarisk Oversigt over den danske Skibsfart paa Nierföen, Sverrig og Norge i Aaret 1832, sammenlignet med den i 1830, i Nr. 39 og 40; Tabellarisk Oversigt over den danske Skibsfart paa Hamborg, Bremen, Holland og England i 1832, sammenlignet med den i 1830, i Nr. 71; o. m. a.).

3 „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn“ (Om Klædemanufacturer i Danmark, 1813 Nr. 77. [jvfr. sfd. Nr. 85, af Zunder & Smidt; 1814, Nr. 4, af Nawert; Nr. 7, af Zunder & Smidt]); En Opfordring i Anledning af en i Handels- og Industri-Tidenden bejendtgjort Afhandling om den spanske Faarcevl i Danmark, 1820 Nr. 98).

3 det Kgl. Danske Landhuusholdn. Selskabs Skrifter (Beskrivelse af en Sømsar, i Ny Saml. IV. S. 318—22).

3 „Den oeconom. Correspondent“ (En i England brugelig Maade at sprænge Erærødder, i 3. Aarg. S. 147; Om Lærefiskeriet i Randers = Fjorden, i 5. Aarg. Nr. 17).

3 Nyerups „Magazin for Rejseagttagelser“ (Brudstykker af en Rejse i England, med 5 Afribsninger af Coventgardens-Theatret i London, I. 230—17; Rejse i de skotske Højslande, i September 1818. (Brudstykke af en Dagbog), IV. 55—100; Brudstykker af E. Frams Rejsejournaler, meddelte, sfd. S. 169—261).

3 Oluffens „Nye oecou. Annaler“ (Agriculatorisk Oversigt af Frankrige, oversat, i V. 171—94).

3 „Nye Landoecon. Tidender“ (Schweizeriske Oste- og Smør-Fabrikker, med 1 Kb., i II. 152—68; Det offentlige Uld-Dyplag og Uld-Vaskeri i Paris, sfd. S. 297—305; De mennekelige Excrementers Pulverisering og Anvendelse til Gjødnig, sfd. S. 322—29; Beretning om Linne-Fabrikationens Bestaenhed i Schlesien, i III. 353—71; Bemærkninger over den dansk-spaniske Uld, i IV. 117—36 (jvfr. sfd. S. 137—146, af J. E. Drewsen og P. M. Peterson); Erklæring i Anledning af Drewsens og Petersons Tillæg til Bemærkningerne om den dansk-spaniske Uld, sfd. S. 257—59; Brudstykker af en Dagbog, holdt paa en Reise i Danmark, sfd. S. 202—15; 302—332; V. 91—113; 165—75; Et Brev fra en tydsk Bonde til Thæer, oversat, V. 223—28; Surrogat for Indigo, sfd. S. 465; Om den fine Uldproduktion, Uldforbrug og Uldhandel i Danmark, VI. 31—50 (og i Handels- og Industri-Tid. 1823, Nr. 51); Nederlandernes Høravl, sfd. S. 89—110).

3 „Penia“ for 1821 (Er Danmark tilstrækkelig forsynet med Sygehuse, og ere disse saaledes, som de bør være? S. 31—47. 166).

3 Collins „For Historie og Statistik, især Hædrelandets“ (Ved hvilke Midler kan det opnaaes, at Huusflidens Varer, fornemmelig uldne og linne, Badmæl, Dimerbug, Værræder, Dreiel, Hbergarn, Sættelærred, Hestebækkener, kunne blive forærbigede efter saa almindelige Regler, at deraf kan erholdes større Dvantiteter af eensbestaaende Tøier, og af saadant udbortes Anseende, at de kunne gjælde for godt Kjøbmandsgods? (Befvarelse paa et af det Kgl. Danske Landhuusholdn.-Selskab fremsat Priis-Spørgsmaal, og tilkendt et Accessit), i I. S. 255—329; jvfr. E. T. 1822, S. 551; 804—5).

3 Carlens's u. Fald's „Staatsbürgerliches Magazin“ (Bemerkungen über die Gefängnisse des Landes, hauptsächlich in Glückstadt, i III. 566—87. (Denne Afhandling er saa fejlagtigen oversat efter Forfatterens danske Manuskript, at til Berigtigelse afstryktes: „Bemærkninger om nogle Fængsler i Hertugdømmene, fornemmeligen om de i Glückstadt“, i E. Otto's „Ny Hyggæ“ III. 331—58); Veterschaften auf Fehmarn, i IV. 250—55 (oversat efter Forfatterens danske Haandskrift).

3 „Tidskrift for Naturvidenskaberne“ (Et oversat Bidrag af Morning-Chronicle, 21de Novbr. 1823, i III. 317—19).

3 E. Otto's „Ny Hyggæ“ (Bemærkninger om nogle Fængsler i Hertugdømmene, fornemmeligen om de i Glückstadt, III. 331—58 (see ovenfor); Om Hospitaller, fornemmeligen med Hensyn til Frederiks Hospital, sfd. S. 401—38. („Bibl. f. Læger“ V. 337—38, jvfr. „Ny Hyggæ“ VII. 230—31, af Nawert); Det Emdinbørghste Selskab til Veterskabs Udfattelse, V. 402—6).

3 „Dagen“ (J. E. Kriegers Minde, 1824 Nr. 169 [optaget i Thaarups Hædrel. Retrolog f. 1821—26, S. 304—10]; o. fl.).

3 Fr. Thaarups „Danst polytechnisk Tidskrift“ (Om nogle Væringssveids Udskyttelse fra Stæberne, i S. I. S. 1—12; Bind-Møller, m. K., sfd. S. 13—19; Lørd-Fortullings Dvn, sfd. S. 19—31, m. K.; Brændstænkene, sfd. S. 32 flgg.).

3 Davids „Statsoecon. Archib“ (Koffardi-Skibsbyggeriet i Danmark, i I. 213—62; fortsat i Handels- og Industri-Tid. 1827, Nr. 44. 51).

3 Falbs „Tidskrift for Landoeconomie“ (Om Høravl i Belgien, i Ny Rætte, V. 210—23).

3 „Den Verlingske Tidende“ (Walse Walfemøller, 1845 Nr. 278).

Kæf (Jacob Ludvig), f. 1784 paa Grevsfabet Rangau; blev 1810 Skovrider i det første Kronborgske Skovdistrict; 1829 Forstraad; d. 9de Novbr. 1833 Medlem af Forst-Examinations-Commissionen i Kjøbenhavn; d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebroge. — * Marie Kiersgaard (f. 1792, † 1832).

Anmeldelse af: S. Cotta „Anvisning til Skovdyrkingen“, i M. f. L. Bd. XII. 1834, S. 87—108.

Kæf (Diderich Adolph), f. d. 27de Oct. 1755 i Christianssand i Norge, hvor hans Fader Ernst David v. d. Kæf, gift med Lovise Kig, var Capitain og Krigscommissair. Blev i sin Ungdom oplært i det militaire Institut i Christiania; 1776 ansat i Danmark som Secondlieutenant i Artilleriet; 1784 Landmaaler, og i det følgende Aar Landinspecteur, samt Medlem af Commissionen for de kongelige Godsers bedre Indretning paa Frederiksborg og Kronborg Amter; var sat à la suite i Ingenieurcorpset og aldeles befastiget med Opmaalinger for Rentekammeret; fik 1791 Capitains Charakter; var Landvæfenscommissair i Frederiksborg og Kronborg Amter (indtil 1801), og Sandflugtscommissair i Sjælland (til 1806); erholdt 1800 Majors Charakter; blev 1801 Bataillonscommandeur ved det Nordre Sjællandske Landværnens-Regiment (til 1807); 1808 karakteriseret Oberstlieutenant; d. 28de Januar 1809 Ridder af Danebroge; i Maj 1811 Oberst. Boede i en Kæf af Aar i Fredensborg, hvor han døde d. 3die October 1816. — * Charlotte Amalia Meredin († 7 1838 i Fredensborg, jvfr. Berl. Tid. 1838, Nr. 239). — (Jvfr. Kæbeks „Tilfueren“ 1816, Nr. 79; Sammes „Erindringer“ IV. S. 155—61).

Bidrag: i Polit. phys. Magazin (Om Noeret paa Falster, VI. 213—56, jvfr. sidd. S. 368); — i Oluffsens oecon. Annaler (Nogle Bemærkninger angaaende en stor Gaards Drift i Sammenligning med mindre Gaarde, VII. 36—45); — i „Minerva“ (Utringer til Landværnsmændene ved første Møde d. 1ste April 1801, i Aarg. 1801, II. 100).

Kée (Bernhard Philipp), Søn af nedenangførte Hartvig Philipp Kée; f. d. 19de Juli 1813 i Aarhuus; dimitteret 1830 til Universitetet fra sin Fødebyes Cathedralskole; absolverede i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen; blev i August 1838 Redacteur af Aalborg Stifts-Tidende, og etablerede tillige en Boghandel i Aalborg; valgtes d. 5te August 1844 til Suppleant for Kjøbstæderne Aalborg og Hjørring ved Nørrejylland's Stænderforsamling, og mødte i Viborg 1844 og 1846; fik d. 31te Juli 1845 kongelig Bevilling til at drive Næring som Bogtrykker og til Medudgivelse af Aalborg Stifts-Tidende og Adressaavis; er tillige Borgerrepræsentant i Aalborg. — * 29 1841 Julie Kée, f. Hin-

riksen (f. 1812, † $\frac{1}{4}$ 1845), Enke efter Bogtrykker Nathan Philipp Née i Aalborg.

Læsecabinettet. Et Festeftift, udgivet og redigeret. I.—II. Bind. Aalborg, 1841.

Redacteur af: α) Aalborg Stiftstidende og Adresse-Avis (fra d. 2. Aug. 1838, Nr. 123; siden 18de Aug. 1845 (Nr. 163) tillige Medudgiver af dette Blad). Aalborg, 1838—46. 4to.; fortsattes. — β) Aalborg Søndagsblad. ibid. 1839. 4to. — γ) Litteraire Intelligentsblade, Følgeblad til Aalborg Stiftstidende; Nr. 1.—14. (7de Novbr. 1841—6te Febr. 1842). ibid. 4to. — δ) Almindelig dansk og norsk Literatur- og Boghandels-Tidende. Under Medvirking af flere Videnskabsdyrkere og Bogvenner. Nr. 1.—8. Aalborg, 1845. Folio. — Udgiver og ansvarlig Redacteur af: Almindelig dansk Landbotidende. Under Redaction og Medvirking af flere indsigtsfulde Landøkonomer og Landboeskribenter. Aalborg, 1846. 8. 4to. — Medredacteur af Stænder-Tidende for Nørre-Jylland. Viborg 1846. 8. 8vo.

Née (Hartvig Philipp), f. 1778 i Fredericia, hvor hans Fader Philipp Hartvig Née var Kjøbmand, under hvis Vejledning Sønnen lærte Handelen. 21 Aar gammel overtog han efter Faderens Død Bestyrelsen af det endnu eksisterende Handelshuus „Philipp Hartvig Née & Comp.“ (i Aarhus og Randers). Han havde allerede i sine Drengaar med megen Iver dyrket det hebraiske Studium, og flere Digte og Oversættelser i det hebraiske Sprog udgik fra hans Haand. — * 1804. Therese Née, hans Cousine.

Vorslag zu einer höchnothwendigen Synagogen-Ordnung. Aarhus, 1825. (Ayens Stiftsavis 1825, Nr. 157; Fraenkel's „Sulamith“, Jahrg. VI. S. 10).

Sørgefesten over Frederik VI. i Synagogen i Aarhus. 1840.

Forlag til, om føje Tid at faae den Høfsterste Kobbeltfrist, eller den almindelige Agerdyrkningsforbedring ved Mergling, Brakning, Udgrøftning, med Videre, indført hos Bøndestanden i Danmark. Med en Betænkning berøver af C. Dalgas, og en anden af en Anonym, ledsagede med Anmærkninger og et Efterkrift, i Halds Tidsskr. for Landøkonomi Bd. III. 1834, S. 341—406. (Jofr. sid. S. 407—411); særsk. a str. Kb. 1834.

Afhandlinger, Landøkonomien betræffende, adspredte i flere Tidssblade.

Af hans senere Arbejder i det hebraiske Sprog ere hans etymologiske og exegetiske Afhandlinger i Særbesøhed blevne meget roste i Tydskland, hvor Redactoren af „Der Orient“, Dr. Julius Fürst har optaget endeel af disse i sit Blad. Een af disse Afhandlinger: „Forschungen über die Ueberschriften der Psalmen“, er særskilt aftrykt i Leipzig 1846 med et Forord af Dr. Fürst. — (Lilbeels efter Meddelelse).

Née (Nathan Philipp), Sidstansortes Broder, tilkjøbte sig 1827 det Wandallste Bogtrykkeri i Aalborg, og forenede sig med Bogtrykker A. Borch sammesteds om at neblægge det ene og udvide det andet af de derværende Officiner, hvorefter de Begge i Forening erholdt Bevilling af

21de Februar 1827 til at udgive *Nalborg Stifts-Tidende*, hvilken Bevil-
ling, efter Borchs Død, uvidedes for dennes Enke. (jvfr. *Collegial-Tid.*
1827, S. 190 og 382). † 8de Septbr. 1834, i sit 39te Aar, i Nalborg.
— * 1829 Julie Hinrichsen (f. 1812, † $\frac{1}{4}$ 1845).

Medredacteur af *Nalborg Stiftstidende* og *Adresse-Avis* (Nalborg, 4to), fra
Aargangen 1827, Nr. 47—66, *Ency-Redacteur* fra 1827, Nr. 67 til 1829, Nr. 51,
og atter *Medredacteur* fra 1829, Nr. 52 til 1830, Nr. 207; derpaa *Ency-Red-*
dacteur af *Narg.* 1831, Nr. 1—67, og igjen *Medredacteur* fra 1831, Nr. 68
til 1834, Nr. 142. (jvfr. *Kbhvns flyv. Post* 1828, Nr. 99), og *Medudgiver* af
samme fra 1827, Nr. 92 til 1834, Nr. 142.

Reedtz (Solger Christian), f. d. 14de Febr. 1800 i Ddense,
Søn af Kammer- og Jagtjunker, Major Niels Juel de Reedtz til
Palsgaard ved Horsens (f. 1771, † $\frac{3}{4}$ 1830) og C. W. v. Benzou (en
Datter af Kammerherre, Oberstlieutenant Christian v. Benzou, Stamherre
til Christiansdal og Tirsbæk). Dimitteret fra Ddense Cathedralsskole blev
han Student 1818; vandt 1821 Universitetets Guldmédaille for Besvarelsen
af den Aaret iforvejen udfatte historiske Priisopgave: „Exponatur, quæ
regiones, trans mare balticum sitæ, seculis 12mo et 13tio a Danis
sub regibus Valdemaro Imo, Canuto Vito et Valdemaro Ildo occupatæ
suerint; describantur istorum tractuum limites, quales erant ineunte
anno 1223; ostendatur, quis qualisque esset earundem provinciarum
civilis atque ecclesiasticus cum regno Daniæ nexus; investigetur, quas-
nam mutationes illarum regionum statui intulerit dominatio danica;
indicetur denique, quænam ejusdem vestigia, e. g. in monumentis,
locorum nominibus &c. illic etiamnum supersint“; afsløverede i April
1823 den latinsejuridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve,
begge med Charakteren Laudabilis; blev 1824 Kammerjunker; foretog 1827,
i Forening med Legationssecretair Hvas, paa kongelig Bekostning, en Uden-
landsrejse, i Særdeleshed for at undersøge de i Rigsarchivet i München
forefundne Actstykker til Nordens Historie; rejste derefter til Wien, og
vendte tilbage 1828. Blev 1831 Secretair i det kongelige Departement
for de udenlandske Sager; d. 7de September 1833 Ridder af Danebrog;
d. 28de October 1836 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn;
d. 28de Juni 1840 Kammerherre; 1841 Commandeur af den belgiske Leo-
polds-Orden, og 1842 af Vreslegionen; i sidstnævnte Aar, efter Ansøg-
ning, i Raade cntleddiget som Secretair i det udenlandske Departement;
kjøbte i December 1845 Hovedgaarden Palsgaard ved Horsens. Er Med-
lem af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog
($\frac{1}{4}$ 1828).

*Répertoire historique et chronologique des Traités conclus par la Couronne de
Danemarck, depuis Canut-le-Grand jusqu' à 1800. Avec un extrait des principaux*

Articles. Précédé d'un discours préliminaire de Mr. le Conseiller d'Etat *Engelstoft*. Å Gottingue. 1826. (V. T. 1828, Nr. 1. 2; Dørs Arkiv VI. 144—46, Noten; Krit. Zeitschr. für Rechtswissensch. Bd. I. S. 1. S. 133—36, af R. Mohl; Allg. S. 3 1826, III. Nr. 284, S. 615—16; Fald's Staatsb. Magaz. IX. 598, Noten).

Bidrag: i det Skandinaviske Literatur- og Selskabs Skrifter (Danmarks og Sverrigs Forbindelse til de neutrale Handelsrettigheders Beskyttelse i Aarene 1690 til 1693, i Bd. XXI. S. 99—156); — i „Ny Danske Magazin“ (Tractat mellem Danmark og Sverrige om Bornholm, dateret Stockholm, 3die Juli 1660, i Bd. V. S. 229—34); — i Kjøbenhavns Skilderi (Om 4 ham tilhørende Familieportraiter, 1829 Nr. 31); — i Schumachers „Astronomische Nachrichten“ (Skræiben an den Herausgeber, dat. Palsgaard 1844, Decbr. 4., Nr. XXII. Nr. 524, p. 323—26; Skreiben an den Herausgeber, dat. Palsgaard 1845, Januar 19, sftd. Nr. 528, p. 379—82. (jvfr. Bd. XXI. Nr. 484, p. 63; Nr. 502, p. 350); Skreiben, dat. Palsgaard 1845, April 17, Bd. XXIII. Nr. 536, p. 117—20).

Heemcke (Peter), f. 1780; deponerede i Efteraaret 1798 som Privatist fra Frederiksborg; blev Secondlieutenant ved een af det 2det jydffe Infanteri-Regiments annecterede Batailloner.

Ulfkyldig Lidsforbriv. Randers, 1811.

Mehling (Johannes), f. d. 17de Aug. 1775, ældste Søn af Provst Andreas Johan Mehling, daværende Sognepræst til Egebjerg i Dds-Herred, siden Slotspræst ved Frederiksborg og Sognepræst for Hillerød (f. 2^d 1748, † 3^d 1790, jvfr. Fortalen til hans 1791 udgivne „Opbyggelses-taler“, samt Myerups Lit. Lex. S. 487), og Susanne Franc f. Beckman (f. 2^d 1754, † 1^s 1789, en Datter af Provst Herman Dominicus Beckman i Boeslunde). Dimitteret fra Frederiksborg Skole blev han Student i Foraaret 1793; underkastede sig i Juni 1803 den latinist-juridiske Examen theoretiske, og i Juli s. A. dens praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev d. 7de Novbr. 1804 Bysfoged og Byskriver, Skifteforvalter og Skiftekriver, samt Auditeur, Foged og Politimester i Tranquebar; 1819 konstitueret som tredie Medlem af Gouvernementet sammesteds og Regjeringsraad; d. 1ste Maj 1822 virkelig Justitsraad; 1824 andet Medlem af nyopnævnte Gouvernement; d. 1ste August 1829 Ridder af Dannebrog; d. 22de Febr. 1834 Chef for Etablissementet Frederiksnagor i Bengalen; erholdt d. 16de Juli s. A. Oberst's Charakter; udnævntes d. 14de Maj 1837 til Gouverneur over de dansk-ostindiske Besiddelser (fra 1ste Maj 1838). † 18de Juni 1841 i Tranquebar. — * 1. 4 1805 Frederikke Augusta Ehrhart († i Febr. 1809 i Tranquebar). * 2. Mette Marie Stricker, en Datter af Oberstlieutenant og Commandant paa Dansborg, Ditto Christian v. Stricker og Charlotte Amalia f. Smidt.

Digte, afspredte i Youlfens „Nytaarsgave for Damer“ 1799 (f. „Trio og Debe“ 1799, I. 106); — i Sammes „Nytaarsgave“ for 1800, 1802, 1803

(Ludvig og Maria, Ballade, S. 189—220); 1805, S. 156, 60, 88, 203, 6; — i „Fris og Hebe“ (1801, III. 281—84; 1802, II. 185. 186; 1803, II. 95. 187. 190. 192; IV. 35); — i „Kjøbenhavns Skilderi“ 1817, Nr. 94.

Linas Høi eller Kjerlighed indtil Døden, en Fortælling i Poulsens „Nytaars-gave“ for 1804, S. 77—178.

Meiersen (Jens Friderich), f. 1798 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader, Conferenceraad Holger Christian Meiersen (f. $\frac{1}{2}$ 1746, † $\frac{1}{2}$ 1811), var Deputeret i det kongl. danske Cancelli og gift med Charlotte Kirstine Studsgaard (f. $\frac{2}{5}$ 1763, † $\frac{1}{5}$ 1810, en Datter af Biskop Chr. Beverlin Studsgaard i Aalborg, og Charlotte f. Høe). Dimitteret til Universitetet fra Aarhus Cathedralskole 1815; underkastede sig i Foraaret 1821 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); var chirurgisk Candidat ved Frederiks-Hospital 1823—27; derefter praktiserende Læge i Kjøbenhavn; blev d. 18de April 1829 Regimentschirurg ved Artillericorpsets hollstenske Brigade i Rendsborg; fik d. 2den April 1837 Rang med Capitainer; blev d. 27de Maj 1842 affædiget i Raade med Pension under Navn af Wartpenge (fra 1ste Juli f. N.); derpaa praktiserende Læge i Kjøbenhavn. — (Jvfr. Callisens Medicin. Skriftsteller-Lex. XXXI. 399).

Redacteur af: Udvalgt Samling af Kobberer over udvortes Sygdomsformer, anatomiske Præparater og chirurgiske Instrumenter og Bandager, til Brug for praktiske Chirurger. I.—43de Hefte. Kbh. 1825—30. 4to.

En dybt liggende Absces paa Halsen, der aabnede sig ind i Luftrøret, i Ugestr. f. Læger II. 108—9.

Meiersen (Johan Heimert), f. i Norge; blev Student ved Frederiks-Universitet i Christiania 1832; opholdt sig 1833—38 i Kbhvn, beskæftiget med literaire Arbejder (jvfr. Dst's „Materialier“ S. 841, 50); rejste derefter tilbage til Norge, hvor han blev Bogtrykker i Christianssand; berejste i Høsten 1843 en stor Deel af Nordamerika, og hjemkom samme Aar. Opholder sig nu (1846) i Nordamerika.

Scener af Frankrigs Historie, fremstillede i en Række af Noveller, med historisk Oversigt over ethvert Seculum, oversat efter Dr. Spaziers tydske Bearbejdelse med stadigt Hensyn til Leith Ritchie's engelske Original. I.—III. Deel. Kbh. 1833. (Udkom i 6 Hefter).

Deveraux, af E. L. Bulwer. I.—III. D. Fra det Engelske. Kbh. 1833—34; o. m. T.: E. L. Bulwers samlede Skrifter, 4.—6. Bd. (M. f. L. XIII. 234—37; jvfr. Kbhpost. 1835, Nr. 96, 97, af Meiersen).

Den Fornægtede, af E. L. Bulwer. I.—II. D. Fra det Engelske. Kbh. 1834, o. m. T.: E. L. Bulwers samlede Skr. 9.—10. Bd. (jvfr. Kbhpost. 1834, Nr. 170. 174. 191. 196).

Villegrimmene ved Rhinen og Arasmanes, af E. L. Bulwer. Fra det Engelske. Kbh. 1834; o. m. T.: E. L. Bulwers samf. Skr. 13. Bd. („Dannora“ I. 45—49).

Uimindelig Verdenshistorie i Billeder, fra de ældste Tider indtil Aaret 1832, med oplysende Text, oversat. 1.—14. Hefte. Kbh. 1834—35. (Jvfr. Art. E. C. F. Gützelberg).

Familierne Walfeth og Leith. En Cyclus af Noveller af H. Steffens. 1.—III. Deel. Oversat; udg. af E. F. Gützelberg. Kbh. 1834. (Jvfr. Art. E. C. F. Gützelberg, Skilderiet 1834, Nr. 60).

De fire Normænd. En Cyclus af Noveller af H. Steffens. 1.—III. Deel. Oversat; udg. af E. F. Gützelberg. Kbh. 1835.

Falkland, af E. L. Vulwer. Fra det Engelske. Kbh. 1835; o. m. T.: E. L. Vulwers samlede Skr. 14de Bd. („Dannora“ I. 45—49).

Blomsterpigen, eller Pompeiis sidste Dage, af E. L. Vulwer. Fra det Engelske. 1.—II. Deel. Kbh. 1835; o. m. T.: E. L. Vulwers saml. Skr. 15de og 16de Bd. („Dannora“ I. 163—71, af Joh. N. Høst; jvfr. jld. S. 229—41, 346—57, af Meierfen og Høst).

Malkolm, en norsk Novelle af H. Steffens. 1.—II. Deel. Oversat; udg. af E. F. Gützelberg. Kbh. 1835—36.

Cola di Rienzi, den sidste Tribun, af E. L. Vulwer. Fra det Engelske. 1.—II. Deel. Kbh. 1836; o. m. T.: E. L. Vulwers saml. Skr. 19.—21. Bd. (Anden Udgave. ibid. 1846).

Familien Rowland. En irlandsk Fortælling af John Banim. Fra det Engelske. 1.—II. Deel. Kbh. 1836.

Bucanieren, en Tidsskildring fra Cromwells Dage af Mrs S. E. Hall. Fra det Engelske. 1.—III. Deel. Kbh. 1836.

Nina, en Tegning af Hverdagslivet (af Frederikke Brehmer). Fra det Svenske. 1.—II. Deel. Kbh. 1836—37. (T. f. L. o. R. V. 34—40, af H. M. Flemmer).

Asien og dets Beboere, ethnographisk beskrevne, med (68) Afbildn. 3 Dpl. Kbh. 1837. Royal Bro. (D. u. T.: Fuldstændigt Billedgalleri over alle Nationer, i Afbildninger, med udførlig Beskrivelse. Udarbejdet efter de bedste og nyeste engelske, franske og tydske ethnographiske Skrifter; jvfr. Art. E. C. Monrath).

Sørøvereren, af Marryat. Fra det Engelske. Kbh. 1837, med Forf.'s Portrait.

Valentine, af George Sand (Mad. Dudevant). Fra det Franske. 1.—II. D. Kbh. 1837. (Kbhens Kafesalons Ugebl. 1837, S. 79).

Crighton. En historisk Roman af W. Harrison Ainsworth. Fra det Engelske. 1.—III. Bd. Kbh. 1837—38.

Magasin for Natur- og Menneskekundskab. Redigeret af J. N. Meierfen. 1ste Aarg. 1.—2. H. Nr. 1—26. Kbh. (1837), m. Kbh. (Jvfr. Art. E. C. Monrath).

Revolutionen, Novelle af H. Steffens. 1.—II. Deel. Oversat; udg. af E. F. Gützelberg. Kbh. 1838.

Phoenix, et Ugeblad for Dannede. Kbh. 1837. (Heraf udkom kun Nr. 1.).

Udgav: Familiebibliothek. Kbh. 1835—37. (Et Heftekrift, bestaaende af Oversættelser; jvfr. „Dannora“ I. 313—25, af Joh. Nif. Høst; Kbhpost. 1835, S. 1016.

— I denne Samling ere flere af de ovenanførte Fortællinger indlemmede, saafom: „Mina“; „Sørøveren“; „Valentine“).

Redacteur og Udgiver af: Kjøbenhavns Læsesalens litteraire og critiske Ugeblad. Nr. 1.—8, (13. Mai—29. Juli). Kbh. 1837. ft. 8.

Reiffenstein (C. F.).

Redacteur af „Raketten med Stjerner“. (jvfr. Art. C. F. Møller, S. 382).

Reinhardt (Johannes Christopher Sagemann), f. d. 19de Decbr. 1776 i Rendalens Præstegjeld i Østerdalen, Aggershuus Stift, hvor hans Fader Johannes Henrik Reinhardt, gift med Johanne Elisabeth Mommesen (en Kjøbmands Datter fra Holmestrand), da var Sognepræst, siden ($\frac{2}{3}$ 1786) til Baage i Gudbrandsdalen. — Underviist i Hjemmet, blev han i Sommeren 1792 sendt til Kjøbenhavn, hvor han i April 1793 dimitteredes til Universitetet; underkastede sig i det paafølgende Efteraar og i Foraaret 1794 den philosophiske Examens tvende Afdelinger, begge med Charakteren Laudabilis; tilbragte derefter næsten 2 Aar i Hjemmet, hvor hans tidligere Lyst til Naturhistorien næredes med Undersøgelsen af Omegnens Planter og Dyr. Efter Tilbagekomsten til Universitetet i Aaret 1796 studerede han Theologi og Naturhistorie; benyttede især Botanikeren Wahls Forelæsninger, og anvendte, efter et Par Aars Forløb, sin hele Tid paa Botanik og Zoologi, og senere paa Mineralogi; blev i Maj 1798 Alumnus paa Walkendorfs Collegium; tiltraadte i Sommeren 1801 en Udenlandsrejse, og forblev i Udlandet, med Undtagelse af nogle Maaneder, indtil Efteraaret 1806; tilbragte den større Deel af denne Tid ved Bergacademiet i Freiberg, derefter i Göttingen og tilsidst i Paris. Blev 1806 ansat ved det kongelige naturhistoriske Museum; begyndte 1809 at holde zoologiske Forelæsninger; udnævntes d. 14de Maj 1813 til Lector i Naturhistorien, i Særdeleshed Zoologien, samt til Adjunct ved Kjøbenhavns Universitets philosophiske Facultet; d. 12te August 1814 til Professor extraordinarius; d. 18de April 1829 til administrerende Inspector ved det kongl. naturhistoriske Museum, samt til Secretair ved den for samme oprettede Direction; blev d. 1ste August s. A. Ridder af Danebroge; d. 24de Juli 1830 Professor ordinarus i Naturhistorien og Assessor (samt Secretair til 1842) i Consistoriet; d. 9de Novbr. 1833 Medlem af Forst-Examinations-Commissionen i Kjøbenhavn; d. 28de Decbr. 1836 hængaet med Danebrogmændenes Hæderstegn; erholdt d. 31te Decbr. s. A. Urediplom som Doctor i Philosophien fra Kjøbenhavns Universitet; udnævntes d. 4de Juni 1839 til virkelig Etatsraad. Var Medlem af det Kongl. Danske Videnskaberne's Selskab (§ 1821); af det Skandinaviske Literatur-Selskab, og af flere andre videnskabelige Samsfund. † 31te October 1845 i Kjøbenhavn. — * 1814 Mette Margrethe

Nicoline Hammeleff (f. $\frac{1}{2}$ 1782, † $\frac{1}{2}$ 1831), en Datter af Etatsraad, Stempletpapirs-Forvalter Nis Hammeleff og Juliane Maria f. Pontoppidan (Datter af Profantsler Erik Pontoppidan). — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationjubelfesten 1836, p73—74; jvfr. Callisens Medicin. Skriftsteller-Lex. XV. 452; XXXI. 403; Fødel. VI. 1845, Nr. 2031, 36; Berl. Tid. 1845, Nr. 265; H. C. Ørstedes Overs. ov. Vidensk. Selsk. Forhandl. 1846, S. 42—47, af G. Forchhammer).

Om Respiration og Respirations-Organer hos Insecterne. Et Indbydelses-Skrift til zoologiske Forelæsninger. Kbh. 1809. 4to.

Programma: *quinque mumias bestiarum aegyptiacas* describendo prolusit Joh. Reinhardt. Havniae, 1824. 63 pagg. 4to, c. 2. tabb. (i Anledning af Universitetets aarlige Reformationstest; jvfr. L. T. 1824, S. 745—47. — Om hans ved denne Fødsel holdte (utrykte) Tale, s. sftd. S. 747—51).

Medudgiver af: *Tidsskrift for Naturvidenskaberne*. I.—V. Bind. Kbh. 1822—1828. (L. T. 1823, Nr. 13). Hertil leverede han: Efterretning om nogle ved Kirby Moorside i Yorkshire i Sommeren 1821 udgravede Pattebyrforsteninger, ledsaget med indledende Bemærkninger over Forsteningstærens Frembrudt og Betydning, I. 192—229; Nye Efterretninger om *Ornithorhynchus paradoxus* eller Ræbbyret, II. 221—24; Grønlands Fugle efter de nyeste Erfaringer, III. 52—80; Den vilde Due paa Færøerne, IV. 132—33; Den sorte Jbis fra Jøland, IV. 133—34; Anatomisk Undersøgelse af Ræbbyret, IV. 134—35; *Brama Raji*, fanget ved Helsingør, IV. 135—36.

Medredacteur af: *Maanedsskrift for Litteratur*. I.—XX. Bind. Kbh. 1829—38. (Heri skrev han Anmeldelser af: H. R. Lund: „De genere Euphones“, III. 43—47; M. Sars „Bidrag til Sæedyrenes Naturhistorie“, III. 558—572; F. Fabers „Naturgeschichte der Fische Jølands“, VII. 189—216; S. Risson „Prodromus Ichthyologiae Scandinu.“, IX. 230—61).

I det Kgl. Danske Vidensk. Selskabs naturvidenskabelige og mathematisk Afhandlinger (Ichthyologiske Bidrag, V. S. XVIII.—XX.; LI.—LV; LXXIV.—LXXXVI.; LXXXIX.—LXXXX.; Beretning om Grønlands Fauna, VI. S. XXI. CIX.; Om *Gymnelus*, sftd. S. XXI.; Om en grønlandsk Ulsteart, sftd. S. XLIV.; Om en Hovedskal af den vilde Dre, opgravet i en Torvemose i Danmark, sftd. S. XLV.; Om *Lycodes*, sftd. S. LXXVI.; Om *Bythides*, sftd. S. LXXVII.; *Naagmøren* (*Trachypterus Vogmarus*). Bestrevet, VII. S. 65—82, med 2 Tavler. (Jvfr. VI. S. CVII.—CIX.; Krøyers Naturh. Tidsskr. I. 374—75); Ichthyologiske Bidrag til den Grønlandske Fauna, VII. S. 83—196, med 8 Robbertavler; særst. aftr. Kbh. 1838. 4to, m. Kbh. (Jvfr. VI. S. CIX.—CXI.; Krøyers Naturhist. Tidsskr. I. 375—78; Wiegmann's Archiv für Naturgeschichte, Jahrg. 3. Bd. I. 1837, S. 235—37; 263—67; Orens „Jfis“ 1841, S. 25—27); Tillæg til det første Bidrag til den Grønlandske Fauna, VII. S. 221—28).

I Krøyers „Naturhistorisk Tidsskrift“ (Om Ingleplabsen for *Tringa platyrhyncha*, II. 431—432; Om den islandske Svane, II. 527—32; Om Gejrfuglens Forekomst paa Jøland, II. 533—35; Om nye grønlandske Fiske. (Uddrag af „Oversigt over Videnskaberne Selskabs Forhandl. o. s. v. i Mæret 1839“), i III. 225—27).

I „*Förhandlingar vid det af Skandinaviska Naturforskare och Läkare hållna*

möte i Gøtheborg år 1839. (Beskrivelse af Giftstjertelen hos en Slangeart fra Kysten af Guinea, S. 141—45).

Recensioner i »Danst Litteratur-Tidende« (s. Ex. over J. Fabers »Prodomus der isländischen Ornithologie«, 1824 Nr. 2. 3).

Han leverede Beskrivelse (paa dansk og tydsk) til J. E. Walters Samling af »Pragtfugle og Pattebyr i colorerede Afbildninger«, 1.—10. Hefte. Kbh. 1828—33. Folio. (Jvfr. Kbhpost. 1827, Nr. 85, S. 343—44; Nr. 98. 99).

Reinhold (Friedrich), f. 1795 i Kiel, yngste Søn af Etatsraad, Ridder Carl Leonhard Reinhold, Professor i Philosophien ved Universitetet i Kiel (f. 7de 1758 i Wien, † 1° 1823 i Kiel, jvfr. Thaarups fædrel. Nekrolog 1821—26, S. 230—34), og Sophie Wieland (en Datter af Digteren Wieland). Blev d. 1ste Februar 1815 Secondlieutenant i det kongl. Artillericorps; d. 23de Decbr. 1826 Premierlieutenant; erholdt d. 27de Septbr. 1837 Capitains Anciennitet; var i en Række af Aar ansat ved H. M. Kongens Haandbibliothek; blev d. 24de Juni 1838 i Raade affædiget af Krigstjenesten med Capitains Charakter; d. 1ste Juli s. A. Postmester i Segeberg.

Allgemeines Wörterbuch der deutschen und französischen Kriegs-Kunst-Sprache. Ein Handbuch für den praktischen Officier. Deutscher Theil. Kopenh. 1827. Französischer Theil. Leipz. u. Darmstadt, 1830. (Jen. L. 3. 1830, III, Nr. 162; Aug. S. 3. 1830, III, Nr. 195, S. 277—80). — Dansk, svensk, tydsk, fransk militair-technisk Ordbog, med Forklaringer i det danske Sprog. (Den danske og svenske Afdeling). Kbh. 1838. (Udkom 1837—38 i 4 Hefter; jvfr. Milit. Repert. IV. 111; V. 444—45, af Aug. Baggesen).

Praktisches Handbuch für den Mineur. Aus französischer und deutscher Schriften zusammengetragen. Kopenh. 1829, mit Tafeln.

Bidrag: i »Magazin for militair Videnskabelighed« (Om Feltartilleriet. (Et Priiskrift, belønnet af det kongelige svenske Krigsvidenskabsakademi og indført i dets Skrifter for Aaret 1823). Oversat fra det Svenske, VII. 575—633; Udsigt over den tydske og franske Militair-Litteratur for 1826, X. 341—57); — i »Nyt Magazin for militair Videnskabelighed« (Udsigt over den tydske, franske, hollandske og engelske Militair-Litteratur for 1827, II. 152—67; Udsigt over den tydske, franske og engelske Militair-Litteratur for 1828, III. 265—85); — i »Militairt Repertorium« (Udsigt over den tydske, franske og engelske Militair-Litteratur for Aarene 1829—1835, II. 113—68; III. 78—114; 406—20; Constantines Beseiring og Beformelse i October 1837. (Uddraget af »Archiv für die Offiziere der Königl. Preussischen Artillerie- und Ingenieur-Corps«, 5ter Bd. 3tes Hest, ved J. Reinhold, og forsynet med Berigtigelser og Tilsetninger af et Djensvidne (A. B. Dinesen?), med en Plan, IV. 83—105; Beretning om Omgangen over Beresinafloden i November 1812. Uddraget af: Essai d'une Instruction sur le passage des rivières etc., par C. A. Haillot, capitaine etc, Ire livraison, IV. 433—50).

Meisler (Carl Gottlob), f. d. 15de Januar 1743 i Ziebingen ved Frankfurt an der Oder, hvor hans Fader var Præst. Gik i Skole i

Berlin. Kom 1773 til Kjøbenhavn, hvor han siden den Tid levede som tydsk Sproglærer. † 19de August 1821 i Kbhvn. — * 1° 1786 Marie Christine Nielsen. — (Thaarups fædrel. Nekrolog 1821—26, S. 58).

Tydsk Grammatika for Dancke. Kbh. 1782. Anden og forbedrede Udg. ibid. 1788. 3die og forøgede Udgave, tilligemed et Anhang af Danismer i det Tydske, Samtaler, Ordsprog, og en ny Chrestomathie med en dertil hørende Ordsbog. ib. 1795. 4de meq. forøg. og forandr. Dpl. ib. 1798. 5te Dpl. ib. 1804. 6te Dpl. i to Dele. ibid. 1808. 7de forbebr. Dpl. 1.—2. D. ibid. 1815—16. 1820. (Krit. o. Antikr. S. II. S. 569—71; L. E. 1797, Nr. 9; 1799, Nr. 14, 16, 18). — Tydskt og Danst Haand-Lexikon, samt Anviisning til Substantivernes rette Genera, tillige med deres Pluralia, (ogsaa til Verbernes Imperfecta og Supina). ibid. 1793. (r. af F. Etkard i L. E. 1795, Nr. 9, og i Krit. o. Antikr. S. XVIII. Nr. 38—39). Danst-Tydsk Haand-Lexikon. 1.—2. Halvdeel. ibid. 1797—99. (Ergtbl. 3. Udg. S. 3. 1815, Octbr., Nr. 120). — Tydsk Læsebog for Begyndere. ibid. 1801. 2. Dpl. ibid. 1808. 3. Dpl. ibid. 1817. — Fuldstændigt tydsk og danst Lexicon. I.—II. Deel. ibid. 1804—7. 3die omarb. Udgave. 2 Bd. ibid. 1824—31. Fuldstændigt danst og tydsk Lexicon, 2det Dplag, forøget, forbedret og omarbejdet af C. F. Primon. 2 Bd. ibid. 1808. (Kiel. L. 3. 1809, Nr. 35).

Büsch's practiske Brevbog for Kjøbmænd. Paa Danst udgivet. Kbh. 1820.

Han gennemsaae og rettede Gedikes tydske Læsebog for Begyndere, forøget med en fuldstændig Ordbog r. af C. F. Primon.; Kbh. 1806; og besørgebe den tredie Udgave af M. Hallagers tydske Læsebog for Begyndere. ibid. eod.

Reisz (Jacob Frederik), en Søn af Hof-Randestøber Ephraim Benjamin Reisz († 1828), er f. d. 27de Maj 1791 i Kjøbenhavn, og blev 1809 privat dimitteret til Universitetet; tog i April 1810 den philologiske Examen (Laud.) og i April 1811 den philosophiske Examen (H. ill.); udnævntes d. 29de August 1815 til Adjunct ved Viborg Cathedraleskole. (Hundredets Skole-Calendar 1845, S. 66).

Medredacteur af Viborg Stifts-Tidende, fra 1ste Juli 1839 (Nr. 85). Viborg, 1839—46. 4to; fortsættets.

Reistrup (Lorents), f. 1757; blev privat dimitteret til Universitetet 1779; siden Boghandler i Kjøbenhavn. — * Sophie Elisabeth Lassen († i Marts 1813).

Han har af Tydskt paa Danst oversat følgende i Kjøbenhavn i Octav udkomne Skrifter: Grevinde de la Mottes Begivenheder. 1789. (Krit. o. Antikr. S. VII. 1790, Nr. 1). — En Iderligs Levnet, af Bregner. I.—IV. Deel. 1792—93. („Jris“ 1792, IV. 221; 1793, II. 322—23; L. E. 1794, Nr. 22; Krit. og Antikr. S. XII. Nr. 28; S. XIII. Nr. 18; S. XIV. Nr. 30). — N. S. Raßmann's Tiltrædelsesprædiken i FrederiksKirken. 1793. (Krit. og Antikr. S. XIII. Nr. 12 — Den astronomiske Børneven. 1794. (Krit. og Antikr. S. XIV. Nr. 34; L. E. 1793, S. 825). 2det Dpl. 1796. (L. E. 1795, Nr. 52). — Lærebog i Svømmekunsten af Gutschmuths. 1800. — Pizjeli Ridetekst. 1802.

Af Svensk oversatte han: Siri Brabc, eller de Nydgjerrige, Stuespil i 3 Acter af Kong Gustav III. Kbh. 1795. (Jvfr. Døds Intelligentsblade II. D. S. 514—17).

Han blev anseet for Forfatter til endeel af de Pjecer, der 1796 udkom i Anledning af Bibellæsningen. (Jvfr. Eftards Journal, S. 94. 190. 191).

de Mellie (Jan), Pseudonym; see D. E. Rugaard.

Memmer (Niels Sørensen), Gaardfæster paa Greystabet Frysensborg i Byen Lerp, Skivholme Sogn, Aarhus Amt. † 19de Marts 1843, i sit 71de Aar. — * 1797 Giertrud Michelsdatter. — (Jvfr. Bredsdorffs Beftr. ov. Aarhus Amt, S. 51; Aarhus Stifts-Tid. 1843, Nr. 57).

Vidtrag: i „Landoecon. Tidender“ (Brev om Rugens Rust, Ietsaget af en Skrivelse fra J. L. Tommefen, VI. 52—62; En hoverigjørende Bondes Forestillinger om Udfilligt, Landoeconomiens vedkommende, VIII. 104—32 (Jvfr. Kbhpost. 1835, S. 428); Hvedens Raskning for at forekomme Brand, VIII. 132—33; Erters Conservation for Muggenhed indtil de saaes, sfd. S. 133); — i „Nye Landoecon. Tidender“ (Hvilken er den sikreste Wei for Bonden i Almindelighed til at forbedre sine Aar, og hvad skal ansjore os til at vælge den? II. 129—51; Hvad er Aarsag til Bondens Scendragtighed med at forandre sin Kobbedrift til Bereddrift? V. 202—222); — i „Ugeblad for den danske Bonde“ (Et Par Ord i Anledning af de i afvigte Aars sidste Maanedee afholdte Valgforamlinger, i I. Aarg. Nr. 38. 39; jvfr. Kbhpost. 1835, S. 350—51; 355—56; 428).

Nepholz (Matthias Georg Peter), f. d. 22de Juli 1791 i Kjøbenhavn, Sen af Hofmaler og Laterer Jørgen Frederik Nepholz (f. 1761, † 2° 1820) og Karen Pedersdatter; blev 1808 dimitteret til Universitetet fra Brendstrups og v. Vestens Institut; d. 28de October 1812 Alumnus paa Walkendorfs Collegium; absolverede i Januar 1813 den theologiske Embedsexamen (Laud.); vandt 1814 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling over den for 1813 udsatte Priisopgave i Theologien: „Exposita origine mysticismi in ecclesia christiana, ostendatur, an et quatenus hæc sentiendi ratio cum genio religionis christianæ conspiraret“; blev 1813 Huuslærer hos Kammerherre, Baron Stampe paa Nysø; d. 7de Juni 1820 Sognepræst i Sarkjøbing. † 16de Maj 1825. — * 1. Anne Lorenze Nepholz, f. Mørk († 1821). * 2. Christiane Marie Christensen. — (Jvfr. Thaarups fædrel. Metrolog f. 1821—26, S. 395).

Om Reformationsaaret, eller: hvilken Tildragelse har gjort Aar 1517 saa mærkbarligt, at den ved Luther iværksatte Religionsforbedring regnes fra dette Tidspunkt? En historisk Fremstilling. Kbh. 1817. (L. T. 1817, S. 712).

Beskrivelse over Baroniet Stampenborg. Kbh. 1820. 4to, med Titelsignet og 1 Kaart. (L. T. 1820, Nr. 49).

Bidrag: i Møllers „Theologisk Bibliothek“ (Den mystiske Theologies Hovedindhold og Grund. Udbraget af Mytiskernes Skrifter og Ietsaget af Bemærkninger, X. 123—72 (jvfr. L. T. 1817, S. 53. 334); Trykfeil i den reviderede Oversættelse af det Nye Testament, XIX. 360—65); — i „Antiquariske Annaler“ (Beskrivelse over den paa Ammedrup Mark i Foraaret 1816 udgravede R kæmpe-Høi, kaldet Ris-højen, paa Baroniet Stampenborg, III. 49—59; Om et gammelt Offerkar af Steen, fundet ved Præsto, sfb. S. 318—20).

Nepp (Thorleif Gudmundson), f. d. 6te Juli 1794 i Reykiadal, inden Arnæs Syssel og Sønder-Amtet i Island, hvor hans Fader Gudmund Bødvarsson var Sognepræst og gift med Rosa Egisdóttir. — Han besøgte Besøftad Skole og blev derfra dimitteret; deponerede ved Kbhvns Universitet 1814, og absoloverede i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen, hvorefter han dyrkede Sprogvidenskaben, især de nyere Sprog; vandt 1819 og 1824 Universitetets Priismedailler for Afhandlinger over de for 1818 og 1823 udsatte Opgaver i Philosophien og Æstetikken: „Exposita notionum, quas homines vocabulo naturæ exprimere soleant, varietate, eaque, quantum fieri queat, ad unum constantemque sensum revocata, diligens explicatio detur ideæ hocce vocabulo insignitæ“, og: „At undersøge og med Exempler at oplyse, hvorvidt det er nødvendigt, at et Digt oversættes i samme Versart, hvori det er skrevet“; tiltraadte 1821 en Rejse til England, hvorfra han hjemkom i Slutningen af 1822; deltog 1825 i Stiftelsen af „Athenæum“ (jvfr. Messenger frang. du Nord 1825, p. 445. 479. 527—28; „Dagen“ 1825, Nr. 193); blev d. 19de Novbr. 1825 udnævnt til Underbibliothekar ved Advocaternes Bibliothek i Edinburgh; afrejste i Foraaret 1826, og vendte i Septbr. 1837 tilbage til Kjøbenhavn; fik f. A. Bevilling til at holde offentlige Forelæsninger over det engelske Sprog og den engelske Literatur; blev d. 12te Decbr. 1839 Translateur i det engelske og tydske Sprog i Kbhv; fra 1ste Novbr. 1843 Lærer ved det practiske Handels-Academi sfb. — *

Et classisk Hexameter vers med en Commentar eller en Epistel om og til Dr. G. L. Baden. Kbh. 1823.

Bør et Digt oversættes i samme Versart, hvori det er skrevet? Priisafhandling. Kbh. 1824.

Reise til England, foretagen i Aaret 1819 af M. S. Niemeyer; oversat med Tillæg og Anmærkninger. Kbh. 1826. Cogsaa i „Bibliothek for Moerftabslæsn.“ Bb. XII. 1825).

De sermone tentamen. Hafnia 1826. (jvfr. Selmers Afad. Tid. I. S. 16—17).

Laxdæla-Saga sive Historia de rebus gestis Laxdölensium. Ex Manuscriptis Legati Arna-Magnæani, cum interpretatione latina, tribus dissertationibus ad calcem adjectis, et indicibus tam rerum quam nominum propriorum. Hafnia MDCCCXXVI. 4to. (L. T. 1829, Nr. 21. 22; Berlin. Jahrb. für wissensch. Critik 1829, II., S. 801—808, af Mohnke; Gött. N. 1830, I., St. 63, S. 620—24, af Jac. Gr. (Grimm);

jøfr. Collegial-Lib. 1828, S. 389, og Art. F. Magnusen, P. E. Müller, E. E. Berlauff).

A Historical Treatise on Trial by Jury, Wayer of Law and other co-ordinate forensic Institutions, formerly in use in Scandinavia and in Iceland. Edinburgh 1832. 8vo. Overs. paa Tydsk: Zur Lehre von d. Geschwornengerichte. Geschichtliches und Dogmatisches, zumal über das Verhältniß dieser Institution zur polit. Freiheit der Völker und insbesond. zur constitution. Monarchie. I. Heft. N. u. d. T.: Geschichtl. Abhandlung über das Geschwornengericht, die Abschwörung d. Schuld oder Eideshilfe u. a. coordinirte gerichtl. Einrichtungen, die früher in Scandinavien und auf Island gebräuchlich waren. Von Thorsl. Gudm. Repp. Aus d. Engl. übersetzt von F. J. Busß. Freiburg 1835. gr. 8. (Jædrel. III. 1842, Nr. 1069, 1076; ogsaa anm. i tydske, engelske og franste Journaler).

On the Language of Palestine in the Time of Christ and the Apostles by de Rossi and Dr. Pfannkuche, translated into English with Notes by Th. G. Repp. Edinburgh 1833. 12mo.

Carmen ad illustrissimum Comitem Carolum Grey. Edinburgi 1834. 8vo.

Dr. Lückes Commentary on the Epistles of St. John, translated from the German with many Notes by Th. G. Repp. Edinburgh 1836. 12mo.

Alexander Burnes's Reise paa Indusfloden i Aaret 1831; tilligemed Beretninger om Pandshab og Afgghanistan, med Prospect af Hyderabad. Oversat af Engelsk med oplysende Anmærninger og en Fortale. Kbh. 1839. (udgjør det 4de Bd. af "Lidskrift for Reisebeskrivelser"; jøfr. "Dagen" 1840, Nr. 120).

Ern. Friedr. Carl Rosenmüllers Botany and mineralogy of the bible. Translated from the German by T. G. Repp, N. Morron and Greenock. With additional notes. (Ogfaa: The biblical cabinet. Vol. 27). London 1840. 8vo.

English Stories, edited by T. G. Repp. Copenh. 1842. ("Dagen" 1842, Nr. 155).

Dano-Magyariske Opdagelser. Kbh. 1843. (Jædrel. IV. 1843, Nr. 1126. 1140, af E. D. Kühnel og Ludv. Doppermann; Kbhpost. 1843, Nr. 22, 33, af Repp).

A Danish-English Dictionary (Dansk-Engelsk Ordbog), by J. S. Ferrald and T. G. Repp. Copenh. 1845.

Redacteur af Bladet "Dagen" fra 1ste Juni til Udgangen af November 1838. (3: Nr. 130—286). Kbh. Folio; og af "Søndagen". Et Følgeblad til "Dagen" 1838. Nr. 21—45. (10. Juni—25. Novbr.). *ibid.* Fol.

Medudgiver af: "Ny Hygæa", et (medicinsk) Maanedsskrift, 1ste Hefte, Januar 1823. Kbh. (jøfr. Art. E. Otto, S. 514).

3 "Dansk Minerva" (Freidar den Dumme, en Fortælling af det islandske, VI. 1818, Juni, S. 524—43; En Fortælling om Haldor Enorrfon, efter det islandske, sstb. S. 543—58, og VII. 1818, Octbr., S. 322—33; Thorvald Tafalbi, en Fortælling af det Islandske, VII. 1818, Novbr., S. 385—98; En Fortælling om Eindrifa Fibreid, (af Kong Olav Trygvafsons Saga), oversat fra Islandske, VIII. 1819, Febr., S. 97—115; En Fortælling om Svein og Finn, eller det 43de Kapitel af Kong Olav Trygvafsons Sagas 2den Deel; oversat fra det Islandske, sstb. Martz, S. 266—281; Fortælling om Thrand og Sigmund Brestisfon. Et Afsnit af Olav Trygvafsons Historie, oversat, sstb. Maj, S. 385—453; Juni, S. 524—62).

3 „Liffueren“ (En Fortælling om Thorsten den Apsgjerrige, (oversat af det Jølandſke), 1818 Nr. 60).

3 „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn“ (*Τοῖς δωδεκα τοῖς ἐν τῆς Ἀυρίας ἐνδοξοτάτῃ Ἀκαδημίᾳ ρωμαϊκῶσι καὶ τῷ Ἀλενσλακκερῷ τῷ διδασκαλῶ αὐτῶν δι ἑκατον ἑλληνηζοντες ἄξιως χαιρεῖν*, 1818 Nr. 83, S. 1417—18; Anmærkninger over Hr. Grundtvigs Fortale til Norges Konge-Krønike, 1819 Nr. 2). 21).

3 „Lidskjælf“ (Om det molbechmusefmanſke Retſkrivningsprincip med flere Bemærkninger over Molbechs Skrift i Aftenbladet No. 21—25, i Aarg. 1825, S. 5—8. 13—16. 20—24, jvfr. *Messenger franç. du Nord* 1825, p. 445—46).

3 „Kjøbenhavnsposten“ (Kjøbenhavns Athenæum, 1837 Nr. 249; Om Vandførsenet, 1839 Nr. 174, 80, 86, 90, 94, 207, 19; Nordlyset d. 22de October, 1839 Nr. 294; Noget om Runer, 1839 Nr. 314; Til Redacturen af Kjøbenhavnsposten, sfb. Nr. 330; Et Brev til mine Landsmænd paa Jøland, sfb. Nr. 353, 58; o. fl. a.).

3 „Dagen“ (Om Bandlebning, 1838 Nr. 233, 35; Til Redacturen af „Dagen“, (tilligemed en Prøve paa en Oversættelse af Plato om Staten), 1840 Nr. 87—88; Er det ønskeligt at oprette en akademisk Lærerplads i Nordens Oldsprog og Literatur ved Kjøbenhavns Universitet? 1840 Nr. 100, 11, 12, 14).

3 „Fædrelandet“ (Til Redacturen af Fædrelandet, I. 1840, S. 501; Om Sisteavsl, II. 1841, Nr. 566, 70, 84, 658; III. 1842, Nr. 900, 42; Anmeldelse af E. Moltke's Oversættelse af „Egineerne, ved John Francis Davis“, 1ste Hefte, i III. 1842, Nr. 974; Udtast til en Indstilling til Hs. M. Kongen angaaende Bandlefagen, sfb. Nr. 987 [jvfr. *Verf. Tid.* 1842, Nr. 241, 57; Fædrel. III. 1842, Nr. 1007 (af Repp) og 1018]; Til Redacturen af „Fædrelandet!“ IV. 1843, Nr. 1272, 78 (ang. det store Schisma i den skotske Kirke); Et Krudtkammer, som ei kan beskafiges ved Jsb, sfb. Nr. 1332; Agerdyrkings-Chemi, sfb. Nr. 1353, 57, 99; Den engelske antarktiske Expedition, sfb. Nr. 1371; Andet Brev om den skotske Kirke, sfb. Nr. 1438; Kritisk Anmeldelse af P. Jürgensens „Readings in English Prose and Poetry“ x., i VI. 1845, Nr. 1976, 78).

3 „Mémoires de la Société Royale des Antiquaires du Nord“ (A Memoir of Einar Sockeson (see the Old-Northern Saga edited from the Flateybook in Grönlands Historiske Mindesmærker, Greenland's historical monuments, Vol. II. p. 669—724), 1840—1844, pag. 81—100).

Fleere Afhandlinger, afspredte i engelske og skotske Skrifter, saasom: i „*Morning Herald*“ 1822 (On the liberation of Greece); — i „*Penny Cyclopaedia*“ (Artillerne: Advocates' Library; Alemanni; Alexei Michailovitz; Alfred the Great); — i „*Encyclopaedia Britannica*“ (Den litteraire Deel af Artilleren: „Denmark“); — i „*Archæologia Scotica*“ (On the Scottish Formula of Congratulation on New Years Eve, „*Hogmannay, Trollallay*“, Vol. 4. 1831, 4to; Epistola ad Virum Perillustrem Mount stuart de Elphinstone; *De inscriptione Ruthwellensi*, 1833, 4to); — i „*Blackwoods Magazine*“ (A Letter to Christopher North (Professor Wilson) On certain difficult Passages in the Greek Anthologia; Epistola ad Virum Clarissimum Christophorum North (Prof. Wilson) de loco obscuro Callimachi, i No. 212); — i „*Scot. Lit. Gazette*“ (An Account of the Continental Universities and more especially of that of Copenhagen; A Notice of Mr. Maddens (now Sir Friderik Maddens) Edition of the ancient Poem Havelok the Dane); — i „*The Caledonian Mercury*“ (A Notice of Mr. Negris's Edition of Pindar). — (Revideret).

Nesch (Wolfgang Sigismund), f. 1781 i Norge, Søn af Erasmus Sigismund Nesch, Sorensskriver i Stør- og Værdalens Fogderi i Nordre-Thronhjems Amt. Blev i Efteraaret 1796 dimitteret til Universitetet fra Christiania Skole; underkastede sig i det paafølgende Aar den filosofiske Examen; blev 1808 Translateur i Lydst og Franst; 1814 constitueret Secretair ved Politikammerets Pascomptoir i Kjøbenhavn; rejste 1817 op til Norge, hvor han nu er Postmester i Frederikshald.

Baggesen og hans Gienganger. Kbh. 1807. — Museum No. 1. ibid. eod. 48 S. [No. 2. udkom ikke. Anmeldelsen derom i Adresse-Comptoirs-Efterretn. var en Mystification]. (Jvfr. Kbhvns Skilderi 1807, Nr. 84. 85. 86).

Neumert (Ludvig Lorenz Joseph Jacob August), f. d. 12te October 1812 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Alexander Balthasar Neumert († 1828) var Forvalter ved det kongelige Klædeplag og gift med Sophie Christine Rosenbeck. Efter foregaaende privat Underviisning blev han indsat som Discipel i den kjøbenhavnske Borgerdyds-skole; afgik derfra til Universitetet 1829; blev indkaldt ved anden Examen i det paafølgende Aar; underkastede sig i Efteraaret 1835 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char. med Føje) og i Foraaret 1836 medicinsk Examen ved Universitetet (Laud. unan. consensu); var derpaa i 4 Aar Candidat ved Frederiks = Hospital; vandt 1838 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af det Aaret iforvejen udfatte medicinske Priis-spørgsmaal: „Quinam sunt fructus, quos ex *stethoscopia* hausit diagnosis, prognosis et therapia morborum pectoralium?“ (jvfr. Selmers Kbhvns Universitets Aarbog f. 1838, S. 103); var fra Maj til October 1838 Candidat paa Fødselsstiftelsen; blev i Begyndelsen af 1840 Compagnichirurg (1842 Underlæge) ved Livgarden til Føds; d. 13de April 1840 karakteris. Bataillonschirurg; disputerede d. 5te December f. A. for den medicinske Licentiatgrad; udnævntes d. 22de Marts 1844 til Stadsphysicus i Fredericia, hvor han i Juni f. A. tillige blev Hospitalsforstander; disputerede d. 13de September 1845 for Doctorgraden i Medicinen. — * Fønnesbeck. — (Autobiographi i Programmet til Universitetets aarlige Reformationstest 1845, S. 23—26).

De symptomatibus inflammationis venæ cavæ. Diss. (pro gradu Licentiatii). Haun. 1840. (Ugefr. f. Læg. IV. 32; Sæser Repert. d. Med. Bd. 4. 1842, S. 3. S. 144—45).

Haand-Ordbog i Fruentimmer-Sygdomme, med Indbegreb af de sygelige Tilfælde under Fødslen. Efter Lydflands, Frankrigs og Englands berømteste Gynaekologer. Efter L. Fränkel. Paa Danst ved Ab. Eriø og L. Neumert. Med en Fortale af F. W. Mansa. Kbh. 1842. D. u. L.: Haandbibliothek for Læger, 12. Bd. [Udkom 1841—42 i fire Hæfter]. („Dagen“ 1842, Nr. 297).

Grundrids af Lægevidenskabens Encyclopædie og Methodologic. Med Hensyn

til de naturhistoriske Discipliner og som Indledning til Lægevidenskabens Studium. Efter Rud. Wagner. Oversat. Kbh. 1843. D. u. L.: Haandbibliothek f. Læger, 14. Bd. (J. f. L. v. R. 1843, I. S. 105).

De auscultatione obstetricia ejusque vi in forcipem applicandam. Diss. inaug. Haun. 1845.

Bidrag: i „Bibliothek for Læger“ (Nogle oversatte og tildeels omarbejdede Afhandlinger, uden hans Navn); — i „Ugeskr. for Læger“ (Et Sygdomstilfælde, VII. 269—72; Tilfælde af dødelig Peritonitis, VIII. 18; Resultater af en Række hemicke Forsøg, anstillede med Hensyn til Spiringen af det fede Frø, VIII. 107—10; Et Tilfælde af Empyem, IX. 37).

Reventlow (Christian Ditlev, Greve af), f. i Kjøbenhavn d. 28de April 1775, ældste Søn af næstfølgende Geheime-Statsminister Chr. Dittl. Fr. Greve af Reventlow; blev 1796 privat indskribet ved Kjøbenhavns Universitet; absolverede i Juli f. A. den latinssk-juridiske Examens theoretiske Prøve (Laud.); blev f. A. Auscultant i Rentekammeret (indtil 1805); d. 22de Januar 1811 Kammerherre; 1827 Besidder af Grevskaberne Christiansøe og Reventlow; d. 22de Maj 1840 Commandeur, og d. 27de Juli 1843 Stortro for Dannebrog. Deeltog, som valgt Suppleant for Sædegaardsejerne i Laalands-Falsters Stift, i Stifternes Stænderforsamlinger 1835—36, 1838 og 1840; samt efter kongelig Udnævnelse, som Deputeret for Ridderfabet, i den Slesvigke Stænderforsamling 1836 og 1838. — * Benedicte v. Dualen († 1813).

Benedicte-Blicke und Bilder. (Abgedruckt zur eigener Vertheilung des Verfassers). Kopenh. 1831.

Til Medchristne. Mariboe 1840. 22 S. 8. (Fædrel. I. 1840, Nr. 182; jvfr. Art. W. F. Engelbreth).

Forsøg til Besvarelse af den Opgave: Hvorledes kan Huusmandsstanden, der for Tiden paa ikke faa Steder befinder sig i en maadelig Forfatning, ja endog lever under yderst trange Kaar; hvorledes kan denne talrige og nyttige Klasse af Medborgere, paa den hensigtsmæssigste Maade forhjælpes til bedre, for den saavel som med Hensyn til Samfundet, ønskeligere Kaar? Kbh. 1844. 59 S. 8.

3 „Tidende for Forhandlingerne ved Provindsstænderne for Sjællands, m. fl. Stifter“ (Forslag til en Petition om en ny Lovbestemmelse, hvorved den ugifte Bondekarl, naar han har opnaaet en Alder af 25 Aar, befries for den ham efter den nu gjældende Lovgivning, ved Forpligtelse til at tage fast Tjeneste, paahvilende Indskrænkning i hans personlige Frihed, 1835—36, S. 337—46. Jvfr. sfd. S. 346—51; Fædrel. ved David, II. Nr. 69, S. 489—503; Kbhypst. 1836, Nr. 9. 11; Stændertidende for Nørrejylland 1836, I. Nr. 50, S. 150—60; II. Nr. 45—48, S. 715—52); Andragende om Affattelsen af en ny almindelig Lovbog, sfd. S. 961—63).

Albert Thorswaldsen, i „Hollandsposten“ 1844, Nr. 39.

Reventlow (Christian Ditlev Frederik, Greve af), f. d. 11te Marts 1748 paa Christianshavn, Søn af Geheimeconferenceraad, Kammer-

herre, Ridder af Elephanten og af Danebroge, Christian Ditlev Reventlow, Greve til Reventlow og Christiansøde, Friherre til Brahetrolleborg (f. 1° 1710, † 3° 1775), og Johanne Frederikke Sophie, fød Baronesse Botmar († 1754, Datter af Generallieutenant Friderich Johan von Botmar og Sophie Hebevig v. Holstein). Underviist i Hjemmet af Privatlærere, rejste han i Aaret 1763 til Gymnasiet i Altona, hvor han i Marts Maaned blev indskribet; kom derefter tilligemed sin yngre Broder, under Vejledning af Dr. med. C. Wendt († 1815 som Geheimeconferenceraad og Dverpræsident i Kiel, jvfr. Ost's "Materialier" Nr. 99), til Sorø Academi, hvor de indskribedes i September 1764, og forbleve indtil Efteraaret 1766, da de, under samme Hovmesters Ansørfel, tiltraadte en Udenlandsrejse; studerede i Leipzig (fornehmelig under Ernesti, Gellert og Garve) indtil Foraaret 1769; rejste derfra igjennem den sydvestlige Deel af Tydskland til Lausanne og, efter et Ophold af tre Maaned paa dette Sted, igjennem den nordlige Deel af Italien til Frankrige, England og Holland, hvorfra de kom tilbage til Fædrelandet ved Enden af Aaret 1770. I det paafølgende Aar rejste de atter med samme Fører igjennem Sverrige til Stockholm, og derefter til Norge igjennem dette Riges aggershusiske og thronbhjemiske Stifter, hvilken Rejse endtes i de sidste Maaned af 1771. Blev derefter Auscultant i det vestindisk-guineiske Rente- og General-Loldkammer Collegium; d. 29de Januar 1773 Kammerherre; d. 14de April 1775 Deputeret i Deconomis og Commerce-Collegiet, og 1776 tillige Deputeret i Bjergværksdirectoriet; erholdt 1775 ved Faderens Død Grevskabet Christiansøde, siden (1815) tillige Grevskabet Reventlow-Sandberg i det Slesvigste; udnævntes d. 5te Maj 1777 til Ridder (Storfors) af Danebroge; d. 18de April 1781 til Geheimeraad; d. 30te April s. A. til anden Deputeret i Sø-Commissariats-Collegiet; s. A. til Medlem af Statsbalances og Dverstattedirectionen; d. 13de April 1782 til første Deputeret i det vestindisk-guineiske Rente- og General-Loldkammer; 1783 til Medlem af Directionen for den kongelig octroyerede Bank i Kjøbenhavn og det synkende Fond; d. 2den Juni 1784 til Medlem af Finantscollegiet; d. 6te August s. A. til første Deputeret i Rentekammeret, og til første Medlem af Bjergværksdirectoriet; blev d. 25de August 1786 Medlem af Commissionen for Landbovæsenet; d. 2den Maj 1787 af Commissionen til at undersøge adskillige Finantserne betræffende Gjenstande; d. 22de Maj 1789 af Commissionen for de danske Almueskølers bedre Indretning, og 1791 Meddirecteur for Skolelærer-Seminariet paa Blaagaard (senere paa Jonstrup); 1789 Præsident i Rentekammeret og i Bjergværksdirectoriet; 1790 Medlem, senere Præsæs i Directionen for Stutterivæsenet og Veterinærskolen; 1796 Medlem af Commissionen angaaende Dprettelsen af et

Museum for Naturvidenskaberne; d. 5te Juli 1797 Statsminister; d. 12te Juni 1803 Ridder af Elephanten; d. 10de August 1808 benaa- det med Danebrogsmandenes Hæderstegn; d. 16de September samme Aar Geheime-Statsminister; d. 6te December 1813 i Naade entlediget som Præsident i Rentekammeret, men vedblev som Medlem af Geheime-Stats- raadet (jvfr. Collegial-Lid. 1813, S. 805). Levede derefter for største Deelen paa sine Godser. Var Uresmedlem af det Kongl. Danske Videns- skabernes Selskab (§ 1795); af Selskabet til Veterinairkyndighedens Fremme (1807), og af det Kongl. Academi for de skjønne Konster i Kjøbenhavn; samt Medlem af en Mængde til at gjøre Forslag til eet eller andet For- maals Opnaaelse, efter kongelig Befaling, nedsatte Commissioner. † 11te October 1827 paa Christiansøe. — * 1774 Sophie Frederikke Louise Charlotte v. Deulewiz († 2° 1822, 74 Aar gl.), en Datter af Geheimeraad, Ridder Christopher Ernst v. Deulewiz. — („Geheime- Statsminister Greve Chr. Dill. Freder. Reventlovs Virksomhed som Kon- gens Embedsmand og Statens Borger. Et af det kongl. danske Vidensk. Selskab kronet Priisfrist af N. F. Bergsøe. I.—II. Deel. Kbh. 1837“; Nekrolog, af P. E. Müller, i L. L. 1827, Nr. 45. 46; Biographi i „Danst Album“ 1845, Nr. 21; „Mindetaler over afd. Geheimestatsmini- ster Greve C. D. F. af Reventlow til Reventlow og Christiansøe. Af Grevskabets Præster. Kbh. 1828“ (heri biographiske Noticer om ham, af D. P. Smith, S. 69 flgg.); Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 470—71; jvfr. Rahbeks Erindr. III. S. 111, 12, 13; IV. 177, v. fl. St.; Døt's Archiv III. 24; Adresse-Compt. Efterretn. 1827, Nr. 248 (ogsaa i Døt's Archiv VIII. 271, og „Materialier“, Nr. 65); Kbhpost. 1827, S. 344; Kbhvns Skilderi 1827, S. 1391, samt Nr. 88; 1828, S. 1304; Ny Freia 1827, S. 288; Galds Staatsb. Magaz. VII. 801; Hamb. Correpp. 1827, Nr. 174; Provinzial-Ver. 1832, S. 206—7; „Dagen“ 1836, Nr. 84; 1837, Nr. 34; Indbyggelseskriftet fra Horsens lærde Skole for 1844, S. 75—76; L. L. 1828, S. 188—89; „Politivennen“ 1831, S. 251—53; J. B. Neergaard: „Mit Livs vigtigere Tildragelser“, I. S. 73 —76, 138—41. — Portrait, lithogr. 1828 (foran „Mindetaler“ over ham); tegnet af Kaufmann, efter C. A. Jensen, fra det kongl. Steentrykkeri 1836; ogsaa lithographeret efter C. A. Jensen, i Em. Barenzen & Comp. lithogr. Institut (i „Danst Album“ 1845, Nr. 21). — Om et af ham oprettet Bibliothek for Grevskabet Christiansøe (hvorover findes Catalog), see Kbhvns Skilderi 1829, S. 1082).

Rede an den Dage des feierlichen Leichen-Begängnisses des Königs Frid. 5. Gehalten 18. Martz 1766. Sorøe 1766.

Zur Beherzigung, in Anleitung der von dem Herrn Claus Harms heraus- gegebenen 95 Sätze, eine Predigt von J. C. Lavater, gehalten d. 26. Sept. 1795

über den Text 1 Theßalonicher B. 21. Jetzt von Neuem zum Druck besorgt durch den Grafen C. D. F. von Reventlow. Hamburg. 1817. 16 S.

Einige Ansichten in Anleitung der Schrift des Hrn. Etatsrath E. E. Reinhold über die Frage: Was ist die Wahrheit? Hamburg. 1824. 2; Art. st. 8.

Bibelske Erste Grunde for lidende og sørgmødige Christne, uddragne af Lavaters og G. Gessners Skrifter. Kbh. 1826. (Heraf uddelte han et stort Antal Exemplarer).

3 „Minerva“ (Tale til Lønderne i Frederichsborg og Cronborg Amter, da han overleverede dem Arveejendomsbøger paa deres Gaarde, 1788. IV. 1—7 (jvfr. hans Navn i Minerva registeret).

3 „Den for Landbovæsenet nebfatte Commissions Forhandlinger“ (Kbh. 1788—1789, 4to, r. i L. E. 1788, S. 449, og udg. paa Tydsk i Udtog 1791, 2. Delc i Octav og derpaa r. i L. E. 1791 Nr. 13; Jen. L. 3. 1790, Nr. 248; Gött. N. 1791, St. 189); Adskillige Afhandlinger og Betænkninger i I. S. 189—207; 267—71; II. S. 457—505 (jvfr. Anhanget); 516—535; 578—83; 599—606; 607—14; 645—48; 649—63; 682—700; 710—42; 743—45).

3 „Collegial-Lidende for Danmark og Norge“ (Taler ved Grundstenens Nedlæggelse til Naads- og Domsuset, i Aarg. 1805, Nr. 40, S. 626; 627—28).

3 „Det Kongl. Danske Vidensk. Selskabs Skrifter“ (Formeentlige Resultater af en Deel fortsatte Undersøgelser angaaende Indflydelsen af Trærnes gjensidige Afstand paa deres mere eller mindre fordeedlagtige Vegetation, i Skrifterne for 1811—12, 3: Nyeste Saml. VI. D. 2det Hefte, S. 1—24; færsk. aftr. Kbh. 1816. (jvfr. Bergsøe's: „Reventlovs Virksomhed“ II. S. 160 figg.). — 3 Selskabets naturvidenskabelige og mathematiske Afhandlinger (Forsøg med Korn-tørrings-Maskiner, i I. D. S. XLVIII.—XLIX).

Bemærkninger i Anledning af Recensentens (N. Fogtmann's) Dom over den evangelisk-kristelige Psalmebog i Recensionen over Pastor Thisted's Kors og Psalter. (Udfrygte som Tillæg til den danske Litteraturlidende 1825, Nr. 7; jvfr. Rahbets Erindr. IV. 177—78).

Indledning til hans Forslag til en ny Beianordning 1791, aftr. i Bergsøe's „Reventlovs Virksomhed“ II. Bilag S. IX.—XIV.

Et Brev til Etatsraad Pram, dat. Kbhvn d. 23de Febr. 1807, i Dst's „Materialier“ Nr. 99. (optr. i Bergsøe's „Reventlovs Virksomhed“ II. Bilag S. VII.—IX.).

Et Brev fra ham til Provst D. P. Smith, dat. Vedersby den 17de Marts 1825, indf. i „Mindetaaler over Reventlov“. (optr. i Bergsøe's „Reventlovs Virksomhed“ II. Bilag S. VI.—VII.).

Han overfattede og besørgeede gennemseet og trykt 1827: en Betjendtgjørelse i Bibliothéque britannique om Dpretelsen af la Société morale i Paris.

Reventlow (Ditlev Christian Ernst, Greve af), Sidstansfortes Broder søn; f. d. 29de August 1782 paa Brahetrolleborg i Fyen, Søn af Johan Ludvig, Greve af Reventlow til Friherfskabet Brahetrolleborg, Deputeret i General-Land-Deconomi- og Commercecollegiet, Kammerherre og Ridder (Storfor) af Danebroge (f. 2^s 1751, † 1^s 1801, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 493—94), og Anne Sybille v. Schubarth

(† $\frac{1}{2}$ 1828, Datter af Oberstlieutenant Carl Rudolph v. Schubarth og Jnger v. Løvenfjold). Blev efter Faderens Død Besidder af Friherstabet Brahetrolleborg; d. 22de Januar 1811 Kammerherre; d. 28de Januar 1812 Ridder, og d. 28de Juni 1842 Commandeur af Danebroge. — * . . . , Comtesse Schimmelmann.

Et Brev til Kammerherre og Amtmand P. C. Schumacher, i Efterretninger fra Selskabet for indentl. Konssfid II. S. 259—63. — Et Brev til Etatsraad C. Pram, dat. Kiel, d. 17de Decbr. 1802, i Døt's "Materialier", Nr. 103.

Reventlow (Ginar Carl Ditlev, Greve af), Søn af foransorte Geheime-Statsminister Chr. Dittl. Freder. Greve af Reventlow; f. 1788 i Kjøbenhavn; privat indskribet ved Kjøbenhavns Universitet i October 1803; tog i Marts 1804 juridisk Præliminair-Examen („Admissus cum laude“) og i Juni 1810 den latinsk-juridiske Embedsexamen (Laud.); blev derefter Auscultant i Højesteret, men opgav Embeds-carieren, og blev Landmand paa Faderens Grevstaf; er siden 1844 Godsejer i Skaane. — * Hildeborg Sophie Reventlow, Datter af hans Broder, Kammerherre, Chr. Dittl. Greve af Reventlow, til Christiansfæde.

Om Fordelene af at fede Køerne med Korn. (Et Foredrag i Maribo Amts oeconomicke Selskabs Møde den 2den Marts 1843), i Halds Tidsskr. f. Landøek. N. N. Bd. VI. S. 206—11.

Reventlow (Ferdinand Carl Otto), f. 1803, næstældste Søn af ovenanførte Kammerherre Christ. Dittl. Greve af Reventlow til Grevstaberne Reventlow og Christiansfæde.

Oplysninger betreffende Væddelsbet ved Slagelse, i Berlingske Tidende 1833, Nr. 186, 6te August, og i Maanedsskr. for Hestavl og Hestehold Bd. V. 1833, S. 87—90. (jvfr. sstb. S. 239—48).

Nichelien (Johan Christopher), f. d. 24de April 1789 i Norge; var Stabs-Capitain i Kongens Regiment, da han 1822 blev Major, samt Gouverneur og Chef for de danske Etablissementer paa Kysten Guinea (indtil 1826, jvfr. Art. N. C. Forsberg, I. S. 453). — * 1814 Cathrine Marie Bang (f. $\frac{3}{4}$ 1797, † $\frac{1}{2}$ 1821 i Kbh.), en Datter af Etatsraad, Comptoirchef under Amiralitetet, Jacob Bang og Cathrine Marie, f. Grove.

Forlag betreffende Vedligeholdelsen af Magazinet for militair Videnskabelighed, indf. i Magaz. f. milit. Videnskabel. III. S. 300—7. (jvfr. sstb. S. 516—22).

Nichter (Andreas Jacobsen), forhenværende Skibstømmermand ved Holmen i Kjøbenhavn. (Jvfr. Bladet: „Nyboder og faste Stok, udg. af N. F. Andersen“, 1845, Nr. 3).

Criminal-Processen og dens Følger. Fremlagt for Fornuftens Domstol. Kbh. 1832. — Gjenklang af et Brev til Admiral Krieger, dat. 28de Julii 1816. Med et Tillæg af Digte. *ibid.* eod. — Humoristisk Fyrværkerie i 2 Afdelinger. *ibid.* eod. — **Krim- og Prosa-Posen.** Nr. 1.—5. (1ste April—August). *ibid.* 1834. 80 S. — Gammelt og Nyt. Nr. 1. - 41. *ibid.* 1843—45. (Om nogle imod ham som Redacteur af dette Blad anlagte Sager, see Berl. Tid. 1844, Nr. 102, 12, 13; Fædrel. V. 1844, Nr. 1572; VI. 1845, Nr. 1843).

Nichter (Giler-), Pseudonym; see D. E. Rugaard.

Nichter (Johan Christian) var i nogle Aar Ijestræmmerføvend i Kbhvn, siden Informator og Handelscommissiønair sftd. — * Hendrikke Piehl (separ.), en Datter af Premierlieutenant og Toldbetjent, Ridder J. H. Piehl i Kbhvn.

Lyngstraalen. I.—II. Bd. (Nr. 1—26). Kbh. 1833. — Bellugtende Pinse-lillier til Bryggerens Plagcaand S. T. Fr. Destillateur og Brændeviinsbrænder W. M. Drif. *ibid.* eod. 15 S. 8vo. — Præmisser og Dom i Sagen antagt af Conferentsraad og Geheime-Kabinetts-Kassierer Frederik Conrad Bugge, Ridder af Dbr. og Dbm. contra Udgiveren af Bladet "Lyngstraalen" Johan Christian Nichter, Informator og Handelscommissiønair (affagt i den Kgl. Hof- og Stads-Net i Kbhvn d. 20. Jan. 1834). *ibid.* 1831. — Brudstykker, udtagne af salig Conditionsråd "v. Hinter's" hemmelige Dagbog. Nr. 1. *ibid.* eod. 16 S. 8vo. — Affkedsord før min Vortreise fra Danmark, eller en ulykkelig Skjæbnes Følger. *ibid.* eod. 16 S. 8. — Miniatur-Ariebog for Damer og Herrer, samlet og udgivet. I.—IV. Bind. *ibid.* 1837—38. Supplement til "Miniatur-Ariebog". I.—III. Bd. *ibid.* 1839—1841. — Gesellschaftliches Miniatur-Liederbuch für Damen und Herren. I.—II. Bd. Kopenh. 1837—38. — Aureliano, den frygtelige Nover-Høvidsmand, eller Trylledriften og dens skrækkelige Følger, af Rudolph v. Jelsck. Frit oversat fra det Tydske. Kbh. 1838, m. Kb. — Anecdote-Bennen. 1. Fr. 1.—2. Samling. *ib.* eod. — Odeum, eller: Den lille Declamator. Et Udvalg af yndede, alvorlige og tuncfulde Declamationsstykker, comiste Digte, m. m. I. VI. Bd. *ibid.* 1838—40. (Af I. Bd. I. Saml. udkom 2det Dpl. 1840). Supplement til "Den lille Declamator", I.—III. Bd. *ibid.* 1811—43. — Den lille Epix. En udvalgt Samling af Gaader, Charader og Kjaeldermand. *ibid.* 1839. — Juststandigt Blomster-sprog o. s. v., af Chr. Rosengreen, udgivet af Nichter. *ibid.* 1841.

Han leverede Bidrag til "Naketten", og kom for 2de i Nr. 11 og 84 for 1832 indrykkede Stykker: "Nogle Spørgsmaal fra en forhenværende Gjeldearrestant" og "Original, men pøbelagtig Opførsel af en vis Mad. Schro***", under Titale.

Nieffelsen (Peter), f. i det Slesvigiske; var Mechanikus; blev d. 28de Juni 1809 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn. † 7de October 1816, 52 Aar gl., i Odense. (Jofr. Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 473—74; Kbhvns Skilderi III. 1805, S. 494; 1816, S. 1314, 25).

Beschreibung und Abbildung der von mir erfundenen großen Kraft- und Hebe-maschine, mittelst welcher in wenig Zeit Bäume von ansehnlicher Größe sammt ihren

Wurzeln aus der Erde gehoben, und ungeheure Lasten von der Stelle geschafft werden können. Hamburg 1810, gr. 4to, 8 S., mit 3 Kpft. (Leipz. L. J. 1810, IV., St. 136). — Beschreibung meiner neuen Maschine zur Heilung der Sichtsfranken. Mit 2 Kpft. Hamburg 1810. 4to.

Riegels (Hans Christian), f. d. 7de Febr. 1793 i Nordborg paa Als, Son af Justitsraad Hans Riegels, Huusfoged i Nordborg og Sønderborg Amter, m. m., og Henriette Augusta fød Drescher. — Var Stabs capitain ved det syenske Infanteri-Regiment, da han d. 1ste Novbr. 1828 udnævntes til Ridder af Danebroge; blev 1829 Compagnichef; d. 9de August 1835 Land- og Sø-Krigscommissair i Fyens og Langelands District, samt Major; erholdt d. 25de Juli 1838 General-Krigscommissairs Charakter; afgik fra 1ste Jan. 1845 med Bartpenge som Land- og Sø-Krigscommissair; foretog i Aaret 1845, tildeels understøttet af Landhuusholdningssekskabet, en Rejse i Udlandet, navnlig i Eggen af Magdeburg, for at gjøre sig nøjere bekendt med Haveanlæg, forenet med Planteskoler. Kjøbte 1839 Snoghøj ved Fredericia, hvor han nu er bosat. — * Frederiche Christiane v. Heinen, en Datter af Kammerherre Albrecht Christopher v. Heinen, til Høllusgaard og Frangdegaard i Fyen.

Tale i Anledning af Formælingsfesten den 1ste November 1828 af E. P. Rosenbahl. Udgiwet med Fortale af H. C. v. Riegels. Kbh. 1829. (M. f. L. I. 196—97, af E. R. David; L. L. 1829, Nr. 6).

3 "Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn" (Om en foreslaaet Prisopgave til at fremkalde det bedste Forslag til at vække og vedligeholde Nationalsølelsen hos den danske Ungdom, 1829) Nr. 29; Til den geistlige Mand, som i mere, end 30 Aar har havt Opsyn med Almueskolevæsen! sfd. Nr. 38; Retfærdiggjørelse, sfd. Nr. 47. (Jvfr. sfd. Nr. 35. 42, af B. H. Knay).

3 "Maanedsskrift for Hesteavl og Hestehold" (Et Par Ord om Danmarks Hesteavl, i Bd. II. 1832, S. 58—73; 97—124; 153—76; ann. i M. f. L. X. 755—57, af A. L. Drewsen).

3 Aarhus Stifts = Tidende (Nogle Bidrag, f. Ex. i Aarg. 1838, Nr. 9. 26. 48).

3 "Fædrelandet", udg. af David, (Til Forfatteren af Afhandlingen om: "Embedscontorer" (S. N. Vojesen), i Bd. V. Nr. 38, Følgeblad [og i "Dagen" 1839, Nr. 90, samt i Berl. Tid. 1839, Nr. 90], jvfr. sfd. Nr. 37, S. 605—15; Nr. 39, S. 658—61, og Nr. 52, S. 880—83; Fyensposten 1839, Nr. 1).

3 "Den Berlingske Tidende" (Indbydelse til Oprettelse af et Frugt- og Have-Selskab, 1843) Nr. 117. [iforvejen særsk. aftr. 1843]; Haveselskabet, sfd. Nr. 176; Det for Jylland, Fyen og Hertugdømmet Slesvig forenede Haveselskab, sfd. Nr. 260, 61; Hvor bør den høiere Folkeskole anlægges i Nord-Slesvig? 1844, Nr. 30. [ogsaa i Fædel. V. 1844, Nr. 1490]; Opfordring fra Haveselskabet for, Jylland, Fyen, Hertugdømmet Slesvig til de Herrer Skolelærere, 1844) Nr. 258).

3 Halbs "Tidsskrift for Landøkonomi" (Brudstykker fra en Udflugt over Hannover, Brunsvig og Magdeburg, især med Hensyn til Traplantning og Haveskultur, i Ny Række, Bd. VIII. 1846, S. 76—128).

Ries (Georg Wilhelm Otto), f. d. 5te April 1763 i Hanau, hvor hans Fader Georg Kraft Ries, gift med Charlotte Christine Niemeyer (en Datter af Amtmand Niemeyer i Hannover), var Rådsfessor i Rentekammeret og Directeur ved Mynten. Studerede i Gießen, og lagde sig især efter Mathematik og de militaire Videnskaber; blev 1783 Lieutenant i det slesvigiske Regiment; 1788 ansat ved Generalstaben; 1789 Adjutant hos Kronprindsen og Capitain; 1791 Capitain i Kongens Regiment, siden i Marine-Corpsen; 1801 Generaladjutant og daglig opvartende Cavalier hos Kongen, samt Major à la suite ved Landeværnet; 1802 Bataillonscommandeur ved det Nordre Sjøellandske Landeværns-Regiment (til 1807); d. 9de Febr. 1808 Kammerherre; afgik 1809 som Oberst og med Pension. Var derefter bosat i Reinbeck ved Hamborg, siden i Altona og Pløen, og tilsidst i Kjøbenhavn; udnævntes d. 28de Juni 1840 til Ridder, og d. 29de Januar 1842 til Commandeur af Danebroge. † 25de September 1846 i Kjøbenhavn. — * Johanne Charlotte Hænde, Enke efter Amtsforvalter Joh. Nic. Kleiber i Burg paa Fehmern.

Gedichte, seinen Freunden gewidmet. Herausgegeben von Anton Friedrichsen. Nebst Anhang. Kopenhagen 1792. („Zris“ 1792, I. 147—52, af Tode; L. E. 1792, Nr. 9, af Abrahamson; Krit. o. Antikr. S. XI. Nr. 14; Annal. der theol. Literatur 1793, 12te Betylge, S. 182; N. A. D. Bibl. IV. 133; N. Bibl. der schön. Wissensch. XLVIII. 108—9).

Balladen, andere Gedichte und kritische Versuche. Copenh. 1817. (Allg. S. 3. 1818, Ergzbl. Nr. 8).

Adolph Stelzfuß. Ein Gedicht für Kinder und Kinderfreunde. Altona 1818.

Die höchst merkwürdigen Thefes Sr. Hohehrwürden, des Hrn. Klaus Harns, welche derselbe im Jahr 1817 dem Volke wirklich durch den Druck zur Prüfung und Beherzigung übergeben hat, beleuchtet von Einem aus dem Volke, dem echte Religiosität, Wahrheit und Vernunft heilig sind. Altona, im Januar 1818. 38 S. gr. 8.

Die Sage vom Meister in Osten. Allen freien Maurern gewidmet von ihrem Bruder. Altona, 1821. 30 S. 12.

Knüttelgedichte, Erzählungen, Schwänke und ernste Balladen (nicht modern). Altona 1822. (Prov. Ber. 1823, I. 92; Litteraturblatt 1823, Nr. 25, S. 98).

Martin Schott, des Kartenmachers Sohn, für Kinder u. Kinderfreunde. Hamburg. — Sachbibliothek deutscher Nicht-Klassiker. Pløen 1833.

Murervisdom, i „Metis, Nytaarsgave for Murere 5823, udg. af R. L. Rabbet“ S. 57—61.

Digte i „Hammonia“ (1819, Nr. 4); i Winfrieds (N. D. Hinsche) „Nordischer Musenalmanach“; i Sammes „Nordalbingische Blätter“ (Der Schleiter. Poesische Erzählung in 11 Abtheilungen, i Bd. I. S. 1. S. 39—46; S. 2. S. 73—81; S. 3. S. 179—89; S. 4. S. 241—43); i S. Garbthausens „Eidora“ 1824; i Morgenblatt, o. fl. St.

Aftegning og Befrielse over det af ham opfundne og til Vidensk. Selskab 1803 indsendte Instrument „Topognom“ (betsmet 1804 med Selskabets Medaille), i Urfinns N. Magaz. 1842, Nr. 57—58.

Niis (Andreas), f. i Lygømkloster i det Slesvigiske; rejste i September 1831 som Missionair for det Baseler-Selskab til Kysten af Guinea, først (1832) i danst Nera paa Guldkysten, siden (1835) i Akrapong, Ho-vedstaden i Aquapim. (Jvfr. Danst Religionsbl. VII. 1831, Nr. 30. 38. 45; Rbhpost. 1843, Nr. 97. 98).

Lærebog i Afhantsproget. Basel 1840.

Breve, i „Danst Religionsblad“ (IV. 1828, Nr. 33; VI. 1830, Nr. 52; VII. 1831, Nr. 21); i „Nyt Danst Religionsblad“ (I. 1832, Nr. 2; II. 1833, Nr. 33. 34. 38); i „Danst Missions-Blad“ (I. Nr. 4. 6. 8; II. Nr. 1. 8. 9; III. Nr. 3. 9. 12; IV. Nr. 7. 11; VI. Nr. 4; VII. Nr. 8).

Udtog af en Dagbog, i „Danst Missions-Blad“ IV. Aarg. Nr. 1. 12.

Niis (Johan Andreas), f. d. 11te November 1794 i Rbhøn, Søn af Rasmus Niis (først Copist i Hof- og Stadsretten, siden Tjer af et Sæbesyderi i Rbhøn) og Anna Christine Andresen. Blev 1803 indsat som Discipel i det Schouboeffe Institut; dimitteret derfra til Universitetet 1812; afslørede i Juli 1816 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 23de Juli 1817 ansat som tredje Katechet, og d. 8de December 1819 bekliffet til ordineret Katechet ved Bremerholms Kirke i Kjøbenhavn; 1823 tillige Lærer i Religion ved Sædet = Academiet (indtil 1835); d. 5te November 1830 personel Capellan hos den første residerende Capellan ved Bremerholms Menighed i Rbhøn, H. C. Michelsen; d. 27de Maj 1835 anden residerende Capellan ved samme Menighed og Præst ved Sø-Etatens Hospital. † 23de Maj 1843, ugift, i Rbhøn. — (Jvfr.: „Pastor J. A. Niis's Minde. Af hans Medarbejdere i Kirken, A. R. Holm, B. Münster og C. Rjerungaard“. Rbh. 1843. 15 S. 8.).

Læse ved det danske Vebelskabs aarlige Generalforsamling 1836, indf. i Selskabets 21de Beretning, 1836, S. 3—11. — (Eildeis efter Autogr.).

Niis (Peter Uldahl Andreas), f. d. 27de Februar 1788 paa Riilsgaard, ved Standerborg, af Forældrene Procurator Niels Niis, Forvalter ved det kjøbenhavnske Universitetsgods i Jylland, og Anna Gjesagger. Dimitteret fra Horsens Skole, hvori han optoges 1803, blev han Student 1810; underkastede sig i Juli 1814 den theologiske Embedsexamen (Laud.); ansattes f. A. som Lærer ved det kongl. Landcadet-Academi; blev d. 15de Juni 1818 residerende Capellan ved St. Mikkel's Kirke i Slagelse og Sognepræst til Heininge, i Sjælland; d. 16de April 1836 Sognepræst for Dure og Veistrup, i Fyen. — *

Prædikener. Slagelse 1823. — (Eildeis efter Autogr.).

Niise (Jacob), f. d. 12te September 1791 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Christian Fischer Niise (en Præsteføn fra Nimtoft i Aarhuus Stift) da var Handelsbogholder, siden Mægler (f. 2 1761, † 28

1815), og gift med Caroline Wilhelmine Foltmar (f. 2° 1764, † 2° 1841). — Dimitteret af den daværende theologiske Candidat H. H. Laurberg, blev han Student 1809; afsløvede i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen; var i Aarene 1811—1821 Lærer i Historie og Geographi i den kjøbenhavnske Borgerdybskole, og i to Aar (1819—20) Amanuensis ved Kjøbenhavns Universitetsbibliothek; kom 1821 til det store kongelige Bibliothek; blev d. 15de Maj 1824 constitueret som Copist der, og d. 11te April 1829 udnævnt til Amanuensis (indtil 1831); anlagde 1829 en antiquarisk Boghandling i Kjøbenhavn (jvfr. *Kbhvns Skil-deri* 1829, S. 938—39), og var tillige Ejer af et Lejebibliothek sstb.; blev d. 3die November 1831 udnævnt til Kammersecretair. — * 2° 1823 Jensine Emilie Hansen, en Datter af Urtekræmmer P. Hansen.

Haandbog i Geographien for den studerende Ungdom. Med en Fortale og Indledning af C. Molbech. I.—II. Deel. Kbh. 1819—20. (L. T. 1820, S. 373—377, af Fr. Thaarup; *Deconom. Correspond.* IV. 167).

Lærebog i Geographien for den studerende Ungdom. Kbh. 1821. Andet omarb. Dplag. ibid. 1824. Trede forbedrede og forsøgede Dplag. ibid. 1830. (M. f. L. XI. 340 flgg.). (Blev ved Resolution af 17de Febr. 1821, af Directionen for Universitetet c., autoriseret til Brug for de lærde Stoler).

Jacob Haafners Fodreise igjennem Ceilon. Oversat af det Lydske. Kbh. 18 1. (L. T. 1822, Nr. 8).

Karl Friedrich Beckers Verdenshistorie omarbejdet af Johan Gottfried Boltmann. Oversat og forsøgt. I.—XII. Deel. Kbh. 1822—29. (L. T. 1823, Nr. 48. 49; *Døtt's "Archiv"* VI. 179, Noten). — K. F. Beckers Verdenshistorie. Syvende forbedrede og forsøgede Udgave. Udgivet af J. W. Voebell. Med J. G. Boltmanns og K. A. Menzels Fortættelser. Oversat. I.—XIV. Bd. Kbh. 1840—1846. [1.—3. Bd. 2det Dpl. ibid. 1843—45]. (*"Dagen"* 1840, Nr. 36; 1841, Nr. 156, af J. P. F. Rønigsfeldt; *Jædel.* I. 1840, S. 511—12; *Berl. Tid.* 1840, Nr. 47; *Kbhpost.* 1843, Nr. 41). (Portrait-Gallerie dertil. 1.—4. Hefte. Kbh. 1843—1844, jvfr. *Berl. Tid.* 1844, Nr. 46).

Nyt Bibliothek for Moerskabslæsning. I.—XI. Bd. og XII. Bd. 1. Hefte. (34 Hefter). Kbh. 1825—35. (L. T. 1826, S. 169—72; 1827, S. 264—65; 1829, S. 299—302; *Conversationsbl.* 2. Aarg. II. S. 156—57). [Afkillige af hans i denne Samling indførte Oversættelser ere særskilt udgivne, saasom: Lovise, Fortælling af Claren, 1.—2. Deel, 1827; — Cardanapal, Tragoedie af Lord Byron, 1827; — Kægens Datter, Fortælling af Walter Scott, 1828; — Itals Reise til Brønden, en gammel-tydsk Novelle af G. Döring, 1828; — Præsten og Livgardisten, en Novelle (af Grattan), 1828; — Fristedet i Arau, romantisk Fortælling af P. Fschofke, 1.—2. Afdeling, 1828; — Den værdige Fader, Fortælling af Fr. Rochitz, 1828; — Flygtningen i Jura, Schweizerfortælling af P. Fschofke, 1829; — Den lykkelige Dag, Novelle af L. Kruse, 1829; — Kreolen, romantisk Fortælling af P. Fschofke, 1831; — Tilbagevirkningerne, eller Hvo regjerer da? af P. Fschofke, 1837; o. fl.].

Den sidste Mohicaner. En Fortælling fra Aaret 1757 af Cooper, oversat. I.—IV. Deel. Kbh. 1827—28. (L. T. 1829, S. 377—84). [Ugaa i 31.—40. Hefte af J. F. Coopers saml. Skr. Oversatte fra Originalsproget. Kbh. 1833].

Vor Tids Historie fra Frederik den Andens Død. Af K. A. Menzel. Oversat. I.—II. Deel. Kbh. 1827—29. (jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XIII. 390).

G. L. Ferrer's Fortællinger af de europæiske Folketslags Historie fra Carl den Store og til vor Tid. Oversat fra Tydsk. I.—II. Deel. Med en Fortale af C. E. Werlauff. Kbh. 1830. (Udkom 1828—29 i fire Hefter).

Slottet Sternberg. En romantisk Fortælling af W. Martell. Overs. I.—II. Deel. Kbh. 1830.

Steppen. Roman af Cooper. Udgiven. I.—II. Deel. Kbh. 1830—31. (Ogsaa i J. F. Cooper's samlede Skrifter. Oversatte fra Originalsproget, 53.—59. Hefte, Kbh. 1834—35).

Den to og tredivte Halsbrigade. En Fortælling fra Napoleons første italienske Feldtog, af A. Barginet. Oversat. Kbh. 1835.

Telemach af Fenelon, 1—6 Bog, overs. Kbh. 1835.

Brødrene, Roman af Victor Ducange. Overs. I.—II. Deel. Kbh. 1838.

Klausenburg. En Spøgelsehistorie af Ludvig Tieck. Overs. Kbh. 1839.

Afrids af den classiske Oldtids Mythologie, af Brohm. Paany oversat. Kbh. 1845.

En corsikansk Familie, af A. Dumas. Oversat. Kbh. 1845.

Den vilde Jæger, Fortælling af E. Storch. Oversat. Kbh. 1845.

J. J. E. Miise's »Archiv for Historie og Geographie« (Seleeringerne for Zaragoza i Aarene 1808 og 1809, i Bd. V. S. 113—91). Desuden har han leveret og leverer endnu en særdeles betydelig Deel oversatte Bidrag til »Archiv for Historie og Geographie« (lige fra dets Begyndelse), samt til »Historisk-geographisk Archiv«. — (Revideret).

Miise (Johan Christian), Nysansørtets Broder; f. d. 1ste April 1794 i Kjøbenhavn; dimitteret til Universitetet fra den kjøbenhavnske Borgerdydsstole 1811; tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen, og studerede derefter Lovkyndighed; var i Aarene 1812 til 1838 Lærer i det tydske Sprog og Kalligraphi i den kjøbenhavnske Borgerdydsstole; blev d. 16de Septbr. 1815 Copiist i Brandforsikrings-Comptoiret for Landbygningerne i Danmark (først under Deconomi- og Commercecollegiet, siden under det danske Cancelli), og d. 10de Januar 1821 ansat i samme Egenkab i de danske Kjøbsteders og Landbygningers Brandforsikrings-Comptoir under det danske Cancelli; d. 12te Maj 1835 Rasferer, og d. 17de Marts 1838 Inspecteur ved det kjøbenhavnske Klaseslotteri; fik i Efteraaret 1839 ved kongl. Resol. Tilladelse til at colligere for bemeldte Lotteri; udnævntes d. 10de April 1841 til virkelig Kammerraad. — * $\frac{1}{17}$ 1818 Jnger Kirstine Hansen, en Datter af afd. Portcontroleur F. W. Hansen.

Straparolas Eventyr, oversatte. Kbh. 1818.

Albertine, eller Prøvestenen for Mænd. Roman af A. Lafontaine. I. Deel. Oversat. Kbh. 1818. (Den D. oversat af F. W. Lange. ibid. 1821).

Magazin for Ungdommen. I.—V. Bind. Kbh. 1818—20.

Trykt Læsebog for Begyndelsesklasserne. Kbh. 1819, Andet Dplag. ibid. 1827. 3die, med et Tillæg foregæde Dpl. ibid. 1836. 4de, med et Tillæg foreg. Dpl. ibid. 1843.

Arkiv for Historie og Geographie. I.—LXXV. Bind. Kbh. 1820—38. [40.—75. Bd. o. m. L.: Ark. f. Hist. og Geogr. Ny Samling. I.—36. Bind. 1830—38. — Alfabetsif Register over I.—39. Bd. eller Aarg. 1820—29. Kbh. 1830, og Alfabetsif Indholds-Register over samtlige 75 Bind. ibid. 1839]. (L. L. 1821, Nr. 11; Revue encyclop. 1824, Août, af P. A. Heiberg; Conversationsbl. 1825, Nr. 46; Pøst's "Arkiv" II. 331; III. 345, af G. L. Baden; "Dannora" I. 101—3, af J. Kragh Pøst). [Et Udvalg af Stykker fra de ældre Aargange af ovennævnte Arkiv udfom i følgende Samlinger: Historiske Skildringer. I.—V. Bd. Kbh. 1826—28; Historiske Blandinger. I.—II. Bd. ibid. 1828; Historisk Bademecum. ibid. 1833]. — Historisk-geographisk Arkiv. I.—XXXII. Bd. Kbh. 1839—46; fortsattes.

Trykt Læsebog til Brug for Mellemklasserne i de lærde Skoler eller de høiere Classer i Borgerskolerne. Kbh. 1825. Andet Dplag. ibid. 1828. Tredie Dpl. ibid. 1835. Fjerde Dpl. ibid. 1844.

Palmeblade. Samling af udvalgte østerlandske Fortællinger. Efter Herder, Liebeskind og Krummacher. Kbh. 1834.

Bibliothek for Ungdommen. I.—VIII. Bind. (24 Hefter). Kbh. 1835—38. ("Dannora" I. 3—7; 123—24). — Nyt Bibliothek for Ungdommen. I.—IX. Bd. (27 Hefter). ibid. 1839—43. ("Dagen" 1841, Nr. 228). [De følgende fem Skrifter ere blot særskilte Bind af Bibliothekets ældre Aargange med nye Titelsblade, nemlig: Gavnlig Underholdning for Ungdommen, 1836; — Til Nytte og Fornøielse for Ungdommen, 1837; — Nyttig Morstabslæsning for Ungdommen, 1837; — Læsning for Ungdommen, 1838; — Lærerig og mørende Læsning for Ungdommen, 1838].

Medudgiver af Ugebladet „Borgervennen" 1842—44. (Pertil leverede han: i Aarg. 1842: Et Natstykke fra Irland, i Nr. 28—30; Mærkværdigheder om Vindene, Nr. 33—39; i Aarg. 1843: Algiers Barbarosa, Nr. 30—38; i Aarg. 1844: De vilde Folketammer i Sydafrika, Nr. 23—30; Bindstille, Nr. 30—32; o. fl.).

Han gennemsaae og foregæde med et Tillæg det 8de Dplag af J. N. Tilmann's "Kortfattet trykt Sproglaere", hvoraf det 10de Dplag udfom, Kbhvn. 1836, og det 11te, ibid. 1840. — (Revideret).

Mindahl (Søren Erikfen) var Comptoirist ved det sjællandske Lands- og Søkrigs-Commissariat; blev derpaa Skolelærer i Kjøng, siden Kirkefanger og Skolelærer i Bollersløv, i Sjælland. † 1839.

Alfabetsif classificeret Extract af de om Landmilicevæsenet i Danmark udgaaene Forordninger o. s. v., og indeholdende tillige Oplysning om Lægdsmænds Pligter og Rettigheder, samt Underretning i lige Henseende for Almuestanden i Almindelighed, forfattet indtil Udgang October 1829. Kbh. 1830.

Forsøg til Kort Veiledning for Lægdsmænd, i Henseende til deres Embedspligter; samt Underretning for dem, om de ved Siden af samme dem allernaadigst forundte Rettigheder. Forfattet efter de derom, indtil Udgang 1833 emanerede Anordninger. Kbh. 1836. 36 S. 8.

Rindom (Gans), f. d. 13de Jan. 1798 i Rbhvn, Søn af kongl. Postbud Lars P. Rindom og Anna Maria Elisabeth Holm (en Datter af Degnen i Tølløse, Christen Holm og Thomine Kiriline Thoring); blev 1815 dimitteret til Universitetet af daværende Krigs-Assessor R. R. Thoring; absolverede i October 1821 den latinff-juridiske Embedsexamens theoretiske Prøve (n. c.); blev s. A. Copiist i det Slesvig-Holsten-Lauenborgske Landvæsen=Comptoir under Rentekammeret. † 1829 i Vestindien. — * Emma Henriette Gram, Datter af Tracteur, forhen Skipper, Johann Jacob Gram.

Slottet i Biergeggen; Fortælling af Caroline Pichler, oversf. i Overkou's »Maanedssrofer« 1824, October, S. 1—66. (jvfr. Conversationsbl. 1824, S. 163).

Ringheim (David Gottschalksen), f. 1787, Søn af Godschalk Mathiesen, Lensmand i Boffevangens Præstegjeld i Bergens Stift, og Ranvei Davidsdatter; tog 1809 Examen ved den danske Veterinairffskole (1ste Char.); blev d. 28de August 1810 Regiments=Oyrlæge ved det kongelige Artillericorps; 1837 tillige Stabsdyrlæge. — * Louise Sophie Lamotte († 1844), f. i Melbye i Sverrige.

Bidrag i Veterinair=Selskabets Skrifter 3die Deel (Om et kræftartet Saar og dets Behandling hos en Hund, S. 463—76; Bidrag til Hundesygens Historie, S. 518—20; Hvedehalm kan forarsage Raskning hos Køerne, S. 520—22; Hielp ved Ralvningen, naar Børmunden er lukket, S. 522—24; Om Arelatnings Nytte i Ralvning=Feberen, S. 524—25; Tabt Svælge=Evne iagttaget hos 3de Heste, S. 525—27; Helbredet Springorm, S. 528—30; Om Halens Forbindning og Opreisning hos engliserebe Heste, S. 531—31; Om Bindflugning hos Heste og en nye Gylperem, S. 535—41; Om Afte- og Tobakslud, som Stabmiddel, S. 541—43; Om Spanffluusalde mod svampige Hævelser, S. 543—44).

Roed (Mads Christensen), f. 1781 i Øster=Tversted i Bendssyssel, hvor Faderen Christen Madsen var Gaardmand og gift med Kirsten Christensdatter; underkastede sig i Juni 1800 den danske juridiske Examens theoretiske og praktiske Prøve, begge med bedste Charakter; blev derefter Procurator ved Landsoverretten i Viborg; siden tillige Landvæsen=commissair i Viborg Amt (med Kammerraads Rang); d. 2den Septbr. 1825 Herredsfoged og Skriver i Middelfsom og Sønderlyng Herreder samt en Deel af Hovlberg Herred, under Viborg Amt. — * Margrethe Borch Hagerup Wolqvartz, en Datter af Cognepræst Wolqvart Carsten Wolqvartz til Rimsø og Rastbjerg, i Aarhus Stift.

Bilde det komme overeens med Retfærdighed, det almindelige Vel, og selve Creditorenes Fordele, om Navneværdien blev reduceret? i Ørsted's »Nyt jurid. Archiv« Bd. XXIII. 1818, S. 190—231. (jvfr. sftd. S. 232—67, af A. S. Ørsted).

Roed (Jens).

Poetiske Læsefrugter, samlede og udgivne. Koeskilde 1833. Trykt hos J. D. C. Hanson. (92 S.).

Noeskilde (Tønnes Ditlev), f. d. 15de September 1782 i Nykjøbing i Sjælland, hvor hans Fader Niels Noeskilde da var Kjøbmand (f. 1744, † $\frac{3}{2}$ 1817 i Kbhvn). Blev 1791 indsat som Discipel i den kjøbenhavnske Borgerdybskole, hvorfra han i Efteraaret 1797 afgik til Universitetet; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavel som ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar; absolverede i April 1802 den theologiske Embedsexamen (H.t.ill.); blev d. 1ste October s. A. anden Lærer ved det til samme Tid oprettede Skolelærer-Seminarium i Brøndbyvester; d. 13de April 1808 tillige personl. Capellan hos Amtsprovsten i Københavns Amt; d. 30te December 1809 anden Lærer ved det jonstrupske Seminarium; d. 12te Novbr. 1817 Sognepræst for Rjøge og Alsengagle. † 6te December 1834. — * Birgitte Hammond († $\frac{2}{6}$ 1844 i Rjøge). — (Jvfr. Berlingske Tid. 1834, Nr. 307, Tillæg; Jensen om Jonstrup Seminar. S. 48).

Tale ved Examen paa det jonstrupske Seminarium. Kbh. 1812.

Tale ved Graven over Imman. Christian Grave Wittrup. Et Aftryk for Venner. Jbh. 1827. — (Eilbecks efter Autogr. og Meddelelse).

Rohde (Lewin Jürgen), f. d. 28de Oct. 1786 paa St. Thomas i Vestindien, Søn af Agent og Kjøbmand sftd., Lewin Jürgen Rohde og Marie f. Magens († $\frac{3}{2}$ 1833, i sit 80de Aar, paa St. Thomas). Blev d. 3die Juli 1807 Secondlieutenant i Sø-Etaten; d. 31te Juli 1815 Premierlieutenant; d. 14de Novbr. 1819 Capitainlieutenant; afgik med Capitains Charakter d. 12te Decbr. 1821, da han ansattes som Havnemester (Havnecapitain) paa St. Thomas; udnævntes d. 25de Maj 1826 til Ridder af Danebroge; erholdt d. 13de Nov. 1835 en ny Afsted af Sø-Etaten som Commandeurcapitain. — * Louise Brown, Datter af Planter Georg Brown.

Beskrivelse til Kaartet over Sydfiden af Den St. Thomas. Kbh. 1822. 4to.

Telegraph-Ordbog. Kbh. 1828. (jvfr. Archiv f. Søvæs. VII. 116).

Fuldstændigt Signal-System til Brug for alle Nationers Skibe, saavel om Dagen som om Natten, med de Midler alene, som findes ombord i ethvert Fartøi, uden Anskaffelse af noget som helst Nyt. Kbh. 1835. (Arch. f. Søvæs. VII. 116. 504—510 (af H. B. Dahlerup); IX. 123—21). Oversat paa Tydsk af B. F. Born. Kopenh. 1836; paa Fransk, Paris 1835; paa Engelsk, 1835; paa Svensk, 1836 (jvfr. Berl. Tid. 1836, Nr. 231); paa Spansk; Hollandsk; samt paa Russisk, 1840. — Appendix to Captain Rohde's Universal Sea Language or Code of Signals. London, 1840. (Arch. f. Søvæs. XII. 494—98).

Bidrag i »Archiv for Søvæsenet« (Ratignaler for Dampbaade og Seilskibe, for at undgaae Paaseiling, XI. 106—7; Nem Angivelse af Brede og Længde ved et eneste Signal, sld. S. 231—34); — i »Nyt Archiv for Søvæsenet« (Om mine Signalsystemer, IV. 441—52).

Rohde (Walle Ferdinand), f. i Kjøbenhavn 1806; tog i Marts

1826 pharmaceutisk Examen (eenstemmig Laud.); blev 1827 privat dimittet til Universitetet; underkastede sig i Foraaret 1832 Examen ved det kirurgiske Academi (2den Char.); nedsatte sig siden som praktiserende Læge i Fredensborg.

3 „Bibliothek for Læger“ (Eilsælde af Struma, behandlet med Job, XXX. 156—61; Et Exempel paa Jobinens blodgjørende Egenkab paa Tumores af anden Bestaaffenhed, end den lymphatiske, sfb. S. 161—62; Jagttagelser ved en Abscessus internus abdominis, der aabnede sig i Tarmkanalen, hvor Diagnosen var meget vanskelig, sfb. S. 162—65; Praktiske Jagttagelser, XXXIV. (N. N. Bd. 4.) S. 412—422 (En mærkelig Virkning af Chinium muriaticum; Et Eilsælde af inversio uteri); Praktiske Jagttagelser, XXXIX. (N. N. Bd. 9.) S. 323—33 (Sorttagelsen af et betydeligt Pipom; Et Eilsælde af Varix aneurismaticus paa Ryggen af Foden; Eilsælde af infarceret Navlebrof; Paasaldende Virkning af Belladonna-Extraktet mod infarceret Brof).

Rohde (Ulrik Andreas), f. 1765*) i Bergen, hvor hans Fader var Tobaksfabrikør; dimittet til Universitetet fra sin Fødebyes Skole 1784; blev i Decbr. 1789 Alumnus paa Walkendorfs Collegium; afslørede i Juli 1793 den theologiske Embedsexamen („Laudab.; specimen scriptum præcipua laude dignum fuit“); var Decanus paa Communitetet; tog i September 1797 Skole-Embedsexamen med Charakteren „optimo jure laudabilis“; blev 1799 Doctor Philosophiæ & Magister Artium; d. 20de Septbr. f. A. Overlærer i Religion og Hebraisk ved Cathedralskolen i Christiania; d. 6te Oct. 1802 Overlærer i Religion, Moral, Anthropologi og det hebraiske Sprog ved Odense Cathedralskole; d. 18de April 1814 Rector ved den lærde Skole i Nyborg. † 23de November 1816. (Jvfr. Mülserg's Histor. Efterretn. om Nyborg latinske Skole I. 28; Høst's Søndagsbl. 1816, S. 160; Statstid. 1816, Nr. 99; Engelstoft om Rationalsopdr. S. 104).

3. J. Griesbach's Anviisning til at studere den populære Dogmatik, især for tilkommende Religionslærere. Oversat efter den fjerde Udgave. Kbh. 1790. (Med en Fortale af Fr. Münter). — De veterum Poetarum sapientia gnomica, Hebræorum in primis & Græcorum. Havnæ 1799. (udkom i tre Partikler; r. i Univers. Journ. VIII. 82—85, af Lorkel Baden; L. E. 1800, Nr. 35, af P. E. Müller). — Forsøg til en metrisk Oversættelse af Salomons Visdom. 1.—5. Prove. (Indbyrdeskrifter fra Odense Cathedralskole deels til Examen, deels til den aarlige Høstidelighedsfest af Kongens Fødselsfest). Odense 1806, 1809, 1810 og 1812. (5 Hefter).

Hovedindholdet af hans Tale paa Odense Gymnasium i Anledning af Kongens Fødselsdag, d. 29. Jan. 1807, findes, meddeelt af ham selv, i Engelstofts Univerf. og Skole-Annal. 1807, I. S. 282—86.

Rohmann (Jørgen Vindegaard), f. d. 2den December 1797 i Svendborg, hvor hans Fader Andreas Rohmann var Skomager og gift med Margaretha Rasmussen. Han var Comptoirist paa Svend-

*) Antensheds angives hans Fødselsaar: 1762.

borg Postcomptoir fra 1808 til 1820, med Undtagelse af et kort Mellemrum i 1817, da han tog danst = juridisk Examen med bedste Charakter; blev Student ved privat Dimission 1821; tog anden Examen det følgende Aar, og vandt 1823 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den for 1822 udsatte historiske Opgave: „Ad monumenta historica elaboretur descriptio geographica Fionæ insulæ, qualis erat ejusdem facies Seculo XI^{mo} et sequentibus usque ad exitum Seculi XIV^{ti}“ (jvfr. Engelstoft's Efterretninger 1823, S. 31—32); tog i April 1825 theologisk Attestats (Laud.); blev d. 4de Juli 1828 Sognepræst til Lønning og Træden i Aarhus Stift; d. 20de Marts 1838 Sognepræst til Rønninge og Kolssted i Fyen. Vandt 1831, 1833 og 1835 Præmier af det evangelisk-kristelige Prædikelegat, 1834 en Præmie af det fynske litteraire Selskab for en Afhandling om Bibellæsningsens Væsen o. s. v., og 1836 en Præmie for Besvarelsen af den ved Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug udsatte Priisopgave: „Historisk Fremstilling af Reformationens Indførelse i Danmark“; har fra d. 1ste Maj 1842 været og er endnu valgt Medlem af Odense Amtsråd.

— * 1. Christine Sophia Lindgreen († 1° 1836, i sit 33te Aar, i Lønning Præstegaard, en Datter af afg. residerende Capellan i Svendborg, Christian Lindgreen og Anna Catharina f. Hviding). * 2. Catharina Lovise Gøgsche, Datter af Jubellæreren Hans Philip Gøgsche, Sognepræst til Jyderup og Holmstrup i Sjælland, Ridder af Danebroge, og Petronelle Christiane f. Geisler. — (Jvfr. Dst's „Materialier“, Nr. 66).

Gravernes Lyksalighed. Et Skjæntedigt af Lorentz Bynch. Anden Udgave. Efter Forfatterens Død, med en historisk Jubledning, besørget af J. E. Rohmann. Odense, 1831 (1830). („Dagen“ 1830, Nr. 280).

En Røst fra Jylland til Christne i Danmark. Horsens, 1832. 25 S. (Christel. Kirketid. 1832, S. 64; jvfr. Art. E. L. Hetting, I. S. 653).

Den danske Konge Rolf Krages Krønike udsat paa Rüm. Horsens, 1832.

Det Romerske Riges Forsvarsvæsen — under Keiserne, efter Gibbon, af det Engelske. Horsens, 1832.

Rimede Smaating. Horsens, 1832.

Forsøg til en Udvikling af Bibellæsningsens Væsen, Vigtighed, Nødvendighed, dens Forhold til offentlig og Huus-Andagt, den retteste Tid og Maade til dens Jværfættelse. Et af det fynske litteraire Selskab kronet og udgivet Priiskrift. Odense, 1834. (L. L. 1835, Nr. 8, af M. E. W. Michelsen; M. f. L. XV. 112—15, af P. J. Giesling; jvfr. Kbhpost. 1835, Nr. 198—99; Fyens Stifts = Avis 1835, S. 270; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1107—8).

Tre Bibellæsninger over det 13de og 14de Capitel i Johannis Evangelium. Odense, 1835. 47 S. (M. f. L. XV. 115—16, af P. J. Giesling).

Exorcismens eller den tilforn ved Daaben brugte Dævlebesværgelses Historie i Danmark, med et Par Ord om dens Act til paa ny at optages ved Siden af Dævleforfælgelsen. Odense, 1835. (M. f. L. XVI. 342—60, af P. W. Becker;

Hempels Bidrag til Lidsøhist. 1835, Nr. 12; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1099—1100).

Historisk Fremstilling af Reformationens Indførelse i Danmark. Et af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug kronet og udgivet Priissskrift. Kbh. 1836. (Danst Folkebl. I. S. 191—92; II. S. 150; Marckmanns Fortegn. ov. Skrifter for Menigmand, S. 35; Allg. S. J. 1838, Nr. 116; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1104—5).

Historisk Fremstilling af Souverainitetens Indførelse i Danmark. Odense, 1840. („Søndagen“, et Folgebl. til „Dagen“ 1840, Nr. 7; Berlingske Tid. 1840, Nr. 72; Danst Folkebl. V. 140).

Udvalgte Høitidsprædikener af Dr. Fr. Schleiermacher, oversatte. Første Samling. Odense, 1840.

En almindelig Bededag. En lille Fortælling især for Bøndestanden. Odense, 1840. 18 S. Paa Tydsf: Der allgemeine Bettag. Eine Erzählung von J. L. Rohmann. Aus dem Dänischen übersezt. Stralsund, 1843. 16mo.

Prøver af det efter kongelig Befaling udgivne Udkast til en forordnet Alterbog for Danmark, med Indledning og Anmærkninger. (Eærstilt aftrykt af D. Folkebl. 6. Aarg. No. 35—38). Kbh. 1840.

Almueevnennen. En Læsebog til Nytte og Fornøjelse for Menigmand. Trede omarbejdede og forbedrede Udgave. 1.—2. Deel. Odense, 1841. (Jvfr. Art. L. Hassé, I. 589).

Udsigt over Trykkefrihedens Historie i Danmark, fra Bogtrykkerkonstens Opfindelse indtil Kong Frederik den Fjerdes Død 1730. Odense, 1841. (Jabrel. III. 1842, Nr. 837. 844, af Fr. B(arfob)).

Medgift for hele Livet. Til den kristelige Ungdom paa Confirmationsdagen. Af Rosenmüller. Oversat. Odense, 1842. (J. L. o. K. I. 219—20). Andet Dplag. ibid. 1846.

Skildringer af den danske Historie i forskjellige Tidsrum. (Gamle og nye). Odense, 1844. (1843). (Af disse Skildringer have nogle været trykte tilførn, navnlig i „Danst Folkeblad“; anm. i Jyens Stifts-Avis 1843, Nr. 200).

Danst homiletisk Magazin. Odense, 1845. (1844).

Skildringer af den nyeste Tids Historie fra Juli-Revolutionens Udbrud 1830. Iste Deel. Odense, 1846. (N. Aftenbl. 1846, Nr. 269).

Medredacteur af: Aktstykker, for største Deelen hidtil utrykte, til Dplysning især af Danmarks indre Forhold i ældre Tid. Samlede og udgivne af Jyens Stifts litteraire Selskab. Anden Samling. Odense, 1845. 4to. (Berl. Tid. 1846, Nr. 19).

J „Blandinger fra Sorø“ (Om Enevoldsborg før Udgangen af det 14de Aarhundrede, i 2det Hefte, 1832, S. 11—45 [jvfr. J. S. 131]; Om Jyen i Middelalderen, fornemmeligen dens historisk-topographiske Tilstand, i 5te S., 1833, S. 56—92; 2det Afsnit, i 6te Hefte, 1834, S. 3—107 [jvfr. J. S. Bredsdorffs Bemærkninger, sftd. S. 108—13]).

J „Christelig Kirketidende“ (Prøve af en [metrisk] Oversættelse af Jeremiae Begræbelses-Bog, 1834 Nr. 50 [jvfr. Jyens Stifts-Avis 1835, S. 3]; Ansgarius, 1835 S. 28).

J „Danst Folkeblad“ (En Episode af et jydsk Bøndebryllup, I. Aarg. Nr. 19—20 [jvfr. Hylor. Tidskr. I. Bd. S. 196 o. f.]; Noget om Dødsstraffes Tillædelighed, s. A. Nr. 33; Djevlebesættelsen i Thisted, en sandfærdig Historie, s. A. Nr.

34—35; Bemærkninger ved Jubelaarets Indgang den 1ste Januar 1836, f. A. Nr. 38; Om Hensigten af Dødsstraffe og deres offentlige Fuldbyrkelse, f. A. Nr. 40; Den rige Hattemager, en Fortælling, f. A. Nr. 55. („Almuekvinden“, S. 228); — Nogle Reformeertes Skjæbne i Danmark 1553, II. Aarg. Nr. 4; En Epifode af Lægekonstens Historie i Jylland, f. A. Nr. 9—10; Sæt Næring efter Tæring, f. A. Nr. 12; Træk af den danske Kirkes Historie siden Reformationen, f. A. Nr. 29—30, 32—33, 34; En Termins-Epifode, f. A. Nr. 41—42. („Almuekvinden“, S. 149); — En Epifode af en Vinterreise i Jylland, III. Aarg. Nr. 1—2; En Epifode af en Sommerreise i Jylland, f. A. Nr. 9. (jvfr. „Dagen“ 1837, Nr. 128); Om Levemaaden, især Hygigheden og Dyrdaadigheden, i Danmark i det 16de og 17de Aarhundrede, f. A. Nr. 52, 53—54, 55, 58; — Noget om vore Landsbykirker, især betragtede som Mindermærker fra Fortiden, IV. Aarg. Nr. 59, 62—63; — Lorents Luren, V. Aarg. Nr. 10).

I Skanderborg Amts Avis (Bemærkning ved Sessions-Placaten for første jydsk National-District for 1836, i Aarg. 1835, Nr. 127).

I „Historisk Tidsskrift, udgivet af den danske historiske Forening“, (Nogle Bemærkninger i Anledning af de sædvanlige historiske Beretninger om Torben Dres Henrettelse og Dypkes Død, Bd. III. S. 81—142. (jvfr. sfd. S. 143—53; Studier, Kritiker og Notiser 1842, S. 108).

I „Fyens Stifts-Avis“ (Udsigt over Amtsrådets Forhandlinger i Odense Amtstuedistrict i Aaret 1842, i Aarg. 1843, Nr. 11 (og i Dne Thomsens Avis 1843, Nr. 10, 11).

I Fjerdingaarskriftet „For Literatur og Kritik“, udgivet af Fyens Stifts litteraire Selskab, (Historisk Beviis for den danske Regjerings lovlige Ret til at behandle Corfits Ulfeldt som en Landsforræder, ligesaa vel efter Fredsslutningen i Kjøbenhavn, den 27de Mai 1660, som før Fredsslutningen i Roeskilde 1658, i Bd. I. S. 68—94; Om Hannibal Schestedt var Den, der ved Forræderi bragte Corfits Ulfeldt til at flygte ud af Fængslet i Malmø i Aaret 1660, sfd. S. 161—84; Bemærkninger om de forskjellige Perioder af Kong Christian den Andens Fængselskab, sfd. S. 346—76; Om den nygræste Litteratur, i Bd. II. S. 203—221; Bemærkninger om Hans Gaas, hans Liv og Bedrifter, i Bd. III. S. 97—143; 269—85).

Anmeldelser i: „Maanedsskrift for Litteratur“ (af P. C. Stenersen Gads „Liturgiske Blandinger, 1ste Hefte“, XII. 526—47; E. C. Scharlings: „Hvad er Hensigten, Betydningen og Resultaterne af Theologernes videnskabelige Undersøgelser om det N. T.s Skrifter“, XIII. 130—63; E. S. Petersens, E. P. Ralkars og J. N. Damkjers Smaa skrifter om Religionsunderviisningen i de lærde Skoler, samt Løhrs bibelske Fortællinger, overs., omarb. og forøgt, af J. N. Damkjær, XIV. 95—141; E. N. Boissens og W. F. Engelbreths Skrifter om Djævelen og Djævelstæler, XIV. 385—402; P. C. Christensens „Digte“, XV. 539—43; P. N. Frost's Oversættelse af det Gl. Testaments apocryphiske Bøger, XVI. 174—86. (jvfr. E. T. 1836, Nr. 19, 20, af J. A. Bornemann); „Kirkelige Leilighedsstæler af danske Prædikanter, udgivne af G. P. Brammer“, 1.—2. Samling, XVI. 420—43; N. P. Rielsens „Hellig Trefoldigheds-Gilbe“, XX. 82—91); — i Fjerdingaarskriftet „For Literatur og Kritik“ (af E. Olsens „Haandbog for Sogneforstanderskaber og Amtsråd i Danmark“, i I. 220—22; Georg Hansens „Das Amt Wordershelm im Herzogthume Holstein. Eine statistische Monographie auf historischer Grundlage“, sfd. S. 262—66).

Nogle Digte, deels med, deels uden hans Navn, i Hempels Avis og sammes Tillæg: Bidrag til Lidsghistorien, i Aarg. 1827—28; 1832—35; ligeledes nogle Smaadigte i Skandjærborg Amts Avis 1831—31. — (Efter Autogr.).

Romanoff (S.).

Digte, adspredte i Lahdes „Døsfian“ (f. 1832, Nr. 3), og i „Søndagsbladet“ (f. 1835, Nr. 11).

Noos (Bernhard Ludwig Frederich), f. 1759 i Eslevig, Søn af Skræddermester Caspar Erich Noos; kom 1770 i Domskolen i sin Fødeby; lærte siden 1776 Chirurgen hos Amtschirurg Knoll sld., og conditionerede siden 1779 hos Amtschirurg Hilbrecht; studerede fra 1781 Lægevidenskabene i Kjøbenhavn og var tillige Compagnichirurg ved Artilleriet; tog i Efteraaret 1782 chirurgisk Læntamen; blev i Sommeren 1783 Compagnichirurg ved det Nordenfjeldske Regiment i Christiania og havde Læge-Tilsyn ved et Detachment i Drammen; undertastede sig i Sommeren 1784 Examen ved det anatomisk-chirurgiske Amphitheater i Kjøbenhavn, og vendte tilbage til Drammen; fortsatte fra Efteraaret 1785 sine Studeringer i Kjøbenhavn; blev tillige Compagnichirurg ved det Sjællandske Infanteri-Regiment, og tog i Foraaret 1787 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); blev i August f. A. Chirurg ved Bømmetofte adelige Jomfrukloster og Høystrup Gods i Sjælland; d. 7de Januar 1829 Cancelliraad; f. A. entlediget. † 26de Januar 1839 i Lidemark Præstegaard i Sjælland. — * Christine Elisabeth Witte († $\frac{1}{2}$ 1838, i sit 78de Aar, paa Bømmetofte). — (Jvfr. Callisens Medic. Skriftstellers Lex. XVI. 294—95; XXXI. 521).

Nye Aftenandagter paa enhver Dag i Aaret, af J. E. Seyffert. Efter fiende Original-Udgave. Oversat. I.—II. Deel. Kbh. 1802. Ny Udgave. ibid. 1824.

Bidrag: i Phys. oekon. og medico-chir. Bibliothek (Om Dvaffalverne paa Landet, IV. 1795, S. 309—20; jvfr. sld. S. 25—29); — i Herholdts „Archiv for Lægevidensk. Historie i Danmark“ (Chirurgi ved Bømmetofte Kloster, stiftet 1735, i Bd. 1. S. 1. 1823, S. 179—80).

Rosen (Christiane), f. d. 20de Februar 1767 i Rjøge, hvor hendes Fader var Farver og gift med Cicilie Birgitte Fich († $\frac{1}{2}$ 1829). — (Jvfr. „Min Levnetshistorie af C. Rosen“, Kbh. 1836).

Deconomisk Huusholdningsbog. I.—IV. Bd. Kbh. 1818—21. 1.—3. Bd. 2det forøg. og forbedr. Dpl. 1821—39. 1. Bd. 3die forøg. og forbedr. Dpl. 1832. — Alfabetaisk Register over oconomisk Huusholdningsbog. ibid. 1828. — Efteraarssyltning. ibid. 1819. 2det forøg. Dpl. 1824. 3die forøg. og forbedr. Dpl. 1839. — Foraars- og Sommer-syltning. ibid. 1820. 2det forøg. Dpl. 1823. 3die forøg. og forbedr. Dpl. 1833. — Den tænkende Huusholder. ibid. 1824. — Den tuelige Huusmoder. ibid. 1834. 28 S. — Min Levnetshistorie. ibid. 1836.

Rosen (David), f. d. 21de Januar 1791 i Ebeltoft, hvor hans Fader Christian Rosen, giwt med Elisabeth Kirstine Sletting, da var Sold- og Consumtions-Inspecteur, siden i Nykjøbing paa Følster (f. 1733, † 1820 i Nysted). Dmitteret fra Nykjøbing Cathedralskole, blev han Student 1810; udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; d. 27de November 1811 Alumnus paa Walkendorfs, siden paa Ehlers's Collegium; absoverede i Jan. 1815 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); antoges d. 4de Juli 1818 af det engelske „Society for promoting christian knowledge“ som Missionair i Ostindien (indtil 1838); kom tilbage til Danmark 1839; blev d. 17de Juli 1840 Sognepræst til Lille-Lyubby og Vilsted i Sjælland. — * 2° 1821 Anna Elisabeth Halse, en Datter af afd. kongl. Fuldmægtig G. Halse i Tranquebar.

Erindringer fra mit Ophold paa de Nikobarske Øer, med en kort Stilbring af Øernes naturlige Beskaffenhed, og deres Indbyggeres Ejendommelighed. Med 15 lithographerede Afbildninger. Kbh. 1839. (Berlingske Tid. 1839, Nr. 169, jvfr. sftd. Nr. 173, af Rosen).

I Nyerups „Magazin for Rejseligttagelser“ (Udtag af Breve paa hans Rejse til og under hans Ophold i Indien, I. 257—77; II. 343—62; III. 280—98; IV. 107—32; jvfr. Post's Polit. og Hist. II. 231—32; L. T. 1822, S. 794).

I Rønnes „Danck Religionsblad“ (Udtag af hans Skrivelse til Dr. Knapp, I. 1825, Nr. 1. 2).

I „Genealogisk og biographisk Archiv“ (Missionær L. P. Haubroes Levnet, I. 137—167).

Rosen (Frederik Carl), Sidstansfertes Broder; fød 1787 i Ebeltoft; dmitteret 1805 fra Nykjøbing Skole; studerede Philologi og Theologi, og blev Alumnus i det pædagogiske Seminarium; vandt 1809 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den Aaret iforvejen udsatte historiske Priisoppgave: „Per partes eundo ostendatur, Polybio inprimis auctore, quibus opibus præsidiiisque et externis et internis post deletam Carthaginem niteretur imperium Romanum“ (jvfr. Engelstofts Univers. og Skole-Annal. 1809, I. S. 28—29); beskiftedes d. 14de April f. A. til Adjunct ved den lærde Skole i Horsens; rejste siden til Kjøbenhavn, for at fortsætte sine Studier, og udnævntes d. 30te Juni 1813 til Alumnus paa Walkendorfs Collegium; tog i Januar 1815 theologisk Attestats (Laud.); tiltraadte derpaa atter sin Post ved nydnævnte Skole; blev d. 15de April 1818 ordineret Katechet og første Lærer ved Søndergades Borger-skole i Horsens; d. 14de September 1827 Sognepræst i Hals, Aalborg Stift; d. 2den Maj 1832 til Baaelse paa Følster, og d. 19de Maj 1845 til Rjettinge og Bregninge i Laaland. — * Bodil Marie Mandix, en Datter af Landvæsen-commissair Ole Mandix, til Lamdrup-Bisgaard, ved Horsens.

Den franske Revolutions Historie, fortalt af Adolph Thiers. Oversat efter den femtende Originaludgave. I.—VII. Bind. Nykjøbing paa Galfster, 1842—1845. (Udkom i 1841—45 heftevis; anm. i Fædrel. III. 1842, Nr. 770; "Dagen" 1842, Nr. 53). [Lithographier dertil, 1.—2. Levering. 1843].

Et Par Ord om Johannes Ewalds Disputatser, i „Nyt Aftenblad" 1826, S. 214—16.

Rosen (S. M.), f. i Sverrige. (Jvfr. Kbhvns Morgenbl. 1838, S. 192; „Den Frisindede" 1839, S. 12).

Dgsaa et Domsomme om Ole Bulls Kunstnerverd. Kbh. 1838.

Sil Redactionen af Kjøbenhavnsposten, i „Kbhpost." 1839, Nr. 19, S. 76 jvfr. „Den Frisindede" 1839, S. 24).

Rosendahl (Erich Peter), f. i Hatting i Aarhus Stift den 30te Juli 1792, Søn af Jubellæreren, Consistorialraad Hans Rosendahl, Sognepræst til Hatting og Thorsted (f. 1756, † 1⁸ 1843, jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog S. 9., S. 45—46), og J. Kirstine, fød Thorup. Blev dimitteret til Universitetet fra Horsens Skole 1811, og, efter at have underkastet sig den philologisk-philosophiske Examen, d. 7de November 1812 ansat som Lærer ved nysnævnte Skole, hvor han forblev til Efteraaret 1815. Rejste saa til Kjøbenhavn og studerede Theologi, Philosophi og Philologi, indtil han d. 1ste Juli 1818 valgtes til Bestyrer og øverste Lærer ved det dengang i Fredericia nyligen oprettede lærde Underviisnings-Institut; erholdt d. 25de October 1825 kongelig Tilladelse til at søge overordnede Lærerposter ved de lærde Skoler; foretog sig derefter 1830 med offentlig Understøttelse en Udenlandsrejse; og udnævntes d. 8de April 1837 til Rector ved Nykjøbing Cathedralsskole. — * 1818 Bodil Catharine Main, en Datter af Tolbbetjent Main i Horsens. — Autobiographi i Indbydelseskriftet til den offentlige Examen i Nykjøbing Cathedralsskole 1841, S. 16—19; jvfr. Hundrups Skole-Calendar 1843, S. 6—7; Dets „Materialier", Nr. 93. 149; Møllers N. theol. Bibl. XIX. 275—84).

Indbydelse til et Bibelselskab. Odense, 1819. — Beretning fra Bibelsforeningen i Fredericia. ibid. 1820. 32 S. 8.

Tale i Anledning af Formælingsfesten den 1ste November 1828. Udgivet med Fortale af H. C. v. Riegels. Kbh. 1829. (N. f. L. I. 196—97, af E. N. David; L. L. 1829, Nr. 6).

Henrik Ruse. En biographisk Skizze. Fra det Hollandske oversat. Nykjøbing paa Galfster. 1846. 36 S. 8, med en lithogr. Afbildning.

Udførlige Indbydelseskrifter til de aarlige offentlige Examina i Fredericia lærde Institut og Nykjøbing Cathedralsskole, nemlig: De similitudine linguarum tamquam optimo eas penitus faciliusque percipiendi præsidio epistola. Hauniæ 1824. 11 pagg. 4to. — Evende Taler, holdte ved Rectors Indsættelse i Nykjøbing Cathedralsskole d. 10de Juli 1837. Kbh. 1838. 26 S. 4. (jvfr. Berlingske Tid. 1838,

Nr. 230). — Tale ved Aabningen af den Claassenske Folkebogsamling i den forrige Latinskoles Aarsfest. Nykjøbing paa Falsler, 1839. 20 S. 4. (jvfr. L. f. L. o. R. III. 300—301). — Oratio habita in schola Hothersnesiensis ab *Olae Wormio* MDCCIC; Skolefesterretninger for 1839—40. 8vo. — Optegnelser fra Fredericia; Skolefesterretninger for 1840—41. ibid. 1841. 8. — Om Nykjøbing Skoles Belgjørerere; Fortegnelse over de Skrifter, som Skolebibliotheket ejer, høenhørende til den classiske Philologie og dens Hjælpevidenskaber; Skolefesterretninger for 1841—42. ib. 1842. 8. (J. L. o. R. I. 203—4, af E. J. Jørgensen). — Forsøg paa at oversætte Ordene i P. E. Müllers Synonymik paa Latin. 1ste Hefte; Fortsættelse af Catalogen over Cathedralsskolens Bibliothek; Skolefesterretninger for 1842—43. ibid. 1843. 8. — Forsøg paa at oversætte Ordene i P. E. Müllers Synonymik paa Latin. 2det Hefte; Fortsættelse af Catalogen over Cathedralsskolens Bibliothek; Skolefesterretninger for 1843—44. ibid. 1844. 8. — En latinisk Tale; Fortsættelse af Catalogen over Cathedralsskolens Bibliothek; Skolefesterretninger for 1844—45. ibid. 1845. 8.

J „Journal for udenlandsk Litteratur“ 1812 (Nogle overfattede Bidrag).

J „Nyt theol. Bibliothek, udg. af J. Møller“ (En kort Skildring af Carl Nicu, Præst ved den franske reformerte Colonie i Fredericia, II. S. 273—312 [ogs. særsk. aftr. Kbh. 1822; jvfr. L. L. 1823, S. 510—11; Ergtbl. 3. Udg. S. 3. 1823, S. 735]; Brev til Prof. J. Møller ang. Ole Worm, Prof. og Rector i Hørsens, XIX. S. 130—32; Et Par nye Bidrag til Prof. D. Worms Biographi, sld. S. 290—92),

J „Den danske Statskibende“ (Latinisk Minde over Justitsraad, Ridder Bertel Bruun i Fredericia, 1827, Nr. 51, Lillag).

J „Kjøbenhavnsposten“ (Om Nykjøbing Cathedralsskole, 1838, Nr. 328, S. 1322; jvfr. Berlingske Tid. 1838, Nr. 266).

Desuden har han leveret enkelte anonyme Bidrag i flere Blade.

Rosendahl (Peter Andreas Casper), f. d. 13de Maj 1797 i Kjøbenhavn, af Forældrene *Rasmus Rosendahl*, Regimentschirurg ved det første jydsk Infanteriregiment († 31 1813 i Helsingør), og *Christence f. Sægaard* († 1808); besøgte fra d. 10de October 1807 til d. 30te Juni 1813 Cathedralsskolen i Aarhus; nød derefter Underviisning i Lægevidenskaben af sin Onkel, Districtschirurg Stengel i Skive; blev 1814 Compagnischirurg ved det første jydsk Infanteriregiment (da garnisonerende i Aarhus, men siden Maj 1816 i Kjøbenhavn); tog i Foraaret 1819 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); fik d. 29de Juni s. A. Bataillonschirurgs Charakter; udnævntes d. 25de Juni 1820 til virkelig Bataillonschirurg ved det tredje jydsk Infanteriregiment i Aalborg; d. 1ste April 1829 til Chirurg i Kolding samt Districtschirurg i Elbo, Brust, Andst og Slaugs Herreder; erholdt d. 2den August s. A. Krigsraads Charakter. — * 1/2 1822, i Skive, Charlotte Wilhelmine Ring. — (Jvfr. Callisens Medicin. Skriftsteller-Lex. XVI. S. 313).

Kolding Commune i Aaret 1840. Indbyggelseskrift i Anledning af Indvielsen af Kolding Raadhuus d. 28de Juni 1840. Odense, 1840.

3 "Bibliothek for Læger" (En heldigen udført *Exstirpatio uteri* ved Ligatur, IX. 233—40; Tilfælde af Forgiftning ved DN, XXVI. 155—57. [overs. af Alb. v. Schönberg i Schmidts Jahrb. d. Med. 1839, Bd. XXI. S. 162; Udtog i Frides u. Dypenheims Zeitschr. f. d. gesammte Med. Bd. 8. S. 3. 1838]; Et Tilfælde af Forgiftning med vild Peterfille, XXXII. (N. N. Bd. 2.) S. 216).

Rosensalk (Otto).

Aftenstjernen. No. 1.—5. Kbh. 1838. fl. 8.

Rosenhoff (Caspar Claudius), f. d. 18de November 1804 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Johan Frederik Rosenhoff var kongl. Generalitets = Fyrbøder og gift med Anne Margrethe Kjelsen. — Han lever i Kjøbenhavn af literaire Arbejder. — * 1. 1° 1831 Caroline Marie Seefeldt († 1⁷ 1841, 33 Aar gl.), en Datter af preussisk Borger Joh. Friedrich Seefeldt, Bundtmagermester i Demmin i Pommern, og Sophie Marie Wolfsdorff. * 2. 1841 Pauline Jacobsen (af den mosaiske Religion), en Datter af Kjøbmand Jacob Jacobsen og Eva Jacobsen. — (Portrait foran 2den Deel af hans "Noveller, Digte og Humoresker" 1842).

Nytaarsgave for begge Kjøn, til Underholdning for en Vennekreds. (Kbh. 1829). Paa Boghandler Nielsens Forlag. (Udgivet under Navnet "A. Cramer").

La Grippe, eller: den russiske Snue. Kbh. 1833. 8 S. 8vo. (under Navnet "J. F. Møller").

Om Behandlingen af den græsferende Sygdom: Mæslinger. Med en kort Fremstilling af Sygdommens Gang, dens Helbredelsesmaade, samt de Forsigtighedsregler, man under dens Udbrud bør iagttage. En nyttig Ledetraad for Forældre, Paarørende og Andre, der have Grund til at frygte dette om sig gribende Ondt. Kbh. 1834. 12 S. 12mo. (under Navnet "J. F. Møller").

Fortællinger og Digte. Kbh. 1835.

Skizzer og Scener af Folkelivet i Kjøbenhavn, 1ste Hefte. Kjøbenhavns gyldne A. B. C. og Kjøbenhavns Sælgetoner. Med et illum. Titelfobber. Kbh. 1836. 28 S. 8.

Blomstersproget, eller Blomsternes Betydning, efter det Orientaliske, samt et Tillæg om at binde Bouquetter o. s. v. Udarbejdet og forøget efter de nyeste Udgaver. Med illum. Titelfobber. Kbh. 1837. (1836). 50 S.

Nytaarskærv. Kbh. 1837.

Noveller, Digte og Humoresker. [1. Deel: Noveller; 2. D.: Digte]. Udgivne af C. M. Rosenhoff. I.—II. Deel. Kbh. 1841—42, med Forf.'s Portrait. (Udkom 1840—42 i otte Hefter; jvfr. "Dagen" 1841, Nr. 168; "Den Frisundede" 1841, S. 334; Fædrel. II. 1841, Nr. 638; "Nye Intelligensbl. 1842, Juni, Nr. 12).

"Dr. Lehmann"; og "Opkrift til en Kraft-Suppe". Evende Digte, skrevne og actionerede i 1842, frifundne af den kongelige Landsøver- samt Hof- og Stads-Ret 1843. Et Tableau i br. Folio. Kbh. 1843. (jvfr. Fædrel. IV. 1843. Nr. 1274).

Varteus Meriter, Epifode af Stormen paa Kjøbenhavn, i 2 Acter med Mellemact, Sange og Cher. (Parodi paa Th. Dverfkous Syngespil „Stormen paa Kjøbenhavn“). Kbh. 1845. (udg. under Navnet „Eh. Seefeldt“).

Redacteur af: a) Allernyeste Skilderi af Kjøbenhavn. Kbh. 1834. 4to. (fra Februar f. A.; heri er det Meste af ham). Af samme Blad var han Medredacteur (under en anonym Redaction) fra April til October 1831, hvori største Delen af de profaiske Artikler, og alle Digte uden Navn og Mærke ere af ham. — b) Den Frisindede. Et Ugeblad af blandet Indhold. 1.—12. Aarg. Kbh. 1835—46. 4to. (begyndt d. 22de Juli 1835 (fra d. 3. Nov. 1846 var han Udgiver af dette Blad); anm. i „Dannera“ I. S. 385—90, af Jøh. Nif. Høst; jvfr. „Dagen“ 1837, Nr. 189, 191, 197; 1840, Nr. 130, 31, 32, 59, 82; Kbhpost. 1837, Nr. 225; 1843, Nr. 70; Fædrel. VI. 1845, Nr. 1781). — c) Concordia. Et Ugeblad af almeeninteressant Indhold. Udgivet og forlagt af den typographiske Forening. Kbh. 1835—36, Folio; 1837—39, 4to. (begyndt d. 7de Aug. 1835; anm. i „Dannera“ I. S. 390—93; jvfr. Kbhpost. 1835, S. 752). — d) Dansk Billed-Magazin. Et Skrift for underholdende Skiltninger af Verdens Mærkværdigheder og Alt, hvad der har Betydning til Historien, Naturen og Kunsten, udgivet af N. N. Nielsen. Kbh. 1835—36. Med. 8. m. Kbh. (begyndt d. 16de Aug. 1835; jvfr. Art. E. C. Mourath),

J „Maanedssrofer“ (Rødvinen, en original Fortælling, 1827, Juni, S. 422—443; Mene, en orig. Fortælling, f. A. Juli, S. 95—121; Choristinden, f. A. Nov., S. 129—44 Smedesvendene, orig. Fortælling, 1828, Juni, S. 369—416 (samtlige under Navnet N. Claudius); Aandemaneren Johann Schröpfer, orig. Fortælling, 1829, Febr., S. 129—74; Den smukke Opvartningspige, 1830, I. S. 137—86).

J Lahdes „Døsfian“ (Viremanden, orig. Fortælling, 1827, Nr. 35—38; Runesten, en orig. Fortælling, f. A. Nr. 50—52. (begge under Navnet N. Claudius).

J A. J. Høst's „Miniaturbibliothek for Moerskabslæsning“ (Himmelff Kjerlighed, Fortælling, IX. 25 fgg.).

J A. J. Høst's „Nyt Miniaturbibliothek for Moerskabslæsning“ (Brudstykker af en Sværmer's Dagbog, II. S. 121—31; Spøgeriet i Nürnberg, Fortælling, VII. S. 3 fgg.; Det deelte Hjerte, en romantisk Hverdagshistorie. (Træsnit efter det virkelige Liv), VIII. S. 169—84).

J A. J. Høst's „Lommebibliothek for Moerskabslæsning“ (Normændene, orig. Revue, IV. S. 170—256; Automatet, orig. Fortælling, VIII. S. 4—125).

J „Nørnen“, udg. af E. J. W. Lahde, (Prøvet Kjerlighed, Fortælling, 1832 S. 119—44; Drindelig Resignation, Fortælling, 1834 S. 109 fgg.; Stille Kjerlighed, Fortælling, 1835 S. 101 fgg.).

J „Læsefrugter, samlede paa Litteraturens Mark“, af et Selskab (Neutralitet, 1834, Januar; Drankeren, f. A. Februar).

J „Dansk Folkeblad“ (Forskjellige Artikler under forskjellige Marker).

Endeel Art Smaadigte, Nytaarsvers, Tankesprog, Bonbons, Conditorordviser &c., forlagte af forskjellige Boghandlere, navnlig af Steen og af Nielsen (Nytaar 1845—46). — Sang ved Johannes Pagens Forbærd, assungen i Nordskilde Domkirke (1837).

Digte, adspredte (foruden i de af ham redigerede Tidsskrifter) i forskjellige Samlinger og Tidsskrifter, saasom i „Maanedssrofer“ (1829, Octbr, S. 126—28, jvfr. sld. S. 260); i Høst's Miniaturbibliothek for Moerskabslæsning“ (V. 120; VI. 71. 120).

125; VIII. 94); i Sammes „Nyt Miniaturbibliothek for Moerskabslæsning“ (I. 23. 239; II. 47. 263; III. 72. 144; IV. 72. 285; V. 285; VI. 95; VII. 48. 215. 240; VIII. 95. 285; IX. 46. 193); i Sammes „Lommebibliothek for Moerskabslæsning“ (I. 146; III. 144; VII. 201. 320); i „Balkyrien“ (1832, III. S. 126); i „Aller-nyeste Skilderi af Kjøbenhavn“ 1835; i Lahdes „Ossian“ og i „Ny Ossian“; i „Charitas“ 1836; „Vesta“ 1837; „Euphrosyne“ 1838 (S. 49. 52. 56. 59); i „Nytaars-gave for Danne og Norge for 1838“, udg. af H. Clausen, (Et Aar = et Liv, S. I.—XXIV.); i L. F. Kruses „Nytaarsgave for 1838“ (S. 59. 153); i J. H. Hansens „Majgave“ for 1838 og 1839; i „Klubvisebog“ 1838; i „Bertha, svensk-dansk Nyhærgåva for 1840; i J. L. Heibergs „Eet Hundrede lyriske Digte, 1842“, (3 Digte, spillende med i Comedien i samme Digters „En Sjæl efter Døden“ (i „Nye Digte“ af J. L. Heiberg, 1841); i Barsøds „Skandinav. Folketalender“ for 1845 (Aars-tiderne, fire Smaadigte, S. 25—28); i „Den Berlingske Tidende“ 1845 (Digt til H. C. Ørsted); i Frølund’s „Dansk Folketalender“ for 1846; samt i (Barsøds) poet. Væsebog og (E. Møngs) „Ny Samling af sædrel. Sange“. — (Nogle af hans Digte ere oversatte paa Tysk i „Dania, Auswahl von Gedichte aus dem Dänischen über-tragen von Emil Bonnet, Leipzig 1841“, og af Fr. Bresemann i „Dansk Album“ 1845, Nr. 8).

Han udgav: Nytaarsgave for 1838 (indeholdende: De to Studenter, Novelle af Carl, og Amors Skjermysdler, Novelette af H; o. u. L.: Danske Noveller I.—II.); Kbh. 1838; og: Poetisk-politisk Nytaarsgave, af —?— (G. Siebby). ibid. 1839, med J. D. Hages Portrait. (Jøfr. Kbhvns Morgenbl. 1838, S. 180). — (Revid.).

Rosenkilde (Christen Nyman), f. d. Sde Januar 1786 i Slagelse, Søn af Bogbinder Lars Rosenkilde og Henrietta f. Lund († $\frac{4}{11}$ 1819 i Slagelse). Dimitteret fra sin Fødebyes lærde Skole, blev han Student i Foraaret 1804; 1811 Cantor ved Domkirken samt Forstander for Fattiggfolerne i Aarhus; 1815 kongelig Skuespiller (debuterede som Sanger i „De 3 Galninger“ i Marts 1816). — * $\frac{4}{2}$ 1809 M. Christensen, en Datter af Kjøbmand Christensen i Aarhus. — (Hans Portrait, lithographeret, i „Figaro“ 1841, 2det Bd.; xylographeret i Glinchs „Conversations- og Noterings-Calendar“ 1842).

Pigen fra Heilbronn eller Kjærligheds Prøve. Et romantisk Ridderskuespil med Chere, efter H. v. Kleist, oversat. Kbh. 1818.

Rastdagen, Lysspil i een Act efter Bouilly. Kbh. 1819.

Fuglekydningen, Lysspil i 5 Acter af H. Clauxen (o: Carl Heun), oversat efter Forfatterens Manuskript. Kbh. 1822. (Lit., Kunst- og Theaterbl. 1822, Nr. 4).

Augusts Forvandlinger eller Drengen i sex Stikfæser. Overs. Med Kobb. Kbh. 1824.

Isabellas Forvandlinger eller Pigen i sex Stikfæser. Overs. Med Kobb. Kbh. 1824. 2det Dpl. ibid. 1839.

Libusfa. Romantisk Opera i tre Acter af J. D. Bernard. Overs. Kbh. 1824.

De Fortvilede paa Runde-Taarn. En moralsk-romantisk og fatal Comedie i een Act. Kbh. 1825.

Bennernes Fæst eller Testamentet. Lysspil i 2 Acter med Sange og Chor. Kbh. 1826. (Dehnschlägers „Prometheus“ I. S. 363—67; Kbhvns Morgenblad 1826, S. 252 og 263).

Den dramatiske Skrædder. Lysspil i 5 Acter. Kbh. 1827. (Theaterbl. 1828, Nr. 10; Flyv. Post 1828, Nr. 21—24).

Eugenie. Drama i 5 Acter af Beaumarchais. Overs. (Theaterrepert. Nr. 27). Kbh. 1830.

De to Egtemænd. Lysspil i 1 Act af Scribe og Warner. Overs. (Theaterrepert. Nr. 68). Kbh. 1835.

Prvens Rede. Romantisk comisk Opera i 3 Acter af E. v. Holtey. Overs. (Theaterrepert. Nr. 69). Kbh. 1835.

Leucoq eller Etats-Intriguen. Opera i 4 Acter af Scribe. Overs. (Theaterrepert. Nr. 80). Kbh. 1836.

Nathan den Viise. Oversat efter G. E. Lessing. (Theaterrepert. Nr. 159). Kbh. 1816.

Udgav: Brevduen. Et Ugeblad af blandet Indhold. 1.—7. Aargang. Kbh. 1818—24. ft. 4to. (jvfr. Post's Morgenbl. 1819, Nr. 32; Atr. Compt. Efterrett. 1824, Nr. 75; Lit., Kunst- og Theaterbl. 1824, S. 52). Uter begyndt i October 1830, Nr. 1.—6. 4to. (jvfr. Flyv. Post 1830, Nr. 124; N. Morgenpost 1830, S. 1175).

Redudgiver af Kjøbenhavn's Morgenblad, et æsthetisk Tidsskrift. 1.—2. Aargang. Kbh. 1825—26. ft. 4to.

Bidrag: i „Kjøbenhavn's flyvende Post“ (Brudstykker af en dansk Reisesendes Breve til Hjemmet, i Aarg. 1827, Nr. 46—52, 55—57, 62—64; Prolog og Epilog til hans Aftenunderholdning paa det kongl. Theater d. 26. Decbr. 1828, i Aarg. 1828, Nr. 104); i P. L. Møllers „Gæa“ (Albert Perse, Fortælling, 1845, S. 79—87; Nærighed, Fortælling, 1846, S. 35—44; jvfr. Berlingske Tid. 1845, Nr. 308); i Kjøbenhavn's Morgenblad, Ny Suite (Festen paa Antvorskov, 1838 S. 37 figg.).

Følgende Theaterspykker, oversatte af ham, ere opførte, men hidtil utrykte: Felicie eller Romangrillerne, comisk Synges. i 3 Acter af E. Dupaty, 1823; — Godset Sternberg eller Den ny Herremand, Lyss. i 4 Acter af Fru von Weisenthurn, 1823; — Brudgommen fra Mexico, Lyss. i 5 Acter af H. Claren (o: Carl Feun), 1824; — Fideles, Synges. i 2 Acter efter Bouilly, 1829; — Souffleurens Benefice, Baudeville i 5 Acter, med musicalsk Forpil af Théaulon og Etienne, 1837. — (Revid.).

Rosenstand (Peder), Kjøbmand og Bestyrer af Fattigvæsenets Arbejds-Anstalt i Horsens.

Veiviser for Horsens By. Horsens, 1832. 8vo. — Ny Veiviser for 1837. ibid. 4to.

Rosenstand-Goiske, see Goiske.

Rosenvinge (Janus Laurig Andreas Kolderup), f. d. 10de Maj 1792 i Kjøbenhavn. Hans Fader Etatsråd, Ridder Peder Andreas Rosenvinge Kolderup (adlet 7 1811 under Navnet Kolderup-Rosenvinge, jvfr. Magaz. til den danske Adelshist. S. 187—88)

var Medlem af Generalpostdirectionen (f. 1761 paa Bøden i Saltens Fogderi i Nordlandene, † 1⁵ 1824 i Kjøbenhavn, jvfr. Thaarups fædrel. Metrolog f. 1821—26, S. 327—28); hans Moder Mariane f. Grüner (f. 1764, † 1⁵ 1833 i Kbhvn, en Datter af Præsten Laurits Grüner, i Lille-Lyndby i Sjælland, og Cathrine Becker, f. Winding). — Underviist af forskjellige Lærere, af hvilke den Sidste, Ulr. Adolph Mesner (nu Provst og Sognepræst paa Langeland) dimitterede ham til Universitetet, blev han Student 1809; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavel som ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar; vandt 1813 Universitetets Guldbedaille for en Afhandling til Besvarelse af det Aaret iforvejen udsatte juridiske Priisspørgsmaal: „Qvænam argumenta maxime commendant Jurisconsulto danico legum antiqvarum patriarum studium, et qvomodo iis optime occurritur, qvi harum legum usu interpreti codicis Christianei abstinendum esse contendunt? et qvanam deniqve ratione hoc studium instituendum est, ut sit maxime fructuosum atqve fini proposito ab omni parte respondeat?“ (f. Engelstofts Univers. og Skole=Annal. 1813, S. 65—66); afsløvere de i April samme Aar den latinste = juridiske Examens theoretiske og i November næstefter dens praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev i Begyndelsen af 1814 Notarius ved Kjøbenhavns Universitets juridiske Facultet; disputerede d. 28de Juli 1815 for Licentiatgraden i Lovkyndigheden, og udnævntes d. 28de Septbr. f. A. til Adjunct ved det juridiske Facultet; disputerede d. 18de Octbr. 1817 for Doctorgraden i Lovkyndigheden; blev d. 27de Januar 1818 Professor Juris extraordinarius; d. 2den Marts 1822 extraordinair Assessor i Højesteret; d. 11te April 1828 Meddirecteur og Lærer i Kirkeretten ved Pastorat=Seminarict; d. 1ste August 1829 Ridder af Danebroge; d. 5te Januar 1830 Professor ordinarius i Lovkyndigheden (og Assessor samt Referendarius i Consistoriet til 1834); var Universitetets Rector 1833—34; blev d. 9de September 1834 Medlem af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler; d. 13de Juni 1838 Medlem af Commissionen for den Arna=Magnæanske Stiftelse, og 1839 af Commissionen til at gjennemgaae Udkastet til et nyt Kirke=Ritual og en ny Alterbog, samt 1841 af Commissionen angaaende Overbelyrelsen af Kirke- og Underviisningsvæsenet; d. 22de Maj 1810 benaabet med Danebrogsmændenes Hæderstegn. — Er Medlem af det Scandinaviske Literatur=Selskab (1817) og Secretair i samme (siden 1⁵ 1819); af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog (1° 1822) og dette Selskabs Secretair (1⁵ 1824—1° 1839); af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab (1824) og af sammes Ordboogscommission (1827—1844; jvfr. Vidensk. Selsk. Hist. af C. Molbech, S. 451—52), samt af Commissionen for Udgivelsen af danske Re-

gester og et dansk Diplomatarium ($\frac{1}{4}$ 1828); af „Kongl. Samsfundet för Utgifvandet af Hantfrister, rörande Scandinaviens Historia“, i Stockholm; af det Kongl. Witterhets- Historie- og Antiquitets-Akademie i Stockholm ($\frac{6}{8}$ 1827); samt Eresmedlem af det islandske literære Selskab. Var Med-directeur og Secretair i „Samsfundet til den danske Literaturs Fremme“ 1835—1838. — * $\frac{7}{8}$ 1814 Barbara Abigael Lange (f. $\frac{1}{7}$ 1791, † $\frac{1}{2}$ 1846), en Datter af Geheimeconferenceraad, Storfors af Danebrog og Danebrogsmænd, Christian Wilhelm Lange og Anna Holck f. Neunkirchén. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solemnia i Anledning af Kronings- og Salvingsfesten 1815, p. 31—32, og ved Reformations-Jubelfesten 1817, p. 17; jvfr. Døds „Materialier“, Nr. 110 (af Th. H. Erslew) og Nr. 123—24. — Portrait: C. A. Jensen pinx., E. Fortling lith. 4to).

De usu juramenti in litibus probandis et decidendis juxta leges Daniæ antiquas. Sectio Ima. (pro gradu Licentiati juris). Havniæ 1815. (L. T. 1816, Nr. 18. 19. — Heraf har Forfatteren selv besørget en fri dansk Oversættelse, med nogle Forandringer og Rettelser, indf. i Døds „Nyt jurid. Archiv“ Bd. XIV. (1816), S. 1—154). — *Sectio 2da.* Diss. inaug. ibid. 1817. (Paa Dansk oversat af J. E. Kall, i Døds „Nyt jurid. Archiv“ Bd. XXI. S. 112—235; Bd. XXII. S. 1—61).

Bemærkninger over de gamle danske Loves Bestemmelser om Bindikationsretten, udgivne som Indbydelse til Forelæsninger over Fædrelandets Lovhistorie. Kbh. 1819.

Grundrids af den danske Lovhistorie. Til Brug ved Forelæsninger. I.—II. Deel. Kbh. 1822—23. (Paa Tydsk oversat, med Anmærkninger, af C. G. Homeyer. Berlin 1825; jvfr. Schunds Jahrb. der gesammten deutschen juristischen Literatur Bd. II. S. 155). — Grundrids af den danske Retshistorie. Til Brug ved Forelæsninger. Anden aldeles omarbejdede Udgave. I.—II. Deel. Kbh. 1832. (Berlin. Jahrb. für wissenschaft. Critik 1833, II. S. 942—44, af G. Homeyer).

Samling af gamle danske Love, udgivne med Indledning og Anmærkninger, og tildeels med Oversættelse. II.—V. Deel. Kbh. 1821—37. 4to. (II. *Lex Sielandica Erici Regis.* Kong Eriks Sjellandske Lov, med Indledning, Oversættelse og Anmærkninger. 1821. (L. T. 1822, Nr. 25. 26. 27, af J. F. W. Schlegel; „Kiel. Beyträge“ II. S. 472—73). III. Kong Waldemar den Andens jydsk Lov og Thord Degus Artikler, med Indledning og Anmærkninger og danske, latinske og latiniske Oversættelser. 1837, med 2 Haandskriftprøver. IV. Danske Receser og Ordinantser af Kængerne af den Oldenborgske Stamme, med Indledning og Anmærkninger. 1824. (L. T. 1826, Nr. 1. 2; jvfr. Døds jurid. Tidsskr. Bd. XII. S. 1. S. 194—212, af Kolberup-Rosensvinge). V. Danske Gaardsretter og Stadsretter, med Indledning og Anmærkninger. 1827. (Melbeck's Nord. Tidsskr. I. S. 619—22; Raasb's Literaturbl. 1829, Nr. 38. 39—40, af J. E. Larsen; L. T. 1830, Nr. 34. 35. 36. 37, af J. F. W. Schlegel; Berlin. Jahrb. f. wissenschaft. Critik 1828, II. S. 161—67, af A. L. J. Michelsen).

Grundrids af den danske Politieret. Til Brug ved Forelæsninger. Kbh. 1825. Anden forøgede Udgave. ibid. 1828. (M. f. L. II. S. 335—39, af T. M. green-Ussing).

Legum Regis Canuti Magni, quas Anglis olim dedit, versionem antiquam La-

tinam ex Codice Colbertino, variantibus lectionibus atque observationibus additis, cum textu Anglo-Saxonico edidit *J. L. A. Kolderup-Rosenvinge*. Programma (til Universitetets aarlige Reformationstest). Hauniæ 1826. 4to. (Berlin. Jahrb. f. wissenschaft. Critik 1827, S. 1211—16, af George Phillips; Allg. Hall. L. Z. 1828, II. Nr. 138; jvfr. V. L. 1826, S. 750—51).

Grundrids af den positive Folkeret. Til Brug ved Forelæsninger. Kbh. 1829. (V. L. 1830, Nr. 8; jvfr. Kbhvns Skrb. 1829, S. 1658). Anden Udg. ibid. 1835. („Dannora“ I. S. 49—52).

Grundrids af den danske Kirkeret. Til Brug ved Forelæsninger. I.—II. Deel. Kbh. 1838—40. („Dagen“ 1838, Nr. 278; Berlin. Jahrb. f. wissenschaft. Critik 1841, II. Nr. 41. 42, af A. L. J. Michelsen).

Prøve af et Udvalg af gamle danske Herredags- og Landstingsdomme. Kbh. 1841. 12 S. 4to. (Hist. Tidsskr. III. 630—32).

Udvalg af gamle danske Domme, afsagte paa Kongens Retterting og paa Lands-ting. I.—III. Samling. Udgivet med oplysende Anmærkninger. Kbh 1842—45. 4to, med en lithographeret Tavle. [Udgivet paa det Kongl. Danske Videnskaberne Selskabs Bestyrelse, jvfr. H. C. Drsteds „Oversigt“ for 1844, S. 4—5]. (J. L. o. R. II. 1844, S. 174—79).

Sendtschreiben an den Herrn J. C. Schloßer, Geheimrath und Professor der Geschichte in Heidelberg. Kopenh. 1843. 34 S. 8. (Hist. Tidsskr. VI. 646 flgg.).

Kongelige Forordninger og aabne Breve, samt andre ved Trykken be- kendtgjorte Lovbud, tildeels i Udtog, og forsynede med Register og Henvisninger. Udgivne af J. L. A. Kolderup-Rosenvinge. XIX. Deels 3die Stykke—XXIV. Deels 2det Hefte af J. H. Schous Samling, for Aarene 1825—45. Kbh. 1826—46; fortsattes. — Alfabetafisk Register over Kong Frederik den Sjettes Forord- ninger, samt andre ved Trykken bekendtgjorte Lovbud fra 1823 til 1839. Kbh. 1842.

Samling af Forordninger, Reskripter, Resolutioner og Collegialbreve, som ved- komme Geistligheden og de øvrige i Kong Christian den Stes Danske og Norske Lovs 2den Bog omhandlede Gjenstande, ordnede efter Lovens Artikler ved L. Fogt- man og J. H. Hurtigkarl. Trede Udgave, besørget ved J. L. A. Kol- derup-Rosenvinge. I.—III. Deel. Kbh. 1838—40. (Udkom, 1837—40, i tolv Hefter). Supplement til denne Samling (for Aarene 1840—45). ibid. 1846.

Medredacteur af: „Maanedsskrift for Litteratur“, I.—XX. Bind. Kbh. 1829—38. (Hertil leverede han Anmeldelser af: J. E. Kall „Observationes de jure non scripto“ etc., I. 173—77; E. F. Normann „De jure repræsentationis secundum jus patrium“ etc., I. 178—80; A. C. Drsted „Juridisk Tidsskrift“ 15de Bd. I. Hefte, I. 184—87; Gr. Fougner-Lundh „Bergens gamle Bylov“, II. 315—34; J. F. W. Schlegel „Om de gamle Danstes Retsforbænder og Auto- nomie“, III. 535—558; IV. 38—63. 221—39. 357—78; J. Møller „Supplement til Haandbogen for Præster“, VII. 309—19; P. C. Stenersen Gad „Om liturgisk Frihed“, IX. 95—126, jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 195—205).

Medudgiver af „Juridisk Tidsskrift“, XVII.—XXXVII. Bind. Kbh. 1831—1840. („Dannora“ I. 103—16. 310—13. 382—85; jvfr. Art. D. H. Rømer). Deri findes af ham: Om den saakaldte Hals- og Haands-Ret efter den ældre Lov- givning, i XVII. 310—43; Om Oprindelsen til den ved Lovens 2—23—11 Sæde- gaarde tillagte Tiendefrihed, i XIX. 144—58; Bemærkninger om Blodhænnen hos

de gamle Standinaver, i XX. 130—56; Bemærkninger om Pant i ældre Tider, XXV. 309—35.

3 Driftes „Nyt juridisk Archiv“ (Bidrag til Fortolkningen af Christian den 5tes Lov ved Hjælp af vore gamle Love, som Reviser paa disses Bigtighed for den Lovkyndige (et academisk Præissskrift), VII. 175—258; VIII. 162—86. [L. T. 1825, S. 422—23]; Om Erens Anvendelse til Beviis og til Retsrætters Afgjørelse efter de gamle danske Love (eller Inauguraldisfertatsens første Section frit fordansket med nogle Forandringer og Rettelser), XIV. 1—154; Bemærkninger ved Fr. Dr. Prof. fessor Bedel Simonsens Skrift: „Den danske Adels- og Ridderstands Historie, indtil den i Danmark indførte Souverainitet. 1ste D. 1ste H.“, i XVII. 102—39. [ogaa særskilt aftrykt]; Ere Børnebørn pligtige til at indføre i Beskæftigelsesløst Bo, hvad disse have givet deres Børn? i XVII. 140—65. [L. T. 1825, S. 427]; Om den oprindelige Bemærkelse af Ordene Mord og Mordbrand, i XVII. 166—178; Bemærkninger om Fortolkningen af D. L. 5—8—14, i XIX. 176—91. [jvfr. sfb. S. 192—211, af N. S. Driftes; L. T. 1825, S. 436—37]; Udsigt over den nyeste udenlandske juridiske Litteratur, i XXIII. 154—89). — 3 Sammes „Juridisk Tidsskrift“ (Et Facultets Responsum i en Sag betreffende en Forfrevning i rede Sølv, uagtet Valuta kun var givet efter Qvartalscourse, i VI. 2. S. 222—32; Bemærkninger ved Recensionen over min Udgave af danske Necesser og Ordinanfer af Kongerne af den Oldenborgske Stamme, i Litteraturtidenden 1826 Nr. 1 og 2, i XII. I. S. 194—212).

3 „Det Scandinav. Litteratur-Selskabs Skrifter“ (Tillæg og Anmærkninger til Mads Ravns Sag, i Aarg. 1816—17, S. 424—42; Om den saakaldte ny Sjællandsk Lovs Alder, i XVII. 181—285; særsk. aftr. Kbh. 1820, og siden indtrykt i Forfatterens Udgave af denne Lov, S. IX.—XL. (jvfr. Stand. Litt. Selsk. Str. XVII. 346); Undersøgelse om Kong Christian den Andens saakaldte geistlige og verdslige Love, i XX. 95—150. (optr. med endel Tillæg i Forfatterens „Samling af gamle danske Love“ 4de Deel, S. IX. flgg.; jvfr. Driftes Jurid. Tidsskr. XI. 2. S. 183—229, af J. E. Larsen).

3 „Nyt Aftenblad“ (En Kriminalhistorie, oversat og meddeelt, 1824 Nr. 4).

3 Falcks „Staatsbürgerl. Magazin“ (Nachricht von einer Handschrift des Haberslebener Stadtrichtes, VIII. 741—50, jvfr. sfb. S. 751—53).

3 „Nye Danske Magazin“ (Skomagersvendenes Gildeskraa i Odense, VI. 51—60; En dansk Soret fra det 16de Aarhundrede, VI. 94—108; særsk. aftr. Kbh. 1830, 16 S. 4to. (jvfr. S. E. Driftes Overs. over det kongl. Danske Vidensk. Selsk. Forhandl. 1828—32, S. XXXVIII.); Om Rettergangsmaaden ved de geistlige Retter, af Biskop Knud. Meddeelt efter Haandskriftet, VI. 179—205. (jvfr. S. E. Driftes Overs. o. f. v. 1828—32, S. CIV.—CV.; D. Mag. 3. R. I. 207, Note 1). — 3 „Danske Magazin, Fredie Række“ (Guldsmedens tydske Gildeskraa i Kiøbenhavn. 1429. I. 47—52; Danmarks Rigens Ret. En Samling af gamle Retsætninger, tildeels grundede paa Herredagsdomme. (Meddeelt efter Haandskrifter og forsynet med Anmærkninger), I. 177—221; særskilt aftr. Kbh. 1842. 4to).

3 „Det kongl. Danske Vidensk. Selskabs filosofiske og historiske Afhandlinger“ (Noogle Bemærkninger om det hemmelige Skriftemaals Anvendelse i Norden, nærmest med Hensyn til en Bestemmelse derom i den Skaanske og Sjællandske Kirkeret, i VII. Deel, S. 3—19; særsk. aftr. Kbh. 1841. 4to).

3 „Historisk Tidsskrift“, udgivet af den danske historiske Forening, (Om det Uøvelige i Rettergangen mod Torben Dre, III. 143—47; En Herredagsdom over Torben Dre 1513. Meddeelt, med en Indledning, III. 154—58; Om Drabet paa Rigshofmesteren Poul Carmand i Aaret 1502 og den over ham fældede Dom, III. 575—99; Et Par smaa Berigtigelser til den danske Historie, VI. 307—20).

3 „Danst Litteratur-Tidende“ (Recensioner, f. Ex. over G. E. Vadens „Forsøg til et dansk-norsk juridisk Ord- og Sags-Lexikon“, 1814 Nr. 28; Regis Magni leges Gula-Thingenses, 1818 Nr. 24. 25; P. Rosfod Anchers „samlede juridiske Skrifter“ 2.—3. D., 1818 Nr. 31. 32; N. Falck „Das jütsche Low“ 1c, 1819 Nr. 40; G. E. Vadens „Danst-juridisk Ordbog“, 1822 Nr. 1. 2; A. Martinis tydske Oversættelse af Beskæftelsens „Kjerlighed uden Strømper“, 1827 Nr. 39). — Danst Uddrag af 2 latinske Taler, den ene i Anledning af Kongens Fødselsdag, den anden ved Rectoratets Omfistning, holdne af ham som Universitetets Rector 1834, findes i Selmers Afh. Tid. II. S. 65—67, og S. 145—52. — (Revideret).

Rosenvinge (Sigvart Urne), f. paa Kjersgaard i Fyen den 28de April 1758, en Søn af Oberstlieutenant Hans Wilhelm v. Rosenvinge og Edel Margareta v. Gersdorff (Datter af Oberstlieutenant Christian Freder. v. Gersdorff til Kjersgaard). Blev d. 3die April 1771 Søcadet; d. 9de Marts 1779 Secondlieutenant; d. 6te Marts 1789 Premierlieutenant; d. 31te Juli 1790 Capitainlieutenant; 1793 sendt til England, for at samle Erfaringer i Krigsskibenes Taktik, og 1795 til Frankrige og Holland, for at besee Orlogsværfterne; d. 18de Marts 1797 interimistisk Eqpipagemester paa Gammelholm (til $\frac{2}{3}$ 1809); d. 14de Juni 1799 Capitain; var tillige Medlem af Construction- og Regulerings-Commissionen ($\frac{1}{4}$ 1789); blev d. 8de Januar 1808 Taktikmester; commanderede et fransk Orlogsskib, besat med danske Søfolk, paa Schelden 1808; udnævntes d. 28de Januar 1809 til Ridder af Dannebrog; d. 5te Juli f. A. til Commandeurcapitain; d. 28de Jan. 1812 til Commandeur. † 9de Septbr. 1820. — * 1. § 1792 C. P. Nicoline Stephanfen (f. 1767, † $\frac{2}{21}$ 1792 i Kbh.). * 2. Johanne Marie Laikjer (f. 1767, † $\frac{1}{2}$ 1818). — (Jvfr. L. T. 1820, S. 663—65).

Veiledning til Taktiklærens Fart og Paalægning samt Seilenes Underflagning og Beslagning m. m. i de Kongl. danske Krigsskibe, udgivet efter det Kongl. Admiralitets og Commissariats Collegii Foranstaltning og efter dets Ordre paa det Kongelige Søsekaart-Arkivs Forlag. Kbh. 1817. 172 S. fl. 4to.

Veiledning til Arbeidet ved Skibenes Afsløbning af Stabelen, deres Dækning, Masternes og Bøugsprøvdets Ind- og Udtagning, tilligemed alt det som angaar Skibenes Røsthaling paa det Kongl. danske Orlogsværst eller de saakaldte Holme, samt Vastens Lægning og Kanoners Ind- og Udtagning, forklaret saavidt Artillerie og Mastro Corpsernes Mandskab er vedkommende. Udgivet paa det Kongl. Søsekaart-Arkivs Forlag. Kbh. 1818. 110 S. fl. 4.

Veiledning for Forbruget af Plating, Seildug, Linegods, Læder 1c. ved

Takkingen og andet dertil hørende Arbeide paa Hs. Majestæts Skibe. Kbh. 1820. 96 S. 8. Folio. — (Eilbecks efter Autogr.).

Rosing (Michael), f. i Neraas d. 19de Februar 1756. Han mistede tidlig sin Fader, og blev, da Moderen indgik nyt Egtteskab med en Kjøbmand Møllmann i Thronhjelm, indsat i denne Byes latinste Skole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet i Juni 1775; blev i Foraaret 1776 antagen ved det kongl. Theater i Kjøbenhavn; debuterede d. 6te Dec- tober 1777 som Skuespiller som Drosman i „Zaire“, og kort derpaa som Sanger i „Kongen og Forpagteren“ (Richard); rejste udenlands med Skue- spillerne Preisler og Saabye i Aaret 1788 (fra d. 3die Maj til d. 23de Septbr.), og opholdt sig i Paris og Tydsklands vigtigste Stæder: Wien, Prag, Berlin og Hamborg; blev 1787 tillige Instructeur ved det kongl. Theater, samt 1804 Forstander og Lærer ved den kongl. dramatiske Skole; d. 28de Januar 1812 Ridder af Danebroge. † 12te October 1818 i Kjøbenhavn. — * $\frac{1}{2}$ 1778 Johanne Cathrine Olsen, kongl. Skue- spillerinde (f. $\frac{2}{3}$ 1756, hejtideligholdt sit 50de Aars Jubilæum $\frac{3}{11}$ 1823, og forlod derpaa Theatret; jvfr. „Aftenbl.“ 1823, Nr. 41. 45). — (Hans Biographi i Rosfods Convers. Lex. XXVI. S. 368—71; jvfr. „Minde- blomster paa Michael Rosings Grav“, Kbh. 1819 (udg. af J. C. Westens- gaard og N. U. Krossing, og indeholdende de i „Dagen“, „Kbhøns Skilderi“, „Tilfueren“ indførte Digte i Anledning af hans Død, samt Tale ved hans Grav, af M. F. Liebenberg, og Charakteristik af Rosing, ved R. L. Rahbek, m. m.); Rahbeks Erindr. I. S. 180—81, 210—11, 240—41, 311—13, 335—36, 340—42, 358—59, 374—77; II. S. 2—3, 49, 165—66, 188—94, 311—47, 351; III. S. 88 flgg., 157—88, 234—236, 308, 312—13, 337, 356—60; IV. S. 130, 162—64, 219—220, 223 flgg., 237, 240—46, 312—28, 343—44, 402—5, 417—20, 437—40, 468—70; Dehlsenschlägers Levnet I. S. 60, 69, 84—85, 92—93; II. S. 280—81; „Nordia“ 1795, I. 158; Myerups Register til „Minerva“; Malthes Møllers „Dagspost“ 1818, Nr. 241; „Adrastea“ 2. Aarg. Nr. 73; „Theatret“, af Kruse, II. S. 143—45. — Portrait, malet af Juel, stukket af Meno Haas; og, som „Burchard“ i Skuespillet „Brønden“, ft. i Robb. af M. Haas).

Mediceerne. Comodie i 5 Akter af Brandes, oversat. Kbh. 1784. (ogsaa i den Gyldenbalske Samling af Skuespil XI. Bd.). — Den døde Elsker. Comodie i 2 Akter, oversf. ibid. 1785. (ogsaa i den Gyldenbalske Saml. anf. St.). — Ju- liane von Lindora. Skuespil i 5 Akter af Gozzi (efter Schröders Bearbejdselse) oversf. ibid. eod. (og i den Gyldenbalske Saml. X. Bd.; jvfr. L. E. 1786, Nr. 11). — Sammensværgelsen mod Peter den Store. Sørgeespil i 5 Optog af Kratter, oversf. ib. 1796. (L. E. 1797, Nr. 27; jvfr. Kbh. Atr. Compt. Efterretin. 1797, Nr. 22). — Reisen til Byen, Lyss. i 5 Optog af Afland, oversf. ibid. (1796). — Om

Declamationen af Herauld Sechelles, oversat med Anmærkninger. *ibid.* 1809. (L. E. 1809, Nr. 10).

Udtog af hans Dagbog paa hans Udenlandsrejse 1788, i Rahbets dramaturgiske Samlinger Bd. 2. S. 15—70; og af Breve til Rahbet, indf. i Dennes „Erindringer af mit Liv“ II. S. 188—89, 216—17; III. 160, 161, 168—69, 178—79, 180—81, 183, 184—85, 294—95.

Rosing (Ovend), f. d. 4de December 1804 i London, Son af nedenauførte Mr. Fred. Rosing og Anne Christine f. Klingberg; blev dimitteret til Universitetet fra Horsens Skole 1825; afslørede i April 1831 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); har under sit Ophold i Kjøbenhavn bestandig givet Underviisning i det engelske Sprog, hvilket han siden er vedbleven at studere; ansattes som Lærer i dette Sprog ved Metropolitanaskolen i August 1841, og siden tillige ved det v. Westniske Institut.

Kortfattet engelsk Formlære til Skolebrug. Kbh. 1837.

Morris English Reading-book. Engelske Læsestykker, udvalgte af „Evenings at home“, udgivne med vedside Ordforklaringer. Kbh. 1844.

Rosing (Ulrik Frederik), f. d. 17de December 1776 i Frederiksstad i Norge, hvor hans Fader Hans Rosing, gift med Hedevig Rothenburg, var Told- og Consumtions-Kassierer (f. 1743, † 7 1809). — Efter at have nydt privat Underviisning, indfattes han, 15 Aar gl., i Cathedralskolen i Christiania; afgik derfra til Universitetet i Foraaret 1796; tog i April 1799 theologisk Attestats (Laud.); blev d. 2den Octbr. 1801 Præst ved den danske Kirke i London; d. 28de Januar 1811 Ridder af Danebroge; d. 29de April 1812 Sognepræst til Jyllinge og Gundsømagle i Sjælland, og d. 27de Februar 1822 for Vor Frelseres Menighed i Horsens; d. 1ste August 1829 Consistorialraad. † 2den April 1841 i Horsens. — * 1. 1801, i Novbr., Anne Christine Dahl, f. Klingberg († 1½ 1821, i sit 51de Aar, i Jyllinge), Enke efter Copist Andr. Dahl. * 2. 1824 Ursula Sophie de Lassen (f. ½ 1786, † 1½ 1838 i Horsens), en Datter af Generalmajor, commanderende General i Nørre-Jylland og Ridder, Jver Christian v. Lassen og Anna Sophia de Løvensørn. — (Jvfr.: „Mindeblade om Ulrik Frederik Rosing, Sognepræst til Horsens, Consistorialraad, R. af D., af P. E. J. Rasmussen. Horsens, 1841“).

Tale ved Professor Ole Worms Bisættelse. Horsens, 1830. 16 S. 8.

Udtog af et Brev, dat. 17. Novbr. 1808, til det britiske Bibel-Selskab (indf. i „Summary Account of the proceedings of the British and Foreign Society etc.“ London 1811, 8vo), i Møllers Theol. Bibl. III. 332—33.

Om Bibelselskabet i Horsens, i Maanedl. Efterretn. fra Bibelselskabet for Danmark 1824, Nr. 12; 1825, Nr. 4. — (Tilbeds efter Autogr.).

Rosted (Henrik), f. d. 16de Juli 1761 i Fredensborg, Søn af Amtsforvalter Berthel Michael Rosted og Lovise Schulz (en Datter af Præsten Poul Schulz i Søllerød). — Dimitteret fra Roeskilde Skole, hvori han optoges 1769, blev han Student 1779; d. 1ste Maj 1785 medicinsk Candidat ved Frederiks-Hospital; underkastede sig i Decbr. f. A. den medicinske Embedsexamen (Laud.); beskaffedes d. 10de Januar 1789 til Læge ved Felthospitalet i Frederiksstad i Norge; disputerede d. 27de Aug. 1790 for Doctorgraden i Medicinen; var fra 1792 til 1802 Bergmedicus paa Kongeberg; levede siden i Kjøbenhavn indtil 1815, da han flyttede til Roeskilde. † 19de September 1816 i Kjøbenhavn. — * Jnger Bølette Borch (f. 1764, † 21 1842 i Roeskilde), Datter af Kjøbmand Anders A. Borch og Karen Margrethe Jugl, i Roeskilde. — (Hans Autobiographi i Programmet, som udstedtes ved Universitets højtideligheden i Anledning af Indtoget 1790, p. 16—17).

De colica Pictorum. Diss. in societate medica disputator. Havn. 1786. — Diss. inaug. sistens *adnotata* circa morbos inter copias Norvegicas anno 1789 grassatos. *ibid.* 1790. (L. G. 1790, Nr. 32; Tødes *Annal.* XI. S. S. 54—69; *Hartens feils Zeit.* 1795, II. No. 41, Betydning).

Bidrag: i „Nyt Bibliothek for Læger“ (Medicinsk Beskrivelse over Kongeberg, I. S. 1—57); — i „Dagen“ og „Kbhvns Skilderi“ (Nogle Smaaaflytter, det Offentlige vedkommende).

Udtag af et Brev til N. Myerup, dat. 19de Maj 1816, i Fortalen til „Almindelig Litteraturlæxicon for Danmark, Norge og Island“, S. IV.—V.

Rottbøll, see Rottbøll.

Rothe (Andreas Bjørn), f. i Kjøbenhavn d. 2den November 1762, Søn af Etatsraad Tyge Jesper Rothe (f. 1° 1731 i Randers, † 1° 1795 i Kbh.; jvfr. *Geneal. og biogr. Archiv* I. S. 32—72, samt Myerups *Lit. Lex.* S. 508—9) og Karen Bjørn († i Febr. 1795, en Datter af Agent Andreas Bjørn paa Christianshavn). Blev, efter at have nydt privat Underviisning i Hjemmet, dimitteret til Universitetet 1778 (ifke 1779); udmærket ved Examen Artium; absolverede i Januar 1782 den latinsk-juridiske Examens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren *Laudabilis*; var derefter i 2 Aar *Volontair* paa Justitsraad og Højesterets-Advocat Uldals Comptoir; blev i Decbr. 1783 *surnumerair*, og 1789 virkelig Assessor i Kjøbenhavns Hof- og Stadsret; 1796 Medlem i den angaaende Landbolovgivningens nedsatte Commission, senere tillige dens *Secretair* (jvfr. Bergsøes „Greve Chr. Reventlovs Virksomhed“ I. 286, 288, 317); 1797 bestyrende Medlem af Kjøbenhavns Forsøgelses-Commission, indtil October 1806, da han efter kongelig Ordre indtraadte som Medlem i en Commission, som da blev nedsat til

Udarbejdelsen af en ny Lovbog for Hertugdømmerne Slesvig og Holsten; blev 1803 Justitsraad; 1805 extraordinair Assessor i Højesteret; d. 14de April 1809 Deputeret i det Slesvig-Holstenske Cancelli, og tillige udnævnt til virkelig Etatsraad; d. 28de Januar 1810 Ridder af Danebroge; d. 29de Novbr. 1811 Medlem af Commissionen for det norske Universitets Anlæg og Indretning; fik i Foraaret 1812 Sæde i den Kongl. Universitets-Direction, i de Sager, som vedkom det norske Universitet, og d. 8de Maj 1813 i Postkasse-Pensions-Directionen. Da denne opløstes 1816, blev han Medlem af Directionen for den almindelige Pensions-Kasse; d. 28de Januar 1817 Conferenceraad; d. 26de Febr. f. A. andet Medlem af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler; d. 5te Juli 1820 første Deputeret i det Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancelli; d. 16de Maj 1824 Commandeur af Danebroge; d. 25de Maj 1826 be-
 naadet med Danebrogmændenes Hæderstegn; d. 1ste Novbr. 1828 Storkors af Danebroge; d. 27de Novbr. 1829 første og bestyrende Medlem af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler; d. 13de Febr. 1833 entlediget som Deputeret i det Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancelli, og udnævnt til Geheimconferenceraad (med Rang i 1ste Kl. Nr. 13); d. 22de Maj f. A. Medlem af Commissionen angaaende den juridiske Embeds-Examen, og d. 17de Jan. 1838 af Commissionen angaaende Real-Undervisningens Fremme ved Oprettelse af højere Borgerskoler. Var ogsaa Medlem af endeel andre, efter kongl. Befaling, nedsatte Commissioner, samt i atskillige Aar Secretair, og siden Directeur ved Naturhistorie-Selskabet i Kjøbenhavn. † 22de August 1840. — * 1789 Georgia Hinshelvey (f. 1° 1770, † 2° 1846), en Datter af Justitsraad Christian Hinshelvey, til Durupgaard paa Falster, og Mette Helene f. Tørsling. — (Retnolog (ved Fr. Thaarup) i Genealog. og biogr. Archiv I. S. 237—44; jofr. Rbhpost. 1840, Nr. 233).

Lyge Rothes adspredte Skrifter, samlede. I.—II. Deel. Kbh. 1799. [I den første Deel leverede han nogle Underretninger om sin Faders litteraire Arbejder, og Oplysninger om hans Levnetsomstændigheder, forsaavidt de stode i Forbindelse med hans videnskabelige Virksomhed]. (Univers. Journ. VII. 128—31, af J. Baden; L. E. 1799, Nr. 11; 1800, Nr. 9, af A. S. Orsted). — Samling af de til Forligelsesvæsenet hørende Forordninger, Plakater, Reskripter og Collegialbreve, indrettet i Form af et Real-Register, i alphabetisk Orden. Kbh. 1801. (L. E. 1805, Nr. 21). — *Mémoire sur l'origine & l'organisation des Committés conciliateurs en Danemarck.* à Copenhague 1803. Paa Dansk oversat og med tilhørende Lovsteders Anførelse forsynet af J. N. Høst. Kbh. 1803. (L. E. 1805, Nr. 20; Kroghs Jurid. Artiv Nr. 1, S. 338—43; Jurid. Maanedstid. 1803, I. 183—99; Jen. L. Z. 1804, I. Nr. 70. 71; Allg. S. 3. 1805, II., Nr. 159). — *Beiträge zur Kenntniß der Vergleichs-Einrichtung in Dänemark.* Veranlaßt durch eine Recension der Schrift: *Mémoire etc.* Copenh. 1804. (L. E. 1805, Nr. 47; Orsted's Jurid. Artiv Nr. 5, S. 249—63; Allg. S. 3. 1805, II., Nr. 159; Jen. L. Z. 1805, III., S. 214—16). — Om Ugte-

stabs-Stilsmiss. Et Forsøg til Udvikling af Lovgivnings Grundsatninger herom. Kbh. 1805. (jvfr. „Den Danske Tilskuer“ 1805, Nr. 90 og 97). Bidrag til Materien om Ægtestabs-Stilsmiss. ibid. 1806; ogsaa i „Ny Minerva“ 1806. I. 233—71. (jvfr. „Borgervennen“ 1806, Nr. 5. 6. 7, af Chr. Fr. Berner; Falckens Theol. Maanedst. VII. 263—94, af J. Lønborg Paludan; samtlige i Forening r. i L. E. 1806, Nr. 21—24, af M. S. Bornemann).

Bemærkninger angaaende Privat-Manuduction til den fuldstændige juridiske Examen ved Københavns Universitet. Manuskript for Belyndere og Benner. Kbh. 1833. 39 S. fl. 8. (Udg. S. J. 1834, II., Jun. Nr. 109; jvfr. Art. J. E. Elberling (I. 371)).

J „Minerva“ (Om Mindreaarigheds-Exceptioner, 1793, III. 281—97. (L. E. 1795, S. 13); Brev angaaende Fortligelsescommissionerne, 1805. IV. 66—75, jvfr. fib. III. 205—8).

J „Archiv for Sjøvæsenet“ (En Characterfildring af hans Broder, Contre-Amiral Carl Adolph Rothe, i XI. S. 120—22; 317—20).

Han skal være Forfatter til den i „Freia“ 1823, Nr. 3 aftrykte Inscription, som staar paa Mindestenen over hans Broders, C. Rothe's første Hustru.

Desuden har han skrevet „nogle Recensioner og Oversættelser“.

Rothe (Christian), Nysanfertes Søn; f. d. 16de Juli 1790 i København; blev 1807 dimitteret til Universitetet fra det Schouboccke Institut; erholdt ved Examen Artium Udmærkelse i første Klasse, samt Universitetets Priismedaille i Sølv (jvfr. Engelstofts Univ. og Skole=Ann. 1808, I. S. 52—56); blev indkaldt ved anden Examen i det paafølgende Aar; underkastede sig i Juni 1811 den latinff-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Characteren Laudabilis; blev d. 31te Decbr. f. A. Undercancellist i Højesterets Justitscomptoir; vandt 1812 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling over det Aaret isorvejen fremfattede Spørgsmaal i Lovkyndigheden: „Om og hvorvidt stridende Parter saavel efter almindelige Lovgivnings=Grundsatninger som efter den romerske og især den fædrelandste Rets Forrifter ere forpligtede til at udlevere hinanden Documenter“ (jvfr. Engelstofts Univers. og Skole=Annal. 1812, S. 46—47); fik d. 12te Maj f. A. Titel af Secretair, og blev d. 26de October 1813 Secretair ved Protocollerne i Højesteret; 1816 furnumerair, og 1819 virkelig Afsesfor i Lands=Dver= samt Hof= og Stads=retten; 1827 Afsesfor i Højesteret; d. 28de Juni 1840 Ridder af Dannebrog. — * Marie Stampe, Datter af Kammerherre Carl Adolph Stampe, til Schjærringe, og Caroline f. Rothe.

Alphabetisk Real=Register til Juridisk Archiv No. 1.—30. Kbh. 1814.

Alphabetisk Real=Register til Nyt juridisk Archiv I.—30. Bd. Kbh. 1823.

Rothe (Ludvig August), f. d. 7de December 1795 i Kbhvn, ældste Søn af Conferenceraad, Ridder og Dannebrogsmænd Christian

Nothe (en Broder til ovenanførte Andr. B. Nothe) og Charlotte Christine f. Müller (f. 7 1773, † 7 1814, en Datter af Forvalter ved Sorø Academics Gods, Caspar Peter Müller og Anna f. Paludan). — Blev 1812 Secondlieutenant i det kongl. Artillericorps; d. 4de Juli 1815 Landmaaler; 1819 karakteriseret Premierlieutenant; opholdt sig 3 Aar i Paris; beffiktedes d. 23de Juli 1822 til Lector i fransk Sprog og Litteratur ved Sorø Academi, og tiltraadte samme Aar, understøttet med et Stipendium fra dette Academies Kasse, en Rejse til Franfrige, for der at uddanne sit Studium af det franske Sprog og den franske Litteratur; hjemkom i Efteraaret 1823; vicarierede som Bibliotheks-Amanuensis ved Academi-Bibliotheket fra Begyndelsen af November 1839; udnævntes d. 28de Juni 1840 til Ridder af Dannebrog; foretog 1841 en videnskabelig Rejse til Franfrige. — * 1° 1820 Hebevig Sophia Nerenst, en Datter af Kammeraad, Lov- og Consumtions-Inspecteur Christian Nerenst og Mariane f. Maarset, i Kbhvn.

Résumé de l'histoire universelle, par H. F. J. Estrup. Traduit sur le manuscrit de l'auteur par L. A. Sorøe. 1826. [trykt i Kbhvn]. (Udg. S. 3. 1828, I. Nr. 28, S. 222—24).

Om Druiderne, deres Væsen og Være. Et Indbydelseskrift. Kbh. 1828. 4to.

Les Romains du Renard, examinés, analysés et comparés d'après les textes manuscrits les plus anciens etc. etc. Paris 1845. (Berl. Tid. 1845, Nr. 211).

Tre Taler holdne paa Sorøe Academie Kongens Fødselsdag 1827, 1839 og 1845. (Trykt som Haandskrift). Kbh. 1845. 59 S. 8.

3 "Magazin for militair Videnskabelighed" (Fortegnelse over de vigtigste i Aaret 1817 og indtil October Maaned 1818 i Franfrig udfomne militære Værker, i II. S. 651—83). — 3 "Den Berlingske Tidende" (Træk af Sorøe Academics mærkelige nyeste Historie o. s. v., 1846 Nr. 233, 35, 36 [jvfr. sld. Nr. 238, 39, af S. R. Povelsen; Nr. 251, af E. N. Nothe]; Bemærkninger om et høiere offentlig Agerdyrkings-Institut o. s. v., sld. Nr. 242, 43, 44, 62; jvfr. sld. Nr. 257, 70, 72, 74, 78).

Kritiske Anmeldelser: i "Danst Litteratur-Tidende" (af E. S. Børring's "Etudes littéraires, Partie en prose", 1829 Nr. 43, 44, jvfr. Børring's "Bemærkninger i Anledning af Recensionen", i Tillæg til E. T. Nr. 43, 44, 45 for 1829, 28 S. 8, og Nothes "Modbemærkninger" i E. T. 1829, S. 804—8); — i "Maanedsskrift for Litteratur" (af B. J. Børring's "Lectures françaises", XII, 535—41, [hvormod Forf. udgav: "Bemærkninger", som fulgte med M. f. E. XIV., og Anmelderen "et Sendebrev" 1835, 32 S. 8., hvilket fulgte med M. f. E. XV]; af: P. C. Stenersen Gad "Om forberedende og høiere Nealundervisning", XVI, 37—89).

Nothe (Peter Conrad), f. d. 17de Juni 1811 i Helsingø ved Frederiksberg, ældste Søn af nedennævnte Dr. theol. Waldemar Henr. Nothe og Elise Catharine Francisca f. Weidemann; blev, efter

at have modtaget den første Underviisning af sin Fader, sat i Efterfølgelsesfælskabets Realskole, hvorfra han, efter 2 Aars Forløb, 1821 kom i Metropolitanaskolen; dimitteredes derfra til Universitetet 1828; tog i Apr. 1833 theologisk Attestats (Laud.); var Lærer i Religion i Borgerdybskolen paa Christianshavn (fra Januar 1834 til 1840), samt i det Linde'ske Institut; disputerede d. 20de Juni 1840 for Licentiatgraden i Theologien; tiltraadte f. A., understøttet af sin Fader, en videnskabelig Rejse til Tydskland, Italien (hvor han opholdt sig i 3½ Maaned i Rom), og Frankrige; vendte tilbage til Berlin, hvor han udelukkende studerede Theologi og Philosophi under Marheineke, Steffens, Bathe, Gabler, Werder og Schelling (1841—1842); beskikkedes d. 8de October 1843 til anden residierende Capellan ved Vor Frue-Menighed i Kjøbenhavn. — * 3° 1845 Wilhelmine Susanne Kolderup-Rosenvinge, Datter af Etatsraad, Dr. & Professor Juris J. L. A. Kolderup-Rosenvinge og B. A. f. Lange. — (Autobiographi i Forhandlingerne ved Kjøbenhavns Universitets Fæst i Anledning af Salvingen og Kroningen 1840, S. 30—31).

De vita et gestis *Anselmi*, Archiepiscopi Cantuariensis, ratione habita status prioris ecclesiae Anglicae. Dissert. (pro gradu Licentiat). Hauniae 1840. (Færel. I. 1840, Nr. 221).

Lyge Nothe, i "Genealogisk og biographisk Archiv", Bd. I. S. 32—72. (T. f. L. o. R. V. 231—43, af C. E. Scharling; "Dagen" 1840, Nr. 124).

Tale ved det danske Vebesselskabs Aarsmøde 1845, i Selskabets 30te Beretning, S. 5—16. — 3 Prædikener, indf. i J. N. Damkier's Samling af "Prædikener over Evangelierne" Bd. I. S. 1. — Tale i: "Ved Frode Nothes Jordfærd" 1846.

Nothe (Dudolph), Broder til ovenanferte Ludv. Aug. Nothe; f. d. 12de October 1802 i Kjøbenhavn; lærte Gartnerkonsten i Rosenborg-Slotshave; tog 1821 Gartner-Examen, samt 1823 den højere Grad i Botanik og botanisk Have dyrkning; foretog sig derefter en Rejse igennem Tydskland, Over-Italien, Frankrige og Holland; blev d. 17de October 1833 Gartner ved Fredensborg-Slotshave; 1835 Medlem af Gartner-Examinations-Commissionen i Kjøbenhavn; rejste 1841, med kongelig Understøttelse, i England og Skotland; udnævntes d. 28de Juni 1842 til Ridder af Dannebrog. — * 1° 1832 Anna Maria Friedenreich (f. 1° 1808, † 1° 1841 paa Fredensborg), en Datter af Oberstlieutenant ved Kjøbenhavns borgerlige Infanteri, Wiinhandler Peter Joh. Friedenreich, N. af Dnbr., og Anne Cathrine f. Drdtholm.

Udtog af en Dagbog over Gartnerie, især med Hensyn til Drivrie og den skønne Havekunst, ført paa en Rejse igennem Tydskland, Over-Italien, Frankrige og Holland. Med en Fortale af J. W. Hornemann. Med 3 Kobbertavler. Kbh. 1828. (L. L. 1829, Nr. 11, 12, af J. L. Holbøll; Kbhvns Skilderi 1828, S. 1044—45).

Medredacteur af: Have-Tidende. Udgivet af Selskabet for Haveculturens

Fremme. VIII. og IX. Bind. Kbh. 1842—43. (Til dette Lidskrift har han leveret: Bemærkninger med Hensyn til den skønne Havekunst, i I. 257—65, 273—78, 295—298; II. 145—54; Hvorledes Humle med Fordeel kan dyrkes i Danmark, III. 145—168; Inddeling og speciel Beskrivelse af de kultiverede Kaalet og Røe-Varieteter, af Th. C. Rietner; med tilføiede Bemærkninger, VII. 49—101; Noogle Bemærkninger over Stedsforholdene i Almindelighed ved Haver i Danmark, VII. 241—61; Bemærkninger om Aaret 1842 Indflydelse fornemmelig paa Havevegetationen, VIII. 483—89; Om de almindeligste danske Skovtræers Anvendelse i Haveanlæg, IX. 353—73, 401—411, 433—43).

Om Frugttræers Beskjæring i Scandinavien, efter Klimatets Beskaffenhed, i: „Forhandlinger ved de scandinav. Naturforskeres andet Møde 1840“ (Kbh. 1841), S. 322—30.

Bemærkninger om Vinstoffens Beskjæring i Scandinavien, i: *Förhandlingar vid de Skandinaviske Naturforskarnes tredje Mäte*, i Stockholm 1842, S. 597—603; Bemærkninger angaaende Begrebet „Gartnerkunst“ og hvor den sande Skjønhed deri er at finde, sftb. S. 631—40.

Nothe (Waldemar Henrik), Halvsøstendebarn til ovenansførte Andr. Børn Nothe; f. d. Gte Marts 1777 paa Hovedgaarden Urup ved Horsens. Hans Fader var Casper Peter Nothe, Landsdommer i Nørre-Jylland, Etatsraad og Ejer af Urup og Møldrupkrog (f. § 1724 i Randers, † $\frac{7}{7}$ 1784 paa Urup, anf. i Myerups Vit. Lex. S. 507—8); hans Moder Edle Cathrine Severine Soelberg (f. 1754, † $\frac{1}{4}$ 1837 paa Weilgaard ved Grenaa), en Datter af Brygger Søren Soelberg, i Kbhvn., og Else Marie Stampe (Statsminister Henrik de Stampes Søster). Dimitteret fra Aarhus latinste Skole blev han Student i Efteraaret 1794; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavel som ved den philologiske-philosophiske Examen; afsløverede i Januar 1800 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Laudabilis & quidem egregie“; blev Alumnus paa Borchs Collegium; tiltraadte i Aaret 1801, ved privat Understøttelse, en Rejse til Tydskland, Schweiz, Frankrige og Italien, hvorfra han i December 1807 vendte tilbage; blev d. 18de August 1809 Sognepræst til Helsingø og Balby i Sjælland; d. 11te Decbr. 1818 Præst ved Helligaands-Hospitalet eller Barton i Kjøbenhavn; d. 1ste Novbr. 1822 residerende Capellan ved Trinitatis Kirke sammesteds; d. 22de Januar 1823 Medlem af Directionen for Dødsomme-Institutet i Kjøbenhavn; erholdt d. 1ste August 1829 Rang med Kjøbenhavns Sognepræster; blev d. 13de October 1830 Sognepræst for Trinitatis Menighed i Kjøbenhavn; disputerede d. 23de Octbr. 1836 for den theologiske Doctorgrad; udnævntes d. 28de Juni 1840 til Ridder af Danebroge. — * § 1810 Elise Catharine Francisca Weidemann, en Datter af afd. Sørigsprocureur Conrad Weidemann. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationsjubelfesten 1836, p. 45—47; jvfr. Nord. Kirke-Lid. 1837, Col. 93—94).

Joachimus Rönnowius Electus Roeskiidensis. Specimen historicum pro stipendio Collegii Medicei. Havn. MDCCCII. 78 pagg. 8vo.

Taler, holdte i Selskabet for Efterlægten. Kbh. 1822, 1823 og 1827.

Zubelprediken (indf. i „Samling af Prædikener paa Christendommens tusind-aarige Jubelfest i Danmark første Pjntfebag 1826, holdne af Kjøbenhavn's Geistlighed“. Kbhvn. 1826).

Tale, holden i Bibelselskabets Generalforsamling 1827 (indf. i Selskabets 12te Beretning, S. 3—15; astr. i Aalborg Stiftstidende 1827, Nr. 125—26).

De Trinitate et Reconciliatione. Disquisitio speculativa. (Diss. inaug.). Haun. MDCCCXXXVI. 151 pagg. 8. Senere udkommen paa Dansk under Titel a: *Læren om Treenheden og Forsoning.* Et speculativt Forsøg i Anledning af Reformationsfesten. Kbh. 1836. 149 S. 8. (Theol. Tidsskr. I. 1. S. 186—87; „Perfusa, Journal for den speculative Tre.“ Nr. 1., Juni 1837, S. 3—89, af J. V. Heiberg; jvfr. M. f. L. XX. 33—60; 103—36; 193—244; 293—95, af J. E. Sibbern; Kbhvns Læsefalons Ugeblad 1837, Nr. 4, S. 59—61 (jvfr. Norr. Ugeskr. S. 233, Noten); Berlingske Tid. 1837, Nr. 50; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1076—78).

Tale (indf. i „Johan Vønborg Paludans Minde“, Kbh. 1840, S. 6—8). — Tale i: „Ved Frode Rothes Fordeæld“ 1846.

Rothe (Wiggo), Broder til ovenanførte Ludvig Aug. og Rudolph Rothe; f. d. 20de Januar 1814 i Kjøbenhavn; blev Student i Sorø 1832, tog sammeårets den philosophiske Examen, og i Foraaret 1836 Examen i anvendt Naturvidenskab ved den polytechniske Lærestanstalt i Kjøbenhavn (Laud.); udnævntes d. 17de Maj 1837 til Alumnus paa Borchs Collegium (hvoraf han udtraadte i Maj 1841); holdt i Vinteren 1837 Forelæsninger over Chemi og Physik i Roeskilde og i Vinteren 1838 Forelæsninger over Chemien med Hensyn til dens Anvendelse paa Læren om Algerjordens Bestanddele; blev d. 10de Marts 1841 Fuldmægtig i General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet; foretog med kongelig Understøttelse en Rejse til Tydskland, Frankrige, Belgien og Holland i 1841 og 1842; berejste, understøttet af det Keiserenske Fond og Industrifondet, Norge og Sverrige 1844; udnævntes d. 21de Maj 1845 til Comptoirchef for Kanals-, Havne- og Fyr- samt Industri- og Fabrikcomptoiret under bemeldte Collegium. — * Martha Gustava Rothe, en Datter af Contre-Amiral og Generaladjutant, Kammerherre Carl Adolph Rothe og Benedicte U. de Turen.

Ugerdyrkningens-Chemie, eller om Algerjordens Bestanddele, deres Egenskaber og Indflydelse paa Vegetationen. En Lærebog for Landmænd, Gartnere, Forskmand og andre Jordbrugere. Med 1 Kobber. Kbh. 1839. (Halds Tidsskr. f. Landøken., N. N. Bd. I. S. 166—74, af Forfatteren; L. f. L. o. R. VII. 56—59, af E. A. Scharling; Berl. Tid. 1839, Nr. 128).

Danmarks industrielle Forhold, betragtede nærmest med Hensyn til Spørgsmaalet om Afslutning af Told- og Handelsforeninger med Nabolænderne. 1ste Deel.

Danmark og de sydligere Lande. 2den Deel. Danmark, Sverrige og Norge. Kbh. 1843—45. (J. f. L. o. S. II. 1843, S. 148—60; Jædel. IV. 1843, Nr. 1288. 1352; VI. 1845, Nr. 1845; Nyt statsoeconom. Arch. Bb. I. S. 2. S. 385 fgg., af C. N. David; Berl. Tid. 1843, Nr. 179; D. Folkebl. XI. 1845, Nr. 6.7.8.9.10.13).

J Petersens "Tidskrift for Litteratur og Kritik" (Udsigt over de i de senere Aar udfomne chemiske Skrifter af Zeise, Forchhammer, Jacobi o. A., i I. S. 110—129).

J Davids "Nyt statsoeconomist Archiv" (Bemærkninger om Patenter for industrielle Opfindelser, i Bb. I. S. 2. 1843, S. 274 fgg.).

J Schouw's "Dansk Ugeskrift, 2den Række" (Om den Indflydelse, som Fødsgrændsen mellem Kongeriget og Hertugdømmerne udøver paa Producenter og Consumenter i disse forskjellige Landsdele, i Bb. IV. Nr. 86 og 87; Nogle Bemærkninger om Chinas Handelsforbindelser, sftd. Nr. 94; Nogle Bemærkninger om Danmarks, Sverriges og Norges Agerbrug, Industri og Handel, i Bb. VI. Nr. 149 og 150, S. 283—310).

J "Archiv der politischen Oeconomie und Polizeiwissenschaft" von Rau u. Hansfen (Ueber die Zweckmäßigkeit des Anschlusses des dänischen Staates an den deutschen Zollverein, i Bb. II. S. 1.; Ueber einen skandinavischen Zoll- und Handelsverein, i Bb. IV. S. 2. S. 137).

J "Industriforeningens Tidende" (Slædefabrikationens Udvikling og nærværende Stillings, i Aarg. 6. S. I. S. 69 fgg.). — Forskjellige anonyme Afhandlinger og Bladartikler. — (Revid.).

Rothe (Wilhelm), Sidstansfortes Broder; f. d. 13de Oct. 1800 i Kjøbenhavn; blev, efter at have nydt Privatunderviisning af forskjellige Lærere, i Aaret 1814 indsat i den Kbhvnske Borgerdydsskole, hvorfra han 1818 afgik til Universitetet; afsløverede i Januar 1824 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev Lærer ved Borgerdydsskolen; foretog, understøttet af academiske Stipendier, en Udenlandsrejse 1825—27; disputerede d. 26de Maj 1829 for den theologiske Licentiatgrad; blev d. 23de Sept. f. A. Sognepræst for Hyllested Menighed i Sjælland; d. 25de Martz 1834 Lector i Religion og Moral ved Sorø Academi; disputerede d. 30te November 1839 for Doctorgraden i Theologien; blev d. 8de Juli 1843 Sognepræst for Bommeløv og Hemmershøj i Sjælland. — * 1 $\frac{2}{7}$ 1831 Thora Oldenburg (f. $\frac{2}{5}$ 1804, † $\frac{2}{9}$ 1831 i Hyllested), en Datter af Kammerherre Frederik v. Oldenburg og Marie Clarette Benedicte fød Bastholm. * 2. $\frac{7}{2}$ 1841 Frederikke Amalia Ewald, Datter af Generalmajor og Generaladjutant, Kammerherre Carl v. Ewald og Frederikke Amalia Raas f. Rosenstand Goiske. — (Autobiographi i Forhandl. ved Kbhvns Universitets Fests i Anledning af Selvingen og Kroningen 1840, S. 20—21).

Ad *Psychologiam librorum Vet. Test. canonicorum* symbolarum series. (pro gradu Licentiat). Hauniae 1829.

Om symboliske Bøger i den lutherste Kirke. En videnskabelig Undersøgelse. Kbh. 1833. (M. f. L. XIII. 482—505, af C. E. W. Bindesbøll; Nord.

Kirke-Tid. 1834, Col. 238—40, af J. C. Vindberg; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 986).

Det danske Kirkeaar og dets Pericoper. En Haandbog for Prædikanter og Kirkegængere. Udgivet ved Reformationseften 1836. Kbh. 1836. („Dagen“ 1836, Nr. 251; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1109). Anden forbedrede Udgave. ibid. 1843. (Berl. Tid. 1843, Nr. 195).

De Pericoparum, quæ hodie in ecclesia Danorum usurpantur, origine. Diss. i aug. Haun. 1839. (Theol. Tidsskr. IV. 1. S. 190—91).

Guds Forsyn og Retfærdiggjørelsen af Troen, betragtede i populære Foredrag. Kbh. 1840. (Fædrel. I. 1840, Nr. 308).

J „Christelig Kirketidende“ (Om Huusbeføg af Præsterne især paa Landet i Menighedernes Familier, 1834 Nr. 24—27).

J „Theologisk Tidsskrift“, udg. af Scharling og Engelstoft, (Hovedbegivenhederne i Jesu Liv, kronologisk ordnede, med Binde til en Sammenstilling af Lucas og Johannes. Et Studium, i Bd. III. S. 2. S. 1—47; Kærlighedsordet af de Steder i det Nye Testament, der handle om Egteskabsforholdene, sftd. S. 153—78; Om den geistlige Dragts og de kirkelige Klæders Oprindelse, i Bd. VIII. (N. N. Bd. 2.) S. 233—66, jvfr. Bd. IX. (N. N. Bd. 3.) S. 182—83).

J „Den Berlingske Tidendes Søndagsblad“ (Hovedstadens Kirker, 1840 Nr. 16).

J „Danst Kirke-Tidende“ (Mærkeligt theologisk Fund! i I. Aarg. S. 454—56, jvfr. sftd. S. 578—84, 585—94, af P. U. Møller).

Rothenborg (Cophus Nicolai).

Den nyeste og paalideligste Destilleerbog. Overs. Kbh. 1838, (h. Becken).

Rottbøll (Jens Laasbye), f. d. 19de Decbr. 1766 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Christian Michael Rottbøll, gift med Christiane Hedevig Brix (en Datter af Capitain Marcus Brix), da var Sognepræst ved Trinitatis Menighed, siden Biskop over Viborg Stift (f. 1² 1729 paa Hørbygaard i Sjælland, † 1² 1780 i Viborg, anf. i Myerups Lit. Lex. S. 510). Dimitteret fra Viborg Skole blev han Student 1782; udmærket ved Examen Artium; var i Marne 1785—89 Alumnus paa Borchs Collegium; undertastede sig d. 1ste Marts 1788 den latinist-juridiske Embedsexamen (Laud.); concurrerede 1790 om det ledige Notariat ved det juridiske Facultet med H. M. Lange (siden Byfoged) og F. L. Hurtigkarl (siden Professor); blev 1791 Højesterets-Advocat; 1805 virkelig Justitsraad; d. 16de Novbr. 1822 virkelig Etatsraad, og f. D. Generalassal. † 27de Juli 1824. — * Jva Wilhelmine Sehested (f. 3⁹ 1766, † 1² 1839, Datter af Oberstlitenant Anders Sehested, til Broholm, og Wibæde Maria f. Pultz, og tidligere gift med Kammerherre Frederik de Berregaard, til Rjølbygaard). — („Dagen“ 1824, Nr. 182; Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 328—29. —

Om hans Legat til Borchs Collegium, see Collegial-Lid. 1824, S. 47f.; Selmers Afb. Lid. II. S. 243—44).

Dissertationes pro Stipendio Collegii Medicei: α) Brevis delineatio delictorum Ran, Bold og Herrværk sic dicto, particula I.—III. Hafn. 1786—88. β) Pauca quaedam ad *Juvenalem* & ipsius *Satirarum* ultimam præsertim pertinentia. ibid. 1789. („Zris“ 1792, I. 303—8). — Erklæringer, Breve og Forestillinger, General-Procurer-Embedet vedkommende, af H. Stampe. I.—VI. Deel, fra 1753—82. [udg. af J. L. Rottboll], med Forfatterens Portrait. Kbh. 1793—1807. 4to. (Bærens Univers. Journ. II. 124—31; L. E. 1793, Nr. 41; jvfr. G. L. Bærens histor. Bibl. S. 217). — Hans Procedure i Sagen: Agent Gyldenbal contra Schubothe (angaaende et Sted i Ralthe Møllers Repertorium) er aftrykt i denne Sags Acter, som ere indrykkede i Morgenstjernes Jurid. Raanedstid. 1796, S. 108—155 og tillige særskilt udgivne. („Jurid. Bibl.“ I. 160—92, af J. J. Gudenrath). — Procedure i Sagen: Kjøbmand Robsahm contra Gener-Holm, i Schlegels „Astræa“, II. Bd. S. 1 flgg. (L. E. 1800, S. 250—52). — Tale ved Jubelhelstiden for Lovsyndighedens ærværdige Veteran J. M. Schönheider, i Raths „Læsning i blandede Lemner“, Bd. IV. S. 1—12. (jvfr. ibid. S. 12—15).

Rouving (Johanne Christine), f. d. 15de August 1779, af Forældre: Kammerherre Caspar Wilhelm v. Muntze af Morgenstjerne, til Lundbygaard (senere til Gammelgaard), daværende Generaladjutant og Major samt Ridder af St. Georgs-Ordenen, tilsidst Stiftsamtmand over Laalands-Falsters Stift og Amtmand over Maribo Amt samt Storkors af Danebroge (f. † 1744 i Kjøbenhavn, † 2° 1811, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 397; jvfr. Statstid. 1811, Nr. 80, 84, Tillæg, og Nr. 85), og Anna Petra Cathrine v. Flindt (f. 1750, † 1814, en Datter af Conferenceraad, Landsdommer i Laaland og Falster, Henr. v. Flindt, til Nielstrup). Hun ægtede 1811 Kammerraad, Landvæsencommissair Peder Rouving, Bysoged og Byskriver i Stubbekjøbing († 2° 1840 i Kbhvn.).

Alvors-Digte. Poetiske Forsøg. Nykjøbing, 1838.

Rudelbach (Andreas Gottlob), f. d. 29de Sept. 1792 i Kbhvn, hvor hans Fader Joh. Henr. Gottl. Rudelbach (f. 1748, † † 1821) var Strædermester; Moderen, Birgitte Catharine Drstrøm, af en Staanff Familie. Da han bestemtes til Handelsfaget, gjenneegif han samtlige Classer i det Basedowiske Underviisnings-Institut 1800—1805, og lagde her en god Grund i de nyere Sprog; deels af egen Drift, deels ved een af hans tidligere Læreres (Hilfselings) Opmuntring ombyttede han denne Bane med Studeringens, og blev 1805 indsat i Metropolitanstolen, hvorfra han 1810 dimitteredes til Universitetet. Han tog 1811 den philologiske og philosophiske Examen med Udmærkelse, og havde en rum Tid derefter mest Græsk og Latinff Philologi samt Oldtidsvidenskabens overhovedet for

Dje. 3 1817 vandt han Universitetets Priismedaille for Besvarelsen af den æsthetiske Priisopgave: „Om den dithyrambiske Digtearts Væsen og Værd“. Han vendte derpaa tilbage til Theologien, lagde sig fornemmelig efter Exegese, Orientalia og Dogmatik, og tog theologisk Embedsexamen i April 1820 med Charakteren: „Laudabilis et quidem egregie“. Han frekventerede derpaa Pastoralseminariet i eet Aar. D. 24de August 1822 disputerede han for den philosophiske Doctorgrad (til Disputatsens Trykning rakked ham en Understøttelse af Communitetets Kasse). Ved Understøttelse af Fondet ad usus publicos, af Communitetets Kasse og det Brochmandske Rejsestipendium (paa 4 Aar) tiltraadte han i Foraaret 1823 en Udenlandsrejse til Tydskland, Frankrig og en Deel af Schweiz, paa hvilken han fornemmelig beskæftigede sig med Afskrift af Inedita til Middelsalderens Scholastik (hvoraf dog saa godt som Intet kom for Lyset, medens eet af de vigtigste Stykker, Abælards Sic et Non, senere udgaves af den berømte Victor Cousin, et andet, Abælards dialogus inter Christianum & Judæum, af Prof. Rheinwald). Hjemkommen 1824, holdt han Dimisprædiken (over Matth. 22, 1—14), og holdt et halvt Aars Tid i det philosophiske Facultet (med Tillæbelse af det theologiske) Forelæsninger over Indledningen til den symboliske Theologi og den Augsburgske Confession; forresten beskæftigede han sig meest med literaire Arbejder, indtil han (da et Tilbud 1827 at ansættes ved et Preussisk Universitet, ei havde haft nogen Følge) modtog i Aaret 1828 af Grev Ludvig af Schönburg (som Patron) et Kald til Superintendent, Consistorialraad og Pastor primarius i Glauchau i Kongeriget Sachsen, og tiltraadte dette Embede, efter at have colloqueret og holdt Prøveprædiken i Dresden i Maj 1829, Søndag Exaudi s. A. 3 Januar 1838 blev han Medlem af det Kongl. Norske Oldskriftselskab; d. 26de August 1841 Doctor i Theologien fra det theologiske Facultet i Erlangen (ob doctrinæ copiam prorsus insignem, scriptis abunde probatam, ecclesiæ Evangelico Lutheranæ defendendæ studium, pietatis disseminandæ ardorem). 3 Aarene 1843—44 førte han Præsidiat ved den Leipziger Conferenz af Medlemmer af den evangelisk-lutheriske Kirke, hvorover udfærdigede Beretninger foreligge i „Zeitschr. f. die ges. Lutherische Theologie u. Kirche 1843—44“. 3 Aaret 1845 deeltog han activ imod de Bestræbelser, der, under Stin af en friere Kirkeforfatning, fatte sig til Maal at ophæve Kirkens Retsgrundbold i dens Symboler, og udgav (imod den første Leipziger derpaa rettede Petition til Kamrene) en Contrapetition (den anden Glauchauiske), som, med henved 1500 Understrifter, forelagdes og, i Forbindelse med de hertil sig sluttende Petitioner fra Leipzig og Lausitz (tilsidsft henved 8,900 Understr.), i det mindste havde den Virkning, at Symbolspørgemaallet lagdes tilside og den ordinatoriske Forpligtelse paa Sym-

bolerne vedblev. Samme Aar foresloges han med Prof. Harleß (i Erlangen) til et vacant Professorat ved Universitetet i Leipzig, som den Sidste erholdt. Deels formedelst Misforhold i Consistoriet, da Man forlangte af ham at han skulde stemme for en uindskrænket Raadighed over Betjendelsesformularerne ved Confirmationen (sølgelig en betinget Afkæffelse af det Apostoliske Symbol), og deels fordi han maatte, isølge Embedspligt, undslaae sig saavel for Udførelsen af alle kirkelige Handlinger hos de Tydske-Katholiske, som navnlig af al Kraft modsætte sig, at de evangeliske Kirker i Landet bleve indrømmede denne Sect til Simultangudstjeneste (Noget, som kort efter med ubetydelige Modificationer gik igjennem i begge Kamrene), nedlagde han sit Embede under 1ste September 1845, holdt sin Affedsprædiken d. 16de Novbr. dernæst, og vendte d. 22de s. M. tilbage til Fædrelandet, hvor han fra Begyndelsen af December 1845 har levet. Blev d. 1ste Maj 1846 Medlem af det historisk-theologiske Selskab i Leipzig. — * Elisabeth Marie Bønsøe, en Datter af Skibscapitain Niels Christian Bønsøe. — (Autobiographi: Vitam suam hucusque actam brevi narratione S. V. Theologorum Academiae Fredericianae Erlangensis ordini oblatam exposuit. Lips. 1842. 8. Andre Bidrag til Skildring af hans Liv og Færd: Conversations-Lexicon der Gegenwart IV. Bd. 1. Abth. (Epz. 1840) S. 653—55; Homiletisch = liturgisches Correspondenzblatt 1829, Nr. 45 (Schreiben an einen Lichtfreund, af Pastor M. Stephan), Nr. 47 (Ueber die Predigten und das Colloquium des Herrn Superint. Dr. N.; af Pastor Mag. Müglic); samme Blad 1830, Nr. 3 (Abgenöthigte Erklæring); Fortalen til Lindbergs Oversættelse af Forf.'s „Det christelige Hyrde-Embeds Indsigtelse“ (Kbh. 1829); Die Ameise, 1835, Nr. 23; Leipz. allg. Zeit. 1838, Nr. 273 (Erklæring einiger Sächsischen Geistlichen betr. die von Hrn. Pastor Stephan und seinen Anhängern veranlaßten Zernwürfnisse in der Sächsischen Landeskirche); Kierkegaards Nordisk Tidsskr. f. christ. Theologie Bd. 3. 1841, 4. Hefte, S. 287—88; (v. Polenz) über Gewissensfreiheit. Dresd. 1816 (Fortalen og Bogen heelt igjennem); D. Wehrhan Reise durch Deutschland, Frankreich und die Schweiz (1836), S. 23 f.; Th. Carlyle moral phenomena in Germany (2. Ed. Lond. 1845), S. 176 f.; Krauphold Theorie des Kirchenliedes (1844), S. 63—71; Der deutsche Protestantismus (Grff. a. M. 1847), S. 270). Navnlig med Hensyn paa Petitionsagen i Sachsen 1845 og Embedets Nedlæggelse: Berliner allg. Kirchenzeitung 1845, Nr. 104; Allg. Kirchenzeit. Nr. 195; Sächsisches Volksblatt, Nr. 3. 18, Beilage („Abschied des Dr. N. von Glauchau“), og overhovedet flere tydske og danske Tidssblade, saasom Kbhvns Skilderi 1823, S. 308—9; „Dagen“ 1829, Nr. 174; Kbhpost. 1829, S. 476—78, 484—85, 490, 812; Nord. Kirke-Tid. 1834, Col.

312, 96; *Verlingste Tid.* 1846, Nr. 157; *Aarhus Stifts-Tid.* 1845, Nr. 223, 25; *Berliner allg. Kirchenzeit* 1845, S. 103. — Portrait, foran den danske Præbifsamling: „Herren kommer“ (f. n.) og foran den tydske: „Kirchenspiegel“ (f. n.).

De Ethices principii hucusque vulgo traditis disquisitio historico-critica. Havn. 1822. (Ann. i *Révue encyclop.* 1827, Nov.). — *Claudii Taurinensis* ineditorum operum specimina, præmissa de eius doctrina scriptisque dissertatione. Havn. 1824. 8. [ogsaa i *Møllers N. theol. Bibl.* VI. 283—375]. (Ann. i *Révue encyclop.* 1827, Nov.; *L. T.* 1829, S. 394—95). — *De typis ac symbolis Scripturæ S.* dissertatio. Havn. 1824. 8. (Ved Indleveret til det theologiske Facultet i Kiel og af dette antaget som Dissertation for den theologiske Doctorgrad, hvilken dog ej meddelees her, da efter Facultetets Statuter dertil udfordredes: „at beklæde et anseeligt geistligt Embede“).

Den rette uforandrede Augsburgske Troesbetjendelse med sammes af P. Melancthon forfattede Apologie, paa Dansk oversatte med en historisk Indledning og oplysende Anmærninger. Kbh. 1825. (Ann. i *Theologisk Maanedsskr.* III. S. 203—8, af J. E. Lindberg).

Uandeligt Feldtraab i Kirkens Trængselsdage, af J. da Costa. Et Sidestykke til Dr. J. P. Mynsters Prædiken om den christelige Viisdom. Paa Dansk, med en Fortale. Kbh. 1825. (Originalen udkom under Titel: *De geestlijke wapenkreet door J. da Costa.* Rotterdam. 1825).

Christelig Huus- og Reiseskat. Iste Bind: Thomas a Kempis om Christi Efterfølgelse, fire Bøger, udgivne paa Dansk med en Indledning og Forfatterens Levnetsløb. Kbh. 1826. (jvfr. Art. J. N. L. Holm). 2det Bind: Christelig Trøstebog, samlet af Kirkens Fædres og fromme Besjenderes Skrifter, med Forfatterens Liv og Levnet. Iste Afdel. *ibid.* 1827. (Rec. *L. T.* 1828, Nr. 23, af E. Tryde; *Theol. Stud. u. Krit.* 1828, IV. 8:7).

Enkelt Prædikener: Det store Raademaaltid (Dimisprædiken). Kbh. 1824. (jvfr. Worms Breve i *Møllers N. theol. Bibl.* XIX. 231; „*Telegraphen*“ 1824, Nr. 18; „*Vedømmelse over Dr. Rudelbachs Prædiken.*“ Kbh. 1824“). Tale, holden i det danske Missionselskab ved Sommermødet 1825. *ibid.* 1826. De falske Propheeters Kjendetegn. *ibid.* 1828. (Kbhpost. 1828, Nr. 65; rec. i *L. T.* 1828, Nr. 35, af H. N. Clausen; Forf. replicerede med: *Saul iblandt Propheeterne.* Et Stridskrift imod Prof. Clausen. *ibid.* 1828; jvfr. Clausens Erklæring i *L. T.* 1828, Nr. 44; J. Schultheßs *Neueste theol. Annalen u. s. w.*, April 1829, og herfra i Uddrag i Kbhpost. 1829, S. 550).

Theologisk Maanedsskrift, udg. af N. J. S. Grundtvig og A. G. Nuelbach. I.—XIII. Bind. Kbh. 1825—28. Den Sidstnævnte (som fra 6te Bind af udgav Maanedsskriftet alene, da Medudgiveren kom under Censur) har hertil, foruden en Mængde kirke- og litterarhistoriske Bidrag, leveret: I. Afhandlinger: Revision af de af Prof. C. F. Hornemann siden Aaret 1818 udgivne Oversættelser og Forklaringer af enkelte Føgger af det Nye Testamente, i Bd. II.; Henrik Schwartzs Levnet og præstelige Virksomhed, med en Udsigt over hans Skrifter, i Bd. XIII.; Grundlag dertil: Meddelelser af Prof. jur. J. Holmbergson i Lund. II. Recensioner, over: J. Schultheßs *epistola Jacobi*; Bertholds *deutsche Predigten, von Kling*; *De la religion par Benj. Constant*, i Bd. I. II.; K. L. Reinholds *Leben*; *Confessio Augustana*,

cur. Winer; J. v. Meyer, Blätter für höhere Wahrheit, 6te Samml.; Universalregister zu Stolbergs Religionsgeschichte, i Bd. II.; Clausen, Catholicismens og Protestantismens Kirkeforfatning, Lære og Ritus, i Bd. III. IV. VI.; Hirscher, das Evangelium u. die theolog. Scholastik; Köster, das Christenthum, die höchste Vernunft; Drelli, Kampf des Rationalismus, i Bd. III.; Eschenmayers Religionsphilosophie, i Bd. III. IV.; Noble the plenary inspiration; Friedrich, die evang. Kirche in Ungarn, i Bd. IV.; Theophrosyne; Forsberg's Preditningar; H. Nese, protest. Religion in Deutschland; Faber's Breve til Grundtvig; Münster, de Dionysio Alexandrino; F. Schmidt, historia Paulicianorum (jvfr. Forf.s Erklæring angaaende denne Kritik, i Tillæg til L. T. 1825, Nr. 31), i Bd. V.; Fogtmann, de Jesu Chr. adscensu; Bergqvist, Profetpredikan; Montlosier, Mémoire à consulter; Bretschneider's Heinrich u. Antonio, i Bd. VI.; Bretschneider, Apologie der neuern Theologie; Pareau de mythica S. S. interpretatione, i Bd. VII. VIII.; Martin Boos Selbstbiographie, i Bd. VIII. X.; P. E. Müllers System i den kristelige Dogmatik, i Bd. IX.; (herimod: N. Fogtmann's Bemærkninger i Anledning af N.s Rec. af Müllers System, i Nyt theol. Biblioth. XIV. 241—321); Bergqvist, Fornuft och Uppenbarelse, i Bd. X. XII.; Lückes u. Tholuds Commentare zum Johannes; Cooper, proof of the inspiration; da Costa over, de Handlingen der Apostelen, i Bd. XI.; Panfa, Gesch. d. Auswanderung der Salzburger, i Bd. XI. XII.; Wichelhaus Predigten; Sell Zuruf an alle Christen; Hagel üb. d. Zustand d. Theol.; Görres, Woz u. seine Todesfeier, i Bd. XII.

30. Fr. Oberlins Levnet og præstelige Virksomhed, i en dansk Bearbejdelse. Med en Indbefaling til Bogens Læsning af J. Hornsylv. Kbh. 1828.

Enkelte Prædikener (i det tydske Sprog): Die Einsetzung des christlichen Hirtenamts. Dresd. 1829. (Prædiker. Paa Dansk overs. af C. S. Lev, udg. af J. E. Lindberg. Kbh. 1829). (M. f. L. II. 259—65, af H. N. Clausen; jvfr. Kbhpost. 1829, S. 493, 500); Das Reich Jesu Christi. Leipz. 1829. (Tilstræbelsesprædiken). Der Reformation, ein Werk aus Gott und nicht aus Menschen. Leipz. 1830. (Reformationsprædiken 1830). Woher das Elend und der Jammer dieser Zeit? Vuffpredigt an Deutschland. Schneeberg 1832. (Vorfat paa Dansk af L. E. Hagen. Kbh. 1832. 2. Dpl. ibid. 1834. Rec. Homil. liturg. Corresp. Blatt 1833, Nr. 25). Der Bund des Volks mit dem Fürsten. Predigt am Constitutionsfest Sachsens. Leipz. 1832. (3 dansk Overs. udg. af N. E. Ditlevsen. Kbh. 1833. Rec. Homil. liturg. Corresp. Bl. 1333, Nr. 44; Rheinwalds Repert. III. 255); Die Herrlichkeit des Christenthums Waldenb. 1835. Der Segen der Lutherischen Reformation. Leipz. 1836. (Rec. Rh. inw. Repert. XXIII. 255). Der Glaube an den eingebornen Sohn Gottes ist das Einzige, was uns velle Freudigkeit geben kann in der Todesstunde. Leipz. 1837. (Rec. Rheinw. Repert. XXIII. 156). Trauerrede am Sarge des Erlauchten Grafen Ludwig zu Schönburg-Hinterglauchau. ibid. 1842. (Enkelte af disse Prædikener ere oversatte i det Evenise Sprog).

Kampf mit der Welt und Friede in Christo. Eine Sammlung christlicher Predigten und Homilien. Leipz. 1830. (Rec. Homilet. liturg. Corresp. Blatt 1831, Nr. 48).

Die Augsbürgische Confession 1530. Historische Darstellung aus und nach den Quellen. Leipz. 1830. (Rec. Allg. S. L. 3. 1830, II. Nr. 124).

Das Wesen des Rationalismus und das Verhältniß desselben zur christlichen Kirche und zum christlichen Staat. Leipz. 1830. (Rec. Leipz. L. 3. 1833, Febr.;

Rheinw. Repert. II. 45; Homil. liturg. Corresp. Bl. 1831. Nr. 9; jvfr. „Der Eremit“ 1831, Febr., og derfra i Rbhpost. 1831, S. 213—44. — Brudstykker deraf paa Dansk meddelte af B. Werels i Tidsskrift for Kirke-Krønike og kristelig Theologie I. 488—802; II. 280—296. — Imod dette Skrift udkom af en Pseudonym: Bertheldigung des Rationalismus gegen die Angriffe und Schmähungen Dr. R.s von Religiosus verus. Leipz. 1831; fremdeles i 1846 et udførligt Angreb af Wilfarth i: „Evangelisches Licht und Recht (Brschw. 1846), S. 436—95.

Vierzehn Thesen über die vorgeschlagene Errichtung von Presbyterien und Synoden in Königreich Sachsen. Ein theologisches Bedenken. Leipz. 1832. (Rec. Rheinw. Repert. III. 75 ff.).

Die Finnisch-Lappische Mission bis 1726 und das Leben des ersten Apostels der Norwegischen Finnen, Th. von Westens. Historische Darstellung aus den Quellen. Tüb. 1833. (Separatastyck af „Christotierpe“ f. 1833, herausg. von Alb. Knapp. Senere trykt, med Udelælselse af Anmærkningerne, som Tractat. Rec. Rheinw. Repert. I. S. 69. Oversat i Udtog paa Dansk af J. P. Mstrup, i Nord. Kirketid. 1834, Nr. 38, 39, 41; og heelt paa Svensk. Stockholm 1841. Forelæsninger herover holdtes i Museemet i Bremen af Pastor Meinerzhagen, 1834).

Der Herr kommt. Eine Sammlung christlicher Predigten und Homilien auf alle Sonn- und Festtage des Kirchenjahres. I.—II. Band. Leipz. 1833—34. (Rec. Literarischer Anzeiger f. christl. Theologie 1834; Rheinw. Repert. XII. 153—156; XIII. 252. Endet af disse Prædikener ere oversatte i Udtog paa fransk i Gazette évangélique. Lausanne 1835).

Herren kommer. En Samling af kristelige Prædikener og Homilier paa alle Søn- og Helligdage. Kristelig Huuspostille. Rbh. 1837. 4. (Oversættelse og tildeels Samarbejdelse af den foregaaende Samling, ved Forf. selv. Rec. i Nord. Kirketid. 1838, Nr. 26—29; jvfr. sfd. 1833, Col. 188—91).

Hieronymus Savonarola und seine Zeit. Aus den Quellen dargestellt. Hamb. 1835. (Rec. Jahrb. für wissensch. Kritik 1836, Nr. 21, 22, af S. Leo; Allg. Hall. Z. 1836, Nr. 198—99, S. 350—60; Blätter für literarische Unterhalt. 1837, Nr. 248; Theol. Literaturbl. zur Allg. Kirchenzeitung 1837, Nr. 5, 6; Rheinw. Repert. XVII. 11—22; Nord. Kirketid. 1836, Nr. 12—14, af P. E. Kierkegaard. — Af Skriftet meddeelt et dansk Udtog i Clausens og Hoblenbergs „Tidsskr. for udenlandsk theologisk Literatur“, IV. 231—310. En fransk Oversættelse, med mange Tillæg af Archiverne i Florents, forberedes af E. F. Récondon, Præst i Vevey).

Die Sacramentworte, oder die wesentlichen Stücke der Taufe und des Abendmahls, historisch-kritisch dargestellt. Nebst zwei theologischen Gutachten über die Sächsischen Agende von 1812 und über des Perlepen-system. Leipz. 1837. (Rec. Rheinw. Repert. XX. 208 ff.; Nord. Kirketid. 1837, Nr. 47, af R. F. S. Grundtvig).

Dänische Literatur und Sprache. 1837. (Udførlig Skiagraphie til en dansk Literaturhistorie, optaget i: Allgemeine Encyclopædie der Wissenschaften und Künste, herausgegeben von Ersch und Gruber, 1ste Section, Bd. XXIX. S. 44—101).

Reformation, Lutherthum und Union. Eine historisch-dogmatische Apologie der Lutherischen Kirche und ihres Lehrbegriffs. Leipz. 1839. (Rec. Evang. Kirchenzeitung 1839, Nr. 62—66, 73—75, af Prof. R. F. Sack; Blätter für literarische Unterhaltung 1839, Nr. 58—59; Berlin. Jahrb. f. wissensch. Krit. 1839, II. S. 23—36, af Lange; J. P. Lange, vermischte Schriften, IV. 1—19; Rheinw. Repert.

XV. 206—16; Nord. Tidsskr. f. Christ. Theol. I. 119—55, af Th. Oldenburg; Literarischer Anzeiger f. Christ. Theol. 1843, Nr. 49—51, af M. Göbel; jvfr. Tertullians Lehre vom Abendmahl und Fr. D. Rudelbach, von D. Baur; Tübinger Zeitschrift f. Theologie 1839, 56—144; S. S. Thiersch, Vorlesungen über Katholicismus und Protestantismus (Erlangen, 1846) II. S. 24 ff.).

Die Grundveste der Lutherischen Kirchenlehre und Friedenspraxis. Stritschrift wider D. R. P. Sack und D. F. C. Baur. Leipz. 1840. (Rec. Literarischer Anzeiger f. Christ. Theologie, 1843, Nr. 49—51; Allg. Hall. L. Z. 1842, III. S. 512).

Zeitschrift für die gesammte Lutherische Theologie und Kirche, herausg. von D. Rudelbach und D. Guericke. I.—VII Jahrg. Leipz. 1840—46. Herril leverede han: I. Afhandlinger: Die Lehre von der Zuspuration der heil. Schrift mit Berücksichtigung der neuesten Untersuchungen darüber von Schleiermacher, Twisten und Steudel, historisch-apologetisch und dogmatisch entwikkelt (I. 1. 1—59; I. 2. 1—66; II. 4. 1—39; III. 2. 1—51); Die erneuerte Mission der evangelisch-lutherischen Kirche in Finnmarken (I. 1. 106—24); Die Lehre der Lutherischen Bekenntnißschriften von den Grenzen der Kirchen- und Staatsgewalt und das Verhältniß dieser Lehre zu den kirchenrechtlichen Theorien darüber. Zugleich eine Erwiederung gegen D. E. Sartorius (I. 3. 62—116; jvfr. Allg. Hall. L. Z. 1842, III. S. 511); Beiträge zu einer Charakteristik der letzten religiösen Erweckung in der evang. luther. Kirche Dänemarks mit Bezugnahme auf die kirchlichen Zustände dort seit 1836 (II. 1. 65—115; 2. 83—130; oversat af P. W. Christensen i Lindbergs „Dannebrog“ 1841, Nr. 6—10); Nævn og vierzig Thesen über des Wesen, die Entwicklung und die Form der Religionsfreiheit (IV. 3. 89—143; aldeles omarb. og overs. i „Theol. Tidsskr. f. den nerrste Kirke“, Bd. I. S. 1); Bericht über die in Leipzig am 7. 8. Septbr. 1843 und am 5. 6. Septbr. 1844 gehaltene erste und zweite allg. luther. Konferenz von Gliedern der evangelisch-lutherischen Kirche. Extract aus den darüber abgehaltenen Prolocellen (IV. 4. 28—120; V. 4. 1—130); Ob eine evang. luth. Bibelgesellschaft Bibeln in Römisch-katholischer Uebersetzung an Römisch-katholische Glaubensgenossen verbreiten möge? (V. 2. 65—73); Ueber den christlichen Begriff der Hierarchie und die unchristliche Verunstaltung desselben (VI. 106—33). II. Recensioner: Neanders Leben Jesu, Harms Religionshandlungen der luther. Kirche (I. 1); Sacks Christliche Polemik (I. 2); Behse, die Stephansche Auswanderung (I. 3); Palmer, über die Kirche, Sartorius Moraltheologie (II. 1); Stahl, protest. Kirchenverfassung, Puchta Einleitung ins Kirchenrecht (II. 2); Wackernagel, deutsches Kirchenlied, Knapp, Christenlieder (II. 4; III. 1); Schmidts Jo. Zauler (III. 1); Helfferich, die christliche Mystik (III. 2); Pusey, letter to the Archbish. of Canterbury; Maurice, letters to Palmer (III. 3); Etip Beskriftning der Gefangbuchskæffering; Karsten, Kirche u. Symbol; Julius, über Hebung des kirchl. Lebens; Socin, das Abendmahl; Wiggers, üb. Supernaturalismus König, Lehre von Christi Höllenfahrt; Kurz, Astronomie und Bibel (III. 4); Kretsch Neutestamentliches Handwörterbuch (IV. 2). — Desuden leverede han fra 1841 af: „Bibliographie der ausländischen (Französischen, Englischen, Dänischen, Schwedischen) theologischen Literatur“, og havde fra 1843 af den betydeligste Andeel i „Bibliographie der neuesten deutschen theologischen Literatur“ (I samme Tidsskrift). — (Rec. af 1ste Aargang: Ergängingsblædder zur Zeitschrift allg. Literatur-Zeitung, 1840, Nr. 24; af 1ste og anden Aargang: Staats- og gelehrte Zeitung des Hamburger Correspondenten 1842, Nr. 202. 304).

Biblischer Wegeweiser in einer vollständigen Sammlung christlicher Predigten und Homilien auf alle Sonn- und Festtage des Kirchenjahres. I. Band. Leipz. 1840. (Rec. Rheinwalds Repert. 1842). II. Band. Leipz. 1844. (Rec. Zeitschr. für Luther. Theol. 1844, IV. 213).

Ämtliches Gutachten über die Wiedereinführung der *Katechismus-Examina* im Königr. Sachsen nebst historischer Erörterung der Katechismusanstalten in der evang. luth. Kirche Deutschlands, Dresd. 1841. (Zholuck's liter. Anzeiger, 1841, Nr. 74, 75; Allg. Kirchl. Zeit. 1841, Nr. 121).

Historisch-kritische Einleitung in die Augsbургische Confession. Nebst erneuerter Untersuchung der Verbindlichkeit der Symbole und der Verpflichtung auf dieselben. Dresd. 1841. (Berlin. Jahrb. für wissensch. Crit. 1841, II. Nr. 102—4, r. af Schmieder, Zholuck liter. Anzeiger 1841, Nr. 74, 75; Rheinwalds Repert. 1841, Bd. XXXV. S. 1. S. 35—42; Allg. Hall. L. Z. 1843, Ergzbl. Januar, Nr. 5, S. 38).

Vitam suam hucusque actam brevi narratione exposuit. Lips. 1842.

Ueber die Bedeutung des Apostolischen Symbols und das Verhältniß desselben zur Confirmation. Offenes Sendschreiben an S. Exc. den Kultminister Wietersheim. Leipz. 1844, (Rec. Zeitschr. für Luther. Theol. 1844, III. 147. Perimod: W. F. Thienemann der apostolische Symbolum, mit besonderer Berücksichtigung der Schrift des Herrn. Dr. Rudelbach n. s. w. Leipz. 1846. Evar paa dette Angreb i Zeitschr. für Lutherische Theologie 1847, I. 163—65).

Den uopsløselige Forbindelse mellem Troens Bekjendelse, Kjærligheds Gjerninger og de Helliges Samfund. Prædiken over Hebr. X, 23—25. Kbh. 1844.

Kirchenspiegel. Ein Andachtsbuch zur häuslichen Erbauung an allen Sonn- und Festtagen in einer Reihe dogmatisch-moralischer Vorträge über gewählte Abschnitte aus den Evangelien und der Apostelgeschichte. 1r Band. Erlangen 1845—46. 2r Band. Erl. 1847 (under Pressen). (Heraf i dansk Oversættelse af E. Christiani: „Christendommen har fælleds Grundbold med Fædrene og Propheterne i Israel.“ Adrents-prædiken. Kbh. 1845.

Der Abschied des Fremdlings. Abschiedspredigt bei der Amtsniederlegung. Magdeb. 1845. (Rec. Reuters Repert. f. d. theol. Liter. 1846, Septbr. S. 243 ff.). Dansk Bearbejdelse af Forf.: „Den Fremmedes Afkæd. Kbh. 1846.“; jvfr. Berl. Tid. 1846, Nr. 23).

Bibelen er Gud's Ord. Prædiken ved det Danske Bibelselskabs Aarsmøde 1846. Kbh. („Dansk Kirketid. I. Aarg. 1846. S. 740—44).

Theologisches Gutachten in Betreff der Preussischen Union mit besonderer Rücksicht auf eine speciellen vorliegenden Fall. Leipz. 1846. (Rec. Blätter f. liter. Unterh. 1846, Nr. 277).

Theologisches Gutachten über die Frage betreffend das Verhältniß der Baptisten zur Kirche und zum Staate und die denselben zu gewährende Religionsfreiheit. Zugleich ein Beitrag zur Kirchengeschichte. Magdeb. 1846.

Christelig Biographie eller Christi Vidners Liv og Kamp og Død, fremstillet for christelige Læsere af alle Stænder. 1ste Hefte. Kbh. 1846. (Dansk Kirketidende 1847, Nr. 69; „Dannevirke“ 1847, Nr. 64).

Bidrag til: Nyt theol. Bibliothek (Bemærkninger over Prof. Clausens Kritik og Fremstilling af Underbegrebet, IV. 119—161; Om en vis Modification i Hypo-

thesen om en mundtlig Tradition som Forklaringsgrund til de tre første Evangeliers Overensstemmelse, IV. 162—177 (begge Afhandl. rec. i Dansk Literaturtid. 1824, Nr. 34 og 35; Leipz. Literaturzeit. 1824, Nr. 71. — Imod den første: H. N. Clausen Apologie for min Afhandling om Underbegrebet, Nyt theol. Bibl. VI. 37—64); — Evangeliske Kirkezeitung (foruden en Mængde kirke- og literarhistoriske Efterretninger, omspredte i de syv første Hæfange, følgende større Afhandlinger: Das Christenthum und die Rationalisten in Dänemark, 1827, Nr. 51—52; 1828, Nr. 55—57. 62. 63; 1830, Nr. 5—8; 1831, Nr. 69. 70. 73—75; 1832, Nr. 49—51; 1835, Nr. 26—33 (jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XV. 183—281; Kbhpost. 1829, Nr. 135): Streitschrift des Probstes Bergqvist wider die de Wette'sche Religions- und Offenbarungstheorie, 1828, Nr. 35—39; Ueber D. Neanders Schriften, 1828, Nr. 41; Der Kreuzproceß gegen den Adj. Mag. J. Lindberg, 1830, Nr. 37—38; Ueber J. A. Bengel mit Beziehung auf die Schrift Burks über Bengels Leben, 1832, Nr. 15—17; Mittheilungen aus der neuesten christlich-theologischen Literatur Schwedens, 1832, Nr. 4—8); — Literarischer Anzeiger für christl. Theologie und Wissenschaft (Zur Pastoralthologie in einer beurtheilenden Anzeige der Pastoralthol. von C. Harms, 1832, Nr. 30—31; Blicke auf die neueste theologische Literatur Schwedens, 1842, Nr. 4—8); — Homiletisch-liturgisches Correspondenzblatt (Die praktische Richtung der Schleiermacherschen Theologie, dargelegt in einem Ueberblick des dogmatischen Inhalts seiner Predigten über die Augsburg. Confession, 1835, Nr. 22—24 (rec. Rheinwalds Repert. XXII. 36—39); — Evangelisches Predigermagazin, herausg. von C. Ph. H. Brandt (Homilie am St. Stephanstage, II. 1; Drei Predigten von Grundtvig, übers. III. 1); — Maanedsskrift for Christendom og Historie (foruden tre Recensioner, I. 64—65. 344—351. 567—581; Indledning til den christelige Dogmatik fra det rene kirkelige Standpunkt, eller Kritik over Prof. Twestens dogmatiske Forelæsninger, 1.—3. Stykke, II. 33—63. 141—168. 331—368); — Nordisk Kirke-Lidende (Mærkelig Oplysning til en, i Maanedsskrift for Literatur 4de Bind Side 379 ff. indført, anonym Anmeldelse af det i Aaret 1830 foranstaltede Aftryk af den forordnede Alterbog for Danmark, 1833, Nr. 1; Er Forsagelsen ved Daaben i den gammekirkelige Form et væsentligt Stykke af vor Daabspagt, eller ikke? 1833, Nr. 17—20); — Blätter für literarische Unterhaltung (Ueber die Epochen in der Bearbeitung der Nordischen Mythologie, 1838, Nr. 302—4; Ueber das Leben und die Werke des dänischen Dichters V. S. Ingemann, 1838, Nr. 219—20; Erinnerungen aus dem Leben des Archäologen P. D. Brønsted, 1845, Nr. 330—34; Literaturbericht aus Kopenhagen, 1846, Nr. 212); — Conversations-Lexicon der Gegenwart (foruden den større Afhandling: „Dänische Literatur“, samtlige Artikler, som ere betegnede med 77.); — Bilderaal der Zeugen und Helden der Reformationszeit (30. Bugenhagens Leben, S. I.); — Dansk Kirketidende (Bøn for en lutherisk Menighed i Hertugdømmet Vosen, 1847, Nr. 63).

Han udgav: „Bekendtnisse des Pfarres Keyl über seine Gemeinschaft mit Stephan und die darin begangenen Verfündigungen“ (Zeitschrift für die gesammte luther. Theol. III. 1. 94—114), og i Forbindelse med Pastor Mag. Jaspis: „Evangelische Zeugnisse aus Sachsen“ 1—4 Hest, Dresd. 1840—42 (Peri af ham Fortalen og een Prediken).

Gjennemseet, rettet og forsynet med nogle Anmærkninger er af ham følgende Overfættelse: „Grundtvigs Uebersicht der Weltchronik, vornämlich des lutherischen Zeitraums, nach der Ausgabe von 1817 übertragen von D. Volkmann. Nürnberg. 1837“ (Allg. Hall. Z. 1838, Ergzbl; Nr. 23—24, S. 177—92).

Han var een af „De Tolv“ imod Baggesen, 1818. (Jvfr. Poul Møllers Levnet, ved J. C. Olsen, S. 32–36; samt Rudelbach „Nogle Spørgsmaal til Hr. Pastor N. F. S. Grundtvig, i Kbhvns Skilderi 1818, Nr. 102). — (Efter Autogr.).

Rudmose (Niels Jensen), f. i Breininge Sogn ved Ringkjøbing d. 16de Juni 1814. Søn af Huusmand Jens Pedersen. Dpholdt sig efter sin Confirmation en Tid hos sin Morbroder, Skolelærer Peder Husted, men fattedes 1831 af Præsten J. W. Bang til at bestyre en liden Skole, som han i 5 Vintre forestod, medens han om Sommeren var Gartner paa Nyberggaard. Blev 1836 tredje Lærer ved Ringkjøbing Borger-skole, men udstrevedes som værnepligtig, og maatte, trods indgiben og paa det varmeste af vedkommende Autoriteter anbefalet Ansøgning om Fristagelse, gjøre Tjeneste som Jæger i Kjøbenhavns Citadel fra Sommeren 1837 til Sommeren 1839. Han erhvervede sig her en Belynder i sin Chef, Capitain Schepelern, som fik ham paa Jonstrup Seminarium, hvorfra han i Juni 1841 dimitteredes med bedste Charakter. Var saa en kort Tid Hjælplærer først i Butterup og siden i Mehrn, men blev i October 1841 Skolelærer i Tybjerglille. — * 17 1841 Emma Matilde Agnes Boyesen, en Datter af afdøde Grosserer Boyesen og Marie f. Lange, i Kjøbenhavn.

Jorddyrknings-Læresætninger. En kortfattet Veiledning for Bonden til det forbedrede Landbrug, af P. Husted, med nogle Tillæg og Anmærkninger overgivet den danske Bønde af N. J. Rudmose. Kbh. 1839. Anden forsøgede og forbedr. Udg., opmuntret ved Subscription af det kongelige Landhuusholdnings-selskab, ibid. 1841. — (Efter Meddelelse).

Rudolph, først Volontair og 1829 Skuespiller ved Theatret i Bergen.

Sandhedens Røst til Hr. Literatus Plet-Døxen. Kbh. 1829.

Vidrag i „Kjøbenhavnsposten“ 1829.

Rudolphi (J. G.), Chirurg.

Satirisk Lidspeil, et Dpbyggelses-Skrift for Bittighedens Venner. Tilbeels efter det Tydske. Kbh. 1822.

Contrast imellem det 18de og 19de Aarhund., eller satiriske Scener. Kbh. 1826.

Rugaard (Daniel Siler), f. d. 9de November 1806 i Græse i Sjælland, hvor Faderen Peder Rugaard († 1⁴ 1825) var Sogndegn og Skolelærer, og gift med Kristine Bobille Birgitte Schousboe, Datter af Præsten til Dalby og Lureby, Hans Schousboe og Karen Smith. Efterat han i omtrent 1½ Aar havde assisteret Faderen i dennes Embeds-gjerning, optoges han 1825 som Gratist paa Jonstrup Seminarium, hvor-

fra han dimitteredes 1827; constitueredes kort Tid herpaa som 3die Lærer ved Storehebinge Borgerfole; blev 1829 Hjælperer paa Jægersborg, 1830 Huuslærer paa Heslegaard ved Gjentofte. Da der imidlertid var vakt en Drift hos ham, engang som Missionair at bringe de hedenske Nationer Christendommens Lys, frequenterede han i denne Henseende i omtrent 1½ Aar Professor Mast's offentlige Forelæsninger over Arabisk, og nød i samme Tid ogsaa Dennes private Underviisning i dette Sprog. Som optagen Missions-Præparant afgik han, paa det danske Missions-Selskabs Regning, til Missions-Anstalten i Basel i Foraaret 1832; men maatte, formedelst et sygligt Bryst, forlade Anstalten Aaret efter, og hjemkom til Fædrelandet i Sommeren 1833, efter forud at have besøgt en Deel af Tydsklands og Schweiz's berømte, samt enkelte af Frankriges Stæder. Fra 1834 til 1840, i noget over 6 Aar, var han constitueret Kirkesanger og Skolelærer for Sandby og Brangstrup Menigheder i Tybjerg Herred; men naaede ikke fast Ansættelse ved den i dette Aar indtrufne Vacance i Embedet, der bortgaves til en Anden; 1841 constitueredes han atter som Skolelærer i Krøierup ved Sorø under en derværende Lærers Suspension; men blev atter uden Kirkefreds og Erhverv, da Suspensionen for hiin blev hævet i Begyndelsen af 1842. Flyttede i Slutningen af s. A. til Kjøbenhavn, hvor han ansattes som Lærer i Regning, i Juni Maaned 1843 ved Fr. Friis's Realskole (til Efteraaret 1846), og d. 1ste Nov. 1845 ved det v. Westenske Institut. — * 2^s 1834 Grethe Frederikke Mogensen.

En Smedemesters og hans Lærebrenns forunderlige Frelse, en Smaafortælling fra den franske Krigstid. Kbh. 1831. (Udgivet under Pseudonymet „Jean de Nelli“).

Udkast til kateketisk Behandling i Skolerne. Udtagen af Dr. Døddridges Betragtninger. Kbh. 1832.

Den italienske Advokat Francesco Spiera's sidste græselige Levedage. En sand Fortælling (fra Reformations-Tiden) af C. L. Roth. Oversat. Kbh. 1833.

Kristelig Haandbog, indeholdende en kort kristelig Underviisning, Betragtninger paa enhver Dag i Maaneden, samt nogle Bønner og Psalmer; af Joh. Gøsser. Oversat. Kbh. 1833.

Kjernen af Dr. M. Luthers sunde og rene Lære om den sande Tro, ved P. M. Ildc. Oversat. Kbh. 1833. (ann. i Norr. Kirke-Tid. 1833, Nr. 46, S. 765—67).

Stefanus og hans Saligheds Klippe; en Prædiken af Fr. Wilh. Krummacher. Oversat. Kbh. 1834.

Psalmer og Sange. Et poetisk Forsøg. Kbh. 1841.

Handeltige Psalmer. Ustryk af „Psalmer og Sange“. Kbh. 1842.

Remheder især ved Hoved-Regning. Indeholdende tabelviis de første Begyndelses-Grunde i de 4 Sp. i uben. Tal, fuldstændig Forklaring over dansk Mynst,

Vægt, Maal og Tal; samt de vigtigste Regler (omtr. 150) ved Høved-Regning, oplyste med en Deel Exempler. Til Brug i Skoler og ved Selvunderviisning. Kbh. 1812. (Anm. i »Conferensblad, udg. af Skolelærerforeningen f. Aarhus og Omegn«, 1ste Aarg. Nr. 10). Anden foreg. Udgave ubd. Tit.: Regnetabeller samt Rem-beder v. s. v. ibid. 1844. (Facitliste ogsaa særskilt).

Salomon og Sulamith. Sex Prædikener af Høifangen, ved F. B. Krum-macher. Efter Originalens 3die Udgave, oversat af Eiler-Richter (Pseutenym). Kbh. 1814 (1843). (Berl. Tid. 1844, Nr. 75).

Carstairs Hurtigskrivnings-System, den saakaldte amerikanske Underviisnings-Methode, eller ved nye Grundregler hurtigt at kunne vibringe Andre eller selv erholde en smuk og fri Haandskrift. Med et kort Omrids af Skrive-kunstens Historie. For den offentlige og private Underviisning oversat og bearbejdet. Med 2 Kobbertavler. Kbh. 1844. (Anm. i Kbhvnspost. 1844, Nr. 300, og i Maa-nedsstr. og Repert. 1845, S. 211—12).

Sangbog for Skolelærere, nærmest til Brug i deres Konferenter; samlet og udgivet. 1.—2. Hefte. Kbh. 1845. (Maanedstr. og Repert. 1845, S. 261; »Den Frisindede« 1845, Nr. 36). Fortsattes, til ubestemt Tid, intil 4 Hefter.

Skole-Reformatoren Joh. Heinr. Pestalozzi's Hundrebaars-Mindefest i Dan-mark 1846. (Ogsaa under Titel: Beretning om Pestalozzi-Festen i Kjøbenhavn, d. 12te Januar 1846, indeholdende de ved Festen holdte Foredrag, med et Forord af Comiteen for Selskabet af 12te Januar). Redigeret og udgivet. Kbh. 1846. (Anm. i Maanedstr. og Repert. 1846, S. 160, og i Dieslerwegs Rheinische Blätter, 33. Bds. 3. S. S. 285—86).

Skole-Bibliothek, eller Fortegnelse over danske pædagogiske og didak-tiske Skrifter samt Børne- og Billedbøger, fagviis opstillet i alfabetisk Orden. En Haandbog i den populære pædagogisk-didaktiske Literatur siden Bogtrykker-Kunstens Ind-førelse i Danmark, ledsaget med methodiske Indledninger samt kritiske Oplysninger og Bemærkninger. Udg. med Understøttelse af almindelig dansk Skolelærer-Forening. Kbh. 1 47.

Udgav og redigerede: Tidende for almindelig dansk Skolelærer-Forening. 2den (Suite) Aargang, Nr. 8 til 5te Aarg., Nr. 4. Kbh. 1843—46. 4to. (jvfr. 5. Aarg. S. 35—36; 75—76). [I dette Tidsskrift findes en Mængde Bidrag af ham, saavel med, som uden hans Navn].

Han har leveret Bidrag: til »Allehaanden« (Brødet, en oversat Fortælling. 1831. Juli. Nr. 4—7, samt en Deel Misceller under Mærket D. E. R.); til Kønnes »Nyt Dansk Religionsblad« (Nogle Breve, især fra Schweiz, I. 1832, Nr. 31. 32. 43. 44; II. 1833, Nr. 2. 3. 4. 15. 34; Børne-Nan af Tschertseferne i Kolonien Madtschar i Kaukassen, II. 1833, Nr. 39. 40); til Børrensens »danske Bønderen« (England, en populær-statistisk Beskrivelse, I. 1837, Nr. 46; Karl den store, II. 1838, Nr. 26; En Ven i Høden, som Ingen tænkte paa, en Fortælling, sfd. Nr. 39; For-oderen, sfd. Nr. 40; Aaret og dets Maaneder, III. 1839, Nr. 14. 19. 24. 29. 35. 39. 44. 47. 52 og IV. 1840, Nr. 5. 9. 13; Er det vel raadeligt, at Bønderpiger søge Tjeneste i de større Kjøbstæder? en overs. Undersøgelse, III. 1839, Nr. 17; Spøjeriet, en For-tælling, sfd. Nr. 45; Sørgelige Folger af en ubefindlig Løgn, V. 1841 Nr. 14; for-uren en Mængde mindre Fortællinger, Anekdoter og Smaaating med og uden Navns Underkrift); til »Maanedsskrift og Repertorium for Almue-Skolelærere«

(Ungdommens Opdragelse blandt de Kristne i den nyeste Tid. En Prøve, indeh. de forskjellige Underviisnings- og Opdragelses-Systemer, af Ch. Heinr. Zeller's »Lehren der Erfahrung für Christ. Land- und Armen-Schullehrer«, overs. paa Dansk, i III. S. 205—12; Kort Anviisning til at catekisere, overs. Ibd. S. 426—40; 453—76); til »Conferensblad, udg. af Skolelærerforeningen for Aarhus og Omegn« (Overblik over Skole- og Opdragelses-Væsenets Historie; en Prøve af Zeller's »Lehren der Erfahrung für christliche Land- und Armen-Schullehrer, i 2den Aarg. 1842, Nr. 4, S. 49—54 og Nr. 5—6, S. 73—77); til »Christelig Samler, udg. af E. C. og L. N. Voisen«, (De vigtigste Reformatorer's Liv og Levnet [Luther, Melancthon, Bugenhagen og Taufen], i Bd. V. 1841, S. 339—82).

Rogle Digte i »Allehaande«; »Nyt Dansk Religionsblad« (I. 1832, Nr. 52); »Dagen« (1833, Nr. 13); »Nordisk Kirke-Tidende« (1834, Col. 31—32; 1835, Col. 220—24); og »Dansk Missions-Blad« (1840, Nr. 4. 5; 1841, Nr. 2), hvilke siden ere tildeels optagne i hans »Psalmer og Sange«. — Fra 1ste April 1847 Redacteur og Udgiver af Naaned'skrift og Repertorium for Almue-Skolelærere. — (Efter Autogr.).

Ruge (Carl Johann Friedrich), f. i Heide i Ditmarsken, Søn af Apotheker Johann Ludolph Ruge (?); studerede Medicin i Göttingen og Berlin; praktiserede en Tid lang i Heide; blev 1825 Doctor Medicinæ & Chirurgiæ ved Universitetet i Kiel; nedsatte sig derefter som praktiserende Læge i Tjen, først i Odense, siden paa Thorseng; rejste i Efteraaret 1839 til Nordamerika, hvor han bosatte sig i St. Louis. (Jvfr. Callisens Medicin. Skrifsteller-Lex. XVI. 408; XXXII. 42; Lübker's u. Schröder's Lex., Nachtr. S. 750; Aarhus Stifts-Tid. 1844, Nr. 160).

Hvorledes sørger jeg bedst for mine Efterladte? Et Par Ord om Livs-Forsikrings-Anstalter. Odense, 1837. (Jvfr. »Fædrelandet«, af David, Bd. V. S. 265—68).

Ruhde (Anton Frederik Wilhelm), f. 1773; dimitteret til Universitetet fra Slagelse Skole i Efteraaret 1791; tog 1802 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.), ved hvilket han f. A. blev Reserve-chirurg; kom i Juni 1805 til Ostindien som Regimentschirurg, samt Overchirurg ved Høspitalet i Tranquebar; var i engelsk Fangenskab fra 1808 indtil Septbr. 1815, da Contre-Amiral Bille atter tog Tranquebar i Besiddelse for Danmark; erholdt 1818 Rang med Capitainer af Armeen. † 28de August 1832 i Tranquebar. — (Jvfr. Callisens Medic. Skrifsteller-Lex. XXXII. 42—43).

Bidrag i »Bibliothek for Læger« (Etablisementet Tranquebars Sundhedstilstand i Almindelighed [indeh.: 1) Landskabet Tranquebars pysiske Omgivelser og Indvaanernes Sundhedstilstand; 2) Dvælsalverie; 3) Den offentlige Sundhedspleie, nemlig: Høspitalet, daglige Consultationer, Medicamenter og Vaccinationen; 4) Spedalskhed; 5) Diabetes mellitus og Anthrax; 6) Inflammatio hepatis], i Bd. XIV. 1831, S. 229—86. (Begyndelsen til denne Afhandling er oversat paa Tydsk af J. F. W. Neumann i Horns Archiv für medicin. Erfahrung, 1835, Septbr.—Octbr.

§ 759—83; jvfr. N. Morgenpost 1831, S. 543); Den epidemiske Cholera i Etablissemmentet Franquebar i 1818 og 1819; Uddrag af en Beretning til det kongl. General-Toldkammer fra GouVERNementet, dat. d. 11te Novbr. 1819, i Bd. XV. 1831, S. 63—72. (Udtog i Gerson u. Julius Magaz. d. ausl. Heiltd. Bd. 23. 1832, S. 2. März u. Apr. S. 177—80).

Rumohr (**Carl Friedrich Ludwig Felty**, Baron), fød paa Godslet Trenthorst ved Lübeck i Marts 1763 (eller 64); opholdt sig i flere Aar i Italien, navnlig i Florents; derefter i München, og siden i Kjøbenhavn; blev 1831 Medlem af den, efter kongelig Befaling, nedsatte Commission til Ordningen af den kongl. Kobberstiftsamling; d. 24de Maj 1834 Kammerherre; d. 6te April 1835 Ridder og d. 22de Maj 1840 Commandeur af Danebroge; i sidstnævnte Aar Doctor Philosophiæ i Kiel; d. 20de Novbr. 1841 Medlem af Comiteen for at foretage en historisk-critisk Revision af Haandskrifterne i det store kongelige Bibliothek i Kjøbenhavn; d. 26de Febr. 1842 Directeur for den kongl. Kobberstiftsamling. Var Besidder af Rothenhausen, dernæst af det adelige Gods Echtenberg i Hertugdømmet Lauenburg, og siden af Godsene Steinrade, Trenthorst og Wulmenau ved Lübeck; samt Voresmedlem af det kgl. Academi for de skjønne Konster i Kbhvn. (1826), og Medlem af Konstacademiet i Berlin (J 1827). † 25de Juli 1843 i Dresden. (Jvfr. Prov. Ber. 1830, II. S. 269).

Geschichte der königlichen Kupferstichsammlung zu Copenhagen. Ein Beitrag zur Geschichte der Kunst und Ergänzung der Werke von Bartsch und Brulliot. Herausgegeben von C. F. Rumohr und J. M. Thiele. Leipzig 1835. 100 S. gr. 8. (jvfr. Kbhpost. 1835, S. 687—88).

Kunstnerdannelsen, i »Danst Kunstblad« Bd. 1. Nr. 3, 5.

Om hans øvrige literaire Arbejder see Lübker's u. Schröder's Lexicon II. S. 488—489; Kayser's Bücher-Lex. IV. S. 570; VII. S. 277; Callisens Medic. Schriftsteller-Lex. XVI. 421; XXXII. 46.

Rumohr (**Theodor Wilhelm Kjerstrup**), f. i Kjøbenhavn d. 2den August 1807, Søn af Kobbersmedmester og Aëronaut Carl Frederik Kjerstrup (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 306) og Louise Frederikke Kjerstrup, f. Simonsen. Blev privat dimitteret til Universitetet 1826, og tog i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen (Laud.). Efter at være bleven (ifølge kongl. Resol. $\frac{1}{2}$ 1829) adoppeteret af den udmærkede Historiker og Linguist Detlev Christian von Rumohr, som havde bibragt ham gode Kundskaber saavel i Historien, som i den tydske, franske, engelske og italienske Literatur, afslørede han i Foraaret 1832 den latinisk-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Haud illaud.; deeltog i henved 5 Aar i Redactionen af den Berlingske politiske Tidende, og tiltraadte derpaa i Sommeren 1839, med offentlig Understøttelse, en Rejse gjennem Tydsland

og en Deel af Schweiz; blev d. 7de Febr. 1844 Copiist under Kjøbenhavns Magistrat. — * 1841 Sally Nathalia Frederikke Games, Datter af afg. Oberst og Ridder v. Games. — (Jvfr. Døst's „Materia: lier“, Nr. 110. 130. 149).

Selvorderen eller Vandring gennem Maanen og Jorden i det 33te Aarhundrede. Et episk Digt. Kbh. 1830. (M. f. L. V. 55—64; Kbhpost. 1830, Nr. 29; (af J. A. Ostermann); Nr. 299, af Numobr).

Kegner Lødbrog og hans Søner. Dramatisk Digt i 5 Acter. Kbh. 1833. (M. f. L. XV. 398—402, af S. Zahle; „Dagen“ 1833, Nr. 280).

Digte. Kbh. 1834.

Digte og Sørgespillet Malesk Abhel. Kbh. 1835. Med B. S. Ingemanns Portrait, lithogr. af Monies. („Dannora“ I. 264—74).

Jacob Danneferd. Historisk Novelle fra det syttende Aarhundrede. Kbh. 1838. (Berl. Tid. 1837, Nr. 309; Døst's „Minerva“ III. 71—72; Kbhpost. 1837, Nr. 5).

Odins Ankomst til Norden. Historisk-romantisk Fortælling. Kbh. 1839. (1838). („Den Frisindede“ 1838, Extr.-Nr. B; „Sjællandsposten“ 1839, Nr. 2).

Reisenoveller. Kbh. 1810. (1839). (Fædrel. I. 1840, Nr. 46 [jvfr. Forf.'s „Et Par Ord“, i Berl. Tid. 1840, Nr. 23]; S. f. L. o. R. VI. 518—29; „Den Frisindede“ 1840, Nr. 11. 13. 14; Berl. Tid. 1839, Nr. 308).

Redacteur af: Fris. Et litterair-belletristisk Blad. (Søndagsblad til den Berlingske Tidende). Nr. 1.—13. Kbh. 1836. Fol. — Ugeleeres redigerede han i kort Tid (i Septbr. 1837) den Berlingske Tidende.

Desuden en Mængde Digte, adspredte i forskjellige Tidsskrifter og Samlinger, saasom i „Dagen“ (Hjerde Christians Sværd, 1829 Nr. 304, og i Natheds „Eriogenia“ VI. 123—27; 1830, Nr. 88; 1840, Nr. 162); i „Kjøbenhavnsposten“ (1837, Nr. 185. 270. 299; 1833, Nr. 107); i „Nyeste Morgenpost“ 1830; i Kunges „Nyt Repertorium for Morfsabsvæning“ (IV. 144) og „Nyeste Repertorium“ o. s. v. (V. 369); i „Den Berlingske Tidende“ (f. Ex. 1837, Nr. 148; o. fl. a.); i „Klubvisebog“ 1838; i „Portefeuillen“ (1839, IV. 289—90); samt en Deel Sange, deriblandt „Den lille D“, „Blaac Pine“ og „Sorte Pine“, satte i Musik af forskjellige Compositister; — Jule-Cantate 1837, til Hellig-Geistes-Kirke, med Musik af N. Bay. — (Tilbeels efter Autozr.).

Han antages at være Forfatter til: Peter Tordenstjold. Et historisk Maleri fra Begyndelsen af det attende Aarhundrede. Af P. P. I.—II. Deel. Kbh. 1842. („Dagen“ 1842, Nr. 9. 27; Fædrel. III. 1812, Nr. 759; Berl. Tid. 1842, Nr. 79; S. f. L. o. R. I. 1843, S. 83—89 (af N. Schmidt). Overfat paa Tydsk af Dr. J. 1.—3. Bd. Leipzig 1813. — Niels Juel og hans Samtid. Et historisk Maleri fra Midten af det syttende Aarhundrede. Af P. P. I.—II. Deel. Kbh. 1816—1847. (Kbhpost. 1846, Nr. 216; Berl. Tid. 1846, Nr. 246; N. Aftenbl. 1846, Nr. 269; 1847, Nr. 44; Nord. L. T. 1846, Nr. 51, jvfr. „Corsaren“, Nr. 333).

Kung (Ulrich Adolph), f. d. 21de Oct. 1797 i Kbhvn, hvor hans Fader Hans Kung, gift med Helene Ahlmann, da var Copiist i General-Løbskammeret, tilsidst Kammerraad samt Løbs- og Consumtions-

Ræfserer i Nestved († 17 1824). Dimitteret fra Metropolitanstolen blev han Student 1817; underkastede sig i Efteraaret 1822 den latinist-juridiske Embedsexamens theoretiske Prøve (H. ill.); var Lærer i Lydfst ved det v. Vestenstke Institut 1839—45; blev 1841 Volontair med Gage i Amiralitets- og Commissariats-Collegiet; d. 1ste Januar 1842 constitueret, og d. 18de December 1845 virkelig Fuldmægtig sftd. (fra 1ste Januar 1846 at regne). — * $\frac{2}{3}$ 1840 Margrethe Henriette Christine Grove, Datter af afd. Sø-Lieutenant Nicolai Jacob Christian Grove og Sølome fød Norlin.

Alice eller Hemmeligheberne, af E. L. Bulwer. Oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1839. Anden Udgave. ibid. 1846.

Cheveley, eller Manden af Fre, af Lady Eytton Bulwer. Oversat fra Engelsk efter den 3die Orig. naludgave. I.—II. Deel. Kbh. 1840. (Aphorismer heraf i „Den Frisindede“ 1840, S. 70—71).

Rigcunerne, af G. P. R. James. Oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1840.

Hentrik af Guise, eller Stænderforsamlingen i Blois, af G. R. James. Oversat fra Engelsk. I.—III. Deel. Kbh. 1841.

Eva Effingham, eller Hjemmet, en Fortættelse af „Hjemreisen“, af Cooper. Oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1842.

Udgiver af: Nyt Archiv for Søvæsenet. IV.—V. Bind. Kbh. 1845—46; fortsattes. — (Revid.).

Rung (Georg Frederik Frelsen), Nybæntes Broder; f. d. 4de Januar 1805 i Kjøbenhavn; blev dimitteret til Universitetet fra Herlufsholme Skole 1824, og afsløvere i det paafølgende Aar den philologist-philosophistke Examen. Er tydfst Sproglærer i Kjøbenhavn.

Tydfst Læsebog for Børn. Til Brug ved den første Underviisning. Kbh. 1837. 2den forøgede Udgave. ibid. 1841. 3die Udgave. ibid. 1844. (Danst Oversættelse til 3die, 4de og 5te Art af Rungst tydfst Læsebog. Kbh. 1844). Ord bog til Rungst „tydfst Læsebog for Børn“. (Med Angivelse af Substantivernes Kjøn og Declination). Kbh. 1845.

Det tydfst Sprogs Bsiningsformer, tilligemed Regler for Substantivernes Kjøn. Kbh. 1837. 2det Dpl. ibid. 1843.

Tydfst Læsebog for Mellemclasserne og de høiere Classer. Kbh. 1839. (Berl. Tid. 1839, Nr. 195; „Portefeuillen“ 1839, Bd. 3, 1ste Septbr.).

Om qvindelig Dannelselse og Underviisning og om Dyrettelsen af en qvindelig Underviisningsanstalt. Kbh. 1842. (Danst Folkebl. VIII. Aarg. Nr. 2—3, 4—5, af B. A. Vorgen; jvfr. Fædrel. III. 1842, Nr. 1012).

ABC og Læsebog for Begyndere. Ved B. A. Vorgen og G. F. F. Rung. Kbh. 1843.

Tydfst Elementar bog. Kbh. 1843. Anden Udgave. ibid. 1846. (1 Art Tillæg [uden Titel] til hans tydfst Elementar bog. ibid. 1844).

Deutsche Dichter, von Klopstock bis auf die neueste Zeit. Eine Mustersammlung deutscher Gedichte zum Gebrauche in den mittlern und obern Classen dänischer Lehranstalten. Mit einer literar-historischen Uebersicht und erklärenden Anmerkungen herausgegeben von J. Jürs und G. F. F. Rung. I. Kopenh. 1843. (3. f. 1 o. R. II. 1843, S. 93—102, af N. Schmidt; jvfr. Berl. Tid. 1845, Nr. 139).

Aftenerne paa Herregaarden Skovgaard. En Samling af Fortællinger, Fabler og Digte for Børn, udgivne. Kbh. 1844 (1843).

Deutsches Lesebuch für die mittlern und nächstobersten Classen dänischer Lehranstalten, von J. Jürs und G. F. F. Rung. Kopenh. 1845.

Methodisk ordnede Materialier til Brug ved mundtlig og skriftlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk. Af J. Jürs og G. F. F. Rung. Første (forberedende) Course. (Den uafhængige Sætning). Kbh. 1846. — (Revid.).

Rung (Henrik), Broder til de 2de Ovenaførte, f. d. 3die Marts 1807 i Kjøbenhavn; blev 1829 Elev, og 1834 Contrabasist i det kongl. Kapel; foretog en Udenlandsrejse 1837—1840, og udnævntes 1842 til Syngelærer ved det kongl. Theater, med Titel af Syngemester. — * 1841 Pauline Lichtenstein, kongl. Skuespillerinde.

Italienske Folkesange, med Accompanement for Pianoforte og Guitar. Kbh. 1840. („Portefeuille“ 1841, Bd. I. S. 1.). — Der Glücksvogel, Lied von Chamisso, mit Pianoforte-Begleitung. Kopenh. 1840. — Sange af „Evanehammer“, med Accompanement af Pianoforte og Guitar. Kbh. 1841. — Udvalgte Sange af fremmede Componister med Pianoforte-Accompanement, udgivne af H. Rung og E. J. Borchhorst. I.—XII. Hefte. ibid. 1841. — Sange af „Ingolf og Valgerd“, med Accompanement af Pianoforte og Guitar. ibid. 1841. — Sange af Baudevillen „Nei“, comp. og arrang. ibid. 1841. — Sange af „Svend Dyrings Hus“, comp. og arrang. ibid. 1841. — Solfeggie vocalizzi, comp. ibid. 1841. — Gurre, Romanze med Chor af H. E. Andersen, udsat med Pst. Accomp. ibid. 1842. — Romanze og Korsfarernes Sang af „Svend Grathe“, for Pianof. ibid. 1842. — Vocal-Compositioner med Accompanement af Pianoforte og Guitar. I.—II. Hefte. Kbh. 1843—44. — Kunstnerens Farvel til Thorvaldsen, af H. P. Holst, for 4 Mandstømmer. ibid. 1844. — Romanze af „den hjemkomne Sømand“, accomp. af Pianof. eller Guitarre. ibid. eod. — Serenade ved Strandbreden, af Chr. Winther, med Accomp. af Pianof. ibid. eod. — Tolv Børnesange efter Hoffmann von Fallersleben, componerede for 3 Stømmer. ibid. eod. 25 S. 4to. (Samme paa Tydsk. ibid. eod.; jvfr. Berl. Tid. 1844, Nr. 177). — Gession og Gylfe, af H. Herß, med Accompanement af Harpe eller Pianoforte og Guitar. ibid. eod. — Gioacchino, Romantisk Drama af H. P. Holst, i Klavecrudtog (indeholdende: Canzone med Chor, Bøn til St. Januar, Carlottas Sang i Kirken, Canzonetta, Brudesang og Farantelle). ibid. eod. — Jægerfang af „Lyttens Blomst“. ibid. 1845. — Ulla skal paa Val. Fuldstændigt Clav. Udtog med Text af J. L. Heiberg. ibid. eod. — 2 Romanzen für eine Stimme m. Pst. aus „Svend Dyrings Hus“ und „dem Schwannschleier“ von H. Herß. Kopenh. 1845. — Romanze af Operaen „Stormen paa Kjøbenhavn“: „Mæled Kong Sverker“, med Accomp. af Pianof. og Guitarre. Kbh. 1845. Cavatine af Camme: „Da denne Tillid“. ibid. eod. Vise, med Chor af dito: „Triff op“. ibid. eod. — Sex Romanzer til nye Texter af H. Herß, fer een Synge-

stemme med Pianoforte-Accomp. (Texterne særskilt aftrykte). *ibid.* eod. — „Bed Nattetid“, Romanze af H. Ferg, comp. f. een Stemme med Pfte. *ibid.* 1846. (ogs. i „Philomela“ Nr. 3). — Romanze af „William og Emma“, med Accomp. af Pfte og Guit. *ibid.* eod. — Sex fleerstemmige Sange for Mandstømmer. 1ste Hefte. *ibid.* eod. — „Canzonetta da bere per quattro voci“, Coph. 1816. — „Mordersmaalet“ af Grundtvig, for een Syngestemme, med Accomp. af Pfte eller Guitarre. Kbh. 1846. — To Romanser af „Slottet ved Rhinen“, af Hauch, for Pfte eller Guit. *ibid.* eod. — Romanze af „Landet fundet og forsbundet“, af Døhlenschläger, for Pfte eller Guit. *ibid.* eod. — „I Stoven“, Romanze af Chr. Winther, for Pfte ell. Guit. *ibid.* eod. — Havfruen, Duet, 1. 2. Sopr. med Pfte eller Guitar. *ibid.* eod. — Den fattige Tjenestepiges Sang, og Romanze af „Amanda“ for 1 Syngestemme med Accomp. af Pfte. *ibid.* eod. — Uranienborg af Heiberg, 6 Digte af Welchaven, med Acc. af Pfte og Guit. 1847. — Sang af Bagtalelsens Stole ved N. B. Dorph, compon. af C. E. F. Weyse, med Accomp. af Pfte og Guitarre af H. Rung. 1847.

„En Sommerdag“, gammel dansk Melodi, arrangeret i „Braga, Cyclus af Nordiske Sange for fire Mandstømmer“, Bd. I. S. 3. Kbh. 1844.

„Bed Nattetid“ og „I det Fric“, 2 Romanser med Guitar-Accompagnement (i „Philomela“ Nr. 3). Kbh. 1846.

Endvidere har han arrangeret Synge-nummerne til Baudevillen: „Debatten i Politirennen“; og udgivet: Forskjellige Compositioner f. Guitar, samt „Madrigal af Girolamo Conversi, Componist fra det 16de Aarhundrede, for Sopran, Alt, 2 Tenorer og Bas.“ (Kbh. 1844). — (Revt.).

Nye (Bertel Christian), f. d. 11te Juli 1793 i Svendborg, hvor hans Fader Simon Olsen Nye var Kjøbmand, Moderen Ane Marie Eriksen; underkastede sig i April 1813 den dansk-juridiske Examenstheoretiske og praktiske Prøve, begge med bedste Charakterer; blev Procurator ved Underretterne i Sjællands Stift d. 18de Nov. 1818, og bosatte sig i Næstved. Deeltog, som valgt Deputeret for det 5te Kjøbstadistrict (Næstved, Bordingborg, Præsto, Storehedinge og Stege) i Distrikternes Provindsialstænders Forsamlinger 1835—36, 1838, 1840, 1842, 1844 og 1846. — * 1. 1815 Christiane Schouboe (f. 22de 1791), Datter af Cancelliraad, Institutbestyrer Schouboe. * 2. 17de 1829 Marie Dorthæa Bluhme, en Datter af Commandeur og Indrulleringschef H. E. Bluhme.

Ævngent Skriftemaal i Anledning af den halvfjerdsfindstyveaarige Døding, Hr. Kammerherre Baron Wedel Jarlsbergs, frivillige Skriftemaal til sine brave Landsmænd. Slagelse 1825. (Conversationsbl. 2. Aarg. II. Nr. 1. S. 2—4; „Ny Freia“ 1826, Nr. 3; jvfr. Kbhøns Skilderi 1825, S. 1212—13, 57—58 og 1312; 1826, S. 31; Bestjell. Avis 1825, Nr. 76, 102; 1826, Nr. 1; „Statsvennen“ 1825, Nr. 52, samt Art. F. E. Wedel-Jarlsberg). — Svar paa Kammerherre Baron Wedel Jarlsbergs Tillæg til hans frivillige Skriftemaal, samt paa hans Continuations-Skriftemaal. Kbh. 1826. 44 S.

Bemærkninger, betræffende Underrettsfagførernes statsborgerlige Værd; Stændens Nødvendighed og Vigtighed; dens Forhold til Staten; dens ringe Kaar og deraf flydende Under; Forslag til at op hjælpe samme; Noget om Betingelserne for Afgang til Sagsfører-Embedet; Forsvar for den usludrede Jurist, m. v. Slagelse 1830. 59 S.

Redacteur og Udgiver af: Den Syd-Sjællandske Avis, Nr. 1—69. 1839—1840; begyndt d. 5te Novbr. 1839 og ophøret d. 30te Sept. 1840. Kbh. 4to. (Jvfr. „Den Frisindede“ 1839, Nr. 94; Berl. Tid. 1839, Nr. 267, 66).

Defensions-Indlæg i den af Justitien mod Arvesøster A. C. Schmidt af Christiansminde anlagte Sag for formøntlig begaaet Brandstiftelse, m. m. Udgivet af A. C. Schmidt. 1839, med en kobberstøket Plan.

I Kbhvns Skilderi (Spørgsmaale: Kan en militair Læge, der befatter sig med civil Praxis, nægte at komme til en Civil-Sygg, o. s. v.? 1826, Nr. 76).

I „Kjøbenhavns-posten“ (Noget om de Deputeredes Forberedelse til Stænderforsamlingen i Roskilde, o. s. v., 1835 Nr. 187—88).

I Stænder-Tidende for Døstjerne (Andragende om at Størelsebedinge maa erholde et eget Toldvæsen for Byens og Stevns Herreds Kjødistrikt, 1835—1836, S. 148—62; Andragende betærende Brandevinsbrænderierne, sfr. S. 2297—2330; Forslag om Grændserne for den dømmende og magistralste Myndighed, 1838. I. S. 435—47).

Ryge (Immanuel Christian), f. d. 4de Januar 1731 i Roskilde, hvor hans Fader Johan Christian Ryge (f. i Fyen) var Cantor ved Domkirken og den latinske Skole. Dimitteret til Universitetet fra sin Kødbyes Skole blev han Student 1751; 1767 Bogholder ved Extraaktz-Comptoirret; 1781 Assignations-Bogholder ved det danske, norske og tyske Kammer; d. 19de September 1788 Medlem af Finantskasbedirectionen; 1789 Udsæstfor i Finantscollegiet; d. 2den Juli 1790 Deputeret i samme Collegium og Etatsraad; d. 29de Januar 1797 virkelig Etatsraad; d. 3die Marts 1802, efter Ansøgning, i Raade entlediget fra sine Embeder fra 1ste April at regne; d. 10de Decbr. f. A. udnævnt til Conferenceraad. † 24de Marts 1821 i Kjøbenhavn. — * 1764 Anna Catharina Bruun (f. 1739, † 1790), ældste Datter af Etatsraad, Generalauditour i Marinen, Andreas Bruun og Anne Marie f. Als. (Jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 78—79, 498; „Dagen“ 1821, Nr. 78; Blochs Bidr. t. Roskildes Domskoles Historie, S. 3. S. 36-37).

Plan til et musikalsk Academie. Kbh. 1786. 34 S. 8. (ogsaa aftrykt i „Mincerva“ 1786, II. 265—96).

Ryge (Johan Christian), Nysansortes Søn; f. d. 8de Febr. 1780 i Kjøbenhavn; blev i Efteraaret 1795 privat dimitteret til Universitetet, hvor han tog Examen Artium med Udmærkelse i alle Fag og næste Aar anden Examen med samme Udsald; studerede Medicin og Chirurgi til 1801 i Kjøbenhavn; lod sig derpaa engagere ved „Nationaltheatret“ i Odense (indtil 1802); fortsatte sit Studium i Kiel, hvor han 1805 tog Embedsexamen („summa cum laude“) og d. 8de Febr. 1806 den medicinske og chirurgiske Doctorgrad; holdt sammesteds, som constitueret Bestyrer af Fødselsstiftelsen, Forelæsninger for Jordemødre fra Paaske til Efteraaret 1806, da han nedsatte sig som praktiserende Læge i Cappeln; fik

f. A. Prædicat af Physicus; blev 1807 Physicus i Hønsborg By samt i Hønsborg og Bredsted Amt; tog 1813 sin Afsted og blev Skuespiller ved det kongl. Theater i Kbhvn, efter at have debuteret i April og Maj f. A. som „Palnatoke“, „Hakon Jarl“ og „Leon“ (i Syngespillet „Slottet Montenegro“); blev 1816 Deconomi-Inspecteur, 1829 Medinstructeur og 1830 Instructeur en scène ved Theatret; foretog sig 1814 og 1815 Konstrejser her og i største Delen af Tydskland (jvfr. „Danst Minerva“ I. 1815, Nov. S. 475—76), 1824 i Tydskland, 1831 og 35 til Paris, og 1839 en Badesrejse. † 29de Juni 1842 i Kbhvn. — * 1. 1807 Christiane Frederikke Becher (f. 1784, † 1819), en Datter af Justitsraad og Herredsfoged Adrian Becher i Svendborg. * 2. † 1823 Charlotte Bech Anthon. — (Biographisk Skizze (ved P. L. Møller) i „Danst Pantheon“ IX. Levering, Kbh. 1843 (og derfra i Berl. Tid. 1843, Nr. 213); Magaz. f. Natur- og Mennekkundskab, ny Suite, Bd. IV. H. 5. Nr. 1; N. Nekrolog der Deutschen für 1842; Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 489; Galliens Medic. Schriftsteller-Lex. XVI. S. 457; XXXII. S. 61; jvfr. „Tale ved kongelig Skuespiller og Instructeur Dr. J. C. Ryges Ferdefærd den 5te Juli 1842, af J. H. Paulli. Kbh.“; Fædrel. III. 1842, Nr. 927; Berl. Tid. 1842, Nr. 168; „Dagen“ 1842, Nr. 176; „Nye Intelligensbl.“ 1842, August, Nr. 5; Dehlenschlägers Levnet II. S. 310—12. — Portrait, malet af J. E. Lund, lithographeret af Friedländer. Kbh. 1842, ft. 4to; lithogr. i E. Værenghens & Comp. lithogr. Etablissement 1843, ft. 4to (i „Danst Pantheon“ IX. Lever.); i Magaz. f. Natur- og Mennekkundsk., ny Suite, Bd. IV. H. 5. Nr. 1; „Mindesblad“, med Portrait, af Skovgaard, og Randtegning af Junl, Kbh. 1842, ft. 4to. — Büste, af J. E. Krohn, 1830).

Commentatio inaug. de partu serotino; q. def. d. 8. Febr. Kiliae, 1806. 62 pagg., c. thesibus. — C. R. W. Wiedemanns Jordemoderbog; oversat. Kiel, 1806. (Til Brug ved nogle Forelæsninger, han i Aaret 1806 holdt i Kiel i Prof. Wiedemanns Gravarelse).

Laurbærkrandsen, eller Lovens Magt. Skuespil i fem Opføgelser af E. W. Ziegler. Oversat. Kbh. 1825. [ogsaa i „Nyeste Samling af Skuespil til Brug for den Kongl. Danske Skueplads og for Privattheatre“. 2den Deel, Kbh. 1825]. (Skal være oversat af ham).

Ideer til en National-Emag i dansk Klædebrug, oplyste ved kobberstukne Figurer. 1ste Hæfte. Kbh. 1827, med 5 Figurer. (Kbhpost. 1827, Nr. 79).

Critisk Sammenligning imellem nogle af det kongl. Theaters Skuespillere og Skuespillerinder. Et Forsøg. No. 1. Udgivet af et Selskab. Kbh. 1832. 43 S. 8.

Bidrag: i Kbhvns Skilderi (En Erklæring mod Professor Guldberg, 1806 Nr. 75); i „Tilskueren“ (Epilog, 1819 Nr. 5, S. 39—40); i L. P. Thorsens „Thalia“ (Prolog, i H. 3. S. 375—77); i „Kjøbenhavn's Morgenblad“ (To Erklæring, 1825 S. 148; 1826 S. 527, jvfr. sld. S. 532); i „Kjøbenhavn's posten“ (Svar og Gjenfvar, 1831 S. 148 og 167, jvfr. sld. S. 141, 56, 78); i

„Søndagen“, Følgeblad til „Dagen“, (Eil Prof. Sibbern, 1837 Nr. 43, jvfr. sfb. Nr. 42). — Nogle polemiske Artikler imod fgl. Skuespiller B. E. Holst, indf. i „Rbhposten“ og „Den Kristendede“ 1838; jvfr. Døds „Materialier“, Nr. 131; „Dagen“ 1838, Nr. 16, 40).

Det 1823 opførte, men utrykte Skuespil: „Postmesteren eller den adle Favn“, i 1 A., af Hagemann, er oversat af ham; ligeledes „Røverne“, Sørgespil af Schiller (utrykt; opf. 1823).

Nytter (Poul), Pseudonym; see Parmo Carl Poug.

Nügow (Niels Schag), en Søn af nedenansorte Capitain Peter Nügow; f. d. 21de Maj 1793 paa Antvorskov ved Slagelse; dimitteret til Universitetet fra Slagelse Skole 1810; tog i Juli 1817 theologisk Attestats (H. ill.); blev d. 10de Juni 1818 Sognepræst for Biby Menighed i Fyen, og d. 6te Juni 1846 for Linæa og Dallerup i Aarhus Stift. — * Anne Dorothea Holm, Datter af Præsten Niels Holm i Dalby i Fyen.

Bidrag: i „Den oecon. Correspondent“ (Lucerne, Hestefryd m. v., i V. Aarg. 1821, S. 116—17; Lucerne (medicago sativa), sfb. Nr. 23); — i „Nye Landøec. Tidender“ (Beretning til Landhuusholdningssekskabet om hans Sommerstaldsodring og om hans Axl af Lucerne; m. v., i VI. 125—46. (Jorf. erholdt 1827 Landhuusholdn. Selskabets anden Medaille i Guld for Sommerstaldsodring); — i Halds „Tidskrift for Landøec.“ (Noget om Lucerne, (af en Skrivelse, dat. 15. Decbr. 1829, fra ham til Landhuusholdningssekskabet), i I. 405—11; Forfattede Erfaringer om Lucerneavl, i III. 79—83); — i „Christelig Kirketidende“ (Om de religiøse Samlinger, udenfor Kirken, i Fyen, sfb. Nr. 21—22, jvfr. l. T. 1833, S. 279—80).

Nügow (Peter) var Forvalter paa Antvorskov; siden Capitain og Ejer af Effemosegaard ved Slagelse. † 15de Marts 1831, i sit 70de Aar. — * Mette Kirstine Wagger. — (Jvfr. J. Waggenses Biographi, ved N. Waggesen, I. S. 46).

Forsøg til at besvare det Spørgsmaal: Hvilke ere de vigtigste Midler til at forbedre Vondbestandens Tilstand i Danmark? Rbh. 1827. (L. T. 1828, Nr. 17. 18, af D. D. Lütken; jvfr. Bergsøe: „Chr. Reventlovs Virksomhed“ I. S. 266, Anm. **).

I „Nye Landøec. Tidender“ (Om udbladet Hestegræs (holecus lanatus), i VI 51—61; Om partiel Brand i Sæden, sfb. S. 111—12).

Næder (Jacob Lode), f. d. 11te Februar 1798 paa Gaarden Næs i Gryttens Sogn, Romsdalens Amt i Norge. Hans Fader var Oberstlieutenant Johan Georg v. Næder af det daværende 2det thronsdjemfke Infanteri-Regiment og Chef for sammes Grenadeer-Bataillon, Ridder af Danebrog (f. 2 1751 i Norge, † 1 1808 i Krigen med Sverrige, i Lejren ved Kongsvinger, som Commandeur for Avantgarden, eller Forposterne af den ved Kongsvinger posterede staveltske Brigade); Moderen var Catharina Margaretha Lind (f. 1 1762 i Rbhvn., † 1820

paa Gaarden Kennan i Levanger=Stogu, i Thronhjems Stift, i Norge). — Sønnen blev udnævnt til Cadet ved det danske Landcadet=Academi i Efteraaret 1811, og efter at have i lidet over 3 Aar gjenemgaaet Academiet og taget den befalede Officeersexamen, med anden Præmie, udnævnt til Secondlieutenant i daværende Kongens (siden Kronens) Regiment til Føds d. 15de Januar 1815; tog i Aaret 1817 Landmaaler=Examen; blev 1818 commanderet til det danske Auxiliair=Corps i det nordlige Frankrige; studerede og tog Ingenieurexamen ved det danske Ingenieur=Corps (1819—1821); avancerede til Premierlieutenant d. 9de November 1822; var 1822—1830 commanderet som Medhjælper ved Astronomen, Professor, Conferenceraad Schumachers geodætiske og trigonometriske Arbejder i Holsteen; avancerede til Capitain d. 20de Marts 1830; gjenemgik 1832 Artillericorpsets praktiske Skoler; var 1833—1836 Lærer i Generalstabslære og Militairadministration ved den Kongl. militaire Højskole; blev 1839 Ridder af den preussiske St. Johanniter=Orden; s. A. sendt til Wien, i Anledning af Frederik d. 6tes Død; og har forøvrigt flere Gange foretaget Rejser i Lydsland, Frankrige, Holland, Sverrige og Norge. Udnævntes d. 6te Februar 1840 til Kammerjuncker; s. A. til Ridder af den svenske Sværd=Orden; d. 28de Juni s. A. til Ridder af Dannebrog; blev d. 1ste Juli 1842 Capitain af første Klasse ved 5te Linieinfanteri=Bataillon; 1847 Ridder af den franske Vreslegion. — * $\frac{9}{10}$ 1833 Caroline Amalie Baur, fra Altona.

Samling af Discussioner om Land- og Sæmagten 1831 og 1832. (udg. af J. T. v. Røder). Kbh. 1832.

Ueber das Preussische Militairwesen, in einigen Punkten verglichen mit dem Dänischen. Nach „der Kjöbenhavnspost“ aus dem Dänischen übersezt vom Capitain v. Jensehn. Schleswig, 1832. Gedruckt im Königlichem Taubstummen=Institut. 8vo.

Vedtraad ved Forelæsningerne over Militair=Administration ved den Kongelige militaire Højskole. 1834. 4to. (ej i Boghandelen).

Vedtraad ved Forelæsningerne over Generalstabslære ved den Kongelige militaire Højskole. 1. og 2. 1831. 4. (ej i Boghandelen).

Den danske Armees Organisation og Sammes Vedkommende. Kbh. 1837. [I Aag og Kettelser hertil indtil 17de Marts 1838]. (Milit. Repert. IV. 108—10, af A. Baggesen; Kbhpost. 1837, Nr. 327, 36, 47—48, 54; 1838, Nr. 12—13, 37, 72, 126, 127; „Dagen“ 1837, Nr. 283, 88; „Søndagen“, Følgebl. til „Dagen“ 1837, Nr. 44; Allg. Militair=Zeitung 1840, Nr. 36, 37 (2. u. 6. Mai), jvfr. Berl. Tid. 1840, Nr. 139). [I Anledning af dette Skrift modtog Forf. fra S. M. Kongen af Sverrige og Norge den svenske Fortjenst=Medaille i Guld].

Bemærkninger og Anskuelser over Armees=Organisation i Almindelig=hed, især med Hensyn til den danske Armees Organisation. Kbh. 1838. (Milit. Repert. V. 332—47, af —; Kbhpost. 1838, Nr. 282, 83, 81, 91, 94, 3:5—6, 8, 11, 314, 20, 32).

Tjenesten i Garnisonen og i Felten, for Menigmand af Infanteriet. (Sær udarbejdet og trykt for egne Undergivne). Kbh. 1838. (Milit. Repert. V. 445—46, af A. Baggesen). Andet Dypag, u. L.: Den danske Armees Organisation samt Tjenesten i Garnisonen og i Felten. ibid. 1842.

Om Baabensøvelser og Fredsmanøvrer, i korte Træk, overeensstemmende med Nutidens Fordringer og Anskuelser. Kbh. 1839. (Milit. Repert. VI. 1—46, af J. P. G. v. Irmingær; S. 221—64, af Ræder; S. 315—38, af Irmingær; „Den Frisindede“ 1839, Nr. 104, 108; 1840, Nr. 18—19; jvfr. D. Hjerregaard: „Er den evige Fred en saadan Chimære og Umulighed, som en æret Forfatter nylig har yttret?“ Manders 1840).

Danmarks Krigs- og Politiske Historie fra Krigens Udbrud 1807 til Freden til Jönköping den 10de December 1809. Iste Binds Iste—2den Levering. (Begivenhederne fra Krigens Udbrud indtil 6te Novbr. 1807). Kbh. 1845, med 3 Kaart. (Fædrel. VI. 1845, Nr. 1816, 17, 18, 19, 20, 23, 24, 26, 1908, 9, 10; Milit. Repert. 2. R. 1845, Bd. 3. S. 349—76, af J. A. Fibiger, jvfr. Ræders „Svar“, sfd. S. 377—406, og Fibigers Gjenivar, sfd. 1846, Bd. 4. S. 1.; „Borgervennen“ 1845, Nr. 7—17; Berl. Tid. 1845, Nr. 76, af S. A. Bille, jvfr. sfd. Nr. 79, af Ræder). Anden Deel. (Begivenhederne fra 6te Novbr. 1807 indtil de Svenskes Uddrivelse af Norge, den 24de Juni 1808). Kbh. 1847, med 2 Kaart.

3 „Kjøbenhavnsposten“ (Oplysninger til Pastor Stenersen Gads „om forberedende og høiere Realunderviisning“, anmeldt i Fædrel. 1836, Nr. 73—75, i Aarg. 1836, Nr. 46—47 (jvfr. sfd. Nr. 52, af Gad; Nr. 57, af Ræder); Svar angaaende Landcadetacademiet og den militære Højskole, 1838, Nr. 305—6, 8, 11; m. f.). — (Efter Autogr.).

Ræder (Nicolaï Ditlev Amund), Nysbanfertes Broder; f. d. 6te Juli 1790 paa Gaarden Ræfs i Thronhjems Stift; dimitteret til Universitetet fra Herlufsholms Skole 1809; underkastede sig i Octbr. 1812 den latinist-juridiske Embedsexamens theoretiske, og i April 1813 sammes praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev 1814 Auditeur ved det hollandske Infanteri-Regiment, i Rendsborg; 1820 Overauditeur; d. 18de April 1827 Borgemeister og Byfoged, samt By- og Raadstueskriver i Horsens; d. 28de October 1836 virkelig Justitsraad; d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebroge; d. 19de Febr. 1847 valgt til Deputeret for Horsens Kjøbstad ved Nørrejylland's Stændersforsamlinger i Sereniet 1847—52. — * 1. Maria Christina Fischer, Datter af Kjøbmand Fischer i Kjøbenhavn. * 2. Amalia Brigitta Christina Lüders, Datter af Kjøbmand Lüders i Kiel.

Udsigt over Horsens Byes oeconomiske Tilstand. Et Foredrag i Raadstuesamlingen i Horsens d. 31te Decbr. 1833. Horsens. 43 S. (M. f. L. XI. 355—362, af E. R. David). — Beretning om Horsens Byes oeconomiske Tilstand efter Regnskaberne for A. 1833—46. ibid. (Kbhpost. 1835, S. 515; „Dagen“ 1837, Nr. 60; Berl. Tid. 1837, Nr. 57; 1846, Nr. 22. 32; 1847, Nr. 20. 21).

Bemærkninger og Forslag i Anledning af Brandevindbrænderiernes Til-

stand i Kjøbstæberne og paa Landet i Jylland. Horsens, 1835, m. 2 Tab. (Ugebl. f. d. danske Bønde 2. Aarg. Nr. 29—30; jvfr. Art. D. Arnsgen, A. E. Wedels Heinen, J. P. With). — Critisk Bedømmelse af Dr. Pastor Arnsgens, Kammerjunker Wedels Heinens og Assessor Withs imod mit Skrift om Brandeviinsbrænderierne udgivne Modskrifter, tilligemed nogle Ord for Kjøbstæberne. Horsens, 1836. (jvfr. N. f. L. XVI. 95—149, af M. L. Nathanson; og Art. J. P. With).

Bidrag: i »Kjøbenhavnsposten« (Svar paa Anmodningen til en Censur i Jylland, 1835 Nr. 60—61 [jvfr. sfd. S. 152, 263—64, af J. Jespersen]; Første og andet Indlæg i Sagen imod Kammerraad Christensen, 1838 Nr. 267, 327, jvfr. sfd. Nr. 301); — i »Den Frisindede« (En Skrivelse til Redacteursen, 1838 Nr. 17—18; jvfr. Nr. 19, 20); — i »Aarhuus Stifts-Tidende« 1838; — i »Fædrelandet« (Forslag til at lette Opdagelsen af falske Rigsbankfædler, i II. 1841, Nr. 618); — i »Den Berlingske Tidende« (En Artikel ang. nogle lærde Stolors Reklagelse (imod E. F. Jørgensen), 1844 Nr. 238; jvfr. sfd. Nr. 248, af N. J. F. Henschsen).

Røepstorff (Ulrich Wilhelm, Greve), f. d. 12te Juni 1730*), Sønnesøn af den i Aeldst. II. S. 113 omtalte Oberst Claus Ulrich v. Røepstorff; blev d. 19de October 1753 Secondlieutenant i Søetaten; d. 20de Novbr. 1757 Premierlieutenant; d. 30de Marts 1763 Capitainlieutenant; afgik fra Søetaten d. 4de October 1764; blev f. A. Commandant over St. Thomas og St. Jan i Vestindien; 1766 Oberstlieutenant af Infanteriet; rejste 1769 hjem til Danmark, men gik 1771 tilbage til Vestindien som General-Gouverneur; entlediget 1773. Levede siden som Godssejer i Nyen, først paa Østergaard, derefter paa Einsidelsborg; blev d. 18de September**) 1810 optagen i den grevelige Stand; udnævntes d. 23de Januar 1818 til Gehejmeconferenceraad (med Rang i 1ste Kl. Nr. 13). † 2den April 1821, ugift, paa Einsidelsborg. (Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 79—81. 498; Collegial-Tid. 1801, Nr. 20, S. 307—10; Fyens Stifts-Avis 1821, Nr. 44. 49).

Fremmede Nationers urigtige Begreb om den danske Constitution. Odense 1786. 54 S. 8. (L. E. 1787, S. 214; Jyversens litter. Progr. IV. 219—21). — Bemærkninger over det Engelske Tog mod Kjøbenhavn, forvoldet af dets Ministre og udført af deres Clientere udi Aaret 1807. Skrevet blot for Bønder. Odense 1808. 40 S. 8.

Dicteringer om Legater og Testamenter, m. m. af Greve Røepstorff. Einsidelsborg d. 5te Febr. 1816. Trykt til Bedste for Odense Byes Fattige, hos S. Hempel. 19 S. 8.

Røgid (Julius), f. 1814 i Aarhuus, hvor hans Fader, Agent

*) Andensheds: 12te Juli 1729.

**) d. 12te Juni, ifølge Magaz. til den danske Aeldstift. I. 3. S. 196.

Jens Nøgind, var Kjøbmand; blev 1831 dimitteret fra sin Fødebyes Cathedralsskole; tog i Maj 1837 theologisk Attestats (Laud.); blev den 19de August s. A. constitueret som Læmelærer ved Aarhus Cathedralsskole, og d. 14de August 1838 bekliffet til Adjunct ved samme Skole. (Hundredrupps Skole-Calendar. 1845, S. 40).

Forsøg til at antyde Videnskabens Forhold til Livet i Almindelighed og Skolen i Særdeleshed. Første Afdeling. Indbydelseskrift til den offentlige Examen i Aarhus Cathedralsskole (med tilføjede Skole-Efterretninger for Tidrummet fra 1837—1840 af P. H. Blache). Aarhus, 1840. (T. f. L. o. R. V. 431—34).

Om Afhandlingen i de lærde Skolers Indbydelseskrifter. (i "Indbydelseskr. o. f. v." Aarhus, 1843, S. 1—14).

Om den formale Dannelse. (i "Indbydelseskr. o. f. v." Aarhus, 1845, S. 3—26).

Dansk Læsebog for de lavere Klasser. Udg. af E. Funch, J. Nøgind og E. Warburg. Kbh. 1846. (Berl. Tid. 1846, Nr. 297; Nord. L. T. 1846, Nr. 48, af J. Levin, jvfr. Fædrel. 1846, Nr. 310, af Funch, Nøgind og Warburg; 1847, Nr. 8, af Levin).

I Hjerdingaarskriftet "For Literatur og Kritik" (Spørgsmaal angaaende de lærde Skolers Reform, i III. 1845, S. 85—96).

I Schouw's "Dansk Ugeskrift", 2den Række, (Om den formale Dannelse, i VII. Nr. 174).

Rømer (A. F.).

Litteraturens Tilskuer. No. 1. Kbh. 1819.

Rømer (Ole Svalfve), f. 1808; underkastede sig i Efteraaret 1828 med bedste Charakter til begge Prøver den juridiske Examen for Ustuderede, og fungerede derefter i længere Tid hos en Sagfører i Westindien; gav sig siden til at studere; blev privat dimitteret til Universitetet 1835, og afsløvede i April 1838 den latinsk-juridiske Embedsexamen (Laud.); blev 1840 constitueret By- og Herredsfoged i Frederikshavn; d. 26de Januar 1843 Prøveprocurator ved Landsøver- samt Hof- og Stadsretten. † 2den December 1844, ugift, i Kjøbenhavn.

Alphabettisk Real-Register til 16de til 23de Bind incl. af "Juridisk Tidsskrift". Kbh. 1839.

Rønne (Bone Falch), f. d. 20de December 1764 i Fredericia, hvor hans Fader Albert Rønne (f. 2 $\frac{1}{2}$ 1731, † 5 1799) var Klokker ved St. Michaëlis Kirke, samt Maler og Forgylber, og gift med Bodelte Lumholm (f. 8 1737, † 1 $\frac{1}{2}$ 1831, jvfr. "Dansk Religionsbl." VII. 1831, Nr. 12 og 13). — Dimitteret fra sin Fødebyes Skole blev han Student 1784; tog i April 1790 theologisk Attestats (Laud.); blev s. A. Lærer for H. M. vor nuværende Konge; i det følgende Aar tillige

for Prindsesse Juliane Sophie, og dernæst for Prindsesse Lovise Charlotte; bestiftedes d. 25de April 1794 til Sognepræst for Tjæreby og Allsunderup i Sjælland, og d. 26de Marts 1802 til Kongens Lyngby. Stiftede det danske Missions-Selskab ($\frac{1}{7}$ 1821), og det evangeliske Tractat-Selskab i Lyngby ($\frac{1}{7}$ 1820), samt Bibel-Selskabet i Lyngby og dens nærmeste Omegn ($\frac{1}{7}$ 1817); var Medlem af det Kongl. Landhuusholdnings-Selskabs første Agerdyrknings-Commission (1815—1826). † 13de Maj 1833 i Lyngby. — * Frederikke Marie Brandt (f. 1767, † $\frac{2}{6}$ 1839 i Lyngby). — (Nekrolog i "Dagen" 1833, Nr. 118; jvfr. Nyt Danst Religionsbl. 2. Aarg. 1833, Nr. 21, 23 og 24; Nord. Kirke-Lid. 1833, Col. 332—33, 34, 36, 415, 767; 1837, Col. 69—70; Möllerss N. theol. Bibl. XX. 296; "Egeria" 2. Aarg. I. 286—96).

Udfyldig Lidsfordriv for Børn. I.—III. Deel. Kbh. 1792—94. ("Fris" 1792, IV. 211—13; 1793, III. 223; 1794, I. 209; Krit. o. Antitr. S. XI. Nr. 7; S. XIII. Nr. 6; Jen. T. 3. 1791, I., S. 512). — Stave- og Læsebog for smaae Børn. Kbh. 1793. 23 S. 8. ("Fris" 1793, II. 103—4; Krit. o. Antitr. S. XII. Nr. 41). — Læsebog for Bønderbørn. ibid. 1796. 2. Dpl. 1798. 6. Dpl. 1821. — Kort Udtog af den bibelske Historie for Børn, som kun have liden Skolegang. ibid. 1797. Andet gjennemseete og forøgede Dplag. ibid. 1805. 3. Dpl. 1811. — Kort Efterretning om Lyngbye Sogns Fattigvæsen, samt Udtog af Regnskabet for October Kvartal 1802. Fredericia 1803. 56 S. 8. (L. E. 1804, Nr. 30, jvfr. Rønnes Svar, sftd. Nr. 32). Kort Efterretning — samt Udtog — for 1803. Kbh. 24 S. 8. Regnskab for Lyngbye Sogns Fattigvæsens og dermed forbundne Indreningers Indtægt og Udgift i Aaret 1804 — samt Udtog af Skoleregnskabet. Kbh. 1805. 4to. Ligesaa 1805, 1806, 1807 og 1808 (paa eengang). 1809, 1810, 1811, 4to. — Viig-prædiken over Provst og Sognepræst S. J. E. Høegh i Gjentofte. Kbh. 1805. 16 S. 8. — Forsøg til en kort Veiledning for Almuenes Børn til at kiende Dyrenes Natur og Bestemmelse, deres Nødtigheder og Menneskets Pligter imod dem. Kbh. 1806. [trykt i Fredericia]. ("Egeria" 2. Aarg. II. S. 235—37; Allg. S. 3. 1810, Ergzbl. S. 327). — Brev fra Høierrædige Herr Stiftsprovst Plum til Pastor Rønne, og dennes Erklæring over samme i Anledning af sidstnævntes Forhold under Krigen med England i August og følgende Maaneder. Kbh. 1807. (jvfr. Art. 3. M. Schönsheyder). — Brev til den danske Bonde angaaende en betydelig Indtægt af Gjødsfænes Sommerplukning. Kbh. 1808, 1 Ark. (jvfr. Kbhens Skilderi 1808, Nr. 88, 89; "Borgervennen" 1808, Nr. 33; "Dagen" 1808, Nr. 133, 40, 49). — Kort Veivisning for den hæderlige Almuesmand til at behandle sine Bier med Klogskab. Odense 1809. 60 S. 1. 8., med 1 Kobber og 1 Tabel. (L. E. 1810, Nr. 31). Om arbeidet og paa nye oplagt efter det høitongel. Rentekammeres Opmuntring. Kbh. 1810. 68 S. 12., med 2 Kbh. og 1 Tabel. — A.B.C. 1810, 1821. — Sørgetale over Etatsraad J. de Coninck. Kbh. 1811. (Manuskript f. Benner). — Sørgetale over Frøken E. E. Wærstedt. 1811. — Lanker i Anledning af Professor Guldbergs saakaldte Børsprædiken. Kbh. 1813. (jvfr. Art. 3. Høeghs Guldberg). Gjenfvar paa Prof. Guldbergs Svar. ibid. eod.

Efterretning om et Bibelselskabs Oprindelse i Lyngbye og dens nærmeste Omegn. Kbh. 1817. 36 S. 8. Fortsat Beretning om det i Lyngbye oprettede Bibel-Selskab. ibid. 1818. 21 S. 8. (L. E. 1818, Nr. 40, S. 632).

Samling af Prædikener over de til Søndagene og Festerne anordnede Texter, holdne og udgivne til Brug ved Huus-Andagt. I.—II. Deel. Kbh. 1819. (L. T. 1819, Nr. 11. 12; 1820, Nr. 31. 32). Anden Aargang. I.—II. Deel. Kbh. 1824.

Bibelsk Historie med tilføjet Efterretning om Guds Kirke paa de Tider, om hvilke den hellige Skrift ophører at fortælle. I.—II. Deel. Kbh. 1820, med 2 Landkort, eet over Palæstina og eet over Pauli Reise til Rom, hvilke ogsaa erholdtes særskilt. (L. T. 1823, Nr. 20). — Kort Udtog af den bibelske og Kirkens Historie, til Brug for evangelist-sindede Christnes mindre Børn. Kbh. 1825. 2. Dpl. 1834. 3. Dpl. 1836. 4. Dpl. 1843. (jvfr. L. f. L. o. R. II. S. 316 fgg.).

Tale ved Indvielsen af Stedet "Haabet" i Taarbek d. 1ste April 1821.

Kort Forklaring over nogle af det gamle Testaments Spaadomme om Messias og Guds Rige. Til Brug for Ularde. Kbh. 1821. (L. T. 1822, S. 231—34).

Kort Veiledning til at dyrke Vinter- og Sommer-Nafs, udbraget af Lhaers Grundsatninger for Landøkonomien. Hirschholm 1821. 16 S. 8.

Kort Indbegreb af den christelige Religions Hovedlærdomme, især til Brug for mindre Børn. Kbh. 1821. 2det Dpl. uden Aarst. — Fortøret Udtog af den christelige Religions Hovedlærdomme. Lyngbye, 1821.

Samling af evangeliske Fortællinger, Afhandlinger, Missions-Efterretninger, m. m. I.—III. Bind. (indeh. de enkelte af det evangeliske Tractat-Selskab i Lyngbye udgivne Skrifter til Christendommens Fremme). Kbh. 1821—31. [Heri bl. a. af ham: Fortalen; Forslag til et Missions-Selskabs Stiftelse; Prædiken i Lyngby Kirke paa Store-Bededag d. 18de Maj 1821; En Tale i Taarbek ved Missions-Selskabets Oprettelse, og en i Kbhvn ved dets Møde 1822; o. fl. a.]. (L. T. 1822, Nr. 42; Nord. Kirke-Tid. 1835, Nr. 41).

Første til Ellevte Aars-Beretning fra det Danske Missions-Selskab. Kbh. 1822—32. (i 1.—9. Beretning findes Taler af ham).

Er det ønskeligt, at vi faae mange smaa Seminarier istedetfor de større? eller kunne Seminarierne ganske ophæves? Kbh. 1823.

Et Par Ord i Anledning af Stykket om Almueskolelærernes Dannelse (i Kjøbenhavn's Skilderie 1823 Nr. 94 og 95). Kbh. 1823.

Regnskab over Indtægt og Udgift for det evangeliske Tractatselskab i Aaret 1822, samt for det i Taarbek af Watt og Gordon Stedet stjenkede Bedehuus. 1823. ("Dagen" 1823, Nr. 162).

Beretning om Guds Riges Fremgang i Verdens forskjellige Egne. I.—IV. Bd. Kbh. 1824—28. [begyndt hestevijs 1823]. (indeh., bl. a., Taler af ham).

Dansk Religions-Vlad. I.—VII. Aargang. Kbh. 1825—31. — Nyt Dansk Religions-Vlad. 1ste Aarg. ibid. 1832. 2den Aarg. Udg. af B. F. Ronne og H. B. Berg. ibid. 1833. (jvfr. Art. H. B. Berg, og Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 14—16).

Tale, holden i det Danske Missions-Selskabs Møde d. 2den Martz 1825.

Et Par Ord om den befrygtede Fodertrang. Kbh. 1826.

Kort Udtog af C. F. Klødens Beskrivelse over Palæstina. Kbh. 1826, med en Copie af Klødens Kort over Palæstina.

Hvad tyktes Eder om Christus? Hvil Søn er han? Prædiken paa 18de Søndag efter Trinitatis. Kbh. 1827.

Tale ved de 4 Basel-Missionairens Afsked fra Lyngbye d. 15de August 1828. Kbh. (½ Nr.).

Prædiken, holdt paa Jubelfesten d. 27 Junii 1830. Kbh. (ogsaa i „Danst Religionsbl.“ VI. Nr. 34 og 35).

Giver Keiseren det Keiserens er, og Gud det Guds er. Prædiken. Kbh. 1831.

Morgen = Betragtninger og Bønner til hver Dag i Maaneden, efter Sturm's „Unterhaltungen mit Gott“, samt Bønner til visse Fester og andre mærkværdige Dage af forskjellige Forfattere. En Gave for Confirmanter. Kbh. 1831.

3 „Landoeconomiske Tidender“, af hvis I.—VII. Bd., Kbh. 1815—17, han var Medudgiver, (i 1ste Bd. 1815: Et Par Ord om Fodertrang, S. 79—83; Noget om den jydse og den sjællandske Høstemaade, S. 84—88; Nogle Betragtninger i Anledning af den danske Bondes Forfatning, S. 89—108; Kan Agerdyrkingen føde sin Mand? Kan den føde ham rigeligen og under hvilke Omstændigheder? S. 109—33; Hvad er Aarsagen, hvorfor Agrene i Nærheden af Kjøbenhavn ere saa stærkt betagne med den saakaldte Agermaal? S. 134—36; Nogle Aarsager, hvorfor Forbedringer i Agerdyrkingen gaac saa langsomt frem iblandt os, S. 137—68; Et Brev, indeholdende nogle Tanker om Præmiers Udsættelse, især med Hensyn til Agerbruget, S. 251—73; Om Voreb, S. 292—99; Brev til en Ven paa Landet, angaaende Danmarks aarlige Tab ved den alt for tykke Udsæd, som finder Sted, S. 300—4; Efterretning om nogle Erfaringer i Avlsbruget, S. 307—10; Et indtruffet Uheld ved en Høstverance, S. 310—11; Om et Par Køer, som døde af Trommelygen, S. 311—12; Forsigtigheds = Regler ved Kartoffels Opbevaring ic., S. 312—15; Angaaende Udparellinger, S. 317—23; Humle-Avl, S. 327—30; Hvorfor kan en Mand over Bondestanden ikke leve af en almindelig Bondegaard? S. 331—39; Er det muligt, at staldfodre den største Deel af Aaret? S. 340—46; — i 2det Bd. 1815: Anmærkninger til P. C. Gramers Afhandling om de vigtigste Hindringer for vor Agerdyrknings Optrædelse, S. 77—110; Svar paa P. W. Lütken's Indvendinger imod Brænderiernes Frigivelse, S. 111—37; 2de Anmeldelser. S. 141—43; Brev til Drewsen om Kartoffels Ankomst til Danmark m. v., S. 194—98; Hvorledes kunne de Aarsager, som hindre Agerdyrknings Fremskridt hos os, hæves? o. s. v., S. 199—283; — i 3die Bd. 1816: Skulle Landsbypræsterne have Avlsbrug? S. 3—27; Om Præstegaardenes Overdragelse fra Mand til Mand, S. 73—86; Brev til F. de Coninck i Anledning af Efterretningen om Fellenbergs Opdragelses-Anstalt i Hofvyl, S. 94—96; Svar paa nogle i Landoc. Tid. 2. Bds 2. H. S. 352 o. ff. fremsatte Spørgsmaal, S. 106—17; Nogle Betragtninger foranledigede af 2de Documenter, som findes blandt Lyngby Sognetaals Papirer, S. 118—132; Brev til Drewsen angaaende hans Salg af Kartoffer i Høsten 1815, S. 137—138 [jvfr. sfd. S. 346—48]; Anmærkninger til Udtog af en Skrivelse fra L. til K., angaaende Hindringerne for Avlsbrugets Fremme, S. 198—222; Anmærkning til en Afhandling: om det bør være en Præst-Ente tilladt, i Naadsens Aaret, at sælge Sæden paa Marken, S. 259—60; — i 4de Bd. 1816: Brev til en Ven paa Landet, i Anledning af Kartoffelernes ringe Pris i Aaret 1815—16, S. 1—16; Anmeldelse af L. S. Heibergs Skrift om Markfred, S. 81—107; Brev til en Ven paa Landet i Anledning af Markfreds = Sagen i Almindelighed og P. W. Lütken's Afhandling (i Minerva Decbr. 1815) i Særthed, S. 108—19; Anmeldelse af J. B. Krarups Skrift: „Om Markfred“, S. 173—86; Om Avlskarlens Pligter og Rettigheder, S. 193—228. [Afskilt aftr., Kbh. 1816]; Brev til en Ven paa Landet,

foranlediget af en Reise i Sjælland, S. 262—88; Nogle Erindringer i Anledning af det i Landøec. Tidender 1ste Bds 1ste Hefte S. 59, bejendtgjorte Gyllemborgske Forsøg, S. 361—67; Anmeldelse af W. A. Udalls Afhandling om Kartoflers Anvendelse til Brændevinsbrænding, S. 368—73; Korte Efterretninger o. d. l. 1) om nogle comparative Forsøg med tyndere og tykkere Udsæd, S. 371—75. 2) om en Afgrøde af Byg i 1814, S. 375—76; — i 5te Bd. 1816; Erindringer til Mangeløbs Foringsmaade med grøn Sæd, S. 81—82; Brev til en Ven i Jylland angaaende Staldføring, S. 121—44; Nogle Erindringer angaaende Agertyrknings-Nedslabers Conservation, S. 169—78; Bejendtgjørelse af et Brev til ham, S. 189—190; Nogle Bemærkninger i Henseende til Højbjergningen, S. 220—36; Nogle Erindringer angaaende Jorpagtningers Til- og Fra-Trædelsfestid, S. 237—43; Gaaer det an at lade sine Kalve patte deres Mødre? Er dette fordeelagtigt og tilraadeligt? S. 244—51; Brev til en Ven paa Landet, angaaende Bægt i Kornhandelen, S. 322—341; Et Spørgsmaal angaaende Brand i Byg og Havre, S. 345; Kunde Sæden ikke i vanskeligt Høstveirligt bjerges paa en anden, end paa nogen af de sædvanlige Maader? S. 346—48; — i 6te Bd. 1817; Nogle Erindringer i Anledning af det i Landøec. Tidender 4de Bds 1ste Hefte Pag. 166 re. fremsatte Spørgsmaal: „Er det skadeligt, eller er det gavnligt for et Land som Danmark, i dets nærværende Tilstand, at fremmede Kornvare tillades at consumeres i Landet?“ S. 3—28; Nogle Betragtninger i Anledning af Barberisens Skadelighed, eller Ufadelighed med Hensyn paa nogle af de Sædearter, som dyrkes her i Danmark, S. 75—93; Et Stykke, op læst i det kongl. Landhuusholdnings-Selskab den 8de Januarii 1817, S. 161—98; Dgaa et Bidrag til det torabede Byggs Anbefaling, S. 230—34; Erklæring angaaende A. S. Dritebs Erindring (i samme Bd. S. 153), S. 308—12; — i 7de Bd. 1817: Brev til en Ven, foranlediget ved en lille Reise uden for Kjøbenhavns Amt, S. 69—83; Kan Beredbristen udbredes i Danmark under nærværende Forhold? o. s. v., med et Tillæg, S. 121—213; — i 8de Bd. 1818: Om at fore Heste med Kartofler, S. 35—46; Bemærkninger til J. E. Christensens; i Anledning af Nergaards Skrift: „Noget om Skattevæsen“, S. 169—75; — i 9de Bd. 1819: Nogle Betragtninger, Bættigvæsenet angaaende, S. 1—44; jvfr. s. 369—98, af J. Peterzen, og Rønnes Svar i N. Landøec. Tid. II. 85—120).

3 „Egeria“ (To Breve til Provst Plum om Skolevæsenet i Sieglund, i 2, Aarg. II. S. 173—82).

3 „Politikvennen“ (Om Arbejds-Anstalter paa Landet, i Nr. 305, 6, 7).

3 „Efterretninger fra Selskabet for indenlandske Kunstflid“ (Meddelelser om Industri i Lyngby Sogn og Omegn, i Bd. 2. S. 264—76, 617—20).

3 „Kjøbenhavns Skilderie“ (Om vore Bispestoles Nedleggelse, 1811 Nr. 8; Om Barberisfer, 1813 Nr. 71. [jvfr. s. Nr. 100 og 103]; Et Par Ord i Anledning af Hr. Pastor Paludans Ytringer om Brænderiernes Frigivelse, 1815 Nr. 61. [jvfr. s. Nr. 66, af J. E. Paludan]; 3 Anledning af G. E. Badens Afhandling om Kirke-disciplin, 1817 Nr. 16, 17; Plet om Jodetræng, 1818 Nr. 87; 3 Anledning af en Geistligs Ytringer om Sæbernes Udværgning, 1819 Nr. 2; Om Tractat-Selskaber, 1819 Nr. 65).

3 „Videnskabelige Forhandlinger ved Sjællands Stifts Landemøde“ (Om fassatte eller frie Texters Fortrin, i Bd. I. S. 75—85. [L. T. 1812. S. 190—91]; overs. paa Svensk i den 1813 i Lund af Mundt Rosenfchöld udgivne „Journal för Religionslärare“, 2det Bd.).

J Møllers *„Theologisk Bibliothek“* (Om Fattigræsenet. Et Brev til Medgiveren, IX. 234—62. [U. T. 1817, S. 59—63]; Hvilke ere de almindeligste og virkelige Hindringer for Søndagens Helligholdelse i Guds Huus, især paa Landet, og Aarsagen til at faa mange udeblive fra samme? Besvaret, XV. 193—237. [U. T. 1820, S. 803—5]; Efterretning om Tractatselskabet i Kongens Lyngbye, meddeelt i et Brev, dat. Lyngbye d. 8de Octbr. 1820, XIX. 321—26). — J Sammes *„Nyt theologisk Bibliothek“* (Brev angaaende hans Bibellæsning og de af ham udgivne religiøse Smaaafskrifter, I. 326—36).

J *„Nye Landøec. Tidender“* (Nogle Betragtninger i Anledning af Nertefodens Bestemmelse, i I. 105—28. [Jvfr. sstb. II. 174—87]; Angaaende en ny Færdeling af Beiarbeidet i Brøndshøj Sogn, Kjøbenhavns Amt. (Et Brev med Bilag), I. 226—32. [Jvfr. sstb. II. 169—73]; Ervar paa J. Petersens Tillæg til Afhandlingen om Aarsagerne til Fattigdom, II. 85—120; Angaaende Kaastrablades Redfaldning, III. 100—5; Nogle Bemærkninger paa en Reise i Sjælland. (Af et Brev til J. C. Drewsen), III. 203—27 [med Tillæg af Drewsen, sstb. S. 228—37]; Hvorledes Mangel paa Jæder, ved øste Jords Opdyrkning, især i Begyndelsen kan gaaes imøde, Priiskrift, V. 325—61. [Aarst. aftr. Kbh. 1823]; Et Par Ord i Anledning af Strandvejen ved Kjøbenhavn, VI. 222—28; Berigtigelse af denne Meddelelse, VII. 481—89).

J *„Maanedlige Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark“* (Indberetninger fra Bibelselskabet i Lyngbye, 1820 Nr. 10; 1821 Nr. 8; 1825 Nr. 7; 1830 Nr. 2; Et Brev, 1826 Nr. 9); — i *„Beretninger fra Bibelselskabet i Danmark“* (Breve, i 6te Beretn. S. 87—89; i 7de Beretn. S. 78—79).

J Halds *„Tidskrift for Landøkonomi“* (Salt, anvendt til at bevare indhjerget Sæd og Hø. (Af tvende Skrivelser til Landhuusholdningselskabet), i I. 271—74; Om hans Avløbrug, II. 425—27).

J Brammers Samling af *„Kirkelige Veilighedsstæler af danske Prædikanter“* (i 1ste Samling: Prædiken paa 5te Søndag efter Paaske 1821 (Vaarprædiken), S. 36—44; Prædiken i Lyngby paa 13de Søndag efter Trinitatis 1824 (Høstprædiken), S. 45—55; Ved Jomfr. Hoffernes Confirmation i Lyngby den 12te Marts 1820, S. 117—22; Confirmationshandling i Lyngby, 1ste Søndag efter Paaske 1819, S. 123—35; Confirmationshandling i Søllerød, 2den Søndag efter Paaske 1826, S. 136—46. [Jvfr. M. f. L. XVI. S. 428]; Skriftetale ved Skriftemaal i Lyngby d. 12te Marts, 1820, S. 167—69; — i 2den Samling: Ved Profelyten, Carl Johannes Wulffs, Daab, d. 23 October 1822, S. 123—33; Ved Jomfruerne F. og J. Warburgs Daab, d. 11te Juni 1829, S. 134—41; Ved Skriftemaal i Lyngby, 2den Søndag efter Paaske 1827, S. 244—47; Ved Skrifte i Øjentofte, den 12te November 1829, S. 248—50; Ved Major og Ridder Fr. v. Schwarz's og Frøken Ph. Nyans Ægteforening, den 10de Decbr. 1828, S. 364—67; Ved Cancelli-Secretair, Byfoged v. Bergens og Jomfru Lina Schleisners Ægteforening, d. 27de Junii 1829, S. 368—72).

J Lindbergs *„Nordisk Kirke-Tidende“* (Ritualet, 1833 Col. 27—29. (Af nyt dansk Religions-Blad 1832, Nr. 49).

J *„Nyt Dansk Religions-Blad“*, udg. af H. B. Berg, (Prøver af hans Bibel-Læsninger, II. 1833, Nr. 27—32, 35—37, 39—41; Juleaften, en Bibel-Læsning i Lyngbye Kirke, den 23de Decbr. 1832, II. 1833, Nr. 51 og 52).

3 „Danst Litteratur-Tidende“ (Recension over H. Bastholms: „Anvisning til fattighusnets Beskyttelse“, 1818 Nr. 15. 16. 17).

Kønne (Christian Frederik), Nysanfertes Søn; f. d. 2den October 1798 i Tjæreby, ved Frederiksborg; blev underviist i Hjemmet indtil han 1815 kom i den kjøbenhavnske Borgerdydsskole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet 1817; erholdt Udmærkelse ved anden Examen i det paafølgende Aar; tog i Juli 1821 theologisk Attestats (Laud.); blev 1824 Overlærer ved Sø-Statens Drengeskoler; d. 8de Februar 1826 tillige tredje Katechet ved Bremerholms Menighed i Kjøbenhavn; d. 2den Juni 1830 Sognepræst til Haarslev og Tingjellinge i Sjælland, og d. 7de November 1834 til Høve og Flakkebjerg sld. — * Emilie Pauline Buchter.

Samtaler imellem en Præst og En af hans Sognekfolk. Efter det Franke. Kbh. 1820. 2det Dpl. [3: No. 6 i Samlingen af evangeliske Fortællinger, Afhandlinger, o. s. v.]. (L. T. 1822, S. 662).

Den fromme Landsbys-Pige. En sand Fortælling. Efter det Franke. Kbh. 1822. [3: No. 18 i Samlingen af evang. Fortællinger, o. s. v.]. 2det Dpl. [L. T. 1822, S. 668].

Smaaer Forglemmigei før sand Christendoms Benner. Efter det Tydske. Kbh. 1826.

Christi Kirkes Seier og den christelige Tro forsvaret mod Hr. Pastor Bastholm. Kbh. 1833. (jvfr. N. f. L. IX. 428—51 (af H. N. Clausen); L. T. 1833, Nr. 40 (af H. U. Møller); Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 280—86, 297—301, 315—20; 1844, Nr. 3; 1835, Col. 41).

Et nødtvungenet Ord til Skolelærer N. Sørensen i Bensløv i Anledning af hans „Mobbemærkninger til Stykket; En mærkelig Udenbærelse af et begaaet Nord. Nord. Kirke-Tid. Nr. 9. d. A.“ Slagelse 1836. (Fædrel. II, 1841, Nr. 703; Nord. Kirke-Tid. 1836, Col. 335).

Gudeligt Liv og gudelige Forsamlinger, et Vidnesbyrd imod de mange. Slagelse 1839.

Redacteur af: Danst Missions-Blad. Udgivet af det Danste Missions-Selskab. I.—III. Aargang. Kbh. 1834—36, 410. (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 799—800; 1837, Col. 62; Christel. Kirketid. 1834, S. 3—4, 56). [Heri af ham, bl. a.: i 1ste Aarg.: Ferord, i Nr. 1; Missionen paa den danste Guldstyrt, S. 12—15; Christendommens Udbredelse mellem Jøderne, S. 16—19, 33—36; Basel, S. 19—20; Ny-Ecceland, S. 62—63; Den danste Mission i Tranquebar, S. 78—80; Missionen paa denne og hin Side Kaukasus, S. 81—81; Amerika, S. 94—96; — i 2den Aarg.: Ferord, i Nr. 1; Ostindien, S. 15—16, 17—21; Christendommens Udbredelse mellem Jøderne, S. 82—83, 94—95; — i 3die Aarg.: Nogle omvendte Jøders Forsølgelse i Smyrna, S. 46—48; Overblik over den nyere Tids Missionsvirksomhed, S. 57—62; Ostindien, S. 73—78; Evangeliets Prædiken mellem Jøernes Folk, S. 78—80, 82—88, 92—93; o. fl. a.].

Bidrag: i „Nordisk Kirke-Tidende“ (Opvækkelsen i Waadt-Landet, 1837 Col. 342—51, 353—64; Tryk til de Treente paa Langeland i Anledning af Sjens

døbernes Biltforelser, 1839 Nr. 49, Col. 874—79; Betænkning angaaende Udsæt til en Altarbog og et Kirke-Ritual for Danmark, sid. Nr. 50, Col. 891—900; Et Brev til een af de Dødbøite, 1840 Nr. 39—41, Col. 661—65); — i „Danst Missions-Blad“ 1840 (En Prædiken ved Missions-Selskabets høitidelige Møde 1840 i Høve Kirke, i Nr. 9); — i „Dagen“ (Et Ord om Gjentøberne og deres Samfund, 1841 Nr. 291); — i „Christelig Samler“ (Meddelelser af en Præsteforbund som de Troendes Sjælesørger, uddraget af „der Prediger für den Prediger“, i VI. 1843, S. 174—79; Kirke-Krønike om en Landebymenighed i Pommern, efter Evang. Kirch. Zeit., i VIII. 1845, S. 19—32); — i „Den Berlingske Tidende“ (Branden i Smyrna og Missionen, 1845 Nr. 244); — i „Danst Kirketidende“ (Erik-Janseianerne, en ny gjendøberisk Sekt, i 2. Aarg. S. 65—68; Noget Mere om Erik-Janseianerne eller „de hellige Brøtres“ Menighed, sid. S. 331—33); — i C. E. Nøllers „Beretning om Feien paa Hlaffebjerg-Institut d. 31te August 1846“, Kbh. 1847, (En Tale, S. 6—1.); — i Fenger's og Birkebal's „Vidnesbyrd fra Herrens Huus“ (Nytaarsdag, I. 104—11).

Smaa digte og Sange, adspredte i „Danst Religionsblad“ (hvoraf han redigerede Nr. 33—36 af 3die Aarg. (1827) og Nr. 26—31 af 7de Aarg. (1831), og i „Nordist Kirke-Tidende“ 1833, Col. 94—96; 1837, Col. 45—47.

Medudgiver af: Erklæring og Protest i Anledning af Stændernes Behandlinger om Sognebaandets Løsning. Kbh. 1839. (T. f. L. o. R. I. 320—26). — (Udveest efter Autogr.).

Ronne (Hans Nicolai), Broder til ovenanførte B. J. Ronne; f. d. 21de Marts 1769 i Fredericia; dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes Skole i Efteraaret 1789; absolverede i Januar 1795 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev d. 13de Novbr. f. A. residerende Capellan til Røds Præstegjeld i Nordlandene; d. 24de Februar 1804 Sognepræst til Jøringssjørd paa Søndmør i Bergens Stift, og d. 23de Septbr. 1808 til Stadsbojgden i Throudhjems Stift; d. 28de Juni 1824 Provst i Fosens Provsti. † 17de Maj 1829. — * 1° 1794 Margrethe Cathrine Preuss paa Kongenberg (f. † 1776, † 17° 1835). — (Jofr. N. Erlandsens biogr. Efterretn. om den Nordenfjeldske Christlighed, 2. H. 1846, S. 244—45).

Tale i Jøringssjørd Kirkes Chortor den 3die Søndag efter Paaske 1808 (under Krigen). Bergen 808, og derefter ogsaa trykt i Throudhjem. — Tale holden i Stadsbojgdens Kirker d. 28. Januar 1810. Throudhjem 1810.

Ronne (Henning Hansen), Skibscapitain; blev 1831 constitueret og 1835 virkelig Olsbermand for Skipperlauget i Kbhvn. (indtil 1844).

Udgav: Replique fra danske Coffardimand og Kjøbenhavn's Skipperlaugs Olsbermand paa Captain J. A. Paludans i Archiv for Søværnet skrevne Stykker: „Forslag til forbedrede Dannelses-Anstalter for vordende Sjømænd og Skibsførere til Coffardifarten.“ Kbh. 1838.

Ronne (Marcus Glob), Broder til ovenanførte B. J. og H. N.

Mø n n e; f. i Fredericia d. 30te April 1771; deponerede som Privatist i April 1792; studerede Lægevidenskaben, og blev 1796 ansat ved Søqvæsthuset under Stabschirurg Falskenthal; 1798 Underchirurg ved Holmen; tog i Foraaret 1800 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev d. 23de October s. A. Underchirurg ved Almindeligt Høspital; d. 9de November 1801 Interims-, og d. 31te December 1802 virkelig Reserverchirurg ved det chirurgiske Academi i Kbhvn; d. 18de Maj 1804 Regimentschirurg ved det Besterlehniske Regiment i Christianssand; erholdt Rang med Capitainer; blev siden Brigadelæge ved den Christianssandiske Infanteri-Brigade. † 26de Januar 1835 i Christianssand. — * Frederike Catharina Schlei sner. — (Jvfr. Callisens Medicin. Skriftsteller-Lex. XVI. 239—40; XXXI. 499; „Eyr“ X. 1835, S. 2. S. 167).

Bidrag: i „Bibliothek for Physik, Deon. og Medicin.“ (Om Feber og dens Behandling i Almindelighed. Abdraget af Skrifter: „Von Fieber und dessen Behandlung überhaupt von W. C. Reich“, i Bd. XVIII. 1800, S. 377—425); — i „Eyr“ (Om en medfødt Urinfistel, i Bd. I. 1826, S. 239—42, med Afbildn.; jvfr. Otto's „Hygæa“ 1827, S. 123—24; Gerson u. Julius Magaz. d. anat. Heilkr. Bd. XIV. 1827, Juli u. Aug. S. 64).

Menne (Mathias Lumboltz), Sidstankertes Broder; f. i Fredericia; dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes lærde Skole i Foraaret 1797; studerede Lægevidenskaben; var 1805—1807 Underchirurg ved Sø-Etaten; tog i Foraaret 1806 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); var (1809—12) constitueret Regimentschirurg ved det 3die jødske Infanteri-Regiment; blev d. 19de Maj 1812 Districtschirurg i Lemvig; d. 16de August 1815, efter Anføgning, i Naade entlediget; praktiserede siden i Ude-Sundby ved Frederiksfund; blev 1825 Translateur i det franske og engelske Sprog i Kbhvn.; opholdt sig i flere Aar i Norge, hvor han ernærede sig ved Informationer, og drog igjen til Danmark. — * Anna Henriksen Riib. — (Jvfr. Callisens Medicin. Skriftsteller-Lexicon XVI. 240).

Den franske Sproglæres practiske Anvendelse. 1.—2. Bd. Kbh. 1826.
Alphabetisk Ledetraad i det franske Sprogs Regimer. 1.—2. Hefte. Kbh. 1827.

Tydske Præpositions-Lære d. e. en udførlig Veiledning for Handlende og Antre, som befatte sig med tydske Brevveksling. Christiania 1834.

Fræske Stammetavler, især til Brug i de lærde Skoler. Christiania 1834.
Tuiskon minor, eller Construction af de vanskeligste Steder af Tuiskon. Christiania 1831.

Geographisk-historisk Haandbog, indbefattende: hele den gamle, allerældste nugenlunde be kendte, samt nyere Geographie, indtil vore Tider. I.—IV. Bd. Kbh. 1840—1841.

Huuslægen. En Nytaarsgave for Mødre, Pleie- og Jordemødre ic., hvorledes de selv bør behandle Førnesygdomme. Kbh. 1813.

Under Navnet M. L. Albertsen har han udgivet: Samling af moralske Sententser og Regler for Dyførsel i det daglige Liv. Ligt els uddragne af forskjellige ældre og nyere Skrifter, ordnede især til Brug ved Ungdommens Underviisning og Dannelse. Første Deel. Kbh. 1819. (L. T. 1822, Nr. 4); og: Min frimodige og tvivelsfri Troes Beskjendelse, midt under den tvivlsfulde Stærktroes Gjæring. ibid. 1825.

Han udgav: Les aventures de Télémaque. Copenh. 1827.

Bidrag: i "Nyt Bibliothek for Læger" (Sygejournal over Forbryderinden (Stratensrøverinden) Karen Gade af Harboøre, i Bd. I. 1814, S. 108—16).

Rønsholdt (J. C.), Sprogslærer i Kjøbenhavn.

Tabellarisk Oversigt over det franske Sprogs uregelmæssige Verber, samt Conjugations Endelserne til de 4 Conjugationer. Kbh. 1835.

Læren om Sætninger, samt Veiledning til de franske Participers Brug, ved S. Boy. Paa ny udgivet og forset med et Tillæg af J. C. Rønsholdt. Kbh. 1838.

Nørbye (John), f. i Kjøbenhavn d. 27de Juli 1801, Søn af Overrigscommissair, Ridder Ferdinand Henrich Nørbye (f. 1765, † 17to 1818) og Frederike Eleonora Cathrine de Stoæflet (en Datter af Stiftslandinspecteur Eggert Christian de Stoæflet og Dorothea Christine f. Graumann). Han kom i sin tidlige Ungdom til Drammen i Norge (hvor hans Fader blev ansat som Magazin-Forvalter); besøgte siden 1814 den kjøbenhavnske Borgerbydsskole i 1½ Aar, og nød derefter privat Underviisning; blev 1820 dimitteret til Universitetet af den daværende theologiske Candidat S. R. Ortvæd (nu Domprovst i Nøeskilde); 1821 Chirurgift Volontair ved Frederiks-Hospital; tog i Efteraaret 1826 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char. med Admærkelse); blev 1827 Interims-, og d. 7de Marts 1832 virkelig Reservechirurg og Docent ved samme Academi; var 1834—36 tillige Reservechirurg ved Frederiks-Hospital; erholdt d. 3die August 1834 Regimentschirurgs Character; foretog en Udenlandsrejse, og opholdt sig 1837 i Paris; udnævntes d. 4de Maj 1838 til Regimentschirurg ved Husar-Regimentet (i Jægersborg); fik d. 24de Marts 1839 Rang med Capitainer, og blev d. 1ste Juli 1842 Overlæge ved Livgarden til Hest og Gardehusar-Divisionen, i Kbhvn. — (Jvfr. Callisens Medicin. Skriftsteller-Lex. XXXI. 499—500).

J. B. H. Conradi's Haandbog i den almindelige Pathologie. Efter den femte forbedrede Udgave paa Dansk bearbejdet. Kbh. 1834. (Journ. f. Med. og Chir. IV. 287; Zeitschr. f. d. ges. Med. Bd. 6. S. 138, af C. Otto).

Dupuytren's chirurgiske-cliniske Forelæsninger i Hôtel-Dieu i Paris. Paa Dansk udgivne. 1ste Deel. Kbh. 1835. [udkom i 2 Hefter]. (Jvfr. Art. L. Vertelsen og Th. F. W. Bricka).

J "Ugeskrift for Læger" (Schematisk Oversigt over de fra den 5de Juli 1812

til Aarets Udgang i Garnisonshospitalets 3die Afdeling behandlede Syge, i Bd. VIII. S. 136—43; Samme for Aaret 1843, i Bd. X. S. 101—12; Samme for 1841, i 2. R. II. S. 129—133).

Nordam (Hans Christen), f. i Seerup i Aarhus Stift d. 18de Marte 1803, ældste Søn af nedenansførte Provst Thomas Schatt Nordam og Cathrine Georgia f. Teilmann; blev underviist af sin Fader indtil han i October 1816 optoges i Roeskilde Cathedralsskole, hvorfra han 1820 afgik til Universitetet; erholdt Udmærkelse ved anden Examen i det paafølgende Aar; afslørede i October 1824 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev derefter Alumnus paa Ehlers's Collegium og Lærer i v. Westens Institut; disputerede d. 6te November 1828 for den theologiske Licentiatgrad; kaldtes d. 9de Januar 1829 til Sognepræst for Laasrup og Skals i Viborg Stift; disputerede d. 30te Maj 1839 for Doctorgraden i Theologien; blev d. 3die Novbr. 1840 Sognepræst for Michaelis Menighed i Fredericia og Annæret Errifsø i Ribe Stift. — * 7 1829 Conradine Engelbreth, en Datter af Jubel læreren, Consistorialraad, Dr. theol. Wolf Freder. Engelbreth, Præst i Lydersløv i Sjælland, og Kirstine Marie f. Petersen. — (Autobiographi i Solennia Academica i Anledning af Formølingsesten 1828, p. 16—17, og i Programmet til Universitetets aarlige Reformationseft 1839, S. 139—41).

Commentationis de authentia epistolæ Barnabæ particula prior. (pro gradu Licentiatii). Haun. 1828. (M. f. L. I. 71—76, af H. R. Clausen; L. T. 1829, Nr. 4; Theol. Stud. u. Krit. 1830, I. 394).

Den evangeliske Christendoms Indførelse i Danmark, historisk fremstillet. Kbh. 1836. (Allg. S. 3. 1838, Nr. 116; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1104—5; Martmann's Fortegn. ov. Skrifter for Menigmand, S. 35).

Minde om Jubelfesten i Danmark d. 30. October 1836. To Prædikener, holdne paa Jubelfestens første og sidste Høitidsdag. Kbh. 1836. (ogsaa indlemmede i næstfølgende Samling).

Minde om Jubelfesten i Danmark den 30te October 1836. En Samling af christelige Prædikener af flere Forfattere, udgiven af H. C. Nordam. Kbh. 1836. (indeholdende Prædikener af L. R. Voisen, H. C. Nordam, C. E. Voisen og E. Mau; jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1837, Col. 144; »Dagen« 1837, Nr. 53).

St. Matthæi Evangelium, udlagt og forklaret. Kbh. 1838. [udkom heftevis 1837—38; Anmeldelse og en Prøve findes i Nord. Kirke-Tid. 1836, Col. 710—20, 721—51, 53—56]. (T. f. L. o. R. II. 115—16, 17—19, 225—26, jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1839, Nr. 48, 49, af H. C. Nordam; Berl. Tid. 1843, Nr. 342; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1107).

Om Nødenheden af en Reform i det kirkelige Skriftemaal, af H. C. Nordam og H. L. Møller, udgivet af H. C. Nordam. Kbh. 1839. (Nord. Kirke-Tid. 1839, Col. 815—16, af J. E. Lindberg; Berl. Tid. 1839, Nr. 265; Kbhpost. 1839, Nr. 317; jvfr. Nord. Tidsskr. for christel. Theol. I. 179—223).

De fide Patrum ecclesiarum christianarum antiquissimarum in iis, quae de origine Evangeliorum canonicorum, maxime Matthaei tradiderunt. Diss. inaug. Haun. 1833. (jvfr. Theol. Tidsskr. IV. 1. S. 1—72).

Christi Kirkes Historie. Kbh. 1845. (Litteratur- og Behandels-Tid. 1845, Nr. 7; Danst. Kirkeid. I. Aarg. S. 204—8, af G. F. Voesen; Theol. Tidsskr. X. (N. N. Bd. 4.) S. 189—93).

J. Møllers „Nyt theologisk Bibliothek“ (De *Hermia philosopho*, ejusque opusculo, *διασχυμος των εξω φιλοσοφων*, inscripto. Disquisitio critica, XV. 96—160. [L. T. 1830, S. 485—566]; Bemærkninger ved Herr Pastor Brolund's Afhandling: „Forsøg til Besvarelse af det Spørgsmaal: vil den christelige Religionslærer enten som Rationalist eller Supernaturalist, naar for Øvrigt alt Andet er lige, kunne lifte meest Gavn i sit Embede?“, i XVIII. 198—252; jvfr. L. T. 1832, S. 663—65).

J. „Christelig Kirke-Tidende.“ (Om Banfælgigheden af en Ritualsforandring under natværende Tids kirkelige Vilkaar, 1834 Nr. 28—29. 30; jvfr. 1835, Nr. 4—5, af P. J. Giesling, samt Nr. 12—13).

J. Pintbergs „Nordisk Kirke-Tidende“ (En glædelig Tidende fra et fjernt Land, en gubelig Betragtning paa Juledag, 1836 Col. 818—29; Luthers Mening om Barnebaaben, oplyst af eet af hans Breve mod Øfendøerne, 1840 Nr. 22, 23, 24).

J. Oldenburgs og Kierkegaards „Nordisk Tidsskrift for christelig Theologie“ (Om Forhandlingerne angaaende Udkastet til en ny Alterbog. Et Firtag til deres retfærdige Budsning, i Bd. II. 1840, S. 7—33; jvfr. sld. S. 248—69, af F. E. Poisen).

J. F. Grønlunds „Maanedsskrift og Repertorium for Almue-Skolelærere.“ (Til Forsvar for Valles Lærebog og dens Brug i Skoleunderviisningen, i III. Aarg. S. 509—27. (jvfr. IV. 1—14, af E. L. Pørtesen); Til Fordeel for Brugen af en Lærebog i Religionsunderviisningen, IV. Aarg. S. 129—35. (jvfr. sld. S. 153—63).

J. „Den Berlingske Tidende“ (Om Reformer i det lærde Skolevæsen, 1844 Nr. 144. (jvfr. sld. Nr. 220, af E. F. Jørgensen); Om Betydningen af Juhanniserne i geistlige Sager, 1845 Nr. 104; Anmeldelse af E. Thorkildsens Skrift: „Bibelens Lære om den christelige Daab“, 1845 Nr. 131. (jvfr. sld. Nr. 149, af H. U. Møller); Om den tvungne Barnebaab, 1845 Nr. 248, 49. (jvfr. sld. Nr. 267, af H. U. Møller; Danst. Kirkeid. I. Aarg. S. 94—96).

J. „Fædrelandet“ (Om Reformen i det lærde Skolevæsen, V. 1844, Nr. 1547).

J. „Christelig Samler“, udg. af E. Mau, (En Nytte af Troens Bevistning i et christeligt Lernet, efter Budsens Christen-Bete, i Bd. VII. S. 285—40; Den freunde Kong Carl Johans sidste Dage, sld. S. 240—45).

J. „Danst. Kirke-Tidende“ (Eldre lutherske Theologers Mening om den tvungne Barnebaab, i I. Aarg. S. 553—57; Hvad er Christi Kirkes Historie, sld. S. 644—45).

J. J. N. Damkier's Samling af „Prædikener over Evangelierne“ („Salig er den, som ikke forarges paa mig. Prædiken paa tredie Søndag i Advent“, i Bd. I. S. 1.) — J. Jønger's og Birkedal's „Bisnesbyrd fra Herrens Huus“ (Temptende Søndag efter Trinitatis, II. 200—2.6).

Bidrag i „Randers Amtsavis“ (f. Cr. 1830, Nr. 179).

Nordam (Solger Ferdinand), f. 1770 paa Den St. Thomas i Vestindien. Hans Fader Christian Volle Nordam, en Søn af den

i Worms Lex. III. S. 980 anførte Provst Holger Rørdam, var dengang Præst for den lutherste Menighed paa St. Thomas og St. Jan, siden (1778) Sognepræst til Rintfervig Præstegjeld og Provst over Hardanger Provsti i Bergens Stift (f. 1743 i Bigersted ved Ringsted, † 1803, anf. i Myerups Lit. Lex. S. 514, og i Blochs Bidr. t. Roskilde Domskoles Hist. S. 4. S. 34); hans Moder Maria Elisabeth f. Schatt († $\frac{7}{7}$ 1805 i sit 58de Aar, i Listrup Præstegaard). — Underviist af sin Fader kom han, 17 Aar gammel, i den latinske Skole i Bergen, blev derfra dimitteret til Universitetet 1789, og tog i April 1795 theologisk Attestats (II. ill.); blev d. 30te Novbr. 1798 Sognepræst til Listrup og Kuglslev i Aarhus Stift; 1807 Doctor Theologie i Kiel for en Afhandling: „Doctrina morum, religione neglecta, est manetque in vita communi nullius omnino momenti“; d. 10de Marts 1824, efter Ansøgning, i Raade entlediget med Pension. † 23de Juli 1824. — *.... Kiaer, en Datter af Slotspræsten ved Frederiksborg, Michaël Kiaer og Mariane f. Gottlieb. — (Thaarups fædrenel. Retrolog f. 1821—26, S. 330).

Undersøgelse hvorvidt en almindelig Tillæbelse for Landmanden i de Danske Stater at brænde sit fornødne Brændevin kunde anses skadelig eller gavnlig for Statskassen, Landboens og Landalmuens Moralitet. Strevet i April Aar 1811. Kbh. trykt hos og forlagt af Andr. Seidelin. 37 S. 8.

Bidrag: i „Minerva“ (Nogle Anmærninger angaaende Professionister og Landsbyeskoler i Danmark, 1802. IV. 233—67. [jvfr. „Egeria“ I. Aarg. I. S. 102—120, af J. Plum]; Et Par Ord i Anledning af Fattigvæsenets Beskyrelse paa Landet i Danmark, 1804. II. 12—19; Indbydelse til Bidrag til et Laanbibliothek for hans Menigheder, 1805. I. 330); — i Olufsens „Economiske Annaler“ (Noget om Kartoffelbrod og Kartoffelavl, i VII. 1—11). — (Eideels efter Autogr.).

Rørdam (Thomas Schatt), Sidstnævntes Broder; f. d. 3die Februar 1776 paa St. Thomas i Vestindien; dimitteret til Universitetet fra Roskilde Skole 1792; afslørede i Maj 1800 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 30te Octbr. 1801 Sognepræst til Scerup og Lemming i Aarhus Stift, og d. 25de Octbr. 1805 til Lølose og Søndersted i Sjælland; d. 28de Maj 1824 tillige Provst for Lølose og Tude Sønderred i Holbøks Amt; d. 27de October 1826 Sognepræst for Lølose og Magerup Menigheder sfd. † 18de September 1831. — * $\frac{3}{7}$ 1801 Cathrine Georgia Teilmann (f. $\frac{2}{7}$ 1777, † $\frac{31}{2}$ 1842), næstældste Datter af Jubellæreren Hans Teilmann, Præst til Lølose og Magerup, og Cathrine Margrethe f. Samsø (Søster til Digteren Ole Johan Samsø).

Om det frie Foredrag, eller Extemporeringen. Et Forsøg, oversat i Balleens Theolog. Maanedsskr. V. 1—61.

Frev i Selskabskabets 3te Beretning, S. 104—5.

Nordam (Wittus Bering), Broder til de 2de Nybauførte; f. d. 16de Febr. 1781 i Ullensvangs Præstegaard i Hardanger i Bergens Stift; deponerede i Efteraaret 1799 fra Bergens Skole; underkastede sig i Octbr. 1807 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 13de April 1808 personel Capellan hos Amtsprovsten i Holbøks Amt; d. 13de Juli 1814 Sognepræst i Kallundborg. † 14de Septbr. 1828 i Kallundborg. — * Sophie Wolgand, Plejedatter af Amtsprovst Warthoe.

Indberetning om Bibelforeningen i Callundborg, af et Brev, i Maanedlige Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark, 1821 Nr. 6 (heri en Intimationstale af ham); Indberetninger om samme, 1822 Nr. 8; 1823 Nr. 4; 1824 Nr. 6; 1825 Nr. 6.

Røst (Simon), f. d. 3die Decbr. 1757 i Thronbhjem, Søn af Augustinus Bastiansen Røst og Gurru Rasmusen. Deponerede 1775 fra Thronbhjems Skole; tog d. 22de April 1784 theologisk Attestats (n. c.); var først Lærer (Hører) ved Aalborg latinske Skole; blev d. 24de Jan. 1794 Sognepræst til Hasling og Willersløv i Thy; 1797 tillige Provst i Hasling Herred; den 18de Marts 1801 Sognepræst til Aasted og Skjærum, i Vendsyssel. † 17de April 1835. — * 1794 Christiane Frederikke Milling, Datter af Præsten Christ. Fred. Milling i Aalborg. — (Biographi, af H. C. Lyngbye, i Verlingske Tidende 1835, Nr. 127, og i „Dagen“ 1835, Nr. 131; jøfr. Aalborg Stifts-Tid. 1835, Nr. 64).

Om Oldmærværdigheder i Aasted og Skjærum Sogne, i Antiquar. Annaler III. 30—48.

Han samlede 1808 og 1809 endeel provincielle Ord fra Aalborg Stift, især fra Vendsyssel, benyttede i Molbechs „Dansk Dialect-Lexikon.“

Berigtigelse.

6.	1	Vin.	3	f. o.	Carl Henrik l. Jacob Carl.
"	4	"	4	f. n.	299 l. 279.
"	12	"	20	—	85 l. 86.
"	19	"	14	f. o.	1839 l. 1837.
"	29	"	8	—	i Juni, l. d. 30te Maj.
"	37	"	13	f. n.	"Rebellen" o. f. v. 1833—31.
"	"	"	11	—	ny l. øde.
"	"	"	10	—	"Corporalen" o. f. v. 1836—1837.
"	"	"	"	—	Krig l. Befrielseskrig.
"	38	"	7	—	339 l. 359.
"	41	"	19	f. o.	22de l. 7de.
"	52	"	10	—	Steinum l. Steinunn.
"	55	"	27	—	Toldinspecteur l. Toldkassere.
"	61	"	23	—	1799 l. 1798 $\frac{2}{7}$.
"	66	"	13	—	1790 l. 1791 $\frac{1}{8}$.
"	71	"	26	—	"Robinson Crusoe", Kbh. 1826.
"	"	"	37	—	1822 l. 1821.
"	72	"	30	—	1826 l. 1827.
"	"	"	36	—	Kbh. 1826 l. Viborg 1827.
"	76	"	4	f. n.	tillf. "Klosterruinerne i Norge".
"	"	"	3	—	tillf. 7de og.
"	"	"	2-3	—	"med flere" udslettet.
"	78	"	14	—	Drølev l. Drølev.
"	"	"	23	—	Peder l. Pedersen. — Kjøbenhavn l. Christianshavn.
"	86	"	2	—	1793 l. 1794 $\frac{2}{5}$.
"	88	"	13	—	August l. d. 1ste Septbr.
"	92	"	7	f. o.	18de Octbr. 1732 l. 9de Decbr. 1733.
"	95	"	10	f. n.	M. B. l. Maren Svends Pavnst (+ 1832).
"	97	"	13	f. o.	"Eydfrugter" (udf. paany u. L.: Ryttaarsgave for 1823. Kbh.).
"	"	"	34	—	"Fortællinger og Jovller" udslettet.
"	98	"	14	f. n.	1831 l. 1832.
"	102	"	5	—	1836 l. 1837.
"	105	"	16	—	"Rang med Amtsprøvsler" l. Rang i 5 Kl. Nr. 8 efter Rangfrd.
"	"	"	12	—	+ 1815 udslettet.
"	121	"	2	f. o.	$\frac{2}{7}$ l. $\frac{3}{8}$ (1809).
"	128	"	8	f. n.	1825 l. 1826.
"	137	"	1	—	1801 l. 1802 $\frac{2}{1}$.
"	138	"	16	f. o.	4795 l. 1795.
"	150	"	12	—	April l. August.
"	156	"	26	—	"Nyeste Harmonia" udslettet.
"	158	"	5	—	die l. den.
"	"	"	17	—	Berit l. Vaarbasse.
"	180	"	15	f. n.	antages l. cr.
"	187	"	16	—	Caspar l. Bagger.
"	210	"	1	f. o.	Statistiske l. Philosphiske.
"	211	"	17	f. n.	Alterthümer l. Alterthumskunde.
"	217	"	15	—	4to l. 8vo.
"	241	"	16	f. o.	"og omsider dog til Maalet" l. men dog omsider lykkeligen til Maalet — Roman l. En Fortælling.
"	242	"	7	f. n.	Doris l. Dorothea Esabe.
"	256	"	15	—	J. S. M. Melchior l. Johanne Henriette Marie Clemensen.
"	257	"	10	—	1793 l. 1792 $\frac{1}{3}$.
"	268	"	10	—	1844 l. 1846.
"	272	"	15	—	13de l. 15de.

Æ. 277	Pin.	7	f. o.	1834 l. 1833.
" "	"	21	—	1816 l. 1815.
" 281	"	9	—	Begge l. Samlebe og.
" 285	"	17	—	Nr. 88 l. Nr. 88—90.
" 287	"	12	—	Comiteeberetning o. f. v. l. "Beretning om Undersøgelsen af Runamo i Blesing", o. f. v. fra p. 29 indtil p. 36, 1833.
" "	"	31	—	1808 l. 1809.
" 288	"	3	—	"og a." l. med.
" "	"	7-8	—	og Bogstaverne M o. f. v. l. samt Bogstaverne M og Y.
" 290	"	1	—	1753 l. 1754.
" "	"	4	f. n.	Fisken l. Figen.
" 293	"	18-20	f. o.	1844 l. 1844—45.
" 300	"	11	f. n.	1746 l. 1745 ³ / ₁ .
" 302	"	8	f. o.	² / ₃ l. ² / ₁ .
" 313	"	13	—	2den l. 4de.
" 314	"	19	—	1781 l. 1782 ¹ / ₁ .
" 335	"	14	f. n.	Deel l. Delen.
" 344	"	4	—	1800 l. 1792.
" 349	"	15	—	1817 l. 1815.
" 356	"	7-8	—	Allg. S. 3. 1834, Juli, l. Ergtbl. j. Allg. S. 3. 1834, Jul. Nr. 62, S. 494—95.
" 359	"	19	f. o.	1770 l. 1769.
" 366	"	30	—	1806 l. 1807.
" 383	"	2	—	1797 l. 1802 ¹ / ₁ .
" 399	"	22-23	—	Møller (3. S.) og "Trolovelsesringen" o. f. v. udslettet.
" 429	"	12	f. n.	1816 l. 1817.
" 432	"	19, 21, 22	—	Sindfeldbey l. Sindfeldbey.
" "	"	20	—	Ane l. Karen.
" 433	"	4	—	Sjofnæshelm udslettet.
" 434	"	14	f. o.	1805 l. Novbr. 1804.
" 435	"	16	f. n.	Laurenge l. Yorenje.
" 456	"	6	—	1844 l. 1845.
" 470	"	16	f. o.	Nord. Tist. Nr. 18 l. Nr. 21.
" 471	"	12	—	"En høst fjelden" tilf.: Srenst.
" 480	"	15	—	1780 l. 1778 ¹ / ₂ .
" 489	"	10	—	Giueenhagen l. Finøenhagen.
" 531	"	8	—	² / ₉ l. ³ / ₉ 1717 i Bordingborg (efter Autogr.).
" 541	"	10	—	1832 l. 1834.
" "	"	8	f. n.	1776 l. 1773.
" 545	"	21	f. o.	1810 l. 1811 ¹ / ₁ .
" 569	"	6	f. n.	1804 l. 1801.
" 602	"	4	f. o.	133 l. 127.
" 643	"	32	—	Arabernes, Persernes l. Arabernas, Persernas.
" 647	"	14	f. n.	1786 l. 1796.
" 659	"	9	f. o.	1809 l. 1808.
" 661	"	9	—	Tydst og Danst l. Tydst og Danst; L. 11 "ogsaa til Berbernes Imperfecta og Supina" udslettet.
" 680	"	7	—	H. t. ill. l. Haud ill.
" "	"	17	—	3bh. l. Kbh.
" 697	"	13	f. n.	¹ / ₁ l. ¹ / ₂ .
" 713	"	11	—	1833 l. 1833.

De mindre Trykfeil, som bestaae i Herberlingen af enkelte Bogstaver eller Tegne, f. Ex. n for u, f for h, (;) for (.) har Man ej troet det fornødent at ansøre.

Tillæg til dette Bind ville blive indførte i et efter Lexiconets Afslutning udkomende Supplementhefte.

Almindeligt
Forfatter-Lexicon

for

Kongeriget Danmark med tilhørende **Bilande**,
fra 1814 til 1840,

eller

F o r t e g n e l s e

over de sammesteds fødte Forfattere og Forfatterinder, som levede ved
Begyndelsen af Aaret 1814, eller siden ere fødte, med Anførelse af
deres vigtigste Livnets-Omstændigheder og af deres trykte Arbejder;

samt

over de i Hertugdømmerne og i Udlandet fødte Forfattere, som i
bemeldte Tidrum have opholdt sig i Danmark og der udgivet Skrifter.

Ved

Ch. H. Erslew,
Cand. philos.

Syvende (2det Bind's 2det) Hefte.

C. A. Lund—Mylius.

For at lette Anskaffelsen af nærværende Værk udkommer det i Hefter paa 10 Ark's Størrelse, à 1 Rdd. for Heftet. Størrelsen af det Hele anslaaes til 100 Ark eller 10 Hefter. Trykningen fortsættes uafbrudt.

Rettelser: Paa Omslaget til 5te Hefte, 1ste Side, paaer i 18de og 21de Linie urigtigt 1¼ Ark for 2 Ark.

Kjøbenhavn.

Forlagsforeningens Forlag.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1845.

Forklaring over de anvendte Forkortelser og Tegn.

f. o: født. † o: død. * o: givet (det angivne Aar og Dag) med. L. G. o: Kjøbenhavnſke Efterretninger om lærde Sager. L. T. o: Danſk Literatur-Tidende. M. f. L. o: Maanebſkrift for Literatur. T. f. L. o. R. o: Tidſkrift for Literatur og Kritik. J. f. L. o. R. o: Journal for Literatur og Konſt. F. L. o. R. o: For Literatur og Kritik, et Fjerdingaarsſkrift, Odense. Fædrel. o: Fædrelandet, et Dagblad. Allg. H. Z. o: Allgemeine Halliſche Literaturzeitung. Göt. A. o: Göttingiſche gelehrte Anzeigen. Jen. L. Z. o: Jenaiſche Literaturzeitung. Leipz. L. Z. o: Leipziſcher Literaturzeitung. Kiel. L. Z. o: Zeitung für Literatur und Kunſt in den daniſchen Staaten, Kiel. Bl. f. lit. Unterh. o: Blätter für literariſche Unterhaltung. De øvrige brugte Forkortninger antages ikke at behøve nogen Forklaring. — Tegnet (—), ſom findes anbragt ved enkelte Artikler, ſkal antyde, at Udryk af diſe ere blevne de vedkommende Forfattere tilſtillede til Reviſion og mulig Supplering, men ingenſinde tilbageleverede.

Sluttelig bemærkes, at den ved ſaamange Bøger manglende Angivelse af Format er en Mangel, ſom finder ſted med Flid. Man har blot nævnt Folio og Quart; hvor ingen Format angives, er Bogen enten Octav, Duodez eller Sebez.

Berigtigelſer og Trykfejl.

§. 162: Lund (Fr. Chr.), f. d. 8de Marts (1780); Faberen Carl Conrad Lund, Brygger og Raadmand i Kbh., Moderen Frederikke Kirſine Trane, fra Humble Præſtegaard paa Langeland. Blev dimitteret fra Borgerdydſkolen i Kbh. var fra Octbr. 1802 til Juli 1804 Huuſtærer hos Kammerherre Roſenørn paa Nørholm, derefter indtil Juli 1809 Huuſtærer hos Kammerherre, Oberſt F. Suel paa Thorseng; kaldet til Sognepræſt for Landet Næghed d. 22de Novbr. 1809. * 1. 1809 E. M. Kathrine Kramer, fra Flensborg. * 2. 1819 Mette Margrethe Kramer. * 3. 1827 Nicoline Caroline Simonsen, fra Svendborg. §. 162: Lund (J. Chr.), tilf. jufr. Berlingſke Tid. 844, Nr. 84; Viborg Stiftet. 1843, Nr. 203, 30. Decbr. §. 173, L. 24, tilf. Dens „Iſis“ 1842, S. 939—42. §. 175, L. 15, tilf. Bidrag i „Gloſna“ 1832, S. 180, L. 15 f. n. antages at være L. er; f. S.: Luplau (J. L. L.) * 1799, S. 182, L. 4; Lybeck (J. L.) tilf. jufr. Dærs Archiv VI. 91. §. 190, L. 5 f. n. tilf.: Et Par Ord om den danſke Bondeſtands Tilſtand i Sammenligning med Bondeſtandens Vilkaar i adskillige andre Lande, i Berlingſke Tid. 1844, Nr. 26. 27; Befal Herren dine Veie! ſftb. Nr. 31. §. 191: Lütken (D. W.) † 18de Aug. 1844. §. 201, L. 4 f. n.: De emendatione locorum aliquot orationum Ciceronianarum, 1831. („Prøveſtenen“ Nr. 4, S. 116—128, anm. af E. Baden); L. 2 f. n. De colonia- rum populi Rom. jure etc. 1832. (Udtog i L. T. 1832, S. 88—94, 427—32). §. 202, L. 12: De formarum quarundam verbi Lat. natura etc., 1835. (Nr. Jahrb. f. Philol. XXXIV. 431—32); f. S. L. 18: De locis quibusdam gram- maticæ latinæ admonitiones etc. 1837. (Nr. Jahrb. f. Philol. XXXIV. 461). §. 203, L. 27 tilf.: Fædrel. V. 1814, Nr. 1576. §. 210, L. 1. Hiſtoriſk- Statiftiſke, I. Hiſtoriſk-philologiſke Samlinger 3. D. I. S. 1812. §. 212, L. 29 tilf.: Runamo og Braavalleſlaget; et Bidrag til archæologiſk Kritik, af J. J. A. Worsaae. Kbh. 1844. 4. m. 5 Tavler. §. 221, L. 4 f. n. tilf.: 6te Dpl. ib. 1844. §. 223, L. 32 tilf.: Carl den Tiendes fornede Angreb paa Danmark efter den Roeskildſke Fred, af Fryxell, overf. 1844 Nr. 47—48. §. 232, L. 4 f. n. tilf.: 4de Dpl. ib. 1844. §. 234, L. 2 tilf.: E. M. Falſens „Svar paa Tiltale til Mariboe“, Bergen. 1815. §. 238, L. 13 tilf.: Berl. Tid. 1844 Nr. 124, af Cirkeſon. §. 239, L. 18 tilf.: Om Menneſkenes Domme, IX. 82—86; Hertugen af Alba til Frokoſt paa Clotet i Rudolfsſtad Aar 1547, ſftb. §. 145—48; Skulle vi hjelpe Grækerne, eller ikke? ſftb. §. 169—73; Digte, ſftb. §. 259. 316. §. 215, L. 12: Evangeliiſ-

kristelig Postil. Andet Dplag. Kbh. 1845. (under Pressen); tilf.:
 Oversættelse af "Morgenklänge aus Gottes Wort. Ein Erbauungsbuch auf
 alle Tage im Jahre, von Friedrich Arndt, Prediger an der Parochialkirche zu
 Berlin, Halle 1843—44, 2 Theile". Kbh. 1845. (under Pressen). S. 246, 2.
 7 tilf.: i "Christelig Samler" 7de Bd. Kbh. 1844. (Hertil meddeelte han:
 i I. Hefte: Den forlorne Søn. Efter Biskop F. M. Franzén; En Solbats
 mærkelige Omvendelse; Brev fra en svensk Præst til en Skolelærer; Det kriste-
 lige Huusliv, efter Dr. Tholuck; Den uventede Prøveprædiken; i II. Hefte:
 Peter Brülls, en protestantisk Martyr; Vægteren i Berlin; Noget om J. G.
 Rosenbach og hans Wandringer; Et Blik ind i den salige Evighed; Herrens Bøn.
 Efter Dr. Tholuck; i III. Hefte: Carl Heinrich von Bogakthys Levnet, 18
 Stykke; Et opbyggeligt Dødsleie; En Christens Tanker før den hellige Nad-
 deres Nydelse. Efter Dr. Tholuck; i IV. Hefte: Carl Heinrich von Bogakthys
 Levnet, 2de Stykke; Det ene Fornødne, Prædiken af G. Mau; En kristelig
 Fyrstindes Levnet; Den kristelige Sabbat. Efter Dr. Tholuck; desuden findes
 i alle disse Hefter Artikler, under Benævnelser: "Blandede Smaastrykker eller
 Smaafortællinger" og "Strøtanter". S. 248, 2. 21 tilf.: Historiske Efterret-
 ning om de Reformerte i Danmark og Skildring af deres nu værende Forsæt-
 ning af G. E. v. Gehren, overs. V. 527—71. S. 249: Meisler (L. J. N.)
 tilf.: Forsøg til en dansk Sproglære for Almueskoler. Kbh. 1844.
 S. 257: Meldola (Carl Jacob), Søn af Stadsmaester M. Meldola; er
 f. b. 24de Januar 1808 i Kbh.; gif i sin Ungdom i Boferups, siden i det
 Nielsen'ske Institut; nød derefter Underviisning hjemme af Cand. Jensen til Ex-
 amen Artium; blev Typograph; rejste i 6 paa 7 Aar i Udlandet for at ud-
 danne sig i sit Fag, og vendte 1833 tilbage; ansøgte 1843 om Privilegium til
 at etablere et Bogtrykkeri i Kjøbenhavn, hvilket affløges paa Grund af den
 gamle Vedtægt, kun her i Staden at have og holde det bestemte Antal Privile-
 gier Levede Bidrag til Læsefrugter, samlede paa Litteraturens Mark af Gim-
 quist. Flere Smaastrykker, som ikke nøjere kunne angives. (Efter Autogr.) S.
 261, 2. 21 tilf.: Tredie (efter anden) uforandrede Udgave. Kbh. 1844.
 S. 272: Michelsen (O. W.) *Nicoline Christine Wleugel († 1844).
 S. 275: Molbeck (L. F.) *1815. S. 277: Molbeck (Chr.) tilf.:
 Medlem af det historiske Selskab i Mecklenborg (1841); Secretair i den danske
 historiske Forening (1839). S. 280: "Udvalg af danske Diplomer
 og Breve" (F. L. o. R. Bd. II. S. 2. 1844, jvfr. Berl. Tid. 1844, Nr. 159).
 S. S.: "L. Sølbergs Comedier" tilf.: jvfr. Berl. Tid. 1844, Nr. 304. S.
 284, ved "Maanedskr. f. Litteratur" tilf.: Anmeldelser af: J. C. Ander-
 sens Digte (1830), III. 162—72, og Skjægebilleder af en Reise (1831), VI.
 483—92. S. 285: i Kbh'ns. Skilderi: Smød en Censur over Kong Chris-
 tian IV., 1818 Nr. 88—90; Hertugen af Berrys Mord, 1820 Nr. 19. S.
 287: J "Det Kgl. danske Videnskaberne Selskabs histor. og filosof. Afhand-
 linger". VI. D. 1811: ("Beretning om Undersøgelsen af Runamo i Bleking",
 o. s. v. fra p. 29 indtil p. 36, 1833). S. 288: i Vidensk. Selsk. Danske Ord-
 bog redigerede han en Deel af K samt Bogstaverne M og P. S. 293,
 Moltke (H. L. J.): Nat og Morgen, af E. L. Bulwer, oversat af Engelf.
 2de Dplag. Tre Dele. Kbh. 1844. S. 300, 2. 17 tilf. Gjengangeren,
 indeholdende Bidrag til den nyeste Tids Historie. Udgivet af Sel-
 skabet for Trykkefrihedens rette Brug. Redigeret af D. G. Monrad.
 Kbh. 1844. S. 304, 2. 3 tilf.: Digte i "Nyeste Repertorium for
 Morfskabslæsning" (I. 97; II. 65. 256; IV. 320).

De mindre Trykfejl, som bestaae i Forvekslingen af enkelte Bogstaver
 eller Tegne, s. Ex. n for u, eller omvendt, f for s, (,) for (,), har Man ej
 troet det fornødent at anføre.

Retteelse til forrige Hefte. S. 150, 2. 12: April l. August.

Paa Forlagsforeningens Forlag er udfommet:

Lærebog i Styrmandskunsten

eller

Styrmandskunsten practisk og theoretisk forklaret,
tilligemed

de dertil fornødne Tabeller.

Ved

S. L. Tuxen.

Andet Oplag. 2 Dele, 64 $\frac{1}{2}$ Ark, Superroyal 8. Med et Stiernekort
i Fol. og 17 andre Tavler. 1844. 6 Rbd. 64 Sk. i Materie; 8 Rbd. indbunden.

Almindeligt Forfatter-Lexicon

for

Kongeriget Danmark

med tilhørende Bilande, fra 1814 til 1840,

eller

Fortegnelse

over de sammesteds fødte Forfattere og Forfatterinder, som levede ved
Begyndelsen af Aaret 1814, eller siden ere fødte, med Anførelse af
deres vigtigste Levnetsomstændigheder og af deres trykte Arbejder;
samt

over de i Hertugdømmerne og i Udlandet fødte Forfattere, som i be-
meldte Tidrum have opholdt sig i Danmark og der udgivet Skrifter.

Red **Ch. H. Erslew.**

Første Bind, og andet Bind's første og andet Hefte, Aabye til Møllius.
Hvert S. paa 10 Ark (femte 12 Ark), Median 8. 1841—1845, à 1 Rbd.
Med femte Hefte følger Titelbladet til første Bind, 1—5 Hefte, 52 Ark, Me-
dian 8, 5 Rbd. Andet Bind's 1de og 2det (6te og 7de) Hefte, 2 Rbd.; i Alt 7 Rbd.
Med andet Bind sluttet Værket. Betalingen for de to Ark i 5. Hefte, som ere
leverebe over Tallet, beregnes i Prisen for Værkets sidste Hefte.

Under Pressen er og kan ventes færdig i Løbet af et Par Aar:

Latinsk-dansk Ordbog

af

Rector P. Arnesen,

beregnet til omtrent 100 Ark, Superroyal 8, trykt med Petitstrift, 2 Colum-
ner, à 72 Linier, paa Siden. Priis 5 Rbd.

Breve o. s. v. til Forlagsforeningen afleveres under denne
Adresse indtil Udgangen af Mai 1845 i den Gyldenbalske
Boghandling, Klareboerne 8.

Almindeligt
Forfatter-Lexicon

for

Kongeriget Danmark med tilhørende **Vilande,**
fra 1814 til 1840,

eller

Forteegnelse

over de sammesteds fødte Forfattere og Forfatterinder, som levede ved
Begyndelsen af Aaret 1814, eller siden ere fødte, med Anførelse af
deres vigtigste Levnets-Omstændigheder og af deres trykte Arbejder;

samt

over de i Hertugdømmerne og i Udlandet fødte Forfattere, som i
bemeldte Tidsrum have opholdt sig i Danmark og der udgivet Skrifter.

— Ved

Ch. H. Erslew,
Cand. philos.

Ottende (2det Bind's 3die) Hefte.
Mynster — Næblersøb.

For at lette Ankøffelsen af nærværende Værk udkommer det i Hefter paa 10 Ark's Størrelse, à 1 Rbb. for Heftet. Størrelsen af det hele anslaaes til 100 Ark eller 10 Hefter. Trykningen forfættedes uafbrudt.

Nettelse: Paa Omslaget til 5te Hefte, 1ste Side, staaer i 18de og 21de Linie urigtigt 1 1/4 Ark for 2 Ark.

Kjøbenhavn.
Forlagsforeningens Forlag.
Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.
1845.

Forklaring over de anvendte Forkortelser og Tegn.

f. o: fød. † o: død. * o: giot (det angivne Aar og Dag) med. L. G. o: Kjøbenhavnſke Efterretninger om lærte Sager. L. Z. o: Danſk Literatur-Tidende. M. f. L. o: Maanedſkrift for Literatur. T. f. L. o. K. o: Tidſkrift for Literatur og Kritik. J. f. L. o. K. o: Journal for Literatur og Konſt. F. L. o. K. o: For Literatur og Kritik, et Hjerdingaarsſkrift, Odense. Fædrel. o: Fædrelandet, et Dagblad. Allg. H. Z. o: Allgemeine Halliſche Literaturzeitung. Gøtt. A. o: Gøttingiſke gelehrte Anzeigen. Jen. L. Z. o: Jenaiſche Literaturzeitung. Leipz. L. Z. o: Leipziger Literaturzeitung. Kiel. L. Z. o: Zeitung für Literatur und Kunst in den daniſchen Staaten. Kiel. Bl. f. lit. Unterh. o: Blätter für literariſche Unterhaltung. De øvrige brugte Forkortninger antages ikke at behøve nogen Forklaring. — Tegnet ($\frac{-}{-}$), ſom findes anbragt ved enkelte Artikler, ſkal antyde, at Udftryk af diſſe ere blevne de vedkommende Forfattere tilſtillede til Reviſion og mulig Supplering, men **ingenſinde tilbageleverede.**

Stuttelig bemærkes, at den ved ſaamange Bøger manglende Angivelse af **Format** er en Mangel, ſom finder Sted med Flid. Man har blot nævnt Folio og Quart; hvor ingen Format angives, er Bogen enten Octav, Duodez eller Sebez.

Berigtigelser og Trykfejl.

§. 322, L. 7, tilf. * 2¹ (1815). §. 323, L. 12, tilf.: ved P. L. Møller. §. 331, L. 11 f. n., tilf. Milit. Repertor., 2^{den} Række, I. 165—66. §. 332, L. 4 f. n., tilf. og 1845. §. 333, L. 1 f. n. tilf. 1845. (jvfr. Berl. Tid. 1845, Nr. 128). §. 337, L. 7 f. n. tilf. * 3° (1838). §. 338. „Adam Homo“, anm. i Berl. Tid. af P. L. Møller. §. 339. „Lithon“, anm. i Fædrel. af P. L. Møller. §. 340. Müller (J. Paludan). † 14de Maj 1845 i Archuus. (jvfr. Berl. Tid. 1845, Nr. 128); hans Portrait, malet af J. Roed, lithogr. af P. Gemzøe, 1845. §. 343. Müller (Joh. Conr.) Meddelelſer og Bemærkninger o. f. v. (J. f. L. o. K. 1844, S. 157—58; Bibl. f. læg. XL. (N. R. Bd. 10.) S. 422—25). §. 344, L. 3. 1842 l. 1843. L. 4. tilf. Bd. 41. (N. R. Bd. 11.). L. 27. tilf.: Oversættelse af en i Schmidt's Jahrb. Nr. 1, 1844 meddeelt Beretning om et af Dr. Leitner i Wien med Helb udført Kaiſerſnit, B. X. S. 145—49; Et Tilfælde, ſſtd. S. 150; Oversigt over Revaccinationen i Militair-Statens i Aaret 1843, ſſtd. S. 153. §. 345, L. 4 f. n. 1800 l. 1792. §. 348, L. 14 f. n. tilf.: Om Gammelholms Fraflytning, i Bd. VII.; særſ. aft. Kbh. 1845. §. 359, L. 1 f. n. tilf.: Kliniſke Sagtagelſer (1. Miſtanke om Forgiftning; ejendommelig Lidelse i Galdeblæren. 2. Exartikulation af Sinnebanen. 3. Worttagelſe af en ikke forraadnet Efterbyrd efter en Abort 5 Uger iſorvejen. 4. Tilfælde af heftig Hæmorrhagi fra en Vene), Bd. XLI. (N. R. Bd. 11.) S. 360—68. §. 367: Religion der Karthager. (Gøtt. A. 1824, St. 19, S. 188—191). §. 368: Kirchengelſchichte von Dänemark und Norwegen. (Gøtt. A. 1824, St. 45, S. 442—48). §. 369: Religion der Babylonier. (Gøtt. A. 1828, St. 52, S. 505—520, r. af Grotefend). §. 370: Notitia codicis Graevi, Evangel. Johannis variatum continentis. (Gøtt. A. 1828, St. 112, S. 1110—1115). §. 372: Die Chriſtin im heidniſchen Hauſe u. ſ. w. (Gøtt. A. 1828, St. 112, S. 1115—1117). §. 376: Møhl (A. L.). Hans Faber S. Møhl († 1826). §. 377, L. 4 f. n. tilf.: Daglig Subſtjeneste i Hovedſtaden. En Idee til nærmere Betænkning i Roeskilde Præſteconvent den 11te October 1843. (Trykt ſom Manuscript). Kbh. Præſteconventerne i den danſke Kirke, betragtede i Forhold til Provſteembedet, med Forſlag til dets henſigtsmæſſige Indretning. Kbh. 1845. §. 383, L. 2: 1797 l. **1802**. §. 385: Møller (J. P.), L. 13 tilf.: * Maria Eliſabeth Gebauer († 7¹/₂ 1830). §. 400, L. 5 f. n. tilf.: Gangræna penis og fistula urinaria, fremkaldte ved en ejendommelig udbortes Vold, ſom havde Død tilfølgende 20de Dag efter; iagttaget. (oplaſt i det ſglge mediciniſke ſeſſkab d. 29. Februar 1844), Bd. XLI. (N. R. Bd. 11.) S. 1—5. §. 429, L. 12 f. n.: L. X. 1816 l. L. X. **1817**. §. 431, L. 13 f. n. tilf.: Plan til en almindelig Borger-væbning. Altona, 1844, med Forf.'s Portrait. — Et ſkrift paa Tybſk og Danſk, indeh. bl. a.: Beviis for at Chriſtendommen ſtaaer langt over

Jøbedommen; hvad have Jøberne gavnnet i Danmark; om Jøberne i Sylland (navnligen i Randers); hvorfor udkom det strænge Ukas af den russiske Keiser om Jøberne; de nuværende orthodoxe Jøber kunne aldrig blive gode Statsborgere, og Grundene derfor; om Jøbernes Gedsafslæggelse; Stafferjødernes i Hamborg; hvad have Nordmændene at vente af Jøberne, hvis de komme ind i Landet; o. s. v. o. s. v. Hamborg, 1844, 25 Ark. S. 433, L. 4 f. n.: »Skjolbnæsholm« udslettet.

De mindre Trykfejl, som bestaae i Forvertningen af enkelte Bogstaver eller Tegne, f. Ex. n for u, eller omvendt, f for s, (,) for (.), har Man ej troet det fornødent at anføre.

Anmodning.

For at befordre den hurtigste Udgivelse af det danske Forfatter-Lexicon, og da det tillige er af Vigtighed, at enhver Artikel i dette kan blive leveret med den størst mulige Fuldstændighed og Nøjagtighed, tillader jeg mig herved at udbede mig den Velvillie af de **Herrer Skribenter**, hvis Artikler skulle indføres i de følgende Hefter (O—Ö.), men som ikke endnu have bæret mig med Meddelelser af de Dem vedkommende biographisk-literariske Notitser, at maatte erholde disse med det **Allerførste** behageligst tilsendte enten til min Bopæl, Teglggaardstrædet Nr. 191, 3die Sal, eller igjennem eet af Forlagsforeningens Medlemmer her i Staden.

Kjøbenhavn i Septbr. 1845.

Th. H. Erslew.

Skrifter udfomne i Forlagsforeningen:

Almindeligt

Dansk-Norsk Forlagscatalog.

(Redigeret af Bibliotheksecretair Fr. Fabricius og indeholdende, forsaavidt de af vedkommende Forlaggere ere opgivne, de i Danmark og Norge udfomne Bøger og Landkort med Priser).

15 Ark, Median 8. 1841. 60 β.

Almindeligt dansk Forlagscatalog for Aarene 1841 og 1842.

(Redigeret af Bibliotheksecretair Fr. Sabritius.)

3 Ark, Median 8, 1843. 24 β.

Den danske Skueplads

eller

Ludvig Holbergs samtlige Comoedier i eet Bind.

Udgivne med Anmærkninger og et Tillæg, indeholdende adskillige Oplysninger m. m., ved A. E. Bøye. XII og 730 S. i stor 8. 1843. 2 Rbb.

Denne nye Udgave (den bedst udfyrede og derhos billigste af alle hidtil værende fulvændte Udgaver) er den eneste, der indeholder en aldeles fuldstændig

Samling af Alt hvad Holberg har skrevet hørende til dette Fag, og ligeledes den første og hidtil eneste, der høit igjennem er ledsaget af Anmærkninger, som meddele Forklaring over Alt hvad i Holbergs Skuespil for Lærere i vor Tid kunde behøve Oplysning. Som bekendt, var Udgiveren af denne nye Edition den første, ved hvis Omhu en bedre Text af Holbergs Comoebier (i den paa Schulz's Forlag udkomne Duobez-Udgave 1824—1832) endelig kom for Lyset. Texten blev i denne Udgave for den største Deel renset for de Feil og Corruptioner, der i en Række af Udgaver (besørgebe uden al Critik og med skjedsløs Correctur) havde indsnøget sig. Den saaledes rettede Text er det, som er lagt til Grund for nærværende Udgave, hvori en fortsat omhyggelig Sammenligning med de afdøde Editioner satte Udgiveren istand til, dels endnu at indføre en og anden rigtigere Læsemaade, dels at levere Texten i dens Heelhed efter en saa nøiagtig Revision, at den i denne nyeste Udgave nu, og egentlig for første Gang, kan anses for saaledes fuldbendt, at den kan tjene til Norm for alle følgende. I den ovennævnte Udgave var nemlig, formeibest tilfældige Omstændigheder, Comoebien „Den Politiske Kandestøber“ ikke bleven underkastet samme Revision, som de følgende Stykker, og heller ikke var det muligt, at hiint første Forsøg, at gjengive en i flere Henseender forsmøt Text i sin Reenhed, strax fuldkommen kunde lykkes.

Lærebog i Styrmandskunsten

eller

Styrmandskunsten practisk og theoretisk forklaret,
tilligemed

de dertil fornødne Tabeller.

Ved

S. L. Tuxen.

Andet Oplag. 2 Del, 64 $\frac{1}{2}$ Ark, Superroyal 8. Med et Stjernekort i Fol. og 17 andre Tavler. 1844. 6 Rbd. 64 Sk. i Materie; 8 Rbd. iudbunden.

Under Pressen er og kan ventes færdig i Løbet af et Par Aar:

Latinsk-dansk Ordbog

af

Rector **P. Arnesen,**

beregnet til omtrent 100 Ark, Superroyal 8, trykt med Petitstrift, 2 Columner, à 72 Linier, paa Siden. Pris 5 Rbd.

Ordbogen udgaaer i Hefter à 1 Rbd. Med første Hefte erlægges Betaling for sidste Hefte. Første Hefte udkommer i denne Maaned.

I disse Dage er udkommet:

Almindeligt dansk Forlagscatalog

for Aarene 1843 og 1844.

Andet Supplement til „Almindeligt Dansk-Norsk Forlagscatalog“ med et vidensabeligt ordnet Repertorium til Forlagscatalogerne for 1841—1844.

5 Ark. Median 8. 1845. 32 β .

October 1845.

Breve o. s. v. til Forlagsforeningen afleveres under denne Adresse indtil Udgangen af Mai 1846 i den Gyldendalste Boghandel, Klareboderne 8.

Almindeligt
Forfatter-Lexicon

for

Kongeriget Danmark med tilhørende **Øilande,**
fra 1814 til 1840,

eller

Forteegnelse

over de sammejeds fødte Forfattere og Forfatterinder, som levede ved
Begyndelsen af Aaret 1814, eller siden ere fødte, med Anførelse af
deres vigtigste Levnets-Umstændigheder og af deres trykte Arbejder;

samt

over de i Hertugdømmerne og i Udlandet fødte Forfattere, som i
bemeldte Tidsrum have opholdt sig i Danmark og der udgivet Skrifter.

Ved

Ch. H. Erslew,
Cand. philos.

Niende (2det Bind 4de) Hefte.
Nøblerød — N. C. Rasmussen.

For at lette Anskaffelsen af nærværende Værk udkommer det i Hefter paa 10 Ark's Stør-
relse, à 1 Rbd. for Heftet. Trykningen fortsættes uafbrudt.

Kjøbenhavn.
Forlagsforeningens Forlag.
Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.
1846.

Forklaring over de anvendte Forkortelser og Tegn.

f. o: fød. † o: død. * o: givet (bet angivne Aar og Dag) med. L. C. o: Kjøbenhavnste Efterretninger om lærde Sager. L. T. o: Danst Litteratur-Tidende. M. f. L. o: Maanedsskrift for Litteratur. T. f. L. o. R. o: Tidsskrift for Litteratur og Kritik. J. f. L. o. R. o: Journal for Litteratur og Konst. F. L. o. R. o: For Litteratur og Kritik, et Hjerdingaarskrift, Odense. Fædrel. o: Fædrelandet, et Dagblad. Allg. F. Z. o: Allgemeine Hallische Literaturzeitung. Gdt. A. o: Göttingische gelehrte Anzeigen. Jen. L. Z. o: Jenaische Literaturzeitung. Leipz. L. Z. o: Leipziger Literaturzeitung. Kiel. L. Z. o: Zeitung für Literatur und Kunst in den dänischen Staaten, Kiel. Bl. f. lit. Unterh. o: Blätter für literarische Unterhaltung. De øvrige brugte Forkortninger antages ikke at behøve nogen Forklaring. — Tegnet (—), som findes anbragt ved enkelte Artikler, skal antyde, at Aftryk af disse ere blevne de vedkommende Forfattere tilskillede til Revision og mulig Supplering, men ingenfinde tilbageleverede.

Sluttelig bemærkes, at den ved saamange Bøger manglende Angivelse af Format er en Mangel, som finder Sted med Flib. Man har blot nævnt Folio og Quart; hvor ingen Format angives, er Bogen enten Octav, Duodez eller Sebez.

Berigtigelser og Trykfejl.

S. 482, L. 2. tilf. 6te Opl. 1840. (jvfr. Maanedsskr. og Repertor. for Almue-Skolel. II. S. 225, Noten). S. 485, L. 13. tilf. († 1² 1803, i en Ueber af 68 Aar). S. 489, L. 10. Riichenbagen i. Finchenbagen. (S. S. L. 20. tilf.: samt 1846. S. 490: Orlif (W. M.), f. d. 2den Novbr. (1780); * Lea Christine Geraae († 1² 1828). . . 492, L. 25. tilf. († 1² 1846; i sit 75de Aar). S. 494, L. 27. tilf. 1² (1798). S. 495, L. 3. f. n. efter 1801 tilf.: og 1805. S. 499, L. 1. f. n. efter 1811 tilf.: ligeledes i Sommeren 1846. S. 500, L. 26. tilf.: (L. T. 1833, S. 759—64, af J. H. Bredsdorff). S. S. tilf.: Almanak for 1847; og Den islandske Almanak for 1847. S. 501 Oluffen (O. C.) * M. Kirstine Rottbøll († 1² 1846, 63 A. gl. S. 508: Ostermann (J. A.), tilf.: d. 18de Juli 1846 Overlærer ved Frederiksberg lærde Skole. S. 509, L. 10. tilf.: Østfolen i Rødding, 1846 Nr. 129. S. 511: Ortesen (Rasmus), f. 1803 i Davinde i Fyen, hvor hans Fader var Huusmand og Væver. Efter at være confirmeret tjente han først hos Præsten Hvaløse i Allerup i Fyen, og senere i flere Aar i Kirkestempe; fik 1830 en Gaard i Fæste i Venstø, paa Grevskabets Holsteinborg; købte 1836 en større Gaard i Hyllested, som han atter folgte 1839, og købte en mindre i Ringjellinge. Denne afhændede han 1841, og flyttede derpaa til Fredericia, hvor han købte en Avlsgaard, og hver han endnu lever. * 1. 1830 en hveist Bonded pige. * 2. 1836 Christiane Hvaløse, en Datter af Præsten E. J. Hvaløse i Allerup i Fyen. * 3. 1840 en Huusmands Datter fra Sjælland. (Efter Autogr.). S. 514, L. 26. tilf.: Overst paa Svenske og Tvedt 1815, ligesom Uddrag deraf ere meddedte i de hambergske Maanedsskrifter. S. 521, L. 19. tilf.: Kunstige Gjørninger, 1846 Nr. 100. S. 523, L. 7. tilf.: fit d. 3de Aug. 1846 kongelig Bevilling til at oprette et „Folke-theater“ i Kjøbenhavn. (jvfr. Berl. Tid. 1846, Nr. 179). S. 530: Paludan (C. C.) blev d. 31te Maj 1846 udnævnt til Commandeurcapitain med Wage fra 1te Juni f. A., og fratraadte sin Post som Chef for Søcavet-Corpslet; d. 1te Juni f. A. benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn. S. 531, L. 8: 1² L. 3° 1717 i Bordingborg (Efter Autogr.). S. 537, L. 20. tilf. († i Decbr. 1822 i Kbhvn.). S. 538, L. 8. tilf.: Hand buch der Ornithologie, besonders zum Gebrauch für Sammler, herausgegeben von einem Freunde der Ornithologie. 1er Thl. Das System und die Gattungen. 1846. S. S. L. 25. tilf.: Maribo Stifts-Avis 1827, Nr. 13, jvfr. sfd. Nr. 18 og Kbhvpost. 1827, S. 100. S. 539, L. 3. tilf.: († § 1819, jvfr. „Skirmir“ II. 1828, bl. 79). S. 541, L. 10.: 1832 i. 1831. S. 542. L. 15 tilf.: Hvorledes besfordrer Guds Ord vor Forbering? Et Religionsforedrag over Valles Lærebogs Cap. VII. Afd. 1. § 4, i II. Aarg. S. 97—106. S. S.: Pedersen (P.) blev d. 29de Maj 1846 entlediget som Observator

overf. Rbh. 1844; S. 84: Kunzen (F. L. U.) tilf.: Holger Danffe, eller Oberon, 1789; S. 85: Kyhl (G. B.) tilf.: jofr. Nr. Avisen 1827, Nr. 155. S. 86: Kynde (P. B.) † 10de Januar 1844. S. 95: Lange (Johannes) * 2 Maren Svalse Pavgk († † 1832). S. 101: Lange (F. M.) tilf.: Albertine eller Prøvestenen for Mænd, af U. Lafontaine. 2den Deel; overf. Rbh. 1821. (1. D. overf. af F. C. Riise). S. 123: Leismann (P. M. D.) tilf.: Om Embedseden, i Fædrel. V. 1844, Nr. 1569. S. 125: Lemvigh (D.) * E. S. Drænes († † 1844).

De mindre Trykfejl, som bestaae i Forvejlingen af enkelte Bogstaver eller Tegne, f. Ex. n for u, f for s, (,) for (), har Man ej troet det fornødent at anføre.

Annodning.

For at befordre den hurtigste Udgivelse af det danske Forfatter-Lexicon, og da det tillige er af Vigtighed, at enhver Artikel i dette kan blive leveret med den størst mulige Fuldstændighed og Nøjagtighed, tillader jeg mig herved at udbede mig den Velvillie af de **Herrer Skribenter, hvis Artikler skulle indføres i de følgende Hefter (Lu—Ö.)**, men som **ikke endnu** have beæret mig med Meddelelser af de Dem vedkommende biographisk-literariske Notitser, at maatte erholde disse **med det Allerførste** behageligst tilsendte enten til min Bopæl, St. Pedersstrædet Nr. 141, 2den Sal, eller igjennem eet af Forlagsforeningens Medlemmer her i Staden.

Kjöbenhavn i Maj 1844.

Th. H. Erslew.

Paa Forlags-Foreningens Forlag er udkommet og faaes igjennem Boghandelen i Danmark, Norge og Sverrig for 2 Rbd.:

Den danske Skueplads

eller

Ludvig Holbergs samtlige Comoedier

i eet Bind.

Udgivne med Anmærkninger og et Tillæg, indeholdende adskillige Oplysninger m. m., ved A. E. Bøye. XII og 730 S. i stor 8.

Denne nye Udgave (den bedst udfyrede og derhos billigste af alle hidtil varende fulbenbte Udgaver) er den eneste, der indeholder en aldeles fulstændig Samling af Alt hvad Holberg har skrevet henhørende til dette Fag, og ligeledes den første og hidtil eneste, der heelt igjennem er ledsaget af Anmærkninger, som meddele Forklaring over Alt hvad i Holbergs Stuespil for Læsere i vor Tid kunde behøve Oplysning. Som bekendt, var Udgiveren af denne nye Edition den første, ved hvis Omhu en bedre Text af Holbergs Comoedier (i den paa Schulz's Forlag udkomne Duodez-Udgave 1824—1832) endelig kom for Lyset. Texten blev i denne Udgave for den største Deel renset for de Feil og Corruptioner, der i en Række af Udgaver (besørgebe uden al Critik og med Hedselss Correctur) havde indsnegat sig. Den saaledes rettede Text er det, som er lagt til Grund for nærværende Udgave, hvori en forfat omhyggelig Sammenligning med de ælteste Editioner satte Udgiveren istand til, deels endnu at indføre en og anden rigtigere Læsemaade, deels at levere Texten i dens Heelhed efter en saa nøiagtig Revision, at den i denne nyeste Udgave nu og egentlig for første Gang, kan ansees for saaledes fulbenbt, at den kan tjene til Norm for alle følgende. I den ovennævnte Udgave var nemlig, formødelst tilfældige Omstændigheder, Comoedien »Den Politiske Randestøber« ikke bleven underkastet samme Revision, som de følgende Stykker, og heller ikke var det muligt, at hiint første Forsøg, at gjengive en i flere Henseender forlømt Text i sin Reenhed, strax fuldkommen kunde lykkes.

Af Forlagsforeningen er endvidere tidligere udgivet:

Almindeligt Dansk-Norsk Forlagscatalog.

(Redigeret af Bibliotheksecretair Fr. Fabricius og indeholdende, forsaavidt de af vedkommende Forlæggere ere opgjorte, de i Danmark og Norge udkomne Bøger og Landkort med Priser).

15 Ark, Median 8. 1841. 60 β .

Almindeligt dansk Forlagscatalog for Aarene 1841 og 1842.

(Redigeret af Bibliotheksecretair Fr. Sabritius.)

3 Ark, Median 8, 1843. 24 β .

Almindeligt Forfatter-Lexicon for Kongeriget Danmark

med tilhørende Bilande, fra 1814 til 1840,

eller

Fortegnelse

over de sammesteds fødte Forfattere og Forfatterinder, som levede ved Begyndelsen af Aaret 1814, eller siden ere fødte, med Anførelse af deres vigtigste Lærnetsomstændigheder og af deres trykte Arbejder;
samt

over de i Hertugdømmerne og i Udlandet fødte Forfattere, som i bemeldte Tidsrum have opholdt sig i Danmark og der udgivet Skrifter.

Ved Ch. H. Erslew.

Første Bind og andet Binds første Hefte, Næve til A. Lund. Hvert H. paa 10 Ark (femte 12 Ark), Median 8. 1841—1843, à 1 Rbd. Med femte Hefte følger Titellbladet til første Bind, 1—5 Hefte, 52 Ark, Median 8, 5 Rbd. Andet Binds 1ste (6te) Hefte, 1 Rbd.; i Alt 6 Rbd. Med andet Bind sluttet Barket. Betalingen for de to Ark i 5. Hefte, som ere leverede over Tallet, beregnes i Prisen for Barket's sidste Hefte.

Under Pressen er, og ventes færdig ved Slutningen af dette Aar:

Lærebog i Styrmandskunsten,

eller Styrmandskunsten practisk og theoretisk forklaret, tilligemed de dertil fornødne Tabeller

ved Commandeur-Capitain S. E. Lugen, Ridder af Dannebrog og Hærslegionen, samt Dannebrogsmænd. Andet Dplag. 2 Dele, 60—70 Ark, Imperial 8. Med 18 Kobber.

Breve o. s. v. til Forlagsforeningen afleveres under denne Adresse indtil Udgangen af Mai 1845 i den Gyldenbalcke Boghandel, Alaroboderne 8.

Almindeligt
Forfatter-Lexicon

for

Kongeriget Danmark med tilhørende **Øilande,**
fra 1814 til 1840,

eller

Forteegnelse

over de sammesteds fødte Forfattere og Forfatterinder, som levede ved
Begyndelsen af Aaret 1814, eller siden ere fødte, med Anførelse af
deres vigtigste Levnets-Omstændigheder og af deres trykte Arbejder;

samt

over de i Hertugdømmerne og i Udlandet fødte Forfattere, som i
bemeldte Tidsrum have opholdt sig i Danmark og der udgivet Skrifter.

Ved

Ch. H. Erslew,
Cand. philos.

Tiende (Det Tindes 5te)-Hefte.

C. P. Rasmussen. — C. Røst.

For at lette Anskaffelsen af nærværende Værk udkommer det i Hefter, i Almindelighed paa
10 Arts Størrelse, à 1 Rbd. for Heftet. Det Mere eller Mindre, som enkelte Hefter maatte
udgjøre, rettes i Prisen paa Værkets sidste Hefte. Trykningen fortsattes uafbrudt.

Kjøbenhavn.

Forlagsforeningens Forlag.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1847.

Forklaring over de anvendte Forkortelser og Tegn.

f. o: fød. † o: død. * o: givet (det angivne Aar og Dag) med. L. G. o: Kjøbenhavnſke Efterretninger om lærde Sager. L. L. o: Danſk Literatur-Tidende, M. f. L. o: Maanedſkrift for Literatur. L. f. L. o. R. o: Litteraturskrift for Literatur og Kritik. J. f. L. o. R. o: Journal for Literatur og Konſt. F. L. o. R. o: For Literatur og Kritik, et Hjerbingaarskrift, Odense. Færel. o: Færeløbet, et Dagblad. Allg. H. Z. o: Allgemeine Halliſche Literaturzeitung. Göt. A. o: Göttingiſke gelehrte Anzeigen. Jen. L. Z. o: Jenaiſche Literaturzeitung. Leipz. L. Z. o: Leipziger Literaturzeitung. Kiel. L. Z. o: Zeitung für Literatur und Kunſt in den daniſchen Staaten, Kiel. Bl. f. lit. Unterh. o: Blätter für literariſche Unterhaltung. De øvrige brugte Forkortninger antages ikke at behøve nogen Forklaring. — Tegnet (—), ſom findes anbragt ved enkelte Artikler, ſkal antyde, at Udftryk af diſſe ere blevne de vedkommende Forfattere tilſtillede til Reviſion og mulig Supplering, men **ingenſinde tilbageleverede.**

Sluttelig bemærkes, at den ved ſaamange Bøger manglende Angivelse af **Format** er en Mangel, ſom finder Sted med Flid. Man har blot nævnt Folio og Dvart; hvor ingen Format angives, er Bogen enten Octav, Duodez eller Sebez.

Berigtigelser og Trykfejl.

§. 643, L. 1. Recenſionen ov. Afr. Kompagnies Hiſtorie i Litt. Tid. er af **L. C. Werlauff**. §. 643, L. 32: Arabernes I. Arabernas; Perſernes I. Perſernas. §. 644, L. 6 f. n. tilf.: (jvfr. „Almuevennen“ 1846, Nr. 48). §. 645, L. 1. f. n. tilf.: Stændervalget paa Trø, i Berl. Tid. 1847, Nr. 61. §. 647, L. 14 f. n. 1786 l. 1796. §. 649, L. 4 f. n. tilf.: Kongerigerne Hannover, Sachſens, Würtemberg, Baierns og det øſterriſke Monarchies industrielle Forfatning i 1845. 1. S.: Sachſen; 2. S.: Würtemberg. Kbh. 1847. §. 651, L. 1 f. n. tilf.: jvfr. Arch. f. Handel og Indvaſen 1845 Novbr. og derfra i Berl. Tid. 1845, Nr. 297, f. ſſd. 1846, Nr. 237, af Rawert. §. 652, L. 1. f. n. tilf.: blev d. 26. Jan. 1847 valgt til Deputeret for Aalborg By ved Nørrejyllandſke Stænderforſamlinger i Serennium 1847—52. §. 653, L. 7 f. n.: Forſkninger über die Ueberſchriften der Pſalmen. Dazu Erläuterungen der Gottesnamen, der poetiſchen Formen in den Pſalmen, Auslegungen ſchwieriger Stellen der alt-hebräiſchen Pſemie und ein ergänzender Anhang. Leipz. 1846. (N. Aftendbl. 1846, Nr. 280). §. 654, L. 5 f. n. tilf.: blev d. 16. Febr. 1847 valgt til Deputeret af Sædegaardſejerens Valgclafſe i Aarhus Stift for den ydſte Stænderforſamlings Serennium 1847—52. §. 659, L. 9 f. o. 1809 l. 1808. §. 661, L. 9 f. o. Tydſt og Danſt I. Tydſt og Danſt; L. 11: „ogſaa til Verbernes Imperfecta og Supina“ udſlettes. §. 664, L. 14 f. n. tilf.: *Rask's Danish Grammar*, edited by Repp. Second Edition. Copenh. 1846. §. 668, L. 4 f. o. tilf. 1? (1754). §. 671. Richter (A. J.), tilſidſt Formand ved Maskineriet paa det kongl. Theater, † 1847. * Florantine Caroline Marie Keimke (+). §. 679, L. 2 f. o. Lars P. I. Laurig Peter N. († 7 1/2 1846). §. 680 (M. C.), d. 29. Martſ 1847, efter Anſøgning, i Raade og med Penſion entlediget; f. D. ubnævnt til Juſtitsraad (med Rang i 5. Kl. Nr. 3). §. 680, L. 7 f. o. H. t. ill. I. Haud ill.; L. 17: Jbh. I. Kbh.; §. 680 Kohde (L. Jürgen ſke Jørgen); hans Moder Jürgen Levin K. (f. 1 1/2 1735, † 7 1/2 1793); hans Moder Maria Magens (f. 1 1/2 1754, † o. f. v.). en Datter af Statshauptmand Joachim Melchior Magens paa St. Thomas). * 7 1/2 1821 L. Brown, Datter af Overkrigscommiſſair Georg Brown og Anna Eliza Kohde. Fuldstænd. Signal-System, overf. paa Svenſk, Stockholm 1836, med 3 Signaltabeller. Tillæg til Kohdes almindelige Signal-System, Anviſning til at ſignaliſere Brede og Længde, og en ſifter Maade til at gjøre hemmelige Signaler paa, eller ſaabanne, ſom blot kunne forſtaaes rigtigt af viſſe Perſoner, ſaavel ſom Telegraph-Signaler, og endelig Nat-Signaler, til Brug for alle Slags Skibe, i den Henſigt at forekomme Paafæiling eller anden lignende

Ulempe. Med 30 Træsnit. Kbh. 1846. (jvfr. N. Arch. for Søvas. 2. Række Nr. 7 (2. B. 1. S.) 1847). S. 683, L. 15 f. n. tilf.: Anden Deel. ibid. 1847. (N. Aftenbl. 1847, Nr. 23). S. 686: Rosen (D.) kom til Indien 1819; ansattes i Tirutschinapally til 1824, derpaa i Cudalur til 1829; endelig i Palamcotta til 1830; forestod de Danstes Anlæg af en Coloni paa de Mikobarste Der (1831—34); kom tilbage til Palamcotta i Begyndelsen af 1835, og opholdt sig siden i Madelur; gik hjem 1838, og ankom i Begyndelsen af Decbr. f. A. til Danmark; opholdt sig i Kjøbenhavn til Juli 1840. (jvfr. Fenger: "Den Tranktebarste Missions Historie," S. 367—69; "Neuere Geschichte der Evangelischen Missions-Anstalten zu Befehrung der Seiden in Ostindien", Bd. VI. f.). S. 687, L. 6 f. n. tilf. (jvfr. Berl. Tid. 1847, Nr. 4). S. 694 tilf.: Samling af gamle danske Love. Første Deels første Afdeling. *Lex Scaenæ antiqua* latine reddita per *Andream Sunonis*, archiepiscopum Lundensem. Med Indledning og Anmærninger udgivet. Kbh. 1846. 4to. (med en lithographeret Table). S. 695: Udvalg af gamle danske Domme. (Af Fortalerne til 1. og 2. Samling habes oversat paa Tydsk: "Ueber die Lage des Bauerstandes in Dänemark im sechszehnten Jahrhundert", i Falck's Archiv, Jahrg. 4. 1845, S. 179—186. S. Kongelige Forordninger o. f. v. XXIV. Deels 3^{ie} Hefte f. 1846. Kbh. 1847. S. 696, L. 1 f. n. tilf.: oversat paa Tydsk i Falck's Archiv, Jahrg. 4. 1845, S. 149—167. S. 697, L. 13 f. n. $\frac{1}{7}$ L. $\frac{1}{2}$. S. 713, L. 14 f. n. 1333 l. 1833. S. 727, L. 14 f. n. tilf.: Hans Portrait er st. i Kobb.

De mindre Trykfejl, som bestaae i Forvekslingen af enkelte Bogstaver eller Tegn, f. Gr. n for u, eller omvendt, f for s, (,) for (), har Man ej troet det fornødent at anføre.

Skrifter udfomne i Forlagsforeningen:

Almindeligt

Dansk-Norsk Forlagscatalog.

(Redigeret af Bibliotheksekretair Fr. Fabricius og indeholdende, forsaavidt de af vedkommende Forlæggere ere opgivne, de i Danmark og Norge udfomne Bøger og Landkort med Priser).

15 Ark, Median 8. 1841. 60 β.

Almindeligt dansk Forlagscatalog for Aarene 1841 og 1842.

(Redigeret af Bibliotheksekretair Fr. Fabricius.)

3 Ark, Median 8, 1843. 24 β.

Almindeligt dansk Forlagscatalog for Aarene 1843 og 1844.

(Redigeret af Bibliotheksekretair Fr. Fabricius.)

Andet Supplement til "Almindeligt Dansk-Norsk Forlagscatalog" med et videnskabeligt ordnet Repertorium til Forlagscatalogerne for 1841—1844.

5 Ark. Median 8. 1845. 32 β.

Den danske Skueplads
eller
Endvig Holbergs samtlige Comoedier
i eet Bind.

Udgivne med Anmærkninger og et Tillæg, indeholdende adskillige Dplysninger m. m., ved A. E. Bøye. XII og 730 S. i stor 8. 1843. 2 Rbd.

Denne nye Udgave (den bedst udstyrede og derhos billigste af alle hidtil værende fuldbendte Udgaver) er den eneste, der indeholder en aldeles fuldstændig Samling af Alt hvad Holberg har skrevet hørende til dette Fag, og ligeledes den første og hidtil eneste, der heelt igjennem er ledsaget af Anmærkninger, som meddele Forklaring over Alt hvad i Holbergs Skuesp. l. for Læsere i vor Tid kunde behøve Dplysning. Som bekjendt, var Udgiveren af denne nye Edition den første, ved hvis Omhu en bedre Text af Holbergs Comoedier (i den paa Schulz's Forlag udkomne Duodez-Udgave 1824—1832) endelig kom for Lyset. Texten blev i denne Udgave for den største Theel renset for de Feil og Corruptioner, der i en Række af Udgaver (besørgede uden al Critik og med Stødesløs Correctur) havde indsnegret sig. Den saaledes rettede Text er det, som er lagt til Grund for nærværende Udgave, hoori en forsat omhyggelig Sammenligning med de ælste Editioner satte Udgiveren istand til, deels endnu at indføre en og anden rigtigere Læsemaade, deels at levere Texten i dens Heelhed efter en saa nøiagtig Revision, at den i denne nyeste Udgave nu, og egentlig for første Gang, kan ansees for saaledes fuldbendt, at den kan tjene til Norm for alle følgende. I den ovennævnte Udgave var nemlig, formeibest tilfældige Omstændigheder, Comoedien „Den Politiske Randestaber“ ikke bleven underkastet samme Revision, som de følgende Stykker, og heller ikke var det muligt, at hiint første Forsøg, at gjengive en i flere Henseender for- sømt Text i sin Reenhed, strax fuldkommen kunde lykkes.

Lærebog i Styrmandskunsten

eller
Styrmandskunsten practisk og theoretisk forklaret,
tilligemed
de dertil fornødne Tabeller.

Ved
S. L. Tuxen.

Andet Oplag. 2 Dele, 64½ Ark, Superroyal 8. Med et Stiernekort i Fol. og 17 andre Tavler. 1844. 6 Rbd. 64 Sk. i Materie; 8 Rbd. indbunden.

Under Pressen er og kan ventes færdig i Løbet af et Par Aar:

Latinsk-dansk Ordbog

af
Rector P. Arnesen,

beregnet til noget over 100 Ark, Superroyal 8, trykt med Petitstift, 2 Columner, à 72 Linier, paa Siden. Priss 5 Rbd.

Ordbogen udgaar i Hefter à 1 Rbd., af hvilke de tre første ere udkomne. Med disse erlagges tillige Betalingen for sidste, 5te Hefte; altsaa for alle tre Hefter, hvoraf det sidste leveres senere, 4 Rbd.

April 1847.

Breve o. s. v. til Forlagsforeningen afleveres under denne Adresse indtil Udgangen af Mai 1847 i den Gyldendalske Boghandling, Klarcboderne 8.

